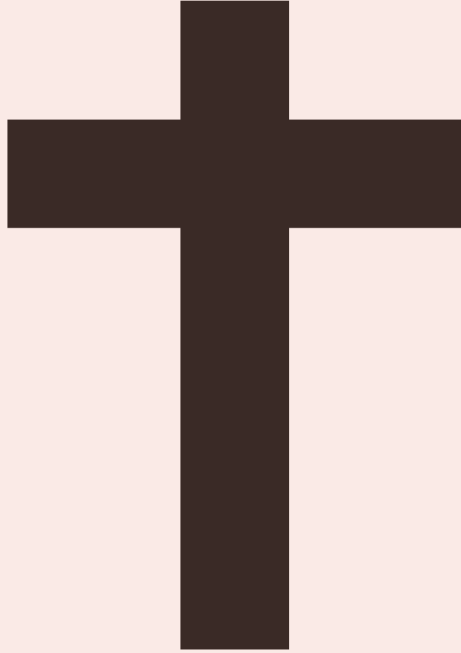

Ew Testamento:
Chipay Tawkquiztan

New Testament in Chipaya (BL:cap:Chipaya)

**Ew Testamento: Chipay Tawkquiztan
New Testament in Chipaya (BL:cap:Chipaya)**

copyright © 2009 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Chipaya

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Chipaya [cap], Bolivia

Copyright Information

© 2009, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Chipaya

© 2009, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-22

Contents

SAN MATEO	1
SAN MARCOS	59
SAN LUCAS	95
SAN JUAN	160
HECHOS	208
ROMANOS	266
1 CORINTIOS	291
2 CORINTIOS	316
GÁLATAS	332
EFESIOS	341
FILIPENSES	350
COLOSENSES	356
1 TESALONICENSES	362
2 TESALONICENSES	368
1 TIMOTEO	371
2 TIMOTEO	379
TITO	385
FILEMÓN	389
HEBREOS	391
SANTIAGO	410
1 SAN PEDRO	417
2 SAN PEDRO	425
1 SAN JUAN	429
2 SAN JUAN	435
3 SAN JUAN	436
JUDAS	437
APOCALIPSIS	439

EL SANTO EVANGELIO SEGUN SAN MATEO

¹ Jesucristuqui Davidž majchmajtquiztan, nižaza Abrahamž majchmajtquiztan tjoñitača. Jesucristuž tuquita atchi ejpnacača tinacaqui.

² Abrahamqui Isaacž ejptača. Isaacqui Jacobž ejptača. Jacobqui Judaž ejptača, niž jilanacžtanpacha. ³ Judaqui Fares ejptača, Zaratanpacha. Tamarqui Fares Zara maatača. Faresqui Esromž ejptača. Esromqui Aramž ejptača. ⁴ Aramqui Aminadabž ejptača. Aminadabqui Naasonž ejptača. Naasonqui Salmonž ejptača. ⁵ Salmonqui Booz ejptača. Rahabqui Booz maatača. Boozqui Obedž ejptača. Rutqui Obedž maatača. Obedqui Isaíž ejptača. ⁶ Isaíqui David cjita chawc jilirž ejptača. Davidqui Urías tjunatan zalžcu Salomonž ejptača.

⁷ Salomonqui Roboamž ejptača. Roboamqui Abías ejptača. Abiasqui Asaž ejptača. ⁸ Asaqui Josafatž ejptača. Josafatqui Joramž ejptača. Joramqui Uzías ejptača. ⁹ Uziasqui Jotamž ejptača. Jotamqui Acaž ejptača. Acazqui Ezequías ejptača. ¹⁰ Ezequiasqui Manasés ejptača. Manasesqui Amonž ejptača. Amonqui Josías ejptača. ¹¹ Josiasqui Jeconías ejptača, niž jilanacžtanpacha. Nii timpuqui Israelit žoñinacaqui preso chjitzatača Babilonia cjita yokquin.

¹² Jalla nekztanaqui Jeconiasqui Salatielž ejptača. Salatielqui Zorobabelž ejptača. ¹³ Zorobabelqui Abiudž ejptača. Abiudqui Eliaquimž ejptača. Eliaquimqui Azorž ejptača. ¹⁴ Azorqui Sadocž ejptača. Sadocqui Aquimž ejptača. Aquimqui Eliudž ejptača. ¹⁵ Eliudqui Eleazarž ejptača. Eleazarqui Matanž ejptača. Matanqui Jacobž ejptača. ¹⁶ Jacobqui Josež ejptača. Josequi María lucutača. Mariiqui Jesús majtchinča. Nižaza Jesusaqui Yooz cuchanžquita Cristo cjitazakazza.

¹⁷ Tunca pusin atchi ejpnacaž kamta wachquichiča Abrahamž timpuquiztan Davidž timpucama. Nižaza tsjii tunca pusin atchi ejpnacaž kamta wachquichiča Davidž timpuquiztan Israel žoñinacaž Babilonia cjita yokquin preso chjichta timpucama. Nižaza tsjii tunca pusin atchi ejpnacaž kamta wachquichiča Babilonia yokquin chjichta timpuquiztan Cristuž nasta tjuñicama.

JESUCRISTUZ NASTA

¹⁸ Jalla tužuča Jesucristuž nastauqui. Niiž maa María cjitiqui Josižtan zalzjapa kazzintača. Ima lucžtan kamcan ica cjissinča Yooz Espíritu Santuž cjen. ¹⁹ Naaža lucu José cjitaqui Yooz kuzcama kamñitača. Niiž tjun María icaž cjen Josequi kuz turwaysi cjissiča. Nekztan jamazit jaljtis pecatča. Kjanacama ultimu jaljtitasaz niiqui, Maríiqui žoñiž chjaawjkatta cjitasatča, ana honorchiz. ²⁰ Jalla nuž jaljtis pinsan, Yooz Jilirž anjilaqui wiiquin nižquiz tjonziča, tuž cjican:

—José, Davidž majchmaati, Yooz Espíritu Santuqui am maataka t'icziča. Jalla nižtiquiztan ana jiwjata naatan zalzqui. ²¹ Nižaza majttanaqui, wawž tjuuqui Jesús cjitaž cjequiča. Jalla niiqui niž wajtchiz žoñinaca ujnacquiztan liwriyaquiča. —Nuž cjichiča anjilaqui. ²²⁻²³ Tuqui timpuquiztanpacha Yooz Jiliriqui profetžquiz chiikatchiča, tuž cjican:

“Tsjaa tunsill turqui icaquiča. Nekztan lucmajch wawa mataquiča. Nii wawaqui Emanuel cjitaž cjequiča”.

Emanuelqui tuž cjiča: učumnacatanča Yoozqui. Nii profetž takucama cumplissiča Jesucristuž nastanaqui.

²⁴ Jalla nekztan Josequi tjaji wajtžcu, Yooz anjilaž mantitacama ojkchiča. Mariatan zalziča. Nižaza persun tjunjapa ricujchiča. ²⁵ Naaža majt tjuñicama Josequi Maríatan

anapan ultimu lucutiñi paasiča. Jalla nižtiquiztan ana zalzi cjichucatača, pero chicapan kamñitača. Wawa majttan, Jesús cjita tjuužtan tjuuzkatchiča.

2

MAGONACA RISPITI TJONCHICHA

¹ Belén cjita wajtquiz nižaza Judea cjita yokquin Jesusaqui majttatača. Nii nacionž chawjc jiliritiča Herodes cjitaqui. Jalla nii tuquita timpuquiz jalla tužu watchitakalča. Nii nacionquin Jerusalén cjita wajtquin tuwanchuctan tsjii kjaž žoñinacaqui irantižquichiča. Mago cjita žoñinacatača ninacaqui, warawar puntu istutiiñi. ² Jerusalén wajtquiz irantižcu pewcpewcziča tuž cjican:

—Uzca nassiča judío žoñinacz chawjc jiliriqiu. ¿Jakziquintaya? —jalla nuž cjican pepochiča. Nižaza cjichiča, —Wejrnacqui tuuna žejlcan niž nastiquiztan warawara cherchinča. Jalla nižtiquiztan nii rispiti tjonchinča, —jalla nuž cjican mazziča.

³ Herodes cjita jiliriqiu magonacaz quint'ita nonžcu, ancha pinsamintu apazziča persun kuzquiz. Nižaza Jerusalén wajtquiz kamñi žoñinacami ancha kuzquiz pinsatča. ⁴ Jalla nekztanaqui nii rey jiliriqiu timplu chawjc jilirinaca, nižaza lii tjaajiñi maestrunaca kjawziča. Ninaczquiz pewcziča:

—¿Jakziquint Cristuqui majtta cjesaya? —jalla nuž cjican pewcziča.

⁵ Ninacaqui kjaaziča tuž cjican:

—Belén wajtquinča, Judea yokquin. Tsjii profetaqui cjiirchiča, tuž cjican:

⁶ “Judá yokquinča Belén watjaqui. Jalla nii watjapanča chekanaqui, parti watjanacquiztan Judá yokquin. Jalla nekztan tsjii chawc jiliriqiu ulnaquiča. Jalla niiqui wejt Israel žoñinacaz mantaquiča; nižaza cwitaquiča”.

⁷ Jalla nekztanaqui Herodes jiliriqiu magonaca jamazit kjawziča. Nekztanaqui zumpacha pewcziča, čhjul timpuquiztan nii warawaraqui paristčaja, jalla nii. ⁸ Jalla nekztanaqui Herodesqui magonaca cuchanchiča Belén watja, jalla tuž cjican:

—Nii Belén watja oka, nižaza nii wawž puntu zumpacha pjurwiit'acquiča. Wawa watžcuqui, wejtquiz mazcaquiča. Wejrmi zakal ojcz pecuča, wawa rispiti.

⁹ Jalla nekztan Herodes jiliriž čhižinta taku nonžcu, magonacaqui ojkičiča. Jerusalén watja ulantan, nii tuuna cherta warawaraqui ninacz tucquin wilta okatča. Jakziquin nii wawa želatčaja, jalla nii juntuñ tsijsiča warawaraqui. ¹⁰ Nii warawara tsijsi cheržcu, magonacaqui ancha wali cuntintutača. ¹¹ Nekztanaqui kjuya luzcu, wawa cherčiča Marii maatanpacha. Jalla nekztanaqui ninacaqui quillziča wawa rispitsjapa. Paaz caja cjetžcu, wawžquiz zuma cusasanaca onanchiča, kori, insinzu, mirra. Jalla nuž nii wawžquiz rispitičiča. ¹² Jalla nekztanaqui wiiquin Yoozqui magonaczquiz čhižinčiča, ana Herodes kjutñi quepajo. Jalla nižtiquiztan persun watja quejpchiča yekja jicz kjutñi.

EGIPTO YOKQUIN ATIPASSICHA

¹³ Jalla nekztanaqui nii magonacaz ojktan tsjii Yooz Jilirž anjilaqui wiiquin Josežquiz parisiquichiča. Nekztan tuž cjichiča:

—Zaazna, tii wawa čhjiča maatanpacha. Egipto yokquin oka, atipasjapa. Herodes jiliriqiu tii wawaž kjuraquiča conzjapa. Jalla nii Egipto yokquin am želaquiča, čhjulorat wejrqui amquiz wilta čhiyačaja, jalla niicama. —Jalla nuž wiiquin čhičiča anjilaqui.

¹⁴ Jalla nuž anjilaž čhiitiquiztan Josequi nii orapacha žaaziča. Nekztan wawžtan maatan čhjičiča. Nii weenpacha ulanchiča Egipto yok kjutñi. ¹⁵ Jalla nicju kamčiča Herodes ticzama. Niiž tuquitanpacha Yooz Jiliriqiu profetžquiz čhiikatchiča, tuž cjican: “Egipto yokquiztan wejt persun Maati kjawznacha”. Jalla nii profetž čhiita takuqui cumplissiča.

HERODESQUI JESUSA CONKATZ PECATCHA

¹⁶ Herodesqui kuzquiz tantiyassiĉha, “Magonacaqui wejttanž burlaskalak” cjican. Jalla nižtiquiztan walja žawjziĉha. Jesucristo majtta timpu tantiichiĉha magonacaž maztiquiztan. Jalla nuž tantiižcu mantichiĉha Belén wajtquin nižaza nii wajtž tjiyaran tjapa lucmajch wawanaca pizc watquiztan kozzuc conajo. ¹⁷ Jalla nuž cumplissiĉha Jeremías cjita profetž cjiirta takuqui. ¹⁸ Tuqui timpuqui Jeremiasqui cjiirchiĉha, tuž cjican:

“Ramá cjita wajtquin wali chawc llaqui želaquiĉha nižaza alto joržtan kaaquiĉha. Raquel cjitiqui ancha kaaquiĉha naaža maatinacžquiztan. Ana wira kuztami ch'uj cjequiĉha. Nižaza naaža maatinacaqui ticziž cjequiĉha”.

Jalla nuž cjiirchiĉha Jeremías cjita Yooz taku paljayñi profetaqui.

¹⁹ Wiruñiqui Herodes cjita jiliriĉha. Jalla nekztanaqui tsjii Yooz Jiliriž anjilaqui Josežquin wilta parisiquichiĉha wiiquin. Nii oraqui Josequi Egiptuquin tira želatĉha. Anjilaqui cjichiĉha:

²⁰—Zaazna, tii am uza chjicha maatanpacha. Israel yoka quepa. Am wawa conz pecñi Herodes jazic ticziĉha.

²¹ Jalla nuž cjen Josequi žaažcu Israel yokquin nii uztan maatan chjitchiĉha.

²² Israel yokquin Judea provinciĉha Arquelao cjita jiliritachiĉha mantiñiqui. Jalla niĉha Herodes majchqui. Niiž ejpž puestuquizpacha luzzitachiĉha. Josequi nii quintu zizcu, Judea yokquin kamz jiwjatchiĉha. Nekztan tsjii anjilaqui wiiquin Josežquiz paljaychiĉha, Judea yokquiz ana kamajo, antiz Galilea yokquin okajo. Jalla nekztan Galilea yokkjuťni ojkiĉha. ²³ Jalla nii yoka irantižcu, Nazaret cjita wajtquiz kamchiĉha. Tuqui timpuqui Yooz cuntiquiztan chiiñi profetanacaqui mazinchiĉha, Jesusaqui “nazareno” cjitazakaz cjequiĉha, jalla nuž cjican mazinchiĉha. Nazaret wajtquiz kamcan profetanacaž chiita taku cumplissiĉha.

3

JUAN BAUTISTA YOOZ TAKU PALJAYÑI

¹ Niiž wiruñiqui Juan Bautistaqui Judea provinciĉha želatĉha, ch'ekti yokquin. Yooz taku paljayatĉha, ² tuž cjican:

—Kuznacaž campiya. Arajpach Yoozqui waj mantaquiĉha. Nii timpuqui žcatžinžquiĉha.

³ Tuqui timpuqui Isaías cjita profetaqui Juanž puntuquiztan cjiirchiĉha, tuž cjican: “Ch'ekti yokquin tsjii žoñž joraž nonžta cjequiĉha. Alto jorquiztan tuž cjican chiyaquiĉha: ‘Tsjii chawjc Jiliriž tjonaquiĉha. Jaziĉha zuma kamañ jicz tjaczna. Tsjii jicztakaz anĉhuca kuznaca zumpacha azquicha, nižaza zuma lijitumapanž cjee’ ”.

Jalla nuž cjiirtataĉha Juanž puntuquiztan.

⁴ Juanž zqitiqui camello cjita animalž chomquiztan watstataĉha. Niiž cinturonaqui zkizitachiĉha. Nižaza langosta cjita kolta animalanaca lujlñitachiĉha. Munti misq'uinaca lujlñizakaztaĉha. ⁵ Walja žoñinacaqui Juanž taku nonžni tjonñitachiĉha, Jerusalén chawc wajtquiztan, nižaza Judea yokquiztan, nižaza Jordán cjita puj žcatirantan. Walja žoñinaca tjonñitachiĉha. ⁶ Jakziltat niiž persun ujnaca mazzaja jalla ninacžquiz Juanqui bautissiĉha Jordán cjita pujquiz. ⁷ Nii tama žoñinacžtanpacha walja fariseonacami, nižaza saduceonacami jalla nii jilirinacami Juanžquin tjonchizakazza bautista cjisjapa. Jalla ninaca cheržcu, Juanqui tuž chiižinchiĉha:

—Zkoražtakaz incallñi žoñinaca. Yooz Ejpqui ujchiz žoñinaca wajillaž casticaquiĉha. ¿Ject anĉhucaquiz nii mazzejo? ¿Nii casticu atipzjapa wejttquinž tjonkaya? ⁸ Kuz campiichinĉhucžlaj niĉqui, zumapanakaz kamaquiĉha, anĉhuca campiita kuz kjana-pacha tjeezjapa. ⁹ Anĉhucqui anaž mit kuzziz porapat chiyasaquiĉha, tuž cjican:

“Wejrnacqui Abrahamž majchmaatinacžquiztanpacha tjoniňcha, Yoozqui anaž wejr-naca casticasača”. Jalla nižta ana chiichiiz waquisiča. Yoozqui tii maznacquiz-tan žoňiž cjiskatasacha, Abrahamž majchmaatinaca cjisjapa. ¹⁰ Ančhucqui tsjii frut muntiztakazza. Ana zuma fruta pookni muntiqui k'aatztaž cjequiča jir achžtan. Jalla nuž k'aatztiquiztanaqui, ujtaž cjequiča. Jalla nižta irataž ančhucacquiz wataquiča. Ana zuma kamaňchiz žoňinaca casticta cjequiča. ¹¹ Wejrqui weraral chiyuča. Kjaz-tankal bautisuča, ančuca kuznaca campiitiquiztan. Tsjiiqui wejt wirquin tjonča. Jalla niiqui Espiritu Santužtanami nižaza arajpach ujžtanami bautisaquiča. Jalla niiča wejtquiztan tsjan juc'ant poderchizqui. Niižquiz atintisjapa anal waquisuča, niiž čhjata jeržcu chjojkinimi. Inakaztča wejrqui. ¹² Ančhucqui trigo zkalažtakazza. Nii tjoňi jiliriqui trigonaca kjojaquiča. Nekztan itzanacami zuma trigumi pjalz-naquiča. Nii zuma triguqui ricujtaž cjequiča. Niiž persun kjuyquin majtaž cje-quiča. Nii itzanacazti liwj ujtaž cjequiča, ana wira tjesni ujquiz. Jalla nižta irataž ančhucacquiz wataquiča.

JESUSAQUI BAUTISTATACHA

¹³ Niiž wiruňaqui Jesusaqui Galilea yokquiztan Jordán cjita pujquin ojkchiča, jakz-iqunt Juan želatčhaja, jalla nicju. Bautiskatzjapa Juanžquin ojkchiča. ¹⁴ Jesusiž irantitan, Juanqui ana nii bautis pecatča. Jalla tuž cjichiča:

—Amž wejr bautis waquiziča. ¿Am wejtquiz tjonkaya? ¿Weriž bautista cjisjapaya? —Jalla nuž cjichiča Juanqui.

¹⁵ Nekztan Jesusaqui kjaaziča, tuž cjican:

—Anzikam wejr bautisaquiča. Yooz mantitacama liwj cumplis waquiziča učhumqui. —Jalla nuž kjaaztiquiztan Juanqui “iyaw” cjichiča.

¹⁶ Nekztanaqui Juanqui Jesusa bautisiča. Kjazquiztan ulnan, nii orapacha arajpacha cjetziča. Nekztan Jesusaqui cherziča Yooz Espiritu Santo palomažtakaz chjijwžquiňi. Jalla niiž juntuňpacha Espiritu Santuqui irantižquichiča. ¹⁷ Nekztanaqui arajpachquiztan tsjii jora paljayžquiňi nonziča, jalla tuž cjiňi:

—Tiiča wejt ultim k'ayi Maatiqui. Tiiž cjen ancha cuntintuča wejrqui. —Jalla nuž cjichiča nii tsewctan čhižquiňi joraqui.

4

JESUSAQUI DIABLUZ YANZTA

¹ Jalla nekztanaqui Jesusaqui Jordán cjita pujquiztan ojkchiča. Nuž okan, Espiritu Santuqui Jesusa chjitchiča ch'ekti yokquin, Satanás diabluž yanzta cjisjapa. Satanasqui Jesusa ujquiz tjojtskatz pecatča.

² Jalla nijwc žejlcan, Jesusaqui pusi tunc tjuňi pusi tunc arama ana čhjeri lujlchiča. Jalla nii pusi tunc tjuňi wattiquiztan ancha čhjeri eecskatchiča. ³ Jalla nekztanaqui diabluqui Jesusižquiz macjatchiča ujquiz tjojtskatz yanzjapa. Jalla tuž cjichiča:

—Amqui ultim Yooz Maatimžlaj niiqui, tii maznacquiztan t'anta tuckatalla.

⁴ Jesusaqui kjaaziča, tuž cjican:

—Cjijrta Yooz takuqui tuž cjiča: “Žoňinacacqui anaž čhjeržtan alaja žetasacha. Yooz takuča chekanaqui, jalla niiča ultim čhjerižtakazqui”. Jalla nuž kjaaziča Jesusaqui.

⁵ Jalla nekztanaqui diabluqui Jesusa chjitchiča Jerusalén, Yooz illzta chawjc watja. Jalla nicju timplu tsewcta pjurniguin yawkatchiča. ⁶ Nekztan diabluqui cjichiča:

—Cjijrta Yooz takuqui tuž cjiča:

“Yooz Ejpqui niiž anjilanaca mantaquiča am cwitajo. Ninacž persun kjaržtan am cwitaquiča, ana am kjojcha chjojričta cjeyajo mazquizimi”.

Jazic, ultim Yooz Maatimžlaj niiqui, tsewctan kozzuc tii yokquiz layzca. —Jalla nuž cjichiča nii diabluqui.

⁷ Nekztanaqui Jesusaqui kjaaziča tuž cjican:

—Cjirta Yooz takuqui zakaz cjicha: “Zoñiqui ultim arajpach Yooz ana inakaz nuž yanznaquiča”. Jalla nuž cjirtača.

⁸ Jalla nekztanaqui wilta ujquiz tjojtskatz yanzjapa, diabluqui Jesusa chjitchiča pajk cur puntiquin. Jalla niwjc chjitzcu, diabluqui tjapa tii muntuquiz žejlñi nacionanaca nižaza tjapa ninacž cusasanacžtanpacha, nižaza tjapa ninacž honoranacžtanpacha jalla ninaca diabluqui Jesusižquiz tjeeziča. ⁹ Nekztan nii diabluqui cjichiča:

—Tjapa tinaca amquiz tjaasača, wejtquizim quillzaja, nižaza wejr rispitchaja, ni-iqui.

¹⁰ Jalla nižtiquiztan Jesusaqui kjaaziča, tuž cjican:

—Satanás, wejtquiztan zaraka amqui. Cjirta Yooz takuqui tuž cjiča: Yooz Jiliržquinkaz rispita, nižaza nii alaja sirwa. Niikazza am Yooz Jiliriqui.

¹¹ Jalla nuž Jesusiž chiitiquiztan diabluqui Jesusižquiztan zarakchiča. Nekztan tsjii kjaž anjilanacaqui Jesusižquin atinti tjonchiča.

JESUSAQUI GALILEA YOKQUIN OJKCHICHA

¹² Niiž wiruñaquei Jesusaqui quintu nonchiča, Juan carsilquiztača, jalla nii. Jalla nii quintu nonžcu, Galilea yokquin ojkchiča. ¹³ Pero Nazaret wajtquin ana kamchiča; antis Capernaum wajtquin kami ojkchiča. Capernaum watjaqui kot atquiztača, Zabulón yokquin nižaza Neftalí yokquintača. ¹⁴ Jalla nuž ojktiquiztan Isaías profetaž cjirta taku cumplissiča.

¹⁵ Jalla tuž cjirchiča Isaías profetaqui:

“Zabulón, nižaza Neftalí, am yokaqui kot atquizza, nižaza jiczquizza Jordanquiztan tuwanchuc. Nižaza Galilea yokquinča. Jalla nii Galiliiquinaqui yekja wajtchiz žoñinacž kamča. ¹⁶ Am yokquin žejlñi žoñinacaqui zumchiquiz kamča, ana zuma kamañquiz. Ninacaqui tsjii žoñi cheraquiča. Nii žoñiqui zuma kamaña tjeeznaquiča, zuma kjanažtakaz. Ticzi žoñinacžtakaz kamča; anaž Yooz kamaña zizza. Pero kjanapachaž Yooz zuma kamaña tjeezta cjequiča.”

¹⁷ Jalla nekztanaqui Jesusaqui Yooz puntu kjanzt'i kallantichiča, tuž cjican:

—Kuznaca campiya. Arajpach Yooz waj mantaquiča. Jalla nii timpuqui žcatžinžquiča. —Jalla nuž paljaychiča.

PAJKPIC CH'IZ TANÑI ZOÑINACA JESUSIZ KJAWZTA

¹⁸ Jesusaqui Galilea cjita kot at tjiyaranž okatča. Jalla nuž ojkan pucultan jilazullca žoñinaca cherchiča. Tsjiiqui Simón cjitatača, nižaza Pedro cjitazakaztača. Tsjiiqui Andrés cjitatača. Jalla ninacaqui ch'iz tanñinacatača. Nii oraqui ninacaqui ch'iz tanz kjazquiz tjojtsi želatča. ¹⁹ Jalla ninacžquiz Jesusaqui tuž cjican paljaychiča:

—Wejttan chica ojklayñi cjee. Jaknuž ch'iz juntichamžlaja, jalla nižta irata ančhucqui Yooztajapa žoñinaca juntaquiča.

²⁰ Jalla nuž chiitiquiztan nii pucultan žoñinacaqui nii orapacha ch'iz tanz eccu, Jesusižtan chica ojklaychiča.

²¹ Jalla nekztanaqui tsjii koloculla najwcjapa ojžcu Jesusaqui tsjii pucultan jilazullca žoñinaca cherchizakazza. Tsjiiqui Jacobo cjitatača. Tsjiiqui Juan cjitatača. Zebedeož majhtača. Niiž ejpžtanpacha warcuquiz želatča, ch'iz tanz azquichcan. Jalla nii cheržcu, Jesusaqui ninaca kjawziča. ²² Nekztan nii orapacha warcumi niiž ejpmi eccu, Jesusižtan chica ojklaychiča.

ZOÑINACA JESUSA APZA

²³ Tjapa nii Galilea cjita yokaran ojklaychiča, zapa ajcz kjuyquiz Yooz puntu tjaa-jincan. Nižaza paljaychiča, Yooziž mantita žoñinacž cjee, cjican. Nižaza tjapaman laanaca čhjetinchiča. ²⁴ Jesusiž ojklayta, jalla nii quintuqui tjapa Siria yokquin ojkchiča. Jalla nižtiquiztan, tjapaman conchiz žoñinacami, nižaza tjapaman laa ayiñi

žoñinacami, nižaza zajraž tanta žoñinacami, nižaza t'ucur žoñinacami, nižaza ana ojk-layi atñi zuch žoñinacami, tjapaman laanaca Jesusižquin chjitžtatača. Nekztanaqui Jesusaqui nii laanaca čhjetinchiča. ²⁵ Galilea žoñinacaqui nižquin walja apžquichiča, nižaza Decápolis watjanacquiztan žoñinacami, nižaza Jerusalén wajtquiztan žoñinacami, nižaza Judea yokanacquiztan žoñinacami, nižaza Jordán pužž tuwanchuctan žoñinacami. Tjapa nii žoñinacami jalla nuž Jesusa apziča.

5

JECTNACAT CUNTINTU ZOÑINACA

¹ Walja tama žoñinaca cheržcu, Jesusaqui tsjii kolta curulla yawchiča. Jalla nekztan nii curullquin julziča. Nižaza niž kjawžta žoñinacaqui niž muytata ajcziča. ² Jalla nekztan Jesusaqui ninacžquiz tjajñi kallantichiča, tuž cjican:

³ —Jecnacat “wejrqui ujchizpanča” cjican persun kuzquiz sint'ichaja, jalla ninacaž Yooz wajtchiz žoñinaca cjequiča. Nekztanqui cuntintuž cjequiča.

⁴ Jecnacat persun ujquiztan llaquita žejlčhaja, jalla ninacžquiz Yoozqui kuznaquiča. Nekztan cuntintuž cjequiča ninacaqui.

⁵ Jecnacat humilde kuzziz cječhaja, jalla ninacžquiz Yoozqui irinsaž tjaaquiča, ew yoka. Nekztan cuntintuž cjequiča.

⁶ Jecnacat Yooz kuzcamakaz kamz ancha pecčhaja, jalla ninacžquiz Yoozpanž zuma kamzjapa yanapaquiča. Nekztan cuntintuž cjequiča.

⁷ Jecnacat parti žoñinacžtajapa oksni kuzziz cječhaja, jalla ninacžquiz Yoozqui zakaz oksnaquiča. Nekztan cuntintuž cjequiča.

⁸ Jecnacat ancha zuma kuzziz cječhaja, jalla ninacaqui Yooz cheraquiča. Nekztan cuntintuž cjequiča.

⁹ Jecnacat pasinsis kuzziz kamñi cječhaja, jalla ninacaqui Yooz maati cjitaž cjequiča. Nekztan cuntintuž cjequiča.

¹⁰ Jecnacat Yooz kuzcama kamtiquiztan chjaawjta sufračhaja, jalla ninacaž Yooz wajtchiz žoñinaca cjequiča. Nekztan cuntintuž cjequiča.

¹¹ Jecnacat weriž cjen žoñinacaž chjaawjta cječhaja, nižaza kijchta cječhaja, nižaza tjapaman toscar tawkžtan quintra ch'aanita cječhaja, jalla ninacami cuntintuž cjequiča. ¹² Jecnacat weriž cjen jalla nižtanaca sufrichi cječhaja, jalla ninacžquiz Yoozqui arajpachquin wali pajk honora tjaaquiča. Jalla nižtiquiztan tii muntuquiz kamcan, cuntintukaž cjee. Ančhucqui cjuñzna. Yooz cuntiquiztan chiiñi profetanacaqui niža zakaz sufrichiča tuqui timpuquiztanpacha.

CRIICHINACZ PUNTU

¹³ Jesusaqui tjaaajinchizakazza:

—Ančhucqui tii muntuquiz kamcan yacu cuntažtakazza, parti žoñinacžtajapa. Pero yacuqui lak'až cjesaž niiqui, ¿kjažpant wilta walipan cjisnasajo? Anapanž cjesača. Nekztan anaž čhjuljapami sirwasača; tjojtapanž cjesača; nekztan žoñinacaž tjecžtaž cjequiča.

¹⁴ Ančhucqui tii muntuquiz kamcan, parti žoñinacžtajapa kjana cuntažtakaz cjesača, zuma kamaña zizajo. Tsjii curquiz kjuyta watjaqui, ana chjojžta cjesača.

¹⁵ Tsjii lamparaqui tjeežtaž cječhaj niiqui, anapanž cajón koztan nonžta cjesača. Lamparaqui tjeežtaž cječhaj niiqui, tsewc tsjiptapanž cjesača, tjapa nii kjuyquiz žejlñi žoñinacžtajapa kjanajo. ¹⁶ Jalla nuž ančhucqui lamparažtakaz cjee, žoñinacžtajapaqui. Kjanapacha zuma kamañchiz cjee. Nekztan žoñinacaqui ančuca zuma kamaña cheržcu, ančuca arajpach Yooz Ejpžquin honora tjaaquiča.

LII PUNTU

¹⁷ Jesusaqui tjaaajinchizakazza:

—Wejrqui ana tjonchinča Moisés lii tjatanskatzjapa, nižaza profetanacaž tjaajintanaca tjatanskatzjapami. Jalla nižta anaž pinsa ančhucqui. Wejrqui ana tjonchinča nii tuquita Yooz tjaajintanaca tjatñiqui; antis tjonchinča cumpliskatzjapa. ¹⁸ Weraral chiižinuča. Tuquita Yooziž tjaata liiquiztan tjapa puntumi tjapa letrami anaž tjatanta cjequiča, tjappacha cumpliscama. Ima tii muntumi arajpachami tucužinžnan, nii liiqui anapanž tjatantaž cjequiča. ¹⁹ Jalla nižtiquiztan jequit tuquita Yooziž tjaata liiquiztan tsjii mantita, kolta lii cjenami, ana pajz pecčhaj niiqui, nižaza yekjap žoñinacžquiz nižtapacha tjaajinčhaja, jalla nii žoñiqui arajpach Yooz wajtquin anaž čjul honorchiz cjequiča. Pero jequit nii tuquita lii mantita cazačhaja, nižaza yekjap žoñinacžquiz nižtapacha tjaajinčhaja, jalla nii žoñiqui arajpach Yooz wajtquin chekan honorchiz žoñiž cjequiča. ²⁰ Ančhucaquiz wejr chiižinuča. Lii tjaajiñi maestruncami, nižaza fariseo žoñinacami žejlča. Pero ančhucqui ninacžquiztan anaž juc'anti Yooz mantitacama kamačhaj niiqui, anapanž arajpach Yooz wajtquin luzasača. Yooz mantitacama kamstanča, arajpach Yooz wajtquin luzjapa.

ZAWJZ PUNTU

²¹ Jesusaqui tjaajinchizakazza:

—Ančhucqui tuquita atchi ejpnacžquiztan tuž nonzinčhucča. Ninacaqui cjiñitača, tuž cjican: “Anača žoñi conzqui. Jequit žoñi conačhaja, niiqui juzjitaž cjequiča”. ²² Pero wejr chiižinuča, jequit tsjii jilžjapa žawjwačhaj niiqui, jusjitaž cjequiča. Nižaza jequit tsjii jilžtan ch'aačhaj niiqui, Junta Suprema cjita chawjc jilirinacaž jusjitaž cjequiča. Nižaza jequit tsjii jilžquiz “ana zumamča” cjican ch'aančhaj niiqui, infiernuquin chjatkattaž cjequiča.

²³ Nižaza tii puntu zakal cjeeča. Jequit niž ofrenda Yooz yujcquin chjichačhaj niiqui, nižaza chjichcu niž jilžtan quintra tanasta cjuñsnačhaj niiqui, ²⁴ jalla nekztan ima ofrenda tjaacan, nii timpluquizpacha ecla. Nekztanaqui niž jilžquin pertuna mayiza ojkla. Niižtan jilžtan walikaz cjila. Jalla nekztanaqui timpluquin quejpžcu, ofrenda Yoozquin tjaasača.

²⁵ Jequit am quintra quijchi cječhaj niiqui, nižaza jilirž kjuya chjichačhaj niiqui, jalla nii quijchi žoñžquiz pertunam mayizaquiča ana enenzcu, ima jilirž kjuya irantican. Pertunazta cjequiž niiqui, anam juez jiliržquin intirjita cjequiča jusjita cjisjapa. Amqui ultimpacha juez jiliržquin intirjita cjesaž niiqui, nii juez jiliri qui am tsjii policiiquin zakaz intirjasacha; carsilquiz chawjcta cjesača. ²⁶ Weraral chiižinuča. Carsilquiz chawjctam cjesaž niiqui, anam ulanasača, liwj pacañcama.

ADULTERIO PUNTU

²⁷ Jesusaqui tjaajinchizakazza:

—Ančhucqui tuquita atchi ejpnacžquiztan tuž nonzinčhucča: “Anača adulteriquiz ojklazqui”. ²⁸ Pero wejrqui tuž chiižinuča, jakzilta luctakat yekja maataka “wejt maatakaj cjejaa” cjican pinsičhaja, jalla niiqui persun kuzquiz niwjctanaqui adulterio paachizakazza Yooz yujcquiziqui.

²⁹ Am žew latu čhujquiqui ujquiz tjojtskatčhaj niiqui, nii čhujqui leczna, nižaza nawjk tjojtta. Jalla nuž tsjii čhujquiqui pertissi cjenaqui am parti curpuqui ana infiernuquin tjojtta cjesača. Jalla nuž waliž cjesača. ³⁰ Nižaza am žew kjaraqui ujquiz tjojtskatčhaj niiqui, nii kjara pootzna, nižaza nawjk tjojtta. Jalla nuž tsjii kjaraqui pertissi cjenaqui am parti curpuqui ana infiernuquin tjojtta cjesača. Jalla nuž waliž cjesača.

TJUNATAN JALJTIS PUNTU

³¹ Jesusaqui tjaajinchizakazza:

—Ančhuca tuquita atchi ejpnacaqui tuž cjiñitača: “Jecmiž niž persun tjunatan jaljtasaz niiqui, primiriqui tsjii ultim jaljtita cijirta papel certificado tjaasa”. ³² Pero

wejrqui tuž chiižinuča, jakziltamiž persun tjunatan jaljtasaž niiqui, nižaza ana čjul adulterio motivo želan, jalla nijwctanaqui naa ultimu jaljtita tjunqui adulterio cjiskatasača. Nižaza jakziltami naa ultimu jaljtita tjunatan zalznačaj niiqui, adulterio ujpnanž paača.

JURAMENTO PUNTU

³³ Jesusaqui tjaajinchizakazza:

—Nižaza ančhucqui tuquita atchi ejpnacžquiztan tuž nonzinčhucča: “Anača toscar tawkžtan juramento paazqui. Juramento paaquič niiqui, tjapa nii juramentužtan compromitta takupanž cumplisnaquičha Yooz yujcquiziqui”. ³⁴ Pero wejrqui tuž chiižinuča, anaž čjulquiztanami juramento paasača, werara chiizpanča. Nižaza anača “arajpacha zizza” cjican juramento paazqui. Yooztajapača arajpachaqui. ³⁵ Nižaza anača “tii yoka zizza” cjican juramento paazqui. Yooztajapača tii yokaqui. Nižaza Jerusalén wajtž tjuu aynakcan anača juramento paazqui. Chawjc Yooz Jiliržtajapača nii watjaqui. ³⁶ Nižaza anača “wejt persun acha zizza” cjican juramento paazqui. Amqui anam zinta tsok charquiztan chiw charquin tuckatasača. Nižaza anam zinta chiw charquiztan tsok charquin tuckatasača. ³⁷ Jalla nižtiquiztan, “Jesalla” cjicanaqui, “Jesalla” cjispanča; nižaza “Anaž” cjicanaqui, “Anaž” cjispanča. Zajra diabluz cjen juramento paazqui žejlča.

ANA WALI TJEPUNTA PUNTU

³⁸ Jesusaqui tjaajinchizakazza:

—Ančhucqui tuquita atchi ejpnacžquiztan tuž nonzinčhucča: “Tsjii žoñiqui yekja žoñž čhujqui pjatžinasacha, nekžtan nii pjatni žoñž čhujqui pjatžintazakaz cjesača. Nižaza tsjii izke chjatkatžinasazaž niiqui, nii chjatkatni žoñž izke chjatkatžintazakaz cjesača”. ³⁹ Pero wejr chiižinuča, anača kijtžni žoñiqui nižtapacha kijtžqui. Nižaza am quintra tsjii yujc latu kijchasaž niiqui, kijchta cjiskazza, tsjii yujc latužtanpachami. ⁴⁰ Nižaza jakziltamiž am tanžcu am almilla kjanž pecčaj niiqui, kjañaj cjiskazza, iržtanpachami. ⁴¹ Jakziltamiž niž kuzi tsjii tupucama, amquiz chjitskatasaž niiqui, juc'anti tupucama chjichna. ⁴² Jakziltamiž amquiztan mayasaž niiqui, tjaa amqui. Nižaza jakziltamiž amquiztan tomžni tjonasaž niiqui, onzna amqui.

QUINTRA ŽOÑINACŽTANAMI ZUMA MUNAZIZA

⁴³ Jesusaqui tjaajinchizakazza:

—Nižaza ančhucqui tuquita atchi ejpnacžquiztan tuž nonzinčhucča: “Mazinacžtan zuma munaziza. Nižaza am quintra žoñinacžtan chjaawjkata”. ⁴⁴ Pero wejr chiižinuča, am quintra žoñinacžtanami zuma munaziza. Nižaza am quintra laykiñi žoñinacžtajapa zuma kuztan Yoozquiztan maynaquičha. Nižaza am quintra chjaawjkatni žoñinacžquin zumapan paa. Nižaza am quintra ch'aañinacžquinami kichñinacžquinami zumapan Yoozquiztan mayt'izina. ⁴⁵ Jalla nuž zuma kamcan ančhucqui tježa, arajpach Yooz Ejpž maatičhucča, nii. Yoozqui zuma žoñinacžquizimi ana zuma žoñinacžquizimi liwj tsjiikaz niž paata tjuñi tewkkača. Nižaza niž kuzcama kamñinacžquizimi nižaza ana niž kuzcama kamñinacžquizimi tjapa ninacžquiz chijni apayžquičha. ⁴⁶ Ančhucqui persun okžni žoñinacžquizkaz okznaquič niiqui, jalla nuž paatiquiztan čhjul premio Yoozquiztan tanznaquejo? Jalla nižtazakaz kamča ana wali impuesto cobriñinacami. ⁴⁷ Nižaza ančhucqui persun jilanacžquizkaz tsaanaquič niiqui, jalla nijwctan čhjul zumaž ančhuc paajo? Jalla nižtazakaz paača ana Yooz pajñinacami. ⁴⁸ Ančhucqui walja zuma kuzziz kama, jaknužt ančhuc arajpach Yooz Ejp walja zuma kuzzizpančhalaja, jalla nuž.

¹ Jesusaqui tjaajinchizakazza:

—Ančhucqui anača persunpacha honorchizkaz cjis peczqui. Anača žoñinacž yujcquiz ančuca Yooz custurumpinaca paazqui, žoñinacžquiztan honorchiz cjisjapa. Ančhucž jalla nuž persun honorchizkaz cjis pecaquiž niiqui, nii honorchiz kaz cjequiča. Ančuca arajpach Yooz Ejpqui ana iya honora tjaaquiča. ² Ana zum kuzziz žoñinacaqui t'akjir žoñinacžquiz onanžcu žoñi žoñinacžquin mazmazničha, “onanchinča” nuž cjicanaqui. Ajcz kjuyaranami calliranami jalla nižta paañičha, žoñinacaž ninacžjapa zuma chiyajo. Pero wejrqui weraral chiižinuča. Jalla nižta paañi žoñinacaqui nii honorchizkaz cjequiča. Ančhucqui anača nižta iratapacha kama. ³ Ančhuczti t'akjir žoñinacžquiz onanžcu, jalla nii ančuca onantaqui anaž jeczquizimi mazmaznaquiča, “onanchinča”, cjicanaqui. ⁴ Nižaza t'akjir žoñinacžquiz jamazit onaquiča. Aunquimi ančucaž jamazit paachiž cjenami, ančuca Yooz Ejpqui cherča. Jalla nuž cheržcu ančucaquiz kjanacama honora tjaaquiča, tsjii premiužtakaz.

MAYIZIZ PUNTU

⁵ Nižaza nii ana zum kuzziz žoñinacaqui Yoozquin mayizican jalla tuž jutzazničha. Ajcz kjuyquizimi call isquinqizimi tsijtchi Yoozquin mayiziñičha, tjapa žoñinaca cherajo. Wejrqui weraral chiižinuča, jalla nuž paažcu ninacaqui nii honorchizkaz cjequiča. Ančhucqui anača nižta irata mayizizqui. ⁶ Ančhuczti Yooz Ejpžquin mayizizjapaqui, kjuyquiz luz waquiziča, nižaza kjuy chawjcz waquiziča. Jalla nekztan ančuca Yooz Ejpžquin mayizasača. Jalla nuž zinalla mayizan ančhucatan chicaž cjequiča Yooz Ejpqui. Jalla nuž jamazit mayiztiquiztan Yooz Ejpqui ančucaquiz honora tjaaquiča, tsjii premiužtakaz.

⁷ Yoozquin mayizcan, anača wiltan wiltan takunaca quejpžcu quejpžcu mayizizaqui. Jalla nuž mayizaquiž niiqui, inapanikazza. Jalla nižtaž mayizza ana Yooz pajñi žoñinacaqui. Jalla nuž wacchi chiican mayizitiquiztan “nonznaqueeka Yoozqui” cjican. ⁸ Jalla nižta anaž ančhuc cjeella. Ančuca Yooz Ejpqui zizza, čhjulut ančhuc pecčhaja, jalla nii. Ima ančucaž mayizan, panž zizza Yooz Ejpqui. ⁹ Jaziqui ančhucqui jalla tuž mayizaquiča:

“Yooz Tata, amqui arajpachquin žejlča. Am tjuu honorchiz aptitaj cjilalla. ¹⁰ Nižaza am mantiz timpu tjonchej cjilalla. Nižaza tii muntuquiz žejlñi žoñinacaqui am kuzcamaj kamlalla. Jaknužt am kuzcama kamčhaja arajpachquin žejlñinaca, jalla nižta. ¹¹ Nižaza tonjiqui čhjeri tjaažcalla čhjeržtan kamzjapa. ¹² Nižaza wejtnacaž paata ujnaca pertunalla, jaknužt wejrnacqui wejtnaca quintra paañi pertunučhaja, jalla nižaza. ¹³ Nižaza anaž anawalinacžquiz tjojtskatalla, antis anawalinacquiztanž liwriyalla. Amča wiñaya juc'ant mantiñamqui, nižaza amča wiñaya juc'ant azzizqui, nižaza amča wiñaya juc'ant honorchizqui. Jalla nužoj cjila. Amén.”

¹⁴ Ančuca quintra paañinacžquiz pertunaquiča. Nekztan Yooz Ejp zakaz ančuca ujnaca pertunaquiča. ¹⁵ Ančuca quintra paañinacžquiz ana pertunaquiž niiqui, nekztan ana zakaz Yooz Ejpqui ančuca ujnaca pertunaquiča.

AYUNAS PUNTU

¹⁶ —Ančhucqui ayunascan anaž llaquit chercherchiz cjee. Ana zum kuzziz žoñinacaqui llaquit chercherchiz ayunasničha, žoñinaca ninaca ayunasñi cherajo. Wejrqui weraral chiižinuča, jalla nuž paatiquiztan ninacaqui inapanikaz cjequiča. ¹⁷ Ančhuczti ayunascanaqui zumpacha yujcmiž awjzna, nižaza zumpacha achami čhjijczna, ¹⁸ žoñinaca ančhuc ayunasñi ana nayajo. Yooz Ejpqui ana cherta cjenauki tjpapacha cherča, jamazit paatami. Yooz Ejpqui ančucaquiz zuma honoraž tjaaquiča, tsjii premiužtakaz.

CUSASANAC PUNTU

¹⁹ Jesusaqui tjaajinchizakazza:

—Tii muntuquiz kamcanaqui anača muzpa cusasanaca juntizqui. Kjurinacakaz ančuca juntita cusasanaca lulaquiča. Nižaza parti ančuca juntita cusasanaca inapankaz chjijtaquiča. Nižaza tjañiqui kjuyaž luzasača, ančuca cusasanaca tjangzjapa. ²⁰ Nonžna, arajpachquin muzpa cusasanaca juntaquiča. Arajpachquin cusasanaca lujlñimi, nižaza cusasanaca akziñimi, nižaza cusasanaca tjangziñimi ana žejlča. ²¹ Jakziquizt ančuca cusasanaca juntita žejlčhaja, jalla nicjukaž ančhuc kuz tjaača.

ZUMA KAMAÑCHIZ, ANA ZUMA KAMAÑCHIZ PUNTU

²² Jesusaqui tjaajinchizakazza:

—Zoñž čhujquiqui persun curpuž lamparažtakazza. Jaziqui zoñž čhujqui zuma cjequiž niiqui, zuma cheraquiča. Jalla nižtazakaz zoñž kuzqui zuma cjequiž niiqui, zuma kamaquiča. ²³ Zoñž čhujquizti ana zuma cjequiž niiqui, zumchiquiztakaz ojklayaquiča. Ančuca kamaña zumchiquiz panž cjequiž niiqui, juc'anti juc'anti zumchiquiz cjisnaquiča. Nekztan ¿jaknužt zuma kamasajo?

PAAZ PUNTU

²⁴ Jesusaqui tjaajinchizakazza:

—Anaž jakziltami pizc patruna sirwasača. Pizc patrunchiz cjesaž niiqui, tsjii patrunžquiz ana pectaž cjesača. Tsjii patrunžquiz pectaž cjesača. Tsjii patrunžquizkaz zuma sirwasača. Jalla nižtiquiztan Yoozquiz sirwican anaž anča paazquiz kuz tjaasača. Nižaza paazquiz kuz tjaaquiž niiqui, anaž Yoozquin anča kuzziz cjesača.

YOOZ EJPQUI NIZ MAATINACA CWITICHA

²⁵ Jesusaqui tjaajinchizakazza:

—Ančucaquiz tuž chiižinuča, žejtzjapaqui kjaz liczmi lujlz čhjerimi pecča. Jalla nuž cjenami ančhucqui anača kuzquizic čhjerquiztan llaquita cjisqui. Nižaza curpu wali cjisjapa zquiti pecča. Jalla nuž cjenami ančhucqui anača zquitquiztan llaquita cjisqui. Čhjul čhjerquiztanami zoñž žetiž juc'anti importiča. Nižaza čhjul zquitquiztanami persun curpuž juc'anti importiča. ²⁶ Laylayñi wežlanacaž cherna. Jalla nii wežlanacaqui ana zkalami čhjacača, nižaza ana zkalquiztanami ricujča, nižaza ana čhjeri yaaz zquitčizza. Jalla nuž cjenami ančuca arajpach Yooz Ejpqui wežlanacžquiz čhjeri tjaača. Yooz yujcquiziqui ančhucqui čhjul wežlanacquiztanami juc'antiž importiča. ²⁷ Anaž jec kolta žoñimi persunpacha tsjan lajcha paki atasacna, llaquiziñi kuzziz cjenami anča lajcha pecni kuzziz cjenami.

²⁸ ¿Kjažtiquiztan ančhucqui zquitquiztankaz llaquit kuzziz cjesajo? Plantanacž pjajkjallaž cherna, jaknužt pajkčhaja, jalla nii. Ninacaqui anaž langza, nižaza anaž kawanča. ²⁹ Jalla nuž cjenami nii pjajkjallanacaqui anča c'achjallača. Finu zquiti cujtžcumi ricachu Salomón cjita jiliriQUI anaž juc'ant c'achja nii pjajkjallanacžquiztanami. ³⁰ Plantanacaqui tsjii upacamakaz žejlča. Nekztanaqui jakatažu kattažu jurnuquiz tjutjunzjapa ujžtača. Jalla nižta cjenami Yooz Ejppacha nii plantanaca cwitiča. Ančhucqui čhjul plantaquiztanami juc'antipanž importiča. Jalla nižtiquiztan Yoozqui ančhuc juc'ant cwitiča, Yoozquin ana tjapa kuzziz cjenami. ³¹ Jalla nižtiquiztan ančhucqui anača llaquita kuzziz cjisqui, čhjul čhjerquiztanami, nižaza kjaz liczquiztanami, nižaza čhjul zquitquiztanami. ³² Ana criichi žoñinacaqui tii muntu cucasanacžquin kuzziz ojklayča. Ančhuczi ana nižta kuzziz cjeella. Ančucača arajpach Yooz Ejpchizqui. Čhjultakiča ančhucqui pecčhaj niiqui, liwj zizza Yooz Ejpqui. ³³ Jalla nižtiquiztan Yooz Ejpžquinpankaz walja kuzziz cjee. Nižaza niž mantita zuma kamañquiz kuzziz cjee. Jalla nekztanaqui ančhucaltaqui cawalikaz cjequiča čhjulumi. ³⁴ Jakatan čhjulut anawalinaca watačhaj niiqui, jalla nii ana juyzu

paa tonjiqui. Jakaqui čhjulut watačhaj niiqui, jakapachaž jaknužquinami wataquiča. Zapuru čhjul anawalinacaqui žejlñipanča.

7

ZOÑINACZTAN ZUMA KAMA

¹ Jesusaqui tjaajinchizakazza:

—Ančhucalaqui anača žoñinacž uj chii chiizqui. Jalla nuž žoñinacž uj chii chiyaquiž niiqui ančhucqui juc'ant ujchiz cjequiča Yooz yujcquiziqui. ² Nižaza žoñinacžquizimi “Amqui Yooziž castictaj cjila”, cjican chiyaquiž niiqui anchucqui Yooziž casticta zakaz cjequiča. Zoñinacžtan zuma kama. Nekztan Yooz Ejpqui ančhucatan zumaž cjequiča. ³ Nižaza amqui am jilž čhjucquiz tsjii cjujchilla cherasaž niiqui, ¿kjažtiquiztan am persun čhjucquiz pajk cjujchi ana cherjo? ⁴ Am persun čhjucquiz nii pajk cjujchi ana cherasaž niiqui, ¿kjažtiquiztan am jilžquiz chiijo, “Jila, am čhjucquiztan cjujchilla apakžinača”, cjicanajo? ⁵ Ana zum kuzziz žoñimča amqui. Am persun čhjucquiztan pajk cjujchi apakalla. Nekztan zuma cherasača, y nižaza am jilž čhjucquiztan cjujchilla apakasača.

⁶ Yoozquin criichi žoñinaca, ančhucqui Yooz taku anapan nonz pecñi žoñinacžtan Yooz puntu ana paljayaquiča. Ninacaqui pacunacažtakazza. Nižta žoñinacaqui ančhucaltan ch'atñi pacužtakaz cjesača. Nižaza nii Yooz taku anapan nonz pecñi žoñinacaqui cuchinacažtakazza. Yooz puntu nonžcu, kuzquizkaz žawjča.

YOOZQUIN MAYIZIZQUI

⁷ Jesusaqui tjaajinchizakazza:

—Yooz Ejpžquiztan mayaquiž niiqui, Yooz Ejpqui tjaaquiča. Nižaza Yoozquin kjuraquiž niiqui, Yooz wachaquiča. Nižaza kjuy zanquiztan t'oc t'ocaquiž niiqui, cjetžintaž cjequiča. ⁸ Jequit mayačhaja, risiwaquicha. Nižaza jequit Yoozquin kjuračhaja, wachaquiča. Nižaza jequit kjuy zanquiztan t'oc t'ocačhaja, cjetžintaž cjequiča. Jalla nužuča Yoozquiz mayizizqui.

⁹ Anaž jakziltami ančuca majch t'anta mayanaqui maz chjalznasača. ¹⁰ Nižaza anaž jakziltami ančuca majch ch'iz mayanaqui zkora chjalznasača. ¹¹ Ančhucqui ana zum kuzziz cjenami zuma cusasanaca tjayinčhucča persun maatinacžquiz. Jaziqui ančuca arajpach Yooz Ejpqui mayñi maatinacžquiz juc'ant zumaž tjaasača.

¹² Jaknužt ančhucqui parti žoñinaca ančhucatan zuma munaziz pecčhaj niiqui, jalla nižtapacha parti žoñinacžtan zuma munaziz waquiziča ančhucqui. Jalla niipan Moisés liiquiz chiichiča, nižaza Yooz cuntiquiztan chiiñi profetanacaž cjiirtanacami.

ZKOZ JICZ, PAL JICZ

¹³ Jesusaqui tjaajinchizakazza:

—Yoozquin ojkz pecčhaj niiqui, zkoz zanquiztan luzza. Infiernuquin ojkñi jicz palača, nižaza pal zanchizza. Jalla nijwcchuc ojkñi žoñinacaqui muzpača. ¹⁴ Tsjiic zakaz žejlča. Arajpachquin ojkñi jicz zkozača, nižaza zkoz zanallchizza. Nižaza c'ujlcullača arajpachquin ojkñi jiczqui. Jalla nii jiczquinaqui koluckaz žoñi ojkča.

KAMAÑQUIZTAN PAJTA CJESACHA ZOÑINACAQUI

¹⁵ Jesusaqui tjaajinchizakazza:

—Ančhucqui zumpacha cwitasaquiča toscar taku chiichiiñi žoñinacžquiztanami. Jalla ninacaqui “Yooziž tjaata taku chiyučha” cjiñizakazza. Ninacaqui ančucaquiz tjonža, tsjii uzi zkizi tjutžta kitižtakaz. Ninacž kuzqui anawira zumača. ¹⁶ Ninacž ana zuma kamañquiztan pajtaž cjequiča, ultimu ana zum žoñinacaqui. Tsjii ch'ap muntiqui uwas frutchiz anaž cjesača. Nižaza tsjii ch'ap plantaqui higo frutchiz anaž cjesača. Jalla nižtapanča ana zum kuzziz žoñinaca. Zuma kamañchizqui anapanž cjesača. ¹⁷ Tjapa zuma muntinacaqui zuma fruta pookñiča. Nižaza tjapa ana

zuma muntinacaqui ana zuma fruta pookñiicha. ¹⁸ Zuma muntiqui anapanž ana zuma frutchiz cjesača. Nižaza ana zuma muntiqui anapanž zuma frutchiz cjesača. ¹⁹ Jakzilta muntit zuma fruta ana pookzaja, k'atžtaž cjequiča nižaza ujtaž cjequiča. ²⁰ Jalla nižtanacquiztan ančhucqui ana zum kuzziz žoñinaca pajaquiča, ninacaž ana zuma kamañquiztan.

ANA YOOZ WAJTQUIN OJKŇI ZOŇI

²¹ Jesusaqui tjaajinchizakazza:

—Yekjap žoñinacaqui wejtquiz “wejt Jiliri, wejt Jiliri” paljayča. Pero nuž chiicanami, anaž wejt arajpach Ejpž mantuquiz kamaquiž niiqui, anapanž arajpach wajtquin okasača, nižaza anapanž arajpach Yooz Ejpž mantuquiz želasča. ²² Ultim žoñi pjalz tjuñquiziqui wacchi žoñinacaqui wejtquiz paljayaquiča, tuž cjican: “Wejt Jiliri, wejt Jiliri, am tjuu aynakcan Yooz taku paljaychinča, nižaza am tjuu chiican zajranaca ch-jatkatchinča, nižaza am tjuu aynakcan wacchi milajrunaca paachinča”. Jalla nuž cjican wejtquiz paljayaquiča. ²³ Jalla nuž paljaytiquiztanami wejrqui cjeeča, “Ančhuc anawira pajchinla pero. Wejtquiztan zaraka. Ančhucča ana zuma paañinacaqui”.

PIZC PUNTA ZOŇINACAQUI

²⁴ Jesusaqui tjaajinchizakazza:

—Jakziltami weriž chiita taku nonžaja, nižaza weriž chiita tawk jaru kamčhaja, jalla niiqui zuma intintazñi žoñinacača. Intintazñi žoñiqui jalla tužuča. Tsjii maz lumuntuñ kjuya kjuyča. ²⁵ Nekztanaqui chijñi chijinchiča. Nekztan puj kjazqui walja tsijtchiča, nižaza pjatziča, nižaza tjamiqi walja tjamchiča nii kjuya quintra. Pero nii chijñimi, tjamimi, kjazmi ana nii mazuntuñ kjuyta kjuyaqui pali atchiča. ²⁶ Jaziqui jakziltami weriž chiita taku nonzcanpacha ana wejt tawk jaru kamčhaja, jalla niiqui zumzu žoñiča. Zumzu žoñiqui jalla tužuča. Ana zuma yokallquiz pjil yokuntuñ kjuya kjuychiča. ²⁷ Nekztanaqui chijñi chijinchiča. Jalla nekztan puj kjazqui walja tsijtchiča, nižaza pjatziča, nižaza walja tjamchiča nii kjuya quintra. Jalla nekztanaqui nii pjil yokuntuñ kjuyta kjuyaqui muzpa tsucchuca pajlziča.

²⁸ Jesusaž jalla nuž tjaajñi žeržtan, nonžñi žoñinacaqui walja ispantichiča niž tjaajintiquiztan. ²⁹ Jesusaqui walja zizñi zizñi tjaajinchiča. Lii tjaajñi maestrunacaqui ana nižta tjaajñitača.

8

MOJKCHI JANCHICHIZ LAA ZOŇI CHJETINTA

¹ Jalla nekztanaqui Jesusaqui curquiztan chjiwžquichiča. Nižaza muzpa žoñinaca apziča. ² Tsjii mojkchi janchichiz laa žoñiqui Jesusižquiz macjatžquichiča. Jesusiž yujcquiz quillžcu, tuž cjichiča:

—Wejt Jiliri, tii laaquiztanž čhjetnalla. Am wejr čhjetinzim pecchaj niiqui, wejr čhjetinzim atča.

³ Jalla nekztanaqui Jesusaqui kjaržtan lanžcan, tuž cjichiča:

—Wejr am čhjetnasachiya. Chjetintam cjissa.

Jesusaž jalla nuž chiitiquiztan, nii mojkchi janchichiz žoñiqui laaquiztan žejtchi quirchiča. ⁴ Nekztanaqui Jesusaqui nižquin chiižinchiča, tuž cjican:

—Wejr am tsjii cjesača. Jalla tii čhjetintiquiztanacqui anam jeczquizimi maznaquiča. Timpluquin oka. Jalla nicju timplu jiliržquin persunpacha tjeežca, žejtchi, jalla nii. Nižaza Moisés mantita ofrenda tjaaquiča, tjapa žoñinaca zizajo, laaquiztan čhjetinta, jalla nii.

TSJII CHJETINTAQUI

⁵ Jalla nekztanaqui Jesusaqui Capernaum cjita watja luzziča. Jalla nuž luzan tsjii roman sultat capitán jiliri qui nižquin macjatžquichiča. Nekztanaqui roct'ichiča, ⁶ tuž cjican:

—Wejt Jiliri, kjuyquiz wejt piyuna ajpzquiz žejlča, ana tsijtñi. Nižaza walja ana wali ayiñča.

⁷ Nekztanaqui Jesusaqui cjichiča:

—Nii čhjetñi okasača.

⁸ Nii sultat capitán jiliri qui kjaaziča, tuž cjican:

—Wejt Jiliri, anal wejt kjuyquiz am tjonžca cjiyi atasača. Wejrqui amquiztan inakaztča. Jazi qui takukaz chiya čhjetinzjapa. Nekztan wejt piyunaqui čhjetinta cjequiča. ⁹ Wejrpacha wejt pajk jilirž mantuquiz želuča. Niiž mantitacama ojklayiñča. Nižaza wejt mantuquiz sultatunaca žejlča, čhjulut wejr mantučhaja, jalla nuž cjen zultatunaca ojkča. Nižaza zultatu kjawznučhaja, zakaz tjonča. Nižaza wejt piyuna čhjulu paajumi mantučhaja, zakaz paača.

¹⁰ Jalla nuž nonžcu, Jesusaqui nii jiliri ancha zuma kuzziz naychiča. Nekztanaqui nuž nayžcu Jesusaqui niž apzñinacžquiz cjichiča:

—Wejrqui weraral cjiwča. Chekapan tii žoñiqui juc'ant Yoozquin kuzzizza, tjapa Israel wajtchiz žoñinacžquiztanami. ¹¹ Nižaza wejrqui cjiwča, tuwantan tajatan muzpa žoñinacaqui tjonaquiča, arajpach Yooz wajtquin luzjapa. Jalla nii Yooz wajtchiz žoñinacaqui Abrahamžtan, Isaacžtan, Jacobžtan, jalla ninacžtan juntupacha cuntintuž cjequiča. ¹² Israel žoñinacžti arajpach Yooz wajtquin žejlchucatača. Pero Yooz wajt zawntan zumchiquiz chjatkattaž cjequiča. Jalla nicjuž kaaquiča, nižaza ižke jojcan želaquiča.

¹³ Jalla nekztanaqui Jesusaqui capitán jiliržquiz tuž cjichiča:

—Am kjuya oka. Jaknužt am tjapa kuztan criičhaja, jalla nižtapachaž cjequiča.

Jalla nii orapacha niž piyunaqui žejtchi quirchiča.

ZOÑINACA ČHJETINTA

¹⁴ Nekztanaqui Jesusaqui Pedruž kjuya ojkchiča. Jalla nicju ajpzquiz Pedruž ajmuž maa cherchiča ch'ujlñi conžtan laa cjichi. ¹⁵ Naaža kjara lanžinchiča. Nuž lanztiquiztan nii ch'ujlñi conquiztan žejtchinča. Nii orapacha žaažcu, ninaca atinti kallantichinča.

¹⁶ Nii čhjetinta quintu nonžcu tjuñiž kattan muzpa zajraž tanta žoñinaca Jesusižquiz zjičtatača. Jesusaqui tsjii taku chižcu zajranaca chjatkatchiča. Nižaza tjapa laanaca čhjetinchiča. ¹⁷ Nii čhjetintanacaqui Isaías profetaž chiita taku cumplissiča. Isaiasqui cjičhiča tuž cjican: “Tsjii žoñiqui učum laa curpunaca tjupi cjiskataquiča, nižaza conanacquiztan učum čhjetnaquiča”.

JESUCRISTUZTAN CHICA OJKLAYZ PUNTU

¹⁸ Wiruñaquei tsjii noojiqui muzpa žoñinacaqui walja muytata Jesusižquiz ajcziča. Jalla nižta cheržcu, Jesusaqui mantichiča, kotž tsjii latuquiztan okajo. ¹⁹ Jalla nekztanaqui tsjii lii tjaažiñi maestruqui Jesusižquiz macjatžquichiča, tuž cjican:

—Tjaažiñi Maestro, jakzitchum okačhaja, amtan chicapachal ojklayasača.

²⁰ Jesusaqui nižquin kjaaziča, tuž cjican:

—Kitinacami kjuychizza. Nižaza wežlanacami tjurchizza. Wejrzi anal kjuychizza, tjajzjapami.

²¹ Tsjii qui nižquiz apzñi žoñinacžquiztan zakaz paljaychiča, tuž cjican:

—Wejt Jiliri, amtan chica ojklayasača. Pero wejt ejpča ticzi qui. Nekztan iyal wejt ejp tjatsñi okaž cjeella.

²² Jesusaqui kjaaziča, tuž cjican:

—Wejttan chicaka am ojklaya. Ticzižtakaz žoñinacaqui, jalla ninacaj ticzinaca tjažłani.

JESUSAQUI TJAMIMI KJAZ LJOJKIMI MANTICHA

²³ Jalla nuž chiyžcu Jesusaqui warcuquiz luzziča. Niiž tjaajinta žoñinacaqui luzzizakazza. ²⁴ Ninacaž kotquiz okan, tjamiqui walja tjamchiča. Jalla nuž tjaman kjaz ljojkiqui warcu tjatanz pecatča. Jesusazti tjajatča. ²⁵ Nii kjaz ljojkiž cjen tjaajinta žoñinacaqui Jesusa žinchiča, tuž cjican:

—¡Wejt Jiliri! ¡Liwriyalla! Tii warcu kjazquiz julzmayača. Ticznačhani učumqui.

²⁶ Jesusaqui kjaaziča, tuž cjican:

—¿Kjažtiquiztan ančucqui ancha tsuctsucjo? Ančucqui anača wejtquin tjapa kuzziz.

Jalla nekztan Jesusaqui žaažcu, tjamimi kjaz ljojkiimi ujziča. Jalla nuž chiitiquiztan tjamimi kjaz ljojkiimi apaltichiča. ²⁷ Nii apaltiñi cheržcu niižtan ojklayñi žoñinacaqui ispantichiča, nižaza tuž cjichiča:

—¿Čhjul žoñit teejo? Tjamimi tii kot kjaz ljojkiimiž tiiž chiita takukaz cazla.

ZAJRAZ TANTA ŽOÑINACA

²⁸ Nii kotž nawjctuñtan irantižcu, Jesusaqui Gadara cjita yokquin ulanchiča. Ulan-tan pucultan žoñinacaqui campu santuquiztan tjonchiča. Nii pucultan žoñinacaqui zajraž tantatača walja ana walinacatača, žoñinacžtan kichasñipanikaztača. Jalla nižtiquiztan nii jiczquiz ana jecmi ojklayñitača.

²⁹ Jesusižquiz macjatžcu nii zajranacaž tanta žoñinacaqui kjawchiča, tuž cjican:

—¿Kjažtiquiztan wejtnacaquiz mitisejo? Ima casticz timpu irantižcan amqui tekz tjonchamča, wejrnaca sufriskatzjapa. ¿Kjažtatajo? —Nuž cjican kjawchiča.

³⁰ Nižaza nii nawjkchuc cuchinacaqui ojklayča lujlcan. ³¹ Zajranacaqui Jesusižquiz rocchiča tuž cjican:

—Amqui wejrnaca chjatkataquiž niiqui, nii cuchinacžquin wejrnaca luzkatalla.

³² Jalla nekztanaqui Jesusaqui cjichiča:

—Nižtaqui, oka. Cuchinacžquin luzca.

Jalla nuž chiitiquiztan zajranacaqui žoñinacžquiztan ulanchiča; cuchinacžquin luzziča. Zajranacaž luztiquiztan cuchinacaqui tsjii barranc k'awquin tjojtsiča, kotquizpachatača. Jalla nužquiz kjaztan tsamžcu, ticziča nii cuchinacaqui.

³³ Jalla nii cuchi itzñinacaqui ancha tsucchi zajtchiča. Watja irantižcu, nii pucultan zajraž tanta žoñinacž puntuquiztan quint'ichiča, nižaza tjapa nižta watchinacami.

³⁴ Jalla nii quintu nonžcu tjapa nii wajtquiz žejlñi žoñinacaqui ulanchiča, jakziquin Jesusa želatčaja, nicju. Jesusižtan zalžcu, ninacaqui rocchiča, ninacž yokquiztan okajo.

9

ZUCH ŽOÑI ČHJETINTA

¹ Jalla niiž wiruñpachaqui Jesusaqui wilta warcuquiz luzziča. Nekztan kotž tsjii latuquiztan kajkchiča. Nižaza niiž persun watja irantichiča. ² Jalla nijwc žoñinacaqui Jesusižquin tsjii zuch žoñi chjitchiča. Tjaz zquitinacžtanpacha ajpchi chjitchiča. Ninacž tjapa kuz cjicjiñi cheržcu, Jesusaqui laa žoñžquiz paljaychiča, tuž cjican:

—Jila, ana llaquisa; tjup kuzziz cjee. Am ujnacac pertuntača.

³ Jalla nižta chiiñi nonžcu yekjap lii tjaajiñi maestrunacaqui kuzquiz tuž pinsichiča: “Yooz quintrala; tii žoñž takuqui anawalipanla”. ⁴ Pero Jesusaqui ninacž kuzquiz pinsita zizatča. Jalla nekztan ninacžquiz cjichiča:

—¿Kjažtiquiztan ančucqui nižta ana zuma pinsamintuchiztajo? ⁵ ¿Jakzilta takut pjasila chiiz cjesajo? ¿“Am ujnaca pertuntača” chiiz pjasila cjesaya? Už ¿“Tsijsna,

oka”, jalla nuž chiiz pjasila cjesaj? ⁶ Tsewctan cuchanžquita Yooz Zoñtča wejrqui. Tii muntuquiz jiliritča, ujnaca pertunzjapami. Razunal chiyučha. Nuž zizjapa, ančhucqui tiiž chera.

Jalla nekztanaqui nii zuch zoñžquiz cjichiča:

—Tsijsna, am tjaz zquti apta; nižaza am kjuya oka.

⁷ Jalla nii orapacha tsijsičha, nižaza niž kjuya ojkchiča. ⁸ Zoñinaca nii cheržcu, tsucchi quirchiča, nižaza “Yoozqui honorchiz cjilalla” cjican chiichiča. Yoozqui zoñinacžquiz nižta čhjetinñi azi tjaachiž cjen, nuž chiichiča.

MATEO KJAWZTA

⁹ Nii kjuyquiztan ulanžcu Jesusaqui Mateo cjita zoñi cherchiča. Mateoqui impuesto cobriñi puestuquiz julzi želatča. Jesusaqui nižquiz cjichiča:

—Wejttan chica ojklaya.

Jalla nekztan Mateoqui tsijtsu, Jesusižtan ojkchiča. ¹⁰ Niiž wiruñ Jesusaž Mateož kjuyquin lulan, muzpa impuesto cobriñinacami nižaza ujchiz zoñinacami irantichiča. Nižaza ninacaqui Jesusižtan niž tjaajinta zoñinacžtan chica julziča tsjii mizquiz. ¹¹ Fariseo zoñinacžti jalla nii cheržcu, Jesusiž tjaajinta zoñinacžquiz pewcziča, tuž cjican:

—¿Kjažtiquiztan ančuca tjaajiñi maestruqui impuesto cobriñinacžtan nižaza ujchiz zoñinacžtan čhjeri lujljo?

¹² Jesusaqui jalla nižta pewcžni nonžcu ninacžquiz cjichiča:

—Zuma wiw zoñinacaqui anaž medicu kullñimi pecča. Antiz laa zoñinacž medicu kullñimi pecča. ¹³ Yooz takuqui tuž cjiča: “Oksñi kuzziz zoñinaca juc'antil pecučha wilana jawkñi zoñinacžquiztan”. Tantiya čhjul puntut tii Yooz taku chiichaja, nii zumpacha intintaza. Jaziqwi wejrqui “Zuma kamuča” cjiñi zoñinacžquiz anal kjawsñi tjonchinča. Antiz “Ujchizpanča” cjiñi zoñinacžquiz kjawsñi tjonchinča, ninacž kuz campiita cjisjapa.

AYUNAS PUNTU

¹⁴ Juan Bautistaž tjaajinta zoñinacaqui Jesusižquiz macjatžquichiča. Nekztan pewcziča, tuž cjican:

—Wejrnacmi fariseo zoñinacami walja ayunasinča. Amiž tjaajinta zoñinacžti ana ayunasñipanla. ¿Kjažtiquiztan nižtajo?

¹⁵ Nekztanaqui Jesusaqui kjaaziča, tuž cjican:

—¿Kjažt weriž tjaajinta zoñinaca llaquit kuzziz ayunasasajo, weriž želanpachajo? Wejrqui zalz kazzi tjowažtakaztča. Ninacaqui zalz pijstiquiz invittanacažtakazza. Zalz kazzi tjowaž želan, niž zalz pijstiquiz invittanacaqui ana llaquit kuzziz ayunasasača. Pero tsjii timpuž tjonaquiča. Jalla nii timpuquiz zalzñi tjowa kjañtaž cjequiča; jalla nekztanž ayunasasača.

¹⁶ ‘Anaž jakziltami tsjel zquti ew rimintužtan rimintasacha. Ew rimintuqui jaljta-pasacha, nižaza nii ach zquitiqui juc'anti wjajržcu tsjelanznasacha. ¹⁷ Nižaza anaž jakziltami ach zkiz luuzquiz ew vinu alznasacha. Jalla nižtaž alznasaž niiqui, zkiz luuz panž wjajrskatasacha ew vinuqui. Nekztan vinumi zkiz luuzmi pertisnasacha. Ew vinu ew zkiz luuzquiz panž alznasacha. Jalla nuž zumpacha cjesacha vinumi zkiz luuzmi.

JESUCRISTUCHA LAA ZOÑI ČHJETINÑIQUI

¹⁸ Jesusaž tjaajnan, tsjii judío zoñinacž jiliriqwi irantichiča. Jesusiž yujcquin quilziča, tuž cjican:

—Wejt majtqui ticžñil jičha. Amqui wejt kjuya okasaž niiqui, naaquiz am persun kjaržtan lanznasacha. Nekztan naaqui žetaquiča.

¹⁹ Nekztanaqui Jesusaqui tsijtsu nii jiliržtan ojkchiča tjaajinta zoñinacžtanpacha.

²⁰ Jalla nuž okan, tsjaa laa maatak žonqui Jesusižquiz wirquiztan macjatžquichinča.

Tunca paan wata ljok tjawksñi laakaz t'akjiri želintača. Jesusižquiz macjatžcu Jesusiž zquit puntallquiz lanzinča. ²¹ Ima macjatcan pinsichinča, “Wejrqui niž zquitilla lanžcu žetaka wejrqui” cjan. ²² Jalla nuž lanztiquiztan Jesusaqui jalla naaža kjutñi kjutžcu naa maatak žoñ cherziča. Nekztan tuž cjichiča:

—Cullaca, tjup kuzziz cjee. Amiž tjapa kuztan criichiž cjen, žejtchi cjissamča.

Jalla nii orapacha žejtchin cjissinča.

²³ Jalla nekztanaqui Jesusaqui tira ojkchiča. Nii jilirž kjuya irantican Jesusaqui cherchiča, nii jilirž majt tjatzjapa banda pjujñinacaqui listutakalča, jalla nii. Nižaza žoñinacaqui ančaž kaacan aranchiča.

²⁴ Nuž cheržcu Jesusaqui ninacžquiz cjichiča:

—Ančhucqui tekztanž ulna. Taa uzqui anača ticzinqi, antiz tjajča.

Jalla nuž Jesusiž chiitiquiztan, žoñinacaqui nižquin tjassiča. ²⁵ Nekztanaqui Jesusaqui ninaca ulanskatchipanča. Nekztan luzcu, naaža ticzi uza kjarcu tanžcu, žinziča; žejtchinpacha. ²⁶ Jalla nekztanaqui tjapa kjutñi nii yokquin nii milajru quintu ojkchiča.

ZUR ŽOÑINACA CHJETINTA

²⁷ Jalla nijwctan ulanžquitiquiztan pucultan zur žoñinacaqui nižquin apžquichiča, kjawcan:

—Davidž majchmaatquiztan tjoñi, wejrnača okznalla, —cjan.

²⁸ Nekztan Jesusaž kjuya luztan nii zur žoñinacaqui nižquin macjatchiča. Nekztan Jesusaqui ninacžquiz pewcziča, tuž cjan:

—Wejrqui ančhuc cherkatasacha, ¿jalla nii crii ančhucya?

Ninacaqui kjaaziča, tuž cjan:

—Wejt Jiliri, criyuča.

²⁹ Jalla nekztanaqui Jesusaqui ninacž čhujqui lanlanžinchiča. Nižaza cjichiča:

—Ančucaž tjapa kuztan criitiquiztan cherñi cjisna.

³⁰ Nii orapacha ninacž čhujquiqui cherñi cjissiča. Nekztanaqui Jesusaqui ninacžquiz zumpacha chiižinchiča, tuž cjan:

—Tii čhjetintaqui anaj jecmi zizla; ančhucmi anaž jecžquizimi chiichiyaquiča.

³¹ Jesusaž nuž chiižinchiž cjenami, ninacaqui ulanžcu, tjapa yokaran nii čhjetinta quintu parlichica.

ANA CHIIÑI ŽOÑI CHJETINTA

³² Nii kjuyquiztan ulnan yekjap žoñinacaqui tsjii zajraž tanta žoñi zjijcchiča. Zajraž tantiquiztan ana chiiñi atatča. ³³ Nekztanaqui Jesusaqui nii zajra chjatkatchiča. Jalla nuž chjatkattiquiztan nii ana chiiñi žoñiqui chiyi kallantichiča. Žoñinacasti jalla nii cheržcu walja ispantichi cjissiča, tuž cjan:

—Tii Israel yokquiz ana wira tižtanaca cheriñtača wejrnacqui.

³⁴ Pero fariseo nžoñinacasti tuž cjetča:

—Tiiqui zajranacž jilirž aztankaz zajranaca chjatkatñiča.

³⁵ Jesusaqui tjapa wajtquiztan watja nižaza jochquiztan jochi ojklaychiča, judío ajcz kjuyquizimi tjaažincan. Yooz mantuquiz kamz puntu chiižinchiča. Nižaza tjapaman laanacami nižaza jallc'a curpuchiznacami čhjetinchiča. ³⁶ Žoñinaca cheržcu, ninaca okziča. Ana awatirchiz uuzanacžtakaz želatča. ³⁷ Žoñinaca okzcu, Jesusaqui niž tjaažinta žoñinacžquiz paljaychiča, tuž cjan:

—Weraral cjiwča. Zkalaqui walja žejlča. Pero zkala ajžñi žoñinacača upaqui.

³⁸ Yooz Ejpqui zkal Patrunača. Jalla nižtiquiztan Yooz Patrunžquiztan mayiza, zkala ajžñi žoñi cuchnajo.

10

TUNCAPAN APOSTOLONACA ILLZTA

¹ Jalla nekztanaqui Jesusaqui niiz tuncapan illzta zoñinaca kjawzičha. Nekztan ninaczquiz mantiz poder tjaachičha, zajranaca chjatkatzjapa, nižaza tjpaman laanacami jallc'a curpuchiznacami čhjetnajo.

² Nii tuncapan illzta apostolonacaqui jalla tižta tjuuchiznacatačha: Primiruqui Simonatačha, nižaza niiz tsjii tjuuqui Pedro cjitazakaztačha. Nekztan niiz lajktačha, Andrés cjita. Nekztan Jacobotačha, nižaza niiz jila Juan. Nii pucultanaqui Zebedeož majchwichtačha. ³ Nekztan Felipitačha, Bartolometačha, Tomastačha, nižaza Mateotačha. Nii Mateozti impuesto cobriñitačha. Nekztan Jacobotačha, Alfeož majchtačha. Nekztan Lebeotačha nižaza niiz tsjii tjuuqui Tadeo cjitazakaztačha. ⁴ Nekztan Simonatačha, niiqui cananista cjita partiquiztantačha. Ultimquiziqui Judas Iscariotetačha, jalla niiqui Jesusiž quintra tarasunchičha.

ILLZTA ZOÑINACA CUCHANTA

⁵ Jesusaqui nii tuncapan illzta zoñinaca cuchanzquichičha, niiz cuntiquiztan ojklayajo. Ima cuchanzcan tuž chiižinchičha:

—Judío yokquinpanž ojklayaquičha, Samaria yokquin nižaza yekja yokanacquin ana ojklayaquičha. ⁶ Israel wajtchiz zoñinaczquinkaz okaquičha. Jalla ninacaqui katchi uuzinacažtakaz žejlčha. ⁷ Arajpach Yooz mantuquiz kamz timpu žcatžinžquičha. Jalla nii paljaycan ojklayžcaquičha. ⁸ Nižaza laanaca čhjetnaquičha. Nižaza ticzinaca jacatatskataquičha. Nižaza mojkchi janchichiz zoñinaca čhjetnaquičha. Nižaza zajranaca chjatkataquičha. Tii mantiz poderaqui ančhucquiz nužukaz tjaatačha. Jalla nižtiquiztan tii poderžtan zoñinaczquiz yanapžcu anaž čhjulumi mayaquičha pacajo.

⁹ Paaz ana chjichaquičha, kor paazmi, chiw paazmi, cobre paazmi. ¹⁰ Nižaza ana chjichaquičha žak quelzmi. Tsjii almilla alaja chjichaquičha. Nižaza ana iya čhjulumi chjichasačha, ana yekja čhjatami, nižaza atsmi. Yooztajapa langžñinaczquiziqui čhjeriqui tjaata cjis waquizičha.

¹¹ Ančhucqui wajtquizimi jochquizimi irantižcuqui, zuma zoñipanž kjurznaquičha. Nuž zuma zoñi wachcuqui, niiz kjuyquiz alujasaquičha, nii wajtquiztanami jochquiztanami ulanzcama. ¹² Tsjii kjuya luzcu, tsaanaquičha, “Ančhuc walipaj cjila”, cjican. ¹³ Nii kjuychiz zoñinaca zumažlaj niiqui, jalla ninacztaqui walipanž cjequičha. Yekjapa zoñinacaqui ana zumažlaj niiqui, jalla ninacztaqui čhjulumi anawalikaz cjequičha. ¹⁴ Jakziltat ančhuc ana risiwaquiž niiqui, nižaza ančhuc ana nonz pecaquiž niiqui, ninaczquiztan okaquiž ančhucqui. Nii kjuyquiztan ulnaquičha nižaza nii wajtquiztanaqui. Nekztan nii wajtquiztan kjojchquiz žcatchi pulpunaca tsajt tsajtsnaquičha. Jalla nii tsajt tsajttaqui siñalaž cjequičha ninacz quintra, ančhuc ana risiwchiž cjen. ¹⁵ Wereral cjiwčha. Casticz tjuñquiziqui nii ančhuc ana zuma risiwñi zoñinaczi juc'anti castictaž cjequičha, Sodoma cjita Gomorra cjita, jalla nii wajtchiz zoñinaczquiztan.

CHJAAWJKATÑINACA ZELAQUICHA

¹⁶ Jesusaqui tjaajinchizakazza:

—Tii weriž chiižinta taku nonžna. Wejrqui ančhuc cuchnučha. Ančhucqui kiti-nacz taypiquiz ojklayaquičha, uuzanacažtakaz. Jalla nižtiquiztan ančhucqui walja kuzziz cjee. Listuž cjequičha žkoražtakaz, pero zuma paazjapa. ¹⁷ Ančhucqui persunpahaž walja cwitazaquičha. Ančhucqui jilirinaczquin intirjita cjequičha; nižaza ajcz kjuyquiz wjajttaž cjequičha. ¹⁸ Nižaza ančhucqui wejt puntuquiztan parlichiz cjen chjichtaž cjequičha prefectonaczquinami, nižaza tsjan chawjc jilirinaczquinami. Nekztan ančhucqui wejt puntuquiztan chiyaquičha, nii jilirinacz yujcquizimi, nižaza ana judío wajtchiz zoñinacz yujcquizimi. ¹⁹ Jilirinaczquiz intirjitaž cjenami, ana kuz turwaysi cjequičha, čhjulut ančhuc kjaaznačhaja, nižaza jaknužt kjaaznačhaja, jalla nii.

Jilirinacž yujcquiz prisintiz ora, Yoozqui ančhuca kuzquiz chiiz taku tjaaquiča, jaknužt chiizalaj, nii. ²⁰ Ančhuca persun kuzquiztan anaž chiyaquiča. Antiz ančhuca Yooz Ejpž Espíritu Santuqui ančhuc chiikataquiča.

²¹ ‘Nii timpuquiziqui zoñinacaqui persun jilž quintra aptjapznaquiča persun jila conkatzjapa. Nižaza ejpnacaqui persun maatinacž quintra aptjapznaquiča. Maatinacazti persun maa ejpnacž quintra zakaz aptjapznaquiča, persun ejpnaca conkatzjapa. ²² Tjapa ana criichi zoñinacaqui ančhucaquiz ch'aanaquiča wejt puntu parliñiz cjen. Pero jakziltat ticzcama wali tjurt'iñi kuzziz cječhaj niiqui, liwriitaž cjequiča, Yooztan wiñaya kamzjapa. ²³ Tsjii wajtchiz zoñinacaqui ančhuc chjatkataquiž niiqui, ninacžquiztan yekja wajtquin okaquiča. Weraral cjiwča, wejrqui arajpachquiztan cuchanžquita Zoñtča. Ima weriž tii muntuquiz wila tjonan, ančhucqui tjapa Israel watjanacžquin anaž iranti atasacha.

²⁴ ‘Tjaajinta zoñiqui niž tjaajiñizquiztan anaž juc'anti cjesača. Nižaza piyunaqui niž patrunžquiztan anaž juc'anti cjesača. ²⁵ Tsjii tjaajinta zoñiqui niž tjaajiñiz irata, jalla nižta tjaajiñiz cjisnaquiž niiqui, cuntintuž cjis waquiziča. Nižaza tsjii piyunaqui niž patrunž irata, jalla nižta patrunaž cjisnaquiž niiqui, cuntintuž cjis waquiziča. Nonžna ančhucqui, quintra zoñinacaqui “Beelzebú” cjican zajra jilirž tjuužtan wejtquiz tjuuskataquiž niiqui, ančhucaquiz juc'ant anawal tjuužtanž tjuuskataquiča. Wejrqui kjuychiz patrunžtakaztča, ančhuczi wejt kjuy familiažtakazza.

²⁶ ‘Jalla nižtiquiztan ančhucqui anaž zoñi eksna. Tjapa chjojzakuñ tjaajintami zuma kjana ziztaž cjequiča. Nižaza tjapa jamazit tjaajintami nižtazakaz zuma kjana zizta-pankaz cjequiča. ²⁷ Tjapa weriž chjojzaka tjaajintanacami ančhucqui zoñinacž yujcquiz kjanacama paljayaquiča. Nižaza tjapa weriž jamazit tjaajintanacami ančhucqui paljayaquiča, tjapa zoñinaca nonzjapa. ²⁸ Nonžna ančhucqui, anača eksqui tii curpu alaja conñinacžquizimi. Ninacaqui animuqui anaž conasača. Antiz Yoozquizpan eksna. Jalla niča curpumi animumi infiernuquin wiñaya t'akjisiskatñiqui.

²⁹ ‘Tsjii paaztan pizc wežlanaca kjayasača. Jalla nuž koluc valorchiz kjayžcumi ančhuca Yooz Ejpqui ninaca cwitiča. Yooz Ejpž ana munan, tsjii wežlaqui anaž ticznasača. ³⁰ Jilanaca, Yooz Ejpqui tjapa ančhuca ach charanaca kanžintača. ³¹ Jalla nižtiquiztan anaž čjulquiztanami eksna. Wežlanacžquiztan ančhucča juc'ant valorchizqui. Yooz Ejpqui ančhuc juc'anti cwitaquiča wežlanacžquiztan.

³² ‘Jakziltat parti zoñž yujcquiz wejt favora cječhaj niiqui, nižazakal wejrqui wejt arajpach Yooz Ejpž yujcquiz nii zoñž favora chiyača. ³³ Nižaza jakziltat parti zoñž yujcquiz wejr ana pajñi nicačhaj niiqui, nižaza wejrqui wejt arajpach Yooz Ejpž yujcquiz nii zoñž quintra ana pajñi zakal chiyača.

³⁴ ‘Tii taku nonžna. Weriž tjontiquiztan zoñinacaqui ana zumquin cjequiča; quintrasni cjequiča. Nekztan aptjapznaquiča. Ana criichinacaqui criichi zoñinacž quintra cjequiča. ³⁵ Weriž tjontiquiztan tsjii maatiqui persun ejpžjapa quintraž cjequiča. Nižaza tsjaa majtqui persun maajapa quintra cjequiča. Nižaza tsjaa wazmi persun kjan maajapa quintra cjequiča. ³⁶ Jalla nižta zapa mayni familianacaqui ninacporaž quintraž cjequiča. ³⁷ Jakziltat persun maa ejpžquizkaz kuzziz cječhaja, jalla niiqui anaž wejt partiquiz cjichuca cjesača. Nižaza jakziltat persun ocjalžquizkaz kayazt'ačhaja, jalla niiqui anaž wejt partiquiz cjichuca cjesača. ³⁸ Jakziltat wejt partiquiz cjis pecčhaj niiqui, tjapa kuztanž wejtquiz cjistanča. Sufrijsapaqui listoj cjila, ticzcama. Ana nižta wejtquin tjapa kuztan cječhaj niiqui, anaž wejt partiquiz cjichuca cjesača. ³⁹ Jakziltat weriž cjen persun anazum kamañquiztan ana jaytačhaja, jalla niiqui ultimquiziqui ana liwriita cjesača. Nižaza jakziltat weriž cjen persun anazum kamañquiztan jaytačhaja, jalla niiqui ultimquiziqui liwriitaž cjequiča; Yooztan wiñaya zuma kamaquiča.

⁴⁰ Jequit ančhuc risiwčhaja, nižaza wejrmi zakaz risiwčha. Nižaza jequit wejr risiwčhaja, jalla niiqui nižazakaz wejt Yooz Ejpmi risiwčha. ⁴¹ Jequit tsjii Yooziž cuchanta profeta risiwaquiči niiqui, jalla niiqui profetažtakaz honorchiz zakaz cjequičha. Nižaza jequit tsjii Yooz kuzcama kamñi zoñi risiwačhaja, jalla niiqui Yooz kuzcama kamñiž premio, jalla nižazakaz honorchiz cjequičha. ⁴² Nižaza jequit tsjii wejtquin kuzziz zoñžquiz yanapačhaja, jalla niiqui honorchiz zakaz cjequičha. Jequit wejtquin criichi zoñžquiz tsjii tasa kjaz onačhaja, jalla niiqui honorchiz zakaz cjequičha. —Jalla nuž chiichičha Jesusaqui.

11

JUAN BAUTISTAZ CUCHANZQUITA ZOÑI

¹ Niiž tuncapan illzta zoñinacžquiz tjaajinz žeržcu, nekztan Jesusaqui ojkcichičha, yekja watjanac kjutñi. Wajtquiztan watja ojklaychičha, zoñinacžquiz tjaajñi, nižaza Yooz taku paljayi.

² Juanqui nii oraqui carsilquiztačha. Jalla nicju Cristuž ojklaytanaca quintu nonchičha. Nekztanaqui Juanqui tsjii kjažt mazinaca Jesusa pewczñi cuchanzquichičha. Nekztan irantižcu Jesusižquiz ³ pewczičha, tuž cjican:

—Cristuqui tjoniz cjispacha; ¿Amj Yoozquiztan cuchanzquita Cristumkaya? ¿Už yekjaž tjewznasa, jaa?

⁴ Jesusaqui ninacžquiz kjaazičha, tuž cjican:

—Jaknužt cherčhaja nonžaja, jalla nii tjappachaž Juanžquiz quint'ižcaquičha ančhucqui. ⁵ Zur zoñinacac cherčha, Zuch zoñinacaqui ojklayčha. Mojkchi janchichiz zoñinacaqui čhetintačha. Oñi zoñinacaqui nonža. Nižaza ticzi zoñinacaqui jacatatskat-tačha. Nižaza pobre zoñinacžquiz Yooz liwriñi taku paljaytapančha. ⁶ Jakzilat weriž paatanaca cheržcu, nižaza weriž chiitanaca nonžcu, ana kuz turwayzižlaj niiqui, walipanikaz cjequičha.

JUAN BAUTISTA PUNTU

⁷⁻⁸ Jalla ninacaž ojktan, Jesusaqui chiyi kallantichičha Juanž puntuquiztan. Zoñinacžquiz tuž cjichičha:

—Ch'ekti yokquin, ¿čhjulu cherzñi ojkciničhuctaya? ¿Tjamiž tjizinta caña cherzñi ojkciničhuctajo? Anačhay. ¿Fino zquiti cujtchi zoñi cherzñi ojkciničhuctajo? Chawjc jilirž kjuyquin zuma zquiti cujtchi zoñi žejlčha. Jalla nii zizza ančhucqui. ⁹ ¿Čhjulu cherzñi ojkciničhuctaya? ¿Yooz cuntiquiztan chiiñi profeta cherzñi ojkciničhuctaya? Jesalla, ultim werara nuž ojkciničhucčha. Juanqui tuqita profetanacžquiztan juc'ant chekančha. ¹⁰ Juanž puntuquiztan Yooz takuqui tuž cjičha:

“Yooz Ejpqui tsjii zoñi cuchanzcaquičha ima Cristuž Yooz taku paljayi ojklayan. Nii zoñiqui Israel zoñinacžquiz Cristu zuma tjewskataquičha”.

¹¹ Weraral cjiwčha. Juan Bautistačha parti zoñž maatinacžquiztan tsjan juc'antiqui. Pero chjul Yooz maatimi zoñž maatiquiztan tsjan juc'antičha. Arajpach Yoozquin kuzziz zoñinacačha Yooz maatinacaqui.

¹² Juanž tjontiquiztan ancama muzpa zoñinacaqui ts'acjazcan arajpach Yooz mantuquiz luz pecčha; walja tjapa aztan nižaza tjapa kuztan luz pecčha. ¹³ Juanž tjonz-cama, tjapa tuqita profetanacž chiitanacami nižaza Moisés liinacami arajpach Yooz cuchanzquita puntuquiztan chiičha. ¹⁴ Elías cjita profetaqui wilta tjoniz cjispacha; nii Elias tjonz cuntiquiztančha Juan Bautistaqui. Jalla niic weraračha. Nuž criiz waquizičha. ¹⁵ Jakziltačhalaj nonžni cjunčhiz, jalla niiqui tii chiitaqui nonžna.

¹⁶ ¿Kjažtat tii timpuquiz žejlñi zoñinacajo? ¿Jecnaca iratat tinacajo? Jalla tižta ocjalanacažtakazza tinacaqui. Yekjap ocjalanacaqui palazquin julzi uzinčha, nižaza ninacž mazinaca kjawkjawža, tuž cjican: ¹⁷ “Tsajtsjapa pincallu pjujchinčha. Ančhuczi

ana tsajtchinčuccha. Nižaza kaayikaayi wirzu itzinča. Ančhuczi ana kaachinčuccha”. Jalla nuž cjichiča ocjalanacaqui. Jalla nižta iratača tii timpuquiz žejlñi žoñinacaqui. ¹⁸ Juan tjonchiča. Niiqui zumanaca ana lujlñiča, nižaza ana licñiča. Jalla nižtiquiztan ančhucqui tuž cjiñčuccha, “Juanqui zajraž tantača” cjican. ¹⁹ Niiž wiruñiqui wejrqui tjonchinča, arajpach Yooz Ejpž cuchanžquita Zoñi. Wejrqui zumanaca luluča, nižaza licuča. Jalla nižtiquiztan ančhucqui wejt puntuquiztan cjiča: “Niiča ancha lujlñiqui, nižaza licñiqui, nižaza niiča ujchiz žoñinacz maziqi, nižaza anawali impuesto cobriñinacz maziqi”. Jalla nuž cjiñčuccha wejt puntuquiztan. Tuž zakal cjiwča: Yooz puntu zuma zizñi žoñinacaqui Yooz tjaajintacama kamča.

ANA YOOZQUIN KUZIZ ZOÑINACA

²⁰ Jalla nekztanaqui Jesusaqui chiichiča, chojru kuziz žoñinacz puntu. Tsii watjanacquiz ancha milajrunaca paachiča. Pero nii wajtchiz žoñinaczi persun uj ana pajchiča; nižaza kuznaca ana campiichiča. Jalla nižtiquiztan Jesusaqui ninaczquiz ajatchiča, tuž cjican:

²¹ —Corazín wajtchiz žoñinaca, ančhucquiz ancha anawaliž wataquiča. Nižaza Betsaida wajtchiz žoñinaca, ančhucquiz ancha anawalizakaz wataquiča. Ančhuc watjanacquiziqui walja milajrunaca paachinča. Tiro cjita nižaza Sidón cjita watjanacquiz nii milajrunaca paataž cjitasaz niiqui, nii ortanpacha nii wajtchiz žoñinacaqui Yoozquin kuziz cjitasacha; nižaza “ujchizpanča wejrnacqui, pertunalla”, cjitasacha. Nižaza uj zint'izcu nii wajtchiz žoñinacaqui llaquita kuz kjanapacha tjeezñi cjitasacha, lutu zquiti cujtžcu, nižaza achquiz kjupžtan tjalžcu. ²² Jalla nižtiquiztan ančhucqui juyzu casticz tjuñquiziqui juc'anti castictaž cjequiča nii Tiro cjita nižaza Sidón cjita watjanacchiz žoñinaczquiztan. ²³ Capernaum wajtchiz žoñinaca, ¿kjažtiquiztan ančhucqui pinsejo, “Yoozqui učum honorchiz cjizkataquiča”, cjicanajo? Anaž nuž cjesacha. Pero ančhuczi kozzuc tjojtaž cjequiča infiernuquin sufrisjapa, ujchiz žoñinacztan chica. Ančhuc watjquiziqui walja milajrunaca paachinča. Sodoma cjita watjquiz nii milajrunaca paataž cjitasaz niiqui, nii watjaqui anz tii tjuñinaca žejltasacha. ²⁴ Jalla nižtiquiztan nii juyzu casticz tjuñquiziqui ančhucqui juc'anti castictaž cjequiča, Sodoma wajtchiz žoñinaczquiztan.

YOOZQUIN KUZIZ ZOÑINACA

²⁵ Jalla nii orazakaz Jesusaqui chiichiča:

—Wejt Yooz Tata, amqui honorchizam cjilalla. Arajpachquin žejlñinacami tii muntuquiz žejlñinacami amča mantiñamqui. Amqui humilde žoñinaczquiz chjojzaka tjaajinta tjeezamča. Zizñi žoñinaczquizimi intintazñi žoñinaczquizimi nii chjojzaka tjaajintanacami ana zizkatchamča. ²⁶ Yooz Tata, amiž muntaqui nužuča.

²⁷ “Yooz Tata, tjapa amiž ziztanacaqui wejtquiz tjaajinchamča. Ultimquiziqui anaž jecmi wejr am Majch zumpacha pajča. Am alaja wejr zumpacha pajča. Nižaza anaž jecmi am Yooz Ejp zumpacha pajča. Wejr alaja am zuma pajuča. Nižaza jakziltižquiz wejrqui zizkatz pecačhaja, jalla ninacazakaz am zuma pajasacha. ²⁸ Ančhucqui jakziltat ana zumanacquiztan otchižlaj niiqui, wejtquizza macjatžca. Nižaza jakziltat persun aztan Yooz watja irantiz otchižlaj niiqui, wejtquizza macjatžca. Weril ančhucquiz jeejzkatača. ²⁹ Wejrqui pasinsis kuziztča, nižaza humilde kuziztča. Jalla nižtiquiztan weriž tjaata kamaña catoka; nižaza wejt puntuquiztan zizñi cjee. Nekztan persun kuz jeez wachaquiča. ³⁰ Weriž tjaata kamañaqui anača ch'ama, nižaza wejt manta paazqui cježakazza.

¹ Tsji jeez tjuñquiziqui Jesusaqui niž tjaajinta žoñinacžtan čhjecta zkalanac taypiranž okatča. Tjaajinta žoñinacaqui čhjeri eecskatchičha. Nekztan ninacaqui tric oz chjojlunaca kjajpžcu, tric ujlchičha. ² Fariseo žoñinacaqui jalla nižta paañi cheržcu, Jesusižquiz cjichičha:

—Chera, tii amiž tjaajinta žoñinacaqui trabajla. Jeez tjuñquiziqui nižta trabajzqui učhum lii quintrala. —Jalla nuž chiican ujchiz jwes pecatča. ³ Nekztanaqui Jesusaqui ninacžquiz kjaaziča, tuž cjican:

—Ančhucqui tuž liichinčhucča, ¿anajaa? Chjeri eeczanaqui David cjita žoñiqui niž mazinacžtan tižta paachiča. ⁴ Niiqui Yooz timpluquin luzcu Yooz yujcquin nonžta t'antanaca lujlchičha. Chjul žoñimi anapantača permitta nii t'antac lujlzqui. Lii quintrala niiqui. Timplu jilirinacapankaz lulasacha. Pero nii Davidzti lujlchipanča. Nižaza niž mazinacaqui nii t'anta lujlchizakazza. ⁵ Nižaza Moisés liiquiz tižta liichinčhucž, ¿ana jaa? Jeez tjuñquiziqui timplu jilirinacaqui ana jeežla. Jalla nuž ana jeeztiquiztanaqui, ninacžtajapa anaž ujchiz cjesača. ⁶ Ančhucquiz cjiwča. Tekz tsjičha timpluquiztan juc'ant chekanaqui. ⁷ Nižaza ančhucqui cijirta Yooz taku ana intintazinčhucča. Yooz taku tuž cjiča: “Wejrqui wilana jawkñi žoñinaca anal pecučha. Okzñi kuzziz žoñinacapan pecučha”. Tii Yooz taku intintaztasaj niiqui, anaž ančhucqui tii žoñinaca ujchiz jwes pectasača. Tii žoñinacaqui jaziqui anaž uj paača. ⁸ Wejrqui tsewctan cuchanzquita Yooz Zoñtča. Wejrpanikal jeez tjuñquizimi mantasača.

KJARA KJONCHI ZOÑI CHJETINTA

⁹ Jalla nekztanaqui najwchuc ojkžcu judío ajcz kjuyquiz luzziča. ¹⁰ Jalla nicju tsji žoñi želatča kjara kjonchi. Tsjii quintra žoñinacaqui uj jwesjapa Jesusižquiz pewcziča tuž cjican:

—¿Jeez tjuñquiziqui žoñi čhjetinz cjesaya, už anapan cjesaj? nuž cjican pewcziča.

¹¹ Jesusaqui ninacžquiz kjaaziča tuž cjican:

—Jeez tjuñquiziqui uuzac tujquiz tjojtsiž cjesajž niiqui, ¿kjaža ančhuczti tujquiztan uza joožñi ana okasajo? ¹² Pero žoñiqui uuzižquiztan juc'antiž walča. Jalla nižtiquiztan jeez tjuñquizimi anača lii quintra zuma paazqui.

¹³ Jalla nekztanaqui Jesusaqui laa žoñžquiz cjichičha:

—Am kjara zjiica.

Nekztan žejtchi cjissiča, nii tsjii kjara wiwuž nižtapacha. ¹⁴ Jalla nekztanaqui fariseo žoñinacaqui ulanžcu, Jesusiž conzjapa kazziča.

¹⁵ Jalla nii zizcu Jesusaqui najwchuc ojkchičha. Nižaza muzpa žoñinacaqui Jesusižquiz apziča. Jesusaqui tjapa nii apzñi laanaca čhjetinčičha. ¹⁶ Nekztan ninacžquiz mantichičha, ana jeczquizimi Jesusiž čhjetinñi puntuquiztan parlajo, nii.

PROFETAZ CHIITA TAKU CUMPLITA

¹⁷ Jalla nižta ojklaycan, Jesusaqui Isaías profetaž cijirta taku nužquiz cumplissiča. Yoozqui Isaíasquiz tuž cijirkatchičha:

¹⁸ “Jalla tiiča weriž illzta žoñiqui, weriž mantitacama ojklayñi žoñi. Jalla nižquin kayazt'učha. Niiž cjen cuntintutča wejrqui. Jalla nuž cjiča Yoozqui. Wejt Espíritu Santuqui niž kuzquiz cjequičha. Niiqui yekja watjanacchiz žoñinacžquin Yooz liwriiñi taku paljayaquičha. ¹⁹ Žoñinacžquizimi ana ch'anaquičha, nižaza ana kjawaquičha. Calliran alto joržtan ana paljayaquičha. ²⁰ Tsjii tjuwanta cañami anaž kjolaquičha. Nižaza ch'aman asñi michami anaž tjesaquičha, niž ultimpacha legal mantiz tjuñicama. ²¹ Niiž cjen yekja watjanacchiz žoñinacaqui zuma liwriiz tjuñi tjewznaquičha”.

Jalla nuž Jesusiž puntuquiztan Yooz takuqui cjiča.

JESUSIZ QUINTRA CHIICHA

²² Jalla nekztanaqui tsjii laa zoñiqui Jesusižquin chjichtatača. Nii zoñiqui zajraž tantaž cjen zuratača, nižaza ana chiiñitacha. Jesusaqui nii zoñi čhjetinchiča. Jalla nižtiquiztan cherñi chiiñi cjissiča. ²³ Jalla nuž čhjetintiquiztan tjapa zoñinacaqui ispantichiča tuž cjican:

—¿Tij Davidž majchmajtquiztan tjonñi cjesaya? ¿Tiipan Cristo cjesaya?

²⁴ Nii nonžcu fariseo zoñinacaqui tuž cjichiča:

—Tiiqui ana wal zoñikalala. Zajranacž Beelzebú jilirž aztankaz yekja zajranaca chjatkatča.

²⁵ Jesusaqui ninacž pinsitanaca zizziča, jalla nižtiquiztan ninacžquiz cjichiča:

—Jakzilta nacionamiž partira partira t'akznaquiž niiqui, nižaza t'aka t'aka kichasaquiž niiqui, k'ala tjatantaž cjequiča. Tsjii watjamiž nižaza tsjii kjuya familiamiž nižta t'aka t'aka cjisnaquiž niiqui, anaž tjurasacha. ²⁶ Jalla nižta irata Satanás diabluqui persun partira chjatkatasaž niiqui, niipacha t'akztasacha. Jalla nuž t'akžtiquiztan niž mantiz azi anaž tjurasacha. ²⁷ Ančhucqui wejt puntuquiztan cjiñčhucča, “Beelzebú diabluž aztan zajranaca chjatkatča”. Jalla nuž cjiñčhucča. Jalla nužuzlaj niiqui, ¿ject ančuca partira zoñinacžquiz azi tjaazjo, zajranaca chjatkatzapajo? Jalla nižtiquiztan kjanapachaž wejt puntuquiztan tsjii kjutñi chiičinčhucča, nii. ²⁸ Wejrzi Yooz Espiritu Santuž aztan zajranaca chjatkatiniča. Jalla niicž cjiča, Yooz mantiz timpu ančucaquiz žcatžinžquiča, nii.

²⁹ ‘Tsjilla cjesacha. Anaž jecmi tsjii azziz zoñž kjuyquiziqui luzi atasacha; nižaza anaž niž kinakunacami jwesi atasacha, ima čhejlcanaqui. Nii čhejlžcu, nekztan tjapa kinakunaca jwesi luzasacha.

³⁰ ‘Jecchalaj ana wejt favora, niiqui wejt quintrača. Nižaza jequit wejttan chica Yooz kjutñi zoñinaca ana macjatskatčhaja, jalla niiqui zoñinacž Yoozquiztan tirkatča.

³¹ ‘Jazic ančucaquiz chiyučha, tuž cjican: tjapa ujnacami nižaza tjapa ana zum takunacami pertuntaž cjesacha. Pero jakzilta zoñit Yooz Espiritu Santuž quintra chiyachaj niiqui, anaž pertuntaž cjesacha. Nii zoñiqui wiñaya ujchiz cjequiča. ³² Jakzilta zoñit wejt quintra chiyachaj niiqui, pertuntaž cjesacha. Pero jakzilta zoñit Yooz Espiritu Santuž quintra chiyachaj niiqui, anaž pertuntaž cjequiča. Nii zoñiqui wiñaya ujchiz cjequiča; anawira pertuntaž cjequiča.

FRUTANAC PUNTU

³³ Nekztan Jesusaqui tjaajinchiča, tuž cjican:

—Zuma muntižlaj niiqui, zuma frutaž pookča. Nižaza ana zuma muntižlaj niiqui, ana zuma frutaž pookča. Jalla nižtiquiztan muntiqui niž frutquiztan pajza, zuma ana zuma, jalla nii. ³⁴ Zkoražtakaz ančhucqui, ana zum zoñčhucča. ¿Kjažža ančhucqui zumanaca chiyasajo? Ančuca kuzquiz pinsitaqui ana zuma parijula. Jaziqui ančhucča anazumanacapan chiiñinacaqui. ³⁵ Tsjii zuma zoñiqui zuma chiiča, niž zuma kuzquiztan. Nižaza tsjii ana zum zoñizti ana zumapaž chiiča, niž ana zuma kuzquiztan. Jaknužt kuzquiz pinsičhaja, jalla nuž chiiča zoñinacami. ³⁶ Ančucaquiz cjiwčha, juyzu casticz tjuñquiziqui zapa mayni cwinta tjaastanča, tjapa ana zuma chiitanacami. ³⁷ Ančucaž chiitiquiztan jama jusjitaž cjequiča, ujchiz cječhaja, ana ujchiz cječhaja, nuž.

ANA CRIICHI ZOÑINACA

³⁸ Jalla nekztanaqui yekjap fariseo zoñinacaqui lii tjaajiñi maestruncžtan Jesusižquiz cjichiča:

—Maestro, am milajru paañi cherz pecučha.

³⁹ Jesusaqui ninacžquiz kjaaziča tuž cjican:

—Ana zum zoñinacčhucča. Ana Yoozquin kuzziz zoñinacčhucča. ¿Kjažt tsjii milajru mayčha, zinalažtakaz? Jonáz cjita profetž zinala, niikaz ančucaquiz tjaata cjequiča.

⁴⁰ Jonasqui pajk ch'iz pjuchquiz žejlchiča čhjep majžtan čhjep aramžtan. Jalla nižta irata wejrqui tii yok koztan kamača čhjep majžtan čhjep aramžtan. ⁴¹ Juyzu tjuñquiziqui, jalla nii casticz tjuñquiziqui Nínive wajtchiz žoñinacaqui jacatataquiča. Nekztan ninacaqui tii timpuquiz kamñi žoñinacž uj tjeeskataquiča. Jonás Yooz taku paljaytiquiztan ninacaqui Yoozquin kuzziz cjissiča. Pero wejrtča Jonasquiztan juc'ant chekanaqui. Tii timpuquiz kamñi žoñinacžti anaž Yoozquin kuz tjaača. ⁴² Nižaza casticz tjuñquiziqui tsjaa waruta maatak jilirqui jacatataquiča. Nekztan naaqui tii timpuquiz kamñi žoñinacž uj tjeeskataquiča. Naaqui najwkta yokquiztan tjonchinča Salomonžtan zali, nižaza niž zuma razunchiz taku nonžni. Pero tejkz wejrtča Salomonquiztan tsjan juc'ant chekanaqui. Pero tii timpuquiz kamñi žoñinacžti wejt taku anaž nonz pecča.

ZAJRA PUNTU

⁴³ 'Tsjii zakal quint'asača. Tsjii zajraqui žoñžquiztan ulanžcu kjoñ yokaran ojk-layñitača, jeejzjapa kjurcan. Ana jeejz watžcuqui, kuzquiz pinsichiča, tuž cjican: ⁴⁴ "Jaziqui wejr quepaka jakziquiztan ulanzquitučhaja, jalla nicju". Jalla nuž quejpžcu nii žoñžtan wilta zalchiča. Nii žoñiqui pewžta kjuyažtakaztača, cuza žcayi, azquitžta, pero laachitača. ⁴⁵ Jalla nuž zaltiquiztan nii zajraqui pakallak juc'ant anawali zajranaca zjijqui ojkchiča. Zajranaca zjijcžcu, tjappacha nii žoñž kuzquiz luzziča. Jalla nižtiquiztan nii žoñiqui juc'ant ana waliž cjissiča tuquita kamzquiztan. Jalla nižta irata tii ana zum žoñinacžquiz wataquiča. —Jalla nuž quint'ichiča Jesusaqui.

JESUSIZ FAMILIA

⁴⁶ Jesusaqui iyapanž žoninacžquiz chiyatča. Jalla nuž chiyan niž maaqui lajknacžtan irantižquichiča. Žoñinacž tjiiquin želan, nižtan parlis pecatča. ⁴⁷ Tsjii žoñiqui Jesusizquiz mazziča, tuž cjican:

—Am maa lajknacžtanpacha tii tjiiquiz žejlča. Am kjawž, amtanž parlis pecča.

⁴⁸ Jesusaqui mazñi žoñžquiz kjaaziča, tuž cjican:

—¿Ject wejt maaya? ¿Ject wejt jilanacaya?

⁴⁹ Jalla nuž chiižcu tjaažinta žoñinacž kjutñi kjaržtan tjeeziča, nižaza cjichiča:

—Tinacača wejt maami, wejt jilanacami. ⁵⁰ Jecnacami wejt arajpach Yooz Ejpž kuzcama kamčhaja, jalla ninacača wejt jilanacami, wejt cullaquinacami, wejt maami.

13

ZKALA CHJACZ QUINTU

¹ Nii nojpacha Jesusaqui kjuyquiztan ulanchiča. Kot kjutñi ojkžcu kot atquiz julziča. ² Jakziquin nii želatčhaja, jalla nicju žoñinacaqui walja ajcziča. Jalla nižtiquiztan tjaažinzjapa tsjii warcuquiz luzziča. Nekz julziča. Tjappacha žoñinacaqui kot at tjiiquiz žejlchiča. ³ Jalla nekztanaqui Jesusaqui žoñinacžquiz walja Yooz puntunaca tjaažinchiča, tjapaman quintunacžtan. Jalla nuž tjaažincan tuž cjichiča:

—Tsjii žoñiqui zkal čhjaqui tewcchiča. ⁴ Zkala čhjaccan, parti simillaqui jicz latuquiz tjojtsiča. Nekztan wežlakaz nii simillac ilziqui. ⁵ Parti simillazti maz yokaran tjojtsiča. Nekziqui anaž wacchi pjila želatča. Nekztan koloculla pjila želan ratulla jeczča. ⁶ Jalla nuž jecztiquiztan sii kjakiqui ujchiča; koluc sep'allchiztača nekztan. Ratulla kjonchiča. ⁷ Parti simillazti ch'ap ch'ap yokaran tjojtsiča. Ch'apinacakazza ancha pajkchiqui, nižaza atipchiqui. ⁸ Parti simillazti zuma yokquiz tjojtsiča. Nekztan zuma pookchiča. Yekjap simillaqui patac čhjerchiz zapa zkal ozquiz pookchiča; nižaza yekjap simillaqui sojta tuncan čhjerchiz zapa zkal ozquiz pookchiča; yekjap simillaqui quinsa tuncan čhjerchiz pookchiča. ⁹ Jakziltažlaja nonžni cjuñchiz niiqui, nonžla.

¹⁰ Jalla nekztanaqui tjaajinta zoñinacaqui Jesusižquiz macjatchičha, nižaza pewczičha, tuž cjican:

—¿Kjažtiquiztan am nižta quintunacžtankaz zoñinacžquiz tjaajinya?

¹¹ Jesusaqui kjaazičha tuž cjican:

—Arajpach Yooz mantuquiz kamz puntuquiztan ch'aman intintazzuca quintunacžtan tjaajnučha. Ančhucaquizkaz Yoozqui zizkatz munčha nii puntunacquiztanaqui. Parti zoñinacžquiziqui Yoozqui ana zizkatz munčha. ¹² Jequit zizačhaja, jalla nižquiziqui juc'ant tjaajinz tjaataž cjequičha. Nekztan zumpacha zizniž cjequičha. Jequit ana zizačhaja, jalla niž kuzquiztan kjañtaž cjequičha nii ana intintaztanacaqui. ¹³ Jalla nižtiquiztan wejrqui tižta quintunacžtan paljayučha. Parti zoñinacaqui weriž paata cheržcumu ana cherchižtakaz cjissa. Nižaza weriž chiita taku nonžcumu, ana nonžnižtakaz tucčha; ana intintazni zoñinacačha ninacaqui. ¹⁴ Jalla nižta cjissiž cjen, Isaiás profetž taku cumplissa. Jalla tuž Isaiasqui cjiirchičha:

“Ančhucqui nonznaquičha. Nonžcu, ana intintazaquičha. Nižazaž cheraquičha. Cheržcu, anaž tantiyasaquičha. ¹⁵ Tii zoñinacž kuznacaqui chojru cjissičha; ana zumaž nonža. Nižaza čhjucchiz cjenami ana cheržni atčha, zur zoñižtakaz. Jalla nuž cjisnaquičha, ana cheržni cjisjapa, nižaza ana nonžni cjisjapa, nižaza ana kuzquiz intintiñi cjisjapa, nižaza ana wejtquin macjatzjapa. Ana wejtquin tjontiquiztan, ana liwriita cjesačha”.

¹⁶ ‘Ančhucčha cuntintu. Ančhucqui cheržni zoñinacčhucčha. Nižaza nonžni zoñinacčhucčha. Ančhucčha Yooziž wintižtaqui. ¹⁷ Wereral cjiwčha. Wacchi profetanacami nižaza zuma kuzziz zoñinacami ančhucaž chertanaca cherz zakaz pecatčha. Pero ana cherchičha. Nižaza ančhucaž nonžtanaca nonz zakaz pecatčha. Pero ana nonzičha. Ančhuczi cherchinčhucčha, nižaza nonzinčhucčha. ¹⁸ Jazic ančhucž nonžnalla. Jalla tuž cjičha nii zkala čhjacz quintuqui. ¹⁹ Nii jicz latuquiz tjojtsi simillaqui jalla tižta zoñinacačha. Ninacaqui arajpach Yooz mantuquiz kamz puntuquiztan nonzcanpacha, ana intintazza. Diabluqui ninacž kuzquiz tjonžcu, ninacaž intintazta kjañčha. ²⁰ Nižaza nii maz yokquiz tjojtsi simillaqui jalla tižta zoñinacačha. Ninacaqui Yooz taku nonžcu nii ora cuntintuž nonža; cuntintuž catokčha. ²¹ Pero ninacaqui ana tjapa kuztan catoktiquiztan zkoluc zep'ichiz zkalažtakazza. Jalla nižtiquiztan ana tjuraquičha. Yooz taku criichiž cjen, sufraquičha; nižaza chjaawjkattaž cjequičha. Jalla nekztan orallaž quejpsnaquičha. ²² Nižaza nii ch'ap yokquiz tjojtsi simillaqui jalla tižta zoñinacačha. Ninacaqui Yooz taku nonžcu, catokčha. Pero nekztan juc'anti kuz tjaačha tii muntu cusasanacquiz. Wali jiru kamzpanž pecčha. Persun kuzquiz pectiquiztanaqui Yooz taku tjatža ninacž kuzquiz. Jaziqui ana zuma kamčha; ana pookni zkalažtakaz kamčha. ²³ Nižaza nii zum yokquiz tjojtsi simillaqui jalla tižta zoñinacačha. Ninacaqui Yooz taku nonžcu, zuma tjapa kuz catokčha; zuma intintičha. Jalla nižtiquiztan zuma kamañchiz cjissa, zuma pookchi zkalažtakaz. Nii zuma pookni zoñinacaqui zuma kamañchizpanž cjissa, jaknužt tsjii simillaqui patac čhjerchiz, sojta tunc čhjerchiz, quinsa tunc čhjerchiz pookčhaja, jalla nižtačha.

ANA WAL PASTU QUINTU

²⁴ Tsjii quintužtan quint'ichičha Jesusaqui, tuž cjican:

—Arajpach mantiñi Yooz puntuqui jalla tužučha. Tsjii zoñiqui zuma similla čhjaczhičha zkal yokquiz. ²⁵ Tjapa niž kjuychiz zoñinacaž tjajan, tsjii quintra zoñiqui tjonchičha. Nekztan zkalquiz ana wal pastunaca čhjaczhičha. Jalla nuž ana wal čhjaczcu, ojkchičha. ²⁶ Nii tric zkala jecztan, chicapacha pajkchičha nii ana wal pastunacaqui. Nižaza pizcpacha pookchičha. ²⁷ Jalla nii cheržcu, nii piyunanacaqui patrunžquin mazni ojkchičha. Nižquin mazzičha, tuž cjican: “Wejt Patruna, amiž čhjacta simillaqui zumažlaj niiqui, ¿jakziquiztan tii ana wal simillanaca pajkchitaya?”

²⁸ Patrunaqui kjaazičha, tuž cjican: “Tsjii quintra zoñiqui nižta pačhani”. Jalla

nekztanaqui piyunanacaqui pewcziča tuž cjican: “¿Wejrnacqui nii ana wal pastunaca k'achasaya?” ²⁹ Nii patrunaqui cjichiča: “Ana k'achaquiča. Ana wal pastu k'achcan yekjap tricžtanpachaž k'achnasača. ³⁰ Antiz pizcpacha pajkla, cujich timpu tjonzcama. Jalla nekztan wejt piyunacnacaqui cuchantaž cjequiča. Ninacaqui anawal pastunaca ricujaquiča. Nekztan kojchquiz čhejlznaquiča ujjapa. Jalla nekztanaqui tricuz ricujžcu, wejt tiric yaaz kjuyquiz majcznaquiča”.

³¹ Nižaza Jesusaqui tsjii puntuzakaz quint'ichiča, tuž cjican:

—Arajpach Yooz mantiz puntuqui tužuča. Tsjii zoñiqui niž yokquiz mostas similla čhjaczhiča. ³² Mostas simillaqui parti simillquiztan juc'ant zkoltallača. Jalla nuž cjenami pajkžcuqui tjapa zkalanacquiztan tsjan pakjiča. Pajk muntiztakaz cjissa. Nekztan wežlanacaqui nii mostas munti itzquiz tjuraž tjacñiz tjonča.

LIWATUR QUINTU

³³ Jesusaqui tsjii quint'ichizakazza, tuž cjican:

—Arajpach Yooz mantiz puntuqui jalla tužuča. Tsjaa maatak žonqui čhjep medida tupžcu nii liwatura jac'uquiz utchinča; nižaza t'ajzinča, tjapa nii t'anti maza tsijtkatzjapa.

³⁴ Tjapa tjaajintanacami quintunacžtan paljaytatača. Arajpach Yooz puntuquiztan tjaajincan, Jesusaqui quintunacžtankaz tjaajinchiča. ³⁵ Jalla nuž tjaajincan, Jesusaqui tuquita profetaž chiita takuqui cumplissiča. Profetaqui jalla tuž cjiirchiča: “Quintunacžtankaz chiyuča. Tii muntu kallantitiquiztan weriž chiita tjaajintanaca ana intintazzucača. Jalla nii ana intintaztanaca paljajuča”.

ANA WAL PASTU QUINTU INTINTAZKATTA

³⁶ Jalla nižta puntunaca chiiz žeržcu, Jesusaqui žoñinacžquiztan ojkchiča; kjuyquiz luzziča. Jalla nicju niž tjaajinta žoñinacaqui macjatchiča, tuž cjican:

—Nii zkal yokquiz čhjacta ana wal pastu, jalla nii puntuquiztan wejtnacaquiz intintazkatalla.

³⁷ Jalla nekztanaqui Jesusaqui intintazkatchiča tuž cjican:

—Wejrqui tsewctan cuchanžquita Yooz Zoñtča. Wejrtča zuma similla čhjaciñtqui.

³⁸ Nii zkal yokaqui tii muntuča. Nii zuma zkalanacaqui cjiča, arajpach Yooz mantuquiz kamñi žoñinacača nii. Ana zuma pastunacaqui diabluž mantuquiz kamñi žoñinacača. ³⁹ Nii ana wal pastu čhjaczimi diablupachača. Zkala ajz timpuqui tii muntu tucuzinz timpuča. Nii zkala ajzñi piyunanacaqui Yooz anjilanacača. ⁴⁰ Jaknužt nii ana wal pastunaca ricujžcu, ujquin ujjapa tjojttaž cječhaj niiqui, jalla nižta irataž wataquiča tii muntu tucuzinžcan, ultim juyzuž nekz. ⁴¹ Jalla nii oraqui wejt anjilanaca cuchanžcača, tii muntuquiztan tjapa ana wal žoñinaca ricuji. Wejt anjilanacaqui tjapa ujnaca paakatñi žoñinacami, nižaza tjapa ana wali paañinacami ricujaquiča. ⁴² Jalla nuž ricujžcu, infiernuquin tjojttaž cjequiča kjakchi jurnuquiztakaz. Jalla nekzi anchaž kaaquiča, nižaza waljaž izke kjojznaquiča. ⁴³ Yooz kuzcama kamñi žoñinacazti arajpach Yooz wajtquiz želaquiča, tjuñiztakaz kjancan. Jakziltat nonžni cjuñchizčhucžlaja, nonžna.

IYA QUINTUNACA

⁴⁴ Arajpach Yooz mantuquiz kamañiqui jalla tužuča. Tsjii yokquiz pajk paaz čhjojztatača. Tsjii zoñiqui nii čhjojzta paaz wajtchiča. Nii wajtžcu, wilta čhjojziča nekzpacha. Ancha cuntintutača. Nekztanaqui tjapa niž cusasanaca tuyi ojkchiča. Niž cusasanaca tjuyžcu, nii yoka kjaychiča. Jalla nužuča arajpach Yooz kamañiquiz luzqui. Nii kamañiqui čhjulquiztanami juc'anti valorchizza.

⁴⁵ Nižaza arajpach Yooz mantuquiz kamañiqui tužuča. Tsjii tintichiz žoñiqui zuma valorchiz perlanaca kjayi ojkchiča. ⁴⁶ Nekztan tsjii ancha zuma valorchiz perla wajtchiča. Jalla nekztanaqui tjapa niž cusasanaca tuychiča, nii perla kjayzjapa.

⁴⁷ Nižaza arajpach Yooz mantiz puntuqui tužuča. Tsjii ch'iz tanñi zoñinacaqui niž ch'iz tanz pajk kotquiz tjojtziča. Jalla nuž tjojtztiquiztan tjpaman ch'iznaca tanchiča. ⁴⁸ Nekztan ch'iz tanz chjijpztanaqui, kot at tjiiquin jwessiča. Jalla nekztanaqui ninacaqui nijwc julžcu, ch'iz pjalziča. Zuma ch'iznaca canastiquiz yaaziča. Ana zuma ch'iznacasti tjojtchiča. ⁴⁹ Jalla nižta irataž tii muntu tucužinžtanaqui wataquiča. Anjilanacaqui ulanžcaquiča zoñinaca pjali, zuma zoñinaca ana zuma zoñinaca, nii. ⁵⁰ Nii ana zuma zoñinacaqui infiernuquin tjojttaž cjequiča tsjii kjakchi jurnuquiztakaz. Jalla nekzi ancha kaaquiča, nižaza ižke kjojaquiča.

⁵¹ Jalla nekztanaqui Jesusaqui zoñinacžquiz pewcziča, tuž cjican: —¿Ančhucqui tjapa tii weriž chiita quintunaca intintiya?

Nii žejlñi zoñinacaqui kjaaziča, tuž cjican:

—Wejt Jiliri, wejrnacqui intintasuča.

⁵² Nekztan Jesusaqui cjichiča:

—Tsjii lii tjaajiñi maestruqui arajpach Yooz mantuquiz cjisnaquiž niiqui, tsjii kjuya patruñažtakaz cjissa. Jalla nuž cjistiquiztan niž ziztanacquiztan zuma tjaajintanaca zizkatasuča, tuquita tjaajintami nižaza anzta tjaajintami.

⁵³ Jalla tii arajpach Yooz mantiz puntuquiztan chiiz žeržcu, jalla nekztan Jesusaqui ojkiča, niž persun yoka. ⁵⁴ Jalla nicju irantižcu, ajcz kjuyquiz tjaajñi kallantichiča. Nii nonžñi zoñinacaqui ispantichiča tuž cjican: —¿Jakziquin tii zoñizti ancha tižtanaca zizñi cjissitajo? ¿Kjažt ancha tižta milajrunaca paasajo? ⁵⁵ Carpinterož majchkazza tiiqui. Tiiž maaqui María cjitiča. Nižaza tiiž lajknacaqui Jacoboča, Joseča, Simonacha, nižaza Judassa. ⁵⁶ Nižaza tiiž cullaquinacaqui učumnacžtan kamča. Jalla nižtiquiztan, ¿jakziquin tiiqui tižtanaca zizzitajo?

⁵⁷ Jalla nižta pinsitiquiztan ninacaqui Jesusižjapa quintra cjissiča. Pero Jesusaqui ninacžquiz cjichiča:

—Persun wajtchiz zoñinacami, nižaza persun kjuychiz zoñinacami tsjii Yooziž uchta profetžquiz ana rispitcha. Parti zoñinacasti nižquiz rispitcha.

⁵⁸ Jalla nižtiquiztan nekzi ana ancha milajrunaca paachiča, nii wajtchiz zoñinacaqui Jesusižquiz ana criichiž, nekztan.

14

JUAN BAUTISTA CONTA

¹ Jalla nii oranaca Herodes cjita jiliriqui Jesusiž quintu nonchiča. ² Jalla nuž nonžcu, niž piyunanacžquiz cjichiča:

—Juan Bautistala tiiqui. Ticziquiztan jacatatchila. Jalla nižtiquiztan walja milajrunaca paazjapa poderchizlani.

³ Jalla nuž tsucchiča Herodes jiliriqui. Tuquiqui Herodesqui Juan tankatchiča. Chejlžcu carsilquin chjitchiča. Jalla nuž paachiča, niž tjunaž cjen. Niiž tjunqui Herodías cjitiča. Tuquiqui naaqui niž jilž tjuntača. Felipe cjitatača Herodes jilaqui.

⁴ Jalla nižta anawali zalziž cjen, Juanqui Herodižquiz chiižinchicha tuž cjican:

—Naa maatak žon anaž am tjun cjichuca. Felipiž tjunča naaqui.

⁵ Jalla nuž chiižintiquiztan Herodes Juan conz pecatča. Pero zoñinaca ekskcu ana atchiča. Tjapa zoñinacaqui Juanžquiz rispitchiča tuquita Yooz taku parliñi profetažtakaz. ⁶ Nii Herodesqui niž persun cumpleañ tjuñquiziqui pjijsta paachiča. Jalla nuž pjijsta paan, naa Herodías majtqui ulanžquichinča, invittaž zoñinacž yujcquiz tsati. Jalla nuž tsatan ancha justassiča Herodesqui. ⁷ Zuma tsattiquiztan Herodesqui taku onziča, tuž cjican:

—Chjulum mayčhaja, jalla nii tjaasača.

⁸ Ima mayan maaqui mataquiz mantichinča, Juanž acha mayzjapa. Jalla naaža maaž chiita takucama Herodesquiztan maychinča, tuž cjican:

—Tsjii chuwquiz Juan Bautistaž acha tjaalla.

⁹ Jalla nuž maytiquiztan Herodesqui llact'azziča. Pero invittaž žoñinacaž nonznan taku onziča. Jalla nižtiquiztan naaža maytacama mantichiča. ¹⁰ Juanqui carsilquiz želatča. Jalla nijwc cuchanchiča, Juanž acha pooti. ¹¹ Jalla nekztanaqui tsjii chuwquiz acha zjicžcu, naaquiz tjaatatača. Nekztan naaqui maaquinž tjaachinča.

¹² Jalla nii quintu nonžcu, Juanž tjaajinta žoñinacaqui Juanž curpu chjichi tjonchiča. Nekztanaqui nuž chjichcu niž curpu tjatziča. Jalla nuž tjatžcu, Jesusižquin mazñi ojkchiča.

LUJLZ CHJERI TJAATA

¹³ Nii quintu nonžcu Jesusaqui najwk ojkchiča, ana žoñi žejlž yokquin. Warcuquiz ojkchiča. Pero žoñinacaqui nuž ojkchi quintu nonchiča. Jalla nekztanaqui ninacaqui nii yokaranpacha wajtanacquiztan ulanchiča. Jesusižquin wilta zali kjojchin ojkchiča. ¹⁴ Warcuquiztan ulanžcu Jesusaqui tama žoñinaca cherchiča. Jalla nuž cheržcu niž kuzquiz sint'ichiča ninacžtajapa. Nekztan zjijcta laanaca čhjetinchiča. ¹⁵ Waj zezi cjisan niž illzta žoñinacaqui Jesusižquin tjonchiča, tuž cjican:

—Waj zezilla. Chjeri pecča. Tii yokquiziqui anaž čhjeri žejl-la. Jalla nižtiquiztan tii žoñinaca cutzna. Okaj cjee, joch kjuyaran čhjeri kjayžcumilulačhani tinacacni.

¹⁶ Jesusaqui ninacžquiz cjichiča:

—Anaž cucta cjesača. Ančucaž čhjeri tjaaquiča.

¹⁷ Nekztanaqui ninacaqui kjaaziča, tuž cjican:

—Wejtnacalta ana lujlž čhjeri žejlča. Pjijaska t'antalla pizc ch'iztanzkaz žejlča.

¹⁸ Jesusaqui ninacžquiz cjichiča:

—Nii čhjeri wejtquiz zjijca.

¹⁹ Jalla nekztanaqui Jesusaqui žoñinacžquin mantichiča, pasturan julzna cjee. Jalla nuž julzkatžcu nii pjijaska t'anta nii pizc ch'iz persun kjaržtan tanziča. Tanžcu tsewcchuc arajpach kjutñi cherziča, nižaza Yooz Ejpžquin gracias cjican čhičiča. Nekztanaqui t'anta kjolžcu tjaajinta žoñinacžquiz tojunchiča. Nekztan ninacaqui parti žoñinacžquin partir paychiča. ²⁰ T'antanaca ch'iznaca lujlžcu liwjpacha nii žoñinacaqui chjekchi cjissiča. Nižaza nii t'antiquiztan nii ch'iznacquiztan žejtchinacaqui tuncapan canasta chjippi ricujtača. ²¹ Jalla nii t'anta ch'iz lujlchi žoñinacaqui pjijaska warank luctakanacatača. Maatakanacami ocjalanacami ana kantatača nii oraqui.

JESUSAQUI KJAZ JUNTUÑ OJKCHA

²² Nekztanaqui Jesusaqui niž tjaajintanaca warcuquiz luzkatchiča, niž tuqui kota kakjayajo tsjii latu kotquin irantizcama. Jesusazti nii žejlñi žoñinacžquiz persun kjuyquin okaj cjican nijwctan najwkchuc cuchanchiča. ²³ Jalla nuž cuchanžcu Jesusaqui curulla yawchiča, zinalla Yooz Ejpžtan parlisjapa. Jalla nuž mayizan ween cjissiča. Nicju zinatača Jesusaqui. ²⁴ Nii oraqui niž tjaajinta žoñinacaqui kotž tayp-iquin okatča. Tjamiqui warcuž quintra walja tjamatča. Nižaza kjaz ljojki warcu waljaž aytinguiskatatča. ²⁵ Wali chawc kjantati Jesusaqui ninacžquin žcatžinchiča, kjaz juntun ojkcan. ²⁶ Niž tjaajinta žoñinacaqui, Jesusa kjaz juntun tjoñi cheržcu, ancha tsucchiča, nižaza kjawchiča, tuž cjican:

—Cuntinažlani —cjican kjawchiča.

²⁷ Pero ninacaž kjawan Jesusaqui ninacžquiz paljayžquichiča, tuž cjican:

—Tjup kuzziz cjee. Wejrpanča. Anaž tsuca.

²⁸ Nekztanaqui Pedruqui paljaychiča, tuž cjican:

—Wejt Jiliri, amžlaj niiqui, wejr kjawznalla kjaz juntun ojkzjapa am irantiscama.

²⁹ Jesusaqui nižquiz cjichiča:

—Pichalla amqui.

Nekztanaqui Pedruqui warcuquiztan ulanžcu, kjaz juntun oki kallantichiča, Jesusa jakziquin tjenatčaja, jalla nicju. ³⁰ Nii walja tjamiž cjen tsucchiča. Tsucžcu, kjazquiz luzi kallantichiča. Nekztan kjawchiča, tuž cjican:

—Wejt Jiliri, wejr yanapalla, wejr žejtkatalla.

³¹ Nii orapacha Jesusaqui Pedruž kjara tanziča, nižaza nižquiz cjichiča:

—Ancha upa kuzzizamča amqui. ¿Kjažtiquiztan am kuz turwayskatchamtaya?

³² Ninacaž warcuquin luztan, tjamiqui zekchiča. ³³ Jalla nii cheržcu warcuquiz žejlñi žoñinacaqui Jesusiž yujcquiz quillziča, tuž cjican:

—Chekapan werara Yooz Maatimkalala amqui.

LAANACA CHJETINTA

³⁴ Jalla nuž kota kajžcu, Genesaret cjita yoka irantichiča. ³⁵ Nii yokchiz žoñinacaqui Jesusa pajchiča. Jalla nekztan “Jesusa tekz žejlča”, cjican liwj nii yokaran mazmazziča. Nii quintu maztiquiztan tjapa laanaca zjijcchiča, jakziquin Jesusa želatčaja, jalla nicju. ³⁶ Nii žoñinacaqui Jesusižquiz walja rocchiča, tuž cjican: —Am zquit puntalla mekaz lanzkatžinalla. Tjapa lanžni žoñinacaqui žejtchi cjissiča.

15

UJ PUNTU

¹ Jalla nekztanaqui tsjii kjaž fariseo žoñinacaqui nižaza tsjii kjaž lii tjaajiñi maestruncžtanpacha Jesusižquiz macjatchiča. Ninacaqui Jerusalén wajtquiztan tjonchiča. Jesusižquiz pecunchiča, tuž cjican:

² —¿Kjažtiquiztan amiž tjaajintanacaqui učum tuquita atchi ejpnacž custurumpi ana cazjo? Ana kjara awjžcu, lujl-la.

³ Pero Jesusaqui ninacžquiz pewcziča, tuž cjican:

—Ančuczti, ¿kjažtiquiztan Yooz mantita lii ana cazjo? Nii lii caz cjenpacha persun custurumpinacakaz paala ančucqui. ⁴ Yoozqui tuž cjichiča: “Am maa ejpmi rispitaquiča”. Nižaza cjichiča: “Jequit persun maa ejpž quintra chjaawjkatačaja, jalla niiqui contaj cjila”. ⁵ Pero ančuczti tuž tjaajiñčucča: Žoñiqui persun maa ejpžquin chiyasača, tuž cjican: “Am anal yanapasača. Tjapa wejt cusasanaca Yoozquin tjaatača nekztan”. ⁶ Jequit nižta chiyachaj niiqui, niž persun maa ejpžquiz anaž yanapchuca cjesača. Jalla nuž tjaajincan ančucqui Yooz mantita ana walkatchinčucča, persun custurumpi jarukaz ojkzjapa. ⁷ Ana wal kuzziz žoñinaca. Isaías cjita profetaqui ančuca puntuquiztan zuma kjana cjižrchiča, tuž cjican:

⁸ “Tii žoñinacaqui atžtankaz wejtquiz rispitcha. Pero tinacž ultim kuzzti wejtquiztan ažquinča. Nižaza wejr anaž rispitcha. ⁹ Tinacaqui inakaz wejtquin custurumpi paača. Tinacž tjaajintanacaqui žoñiž mantitakazza”.

¹⁰ Jalla nekztanaqui Jesusaqui žoñinaca kjawziča, nižaza tuž cjichiča:

—Nonžna, nižaza intintazni kuzziz cjee. ¹¹ Anaž zawnctan kjuylchuc žoñž atquiz luzniqui uj cjesača žoñžquiziqui. Antiz žoñž atquiztan ulanñi, jalla niž uj cjesača žoñžquiziqui.

¹² Jalla nuž chiitiquiztan Jesusiž tjaajinta žoñinacaqui nižquin macjatchiča, nižaza cjichiča:

—Nii fariseo žoñinacaqui am chiita taku nonžcu ancha žawjwatča. ¿Nii ana naychamjo?

¹³ Pero Jesusaqui ninacžquiz kjaaziča, tuž cjican:

—Jakzilta zkalat wejt arajpach Yooz Epiž ana čjacta cječaja, jalla nii zkalaqui zep'ižtanpacha kajlžtaž cjequiča. ¹⁴ Ninacžquiz ana chjijquiza. Ninacaqui zur žoñinacžtakazza. Yekja zuranacžquiz irpican, pucultanpacha wali ojtquiz tjojt-snasača.

¹⁵ Pedruqui Jesusižquiz cjichiča:

—Tii puntuquiztan wejtnacaquiz tjaajznalla.

¹⁶ Jesusaqui cjichiča:

—¿Ančhucqui zakaz ana intintiya? ¹⁷ Tjapa atquiz luzni čhjeriqui pjuchquiz luzza, nekztan wir kjutniž ulanča. ¿Jalla nii ana intintiya? ¹⁸ Pero atquiztan ulanči chitaqui kuzquiztan tjonča. Jalla nii žoňžquiziqui uj cjesača. ¹⁹ Kuzquiztanpanž ulanča tižtanaca, ana wali pinsisnacaqui, nižaza žoňi conzqui, nižaza adulteriuquiz ojklayzqui, nižaza yekja maatakžtan žejlzqui, nižaza cusasanaca kjaňzqui, nižaza toscar taku chiizqui, nižaza ana wal taku joojoozqui. ²⁰ Jalla nižtanaca uj cjesača žoňžquiziqui. Pero ana kjara awjžcu, jalla nižta lujlžcu, anapan uj cjesača. Jalla niiqui žoňž custurumpikazza.

YOOZQUIN KUZIZ MAATAKA

²¹ Jalla nekztanaqui Jesusaqui nijwctan ojkchiča Tiro nižaza Sidón cjita yokquin.

²² Jalla nijwc želan tsjaa cananea yokchiz žoňqui Jesusižquiz tjonzinča, kjawcan:

—Wejt Jiliri. Davidž majchmajtquiztan tjonči. Wejr oksnalla. Wejt majtqui zajraž tantača. Jalla nižtiquiztan ana wira wali laača.

²³ Jesusaqui ana čhjulumi kjaaziča. Jalla nekztan niž tjaajinta žoňinacaqui roqui tjonchiča, tuž cjican:

—Tsjiika oka cjee. Učhum wirquiz kjaw jawi apžquiča.

²⁴ Nekztanaqui Jesusaqui cjichiča:

—Yooz Ejpqui wejr cuchanžquichiča Israel wajtchiz žoňinacžquin, ninacžquinkaz. Nii Israel žoňinacaqui katchi uzanacažtakazza.

²⁵ Pero naa maatak žoňqui macjatžquichinča, nižaza niž yujcquiz quillzinča, tuž cjican:

—Wejt Jiliri, wejr yanapt'alla.

²⁶ Nekztan Jesusaqui naaquiz cjichiča:

—Maatinacž t'anta ana kjaňasača, pawcžquin tjaazjapaqui. Jalla niiqui ana wali cjesača.

²⁷ Jalla nuž chiižinta cjenami naaqui cjichinča:

—Jesalla, wejt Jiliri. Pero pacunacami patrunaž mizquiztan tjawkzi čhjerilla lujlča.

²⁸ Jalla nekztanaqui Jesusaqui cjichiča:

—Cullacalla, walja Yoozquin kuzzizamča. Jaknužum am pecčhaja, nužoj cjila.

Jalla nii orapacha naaža majtqui žejtchi cjissinča.

LAANACA CHJETINTA

²⁹ Jalla nekztanaqui Jesusaqui nijwctan ulančiča, Galilea cjita kot ata watchiča. Nekztan tsjii curulla yawžcu julziča. ³⁰ Tama žoňinacaqui irantižquichiča, jakziquin nii želatčhaja, jalla nicju. Ninacaqui laanaca zjijcchiča, zuch žoňinaca, zur žoňinaca, ana chiiňi žoňinaca, čhjojritžta žoňinaca, tjapaman laanaca, jalla ninaca zjijctatača, Jesusiž yujcquin. Jesusaqui ninaca liwj čhjetinčiča. ³¹ Jalla nuž cheržcu, žoňinacaqui ancha ispantichiča. Ana chiiňi žoňinacaqui chiiňi cjissiča. Čhjojritžta žoňinacaqui žejtchi cjissiča. Zuch žoňinacaqui ojklayni cjissiča. Zur žoňinacaqui cherňi cjissiča. Jalla nuž cheržcu žoňinacaqui walja Yooz honora waytichiča, “Israel žoňinacž Yooz ancha honorchiz cjilalla”, cjican.

JESUSAQUI CHJERI TJAACHA

³² Jalla nekztanaqui Jesusaqui niž tjaajinta žoňinaca kjawžcu, tuž cjichiča:

—Tii žoňinacžtajapa kuzquiz anchal sint'uča. Čhjep maj wejtan chica žejlča, nižaza ana čhjul čhjerchizza. Persun kjuyanacquin anal cutz pecuča ana lujlchi cjen. Tinacaqui ana lujlchi okaquiž niiqui, jiczaranž tismayasača.

³³ Nekztan niž tjaajinta žoňinacaqui cjichiča:

—¿Jaknužt čhjeri cunsicas, tii wacchi žoñinacžtajapajo? Tii yokquizic anaž kjayzmi žejlča.

³⁴ Jesusaqui ninacžquiz pewcziča, tuž cjican:

—¿Kjaž t'antichizt ančhucjo?

Ninacaqui kjaaziča, tuž cjican:

—Pakallak t'antača, nižaza tsjii kjaž ch'iznacžtan.

³⁵ Jalla nekztan Jesusaqui nii žoñinacžquiz mantichiča, yokquiz julznajo. ³⁶ Nekztan persun kjaržtan nii pakallak t'anta ch'iztanpača tanziča. Jalla nekztan Yoozquin gracias cjican tjaachiča. Nekztan nii t'antanaca ch'iznaca kjolkjolziča. Nekztan niž tjaajinta žoñinacžquiz toj tojziča. Nekztan ninacazti partir paychiča nii tama žoñinacžquiz. ³⁷ Tjapa nii tama žoñinacazti čhjeri lujlžcu chjekchi cjissiča. Nižaza žejtchinacaqui pakallak canasta chjijpi ricujtatača. ³⁸ Pusi warank luctak žoñinacatača lujlchiqi. Nižaza nii oraqui maatakami ocjalami muzpa želatčhay, pero ana kantatača. ³⁹ Jalla nekztanaqui Jesusaqui nii žoñinacžquiz liwj cuchanchiča okajo. Niimi warcuquin luzziča. Nekztan Magdala cjita yokquin ojkchiča.

16

JESUSIZ QUINTRA ŽOÑINACA

¹ Fariseo žoñinacami, saduceo žoñinacami Jesusa chertzni ojkchiča. Jesusiž quintra uj jwes pecatča. Jalla nižtiquiztan Jesusižquiztan maychiča, arajpach milajru tjeeznajo, tsjii sinalažtakaz. ² Jesusaqui ninacžquiz kjaaziča, tuž cjican:

—Zezilla arajpach tsjiri ljoc cjissi cjen, “Jakac zuma tjuñiž cjequiča” cjiñčhucča.

³ Nižaza wentan tjuñi tjewktan arajpach tsjiri ljoc cjissi cjenaqui, walja tsjiri cjenauqui, “Tonjiqui ana zum tjuñiž cjequiča” cjiñčhucča. Ana zum kuzziz žoñinaca. Ančhucqui tsewcta tsjiri cheržcu, zuma tjuñi ana zuma tjuñi cječhaja, jalla nii zumpacha zarayiñčhucča. Pero ančhucqui weriž paata sinalanaca cheržcu, ana zuma zarayiñčhucča. ⁴ Ana zum kuzziz žoñinacaqui Yoozquiztan zarakchiž cjen, sinala sinala mayča. Ančhucžtajapa Jonás puntuqui siñalažtakaz žejlča. Ana iya tjeežta cjequiča. —Jalla nuž chiižcu Jesusaqui ninacžquiztan zarakchiča.

⁵ Niiž tjaajinta žoñinacaqui kotquin tsjii latu kajkchiča. Nižaza t'anti žaka chjitz tjatstkalča. ⁶ Nekztanaqui Jesusaqui ninacžquiz cjichiča:

—Tii taku nonžna. Fariseo žoñinacž liwaturžquiztanami nižaza saduceo žoñinacž liwaturžquiztanami zumpacha cwitasauqiča.

⁷ Jalla nii chiita nonžcu, tjaajinta žoñinacaqui ninacpora parlassiča, tuž cjican:

—Učhumqui ana t'anta zjijtača, jalla nižtiquiztan nižta chiiča.

⁸ Jesusaqui ninacž pinsita zizcu, ninacžquiz paljaychiča tuž cjican:

—¿Kjažtiquiztan ančhucqui t'antiquinkaz pinsejo? Ančhucqui ancha upa kuzzizčhucča. ⁹ Anapanž ančhucqui wira intintas, ¿tižta ana cjuñzjo? Pjijska t'antiquiztan pjijska warank luctak žoñžquiz partir payžcu lujlkatchinla. Nekztan ¿kjaž canasta nii žejtchi t'antanaca ricujtataya? ¹⁰ Nižaza pakallak t'antiquiztan pusi warank luctak žoñžquiz partir payžcu lujlkatchinla. Nekztan ¿kjaž canastat nii žejtchi t'antanaca ricujtataya? ¹¹ Fariseo žoñinacž puntuquiztanami nižaza saduceo žoñinacž puntuquiztanami, jalla nii liwatur puntu chiičinča. Jalla nii chiitaqui anača ultim t'anti puntuquiztanaqui. ¿Anaž nii intintas, ančhucya?

¹² Jalla nekztanaqui ninacaqui zumpacha intintazziča. Jesusaqui ultim t'anti liwaturquiztan ana nii puntu chiižinčiča. Pero fariseož tjaajinta puntuquiztan nižaza saduceož tjaajinta puntuquiztan, jalla nii puntu chiižinčiča, jalla nii tjaajintanacquiztan cwitasauqiča, cjican.

¿JECT JESUSAQUI?

¹³ Jalla nekztanaqui Jesusaqui Cesarea de Filipino cjita yokquin ojkchiča. Nii irantižcu, niiz tjaajinta žoñinacžquiz pewczyča, tuž cjican:

—Wejrqui tsewcta cuchanžquita Yooz Zoñtča. Zoñinacaqui wejt puntuquiztan ¿kjažt cjeejo?

¹⁴ Ninacaqui kjaaziča, tuž cjican:

—Yekjapanacaqui am puntuquiztan tuž cjicha: “Juan Bautistača niiqui”. Yekjapanacaqui cjiča, “Eliassa niiqui”. Nižaza yekjapanacaqui cjiča, “Jeremiassa niiqui”. Nižaza yekjapanacaqui cjiča, “Tsjii yekja profetača niiqui”.

¹⁵ Jalla nekztanaqui Jesusaqui ninacžquiz pewczyča, tuž cjican:

—Ančuczti wejt puntuquiztan ¿kjažzaž cjeejo? ¹⁶ Simón Pedruqui tuž cjichiča:

—Yooziž uchta Cristumča amqui, žejtñi Yooz Maatimča.

¹⁷ Jesusaqui nekztan cjichiča:

—Simón, Jonás maati, jalla nuž chiitiquiztanaqui cuntintum cjee amqui. Anaž jakzilta žoñimi amquiz nii tjaajinchiqui. Wejt arajpach Yooz Ejppankazza am zizkatchiqui.

¹⁸ Amquiz cjiwča. Tekztan najwkchuc amqui Pedro cjitam cjequiča. Nižaza tii maz simintuchiz wejrqui wejt icliza kjuyača. Wejt iclizaqui wejtquin kuzziz žoñinacača. Ticzmi wejt iclizquiztan ana atipasača. ¹⁹ Wejrqui amquiz llawižtakaz poder tjaača žoñinaca arajpach Yooz mantuquiz luzkatzjapa. Tii muntuquiz amqui jequit Yooz mantuquiz luzkatačhaja, jalla niiqui arajpach Yooz wajtquin luzkatta zakaz cjequiča. Nižaza tii muntuquiz jequit Yooz mantuquiz ana luzkatačhaja, jalla niiqui arajpach Yooz wajtquin ana luzasača.

²⁰ Jalla nekztanaqui Jesusaqui niiz tjaajinta žoñinacžquiz mantichiča, tuž cjican:

—Anaž jeczquizimi maznaquiča, “Niiča Cristuqui” cjicanaqui.

JESUSAQUI NIIZ TICZ PUNTU CHIICHA

²¹ Nekztan najwkchuc Jesusaqui tjaajinta žoñinacžquiz niiz ticz puntuquiztan paljayi kallantichiča, tuž cjican:

—Wejrqui Jerusalén watja ojkstanča. Jalla nicju nii wajtchiz jilirinacami, nižaza timplu jilirinacami, nižaza lii tjaajiñi maestrunacami jalla ninacaqui wejr walja sufriskataquiča. Ultimquiziqui wejr conaquiča. Jalla nuž contiquiztan čhjep maquiztan jacatatača.

²² Nekztanaqui Pedruqui Jesusa tsjii latu chjitchiča, chiižinzjapa. Chiižinzcan, tuž cjichiča:

—Wejt Jiliri, amiž nuž chiitacama Yooz Ejpqui anaj niic nuž munlalla. Amquiz anaj nižta watlalla.

²³ Jalla nuž chiitiquiztan Jesusaqui Pedruž kjutñi kjutziča, tuž cjican:

—Satanás, wejtquiztan zaraka. Amqui wejr ujquiz tjojtskatz pecča. Am kuz pinsitaqui anaž Yooz pinsita, antiz žoñiž pinsitakazza.

²⁴ Jalla nekztanaqui Jesusaqui niiz tjaajinta žoñinacžquiz cjichiča:

—Jequit wejttan chica kamz pecčhaj niiqui, primiruqui persun kamañ wiraqui tjat-zla. Sufrisjapaqui listoj cjila, ticzcama. Nekztan wejttan chicaž kamaquiča. ²⁵ Jakziltat persun kamañ wira ana tjats pecčhaj niiqui, arajpach kamañaqui ana tjaataž cjequiča. Jakziltat wejt laycu persun kamañ wira tjatznačhaja, jalla niiqui arajpachquin wiñaya kamaquiča. ²⁶ Tsjii žoñiqui tjapa tii muntuquiz žejlñi cusasanaca kanasača. Pero nekztan infiernuquin okaquiž niiqui, tjapa nii kanta cusasanaca, ¿chjuljapat sirwejo? Inakaz cjequiča. Arajpachquin Yooztan kamzqui persun liwriizqui anaž paaztanac kjayasača. ²⁷ Wejrqui tsewctan cuchanžquita Yooz Zoñtča. Tsjii noojiqui wejrqui wejt anjilanacžtan quejpžcača; wejt Ejpž wali aztan quejpžcača. Jalla nuž quejpžcu, wejrqui zapa maynižquiz tjaača, jaknužt kamčhaja, jalla nii jaru tjaača. ²⁸ Weraral cjiwča. Tsjii noojiqui wejrqui mantiz poderžtan tjonacha. Yekjap tekzi žejlñi žoñinacaqui nii noojcama ana ticznaquiča.

17

JESUSAQUI TSJEMATAZ CJISSICHA

¹ Sojta tjuñquiztan Jesusaqui Pedružtan, Jacobžtan, Juanžtan, Jacobož lajk, jalla ninaca chjitchiĉha. Ninacžtan alaja nuž pajk curquin ojkžcu, yawchiĉha. ² Jalla nicju ninacž yujcquin tsjemat chercherchiz cjissiĉha. Jesusiž yujcqui walja c'ajñi cjissiĉha tjuñižtakaz. Nižaza niiz zquitimi muzpa llijñi cjissiĉha, nižaza ancha chiwi. ³ Nii orapacha Moisestan Eliastan parizichiĉha. Nii pucultan žoñiqui Jesusižtan parlican želatĉha. ⁴ Jalla nekztan Pedruqui Jesusižquiz cjichiĉha:

—Wejt Jiliri, tekz žejlzqui walikazza. Am pecaquiž niiqui, ĉhjep chjulli kjuyaž kjuyaĉha wejrnacqui, tsjiiqui amta, tsjiiqui Moiesta, tsjiiqui Eliasta.

⁵ Pedruž nuž chiyan, zuma kjañi tsjiriĉha ninacžquiz urpuntichiĉha. Tsjirquiztan tsjii jora chiižquichiĉha, tuž cjican:

—Tiiĉha wejt k'ayi Maatiqui. Tiiž cjen anchal cuntintutĉha. Jalla tiiž takunaca catoka.

⁶ Jalla nii chiižquita nonžcuqui, nii ĉhjep tjaajinta žoñinacaqui yokquiz tuzi t'okziĉha. Muzpa tsucchiĉha. ⁷ Jalla nuž tuzi t'okzi želan, Jesusaqui ninacžquiz macjatžquichiĉha. Ninacžquiz kjaržtan lanlanžinchiĉha, tuž cjican:

—Tsijtsna. Anaĉha tsuca.

⁸ Ninacaqui acha waytižcu Jesusa alajakaz cherziĉha, ana iya jecmi cherchiĉha.

⁹ Nekztanaqui curquiztan chjijwžcan, Jesusaqui ninacžquiz mantichiĉha, tuž cjican:

—Anaž jeczquizimi nii anĉhucadž cherta maznaquiĉha, weriž ticziquiztan jacatatta, jalla niicama.

¹⁰ Nekztanaqui niiz tjaajinta žoñinacaqui Jesusižquiz pewcziĉha, tuž cjican:

—Lii tjaajiñi maestrunacaqui cjiñiĉha, primero Elías profetaqui tjonstanĉha, nii. ĆKjažtiquiztan nii maestrunacaqui nižta chiya?

¹¹ Jesusaqui kjaaziĉha, tuž cjican:

—Ultimupanž Eliasqui wejt tuqui tjonchiĉha. Niiqui tjappachaž tjacziĉha, wejr tjonzjapa. ¹² Wejrqui cjiwĉha. Eliasqui tjonchitala. Pero lii maestrunacaqui nii Elías ana pajchila. Antiz ninacž kuzcama nii Elías ĉhjulumi sufriskatchiĉha. Nižaza ninacaqui wejrzakaz ancha sufriskataquiĉha.

¹³ Jalla nuž Jesusiž chiitiquiztan nii tjaajinta žoñinacaqui tantiyazziĉha, Juan Bautistaĉha Eliasqui, nii.

TSJII MAJCHQUI ZAJRAZ TUCKATTA

¹⁴ Jalla nekztanaqui curquiztan chjijwžcu, parti žoñinacžquiz irantižquichiĉha. Nekztan tsjii žoñiqui Jesusižquiz macjatžcu, niiz yujcquiz quillziĉha. Nižaza tuž cjichiĉha:

¹⁵ —Wejt Jiliri, wejt majchquiz okžnalla. Niiqui t'ucñipanĉha. Ancha sufriĉha. Avisac ujquiz tjojtsa, nižaza kjazquiz zakaz tjojtsa. ¹⁶ Tekz zjijechinĉha am tjaajinta žoñinacžquiz. Ninacaqui ana ĉhjetñi atchiĉha.

¹⁷ Jesusaqui kjaaziĉha, tuž cjican:

—Tii timpuquiz kamñi žoñinacaqui ana Yoozquin kuzzizza, ana zumaĉha. Ćĉhjulorcamat wejr anĉhucatan želaqui? Ćĉhjulorcamat anĉhucquiz awantaqui? Wejtquin zjijca nii am majch.

¹⁸ Jalla nekztanaqui Jesusaqui nii majch tanñi zajra ujziĉha; nekztan chjatkatchiĉha. Jalla nii orapacha žejtchi cjissiĉha. ¹⁹ Jalla nekztanaqui tjaajinta žoñinacaqui Jesusižquiz zinapora pewcziĉha, tuž cjican:

—ĆKjažtiquiztan wejrnacqui zajraž tanta žoñi ana ĉhjetñi atchintaya?

²⁰ Jesusaqui kjaaziĉha, tuž cjican:

—Anĉhucqui anaĉha Yoozquin tjapa kuzziz. Jalla nižtiquiztan ana chjatkati atĉha. Wereral cjiwĉha. Tsjii mostasa cjita simillaqui koltallaĉha. Ćhjectiquiztan walja pakjiž pajkĉha. Yoozquin tjapa kuzzizĉhuc cjeĉhaj niiqui, jalla tuž paasaĉha. Tii

curumiž mantasača, tuž cjan: “Tekztan najwk oka”. Jalla nuž mantitiquiztan curucž okasača. Tjappacha čhjulumi paasača ančhucqui, ultimu Yoozquin tjapa kuztan cječhaj niiqui. ²¹ Pero tii punta zajra chjatkatzjapa, Yoozquin mayiziz waquiziča. Nižaza ayunas waquiziča.

²² Galilea yokaran juntupacha ojklaycan, Jesusaqui niž tjaajinta žoñinacžquiz chichiča, tuž cjan:

—Wejrqui tsewctan cuchanžquita Yooz Zoñtča. Wejrqui žoñinacž kjarquin intirjital cjeeča. ²³ Nižaza contal cjeeča. Nižaza čhjep majquiztanzi jacatatača.

Jalla nuž chiitiquiztanaqui ancha llaquisiskatchiča nii tjaajintanacžquiz.

TIMPLU IMPUESTO

²⁴ Nekztan Jesusiztan niž tjaajintanacžtanpacha Capernaum watja irantichiča. Nekztan timplujapa impuesto cobriñinacaqui Pedružquin chertzni ojkchiča. Jalla nižquin zalžcu pewcziča tuž cjan:

—¿Ančuca tjaajiñi maestruqui timplu impuesto ana pacñikaya?

²⁵ Pedruqui kjaaziča, tuž cjan:

—Impuesto pacñipančhay.

Jalla nekztanaqui Pedruqui kjuyquiz luzziča, jakziquin Jesusac želatčhaja, jalla nicju. Ima Pedruž chiyen, Jesusaqui nižquiz paljaychiča, tuž cjan:

—Simón, ¿tii tantiya? Tii muntuquiz žejlñi jilirinacaqui impuesto cobriñiča. ¿Jakziltizquiztan cobriya? ¿Persun wajtchiz žoñinacžquiztankaya? už ¿yekja wajtchiz žoñinacžquiztan, ja'?

²⁶ Pedruqui kjaaziča tuž cjan:

—Yekja wajtchiz žoñinacžquiztanpanča.

Nekztan Jesusaqui cjichiča:

—Jalla nižtiquiztan nii jilirinacž persun wajtchiz žoñinacaqui impuestonaca ana pacasača. ²⁷ Jalla nuž cjenami, anaž jecmi učhum quintra iñiziñi cjiskatz pecuča. Jaziqui kotquin oka. Nekztan ch'iz tanzjapa kjazquiz anzuelo tjojtznaquiča. Primiru tanzi ch'iz leznaquiča. Nii ch'iz ata waakatžcu, tsjii paaz wachaquiča. Nii paazqui wejt impuestojapa, nižaza am impuestojapa wacaquiča. Nii paaz chjicha, učhum impuestonaca paczjapa.

18

¿JECT TUCQUIN CJES?

¹ Jalla nii orapacha tjaajinta žoñinacaqui Jesusizquiz macjatžcu pewcziča, tuž cjan:

—Arajpach Yooz wajtquiz, ¿ject juc'ant pajk puestuquin uchtaž cjeequi?

² Jalla nekztanaqui Jesusaqui tsjii uza kjawziča. Nii uza ninacž taypiquiz tsjitskatchiča. ³ Nekztanaqui Jesusaqui cjichiča:

—Weraral cjiwča. Ančhucqui tii ocjalž kuz irata, nižta kuzziz pecča. Ančuca kuz ana campiita cječhaj niiqui, arajpach Yooz wajtquiz anapan luzasača. ⁴ Jalla nižtiquiztan tii ocjalž kuz irata, jalla nižta humilde kuzziz cjis waquiziča. Jakziltat nižta kuzziz cjisnaquiž niiqui, jalla niiča arajpach Yooz wajtquiz juc'ant honorchizqui. Juc'ant zuma puestuquiz uchtaž cjequiča. ⁵ Jequit weriž cjen tsjii ocjalažtakaz humilde kuzziz žoñi risiwčhaja, jalla niiqui wejrzakaz risiwča.

PAAZQUIZTAN CWITASA

⁶ Nižaza jakzilta humilde kuzziz žoñit wejtquin tjapa kuztan criyačhaja, jalla nižquiz ana jakziltami ujquiz tjojtskatz waquiziča. Ujquiz tjojtskataquiž niiqui, nii ujquiz tjojtskatñi žoñž jorquiz tsjii pajk molinu tjaaj mokžcu, koz kotquiz jacuntiz waquiziča. Jalla nii tsjan cusaž cjesača nii ujquiz tjojtskatñi žoñžtaqui. ⁷ ;Žoñinacajay! Ujquiz tjojtaquiča, nižaza ujquiz tjojtskataquiča. Pero nekztan ana walinaca tjonaquiča.

Tii muntuquiz ujquiz tjojskatñinaca panž želaquiča, pero nii ujquiz tjojskatñinacaqui ninacžtajapa ana waliž cjequiča.

⁸ Jalla nižtiquiztan am kjarazłaj uż kjojchazłaj ujquiz tjojskatčhaja, nii uj paañi kjara cjicu uż kjojcha cjicu pootzna, nižaza najwk tjojta. Jalla nuž tsjii kjara cjicu uż tsjii kjojcha cjicu pertissi cjenami am parti curpuqui ana infiernuquin tjojttaž cjesača. Jalla nuž waliž cjesača. ⁹ Nižaza am čhjucquiqui ujquiz tjojskatčhaja, jalla nii čhjucqui lecžna, nižaza najwk tjojta. Yooztan wiñaya kamzjapaqui tsjii čhjucquiqui pertissiž cjequiž niiqui, waliž cjequiča. Tjapa curpuqui infiernuquin tjojttaž cjequiž niiqui, ana waliž cjequiča.

ZARAKCHI UUZA QUINTU

¹⁰ Humilde kuzziz žoñinacžtan ana chjaawjkata. Ančucaquiz cjiwča, ninacž anjilanacaqui wejt arajpach Yooz Ejpž yujcquiz žejlñipanča. ¹¹ Wejrqui tsewctan cuchanžquita Yooz Zoñčha. Wejrqui tii muntuquiz tjonchinča, ujquiz kamñi žoñinaca liwriizjapa.

¹² ¿Jalla tii tantiya? Tsjii žoñiqui patac uuzichiztača. Patac uuziquiztan tsjiillaqui yekjaquin zaraktan, nii žoñiqui nii llatuntunc llatuncani uuzinaca curquin ecaquiča, zarakchi uza kjuržquizjapa. ¹³ Nižaza katchi uza wachaquiž niiqui, nekztan walja chipznaquiča ana zarakchi uuzanacžquiztan juc'anti. ¹⁴ Jalla nižta irata ančuca arajpach Yooz Ejpqui humilde kuzziz žoñinacžquiztan anapan jakziltami pertita cjis munča.

UJ PERTUNZ PUNTU

¹⁵ Am jilaqui am quintra ana wali paaquiž niiqui, jalla niižtan zinapora palt'a, niiz ana wali paata ujquiztan “ujchizpanča” cjican cjeequi. Jalla nuž amiž chiižintiquiztan catokaquiž niiqui, nii jilaqui ricujta cjequiča. ¹⁶ Zinapora chiižintiquiztan ana nonz pecaquiž niiqui, nii uj paañi jilžquiztan okaquiča. Nekztan iya pucultan jila kjawžcu, wilta nii uj paañi jilžquin okaquiča, niiz paata uj tjeezjapa. Jalla nuž paažcu pucultan cjicu uż čhjepultan cjicu testicž taypiquiz niiz paata uj tjeežta cjequiča. ¹⁷ Nii uj paañiqui anapanž niiz uj maz pecaquiž niiqui, jalla nii puntuquiztan tjapa icliz jilanacžquin maznaquiča. Anapan niiz uj maz pecaquiž niiqui, ana Yoozquin criichi jilažtakaz čhejlnaquiča, nižaza impuesto cobriñi žoñižtakaz.

¹⁸ Ultim wereral cjiwča. Tii muntuquiz jequit am čhelačhaja, jalla niiqui arajpach Yooziž čhejlta zakaz cjequiča. Nižaza tii muntuquiz jequit am cutznačhaja, jalla niiqui arajpach Yooziž cutžta zakaz cjequiča.

¹⁹ Tii zakal chiižinuča. Tii muntuquiz pucultan ančhucqui tsjiikaz Yoozquiztan mayaquiž niiqui, ančucaquiz tjaataž cjequiča. Wejt arajpach Yooz Ejpqui ančucaž mayta tjaaquiča. ²⁰ Nižaza tsjii pucultanami čhjepultanami wejtquin kuzziz cjen wejt tjuuquiz ajcznaquiž niiqui, jalla ninacž taypiquiz wejrzakaz želača.

²¹ Wiruñiqui Pedruqui Jesusižquin pewczñi ojkchiča. Zalžcu, jalla tuž pewczičha:

—Wejt Jiliri, ¿Kjaž wiltamiž wejt jilaqui wejt quintra uj paažcu pertuna mayisasaya? ¿Nižaza wejrqui kjaž wiltat pertunasaya? ¿Pakallak wilta pertunasaya?

²² Jesusaqui niizquiz kjaaziča, tuž cjican:

—Wejrqui cjiwča, anaž pakallak wilta cjesača. Antiz pakallak tunc pakallakuni wiltan wiltan pertunasacha.

KAJCHIZ ZOÑI QUINTU

²³ Arajpach Yooz mantiz puntuquiztan jalla tuzuča. Tsjii chawc jiliri qui piyunacžquiz kaja packatz pecatča. ²⁴ Jalla nuž packatan tsjii kajchiz žoñiqui zjičtatača. Nii žoñiqui walja kajanacchiztača, tsjii kjaž millona. ²⁵ Nii piyunžtaqui anaž pacz paaz želatča. Nekztan patrunaqui jalla tuž mantichiča: “Tii žoñi tuya, paaz cuncicžjapa. Nižaza niiz tjunmi, ocjalanacami, tjapa niiz cusasanacami liwj tuyła kaja pacz

paaz cunsiczjapa”. ²⁶ Nekztanaqui nii piyunaqui patrunž yujcquiz quillziča, nižaza roct'ichiča, tuž cjican: “Wejt patruna, pertunalla. Tjappachal pacača”. ²⁷ Nižtami patrunaqui ancha okziča; nižaza nii kaja ana cobrichiča. Jalla nižtiquiztan liwrii cjissiča nii kajquiztan. ²⁸ Wajilla nii piyunaqui nijwctan ulanžcu tsjii piyun maztan zalchiča. Nii piyun maziqi tsjii kjažtalla kajatača nii pertunta piyunžquiz. Nekztan nii pertunta piyunaqui jor t'ullcu tanchiča, nii packatzjapa, tuž cjican: “Kajquiztan tjappacha paca”. ²⁹ Jalla nekztanaqui nii piyun maziqi niž yujcquiz quillziča, nižaza roct'ichiča, tuž cjican: “Pasinsis kuzziz cjee. Nii kajallquiztan tjappachakal pacača”. ³⁰ Nii kaja cobriñizti ana munchiča. Antiz carcilquin uchantichiča, jalla nii kaja paczcama. ³¹ Parti piyunanacaqui nižta paañi cheržcu ancha sint'ichiča. Nekztan patrunžquiz mazñi ojkchiča. Jalla nicju tjappacha quint'ichiča, jaknužt watčhaja, nii. ³² Jalla nekztanaqui patrunaqui nii pertunta piyuna wilta kjawžkatchiča. Nekztan cjichiča: “Ana zum kuzziz piyuna, wejrqui tjapa am kajanaca pertunchinča, amiž roct'iñiž cjen. ³³ Jaknužt wejrqui am kajquiztan, pertunchinčhaja, jalla nužuzakaz amlaqui am piyun mazquiz pertunstanča”. ³⁴ Jalla nekztanaqui patrunaqui juc'anti žawjziča. Nižaza mantichiča, nii piyuna casticzjapa, tjapa niž kaja paczcama.

³⁵ Jesusaqui nii quintu quint'ican jalla tuž žerziča:

—Jakzilta ančhucaquiztan niž jilžquiz kuzquiztan ana pertunačhaja, jalla nužuzakaz wejt arajpach Yooz Ejpqui ančhucaquiz ana pertunaquiča.

19

MAATAKZTAN JALJTIZ PUNTU

¹ Jalla nuž tjaajinžcu Jesusaqui Galilea yokquiztan ojkchiča. Judea yokquin iran-tichiča, Jordán cjita puž tuwanchuc. ² Muzpa žoñinacaqui nižquiz apziča. Jalla nicju muzpa laanaca čhjetinčiča.

³ Jalla nekztanaqui yekjap fariseo žoñinacaqui Jesusižquiz macjatchiča, ujquiz tjojt-skatzjapa. Nekztan tuž pewcziča:

—¿Čhjul uj paatiquiztanaqui persun maatakžtanaqui jaljtasaya?

⁴ Jesusaqui ninacžquiz kjaaziča, tuž cjican:

—Yoozqui tii muntu paacan, luctakžtan maatakžtan paachiča. ¿Cjirta Yooz takuqui ana liichinčhucjo? ⁵ Yooz takuqui tuž cjiča: “Jalla nižtiquiztan tsjii žoñiqui tjunatan zalzjapa, maa ejpžquiztan zarakstanča. Zalžcu pucultan tsjii lucutiñi cjiša”. ⁶ Jalla nuž kjanapacha tježa, anaž iya pucultan žoñi, pero tsjiikazza. Jalla nižtiquiztan anaž jaljtasača. Yoozza tsjii luctakžtan tsjaa maatakžtan chjalziqui, tsjii lucutiñi cjisjapa. Yooz chjalžtaqui ana jalta cjesača.

⁷ Nekztanaqui pewcziča tuž cjican:

—Moisesqui jalla tuž mantichiča. Tsjii certificado de divorcio tjaaquič niiqui, tjunatan jaljtasača. ¿Kjažtiquiztan nižta mantichejo, ana jaljtiz želanajo?

⁸ Jesusaqui ninacžquiz kjaaziča, tuž cjican:

—Ančhucaž chojru kuzziz cjen Moisesqui tjunatan jaljtis lii tjaachiča. Primirquiztanpacha anataž nižta. ⁹ Wejrqui ančhucaquiz chiižinuča. Adulteriuquiz ojklayñiž cjenkaz am maatakžtan jaljtasača. Jequit ana adulterio paachiž cjenaqui niž persun maatakžtan jaltačhaja, nižaza yekja maatakžtan zalznačhaja, jalla niiqui adulterio uj paača. Nižaza jequit divorcita maatakžtan zalznačhaja, nii zakaz adulterio paača.

¹⁰ Tjaajinta žoñinacaqui nižquiz cjichiča:

—Luctakžtan persun maatakžtan jalla nižta cjesaž niiqui, anaž cumpinča zalzqui.

¹¹ Jesusaqui nekztan cjichiča:

—Tjapa žoñinacaqui tii tjaajinta anaž catokaquiča. Jakziltižquiz Yoozqui tjaa-jnačhaja, jalla niiqui tii tjaajintaqui catokaquiča. ¹² Žoñinacaqui punta punta ana

zalzi cjiča. Yekjapanacaqui nastiquiztanpacha ana zalzucacha. Yekjapanacazti capunapantacha, jalla nižtiquiztan ana zalzñi atasacha. Yekjapanacazti ana zalz peccha, arajpach Yooz Ejpžtajapa langzjapa. Jecmiž tii takucama kami catokaquiz niiqui, paj kamla.

OCJALANACZ PUNTU

¹³ Zoñinacaqui ocjalanaca Jesusižquiz zjicchiča, ocjalanaczquiz kjaržtan lanznajo, nii ocjalanacztajapa Yoozquin mayižinajo. Pero tjaajinta zoñinacaqui zjicñi zoñinaczquiz atajchiča. ¹⁴ Nekztan Jesusaqui cjichiča:

—Tii ocjalanaca wejtquin tjonaj cjee, ana ataja. Tii ocjalanacz kuz irata jalla nižta kuzzizza arajpach Yooz mantita kamañchiz zoñinacaqui.

¹⁵ Nekztan Jesusaqui ocjalanaczquiz kjaržtan lanzičha. Jalla nekztan nii yokquiztan ojkchiča.

RICACH TJOWAQUI TJONCHICHA

¹⁶ Wiruñaquei tsjii tjowaqui Jesusa chertzñi ojkchiča. Nekztan pewczičha, tuž cjican:

—Zuma Maestro, Yooztan wiñaya kamzjapa, ¿čhjul zumanacat wejr paasaya?

¹⁷ Jesusaqui kjaaziča, tuž cjican:

—¿Kjažtiquiztan “Zuma Maestro” cjee amjo? Tsjii alajača zumaqui. Yoozkazza niiqui. Yooztan wiñaya kamz pecchaj niiqui, Yooz Epiž mantitanac jaru kama cjee.

¹⁸ Nii tjowaqui jalla nekztan kjaaziča, tuž cjican:

—¿Čhjul mantitanacaya?

Jesusaqui nižquiz cjichiča:

—Anača zoñi conzqui. Anača adulteriuquiz ojklayzqui. Anača tjangzqui. Anača toscara chiizqui, jeczquizimi. ¹⁹ Am maa ejpmi rispitaquiča. Jaknužum persunpachquiz okzñamžlaja, jalla nižta okzñi kuzziz cjispanča zoñinaczquizimi, lijitum mazižtakazza.

²⁰ Nii tjowaqui nekztan cjichiča:

—Tjapa nii mantitanacami cumpliñča koltiquiztanpacha. ¿Jaziqui čhjulut wejtta pjaltasa?

²¹ Jesusaqui tuž cjichiča:

—Ancha wali cjissim pecchaj niiqui, oka, nižaza amta žejlñi cusasanaca tuyzna. Jalla nii tuyžcu, porinacz ona. Jalla nižtiquiztan arajpachquin cusasanacaztakaz zuma honora tjaatam cjequiča. Jalla nii cumpliscu wiltam tjonaquiča wejtta chica ojklayzjapa.

²² Jalla nižta chiita nonžcu, nii tjowaqui walja llaquita kuzziz ojkchiča. Ancha ricachutača.

²³ Jalla nekztanaqui Jesusaqui niž tjaajinta zoñinaczquin cjichiča:

—Wereral ančhucaquiz cjiwča. Tsjii ricachu zoñi arajpach Yooz mantuquiz luzjapa ancha ch'amaž cjesača. ²⁴ Tsjii camello cjita animala žejlča. Nii camelluqui ch'aman acuj cjuñ pjetquiz luzasača. Jalla nižtaž ricachunacaqui tsjan ch'amača Yooz kamañ jiczquiz luzqui, Yooz wajtchiz zoñi cjisjapa.

²⁵ Jalla nuž nonžcu, tjaajinta zoñinacaqui walja ispantichiča. Nekztan ninacpora pewcsarassiča, tuž cjican:

—¿Jectpan liwriita cjesajo?

²⁶ Jesusaqui ninacz kjutñi cherziča. Jalla nekztan cjichiča:

—Zoñinacaqui anaž persunpacha liwrii atasacha. Yoozpankazza liwriiñiqui. Yoozqui jecmi liwrii atasacha.

²⁷ Jalla nekztanaqui Pedruqui Jesusižquiz cjichiča:

—Wejt Jiliri, wejrnacqui tjapa persun cusasanaca jaytichinča, amtan chica ojklayzjapa. ¿Jalla nižtiquiztan wejrnacqui čhjulut canas?

²⁸ —Jesusaqui kjaaziča, tuž cjican:

—Weraral ančhucaquiz cjiwčha. Ew muntuquiz želan, wejrqui poderchiz puestuquiz luzača. Ančhucazakaz poderchiz puestunacquiz luzaquiča, tuncapan Israel partira mantizjapa. ²⁹ Jakzilta žoñit weriž cjen kjuyanaca, jilanaca, cullaquinaca, maa ejp, tjun, ocjalanaca, yokanaca ecačhaja, jalla ninacaž walja zuma kamañ wirchiz cjequiča. Nižaza arajpachquin Yooztan wiñaya kamaquiča. ³⁰ Arajpachquin Yoozqui wacchi tii timpuquiz tucquin cjiñi žoñinaca wirquin cjiskataquiča. Nižaza Yoozqui wacchi tii timpuquiz wirquin cjiñi žoñinaca tucquin cjiskataquiča.

20

PIYUNANACZ QUINTU

¹ Arajpach mantiñi Yooz puntuquiztan jalla tužuča. Wentanalla tsjii yokchiz wali pajk patruaqui piyunanaca kjuri ulanchiča, uwas frut zkala ajzjapa. ² Piyunanacžtan acuerduquiz luzziča, zita langžtan tsjii denario cjita paaz paczjapa. Jalla nekztanaqui langžni cuchanžquichiča. ³ Nekztan wenzlaka wilta ulanchiča. Palazquin inakaz žejlñi žoñinaca cherchiča. ⁴ Ninacžquiz paljaychiča, tuž cjican: “Ančhucqui wejt zkal yokquin langžni oka. Wejrkal zumpacha pacača”. Nekztanaqui ninacaqui ojkchiča. ⁵ Taypuru patruaqui wilta ulanchiča, iya piyunanaca kjuri, nižaza langznajo. Nižaza taypuru zezi cjeella wilta ulanchiča, piyunanaca kjuri, nižaza langznajo. ⁶ Nii noojpacha zezi cjee wilta palaz kjutñi ulanchiča. Nižaza palazquin inakaz žejlñi žoñinacžtan zalchiča. Ninacžquiz paljaychiča tuž cjican: “¿Kjažtiquiztan ančhucqui tonj zita ana langž žejljo?” ⁷ Ninacaqui patrunžquiz kjaaziča, tuž cjican: “Anaž jecmi wejrnac langznajo rocchiča”. Nekztanaqui patruaqui cjichiča: “Ančhucqui wejt yokquin zakaz langžni oka. Wejrkal jaknižlaj niil pacača”. ⁸ Tjuñiž kattan nii yokchiz patruaqui niž langžkatñi encargado mantichiča, tuž cjican: “Kjawžca langžni piyunanaca, paczjapa. Primiruqui wiri tjonchi piyunanacžquiz pacaquiča; wirquin, tuqui tjonchi piyunanacžquiz pacaquiča”. ⁹ Jalla nekztanaqui nii wiri luzzi piyunanacaqui langžkatñižquiz macjatchiča. Zapa mayni ninacžquiz pactača, tsjii nooj lanžtaž nižtapacha. Tsjii denario cjita paaz tanzicha. ¹⁰ Jalla nekztanaqui wirquin paczquita primiru piyuna luzzi žoñinaca kjawžtatača. Jalla nii primiru piyuna luzzi žoñinacaqui pinsichiča jila paca tanzjapa wiri piyuna luzzi žoñinacžquiztan. Jalla nekztanaqui pacchiča tsjii denario cjita paaz zakaz. ¹¹ Jalla nii paca tanžcu patrunž quintra quijchiča, ¹² tuž cjican: “Tii wirquin piyuna luzzi žoñinacaqui tsjii orakaz langziča. Wejrnaczi primirquiztanpacha langzinča, nižaza zita ancha sii kjakquiz otžcan langzinča. Ninacžquizimi wejtnacaquizimi tsjiikaz pacchamča”. Jalla nuž cjican quijchiča. ¹³ Nii patruaqui tsjii ninacžquiz kjaaziča, tuž cjican: “Jila, amquiz anal incallchinča. Jalla nuž tsjii acuerduquiz lutzapanla, tsjii denario paaz paczjapa. ¹⁴ Tii paca tanzna, nižaza oka. Tii wirquin piyuna luzzi žoñinacžquiz nižazakaz pacz pecuča, amquiz pactala, jalla nuž zakaz. ¹⁵ Wejt persun paaztan jaknužut wejr pinsučhaja, jalla nuž wejt munañpiqueiz pacasača. Weriž zuma pacñi kuzziz cjen amqui iñiziñi kuzziz cjissamla”. ¹⁶ Jalla nižta irataž wirquin cjiñinacaqui tucquinž cjequiča. Nižaza tucquin cjiñinacaqui wirquinž cjequiča. Kjawžta žoñinacaqui wacchiča. Illzta žoñinacžti kolucullača.

JESUSAQUI NIIZ TICZ MAZZICHA

¹⁷ Wiruñaquei Jesusaquei niž tjaajinta žoñinacžtan Jerusalén ojkchiča. Jalla nuž jiczquiz ojkan, Jesusaquei tsjii latu niž tuncapan illzta žoñinaca chjitchiča, nižaza ninacžquiz tuž cjichiča:

¹⁸ —Ančhucqui zizza, tii jiczqui Jerusalén kjutñiž ojkča, nii. Jerusalén wajtquin wejrqui intirjital cjeeča timplu jilirinacžquizimi lii tjaajiñi maestruncacžquizimi. Jalla ninacaqui wejr conaquiča. Wejrqui tsewctan cuchanžquita Yooz Zoñtča. ¹⁹ Nižaza wejrqui yekja wajtchiz žoñinacžquiz intirjital cjeeča, ana wali burla paata cjisjapa.

Nižaza wejrqui wjajttal cjeeča. Ultimquiziqui cruzquiz ch'awcta contal cjeeča. Jalla nekztan čhjep majquiztanzi jecatatača.

TSJII FAVORA MAYTA

²⁰ Jacobžtan Juanžtan ninacž maaqui Jesusižquiz macjatžquichinča. Jacobžtan Juanžtan ninacž ejpqui Zebedeo cjitatača. Jalla naa maaqui maatinacžtanpacha Jesusižquin macjatchinča. Nekztanaqui naaqui Jesusiž yujcquiz quillzinča, tsjii favora mayzjapa. ²¹ Nekztan Jesusaqui naaquiz cjichiča:

—¿Amqui čhjulum pecya? —cjican.

Naaqui kjaazinča, tuž cjican:

—Amqui am mantis puestuquin luzcu tii wejt pucultan majchnaca am latuquiz uchnalla, tsjiiqui žew latuquiz nižaza tsjiiqui zkar latuquiz.

²² Jesusaqui tuž kjaaziča:

—Ančhucqui čhjulut mayčhaja ana intintazza. Wejrqui walja sufris tanča. ¿Nižtapacha ančhuc sufrasaya? Nižaza tsjii nooj ancha sufrican watača tsjii bautismožtakaz. ¿Jalla nižtapacha ančhuc sufrasaya?

Ninacaqui tuž kjaaziča:

—Nii sufris watimi atasača.

²³ Nekztan Jesusaqui cjichiča:

—Weraral cjiwča. Ančhucpacha sufris tanznaquiča, tsjii licz wazužtakaz. Nižaza sufris wataquiča, tsjii bautismožtakaz. Pero wejrqui mantis puestuquin luzcu, žew latuquizimi zkar latuquizimi ana jecmi uhasača. Wejt Yooz Ejpkaz nii puestunaca tjaaquiča jecžtajapa tjacžtakazlani, jalla ninacžta.

²⁴ Parti nii tuncapan illzta žoñinacaqui nii mayta puntu nonžcu nii pucultan jilazullcaž quintra žawjchiča. ²⁵ Pero Jesusaqui tjappacha nii tjaajintanaca kjawziča, nekztan tuž cjichiča:

—Ančhucqui zumpacha zizza, jalla tužu. Tii muntuquiz nación jilirinacaqui pa-trunažtakaz mantiñiča, nižaza chawc jilirinacaqui parti žoñinacžquiziqui niž manti ta cazkatñipankazza. ²⁶ Ančhucqui ana nižta irata cjee. Tsjii kjutñiča nii irat kuzqui. Ančhucquiztan jequit chawc jilirižtakaz cjis pecčhaja, jalla niiqui piyunažtakaz cjis waquiziča parti žoñinacžquiziqui. ²⁷ Nižaza jequit ančhucquiztan tucquin mantiñi cjis pecčhaja, jalla niiqui wirquin cjis waquiziča, parti žoñinacž mantitacama cjis-japa. ²⁸ Wejrqui tsewctan cuchanžquita Yooz Zoñtča. Wejrpacha tii muntuquiz ana tjonchinča, sirwita cjisjapa. Antiz wejrča tjonchiqui, žoñinacžquiz sirwisjapa, wejr ticzcama. Jalla nuž ticžcu walja preciochiztakal cjeeča, žoñinaca liwriizjapa. —Jalla nuž cjichiča Jesusaqui.

ZUR ZOÑINACA CHJETINTA

²⁹ Jalla nekztanaqui Jericó wajtquiztan ulnan, muzpa žoñinacaqui Jesusižquiz apziča. ³⁰ Jicz latuquin pucultan zur žoñi julzi želatča. Ninacaqui Jesusaž watñi nonžcu, kjawchiča tuž cjican:

—Wejt Jiliri, Davidž majchmajtquiztan tjonñi, wejrnacž okznalla.

³¹ Nekz žejlñi žoñinacaqui ninacžquiz ujziča, ch'uj cjeyajo. Ninacazti juc'anti kjawchiča, tuž cjican:

—Wejt Jiliri, Davidž majchmajtquiztan tjonñi, wejrnacž okznalla.

³² Jalla nekztan Jesusaqui tsijtsu, ninaca kjawziča. Kjawžcu ninacžquiz tuž pewcziča:

—¿Čhjuluž werj paaj cjii ančhucya?

³³ Nii zur žoñinacaqui kjaaziča, tuž cjican:

—Wejt Jiliri, wejtnaca čhjujquiz čhjetinžinalla.

³⁴ Nekztanaqui Jesusaqui ninacžquiz sint'izcu čhjujqui lanlanžinchiča. Jalla nii orapacha cherñi cjišiča. Jalla nekztanaqui Jesusižquiz apziča.

21

JESUSAQUI JERUSALEN WAJTQUIN LUZZICHA

¹ Jerusalén watja žcatžincan, Betfagé watja irantichiča. Betfagé watjaqui Olivos cjita curu žcatitača. Nicju irantican Jesusaqui pucultan tjaajinta žoñinaca cuchanchiča, tuž cjican:

² —Jalla nii najwkta watja oka. Jalla nicju mokta ljat azni wachaquiča, nižaza pajk zjič maltum wawchizza naa azniqui. Mokta jeržcu wejtquin akžcaquiča. ³ Jakzilta žoñimiž atajasaž niiqui, nižquiz ančhucqui “Wejt Jiliriž pecča. Wajilla tjepunta cjequiča tii azniqui”, nuž cjican nii žoñžquiz cjequiča. —Jalla nuž mantichiča Jesusaqui.

⁴ Jalla nii watchiqui profetaž cjiirta taku cumplissiča. Tuquitan nii profetaqui tuž cjiirchiča:

⁵ “Sión wajtchiz žoñinacžquiz tuž chiya: Chera, ančhuca chawc Jiliri tjonča, humilde kuzziz. Nižaza zjič maltum aznuquiz yawchi tjonaciča, nižaza nii zjič aznuž maatanpacha tjonaciča. Jalla ninacaqui carga kuzñi aznunacača”.

Jalla nuž cjiirchiča nii profetaqui.

⁶ Jalla nekztanaqui nii pucultanaqui ojkchiča. Nižaza jaknužt Jesusaqui mantičhaja, jalla niicama paachiča. ⁷ Ninacaqui ljat azñi naaža pajk zjičtanpacha akžquichiča. Jalla nuž akžcu, zqutinaca aznunacž juntuñ caruntichiča. Nekztan Jesusaqui yawchiča. ⁸ Niiž ojkz jicz latuquiz muzpa žoñinaca želatča. Ninacž zquiti jiczquiz chjinziča. Yekjapaqui ramuz čhjañinaca murchiča jiczquiz chjinzjapa. ⁹ Tucquin ojkñi žoñinacami wirquin tjonñi žoñinacami chipcan walja wiwi kallantičiča, tuž cjican:

—¡Viva tii Yooz tjuuquiz tjonchi žoñi! ¡David cjita chawc Jilirž majchmajtquiztan tjonñi! ¡Amqui rispittaj cjila! ¡Amquiz honora tjaataj cjila! ¡Yooz Ejpžquin zakaz honora tjaataj cjila! —Jalla nuž wiwchiča.

¹⁰ Jesusaž Jerusalén watja luztan, tjapa nii chawjc wajtchiz žoñinacaqui walja ispan-tichi tjojknačiča. Nižaza walja pewcpewcziča, tuž cjican:

—¿Jectpan teejo?

¹¹ Žoñinacaqui tuž kjaaziča:

—Tiiqui Jesusa cjita profetala. Nazaret de Galilea, jalla najwkta tjonchiča.

JESUSAQUI TIMPLU PEWZICHA

¹² Jalla nekztan Jesusaqui Yooz timpluquin luzziča. Jalla nicju tuyñinacami kjayñinacami timpluquiztan liwj tirkatchiča zancchuccama. Nižaza paaz campiiñi žoñinacž mizami pjocžinchiča; paloma tuyñinacž sillami pjocžinchizakazza. ¹³ Jalla nuž paažcu tuž cjičiča:

—Yooz Takuqui tuž cjiča: “Wejt kjuyaqui Yoozquin mayiziz kjuyača”. Ančhuczi tjañinacž kjuyažtakaz paachinčucča.

¹⁴ Jalla nicju tsjii kjaž zur žoñinaca Jesusižquiz macjatžquichiča, nižaza tsjii kjaž zuch žoñinaca. Jesusaqui ninaca čhjetinchiča. ¹⁵ Pero timplu jilirinacami lii tjaajiñi maestruncami jalla nii čhjetiñi milajru cheržcu, žawjchiča. Nižaza ocjalanacaqui timpluquin Jesusižquiz tuž wiwchiča: “¡David cjita chawc jilirž majchmajtquiztan tjonñi! ¡Rispittaj cjila!” Jalla nuž nonžcu timplu jilirinacami lii maestruncami ancha žawjchiča Jesusiž quitra. ¹⁶ Nekztan Jesusižquiz paljaychiča, tuž cjican:

—¿Tinacž chiita taku ana nonžjo?

Jesusaqui ninacžquiz kjaaziča, tuž cjican:

—Nonznučha. Nižaza nii puntu Yooz takuqui tuž cjičha:
 “Ocjalanacami piz itzñi wawanacami wejttajapa honora zumpachaž tjaaquičha. Jalla nuž paaquičha Yoozqui”.

¿Jalla nii cjičha Yooz taku liichinčhuckaya; ana jaa?

¹⁷ Jalla nekztanaqui ninacžquiztan ojkchičha. Betania watja ojkchičha. Jalla nicju alujassičha.

ANA FRUTCHIZ MUNTI

¹⁸ Jakatažuqui wenzlaka Jerusalén watja quejpcan čhjeri eecskatchičha. ¹⁹ Jicz latuquiz higo munti cherchičha. Jalla nii muntiquin macjatchičha, fruta apakžcu lujljapa. Pero fruta ana wajtchičha, čhjañchiz alajatačha. Jalla nižtiquiztan Jesusaqui nii muntiquiz cjichičha:

—Jazic anam iya fruta pookñi cjequičha.

Jalla nii orapacha nii muntiqui kjonchičha. ²⁰ Jalla nižta munti kjonñi cheržcu, tjaajinta žoñinacaqui ispantichičha, nižaza Jesusižquiz pewczičha, tuž cjican:

—¿Kjažtiquiztan nii higo munti ratulla kjonya?

²¹ Jesusaqui tuž kjaazičha:

—Weraral ančhucaquiz cjiwčha. Ančhucqui Yoozquin tjapa kuztančhucčhalaj niiqui, nižaza ana payznakñi kuzzizčhucčhalaj niiqui, tii irata zakaz paasačha. Nižaza juc'ant pajk milajru paasačha. Tii curumi mantasačha, tuž cjican: “Tekžtan oka. Pajk kotquin tjojtsna”. Jalla nuž mantižcu nižta zakaz okasačha. ²² Nižaza ančhucqui čhjulumu tjapa kuztan Yoozquiztan mayačhaja, jalla niit jama ančhucaquiz tjaataž cjequičha.

¿JEC JESUSIZQUIZ MANTICHI?

²³ Jerusalén irantižcu Jesusaqui wilta timpluquin luzzičha. Jalla nicju tjaajnan, timplu jilirinacami wajtchiz jilirinacami nižquiz macjatžquichičha. Nekztan pewczičha, tuž cjican:

—¿Jec am mantichi tii paazjapajo? ¿Jec jilirit am utchi jilirižtakaz cjisjapajo?

²⁴ Jesusaqui ninacžquiz tuž kjaazičha:

—Wejrzal ančhucaquiz tsjii pewcznačha. Ančhucqui wejtzquiz kjaaznaquiž niiqui, wejrzakal ančhucaquiz maznačha, jec wejr mantichi, nii. ²⁵ Wejtzquiz kjaaznalla. ¿Ject Juan mantižquichi bautisjapaya? ¿Yoozkaya, žoñinaca, ja'?

Jalla nekztanaqui ninacpora parlatčha, tuž cjican:

—¿Jaknužum cjeequi? Učhumž “Yoozqui Juan mantichičha” cjicanž kjaaznaquiž niiqui, jalla tiicni učumnacaquiz kjaaznačhan, cjican: “Nižtiquiztan ¿kjažtiquiztanž ančhucqui ana nii criichinčhucta?” ²⁶ Nižaza učhumž “Žoñiqui Juan mantichičha” cjicanž kjaaznaquiž niiqui, žoñinacaqui učumnacaquiz ¿kjaž cjičuejo? —Jalla nuž parlatčha. Žoñinacaqui Juanž puntu cjiñičha, Yooz parti parliñi profetačha niiqui. Jalla nižtiquiztan ninacaqui žoñinaca eksičha, “Učhum conačhani”, cjican.

²⁷ Jalla nuž parližcu ninacaqui Jesusižquiz cjichičha:

—Ana zizučha wejrnacqui.

Jalla nižta kjaaztiquiztan Jesusaqui cjichičha:

—Wejrmu ana zakal ančhucaquiz maznačha, jec wejr mantichi tii paazjapa.

PUCULTAN MAJCHWICH QUINTU

²⁸ Wiruñaquu Jesusaqui tsjii puntu chiichičha, tuž cjican:

—Tii puntu tantiya. Tsjii žoñiqui pucultan majchwichtačha. Tsjižquiz cjichičha: “Wejt maati, tonjiqui uwas frut ajzñi oka”. ²⁹ Nii mantita maatiqui tuž kjaazičha: “Anačha”. Jalla niž wiruñalla niž kuz campiichičha. Nekztan uwas frut langzñi ojkchičha. ³⁰ Nižaza nii ejpquu tsjii maati cheri ojkchičha. Nižtan zalžcu, nižtakaz uwas frut ajzñi mantichičha. Jalla niiqui kjaazičha, tuž cjican: “Tata, okasačha”.

Ultimquiziqui nuž cjiscuqui ana ojkchiča. ³¹ Nii pucultanquiztan ¿jakzilta maatit niiz ejpž mantitacama paachiya?

Ninacaqui kjaaziča tuž cjican:

—Primiru mantitaž, jalla niiča.

Jalla nekztanaqui Jesusaqui cjichiča:

—Weraral ančhucaquiz cjiwča. Impuesto cobriñinacami, nižaza ujchiz maatakanacami arajpach Yooz wajtquiz ančucz tuqui luzaquiča. ³² Juan Bautistaqui tjaajñi tjonchiča, jaknužt ančucalaqui kamžtažlaja, jalla nii tjaajinchiča. Pero ančucqui niiz tjaajinta ana criichinčucča. Impuesto cobriñinacazti nižaza ujchiz maatakanacazti niiz tjaajinta criichiča. Jalla nii cherchinčuča ančucqui. Jalla nižtanaca cheržcumi, ančucqui ana Yoozquin cjisjapa kuz campiichinčucča. Ančucča niiz taku ana criichinčucqui.

ANA WAL PIYUNANACZ QUINTU

³³ Jalla tii quintu zakaz nonžna. Tsjii yokchiz patruaqui uwas zkala čhjacchiča. Nekztan uwas zkal muytata pirka pirkichiča. Nižaza tsjii maz ojt paachiča, uwas kjaz spjiitzjapa. Nižaza tsjii campanturiž cherchi kjuychiča, nii zkala itzjapa.

‘Nekztan nii patruaqui zkal yoka alquilchiča piyunanaczquiz. Nekztan jicz ojkchiča. ³⁴ Zkala ajz timpu irantižcan, patruaqui tsjii kjaž piyuna cuchanžquichiča, niiz parti zkala ricujajo. ³⁵ Pero nii zkala alquilni žoñinacazti nii cuchanžquita piyunanaca tanchiča. Tsjiiqui kitžtača. Tsjiiqui contača. Tsjiiqui maztan čhajtača. ³⁶ Nekztanaqui patruaqui wilta piyunanaca cuchanžquichiča, primirquiztan juc'anti. Pero nii zkala alquilni žoñinacazti nižtapacha ana wali paachizakazza. ³⁷ Ultimquiziqui patruaqui niiz persun majch cuchanžquichiča, tuž tantiican: “Wejt ultim maatiqi rispitzinaa” cjican. ³⁸ Niiz majch cheržcu, nii alquilni žoñinacaqui ninacpora palt'ichiča, tuž cjican: “Jalla tiikat liwj tii irinsa tanznačhani. Jalla nižtiquiztan ž-conla, učumnacaltajapa tii yok irinsa cjeyajo”. ³⁹ Jalla nekztanaqui nii žoñinacaqui majch tanchiča; nekztan yokquiztan jwescu conchiča.

⁴⁰ Jalla nekztanaqui Jesusaqui pewcziča, tuž cjican:

—Jalla nii patrumpacha tjonžcu, ¿čhjulukat nii alquilni žoñinacžtajapa paačhani?

⁴¹ Žoñinacaqui kjaaziča tuž cjican:

—Nii ana wal žoñinacaqui contaž cjequiča, ana importayžcu. Nekztan nii zkal yoka yekja piyunanaczquiz alquilaquiča, zkala ajz timpu niiz parti zkala ricujžcu niizquiz tjaata cjisjapa.

⁴² Nekztan Jesusaqui ninaczquiz cjichiča:

—Yooz takuqui tuž cjiča:

“Kjuy pirkiñinacaqui tsjii maz tjojtchiča. Nii tjojta mazqui isquinqiz cjissiča. Juc'ant chekan mazqui cjissiča. Yoozqui nuž utchiča. Učumqui jalla nii cheržcu ispantichiča”.

Jalla nuž cjiča cijjrta Yooz takuqui. Ančucqui nii Yooz taku liichinčucča, ¿ana jaa? ⁴³ Ančhucaquiz chiižinuča, ančucqui nii ana wal alquilni žoñinacžtakazza. Jalla nižtiquiztan ančucqui Yooz kjuychiz famillquiztan chjatkatraž cjequiča. Yekja žoñinacaqui Yooz famillquiz luzaquiča. Yooz kuzcama kamni žoñinacaqui luzaquiča. ⁴⁴ Nonžna. Maz puntuquiztan zakal chiyuča. Jakziltat nii maz cjen ujquiz tjojt-snačhaja, jalla niiqui pirasužtakaz t'okuntaž cjequiča. Nižaza jakziltiž juntuñ nii mazqui tjojtsnaquiž niiqui, pulpužtakaz t'okuntaž cjequiča. Nii žoñinacaqui k'ala akžtaž cjequiča.

⁴⁵ Jalla nii Jesusiž chiita takunaca nonžcu, timplu jilirinacami, fariseo parti jilirinacami tantiichiča, ninacz puntu chiiñi, nii. ⁴⁶ Jalla nuž tantiižcu, Jesusa tanz pecatča. Pero ana atchiča, parti žoñinaca ekscu. Parti žoñinacaqui Jesusiž puntu tantiyatča, Yooz taku parliñi profetača, nii.

22

YOOZ KJUYCHIZ FAMILIA

¹ Jalla nekztanaqui Jesusaqui wilta tjaajinchizakazza. Jalla tuž cjican quint'ichiča:

² —Arajpach Yooz kjuychiz familiaqui jalla tužuča. Tsjii chawjc jiliri qui niž majchtajapa zalz pjijsa paachiča. ³ Niiž piyunanaca cuchanchiča, invitta žoñinaca kjawzñi. Nii kjawžta žoñinacaqui ana tjonz pecchiča. ⁴ Nekztanaqui yekja piyunanaca cuchanchizakazza, tuž cjican: “Invitta žoñinaczquin mazca, ‘Chjeri lujlz tjacžtača. Wejt wacanaca conkatchinča, nižaza cjew animalanacami. Tjappacha listuča, jaziqui pjijsiquin tjonla’”. ⁵ Jalla nuž chiyanami nii invitta žoñinacaqui ana cazquichiča. Tsjii qui zkal yoka ojkchiča. Tsjii qui tuyžtan ojkchiča. ⁶ Parti invitta žoñinacaqui kjawzñi cuchanta piyunanaca tanziča. Nekztan kitchiča, conañcama. ⁷ Jalla nekztanaqui nii chawc jiliri qui ninacz quintra žawjziča. Nekztan zultatunaca cuchanzquichiča, nii piyuna conñinaca conžcajo. Nižaza, ninacz watja ujžcajo. ⁸ Jalla nižta paažcu chawc jiliri qui piyunanaczquiz cjichiča: “Tjappacha zalz pjijsac listuča. Nii primir invitta žoñinacaqui ana tjonz waquiziča. ⁹ Jalla nižtiquiztan ančhucqui pajk calliranž ojklajžca. Jecnacžtanami zalačhaja, jalla ninaczquiz tjonajum cjequiča tii zalz pjijsiquin”. ¹⁰ Jalla nekztanaqui piyunanacaqui call kjutñi ulanchiča, nižaza tjapa niž zaltanaca kjuyquiz ajcskatžquichiča, zuma žoñimi, ana zuma žoñimi. Jalla nekztanaqui pjijsa paaz kjuyaqui chjijsi cjissiča.

¹¹ Jalla nekztanaqui chawjc jiliri qui luzquichiča invitta žoñinaca cherzñi. Tsjii žejlñi žoñi naychiča, ana pjijsa paaz zquiti cutchi želatča. ¹² Jalla nuž nayžcu nii chawjc jiliri qui nižquin paljaychiča tuž cjican: “Jila, ¿kjažtiquiztan amqui ana pjijsa paaz zquiti cajtchi luzquichamtajo?” Nii žoñi qui ch'uj quirchiča. ¹³ Nekztanaqui chawjc jiliri qui pjijsa atintiñi žoñinaczquiz mantichiča, tuž cjican: “Kjojchanacami kjaranacami čejlžina. Zawnc zumchiquiz tjojta, jalla nicju kaala, nižaza niž izke kjojla”.

¹⁴ Jesusaqui cjichizakazza:

—Kjawžta žoñinacaqui tamača. Illzta žoñinacaqui kolucullača.

IMPUESTO PACZ PUNTU

¹⁵ Jalla nekztanaqui fariseo žoñinacaqui ojkchiča. Ninacaqui acuerduquiz kazziča, Jesusiž quintra tsjii ujchiz cjiskatzjapa. Jaknužumi Jesusa tsjii ana wali chiikataquiča; jalla nii ujchiz cjiskatz pecatča. ¹⁶ Jalla nekztan ninacz partiquiztan yekjap žoñinaca cuchanzquichiča, Herodes parti žoñinacztanpacha. Jalla nii cuchanta žoñinacaqui Jesusižquiz cjichiča:

—Maestro, wejrnac zizuča, amqui werarapan chiiča, nižaza Yooz kamañ puntuiztan weraram tjaajiñamča, kjažtami žoñi qui chiičhani, nižaza kjažta žoñimi želačhani. ¹⁷ Jaziqui amqui tii tantiižinalla. ¿Roman chawc jiliržquin impuesto pacz wali cjesaya? už ¿anaž wali cjesaj? Jalla nii ziz pecuča.

¹⁸ Pero Jesusaqui ninacz ana zuma pinsita intinzuna zizziča. Jalla nižtiquiztan ninaczquiz kjaaziča tuž cjican:

—Ana zum kuzziznaca, ¿kjažtiquiztan ančhucqui wejt quintra uj jwes pecjo?

¹⁹ Impuesto pacz paaz tjeezna.

Jalla nekztan tsjii denario cjita paaz zijcchiča. ²⁰ Jalla nii paaz cheržcu, Jesusaqui ninaczquiz pewcziča, tuž cjican:

—Tii paazquiz ¿jecž yujctaya? Nižaza tii cijirta tjuu, ¿jecž tjuutaya?

²¹ Nii quintranacaqui kjaaziča, tuž cjican:

—Roman chawc jiliržtača.

Jesusaqui nekztan cjichiča:

—Roman chawc jiliržtaqui jalla nii jiliržquin tjaasa. Nižaza čhjulut Yooztaqui Yoozquinpan tjaasa.

²² Jalla nuž nonžcu, nii quintranacaqui ispantichiča. Nekztan Jesusižquiztan zarakžcu ojkchiča.

JACATATZ PUNTU

²³ Jalla nii noojpacha yekjap saduceo parti zoñinacaqui Jesusa cheri ojkchiča. Saduceo parti zoñinacaqui ana criiñitača, ticziquiztan jacatatz, nii. Jalla nuž cjenami Jesusižquiz pewcziča. Tii quintu quint'ican, pewcziča, tuž cjican:

²⁴ —Maestro, Moisesaqui učumnacalta cijrkalča, tuž cjican: “Tsjii zoñi ticznasaž niiqui, niiz tjun ana ocjalchiz cjesaž niiqui, nekztan nii ticzi zoñž jilaqui naa žewatan zalz waquiziča, nii ticzi jilž cuntiquiztan ocjala paazjapa”. ²⁵ Jaziqi wejrnacporquiz pakallak jilazullca želatča. Jilir jilaqui zalsiča. Nekztan ticziča ana ocjalchiz. Jalla nekztan jilirž jar jilaqui naa žewatan zalsizakazza. ²⁶ Nii jilaqui ticzizakazza ana zinta ocjala ecžcu. Nekztan yekja taypir jilžtan nižtakaz watchiča. Nižaza tjappach nii pakallak jilazullquizquiz nižta watchiča. ²⁷ Tjapa nii pakallak jilazullcaž ticztan, naa žewqui ticzizakazza. ²⁸ Jaziqi ticziquiztan jacatatzcu, naa žewqui ¿jakziltiž tjun cjequejo? Tjappacha naatancama zalzitača.

²⁹ Jesusaqui ninacžquiz tuž kjaaziča:

—Ančhucqui tsjii kjutni kiwkchinčhucča. Ančhucqui Yooz takumi ana zuma zizza. Nižaza Yooz azimi ana pajča. ³⁰ Ticzi zoñinacaž jacatattanaqui zalzqui ana želaquiča. Zoñinacami zoñž maatinacami ana zalznaquiča. Nii timpuquiz zoñinacaqui arajpach Yooz anjilanacažtakaz cjequiča. ³¹ Pero nii ticziquiztan jacatatz puntu, ¿Yooz tawkquiz ana tuž liichinčhucjo? Tii puntuquiztan Yoozpachaž chiichiqui. Jalla tuž cjican Yoozqui cjichiča: ³² “Wejrqui Abrahamž Yoozza, nižaza Isaacž Yoozza, nižaza Jacobž Yoozza”. Anača ticzi zoñž Yoozqui. Antiz žejtni zoñž Yoozza.

³³ Jalla nuž chiita nonžcu, nekz žejlni zoñinacaqui Jesusiž chiitiquiztan ispantichiča.

JUC'ANT CHEKAN MANTITAQUI

³⁴ Jalla nuž chiižcu Jesusaqui saduceo parti zoñinaca ch'uju paachiča. Jalla nuž ch'uj paatiquiztan fariseo parti zoñinacaqui wilta ajcziča. ³⁵ Tsjii lii maestruqui nižaza fariseo partinacžquiztan uj jwesjapa yanz pecatča. Jesusižquiz pewcziča, tuž cjican:

³⁶ —Maestro, učum liiquiztanaqui ¿čhjul mantitat juc'ant chekanaaya?

³⁷ Nekztan Jesusaqui kjaaziča, tuž cjican:

—Tii mantitača juc'ant chekanaqui. “Ančuca Yooz Ejp Jiliržquiz sirwa, tjapa kuztanami, tjapa animužtanami, tjapa pinsamintužtanami”. ³⁸ Parti mantitanacquiztan cjenaqui jalla niiča chekanaqui. ³⁹ Niiz jaru tii mantitaqui žejlča. “Jaknužum persunpachquiz okzñamžlaja, jalla nižta okzni kuzziz cjistanča zoñinacžquizimi, liijitum mazižtakaz”. ⁴⁰ Jalla nii pizc mantitanacača chekanaqui. Nižaza tjapa Moisés tjaata liimi, nižaza tjapa profetanacaž tjaajintanacami nii pizc mantitanacž partiquiztan chiiča.

CRISTUZ PUNTU

⁴¹ Fariseo zoñinacaž ajczi želan, Jesusaqui ninacžquiz pewcziča tuž cjican:

—Ančhucqui Cristumž puntuquiztan tantiya. ¿Cristuqui jecž majch niiqui?

⁴² Nekztanaqui ninacaqui Jesusižquiz kjaaziča, tuž cjican:

—Davidž majchmajtquiztan tjonniča niiqui.

⁴³ Jalla nuž kjaaztiquiztan Jesusaqui ninacžquiz cjichiča:

—David jiliriqui Cristuž puntuquiztan chiican, “Chawc Jiliri” cjichiča. Jalla nuž chiižcu, Yooz Espiritu Santuž chiikatchiqui.

⁴⁴ Davidaž cijrta Yooz takuqui tuž cjiča:

“Yooz Jiliriqwi wejt chawjc Jiliržquiz cjichiča: ‘Wejrqui am kjojch koztan am quintri žoñinaca tjeczkatača. Nii oracama wejt žew latuquiz julzna’.”

⁴⁵ Jaziqui Davidaqui “chawjc Jiliri” cjichiča Cristuž puntuquiztan. Jalla nižtiquiztan ĵaknužt nii chawjc Jiliri Davidž majchqui cjesajo? —Jalla nuž pewcziča Jesusaqui.

⁴⁶ Anaž jecmi kjaazni atchiča, ana zinta takumi. Jalla nužquiztanpacha ana čhjulumi pewczni atchizakazza iya. Jalla nii orquiztanpacha pecunz eksipanča nii quintra žoñinacaqui.

23

ANA ZUM TJAAJIÑINACŽ PUNTU

¹ Jalla nekztanaqui Jesusaqui nekz žejlñi žoñinacžquizimi niž tjaajinta žoñinacžquizimi tuž cjichiča:

² —Lii tjaajiñi maestrunacami nižaza fariseo žoñinacami persun puntuquiztan tuž tantiiča, tjaajinz puestuquiz uchtača Moisés liiquiztan punta punta tjaajinzjapa, nii. Jalla nuž tantiiča persun amtiqiziqui. ³ Ančhucqui ninacaž tjaajintacama oka. Nižaza ninacaž chiitacama paa. Pero ninacž kamz jaru, ana kama. Ninacaqui tjaajinča, pero persun tjaajinta jaru ana ojkča, ana cumpliča. ⁴ Ninacaqui walja mantitanaca paača, walja kuzižtakaz žoñinacžquiz jepča. Tjapa ninacž mantitanacaqui anapan atchucača. Jalla nuž cjenami tjapa mantitanaca žoñinacžquiziqui tirapanž ijsijča. Pero ninacapacha anaž čhjulquizimi yanapča nii cumplisjapa. ⁵ Ninacaqui čhjulupaatami paača, žoñinacakaz cherajo. Yujc ayquizimi kjarquizimi cjiirta Yooz taku jweranchiž ojklajča, nižaza parti žoñinacžquiztan juc'anti lajch chjajlchiz zquti cujtchiž ojklajča. Jalla nižtaž ojklajž jutztaza. ⁶ Pjijstiquiz cjen tucquin panž julz pecča. Nižaza ajcz kjuyquiz cjen tucquin panž julz pecča honorchiz cjisjapa. ⁷ Ninacaqui žoñinacž taypiquiz cjen rispiztan tsaanta cjis pecča, nižaza “Maestro” cjita cjis pecča.

⁸ ‘Ančhucqui anača žoñinacžquiz “maestro” cjita cjis peczqui. Tjapa ančhucqui jilazullquičhucča. Tsjii Maestruchizčhuckazza. Cristučha nii Maestruqui. ⁹ Nižaza ančhucqui tii muntuquiz kamcan anaž jeczquizimi “ejp” cjican chiiz waquiziča. Tsjii Ejpchizčhuckazza. Arajpach Yooz Ejpča niiqui. ¹⁰ Nižaza ančhucqui anača žoñinacžquiz “jiliri” cjita cjis peczqui. Tsjii jilirchizčhucča. Cristučha niiqui. ¹¹ Ančhucquiztan jequit jilirižtakaz cjis pecčhaja, jalla niiqui piyunažtakaz cjis waquiziča parti žoñinacžquiziqui. ¹² Jequit persun honora waytiz pecčhaja, ultimquiziqui ana honorchiz cjequiča. Nižaza jequit humilde kuzzizlaja, jalla niiqui ultimquiziqui honorchiz cjequiča.

¹³ ‘Lii tjaajiñi maestrunaca, nižaza fariseo parti žoñinaca, ana zuma kuzziz žoñinacčhucča. Ančhucqui anawalipanž cjisnaquiča. Žoñinaca atajiñčhucča, arajpach Yooz wajtchiz ana luzajo. Ančhucpachaž ana luzza, nižaza pecchi cjenami parti žoñinacžquizimi ana luzkatiñčhucča.

¹⁴ Lii tjaajiñi maestrunaca, nižaza fariseo žoñinaca, ana zuma kuzziz žoñinacčhucča. Ančhucqui anawalipanž cjisnaquiča. Zew maatakanacžquiztan kjuy cusasanaca kjañiñčhucča. Jalla nuž paažcumi nii maataka incallzjapa ažka ažka Yoozquin maytažoka payiñčhucča ninacžtajapažtakaz. Jalla nuž paatiquiztan ančhucqui juc'anti castictaž cjequiča.

¹⁵ ‘Lii tjaajiñi maestrunaca, fariseo žoñinaca, ana zum kuzziz žoñinacčhucča. Jaziqui ančhucqui anawalipanž cjisnaquiča. Ančhucqui jaknužumi ančuca cuzturumpi jaru žoñinaca ojkkatzkaz pecča. Jalla nuž ojkkatzcuqui ančhucqui nii žoñinaca ančucaquiztan pizc wлта wлта juc'anti anawaliž cjiskatča, infiernuquin casticta cjisjapa.

¹⁶ ‘Ančhucqui anawalipanž cjisnaquiča, zur zoñižtakaz irpiñinaca. Ančhucqui cjiñchucča: “Jakziltat timplu tistiwcchiz juramintu paaquiž niiqui, jalla nii juramintuqui anaž walča. Pero jakziltat timplu kor paaz tistiwcchiz juramintu paaquiž niiqui, jalla nii juramintuqui walča”. ¹⁷ Zumzu zur zoñinaca. ¿Jakziltat juc'ant chekanaqui, timpluquin žejlñi korinacakaya, už timplupanej? Timpluž cjen nii korinacaqui walča. ¹⁸ Nižaza ančhucqui cjiñchuczakazza: “Jakziltat timplu altar tistiwcchiz juramintu paaquiž niiqui, jalla nii juramintuqui anaž walča. Pero jakziltat altarquin uchta ofrenda tistiwcchiz juramintu paaquiž niiqui jalla nii juramintuqui walča”. ¹⁹ Zumzu zur zoñinaca. ¿Jakziltat juc'ant chekanaqui, ofrendakaya, už altarapanej? Altaraž cjen nii ofrendaqui walča. ²⁰ Jakziltat altar tistiwcchiz juramintu paaquiž niiqui, nižaza tjapa nii altaruntuñ žejlñinaca tistiwcchiz juramintu paača. ²¹ Nižaza jakziltat timplu tistiwcchiz juramintu paaquiž niiqui, nižaza timpluž Yooz tistiwcchiz juramintu paača. ²² Nižaza jakziltat arajpach tistiwcchiz juramintu paaquiž niiqui, nižaza arajpach Yooz tistiwcchiz juramintu paača. Yoozqui arajpachquin žejlča, nižaza arajpachquiztan mantiča.

²³ ‘Lii tjaajiñi maestrunaca, nižaza fariseo zoñinaca, ana zum kuzziz zoñinacčhucča. Ančhucqui anawalipanž cjisnaquiča. Ančhucqui diezmos tjaayiñchucča mentquiztan, anizquiztan, cominquiztan. Jalla nii kolta plantanacquiztan ančhucqui diezmos tjaayiñchucča. Pero ančhucqui liž chekan mantitanac jaru ana kamiñchucča. Yooz kuz jaru ana kamiñchucča, nižaza ana okzñi kuzzizčhucča; nižaza ana Yoozquin kuzzizčhucča. Jalla nižta chekan lii jaru ana kamiñchucča. Jalla nižta jaru kamz waquiziča, diezmos tjaacanami. ²⁴ Ančhucqui zur irpiñinaca. Tižta irata paayiñchucča. Tsjii zoñiqui kolta zmoyalla culchiča ana lujljapa. Jalla nuž cjenami pajk ana wali animala ana culžcu lujlchiča. Jalla nižta irata paayiñchucča.

²⁵ ‘Liy tjaajiñi maestrunaca, nižaza fariseo zoñinaca, ana zum kuzziz zoñinacčhucča. Anawalipanž cjisnaquiča ančhucqui. Wazumi chuwami zawnctanaqui ajuntaž cjesača. Jalla nuž cjenami kjuyltan cjujchiž cjesača. Jalla nižtaž ančhucqui. Zawncta curpuqui walikaz chercherča. Ančuca kuzquizzti cjujchinacažtakaz žejlča. Tjañi zaazmi anawali paazmi jalla nižta kuzzizčhucča ančhucqui. ²⁶ Zur fariseo zoñinaca, primiruqui zuma kuzziz cjisna ajunta chuwažtakaz; nekztanaqui zuma zoñiž tsijtchizakaz cjequiča.

²⁷ ‘Lii tjaajiñi maestrunaca, nižaza fariseo zoñinaca, ana zum kuzziz zoñinacčhucča. Anawalipanž cjisnaquiča ančhucqui. Chiw ljocžtan tjarta sipulturužtakazza ančhucqui. Ančuca tsitiqui walikazza. Ančuca kuzzti ana walipanča. Sipultura ticzi zoñinacž tsijnacžtan chjijpsi, nižta ana waliča. ²⁸ Jalla nižtaž ančhucqui. Zoñinacaqui ančhuc zuma zoñižtakaz nayča. Pero ančuca persun kuzquizzti juc'ant anawalinaca žejlča.

²⁹ ‘Lii tjaajiñi maestrunaca, nižaza fariseo zoñinaca, ana zum zoñinacčhucča. Anawalipanž cjisnaquiča. Ančhucqui profetanacž sipulturunaca azquichiñchucča, nižaza Yooz kuzcama kamñita zoñinacž monumentunaca c'achjalla cjiškatiñchucča. ³⁰ Nižaza nii zuma zoñinacž puntuquiztan tuž cjiñchucča: “Učhum tuqita atchi ejpnacaqui anawali kamchiča. Wejrnacqui nii tuqui timpuquiz kamtasaž niiqui, anaž profetanaca conzjapa yanaptasača”. ³¹ Jalla nuž chiican, ančhucpacha chiiča, profeta conñi zoñinacž majchmaatičhucča, nii. ³² Jaknužt ančuca tuqita atchi ejpnacaqui anawali paatčhaja, jalla nižtazakaz payiñchucča.

³³ ‘Zkoražtakaz zoñinaca. Zkoražta sarchiz zoñinaca. Ančhucqui anapanž wira atipasača infernuquin casticquiztanaqui. Castictapanž cjequiča. ³⁴ Ančhuc juc'ant casticta cjisjapa, ančucaquiz cuchanžcača profetanaca, nižaza Yooz puntu zuma zizñinaca, nižaza Yooz puntu tjaajinñinaca. Jalla nii zoñinaca cuchanžquichiž cjen, ančhuczi tsjii yekjanaca conaquiča, yekjanaca cruzquiz ch'awcznaquiča, yekjanaca

ajcz kjuyquizpacha wjajtaquiĉha. Niżaza yekjanaca wajtquiztan watja tanzjapa apz-naquiĉha. ³⁵ Jalla nuż paatiquiztan anĉhuca ujnacquiztanami niżaza anĉhuca tuquita atchi ejpnacż ujnacquiztanami caztictaż cjequiĉha. Anĉhuca atchi ejpnacaqui zuma Źoņi conĉiĉha, Abelquiztanpacha asta Berequías majch Zacarías, jalla niicama. Zacari-asqui timpluquizpacha contataĉha, altar žcati. ³⁶ Anĉhucaquiz weraral cjiwĉha. Tjapa nii uj paatanacquiztan casticta cjequiĉha tii timpuquiz kamņi Źoņinacaqui.

JERUSALEN WAJTCHIZ ŽOÑINACŹ PUNTU

³⁷ Nekztan Jesusaqui chiichiĉha, tuż cjican: Jerusalén wajtchiz Źoņinaca, Jerusalén wajtchiz Źoņinaca. Profetanaca coninĉhucĉha. Niżaza Yooz cuchanżquita profetanaca maztan ĉhaciĉhucĉha. Kjaż wilta wejrqui tii Źoņinaca juntas pecĉinĉha, cwitisjapa. Jaknużt wallpiquei kjar koztan ozmachanaca cwitiĉhaja, jalla niżta irata tii Źoņinaca cwitis pecĉinĉha. Tii Źoņinacazti wira ana nuż cwitiskatz pecĉiĉha. ³⁸ Tii taku nonżna. Anĉhuca kjuyanacaqui jaytitaż cjequiĉha. ³⁹ Anĉhucaquiz cjiwĉha. Tsjii noojiquei anĉhucqui wejt puntuquiztan chiyaquiĉha, tuż cjican: “Yooz JilirĹ tjuuquiz tjonņi, amqui honorĉiz cĵila”. Jalla nii noojcama anĉhucqui ana wejr wilta cheraquiĉha.

24

JUDIO TIMPLU PUNTU

¹ Nekztanaqui Jesusaqui timpluquiztan ulanĉiĉha. Nekztan niiż tjaajinta Źoņinacaqui niiżquin macjatżcu, tuż cĵiĉiĉha:

—Cherzna. Anĉha c'achjaĉha tii timplu kjuyanacaqui.

² Jesusaqui kjaaziĉha, tuż cjican:

—Tjapa tii timplu kjuyanaca zumpacha cherzna. Anĉhucaquiz weraral cjiwĉha. Tsjii noojiquei tii kjuyanacaqui k'ala pajltaż cjequiĉha. Ana zinta tii maznaca pirkita želaquiĉha.

TII MUNTU TUCUZINZ PUNTU

³ Nekztan ninacaqui Olivos cĵita curullquin ojĉhiĉha. Nicju Jesusaż julzi želan, tjaajinta Źoņinacaqui niiżquiz jamazit tuż cĵiĉiĉha:

—Maznalla. Ćĉjlorat nii amiż ĉiita wataqui? Niżaza am tjonz siņala, Ćjakziltat cjeequiya? Niżaza tii muntu tucuzinz siņala, Ćjakziltat cjeequiya?

⁴ Nekztanaqui Jesusaqui kjaaziĉha tuż cjican:

—Anĉhucż cwitaza, ana jecmi anĉhucaquiz incallskata. ⁵ Muzpa Źoņinacaqui wejt tjuużtan tjonaquiĉha, “Wejrtĉha Cristutqui” cjican. Jalla nuż ĉiĉiżcu tama Źoņinaca incalltaż cjequiĉha. ⁶ Niżaza anĉhucqui quira žejlż quintunaca zizaquiĉha; niżaza yekja quira quintunaca arawasaquiĉha. Jalla nuż cjenami anaż tsuca. Nuż watstanĉha. Imaziĉha tii muntu tucuzinzqui. ⁷ Nacionpora talznaquiĉha; niżaza quira paaquiĉha. Niżaza mach'a želaquiĉha, niżaza conanaca ojklayaquiĉha, niżaza walja yoka cheĉjincan terremotoż wataquiĉha, wacĉhi yokaran. ⁸ Tjapa tii wattanaqui juc'anti t'akjiziz želaquiĉha.

⁹ Jalla nekztanaqui anĉhucqui jilirinacżquiz intirjitaż cjequiĉha sufriskatzjapa. Niżaza contaż cjequiĉha anĉhucqui. Niżaza anĉhucaż wejtquiz criichiż cjen, tjapa ana criichi Źoņinacaqui anĉhuca quintraż cjequiĉha. ¹⁰ Jalla nuż watan, muzpa Yoozquin criichi Źoņinacaqui quejpsnaquiĉha. Yoozquin criichi Źoņinacż quintra cĵis-naquiĉha, jilirinacżquin intirjizcama. Criichi Źoņinacżquiz anĉha ĉjaawĵkataquiĉha nii quejpsņinacaqui. ¹¹ Muzpa toscara ĉiĉiņinaca ojklayaquiĉha, tuż cjican: “Yooziż tjaata takuĉha tiĵui”. Nii toscar takunacżtan muzpa Źoņinacżquiz incallaquiĉha. ¹² Anawalinacaż miraquiĉha. Źoņinacpora ana zuma munasaquiĉha. ¹³ Jakziltat wejt tjonzcama tjurt'iņi kuzziz želaĉhaja, jalla niiqui ultimquiziqui liwriitaż cjequiĉha. ¹⁴ Yooziż liwriita Źoņinacaĉha Yooz kjuyĉiz familiaqui. Jalla nii zuma taku tjapa ĉjutņi

tii muntuquiz parlitaž cjequiča, tjapa žoñinaca zizajo. Jalla nii wattanaqui tii muntuqui tucuzinznaquiča.

¹⁵ ‘Tii zakal cjiwča. Tii puntuquiztan Daniel cjita profetaqui cjiŕchiča: “Tsji noojiqui tsjii juc'ant ana wali akñi žoñi parizaquiča. Yooz chekan kjuyquinkaz luzaquiča”. (Tii taku liñiqui intintaza.) ¹⁶ Jalla nuž cheržcu Judea yokquin žejlñi žoñinacaqui curunacžquin atipz waquiziča. ¹⁷ Nižaza nuž cheržcu kjuy juntuñ žejlñi žoñinacaqui chjujžcu ana kjuya luzla, cusasanaca chjitzjapa. ¹⁸ Nižaza pampiquin žejlñi žoñinacaqui persun zquti apti ana quejpžquila. ¹⁹ Nii tjuñquiziqui ic maatakanacami k'azllu wawchiz maatakanacami ancha t'akjiri želaquiča. ²⁰ Yoozquinča mayiza ančhucqui, anaj zac timpuquin nižtanaca watsjapa, nižaza anaj jeejz tjuñquiz nižtanaca watsjapa. ²¹ Tii sufris timpu juc'anti sufris cjequiča yekja sufrisnacquiztanami. Yooz tii muntu paatiquiztan jecchuc anapanča tižta sufrisnacaqui watchiqui. Nižaza tekžtan najwccchuc anaž iya juc'anti sufrisqui cjequiča. ²² Yoozqui anaž tii sufrisnaca tucuskatasaj niiqui, tjapa žejlñi žoñinacaqui ticznasača. Yoozqui niž illžta žoñinacž laycu nii sufrisnaca tucuskataquiča.

²³ ‘Nižaza yekjap žoñinacaqui ančhucaquiz chiyasača, tuž cjican: “Tekziča Cristuqui”. Yekjapac chiyasača, “Nii nacjuča Cristuqui” cjican. Jalla nuž chiyanami anapanča nii taku criyaquiča ančhucqui. ²⁴ Incallñi žoñinacž tjonaquiča. Yekjapaqui “Cristutča wejrqui” cjequiča. Yekjapaqui “Yooziž tjaata taku mazniñtča wejrqui” cjequiča. Ninacaqui walja ispantichuca milajrunacaž paaquiča, incallzjapa. Tjapa žoñinacž incallz pecaquiča, asta Yooziž illžta žoñinacami. ²⁵ Ima tižtanacaž tjonan wejrqui ančhucaquiz ultim weraral maznuča, ana incallta cjisjapa. ²⁶ Žoñinacaqui “Ch'ekti yokquin cheržquilalla, nicjuča Cristuqui” cjequiča. Jalla nii quintu nonžcu, anapanž okaquiča. Nižaza “Tii kjuyquizza Cristuqui” cjequiča. Jalla nii quintu nonžcu, anapan criyaquiča.

JESUCRISTUQUI WILTA TJONAQUICHA

²⁷ ‘Ančhucaquiz cjiwča. Jalla tižtal irata tjonača wejrqui. Wejrqui tsewctan cuchanžquita Yooz Žoñtča. Jaknužt lliwjlliwjñi tuwantan tajachuc lliwjčhaja, jalla nuž tjonača. ²⁸ Jakziquin zerwi žejlčhaja, jalla nekzi zkaranacaž ajcznaquiča.

²⁹ ‘Nekztanaqui tii sufris timpu wattan, tjuñiqui zumaquiča; kataquiča, ana iya kjanaquiča. Jiizmi nižazakaz ana iya kjanaquiča. Warawaranacami pachquiztan tjojtsnaquiča. Nižaza tseecu azziz žejlñinacaqui chjekinskattaž cjequiča. ³⁰ Jalla nekztanaqui arajpachquin wejt siñalaqui parisauquiča. Wejrqui tsewctan cuchanžquita Yooz Žoñtča. Jalla nuž wejt siñala cheržcu tjapa ana criichi žoñinacaqui kaaquiča. Ninacaqui wejt tjonz cheraquiča. Wejrqui tsjir taypiz tjonča walja aztan, nižaza Yooz Epiž aziž tjeežcan. ³¹ Nižaza wejt anjilanaca cuchanžcača weriž illžta žoñinaca juntjapzjapa, trompeta tjawžcu. Illžtanacaqui tjapa tii muntuquiztanpacha juntaptaž cjequiča.

³² ‘Ančhucqui higuera munti puntuquiztan zizza, jalla tuž. Higuera muntiqui ch'ojñantiz kallantaquič niiqui, waj kutunz timpuž kallantaquiča. Jalla nii zizza ančhucqui. ³³ Jalla nižta irataž tjapa weriž chiita wattan, tii muntuqui waj tucuzinznaquiča. Jalla nuž ančhucaquiz zizkatz pecuča. Jaknužt tsjii žoñiqui kjuy zana žcatžinčhaja, luzjapa, jalla nižta irataž žcatžinchiča tii muntu tucuzinzniqui. ³⁴ Ančhucaquiz weraral cjiwča. Ima tii timpuquiz kamñi žoñinacž ticznac, tjapa weriž chiitanaca wataquiča. ³⁵ Arajpachami tii yok muntumi liwj tucuzauquiča. Wejt takunacazti wiraž ana tucuzauquiča.

³⁶ ‘Pero wejt tjonz tjuñimi, wejt tjonz orami anaž jecmi zizasača, anaž arajpach Yooz anjilanacami, anaž Yooz Majchmi. Yooz Ejp alajakaz zizza.

³⁷ Jaknužt Noež timpu watčhaja, jalla nuž wataquiča wejt tjonz tjuñquiziqui. ³⁸ Noež timpuquiz ima tii muntu kjaztan tuzkatta cjen, žoñinacaqui tuž kamñitača, lujlcan, liccan, zalzcan, zalzjapa majtnaca tjaacan. Jalla nuž kamñitača Noež warcuquiz luz tjuñicama. ³⁹ Kjaz juyzu tjonzcama žoñinacaqui ana čhjul tantiyassi žejlchiča. Nekztan kjaz tjontiquiztan tjappacha žoñinacaqui kjazquiz kuzta ticziča. Jalla nižta irataž wataquiča wejt tjonž tjuñquiziqui. ⁴⁰ Jalla nii nooiqui pucultan žoñiqui pampiquin cječhani. Tsjiiqui arajpach kjutñi waytižcu chjitztaž cjequiča. Tsjiiqui ectaž cjequiča. ⁴¹ Nižazakaz pucultan maatakanacaqui jawuncan želačhani. Tsjaaqui arajpach kjutñi waytižcu chjitztaž cjequiča. Tsjaaqui ectaž cjequiča.

⁴² Jalla nižtiquiztan ančhucqui walja naynay želaquiča. Chjulorat wejr, am Yooz Jiliri, tjonačhaja, jalla nii ora ana zizzuca. ⁴³ Ančhucqui tii zizza. Kjuychiz žoñiqui tjañi tjonz ora zizasaz niiqui, walja naynay žejltasača, niž kjuya ana tjañiž luzta cjisjapa. ⁴⁴ Jalla nižta irataž ančuqui naynay želaquiča. Tiripintit, ana pinsita orquiz tjonača. Wejrqui tsewctan cuchanžquita Yooz Zoñiča.

PIZC PUNTA PIYUNANACA

⁴⁵ Tsjii kjuychiz žoñiqui piyunanacžquiz kjuya tjiisiča, cwitisjapa, nižaza lujlz ora čhjeri tjazjapa. ¿Jakzilta piyunat zuma cumpliñi, nižaza zuma cwitiñiya? Nii taniya. ⁴⁶ Jalla tižtaž piyunanacaqui. Kjuychiz žoñiž irantižcan tsjii piyunaqui cwitican žejlchiča, jaknužt cumpjiitažlaja, jalla nuž cumplican žejlchiča. Jalla niiča zuma piyunaqui. Nižaza nii piyunaqui cuntintuž cjequiča. ⁴⁷ Ančucaquiz weraral cjiwčha. Nii kjuychiz žoñiqui tjapa niž cusasanaca cumpjiyaquiča nii zuma piyunž kjarquiz. ⁴⁸ Nii kjuy cumpjiita piyunaqui ana zuma cječhaj niiqui, pinsasača jalla tuž: “Aaaa, wejt patrunaqui ana uri tjonasaka”, cjican cjequiča. ⁴⁹ Jalla nekztan parti piyunanacžquiz wjajtasača. Nižaza ana zum žoñinacžtan cumpant'asača, lujlcanami liccanami. ⁵⁰ Jalla nuž kaman, nii kjuychiz patrunaqui tiripintitž tjonaquiča, tsjii ana zizta orquiz. ⁵¹ Jalla nekztanaqui nii ana zum piyunaqui zuma castictaž cjequiča. Nižaza nii ana zuma piyunaqui chjatkattaž cjequiča. Nižaza infiernuquin žejlcan, kaaquiča, nižaza izke kjojaquiča.

25

TUNCA TURTAKANACZ QUINTU

¹ Tii zakal chiyučha. Arajpach Yooz mantis puntuqui jalla tužuča. Tunca turtakanacaqui micha tanžcu tsjii zalzñi tjowžquin ojkchiča. ² Pjijskaltanaqui ima ojkcan ana zuma tantiichiča. Tsjii pjijskaltanaqui zuma listu tjaczitača. ³ Nii pjijskaltan ana zuma tantiitazzi turtakanacazti michaka chjitchiča, ana iya parafina chjitchiča, tsjiižtan camzjapaqui. ⁴ Nii pjijskaltan zuma listu ojkchinacaqui wilta camzjapami parafina chjitchiča. ⁵ Nii zalzñi tjowaqui ana uri tjonchiča. Jalla nižtiquiztan tjaji tjonkatchiča tjappacha. Nižaza tjajchiča. ⁶ Jalla nekztanaqui chica arama kjawñi jora nonziča, tuž cjican: “Cherzna. Zalzñi tjowa tjonžca. Ulanžca nižaza risiwžca”. ⁷ Tjapa nii turtakanacaqui žaaziča, nižaza micha teezjapa tjacziča. ⁸ Niiž upaquiztanalla nii pjijskaltan ana zuma tantiyazzi turtakanacaqui tsjii pjijskaltan turtakanacžquiz cjichiča, “Parafina tojnalla, wejtnaca parafina upziča. Nižaza wejtnaca micha tjessa”. ⁹ Pero nii walja tantiitazzi turtakanacaqui tuž kjaaziča: “Ana atchuca. Wejtnacaltami ančhucaltami anaž wacasača. Jalla nižtiquiztan ančucaž oka, jakziquin parafina tuyčhaja, jalla nicju. Ančhucaltajapa kjayžca”. ¹⁰ Nii pjijskaltan turtakanacaž parafina kjayi ojektan, zalzñi tjowaqui irantižquichiča. Nekztan nii tantitazzi turtakanacaqui zalzñi tjowžtan kjuyquiz luzziča, zalz pijsta paazjapa. Jalla nekztanaqui kjuya chawczičha. ¹¹ Wiruñauqui nii kjayi ojkchi turtakanacaqui quejpžquichiča, tuž cjican:

“Wejt Jiliri, Wejt Jiliri, cjetznalla, cjetznalla”. ¹² Pero niiqui kjaaziča, tuž cjican: “Ančhuc anal pajuča”.

¹³ Jalla nižtiquiztan Jesusaqui ninaczquiz chiižinchiča tuž cjican:

—Anchucqui walja zuma listu tjacziž cjequiča. Wejt tjonz tjuñi orami ana zizza.

TJAATA PAAZNACA QUINTU

¹⁴ ‘Arajpach Yooz kamañaqui jalla tužuča. Tsjii žoñiqui jiczquin ojkz cjen, niž piyunanaca kjawziča. Piyunanaczquiz paaz tjiiziča.

¹⁵ ‘Tsjii tsjiizquiz pjijska warank paaznaca tjaachiča. Tsjiizquiz paa warank paaznaca tjaachiča. Tsjiizquizqui tsjii warank paaznaca tjaachiča. Zapa maynižquiz ninacz negocio paaz atñi jama tjaachiča. Jalla nekztanaqui ojkchiča. ¹⁶ Nii tsjii pjijska warank paaznaca tanzñi piyunaqui paaztan negocio paachiča. Jalla nuž paažcu tsjii pjijska warank paaznacžtan canchiča. ¹⁷ Nižazakaz nii tsjii paa warank paaznaca tanzñi piyunaqui paaztan negocio paachiča. Jalla nuž paažcu tsjii paa warank paaznacžtan canchizakazza. ¹⁸ Nii tsjii warankalla paaznaca tanzñi piyunazti patrunž paaz chjojziča. Yokquiz ojt jwetžcu, jalla nekz chjojziča.

¹⁹ ‘Ažktan niž wiruñ nii paaz kajžñi patrunaqui quejpžquichiča. Jalla nekztanaqui piyunaczquiztan kaja cobrichiča. ²⁰ Primiruqui nii tsjii pjijska warank paaznaca tanzñiqui tjonchiča. Jalla niiqui patrunžquiz paaznaca intirjichiča, tuž cjican: “Wejt Jiliri, wejtquiz pjijska warank paaznaca tjaachamča. Nii paaztan trabajžcu, iya pjijsk warank paaztan canchinča. Jalla tiča amiž tjaatami nižaza weriž cantami”. ²¹ Patrunaqui nižquiz cjichiča: “Walikazza. Amqui ancha zuma piyunamča. Zuma trabajchamča. Zkoluc paaz zuma trabajtiquiztan, jaziqui juc’anti paaznaca amquiz cumpjiyača”. Nižaza cjichiča: “Luzca. Wejttan chica chjipzna. Cuntintum cjee”. ²² Jalla niž wiruñ nii tsjii paa warank paaznaca tanzñi piyunaqui tjonchiča, tuž cjican: “Wejt Jiliri. Wejtquiz paa warank paaznaca tjaachamča. Iya tsjii paa warank paaztan canchinča. Jalla tiča amiž tjaatami nižaza weriž cantami”. ²³ Niž patrunaqui nižquin cjichiča: “Walikazza. Amqui ancha zuma piyunamča. Zuma trabajchamča. Zkoluc paaz zuma trabajtiquiztan, jaziqui juc’anti paaznaca amquiz cumpjiyača”. Nižaza cjichiča: “Luzca. Wejttan chica chjipzna. Cuntintum cjee”. ²⁴ Pero nekztan nii tsjii warank paaznaca tanzñi piyunaqui tjonchiča. Niiqui patrunžquiz cjichiča: “Wejt Jiliri. Amqui c’ar patrunamča. Jalla nii zizzatuča. Amqui ana čjulumi paažcumi canñamča. Nižaza ana čjacžcum, ajžñamča. ²⁵ Jalla nižtiquiztan ekzinča, nižaza ojkžcu am paaznaca yokquiz chjojchinča. Pero tekziž am paažqui”. ²⁶ Patrunaqui nii piyunžquiz tuž kjaaziča: “Ana zum piyuna. Jayri piyuna. Wejrqui ana čjacžcu ajžñinpanča, nižaza ana čjulumi paažcu caniñpanča. Jalla nižtapanim zizla amqui. ²⁷ Jalla nižtiquiztan wejt paaz bancuquiz mekaz uchanchucataž, jalla. Jalla nuž paatasaz niiqui, wejrqui quejpžcu bancuquiztan paaz majchtanpacha ricujtasača”. ²⁸ Jalla nekztanaqui nii patrunaqui nekzi žejlñi žoñinaczquiz cjichiča: “Tii piyunžquiztan nii warank paaznaca kjaña. Nii tunca warank paaznacchiz piyunžquiz tjaa. ²⁹ Jakziltat želinčižlaja, jalla nižquiz iya tjaataž cjequiča, jilacama. Nižaza jakziltat zkoluc želinčižlaja, nižaza ana zuma trabajchižlaja, jalla nižquiztan tjappacha kjañtaž cjequiča. ³⁰ Tii ana zum piyuna chjatkata, zawncta zumchiquin. Jalla nicju kaaquiča, nižaza izke kjojaquiča”.

ZOÑINACA PJALZTAZ CJEQUICHA

³¹ ‘Wejrqui tsewctan cuchanžquita Yooz Zoñtča. Tsjii noojiqui wejrqui wilta tjonacha, wejt azi tjeežcan. Rey cjita Jiliri cjeeča. Tjapa wejt anjilanacztanpacha tjonacha. Poderchiz tjonacha žoñinaca pjalzjapa. Tsjan chekan juez Jiliritča wejrqui. ³² Wejt yujcquin tjapa tii muntuquiz kamñi žoñinaca juntjaptaž cjequiča. Jalla nekztanaqui wejrqui ninaca pjalznača, jaknužt tsjii awatiriqui uuza yekja nižaza

cabra yekja pjalznačhaja, jalla nuž. ³³ Pjalžcu uuzanacaqui žew latuquiz cjequiča, cabranacazti zkar latuquiz cjequiča. ³⁴ Wejrtča chekan juez jiliritqui. Nekztanaqui wejt žew latu pjalžtanacžquiz tuž cjeeča: “Wejt Epiž k'aachita žoñinaca, pichalla ančhucalta tjaczta kamaña tanzjapa. Tii muntu paata ora, niwjctanpacha ančhucalta nii kamaña tjacztača, Yooztan kamzjapa, nii kjuychiz familia cjisjapa”. ³⁵ Nižaza cjeeča, “Ančhucqui zumanaca paachinčhucča. Weriž čhjeri eecsiž cjen, ančhucqui wejtquiz čhjeri tjaachinčhucča. Nižaza weriž kjaz pecan, ančhucqui wejtquiz kjaz onanchinčhucča. Nižaza yekja yokquin ojklayan, ančhucqui wejtquiz tjajz kjuyquiz kjawzinčhucča. ³⁶ Weriž ana zquitchiz cjen ančhucqui zquiti onanchinčhucča. Nižaza laaquichi cjen, wejtquin tjonzinčhucča. Nižaza carsilquiz chajwcta cjen, ančhucqui wejtquin chertzni tjonchinčhucča”. ³⁷ Jalla nekztanaqui zuma kamañchiz žoñinacqui wejtquin cjequiča: “Wejt Jiliri, ¿čhjulora am čhjeri eecsi cherschintaya? Nižaza čhjeri lujljapa, ¿čhjulora onanchintaya? ¿Čhjulora am kjaz pecan, onanchintaya? ³⁸ ¿Čhjulora am yekja yokquin ojklayan tjajz kjuyquiz kjawzintaya? ¿Čhjulora am ana zquitchiz cjen, zquiti onanchintaya? ³⁹ Nižaza ¿čhjulora am laaquichi cjen, tjonzintaya? ¿Čhjulora am carsilquiz cjen, amquin tjonzintaya?” ⁴⁰ Jalla nekztanaqui zuma kamañchiz žoñinacžquiz kjaaznača, tuž cjican: “Anchucacquiz weraral cjiwča. Wejrtča chekan juez Jiliritqui. Čhjulora wejt jilanacžquiz yanapčhaja, humilde jilanacaž cjenami, jalla niiqui wejtquiztakaz yanapchinčhucča”. Nuž chiyacha pjalz tjuñquiz.

⁴¹ Jalla nekztanaqui wejrqui, chawc juez Jiliri cjican, nii zkar latu pjalžtanacžquiz cjeeča: “Ančhucqui, Yoozqui ančhucacquintrača. Jaziqui wejtquiztanž infiernuquin oka. Diablužtami niž anjilanacžtami tjacztača nii infiernuqui. Ančhucqui zakaz nii infiernuquin wiñaya sufraquiča. ⁴² Weriž čhjeriž eecsiž cjen, ančhucqui ana wejtquiz čhjeri onanchinčhucča. Weriž kjaz pecan, ančhucqui ana wejtquiz kjaz onanchinčhucča. ⁴³ Weriž yekja yokquin ojklayan, ana tjajz kjuyquiz kjawzinčhucča. Weriž ana zquitchiz cjen, ana zquiti onanchinčhucča. Weriž laa cjen, nižaza carsilquiz cjen, ančhucqui ana wejr chertzni tjonzinčhucča”. ⁴⁴ Jalla nekztanaqui ninacaqui cjequiča: “Wejt Jiliri, ¿čhjulora am čhjeri eecsi cjen, kjaz pecchi cjenami, yekja yokquin ojklaychi cjen, ana zquitchiz cjen, laa cjen, carsilquiz chawcta cjen, jalla čhjulora am nižta cherschintaya? Nižta chertučhaja, yanaptasača”. ⁴⁵ Jalla nektanaqui wejrqui, chawc juez Jiliri cjican, ninacžquiz kjaaznača, tuž cjican: “Anchucacquiz weraral cjiwča. Čhjulora wejt jilanacžquiz humilde cjenami ana yanapchižlaja, wejtquiztakaz ana yanapchinčhucča”. ⁴⁶ Jalla nekztanaqui nii ana zuma kamañchiz žoñinacaqui infiernuquin cuchantaž cjequiča, wiñaya casticta cjisjapa. Nii zuma kamañchiz žoñinacazti Yooztan chica wiñaya kamzjapa okaquiča.

26

JESUSA TANZ TANTIITA

¹ Tjappacha nii chiitanaca žeržcu, Jesusaqui niž tjaajinta žoñinacžquiz cjichiča:

² —Ančhucqui zizza, puc majča pascua pjijsaqui. Jalla nii pjijsa ora wejrqui intirjital cjeeča cruzquiz ch'awcta cjisjapa. —Jalla nuž cjichiča Jesusaqui.

³ Jalla nii oraqui timplu jilirinacami, liy tjaajiñi maestrunacami judío wajtchiz jilirinacami ajcziča, Caifás jilirž kjuy patiuquiz. Caifás cjitaqui timplu jilirinacžquiztan chawc jiliriča. ⁴ Jalla nicju ninacaqui palt'ichiča, nižaza kazziča mañžtan Jesusa tanzjapa. Jalla nuž tanžcu, Jesusa conzjapa kazziča. ⁵ Nuž kazcu tuž cjichiča:

—Pjijsa paan Jesusa tanz anaž cjichuca. Žoñinacaqui aptjapznasača.

JESUSIZ ACHQUIZ ASIITI ALZTA

⁶ Jesusaqui Betania wajtquiz želatča, Simonž kjuyquiz. Niiž tuquiqui Simon-
aqui janchi mojkchi laatača. ⁷ Jalla nekz želan, tsjaa maatak žonqui Jesusižquiz
macjatžquichinča. Naaqui tsjii putilla chjitchinča. Nii putillquiz cuza mazk'a
ulurchiz asiiti želatča, ancha jila walurchiz. Nii putilltača zuma alabastro cjita
maztan paataqui. Jesusa mizquiz želan naa maatak žonqui niiž achquiz zuma asiiti
alžinčinča. ⁸ Niiž tjaajintanacaqui nii cheržcu, žawjziča, naa žoña quintra. Jalla
nekztan tuž cjichiča:

—¿Kjažtiquiztan tii walurchiz asiiti pertejo? ⁹ Jalla tiiqui antis tuychucatača walja
jiluñ, nižaza pori žoñinaczquiz yanapzjapa.

¹⁰ Jesusaqui nii chiiñi nonžcu tjaajintanaczquiz ujziča:

—¿Kjažtiquiztan taa žonatan chjijcisejo? Anača taa žon kjaž cjisqui. Jalla tuž
taa žoñaž paataqui wejtquiztan walikazza. ¹¹ Porinaczquiz yanapz pecaquiž niiqui,
porinacaqui ančhucatan panž želaquiča. Wejrzi ančhucatan ana žejlztanpanča.
¹² Jalla taa maatak žoñqui wejtquiz tii zuma ulurchiz asiiti alžinžcu, wejt curpu tjacz-
inča, tjatta cjisjapa. ¹³ Ančhucacquiz weraral cjiwča. Jakziquinami tii muntuquiziqui
liwriñi Yooz taku parlita cječhaja, jalla nižtazakaz taa maatak žonaž paataqui parlita
zakaz cjequiča, jalla naaquiztan cjuñta cjisjapa.

JUDASQUI JESUS TARAZUNAQUICHA

¹⁴ Tuncapan illzta žoñinaczquiztan tsjiiqui Judas Iscariote cjitatača. Jalla niiqui
ojkchiča timplu jilirinacztan parli. ¹⁵ Jalla nuž parlican cjichiča:

—Ančhucacquiz Jesusal intirjasaž niiqui, ančhucqui ¿kjaž paaz pacas?

Jalla nii orapacha quinsa tunc paaznaca Judasquiz pacchiča. ¹⁶ Jalla nužquiz
Judasqui čjulorat Jesusa tankachuca cječhaja, jalla nii ora walja kjurchiča.

SANTA CENA PAACHICHA

¹⁷ Jalla nekztanaqui ana liwaturžtan t'anta lujlz pjizta, jalla nii pjiztaž primir tjuñquiz
tjaajinta žoñinacaqui Jesusižquin macjatžcu tuž pewcziča:

—¿Jakziquin wejrnacqui tjaczñi ojkz pecya, pascu čhjeri lujlzapaya?

¹⁸ Jesusaqui tuž kjaaziča:

—Watja oka. Tsjii žoñžtan zalaquiča. Niižquiz cjee, “Maestruqui ž-cjiča. ‘Wejt ticz
ora wajillača. Am kjuyquiz pascua pjiztal paača wejt tjaajinta žoñinacztan’ ”.

¹⁹ Nekztanaqui Jesusaž mantitacama ojkchiča. Nii tokinz'tita kjuyquiz pascu čhjeri
tjacziča.

²⁰ Weenjapa cjistan Jesusaqui nii kjuyquiz žejlcan mizquiz julziča niiž tuncapan
tjaajinta žoñinacztan. ²¹ Jalla nuž čhjeri lujlcan, ninaczquiz cjichiča:

—Ančhucacquiz weraral cjiwča. Tsjii tsjii ančhucqui wejt quintra paaquiča, nižaza
tarazunaquiča.

²² Jalla nuž chiitiquiztan tjaajinta žoñinacaqui walja llaquita cjissiča. Jalla nekztan
ninacaqui tsjiiza tsjiiza pewcziča, tuž cjican:

—Wejt Jiliri, ¿wejr cjesajo?

²³ Nekztanaqui Jesusaqui tuž kjaaziča:

—Anziqui wejttan chicaž tii chuwquiztan lujlča nii tarazunñi žoñiqui. ²⁴ Wejrqui
tsewctan cuchanzquita Yooz Zoñtča. Jaknužt cjiirta Yooz takuqui cjičhaja, jalla ni-
icama okača. Nii tarazunñi žoñiqui anaj maa pjuchquiztan nastčhaja, waliž cjitasača
niižtaqui. Wejr tarazuntiquiztan wali chawc ujchiz cjequiča.

²⁵ Jalla nekztanaqui Judasqui, nii tarazunñi žoñiqui, tuž cjichiča:

—Maestro, ¿wejr cjesajo?

Jesusaqui tuž kjaaziča:

—Jesalla, amchiya.

²⁶ Jalla nuž pascua čjheri lujlcan Jesusaqui niiz persun kjaržtan t'anta tanziča. Nekztan Yooz Ejpžquin gracias cjican tjaažcu, t'anta kjolziča. Jalla nuž kjolžcu, niiz tjaaajinta žoñinacžquiz tjaachiča, tuž cjican:

—Lujlzna. Jalla tiiča wejt curpu cuntaqui.

²⁷ Jalla nekztan persun kjaržtan tsjii wazu tanziča. Yooz Epžquin gracias cjican tjaachizakazza. Nekztan tjaaajinta žoñinacžquin čhjalžcu zapa mayni licchiča. Jalla nuž čhjalžcu, tuž cjichiča:

—Tii wazquiztan tjapa ančhucqui liczna. ²⁸ Wejt ljocquiztanž cjiča tiiqui. Wejt ljocžtan tsjii ew acta tjulžtaž cjequiča. Wacchi žoñinacž laycu wejt ljocqui tjawktaž cjequiča ninacž uj pertunta cjisjapa. ²⁹ Wejr cjiwča. Uwas kjaz ana iya licača, čhjulorcama wejt Yooz Ejp tjapa mantačhaja, jalla nekztan ančhucatan wilta uwas kjaz licača.

TJAAJINTA ŽOÑINACAQUI WICHANZNAQUICHA

³⁰ Nekztan Yooz wirzu itzcu, Olivos cjita curulla ojkchiča. ³¹ Jalla nekztanaqui Jesusaqui niiz tjaaajinta žoñinacžquiz tuž cjichiča:

—Jalla tii weenqui tantal cjeeča. Nekztan tjapa ančhucqui ana wejtquin kuzziz tucaquiča. Jalla nuzpan cjiirta Yooz takuqui cjiča: “Uza awatiri contanaqui uzanacaqui wichanznaquiča”. ³² Wejr jacatatžcuqui ančuca tuqui okayača Galilea cjita yoka.

³³ Nekztanaqui Pedruqui cjichiča:

—Tjappacha ana amquin kuzziz tucačhani. Wejrzi ana wira nižta cjesača.

³⁴ Jalla nuž chiitiquiztan Jesusaqui tuž kjaaziča:

—Amquiz weraral cjiwča. Jalla tii weenpacha čhjep wilta amqui ana wejr pajñi chiican k'otaquiča, ima wallpaž kjawan.

³⁵ Nekztan Pedruqui Jesusižquiz kjaaziča, tuž cjican:

—Wejrqui amtan chicami waztal ticznasača. Anapan amquiztan k'otasacha.

Nižaza tjapa nii tjaaajintanaqui tsjiika chiichiča.

JESUSAQUI GETSEMANI CJITA YOKQUINCHA

³⁶ Jalla nekztan Jesusaqui niiz tjaaajintanacžtan Getsemaní cjita yoka irantichiča. Jalla niwjc irantižcu, ninacžquiz cjichiča:

—Tekz julzna ančhucqui. Wejrqui nii nawcju Yooz Ejpžtan parli okača.

³⁷ Jalla nekztan Pedružtan nižaza Zebedeož pucultan majchnacžtan chjitchiča. Nekztanaqui Jesusaqui kuzquiz walja llaquisatča, nižaza ančaž llactazatča. ³⁸ Jalla nižtiquiztan Jesusaqui nii čhjepultan chjichta tjaaajintanacžquiziqui cjichiča:

—Wejt kuzqui ancha llaquissa, ticzmayača. Ančhucqui tekzi žela. Wilaquiča, anača tjajaquiča.

³⁹ Jalla nekztanaqui Jesusaqui tsjii koluc nawjcchuc ojkchiča. Yokquizkaz tuzi t'okžcu Yoozquin mayizichiča, tuž cjican:

—Wejt Yooz Ejp. Tii juc'ant sufris timpu anal watz pecuča. Tii sufrisquiztan liwriichucažlaj niiqui, amqui wejr liwriyalla. Pero anal wejt kuzcama cjis pecuča. Antiz jaknužt am kuz amtičhaja, am munañpakaj cjila.

⁴⁰ Jalla nekztanaqui tjaaajintanacžquin quejppžquichiča. Tjajchi zalchiča. Jaziqui Jesusaqui Pedružquiz cjichiča:

—¿Ančhucqui anapanz wejttan tsjii orami wilasi atya? ⁴¹ Tjaji watzi žela, nižaza wilazaquiča. Yoozquin mayizaquiča, ana ujquiz tjojtsjapa. Chekapan, ančuca kuzqui wilasača. Pero ančuca curpuzi anaž awantasača.

⁴² Nekztan Jesusaqui wilta Yooztan parli ojkchiča. Tuž cjican, mayizichiča:

—Wejt Yooz Ejp, tii sufrisquiztan ana liwriita cjichucažlaj niiqui, am kuz munañpaj cjila.

⁴³ Nekztan wilta tjaajintanacžquin quejpžcu tjajchi zalchiča. Ancha tjaji tjonatča. ⁴⁴ Chjepquiziqui wilta ninacžquiztan ojkchiča, Yooz Ejpžquin parli. Primiru jaknužt parličhaja, jalla nuž zakaz parličiča. ⁴⁵ Jalla nekztanaqui tjaajintanacžquin quejpchiča. Ninacžquin paljaychiča, tuž cjican:

—Jaziqui tjajchinčhucča ančhucqui, nižaza jeejzinčhucča. Nužukazza. Wejrqui ujchiz žoñinacž kjarquiz intirjital cjeeča. Anz nii ora irjatžquiča. ⁴⁶ Zaazna. Ojkla. Wejr tankatñi žoñiqui nii najwcz tjonča.

JESUSA PRESO CHJICHTA

⁴⁷ Jesusa nuž chiyan, Judasqui irantizquichiča. Niitača Jesusiž tuncapan illzta žoñinacžquiztanqui. Judastan tama žoñinacaqui tjonchiča pajk cuchillunacchiz, nižaza wjajtz carotinacchiz. Timplu jilirinacami wajt jilirinacami ninaca cuchanžquichiča.

⁴⁸ Tarazunñi Judasqui niž tuquilla nii žoñinacžtan kazzitača, tuž cjican:

—Wejrqui nii žoñžquiz chjulznača. Jalla niž cjequiča nii žoñiqui. Jalla nekztan zuma tanžcu chjichaquiča.

⁴⁹ Jalla nuž kazcu Judasqui Jesusižquiz macjatchiča, tuž cjican:

—Tjaajiñi Maestru, ¿walikazkay?

Jalla nuž tsaanžcu, chjulziča. ⁵⁰ Jesusaqui nižquiz kjaaziča, tuž cjican:

—Jila, ¿chjulquin am tjonjo?

Jalla nekztanaqui žoñinacaqui žcatžinžquichiča, nižaza preso chjichi tanchiča.

⁵¹ Jalla nuž paan, tsjii tsjii Jesusiž tjaajinta žoñiqui pajk cuchillu joožcu, quintri žoñž cjuñi chjajtzinchiča. Nii cjuñi chjajtzinta žoñiqui timplu jilirž piyunatača. ⁵² Jalla nekztan Jesusaqui tuž cjichiča:

—Am pajk cuchillu chjojzna, nii cuchill chjojzquiz. Jakziltat pajk cuchillu joojoočhaja, jalla ninacaqui pajk cuchillžtan conta zakaz cjequiča. ⁵³ Wejt Yooz Ejpžquiztan mayasača, wejtquiz yanapzjapa. Jalla nuž maytiquiztan wejt Yooz Ejpqui anzpachaž wacchi anjilanaca cuchanžcasača, tuncapan walja tama ejércitonacacama. ¿Nii ana zizya? ⁵⁴ Pero jalla nižta anal mayača. Jalla tižta watstanča, jaknužt cijjrta Yooz taku chiičhaja, jalla nii cumplistanča.

⁵⁵ Jalla nekztanaqui Jesusaqui nii tjonchi žoñinacžquiz cjichiča:

—Ančhucqui pajk cuchillunacžtan wjajtz carotinacžtan wejr tani tjonchinčhucča, wejr tjañi cjes, nižtažtakaz. ¿Kjažtiquiztan nižta tjonchinčhuctajo? Zapurupan ančhucatan žejlchinča, timpluquiz tjaajincan. Jalla nii oranacaqui anaž wejr tanchinčhucča. ⁵⁶ Tjapa tii watñinacaqui jaknužt tuquita profetanacaž cijjrtčhaja, jalla niit jama cumplistanča.

Jalla nekztanaqui tjapa Jesusiž tjaajinta žoñinacaqui tsucaña wichanziča. Jesusa zinalla ecchiča.

CHAWC JILIRINACZ YUJCQUIN CHJICHTA

⁵⁷ Jalla nii Jesusa tanñi žoñinacaqui Caifás cjita jiliržquin chjitchiča. Caifasqui timplu jilirinacž chawc jiliritača. Caifás kjuyquin liy tjaajiñi maestrinacami wajt jilirinacami ajczitača. ⁵⁸ Pedruqui nii chawc jilirž kjuy patiucama apziča ažquiztanalla. Nii patiucquin luzcu, julzi želatča wijilñi policianacžtan. Jaknužt Jesusa watčhaja, jalla nii chertzjapa želatča.

⁵⁹ Timplu jilirinacami, wajt jilirinacami, tjapa mantiñi jilirinacami Jesusiž quintra uj jwes pecatča, toscaraž cjenaqui, conkatzjapa. ⁶⁰ Wacchi žoñinacami toscar tawkžtan prisintizquichiča Jesusiž quintra uj tjojtunzjapa. Pero ana chjul uj jwesi atchiča. Ultimquiziqui pucultan toscar tisticunacaqui apantizquichiča, ⁶¹ tuž cjican:

—Tii žoñiqui cjiñiča, “Yooz timplu t'ezinžu, chjep majquiz wital tsijtsnasača”.

⁶² Jalla nekztanaqui timplu chawc jiliri qui tsijtsiča. Jesusižquiz cjichiča:

¿Kjažtiquiztan am ana kjaazjo? ¿Kjaž cjican tii žoñinacaqui am quintra chiijo?

⁶³ Jalla nuž chiižinanami Jesusaqui ch'uju žejlchiča. Jalla nekztanaqui nii timplu chawc jiliriqiu nižquiz cjichizakazza:

—Zejtñi Yooz tjuuquiz am juramintu paakatača, werara chiizjapa. Mazna. ¿Amqui Cristumkaya? ¿Nižaza Yooz Majchpanikaya?

⁶⁴ Jesusaqui kjaaziča, tuž cjican:

—Wejrčhay. Amqui jaknužum chiičhaja, jalla nužuča. Wejr zakal ančhucaquiz cječa. Wejrqui tsewctan cuchanžquita Yooz Zoñtča. Tsji noojuqui ančhucqui wejr cheraquiča, juc'anti azziz Yooz žew latuquiz julzi. Nižaza arajpachquiztan tsjir taypiquiz wilta tjonacha.

⁶⁵ Jalla nuž kjaaztiquiztan timplu chawc jiliriqiu niž persun zquiti wjajržinchiča, žawjchi kjanapacha tjeezjapa. Nižaza cjichiča:

—Tii žoñiqui persun tawkžtan Yooz quintra chiičiča. ¿Kjažt iya tisticunaca pecznasajo? Ančhucpacha tiž ana wal takunaca nonzinčhucča. ⁶⁶ ¿Kjažtat cjees?

Ninacaqui kjaaziča, tuž cjican:

—Tiiquiu ujchizpanča. Paj ticzla.

⁶⁷ Jalla nekztanaqui Jesusiž yujcquiz llawzižtan tjujti kallantichiča, nižaza wjajtchiča. Partinacaqui yujcquiz čhajcziča, ⁶⁸ tuž cjican:

—Amqui Cristumžlaj niiqui, jazic ¿jequit am čhajczjo? Jalla nii pajalla.

PEDRUQUI K'OTCHICHA

⁶⁹ Nii ora Pedruqui zancu kjuy patiuquin julzi želatča. Nekz želan tsjaa piyuniqiu nižquiz macjatžcu paljaychinča, tuž cjican:

—Amqui ojklajñamla nii Galilea yokchiz Jesusižtan, ¿ana jaa?

⁷⁰ Pedruqui parti žoñinacž yujcquiz k'otchiča, tuž cjican:

—Čjulquiztankam chiičhani, anal intintazuča.

⁷¹ Nekztanaqui Pedruqui zan kjutñi žcatžinchiča. Nekztan tsjaa piyuniqiu nii cheržcu parti žoñinacžquiz cjichinča:

—Tii žoñipan ojklayatla tii Nazaret wajtchiz Jesusižtan chica.

⁷² Pedruqui wilta k'otchiča. Juramintužtan tuž cjichiča:

—Nii žoñi anapan pajuča.

⁷³ Jalla niž upaquiztan nekz žejlñi žoñinacaqui Pedružquiz macjatžcu, cjichizakazza:

—Čekapan, amqui zakaz Jesusiž parti žoñinacžtan chica ojklajñamla. Am takuquiu kjanapachala, ninacaž takukam chiila.

⁷⁴ Nekztanaqui Pedruqui wilta k'otchiča, juramintu paacan.

—Anapal nii žoñi pajuča. Toscara chiičinžlaj niiqui, Yooz wejr casticačhani. —Nuž cjichiča Pedruqui. Jalla nii orapacha tsji wallpi jora kjawchiča. ⁷⁵ Jalla nii wallpa kjawñi nonžcu, Pedruqui Jesusiž chiita taku cjuñziča. Niiž tuquiqui Jesusaqui cjichiča: “Ima wallpaž kjawan, čhejp wilta amqui ana wejr pajñi čiičan k'otaquiča”. Jalla nuž cjuñžcu Pedruqui nekztan ulanchiča. Nižaza walja kuzquiz sint'ican kaachiča.

27

JESUSAQUI CHAWC JILIRIZQUIN ČHJICHTA

¹ Kjanžquitan tjapa timplu jilirinacami, wajtchiz jilirinacami tsji acuerduquiz luzziča Jesusa conkatzjapa. ² Jalla nekztan Jesusa chejlžcu čhjitchiča Poncio Pilato čjita chawc jiliržquin. Nii oraqui naciona mantiñi gubernutača Pilatuqui.

JUDASQUI TICZICHA

³ Jesusa tarazunñi Judasqui Jesusa conata cheržcu, kuzquiz walja sint'ichiča. Jalla nuž sint'izcu nii quinsa tunc tjaata paaz tjepunchiča timplu jilirinacžquizimi wajtchiz jilirinacžquizimi. ⁴ Paaz tjepunžcu, tuž cjichiča:

—Wejr uj paachinča. Ana čhjul ujchiz žoñi tarazunchinča.
Ninacazti niižquiz tuž kjaaziča:

—Jalla niiqui, ¿čhjul importejo wejtnacaquiztanajo? Niiqui amtakazza.

⁵ Jalla nekztanaqui Judasqui timpluquinpacha nii paaz tjojtunchiča. Nekztan ojkchiča. Persunpacha jora mokžcu, tsjijscu ticziča.

⁶ Nekztanaqui timplu jilirinacaqui paaz ricujžcu, tuž cjichiča:

—Tii paazqui anaž ućhumqui ofrend cajquiz uhasača. Tiiča žoñž ljok kjayta paazqui.

⁷ Nekztanaqui ninacaqui kazziča nii paaztan yoka kjayzjapa. Nii yokaqui Campo del Alfarero nižta cjita tjuuchiztača. Yekja wajtchiz ticzi žoñinaca tjatzjapatača nii yokaqui. ⁸ Nužquiz tii timpucama nii yokž tsjii tjuuqui Campo de Sangre cjitazakaztača. ⁹ Jalla nuž Jeremías profetž takuqui cumplissiča. Tuqui timpu Jeremiasqui cijrchiča, tuž cjican: “Israel žoñinacaqui nii žoñi tankatz precio utchiča, quinsa tunc paaznaca, jalla nii. ¹⁰ Nii quinsa tunc paaznacžtan Campo del Alfarero cjita yoka kjayaquiča, jaknužt Yooz Jiliriž mantičhaja, jalla nuž”.

JESUSAQUI CHAWC JILIRZ YUJCQUIN ZEJLCHA

¹¹ Nekztanaqui Jesusaqui naciona mantiñi chawc jiliržquin chjichtatača. Nii mantiñi jiliriqi Jesusižquiz tuž pewcziča:

—¿Amqui judionacž chawc jilirimkaya?

Jesusaqui tuž kjaaziča:

—Am jaknužum chiičhaja, nužuča.

¹² Timplu jilirinacami wajtchiz jilirinacami, jalla ninacaž uj tjojtuntan, Jesusaqui anaž čhjulumi kjaaziča. ¹³ Jalla nekztanaqui Pilato jiliriqi tuž cjichiča:

—¿Anam am kjaaznaquiya tjapa tii am quintra chiyanauqui?

¹⁴ Jesusazti jalla nuž chiyanami ana čhjulumi kjaaziča. Jalla nižtiquiztan nii mantiñi chawc jiliriqi ispantichiča. Ana čhjul pinsimi atchiča.

¹⁵ Jalla nii pascu pijztiquiz Pilato chawc jiliriqi tsjii cuzturumpichiztača. Tsjii priz žoñiqui cutzpanikaztača žoñinacaž chiitacama. ¹⁶ Tsjii ana wal žoñiqui Barrabás cjita prisu zakaztača. ¹⁷ Žoñinaca ajcziž cjen Pilatuqui ninacžquiz pewcziča, tuž cjican:

—¿Jakzilta tii tanta žoñinacat liwrii cutžta cjeequi? ¿Barrabás cjeequi? už ¿Jesús, Cristo cjita cjeeja?

¹⁸ Pilato jiliriqi zizziča, Jesusa chjaawjcu judío žoñinacaqui nii intirjichiča, jalla nii.

¹⁹ Pilatuqui niiž jusjiis mizquiz julzi želatča. Jalla nicju želan niiž tjunqui tsjii žoñi mazñi cuchanžquichinča. Nii mazñi žoñiqui tuž chiichiča: “Am tjun cjiča: ‘Nii zuma žoñžquiz ana mitisaquiča. Nii žoñiž cjen tižwan juc'ant ana wali čhjuuzinča. Nii žoñžquiz ana mitis waquiziča”.

²⁰ Pero timplu jilirinacami wajtchiz jilirinacami, nii žejlñi žoñinacžquiz intintiskatchiča, Barrabás cutzna cjeyajo, nižaza Jesusa contaj cjila cjeyajo. ²¹ Jalla nekztanaqui nii mantiñi jiliriqi wilta žoñinacžquiz pewcziča, tuž cjican:

—¿Jakzilta pirit tii pucultan tantanacquiztan liwrii cutznaqui?

Žoñinacaqui kjaaziča, tuž cjican:

—Barrabás cutzna.

²² Pilato jiliriqi wilta ninacžquiz pewcziča, tuž cjican:

—Tii Cristo cjita Jesusižquiz, ¿čhjulut wejr paa-aqui?

Tjappacha nii žoñinacaqui kjaaziča, tuž cjican:

—¡Cruzquiz ch'awczna!

²³ Nekztanaqui Pilato jiliriqi cjichiča:

—¿Čhjul uj paachi teejo?

Nii žoñinacazti juc'anti kjawchiča:

—¡Cruzquizka ch'awczna! —cjican.

²⁴ Jalla nekztanaqui Pilato jiliriqúi naychiċha, nii ŷoñinaca ana intintiskatchuca. Nii ŷoñinacaqui walja ŷawjchiċ ŷh'ajrapatċha. Jalla nekztanaqui Pilato jiliriqúi kjaz zjiċkatchiċha. Nii zjiċta kjazquiz kĵara awjziċha ŷoñinacċ yujcquiz, tuċ cĵican:

—Tii zuma ŷoñċ ticzqui anaċ wejt uj cĵequiċha. Anċhuca ujċ cĵequiċha.

²⁵ Tĵapa nii ŷoñinacaqui kĵaaziċha, tuċ cĵican:

—Wejtnacaltazat uj cĵeċhani, niċzaza wejtnaca ocĵalanacċtami.

²⁶ Jalla nekztanaqui Pilato jiliriqúi Barrabás liwrii cutziċha. Nekztanaqui Jesusa wĵajtĵapa mantichiċha. Niċzaza cruzquiz ch'awcta cĵejajo, zultatunacċquiz intirĵichiċha.

²⁷ Jalla nekztanaqui nii mantita zultatunacaqui jilirċ palacio kĵuyquin Jesusa chĵitċhiċha. Nekztanaqui tĵapa nii zultatċ tropanaca kĵawsassiċha, Jesusa muytata.

²⁸ Nekztanaqui Jesusa ċĵojkċhiċha. Jalla nuċ ċĵojkċzcu tsĵii lĵoc murat zqúi tĵutziċha.

²⁹ Nekztan niċċ achquiz ch'ap pilluċtakaz paaċzcu scarċinċhiċha, niċzaza ŷew kĵarquiz wara tanskatchiċha. Jalla nuċ paaċzcu niċċ yujcquiz quillziċha, tuċ cĵican:

—¡Viva tii judío ŷoñinacċ ċhawc jiliri! —Jalla nuċ ċhiċcan burla paachiċha.

³⁰ Niċzaza llawziċtan niċċquiz tĵujtċhiċha. Niċċ kĵarquiztan wara kĵañcan, achquiz wĵajtċhiċha. ³¹ Jalla nuċ burla paaċzcu, niċċquiztan lĵoc murat zqúi ċĵojkċhiċha. Nekztan wilta niċċ persun zqúi tĵutziċha. Jalla nekztanaqui cruzquiz ch'awcĵapa Jesusa chĵitċhiċha.

JESUSAQUI CRUZQUIZ CH'AWCTA

³² Jalla nuċ Jesusa chĵiċcan tsĵii Cirene wĵajtċhiz ŷoñi zalċquichiċha. Simón cĵitataċha. Jalla nii ŷoñiċqui Jesusiċ cruza kuzkatchiċha.

³³ Jalla nuċ Gólgota cĵita yokquin irantichiċha. Nii yokaqui “Ach Tsĵij yoka” cĵitazakaztaċha.

³⁴ Jalla nicĵu tsĵii vinċtan jarċtan t'ajċta lickatchiċha. Pero nii mallċzcu, ana licz pecċhiċha.

³⁵ Cruzquiz ch'awcċzcu, zultatunacaqui Jesusiċ zqúi tanzĵapa surtiassiċha. Jalla nuċ paatan profetċ takuqui cumplissiċha. Nii tuqúi profetaqui tuċ cĵiċhiċha: “Wejt zqúi tanzĵapa surtiasaquiċha”. ³⁶ Jalla nekztanaqui niĵwcpacha ninacaqui wilĵapa julziċha.

³⁷ Kĵaċtiquiztan Jesusa cruzquiz ch'awctataċzłaja, jalla nii tabliquiz cĵijrtataċha, tuċ cĵican, “Tiiċha Jesusaqui, judío ŷoñinacċ ċhawc jiliri”. Jalla nuċ cĵijrċzcu ach tsewctuñ nii tabla ch'awcċinċhiċha.

³⁸ Niċzaza pucultan tĵañinaca cruzquiz ch'awctataċha, tsĵiiċqui ŷew latu tsĵiiċqui zkar latu. ³⁹ Nekz watñi ŷoñinacaqui iñarcan, aċha wewcċiñitaċha. ⁴⁰ Niċzaza tuċ cĵiċhiċha:

—Amqui cĵiñamla, “Timplu t'ezinċzcu ċĵjep majquiztan tsĵiċsnasaċha”. Jalla niċta payi atasaz niċqui, ĵazic persunpacha liwriisalla. Yooz Maatimċłaj niċqui, cruzquiztan apakscu, chĵijwċzcalla.

⁴¹ Jalla niċta irata zakaz iñarchiċha timplu jilirinacami, liy tĵaajiñi maestrunacami, fariseo parti ŷoñinacami, wĵajtċhiz jilirinacami. Jalla ninacaqui porapat parlassiċha tuċ cĵican:

⁴² —Tiiċqui yekĵa ŷoñinaca liwriiċhiċha, pero persunpacha anaċ liwrii atċha. Israel ŷoñinacċ ċhawc jilirċłaj niċqui, cruzquiztan apakscu, chĵijwċzquila. Nekztan niċċquiz criyasāċha. ⁴³ “Tiiċha cĵiñiċqui, Yoozquin tĵapa kuzziċtċha. Wejrtċha Yooz Maatiċqui”, cĵican. Yoozqui tii k'aachichiċzłaja, ĵaziċqui anzpacha Yooz tiiĵ liwriila.

⁴⁴ Nii cruzquiz ch'awcta tĵañinacami Jesusiċquiz quintrā ċhiċhizakazza.

JESUSAQUI TICZICHA

⁴⁵ Taypurquiztan majña kak oracama tĵapa nii yokaqui zumċi cĵissiċha. ⁴⁶ Jalla nii orapacha Jesusaqui tĵapa aztan kĵawċhiċha, tuċ cĵican:

—Elí, Elí, ĵłama sabactani? —Jalla nii takuqui cĵiċha: “Wejt Yooz, wejt Yooz, ĵkĵaċtiquiztan weĵr ĵajtċhamtajo?”

⁴⁷ Yekjap nekz žejlñi žoñinacaqui jalla nii kjawñi nonžcu, cjichiča:

—Nonžna. Tiiqui Elías profetaž kjaw kjawla.

⁴⁸ Nekztan tsjii tsjiiqui esponja cjita kjaz ch'umñi apti zajtchiča. Jar vinu ch'umkatžcu zjicchiča. Nekztanaqui war puntiztan chjapžcu, Jesusižquin chjalziča, liquinzjapa. ⁴⁹ Parti žoñinacaqui cjichiča:

—Zela cjee. Antiz chekžla, Elías tii liwrii cunamit tjonachan.

⁵⁰ Nekztanaqui Jesusaqui altu joržtan wilta kjawchiča. Jalla nuž kjawžcu ticziča.

⁵¹ Jalla nii orapacha pajk timplu cortina chicatquiz juystokaz wjajrziča, tsewctan kozzuc. Nižaza yokac chjekinchiča. Nižaza cur akjinacaqui c'acchiča.

⁵² Nižaza sipulturanacaqui cjetsi cjissiča. Muzpa Yoozquin criichi ticzi žoñinacaqui jacatatchiča. ⁵³ Jesusaž jacatattiquiztan nii parti jacatatchi žoñinacaqui Jerusalén wajtquiz luzquichiča. Jalla nicju muzpa žoñinacaqui ninaca cherchiča.

⁵⁴ Zultat capitanaqui nii Jesusa wijilñi zultatunacžtanpacha yoka chjekini cheržcu, nižaza tjapa nii watñi cheržcu, walja tsucchiča. Jalla nekztan cjichiča:

—Chekapan tii žoñiqui werar Yooz Maatitakalala.

⁵⁵ Jalla nicju wacchi maatakanacaqui želatča, ažquiztan chekžcan. Nii maatakanacaqui Galilea yokquiztanpacha Jesusa apziča, nii atintizjapa. ⁵⁶ Jalla nii maatakanacaqui tuž cjita tjunchiztača: Mariá Magdalenatača; nižaza Marii qui Jacob Josež maatača; nižaza Zebedeož tjun želatča. Naaqui majchwichchiztača.

JESUSIZ CURPU TJATZTA

⁵⁷ Waj zumznan, tsjii ricach žoñi, José cjita tjonchiča. Arimatea wajtchiz žoñitača. Nižaza Jesusa cumpañt'iñi žoñitača. ⁵⁸ Jalla nii žoñiqui Pilato jiliržquin zali ojkchiča. Nuž zalžcu, Jesusiž curpu maychiča. Nekztan Pilato jiliri qui mantichiča nii curpu intirjajo. ⁵⁹ Josequi Jesusiž curpu chjichcu, limpu saban pañžtan capziča. ⁶⁰ Niižta ew sipultura želatča, mazquiztan jwetta. Jalla nii sipulturquiz Jesusiž curpu tjatchiča. Jalla nuž tjatžcu, sipultur zana pajk maztan pjuczica. Nekztan ojkchiča. ⁶¹ Jalla nicju Mariá Magdalena, nižaza tsjaa Mariá julzi želatča, sipulturž yujcquiz.

SIPULTURA ZUMPACHA PJUCZTA, NIZAZA WIJILTA

⁶² Jakatažuqui, jeez tjuñijapa tjaczcu, timplu jilirinacami, fariseo parti žoñinacami Pilato jiliržquin zali ojkchizakazza. ⁶³ Jalla nuž zalžcu tuž cjichiča:

—Wejt Jiliri, wejrnacqui tuž cjuñznuča. Tii toscar chiiñi žoñiqui, žejtcanaqui, tuž cjichiča: “Chjep maj ticziquiztan jacatatača wejrqui” cjican chiiñitača. ⁶⁴ Jalla nižtiquiztan mantizinalla čhjep majcama sipultura zumpacha wijilta cjila. Ana zuma wijilta cjequiž niiqui, niž tjaajinta žoñinacaqui ween niž curpu chjichi tjonasača. Jalla nekztanaqui žoñinacžquiz k'otasača: “Jesusaqui ticziquiztan jacatatchiča” cjican. Nižta toscara juc'ant anawaliž cjesača, primira toscara chiitiquiztan.

⁶⁵ Jalla nekztanaqui Pilato jiliri qui ninacžquiz cjichiča:

—Jalla tekz zultatunaca žejlča wijilñijapaqui. Ančhucqui oka, nii sipultura zumpachaž chawjczca, jaknužt atčhaja, jalla nuž.

⁶⁶ Jalla nekztanaqui ojkžcu, sipultura zumpacha chawjczquichiča. Nižaza nii chawjczta maz latuquiz sinalt'izcu ecchiča. Nižaza nekzpacha nii sipultura wijilñi zultatunacami ecchiča.

28

JESUSAQUI JACATATCHICHA

¹ Kjantati jeez tjuñi watžcu Mariá Magdalena cjitiqui tsjaa Mariatan sepultura cherzñi ojkchiča, primir siman tjuñi kallznan. ² Tsjii Yooz anjilaqui arajpachquiztan chjijwžquichiča. Nekztan yoka walja chjekinchiča. Anjilaž nii sipultura pjuczta maz cjewžinchiqui. Nekztan Yooz anjilaqui nii maz juntuñ julziča. ³ Anjilaqui ancha

kjañchiča liwjlíwñižtakaz. Nižaza ancha chiwitača niž zqutiqui, kjatñižtakaz. ⁴Jalla nuž cheržcu wijilñi zultatunacaqui walja tsucchiča chjekinzcama. Ticzi žoñižtakaz cjissiča. ⁵Jalla nekztanaqui nii anjilaqui maatakanaczquiz cjichiča:

—Anaž ančhuc eksna. Wejrqui zizuča, ančhucqui Jesusaž kjurča, cruzquiz ch'awcta Jesusa. ⁶Anaž tekz žejlča. Niiqui jacatatchiča, jaknužt chiitčaja, jalla nuž. Pichay, tii sipultura cherna. ⁷Nekztanaqui apuraž oka. Niiž tjaajinta žoñinaczquiz mazca, tuž cjican: “Jesusaqui ticziquiztan jacatatkálča. Ančuca tuqui Galilea yokquin okaychiča. Jalla nicjuž ančhucqui Jesusa jacatatchi cheraquiča”. Wejrqui cuchanzquitača tii puntuquiztan ančucaquiz maznajo. —Nuž cjican paljaychiča anjilaqui.

⁸Jalla nekztanaqui sipultur kjuya cheržcu, maatakanacaqui apura ojkchiča, ispan-tichi nižaza walja cuntintu. Zati pariju ojkchiča tjaajintanaczquin mazñi. ⁹Jalla nuž okan Jesusaqui ninaczquiz parizichiča. Nekztan ninaczquiz tsaanchiča. Nii maatakanacaqui Jesusižquiz macjatžcu rispitan, quilljatchiča, Nekztan niž kjojcha žcojrziča. ¹⁰Jalla nekztanaqui Jesusaqui cjichiča:

—Anaž ančhucqui eksna. Wejt jilanaczquin mazca, Galilea yok kjutñi ojkla ninacaqui. Jalla nicju ninacaqui wejr cheraquiča. Jalla nii maznaquiča.

ZULTATZ QUINTU

¹¹Jalla nuž nii maatakanacaž okan wijilñi zultatunacaqui watja ojkchiča. Nekztan timplu jilirinaczquin tjapa watchinaca quint'ichiča. ¹²Jalla nekztanaqui timplu jilirinacaqui wajtchiz jilirinaczquin parli ojkchiča. Nuž parližcu tsjii acuerduquiz luzziča. Jalla nekztanaqui nii quint'iñi zultatunaczquiz paaz tjaachiča, ¹³tuž cjican:

—Ančhucqui tii wajtchiz žoñinaczquiz cjequiča: “Ween wejtnacaž tjajan, niž tjaajinta žoñinacaqui Jesusiž curpu kjañžcu chjitchiča”. Jalla nužuz cjequiča. ¹⁴Chawc jiliriqui ančucaž quint'ita nonznaquiz niiqui, wejrnacqui nižtan parlača ančhucqui ana casticta cjisjapa.

¹⁵Jalla nekztanaqui nii zultatunacaqui nii ch'iizinta paaz tanžcu, ojkchiča. Jalla nekztan nii paaz laycu toscara chiichiča. Jalla nižta toscar quintu judío žoñinacaqui chiichiñiča anz tii timpuquiziqui.

JESUSIZ MANTITANACA

¹⁶Jalla nii maatakanacaž maztiquiztan nii tuncaman tjaajinta žoñinacaqui Galilea yoka ojkchiča, Jesusaž t'okinzt'ita curquin. ¹⁷Jalla nicju Jesusa cheržcu, nižquiz rispitchiča. Yekjapa kuz turwaysi zelatča, ultimu werara Jesucristo, už anaj Jesucristo. ¹⁸Jalla nekztanaqui Jesusaqui ninaczquin macjatžcu, tuž cjichiča:

—Wejtquizpacha tjapa mantiz poder tjaatača, arajpachquin žejlñinaca mantiz-japami, nižaza tii yok muntuquiz žejlñinaca mantizjapami. ¹⁹Jaziqui ančhucqui cuchnuča. Tjapa tii muntu nacionanaczquin oka. Tjapaman nacionchiz žoñinaczquiz wejtquin kuzziz cjisjapa tjaajinžca. Nižaza Yooz Ejp, Yooz Majch, Yooz Espíritu Santo, jalla wejtnaca tjuužtan criichi žoñinaca bautizaquiča. ²⁰Nižaza tjapa weriž mantitanaca nii žoñinaczquiz tjaajnaquiča ninaca cazajo. Zapuru wejrqui ančhucatan chica cjeeča, tii muntu tucuzinžcama. Jalla nii ančhucqui tiraž cjuñaquiča. Jalla nužoj cjila. Amén.

EL SANTO EVANGELIO SEGUN SAN MARCOS

¹ Liwriiñi takuqui Jesucristo Yooz Majch puntuquiztan jalla tužuča. Jesucristučha Yooz Majchqui.

JUAN BAUTISTAZ PUNTU

² Tuqui timpuqui tsjii Yooz cuntiquiztan chiiñi profeta želatča, Isaías cjita. Nii profetaqui cjiyrchiča tii takunaca:

“Nonžna. Yoozqui Jesucristuž tuqui tsjii žoñi cuchanžcaquiča, tjappacha tjacznažo.

³ Jaziqui ch'ekti yokquin nii žoñž joraqui altu tawkžtan paljayaquiča, tuž cjican: ‘Tsjii chawc jiliriqui tjonaquiča. Jaknužt jicz zuma tjacznačhaja, jalla nižta ančhuca kuznaca zuma tjaczna. Ančhuca kamañanacaqui zuma lijitumapanž cjee’

Nuž cjiyrchiča Isaías cjita žoñiqui.

⁴ Jalla nižtapan Juan Bautistaqui ch'ekti yokquin parizizquichiča. Nižaza žoñinaca bautissiča. Nižaza paljaychiča, tuž cjican:

—Kuznacaž campiya, ujnaca pertunta cjisjapa. Nekztan ančhuc bautisasača.

⁵ Tama žoñinaca Juanžquin ojkchiča, Judea cjita yokquiztan, nižaza Jerusalén cjita wajtquiztan. Jakzilta žoñit persun ujnacquiztan “ujchizpanča” cjican kuzquiz zint'ichaja, jalla niiqui bautistatača Jordán cjita puj kjazquiz.

⁶ Juanž zqitiqui camello chomquiztan watstatača. Nižaza Juanqui zkiz tsjaychiztača. Niiž čheriqui tižtatača: langosto cjita kolta animalanaca, nižaza misq'ui. Jalla nii lujlñitača. ⁷ Juanqui ojklaycan žoñinacžquiz paljaychiča, tuž cjican:

—Tsjiiqui wejt wirquin tjonča. Jalla niiča wejtquiztan tsjan juc'anti poderchizqui. Niižquiz atintisjapa anal waquisučha, niiž čhjata jeržcu chjojksinimi. Inakaztča wejrqui. ⁸ Kjaztangkal bautisučha. Nii tjonñi jilirizti Espiritu Santužtan bautisaquiča.

JESUSAQUI BAUTISTATAČHA

⁹ Nekztanaqui Jesusaqui Nazaret cjita wajtquiztan ojkchiča. Nazaaret watjaqui Galilea cjita provinciuintača. Jesusaqui Juanžquin ojkchiča, Jordán cjita pujquin. Nekz Juanqui Jesusa bautissiča. ¹⁰ Jesusaqui kjazquiztan ulancan arajpacha cjetzi cherchiča, nii orapacha. Yooz Espiritu Santo palomažtakaz chjiwžquiñi cherziča. Niiž juntuñpacha irantizquichiča. ¹¹ Nekztan arajpachquiztan tsjii jora paljayžquiñi nonziča, tuž cjican:

—Amča wejt k'ayi Maatimqui. Amiž cjen ancha cuntintutča wejrtqui.

JESUSIZTAN DIABLUZTAN

¹² Nekztanaqui Espiritu Santuqui ch'ekti yokquin Jesusa ojklayskatchiča. ¹³ Jalla nicjuž pusi tunc tjuñi kamchiča Jesusaqui. Nekziqui q'uit animalanaca zakaz želatča. Jaziqui Satanás cjita diabluqui Jesusižquiz tjonziča; ujquiz tjojtskatz pecatča. Pusi tunc tjuñi ujquiz tjojtskatz yanznatča. Nekztan Yooz anjilanacaqui tjontjonžquiñitača Jesusa atintizjapa.

JESUSAQUI TJAAJINCHICHA

¹⁴ Wiruñaquei Juanqui carsilquiz chawjctatača. Nekztan Jesusaqui Galilea cjita yokquin ojkchiča. Nii yokquin Yooz liwriiñi taku paljaychiča, jaknužt žoñinaca Yooz wajtchiz žoñi cjissaja, nii. ¹⁵ Tuž cjican, paljaychiča:

—Tii timpumiž otča. Anzpacha žoñinacaqui Yooz wajtchiz žoñi cjesača. Kuznaca campiya, “ujchizpanča”, cjican. Nekztan tii liwriiñi takuž tjapa kuztan catoka. Tii takuž criya.

CH'IZ TANÑI ZOÑI KJAWZTA

¹⁶ Tsjii pajk kota želatča, Galilea cjita. Jesusaqui kot ataran ojklaycan pucultan jilazullca cherchiča; Simón, nižaza Andrés cjitatača. Ninacatača ch'iz tanñinacaqui. Nii ora ch'iz tanz kjazquiz tjojtznatča. ¹⁷ Nekztan Jesusaqui ninacžquiz cjichiča, tuž cjican:

—Ančhucqui, wejttan chicaž ojklayñiž cjee. Anziqui ch'iz tanz langzzizza. Pero wejrqui ančhucaquiz yekja langzquin utznača, Yooztajapa žoñinaca kjawzqui, nii.

¹⁸ Nekztanaqui nii orapacha ninacaqui ch'iz tanz eccu, Jesusižtan chica ojklayñi cjissiča.

¹⁹ Jesusaqui tsjii koloculla nawjajapa ojžcu, tsjii pucultan žoñinaca cherchizakazza; Jacobo, nižaza Juan cjitatača. Ninacž ejpqui Zebedeo cjitatača. Nii pucultan žoñinaca warcuquiz želatča, ch'iz tanz azquichcan. ²⁰ Jaziqui Jesusaqui ninaca kjawziča, niižtan chica ojklayñi cjisjapa. Ninacž ejp warcuquiz želatča, piyunanacžtan. Pero Jacobžtan Juanžtan ejp ecchiča, Jesusižtan ojklayzjapa.

ZAJRAZ TANTA ZOÑI

²¹ Nekztanaqui jeejz tjuñi Capernaum cjita watja luzziča Jesusižtan ninacžtan. Nekziqui judío žoñinacž ajcz kjuyquiz luzziča. Nekztan Jesusaqui tjaajinchiča. ²² Chawc jiliri irata tjaajnatča, zuma zizni. Judiuž lii tjaajiñinacžtakaz ana nuž tjaajnatča. Jesusiž tjaajintiquiztan žoñinacaqui ispantichiča:

—¡Ancha cuzala! —cjican.

²³ Nii ajcz kjuyquizpacha tsjii zajraž tanta žoñi želatča. Nii žoñiqui kjawchiča, tuž cjican:

²⁴ —Jesusa, Nazaret wajtchiz žoñimla. ¿Kjažtiquiztan am wejtnacaquiz mitizi? Wejrnaca aki tjonchamžlani. Jaziqui am pajuča. Zuma Yooz Zoñimla. —Nuž cjican, kjawchiča.

²⁵ Nekztan Jesusaqui zajrižquiz ujziča, tuž cjican:

—¡Ch'uj žela! Tii žoñžquiztan ulna.

²⁶ Nekztan zajraqui nii tanta žoñi chekjinskatžcu, nižaza altu tawkžtan kjawžcu, ulanchiča. ²⁷ Nižta cheržcu, žoñinacaqui ancha tsucchiča. Ninacpora parlassiča, tuž cjican:

—¿Čhjulut nižta teejo? Tsjemataž tjaajinla. Walja azziz tawkchizla. Tii žoñiqui zajramiž mantila. Nižaza zajrami tiiž taku cazla. —Nuž ispantichi parlassiča.

²⁸ Oralla Jesusiž paataqui mazmztatača tjapa nii yokaran.

SIMON PEDRUZ AJMUZ MAA

²⁹ Nekztanaqui ajcz kjuyquiztan ulanžcu, Jesusaqui Simón, nižaza Andrés, jalla ninacž kjuyquiz luzziča, Jacobžtan Juanžtan, nuž. ³⁰ Simónž ajmuz maaqui ajpsquiz ch'ujlñi conchiz laaquichi želatča. Tjapa curpu walja kjakatča. Jaziqui Jesusižquiz mazziča. ³¹ Jesusaqui macjatžcu, naaža kjara tanžcu, tsijtskatchiča. Nekztanaqui naaža kjakñi cona zarakchiča. Nekztan naa žonqui ninaca atintichinča.

ANCHA ZOÑINACA ČHJETINTA

³² Nekztanaqui nii zez tjuñiž kattan Jesusižquiz tjapa laaquichi žoñinacami, nižaza zajraž tanta žoñinacami zjijctatača. ³³ Nižaza Jesusaž alujta kjuy zanaran tjapa nii wajtchiz žoñinacaqui ajcziča. ³⁴ Nekztanaqui Jesusaqui tjapaman laa žoñi čhjetinchiča. Žoñinacžquiztan muzpa zajranaca čjatkatchiča. Zajranacaqui Jesusa pajchiča; pero Jesusaqui ana chiikatchiča.

YOOZ TAKU PARLITA

³⁵ Jakawenz tažuqui ima kjanžcan Jesusaqui žaazičha, iya zumchi zumchi cjican. Wajtquiztan ulanžcu, ana žoňž žejlz yokquin ojkchičha, Yooz Ejpžtan parli. ³⁶ Wiruñaquí Simonaquí niíž mazinacžtan Jesusa kjuri ojkchičha. ³⁷ Jesusižquiz zalžcu cjichičha:

—Tjapa žoñinacaquí am pewc pewcža.

³⁸ Nekztan Jesusaquí cjichičha, tuž cjican:

—Nacjuňž ojkla, visin watjanacquín. Nicju zakaz Yooz taku paljayzquiztančha wejrqui. Jalla niijapa tii muntuquiz tjonchinčha.

³⁹ Nekztanaquí Galilea yokaran ojklaychičha, ajcz kjuyanacquín Yooz taku paljaycan, nižaza zajranaca chjatkacan.

MOJKCHI JANCHICHIZ ŽOŇI

⁴⁰ Tsjii mojkchi janchichiz žoňi želatčha. Niiquí Jesusižquiz tjonchičha. Quillžcu, rocchičha, tuž cjican:

—Wejr čhjetinzim pecčhaj niíquí, wejr čhjetinzim atčha amquí.

⁴¹ Nekztan Jesusaquí nii žoňi okžcu, niížquiz lanzičha, tuž cjican:

—Wejr am čhjetnasachiya. Jaziquí čhjetintam cjissa.

⁴² Jalla nuž chiitiquiztanaquí nii orapacha nii žoňiquí žejtchi cjissičha, mojkchi janchi laa cjitiquiztan. ⁴³⁻⁴⁴ Nekztanaquí Jesusaquí nii žoňžquiz iwjt'ichičha, tuž cjican:

—Jaziquí tii čhjul am chiichijay! Anačha jeczquizimi chiichiizquí. Timpluquin oka amquí. Nekztan timplu jiliržquin persuna tjeežca. Nižaza čhjetintiquiztan Moisés mantitacama paa. Jaknužt Moisesquí ofrenda uchajo mantičhaja, jalla nuž ofrenda uchaquíčha. Jalla nižtiquiztan žoñinaca am žejtchi zizaquíčha. Jazic oka amquí. —Nuž mantichičha Jesusaquí.

⁴⁵ Nekztan nii žejtchi žoňiquí tjapa kjutñi ojklaychičha, nii žejtta quintu parlican. Tjapa žoñinacžquin nii quint'ichičha. Jalla nekztanaquí tjapa žoñinacaquí Jesusižtan zalz pecatčha. Jalla nižtiquiztan Jesusaquí anaž jakzi wajtquizimi luzi atchičha, žoňž zizan. Ana žoňž žejlz yokuň ojklaychičha. Nižtami tjapa kjuttan žoñinacaquí niížquin tjonñitačha.

2

ZUCH ŽOŇI ČHJETINTA

¹⁻² Tsjii kjaž majquiztan Jesusaquí Capernaum wajta quejpcchičha, persun kjuyquiz. Nii zizcuquí, tama žoñinacaquí ajczičha, kjuya chjijpscama. Nižaza anatačha campo kjuy zanaran. Nekztan ajczi žoñinacžquiz Jesusaquí Yooz taku tjaajinchičha. ³ Nuž tjaajan, pakpaltan žoñinaca tjonchičha, tsjii zuch žoňi kuzi. ⁴ Muzpa žoňi ajcziž cjen, Jesusižquin ana macjati atchičha. Nekztanaquí tsewctan kjuya pjetžcu, pjetquiztan zuch žoňi kjuylichuc chjijunžquichičha, niíž tjaž zquitquiziquí. ⁵ Ninacaquí Jesucristužquin tjapa kuztan tjonchičha. Nii nayžcu, Jesusaquí zuch žoňžquiz paljaychičha, tuž cjican:

—Jilala. Jaziquí am ujnaca pertuntačha.

⁶⁻⁷ Kjuyquiz julzi yekjap žoñinaca želatčha, judiuž lii tjaajiñi žoñinaca. Ninacaquí kuzquiz pinsatčha, tuž cjican:

—¿Kjažtiquiztan tiíquí nižta chiijo? Anawalipančha tiíž takuquí. ¿Ject ujnaca pertunasajo? Yoozpanikazla ujnaca pertunñiquí. —Jalla nuž pinsichičha lii tjaajiñi žoñinacaquí.

⁸ Jesusaquí persun kuzquiz ninacž pinsita zizzičha. Nekztan ninacžquiz paljaychičha, tuž cjican:

—¿Kjažtiquiztan ančhuca kuz nižta pinsejo? ⁹ ¿Jakzilta takut pjasila chiiz cjesajo? Tii zuch žoňžquiz chiizinsjo, “Am ujnacami pertunta”, ¿cjis pjasila cjesaya? už “Tsijsna. Am tjaž zquti aptižcu oka”, ¿nuž chiiz pjasila cjesaj? ¹⁰ Tsewctan cuchanžquita Yooz

Zoñt'cha wejrqui. Tii muntuquiz jilirit'cha, ujnaca pertunzjapami. Jalla nii zizjapa, an'chucqui tiiž chera.

Nekztanaqui zuch zoñžquiz cjichi'cha:

¹¹—Amquiz cjiw'cha, tsijtsna. Am tjajz zqutinaca aptaza. Oka am kjuya. —Nuž cjican chiichi'cha Jesusaqui.

¹² Nekztanaqui nii zuch zoñiqui tsijtsi'cha. Tjajz zquti aptichi'cha. Liwj tjappachaž cheran, ulanchi'cha. Jalla nižta cheržcu tjapa zoñinacaqui walja ispantichi quirchi'cha, tuž cjican:

—Tižta wira ana cheriñ'cha.

Nekztanaqui Yoozquin honora waytichi'cha.

LEVI CJITA ZOÑI

¹³ Nekztanaqui Jesusaqui wajtquiztan ulanžcu, pajk kot ataran wilta ojklayat'cha. Nuž ojklayan, zoñinacaqui nižquin macjatžquichi'cha. Nekztan Jesusaqui ninacžquiz tjaajinchi'cha. ¹⁴ Wiruñaquei nawj'c'japa ojki'cha. Jiczquiz ojkan, Leví cjita zoñi cherchi'cha, aduanž kjuyquiz julznan. Levíž ejp'qui Alfeo cjitata'cha. Jesusaqui nižquiz paljaychi'cha, tuž cjican:

—Wejt'can chica ojklayñim cjequi'cha.

Nekztan tsijtsu, Jesusižtan ojki'cha Leviqui. ¹⁵ Nižaza Levíž kjuya luli ojki'cha. Nicju Jesusižtan niž tjaajintanacžtan nuž lulan, aduanerunacžtan nižaza ujchiz zoñinacžtan nekzizakaz lulat'cha. Muzpa zoñinacaqui Jesusižquin apzita'cha. ¹⁶ Tsji kjažt judiuž lii tjaajiñi zoñinaca zakaz želat'cha, fariseož partinacami. Jaziqui Jesusižtan anazum zoñinacžtan juntu lulan, naychi'cha. Nekztan pewczi'cha niž tjaajinta zoñinacžquiz, tuž cjican:

—¿Kjažt'quiztan tii Jesusa aduanerunacžtan nižaza ujchiz zoñinacžtan lujljo?

¹⁷ Ninacž chiita nonžcu, Jesusaqui kjaazi'cha, tuž cjican:

—Zuma žejtchinacaqui anaž kullñi pecasa'cha. Laa zoñinacaž kullñic pec'cha. Wejrqui “Zumal kamu'cha” cjiñi zoñinacžquiziqui ana kjawzñi tjonchin'cha. Antiz “ujchizpan'cha” cjiñi zoñinacžquiz kjawzñi tjonchin'cha.

AYUNAS PUNTU

¹⁸ Juanž tjaajintanacžtan fariseož parti zoñinacžtan, jalla ninacaqui ayunasñipanta'cha. Jaziqui zoñinacaqui Jesusižquiz pewczñi tjonchi'cha, tuž cjican:

—¿Kjažt'quiztan Juanž tjaajintanacžtan nižaza fariseož tjaajintanacžtan ayunasñejo? Amiž tjaajintanacžti ana ayunasñipanla.

¹⁹ Nekztan Jesusaqui ninacžquiz tuž cjichi'cha:

—Zalz pijstiquiz impittaž cjenacui, ¿kjažt ayunasasajo? Zalsñi zoñžtan pijstaž paa'cha. Zalsñi zoñi želanpacha, anaž ayunasasa'cha. ²⁰ Tii jarquin nii zalsñi zoñiž kjantaž cjequi'cha. Nekztanž ayunasasa'cha.

²¹ Jesusaqui tii takuzakaz chiichi'cha:

—Anaž jakziltami zijzi zquitquiziqui ew rimintižtan rimintasa'cha. Nižta rimintasaž niiqui, zijzi zquti juc'anti wjajrskatasasa'cha. Ewqui zijziquiztan jaljiznasa'cha. Nekztan juc'antiž tsjelanznasa'cha. ²² Nižaza anaž jakziltami zijzi zkiz luusquiz ew vino alznasa'cha. Nižta alznasaž niiqui, zkiz luus wjajrskatasasa'cha ew vinuqui. Nekztanaqui zkiz luusmi vinumi pizcpacha pertisnasa'cha. Ew vinuqui ew zkiz luusquizpanž alznasa'cha. —Nuž cjichi'cha Jesusaqui.

JEEJZ TJUÑI QUINTU

²³ Nekztanaqui tsji jeejz tjuñi Jesusaqui tiric zkal taypiran okat'cha tjaajintanacžtan. Zkal taypiran ojkan tjaajinta zoñinacaqui tiric oza kjajpchi'cha. ²⁴ Nii cheržcu, yekjap fariseonacaqui Jesusižquiz paljaychi'cha, tuž cjican:

—Cherzna. ¿Kjažtiquiztan nižta paajo? Jeejz tjuñquiziqui nižta anapanča paazqui. Učhum lii quintrala, ¿ana jaa?

²⁵ Nekztan Jesusaqui kjaaziča, tuž cjican:

—Ančhucqui Yooz taku liichinčhucča, ¿ana jaa? Cjijrta Yooz takuqui tuž cjiča: učhum tuquita atchi ejp, David cjitaqui, niž mazinacžtan čhjeri eeskatčičha. Ana čhjul čhjerchiz cjen, ²⁶ Yooz timpluquiz luzziča. Nii ora timplu chawc jiliritičha Abiatar cjitaqui. Timpluquin Yooz yujcquiz nonžta t'antanaca želatča. Jalla nii t'anta aptižcu, lujlčičha David cjitaqui. Nižaza niž mazinacžquiz tojunchičha. Anapantača permitta nii t'anta lujlzqui ina žoñžlaqui. Nižta lujlžcuqui lii quintrala niiqui. Timplu jilirinacažtapankaz nii t'anta lulaj cjitaqui.

²⁷ Nekztanaqui Jesusaqui ninacžquiz chiižinchizakazza:

—Žoñž laycu jeejz tjuñiqui uchtatača. Nii jeejz tjuñquiztanaqui žoñičha juc'ant chekanaqui. ²⁸ Wejrqui tsewctan cuchanžquita Yooz Žoñtča. Jeejz tjuñquizimi čhjulu paaz cjenami weril mantasača. —Nuž cjichičha Jesusaqui.

3

KJARA KJOŇCHI ŽOŇI

¹ Nekztanaqui Jesusaqui wilta tsjii judionacž ajcz kjuyquiz luzziča. Nekz tsjii kjara kjoŇchi žoŇi želatča. ² Ujchiz jwesjapa quintri žoŇinacaqui Jesusa awayt'atča, jeejz tjuñquiz čhjetnaquiya, už anaž čhjetnasaj.

³ Nekztanaqui Jesusaqui kjara kjoŇchi žoñžquiz paljaychičha, tuž cjican:

—Tsijsna. Tii taypiquin cjisna.

⁴ Nekztan parti žoŇinacžquiz paljaychizakazza, tuž cjican:

—¿Jeejz tjuñquiziqui učhum liiqui kjažt cjeejo? ¿Žoñžquiz zuma paasaya uz žoñžquiz ana zuma paasaja; žoñž wira liwriyasaya uz žoñž wira ticskatasaja? —Nuž pewcziča Jesusaqui.

Ninacazti ch'ujukaz želatča. ⁵ Nekztan Jesusaqui niž muytata žejlŇi žoŇinacž kjutŇi chercherziča. Ninacžjapa žawjchičha; nižaza ninacž chojrju kuzziz cjen, llaquitatača. Nekztan laa žoñžquiz paljaychičha, tuž cjican:

—Am kjara chjinzna.

Nuž kjara chjinžcu, žejtchi quirchičha. ⁶ Nekztanaqui fariseo žoŇinacaqui ulanchičha. Ulanžcu Herodes partinacžtan Jesusiž quintra parlichičha:

—¿Jaknužt Jesusa conas? —cjican.

JESUSAQUI TJAAJINCHICHA

⁷ Nekztanaqui Jesusaqui niž tjaajintanacžtan ojklaychičha pajk kot ata. Muzpa tama žoŇinacaqui apziča. ⁸ Tjapa kjuttan yokquiztan tjonchičha, Galilea yokquiztan, Judea yokquiztan, Jerusalén wajtquiztan, Idumea yokquiztan, Jordán puž najwctan yokquiztan, Tiro Sidón wajtanac kjuttan, tjapa tii yokanacquiztan Jesusižquin tjonchičha, niž ancha wali paatanaca cheri. ⁹ Nekztanaqui Jesusaqui niž tjaajintanacžquiz chiižinchičha:

—Wejtta warcuž tjaczina, tii tama žoŇinaca ana wejtquiz ts'acjasajo.

¹⁰ Muzpa žoŇinacž čhjetintaž cjen, tjapa laa žoŇinacaqui Jesusižquin tjonchičha. Niižquiz lanzjapa, ancha ts'acjassiča.

¹¹ Nižaza čhjulorami zajranacaqui nii cherčhaja, niž yujcquiz quillziča. Kjawcan, chiichičha:

—Yooz Matimča amqui, —cjican.

¹² Jalla nekztanaqui Jesusac ninacžquiz walja iwjt'ichičha, tuž cjican:

—Wejtquiztanac anača ančhucqui chiizqui, “Yooz Maatimča”, cjican.

TUNCAPAN APOSTOLONACA ILLZTA

¹³ Nekztanaqui Jesusaqui tsjii curullquin yawchiča. Niiž kuz pecta žoñinaca illžcu ninaca kjawziča. Nekztan niižquin macjatchičha illzta žoñinacaqui. ¹⁴ Tuncapan žoñi utchiča niižtan kamajo, nižaza Yooz taku parlajo. ¹⁵ Ninacžquiz poderchiz cjiskatchičha, Yooz aztan laa žoñinaca čhjetnajo, nižaza zajrami chjatkatajo. ¹⁶ Nii illzta žoñinacaqui tinacatača; Simonatača; niiqui Pedro cjitazakaztača. ¹⁷ Jacobotača; Zebedeož majchtača niiqui. Juantača; Jacobož lajктаča niiqui. Jacobžtan Juanžtan altu jorchiz cjen Boanerges cjitazakaztača. ¹⁸ Andrestača. Felipitača. Bartolomitača. Mateotača. Tomastača. Yekja Jacobotača; Alfeož majchtača niiqui. Tadeotača. Yekja Simonatača; tsjii politicutača niiqui, cananiž partitača. ¹⁹ Judas Iscariotitača; Jesusiž quintra tarazunchičha niiqui. Jalla nužuča Jesusiž illzta žoñinacaqui.

JESUSIZ QUINTRA CHIICHICHA

Nekztanaqui Jesusaqui kjuyquin ojkchiča niiž illzta tjaajintanacžtan. ²⁰ Nekziqui muzpa žoñinacaqui ajcsizakaztača. Jesusaqui niiž tjaajintanacžtanaqui ana čhjeri luli atchiča, žoñinacž muzpa ajcziž cjen. ²¹ Nekztanac yekjap žoñinacaqui cjichiča:

—Lucurataž niiqui, —cjican.

Jaziqui žoñiž lucurata cjiñiž cjen Jesusiž parintinacaqui tjonchiča Jesusa chjichi.

²² Nižaza Jerusalenquiztan judiuž lii tjaajiñinacaqui tjonchiča, tuž cjican:

—Jesusaqui Beelzebú cjita zajraž tantača. Nii zajriž jilirž aztan yekja zajranaca chjatkatniča tiiqui. —Nuž cjichiča.

Beelzebú cjitaqui zajriž jiliritača.

²³ Nekztanaqui nižta chiiñi žoñi kjawžcuqui, Jesusaqui paljaychiča, tuž cjican:

—¿Jaknužt Satanás cjita zajraqui persunpacha chjatkatasajo? ²⁴ Tsjii wajtchiz žoñinacaqui pizcquiz t'aknsasaž niiqui, tsjiimi tsjiimi quintrasasaž niiqui, nii wajtaqui tjatantaž cjequiča. ²⁵ Nižaza tsjii kjuychiz žoñinacaqui pizcquiz t'aknsasaž niiqui, tsjiimi tsjiimi quintrasasaž niiqui, nii kjuychiz žoñinaca wichansnasača. ²⁶ Satanasaqui persuna t'aknsasaž niiqui, ezasača. Niiž aziqui miransnasača. Anaž azziz cjesača.

²⁷ Jaziqui anaž jecmi tsjii azziz žoñž kjuyquiziqui luzi atasacha, ima azziz žoñi čhejlcanaqui. Anaž niiž kinakunacami jwesi atasacha. Chejlžcu, nekztan kinakunaca jwesi luzasača.

²⁸ Cheka ultimu werara chiyučha, tjapa ujnacami tjapa anazum takunacami pertuntaž cjesača. ²⁹ Pero jakzilta žoñit Yooz Espirituž quintra chiičhaj niiqui, anaž pertunta cjesača. Nii žoñiqui wiñaya ujchiz cjequiča.

³⁰ Žoñiž “Zajraž tantamča amqui,” cjiñiž cjen, nuž paljaychiča Jesusaqui.

JESUSIZ MAATAN LAJKNACZTAN

³¹ Nekztanaqui Jesusiž maatan lajknacžtan tjonchiča. Kjuy zanquiztan tsijtscu, Jesusa kjawskatchičha. ³² Kjuyltan žoñinacaqui Jesusižquiz muytata julzi želatča. Nii nacaqui Jesusižquiz mazziča:

—Tekz am maa tjonchinča am lajknacžtan. Am kjawža, —cjican.

³³ Nekztanaqui Jesusaqui kjaaziča:

—¿Ject wejt maajo, wejt jilanacajo?

³⁴ Nii muytata julzi žoñinacž kjutni cheržcu, Jesusaqui cjichiča:

—Tinacača wejt maaqui, wejt jilanacaqui. ³⁵ Jakziltat Yooz mantitacama ojkčhaja, niiča wejt jilaqui, wejt cullaqui, wejt maaqui.

4

ZKALA CHJACZ QUINTU

¹ Wilta Jesusaqui kot atquiz tjaajinchiča. Nekztanac muzpa žoñinacaqui niižquiz macjatžquichiča. Jalla nekztan Jesusaqui walsiquiz luzziča kot kjutni. Žoñinacazti

kot atquiz žejlchiča. ² Nekztan nii walsiquiztan žoñinacžquiz muzpa tjaajinchiča, tuž cjican:

³ —Nonžna ančhucqui. Tsji žoñiqui zkal čhjaqui tewcchiča. Nekztan zkal semilla wichcan wichcanka čhjaccchiča. ⁴ Nuž čhjacan, parti semillanacaqui jicz latuquiz tjojtsiča. Nekzi wežlanacaqui tjonchiča nii semilla luli. ⁵ Parti semillanacaqui maz yokaran tjojtsiča. Maz juntuñaqui ljawallatača yokaqui. Nekztan ratulla jecziča nii čhjactaqui. ⁶ Pero sii kjakiqui nii čhjactaqui ujsiča. Ana kozi zep'i atžcu, ratulla kjoñchiča. ⁷ Parti semillanacaqui ch'ap yokaran tjojtsiča. Nekztan ch'apinacakaz pajkchi, nii čhjactaqui tjatanchiča. Ana pookchiča. ⁸ Parti semillanacazti zuma yokquiz tjojtsiča. Nekztan cuza jecziča, pajkchiča, čhjerchiča. Jaziqui nii semillanacaqui quinsatunca sojtatunca, patac čhjerchiz zapa zkal ozquiz, nuž pookchiča.

⁹ Jalla nekztanaqui Jesusaqui chiižinchiča:

—Jakziltažlaja nonžni cjuñchiz niiqui, nonžla.

CHJACZ QUINTU INTINTISKATTA

¹⁰ Wiruñaqui Jesusa zinalla želan, niiž tuncapan tjaajinta žoñinacžtan nekž žejlñinacžtan, ninacaqui Jesusa pecunchiča čhjacz quintu. ¹¹ Nekztanaqui Jesusaqui kjaaziča, tuž cjican:

—Ančhucaquiz Yooz tjaajnaquiča ančhuca kuzquiz, niiž mantita kamaña puntuquiztan zizjapa. Yekjap žoñinacžquizzti quintunacžtankaz nii puntuquiztan chiyuča, ana criichi kuzziz cjen. ¹² Jalla nižta chiyuča, chercanpacha ana zizajo, nonzcanpacha ana intintajo, ana kuz campiizkatajo, ujquiztan ana pertunta cjisjapa.

¹³ Nekztanaqui Jesusaqui tjaajinta žoñinacžquiz pewcziča, tuž cjican:

—¿Anača tii zkala čhjacz quintu ziz, ančhucjo? ¿Jaknužt parti weriž chiita quintunaca zizasajo? ¹⁴ Ančhucaquiz tjaajnuča. Zkala čhjacz quintuqui jalla tuž cjiča: Jakziltat Yooz taku paljayčhaja, jalla niiča nii zkala čhjacñi žoñiqui. ¹⁵ Tsji semillanacaqui jicz latuquiz tjojtsiča. Čhjulorat tsji žoñinacaqui Yooz taku nonžaja, oralla Satanasaku tjonča, kuzquiztan nonžta taku kjañzjapa. Jalla nižtača nii jicz latuquiz yokažtakaz žoñinacaqui.

¹⁶ Nižaza tsji semillanacaqui maz yokaran tjojtsiča. Nii maz yokažtakaz žoñinacaqui Yooz taku nonžcu, orallaž catokča. Pero tsji upacamakaz Yooz tawk jaru kamča. ¹⁷ Ana koz zep'ichiz zkalaztakazza ninacaqui. Yooz taku catoktiquiztan yekjap žoñinacaqui quintrassa, ninaca čjaawjča. Nižaza pruebanacac tjonča. Nekztan ratulla Yooz taku tjažza, quejpsa.

¹⁸ Nižaza tsji semillanacaqui ch'ap yokaran tjojtsiča. Nii ch'ap yokažtakaz žoñinacaqui Yooz taku nonža. ¹⁹ Nekztanaqui čhjulquinami pinsiča. Wali jiru cjis pecča; čhjultakimiž pecča. Nekztan kuzqui turwaysa. Nižta kuzziz cjen, Yooz taku tjatanñiča. Ch'ap yokaran čhjacta semillanaca ch'apiž atipta, anaž pakji atča. Jalla nižtaž nii ch'ap yokažtakaz žoñinacaqui. Nužquiz nii žoñž kuzquiz Yooz takuqui anaž pookča.

²⁰ Tsji semillanacaqui zuma yokquiz tjojtsiča. Nii zuma yokažtakaz žoñinacaqui Yooz taku nonžcu, tjapa kuztan catokča. Nekztanaqui ninacž kuzquiz Yooz takuqui cusaž pookča. Nii zum yokquiz čhjactaqui cusaž čhjerča —quinsatunca, sojtatunca, patac čhjerchiz zapa zkal ozquiz. Jalla nižta Yooz takuqui pookča zuma žoñinacž kuzquiziqui.

MICHA TJEEZ QUINTU

Jesusaqui tsjižtan quint'ichiča, tuž cjican:

²¹ —Micha ana tjeeznasača cajun kjuyltan nonzjapa, nižaza tjajz zquit koztan nonzjapa. ¿Jalla nižta cjesajo? Anaž cjesača. Micha tjeezqui iztacž juntun nonznasača, zuma kajajo. ²² Čhjulu čhjojžtami wažtapanikaz cjequiča. Nižaza Yooz puntu ana

ziztanacami kjanapacha ziztapanikaz cjequiča. ²³ Jakziltažlaj nonžni cjuñchiz niiqui, nonžla.

²⁴ Jesusaqui cjichizakazza:

—Weriž chiita taku zuma nonžnalla ančhucqui. Jaknužt ančhuc tjaačhaja, jalla nižtazakaz Yoozqui ančhucacquiz tjaasača; iya zakaz yapznasača Yoozqui. ²⁵ Jakziltažlaj catokni kuzziz niiqui, juc'anti zuma kuz tjaataž cjequiča, Yooz taku intintajo. Jakziltažlaj ana catokni kuzziz niiqui, juc'anti turwayskattaž cjequiča. Jalla nižtiquiztan Yooz takuqui anapan intintiñiž cjequiča. —Nuž tjaajinchiča Jesusaqui.

ZKAL QUINTU

²⁶ Nižaza Jesusaqui iya tjaajinchiča, tuž cjican:

—Yooz wajtchiz žoñinacacqui jalla tužuča. Tsjii žoñiqui zkala čhjaccča. ²⁷ Nekztan ween tjajča, majiñ žaaža. Jaknužt zkalaqui jeczaja, pajkčhaja, nii ana zizza žoñiqui. ²⁸ Zkal yokaqui juyžtokaz pookča. Primiruqui zkalaqui jecža, nekztan pjajkjallča, nekztan ozziz cjissa, nekztan čhjerchizza. Nuž pookča. ²⁹ Nekztan zkala wejlziž cjen pajk cuchillžtan zkala ajza. Zkala ricujz timpuča.

MOSTAZA CJITA SEMILLA PUNTU

³⁰ Jesusaqui tsjii quintužtan tjaajinchiča.

—Yooz wajtchiz žoñinaca, ¿jalla nii puntu irata čhjulut cjesajo? Ančhucacquiz cjiwča, tii quintu irata cjesača, mostaz quintu. ³¹ Tsjii semillaqui mostaza cjitača. Tjapa semillquiztan juc'ant zkoltallača. ³² Pero čhjecta mostaz semillaqui walja pakji pajkča, čhjul zkalquiztanami juc'anti. Pajk itzizziza. Layni wežlanacami itzquiz julžcu, ziwžquiz jeejznasača. —Nuž tjaajinchiča Jesusaqui.

³³ Jalla nižta quintunacžtan žoñinacžquiz tjaajinchiča, quintu nonžni otčañcama.

³⁴ Quintunacžtankaz tjaajinchiča. Nekztan niž persun tjaajinta žoñinacžquiz zapa quintumi intintiskatchiča, parti žoñinacaž ana želan.

JESUSAQUI TJAMIMI KJAZ LJOJKIMI MANTICHA

³⁵ Tsjii nooj tjuñiž kattan, Jesusaqui niž tjaajinta žoñinacžquiz paljaychiča, tuž cjican:

—Tii kotž najwktuñtanž ojklay, —cjican.

³⁶ Nekztan parti žoñinaca eccu, Jesusaqui tsjii walsiquiz ojkičiča niž tjaajinacžtan. Nižaza yekja walsanacacqui ninacžtan chica ojkičiča. ³⁷ Nekztanaqui tsjii wali pjursanti tjami zalčiča. Jaziqui juc'anti tjamiž cjen walsiquiz ancha kjaz luzziča. Walsacqui jozipan kjaz chijpsiča. ³⁸ Jesusaqui walsa kjuyltan tsjii azquiz tjajatča, wirquin. Tjaajinta žoñinacacqui Jesusa žiñziča, tuž cjican:

—¡Tjaajiñi Maestro! ¡Ticzmayala učhumqui! ¿Anam llaquisya?

³⁹ Wajtžcuqui Jesusaqui tjami mantichiča, apaltajo. Kjaz ljojki mantichizakazza:

—¡Ch'uj žela! —cjican.

Nekztanac tjamimi nižaza kjaz ljojkinacami apaltichiča. ⁴⁰ Nekztan Jesusaqui ninacžquiz cjichiča:

—¿Kjažtiquiztan ancha tsucchinčhuctajo? ¿Ana wejtquiz kuzzizčhuckaya?

⁴¹ Tjaajinta žoñinacacqui ancha ispantichi cjissiča. Ninacpora parlassiča, tuž cjican:

—¿Čhjul žoñit teejo? Tiiž takucama tjamimi nižaza kjaz ljojki caza.

5

ZAJRAZ TANTA ZOÑI

¹ Nekztanaqui kotž najwctuñtan irantichiča Gadara cjita yokquin. ²⁻³ Jesusaqui walsiquiztan ulantan, tsjii zajraž tanta žoñiqui campu santuquiztan tjončiča. Campu santuquin kamñitača. Nižaza anaž jecmi nii zajraž tanta žoñi čheli atatča, jir carinžtanami. ⁴ Kjaž wilta kjojchami kjarami carinžtan čhejlžinzpantača. Čhejlžtiquiztan

carinaqui kjoksñipankaztača; t'una kjolzñipankaztača. Anaž jecmi nii žoňž azquiziqui alcansatča, nii atipzjapaqui. ⁵ Ween majiñ campu santuran cururan ojklayñitača kjawcan. Maztan persun janchi chjojritsñitača. ⁶ Ažquiztan nii žoňiqui Jesusa cheržcu, zajtžquichiča, Jesusiž yujcquiz quillzlaki. ⁷ Nekztan altu joržtan chiichiča, tuž cjican:

—Jesusa, Arajpach Yooz Maati, ¿kjažtiquiztan am wejtquiz mitisi? Am roct'uča, anaž wejr tjatnalla, anaž wejr sufriskatalla.

⁸ Tuquiqui Jesusaqui mantichiča, tuž cjican:

—Zajra, tii žoňžquiztan ulna.

Nuž mantiquiztan zajraqi chiichiča. ⁹ Nižaza Jesusaqui pewczyča:

—¿Chjul tjuuchizamta? —cjican.

Nii zajraqi kjaaziča, tuž cjican:

—Tama cjitaž wejt tjuuqui. Tamača wejrnacqui.

¹⁰ Nekztan nii zajranacaqui Jesusižquiz ancha rocchiča, ana najwcuñ ojklayskatajo.

¹¹ Nekziqui tsjii lumquiz tama cuchinacaqui lulatča. ¹² Nižtaqui Jesusižquiz rocchiča, tuž cjican:

—Cuchinacžquin wejrnac cuchnalla. Cuchinacžquizkaz luzkatalla.

¹³ Nekztanac Jesusac cjichiča:

—Oka nižtaqui.

Ulanžcu zajranacami cuchinacžquiz luzziča. Tsjii pizc waranka cuchinaca želatča. Zajranacaž luztan cuchinacaqui isphantichiča. Kot kjutñi jira pariju chjujcuntichiča. Kjazquiz luzcu, ticziča.

¹⁴ Nekztanaqui nii cuhi itzñi žoňinacaqui tsucaña zajtchiča. Wajtquinami jochquinami cwint'ichiča cuhi kjazquiz katta quintu. Nekztan žoňinacaqui ojkcchiča, nii paatanaca cheržni.

¹⁵⁻¹⁶ Jesusižquin irantižcu, zajraž tanta žoňi žejtchi cherchiča. Julzi, zquitimi cajtzi, žejtchi, nižta cherchiča. Jalla nuž cheržcu nii žoňinacaqui ancha tsucchiča. Isphantichiča. Nekztan nii cheržni žoňinacaqui yekja žoňinacžquiz mazziča. Jaknužt nii zajraž tanta žoňi watčaja, jaknužt nii cuchinacami watčaja, nii mazmazziča.

¹⁷ Nekztanaqui žoňinacaqui Jesusižquiz rocatča:

—Tii yokquiztan okalla amqui, —cjican.

¹⁸ Nekztan Jesusa walsiquiz luznan nii žejtchi žoňiqui Jesusižquiz rocatča:

—Amtanpan tira žejlz pecuča, —cjican.

¹⁹ Jesusaqui ana munchiča, tuž cjican:

—Am kjuya oka amqui, am jamillanacžquin. Ninacžquiz mazca, “Wejr okziča Yoozqui. Yooz čhjetintitča wejrqui”, cjican.

²⁰ Nekztanaqui Tunca Wajtanaca cjita yokaran ojklaychiča nii žejtchi žoňiqui. Nicjuñ jaknuž Jesusaqui nii čhjetinchižlaja, jalla nii mazmazquichiča. Jalla nekztanaqui nii maztiquiztan tjapa žoňinacaqui tsucchiča.

JESUCRISTUCHA LAA ŽOŇI ČHJETINŇIQUI

²¹ Nekztanaqui Jesusaqui kot najwctuñtan quejpžquichiča walsiquiz. Kot ataran želan, nekziqui muzpa tama žoňinacaqui niž muytata ajcziča. ²² Jalla nekztan tsjii Jairo cjita žoňiqui tjonchiča. Judionacž ajcz kjuy jiliritača niiqui. Jesusa cheržcu niž yujcquiz ezlaki quillziča. ²³ Nekztan Jesusižquiz ancha rocchiča, tuž cjican:

—Ticzmayož wejt kolta uzqui. Tjonžcalla amqui. Wejt uzaquiz am persun kjaržtan lanžinalla, wejt uz žetajo, ana ticznajo.

²⁴ Nekztanac Jesusaqui nižtan chica nii žoňž kjuya ojkcchiča. Okan tama žoňinacaqui Jesusiž wirquiz apziča, ts'acjascan tejwc tejwewarascan. ²⁵ Žoňinacž taypiquiz tsjaa laa žon želatča. Tuncapan wata ljoc okiñtača. ²⁶ Tsjii kjaž kullñi žoňinacžquin ojkcchinča.

Juc'anti sufriskatchiĉha ninacaqui. Nužquiz inapankaz tjappacha naaža cusasa cassinĉha. Naa žonqui juc'anti laa cjisnatĉha; ana wira žeti atatĉha. ²⁷⁻²⁸ Jesusiž paata quintunaca nonchinĉha. Nekztan Jesusiž wirquiztan macjatchinĉha. Tama žoñinacž taypiguiz želan, tuž cjican pinsichinĉha:

—Niiž zquitikaj lanznuĉhaj niiqui, žetaka.

Nekztan niiž zquiti lanzinĉha. ²⁹ Lanžcu nii orapacha tsijtsiĉha naaža ljoc ojkñiqui. Žejtchinĉha. Persun janchiquiz naychinĉha, nii laaquiztan žejtchi. ³⁰ Jesusaqui persun kuzquiz naychiĉha, niiž aztan naa žon ĉhjetinchiĉha, nii. Nayžcu wir kjutñi cherziĉha. Nekztan pewcziĉha, tuž cjican:

—¿Ject wejt zquiti lanzejo?

³¹ Nekztanac niiž tjaajinta žoñinacaqui cjichiĉha:

—Cherzna. Tama žoñinaca ancha amquiz ts'acjassa. ¿Kjažtiquiztan am nuž pewczjo, “Ject wejr lanzejo?” cjicanajo.

³² Nekztan Jesusac žoñinacž kjutñi chercherziĉha, jectĉhalaj nii lanzi, nii pajzjapa.

³³ Nekztan naa žonqui persun curpu žejtchi nayžcuqui, ekeksan cjarcatcan macjatchinĉha, Jesusiž yujcquiz quillzinĉha. Nekztan naaqui tjapa werara mazzinĉha.

³⁴ Nekztan Jesusaqui cjichiĉha:

—Cullacalla. Tjapa kuztan criichiž cjen, ĉhjetinta cjissamĉha. Jaziqui žejtchipanim cjequiĉha. Cuntintum okaquiĉha.

³⁵ Nekztanaqui Jesusiž naa žonaquiz chiyan, tsjii žoñinacaqui tjonchiĉha; Jairo cjita judio jilirž kjuyquiztan tjonchiĉha. Nii jiliržquiz cjichiĉha:

—Am uzqui ticzinĉha. Anam iya tii maestružquiz molistis waquiziĉha.

³⁶ Jesusazti nii žoñinacž chiita taku ana catokchiĉha. Nekztan nii jiliržquiz cjichiĉha:

—Ana am niic kuz turwayskata. Yoozquin tjapa kuztanpan cjeella.

³⁷ Nekztan Jesusaqui Pedružtan Santiagužtan Juanžtan (Santiaguž lajk) ninacakaz apskatchiĉha. Partinaca ana apskatchiĉha Jesusaqui. ³⁸ Nekztan judío jilirž kjuyquin irantižquichiĉha. Nekzi žoñinacaqui ancha kjawcanž kaatkalĉha. Nižta cherchiĉha Jesusaqui. Ancha arnatĉha nii kaañi žoñinacaqui. ³⁹ Kjuyquin luzcu, Jesusaqui cjichiĉha:

—¿Kjažtiquiztan ancha aranje, nižaza kaajo? Taa uzqui anaĉha ticzin, tjajĉha.

⁴⁰ Nekztan nii žejlñi žoñinacaqui tjassiĉha, nii nonžcu. Jesusazti zancuñ nii žoñinaca ulanskatchiĉha. Nekztanaqui Jesusaqui maa ejpžtan niiž mazinacžtan luzziĉha, jakziquin naa uz želatĉhaja, nicju.

⁴¹ Nekztan Jesusaqui naa uza kjara tanziĉha. Nižaza altu tawkžtan chiichiĉha:

—Talita cumi, —cjican.

Nii takuqui cjiĉha, “Usalli, žaazna”.

⁴² Nekztanac nii orapacha naa uzqui žaaziñĉha. Ojklaychiñĉha. Tuncapan watchiztaĉha naa uzqui. Nekztanaqui nii žoñinacaqui kuz kata tsucchiĉha. Ancha ispantichiĉha.

⁴³ Nekztan Jesusaqui zuma iwjt'ichiĉha, tuž cjican:

—Ana jeczquizimi tii ĉhjetinta quintu chii chiyaquiĉha.

Nuž mantižcu, ninacžquiz mantichizakazza, naa uzaquiz ĉhjeri tjaaajo, nii.

6

NAZARET CJITA WAJTQUIN OJKCHICHA

¹ Nekztanaqui Jesusaqui najwctan persun wajtquin ojkchiĉha niiž tjaajintanacžtan.

² Jeejz tjuñquiziqui judionacž ajcs kjuyquiz tjaajinchiĉha. Nii nonžcuqui žoñinacaqui ispantichiĉha, tuž cjican:

—¿Jakziquin zizzit tii žoñi tii tjaajinznacaya? ¿Jaknuž zizzit tii tjaajinznacaya? ¿Jaknuž paachit tii milajrunacaya? ¿Jaknužupan teejo? ³ Tiiqui carpintirukazla, María majĉĉha tiic, ¿ana jaa? Tiiž lajknacaqui Jacobo, José, Judas, Simón cjitaĉha. Ninacžtan tiiž cullaquinacžtan tii wajtquiz uĉumnacžtan kamĉha. —Nuž cjichiĉha.

Nekztanaqui nii wajtchiz žoñinacaqui Jesusiž quintra muzpa žawjziča. ⁴ Nekztan Jesusac chiichiča:

—Tjapa žoñinacaqui Yooziž uchta profetžquiz rispita. Pero persun wajtchiz žoñinacami persun parintinacami persun familianacami profetžquiz anaž rispitz pecñiča.

⁵ Nekziqui nii wajtquiz tsjii kjažultan žoñi čhjetinchiča, kjaržtan lanžcu. Ana iya milajru paayi atchiča. ⁶ Ana criiñiž cjen Jesusaqui cjichiča:

—¿Kjažtiquiztan tii žoñinacaqui ana criijo? ¿Kjažt cjisnaquejo?

Nekztanaqui nii wajtquiztan ulanžcu, visinunacž wajtquiztan wajta tjaajinñi ojklajchiča Jesusaqui.

TJAAJINTA ZOÑINACA CUCHANTA

⁷ Jesusaqui niiz tuncapan tjaajinta žoñinaca kjawžcu, pucultan pucultan cuchanchiča:

—Ančhucqui Yooz aztan zajranaca chjatkataquiča, —cjican.

⁸ Jalla nekztanac mantichiča, tuž cjican:

—Ančhucqui anaž čhjulumi chjichaquiča jiczjapaqui, anaža žak quelzmi anaza čhjerimi anaza paazmi. Tsjii atskaz chjichaquiča. ⁹ Chjata čhjatžcuča okaquiča. Nižaza tsjii zquitillchizkaz okaquiča, ana pizc zquitichiz. ¹⁰ Ančhucqui jakziquinž alujasačhaja, nekziž kamaquiča, čhjulatorat nii wajtquiztan ulnačhaja, niicama. ¹¹ Jakzilta watjat ančhuc ana chertz pecčhaja, nižaza ančhuca takumi ana nonz pecčhaja, jalla nii wajtquiztan ulnaquiča. Nekztan nii yok pulpu ančhuca kjojchquiztan tsajt tsajt-snaquiča, ninacž uj tjeezjapa. Ultim weraral cjiwčha, juyzu tjuñquiziqui Sodomo nižaza Gomorra cjita watjanacchiz žoñinacaqui castictaž cjequiča. Pero nii ana ančhuc pecñi žoñinacazti juc'anti castictaž cjequiča. —Nuž cjichiča Jesusaqui.

¹² Jalla nekztanaqui niiz tuncapan tjaajinta žoñinacaqui Yooz taku paljayi ulanchiča, tuž cjican:

—Ančhucqui tjappacha kuz campiya. Ančhuca uj paaznacaqui eca.

¹³ Nekztanaqui zmali zajranaca chjatkatchiča. Nižaza asiitižtan achquiz tjawkžcu, muzpa laanaca čhjetinchiča.

JUAN BAUTISTA CONTA

¹⁴ Tjapa kjutñi nii yokaran žoñinacaqui Jesusiž ancha wali paata milajrunaca zizziča. Herodes cjita nacionž chajwc jilirimí zizzizakaztača. Nii Jesusiž paata milajrunacž puntu nonžcuqui, Herodesaqui cjichiča:

—Juan Bautistala tiiqui. Ticziquiztan jacatatchižlani. Jalla nižtiquiztan walja milajrunaca paazjapa poderchizlani.

¹⁵ Yekjap žoñinacaqui cjichiča:

—Elías cjita profetila tiiqui.

Yekjapaqui cjichiča:

—Tuquitan Yooz taku parliñi profetažtakazla tiiqui.

¹⁶ Jesusiž quintu nonžcu Herodes cjita nacionž chawc jiliriui cjichiča:

—Juan Bautistala tiiqui. Wejrqui tiiz acha pootkatchinča. Anziui jacatatchila tiiqui. —Nuž cjichiča Herodesaqui.

¹⁷ Tuquiqui tužu watchiča. Herodiy cjita žonqui Felipiž tjuntača. Felipitača Herodes jilaqui. Nekztan Herodesaqui Felipiž tjunatan zalsiča. Nekztan Herodiy cjita tjunqui Herodižquiz paljaychiča:

—Nii Juan tankata. Carsilquiz chawjczna. —Nuž cjichinča naaqui.

¹⁸ Tuquitan Juanqui Herodes cjita jiliržquiz chiižinchiča, tuž cjican:

—Am persun jilž tjunatan zalsamčha amqui. Nuž ana waquisiča. Jaziqui liy quintram kamčha amqui.

¹⁹ Nekztanaqui naa Herodiiqui Juanž quintra ancha žawjchinča. Conkatzpan pecatča. Pero ana atchinča. ²⁰ Juanqui zuma kuzziztača, ana ujchiz žoñi. Nekztan Herodesaqui Juanžquiz eksiča. Nekztan Herodiyqui ana conkati atchinča. Herodesaqui Juanž taku nonžcu, walja paysnakchiča. Jalla nuž cjenami Juanž taku juztazñipankaztača.

²¹ Wiruñaqi niiž cumpliaños pijztiquiz Herodesaqui cusa čhjerinaca luli kjawziča. Wajt jilirinaca, sultatž jilirinaca, Galiliquiztan ricach žoñinaca, ninaca kjawziča. Nii tjuñquiz naa Herodiyqui ancha kuz tjutzinča, Juan conkatzjapaqui. ²² Nii nooj jakziquin čhjeri lujlčhaja, nicju Herodiyž turqui tsati luzzinča. Nekztanaqui naa turaž ancha tsajtchinča. Nii cheržcu, juztazziča Herodižtan niiž invitta žoñinacžtanaqui. Nekztan nii Herodes jiliriqi naa turaquiz paljaychiča, tuž cjican:

—Chjulum pecchaj niiqui, wejtquiztan mayaquiča. Amquiz tjaača.

²³ Jaziqui Herodesac turaquiz juramentužtan chiichiča, tuž cjican:

—Chjulu pecanami amiž maytacama chicat wejt nacionami amquiz tjaasača.

²⁴ Nekztan ulanžcu naa turqui maa pewczinča:

—¿Čhjulut wejr mayas, mama? —cjican. Maaqui kjaazinča:

—Juan Buatistiž acha maya.

²⁵ Nekztan apura jiliržquiz luzquichinča naa turqui. Maychinča maaž mantitacama, tuž cjican:

—Anzpacha tsjii chuwquiz Juan Bautistiž achal pecuča.

²⁶ Nekztanaqui nii jiliriqi ancha llactazziča. Juramentužtan chiichiž cjen, nižaza niiž mazinacaž nonziž cjen, ana kjaž cjiyi atchiča. ²⁷ Nekztan sultatu cuchanchiča Juanž acha zjijcajo. ²⁸ Carsila ojkchiča mantita sultatuqui. Nekztanaqui Juanž acha pootžcu chuwquiz zjijcchiča. Naa turaquiz acha tjaatatača. Nekztan naaqui maaquin acha tjaažquichinča.

²⁹ Jalla nekztanaqui Juanž acha poota nonžcuqui, Juanž tjaajintanacaqui niiž curpu mayi tjonchiča, chjitzjapa, yokquiz tjatzjapa.

LUJLZ ČHJERI TJAATA

³⁰ Wiruñaqi Jesusiž cuchanta žoñinacaqui quejpžquichiča. Jesusižquiz cwint'ichiča tjapa ojklaytanacami tjapa tjaajintanacami. Nekztan Jesusaqui ninacžquiz paljaychiča, tuž cjican:

³¹ —Jakziquint ana žoñinaca žejlčhaja, nicju tjappachaž ojklalla. Nicju jeejžcaquiča. Ancha žoñinacaž tjontjonžtiquiztan wira ana čhjerimi lujlzucatača.

³² Nekztanaqui Jesusižtan niiž tjaajinta žoñinacžtan, jalla ninacakaz ojkchiča; ana žejlz yokquin walsiquiz ojkchiča. ³³ Pero eclichi žoñinacaqui ninaca ojkñi cherchiča. Žoñinacaqui ninaca pajžcu tjapa wajtquiztan kjojchuñ zajtchiča. Jaziqui nii žoñinacaqui Jesusiž tuqui irantichiča. ³⁴ Jesusaqui nii yokquin irjatžcuqui walsiquiztan ulanchiča. Nekztan tama žoñinaca cherziča. Nii žoñinaca okziča. Ana awatirchiz uuzanacažtakaz nii žoñinaca želatča. Nekztanac Jesusac walja tjaajinchiča. ³⁵ Ima tjuñ katalla Jesusiž tjaajintanacaqui tjonchiča, tuž cjican:

—Ana žejlz yokquizla učumqui. Tjuñiqui wajillaž kataquiča. ³⁶ Jaziqui tii žoñinacaqui joch kjutñimi wajt kjutñimi cuchnalla, nicju čhjerimi kjayžcajo. Ninacžta čhjeri ana žejlča.

³⁷ Jesusaqui kjaaziča:

—Ančhucča tinacžquiz čhjeri tjaa.

Ninacaqui cjichiča:

—¿Tinacžquiz čhjeri tjaazjapa, paa patac paaztan t'anta kjayi okas?

³⁸ Nekztan Jesusac kjaaziča:

—¿Kjaž t'antat ančhucalta žejljo? Cheržca ančhucqui.

Nekztan cheržcu quejpžquichiča ninacaqui. Nekztan chiichiča, tuž cjican:

—Pjijska t'anta pizc ch'iz žejlča.

³⁹ Jalla nekztanaqui Jesusaqui ninaczquiz cjichiča:

—Jaziqui pastu yokaran t'aka t'aka tii zoñinaca tjulžna, ⁴⁰ patacquiztan pataca, pjijska tuncquiztan pjijska tunca.

Nekztan nužupan julziča zoñinacaqui. ⁴¹ Nekztanaqui Jesusaqui nii pjijska t'anta pizc ch'iz niž kjarquiz tanzcuqui, tsewcchuc cherziča. Nekztan Yooz Ejpžquin gracias cjican chiichiča. Nekztan t'anta kjolziča. T'una t'una kjolžcu, tjaajintanaczquiz tojziča, parti zoñinaczquiz onajo. Nižaza nii pizc ch'iz tojzizakazza zoñinaca lulajo. ⁴² Nekztan tjapa zoñinacaqui chjeki cjissiča. ⁴³ Nekztanaqui žejtchi t'anti t'unanacami ch'iz t'unanacami tuncapan canasta chjijpi ricujchiča. ⁴⁴ Nii t'anta lujlñi luctak zoñinacaqui pjijska warankatača.

JESUSAQUI KJAZ JUNTUÑ OJKCHICHA

⁴⁵ Nekztanaqui Jesusaqui niž tjaajintanaca walsiquiz luzkatchiča, nii kota kakajo, Betsaida cjita wajtquin kotž najwcchaktan. Ninacz ojktan Jesusaqui parti zoñinaczquiz cjichiča:

—Ančuca kjuyaž okaquiča.

⁴⁶ Zoñinaca cuchanzcuqui Jesusaqui cur kjutñi yawchiča, Yooz Ejpžtan parlisjapa. ⁴⁷ Nii oraqi zumchitača. Curquin Jesusaqui zinallatača. Pajk kotquiziqui nii tjaajinta zoñinaca walsiquiz kjaz kot tayıpıquintača. ⁴⁸ Jesusaqui curquiztan walsa cherchiča. Tjamiqi pjursantitača. Nii tjaajinta zoñinacaqui tjapa aztan langznatča, najwcchaktan walsa tjakzjapa. Ima kjantatiž cjen ninaczquin ojkchiča Jesusaqui. Kjaz juntun ojkchiča, tsjii latu watzjapa. ⁴⁹ Nii tjaajintanacazti Jesusa kjaz juntun ojkñi cherchiča. Nekztanac kjawchiča:

—Cuntinaž caa, almaž caa, —cjican.

⁵⁰ Ancha tsucchiča. Nekztanaqui Jesusaqui paljaychiča, tuž cjican:

—Anača tsuca ančhucqui. Wejrtča. Tjup kuzziz cjee.

⁵¹ Nekztanaqui walsiquiz luzziča Jesusaqui. Nii oraqi tjamiqi zekziča. Jalla nekztanaqui tjaajintanacaqui ispantichiča. Inakaz cjissiča. ⁵² Ninacatača ana nii t'anta milajru intintazñinacaqui. Imazi ninacz kuznacatača zizñi.

JESUSAQUI LAA ZOÑINACA CHJETINCHICHA

⁵³ Nekztanaqui pajk kota kajžcuqui Genesaret cjita yokquiz irantichiča. Nekztan walsa kjaz kot atquiz mokžcu ecchiča. ⁵⁴ Walsiquiztan ulnan zoñinacaqui Jesusa pajchiča. ⁵⁵ Jalla nekztanac nii zoñinacaqui tjapa kjutñi ojkchiča, laanaca zjijczjapa. Jakziqınt Jesusa želatčhaja, nicju laa zoñinaca zjijcchiča zquitquiz callžcu. ⁵⁶ Jochiran kolta watjaran pajk watjaran ojklayatča Jesusaqui. Jakziqınt ojklayatčhaja, nekzi laa zoñinaca zjijcñipankaztača. Nižaza zoñinacaqui Jesusa rocchiča, laa zoñinaca Jesusiž zquiti lanznajo. Jesusiž zquiti lanzñinacaqui žejtchiča.

7

¿CHJULUT UJ CJES ZOÑZQUIZQUI?

¹ Nekztanaqui fariseo zoñinacaqui Jesusižquiz macjatchiča, tsjii kjažt judiuž lii tjaajinacztan Jerusalenquiztan tjonchi. Jakziquin Jesusa želatčhaja, jalla nicju ajcsiča.

² Nižaza nekzi Jesusiž tjaajinta zoñinacaqui čheri lulatča, kjara awjz costumbre ana paažcu. Nuž ana kjara awjžcu lulan, cherchiča parti zoñinacaqui. Nekztan quintra chiichiča. ³ Nii fariseo zoñinacaqui ana kjara awjžcu, wira ana lujlñitača. Parti judio zoñinacaqui nižtazakaztača. Jaziqui tuquita zoñinacz costumbre nužupan chjojñitača.

⁴ Nižaza čheri kjayžcu ana kjara awjz costumbre paažcu, ana wira lujlñipantača.

Nužupan ancha costumbre cumpliñinacatacha. Wazunacami mazcanacami jir mazcanacami catrinacami nižtanaca ajunñipankaztača. ⁵ Nuž cjen nii fariseo žoñinacaqui judiuž lii tjaajiñinacžtan Jesusižquiz pewcziča, tuž cjican:

—¿Kjažtiquiztan am tjaajintanacaqui tuquita costumbre ana cumplejo? Ana kjara ajwžcu lujl-la.

⁶ Jesusaqui ninacžquiz kjaaziča, tuž cjican:

—Anazum kuzziz žoñinacčhucča ančhucqui. Ultim werara ančuca puntuquiztan chiichiča tuquita Isaías cjita žoñiqui. Tuž cjican cijrtkalča:

“Tii žoñinacaqui tawkžtankaz Yooz rispitiča; juntuñkazza. Ultimu kuzquiz ana Yooz rispitiča. ⁷ Inapankaz Yooz sirwiča tii žoñinacaqui. Tinacaqui žoñž taku tjaajiñiča, “Tiiča Yooz takuqui”, cjican”.

—Nuž cijrtkalča Isaías cjita žoñiqui.

⁸ Jesusaqui cjichizakazza:

—Nižtapan ančhucqui Yooziž mantita ana cumpliñčhucča. Žoñž cuzturumpi cumpliñčhucpankazza. Mazcanacami wazunacami ajunz nižta costumbrenaca cumpliñčhucpankazza. ⁹ Ančhucqui Yooziž mantita tjatanča. Ančuca costumbrekaz tucquin utča. ¹⁰ Tuquita Moisés cjita žoñiqui chiižinchiča:

“Am maa ejp rispita. Nižaza jakziltami niž maa ejpž quintra chjaawjkatačhaja, jalla niiqui, contaj cjila”. Nuž mantichiča Moisesaqui. ¹¹ Ančhuczi tuž cjiñčhucča: “Jakzilta žoñit niž maa ejpžquiz chiyasača, tuž cjican, ‘Wejrqui amquiz anal yanapi atasacha. Tjapa wejt cusasanaca, Yoozquiz tjaatača’. ¹² Nuž chiyachaj niiqui, maa ejp yanapz anaž waquisiča”. Nuž cjiñčhucča ančhucqui. ¹³ Nižtiquiztan ančuca costumbre ana tjatzniž cjen, Yooz mantitaqui tjatža. Jalla nižta paayiñčhucpankazza ančhucqui. —Nuž chiižinchiča Jesusaqui.

¹⁴ Nekztanaqui Jesusaqui wilita žoñinaca kjawziča, tuž cjican:

—Ančhucqui, tjappacha nonžna. Wejt taku intintazni cjee. ¹⁵ Anaž zawnctan kjuylichuc luzniiqui uj cjesača žoñžquiziqui. Žoñž kuzquiztan ulanñi niž uj cjesača žoñžquiziqui. ¹⁶ Jakziltažlaj nonžni cjuñchiz niiqui, nonžla.

¹⁷ Nekztanac Jesusac žoñinaca eccu kjuya ojkchiča. Kjuya luzcu niž tjaajintanacaqui Jesusižquiz nii ana intintazta takunaca pewcziča. ¹⁸ Jalla nekztan Jesusaqui kjaaziča, tuž cjican:

—¿Ančhucqui nižtazakaz anaž naazya? ¿Anapanž intintiya? Tužuča niiqui. Anača zawnctan kjuylichuc luzniiqui uj cjesača žoñžquiziqui. ¹⁹ Nii lujltaqui kuzquiz ana luzasača; pjuchquizpanž luzza. Nekztan pjuchquiztan wir kjutni ulanča zawncchuc. Jalla nižtiquiztan čjul čheripankaz lulasača žoñinacaqui.

²⁰ Nekztan cjichizakazza:

—Kuzquiztan ulanñi niž uj cjesača žoñžquiziqui. ²¹ Žoñž kuzquiztan tižta ana walinaca ulanča: anawali pinsiz, adulteriuquiz ojklayz, yekja maatakžtan žejlz, žoñi konz, ²² tjañi cjis, wali jiru cjis pecz, uj paaz, incallz, anawali kamañchiz cjis, čhjultaki zmaz, anazum takunaca joojooz, mita cjis, anazum kuzziz cjis. ²³ Nižtanaca kuzquiztan ulanča. Jalla nižtanaca uj cjesača žoñžquiziqui.

JESUSIZQUIN KUZUZ MAATAKA

²⁴ Nekztanaqui Jesusaqui tsijtsiča. Jakziquin Tiro Sidón cjita watjanaca žejlčhaja, nijchuc ojkchiča. Nicju tsjii kjuyquiz alujassiča. Ana žoñiž pajta kamz pecatča. Pero ana pajta kamzqui anapantaž atchuca. ²⁵ Jesusiž tjonta zizcu nii orapacha tsjaa žonqui Jesusiž yujcquiz quillzlaki macjatžquichinča. Naaža uzqui zajraž tantatača. ²⁶ Sirofenicia cjita yokchiz žontača naaqui. Grecia cjita taku chiyiñtača. Jaziqui naa žonqui Jesusa rocchinča:

—Wejt uzaquiztan zajra chjatkatžinalla, —cjican.

²⁷ Nekztan Jesusaqui kjaaziĉha:

—Primiru maatinaca ĉjeri ĉjeki lujlsa. Maatinacž ĉjeriqui kjañžcu pawčžquin tjojtanz anaž waquiziĉha.

²⁸ Naaqui kjaazinĉha, tuž cjican:

—Nužupanzaĉha. Weraram chiiĉha. Pero pacunacami mis koztan ocjalž tajwkta ĉjerinaca lujĉha.

²⁹ Nekztanac Jesusac chiichiĉha:

—Amiž zuma chiitiquiztan zajraqui ulanskatchinĉha am uzaquiztanaqui. Jaziqui am kjuya quepa.

³⁰ Nekztanaqui kjuya quejpchinĉha naa žonqui. Nii kjuyquin naaža uz ajpsquiz želanami, zajraqui chekapanž ulantkalĉha.

OÑ ZOÑI CHJETINTA

³¹ Nekztan Jesusaqui Tiro cjita yokquiztan quejpžquichiĉha. Sidón cjita watja, Decápolis cjita yoka watžcu Galilea cjita kot ataran ojklaychiĉha. ³² Nicju tsjii oñ zoñi Jesusižquiz zijctataĉha. Cjacija chiiñizakaztaĉha. Nekztan žoñinacaqui Jesusižquiz rocatĉha:

—Am kjaržtan tii zoñi lanžinalla, —cjican.

³³ Nekztanaqui Jesusaqui nii zoñi ĉjitchiĉha tsjii latu. Nekztan nii oñ zoñž cjuñquiz loc'anžtan ĉjapziĉha. Nekztan llawsižtan tjujtžcu nii zoñž las lanziĉha. ³⁴ Nižaza Jesusaqui tsewcchuc cheržcu:

—Aajj, —cjican llactazziĉha.

Nekztan chiichiĉha,

—Efata, —cjican.

Nii tsjemat taku cjiĉha, “Cjetzi cjee”, nii.

³⁵ Nekztanac nii zoñž cjuñinacaqui cjetzi cjissiĉha. Niiž lasqui žejtchizakazza. Cusa chiiñi cjissiĉha. ³⁶ Nekztanaqui Jesusaqui mantichiĉha, tuž cjican:

—Tii anam jeczquizimi maznaquiĉha.

Nekztanaqui žoñinacaqui nii taku ana cassiĉha. Nekztan Jesusaqui juc'anti ana chiychijajo mantichiĉha. Nekztan nii žoñinacazti juc'anti mazmazziĉha tjapa kjutñi.

³⁷ Jaziqui walja ispantichiĉha nonzñi žoñinacaqui, tuž cjican:

—Tjapa niiž paatanacaqui ancha zumaĉha. oñ žoñimi nonskatñiĉha. Up žoñimi chiikatñiĉha. Ancha cusaĉha.

8

JESUSAQUI ĆJERI TJAACHICHA

¹ Tsjii nooj muzpa žoñinacaqui wilta ajcsiĉha. Ćjeri miranzcama žejlchiĉha. Nekztan Jesusaqui niiž tjajintanaca kjawžcu, ninacžquiz paljaychiĉha, tuž cjican:

² —Ćjep maj tii žoñinacaqui wejttan kamchiĉha. Jaziqui tinacaqui ana ĉherchizza. Tinacžquiz okžnuĉha. ³ Ana ĉjeri tjaažcu kjuya cuchnasaž niiqui, jiczquiz ĉjerž kjara tismayasaĉha. Yekjap žoñinacaqui ažquiztan tjonchiĉha.

⁴ Jesusiž tjajintanacaqui kjaaziĉha:

—Wazquizza uĉhumqui; anaž ĉhjulumi žejlĉha tekziqui. Ćĉhjul ĉjeri tii žoñinacžquiz tjaasajo, wejrnacjo?

⁵ Nekztan Jesusaqui ninacžquiz cjichiĉha:

—ĆKjaž t'antat anĉhucalta žejlya?

Tjaajintanacaqui kjaaziĉha:

—Pakallaku.

⁶ Jaziqui Jesusaqui nii žoñinacžquiz chiichiĉha:

—Anĉhucqui, yokquiz julzna.

Nekztanaqui t'anta tanžcu Yooz Ejpžquin gracias cjican chiichiča. Nekztan t'anta kjolkjolžcu, niiz tjaajintanacžquiz tjaachiča, žoñinacžquiz tojznajo. Nekztan partir paychiča tjaajinta žoñinacaqui. ⁷ Nii tjaajintanacaqui tsjii kjaž chi'iznacchiztača. Nii tanžcu Jesusaqui wilta Yooz Ejpžquin gracias cjican chiichiča. Nekztan tjaajintanacžquiz chiichiča:

—Tii žoñinacžquiz tii ch'iznaca tojzna, ančhucqui.

⁸ Nii žoñinacaqui lujlchiča, chjekañcama. Nekztan žejtchi čhjerinaca tjappacha juntiču, pakallaku canasta chjijsiča. ⁹ Nii lujlñi žoñinacaqui tsjii pusi warankatača. Nekztan Jesusaqui žoñinaca cuchanchiča, kjuya okajo. ¹⁰ Jesusaqui tjaajintanacžtan walsiquiz luzcu, Dalmanuta cjita yokquin ojkchiča.

JESUSIZ QUINTRA ZOÑINACA

¹¹ Fariseo žoñinacaqui tjonžcu, Jesusižquiz ch'ayi kallantichiča, tuž cjican:

—Amqui Yooztamčhalaj niiqui, milajru tekz paalla nižtaqui.

¹² Nekztan Jesusaqui walja llactazcan ujrsiča. Nekztan chiichiča, tuž cjican:

—¿Kjažtiquiztan milajrukaz pecjo? ¿Tii žoñinacajo? Weraral cjiwča, milajru ana paasača.

¹³ Nii žoñinaca eccu, walsiquiz luzcu, ojkchiča, wilta kot nawjktuñtan kajkjapa.

¹⁴ Jesusiž tjaajintanacaqui t'anta chjitz tjatsiča. Tsjii t'antakaz želatča walsiquiz.

¹⁵ Nekztan Jesusaqui ninacžquiz chiižinchiča:

—Cwitazaquiča fariseož liwaturžquiztan nižaza Herodiž liwaturžquiztan.

¹⁶ Nekztan nii tjaajinta žoñinacaqui Jesusiž chiižintiquiztan palt'ichiča, tuž cjican:

—Učhumqui ana t'anta zjičtala. ¿Kjaž cjeequejo?

¹⁷ Nekztan ninacaž nuž parlan, Jesusaqui pewcziča:

—¿Kjažtiquiztan t'antiquiztan parli ančhucjo? ¿Anapanž intintiy? ¿Kjažtat ančhucjo? ¿Ančuca kuzqui ana naazñipan, kjažtatajo? ¹⁸ ¿Ančuca čhujquiqui anaj cherchiya? ¿Ančuca cjuñimi anaj nonziya? ¿Tii anapanž cjuñkaya? ¹⁹ Wejrqui pjijska t'antižtan pjijska warank luctak žoñinaca lulunchinča. ¿Nekztan kjaž canastat nii žejtchi t'anta ricujtatajo?

Ninacaqui kjaaziča:

—Tuncapani.

²⁰ Nekztan Jesusaqui pewczizakazza:

—Wejrqui pakallaku t'antižtan pusi warank žoñi lulunchinča. ¿Nekztan kjaž canastat nii žejtchi t'anta ricujtatajo?

Ninacaqui kjaaziča:

—Pakallaku.

²¹ Nekztan Jesusaqui pewczizakazza:

—¿Anapanž zuma intintas, ančhucjo?

ZUR ZOÑI CHJETINTA

²² Nekztan Betsaida cjita yokquin irantichiča. Nekzi tsjii kjažu žoñinacaqui Jesusižquiz tsjii zur žoñi zjičchiča. Žjičžcu rocchiča:

—Tii lanžinalla, —cjican.

²³ Nekztan Jesusaqui nii zur žoñž kjarcu tanžcu, wajtž tjiya chjitchiča. Nekztan niiz čhujcquiz llawsižtan t'awziča. Kjaržtan lanžcu pewcziča:

—¿Jaziqui čhultakinacam cherya?

²⁴ Zur žoñiqui acha waytižcu chercherziča. Nekztan kjaaziča:

—Žoñi cherchuča, ojklayñi. Pero ana cusal cheruča; muntinacažtakaz nii žoñinaca cheruča.

²⁵ Jesusaqui nii zoñž čhjujcuiz wilta kjaržtan lanziča, zuma cherajo. Nekztan niiž čhjujqui zuma žejtchiča. Nii zoñiqui zuma calaru cherchiča ažkquin. ²⁶ Jesusaqui čhjetinžcu niiž kjuya cuchanchiča, tuž cjican:

—Anam wajtquiz luzaquiča. Anaž jecžquizimi tii čhjetinta chiyaquiča.

¿JECT JESUSAQUI?

²⁷ Nekztan Jesusaqui tjaajintanacžtan ojkchiča, Cesarea de Filipo cjita yok kjutñi. Ojkcan Jesusaqui pewcziča:

—¿Ject wejrjo? ¿Kjažt cjii zoñinaca wejt puntuquiztanajo?

²⁸ Niiž tjaajinta zoñinacaqui kjaaziča:

—Yekjap zoñinaca, “Juan Bautistala”, cjiča. Yekjapac, “Eliasla”, cjiča. Yekjapac, “Tsji Yooz taku parliñi profetala”, cjiča.

²⁹ Nekztan Jesusaqui pewcziča:

—¿Anchuczi, jaknuž cjii wejt puntuquiztanajo?

Pedruqui kjaaziča:

—Yooziž cuchanžquita Cristumča amqui, —cjican.

³⁰ Nekztan Jesusaqui mantichiča:

—Anaž jecžquizimi nii maznaquiča.

JESUSAQUI MAZINCHICHA NIIZ TICZ

³¹ Nekztan niiž tjaajinta zoñinacžquiz wilta tjaajñi kallantichiča, tuž cjican:

—Wejrqui tsewctan cuchanžquita Yooz Zoñtča. Jaziqui ancha t'akjisača. Wajt jilirinacami timlu jilirinacami judio tjaajinacami, ninacaqui wejtquiz chjaawjkataquiča. Wejrqui contal cjeeča. Nekztan čhjep majquiztan jacatatača.

³² Jesusaqui nuž kjanacama niiž ticz mazinchiča. Tii mazintiquiztan Pedruqui tsjii latu Jesusa chjitchiča. Nekztan paljaychiča, tuž cjican:

—¿Kjažtiquiztan nižta chiijo? Anapan nižta chiyalla amqui.

³³ Jesusaqui wir kjutñi parti tjaajinta zoñinacžquin cherziča. Nekztan Jesusaqui Pedro ujziča, tuž cjican:

—Satanás, zaraka wejt yujcquiztan. Amiž pinsita anača Yooziž pinsita, zoñiž pinsitakazza.

³⁴ Nekztan Jesusaqui neks žejlñi zoñinaca kjawžcu, chiižinchiča, tuž cjican:

—Jequit wejttan chica ojklayz pecčhaj niiqui, primiraqui persun kamañ wiraqui tjatžla. Sufrijsapaqui listoj cjila, ticzcama. Nekztan wejttan chicaž kamaquiča.

³⁵ Jakziltat persun kamañ wira ana tjatž pecčhaj niiqui, arajpach kamañ aqu ana tjaataž cjequiča. Jakziltat tii muntuquiz Yooz tawk laycu nižaza wejt laycu persun kamañ wira tjatžnačhaja, jalla niiqui arajpachquin wiñaya kamaquiča. ³⁶ Tsji zoñiqui tjapa tii muntuquiz žejlñi cusasanaca canasača. Pero nekztan infiernuquin okaquiž niiqui, tjapa nii canta cusasanaca, ¿čhjuljapat sirwasajo? Inakaz cjequiča. ³⁷ Arajpachquin Yooztan kamzqui persun liwriizqui anaž paasztanac kjayasača. ³⁸ Wejrqui cjiwča, tii muntuquiz zoñinaca žejlča, ana Yooz kuzcama ojklayñi, persun kuzcama ojklayñi, ujchizza. Nii zoñinacžtan želan, jakziltat wejtquiztan nižaza wejt tawkquiztan asačhaja, nižaza ana pajñi chiyačhaj niiqui, jalla nižquiztan wejrzal ana pajñi chiyača. Tsji nooj wejrqui wejt Ejpž aztan tjonacha zuma arajpach Yooz anjilanacžtan. Nii ora wejtquiztan asñi ana pajñi zoñinacžquiztanaqui wejrzal ana pajñi chiyača. Wejrqui tsewctan cuchanžquita Yooz Zoñtča. —Nuž cjichiča Jesusaqui.

9

¹ Jesusaqui cjichizakazza:

—Ultimu werara wejr cjiwča, tsji nooj Yoozqui aztan mantaquiča. Ima nii tjuñi tjonan yekjap tekzta zoñinacaqui anaž ticznaquiča.

JESUSAQUI TSJEMATA CJISSICHA

² Sojta tjuñquiztan Jesusaqui čhjepultan tjaajinta žoñinaca chjitchičha, Pedro, Jacobo, Juan, jalla ninacžtan. Pakpaltan tsjii curu yawchičha. Nicju nii čhjepultanž yujcquiz Jesusaqui tsjemat chercherchiž cjissičha. ³ Niiž zquitiqui ancha llijatčha. Ancha chiw kjatñižtakaztačha. Anaž jec žoñimi nižta chiwi zquti cjiskati atčha. ⁴ Nekztan pucultan žoñinaca jecžquichičha; Elías nižaza Moisés cjitatačha ninacaqui. Jesusižtan parlichičha. ⁵ Nekztan Pedruqui Jesusižquiz paljaychičha:

—Wejt Tjaajiñi. Walikazza tekz žejlžqui. Čhjep chjujlli kjuya kjuyznasačha, tsjiiqui amta tsjiiqui Moiesta, tsjiiqui Eliasta. ⁶ Nekztan nii tjaajinta žoñinacaqui ancha tsucchičha. Pedruqui čhjulut chiyi ana zuma tantiichucatačha.

⁷⁻⁸ Nekztan ninacžquiz tsjiriqui urpuntichičha. tsewctan tsjirquiztan tsjii joraqui chiižquichičha:

—Wejt k'ay Majchčha tiiqui. Tiižquiz nonžna.

Nekztan tjaajinta žoñinacaqui tjapa kjutñi chercherzičha. Anazaka čhjulumi tjenchičha. Jesusapankaz želatčha nii čhjepultan žoñinacžtan.

⁹ Jesusaqui nii curquiztan chjiwžquican ninacžquiz paljaychičha, tuž cjican:

—Ančhucadž cherta ana jecžquizimi chiichiyaquičha. Weríž jacatattan, nekztan chiichiyaquičha ančhucqui. Wejrqui tsewctan cuchanzquita Yooz Zoñčha.

¹⁰ Ninacpora pewcsarassičha:

—¿Čhjulut tii jacatatz puntu cjeejo?

Nižtami Jesusiž chiitacama ojkchičha. ¹¹ Nekztan Jesusižquiz pewczičha:

—Judiuž lii tjaajiñinacaqui cjiñičha, “Primiruqui Elías profetaqui tjonstančha”, nii. ¿Kjažtiquiztan nižta chiiya?

¹² Jesusaqui kjaazičha, tuž cjican:

—Ultimupan Elías profetaqui primiru tjonchičha, tjappacha tjaczjapa. Nižaza cijirta Yooz takuqui tuž cjičha, wejr tsewctan cuchanzquita Yooz Zoñž puntuquiztan. Tekziqui ancha sufručha wejrqui. Chjaawjtaza iñartaza cjeečha. ¹³ Jaziqui wejr cjiwčha, Eliaaqui tjonchila. Nekztan žoñinacaqui Elías ninacž munañparu paachičha. Nužupan cijirta Yooz takuqui cjičha Elías puntuquiztan. —Nuž cjichičha Jesusaqui.

ZAJRAZ TANTA UZA CHJETINTA

¹⁴ Nekztan parti tjaajinta žoñinacžquiz irantichičha. Nekzi muzpa žoñinacaqui želatkalčha. Parti tjaajintanacžtan judiuž lii tjaajiñinacžtan ch'aazatkalčha.

¹⁵ Tjappacha Jesusa cheržcu ispanti ch'uj cjichičha. Nekztan tsaani zajtchičha.

¹⁶ Jesusaqui pewczičha, tuž cjican:

¿Ninacžtan čhjulut chiyas?

¹⁷ Tsji žoñiqui kjaazičha:

—Tjaajiñi Maestro, wejrqui wejt uza amquiz zijecchinčha. Zajraž luztan, upa cjis-sičha. ¹⁸ Jakziquinami zajraqui wejt uzquiz pankaz luzza. Nekztan t'uckatčha. Nekztan yokquiz tjojtsa. Atquiztan čh'utukaž jup'okičha. Izkekaž jojčha. Ljajtikaž cjissa. Jaziqui amiž tjaajintanacžquiz rocchinčha, zajra chjatkatajo. Ninacaqui ana chjatkati atchičha.

¹⁹ Jaziqui Jesusaqui kjaazičha:

—Ančhucqui, ana criñi žoñinacžhucpančha. ¿Čhjuloracamat ančhucatan kamac wejrjo? ¿Čjuloracamat ančhucatan awantac wejrjo? Nižtac nii uza zijecžca.

²⁰ Nekztan nii uzac zijctatačha. Nii zajraqui Jesusa cheržcu uza t'uckatchičha. Nekztan nii uzaqui yokquiz tjojtsičha. Yokquizpacha zunt'ichičha, atquiztan čh'utu jup'okcan. ²¹ Jesusaqui ejpžquiz pewczičha:

—¿Čhjuloratanpacha am uza laacjichitajo?

Niiž ejpqui kjaazičha:

—Koltallquiztanpacha. ²² Tii zajrapan wilta wilta tjojt tjojtskatčhani ujquizimi kjazquizimi ticskatzjapaqui. Am cunam atčhani. Tii kullžinalla. Okžnalla wejrnacqui.

²³ Nekztan Jesusaqui nii ejpžquiz chiichiča:

—¿Kjažtiquiztan am nuž cjeejo, “Am cunam atčhan”, cjicanajo? Yoozquin tjapa kuzziz žoñiqui čhjulumipankaz atasacha.

²⁴ Nii uz ejpqui altu joržtan chiichiča:

—¡Tjapa kuzziz wejrqui! ¡Juc'anti Yoozquin kuzziz cjis yanapt'alla!

²⁵ Jesusaqui naychiča, muzpa žoñinaca ajcsquiñi. Nekztan zajra ujziča, tuž cjican:

—Zajra, amqui tii uza upa oñi cjiskatchamča. Wejrqui am mantuča. Tiižquiztan ulna. Anam iya tii uza tanaquiča.

²⁶ Nii zajraqui uza wilta t'uckatchiča. Nekztan ancha kjawcan, ulanchiča. Nii uza ticzižtakaz cjissiča. Nekztan jila parti žoñinacaqui chiichiča:

—¡Ticzila tii uzaqui!

²⁷ Nekztan Jesusac kjarallcu tanžcu žinziča. Nekztan nii uzaqui tsijtsiča.

²⁸ Nekztanac tjaaajinta žoñinacaqui kjuy luzcu jamazit Jesusižquiz pewczyča, tuž cjican:

—¿Kjažtiquiztan wejrnacqui ana nii zajra chjatkati atojo?

²⁹ Jesusaqui kjaaziča:

—Ana Yooztan parliscu ana ayunascu, anaž tii zajranacaqui chjatkati atasacha.

JESUSAQUI NIIŻ TICZ MAZINCHICHA

³⁰ Nekztanaqui Jesusaqui niž tjaaajintanacžtan ojkchiča Galilea yoka nuž. Ana žoñiž zizan nekz žejlz pecatča, niž tjaaajinta žoñinacžquiz iya tjaaajinzjapa. ³¹ Tuž cjican tjaaajinchiča:

—Wejrqui tsewctan cuchanžquita Yooz Žoñtča. Tsjii žoñiqui wejr tarazunaž paaquiča, wejr tankatzjapa. Nekztan tantapal cjeeča. Contal cjeeča. Nekztan čhjep majquiztan jacatatača.

³² Tjaaajintanacaqui Jesusiž takunaca ana cusa intintazi atchiča. Nižaza Jesusa iya pewcz eksiča:

—¿Kjažt cjiy, nii am takunacajo? —Nuž cjican, pewcz pecatča, pero.

¿JEC ŽOÑIT TUCQUINAQUI?

³³ Nekztan Capernaum cjita wajta irantichiča. Kjuyquiz luzcu Jesusaqui niž tjaaajintanaca pewczyča:

—¿Ojkcan ančhuc čhjuluča parliya?

³⁴ Nekztan anaž čhjulumi kjaaziča. Ojkcan tii puntu parlatča, “¿Ject tucquinaqui cjes?” cjican.

³⁵ Nekztan Jesusaqui julziča. Niž tuncapan tjaaajinta žoñinaca kjawžcu, paljaychiča:

—Jakziltat tucquinac cjis pecčhaj niiqui, wirquinpankaz cjis waquiziča. Mantapaaz-pankaz waquiziča.

³⁶ Jesusac tsjii uza kjawžcu, taypiquiz tsijtskatchiča. Nii uza žcojrziča, tuž cjican:

³⁷ —Jakzilta žoñit wejt laycu tsjii ocjala sirwičhaja, jalla niiqui wejr sirwiča. Nižaza anaž wejr alaja sirwiča; wejrž cuchanžquiñi nii zakaz sirwiča.

CRISTUZ FAVORA PAAÑI ŽOÑI

³⁸ Nekztan Juanqui cjichiča:

—Tjaaajiñi, am tjuužtan tsjii žoñiqui zajranaca chjatkatačha. Niiqui ana učumtan chica ojklayñiča. Nekztan wejrnacqui ujinča, “Nižta anača paazqui”, cjican.

³⁹ Jesusaqui cjichiča:

—Ana nižta chiya. Jakzilta žoñit wejt tjuužtan tsjii milajru paačhaj niiqui, wejt quintra ana pjazila chiyaquiča. ⁴⁰ Jakzilta žoñižlaja ana učum quintra niiqui, učumnaca partizakazza. ⁴¹ Weraral chiyučha, ančhucqui Cristuž illzta žoñinacpančhucčha. Jakzilta

žoňit weriž cjen ančhucaquiz tsjii kjazllami onančhaja, jalla niiqui nekztan ultimu juc'ant zumanaca tanznaquiča arajpachquin.

UJQUIZTAN CWITASA

⁴² Nekztan Jesusaqui tjaajinchiča, tuž cjican:

—Wejtquiz criichi žoňinaca žejlča, humilde kuzziz cjiňi. Jakzilta žoňit nižta criichi žoňinaca ujquiz tjojtskatačhaja, jalla niiqui ana wali paača. Nii paaňi žoňž jorquiz pajk tjaaj mokžcu, koz kotquiz jacuntiz waquiziča. Jalla nižta tsjan cusaž cjesača nii žoňžtaqui. ⁴³ Am kjarat ujquiz tjojtskatz pecčhaj niiqui, pootzna. Infiernuquin pizc kjarchiz ojkzqui, nii ana waliž cjesača. Juc'anti cusaž cjesača tsjii kjarchizkaz arajpachquin luzqui. Infiernuquin ujqui wira ana tjesnasača. ⁴⁴ Infiernuquiziqui žoňi lujlňi lak'unacami anaž ticznaquiča. Nii asňi ujqui anaž wira tjesnaquiča. ⁴⁵ Nižaza am kjojchat ujquiz tjojtskatz pecčhaj niqiii, pootzna. Infiernuquin pizc kjojchchiz Yooz cuchnasaž niiqui, ana waliž cjesača. Juc'anti cusaž cjesača tsjii kjojchchizkaz arajpachquin ojkzqui. Infiernuquin ujqui wira ana tjesnasača. ⁴⁶ Infiernuquiziqui žoňi lujlňi lak'unacami anaž ticznaquiča. Nii asňi ujqui ana wira tjesnaquiča. ⁴⁷ Am čhjujquit ujquiz tjojtskatz pecčhaj niiqui, leczna. Infiernuquin pizc čhjujchiz Yooz cuchnasaž niiqui, ana waliž cjesača. Juc'anti cusaž cjesača tsjii čhjujchizkaz arajpachquin ojkzqui. ⁴⁸ Infiernuquiziqui žoňi lujlňi lak'unacami anaž ticznaquiča. Nii asňi ujqui ana wira tjesnaquiča.

⁴⁹ 'Tjapa žoňinacaqui ujžtan tjacžtaž cjequiča. Zapa wilananacaqui yawcžtan tjacžtapanča, jalla nižta. ⁵⁰ Yacuqui zumača. ¿Yacuž lak'anznasaž niiqui, kjažt wilta ch'uyi cjisnasa? Yawcchizpanž ančhuc želaquiča. Porapat zumaž kamaquiča.

10

JALJTIZ PUNTU

¹ Nekztan Jesusaqui Capernaum wajtquiztan ulanžcu, Judea yokquin ojkchiča; nižaza Jordán cjita pužž najwctuňtan ojkchiča. Nicju muzpa žoňinacaqui wilta ajcsiča. Nekztan Jesusaqui wilta tjaajinchiča, jaknužt tjaajiňitažlaj, nii. ² Fariseo žoňinacaqui tjonchiča, Jesusa ujquiz tjojtskatzjapa. Nekztan pewcziča, tuž cjican:

—¿Učhum liiqui kjažt cjeejo? ¿Tsjii luctakaqui persun tjunatan jaljtiz waquizasaya? Tjaajnalla.

³ Jesusaqui ninacžquiz pewcziča:

—¿Moisés cjita žoňi qui, jaknužt ančhucaquiz mantichiya?

⁴ Nekztan ninacaqui kjaaziča:

—Moisesaqui tuž mantichiča, “Tsjii luctakaqui certificado de divorcio tjaasača tjunatan jaljtizjapa. Nekztan jaljtasača.”

⁵ Nekztanaqui Jesusaqui chiižinchiča:

—Ančhuca chojru kuzziz cjen nuž mantitatača. ⁶ Niiž tuquiqui ana nižta manti-tatača. Tuqui timpuqui Yoozqui tjappacha paacan, žoňi paachiča luctaka maataka.

⁷ “Nižtiquiztan žoňi qui maa ejpžquiztan zarakaquiča, tjunatan kamzjapa. ⁸ Nekztan nii lucutiňi žoňi qui tsjiikaz cjissa”. Anaž iya pucultan žoňi, pero tsjiikazza. ⁹ Yoozqui tsjii lucutiňi cjiskatchiča. Nekztan lucutiňi žoňi qui anapan jaljtiz waquiziča.

¹⁰ Wiruňaqui niiž tjaajinta žoňinacaqui kjuyquiz Jesusa jamazit pewcziča nii jaljtiz puntuquiztan.

¹¹ Jesusaqui kjaaziča:

—Jakzilta žoňit tjunatan jaljtizcu yekja maatakatan zalžaj niiqui, ujž paača, tuquita tjuna quintra. ¹² Nižaza jakzilta žont persun luctakžtan jaljtizcu, yekja luctakžtan zalžaj niiqui, użakaz paača, tuquita lucž quintra.

JESUSAQUI OCJALANACA K'AACHICHA

¹³ Tsji nooj zoñinacaqui Jesusizquin ocjalanaca zjijcchiča, kjaržtan lanznajo. Nuž zjijcan Jesusiz tjaajintanacaqui nii ocjala chjaawjchiča. ¹⁴ Nižta chjaawjni nayžcu Jesusaqui žawjchiča. Nekztan tjaajinta zoñinaczquiz chiižinchiča, tuž cjican:

—Tii ocjalanacaqui wejtquiz tjonaj cjee. Anaž chjaajwa. Tii ocjalanacz kuzziz irata, jalla nižta zoñinacača Yooz wajtchiz zoñinacaqui. ¹⁵ Ultim weraral chiyučha, ocjalanacaqui maa ejpž mantitanaca cazza. Jalla nižta irata zoñinacaqui Yooz mantitanaca caz waquiziča. Ana cazaquiž niiqui, wira ana Yooz wajtchiz zoñinaca cjequiča.

¹⁶ Nekztan Jesusaqui ocjalanaca žcojržcu k'aachichiča. Zapa maynižquiz kjaržtan lanžcu:

—Yooz am wintijla, —cjichiča.

RICACH ZOÑIŽ QUINTU

¹⁷ Nekztanaqui zoñinaczquiztan Jesusaž zarakntan tsji zoñiqui zati pariju tjonchiča, niž yujcquiz quillslaki. Nii zoñiqui cjichiča:

—Tjaajiñi Maestro, zumamž amqui. Yooztan wiñaya kamzjapaqui, ¿chjul zumanacat wejr paasaya?

¹⁸ Jesusaqui kjaaziča:

—¿Kjažtiquiztan, “Zumamž amqui”, cjeejo? Anaž jec zoñimi zumaqui, Yoozpankazza zumaqui. ¹⁹ Amqui Yooz mantitanaca zizñamča: “Anača adulteriuquiz ojklayzqui. Anača konzqui. Anača tjañi cjisqui. Anača toscara chiizqui. Anača incallzqui. Am maa ejpča rispitzqui”.

²⁰ Nii zoñiqui kjaaziča:

—Tjaajiñi Maestro, koltallquiztanpacha tjapa tinaca caziñča.

²¹ Jesusaqui nii zoñž kjutñi cherziča, k'aachtican. Nekztan cjichiča:

—Tsji cusasa pjaltiča amtaqui. Tjappacha am chjultaki žejlñinaca tuyzna. Poris zoñinaczquiz nii paaz ona. Oka jaziqui. Nekztan am arajpachquin juc'anti ricachum cjequiča. Nuž paažcu wejtquin tjona. Sufrijsjapa listu cjee. Nekztan wejttan chica ojklayñi cjequiča.

²² Walja ricachutača nii zoñiqui. Nekztan nii chiitiquiztan ancha upa kuz cjissiča. Llaquita ojkiča.

²³ Nekztan Jesusaqui tjapa kjutñi chercherziča. Nekztan tjaajintanaczquiz paljaychiča, tuž cjican:

—¿Ricachunacztaqui walja ch'amača Yooz wajtchiz zoñinaca cjisqui!

²⁴ Niiž tjaajintanacaqui Jesusaž chiitiquiztan ancha tsucchiča. Nekztanaqui Jesusaqui wilta paljaychiča, tuž cjican:

—Jilanaca. ¡Jakzilta zoñit tii wir cusasanacquiz kuz tjaačhaja, jalla ninacztaqui walja ch'amača Yooz wajtchiz zoñinaca cjisqui! ²⁵ Tsjii camello cjita animala žejlča. Nii camelluqui ch'aman acuj cjuñquiz luzasača. Ricachunacazti tsjan ch'aman Yooz wajtquiz luzasača, Yooz mantita zoñinaca cjisjapa.

²⁶ Nii chiitiquiztan tjaajinta zoñinacaqui juc'anti tsucchiča.

—¿Jequit liwriita cjesajo? —cjican, pewcsassiča.

²⁷ Jesusaqui ninaczquiz cherziča. Nekztanac cjichiča:

—Zoñiqui anaž persunpacha liwrii atasacha. Yoozpankazza liwriiñiqui. Yoozqui jecmi liwrii atasacha.

²⁸ Nekztan Pedruqui Jesusizquiz paljaychiča:

—Nonžna. Wejrnacqui tjappacha ecchinča, amtan chica ojklayzjapaqui.

²⁹ Nekztan Jesusaqui cjichiča:

—Weraral ančucaquiz cjiwča. Jakzilta zoñit Yooz tawk laycu wejt laycu kjuya, jilanaca, cullacanaca, maa, ejp, maatinaca, zkalanaca, jalla ninaca ecačhaj niiqui, ³⁰ tii muntuquiz kjuyanaca, jilanaca, cullacanaca, maanaca, maatinaca, zkalanaca, nižtanaca patac wiltaž ninacztajapa želaquiča. Pero chjaawjta iñartazaž cjequiča.

Jalla nuž cjenami, arajpachquin wiñaya Yooztan zuma kamaquiča. ³¹ Walja anzic tucquin zoñinacaqui wirquin cjisnaquiča ultimquiziqui. Nižaza walja anzic wirquin zoñinacaqui tucquin cjisnaquiča ultimquiziqui.

JESUSAQUI NIIZ TICZ MAZINCHICHA

³² Nekztan Jesusaqui Jerusalén cjita wajtquin okatča tjaajintanacžtan. Jesusača ninacž tuqui ojkchiqui. Nii tjaajinta zoñinacaqui tsucchi okatča. Nii parti apzñinacaqui eksan okatča. Nekztanac Jesusac niž tuncapan tjaajintanaca kjawžcu, tsjii kjutñi chjitchičha. Nekztan jaknužt nižquiz watačhaja jalla nii mazinchiča. ³³ Jesusac cjichiča:

—Nonžna. Wejrqui tsewctan cuchanžquita Yooz Zoñtča. Jerusalén watjaž ojkča učumqui. Jalla nii wajtquin tarazuna paatal cjeeča. Timlu jilirinacžquiz nižaza judío tjaajiñinacžquiz tantal cjeeča. Nekztan ninacaqui, “Ticzla tiiqui”, cjequiča. Nekztan yekja wajtchiz zoñinacžquiz intirjital cjeeča. ³⁴ Nekztan wejr munu paatal cjeeča. Llawsiztan tjujttal cjeeča. Wjajttal cjeeča. Ultimquiziqui contal cjeeča. Nekztan ticžcuqui čhjep majquiztanac jacatatača.

JACOBZTAN JUANZTAN

³⁵ Nekztanaqui Zebedeož majchnacaqui Jacobžtan Juanžtan Jesusižquin macjatchičha tuž cjican:

—Tjaajiñi Maestro, čhjulut amquiztan pecučhaj niiqui, tjaalla.

³⁶ Jesusaqui pewcziča:

—¿Čhjuluž pecya?

³⁷ Nii pucultan zoñiqui kjaaziča:

Čhjuloram am tjappacha mantačhaj niiqui, wejrnac julskatalla, tsjiiqui žew kjuttan, tsjiiqui zkar kjuttan.

³⁸ Nekztan Jesusaqui cjichiča:

—Ančhucqui tii mayta ana intintichiñčhucča. Wejrqui tsjii wasu licznača. Nižaza tsjii bautismo bautista cjeeča. ¿Jalla nižtapacha ančhuc sufri atasajo?

³⁹ Ninacaqui kjaaziča:

—Atasačhaj.

Nekztan Jesusaqui cjichiča:

—Wejr irata ančhucqui tsjii wasu licznaquiča. Nižaza tsjii bautismo bautista cjequiča. ⁴⁰ Pero žewquiztan nižaza zkarquiztan julznaj cjičhaj niiqui, wejr ana nii atasacha. Jakziltižtažlaj nii julz tjacžta niiqui, ninacžtaž cjequiča.

⁴¹ Nekztan nii parti tunca tjaajintanacaqui nuž nonžcu, žawjchiča Jacobuž nižaza Juanž kjutñi. ⁴² Nekztan Jesusaqui tjaajinta zoñinaca kjawziča, tuž cjican:

—Ančhucqui zizza. Tsjii nacionž chawjc jiliričiqui nacion nužpachaž cazkatča. Tsjii c'ari patrunažtakaz cjissa jilirinacaqui. Jilirinacaqui tjapa zoñinaca rispitskatča.

⁴³ Ančhuczti anača nižta cjisqui. Jakziltat ančhucaquiztan juc'ant chekan zoñi cjis pecčhaj niiqui, partinacž piyuna cjis waquiziča. ⁴⁴ Jakziltat ančhucaquiztan ancha tucquin cjis pecčhaj niiqui, tjapa zoñinacž mantuquizpanž cjis waquiziča. ⁴⁵ Jalla nižtijapa wejr tjonchinča. Tsewctan cuchanžquita Yooz Zoñtča. Pero ana zoñiž sirwita cjisjapa tjonchinča. Antiz zoñinaca sirwisjapa tjonchinča. Zoñinacž cuntiquiztan ticžjapami, zoñinaca liwriizjapami, nijapa tjonchinča wejrqui.

ZUR ZOÑI ČHJETINTA

⁴⁶ Nekztan Jesusaqui Jericoquiztan ulanžquichiča tjaajinta zoñinacžtanami tama zoñinacžtanami. Jicz latuquiz tsjii zur zoñi julzi želatča, tomangžcan. Bartimeo cjitatača, Timeož majch. ⁴⁷ Nii Nazaret wajtchiz Jesusa macjatžquiñi nayžcu, nii zur zoñiqui kjawchiča, tuž cjican:

—¡Jesusa, Davidž Majchimča! ¡Wejr okžnalla!

48 Nekztan žoñinacaqui nii zur žoñi ujsičha:

—¡Ch'uj žela! —cjican.

Nekztan nii zur žoñiqui juc'anti kjawchichha:

—¡Davidž Majch, wejrpanž okžnalla!

49 Nekztan Jesusaqui tsijtsičha.

—Nii žoñi kjawžca, —cjichičha. Zoñinacaqui nii zur žoñi kjawzičha, tuž cjican:

—Tsijtsna. Zuti cjee. Jesusaž am kjawža.

50 Nekztan niž zquti cujtžcu, tjojtichičha. Jesusižquin macjatchičha. 51 Nekztan Jesusaqui nii žoñi pewczichha:

—¿Chjulum pecya? ¿Kjažum wejr paljay-ya?

Nii zur žoñiqui kjaazičha:

—Tjaajiñi Maestro, ancha zurtčha wejrqui. Chertz pecučha.

52 Jesusaqui cjichičha:

—Am tjapa kuztan cjen žejtchamčha. Jazic oka.

Nii orapacha nii žoñž chjuiquiqui cjetsičha. Cheriñi cjissičha. Nekztan Jesusaž okan nii žoñiqui apzičha.

11

JESUSAQUI JERUSALEN WATJA LUZZICHA

1 Nekztanaqui pizc wajtquin irantichičha Tsjiiqui Betfagé cjitačha, tsjiiqui Betania cjita. Jerusalén wajtž zcatillatačha, Olivos cjita cur zanquiz. Jesusaqui tsjii pucultan tjaajinta žoñinaca tuqui cuchanchičha, 2 tuž cjican:

—Jerusalén watja oka. Irantižcu tsjii mokžta aznu cheraquičha. Nii aznuqui ana zinta žoñiž yawztačha. Jalla nii aznu jweržcu wejtquin zjiicaquičha. 3 Yekjap žoñiž pewcznanaqui, “¿Kjažtiquiztan nižta paa?” cjenauqi, ančhucqui tuž kjaaznaquičha, “Chawjc jiliriž pecčha”, cjican. “Upaquiztan tii aznuc tjepuntaž cjequičha”.

4 Nekztan nii pucultanaqui ojkchičha. Tsjii aznu cherchichha, kjuy zanquiz mokžta; callquiztačha. Nekztan ninacaqui aznu jwersičha. 5 Yekjap nekz žejlñi žoñinacaqui pewczichha:

—¿Kjažtiquiztan ančhuc nii aznu jwerjo?

6 Jesusiž chiitacama kjaazičha. Nužquiz nii žoñinacaqui cutzičha. 7 Jesusižquin nii aznu zjicchichha. Nekztan zquitinaca carunsičha, Jesusiž yawzjapa. 8 Yekjap žoñinacaqui ch'ojña ramuzanaca pootžcu, nii jiczquiz chjinchičha. Zquitinaca chjinchizakazza. Nuž paachičha rispitsjapa.

9 Jesusiž tucquin ojkñi žoñinacami Jesusiž wirquin apzñi žoñinacami tjappacha wiwchichha, tuž cjican:

—¡Viva tii Yooz tjuuquiz tjonchi žoñi! ¡Yooz wintijla! 10 ¡Tiiž mantaquičha, učhum tuquita žoñičha David cjita, jalla nižta! ¡Yooz wintijla! ¡Viva učhum Yooz!

11 Jalla nužu Jesusaqui Jerusalén watja luzzičha. Nižaza timpluquiz luzzičha. Tjapa kjutñi chercherchichha. Nekztan tjuñiž zeziž cjen Betania cjita wajtquin ojkchičha niž tuncapan tjaajinta žoñinacžtan.

ANA FRUTCHIZ MUNTI

12 Jakatažuqui Jesusaqui Betania wajtquiztan ulanžcan, čhjeri eecskatchičha.

13 Ažquiztan higer munti cherchichha, ch'ojña chjañchiz. Nii munti chertzñi ojkchichha, “Frutaj žejlž”, cjican. Nii munti irantan, chjañkaz želatčha. Anatačha frut timpu.

14 Nekztan Jesusaqui nii muntiž quintra chiichičha:

—Tii muntiquiztan anaž jecmi iya fruta lulaquičha.

Niž tjaajintanacaqui nii chiita nonzičha.

JESUSAQUI TIMPLU PEWZICHA

¹⁵ Nekztan Jesusaqui niiž tjaajinta žoñinacžtan Jerusalén watja irantižcu timpluquiz luzziča. Nekztan timpluquiztan zawncchuc liwj tuyñi žoñinacami kjayñi žoñinacami tjirkatchiča. Paaz campiiñi žoñinacž mizami paloma tuyñiž zillami k'ala pjokžinchiča. ¹⁶ Jesusaqui nii timplu patiuran kužñi žoñinaca k'ala jarq'uichiča. ¹⁷ Nekztanac chiižinchiča, tuž cjican:

—Cjirta Yooz takuqui tuž cjiča: “Wejt kjuyača Yooztan parlis kjuyaqui. Jakzilta žoñimi Yooztan parlasača tekziqui.” Ančhucqui tii timplu tjangz kjuyažtakaz paach-inčhucča.

¹⁸ Nekztan timplu chawjc jilirinacaqui judio lii tjaajiñinacaqui nii quintu zizcu parličiča:

—¿Jaknužt tii Jesusa conas? —cjican.

Tjapa žoñinacazti Jesusiž tjaajintiquiztan ispantichiča:

—Ancha cusala, —cjican.

Nižtiquiztan nii quintri žoñinacaqui Jesusižquiztan eksñitača. ¹⁹ Tjuñiž kattan Jesusaqui wajtquiztan ulanchiča niiž tjaajinta žoñinacžtan.

ANA FRUTCHIZ MUNTIQUI KJOŇCHIČHA

²⁰ Jakawenztažuqui nii higuer cjita munti wilta watchiča. Waaa, kjoñchi cherchiča, žep'anacžquiztanpacha. ²¹ Pedruqui Jesusiž tuquita chiita taku cjuñžcu cjichiča:

—Tjaajiñi Maestro, cheržca. Amqui tii muntiž quintra chiichamča. Jaziqui kjoñchiča.

²² Jesusaqui kjaaziča:

—Yoozquiz tjapa kuztan cjee. ²³ Weraral cjiwča, jakzilta žoñit nii najwc curquiz, “Curu, tekztan zaraka. Pajk kotquiz luzca”, nuž cjican chiyasaž niiqui, nižtapachaž curu okasača, ana paysnakasaž niiqui, tjapa kuztan cjesaž niiqui. ²⁴ Jaziqui ančhucaquiz chiyuča, čjulumi Yoozquiztan mayizaquiž niiqui, tjaataž cjequiča, Yoozquin tjapa kuztanž cjee. ²⁵ Nižaza ančhucqui čjulorat Yoozquiztan mayisaja, nii orac ančhuca quintra žoñinacž uj pertunaquiča. Nekztan ančhuca Yooz Ejpqui ančhuca ujmi zakaz pertunaquiča. ²⁶ Ančhucqui ana žoñž uj pertunasazaž niiqui, nižaza arajpach Yooz Ejpqui ančhuca ujnaca anazakaz pertunasacha.

¿JECT JESUSIZQUIZ MANTICHI?

²⁷ Nekztanaqui Jesusaqui Jerusalén watja wilta quejpcchiča niiž tjaajinta žoñinacžtan. Jesusaž timpluran ojklayan timplu jilirinacžtanami lii tjaajiñinacžtanami wajt jilirinacžtanami jalla ninacaqui Jesusižquin tjonchiča. ²⁸ Nekztan pewcziča:

—¿Ject jilirit am mantichi, tii paazjapajo? ¿Jec jilirit am utchi jilirižtakaz paazjapajo?

²⁹ Jesusac nekztan kjaaziča:

—Wejrmi jazic ančhucaquiz zakal pewcznača. Ančhucaž kjaaztan, wejr zakal ančhucaž pewcznac kjaaznača, jec jilirit wejr utchi, nii. ³⁰ Tiil pewcznača ančhucaquiz. ¿Ject Juan mantichi, bautisjapajo? Yoozkaya už žoñej. Jazicž kjaazna.

³¹ Nekztanac ninacpora ancha ch'aasi kallantichiča, tuž cjican:

—¿Kjažum kjaaznaquejo? “Yooz mantitača”, cjequiž niiqui, nekztan “¿Kjažtiquiztan ančhuc nii Juan ana criichinčhuctajo?” nuž cječhan tiicni. ³² Učhumqui anapanča chiyi atasača, “Žoñiž mantitacha”, cjican.

Žoñinacaqui walja nii Juanžquin rispittiquiztan, cjichiča:

—Werara Yooz taku parliñi profetača Juanqui.

Nižtiquiztan nii jilirinacaqui žoñinaca ekskcu, ³³ ana kjaazñi atchiča. Ninacaqui chiičiča:

—¿Jaknužukazlan? Nekztanac Jesusac cjichiča:

—Nižaza wejr ana zakal maznasača, jec jilirit wejr utchi, nii.

12

ANA ZUM PIYUNANACZ QUINTU

¹ Nekztan Jesusaqui tsjii quintu paljaychiča, tuž cjican:

—Tsjii žoñi želatča, patruna. Nii žoñiqui uwas zkala čhjacchiča. Nekztan pajk uyu pirkichiča nii zkal muytata. Nižaza maz ojt paachiča, uwas kjaz spjiitzjapa. Nekztan campanturi cherchi torre pirkichiča, zkala itzjapa.

‘Nekztan nii patrunaqui zkala partira tjaachiča piyunanaczquiz. Nekztan ažkquin ojkchiča. ² Nekztanaqui zkala ricujz timpuž tjontan nii patrunaqui tsjii piyuna cuchanžquichiča, niž partir zkala ricujzjapa. ³ Nii partira tanzñi žoñinacaqui patrunaž cuchanžquita piyuna tanžcu kijtchiča. Wjajtchiča. Ana čhjulchiz cuchanchiča patrunchquin. ⁴ Nekztan nii patrunaqui tsjiiztan wilta cuchanžquichiča. Nii partira tanzñi žoñinacaqui nii patrunch piyuna maztan čhajcchiča. Achquiz chjojritchiča. Chjaawjkatchiča. ⁵ Nekztan nii patrunaqui wilta tsjii piyuna cuchanžquichiča. Chjep wiltiquiziqui piyuna conchiča. Nižta anawali paachiča tsjii kjaž cuchanta piyunanaczquiz. Partiqui wjajttatača. Partiqui contatača.

⁶ ‘Iya tsjii želatča nii patrunch k'ay majch. Ultimquiziqui nii patrunaqui k'ay majch cuchanžquichiča, “Wejt majch rispitta cjequiča”, cjican. ⁷ Nii partira tanzñi žoñinacazti ninacpora parlassiča tuž cjican, “Tsjii nooj tii majchqui ejpž irinsa tanznasača. Tii zkal yokanaca k'alaž ricujasača. Ojklay tiiž conla. Nekztan tsjii nooj učumnacalaz tjappacha tii zkal yokanaca cjequiž, jalla”. ⁸ Nekztanaqui nii majch tanžcu conchiča. Nekztan nii yokquiztan niž ticzi curpu jwescu, tjojtchiča.

⁹ Nekztan Jesusaqui pewcziča:

—¿Nii uwas zkalchiz patrunaqui, čhjulut paačhaja? Wejr cjiwcha, nii patrunaqui tjonaquiča. Nekztan nii partira tanzñi žoñinaca conaquiča. Nekztan niž uwas zkal yokanaca yekjanaczquiz tjaaquiča.

¹⁰ ‘Ančhucqui Yooz taku liichinčhucča, ¿ana jaa? Tsjii Yooz takuqui tuž cjiča: “Kjuy pirkiñinacaqui tsjii maz tjojtchiča. Nii tjojta mazqui isquinqiz cjissiča. Ultimquiziqui tucquin cjissiča. ¹¹ Yoozqui nuž cjiskatchiča. Nii cheržcu ancha ispantichinčhumča”.

Nuž cjiča cijirta Yooz takuqui.

¹² Nekztanaqui nii quintri žoñinacaqui Jesusa tanz pecatča:

—Tii quintu wejtnaca quintraž, —cjican.

Nekztan nii žejlñi žoñinaca ekscu, quintri žoñinacaqui Jesusa ecchiča, ana kjaž cjiscu. Nužquiz ojkchiča.

TASA TJAAZ PUNTU

¹³ Yekjap fariseo žoñinacaqui Herodes žoñinacztan cuchanžquitatača, Jesusa pewczñi. Niiž čhiitiquiztan tsjii anazum taku jwes pecatča. ¹⁴ Jaziqui cjichiča:

—Tjaajiñi Maestro, zizuž wejrnacqui, am werarapan čhiñamča, žoñinacz am quintra čhiichiz cjenami. Nižaza am taku anaj tsjii tsjii čhiichila žoñinacz laycu. Yooztan kamz puntuquiztan werarapan tjaajiñamča. Jazic tjaajznalla tii puntu. Wejrnacqui César cjita jiliržquiz tas paaz tjaayiñča. ¿Nuž walikazkay už anaž wali cjesaj? ¿Nii tas paaz tjaaz waquizasaya, už anaž waquizasaj, jaa?

¹⁵ Jesusaqui ninaca pizc kuzziz zizatča. Nekztan kjaaziča:

—¿Kjažtiquiztan ančhucqui wejr ujchiz jwes pecjo? Tsjii paaz zijjca, chertzjapa.

¹⁶ Tsjii paaz zijjčhiča. Nekztan Jesusac pewcziča:

—¿Tii paazquiz, jecz yujctaya? ¿Jecz tjuu cijirtataya?

Ninacaqui kjaaziča:

—César cjita jilirž tjuučha. Niiž yujčha niiqui.

¹⁷ Nekztan Jesusaqui čhiichiča.

—Chjulumi jiliržta cjenacui jiliržquiz tjaa. Nižaza čhjulumi Yoozta cjenacui Yoozquiz tjaa.

Nuž chiitiquiztan ninacacui ancha ispantichiča.

JACATATZ PUNTU

¹⁸ Nekztan yekjap saduceo žoñinacacui Jesusa chertzñi ojkchiča. Jacatatz puntu ana criiñipantača. Jesusižquin macjatžcu pewcziča:

¹⁹ —Tjaajiñi Maestro, Moisesacui učumnacalta cjiirtkalča, tuž cjican: “Tsjii žoñi ticznasaž niiqui, niž tjun ana ocjalchiz cjesaž niiqui, nekztan nii ticzi žoñž jilaqui naa žewatan zals waquiziča, nii ticzi jilž cuntiquiztan ocjala paazjapa”. ²⁰ Jaziqui pakallak jilazullca želatča. Nii jilir jilaqui zalsiča. Nekztan ticziča ana ocjalchiz.

²¹ Nekztan tsjii taypir jilaqui naa žewatan zalsizakazza. Nekztan ana ocjalchiz ticzizakazza. Nekztan yekja taypir jilaqui naa žewatan zalsizakazza. Nekztan ana ocjalchiz ticzizakazza. ²² Tjappach nii pakallak jilazullcanacacui naa žonatan zalsiča. Nekztan tjappacha ana ocjalchiz ticziča. Ultimquiziqui naa žonqui ticzinča. ²³ Jaziqui žoñinaca jacatattanaqui wilta žeti tantanaqui ¿jakzilta jilž tjun naa žon cjequejo? Pakallakuqui naa žonatan zalsiča.

²⁴ Jesusacui kjaaziča:

—Ančuca takuqui tsjii kjutñi chiyiñchucpanča. Ančhucui Yooz takumi Yooz azimi anapan zizza. ²⁵ Ticzi žoñinacaž jacatattanaqui anaž zals želaquiča. Anaž tjojowami turtakanacami zalznaquiča. Arajpach anjilanaca irataž kamaquiča. ²⁶ Jacatatz puntuquiztan Moisesacui liwruquiz cjiirtkalča. Liichinčhucča, ¿ana jaa? Tsjii ujsñi kalquiztan Yoozqui Moisesquiz paljaychiča, tuž cjican: “Abrahamž Yooztča wejrtča. Nižaza Isaacž Yooztča, nižaza Jacobž Yooztča”. ²⁷ Yooz Ejpqui anača ticzi žoñž Yoozqui, žejtñi žoñž Yoozqui. Nižtiquiztan ančuca takuqui ancha tsjii kjutñipankazza.

¿JAKZILTA YOOZ MANTITAT CHEKANAQUI?

²⁸ Nekztanaqui žoñinacžtan Jesusižtan ch'aasñi nonžcu tsjii judiuž lii tjaajiñi žoñiqui macjatžquichiča. Jesusaž zuma kjaaztiquiztan nii žoñiqui pewczizakazza, tuž cjican:

—¿Jakzilta Yooz mantitat chekanaqui?

²⁹ Jesusacui kjaaziča:

—Tii Yooz mantitača chekanaqui: “Nonžna ančhucui, Israeli wajtchiz žoñinaca. Tsjan chawjc jiliriča učum Yoozqui. Ana iya yekja Yooz žejlča. Yoozqui Jiliri-panča. ³⁰ Ančhucui tii ančuca Yoozquiz tjapa kuztan sirwaquiča, nižaza tjapa animužtanami, nižaza tjapa pinsamintužtanami, nižaza tjapa aztanami”. Jalla nii Yooz mantitača chekanaqui. ³¹ Nižtazakaz nii jaru tii Yooz mantitac žejlča. Tuž cjiča: “Jaknužum persunpachquiz okžñamžlaja, jalla nižta okžñi kuzziz cjistanča žoñinacžquizimi, lijitum mazižtakaz”. Tii pizc mantitanacača juc'ant chekanaqui čhjul mantitanacquiztanami.

³² Nekztan nii judío tjaajiñiqui cjichiča:

—Tjaajiñi Maestro, werara chiichamča. Am chiitaqui cusacha. Tsjii Yoozpankaz žejlča; ana iya želasača. ³³ Tii Yoozquiz sirwispanž waquizila, tjapa kuztan, nižaza tjapa animužtan, nižaza tjapa pinsamintužtan nižaza tjapa aztan. Nii jaruqui jaknužum persunpachquiz okžñamžlaja, jalla nižta okžñi kuzziz cjistanča žoñinacžquizimi, lijitum mazižtakaz. Yoozquin ujta wilana puntu mantitami nižaza ofrenda tjaaz mantitami jalla nii mantitanacžquiztan tii pizc Yooz mantitanacača juc'ant chekanaqui.

³⁴ Nii judío tjaajiñi žoñiqui zuma intintazzi razunchiz čiichiča. Nižta nayžcu Jesusacui čiichiča:

—Amqui Yooztan kamz jicz cježullača, Yooz mantita žoñi cjisjapa.

Nekztan žoñinacacui iya pecunchi Jesusižquiz pewczñi anaž atatča.

¿CRISTUQUI JECZ MAJCHTATA?

³⁵ Jaziqui Jesusaqui timpluquiz tjaajincan, cjichiča:

—Nii judío tjaajiñinacaqui tuž cjiča: “Davidž majchkazza Cristuqui”. ¿Kjažtiquiztan nuž cjeejo? ³⁶ Arajpach Yooz Espirituqui David chiikatchiča, tuž cijan:

“Yooz Ejpqui wejt chawjc jiliržquiz cjichiča: ‘Tsji ora wejrqui am kjojch koztan am quintri žoñinaca t'okskatača. Nii oracama wejt žew latu julzna’ ”.

³⁷ Jaziqui Davidaqui persunpacha cjichiča: “Chawjc jiliriča tiiqui”. ¿Nižtiquiztan jaknužt niž chawjc jiliri niž majchqui cjesajo? —Nuž cjichiča Jesusaqui.

Nii tama žejlñi žoñinacaqui Jesusiž taku nonz jutztaziča.

JUDIO LII TJAAJIÑINACA

³⁸ Nižaza tjaajincan Jesusaqui cjichiča:

—Judío lii tjaajiñinaczquiztan cwitazaquiča. Ninacac tol zquitchiz ojklaz juz-tazñiča. Ninacaqui palazquiz tsaanskatzmi rispitskatzmi jalla niika pecñiča.

³⁹ Ninacaqui ajcz kjuyquiz tucquin julz pecñiča. Nižaza pijstiquiz lujlcan ancha tucquin cjičis pecñiča. ⁴⁰ Ninacpacha žewžewanaca t'akjiri cjiskatñiča. Nižaza žoñinaca incallzjapa ažka Yooztan parlitazoka cjiñiča. Jaziqui ninacaž juc'anti casticta cjequiča.

OFRENDA PUNTU

⁴¹ Nekztan Jesusaqui ofrenda tjaaz cajun yujcquin julziča. Nekzi žoñinaca paaz uchan cherchiča. Yekjap ricachunacaqui muzpa paaz utchiča. ⁴² Nekztan tsjaa poris žewqui tjonchinča. Pizc paazalla utchinča, koluculla. ⁴³ Jalla nekztanaqui Jesusaqui niž tjaajinta žoñinaczquiz kjawziča. Nekztan intintiskatchiča:

—Weraral chiyuča, naa poris žewqui nii cajunquiz juc'anti utchinča, tjapa nii parti žoñinaczquiztan cjen. ⁴⁴ Nii parti žoñinacaqui čhjetinta paaz utchiča. Naa poris žewzti tjappacha naatan kamñi paaz utchiča.

13

JUDIO TIMPLUZ PUNTU

¹ Nekztan timpluquiztan ulnan tsji tjaajinta žoñiqui Jesusižquiz paljaychiča, tuž cijan:

—Tjaajiñi Maestro, cheržca. Tii pajk maznacami tii pajk kjuyanacami ancha cusača.

² Jaziqui Jesusaqui nižquiz chiichiča:

—Tii pajk kjuyanaca cherča amqui. Wejrqui cjiwča, tsji nooj ana zinta tii maznacaqui pirkita želaquiča. Tjappacha pajlžtaž cjequiča.

TII MUNTU TUCUZINZ PUNTU

³ Nekztan Olivos cjita curu ojkchiča, timpluz zanquiz. Nekzi Jesusac julzi želatča; ana iya žoñi želatča. Nekztan Pedružtan, Jacobožtan, Juanžtan, Andrestan, ninacaqui Jesusižquiz pewcziča, tuž cijan:

⁴ —Maznalla wejtnacaquiz. ¿Čhjulator nii amiž chiita wataquejo? ¿Ima amiž chiita watan, čhjulunacat wataquejo?

⁵ Nekztan Jesusaqui kjaaziča:

—Ančhucqui persunpachquiz cwitaza, anača jeczquizimi incallskata. ⁶ Žoñinacaqui wejt tjuu aynakcanž tjonaquiča, tuž cijan: “Wejrtča Cristutqui”, Jalla nekztanaqui muzpa žoñinacaqui incallskataquiča.

⁷ Ančhucqui quintunaca nonznaquiča, quira žejlz quintunaca, ch'ajwa quintunaca. Nekztan anača tsucaquiča ančhucqui. Nižtapanž wataquiča. Tii muntu tucuzinzi imaž irjatžquiča. ⁸ Nacionporaž kichjasaquiča. Wajtporaž kichjasaquiča. Tjapa kjutñi yokac chjeknaquiča. Mach'anaca želaquiča. Žoñipora kichjasaquiča. Ancha žoñinaca t'akjisaquiča tjapa kjutñi. Sufrisnaca uzcaž kallza. Wiruñac juc'ant sufrisnaca želaquiča.

⁹ ‘Ančhucqui persuna waljaž cwitazaquiča. Zoñinacaqui ančhuc tanžcu jilirinacžquin chjichaquiča. Nekztan ajcz kjuyquiz wjajszakaz cjequiča ančhucqui. Weriz cjen chawjc jilirž yujcquizimi wajt jilirž yujcquizimi apantitaž cjequiča. Nekztan wejt puntuquiztan ninacžquiz maznaquiča ančhucqui. ¹⁰ Ima tii muntuž tucuzan, Yooz takuqui tjapa nacionquin maz maztaž cjequiča. ¹¹ Chjulorat ančhucqui jiliržquiz apantita cječhaja, jalla nii ora anača eksnaquiča, ¿kjažt wejr cjeequejo? — cjcianaqui. Nižaza anača anča čhjulu chiismi pinsaquiča ančhucqui. Nii oraqui Yooz ančhucaquiz tjaajznaquiča, čhjul takut chiyačhaja, nii. Ančhuca persun pinsita inapankazza. Nii oraqui Yooz Espirituqui ančhucaquiz chiikataquiča. ¹² Tsjii jilaqui persun jila tarasunaquiča conkatzjapa. Ejpnaqui persun maati tarasunaquiča conkatzjapa. Maatinacami maa ejpž quintra tsijsnaquiča conkatzjapa. ¹³ Ančhuc weriz cjen tjapa zoñinacž chjaawjtaž cjequiča. Jakzilta zoñit ticzcama wejtquiz tjurt'ačhaja jalla niiqui liwriitaž cjequiča.

¹⁴ ‘Daniel cjita Yooz taku parliñi profetaqui cjiirtkalča, tuž cjican: “Tsjii nooj tsjii juc'ant anawal akñi zoñi želaquiča”. Jakziquin niiqui ana žejlsalaja, nicjuñ želaquiča tii anawaliqui. Chjulorat ančhucqui nižta cheračhaja, nii ora curunacquin atipas waquiziča tjapa Judea yokquin žejlñinacaqui. Liiñi zoñiqui intintazla. ¹⁵ Nii kjuy juntuñ žejlñi zoñinacaqui chjiwžcu ana kjuya luzla, čhjulumi chjichi jwesjapa. ¹⁶ Nii zkalquin žejlñi zoñinacaqui ana kjuya quejpla, zquiti apti. ¹⁷ Nii timpuquiziqui ic maatakanacami k'azllu wawchiz maatakanacami anča t'akjiri cjequiča. ¹⁸ Yoozquinča mayiza ančhucqui, anaj zak timpuquin tižtanacac tjonla, nii. ¹⁹ Tii sufris timpu yekja sufrisnacquiztan juc'anti sufris cjequiča. Tuqui timpuqui Yoozqui tii muntu paachiča. Nekztan jecchuc anapanž tižta sufrisnacac watchiqui. Tekztan najwčchuc anaž iya juc'anti sufrisqui cjequiča. ²⁰ Yoozqui anaž tii sufrisnaca tucuskataquiž niiqui, tjapa zoñinacž ticznaquiča. Yoozqui niiz illzta zoñinacž cjen tii sufrisnaca tucuskataquiča.

²¹ ‘Nižaza yekjap zoñinacaqui ančhucaquiz chiyaquiča: “Chera. Ticjuča Cristuqui”. Yekjapac chiyaquiča: “Nacjuča Cristuqui” cjican. Nuž chiichiž cjenami, anapanča nii taku criyaquiča ančhucqui. ²² Incallñi zoñinacž tjonauquiča. Tsjii incallñinacaqui: “Cristutča wejrqui”, cjequiča. Yekjapazti: “Yooz taku parliñtča wejrqui”, cjequiča. Ninacaqui walja ispantichuca milajrunacž paaquiča, incallzjapa. Tjapa zoñinacž incallz pecaquiča, Yooz illzta zoñinacami. ²³ Ima tižtanacž tjonan wejrqui ančhucaquiz mazinchiča. Nižtiquiztan walja cwitazaquiča ančhucqui. Nižta kuzziz cjee.

¿JAKNUŽT CRISTUQUI TJONAQUI?

²⁴ ‘Nekztanaqui tii sufris timpu wattan, tjuñiqui zumaquiča. Nižaza jizmi anaž iya kjanaquiča. ²⁵ Warawaranacami tsewctan tjojtsnaquiča. Tseecu azziz žejlñinacaqui chjekinskattaž cjequiča. ²⁶ Jalla nekztanaqui zoñinacaqui tii tsewctan cuchanžquita Yooz Zoñiž cheraquiča. Wejrqui tsjir taypiquiz tjonača, walja aztan, anča ispantichuca. ²⁷ Nekztanaqui tjapa kjutñi nii arajpach Yooz anjilanacaqui cuchanta cjequiča, weriz illztanaca juntjapžcajo. Tjapa yok tjyquiztanpacha tjapa arajpach tjyquiztanpacha juntjapžtaž cjequiča.

²⁸ ‘Ančhucqui tii puntu zizaquiča higuera cjita muntiquiztan. Chjulorat nii muntiqui ch'ojñantis cjissaja, jalla nii ora waj kutunz timpu žcatiča. Nužupanž zizza ančhucqui. ²⁹ Jalla nižtapacha tii weriz chiita watan, ančhucqui tuž zizaquiča; tii tsewctan cuchanžquita Yooz Zoñiqui wajillaž tjonaquiča, nii. Nižaza tii muntu tucuzinzqui žcatillača. ³⁰ Weraral cjiwčha, tjapa tii timpuquiz žejlñi zoñinacaqui ana ticznaquiča, ima tii weriz chiita watan. ³¹ Arajpachami yokami tucuzauquiča. Wejt takunacazti wiraž ana tucuzauquiča. Nužupanž cumplisnaquiča.

³² ‘Wejt tjonz tjuñimi wejt tjonz orami anaž jecmi zizasacha, anaž nii arajpach Yooz anjilanacami, anaž Yooz majchmi. Yooz Ejp alajakaz zizza.

³³ ‘Anchucqui, persuna naazna, cwitaza, Yoozquin mayiza. Chjulorat nii tjuñi tjonachaja, nii ora ana zizza anchucqui. ³⁴ Jalla tii quintuž iratacha wejt tjonz tjuñi. Tsjii zoñiqui aškquin ojkz tantiichiča. Ima niž kjuyquiztan zarakcan zapa mayni niž piyunanaczquiz langz tjaača. Kjuy cwitiñi zoñžquiz zuma cwitajo mantiča. ³⁵ Nekztan ojkžcu, chjulorat nii kjuychiz zoñiqui quepačhaja, jalla nii ora, piyunanacaqui ana zizza, niit už zeztan tjonachaja, niit už chica arama tjonachaja, niit už kjantat ora tjonachaja niit už wentan tjonachaja. Chjulorat tjonachaja, ninacaqui anaž zizza. Nižtiquiztan piyunanacaqui listuž cjila. ³⁶ Jalla nii irata anchucqui listuž cjee. Tiripintit anchucaž tjan tjonasača. ³⁷ Wejrqui anchucquizimi tjapa zoñinaczquizimi chiyučha, listupanča cjee.

14

¿JAKNUŽUM JESUSA TANAS?

¹ Puc majkaz pjaltiča pascu pjijztiquinaqui. Nii orazakaz yekja pjijztaqui kalltiznatča, ana liwaturchiz t'anta lujlz pjijzta. Jalla nii ora timplu jilirinacztan judio tjajjiniacztan palt'ichiča, tuž cjican:

—¿Jaknužum Jesusa incallžcu tanas?

Nižaza nuž tanžcu, Jesusa conzjapa kazziča.

² Ninacaqui tantižcu, cjichiča:

—Pjijztiquiz anaž tanz waquizasača. Zoñinacaqui učhum quintraž cjisnasača.

JESUSIZ ACHQUIZ ASIITI ALZTA

³ Jesusaqui Betania cjita wajtquiz želatča, Simonž kjuyquiz. Nii Simonaqui tuquitan mojkchi janchichiz žejlñitača. Nekzi lulan tsjaa maatak žonqui tsjii putillžtan tjonzinča. Nii putillquiz cusa mazk'a ulurchiz asiiti želatča, nardo cjita, ancha jila walurchiz. Nii putillaqui zuma alabastro cjita maztan paatatača. Nekztan naa maatak žonqui putilla kjolžcu Jesusiž achquiz asiiti alsinča. ⁴ Yekjap nekz žejlñi zoñinacaqui žawjziča. Ninacpora palt'ichiča, tuž cjican:

—¿Kjažtiquiztan nii mazk'a ulurchiz asiiti pertejo? ⁵ Naalaqui asiiti tuysalani quinsa patac denario cjita paazuñ. Nekztan nii paazqui poris zoñinaczquiz onansalani.

Naaža quintra chutchiča. ⁶ Nekztan Jesusaqui chiichiča:

—¿Kjažtiquiztan taa žonatan chjiycisejo? Anača taa žon kjaž cjisqui. Wejtquiziqui walika paachinča. ⁷ Poris zoñinacami panž žejlča. Chjulorami ninaczquiziqui yanapasača. Wejrqui anal anchucatan tira želača. ⁸ Taa žonqui jaknužt payi atčhaja, nii paachinča. Ima wejt curpu tjatan asiitižtan alsinča. ⁹ Chekpacha wereral cjiwča, jaksiquinami tjapa kjutñimi Yooz taku parlita cječhaja, jalla nicju taaža paata parlita cjequiča, taa maatak žon cjuñznajo.

JUDASQUI JESUSA TANKATZ PINSICHICHA

¹⁰ Nekztanaqui Judas Iscariotiqui timplu jilirinaczquin palt'i ojkchiča. Jesusiž tuncapan tjajjinta zoñinaczquiztantatača Judasqui. ¹¹ Judas taku nonžcu jilirinacaqui ancha chipchiča:

—Paaz tjasača, —cjican.

Nekztanaqui Judasqui tantiichiča, chjulorat wali cječhaja, Jesusa tankatzjapa, nii.

PASCU CHJERI LUJLCHICHA

¹² Pjijzta kallñi tjuñi, ana liwaturžtan t'anta lujlz pjijzta, nii tjuñi judio wajtchiz zoñinacaqui pascu uuza conñiča. Nii noojpacha tjajjinta zoñinacaqui Jesusižquiz pewcziča:

—¿Jakziquin wejrnacqui ojkz waquiziya, pascu chjeri luli tjaczjapaya?

¹³ Nekztan Jesusaqui pucultan tjajjintanaca cuchanchiča, tuž cjican:

—Wajtquin oka. Nekzi tsjii zoñžtan zalaquiča kjaz luuz kužži. Nii zoñž wirquiz apznaquiča. ¹⁴ Jakziquin nii zoñiqui luzačhaja, jalla nicju nii kjuychiz zoñžquiz paljayaquiča, tuž cjican: “Tjaajiñiqui cjichiča: ¿Jakziquin wejt tjaajintanacžtan pascu čhjeri lulasaya? ¿Jaknit nii kjuyajo?” ¹⁵ Nekztan nii kjuychiz zoñiqui tsewcta pisuquin tsjii pajk kjuya tjeznaquiča ančhucaquiz. Nii kjuya listu tjaczta cjequiča. Jalla nicju učumqui čhjeri kisnaquiča. —Nuž mantichiča Jesusaqui.

¹⁶ Nužquis nii pucultan tjaajintanacaqui zarakchiča. Watja ojkchiča. Jesusiž chitacama nižtapacha watchiča. Nekztanaqui pascu čhjeri kissiča.

¹⁷ Tjuñiž kattan Jesusaqui tjonchiča tuncapan tjaajintanacžtan. ¹⁸ Čhjeri lujlcan Jesusaqui chiichiča:

—Weraral cjiwča, ančhucaquiztan tsjii wejttan lujlñiqui wejr tarazunaquiča.

¹⁹ Ninacaqui nužquiz llaquita cjissiča. Nekztan ninacaqui Jesusižquiz pewcziča. Tsjiiqui:

—¿Wejr kay? —cjichiča.

Tsjiiic:

—¿Wejr kay? —cjichizakazza.

²⁰ Nekztanac Jesusac kjaaziča:

—Tuncapaniž ančhucqui tsjiiqui wejr tarazunaquiča. Anziqiu niiča wejttan chica čhjeri lujlchi. ²¹ Wejrqui tsewctan cuchanžquita Yooz Zoñtča. Wejr okača, Yooz taku cjiirtacama. Jakzilat wejr tarazunačhaja, jalla niiqui juc'anti castictaž cjequiča. Nii tarazuñi zoñiqui anaj maa pjuchquiztan nastčhaj niiqui, juc'ant cusaž cjitasača.

²² Nekztanaqui čhjeri lujlcan, Jesusaqui t'anta tanžcu Yoozquin gracias cjican chiichiča. Nekztan t'anta kjolžcu, tjaajintanacžquiz tojziča, tuž cjican:

—Tanzna. Tii t'antača wejt curpu cuntaqui.

²³ Nekztan tsjii wazu tanziča. Yoozquin gracias cjican chiichizakazza. Nekztan ni-nacžquiz tjaatan, tjappacha ninacaqui nii wazquiztan licziča. ²⁴ Jesusaqui chiichiča:

—Wejt ljocquiztan cjiča tiiqui. Wejt ljocžtan tsjii ew acta tjulžta cjequiča. Wejt ljocqui tjapa zoñinacž cuntiquiztan tjawktaž cjequiča. ²⁵ Weraral cjiwča, uwas kjaz ana iya licača, čhjlorat Yooz tjapa mantačhaja, jalla nii oracama.

PEDRUQUI JESUSA ANA PAJŇI TUCAQUICHA

²⁶ Tsjii Yooz wirsu itscu ojkchiča Olivos cjita curullquin. ²⁷ Nekziqiu Jesusaqui chiichiča:

—Tii weenaqui tjapa ančhucqui ana wejtquin kuzziz tucaquiča. Nižtapan cjiirta Yooz takuqui cjiča:

“Wejr arajpach Yoozqui awatiri conača. Nekztan uzanacaqui wichansnaquiča”.

²⁸ Jesusaqui cjichizakazza:

—Nekztan jacatatžcuqui ančhuca tuqui okjayača Galilea cjita yokquin

²⁹ Nekztan Pedruqui chiichiča:

—Tjappacha ana amquin kuzziz cječhani. Wejrqui ana wira nižta cjesača.

³⁰ Jesusaqui kjaaziča:

—Weraral cjiwča, tii weenpacha amqui ana wejr pajñi tucaquiča, Ima wallpaž pizc wilitaž kjawan, amqui čhjep wilita wejr ana pajñim chiyaquiča.

³¹ Pedruqui juc'anti tjurt'ichiča, tuž cjican:

—Wejrqui amtan chicami waztal ticznasača. Anapan amquiztanac zarakasača.

Tjapa nii tjaajintanacaqui nižtapacha tjurt'ichiča.

JESUSAQUI YOOZTAN PARLICHICHA

³² Nekztan Getsemaní cjita yokquin ojkchiča. Nicju Jesusaqui niž tjaajinta zoñinacžquiz chiichiča:

—Tekzi julzna. Wejrqui Yooztan parli okača.

³³ Nekztan Pedružtan Jacobžtan Juanžtan chjitchiĉha. Jesusaqui walja llaquita kuzziz turwaysiĉha. ³⁴ Niiž tjaajintanacžquiz paljaychiĉha:

—Wejt kuzqui ancha llaquita, ticzucaĉha. Anĉhucqui tekzi žela. Wilazaquiĉha; anaĉha tjaajaquiĉha.

³⁵ Nekztan tsjii koluc tuquinalla ojkchiĉha Jesusaqui. Yokquizkaz tuzi t'okziĉha. Yoozquiztan mayizichiĉha, tuž cjican:

—Tii juc'ant sufris timpu anal wats pecuĉha. Tii sufrisquiztan liwriychucažlaj niiqui, amquiž liwriyalla.

³⁶ Tira maycan cjichiĉha:

—Yooz Ejp, amqui ĉhjulumipankam atasāĉha. Tii sufrisnacquiztan liwriyalla. Pero anal wejt kuzcama paaz pecuĉha. Jaknužt am kuz amtiĉhaj niiqui, jalla nuž am munañpaj cjila.

³⁷ Nekztanaqui tjaajintanacžquin quejpžquichiĉha. Tjajchi zalchiĉha. Nekztanaqui Jesusaqui Pedružquiz cjichiĉha:

—¿Simona, amquim tjajya? ³⁸ ¿Anam tsjii orami wilazi atya? Wilaza. Yoozquiztan mayiza, ana ujquiz tjojtjapa. Anĉhucqui ancha kuztanĉha. Pero anĉuca curpuzti anaž awantasaĉha.

³⁹ Nekztan Jesusaqui wilta Yooztan parli ojkchiĉha. Tuquiqui jaknužt parliĉhaja, nižtazaka parliĉhiĉha. ⁴⁰ Wilta tjaajintanacžquin quejpžquichiĉha. Wilta tjajchi zalchiĉha. Ancha tjaji atipskatchiĉha. Ninacaqui Jesusižquiz ana kjaazñi atchiĉha.

⁴¹ Jalla nekztan Jesusac ĉhjep wilta ojkžcu quejpžquichiĉha. Nekztan chiichiĉha:

—Jaziqui tjajchinĉhucĉha, anĉhucqui, nižaza jeejzinĉhucĉha. Nužkaz. Wejrqui tsewctan cuchanžquita Yooz Zoñtĉha. Wejrqui ujchiz žoñinacž kjarquiz tankattal cjeeĉha. Nii ora anziqui irjatžquichiĉha. ⁴² Zaazna. Ojkla. Cheržna. Wejr tarazuñi žoñiqui nii nacjuž tjonĉha.

JESUSAQUI TANTATACHA

⁴³ Nii ora Jesusaž nuž chiyan, tsjiiqui tuncapan tjaajinta žoñinacžquiztan tjonchiĉha, Judas cjita. Tama žoñinacaqui Judastan tjonchiĉha pajk cuchillunacchiz, nižaza wjajtz carotinacchiz. Timplu chawjc jilirinacžtan judío lii tjaajiñinacžtan wajt jilirinacžtan ninacaž cuchanžquita tjonchiĉha. ⁴⁴ Tuquitan nii tankatñi Judasqui kazziĉha Jesusa tankatzjapa. Nuž kazcu, cjichiĉha:

—Tsjii žoñil ĉhjuznaĉha. Niiž niic cjequiĉha. Nekztan zuma tanžcu ĉhjichaquiĉha.

⁴⁵ Nii ora Judasqui Jesusižquiz macjatchiĉha:

—Tjaajiñi Maestro, —cjican.

Nekztan nii ĉhjuziĉha. ⁴⁶ Nekztan žoñinacaqui Jesusa tanchiĉha, preso ĉhjitzjapa. ⁴⁷ Tsjii nekz tsijtchi žoñiqui pajk cuchillu jwessiĉha. Jalla nekztan tsjan chawjc jilirž piyuna ĉhjojritchiĉha. Tsjii cjuñi pootžcu apakchiĉha. ⁴⁸ Nekztan Jesusac chiichiĉha:

—Anĉhucqui cuchillunacžtan carotinacžtan wejr tani tjonchinĉhucĉha, tsjii tjañi cjes, nižtažtakaz. ⁴⁹ Zapuru anĉhucaltan žejlchinĉha, timpluquiz tjaajincan. Wira ana wejr tanchinĉhucĉha. Pero anziqui jaknužt Yooz taku chiĉhaja, nužupanž cumplita cjila.

⁵⁰ Nekztanaqui tjapa niiž tjaajinta žoñinacaqui tsucaña wichanziĉha. Jesusa zinalla eclichiĉha.

⁵¹ Tsjii tjowaqui Jesusa apziĉha, tsjii zquiti irzi. Nii tjowac tantazakaztaĉha.

⁵² Nekztan nii zquiti cutžcu, k'alapacha tsucaña atipchiĉha.

JESUSA CHAWJC JILIRINACZQUIN CHJICHTA

⁵³ Nekztanaqui Jesusaqui ĉhjichtataĉha timplu tsjan chawjc jilirž kjuya. Nekziqui timplu chawjc jilirinacžtan wajt jilirinacžtan judío lii tjaajiñinacžtan ajczitaĉha. ⁵⁴ Pedruqui ažquiztan apziĉha, chawjc jilirž kjuy patio luzcama. Nii patiuquiz zultatunacžtan julzi želatĉha, uj latuquiz kutuncan.

⁵⁵ Kjuyquiziqui timplu jilirinacaqui tjapa jiliri mazinacžtan Jesusiž quintra chiiñi žoñi kjuratča, Jesusa conta cjisjapa. Ana zinta uj wajtchiča. ⁵⁶ Muzpa tama žoñinacaqui Jesusiž quintra toscara chiichiča. Pero ninacž toscar takuqui anaž wira casatča. ⁵⁷ Yekjap žoñinacaqui tsijtsu toscara chiichiča, tuž cjican:

⁵⁸ —Wejr nonziñča, tii žoñi tuž chiiñi, “Tii žoñiž kjuyta timplu pajznača. Nekztan čhjep majquiztan yekja timplu kjuyača, ana žoñiž kjuyta”. Nuž chiiñi nonzinča wejrqui.

⁵⁹ Anaž nižtami žoñinacž takuc casatča. ⁶⁰ Ultimquiziqui nii timplu chawjc jiliri qui tsijtsiča žoñinacž taypiz. Jesusižquiz pewcziča:

—¿Anam kjaazñi at, kjažtatajo? ¿Kjaž cjican am quintra chii tii žoñinacajo?

⁶¹ Jesusaqui ana čhju lu tawkžcu, želatča, ana kjaaziča. Nekztan nii tsjan chawjc jiliri qui wilta pewcziča:

—¿Amqui Cristumkaya? ¿Arajpach Yooz Machimkaya?

⁶² Jesusaqui kjaaziča:

—Jesalla. Wejrtča Cristutqui. Wejrqui tsewctan cuchanžquita Yooz Zoñtča. Tsji nooj ančhucqui wejr cheraquiča, juc'anti azziz Yooz latuquiz julzi. Nekztan arajpachquiztan tsjirquiz tjonača.

⁶³ Nižta chiitiquiztan nii timplu chawjc jiliri qui niž zquiti wjajrzinchiča, žawjchi tjeezjapa. Nekztan cjichiča:

—¿Kjažtiquiztan iya quintra chiiñi žoñi pecasajo? ⁶⁴ Ančhucqui nonzinčhucča. Tiiž takuqui Yooz quintrača. Ana walipanča. ¿Čhju lučhum paaqui, kjažum cjeequi? ¿Tantiyalla?

Nekztan tjappacha quintra chiichiča:

—Tii žoñi contaj cjila, —cjican.

⁶⁵ Nekztan yekjapaqui Jesusižquiz llawsižtan tjujtchiča, wjajtchizakazza. Nekztan niž yujc pañžtan tjotžinžcu, cjichiča:

—¡Pajalla, jaziqui! ¿Ject am wjajtchejo?

Nižaza zultatunacaqui Jesusiž yujcquiz čhajcziča.

PEDRUQUI JESUSA ANA PAJÑI TUCCHICHA

⁶⁶ Nii ora Pedruqui kjuy patiuquiz želatča. Nekzi tsjaa žonqui tjonchinča. Naa žonqui timplu tsjan chawjc jilirž piyunitača. ⁶⁷ Pedruž uj latuquiz kutnan, cherchinča. Nekztan paljaychinča:

—Amqui nii Nazaret wajtchiz žoñžtan chica ojklayñamla, nii Jesusižtan.

⁶⁸ Pedruqui Jesusa ana pajñi chiichiča:

—Nii žoñi anal pajuča. Am takumi anal intintuča.

Nuž chiižcu, zancu ulanchiča. ⁶⁹ Nicju naa žonqui wilta cherchinzakazza. Nii žejlñi žoñinacžquiz maazinča, tuž cjican:

—Tii žoñi nacinacžtan chica ojklayñi.

⁷⁰ Pedruqui wilta Jesusa ana pajñi chiichiča. Nekztan tsji upaquiztan nii žejlñi žoñinacaqui Pedružquiz cjichizakazza:

—Chekapan amqui ninacžtan chica ojklayñi žoñimla. Amqui Galilea wajtchiz žoñimla. Nii žoñinacž irataž chiiñamla.

⁷¹ Nekztan Pedruqui juramintužtan chiichiča, tuž cjican:

—Wejr toscara chiichinžlaj niiqui, Yooziž castictal cjila. Tii amiž chiita žoñi ana wira pajuča.

⁷² Pizcquizic nii orapacha tsji wallpaqui kjawchiča. Nekztanaqui Pedruqui Jesusiž chiita taku cjuñziča. Tuž mazinčitača, “Ima wallpaž pizc wiltaž kjawan, amqui čhjep wilta wejr ana pajñim tucaquiča”. Nekztanaqui Pedruqui nii cjuñžcu, ancha llaquita cjičiča. Nekztan ancha kaachiča.

15

JESUSA PILATUZQUIN CHJICHTA

¹ Kjantati timplu chawjc jilirinacžtan wajt jilirinacžtan judío lii tjaajiñinacžtan tjpapacha jilirinacžtan ajczitača. Nekztan Jesusa čhejlžcu Pilato jiliržquin chjitchiča. Nekztan nižquiz intirjichiča. ² Nekztan Pilatuqui pewcziča:

—¿Am judionacž chawjc jilirimya?

Jesusaqui kjaaziča:

—Nužupanzača, amiž chiitacama.

³ Nekztan nii timplu jilirinacaqui Jesusiž quintra čhjultaki tjojtunchiča. ⁴ Pilatuqui pewczizakazza:

—¿Kjažtiquiztan am ana kjaazñi atjo? Tjapamanaž am quintra chiila, pero.

⁵ Jesusaqui ana čhjulu tawkžcu želatča. Nužquiz Pilatuqui ana iya čhjulumi chiižiñi atchiča.

ZOÑINACAQUI JESUSIZ QUINTRA CHIICHICHA

⁶ Pilatuqui pascu pjijztiquiz tsjii piriz žoñi cutžñipantača žoñinacž chiitacama. ⁷ Carsilquiz tsjii kjažultan gobierno quintri žoñinacž chawjcta želatča. Barrabás cjita ujchiz žoñi carsilquiz chawjctazakaztača. Revolucionquiz žoñi conchiča Barrabás cjita žoñiqui. ⁸ Jaziqui žoñinacaqui Pilatu pewczñi tjonchiča, tuž cjican:

—Wejtnacalta tsjii žoñi cutžinalla. Tuquitanpacha nuž cutžñampanla amqui.

⁹ Pilatuqui kjaaziča:

—¿Ančhucqui pecya, tii judionacž chawjc jiliri cutžta cjisjapajo?

¹⁰ Jesusa čhjaawjcu, nii timplu jilirinacaqui Pilatužquiz intirjichiča; nii zizziča Pilatuqui. ¹¹ Nekztan nii timplu jilirinacaqui Jesusiž quintra žoñinaca aptjapchiča. Nekztan žoñinacaqui maychiča, Barrabaspankaz cutžta cjisjapa. ¹² Pilatuqui wilta pewcziča:

—¿Tiizti? ¿Jaknužt wejr paaj cjii ančhucjo? Ančhucqui tii judionacž jiliriča cjinčucla.

¹³ Nii žoñinacaqui kjawchiča:

—¡Tii žoñi conzna! ¡Cruzquiz ch'awczna!

¹⁴ Nekztan Pilatuqui chiichiča:

—¿Kjažtiquiztan, čhjul uj paachit teejo?

Nii žoñinacazti juc'anti kjawchiča:

—¡Cruzquiz ch'awczna!

¹⁵ Pilatuqui nužquiz žoñinacž kuz wali cjisjapa Barrabás cutziča. Jesusa cusa wjajtkatžcuqui, Pilatuqui zultatunacžquiz intirjichiča, cruzquiz ch'awcta cjisjapa.

¹⁶ Nekztan nii zultatunacaqui jilirž kjuy patiuquin Jesusa chjitchiča. Nekzi parti zultatunaca ajcznajo kjawziča. ¹⁷ Nekztan Jesusižquiz tsjii morat zquiti tjutziča. Nižaza tsjii ch'apirar pillu irata nižtižtan Jesusiž achquiz scarzinchiča. ¹⁸ Nekztan ararcan kjawchiča:

—¡Viva tii judío nacionž chawjc jiliri! —cjican.

¹⁹ Nekztan tsjii paržtan Jesusiž achquiz t'etkatchiča; llawsiztan tjujtchiča; rispitažoka quillsiča. ²⁰ Nekztan burla paažcuqui Jesusižquiztan nii morat zquiti chjojkžinchiča. Niiž persun zquiti tjutziča. Nekztanaqui Jesusa chjitchiča cruzquiz ch'awczjapa.

JESUSAQUI CRUZQUIZ CH'AWCTATACHA

²¹ Tsjii Cirene wajtchiz žoñi želatča, Simón cjita. Pucultan žoñž ejptača niiqui, Rufo, nižaza Alejandruž ejp. Jochquiztan kajkžcatča. Nekz watan mantichiča, Jesusiž cruza kužajo. Nužquiz uytissiča.

²² Nekztan Jesusaqui Golgota yokquin chjichtatača. Golgota cjitaqui tuž cjiča: “Ach Tsjiž Yokača”. ²³ Nekztan Jesusižquiz vinu mirržtan t'ajžta tirinchiča. Jesusazti ana

licz pecchiča. ²⁴ Jalla nekztanaqui cruzquiz ch'awczcu, sultatunacaqui zurtiychiča niiž zqutinaca tanzjapa, jakzilta sultatut nii zquti tanznačhaja, nii zizjapa.

²⁵ Wenzlaka Jesusaqui cruzquiz ch'awctatača. ²⁶ Kjažtiquiztan tii žoñi cruzquiz ch'awctatažlaja, niiqui cjiirchiča tsjii tawliquiz, tuž cjican: “Tiiqui judionacz chawjc jiliriča”.

²⁷ Jesusižtan chicapacha tsjii pucultan tjañinaca yekja cruzanacquiz ch'awctazakaztača, tsjiic žew kjuttan tsjiic zkar kjuttan. ²⁸ Nužupan tuquitan cjiirta Yooz taku cjiča. Nii Yooz taku tuž cjiča: “Ujchiz žoñinacztan chica uchtača”. Nužquiz nii Yooz takuqui cumplissiča.

²⁹ Žoñinacaqui nekz watcan acha wewczinchiča; ancha žawjchi, tuž cjican:

—¡Aaj! Amqui timplu pajltasača. Nekztan čhjep majquiziqui wilta kjuytasača, jalla nuž cjichamča, ¿ana jaa? ³⁰ Jaziqui persunpacha am cruzquiztan zarakalla. Persunpacha liwriyalla amqui.

³¹ Nižaza nii timplu chawjc jilirinacztan judío tjaajiñinacztan parlassiča, Jesusa iñarcan, tuž cjican:

—Yekjapanaczquiz liwriichiča tiiqui. Persunpachazti anaž liwrii atča. ³² Cristužlaj niiqui, Israel nacionž chawjc jilirižlaj niiqui, persunpachaj cruzquiztan apakscu, chji-jwžquila. Nekz criyaquiz učhumqui.

Žoñinacaqui Jesusa iñarchiča. Niižtan chica ch'awcta žoñimi iñarchizakazza.

JESUSAQUI TICZICHA

³³ Taypurquiztan tjapa nii yokac zumchi cjissiča, majñakak oracama. ³⁴ Nii ora Jesusaqui tjapa aztan kjawchiča:

—Eloi, Eloi ¿lama sabactani? —Tii takuqui cjiča: “Wejt Yooz, wejt Yooz ¿kjažtiquiztan wejr ecchamtajo?”

³⁵ Yekjap nekz žejlñinacaqui nii taku nonžcu cjichiča:

—Nonžna. Elías kjawža tiiqui, nii tuquitan Yooz taku parliñi profetaqui.

³⁶ Tsjiiqui ninaczquiztan zajtchiča. Nekztan tsjii esponja cjita kjaz licñiquiz jar vinu lieskatchiča. Nekztan quejpžcu tsjii parquiz tsjiipchi Jesusižquiz macjatskatchiča nii jar vinu ch'umznajo. Nekztan nii žoñiqui parti žoñinaczquiz chiichiča:

—Tjewžla učhumqui. Jaknužukat Eliasac cruzquiztan apaki tjonachani, niiž chekžla.

³⁷ Jesusaqui juc'anti kjawchiča. Nužquiz ticziča. ³⁸ Nii oraqui pajk timplu pañu juystokaz chicatquiz wjajrsiča, tsewctan kozzuc. ³⁹ Nii romanž sultatunacz jiliriqui Jesusiž yujc kjuttan želatča. Tjappacha niiž wattanaca cheržcu cjichiča:

—Chekapan Yooz Majchtakalča tii žoñiqui.

⁴⁰ Nižaza tsjii kjažultan maatakanacaqui ažquiztan chekziča. Nii maatakanacaqui tinacatača: María cjititača, Magdalena wajtchiz žonqui. Nekztan María cjitizakaztača, Josež maa, nižaza Jacobž maa (lajktača Jacoboqui). Nekztan Salomé cjititača. ⁴¹ Nii maatakanacaqui Jesusa apzitača, nižaza yanapchitača, Jesusa Galilea yokaran ojklayan nii ora. Nekztan ninacaqui Jesusižtan chica Jerusalenquin tjonchiča. Nii cruzaž nekziqui muzpa maatakanaca želatča.

JESUSAQUI TJATZTATAČHA

⁴² Nii noojiqui pjijzta tjacz tjuñitača. Jeejz tjuñi ispirazakaztača. ⁴³ Nižtiquiztan tjuñiž kattan tsjii José cjita Arimatea wajtchiz žoñiqui walja tjup kuzziz Pilatužquin ojkičiča. Nekztan Jesusiž curpu maychiča. Walja rispitta jiliritiča nii Josiqui. Yooz tjapa mantiz timpu tjewznatča. ⁴⁴ Niiž tjontiquiztan, Pilatuqui ispantichiča, tuž cjican:

—¿Kjažt waj ticzi cjesajo?

Nekztan zultatž jiliri kjawziča, nii pewczjapa. ⁴⁵ Nii zultatž jiliriqui kjaaziča:

—Jesalla, ticziča, —cjican.

Nekztan Pilatuqui Jesusiž curpu chjitzjapa permiso tjaachiča José cjita žoňžquiz:
—Nižtaqui niž curpu chjichalla, —cjican.

⁴⁶ Nekztan Josiqui zuma chiw pañu kjaychiča. Jesusiž curpu chjijunžcu nii pañquiz tejlziča. Nekztan tsjii sipulturquiz majkziča. Nii sipulturaqui pajk mazquiz pjet-tatača. Nii sipulturž zana tsjii pajk maztan pjucziča. ⁴⁷ Pucultan maatakanacaqui Jesusiž curpu tjatñi cherchiča. Tsjaaqui María Magdalena cjititača. Tsjaac María cjitizakaztača, yekja Josiž maa.

16

JESUSAQUI JACATATCHICHA

¹ Judionacž jeejz tjuñi jakatažu María Magdalenatan Jacobž maa Mariatan Salomatan, nii čjepultan maatakanacaqui cusa ulurchiz asiiti kjaychiča, Jesusiž ticzi curpu tjajlinzjapa. ² Ancha wentan ninacaqui sipultura cheržni ojkchiča tjuñiž tewctanalla. ³ Sipultura ojkan ninacpora parlassiča tuž cjican:

—¿Jequit učumtaqui cjetžinaquejo? ¿Nii pjucžta pajk mazjo?

⁴ Nekztan irantižcu, nii pajk pjucžta mazqui cjetžta cherziča. ⁵ Sipultura luzcu, žew latu kjuyltan tsjii tol chiw zquitchiz tjowa julzi cherchiča. Nužquiz nii maatakanacaqui ancha tsucchiča. ⁶ Nii tjowaqui paljaychiča, tuž cjican:

—Anaž tsuca maataka. Ančhucqui Jesusaž kjurča, nii cruzquiz ch'awcta žoñi. Niiqui jacatatchiča jaziqui. Anača tekzi. Cherznalla. Tii sipulturquiz ana žejlča. ⁷ Jazic ančhucqui oka. Niž tjaajinta žoñinacžquin mazca. Pedružquizimi zaka mazna. Tuž cjican ančhuc maznaquiča: “Jesusaqui ančucaž tuqui okjayaquiča Galilea cjita yokquin. Nekzi Jesusižtan zalaquiča ančhucqui. Jaknužt tuqitan chiižinchipančhaja, jalla nužuča”.

⁸ Nekztanaqui nii maatakanacaqui sipulturžquiztan ulanžcu, zati pariju quejpchiča, tsucaña chjekincan. Tsucaña ana čhjulumi chiyi atchiča jeczquizimi.

JESUSAQUI MARIA MAGDALENAQUIZ PARIZICHICHA

⁹ Jesusaqui kjantatilla jacatatžcuqui primiraqui María Magdalenaquiz parizichiča. Tuqitan Jesusaqui naaquiztan pakallaku zajranaca chjatkatchitača. ¹⁰ Naa žonqui Jesusiž mazinacžquin mazñi ojkchinča. Ninacaqui llaquita želatča, kaacan. ¹¹ Nekztan mazzinča:

—Jesusaqui jacatatchiča. Wejrqui nii cherchinča, —cjican.

Nii nonžcu nii tjaajinta žoñinacaqui ana criichiča. Inapanka chiitažoka naychiča.

¹² Wiruñaquei pucultan tjaajinta žoñinacaž wajtquiztan okan, Jesusaqui parizichizakazza, tsjemata cjissi. ¹³ Nekztan quejpžcu, nii pucultanaqui parti tjaajintanacžquiz mazziča. Nii mazta ana zakaz criichiča.

JESUSAQUI WILTA PARIZICHICHA

¹⁴ Wiruñaquei Jesusaqui nii tuncamani tjaajinta žoñinacžquiz parizichiča, čhjeri lulan. Ninacaqui jacatatta maztaqui ana criichiča. Nekztan ninacž ana criiñi kuzziz cjen ninacžquiz iwjt'ichiča Jesusaqui. ¹⁵ Nižaza Jesusaqui mantichiča, tuž cjican:

—Jazic ančhucqui okaquiča tjapa kjutñi tii muntu intiru. Tjapa žoñinacžquizimi liwriiñi taku paljayaquiča. ¹⁶ Jakziltat tii taku criičhaja, jalla niiqui liwriitaž cjequiča; nižaza bautista cjequiča. Jakziltat tii taku ana criičhaj niiqui, ancha castictaž cjequiča. ¹⁷ Yooz taku criichinacaqui tii milajrunaca paaquiča. Wejt tjuuquiz zajranaca chjatkataquiča. Yekja takunaca chiyaquiča. ¹⁸ Zkora tanžcu zkoržquiz ana chjojrichtaž cjequiča. Tsjii veneno licžcu, ana ticznaquiča. Kjaržtan lanžcu, laa žoñinaca čhjetnaquiča. Nižta paaquiča Yooz taku criichi žoñinacaqui.

JESUSAQUI ARAJPACHA OJKCHICHA

¹⁹Nii taku chiižcu chawjc jilir Jesusaqui arajpacha ojkchiča. Nekzi Yooz žew latuquiz julziča. ²⁰Nekztanaqui nii tjaajinta žoñinacaqui ulanžcu, tjapa kjutñi Yooz liwriiñi taku paljaychiča. Chawjc jiliripanča Jesucristuqui. Jalla niičha ninacžquiz yanapñiqui. Nii Yooz aztan paata milajrunacaqui tuž cjiča: “Tii Yooz takuqui werarapanča”. Nužupanž cjila. Amén.

EL SANTO EVANGELIO SEGUN SAN LUCAS

1-2 Ancha zuma Teófilo, tii cartal amquin cjiŕŕcuĉha, Jesucristuŕ puntuquiztan. Jesucristuŕ nasta tjuñquiztanpacha jaknuŕt watĉhaja, jalla niiqui ana tŕatziĉha cherchi ŕoñinacaqui. Nii cherchi ŕoñinacaqui wejtnacaquiz tjaajinĉiĉha. Niŕaza yekja ŕoñinacŕquiz tjaajinchizakazza Jesucristuŕ puntuquiztan. Nekztan tsjii kjaŕ ŕoñinacaqui Jesucristuŕ puntuquiztan cjiŕŕĉiĉha niŕŕ jaru niŕŕ jaru. ³ Niŕaza wejŕqui zumpacha pewcpewczinĉha jaknuŕt Jesucristuŕ nasta tjuñquiztanpacha watĉhaja, jalla nii. Jalla nuŕ pewcpewczcu wejŕqui pinsichinĉha Jesucristuŕ puntuquiztan cjiŕŕzjapazakaz niŕŕ jaru niŕŕ jaru. “Jalla niic waliŕ cjesaĉha”, cjican pinsichinĉha wejt kuzquiz. Jaziqui walja zuma Teófilo, amquin tii cartal cjiŕŕcuĉha, ⁴ Jesucristuŕ puntu tjaajintanaca zumpacha zizajo.

JUAN BAUTISTAZ NASTAQUI

⁵ Ima Juan Bautistaŕ nasan jalla tuŕ watchiĉha. Judea yokquin Herodes cjita pajk jiliriqui mantiñitaĉha. Niŕaza Zacarías cjita timplu cwitiñi ŕoñi ŕelatĉha. Niiqui Abías cjita t'akquiztantacĉha. Niŕŕ tjun cjititaĉha Elisabet. Ninacaqui Aarón cjita tuquita atchi ejpŕquiztan tjonñitaĉha. ⁶ Nii pucultan lucutiñ ŕoñiqui Yooz yujcquiziqui zuma kamañchiztaĉha. Yooz Epiŕ mantitacama kamñitaĉha. Jalla nuŕ kaman ana ĉjul ujmi ninacŕ quintra tjeezñi atasacĉha jecmi. ⁷ Ninacaqui ana zinta majchchiztaĉha. Elisabet cjitiqui ana wira matiñitaĉha. Nii oraqui pucultan lucutiñi chawc chawcwataĉha.

⁸ Tsjii nooj Zacarías t'akquiztan turnuŕ tjonatĉha, Yooz sirwizjapa timpluquiz. Jalla niŕtiquiztan Zacariasqui Yooz sirwatĉha timpluquiz. ⁹ Nii timplu cwitiñinacaqui tsjii ŕoñi inzinzu tjaazñi illzñipantakalĉha. Nekztan Zacariŕŕquiz illziĉha. Jalla nuŕ illztaŕ cjen Zacariasqui Yooz timpluquiz luzziĉha, inzinzu tjaazñi. ¹⁰ Jalla nii inzinzu tjaazñi oraqui tama ŕoñinacaqui Yoozquin mayizican ŕelatĉha timplu zancu. ¹¹ Jalla nekztanaqui tsjii Yooz anjilaqui Zacariŕŕquiz parisquichiĉha timpluquiz. Nii anjilaqui inzinzu altarŕ ŕew latuquiz tsijtsiĉha. ¹² Anjila cherŕcu Zacariasqui kuz turwaysi cjissiĉha, ancha tsucchiĉha. ¹³ Anjilaqui cjichiĉha:

—Zacarías, ana am tsuca. Yoozqui amiŕ mayizitaqui nonziĉha. Jalla niŕtiquiztan Yoozqui am Elisabet cjiti tjunaquiz lucmajch wawaŕ majtkataquiĉha. Jalla nuŕ majttan am wawaqui Juan cjita tjuuchiz cjequiĉha. ¹⁴⁻¹⁵ Jalla nii am majchqui walja pajk jiliriz cjequiĉha Yooz Ejpŕ yujcquiziqui. Jalla nii majttiquiztanaqui, amqui cuntintum cjequiĉha, walja chipsnaquiĉha. Niŕaza walja ŕoñinacami chipsnaquiĉha, am tjunaŕ majttiquiztanaqui. Am majchqui vinumi awarintimi ana licaquiĉha. Ima maa pjuchquiztan ulnan Yooz Espíritu Santuqui am majch kuzquiz luzaquiĉha. ¹⁶ Am majchqui walja Israel wajtchiz ŕoñinaca Yooz Ejpŕquin wilita sirwizkataquiĉha. ¹⁷ Niŕaza am majchqui ima Jesucristuŕ ojklayan ojklayaquiĉha, Yooz taku paljaycan. Cjuñzna. Tuqui timpuqui tsjii Yooz puntu paljayñi profeta ŕelatĉha, Elías cjita. Yooz Espíritu Santuqui nii Eliasquiz Yooziŕ tjaata taku paljayskatchiĉha. Jalla nii tjaata taku paljaychiĉha Eliasqui, ana ekscu. Yoozquin tjurt'iñi kuzziztaĉha. Jalla niŕtapacha Yooz Espíritu Santuqui am majchquiz Yooziŕ tjaata taku paljayskataquiĉha. Niŕŕ paljaytiquiztan ejpŕtanami maatinacŕtanami wilita zumanskataquiĉha. Niŕaza am majch paljaytiquiztan ana Yooz kuzcama kamñi ŕoñinacami Yooz kuzcama kamñi cjisnaquiĉha. Jalla niŕtiquiztan Israel wajtchiz ŕoñinacaqui Yooz Majch tjonz tjuñi tjewznaquiĉha. Zuma kamcan, ninacaqui tjewznaquiĉha, Yooz Majch zuma risiwt'isjapa. —Jalla nuŕ Zacariŕŕquiz paljaychiĉha nii Yooz anjilaqui.

¹⁸ Nekztan Zacariasqui anjilŕquiz pewcziĉha, tuŕ cjican:

—¿Ultim werara amiž chiitajo? ¿Jaknužt zizasajo? Wejrqui walja chawc žoñtla pero. Wejt maatakami chawc žon zakazza.

¹⁹ Nii anjilaqui kjaaziča, tuž cjican:

—Wejrqui Gabriel cjititča. Yooz manta payiñtča. Yoozqui wejr mantižquiča amquiz tii zuma takunaca maznajo. ²⁰ Amqui weriž chiita ana critiquiztan, upam cjisnaquiča, am maati majtzama. Yooziž pinsita tjuñquiz weriž chiita takuqui cumplisnaquiča. —Jalla nuž chiichiča anjilaqui.

²¹ Zacarías timplu kjuyltan ažka želatča, ulanžquiz oraqui watatča. Jalla nižtiquiztan tjewžni žoñinacaqui kuzquiz pinsichiča, kjažtiquiztan ana ulanžquejo, jalla nii. Žoñinacaqui zancu muzpa tjewznatča, Zacarías ulanžquizcama.

²² Nekztanaqui Zacariasqui ažktanalla ulanžquichiča. Pero ana jaknužt chii atchiča. Jalla nižtiquiztan nii zawnc žejlñi žoñinacaqui ispantichiča. “Timplu kjuyltan anjilžtan zalizlani”, jalla nuž cjeysiča. Upa cjissiž cjen Zacariasqui žoñinacžquiz kjaržtan paljaychiča.

²³ Tsjii kjaž majquiztan Zacariasqui timplu cwitis turnu cumplichiča. Nii tjuñinaca žeržcu, persun kjuya ojkchiča. ²⁴ Wiruñaquu niž Elisabet cjeti tjunqui ica cjissinča. Nekztan Elisabet tsjii pjijska jiz kjuyaran želatča. Ana kjuyquiztan kjuya ojklaychinča. Naaqui persun kuzquiz pinsichinča tuž cjican: ²⁵ “Yooz Jiliri qui wejr cjuñžcu, wejtquiz ickatchiča. Jazi qui žoñinacaqui anaž iya wejr iñarasača”.

JESUCRISTUZ NASTAQUI MAZINTACHA

²⁶ Nekztanaqui sojta jizquiztan Elisabet ickattanaqui, Yoozqui Gabriel cjita anjila cuchanžquichiča Galilea cjita yokquin, Nazaret cjita wajtquiz. ²⁷ Nii wajtquiz tsjaa tunsill tur želatča María cjeti. David cjita atchi ejpžquiztan tjoniñtča. Mariiqui José cjita žoñžtan kazzintača zalzjapa. Yoozqui naa Mariaquiz anjila cuchanžquichiča. ²⁸ Naaquiz tjonžcu, anjilaqui paljaychiča, tuž cjican:

—Cullacalla, Yooz k'ayamča amqui. Yooz kjarquizza. Nižaza Yoozqui amtan chicapachača. Yoozqui tjapa maatakžquiztanam amquiz juc'ant wali favoraž paaquiča. —Jalla nuž tsaanchiča anjilaqui.

²⁹ Anjilž taku nonžcu Mariiqui ispantichinča. Kuzquiz pinst'ichinča, nii tsaantaqui anal intintasača, cjican. ³⁰ Nekztanaqui anjilaqui naaquiz cjichiča:

—María, ana tsucaquiz amqui. Yoozqui amquiz wali pajk favora paaquiča. ³¹ Jalla nižtiquiztan amqui icaquiča. Lucmajch wawchizim cjequiča. Nii wawaqui Jesús cjita tjuuchiz cjequiča. ³² Tsjii noojiqui nii am majchqui wali pajk jiliriž cjequiča. Arajpach Yooz Ejpž Majchpanča niiqui. Werar Yooz Ejpqui niž Majchquiz pajk mantiñi cjiskataquiča, Israel wajtchiz žoñinacžjapa. Am David cjita atchi ejptača tuquita pajk mantiñiqui. Jalla nižta pajk mantiñi cjequiča am majchqui. ³³ Israel wajtchiz žoñinaca wiñayaž mantaquiča. Niiž mantitaqui wiñayaž želaquiča. Anaž tucuzinznasača. —Nuž paljaychiča anjilaqui.

³⁴ Nekztanaqui Mariiqui anjilžquiz pewczinča, tuž cjican:

—¿Jaknužt tii cjesaya? Wejrqui ana luctaka pajuča.

³⁵ Nii anjilaqui kjaaziča, tuž cjican:

—Yooz Espíritu Santuqui amquiz tjonznaquiča. Jalla nuž tjonan arajpach Yoozqui niž aztan tsjirižtakaz wezcaquiča am juntuñ. Nii oraqui Yooz Espíritu Santuqui am t'icznaquiča. Jalla nižtiquiztan nii am maatiqui juc'ant zuma lijitum kamañchiz cjequiča. Yooz Majchpanča niiqui. ³⁶ Nižaza amquiz maznuča tuž, am jamillquiztan Elisabet cjitiqui ickatchitača, chawc žon cjenami. Tuquiqui žoñinacaqui Elisabet puntuquiztan cjiñitača: “Naa žonča ana matiñiqui” cjicanaqui. Jazi qui sojta jizkaz icchinča. ³⁷ Yoozqui čhjulumpankaz paasača. —Jalla nuž chiichiča anjilaqui.

³⁸ Nekztanaqui Mariiqui cjichinča:

—Wejrqui Yooz Jiliriž mantitacama kamiñ žontča. Yoozqui wejtquizimi amiž chiitacama paaj cjila.

Jalla nuž Mariaž chiitan, anjilaqui ojkchiča.

MARIAZ ELISABETAQUIN OJKTA

³⁹ Nekztanaqui tsjii kjaž majquiztan Mariiqui zati pariju ojkchinča Judea cjita kolta curunacchiz yokquin. ⁴⁰ Jalla nicju Zacarías kjuya luzzinča. Kjuya luzcu Elisabetaquiz tsaanchinča. ⁴¹ Nuž Mariaž tsaanan Elisabeta wawaqui pjuch kjuył cjenpacha kissiča. Nekztanaqui nii oraqui Espíritu Santuqui naa Elisabetaquiz luzziča nižaza chiikatchiča. ⁴² Jalla nekztan naaqui alto tawkžtan Mariaquiz paljaychinča, tuž cjican:

—Yoozqui amquiz tjapa maatakžquiztanami wali pajk favora paachiča. Nižaza nii am majchqui walja honorchiz cjesaž cjila. ⁴³ ¿Kjažtiquiztan taa arajpach Jilirž maaqui wejtquin tjonžquejo? Wejrqui inakaztča. Anal waquisuča. ⁴⁴ Amiž tsaanta taku nonžcu, wejt wawaqui pjuchquiz ancha cuntintu kis kissiča. ⁴⁵ Yooziž apayžquita taku criichamča, nii Yooziž chiita takucama cumplisnaquiča, jalla nii criichamča. Jalla nižtiquiztan zuma cuntintum cjequiča. Nuž cjichinča Elisabetqui.

⁴⁶ Nekztanaqui Mariiqui chiichinča, tuž cjican:

“Wejt Yooz Jiliriž honoral waytača. ⁴⁷ Wejt Liwriiñi Yooziž cjen, wejt kuzmi anchaž chipča. ⁴⁸⁻⁴⁹ Wejrqui inakaztča. Yooz mantitacama kamiñ žontča. Yoozqui wejtquiz cjuñžquichiča. Jaziqui walja azziz Yooz Ejpqui wejtquiz t'icziča. Jalla nuž wejtquiz pajk obra paachiča. Tekztan nawjcchuc tjapa žoñinacaqui wejt puntuquiztan parlaquiča: ‘Yoozqui naaquiz zuma favora paachiča’, cjican. Werar Yoozqui jeczquiztanami juc'anti zumapankazza. ⁵⁰ Yoozqui tjapa niižquin rispitñi žoñinaczquiz okžnipanča, watay wata okžnipanča. ⁵¹ Yoozza walja pajk obranaca paañiqui. Mit kuzziz žoñinacaž pinsitanaca inakaz cjissa. ⁵² Walja azziz jilirinaca jwessa ninacz puestuquiztan. Antiz humilde kuzziz žoñinaca honorchiz cjiskatča. ⁵³ Nižaza jakziltat ana cusasanacchiz t'akjiri žejlčhaja, jalla nii t'akjirinaczquiz walja cusasanaca tjaaquiča Yoozqui. Antiz ricachunzcazi laachi kjarquiz ana čjulchiz quejpkataquiča. ⁵⁴⁻⁵⁵ Nižaza Yoozqui učum tuquita atchi ejpnaczquizimi, Abrahamžquizimi, Abrahamž majchmaatinaczquizimi, jalla ninaczquizimi taku tjaachiča, ninaca tirapan okznajo. Jalla nuž okžcu Yoozqui walja yanapča Israel wajtchiz Yooz sirwiñi žoñinaczquin, ninaca ana tjatsñiča”.

Jalla nuž chiichinča Mariiqui.

⁵⁶ Tsjii čhjep jiiž Mariiqui Elisabetatan kamchinča. Nekztan quejpcchinča naaža persun kjuya.

JUAN BAUTISTAZ NASTA

⁵⁷ Naa Elisabeta majtz tjuñiqui irantižquichiča. Nekztan lucmajch wawa majtchinča. ⁵⁸ Jalla nuž cjen, Yoozqui Elisabetaquiz ancha zuma favora paachiča. Jalla nii quintu zizcuqui, Elisabeta wisinunacami jamillanacami naaquin tjonžni ojkchiča. Nekztan ninacaž tjonžtan, Elisabetaqui ancha cuntintutakalča. Ninacami cuntintuzakaztača. ⁵⁹ Jalla nekztan quinsakal tjuñquiztan Zacariastan Elisabetatan timplu ojkchiča wawa chimpus cuztrumpi paakatžjapa. Nii cuztrumpi paatan ejpž tjuužtan tjuuzkatž pecatča, Zacarías cjican. ⁶⁰ Wawž maaqui cjichinča:

—Anaž. Tii wejt maatiqui Juan cjita tjuuchizpanž cjequiča.

⁶¹ Partinacazti pewcziča:

—¿Kjažtiquiztan nižta tjuuskatz pecjo? Am jamillanacquiztan anaž nižta tjuuqui žejlčha.

⁶² Jalla nekztanaqui wawż ejpżquiz kjarżtan pewcziča, čhjul tjuuchizim pecas, jalla nii. ⁶³ Ejpqui tsjii maychiča, tjuu cjiŕzjapa. Nekztanaqui cjiŕchiča, tuż cjan: “Wejt maati qui Juan cjitaž cjequiča”. Nekztanaqui tjappacha ispantichiča nii puntuquiztan. ⁶⁴ Nii orapacha Zacariasqui wila chiiŕi cjiŕsiča. Jalla nuż wila chii atcan, Yooz honora paljaychiča. ⁶⁵ Jalla nuż cjen wisinunacami ispantichi quirchiča. Tjapa kjutŕi nii Judea yokaran nii quintu ojkiča. ⁶⁶ Tjappacha nii quintu zizŕi žoŕinacaqui kuzquiz pinsichiča: “¿Tii uzaqui čhjulut cjisnaquejo?” cjan. Yooz kjarquizpantača nii wawaqui.

⁶⁷ Nekztanaqui Yooz Espíritu Santuqui Zacarižquiz chiikatchiča. Jalla nižtiquiztan Zacariasqui Yooziž tjaata takucama paljaychiča, tuż cjan:

⁶⁸ “Yooz Jiliri honorchiz cjlalla. Niiča Israel žoŕinacz Yoozqui. Učhum Yoozqui niž mantitacama kamŕi žoŕinaczquin cjuŕziča. Jazi qui liwriita cjequiča učhumqui. ⁶⁹ Yoozqui walja azziz Liwriiŕi cuchanžquichiča, učhumnacaquiz. Davidž majch maatinaczquiztanpacha majtača nii Liwriiŕi qui. David cjitaqui Yooz mantitacama kamŕitača. ⁷⁰ Tuqui timpuquiztanpacha jalla nužupan Yoozqui taku tjaachiča. Yooz taku paljayŕi žoŕinacaqui niž jaru niž jaru nii Yooziž tjaata taku mazmazziča. ⁷¹ Nii maztaqui tužutača: ‘Liwriitačhumž cjequiča, učhum quintra žoŕinaczquiztanami, učhum čjaawjkatŕi žoŕinaczquiztanami’. ⁷² Yooz Ejpqui učhum tuquita atchi ejpnaczquiz taku tjaachiča, tuż cjan: ‘Wejŕqui ančucaquiz tira okzniŕiča. Weriz zuma tjaata taku anal tjatsnača’. ⁷³ Nižaza Yooz Ejpqui učhum tuquita Abraham ejpżquiz taku juramintužtan tjaachiča, niijapami učhumjapami. ⁷⁴ Učhum quintra žoŕinaczquiztanami liwriitanaqui, učhumqui ana ekscu Yoozquin sirwasača. ⁷⁵ Nižaza učhumqui Yooz kuzcamakaz zuma lijituma kamaquiča. Jalla nuż kancan učhumqui Yooz sirwauquiča ticzama”. ⁷⁶⁻⁷⁷ Nižaza Zacariasqui tira paljaychiča, tuż cjan: “Juan, wejt maati, amqui Jesús Jilirž tjonz tuqui ojklayaquiča, Israel žoŕinaca nii zuma tjewznajo. Amqui jaknužt žoŕinacz ujnacami pertunta cječhaja, jalla nii intintiskataquiča. Žoŕinacz ujnaca pertunta cjen, liwriitaž cjequiča. Jalla nuż intintiskattiquiztanaqui profeta cjitam cjequiča amqui, arajpach Yooziž tjaata taku paljayni profeta. ⁷⁸ Yoozqui učhum anča okzŕiž cjen učhum liwriyaquiča. Tsewctanpacha tsjii Liwriiŕi cuchanžquichiča, učhum kuzquiz tjuŕižtakaz kjanajo. Jalla nižtiquiztan ew timpužtakaz cjequiča. ⁷⁹ Jalla nii Liwriiŕi qui zuma kjanacamapanž Yooz zuma kamaŕ jicz tjeeznaquiča, zumchiquiztakaz kamŕi žoŕinaczquizimi, ticzquiztan eksŕi žoŕinaczquizimi. Nižaza nii Liwriiŕi qui učhum zuma irpaquiča, Yooz Ejpžtanami učhumtanami zumanznajo”.

Jalla nuż cjichiča Zacariasqui.

⁸⁰ Nekztanaqui nii Juan cjita uzaqui pajkchiča. Zapuru juc'anti Yoozquin tjurt'iŕi kuzziztača. Jalla nekztanaqui tsjii ch'ekti yokquin ojklayatča, Israel wajtchiz žoŕinaczquiz niž obra tjeezcama.

2

JESUCRISTUZ NASTA

¹ Jalla nii timpuquiz tsjii walja chawc jiliri želatča, Augusto cjita. Nii chawc jiliri qui mantichiča, tuż cjan:

—Tjappacha žoŕinacaqui tjuu apuntiskataquiča.

² Nii timpuquiz Cirenio cjita jiliri želatča, Siria yokchiz žoŕinaca mantiŕi. Jalla nii timpuquiz primir censuqui watchiča. ³ Nekztanaqui tjapa žoŕinacaqui persun watja ojkspantača, persun tjuu apuntiskati. ⁴ Jalla nuż cjen José cjita žoŕi qui Galilea cjita provinsiquiztan, Nazaret cjita wajtquiztan ulanžquichiča. Judea cjita provinsiquin,

Belén cjita wajtquin ojkchiča. Jalla nicju David cjita tuquita atchi ejpqui nassitača. Davidž majchmaatquiztan tjonñitača Josequi. ⁵ Jalla nuž cjen nicju ojkchiča, tjuu apuntiskati. María cjiti turatan zalzjapa kazzitača Josequi. Nii oraqui naa Mariiqui Espíritu Santuž t'icžtatača. Juztan Mariatan pucultan ojkchiča, tjuu apuntiskati. ⁶ Belén wajtquin irantižcu, María majts oraqui tjonchiča. ⁷ Jalla nicju Mariiqui primir wawa majtchinča, Belén wajtquiz, animalž tjajz kjuyquiz. Wawaqui pañ awallžtan capžtatača. Jalla nuž capžcu animalž tjajz kjuyquiz t'apžtatača. Anaž iya alujamintu wajtchucatača.

AWATIRINACAQUI JESUSIZQUIZ RISPITI TJONCHICHA

⁸ Belén wajt žcatiran uuzi itzñi awatirinaca želatča. Awatirinacaqui pakara uuzi itzñitača pamparanpacha. ⁹ Jalla nuž želan tiripintit Yooz anjilaqui jecžquichiča. Tsewctan ninacž kjutñi walja kjanžquichiča. Nuž cheržcu ninacaqui ancha tsucchiča. ¹⁰ Jalla nekztanaqui nii anjilaqui cjichiča:

—Ana tsuca ančhucqui. Zuma quintul zjijcžcuča. Tsji Liwriiñiqui tjapa žoñinacžtajapa cuchanžquitača. Jalla niž cjen žoñinacaqui zuma cuntintuž cjequiča. ¹¹ Tii zeziqui Davidž wajtquiziqui tsji wawa majttača. Jalla niiqui Jesucristo Yoozza, ančhuc Liwriiñi. ¹² Ančhucqui nii wawa wachaquiča pañ awallžtan capžta; nižaza animalž tjajz kjuyquiz t'apžta wachaquiča. Jalla nuž wažtaž cjen siñala cuntažtakaz cjequiča. Jalla nuž cjenaqui ančhucqui zizaquiča, chekapan wereraž chiitkalala, niiqui. —Nuž cjichiča anjilaqui.

¹³ Jalla nekztan anjilžtan chica tama Yooz anjilanacaqui tsewctan jecžquichizakazza. Yooz anjilanacaqui Yooz honora waytichiča, tuž cjican:

¹⁴ —Tsewcta arajpach Yooz honorchiz cjilalla. Nižaza tii yokquiziqui Yooz okžta žoñinaca zuma cuntintu kuzziz cjilalla.

¹⁵ Jalla nuž chiižcu, Yooz anjilanacaqui tsewc arajpacha quejpcchiča. Nekztan nii awatirinacaqui porapat parlassiča, tuž cjican:

—Anjilaž maztaqui arajpach Yoozquiztan tjonchikalala. Tsji Liwriiñi majttakalala. Jalla nii cheriž Belén watjaž ojklalla.

¹⁶ Jalla nekztanaqui awatirinacaqui zati pariju ojkchiča. Belén wajtquin animalž tjajz kjuyquiz luzziča. Nekzpacha awatirinacaqui zalchiča Mariatan Juztan wawa t'apzi. ¹⁷ Ninacžtan zalžcu tjappacha Yooz anjilaž chiitanaca nii wawž puntuquiztan quint'ichiča. ¹⁸ Awatirinacaž nuž maztiquiztan, tjappacha nonžñi žoñinacaqui ispan-tichiča. ¹⁹ Mariizti persun kuzquiz nii mazta chjojchinča. Nii mazta puntuquiz pinsican walja pinsamintu aptazzinča. ²⁰ Awatirinacaqui uuzi ichi quejpcchiča. Nižaza Yooz honora paljaychiča, tuž cjican:

—Yoozza chekanaqui. Ancha waliča učumž nonžtanaca, učumž chertanacami. Yooz anjilaž chiitacama nižtapacha cherchinčhumla. —Jalla nuž cjican Yooz honora waytissiča awatirinacaqui.

JESUSAQUI TIMPLUQUIN CHJICHTACHA

²¹ Majttiquiztan quinsakal tjuñquiziqui jalla nekztan nii wawžquiz chimpuz cuztrumpi paachiča. Ima Mariaž ican, Yooz anjilaqui Mariaquiz chiichiča, “Jesús cjita cjequiča amiž primir majtta wawaqui”. Jalla nižtiquiztan nii anjilaž chiita tjuužtan tjuuzkatchiča.

²² Tuquitanpacha tsji taku mantichiča Moisesqui, tuž cjican: “Majtžcu ima pusi tunc tjuñiž cjen, maatakanacaqui Yooz sirwiz cuzturumpinaca ana payi atasacha. Pusi tunc tjuñiž tjonan, timpluquiz tsji cuztrumpi paazpanča. Jalla nekztanaqui wila Yooz sirwiz cuztrumpiž paasača”. Jalla nižtiquiztan majtta tjuñquiztan pusi tunc tjuñi pjojkan Juztan Mariatan ninacž wawa chjitchiča Jerusalén cjita watja. Jalla nicju timpluquin ojkchiča wawa Yoozquin cumpji. ²³ Tsji Yooz liiqui tuž cjichiča, “Primir

lucmajch wawa majtźcu, Yoozquin cumpjitaž cjequiča Yooz sirwajo”. Nuž Yooz lii ut'aysiž cjen lii jaru cumplichiča. ²⁴Yooz mantita lii jaru nii lucutiñiqui ojkchiča. Yooz liiqui zakaz cjiča: “Tsjii pariza paluma uz tsjii pariza wežla palomažtakaz Yoozquin tjaaspanča”. Jaziqui nužupan Yoozquin tjaachiča.

²⁵ Nii timpuqui Jerusalenquiz tsjii Simeón cjita žoñi želatča. Nii žoñiqui Yooz kuzcama kamñitača; Yooz lii jaru kamñitača. Nižaza Israel wajtchiz žoñinacz Liwriiñi tjewziča. Simeonqui Espíritu Santuž irpita žoñipantača. ²⁶ Espíritu Santuqui Simeonžquiz taku tjaachiča, tuž cjican: “Ima ticzcan, amqui Yooz cuchanžquita Liwriiñi Jiliri cheraquiča”. ²⁷ Jalla nuž taku tjaatiquiztanaqui Espíritu Santuqui Simeón irpichiča timplu kjutñi. Nii oraqui Jesusiž maa ejpqui nii timpluquin chjitchiča. Nekziqui Jesusižquiz mantita lii jaru cumplichiča. ²⁸ Jesusa cjita wawa cheržcu, Simeonqui kjaržtan kaaziča. Jalla nuž kaažcu, Yooz honorchiz cjejajo, tuž cjichiča:

²⁹ —Yooz Tata, wejrqui amiž mantitacama kamiñ žoñtča. Tuquiqui wejtquiz taku tjaachamča. Anziqui amiž chiita taku cumplichamča. Jaziqui tižtiquiztanaqui cuntintul ticznasača. ³⁰ Jaziqui wejt persun čhjujčtan tii amiž cuchanžquita Liwriiñi cherchinča. ³¹ Tjappacha tii muntuquiz žejlñi žoñinacztajapa tii Liwriiñi cuchanžquichamča. ³² Tii Liwriiñiž cjen, Israel žoñinaczquizimi parti žoñinaczquizimi Yooz kamañ jicz tježtaž cjequiča, liwriita cjejajo. Nižaza tii Liwriiñiž cjen, Israel wajtchiz žoñinacaqui zuma honorchiz cjisnaquiča. —Jalla nuž chiichiča Simeonaqui.

³³ Simeonž chiitiquiztan Jesusiž maa ejpqui ninacz kuzquiz ispantichiča. ³⁴ Nekztanaqui Simeonaqui ninaczta Yoozquin mayizichiča walikaz cjejajo. Nižaza Jesusiž maaquiz paljaychiča, tuž cjican:

—Werarapančhay, tii wawaž cjen walja Israel wajtchiz žoñinaca liwriitapanž cjequiča. Nižaza tii wawaž cjen yekjapa Israel wajtchiz žoñinacazti ujquin tjojtznaquiča. Tiiqui walja chawc jiliripanž cjequiča. Pero walja žoñinacaqui nii anaž rispitaquiča, Yooziž cuchanžquita cjenami. ³⁵ Tii wawaž cjen žoñinacz kuzquiz pinsitanacaqui pajtaž cjequiča. Nižaza María, amqui tii wawaž cjen ancha llaquitam cjequiča. —Jalla nuž mazziča Simeonaqui.

³⁶⁻³⁷ Nii oraqui tsjaa Ana cjiti žon želatča, timpluquiz zakaz. Naatača Yooz taku paljajiñ profetqui. Jalla naaqui Fanuelž majttača, Aser cjita t'akviztan. Pakallawk wata zalztiquiztan, naaža lucuqui ticziča. Anziqui walja chawc žontača. Quinsakalc tunca pusin watchiztača naa žewqui; timpluquiztan anapan ulniñtača. Ayunascan Yoozquin mayizican, Yooz Ejpžquin sirwiñtača majiñami weenami. ³⁸ Jesús cjita wawa timpluquiz želan, nii orapacha Ana cjiti žonqui nii wawžtan zalchinča. Nuž zalžcu Yoozquin sparaquiž cjichinča. Nekztan nii wawž puntu paljayi kalltichinča Jerusalén watja liwriiž tjuñi tjewzñinaczquiz.

JESUSAQUI PAJKCHICHA

³⁹ Tjapa Yooz mantita lii cumplizcuqui Jesusiž maa ejpqui Galilea yokquin quejpchiča. Niiž persun watja Nazaret cjita quejpchiča. ⁴⁰ Jalla nii wajtquinaqui nii uzaqui pajkchiča. Tsjan tjupi y nižaza tsjan čhjultaki zizñi cjissiča. Yooz Ejpqui nii walja cwitichiča, nižaza yanapchiča.

⁴¹ Zapa wata niiž maa ejpqui Jerusalenquin ojkchiča, pascua pijjsta payi. ⁴² Jesusaqui tuncapan wajtchiz cjen, niiž jamillžtan Jerusalenquin ojkchiča pascua pijjsta cuztrumpi payi. ⁴³ Jalla nekztan pijjsta žeržcuqui, quejpchiča ninacaqui. Jesús uzazti Jerusalén wajtquiz eclichiča. Niiž maa ejp ana ecliiñi naychiča. ⁴⁴ Niiž maa ejpqui pinsatča, “Niiž mazinacztanž caa”, cjican. Jalla nuž cjen niiž maa ejpqui ojkchiča tsjii nooj intiru. Pero tjuñi kattan, Jesusa kjurchiča jamillanaczquin nižaza ocjalž maziran. ⁴⁵ Maa ejpqui Jesusa ana wači atchiča. Jalla nekztanaqui Jerusalén watja quejpchiča, jalla nicju kjurzjapa.

⁴⁶ Tsjii čhjep majquiztan, maa ejpqui Jesús watchičha timplu kjuyla. Timpluquiz Israel lii tjaajiñi maestruncztan želatčha. Maestruncz takunaca nonznatčha. Y nižaza maestrunczquiz pewcznatčha Jesusaqui. ⁴⁷ Nii uzaž paljayta taku nonžcu tjapa žoñinacaqui ispantichičha, nii uzaž nuž čhjulumi zizñiž chiyan. ⁴⁸ Jalla nekztanaqui nuž žejlñi cheržcu, ispantichi cjissičha maa ejpmi. Nekztanaqui niž maaqui chiižinchinčha:

—Aay, tii wejt uza jay. ¿Kjažtiquiztan am nižta eclichamta? Am ancha llaquita kjurchinčha wejrnacqui. —Jalla nuž maaqui nižquiz chiižinchinčha.

⁴⁹ Jalla nekztanaqui Jesusaqui maaquiz kjaazičha, tuž cjican:

—¿Wejr tjapa kjutñi kjurchamkaya? Wejt persun Ejpž kjuyquiz žejlstanpantačha wejtlaqui. ¿Jalla nii ana zizzat amya?

⁵⁰ Jalla nuž chiyan niž maa ejpqui ana intintazzičha.

⁵¹ Nekztanaqui Jesusaqui maa ejpžtan Nazaret cjita watja ojkchičha. Nicju iran-tižcu maa epiž mantitanaca cazñipanikaztačha. Maaqui jalla niž nuž wattanacquiztan kuzquiz chjojchinčha. ⁵² Jalla nekztan Jesusaqui tsjan pajkchičha. Nižaza tsjan zizñi pinsamintuchiztačha. Yooz Ejpmi žoñinacami niž cjen cuntintutačha.

3

JUAN BAUTISTAQUI YOOZ TAKU PALJAYCHICHA

¹ Zacarías Juan cjita majchqui Yooz taku paljayi kallantichičha. Jalla nii timpuquiz tii jilirinaca želatčha. Tsjiiqui Tiberio cjitatačha, juc'ant chawc jiliritačha niiqui. Tunca pjijskan wata jiliri cjican mantichičha. Nižaza tira mantiñipantačha. Tsjiižučuñqui Poncio Pilato cjitatačha. Niiqui mantichičha Judea cjita yokquin. Tsjiižučuñqui Herodes cjitatačha. Niiqui Galilea yokquin chawc jiliritačha. Niiž lajkqui Felipe cjitatačha. Nii Felipiqui Iturea cjita yoka, Traconite cjita yoka, jalla nii pizc yokquin mantiñitačha. Tsjiižučuñqui Lisanas cjitatačha. Niiqui Abilinia cjita yokquin mantiñitačha. Nii timpuqui ninacatačha pajk jilirinacaqui. ² Nižaza nii timpuqui Anastan Caifastan timplu chawc jilirinacatačha. Nii timpuqui Juanqui želatčha tsjii ch'ekti yokquin. Jalla nuž želan Yoozqui Juanžquiz takunaca paljaychičha. ³ Nekztan Juanqui tjapa kjutñi Jordán puj yokaran ojklaychičha. Nicju žoñinacžquiz paljaychičha, tuž cjican:

—Ančhucqui kuznacaž campiya; Yoozquin kuzziz cjisna. Nekztan ančhuca ujnaca pertunta cjequičha. Jalla nekztanaqui bautistaž cjesačha. —Jalla nuž paljaychičha Juanqui.

⁴ Tuquita tsjii Isaías cjita Yooz taku paljayñi profeta želatčha. Niiž cjiirta takucama watchičha. Jalla tuž cjican, cjiirchičha:

“Ch'ekti yokquin tsjii žoñiqui altu tawkžtan paljayžcaquičha, tuž cjican: ‘Tsjii chawc jiliriž tjonaquičha. Jaziqui zuma kamañ jicz tjaczna. Tsjii zuma jicztakaz ančhuca kuznaca zumpacha tjaczna, y nižaza zuma lijitumapanž cjee. ⁵ K'awanaca liwj tjattjatzna. Curunacami lumanacami zumpachaž wjajržna, nii jicz zuma zok'o okajo. Nižaza nii t'ojonacaqui zumpacha kjujzcatzna. Jalla nuž zuma kamañ jicz tjacznaquičha. ⁶ Nii chawc jiliriž tjontan, tjapa tii muntuquiz žejlñi žoñinacami Yooz Epiž cuchanžquita Liwriñiž cheraquičha’ ”.

Jalla nuž cjican cjiirchičha nii Isaías cjita žoñiqui.

JUAN BAUTISTAQUI ŽOÑINACŽQUIZ CHIIZINCHICHA

⁷ Nekztanaqui žoñinacaqui tjapa watjanacquiztan ulanžquichičha, Juanž bautista cjisjapa. Juanqui nii žoñinacžquiz cjichičha:

—Zkora irata incallñi žoñinaca. Yooz Ejpqui ujchiz žoñinaca wajillaž casticaquičha. ¿Ject ančhucaquiz nii mazzejo? ¿Nii casticu atipzjapa wejtquinž tjonya? ⁸ Kuz campi-ichinčhucžlaj niiqui, zumapankaz kamaquičha, ančhuca campiita kuz kjana tjeezjapa. Ančhucqui anaž mit kuzziz porapat chiyasaquičha, tuž cjican: “Wejrnacqui Abrahamž

majchmaatinacžquiztanpacha tjoniñcha. Yoozqui anaž wejrnaca casticasača”. Jalla nižta ana chiichiiz waquisiča ančhucqui. Yoozqui tii maznacquiztan Abrahamž majchmaatinaca paasača. ⁹ Ančhucqui tsjii frut muntiztakazza. Ana zuma fruta pookni muntiqui k'aačhtaž cjequiča jir ačtan. Jalla nuž k'aačhtiquiztanaqui, ujtaž cjequiča. Jalla nižta irataž ančhucaquiz wataquiča. Ana zuma kamañchiz žoñinaca castictaž cjequiča. —Nuž cjican paljaychiča Juanqui.

¹⁰ Jalla nekztanaqui žoñinacaqui Juanžquiz pewcziča:

—¿Jaziqui čhjulut paaqui wejrnacjo?

¹¹ Nekztanaqui Juanqui kjaaziča, tuž cjican:

—Jequit pizc almillchiz cjechaj niiqui, tsjii almillaqui ana almillchiz žoñžquin tjaasača. Tsjii wacchi čhjerchiz žoñiqui tsjii ana čhjerchiz žoñžquin niž čheri tojnaquiča. —Nuž cjichiča Juanqui.

¹² Jalla nekztanaqui tsjii impuesto cobriñi žoñinacaqui Juanžquin tjonchiča, bautista cjisjapa. Nekztanaqui Juanžquiz pewcziča, tuž cjican:

—Tjaajiñi, ¿wejrnacqui čhjulut paaquiya?

¹³ Juanqui kjaaziča, tuž cjican:

—Lii jaruž cobraquiča. Anaž juc'anti cobraquiča ančhucqui.

¹⁴ Nižaza tsjii zultatunacaqui Juanžquiz pewcziča, tuž cjican:

—¿Wejrnaczi čhjulut paaquiya?

Juanqui kjaaziča, tuž cjican:

—Ančhucqui žoñžquiztan anaž čhjulumi kjañasača. Nižaza anaž fuerziyasača. Nižaza žoñžquizimi ana inapankaz tjojtinasacha, tsjii cusasa packatzjapami. Nižaza ančhuc persun suelduchiz cuntintupanž cjee. —Jalla nuž cjican kaaziča Juanqui.

¹⁵ Tjapa žoñinacaqui Yooziž cuchanžquita Cristuž tjonz ancha tjewznatča. Jalla nižtiquiztan žoñinacaqui kuznacquiz pinsichiča: “Juanqui Cristužlani” cjican. ¹⁶ Pero Juanqui tjappacha nii žoñinacžquiz cjichiča:

—Nonžna. Wejrqui kjaztankal bautisuča. Tsjiizuñ wejt wirquin tjonča. Jalla niiqui Espíritu Santužtanami arajpach ujžtanami bautisaquiča. Jalla niiča wejtquiztan tsjan juc'ant poderchizqui. Anal niž čhjata chjojkinimi atasacha, nižquiz atintisjapa. Inakaztča wejrqui.

¹⁷ Juanqui tira paljaychiča, tuž cjican:

—Ančhucqui trigo zkalažtakazza. Nii tjoñi jiliriqui trigonaca kjojaquiča. Nekztan itsanacami zuma trigumi pjalznaquiča. Nii zuma triguqui ricujtaž cjequiča. Niiž persun kjuyquin majcžtaž cjequiča. Nii itsanacazti liwj ujžtaž cjequiča, ana tjesni ujquiz. Jalla nižta irataž ančhucaquiz wataquiča.

¹⁸ Jalla nuž žoñinacžquiz chiižinchiča Juanqui. Nižaza yekja chiižintanacami paljaychiča, zuma Yooz taku paljaycan. ¹⁹ Nižaza wiruñiqui Juanqui Herodes cjita jiliržquiz iwjt'ichizakazza. Herodes cjita jiliriqui niž jilž tjunatan zalsiča. Felipe cjitatača niž jilaqui. Nižaza Herodesqui iya anawalinaca paachitakalča. Nekztan Juanqui Herodesquiz iwjt'ichiča tjapa niž anawali paatiquiztan. ²⁰ Herodeszi ana nonziča. Juc'anti anawalinaca paachiča, Juan carsilquiz chawjczcama.

JESUCRISTUZ BAUTISTA

²¹ Juanqui ima carsilquiz chawcta želan, walja žoñinaca bautissiča. Nižaza Jesusa bautissizakazza. Jesusaqui bautista cjiscu Yooz Ejpžquin mayizatča. Nii orapacha arajpacha cjetziča. ²² Yooz Espíritu Santuqui tsjii palumažtakaz chjijwžquichiča Jesusiž juntuñ. Nižaza arajpachquiztan tsjii altu jora paljayžquiñi nonziča. Nii joraqui tuž cjican chiižquichiča:

—Amča wejt ultim k'ayi Maatimqui. Amiž cjen anchal cuntintutča wejrtqui.

JESUCRISTUZ TUQUITA ATCHI EJPNACACHA TINACAQUI

²³ Jesusaqui nii oraqui quinsatunc watchiztača. Jalla nekztanaqui niiž Yooz Epiž tjaata trabajo kallantichiča. Jesusiž tuqita atchi ejpnacaqui tinacača. Primero Josež maati cjitažtakaztača. Josequi Eliž majchtača. ²⁴ Eliqui Matatž majchtača. Matatqui Leviž majchtača. Leviqui Melquiž majchtača. Melquiqui Janaž majchtača. Janaqui Josež majchtača. ²⁵ Josequi Matatías majchtača. Matatiasqui Amós majchtača. Amosqui Nahumž majchtača. Nahumqui Esliž majchtača. Esliqui Nagaiž majchtača. ²⁶ Nagaiqui Maatž majchtača. Maatqui Matatías majchtača. Matatiasqui Semeiž majchtača. Semeiqui Josež majchtača. Josequi Judaž majchtača. ²⁷ Judaqui Joanaž majchtača. Joanaqui Resaž majchtača. Resaqui Zorobabelž majchtača. Zorobabelqui Salatielž majchtača. Salatielqui Neriž majchtača. ²⁸ Neriqui Melquiž majchtača. Melquiqui Adiž majchtača. Adiqui Cosamž majchtača. Cosamqui Elmodamž majchtača. Elmodamqui Erž majchtača. ²⁹ Erqui Josuež majchtača. Josuequi Eliezerž majchtača. Eliezerqui Jorimž majchtača. Jorimqui Matatž majchtača. ³⁰ Matatqui Leviž majchtača. Leviqui Simeonž majchtača. Simeonqui Judaž majchtača. Judaqui Josež majchtača. Josequi Jonanž majchtača. Jonanqui Eliaquimž majchtača. ³¹ Eliaquimqui Meleaž majchtača. Meleaqui Mainanž majchtača. Mainanqui Matataž majchtača. Matataqui Natanž majchtača. ³² Natanqui Davidž majchtača. Davidqui Isaiž majchtača. Isaiqui Obedž majchtača. Obedqui Booz majchtača. Boozqui Salmonž majchtača. Salmonqui Naasonž majchtača. ³³ Naasonqui Aminadabž majchtača. Aminadabqui Aramž majchtača. Aramqui Esromž majchtača. Esromqui Fares majchtača. Faresqui Judaž majchtača. ³⁴ Judaqui Jacobž majchtača. Jacobqui Isaacž majchtača. Isaacqui Abrahamž majchtača. Abrahamqui Tarež majchtača. Tarequi Nacorž majchtača. ³⁵ Nacorqui Serugž majchtača. Serugqui Ragauž majchtača. Ragauqui Pelegž majchtača. Pelegqui Heberž majchtača. Heberqui Salaž majchtača. ³⁶ Salaqui Cainanž majchtača. Cainanqui Arfaxadž majchtača. Arfaxadqui Semž majchtača. Semqui Noež majchtača. Noequi Lamecz majchtača. ³⁷ Lamecqui Musalenz majchtača. Musalenqui Enocž majchtača. Enocqui Jaredž majchtača. Jaredqui Mahalaleelž majchtača. Mahalaleelqui Cainanž majchtača. ³⁸ Cainanqui Enós majchtača. Enosqui Staž majchtača. Setqui Adanž majchtača. Adanqui Yooziž paatiquiztan Yooz maatitača.

4

SATANAS CJITA DIABLUQUI JESUSA UJQUIZ TJOJTSKATZJAPA PECATČHA

¹ Jesusiž kuztan Yooz Espíritu Santuž kuztan tsjii kuzziztača. Jalla nuž cjen Jesusaž Jordán cjita pujquiztan okan, Espíritu Santuqui Jesusa chjitchiča ch'ekti yokquin. ² Jalla nii ch'ekti yokquin žejlchiča pusi tunc tjuñi. Jalla nuž želanaqui nii Satanás cjita diabluqui Jesusa ujquiz tjojtskatzjapa pecatča. Jalla nii pusi tunc tjuñi Jesusaqui ana čhjeri lujlchiča. Jalla nižtiquiztan pusi tunc tjuñiquiztan ana lujlchiž cjen čhjeri eecskatchiča. ³ Jalla nekztanaqui nii diabluqui cjichiča:

—Ultim Yooz Maatimžlaj niiqui, amqui tii mazquiztan t'anta tuckatalla. —Nuž diabluqui chiichiča.

⁴ Jesusaqui kjaaziča, tuž cjican:

—Cjirta Yooz takuqui tuž cjiča: “Zoñinacaqui anaž čhjeržtan alaja žetasača. Yooz takuča chekanaqui, jalla niiča ultim čhjerižtakazqui, Yooztan wiñaya žetzjapaqui”.

⁵ Jalla nekztanaqui nii diabluqui Jesusa chjitchiča tsjii pajk cur puntiquin. Jalla nicju tjapa tii muntuquiz žejlñi yokanaca tjeeziča tsjii ratukaz. ⁶⁻⁷ Nekztanaqui diabluqui Jesusižquiz cjichiča:

—Wejt yujcquiz quillsnaquiž niiqui, nižaza wejr rispitaquiž niiqui, tjapa tii yokquiz žejlñinaca amquiz tjaataž cjequiča. Wejrqui tjapa tii yokanaca tjaača, am mantisjapa. Tii yokquiz žejlñinaca amtaž cjequiča tjappacha. Tii tjappacha wejtquiz tjaatatača.

Jaziqui wejrqui jakziltizquiz tjaaz pecučhaja, jalla niizquin tjaasača. —Jalla nuž cjichiča diabluqui.

⁸ Nekztanaqui Jesusaqui kjaaziča, tuž cjican:

—Satanás, wejtquiztan zaraka. Cjijrta Yooz takuqui tuž cjiča: “Ultim arajpach Yoozquinkaz rispita. Nižaza nii alaja sirwa. Niikazza Yooz Jiliriča”, nuž cjican cjijrtača.

⁹⁻¹¹ Nekztanaqui nii diabluqui Jesusa chjitchiča Jerusalén cjita watja. Nicju timplu pjurniquin chjitchiča. Nekztan cjichiča:

—Cjijrta Yooz takuqui tuž cjiča: “Yooz Ejpqui niiz anjilanaca mantaquiča, am cwitisjapa. Ninacz kjaržtan am cwitaquiča, ana am kjojcha čhjojritžta cjeyajo čjul mazquiztanami”. Nuž cjijrtača. Jaziqui ultim Yooz Maatimžlaj niiqui, tsewctan kossuc tii yokquiz layžcalla.

¹² Nekztanaqui Jesusaqui kjaaziča, tuž cjican:

—Cjijrta Yooz takuqui tuž cjiča: “Žoñiqui ultim arajpach Yooz ana inakaz nuž yanznaquiča”.

¹³ Jalla nekztanaqui diabluqui ana čjulu iyas pinsiñi cjissiča, Jesusa ujquiz tjojtskatzjapaqui. Nekztanaqui tsjii kjažtapacha niizquiztan zarakchiča. Wiruñ wilita ujquiz tjojtskatz yanznaquiča.

JESUCRISTUQUI YOOZ PUNTU PALJAYCAN OJKLAYCHICHA

¹⁴ Nekztanaqui Jesusaqui quejpžquichiča Galilea cjita yokquin. Walja Espiritu Santuž azziztača. Tjapa yok kjutñi niiz quintuqui ancha ojkchiča. ¹⁵ Galilea yokquin želan judío ajcz kjuyanacquizimi tjaajiñitača. Niiz tjaajintiquiztan tjapa žoñinacaqui niiz honora waytichiča.

NAZARET CJITA WAJTQUIN OJKCHICHA

¹⁶ Nekztanaqui niiz persun watja ojkchiča, Nazaret cjita. Jalla niitača niiz pajkta watjaqui. Jeejz tjuñ nojiqui ajcz kjuyquin luzziča, niiz cuztrumpi jaru. Jalla nii ajcz kjuyquin žejlcan, tsijtsiča Yooz taku liizjapa. ¹⁷ Nekztanaqui Isaías cjita profetaž cjijrta Yooz taku, jalla nii libruqui chjalžtatača Jesusa liyajo. Nii libro cjetžcu wajtchiča tii cjijrta taku. Nekztan liichiča, tuž cjican:

¹⁸ “Yooz Espiritu Santuqui wejt kuzquiz žejlča. Wejrqui illztača, pori žoñinaczquiz zuma taku maznajo. Nižaza wejrqui cuchanzquitača llaquizñi žoñinaca ana llaquiz llaquizajo. Nižaza wejrqui cuchanzquitača tanta žoñinaczquiz maznajo, ‘Liwriitaž cjequiča ančhucqui’ cjican. Nižaza wejrqui cuchanzquitača zur žoñinacz čhjujqui čhjetnajo. Nižaza wejrqui cuchanzquitača ana zuma langzkatta žoñinaca liwriyajo. ¹⁹ Yooz Ejpqui žoñinaczquiz zuma favora paaquiča. Jalla nuž nii zumanaca paazjapa Yooz Espiritu Santuqui wejtta chicapachača”.

Jalla nuž Yooz taku cjijrtača.

²⁰ Jalla nekztanaqui Jesusaqui nii libro pjuczcu ajcz kjuya atintiñi žoñžquiz intirjichiča. Nekztan nužquiz julziča. Tjappacha nekc žejlñi žoñinacaqui tira niizquin chekznatča. ²¹ Nekztanaqui paljayi kallantichiča, tuž cjican:

—Tonjpacha tii cjijrta Yooz taku cumplissiča ančhucaž nonžnan.

²² Nekztanaqui žoñinacaqui chiichiča, tuž cjican:

—Walikazza tii Jesusaqui.

Niiz zuma chiita takunacquiztan ispantichiča. Ninacpora parlassiča, tuž cjican:

—¿Anaj tiic Juz maatiya?

²³ Nekztan Jesusaqui tuž chiichiča:

—Ančucaquiztan zoñi wejtquiz chiyachani, “Am kullni zoñimzljaj niiqui, ima wejr kullcan, am persunpacha kullalla”. Wejrqui Capernaum wajtquin milajrunaca paachincha, jalla nii quintu nonzinchuccha. Jaziqui anchucqui wejtquiz tuž chiyachani: “Nižtapacha tii am persun wajtquin paažinalla”. Nuž wejtquiz chiyachani.

²⁴ Jesusaqui tirapan paljaychiča, tuž cjan:

—Weraral chiyuča. Yekja wajtchiz zoñinacaqui tsjii Yooz taku paljayni profeta zuma risiwasača. Persun wajtchiz zoñinacazti nii Yooz taku paljayni profetžquiz anaž juyzu paača. ²⁵ Tuquiqui tsjii Elías cjita Yooz taku paljayni profeta želatča. Nii timpuqui walja žewžew maatakanaca želatča Israel wajtquinaqui. Chjep wata sojta jiizziz ana wira chijinchiča. Jalla nižtiquiztan walja mach'atača. Ana čjeri želatča nii wajtquinaqui. ²⁶ Israel wajtquin walja žewžew maatakanaca želanami, Eliasqui ninacžquin ana cuchantatača. Pero Sarepta cjita wajtquin tsjaa žew želatča, Sidón cjita wajtž žcati. Jalla naa yekja wajtchiz žewaquin cuchantatača Eliasqui. Jalla nužupan cjetča. ²⁷ Nižaza tuqui timpuzakaz tsjii Eliseo cjita Yooz taku paljayni profeta želatča. Nii timpuqui walja mojkchi janchichiz laa zoñinaca želatča; lepra cjita conača niiqui. Pero Eliseuqui persun wajtchiz laa zoñinacžquiz ana čjulumi čjetinchiča. Antiz tsjii Naamán cjita Siria wajtchiz zoñžquiz čjetinchiča. —Jalla nuž chiichiča Jesusaqui.

²⁸ Jalla nuž chiita nonžcu, tjappacha nii ajczni zoñinacaqui muzpa žawjchiča Jesusiž quintra. ²⁹ Ninacaqui walja tsijsiča. Nekztanaqui wajtquiztan Jesusa ulanskatchiča. Nii watjaqui pajk waranc k'aw žcati želatča. Jalla nuž k'aw kjutni Jesusa chjitchiča, nii k'awquiztan kossuc tjojtsjapa. ³⁰ Ultimquiziqui Jesusazti ninacž taypi watchiča. Ana čjulumi kjaž cjita ojkchiča.

TSJII ZAJRAZ TANTA ZOÑI ČJETINTA

³¹ Nekztanaqui Jesusaqui ojkchiča Capernaum cjita watja Galilea cjita yokquin. Jalla nicjuqui jeejz tjuñ nooj Jesusaqui tjaajinchiča ajcz kjuyquin. ³² Niiž tjaajintiquiztan zoñinacaqui walja ispantichiča. Jesusaqui pajk jilirž tawkžtan tjaajinchiča.

³³ Jalla nii ajcz kjuyquiz tsjii zajraž tanta zoñi želatča. Nii zoñiqui kjawchiča, tuž cjan:

³⁴ —¡Ay! Jesusa, Nazaret wajtchiz zoñimča. ¿Kjažtiquiztan am wejtnacaquiz mitizi? ¿Kjažtiquiztan wejrnac aki tjon amjo? Wejrqui am pajuča. Yooziž zuma cuchanžquita Zoñimča amqui. —Jalla nuž cjichiča nii zajraqui.

³⁵ Nekztanaqui Jesusaqui nii zajrižquiz ujziča, tuž cjan:

—¡Ch'uj žela! ¡Tii zoñžquiztan zaraka!

Jalla nekztanaqui zoñi tjojtcu zajraqui ulanchiča zoñinacž cheranpacha. Ana nii zoñi čhojritžcu, ecchiča. ³⁶ Nekztan tjapa zoñinacaqui ispantichiča. Jalla nekztan parlassiča, tuž cjan:

—¿Čjul mantiñi takumekaz chiila tiiqui? Walja azziz tawkchizza. Tii zoñiqui zajramiž mantila. Tiiž mantitiquiztan zajramiž ulanla. —Nuž ispantichi parlassiča.

³⁷ Tjapa kjutni nii yokaran Jesusiž ispantichuca paatanacquiztan walja parlasniča.

SIMON PEDRUZ AJMUZ MAA ČJETINTA

³⁸ Nekztanaqui Jesusaqui nii ajcz kjuyquiztan ulanžcu ojkchiča. Nekztan Simonž kjuyquin luziča. Jalla nekz Simonž ajmuž maa ch'ujlñi cona laacjichi želatča. Tjapa curpu walja kjakchi želatča. Nii žejlñi zoñinacaqui Jesusižquiz roct'ichiča:

—Čjetinžinalla, —cjan.

³⁹ Nekztanaqui Jesusaqui naa laa žona kjutni chutjatchiča. Nekztan laa žon čjetinchiča. Ch'ujlñi conaqui apaltichiča nužquiz. Nii orapacha naa žonqui žaazinča, nekztanaqui ninaca atinti kallantichinča.

TJAPAMAN LAA ZOÑINACA CHJETINTA

⁴⁰ Nekztanaqui tjuñiz kattan, zoñinacaqui tchapaman laa zoñinaca zjicchiča, Jesusa chejtnajo. Nekztan Jesusaqui zapa maynižquiz persun kjaržtan lanziča. Jalla nuž lanžcu čjetinchiča. ⁴¹ Nižaza tsjii kjaž laa zoñinaczquiztan zajranaca ulanskatchiča. Jalla nuž ulanskatan zajranacaqui kjawchiča:

—Yooz Maatimča amqui, —cjican.

Nii zajranacaqui zizatča, Yooziž cuchanžquita Cristupankazza Jesusaqui, jalla nii. Jalla nižtiquiztan Jesusazti zajranaczquiz ujziča, tuž cjican:

—Jalla wejt puntuquiztan anapanča chiichiisqui.

JESUSAQUI YOOZ ZUMA KAMAÑ PUNTU PALJAYCHICHA

⁴² Niiž jakakattaž wentan Jesusaqui wajtquiztan ulanchiča, ana zoñž žejlz yokquin. Pero nii wajtchiz zoñinacazti walja nii kjurchiča. Nižtami kjurñi zoñinacaqui iran-tichiča jakziquin Jesusa želatčhaj, jalla nicju. Nii zoñinacaqui Jesusaž atajs pecatča, ana jakziquinami okajo. ⁴³ Pero Jesusaqui ninaczquiz cjichiča:

—Yekjap watjanacquin jaknužt zoñinacaqui Yooz zuma kamañchiz kamz waquizičhaja, jalla nii paljayzquiztanča wejrqui. Jalla nijapa wejrqui tii muntuquiz cuchanžquitača.

⁴⁴ Jalla nuž paljaycan Jesusaqui ojklaychiča Galilea yokaran. Jalla nuž ojklaycan ajcz kjuyquizimi paljayñitača.

5*JESUCRISTUQUI MILAJRU PAACHICHA*

¹ Tsjii nooj Jesusaqui tsjii pajk kot atquin želatča. Genesaret cjitača nii pajk kotaqui. Jalla nekz želan walja zoñinacaqui niižquin tjonchiča. Yooz taku nonzjapa niiž muytata ancha ts'acjasatča. ² Jesusaqui pizc laachi warcu cherchiča kot atquiz. Tsjii ch'iz tanñi zoñinacaqui warcunaca ecchitača. Ninacaqui ch'iz tanz rednaca awjnatča. ³ Jalla nekztanaqui Jesusaqui Simón cjita zoñž warcuquiz luzziča. Simonžquiz nii warcu koluc atskatchiča kot mor kjutñi cheechi. Jesusaqui warcuquiz julžcu, žejlñi zoñinaczquin tjaajñi kallantichiča. ⁴ Jalla nuž zoñinaczquiz tjaajñi žeržcu, Simonžquiz cjichiča:

—Tii warcu am chjicha tsjan kos kjutñi. Jalla nekztan am ch'iz tanz rednaca tjojtžna.

⁵ Simonaqui kjaaziča tuž cjican:

—Wejt Tjaajñi Maestro, zeziqui wejrnacqui pakara langzinča, pero ana zinta ch'iz tanchinča. Nižtaqui amiž mantanaqui wejt ch'iz tanznaca tjojtžnača.

⁶ Nekztanaqui ch'iz tanz tjojtžcu, walja muzpa ch'iz tanchi jooziča, redmi wjajrzñi kallantichiča. ⁷⁻⁸ Nii oraqui ninacz mazinaca yekja warcuquintača koluc ažkquinalla. Ch'iz tanz wjajrzñi kallantiquiztan mazinaca kjaržtan wilžcu, kjawziča yanapi tjonajo. Nii mazinacaqui irantižcu, nii pizc warcuquiz ch'iztan chjijpsiča. Ch'iztan jos nii kotquiz kos julžñi tjurchiča nuž wacchi ch'iz taniž cjen. Nii cheržcu, Simón Pedruqui Jesusiž yujcquiz quillziča. Nekztan cjichiča:

—Wejt Yooz Jiliri, ancha ujchiz zoñtča wejrqui. Amtan chica ojklayzqui anal waquizuča.

⁹ Jalla nii wacchi ch'iz tanchiž cjen, Simonaqui walja ispantichiča, nižaza niiž mazinacami. ¹⁰ Tsjii pucultan mazinacaqui Jacobžtan Juanžtan cjitatača. Ninacaqui Zebedeož majchnacatača. Jacobžtan Juanžtan nižaza ispantichi cjišiča. Jesusaqui Simonžquiz cjichiča:

—Ana am tsuca. Jalla tekztan nawjkchuc jaknuž ch'iz juntichamžlaja, jalla nižta irata amqui zoñinacam juntaquiča Yooztajapaqui.

¹¹ Jalla nekztanaqui warcunaca yokquin irantiskatžcu, ninacaqui tjappacha ecchiča. Nižaza nii ch'iz tanz langz jaytichiča Jesusižtan chica ojklajzjapa.

MOJKCHI JANCHICHIZ LAA ZOŇI CHJETINTA

¹² Tsjii noojiqui Jesusaž tsjii wajtquiz želan, tsjii mojkchi janchichiz laa žoŇi tjonchiča. Jesusa cheržcuqui, niž yujcquiz puct'ichiča yokquizpacha. Jalla nekztanaqui rocchiča, tuž cjican:

—Wejt Jiliri, wejr čhjetnalla. Am wejr čhjetinzim pecčhaj niiqui, wejr čhjetinzim atča amqui.

¹³ Nekztanaqui Jesusaqui kjaržtan lanziča, tuž cjican:

—Wejr am čhjetnasachiya. Jaziqui čhjetintam cjissa.

Jalla nuž čhiitiquiztanaqui nii orapacha nii žoŇiqui žejtchi cjissiča mojkchi janchi laaquiztan. ¹⁴ Nekztanaqui Jesusaqui nii žoŇi mantichiča ana jeczquizimi nuž nii čhjetinta puntu čhiichiyajo. Nižaza cjichiča:

—Timpluquin oka amqui. Timplu jiliržquin persuna tjeežca. Nižaza čhjetintiquiztan Moisés mantitacama paa. Jaknužt Moisesqui ofrenda uchajo mantičhaja, jalla nuž ofrenda uchaquiča. Jalla nižtiquiztan žoŇinaca am žejtchi zizaquiča. Jazic oka amqui. —Nuž mantichiča Jesusaqui.

¹⁵ Jalla nuž ana chiyajo mantichiž cjenami, Jesusiž paata puntu juc'anti juc'anti parlita cjissiča tjapa kjutŇi žoŇinaczquin. Jalla nii quintu nonžcuqui, ju'anti žoŇinacaqui ajcsquichiča Jesusiž taku nonzjapa. Nižaza laanacami ajczquichiča Jesusaž čhjetinta cjisjapa. ¹⁶ Jalla nižtiquiztanaqui Jesusaqui nii žoŇinaczquiztan zarakžcu ana žoŇinacz žejlz yokquin ojkičiča. Jalla nii yokquin Yooz Ejpžquin mayizichiča.

ZUCH ZOŇI CHJETINTA

¹⁷ Tsjii noj niž wiruŇ Jesusaqui tjaajnatča. Jalla niiran fariseo cjita žoŇinacaqui julzi želatča, nižaza judiuž kamaŇ lli tjaajiŇi žoŇinaca želatča. Jalla ninacaqui tjapa Galilea watjanacquiztan tjonchiča, nižaza Judeaquiztan, nižaza Jerusalenquiztan. Nižaza Jesusaqui laa žoŇinaca čhjetincan, Yooz azi tjeeziča. ¹⁸ Jalla nekztanaqui tsjii kjaž žoŇinacaqui tsjii zuch žoŇi zjijcchiča tjajz zquitquiz callžcu. Irantižcu kjuyquiz majcz pecatča. Jesusiž yujcquiz nonzinz pecatča. ¹⁹ Pero muzpa žoŇinacazaž ajcsiž cjen, ana Jesusižquin macjati atchiča. Nekztanaqui kjuya yawžcu, tsewctan kjuya pjetchiča, tejanaca apakžcu. Pjetquiztan nii zuch žoŇi tsewctan kjuylichuc majcchiča tjajz zquitquiz callžcu. Kjuyltan žejlŇi žoŇinacz taypi nuž Jesusiž yujcquin apjatchiča. ²⁰ Ninaca tjapa kuztan tjonchi nayžcu Jesusaqui laa žoŇžquiz cjichiča:

—Jilala, jaziqui am ujnacaqui pertuntača.

²¹ Jalla nekztanaqui judiuž kamaŇ lli tjaajiŇinacztan fariseonacztan kuzquiz pinsi kallantichiča, tuž cjican: “¿Ject tii žoŇejo? ¿Kjažtiquiztan nižta čhiijo? Yooz quintra anawalipanla tii žoŇž takuqui. ¿Ject ujnaca pertunasajo? Yoozpanikazla ujnacaqui pertunŇiqui”. Jalla nuž pinsichiča nii žoŇinacaqui.

²² Jesusaqui persun kuzquiz ninacaž pinsita naychiča. Nekztan ninaczquiz paljaychiča, tuž cjican:

—¿Kjažtiquiztan anchuca kuz nižta pinsejo? ²³ ¿Jaksilta takut pjasila čhiiz cjesajo? Tii zuch žoŇžquiz čhižinsjo, “Am ujnacami pertunta”, ¿cjis pjasila cjesaj? už “Tsijsna. Am tjajz zqiti aptižcu oka”, ¿nuž čhiiz pjasila cjesaj? ²⁴ Tsewctan cuchanzquita Yooz ZoŇtča wejrqui. Tii muntuquiz jiliritča, ujnaca pertunzjapa. Razunal chiyučha. Jalla nii zizjapa ančhucqui tiiž chera.

Nekztanaqui zuch žoŇžquiz cjichiča:

—Amquiz cjiwčha, tsijsna. Am tjajz zquitinaca aptaza. Oka am kjuya. —Nuž cjican čhiichiča Jesusaqui.

²⁵ Nii orapacha nii zuch žoñiqui tsijtsičha, žoñinacaž cheranpacha. Tjajz zquti aptižcu, persun kjuya ojkchiča. Yooz honora waytican ojkchiča. ²⁶ Jalla nižta cheržcu tjapa žoñinacaqui walja ispantichi quirchiča. Ekekscan ninacaqui Yooz honora waytichizakazza. Nižaza ninacpora parlassizakazza:

—Tonj tjuñiqui walja ispantichucanaca cherchinčhumča.

LEVI CJITA ŽOÑIQUI JESUSIZQUIN KUZIZ CJISSICHA

²⁷ Jalla nekztanaqui Jesusaqui ulanchičha. Jalla nuž ulanžcu tsjii Leví cjita žoñi cherchiča. Impuesto cobriñi žoñitača niiqui. Impuesto cobriñi puestuquiz julzi želatča žoñinacžquiz cobrican. Jesusaqui nii žoñžquiz cjichiča:

—Wejttanž ojkla.

²⁸ Nekztanaqui Leví cjita žoñiqui tsijtsičha. Impuesto cobriz langz apatatžcu, Jesusižtan chica ojkchiča.

²⁹ Nekztanaqui Jesusižtan pijista paazjapa, Leviqui persun kjuyquiz zuma čjheri tjacziča. Čjheri lujlcan Jesusaqui impuesto cobriñinacžtan nižaza yekja ujchiz žoñinacžtan chica julzi želatča. ³⁰ Jalla nii cheržcu, fariseo žoñinaca nižaza judiuž lii tjaajiñi maestrunaca jalla ninacaqui Jesusiž tjaajinta žoñinacžquiz chuchi kallantichiča, tuž cjican:

—¿Kjažtiquiztan impuesto cobriñinacžtanami ujchiz žoñinacžtanami čjheri lujl ančhucjo?

³¹ Nekztanaqui Jesusaqui nuž nonžcu kjaaziča ninacžquiz, tuž cjican:

—Wiw žoñinacaqui kullñi žoñi anaž pecasača. Antiz laa žoñinacaž pecchiya.

³² Wejrqui “zumal kamuča” cjiñi žoñinacžquiziqui anal kjawzñi tjonchinča. Antiz “ujchizpanča” cjiñi žoñinacžquiz kjawzñi tjonchinča, ninaca Yoozquin kuziz cjisjapa.

AYUNAS PUNTU

³³ Jalla nekztanaqui žoñinacaqui Jesusižquiz chiichiča, tuž cjican:

—Juanž tjaajintanacami fariseož tjaajintanacami walja ayunasñičha. Y nižaza ninacž cuzturumpi jaru walja Yoozquin mayiziñičha. Pero amiž tjaajinta žoñinacazti ana ayunasñipanla. ¿Kjažtiquiztan nižtajo? Čjheriž lujlžla, nižaza mazk'a kjaz licžla, nižtakazla. —Nuž cjican uj tjojtunz pecchiča nii žoñinacaqui.

³⁴ Nekztanaqui Jesusaqui ninacžquiz kjaaziča, tuž cjican:

—Zals pijstiquiz žoñinacaž impittaž cjenaqui, ¿kjažt zalsñi žoñžtajapa ayunasasajo? Nii zalsñi žoñi želanpacha anaž ayunasasača. ³⁵ Tii jarquin nii zalsñi žoñiž kjañtaž cjen, jalla nekztanž ayunasasača.

³⁶ Tsjii taku chiichizakazza, tuž cjican:

—Anaž jecmi tsjii ew zquitquiztan riminta apakasača, tsjelanzi zquti rimintisjapa. Jalla nuž paaquiz niiqui, nii ew zquti pertisnaquiča. Nižaza nii ew riminta apjattaqui tsjel zquitquiztan tsjemata cjequiča. ³⁷ Nižaza anaž jecmi tsjii zijzi zkiz luusquiz ew vino alznasača. Nižta alznasaž niiqui, zkiz luus wjajrskatasacha ew vinuqui. Nekztanaqui zkiz luusmi vinumi pizcpacha pertisnasača. ³⁸ Ew vinuqui ew zkiz luusquizpanž alznasača. Nekziqui zkiz luusmi vinumi zumapanž cjesača. ³⁹ Y nižaza t'amchi vinu licžcu, anaž ew vinu pecasača. “Wejtta t'amchi vinuqui walikazza”, cjican cjequiča. Nižtazakaz žoñinacaqui Yooziž tjaata ew kamaña ana pecasača.

¹ Tsjii jeejz tjuñ noojiqui Jesusaqui zkal taypiranz okatča niiž tjaajinta zoñinacžtan. Jalla nuž ojkcan niiž tjaajinta zoñinacaqui tric oza kjajpchiča. Nuž kjajpžcu kjaržtan kjo-jchiča. Nekztan lujlchiča. ² Nii cheržcu tsjii kjažultan fariseo zoñinacžti ninacžquiz pewcziča, tuž cjican:

—¿Kjažtiquiztan ančhucqui nižta paajo? Jeejz tjuñquiziqui nižta anapanča paazqui. Učhum lii quintrala, ¿ana jaa?

³ Nekztanaqui Jesusaqui ninacžquiz kjaaziča, tuž cjican:

—Ančhucqui Yooz taku liichinčhucpanča, ¿ana jaa? Cjijrta Yooz takuqui tuž cjiča: učhum David cjita tuquta atchi ejpqui niž mazinacžtan čhjeri eecskatchiča. ⁴ Čhjeri eecznanacqui arajpach Yooz timpluquin luzziča. Nicju Yooz yujcquiz nonžta t'antanaca želatča. Jalla nii t'anta aptižcu, lujlchiča. Nižaza niiž mazinacžquiz tojunchiča. Anapantača permitta nii t'anta lujlsqui ina zoñžlaqui. Nižta lujlžcuqui, lii quintrala niiqui. Timplu jilirinacžtapankaz nii t'anta lulaj cjitaqui.

⁵ Nižaza Jesusaqui ninacžquiz cjichiča:

—Wejrqui tsewctan cuchanzquita Yooz Zoñtča. Jeejz tjuñquizimi čhjulu paaz cjenami mantasača. —Nuž cjichiča Jesusaqui.

KJARA KJOŇCHI ZOŇI ČHJETINTA

⁶ Niiž wiruñ jeejz tjuñquiziqui Jesusaqui luzziča judionacž ajcz kjuyquiz. Jalla nii ajcz kjuyquin tjaajni kallantichiča. Nicju tsjii zoñi želatča žew kjara kjoñchi. ⁷ Nižaza judiuž lii tjaajiñinacžtan, fariseonacžtan želatča. Nii zoñinacaqui Jesusaž awayt'atča, jeejz tjuñquiziqui čhjetnaqui anaž čhjetna, jaa, jalla nii. Jalla nuž awayt'atča, Jesusiž quintra nii jaru aptisjapa. ⁸ Pero Jesusaqui nižta ana wali pinsitanaca kuzquiz nay-chipanča. Jalla nekztanaqui kjara kjoñchi zoñžquiz paljaychiča, tuž cjican:

—Tsijsna. Tii taypiquin cjisna.

Nuž chiitiquiztanaqui nii zoñiqui nii taypiquin tsijsiča. ⁹ Nekztanaqui Jesusaqui parti zoñinacžquiz paljaychizakazza, tuž cjican:

—Wejrqui ančhucacquiz tsjii pewcsnasača. ¿Jeejz tjuñquiziqui učhum liiqui kjažt cjeejo? zoñžquiz zuma paasaya uz zoñžquiz ana zuma paasaja. Zoñž wira liwriyasaya uz zoñž wira ticskatasaja. Ančhucqui zumpacha zizza, zuma paazqui učhum lii jaruča jeejz tjuñquizimi. —Jalla nuž cjican, chiižinchiča Jesusaqui.

¹⁰ Jalla nekztanaqui Jesusaqui niiž muytata žejlñi zoñinacž kjutni chercherziča. Nekztan kjara kjoñchi zoñžquiz cjichiča:

—Am kjara chjinzna.

Nii zoñiqui nuž kjara chjinzcu niiž kjara žejtchi quirchiča. ¹¹ Quintra zoñinacžti nii cheržcu walja žawjchiča Jesusiž quintra. Jalla nekztanaqui ninacpora pewcsaras-siča, jaknužt Jesusiž quintra paa-as, jalla nii.

TUNCAPAN APOSTOLONACA ILLZTA

¹² Niiž wiruñacqui Jesusaqui tsjii curullquin ojkchiča Yooz Ejpžquin mayizi. Ween pakara Yooz Ejpžquin mayizichiča. ¹³ Tjuñiž tjewctanalla, niiž tjaajinta zoñinaca kjawziča. Kjawžcu, Jesusaqui tuncapani illziča niiž mantita apostolonaca cjisjapa. ¹⁴ Nii illzta apostolonacaqui tuž cjita tjuunacchiztača: Simonatača; nižaza niiž tsjii tjuuqui Pedro cjitazakaztača. Andrestača, Simonž lajk Jacobotača. Juantača. Felipetača. Bartolometača. ¹⁵ Mateotača. Tomasatača. Jacobotača; niiqui Alfeo cjita zoñž majchtača. Simonatača, nižaza niiqui Canaan t'akquiztantača. ¹⁶ Judastača, Jacobž lajk; nižaza Judas Iscariotitača; jalla niiqui Jesusiž quintra tarazunchiča.

¹⁷ Jalla nekztanaqui Jesusaqui niiž illztanacžtan chjijwžquichiča curullquiztan. Pampiquin irantižcu, niiž tjaajinta zoñinacžtan tsijsiča. Nicju wacchi zoñinaca želatča, tjapa kjuttan Judea yokquiztan, nižaza Jerusalén wajtquiztan, nižaza Tiro yokquiztan, nižaza Sidón yokquiztan, jalla nii yokanacquiztan tjonchiča. Nii

žoñinacaqui Jesusiž takunaca nonzñi irantižquichiča. Yekjapanacaqui tjonchiča laanacquiztan čhjetinta cjisjapa. ¹⁸ Nižaza yekjapanacaqui tjonchiča zajranacaž tantiquiztan liwriita cjisjapa. Jalla nekztanaqui Jesusaqui ninaca čhjetinchiča. ¹⁹ Jesucristuqui čhjetinz azziztača. Nižaza Jesusaqui tjapa nii žejlñi laanaca čhjetinchiča niž aztan. Tjappacha laa žoñinacaqui Jesusa lanz pecatča, čhjetinta cjisjapa.

JESUSIZ TJAAJINTANACA

²⁰ Nekztanaqui Jesusaqui niž tjaažinta žoñinacž kjutñi cherziča. Nekztan paljajchiča, tuž cjican:

—Ančhucqui porinaca, Yooz mantita zuma kamañaqui ančhucaltajapača. Jalla nižtiquiztan cuntintuž cjee.

²¹ ‘Chjeri eecsñinaca, wiruñ Yoozqui ančhucacquiz wali cjiskataquiča, tsjii čhjeržtan chjekchižtakaz. Jalla nižtiquiztan cuntintuž cjee.

‘Llaquitanaca, anžic ančhuc kaačan. Wiruñaqui ananiž chipchipaquiča. Jalla nižtiquiztan cuntintuž cjee.

²²⁻²³ ‘Ančhucqui, Yooz Majchquin sirwiñi žoñinacčhucča. Quintra žoñinacaqui ančhucacquiz chjaawjkatča. Nižaza jakurpayaquiča. Nižazaž ch'aanaquiča. Nižaza iñaraquiča. Ančhucacquiz ana zumapanž nayaquiča. Jalla nuž cjenami ancha cuntintuž cjee. Ančhuczi arajpachquin ojžcu, wali kamañ wira tanznaquiča, tsjii chawc premiuztakaz. Nižtapan tuquitanpacha tii žoñinacž tuquita atchi ejpnacaqui Yooz sirwiñi profetanacžquiz chjaawjkatñipantača. Jalla nižtiquiztan anžiqui cuntintuž cjee.

²⁴ ‘Ančhucqui ricachunaca, cuntintukaz tii wirquiz kamchinčhucča. ¡Wiruñ anawalipanž ančhucacquiz wataquiča!

²⁵ ‘Ančhucqui zuma cusasanacchiz kamchinaca, porižtakaz cjisnaquiča. Yoozquin ana cjuñziž cjen t'akjiriž cjisnaquiča. Ana walinacquiztan chipchinaca tsjii noojiqui ananiž kaaquiča nižaza llaquitaž cjequiča.

²⁶ ‘Ančhucqui, Yooz taku chiitažoka cjiñi žoninacčhucča. Tjapa žoñinacaqui ančhucacqui honora waytaquiž niiqui ančhucacquiz juc'ant anawaliž cjequiča. Tuquitanpacha tii žoñinacž tuquita atchi ejpnacaqui nižtapan honora waytichiča toscara chiichiiñinacžquiz.

QUINTRA ŽOÑINACŽTANAMI ZUMA KUZUZIPANŽ CJEE

²⁷ ‘Ančhucqui, wejt taku nonzñinaca, ančhucacquiz tuž cjiwča: Ančhucacqui quintra žoñinacžtanami zuma kuzuzipanž cjee. Y nižaza zumapanž ninacžtan paa, nižaza ančhucacqui chjawjkatñinacžtanami zumapanž cjee. ²⁸ Nižaza ančhucacqui quintra laykiñi žoñinacžquiz zuma tawkžtan paljaya ančhucacqui. Nižaza ančhucacqui iñariñi žoñinacžtajapa zuma tawkžtan Yoozquin mayt'izina. ²⁹ Jakziltamiž am yujcquiz kichasaž niiqui, ana nižtapacha amqui kicha. Anača cutjatzqui. Nižaza jakziltamiž am ira kjañasaž niiqui, nii kjañaj cjee. ³⁰ Nižaza jakziltamiž amquiztan mayi tjonasača, nuž tjaa. Jakziltamiž amquiztan kjañasača, nuž kjañaj cjee. Anam amqui quijasača. ³¹ Jaknužt ančhucacqui parti žoñinaca ančhucatan zuma kamz pecchaj niiqui, jalla nižtapacha ančhucacqui žoñinacžtan zuma kama.

³² ‘Yekjapanacaqui ančhucatan zumaž munaziča. Ančhucacqui ninacžtan alajapankaz zuma munazaquiž niiqui, ¿kjažtiquiztan ančhucacqui “Zumal paa-uča” cjican chiyasajo? Nižta iratazakaz paača anawal kuzuziž Zoñinacami. ³³ Yekjapanacaqui ančhucacquiz yanapča. Ančhucacqui ninacžtan alajapankaz yanapaquiž niiqui, ¿kjažtiquiztan ančhucacqui “Zumal paa-uča” cjican chiyasajo? Nižta iratazakaz paača anawal kuzuziž žoñinacami. ³⁴ Yekjapanacaqui ančhucacquiz onza. Ančhucacqui ninacžtan alajapankaz onzaquiž niiqui, ¿kjažtiquiztan ančhucacqui “Zumal onznuča”

cjican chiyasajo? Nižta irata zakaz paača anawal kuzziz žoñinacami. Nekztan tsjii onžñizakaz tjewza. ³⁵ Pero ančhucqui quintra žoñinacžtanami zuma munazizpanž waquiziča. Nižaza ančhucqui quintra žoñinacžquizimi yanapz panž waquiziča. Nižaza ančhucqui onžcumi anaž tjewz waquiziča “Niimiž onz, jaa” cjicanaqui. Jalla nuž kamtiquiztanaqui Yoozqui ančhucaquiz tsjii pajk honora tjaaquiča. Nižaza nuž kamtiquiztan ančhucqui tjeeža werar arajpach Yooz maatinacaž, nii. Nižaza nuž kamcanaqui Yooz irataž kamča. Yoozqui okzñizakazza quintra žoñinacžquiziqui. ³⁶ Yooz Ejpqui walja okzñipanča. Nižta irata ančhucqui okzñi kuzziz cjee.

ZUMA KAMAQUICHA

³⁷ ‘Ančhucalaqui anača žoñinacž uj paatanaca chii chiizqui. Jalla nuž žoninacž uj paatanaca chii chiyaquiz niiqui ančhucqui juc'ant ujchiz cjequiča Yooz yujcquiziqui. Nižaza žoñinacžquizimi “Amqui Yooziž castictaj cjila”, cjican chiyaquiz niiqui ančhucqui Yooziž casticta zakaz cjequiča. Nižaza jakzilta žoñit ančhuca quintra uj paačhaja, jalla nižquiz pertunz waquiziča. Nekztan Yoozqui ančhucaquiz ujnaca zakaz pertunaquiča. ³⁸ Ančhucqui okzñi kuzziz žoñinacžquizimi tjaa. Jalla nuž tjaaan Yoozqui ančhucaquiz juc'anti tjaaquiča. Jalla tuž Yoozqui tjaaquiča. Ančhuca quelzquiz chjippi tjaaquiča. Tsajtscu tsajtscu nižaza walja kala ts'aczu tjaaquiča. Jakziltat tuptalla tjaačhaja, jalla nižquiz nuž tuptalla zakaz Yoozqui tjaaquiča. Nižaza jakziltat čjuñi kuzziz tjaačhaja, jalla nižquiz nuž čjuñi zakaz Yoozqui tjaaquiča.

³⁹ Jesusaqui tsjii takunacžtan chiichiča, tuž cjican:

—¿Jaknužt zur žoñiqui yekja zur žoñi irpiñiztakaz zuma chjichasajo? Pucultanpachaž ojtquiz tjojtsnasača. Jalla nižtaž ana zuma cjicjiñi žoñinacaqui. ⁴⁰ Tsjilla cjesača. Tsjii tjaažinta žoñiqui niž tjaažnižquiztan anaž juc'anti cjesača, aunquimi istutižcu tjaažni maestrujanikaz cjequiča. —Jalla nuž tjaažinchiča Jesusaqui.

UJ PUNTUQUIZTAN

Nižaza Jesusaqui tjaažinchiča, tuž cjican:

⁴¹ —Amqui am jilž čhujcquiz tsjii cjujchilla cherasaž niiqui, ¿kjažtiquiztan am persun čhujcquiz pajk cjujchi ana cherjo? ⁴² Am persun čhujcquiz nii pajk cjujchi ana cherasaž niiqui, ¿kjažtiquiztan am jilžquiz chiijo, “Jila, am čhujcquiztan nii cjujchilla apakžinača”, cjicanaajo? Ana zum žoñiča amqui. Primeruqui am persun čhujcquiztan pajk cjujchi apakalla. Nekztan zuma cherasača. Y nižaza am jilž čhujcquiztan cjujchilla apakasača. —Jalla nuž tjaažinchiča Jesusaqui uj puntuquiztan.

ZOÑINACAQUI PAJTAZ CJESACHA NINACZ KAMTIQUIZTAN

⁴³ Nižaza žoñinacž kamañ puntuquiztan Jesusaqui tjaažinchiča tuž cjican:

—Tsjii zum muntiquiztan ana zum frutanaca anawira pookasača. Nižaza tsjii ana zum muntiquiztan zum frutanaca anazakaz pookasača. ⁴⁴ Nižaza zapa muntinaca niž frutanacquiztan pajza. Jalla nižtiquiztan tsjii ch'ap muntiquiztan higo fruta anaž pooki atasacha. Nižaza tsjii ch'ap muntiquiztan uwas fruta anaž pooki atasacha. ⁴⁵ Tsjii zuma kuzziz žoñiqui zuma takunaca paljayñipanča. Tsjii ana zuma kuzziz žoñizti ana zuma takunaca paljayñipanča. Jaknužt kuzquiz pinsičhaja, jalla nuž chiča žoñinacami.

⁴⁶ Jesusaqui cjichizakazza:

—Ančhucqui anaž weriž chiitacama kamča. Jaziqui, ¿kjažtiquiztan ančhucqui wejt tjuu aynakjo, wilta wiltajo, “Wejt Jiliri, wejt Jiliri”, cjicanaajo? ⁴⁷ Yekjap žoñinacazti wejtquin tjonžcu wejt takunaca tjapa kuz nonža Nižaza weriž chiitacamaž kamča. Jalla tižtaž nii žoñiqui. ⁴⁸ Jalla nii žoñiqui kjuya kjuychiča. Primeraqui yoka jwetchiča, maz zalzjapa. Nii mazquin zalzcu, jalla nii maz juntuñ chjucziča nii kjuy simintu. Nekztan kjuya pirkichiča. Wiruñiqui tsjii puju kjaz chjippi ojkchiča, walja pjatsi. Nekztanaqui nii kjazquj ojkchiča, kjuya t'eznata. Pero anapan t'ezñi atchiča. Nii kjuyaqui maz

juntuñ kjuytatacha. ⁴⁹ Yekjap žoñinacazti wejt taku ana tjapa kuz nonža. Nižaza weriž chiitacama anaž kamča. Jalla tižtaž nii žoñiqui. Jalla nii žoñiqui kjuyazakaz kjuychiča, ana maz simintuchiz. Wiruñaquí nižazakaz tsjii puju pjatzi, kjazqui kjuya t'ezinsjapa ojkchiča. Nekztanaqui nii kjuyaqui ezziča. K'ala kuztača. Jalla nižtaž nii ana weriž chiitacama kamñi žoñiqui.

7

TSJII CHJETINTAQUI

¹ Jesusaqui nuž paljayz žeržcuqui, Capernaum cjita watja ojkchiča. ² Nicju tsjii romano zultat jiliri želatča. Niiž ancha zuma piyunaqui ancha laatača, ticzmay-atača. ³ Nii zultat jiliri qui Jesusiž quintu zizcu, tsjii kjažultan judionacž jilirinaca cuchanžquichiča, Jesusižquiz rocžcajo niiž piyuna čhjetnajo. ⁴ Jalla nekztanaqui mantita žoñinacaqui Jesusižquiz macjatchiča. Nekztanac ancha roct'ichiča, tuž cjican:

—Tii zultat jiliri qui ancha zumača. Jalla nižtiquiztan yanapchucapanča. ⁵ Učhum watja walja rispitičiča. Nižaza tsjii učhumž ajcz kjuya kjuykatchiča niiqui.

⁶⁻⁷ Nekztanaqui Jesusaqui nii rocñinacžtan ojkchiča. Kjuya žcati cjisnan, nii zultat jiliri qui tsjii niiž mazinaca cuchanžquichiča, Jesusižquiz chii, tuž cjican:

—Wejt jiliri, am yujcquizic anal waquizuča, am wejt kjuyquiz luzajo. Wejrqui persunpacha eksinča am kjuri ojkzjapa. Am ojkzqui ch'amaž cjesača. Tekztanpacha tsjii taku chiyalla. Nuž amiž čhiitiquiztanac žetaquiča wejt piyunaqui. ⁸ Wejrmi wejt jiliriž mantitacama ojklayiñča. Nižaza wejt zultatunacaqui weriž mantitacama ojklayniča. Jaziqui tsjiimil mantuča, “Oka” cjican. Nekztan ojkča. Nižaza tsjiimil kjawznuča. Nekztanac tjonča. Nižaza tsjiimil mantuča, “Tižta paa” cjican. Niimi zakaz paača. Nižtakaz amqui mantasača, wejt piyuna žetajo.

⁹ Jalla nižta taku nonžcu, Jesusaqui, čhiichiča:

—Cusapachaž čhiča nii žoñiqui, —cjican.

Nekztanaqui apsni žoñinacž kjutni chersiča. Čeržcu tuž cjichiča:

—Čekapan tii žoñiqui juc'ant Yoozquin kuzzizza tjapa Israel wajtchiz žoñinacžquiztanami.

¹⁰ Nii jiliriž cuchanta žoñinacaqui jilirž kjuya irantižcu čekapan laa piyuna žejtchi zalčiča.

TSJII ŽOÑI JACATATCHI

¹¹ Wiruñaquí Jesusaqui tsjii Naín cjita watja ojkchiča, niiž tjaažinta žoñinacžtan nižaza tama žoñinacžtan. ¹² Wajt žcati irantižcu, tsjii alma callni cherčiča. Jalla nii ticzi qui zinta maatitača. Niiž maaqui žewtača. Walja nii wajtchiz žoñinacaqui cumpañtatča.

¹³ Čeržcu, Jesucristu jiliri qui naa maatak žonaquiz okziča, tuž cjican:

—Ana kaa amqui.

¹⁴ Nekztanaqui Jesusaqui žcatžinčiča. Almiž cajuna lanziča. Alma callninaqui nužquiz tsijtsiča. Nekztanaqui Jesusaqui ticzi žoñžquiz cjichiča:

—Jilala, amquiz cjiwča, “Zaažna”.

¹⁵ Jalla nii čhiitiquiztanaqui nii ticzi žoñiqui žaaziča. Nekztanac čhi kallantichiča. Nekztanaqui Jesusaqui niiž maaquiz intirjichiča. ¹⁶ Jalla nuž čeržcu, tjappacha tsucčiča. Nižaza tjappacha Yoozquin honora waytichiča, tuž cjican:

—Učhum wajtquizpacha tsjii čawc Yooziž cuchanžquita žoñiqui jecsila, oré. Yoozqui niiž wajtchiz žoñinaca yanapi tjončiča.

¹⁷ Jalla nekztanaqui tjapa Judea yokaran nižaza nii yok tjiyaran Jesusiž zuma paata quintu ojkchiča.

JUAN BAUTISTAQUI JESUCRISTUZ PUNTU ZIZ PECCHICHA

¹⁸ Juan Bautistaž tjaajinta žoñinacaqui nii žoñi jacatatchi quintu quint'ichiča Juanžquiz. Jalla nižtiquiztan Juanqui Jesusiž quintu zizzizakazza. Nekztanaqui pucultan niž tjaajintanaca kjawziča. ¹⁹ Nekztan Jesusižquin cuchanžquichiča, nižquin pewcznajo, tuž cjican:

—Cristuqui tjonitaž cjila. ¿Amqui Yoozquiztan cuchanžquita Cristumpankaya; uz yekjaž tjonasaj?

²⁰ Juanž cuchanta žoñinacaqui Jesusižquin žcatžinchiča. Jalla nekztanaqui irantižcu, cjichiča:

—Juan Bautistaqui wejrnacž cuchanžquiča amquiz pewcznajo: “Cristuqui tjonitaž cjila. ¿Amqui nii Cristumkaya, uj yekjaž tjonasaj?”

²¹ Nii orapacha nuž irantitiquiztan Jesusaqui walja žejlñi laanaca čhjetinchiča. Nižaza zajraž tanta žoñinaca čhjetinchiča. Nižaza zur žoñinacž čhjujqui čhjetinchiča.

²² Jalla nekztanaqui Jesusaqui ninacžquiz kjaažiča, tuž cjican:

—Juanžquin quepa. Amiž chertanaca nonžtanaca quint'izca. Weriz paatanaca mazca. Zur žoñinaca chertzñi cjissila. Nižaza coj žoñinaca zuma kjojchchiz ojklayñi cjissila. Nižaza mojkchi janchichiz žoñinacami zuma janchichiz žejtči cjissila. Nižaza oñ žoñinacami nonžñi cjissila. Nižaza ticzi žoñinaca jacatatchi cjissila. Nižaza pori žoñinacžquiz Yooz liwriñi taku paljaytapanča. ²³ Jakziltat weriz paatanaca, chitanaca nonžcu ana kuz turwayzižlaj niiqui, walipanikaz cjequiča.

JUAN BAUTISTAZ PUNTU

²⁴ Juanž cuchanžquita žoñinacaz ojktan, Jesusaqui Juanž puntuquiztan chiichiča. Tjapa žoñinacžquiz tuž cjichiča:

—¿Čhju lu ch'ekti yokquin chertzñi ojkhinchuctaya? ¿Tsjii tjamiž tjizinta kalu chertzñi ojkhinchuctaya? Anapanž jaz. ²⁵ ¿Tsjii finu zquitchiz žoñi chertzñi ojkhinchuctaya? Anapanž, jaz. Finu zquitchiz žoñinaca chawc jilirž kjuyquiz žejlča. Nižaza wali jiru kamñi cusasanacchiz žoñinaca chawc jilirž kjuyquiz žejlča. ²⁶ Nekztanac, ¿čhju lu chertzñi ojkhinchuctajo? Yooz taku paljayñi profeta chertzñi ojkhinchucča. Nužupancha. Juanqui Yooz yujcquiz juc'antiča parti Yooz taku paljayñi profetanacžquiztanaqui. ²⁷ Juanž puntuquiztan Yooz tawk libruquiz cijirtača tuž cjican: “Yooz Ejpqui tsjii žoñi cuchanžcaquiča ima Cristuž Yooz taku paljayi ojklayan. Nii žoñiqui Israel žoñinacžquiz Cristo zuma tjewskataquiča”.

²⁸ Juan Bautistača parti žoñž maatiquiztan tsjan juc'antiqui. Pero tjapa Yoozquin kuzziz žoñimi Yooz maati cjequiča. Čhju lu Yooz maatimi žoñž maatiquiztan tsjaa juc'antiča. —Jalla nuž cjichiča Jesucristuqui.

²⁹ Jalla nuž nonžcuqui tjapa Juanž bautistaž žoñinacami cjichiča:

—Zumapanča Yooz Ejpqui, —cjicanaqui. Nužuzakaz cjichiča impuesto cobriñi žoñinacami, Juanž bautista cjicanaqui. ³⁰ Pero fariseo žoñinacazti judiož lii tjaa-jinacžtanpacha Yoozquin kuzziz puntuquiztan chiižinta ana juyzu paachiča. Nižaza Yooziž cuchanžquita Juan Bautista ana rispitchiča. Nižtiquiztanaqui ana Juanž bautistača.

³¹ Jesucristo Jiliriqui cjichiča:

—¿Kjažtat tii timpuquiz žejlñi žoñinacajo? ¿Jectnaca iratatajo tinacajo? ³² Ocjala irataž tiinaca, ¿ana jaa? Ocjalanacaqui palazquin uzincan niž mazinacžquiz altu tawkžtan kjaw kjawča, tuž cjican: “Wejrnacaz pincallu pjujtan, ana tsajtchinčucča ančucqui. Wejrnacaz llaquita itsan, ana kaachinčucča”. Jalla nižta ocjala iratača tii timpuquiz žejlñi žoñinacaqui. ³³ ¿Kjažtiquiztan nižta iratajo? Juan Bautistaqui tjonchiča. T'anta ana lujlñitača. Vinumi ana licñitača. Jalla nižtiquiztan ančucqui chiičinčucča: “Zajriž tantača niiqui”, cjican. ³⁴ Wiruñiqui wejrqui tjonchinča. Čhjulumi lujlchinča. Nižaza čhjulumi licchinča. Jalla nižtiquiztan ančucqui wejt

quintra chutča: “Walja lujlñiča licñiča tiiqui. Jalla tiipanča ujchiz žoñinacž maz-iquiya, nižaza impuesto cobriñinacami”. Nuž chiyiñchucča. ³⁵ Tuž zakal cjiwča: Yooz puntu zuma zizñi žoñinacaqui Yooz tjaajinta puntu tjeeža.

JESUSAQUI TSJII FARISEO ŽOÑŽ KJUYQUIN LUJLCHICHA

³⁶ Wiruñiqui tsjii fariseo žoñiqui Jesusa luli kjawziča. Nekztanaqui niž kjuya ojkchiča Jesusaqui. Niiž kjuya irantižcu misquiz julziča lujljapa. ³⁷ Nii wajtquiz-pacha tsjaa ancha ujchiz maatak žonqui želatča. Jesusa luli ojkchi quintu zizcu, fariseo žoñž kjuya irantižquichiča alabastro cjita maz putillžtan. Nii putillaqui zuma uluraz aceiti chjijpitača. ³⁸ Nižaza naaqui ancha kaacan Jesusiž kjojch latuquiz julzinča. Jalla nekztanaqui naaža čhujc kaj čhjojcan Jesusiž kjojcha awjzñi kallantichinča. Nekztan naaža persun charžtan Jesusiž kjojcha chjujzinčinča, zuma kjoñipacha. Nekztan Jesusiž kjojcha chjulsinča. Nekztanaqui Jesusiž kjojchquiz nii zuma uluraz aceitižtan tjajlzinčinča. ³⁹ Jalla nuž cheržcuqui, fariseo impitñi žoñiqui persun kuzquiz pinsichiča, tuž cjican: “Tii žoñiqui ultim werar Yooz taku paljayñi žoñizlaj niiqui, tiiqui zizkalal, taa maatak žoñ ancha uj payiñča, jalla nii. Taa žoñzti tiž kjojcha zakal lanlanžla”.

¿JAKZILTAT JUC'ANTI YOOZQUIN K'AACHIÑI CJESAYA?

⁴⁰ Jalla nekztanaqui Jesusaqui fariseo žoñžquiz cjichiča:

—Simona, amquiz tsjii taku chiyasača.

Nekztan nii Simón cjita fariseuqui kjaaziča, tuž cjican:

—Tjaajiñi, wejtquiz chiyalla.

⁴¹ Jalla nekztanaqui Jesusaqui cjichiča:

—Tsji pucultan žoñiqui denario cjita paaz kajatača. Tsji žoñiqui 500 denario cjita paaz kajatača. Tsjižnužti 50 denario kajatača. ⁴² Jalla nekztanaqui nii pucultanaqui ana wira pjojki atchiča. Nižtami ana wira pjojki atchiž cjen nii kajñi žoñiqui nii pucultan žoñinacžquiz cjichiča: “Ančucaž kajžta paazqui anal cobrača. Jaziqui nužquizpanikal pertunača”.

Nekztanaqui Jesusaqui fariseo žoñžquiz pewcziča, tuž cjican:

—Jaziqui kjaaznalla amqui. ¿Jakzilat nii pucultan žoñžquiztan nii ana cobriñi žoñžquiz juc'anti k'aachiñi cjesaya?

⁴³ Jalla nekztanaqui Simón cjita fariseuqui kjaaziča, tuž cjican:

—Nii pajk kaja ana cobrita žoñiqui juc'ant k'aachiñi cječhani.

Nekztanaqui Jesusaqui cjichiča:

—Razunam chiiča.

⁴⁴ Nekztanaqui naa maatak žona kjutñi cheržcu Jesusaqui Simonžquiz cjichiča:

—Wejrqui am kjuya luzquichinča. Amqui anam kjaz onanchamča, tii wejt kjojcha awjzjapa. ¿Taa maatak žon cherkay? Taa maatak žonzi persun čhujc kajližtan wejt kjojcha awjzinča. Nekztanaqui persun charžtan chjujzinča. ⁴⁵ Amqui wejtquiz anam chjulzamča. Naazti nuž luzcu wejt kjojchami chjul chjulzinčinča. ⁴⁶ Amqui wejt achquiz ana aceitimi alžinchamča. Naazti wejt kjojchquizimi zuma uluraz aceite alzinča. ⁴⁷ Jalla nižtiquiztan amquiz chiižinuča tužu. Walja naaža ujnaca pertuntiquiztan taa maatak žonqui juc'anti wejr k'ayachtiča. Jakzilat ujlliquiztan pertunta cječhaja, jalla niiqui anaž juc'anti k'ayachtiča.

⁴⁸ Jalla nekztanaqui Jesusaqui naa maatak žonaquiz cjichiča:

—Am ujnacaqui pertuntača.

⁴⁹ Nekztan parti impitta žoñinacaqui nii nonžcu ninacpora parla kallantassiča, tuž cjican:

—¿Ject tii žoñejo? Wali ujnacamiž pertunla. Ujquiztan žoñinacamiž pertunča.

⁵⁰ Jesusaqui naa maatak žonaquiz cjichiča:

—Amiž criitiquiztan jaziqui amqui liwriitača. Jaziqui cuntintum okaquiča.

8

MAATAKANACAQUI JESUSIZQUIZ YANAPCHICHA

¹ Wiruñaquí Jesusaquí wacchi watjanacaran jochinacaran ojklaychiča. Jalla nuž ojklaycan Yooz mantita zuma kamaña, jalla nii puntu paljaychiča. Niiž tuncapan illzta apostolonaca niižtan chicapachatača. ² Nižaza tsjii kjažultan niiž čhjetinta maatakanaca cumpañtichiča, ninacžtan chica. Niiž tuquiqui nii maatakanacaquí zajraž tantatača, y nižaza conanacchiztača. Jalla nii maatakquiztan tsjaaquí María Magdalena cjititača. Jalla naaquiztan pakallak zajranaca ulanchitača. ³ Nižaza tsjaa žon želatča, Juana cjiti, Chuza cjita žoñž tjuntača. Naaža lucuquí Herodes cjita jiliri yanapñi secretariotača. Nižaza tsjaa Susana cjiti žon želatča. Nižaza tsjii kjažultan iya maatakanacaquí apsñitača. Nii maatakanacaquí persun cusastan atintiñitača Jesusižquiz.

CHJACZ QUINTU

⁴ Walja žoñinacaquí watjanacquiztan Jesusa cheri ulanžquichiča. Walja žoñinacaž nuž juntaziž cjen, Jesusaquí tsjii quintu quint'ichiča, tuž cjican:

⁵ —Tsji zkala čhjacñi žoñiqui zkal čhjaquí ojkičiča. Nekztan zkal semilla wichcan wichcan čhjacchiča. Chjaccan, parti semillanacazti jiczaran tjojtsiča. Nii tjojtsi semillaquí tjecantatača, y nižaza wežlanacaž lujltatača. ⁶ Tsjii parti zkal semillanacazti maz yokaran tjojtsiča. Nii tjojtsi semillanacaquí jecžcanpacha nužquiz kjoñchiča. Anaž umit yoka želatča. ⁷ Parti zkal semillanacazti ch'ap yokaran tjojtsiča. Nužuntu pakan ch'apinacakazza atipchiqui. ⁸ Parti zkal semillanacazti zum yokquiz tjojtsiča. Nekztan pajkchiča. Nuž pajkžcu, zuma čhjeri pookchiča, patac čhjerchiz zapa chjojlluquiz. —Nuž quint'izcu Jesusaquí altu tawkžtan cjichiča:

—Jecčhalaj cjuñchiz niiqui, ž-nonžna.

⁹ Jalla nekztanaquí niiž tjaajinta žoñinacaquí Jesusižquiz pewcziča:

—¿Jaknužt chii ti am takojo? —cjican pewcziča. ¹⁰ Jalla nekztanaquí Jesusaquí kjaaziča tuž cjican:

—Ančhucaquí Yoozpachaž tjaajnaquiča ančhuca kuzquiz, niiž mantita kamañ puntuquiztan, nii. Yekjap žoñinacžquizzti quintunacžtankaz chiyuča Yooz mantita kamaña puntuquiztan. Jalla nužquiz weriž chiita quintu nonžcuquí parti žoñinacaquí ana wira intintiñiž cjissa. Weriž čhiitiquiztanaquí ana wira tantiiñiž cjissa.

¹¹ Nekztanaquí Jesusaquí niiž tjaajinta žoñinacžquiz cjichiča:

—Jalla tižta puntunacquiztanž čhiiča wejt zkala čhjacz quintuquí. Yooz takuča nii zkal semillanacaquí. ¹² Nii jiczaran žejlñi žoñinacaquí Yooz taku nonziča. Yooz taku nonžtanaquí, diablu cjita zajraquí tjonza, ninacž kuz turwayžinzjapa. Jalla nuž paača diabluquí, nonžni žoñinacaž Yooz taku ana criyajo, y nižaza ninacaž ana liwriita cjeajajo. ¹³ Nižaza nii maz yokaran žejlñi žoñinacaquí Yooz taku nonziča. Yooz taku nonžcupacha cuntintuž catokča. Pero Yoozquin tjapa kuzzizpan ana nonža. Tsjiipacamakaz catokča. Čhjul pruebaž tjonanami ratullaž quejpsa. ¹⁴ Nižaza nii ch'ap yokaran žejlñi žoñinacaquí Yooz taku nonziča. Yooz taku nonžcu anaž tjapa kuztan catokča. Cusasanacapankaz cherza; nižaza wali jiru kamspanž pecča; nižaza pjijs-tanacapankaz pecča. Jalla nižtiquiztan čhjul ana walinaca tjontan, ninacž kuznaca turwayskatača. Persun kuzquiz pectiquiztanaquí Yooz taku tjažta. Jalla nižtiquiztan ana zuma kamasacha. Ana pookñi zkalažtakaz kamča. ¹⁵ Nii zum yokquiz žejlñi žoñinacaquí Yooz taku nonziča. Tjapa kuztan Yooz taku nonža. Tjapa kuztanž catokča. Nižaza Yooz takucama zuma kamča Yoozquin tjurt'iñi kuzziz. Jalla nižtiquiztan zuma pookñi zkalažtakaz kamča, zumapankaz kamča.

MICHA TJEEZ QUINTU

¹⁶ Jesusaqui tjaajinchiča tuž cjican:

—Anaž jecmi micha tjeeznasača cajun kjuyltan nonzjapa, už tjajz zquit koztan nonzjapa. Micha tjeez nonz juntunpanž nekzipan tewznasača kjuyquiz luzni žoñinaczquin kjanajo. ¹⁷ Chjulu čhjojžtami wažtapanikaz cjequiča. Nižaza ana Yooz puntu ziztanacami kjanapacha ziztapanikaz cjequiča.

¹⁸ Weriz chiita taku zuma nonžnalla ančhucqui. Jakziltažlaj catokni kuzziz niiqui, juc'anti zuma kuz tjaataž cjequiča, Yooz taku intintajo. Jakziltažlaj ana catokni kuzziz niiqui, juc'anti turwayskattaž cjequiča. Jalla nižtiquiztan Yooz takuqui anapan intintiž cjequiča, “intintuča wejrqui” chiichiz cjenami. —Jalla nuž tjaajinchiča Jesusaqui.

JESUCRISTUZ FAMILIA PUNTU

¹⁹ Wiruñaquei Jesusiž maatan niž lajknacžtan irantižquichiča, jakziquin Jesusac želatčhaja, jalla nicju. Pero nižquin ana macjati atchiča. Kjuyquiz walja žoñinaca želatča. ²⁰ Jalla nekztanaqui tsjii žoñiqui Jesusižquiz mazziča, tuž cjican:

—Am maami am jilanacami kjuy zancu žejlča. Am cherez pecča.

²¹ Jesusaqui nekztan kjaaziča, tuž cjican:

—Yooz taku nonžni žoñinacaqui y nižaza Yooz takucama kamni žoñinacaqui, ninacapanča wejt familia cuntaqui, wejt maa cuntaqui, y nižaza wejt jilanaca cuntaqui.

JESUSACHA TJAMIMI KJAZ LJOJKIMI MANTIŃIQUI

²² Tsjii nooj Jesusaqui niž tjaajinta žoñinacžtan luzziča tsjii warcuquiz. Nekztanaqui tuž cjichiča:

—Tii kotž nawjktuñtanž ojklaj.

²³ Jalla nuž ojkan Jesusaqui tjajchiča. Nekztanaqui tiripintit wali pjursanti tjami zalchiča. Jalla nii tjamiž cjen warcuqui kjaz ljojkižtan julzmayaž cjisnatča, kjaz chjijpi. ²⁴ Nekztanaqui Jesusiž tjaajinta žoñinacaqui Jesusa žinchiča, tuž cjican:

—Tjaajiñi Maestro, Tjaajiñi Maestro, kotquiz julzmayaž cjis učumqui. Ticznačan učumni. —Jalla nuž chiitiquiztanaqui Jesusaqui žaaziča. Nekztanaqui tjamžquiz nižaza kjaz ljojtimi mantichiča apaltajo. Jalla nuž mantitiquiztanaqui tjamimi kjaz ljojtimi apaltichiča. Ch'ujupan cjissiča. Nužquiz walikaztača. ²⁵ Jalla nekztanaqui Jesusaqui niž tjaajinta žoñinaczquiz chiižinchiča, tuž cjican:

—¿Ana wejtquin kuzziz cjissinčhuckaya? —Nuž pewcztiquiztan, nii tjaajinta žoñinacazti tsucchi ispantichi cjissiča. Nižtiquiztan ninacpora parlassiča, tuž cjican:

—¿Ject tii žoñejo? Tjamimi kjazmi tiiž mantitacamaž ojčkča, tiiž chiita takukaz cazza.

TSJII ZAJRAZ TANTA ZOŃI CHJETINTA

²⁶ Nižtami Gadara cjita yokquin irantichiča, kotž nawjktuñtan, Galilea cjita yokž nawjktuñtan. ²⁷ Jesusa yokquiz chjijwžtan tsjii nii wajtchiz žoñiqui macjatžquichiča. Ažk watanaca zajraž tantapantakalča nii žoñiqui. Zajraž tantiquiztan ana zquiti cutnitakalča. Nižaza ana kjuyquizimi kamñitakalča. Campu santuran kamñitakalča. ²⁸⁻²⁹ Jesusa cheržcu, niž yujcquiz tuzi t'okziča yokquizpacha; kjawcan puct'ichiča. Nekztanaqui Jesusaqui žoñi tanñi žajra mantichiča žoñžquiztan ulnajo. Nii chiitiquiztan zajraqi kjawchiča, tuž cjican:

—Jesusa, Arajpach Yooz Maati, ¿kjažtiquiztan am wejtquiz mitisi? Am roct'uča, anaž wejr tjatnalla, anaž wejr sufriskatalla.

Tuquiqui wilta wilta zajraqi nii žoñi tanñitakalča. Nižaza nii wajtchiz žoñinacaqui zajraž tanta žoñi čejlñitakalča, y nižaza carinžtan mokñitakalča. Jalla nuž moktiquiztanami čejltiquiztanami carina kojžcu atipasñipankaztakalča. Jalla nekztan zajraqi nii žoñi ch'ekti yokaran zajt zajtskatchiča. ³⁰ Nekztanaqui Jesusaqui nii pewcziča, tuž cjican:

—¿Chjul tjuuchizzamta?

Nii zajraqui kjaaziča:

—Tama cjitaž wejrqui, —cjican.

Tama zajranacaqui nii žoňžquiz lusñitakalča. ³¹⁻³² Zcati cururan wacchi cuchinacaqui lujlcan žejlñitakalča. Jalla nižtiquiztan zajranacaqui Jesusižquiz rocchiča, tuž cjican:

—Anaž wejrnac casticta cjeyajo mantalla. Nii cuchinacžquin luzkatalla. —Jalla nuž mantiskatz pecchiča zajranacaqui. Nekztanaqui Jesusaqui nuž mantichiča. ³³ Jalla nekztanaqui nuž mantitiquiztan zajranacaqui žoňžquiztan ulanžcu cuchinacžquin luzi ojkchiča. Cuchinacžquin luzcuqui cuchinaca tjiiranchiča tsjii k'aw kjutñi. Nekztanaqui nii cuchinacaqui kossucpacha tjojtsiča nii barranc k'awquiz. Nižaza kotquin tjojtsiča. Jalla nužquiz tjapa ticziča.

³⁴ Cuchi itzñinacaqui nii cheržcu walja tsucchi zajtchiča. Watjaran jochiran quintu quint'ican ojklaychiča. ³⁵ Nii quintu nonžcu walja žoñinacaqui ojkchiča nii paatanaca cheri. Jesusižquin irantižcu, nii zajraž tanta žoňi žejtchi cherchiča. Nii žoñiqui julzi želatča Jesusiž kojch latuquiz, zquti kujtchi. Nižaza zuma tawkchiztača, ana lucuratžtakaztača. Jalla nuž cheržcu, nii cheri tjonchi žoñinacaqui nužquiz ispan-tichiča. ³⁶ Nii žoňi čhjetiñi cherchi žoñinacaqui quint'ichiča parti žoñinacžquiz, jaknužt Jesusaqui žoňi čhjetinčhaja, jalla nii. ³⁷ Nii quintu nonžcu, tjapa Gadara cjita yokquiz žejlñi žoñinacaqui Jesusižquiz roqui kallantichiča nawjk okajo. Nii žoñinacaqui cuchinacž pertisiž cjen waljaž eksnatča. Jalla nižtiquiztanaqui Jesusaqui tsjii warcuquiz luzziča, ojkzjapa. ³⁸ Nii zajriquiztan čhjetinta žoñiqui Jesusižquiz rocchiča, tuž cjican:

—Amtan chical ojkkatalla.

Pero Jesusaqui kjaaziča, tuž cjican:

—Tekz am žela. ³⁹ Am kjuya oka. Žoñinacžquizam amqui quint'aquiča jaknužt Yoozqui am čhjetinčhaja, jalla nii.

Nekztanaqui nii žoñiqui ojkchiča. Jalla nuž ojkžcu tjapa kjutñi watjaran quint'ichiča, jaknužt Jesusaqui nii čhjetinčhaja, jalla nii.

JESUCRISTUCHA LAA ŽOŇI ČHJETINŇI

⁴⁰ Jalla nekztanaqui Jesusaž kotž nawjktuñtan quejppžquitan, žejlñi žoñinacaqui tjapa kuz risiwchiča. Tjappacha Jesusiž tjonz tjewsitača. Nekztanaqui niž tjontiquiztan cuntintutača.

⁴¹ Jalla nekztan tsjii Jairo cjita žoñiqui irantižquichiča; ajcz kjuy jiliritača. Nii žoñiqui Jesusiž yujcquiz puct'ichiča. Nekztanaqui rocchiča niž kjuya okajo. ⁴² Nii oraqui nii žoňž zinta majtqui ticzmayatača. Tuncapan watchiztača naa majtqui. Nekztan Jesusaqui jilirž kjuya ojkchiča. Jesusaž okan, walja žoñinacaqui ts'acjascan apziča.

⁴³ Jalla ninacžtan juntu tsjaa laa maatak žonqui okatča. Tuncapan wata inturu ljok ojkñi laa t'akjisichintakalča. Nižaza medicunacžquiz kullkatjawí ancha castassinča, ana čhjulchiz cjissintača. Nuž kullkatžcumi ana wira žetatča. ⁴⁴ Nekztanaqui naa laa žonqui Jesusiž wir kjuttan macjatchinča. Niiž zquit tjiiquiz lanzinča. Nii orapacha nuž lanžcuqui žejtchinča. Nižaza ljok ojkñimi tsijtsiča.

⁴⁵ Jalla nekztanaqui Jesusaqui pewcziča, tuž cjican:

—¿Ject wejr lanzejo?

Tjappacha ninacaqui ana zizñi čhiichiča, nuž pewcžtiquiztan. Jalla nuž cjen Pedruqui niž mazinacžtan cjichiča:

—Tjaajiñi Maestro, tii žoñinaca ancha amquiz ts'acjassa, nižaza tjapa kjuttanž am tewjctewjčča. Jaziqui ¿kjažtiquiztan am nuž pewcžjo, “¿Ject wejr lanzejo?” cjicanajo?

⁴⁶ Nekztanac Jesusaqui cjichiča:

—Tsjii tsjiiqui wejr lanzičha. Wejr persun kuzquiz naychinča wejt aziqiu tsjii čhjetinčiča, jalla nii.

⁴⁷ Naa maatak žonqui waj nuž Jesusiž kuzquiz pajta ziztiquiztan, cjarcatcan macjatchinča. Nekztan Jesusiž kjojchquiz quillzinča. Tjapa žoñinaca želan naaqui mazzinča, nii orac lanzintaž naaqui, jalla nii. Nižaza nii lanžcu nii orapacha žejtchi quirchinča naaqui. Jalla nuž cjican mazzinča Jesusižquiz. ⁴⁸ Jalla nekztanaqui Jesusaqui cjichiča:

—Cullacalla, tjapa kuztan criichiž cjen čhjetinta cjissamča. Jaziqui cuntintum am okaquiča.

⁴⁹ Jesusaž ima naatan parla žeržnan, tsjii žoñi qui tjonchiča Jairo cjita žoñž kjuyquiztan. Nii Jairuqui ajcz kjuy jiliritičha. Tjonchi žoñi qui Jairužquiz cjichiča:

—Am majtqui ticzinpanča. Anam iya tii Maestružquiz molistis waquiziča.

⁵⁰ Jalla nii takunaca nonžcuqui, Jesusaqui Jairužquiz cjichiča:

—Ana am nic kuz turwayskata. Yoozquin tjapa kuzziz cjee. Nekztan am uzqui žetaquiča.

⁵¹ Jairuž kjuya irantižcu, Jesusaqui anaž jecmi kjuyquiz luzkatchiča. Jesusižtan Pedružtan, Jacobžtan, Juanžtan, naa uza maa ejpžtan jalla ninacakaz luzkatchiča.

⁵² Nii kjuyquiz žejlñi žoñinacaqui tjappachaž kaatkalča. Nižaza naa uzaž ticziž cjen walja llaquitatakalča. Pero Jesusaqui ninacžquiz cjichiča:

—Anaž kaa. Taa uzqui anača ticzin, antiz taa uzqui tjajča.

⁵³ Nuž Jesusiž chiitiquiztan nii žejlñi žoñinacaqui tjassiča nii nonžcu. Ticzinpanča nuž zizziča parti žoñinacaqui. ⁵⁴ Jalla nekztanaqui Jesusaqui naa uza kjara tanzinčiča, y nižaza altu tawkžtan chiichiča, tuž cjican:

—Kolta cullacalla, žaazna.

⁵⁵ Nii orapacha wilta žejtchin cjissinča. Nižaza nii orapacha tsijtsinča. Nekztan Jesusaqui mantichiča naa uzaquiz čhjeri tjaaznajo. ⁵⁶ Naaža maa ejpqui nuž jacatatchiž cjen ancha ispantichiča. Nekztanaqui Jesusaqui ninacžquiz paljaychiča:

—Anaž jecžquizimi chiichiyaquiča tii čhjetinta quintu, —nuž cjichiča Jesusaqui.

9

APOSTOLUNACA CUCHANTA

¹ Jalla nekztanaqui Jesusaqui niiž tuncapan illzta apostolonaca kjawziča. Nekztan ninacžquiz mantiz azi tjaachiča, tjapaman zajranaca chjatkatzjapa, nižaza tjapaman laanaca čhjetinzjapa. ² Nižaza Jesusaqui ninacžquiz mantichiča Yooz zuma kamañ puntuquiztan paljayajo, y nižaza laa žoñinaca čhjetnajo. ³ Nižaza cjichiča:

—Ančhucqui anaž čhjulumi chjichaquiča, jiczquin ojkan. Anaza ajtsmi, anaza žak quelsmi, anaza čhjerimi anaza paazmi. Nižaza zinta zquitikaz chjichaquiča.

⁴ Jakzi kjuyquinami irantižcuqui nii kjuyquin alujasaquiča. Jalla nicjuž kamaquiča, nii yokquiztan ojkcama. ⁵ Yekjap wajtchiz žoñinacaqui ančhuc anaž risiwz pecaquiž niiqui, nii wajtquiztanž ulnaquiča. Nižaza ančuca kjojchquiz zcatchi pulpunaca tsajt tsajtsnaquiča. Jalla nii tsajt tsajtstaqui siñalaž cjequiča ninacž quintra, ančhuc ana risiwchiž cjen.

⁶ Jalla nekztanaqui Jesusiž nuž taku tjaatiquiztan apostolonacaqui niiž mantitacama ojkičiča. Tjapa jochinacž kjutñi ojkičiča, liwriñi Yooz taku paljaycan, y nižaza laanaca čhjetincan.

JUAN BAUTISTAZ PUNTU

⁷ Tsjii chawc jiliriqui Herodes cjita želatča. Jesusiž quintu zizcu, ana čhjulumi naazipanča nii oraqui. Inakaz želatča. Jesusiž quintu nonžcu yekjapanacazti cjichiča:

—Juanqui ticziquiztan jacatatchižlani.

⁸ Yekjapanacazti chiichiča tuž cjican:

—Tiila Eliasqui; jeczquichila.

Elías cjitaqui tuquita Yooz taku paljayñi profetatača. Yekjapanacazti Jesusiž puntu chiichiča, tuž cjican:

—Tiila tsjii tuquita Yooz taku paljayñi profetaqui, jacatatchila.

Jalla nuž cjenami Herodes cjita jiliriqui inakaz cjissiča. ⁹ Nii Herodesqui tuž cjichiča:

—Wejrpanča mantichintqui, Juanž acha muržcajo. Anziqui wacchi milajru paata quintunaca nonznuča. ¿Jectpan nii milajrunaca paañejo? ¿Juanpan cjesajo?

Jalla nekztanaqui Herodesqui Jesusižtan walja zalz pecchiča.

ZOÑINACŽQUIZ CHJERI TJAAZ MILAJRU

¹⁰ Wiruñaquei Jesusiž illzta apostolonacaqui cutjatchiča. Nekztan Jesusižquiz quint'ichiča jaknužt kamtčhaja, jalla ninaca. Jalla nekztanaqui Jesusaqui ninaca chjitchiča tsjii ana žejlz yokquin, Betsaida cjita wajtž žcati. ¹¹ Nuž ojka zizcu, zoñinacaqui walja apziča. Nekztanaqui nuž apžtiquiztan Jesusaqui zuma risi-wchiča. Ninacžquiz paljaychiča Yooz mantita zuma kamañ puntu. Nižaza laanaca čjetinchiča.

¹² Zezi cjee ora Jesusiž tuncapan illzta apostolonaca nižquin macjatchiča, tuž cjican:

—Tii zoñinaca cuchna joch kjutñi wajt kjutñi okaj cjee; tjajz kjuya kjuržcaj cjee; nižaza lujlz čjери kjuržcaj cjee. Tekziqui anaž čjulumi žejlča. Jalla nuž cuch waquiziča amqui.

¹³ Pero Jesusaqui niž illzta apostolonacžquiz chižinchiča, tuž cjican:

—Ančhucž antiz čjери tjaa.

Ninacaqui kjaaziča, tuž cjican:

—Anaž wejtnacalta čjulumi žejlča. Pjijska t'antallžtan pizc ch'izllžtan, nižtallakaz wejtnacalta žejlča. Tinacžquiz tjaažjapa anapan wacasača. Tinacžquiz tjaažjapa, ¿čjери kjayi okasaya?

¹⁴ Nii žejlñi zoñinacaqui pjijska warank luctakatača. Nekztanaqui Jesusaqui niž tjaažjintanacžquiz cjichiča:

—Tjulžna tii zoñinacaqui pjijska tuncquiztan pjijska tunca jalla nuž t'aka t'aka tjulžna.

¹⁵ Jalla nuž niž mantitacama paachiča. Nekztan tjappacha julziča. ¹⁶ Nekztanaqui Jesusaqui persun kjarquiz nii pjijska t'anta nii pizc ch'iz tanzicha. Nuž tanžcu arajpach kjutñi cherziča. Nekztan Yooz Ejpžquin sparaquiz cjichiča, jalla nii t'antiquiztan, ch'izquiztan. Jalla nekztanaqui t'unžcu niž tjaažjintanacžquiz chjalziča, parti zoñinacžquiz tožnajo. ¹⁷ Nekztanaqui tjapa nii zoñinacaqui chjekañcama lujlchiča. Jalla nuž lujltanaqui žejtchi t'anta ch'iz t'unanaca tuncapan canasta chjippi ricujchiča.

JESUSACHA YOOZIZ CUCHAÑŽQUITA CRISTUQUI

¹⁸ Tsjii nooj ana zoñinaca želan, Jesusaqui Yooz Ejpžquin mayizatča. Niiž tjaažjinta zoñinacapantača nižtan chicapachaqui. Jesusaqui ninacžquiz pewcziča:

—¿Jaknužt pinsi zoñinacaqui wejt puntuquiztanajo?

¹⁹ Nekztanaqui nii tjaažjintanacaqui kjaaziča, tuž cjican:

—Yekjap zoñinacaqui cjiča, Juan Bautistaž amqui. Yekjapanacazti zakaz cjiča, Elías amqui. Yekjapanacazti cjiča, tuquita Yooz taku paljayñi profetažlani jacatatchini, —jalla nuž cjiča.

²⁰ Jaziqui nekztanaqui Jesusaqui wilta pewcziča, tuž cjican:

—Ančhucžti, ¿wejt puntuquiztan kjažzaž cjeejo?

Pedruqui kjaaziča, tuž cjican:

—Yooziž cuchanžquita Crustumča amqui.

²¹ Jalla nekztanaqui Jesusaqui zumpacha niiz tjaajintanaczquiz iwjt'ichiča, ana jeczquizimi nižta maznajo.

JESUSAQUI NIIZ PERSUN TICZ MAZZICHA

²² Nižaza Jesusaqui cjichiča:

—Yooz cuchanzquita zoñtča wejrqui. Pero walja sufristanča; nižaza wajt jilirinacami timplu chawc jilirinacami judiož lii tjaajiñinacami wejr ana jilirižtakaz nayaquiča. Nižaza wejr conta cjistanča. Nižaza čhjep majquiztan jacatatača.

²³ Wiruñaquei tjapa nii žejlñi zoñinaczquiz paljaychiča, tuž cjican:

—Jequit wejttan chica kamz pecchaj niiqui, primiraqui persun kamañ wira tjazla. Nižaza čhjul pruebanaca watanami zapuru wejttan chicapacha cjee, aunquimi persun wirami apt'ačhani. ²⁴ Jakziltat persun kamañ wira ana tjats pecchaj niiqui, arajpach kamañaquei ana tjaataž cjequiča. Jakziltat wejt laycu persun kamañ wira tjaznačhaja, jalla niiqui arajpachquin wiñaya kamaquiča. ²⁵ Arajpachquin wiñaya kamañ wira pertaquiž niiqui, ¿tii muntuquiz žejlñi cusasa čhjuljapat sirwasajo? ²⁶ Nižaza quintra zoñinacaž želan, jakziltat wejtquiztan wejt tawkquiztan ana pajñi chiyauiž niiqui, wejrqui nižtakal niizquiztan ana pajñi chiyacha wejt mantiz timpuquiz, nekziqui. Tsjii noojiqui walja poderchiz quejpžcača wejt Yooz Ejpž aztan, nižaza wejt Yooz Ejpž anjilanacztanpacha. Mantizjapa quejpžcača. ²⁷ Weraral cjiwča. Tsjii zoñinaca tekz žejlcanpacha anaž ticznaquiča ima Yooz mantiz timpuquiz kallantan.

JESUSAQUI TSJEMATAZ CJISSICHA

²⁸ Tsjii quinsakal tjuñquiztan Jesusaqui curulla yawchiča Yooz Ejpžtan parli. Nižaza čhjepultan niiz illzta zoñinaca chjitchiča, Pedružtan, Jacobžtan, Juanžtan; jalla ninacaqui Jesužtan chica ojkchiča. ²⁹ Yooz Ejpžtan parlican, Jesuž yujcmi niiz cujtta zquitimi walja llijñi kjanapanikaz cjissiča, chiwicamatača. ³⁰ Nii orapacha pucultan luctak zoñiqui parisizquichiča, Jesužtan parlisjapa. Nii pucultanaqui Moiestan Eliastantača. ³¹ Nii pucultanaqui walja chiw kjana llijñi taypiqueiz tjonatča. Jesuž ticz puntu parlatča. Jerusalén wajtquiz jaknužt ticznačhaja jalla nii puntu. ³² Nii oraqui Pedružtan niiz mazinacztan ančaž tjaji tjonkatatča pero nii cheržcu ninacz tjajimi zajtchiča. Jesuž tjeežta honora cherchiča nii pucultan zoñinacaž nižtan želan. Walja chiwi llijñi kjanñi cherchiča. ³³ Pucultan zoñinacaž Jesužquiztan zarakan, Pedruqui cjichiča:

—¡Wejt Tjaajiñi Maestro, tekz žejlzqui walipankazza! Jaziqui čhjep chjujlli kjuya kjuysla, tsjiiqui amta, tsjiiqui Moiesta, tsjiiqui Eliasta, jalla nuž.

Pedruqui ana zuma tantižcu chiichiča. ³⁴ Jalla nuž Pedruž chiyan, tsjii tsjirižtakaz macjatžquichiča. Nekztan ninaczquiz urpuntichiča. Jalla nuž urpuntitiquiztan nii čhjepultan illzta zoñinacaqui walja tsucchiča. ³⁵ Tsjirquiztan tsjii jora chižquini nonziča, jalla tuž cjican:

—Jalla tiiča wejt k'ayi Maatiqui. Jalla tiiž chiita taku nonžna.

³⁶ Jalla nuž nii joraž chiitan, Jesusaqui zinalla želatča. Nii čhjepultan illztanacaqui nužquiz ch'uju quirchiča. Ana jeczquizimi nii cherta puntu chiichiča.

TSJII ZAJRAZ TANTA ZOÑI CHJETINTA

³⁷ Niiž jaka tažu curquiztan chjijwžquichiča. Walja zoñinacaqui Jesužtan zali tjonchiča. ³⁸ Nii tama zoñinaczquiztan tsjii žoñiqui altu tawkžtan paljaychiča, tuž cjican:

—Wejt Tjaajiñi Maestro, wejt zinta majch cheržinžcalla. ³⁹ Wilta wilta zajraž tantača. Nii zajraqui ančaž kjaw kjawkatča. Nižazaž t'uckatča. Atquiztan ch'utuž jupokskatča. Persun janchiž čhjojritskatča. Niižquiztan ana zarakz pecča. ⁴⁰ Amiž tjaajinta zoñinaczquiz rocchinča, wejt majch čhjetžinajo. Ana atchipanča.

⁴¹ Jalla nekztanaqui Jesusaqui kjaaziča, tuž cjican:

—Tii žoñinacajay ana criiñipanča. ¡Walja ujnacchizčhucpanča ančhucjay! ¿Čhjul oracamat ančhucatan wejr želaquiya? ¿Čhjul oracamat ančuca ujquiztan wejr awan-taquiya? Nižtaqui am majch zjicžcalla.

⁴² Nii žoñž laa majch Jesusižquiz macjatan, zajraqui yokquiz tjojtchiča. Wilta t'uckatchiča. Jalla nekztanaqui Jesusaqui zajra ujziča. Nii žoñž majch čhjetinžcu, nižž persun ejpžquiz intirjichiča. ⁴³ Nii Yooz aztan paata obra cheržcu tjapa žoñinacaqui ispantichiča. Žoñinacaž ispantichi želan, Jesusaqui nižž tjaažinta žoñinacžquiz paljay-chiča, tuž cjican:

⁴⁴ —Tjapa kuztanž tii weriž paljayta nonžna ančhucqui. Anaž tjazna. Wejrqui tsewctan cuchanžquita Yooz Žoñtča. Quintra žoñinacžquiz wejr intirjital tarazuntal cjeeča.

⁴⁵ Jalla nuž chiyan nižž tjaažinta žoñinacaqui ana intintazziča. Nižaza nii chiitaqui ana kjanzt'itatača, ninaca intintajo. Ana intintazcumi, pewcz eksnatča nižž chiita taku kjana intintisjapa.

YOOZ YUJCQUIZ, ¿JECT TUCQUIN CJES?

⁴⁶ Wiruñaquei nižž tjaažinta žoñinacaqui ninacpora ch'aassi kallantichiča, jakziltat ninacžquiztan tucquin cjes, jalla nii. ⁴⁷ Ninacž kuz pinsita zizcu Jesusaqui tsjii uza tsijskatchiča nižž latuquiz. ⁴⁸ Nekztan ninacžquiz paljaychiča:

—Jequit wejt cuntiquiztan tsjii uza risiwčhaj niiqui, wejrpacha risiwča. Nižaza jequit wejr risiwčhaja, nižaza risiwča wejr cuchanžquiñi. Jakziltat ančucaquiztan wirquin nayta cjicjiyačhaja, jalla niiča tucquin zuma honorchizqui.

⁴⁹ Wiruñaquei Juanquei cjichiča:

—Wejt Tjaajiñi Maestro, tsjii žoñiquei am tjuu chiican zajranaca chjatkatchiča. Nii cheržcu wejrnacqui ujinča, “Ana nižta paa”, cjican. Nii žoñiquei anača učumnacatan ojklayñi.

⁵⁰ Pero Jesusaqui cjichiča:

—Anaž nuž atajča, jalla. Nižta paañiquei anača učumnacatan quintra. Jakziltažlaja ana učumnacatan quintra, jalla niiquei učum favoraž paača.

TSJII OJKTA PUNTU

⁵¹ Jalla nekztanaqui Jesusiž arajpacha ojcz tjuñi žcatžinžcatča. Jalla nižtiquiztan walja p'ektichiča Jerusalén watja ojczjapa. ⁵² Niiž tuqui žoñinaca cuchanchiča, alujamint kjuya kjuržcajo. Jalla nekztanaqui nii cuchanta žoninacaqui Samaria cjita yokquin tsjii watja macjatchiča. ⁵³ Nii Samaria wajtchiz žoñinacazti ana kjuyquiz kjawz pecatča Jesusaž Jerusalén watja ojcz cjen. ⁵⁴ Nii quintu nonžcu Jacobžtan Juanžtan Jesusižquiz cjichiča:

—Wejt Jiliri, ¿kjažt cjes? Wejrnacqui arajpachquiztan uj mantizquila, cjiwča, ninaca tjananzjapa. Jaknužt tuqui timpu Elías cjita Yooz taku paljayñi profeta paatčhaja, jalla nuž. Jalla nuž waliž cjesaž, ¿ana jaa?

⁵⁵ Jalla nuž chiitiquiztan Jesusaqui ninacaž kjutñi cherziča. Nekztanaqui ujziča, tuž cjican:

—Ančuca kuzqui ana waliča. Anaž tantiyassa ančhucqui. ⁵⁶ Wejrqui tsewctan cuchanžquita Yooz Žoñtča. Wejrqui tsewctan tjonchinča, ujchiz žoñinaca liwriizjapa. Ana tjonchinča ujchiz žoñinaca tjananzjapa.

Jalla nekztanaqui yekja watja ojkiča.

JESUCRISTUŽTAN CHICA OJKLAYZ PUNTU

⁵⁷ Jiczquiz okan, tsjii žoñiquei Jesusižquiz cjichiča:

—Wejt Jiliri, jakziquinam ojčhaja amqui, wejrqui chicapachal ojklayz pecuča.

⁵⁸ Nekztan Jesusaqui nižžquiz kjaaziča, tuž cjican:

—Kitinacami kjuychizza. Nižaza wežlanacami tjurchizza. Wejrzi anal kjuychizza, tjažjapami.

⁵⁹ Wiruñaqi Jesusaqui yekja žoñžquiz tuž cjichiča:

—Wejttañ chicaž ojklaya.

Nii žoñiqi kjaaziča, tuž cjican:

—Wejt Jiliri, primiraqui wejt ticzi ejp tjažznača.

⁶⁰ Nekztan Jesusaqui kjaaziča, tuž cjican:

—Ticzižtakaz ana zuma kamañchiz kamñi žoñinacaqui, jalla ninacaj ticzinaca tjažzla. Amqui ojkla, Yooz mantita zuma kamañ puntuquiztan paljayzjapa.

⁶¹ Wiruñaqi yekja žoñiqi Jesusižquiz cjichiča:

—Wejt Jiliri, amtan chica ojklayz pecuča. Pero primiraqui wejt familianacžquiz wejt ojklayz puntu mazinžquiz pecuča.

⁶² Nekztan Jesusaqui kjaaziča, tuž cjican:

—Jakziltat Yooztajapa langzñi kalltičhaja, jalla niiqui tirapan Yoozta langz waquiziča, ana wir kjutñi cheržcu. Jakziltat wir kjutñi chernasaž niiqui, nižaza tuquita kamañ wirquiz quejps pecasaž niiqui, jalla niiqui anaž Yooz mantita zuma kamaña tanznasača.

10

JESUSAQUI YOOZ LANGZQUIN ŽOÑINACA CUCHANCHICHA

¹ Jalla wiruñaqi Jesusaqui pakallak tunc žoñinaca illziča. Jalla nuž illžcu Jesusaqui niž tuqui tjapa kjutñi pucultan pucultan cuchanchiča, jakziqint okačhaja, jalla nii.

² Ima cuchancan ninacžquiz cjichiča:

—Tsji puntul chiižinasacha. Zkalaqui walja žejlča. Pero zkala ajžñi žoñinacača upaqui. Yooz Ejpqui zkal Patrunača. Jalla nižtiqiztan Yooz Ejpžqiztan mayiza, zkala ajžñi žoñinaca cuchanžcajo.

—Jalla nuž paljaychiča Jesusaqui, žoñinacača zkalažtakaz. ³ Nižaza Jesusaqui niž cuchanžquita žoñinacžquiz cjichiča:

—Ančhucqui uzanacažtakaz cuchnuča. Tanñi kitinacaž cheechi žoñinacž tayp-iquin ojklayaquiča ančhucqui. Jaziqi persunpachaž cwitazaquiča. ⁴ Nižaza anaza quelsmi chjichaquiča, anaza paaz pulsami. Ana enenžcu jicquizic okaquiča.

⁵ Tsji kjuya luzcu, ančhucqui tsaanaquiča, tuž cjican: “Tii kjuychiz žoñinacaqui walipankaj cjila”. ⁶ Nicju zuma kamñi žoñinaca želaquiž niiqui, walipankaz cjequiča nii kjuychiz žoñinacaqui.

Nižaza nii kjuyquiz zuma kamñi žoñinaca ana želaquiž niiqui, ančucaž tsaanta takuqui nužquizkaz cjequiča. ⁷ Kjuyquiztan kjuya ana ojklayaquiča. Tsji kjuya irantižcu, nekzpachapan kamaquiča. Čjulut nii kjuychiz žoninacaqui onačhaja jalla ničž lujznaquiča. Langzñi žoñinaca pacta cjis waquiziča.

⁸ Tsji watja irantižcu nii wajtquiz jakziltakat ančhuc kjawžnačhaj niiqui, jalla nekziqi lujznaquiča čjulu onanami. ⁹ Nižaza nekž žejlñi laanaca čjetnaquiča. Nižaza paljayaquiča, tuž cjican: “Yooz mantita zuma kamaña ančucaquiz žcatžinžquiča”.

¹⁰⁻¹¹ Nižaza tsji wajtquiz irantižcuqui, jalla nii wajtquiz anaž ančhuc kjawznaquiž niiqui, calli kjutñiž ulnaquiča, nii wajt žoñinacžquiz tuž cjican: “Tii wajt pulpu wejtñaca kjojchquiz zcatchipan cjen, jalla tii wajt pulpu tjappacha tsajt tsajtsnača. Jalla tii tsajtstaqui siñalaž cjequiča ančuca quintra. Pero ančhucqui tuž zizla, Yooz mantita zuma kamaña ančucaquiz žcatžinžquichitača”. Jalla nuž chiižcuqui, nii ana ančhuc kjawžñi wajtquiztan okaquiča. ¹² Wejr cjiwča ančucaquiz; casticz tjuñquiziqui nii wajtchiz žoñinacaqui juc'anti castictaž cjequiča, nii tuquita Sodoma cjita wajtchiz žoñinacžquiztanaqui.

YOOZQUIN ANA JUYZU PAAÑI ŽOÑINACŽ PUNTU

¹³ ¡Corazín wajtchiz zoñinaca, ančhucaquiz anawaliž wataquiča! ¡Nižaza Betsaida wajtchiz zoñinaca, ančhucaquiz anawaliž wataquiča! Ančhuca watjanacquiziqui walja milajrunaca paatatača. Tiro Sidón cjita watjanacquiz nii milajrunaca paataž cjitasaž niiqui, walipan nii wajtchiz zoñinacaqui werar Yoozquiz cjuñžniž cjitasača, “Ujchiz-pantča; pertunalla”, cjicanaqui. Nižaza ninacž uj sint'izcu nii wajtchiz zoñinacaqui llaquita kuz kjanapacha tjeesni cjitasača, lutu zquitichiz cujtžcu, nižaza achquiz kjupžtan tjalžcu, jalla nuž. ¹⁴ Jalla nižtiquiztan ančhucqui casticu tjaaz tjuñquiziqui juc'anti castictaž cjequiča nii Tiro Sidón cjita watjanacchiz zoñinacžquiztanaqui. ¹⁵ Capernaum wajtchiz zoñinaca, ¿kjažtiquiztan ančhucqui pinsejo, “Yoozqui učum honorchiz cjiskataquiča”, cjicanjo? Anaž nuž cjesača. Pero ančhuczi kozzuc tjojtaž cjequiča infiernuquin sufrisjapa, parti ujchiz zoñinacžtan chica.

¹⁶ Nekztan Jesusaqui niž tjaajinta zoñinacžquiz tuž cjichiča:

—Jakziltat ančhuca taku nonžaj niiqui, nižaza wejt takumiž nonža. Nižaza jakziltat ančhuca taku ana nonz pecčhaj niiqui, nižaza wejt taku anaž nonz pecča. Nižaza jakziltat wejt taku ana nonz pecčhaj niiqui, nižaza werj cuchanžquiñi Yooz Ejp anaž nonz pecča.

CUCHANTA ZOÑINACAQUI QUEJPZQUICHICHA

¹⁷ Wiruñaquei nii pakallak cuchanta zoñinacaqui ancha cuntintu quejpžquichiča, tuž cjican:

—Wejt Jiliri, am tjuu chiižcu, am aztan zajranacami ulanskatchinča.

¹⁸ Nekztanaqui Jesusaqui ninacžquiz cjichiča:

—Jesalla, tsjii rayužtakaz Satanás cjita diabluqui arajpachquiztan tjojtsiča. Jalla nuž cherchinča. ¹⁹ Wejrqui ančhucaquiz wejt azi tjaazinča. Jalla nižtiquiztan ančhucqui zkorami yek'achuncami tjecznaquiž niiqui anaž kjaž cjisnasača. Nižaza nii wejt aztan tjapa quintranaca atipaquiča. ²⁰ Zajranacaž ulantiquiztan ančhucqui anaž ancha chipchipasača. Antiz ančhuca tjuunaca arajpachquin apuntitiquiztan, nekztanž ančhucqui chipchipz waquiziča.

CUNTINTU ZOÑINACA

²¹ Nii orapacha Jesusaqui ancha cuntintutača Yooz Espiritu Santuž cjen. Nekztan cjichiča:

—Yooz Tata, arajpachquinami yokquizimi ampanča wali chawc jilirimqui. Am puntunaca humilde zoñinacžquiz tjeezamča, intintajo. Pero tii muntuquiz wali estudiantinacami zizñinacami am puntunaca anaž intintaziča, čhjojžtakaz ninacžquiziqui. Jalla nužupanča am munañpaqui, Yooz Tata. Jalla nižtiquiztan am honora waytuča.

²² Nižaza Jesusaqui cjichiča:

—Yooz Tata, tjapa amiž ziztanacami wejtquiz tjaajinchamča. Anaž jecmi wejt kuz zizza. Yooz Tata, am panikaz wejt kuz zizza. Nižaza am kuz anaž jecmi zizza. Wejr panikal zizuča. Nižaza Yooz Tata, jakziltižquiz wejrqui am kuz zizkatz pecučaja, jalla ninacazakaz am kuz zizaquiča.

²³ Jesusaqui niž tjaajinta zoñinacžtan zina želatča. Ninacžquiz cheržcu cjichiča:

—Anchucqui zuma paatanaca cherchinčucča. Jakziltat weriž paatanaca persun čhjujčtan cherchižlaja, cuntintuž cjesača. ²⁴ Wacchi tuquita Yooz taku paljayñinaca nižaza tuquita chawc jilirinaca, jalla ninacaqui weriž zuma paatanaca cherz pecatča. Pero ana cherchiča. Nižaza ninacaqui Yooz puntu takunaca nonz pecatča. Pero ana nonziča. Jaztankaz ančhucqui tii cherchinčucča, nižaza nonzinčucča. Jaziqui cuntintuž cjee.

ZUMA KUZIZ ZOÑINACA

²⁵ Wiruñaquei tsjii judiož lii tjaajiñi zoñiqui tsijtsiča. Nekztanaqui Jesusižquiz paljay-čiča, Jesusa lii quintra chiikatzjapa. Nekztan pewcziča, tuž cjican:

—Wejt Tjaajiñi Maestro, Yooztan wiñaya kamzjapa ħĥjulut paaz waquizisaya?

²⁶ Nekztanaqui Jesusaqui niizquin kjaaziĥa, tuž cjican:

—ĤKjaž cjiirtat uĥum liiquiziya? ĤJaknuž liichamtajo?

²⁷ Nii lii tjaajiñiqui kjaaziĥa, tuž cjican:

—Zoñinacžlaqui Yoozquin tjapa kuzziz cjistanĥa. Yoozquin tjapa animužtanami sirwistanĥa, nižaza tjapa aztanami, nižaza tjapa pinsamintužtanami. Tjapa kuzziz Yoozquin cjistanĥa. Nižaza jaknužt persunpachquiz okzñamžlaja, jalla nižta okzñi kuzziz cjistanĥa zoñinacžquizimi, lijitum mazižtakaz.

²⁸ Jalla nekztanaqui Jesusaqui cjichiĥa:

—Walikam kjaaza. Jalla nuž amiž kjaaztacama kamaquiž niiqui, Yooztan wiñayam kamaquiĥa.

²⁹ Jesusiž chiitiquiztan nii lii tjaajiñiqui atipz pecatĥa. Jalla nekztanaqui Jesusižquiz pewcziĥa, tuž cjican:

—ĤJec zoñinacžquiz wejrlaqui okstankaya?

³⁰ Nekztanaqui Jesusaqui kjaaziĥa, tuž quint'ican:

—Tsjii zoñiqui Jerusalén wajtquiztan okatĥa, Jericó cjita wajt kjutñi. Nuž jiczquiz okan, tsjii kjažultan tjañinacžtan zalziĥa. Tjañinacaqui nii zoñi kijtchiĥa, nižaza tjapa niž zquitinaca niž paaznaca kjañchiĥa. Nekztanaqui zuma chjojricama ana žaañipacha ecchiĥa. Nužquiz ticzmaya želatĥa. ³¹ Nekztan tsjii icliz jiliri qui nii jicziñpacha okatĥa. Pero chjojrichta zoñi cheržcu, tsjii latu chjuužcu watchiĥa. ³² Niiž jarupachaqui tsjii timpluquiz sirwiñi zoñiqui nii jicziñpacha ojkchizakazza. Nižaza nii chjojrichta zoñi cheržcu, nawcjuñ zakaz chjuuziĥa. ³³ Jalla nekztanaqui tsjii Samaria wajtchiz zoñiqui nii jicziñpacha tjonchizakazza. Jalla nuž nii kijchta chjojrichta zoñi cheržcu, anĥa okziĥa. ³⁴ Jalla nekztanaqui kijchta zoñžquiz macjatĥiĥa. Chjojricama cheržcu kullzinchiĥa aceitižtan vinžtan. Nuž kullžcu chjojri jeržinchiĥa zumpacha. Nekztanaqui persun aznuquiz tewžcu ĥjitchiĥa, tsjii alujamintuquin. Jalla nicju cwitichiĥa. ³⁵ Jaka tažuqui ima wilta jicz ojkan nii Samaria wajtchiz zoñiqui persun paaz jescu, pizc billete pacchiĥa alujamintuchiz zoñžquiz. Nekztan cjichiĥa, “Tii chjojrichta zoñi am cwitižinalla. Tii paaz ana alcansaquiž niiqui, wejrqui pjojkaĥa, quejpžcuqui”. ³⁶ Jaziqui, Ĥjakziltat nii ĥjepultiquiztan chjojrichta zoñžquiz zuma okzikaya, lijitum mazižtakazya? ĤJaknužum am tantii? Kjaaznalla.

³⁷ Jalla nekztanaqui nii lii tjaajiñiqui kjaaziĥa, tuž cjican:

—Nii oksñi zoñipanĥa zuma mazižtakazqui.

Nekztanaqui Jesusaqui cjichiĥa:

—Jaziqui oka, nužuzakaz ammi paalla.

³⁸ Jalla nekztanaqui Jesusaqui tira ojkchiĥa. Ojkan tsjii wajtquin luzziĥa. Jalla nicju Marta cjiti žonqui naaža kjuyquiz Jesusa kjawzinĥa. ³⁹ Martiqui cullacchiztaĥa, María cjititaĥa. Mariiqui Jesusiž kojch latuquiz julzinĥa, nii chiiñi nonzjapa. ⁴⁰ Martizti naaža kjuy lurañquiz kuz tjaatĥa. Nekztan Jesusižquiz macjatĥinĥa, tuž cjican:

—Wejt Jiliri, taa cullaqui qui wejr zinallakal tii kjuya lurañnacquiz jakjurpayĥa. Ana wejr yanapĥa. ĤAnam wejtquiztan sint'iya? Am chiižinalla, wejr yanapajo.

⁴¹ Nekztanaqui Jesusaqui naaquiz kjaaziĥa, tuž cjican:

—Marta, Marta, kjuy lurañnacžquiz kuz tjaachiž cjen am kuzqui turwayzikalala. Jalla nižtiquiztan anĥa llaquitamkalala amqui. ⁴² Tsjii zintallapanikaz žejlĥa ĥekanaqui. Mariiqui nii zuma illzinĥa. Naaqui kuz tjaaĥa wejt taku nonzjapa. Anaž jecmi taa cullaqui wejt taku nonžtiquiztan apaki atasāĥa.

11

¹ Tsjii nooj tsjii yokquin Jesusaqui Yooz Ejpžquin mayizatča. Nuž mayiziz žeržtanaqui niž tjaajintanacžquiztan tsjii tjaajinta žoñiqui pewcziča tuž cjican:

—Jaziqui wejt Jiliri, Yooz Ejpžquin mayiziz tjaajznalla. Jaknužt Juanqui niž tjaajinta žoñinacžquiz Yooz Ejpžquin mayiziz tjaajinchižlaja, jalla nuž.

² Nekztanaqui Jesusaqui tjaajinchiča, tuž cjican:

—Yoozquin mayizizqui tužuča:

“Učhum arajpach Yooz Ejp, am tjuuqui zuma honorchiz cjilalla. Nižaza am mantiz timpu irantižquilalla. Nižaza am munañpaj cjilalla tii yokquizimi tsewc arajpachquinami. ³ Nižaza tonjtijapa nižaza zapurutijapa čhjeriž tjaazcalla, azziz cjisjapa. ⁴ Wejrnacqui pertunchinča wejtnacaquiz ana zuma paañi žoñinaca. Jalla nižtiquiz amqui wejtnaca ujnacaž pertunalla. Nižaza čhjul anawalinacami wejtnacaquiz ana wakatalla. Antiz čhjul anawalinacquiztanami liwriyalla”.

⁵ Nekztan Jesusaqui ninacžquiz cjichizakazza:

—Tsjii žoñiqui amiguchiztača. Nii amiguqui chica aramaž kjuyquiz tjonchiča, tuž cjican: “Amigo, čhjep t'antaž kajznalla. ⁶ Wejt kjuyquiz tsjii žoñi irantižquichiča jiczquiztan. Anaž wejtac čhjulumi žejlča nižquiz tjaazjapa”. ⁷ Nekztanaqui nii žoñiqui kjaaziča kjuyltan, tuž cjican: “Anaž wejr chiižina. Kjuyami zuma chawjcztača. Nižaza wejt ocjalanacaqui ajpžquiz wejtan chicaž tjačha. Anaž žaazñi atasača. Nekztan anal čhjulumi tjaayi atasača”. ⁸ Amiguž cjenami ana tjaayi žaaz pecchiča. Pero nižtami tjaayi žaaziča, ana iya molistita cjejajo. ⁹ Jaziqui cjiwča, Yooz Ejpžquiztan maya, nekztan Yooz Ejpqui ž-tjaaquiča. Nižaza zuma kamaña kjurzna, nekztan wačaquiča. Nižaza kjuy chawjczquiztan t'oc t'ocžcaquiča, nekztan cjetžtaž cjequiča. ¹⁰ Mayñi žoñinacami ninacž mayta tjaataž cjequiča. Nižaza kjurñi žoñinacami nuž kjuržcu wachaquiča. Nižaza chawjczquiztan t'oc t'ocñi žoñinacžquizimi cjetžtaž cjequiča. Jalla nužuča Yooz Ejpžquin mayizizqui.

¹¹ ¿Kjažt tsjii ejpqui ančhucporquiz t'anta mayñiž majchquiz “Tiž t'antaqui” cjican tsjii maz chjalznasajo? Anapanž nuž cjesača. Nižaza, ¿kjažt ejpqui ch'iz mayñi majchquiz “Tiž ch'izqui” cjican zkorakaz chjalznasajo? Anaž nužupan chjalznasača. ¹² Nižaza ¿kjažt ejpqui wallpi ziñi mayñi majchquiz “Tiž wallpi ziñiqui” cjican yek'achunca chjalznasajo? Anaž nužupan chjalznasača. ¹³ Jaziqui ančhucqui ana zum kuzziz cjenami zuma cusasapanikaz tjaasača persun maatinacžquiziqui. Ancha zuma kuzziz Yooz Ejpqui juc'ant zumanaca ančucaquiz tjaasača. Jakziltat Espiritu Santo mayačhaja, jalla nižquiz arajpach Yooz Ejpqui Espiritu Santo cuchanžcaquiča, nii mayñinacž kuzquiz.

JESUSIZ QUINTRA CHIICHICHA

¹⁴ Wiruñaquei zajraqui tsjii žoñi upa cjiskatchiča. Nekztanaqui Jesusaž nii zajra ulanzkattan, nii upa ana chiiñi žoñiqui chii kallantichiča. Nekztan nuž paatiquiztan nekz žejlñi žoñinacaqui walja ispantichiča. ¹⁵ Yekjap žoñinacaqui Jesusiž quintra chutchiča, tuž cjican:

—Tiiqui anawal žoñikalala. Zajranacž Beelzebú jilirž aztan yekja zajranaca chatkatča.

¹⁶ Yekjap quintra žoñinacaqui yanz pecatča, arajpach Yooz aztan milajru paañi, ana arajpach Yooz aztan paañi, jalla nii. Yanzjapa pewcziča:

—Jaziqui arajpach milajru paala, —cjican.

¹⁷ Pero Jesusaqui ninacž kuz zizziča. Jalla nižtiquiztan paljaychiča, tuž cjican:

—Tsjii nacionchiz žoñinacaqui t'aka t'aka cjisnaquiž niiqui, ninacaž kichassiž cjen, nii nacionaqui tjatantaž cjequiča. Nižaza tsjii famillchiz žoñinacaqui chaasaquiž niiqui, ninacaž kichassiž cjen nii familiaqui tjatantaž cjequiča. ¹⁸ Nižaza Satanás cjita zajraž partimi t'aka t'aka cjesaž niiqui, ultimu tjatantaž cjesača. ¿Kjažt nii zajranacž azi tjurasajo? Anaž azziz cjesača. Anapanž tjurasacha. Jaziqui ančhucqui tuž cjiča,

wejrqui zajranacž Beelzebú cjita jilirž aztan yekja zajranaca chjatkatcha, jalla nuž cjiča ančhucqui. ¹⁹ Pero wejrqui anaž nužu jalla. Nonžna. Ančhuca partinacami zajranaca chjatkatñizakazza. ¿Jecž aztan ninacac chjatkatjo? ¿Beelzebú cjita zajriž aztan chjatkatjo? Anaž cjesača. Ančhuca parti žoñinacaž paatiquiztan intintiz waquiziča, zajriž aztan anapan zajranaca chjatkatasacha, jalla nuž intintiz waquiziča. Jalla nižtiquiztan ančhucqui kjanapachača ana zuma razunchizqui. ²⁰ Jaziqqui ultim wer-ara Yooz aztanpankal wejrqui zajranaca chjkatatuča. Yooz aztan chjatkattiquiztan, kjanapacha tjeeža, Yooz mantiz kamañ timpu irantižquiča, jalla nii.

²¹ ‘Tsjilla quint'asacha. Tsjii walja armichiz žoñiqui persun kjuya walja tjurt'iñitača. Jalla nižtiquiztan kjuyquiz chjojtanaca segurotača. ²² Nuž armichiz cjen cuntintu želatča. Nekztanaqui tsjii tsjan tjup žoñiqui tjonchiča. Armichiz žoñi atipžcu, tjapa niž armanaca kjañchiča. Nekztan tjapa niž chjojta cusasanaca kjañchizakazza. Nekztan tjup žoñiqui niž mazinacžquiz kjañta cusasanaca tojunchiča.

²³ ‘Nonžna. Jakziltat ana wejt favora cječaj niiqui, wejt quintrača. Nižaza jakziltat Yooztajapa žoñinaca ana juntjapi yanapčaj niiqui, wejt quintra Yoozquiztan žoñinacaž wichanskatča.

ZAJRIZ PUNTU

²⁴ Nižaza Jesusaqui cjichiča:

—Tsjii zakal quint'asacha. Tsjii zajraqui žoñžquiztan ulanžcu kjoñ yokaran ojklaj-
chiča, jeejzjapa kjurcan. Ana jeejz watžcuqui, niž kuzquiz pinsichiča, tuž cjican:
“Jaziqqui wejr quepaka jakziquiztan ulanžquitučaja, jalla nicju”. ²⁵ Jalla nuž quejpžcu
niž ulanta žoñžquiz zalchiča. Nii žoñž kuzqui tsjii zuma pewžta kjuyažtakaztakalča,
nižaza zuma žcayi azquitžta kjuyažtakaztakalča. ²⁶ Jalla nuž zaltiquiztan nii za-
jraqui pakallak juc'ant anawali zajranaca zjijqui ojkičiča. Ninaca zjijčcu, tjapa nii
zajranacaqui žoñž kuzquiz luzziča. Jalla nižtiquiztan nii žoñiqui juc'ant anawaliž
cjissiča tuquita kamzquiztan, tsjan ana zuma.

²⁷ Jesusaž nuž quint'an, tsjaa maatak žonqui nii žejlñi žoñinacžquiztan altu joržtan
paljayčiča, tuž cjican:

—Honorchiz cjila am matiñ maaqui, am jwessinž cjen.

²⁸ Nekztanaqui Jesusaqui cjichiča:

—Juc'ant honorchiz cjila Yooz taku nonžñinaca. Nižaza Yooz tawk jaru kamñinaca.

ZOÑINACAQUI SIÑALA CHERZKAZ PECATCHA

²⁹ Tsjan tsjan žoñinacaqui Jesusiž muytataž ajcznatča. Nekztanaqui Jesusaqui paljayi
kallantičiča, tuž cjican:

—Jazta timpu žoñinacaqui ana zum kuzzizza. Milajru siñala paañipankaz pecča.
Tuqui timpuqui Jonás cjita žoñiqui želatča, Yooz taku paljayñi. Jalla nižta paljayzqui
tsjii siñalažtakazza, Yooziž cuchanžquita cjican. Wejrzakal Yooz taku paljayuča.
Anaž iya čjul siñalami želasača tii žoñinacžtaqui. ³⁰ Yooz Ejpqui Nínive cjita wa-
jtchiz žoñinacžquiz Jonás cjita žoñi cuchanžquičiča, casticu tjaaz tjuñi maznajo.
Jalla niitača siñalaqui, nii timpuquiz kamñi žoñinacžtaqui. Nižaza Yooz Ejpqui araj-
pachquiztan wejr cuchanžquičiča. Jalla wejrtča siñalaqui, jazta timpuquiz kamñi
žoñinacžtaqui. Anaž iya čjul siñalami tjaataž cjequiča. ³¹ Pjalz tjuñquiziqui, jazta
timpuquiz kamñi žoñinacaqui pjaltaž cjequiča, zuma, ana zuma, jalla nii. Ana
zuma žoñinacaqui castictaž cjequiča. Nonžna. Tuqui timpuqui tsjaa maatak jilir
želatča, wartuñtan watja mantiñ. Pjalz tjuñquiziqui naaqui jakatatžcu jazta timpuquiz
kamñi žoñinacž uj kjana tjeeznaquiča, jazta žoñinaca casticta cjejajo. Naaqui muzpa
ažkquiztanpacha tjonchinča Salomón cjita jiliržquiz zali, niž zuma razun taku nonžñi.
Pero tekzi wejrqui želuča Salomonžquiztan tsjan chekan jiliriqqui. Pero jazta tim-
puquiz kamñi žoñinacaqui wejt taku anaž nonz pecča. Nižtiquiztan juc'ant ujchizza,

nižaza juc'ant castictaž cjequiča. ³² Nižaza pjalz tjuñquiziqui Nínive wajtchiz žoñinacaqui jacatatžcu jazta timpuquiz kamñi žoñinacž uj kjana tjeeznaquiča. Jonás cjita žoñiž Yooz taku paljaytiquiztan, nii Nínive wajtchiz žoñinacaqui Yoozquin kuzziz cjissiča. Pero tekzi wejrqui želuča Jonasquiztan tsjan chekan jiliriqui. Nižaza wejrtča tsjan chekan Yooz taku parliñtqui. Pero jazta timpuquiz kamñi žoñinacazti anal Yoozquin kuzziz cjissicha, weriž paljayta Yooz taku nonžcu. Nižtiquiztan juc'ant ujchizza. Nižaza juc'ant castictaž cjequiča.

KJANQUIZ KAMZ QUINTU

³³ Nekztanaqui Jesusaqui quint'ichiča tuž cjican:

—Anaž jecmi tsjii lámpara tjeezcu, chjojzakquiz nonznasača, nižaza anaž tsjii cajon kjuylami nonznasača. Nii lamparaqui tseecupanž tsjijpsnasača, kjuyquiz luzñi žoñinacžquiz kjanajo. ³⁴ Žoñž čhjujquiqui persun kuz lamparažtakazza. Žoñž čhjujqui zumažlaj niiqui nižaza žoñž kuzmi zumazakazza, zuma kjanquiztakaz kamča. Pero žoñž čhjujqui ana zumažlaj niiqui, kuzmi ana zumazakazza, zumchiquiztakaz kamča. ³⁵ Zuma kjanquizim kamčhaj niiqui, persun kamaña zumaž cwitazaquiča, ana zumchi kamañchiz cjisjapa. ³⁶ Tsjii žoñiqui kjanquiztakaz zumapankaz kamčhaj niiqui, nižaza ana čhjul ana waliquiz kamčhaj niiqui, liwj niíž kamtanaca zumaž cjequiča, jaknužt tsjii lámpara wali kjančhaja, jalla nuž.

ANA ZUM KUZZIZ ŽOÑINACŽ PUNTU

³⁷ Jesusaž chiyan, tsjii fariseo žoñiqui Jesusa čhjeri luli kjawziča, niíž kjuyquin. Pucultanaqui kjuya irantižcu, kjuya luzziča. Nekztan mizquiz julziča. ³⁸ Jesusaqui kjara awjz custurumpi ana cumplichiča ima lujlcan. Jalla nii cheržcu fariseo žoñiqui ispan-tichiča. Jesusaqui persun kuzquiz naychiča fariseo žoñiž ispan-tita. ³⁹ Nekztanaqui Jesusaqui niížquiz paljaychiča, tuž cjican:

—Tsji žoñiqui tasanaca chuanaca zawnctankaz awjza, nižaza chjujža. Nižta iratača ančhucqui fariseonaca. Ančhucqui zawnctankaz limpuča. Pero kjuyltanaqui ančuca kuzqui walja cjujchinacchizpanča. Ančuca kuzquiz tjangz zizza, nižaza čhjul anawali paazmi zizza. ⁴⁰ ¡Zumzu žoñinaca! Yoozqui curpumi kuzmi paachiča. ¿Jalla ančhucqui anaž nii zizjo? ⁴¹ Ančuca cusasanacquiztan žoñinacžquiz tjaaz waquiziča. Ančhucqui tjapa žoñinacžtan okzñi kuzziz cjesaž niiqui, ančuca kuzmi zumapanž cjesača Yooz Ejpž yujcquiziqui, ana kjara awjz custurumpi paažcumi.

⁴² ¡Ayii pori fariseonaca! Ančhucqui Yoozquin diezmos tjaayiñchucča, nižaza tjapa plantanacquiztanami diezmos tjaayiñchucča. Jalla nuž paacan walikazza. Pero nuž tjaacanami ančhucqui ana lijituma zuma kamañquiz kamchinčhucča, nižaza ana Yoozquin kuzzizčhucča. Zuma kamzqui, nižaza Yoozquin kuzzizqui, jalla niičha chekanaqui. Pero diezmos tjaazmi zakaz cumpliz waquiziča.

⁴³ ¡Ayii pori fariseonaca! Ajcz kjuyquiziqui tucquin julzkaz pecča, nižaza honorchizkaj cjiw cjiča ančhucqui. Nižaza ančhucqui jakzi calliranami zuma rispitchizkaž wejr tsaanja cjiča ančhucqui.

⁴⁴ ¡Ayii pori fariseonaca! Nižaza ¡ayii pori lii tjaajiñinaca! Ana lijitum kuzzizčhucča. Ančuca liiqui cjiča jakziltat tsjii sipultur juntuñ ojkchaja jalla niiqui Yoozquin ana macjatasacha. Jalla nižta irata ančhucqui žoñinacžquiz ana Yoozquin macjatskatča. Pero žoñinacaqui ančucaž puntu cjiñča, “Yooz žoñinacača ninacaqui”. Ančhucqui ninaca incallča, ana zuma kuzziz cjen. Ančhucqui ana pajta sipulturažtakazza.

⁴⁵ Jalla nuž chiitiquiztan tsjii lii tjaajiñiqui kjaaziča, tuž cjican:

—Tjaajiñi Maestro, jalla nuž chiižcu, wejtnacaquiz ana zumam chiiča.

⁴⁶ Nekztanaqui Jesusaqui cjichiča:

—¡Ayii pori lii tjaajiñinaca! Ančhucqui parti žoñinacžquin niž jaru niž jaru ch'ama cuzturumpinaca yapchinčucča: kuzi cuntažtakaz jepzinčucča. Ch'ama cuzturumpinaca yapchiž cjenami, ančhucqui anaž tsjii loc'anžtanami yanapz pecča, žoñinaca nii cuzturumpinaca cumplajo.

⁴⁷ ¡Ayii! Ančhucqui ancha t'akjiriča. Ančuca tuquita atchi ejpnacaqui Yooz taku paljayñi profetanaca conchiča. Ančhucpacha nii paljayñinacž sipulturanaca kjuyñicha, niwjtanaqui ančhucqui rispittažokaz cjiča. Pero ančhucqui anaž ultimu rispitcha. ⁴⁸ Tuquiqui ančuca ejpnacaqui nii Yooz taku paljayñinaca conchiča. Nuž conchi cjenami ančucaquiztan walikazza. Anzimi ančhucqui sipulturanaca kjuyča, zuma žoñižtakazza. Pero ultimquiziqui ančhucqui ninacaž paljayta Yooz taku anazakaz nonz pecča.

⁴⁹ ¡Jalla nižtiquiztan Yooz Ejpqui ančuca puntuquiztan zuma razun taku chiichiča, tuž cjican: “Wejrqui wejt taku paljayñi profetanacami apostolonacami cuchanžcača. Nekztanaqui yekjapanaca nii Yooz taku paljayñinacžquiztan contaž cjequiča. Yekjapazti kijchtaž cjequiča”. ⁵⁰ Tii muntu kalltiz, niwctanpacha Yooziž cuchanžquita žoñinaca conchiča ančuca tuquita atchi ejpnacaqui. Ančhucqui nižta ana wal kuzziz-zakazza. Jaziqui Yoozqui jazta timpuquiz žejlñi žoñinacžquiz zakaz casticaquiča. ⁵¹ Tsjii Zacarías cjita žoñiqui altaržtan timplužtan, jalla nii taypiquiz contatača. Abel contiquiztanami Zacarías contiquiztanami nižaza tjappacha contanacquiztanami Yooz Ejpqui jazta timpuquiz žejlñi žoñinacžquiz casticaquiča.

⁵² ¡Ayii pori lii tjaajiñinaca! Liwriiñi Yooz taku ližcu, zizcu, žoñinacžquiz ana nii tjaajinčinčucča. Yooz taku tsjii llave irata tanzinčucča. Nii llave tanžcanpacha ančhucmi liwriiñi Yooz jiczquiz ana luzzinčucča. Y nižaza nii llave tanžcu, ana cjetžinčinčucča, liwriiñi Yooz jiczquiz žoñinaca luzajo. ⁵³ —Jalla nuž chiižinžcu Jesusaqui ojkchiča.

Nii lii tjaajiñinacžtan nii fariseonacžtan, jalla ninacaqui muzpa žawjchi cjissiča Jesusiž quintra. Nižaza ninacaqui Jesusižquiz wiltan wiltan pewcziča, ⁵⁴ Jesusiž quintra tsjii ujchiz jwezjapa. Jesusiž kjaaztiquiztan uj tjojtunz pecatča.

12

FARISEO ŽOÑINACA

¹ Jesusaž nuž tjaajnan, zmali wacchi žoñinacaqui tjonchiča, waranka waranka. Nižaza zmali porapat tewksascan tewksascan tjonchiča. Primeraqui Jesusaqui niž tjaajinta žoñinacžquiz paljaychiča, tuž cjican:

—Fariseo žoñinacaqui anaž ultimu Yoozquin kuzzizza. Anaž lijitum Yooz žoñinacača, aunquimi lijitum žoñižtakaz cjicjiñi cjenami. Ninacžquiztan zumpachaž cwit'azaquiča, ana ninaca irata cjisjapa. ² Tsjii noojiqui tjapa chjozakuñ paatami tjeežtaž cjequiča. Nižaza tjapa chjozakuñ pinsitami ziztaž cjequiča. Tsjii noojiqui žoñž ultim kuz tjeežtaž cjequiča. ³ Nižaza jamazit chiitanacami kjana ziztaž cjequiča. Chjozakuñ chiitanacami tjapa žoñinacaqui zizaquiča.

¿JECŽQUIN EKS WAQUIZIYA?

⁴ Jaziqui ančhucqui, wejt mazinaca, tuž wejr chiižinuča. Anača eksqui tii curpu alaja conñižquiziqui. Curpu conžcu anaž iya čhjulumi payi atasača. ⁵ ¿Jecžquin antiz ančhucqui eks waquiziya? Yooz Ejpžquin eks waquiziča. Yooz Ejpqui žoñž curpu žeti tucuzinskatžcu žoñž animumi iniernuquin tjojtjapa azzizza. Jalla nižquizza chekanaqui eksqui.

⁶ Tsjii pjijska wežlaqui pizc paazkaz cwističa. Anača juc'ant valorchiz cjen, Yooz Ejpqui zapa wežlallami cjuñča. ⁷ Pero zapa žoñžquiz juc'anti cjuñča. Nižaza ančuca ach charami kanžintača, zintallquiztan zintalla. Anaž ančhucqui tsuca.

Nii wežlanacžquiztan ančhucča juc'ant valorchizqui. Yooz Ejpqui ančhuc juc'ant cwitaquiča wežlanacžquiztan.

JESUCRISTUZ FAVORA CJEE

⁸ 'Ančhucaquiz cjiwča: Jakziltat parti zoñž yujcquiz wejt favora cječhaj niiqui, nižaza wejrqui Yooz anjilanacž yujcquiz nii zoñž favorazakal chiyača. ⁹ Jakziltat parti zoñž yujcquiz wejr ana pajñi nicačhaj niiqui, nižaza wejrqui Yooz anjilanacž yujcquiz nii zoñž quintra ana pajñi zakal cjeeča.

¹⁰ 'Jakzilta zoñit Yooz Epiž cuchanžquita Zoñž quintra chiyačhaj niiqui, pertuntaž cjesača. Pero jakzilta zoñit Yooz Espíritu Santuž quintra chiyačhaj niiqui, anapanž wira pertuntaž cjequiča.

¹¹ 'Wiruñaqi ančhucqui juezanacž yujcquin nižaza jilirinacž yujcquin chjichtaž cjequiča, ajcz kjuyquiz. Jalla nuž chjichtiquiztan ana kuz turwaysi cjequiča, jaknužt chiyačhaja, nižaza jaknužt tjurt'azalaja, jalla nii. ¹² Ančhuca chiiz ora Yooz Espíritu Santuqui ančhuca kuzquiz chiizjapa tjaajznaquiča, jaknužt chiizalaj, jalla nii.

CWITAZA, ZMAZÑI KUZIZ ANA CJISJAPA

¹³ Tsjii zoñiqui Jesusižquiz paljaychiča, tuž cjican:

—Wejt Tjaajiñi Maestro, wejt jilžquiz chiinalla, wejt parti irinsa tjaa-ajo.

¹⁴ Nekztanaqui Jesusaqui nižquiz cjichiča:

—Jila, ¿kjažtiquiztan amqui wejr jilirižtakaz cheržjo? Anapanž wejr juez partirtqui, ančhuca quija azquitjapaqui.

¹⁵ Nižaza Jesusaqui ninacžquiz cjichiča:

—Persun kuzquiz naazna, nižaza cwitaza ana zmazñi kuziz cjisjapa. Zoñž wira kamañaqi anaž niž wacchi cusasanacquiztan yatisinsa.

¹⁶ Jalla nekztanaqui Jesusaqui tii quintu quint'ichiča, tuž cjican:

—Tsjii ricach zoñi želatča. Nii zoñž yokquiziqui zkanacaqui ancha cusa pookchiča. ¹⁷ Jalla nuž pooktiquiztan nii ricach zoñiqui kuzquiz pinsichiča, tuž cjican: “¿Kjažt wejr cjequejo? Wejt yaaz kjuyanacaqui tii ajzta zkal čhjeri anaž wacasača”.

¹⁸ Jalla nekztanaqui pinsichiča, tuž cjican: “Aaaa. Tuž jazic cjeeka. Wejt zkala yaaz kjuyanaca pajlnaka. Nekztanaqui tsjan pajk kjuyanaca kjuysnaka. Jalla nekz tjappach zkal čhjeri yaaznaka, nižaza tjapa wejt cusasanaca”. ¹⁹ Jalla nekztanaqui nii ricach zoñiqui niž persun kuzquiz cjichiča: “Aaaa. Wejrqui zmali cusasanaca yaazinča, nižaza zmali čhjerinaca yaazinča, ažk wata tjurñipacha. Jeejznaka, nižaza cusa lujlsnaka, licsnaka. Nižaza cuntintul cjeeka”. ²⁰ Pero Yoozqui nii zoñžquiz cjichiča, “Zumzu zoñimča amqui. Tižwanpacha amqui ticznaquiča. Am zkal čhjerimi am cusasanacami nii yaazanacami inamayaž cjequiča, ¿čhjuljapat cjeequi neejo? ¿Jeczapan cjeequi neejo?” ²¹ Jaknužt nii ricach zoñžquiz watchižlaja, jalla nižta irataž wataquiča persunjapapankaz cusasa juntjapñi zoñinacžquiziqui. Nižta zoñinacaqui Yooz yujcquiziqui poripanž cjisnaquiča.

YOOZ EJPQUI NIIZQUIN KUZIZ ZOÑINACA CWITICHA

²² Jalla nekztanaqui Jesusaqui niž tjaajinta zoñinacžquiz cjichiča:

—Ančhucaquiz tuž cjiwča. Zoñiqui žejtjapaqui lujlz čhjeri pecča. Jalla nuž cjenami, ančhucqui anača čhjerinacžquiz kuzqui llaquizizkatzqui. Nižaza zoñiqui curpu wali cjisjapa zquiti pecča. Jalla nuž cjenami ančhucqui anača zquitinacžquiz kuzqui llaquizizkatzqui. ²³ Zoñž žetiqui čhjerquiztan juc'anti importiča. Nižaza persun curpumi zquitiquiztan ju'canti importiča. ²⁴ Wežlanacžquiz chernza. Anaž zkalami čhjacča. Nižaza anaž ajza. Nižaza ana čhjeri yaaz quetallchizza. Nižaza ana čhjeri yaaz kjuychizza. Jalla nuž cjenami nii wežlanacžtaqui lujlz čhjerinacami panž žejlča. Yooz Ejpkaž čhjeri tjaača. Pero ančhucqui Yooz yujcquiziqui wežlanacžquiztan juc'antiž importiča. Jaziqui ančhucaquiz zakaz Yoozqui lujlz čhjeri tjaaquiča,

žejtzjapaqui. ²⁵ Anaž jec kolta žoñimi persunpacha tsjan lajcha paki atasacha, llaquiziñi kuzziz cjenami ancha lajcha pecñi kuzziz cjenami. ²⁶ Jalla nižta ana atchucažlaj ni-iqui, ¿kjažtiquiztan lujlz čhjerinacžquizimi zquitinacžquizimi ančuca kuzqui llaquiz-izkatjo?

²⁷ 'Plantanacž pjajkallaž cherna. Anaž langza. Anaž kawanča. Yoozqui nii pjajkallanacaž pajkkatča. Zmali finu zquiti cujtžcumi anaž jecmi pjajkallquiztanami juc'ant c'achalla cjesača. Nižaza finu zquiti cujtžcumi nii ancha ricachu Salomón jiliriQUI anača pjajkallquiztan juc'ant c'achaqui. ²⁸ Plantanacaqui tsjii upacamakaz c'achallača. Nekztanaqui jakatažu kattažu tsjii jurnuquiz tjutjunzjapa ujžtača. Jalla nuž cjenami Yooz Ejpkaz nii plantanacami nižta cwitiča. Ančhucča Yoozquin ana tjapa kuzziz žoñinaca. Ančhuczi Yooz yujcquiziqui čjul plantaquiztanami juc'antiž importiča. Jalla nižtiquiztan Yoozqui ančhuc juc'anti cwitiča; zquitchiz panž cje-quiča. ²⁹ Jalla nižtiquiztan ančhucqui ana ancha llaquiziñi kuzziz ojklaya, čjul čjjeri kjurzquiztanami. ³⁰ Tii muntuquiz ana Yoozquin criichi žoñinacaqui ancha llaquiziñi kuzziz ojklayča nižta cusasanaca kjurcan. Ančhucqui anača nižta llaquiziñi kuzziz ojklayzqui. Werar Yooz Ejpchizčhucča. Yooz Ejpqui zizza, čjulut ančhuc pecčhaj, jalla nii. Ančhucqui čjjeri, zquiti, cusasanaca pecča, zejtzjapa, jalla nii zizza Yooz Ejpqui. ³¹ Nižtiquiztan ančhucqui Yooz Ejpžquinpankaz walja kuzziz cjee. Nižaza niž mantita zuma kamañquiz kuzziz cjee. Nekztanaqui Yooz Ejpqui ančhucquiz čjulumi cawalikaz tjaaquiča.

ARAJPACHQUIN CUSASANACCHIZ ZOÑINACA

³² 'Nižaza Yooz Ejpqui ančhuc uchaquiča mantiñi puestuquiz. Jalla nužuča Yooz munañpaqui. Tii muntuquiz žejlcan anaž eksna, ančhucqui wejt uuzanacčhucča, aunqui kolucullami. ³³ Ančhuc cusasa žejlñinaca tuysna. Nekztan t'akjiri kamñi žoñinacžquiz tojna. Tii muntuquiz žejlcan jaknužt ančhucquiz zuma žak quels tjaczaja, jalla nižta irata zuma munaziñi kuz tjacz waquiziča wiñaya zuma kamzjapa. Arajpachquin zuma cuntintu kamzjapa, ančhuc kuz tjaczna, zuma azquicha. Tii muntuquiziqui tjañ žoñiqui ančhuc cusasanaca kjañasača. Arajpachquin tjañ žoñinaca ana luzasača. Nižaza tekziQUI tjujtami cjurimi ančhuc zquitinaca lulasacha. Arajpachquin tjujtami cjurimi ana želasača. ³⁴ Jakziltat tii muntuquiz walja cusasanachizlaja, tii muntuquiz kamañ wirquiz kuz tjaača. Pero jakziltat arajpachquin kamañ wirquiz kuz tjaačhaja jalla niiqui arajpachquin walja cusasanacchiz cjequiča.

KUZ TJACZI CJEE

³⁵ Nižaza Jesusaqui tii quintu quint'ichiča, tuž cjian:

—Arajpachquin ojczjapa ančhucqui kuz zuma tjaczi tjewžna, tsjii tježta lama-paražtakaz. ³⁶ Tižtažtakaz cjee. Tsjii patrunaqui zalsñi pijstiquin ojkiča. Piyunanacaqui patrunž cuttižquiz tjewža, niž irantižquitan kjuy zan chawjcz cjetžinzjapa. Jalla nižta irata ančhucqui Yooz tjonz tjuñi zuma tjewžna. ³⁷ Weraral cjiwča. Patrunaž tjonz oraqui jakzilta piyunanacat tjaji wajtsi tjewznačhaja, jalla ninacaqui cuntintuž cjee. Jalla nii piyunanacaqui patrunž misquiz julskattaž cjequiča. Nekztanaqui nii patrunapachaž čjjeri tjaaquiča, nižaza ninacžquiz atintaquiča. Jalla nižta irata Yoozqui paaquiča niž tjonz tjewžñinacžquiz. ³⁸ Chica aramami, kjantatimi, čjulorakat nii patrunaqui irantižquičani. Nii oraqui jakzilta piyunanacat tjaji wajtsi tjewz tjewznačhaja, cuntintuž cjequiča. ³⁹ Tsjilla zakaz cjiwča, ančhuc zizjapa. Tsjii kjuychiz žoñiqui čjulorat tjañi tjonačhaja, jalla nii ora zizaquiz niiqui, tjaji wajtsipan tjewznaquiča, nii tjañi ana luzkatzjapa, nižaza ana tjangskatzjapa. Tjañi tjonz ora zizcu, anapan niž kjuya nužkaz ecasača. ⁴⁰ Ančhucmi nižaza Yooz tjonz

tjuñi walja listu tjacziž tjewžna. Tiripintit tsjii ana pinsita oraqui wejrqui quejpžcača. Wejrtča tsewctan cuchanžquita Yooz Zoñtqui.

PIZC PUNTA PIYUNANACA

⁴¹ Jalla nekztanaqui Pedruqui Jesusižquiz pewcziča, tuž cjican:

—Wejt Jiliri, ¿tii quintu quint'ichamča wejtnacaltajapakazkaya? už ¿tjapa zoñinacžtajapa, jaa?

⁴² Jesús Jiliriqui kjaaziča, tuž cjican:

—Tsji kjuycwitiñi zoñi želatča zuma cumpliñi, nižaza zuma intintiñi. Nii kjuychiz tuyñuqui zuma zoñž kjarquiz niž kjuya ecchiča, tjapa nii kjuyquiz žejlñinacžtan. Čheri tjaz ora čheri tjajjo, jalla nuž zakaz ecchiča nii zoñž kjarquiz. ¿Ject nii zuma cumpliñi zoñejo? ⁴³ Jalla tiiča nii zoñiqui. Kjuycwitiñi zuma cumpliñi zoñiqui. Nižaza cuntintuž cjequiča nii zuma cwitiñi zoñiqui. ⁴⁴ Wejrqui wereral cjiwča. Kjuycwitiñi zuma cumpliñi zoñž kjarquiz tjapa kjuycwitiñi zuma cusasanaca ecasača. ⁴⁵ Tsjemata cwitiñi zoñi zakaz želatča. Nii zoñiqui kuzquiz pinsichiča, “Kjuychiz tuyñuqui anaž uri tjonasaž, jaz”, cjican pinsichiča. Jalla nekztanaqui nii kjuychiz luctaka cjiñi maataka cjiñi piyunanaca wjajtñitača. Nižaza nii zoñiqui persun lujlsquin licsquin kuz tjaachiča. ⁴⁶ Tiripintit tsjii ana pinsita nooj kjuychiz tuyñuqui quejpžquichiča. Tsji ana zizta ora quejpžquichiča. Jalla nižtiquiztan kjuychiz tuyñuqui nii ana zuma cwitiñi zoñžquiz juc'anti anawaliž casticu tjaaquicha. Nii ana zuma zoñiqui jaknužt ujchiz zoñinacaž castictaž cjechaja, jalla nižtapacha castictaž cjequiča.

⁴⁷ Tsji piyunaqui zumpacha niž patrunaž pecta langz zizziča. Niiž patrunž langz zizcanpacha, ana langziča. Jalla nuž zizcanpacha, ana langztiquiztanaqui juc'anti castictaž wjajtzaž cjequiča. ⁴⁸ Nižaza jakzilta piyunat ana niž patrunaž pecta langz zizaja, jalla nižta cjenpacha ana cumpličaja, jalla nižta upa casticta cjequiča. Jakzilta zoñžquiz wacchi cusasanaca cwitajo tjaatčaja jalla nii zoñiqui tjapa nii cusasanacwitiñi zoñi. Jakzilta zoñžquiz wacchi cusasanaca cwitajo cumpjiita cjechaja, jalla nii zoñiqui cusasanacwitiñi zoñi. Jakzilta zoñžquiz wacchi cusasanaca cwitajo cumpjiita cusasanacwitiñi zoñi.

IYA TJAAJINTA

⁴⁹ Tsjiilla zakaz quint'ichiča Jesusaqui, tuž cjican:

—Tekz werjqui tsji uj peksnižtakaz tjonchinča. Nii uj peks oraqui wajiž cjila. ⁵⁰ Wejrqui tsji wali pajk prueba watača bautismužtakaz. Nižaza nii watscama, anča llaquital cječa. ⁵¹ Werič tjonciztan zoñinacaqui anazumquin cjequiča; t'aka t'akaž cjequiča, wejtquiz criichinaca, ana wejtquiz criichinaca, jalla nuž. ⁵² Tii timpuquiztan nawjkchuc tsji famillanacami t'aka t'akaž cjequiča. Tsji famillquiz pjijskaltan cjechani, čhjepultanac quintraž cjequiča pucultan zoñžjapaqui. ⁵³ Nižaza ejpžtan persun majchtan quintraž cjequiča. Nižaza majchžtan persun ejpžtan quintraž cjequiča. Nižaza maatan persun tjunmat matatan quintraž cjequiča. Nižaza naa tjunmat matatan persun maatan quintraž cjequiča. Nižaza kjan maatan wazatan quintraž cjequiča. Nižaza wazatan kjanatan quintraž cjequiča. Jalla nuž cjisnaquiča, wejtquiz criichinacžtan ana wejtquiz criichinacžtan.

KUZ CAMPIYA, ANA CASTICTA CJEYAJO

⁵⁴ Jalla nekztanaqui Jesusaqui zoñinacžquiz cjichiča:

—Ančhucqui cjiñčucča, wacchi tsjirinaca tajatan ulanžcaquiž nižta, “chijnachani”, nuž cjiñčucča. Nekztan jalla nuž chijniz watača. ⁵⁵ Nižaza wartan quera queržcaquiž nižta, “kjutñit cjechani”, nuž cjinčucča. Nekztan jalla nuž kjutñiz watača. ⁵⁶ ¡Hipócrita cheechi zoñi! Ančhucqui jana lijitum kuzziz zoñinaca! Tjamž puntu

tsjirž puntu walja zizñi chiiñčhucča. ¿Kjažtiquiztan Yooz siñalanaca ana tantiyasajo? Kuz campiya, ima casticz ora irantan.

⁵⁷ ‘Nižaza ¿kjažtiquiztan kamz puntu ana tantiyasajo, jaača zuma kamčhaja, jaača ana zuma kamčhaja, jalla nii? ⁵⁸ Jakziltat am quijžcu jiliržquin chjichačhaja, jalla niižquiztan pertunam mayizaquiča ana enenžcu, ima jiliržquin irantican. Am quija ana pertunazta cjenacqui, nii jiliriqiu policiquiz am intirjasača. Nekztanaqui nii policiacqui am carsilquiz chawcwasacha. ⁵⁹ Nekztanaqui wejrqui cjiwča, carsilquiztanaqui anapanim ulnasača, liwj tjappacha paczcama. Anziqiu kuz campiya; Yoozquiztan pertuna maya, ana casticta cjeajajo.

13

YOOZQUIN KUZZIZ CJEE

¹ Nii orapacha tsjii kjaž žoñinacaqui quintu zjicchiča, Jesusižquiz mazñi. Tuž cjican quint'ichiča. Pilato cjita jiliriqiu tsjii Galilea wajtchiz žoñinaca conkatchiča. Nii conta žoñinacž ljocqui animal ljocnacžtan t'ajziča. Tuquiqui animala contkalča, Yoozquin ofrenda tjaazjapa. ² Jalla nuž nonžcu Jesusaqui cjichiča:

—¿Kjažtiquiztan Galilea wajtchiz žoñinacžquiz nuž anawali watchitajo? ¿Parti Galilea wajtchiz žoñinacžquiztan juc'ant ujchiz ninacajo? ¿Jalla nižtazaž ančhuc pinsiya?

³ Ančhucqui anača nižta pinsa. Ančhucqui Yoozquin kuzzizpan cjee. Ana nižta cjisnaquiž niiqui, ančhucaquiz juc'ant anawaliž watasacha.

⁴ Jesusaqui quint'ichizakazza, tuž cjican:

—Tsjii tunca quinsakalcuni žoñinacaqui ticziča Siloé cjita wajt campanturi jalla ninacž juntuñ pajlžtiquiztan. ¿Kjažtiquiztan nižta watchitajo? ¿Parti Jerusalén wajtchiz žoñinacžquiztan juc'ant ujchiz ninacajo? ¿Jalla nižtazaž ančhuc pinsiya? ⁵ Ančhucqui anača nižta pinsa. Ančhucqui Yoozquin kuzzizpan cjee. Ana nižta cjisnaquiž niiqui, ančhucaquiz juc'ant anawaliž watasacha.

ISRAEL ŽOÑINACŽ PUNTUQUIZTAN

⁶ Jalla nekztanaqui Jesusaqui tsjii quintu zakaz quint'ichiča, tuž cjican:

—Tsjii žoñiqui niž yokquiz jiws muntinaca čhjacchiča. Tsjii nooj ojkchiča “jiwsa pookchižcaa” cjican, ojkchiča. Irantižcu, muntinacquiz ana čhjul jiws frutanaca watchiča. ⁷ Jalla nižtiquiztan nii yoka cwitiñi žoñžquiz cjichiča: “Chera, čhjep wata jiws frutanaca kjuri tjonchinča. Ana jiws frutanaca pookchikalča. Jaziqui tii muntinaca k'atzna. Inapanikaz žejlča.” ⁸ Jalla nekztanaqui nii yoka cwitiñi žoñiqui patrunžquiz cjichiča: “Wejt patruna, tii watcamakaz žela cjee. Wejrqui yokal zumpacha kjullznača, nižaza wanžtan wanit'ača. ⁹ Jalla nižtiquiztanaqui jiws frutanaca pookz atčhani. Anapan pookaquiž niiqui, nekztanaqui k'atžtaž cjequiča”. —Jalla nuž quint'ichiča Jesusaqui.

TSJAA MAATAK ZONQUI CHJETINTATACHA

¹⁰ Tsjii jeejz tjuñquiziqui, Jesusaqui ajcz kjuyquiz tjaajnatača. ¹¹ Jalla nekz želatča tsjaa laa maatak žon. Tunca quinsakalcun watanaca laatača. Tsjii zajraqui naa žon taj chutu paatkalča. Nižtiquiztanaqui anawira ts'iru tsijtsniñtača, ana čhjul paazjapami. ¹² Jesusaqui naa žon cheržcu, kjawziča, nekztan tuž cjichiča:

—Cullacalla, am laaquiztan liwriita cjequiča.

¹³ Nekztanaqui Jesusaqui niž kjaržtan lanziča naa žonaquiz. Jalla nii orapacha naa žonqui ts'iru cjissinča. Nižtiquiztan Yooz Ejpžquin honora paljaychiñča. ¹⁴ Nii ajcz kjuy jilirizti Jesusižjapa zawjziča, nii jeejz tjuñquiz čhjetintiquiztan. Nekztanaqui nii jiliriqiu žoñinacžquiz cjichiča:

—Sojta tjuñikaz langz waquiziča. Jalla nii langz tjuñiran laanacaqui tjonsa čhjetintaž cjisjapa. Anača jeejz tjuñquiziqui tjonzqui.

¹⁵ Jalla nekztanaqui Jesús Jiliriqui nii jiliržquiz cjichiča:

—Ana zum kuzziz žoñinaca. Jeejz tjuñquiziqui tjapa ančhucanacaqui wacami aznumi cutzniñchucča, kjaz liqui okajo, ¿ana jaa? ¹⁶ Taa maatak žonqui Abrahamž majch maatquiztan tjoniñča. Tunca quinsakalcun wata chututača, Satanás cjita zajraž nuž chutu paañiž cjen. ¿Kjažt tii jeejz tjuñquiziqui taa laa žonqui ana čhjetinta cjesajo? Jeejz tjuñquizmi čhjetinzpanikazza.

¹⁷ Jesusiž nuž čhiitiquiztanaqui tjapa niž quintra žoñinacaqui azzi quirchiča. Parti žoñinacazti cuntintutača, Jesusaž nuž pajk milajrunaca paachiž cjen.

YOOZ MANTAPARU OJKŇI ŽOŇINACŽ PUNTU

¹⁸ Jalla nekztanaqui Jesusaqui cjichiča:

—Tižtača Yooz mantaparu ojkŇi žoñinacž puntuqui. Jalla nii puntuqui intintazkatasacha, mostaz cjita semillž puntu čhiitiquiztan. Jalla tužuča. ¹⁹ Tsji mostaza cjita semilla žejlča, ancha zkoltalla. Zoñiž čhjectan, walja pakjiž pajkča, tsji pajk muntiž, nizta pakji. Nižaza nii mostaz muntiquiz wežlanacaqui tjuraž paasača. Jalla nužupan Yooz mantaparu ojkŇi žoñinaca yapaquiča, mostaz munti pajkŇila, jalla nižta irata.

²⁰ Nižaza Jesusaqui cjichiča:

—Tii takunacžtanzakaz Yooz mantaparu ojkŇi žoñinacž puntu intintazkatasacha. Jalla tužuča. ²¹ Tsjaa maatak žonqui čhjep tupu jac'užtan levaturžtan t'ajzinča. Nekztanaqui tjappacha nii t'anti masaqui t'amchiča. Jalla nižta iratača, tjapa kjutŇi tii muntuquiz žoñinacaqui Yooz mantita kamañchiz cjisnaquiča.

LIWRITA ŽOŇŽ PUNTU

²² Wiruñaquei Jerusalén jiczquiz ojkcan, Jesusaqui tjaajinchiča. Jakziran watatčhaja, jalla nii watjaran jochiran tjaajinchiča. ²³ Nuž tjaajnan, tsji žoñiqui Jesusižquiz pewcziča, tuž cjican:

—Wejt Jiliri, ¿koluckaz liwriita žoñinacajo?

Nekztanaqui Jesusaqui kjaaziča, tuž cjican:

²⁴ —Ančhucqui tjapa kuz cjee, arajpach ojkŇi zkoz jicz zanquiz luzjapa. Wejrqui ančhucacqui cjiwča. Casticz tjuñquiziqui tjapa žoñinacaqui luz pecaquiča. Nii oraqui anaž ataquiča. Jalla nižtiquiztan anziqui liwriiŇi zanquiz luzjapa, tjapa kuz cjee. ²⁵ Tsji noojiqui arajpach kjuychiz tuyŇuqui tsijtsnaquiča liwriiŇi zana chawjczjapa. Ančhucqui, zawnctan cjiñinaca, nii chawjczta zanquiz t'ok t'okaquiča, tuž cjican: “Wejt jiliri, cjetznalla, cjetznalla”. Kjuychiz žoñiqui kjaaznaquiča, tuž cjican: “Anal ančhuc pajuča. ¿Jecnactchuckazlaj ančhucqui?” ²⁶ Jalla nuž čhiitiquiztan ančhuczi zakaz čhiyačhani, tuž cjican: “Amtan čica lujlchinča. Nižaza wejtnaca wajt calliran tjaajinchamča”. ²⁷ Pero nii arajpach kjuychiz tuyŇuqui kjaaznaquiča, tuž cjican: “Ančhucqui anapal pajuča, cjiwla. Wejtquiztan oka, tjapa ančhucqui ana zuma kuzzizčhucča”. ²⁸ Nekztan Jesusaqui cjichiča:

—Abrahamžtan, Isaacžtan, Jacobžtan, tjapa Yooz taku paljayŇi profetanacžtan, tjappacha ninacaqui arajpach Yooz kjuyquiz želaquiča. Ančhuczi zawnctanpanikaz želaquiča. Jalla nuž zawnctan žejlcan ančhucqui kaaquiča, nižaza ižkež jojaquiča, ana luzzucaž cjen. ²⁹ Tjapa kjuttan criichi žoñinacaqui arajpach Yooz kjuyquin luzaquiča, užatan, wartan, tajatan, tuwantan, nuž tjapa kjuttan. Nižaza nii luzzi žoñinacaqui arajpach Yooz kjuyquiz cusa atintitaž cjequiča. Yooz čhjeri luli julznaquiča. ³⁰ Nižaza Yoozqui arajpachquin yekjap tii muntuquiz wirquin cjiŇi žoñinaca tucquin cjiskataquiča. Nižaza yekjap tii muntuquiz tucquin cjiŇi žoñinaca wirquin cjiskataquiča.

JERUSALEN CJITA WAJTQUIN TICZ PUNTU

³¹ Jesusiž taku žeržtan, nii noojpacha, tsjii kjaž fariseo žoñinacaqui tjonchiča, tuž cjican:

—Tekztan am oka. Herodes cjita jiliriqui am conz pecča.

³² Jalla nekztanac Jesusaqui kjaaziča, tuž cjican:

—Ančhucqui nii mañus Herodesquin oka. Niižquin chiižca, tuž cjican: “Tsji kjaž tjuñi tirapal Yooz obranacal paa-uča, zajranaca chjatkatcan, laanaca čhjetincan. Nekztan tsjii kjaž tjuñquiztan wejt obra žerznača”. ³³ Pero wejrqui tsjii kjaž tjuñi tiral kamača, Jerusalén wajtquin ticzcama. Jerusalén wajtquin Yooz taku paljayñi profetanacaqui ticstanča.

³⁴ ‘Jerusalén, Jerusalén wajtchiz žoñinaca! Ančhucqui Yooz taku paljayñinaca coničhucča. Nižaza Yooziž cuchanzquita žoñinaca maztan čhjaquiñchucča. Wallpiquei persun ozmachanaca kjarž koztan juntiñil, jantey. Jalla nižta irata wejrqui tii wajtchiz žoñinaca juntiz pecuča. Ančhuczi ana wira wejtquin tjonz pequiñchucča. ³⁵ Jalla nižtiquiztan ančuca wajt yokaqui ana Yooz kjarquiz žejlča. Nižaza wejrqui cjiwča. Tsji noojiqui ančhucqui wejt puntuquiztan chiyacuiča, “Honorchiz cjila, tii Yooziž cuchanzquita žoñiqui”. Jalla nii oracama, ančhucqui wejr ana wila cheraquiča.

14

TSJII CURPU TJUUCHI ZOÑIQUI CHJETINTATACHA

¹ Tsji jeejz tjuñquiziqui Jesusaqui tsjii fariseo jilirž kjuya luli ojkchiča. Yekja fariseo žoñinacaqui Jesusa awayt'atča. ² Nižaza nii kjuyquiz želatča tsjii curpu tjuuchi žoñi. Jesús žcati želatča. ³ Nii cheržcu Jesusaqui fariseo žoñinaczquiz lii tjaajiñinaczquiz, jalla ninaczquiz pewcziča, tuž cjican:

—¿Jeejz tjuñquiziqui tsjii laa žoñi čhjetnasaj? už ¿ana čhjetnasaj?

⁴ Ninacazti ch'ujukaz cjissiča. Nekztanaqui Jesusaqui laa žoñi kjawžcu, čhjetinchiča. Nekztan laa žoñžquiz cjichiča:

—Oka amqui —cjicanaqui. ⁵ Nekztanaqui Jesusaqui fariseo žoñinaczquiz tuž cjichiča:

—Jeejz tjuñquiz cjenami aznumi wacami tujquiz tjojtsiž cjen okžcu, ¿anaž jooznasajo?

⁶ Jalla nuž čhiitiquiztanaqui ana jaknuž kjaazñi atchiča.

PJIJZTA PUNTU

⁷ Nekztanaqui Jesusaqui nii kjuyquin lujlcan jalla tižta cherchiča. Kjawžta žoñinacaqui tucquin julz kjuratča, nižaza honorchiz cjis pecatča. Jalla nižta cjičjiñi cheržcu, Jesusaqui, tuž cjichiča:

⁸ —Amqui tsjii zalžni pjijztiquiz kjawžta cjesaž niiqui, anača tucquinpan julzqui. Am jarupacha tsji juc'ant jilir žoñiqui tjonasaž niiqui, am tucquin julzpantaž cjesača.

⁹ Jecčhalaj pucultan ančhucqui kjawzi, jalla nii kjawžni žoñiqui amquiz chiyasača, “Am julz tii juc'ant jiliržquin tjaa”, cjican. Jalla nižtiquiztanaqui amlaqui azanpanti wirquin julz cjesača. Am aziž cjesača. ¹⁰ Ana nižta paa. Antiz tuž cjee. Tsji zalžni pjijztiquiz kjawžtaž cjesaž niiqui, wirquinpankaz julzqui. Nekztan nii kjawžni žoñiqui irantižcuqui, amquin chiyasača, tuž cjican: “Wejt k'ayi jila, ticchuc watžca, tucquin julžca”. Jalla nuž kjawžcu tucquin tjulžtiquiztan parti žoñinacz čhjujquiziqui honorchizim cjesača. ¹¹ Jakzilta žoñit parti žoñinaczquiz persun honora chii chiyachaj niiqui, wiruñiqui nii žoñiqui ch'ujukaz cjesača. Pero humilde kuzziz žoñizti honorchiz cjiskattaž cjequiča.

¹² Nižaza Jesusaqui nii kjawžni žoñžquiz cjichiča:

—Chjeri tjaasim pecchaj niiqui, anam kjawznaquič am persun mazinaczquiz, nižaza am persun jilanaczquiz, nižaza am persun famill parintinaczquiz, nižaza am ricach

visinunacžquiz, jalla ninacžquiz alaja anam kjawznaquiča. Ninaca čhjeri luli kjawznasaž niiqui, ninacaqui am zakaz kjawznasača. Nižtiquiztan amzakam čhjeri tanznaquiča. Nižtiquiztan ana gastichim cjequiča. ¹³ Ana nižta paa. Antiz tuž cjee. Čhjeri tjaasim pecčhaj niiqui, kjawznaquiča pori žoñinaca, zuch žoñinaca, coj žoñinaca, zur žoñinaca, jalla ninacžquiz kjawznaquiča. ¹⁴ Nuž paažcu cuntintum cjequiča. Ninacaqui anaž čhjulumi tjepñi atasacha. Yooz zuma kamañchiz žoñinacž jacatatž tjuñiž tjontan, jalla nekzim amqui tjepuntam cjequiča.

¹⁵ Jalla nuž Jesusiž chiita taku nonžcu, tsjii julzi žejlñi žoñiqui Jesusižquiz cjichiča:

—Arajpach Yooz Ejpž kjuyquin lujlñinaca cuntintuž cjequiča.

¹⁶ Jalla nekztanaqui Jesusaqui nii žoñžquiz quint'ichiča, tuž cjican:

—Tsjii nooj tsjii žoñiqui pajk pjijzta paachiča. Tuquiqui walja žoñinaca kjawskatchiča pijztiquiz. ¹⁷ Pjijzta čhjeri lujlz ora piyunaqui kjawžta žoñinacžquiz cuchanžquitača, tuž cjejajo: “Tjappacha listu tjacžtača, jaziqui ž-tjona”. ¹⁸ Nekztanaqui kjawžta žoñinacaqui pasinza mayizichiča. Tsjii žoñiqui cjichiča: “Anzilla yoka kjaychinča. Jalla nii cheržquistanča. Jalla nižtiquiztan amqui wejr pasinzt'alla”. ¹⁹ Tsjiizti cjichiča: “Anzilla tunca waca kjaychiñča. Jalla nii waca yanstanča. Jalla nižtiquiztan zumaž pasinzt'alla”. ²⁰ Tsjiizti cjichiča: “Anzilla tjunatan zalzinča. Nižtiquiztan anal oki atasacha”. ²¹ Nii cuchanžquita piyunaqui quejpžcu patrunžquiz tjappacha quint'ichiča, jaknuž žoñinacat kjaaztčhaja, jalla nii. Nuž quint'itiquiztan nii patrunaqui walja žawjchi cjissiča. Nižaza piyunžquiz cjichiča: “Uri ojklayžca calliran nižaza wajt tjiyaran. Pori žoñinaca zjiiczna, nižaza zuch žoñinaca, cojonaca, zuranaca, jalla ninaca kjawžca”. ²² Wiruñaquei nii piyunaqui mazziča tuž cjican: “Wejt patruna, amiž mantitacama ojklaychinča. Nižaza iya julz campo žejlča”. ²³ Nekztanaqui patrunaqui cjichiča piyunžquiz: “Wilta ojklayžca callinacaran jicznacaran. Žoñinaca kjawkjawcan ojklayžca kjuyquiz chjijsnajo. Kjawžta žoñinacžquiz tjonkatžca”.

²⁴ Nekztan Jesusaqui cjichizakazza:

—Wejrqui cjiwča. Weriž primira kjawžta žoñinacaqui anapan čhjeri lulasača wejt arajpach pijztiquiziqui. —Jalla nuž cjichiča Jesusaqui.

JESUCRISTUZQUIN KUZZIZ PUNTU

²⁵ Walja žoñinacaqui Jesusa apziča. Nekztanaqui Jesusaqui tsijtscu žoñinacž kjutñi quejpchiča, tuž cjican:

²⁶ —Jakzilta žoñit wejtquin kuzziz cječhaj niiqui, niž persun ejpmi, maami, tjunmi, maatinacami, persun jilanacami, persun cullaquinacami, nižaza niž persun kamañ wirami, jalla ninacžquiztanami wejtquin juc'anti kuzziz cjistanča. Anaž wejtquin juc'anti kuzziz cjequiž niiqui, anaž wejt partir žoñi cjichuca cjesača. ²⁷ Jakzilta žoñit wejt partir žoñi cjis pecčhaj niiqui, tjapa kuztanž wejtquiz cjistanča niž persun wira apt'iz cjenami. ²⁸ Tsjilla cjesača. Jeqit tsjii campanturi kjuyz pecčhaj niiqui, primiruqui gasto zumpacha tantiistanča, paaz wacata ana wacata, jaknuž nii campanturi tsajczjapa, jalla nii. ²⁹ Ana zumpacha tantižcu kallantaquiž niiqui, nekztan ana tsaqui atchucaž cjesača. Jalla nuž ana tsajcñi cheržcu parti žoñinacaqui nii žoñžquiz iñarasacha, ³⁰ tuž cjican: “Nii žoñiqui campantur kjuyi kallantichiča. Nekztan ana tsaqui atchiča. Ana zuma tantiichiča”. Jalla nuž tjasaquiča. ³¹ Nižaza jakzilta chawc jilirit quira zalz pecačhaj niiqui, primiruqui zumpacha tantiistanča, niž tunca warank zultatunaca tsjiizuñž paatunc warank quintra zultatunacžquiz atipata, ana atipata, jalla nii. ³² Ana atipchucažlaj niiqui, quintra jiliržquin ažquin cjen cumisiuna cuchansa, nužquiz pasinza paažo, acuerdo luzjapa. ³³ Jalla nižta, ima wejtquiz kuzziz cjen, zumpacha tantiiz waquiziča. Jakzilta žoñit čhjultakquiztanami anaž wejtquiz juc'anti kuzziz cjequiž niiqui, anapanž wejt parti žoñi cjesača.

³⁴ ‘Yacuqui zumača. Yacuqui lak'ansnasaž niiqui, ¿jaknužt wilita zuma cjesajo?
³⁵ Anapanž cjesača. Anaž yokjapa sirwasača, nižaza anaž yok kulljapa sirwasača. Jalla nuž ana sirwanami tjojtspanikazza. Jakziltazlaj cjuñchiz niiqui, zumpacha nonžna Yooz puntu intintisjapa.

15

KATCHI UUZU QUINTU

¹ Impuesto cobriñi žoñinaca nižaza ujchiz žoñinaca Jesusižquiz macjatžquichiča, niž taku nonzjapa. ² Jalla nižtiquiztanaqui fariseo žoñinacžtan lii tjaajiñinacžtan jalla ninacaqui Jesusiž quintra chutchiča, tuž cjican:

—Tii žoñiqui ujchiz žoñinacami risiwñipanikazza, nižaza ninacžtan chica čhjeri lujlñiča.

³ Jalla nižtiquiztan Jesusaqui ninacžquiz quint'ichiča tuž cjican:

⁴ —Tsjii žoñiqui patak uuzichiztača. Nekztanaqui tsjiilla katchiča. Jalla nekztanaqui parti uuzinaca ilakz yokquin ecchiča, katchi uuzi wajtzcama. ¿Jakziltat ančhucaquiztan ana nižta paajo? ⁵ Nižaza katchi uuzi wajtzcuqui, azkar juntuñ tjojtžcu, awatiriqui tjonchiča, ancha cuntintu. ⁶ Nižaza kjuya irantižcuqui žcatinta visinunacžquiz nižaza mazinacžquiz kjawziča, tuž cjican: “Wejttan cuntintuž cjee. Wejt katchi uuziqui wajtchinča”. ⁷ Nižaza wejrqui cjiwča, jalla nižta iratača arajpachquinaqui. Tsjii ujchiz žoñiqui Yoozquin kuzziz cjesaž niiqui, arajpachquin žejlñinacaqui ancha cuntintuž cjisnaquiča. Llatunc tunc llatuncani ana Yoozquin kuzziz žoñinaca želačhani: “Wejrnacqui zuma kamok”, cjicanaqui. Pero arajpachquinaqui ninacžquiztan juc'anti cuntintuž cjequiča nii zinta Yoozquin kuzziz žoñiž cjen.

KATCHI PAAZ QUINTU

⁸ Jesusaqui quint'ichizakazza, tuz cjican:

—Nižaza tsjaa tunca paazziz žon želatča. Nekztanaqui tsjii paaz tjatančinča. Paaz tjanžcu, lámpara pekzinča. Nižaza kjuya pewchinča, zumpacha. Nuž zuma pewcan, katchi paaz wajtchinča. ⁹ Nii paaz wajtžcu, mazinacžquiz nižaza žcatinta visinunacžquiz kjawzinča, tuž cjican: “Wejttan cuntintuž cjee. Wejt katchi paaz wajtchinča”. ¹⁰ Wejrqui cjiwča. Nižaza arajpachquinaqui Yooz anjilanacaqui cuntintuž cjequiča čhjulorami tsjii ujchiz žoñiqui Yoozquin kuzziz cjisnačhaja, jalla nii oraqui.

EJPZQUIZTAN ZARAKCHI MAJCH QUINTU

¹¹ Nižaza Jesucristuqui tii quintu zakaz quint'ichiča, tuž cjican:

—Tsjii žoñi želatča, pucultan lucmajch ocjalchiz. ¹² Nii upañažta majchqui ejpžquiz cjichiča: “Tata, irinsaž wejtquiz tjaall amqui”. Jalla nekztanaqui ejpqui irinsa t'akžinčiča pucultan majchnacžquiz. ¹³ Tsjii kjaž majquiztan upañažta majchqui irinsa tuychiča. Nekztan tjappacha niž cusasanaca juntjapžcu, ažkquin ojkchiča yekja nacionquin. Nekztan nii nacionquin tjappacha niž cusasanaca gastichiča, ana zuma kamcan. ¹⁴ Nužquiz tjappacha cusasanaca miržcuqui, upañažta majchqui ana čhjulchiz cjissiča, žoñi maya. Nižaza nii nacionquiz čhjeri upsiča. Upañažta majchqui čhjerž kjara passiča. ¹⁵ Nekztanac niiqui langz kjuri ojkchiča. Tsjii žoñžquiz langz wajtchiča. Nii patruaqui jochi mantichiča, cuchi ichajo. ¹⁶ Ancha čhjeri eeczatchiča nii ejpžquiztan zarakchi majchqui. Ana čhjulu lulimi onantaž niiqui. Jalla nekztanac cuch lulinacami chjajpinacami lujlnatakaztača. ¹⁷ Jalla nekztanaqui kuzquiz pinsiskatchiča, tuž cjican: “Tjappacha wejt ejpž piyunanacaqui cusa čhjerinaca lujlčhani. Nižaza žejtchinacami žejlčhani. Wejrzi tekzi t'akjiri želuča; čhjerž kjara pascu, ticz atučhani. ¹⁸ Quepaž wejrqui, tira wejt ejpžquin. Nižaza wejt ejpžquin cjeeča: ‘Wejt Tata, Yooz quintra am quintra uj paachinča. ¹⁹ Wejrqui anam

am maati cjichucača. Kjažllami tsjii am piyunažtakaz uywalla' ". Jalla nuž cjican pinsichiča. ²⁰ Nekztanaqui ejpžquin zarakchiča; ejpž kjuy kjutni ojkchiča. Azkquin cjen ejpqui niž majch pajchiča. Kuzquiz ancha okziča, ancha k'aaztichiča. Nekztan majch zali zajtchiča. Majch žcojžcu, chjulziča. ²¹ Nekztanaqui majchqui ejpžquiz cjichiča: "Tatay, wejrqui Yooz quintra, am quintra uj paachinča. Jaziqui wejr am maati anaž cjichuca". ²² Jalla nekztanaqui ejpqui piyunanacžquiz cjichiča: "Uri, jila walurchiz zquiti jwesanzca. Nii zquitžtan wejt majch tjutžna. Niž loc'anquiz zurtija majczina. Nižaza zapato tjutžna. ²³ Nekztanac ančucqui walipunt cjew wacaž zjijczca conzjapa. Pjijztaž paaquiča. Zuma čheriž lulaquiča. ²⁴ Wejt majch ticzižtakaz katchitača. Jaziqui ticziquiztan jacatatchižtakaz tjonchiča. Nižtami nižtan zalchinča". Jalla nekztanaqui pjijzta payi kallantichiča.

²⁵ Jalla nuž upaňazta majch tjonz ora, niž jilaqui joch yokquintača. Kjuy žcati irantižcan, pjijzta nonziča, tsajtni wayliž jora. ²⁶ Jalla nižtiquiztanaqui jilir majchqui tsjii tsjii piyuna kjawziča. Nuž kjawžcu, "čhjulut wat?" cjican, pewczyča. ²⁷ Piyunaqui kjaaziča, tuž cjican: "Am lajkqui tjonchila. Wiwusa anazak kjaž cjissi tjonchiča. Nižtiquiztan am ejpqui walipunt cjew wac conkatchiča, pjijzta paazjapa". ²⁸ Jalla nii quintu zizcu, jilir majchqui walja žawjchiča. Pjijztiquiz ana luz pecatča. Nuž cjen ejpzakazza nii roqui ulanžquichi luzcajo. ²⁹ Nekztanaqui jilir majchqui ejpžquiz cjichiča: "Kjaž watanaca wejrqui am sirwichinča. Nižaza am mantitacama okintača. Jalla nuž cjenami ana wira tsjii cabrallami onanňamtača, wejt mazinacžtan pjijzta paazjapami. ³⁰ Anziqui tii am ana cazni majchqui tjonchiča. Tiiqui ana zuma kamcan am paaz gastichila, ana zum maatakanacžtan zejlcan. Nuž paata cjenami, nižtajapa tsjii walipunt cjew waca conchamča". ³¹ Jalla nekztanaqui niž ejpqui kjaaziča, tuž cjican: "Wejt maati, amqui wejt chicaž kamňampanla. Tjapaž wejtac žejl-la, niic amtacamača. ³² Tii am lajkqui ticzižtakaztača. Jaziqui ticziquiztan jacatatchižtakaz tjonchiča. Nižaza katchitača. Jaziqui wažtača. Jalla nižtiquiztan ancha cuntintuž cjen pjijzta paaz waquiziča".

16

CUSASANACA CWITIŃI PIYUNA QUINTU

¹ Nižaza Jesusaqui niž tjaajinta žoňinacžquiz tsjii quintu zakaz quint'ichiča, tuž cjican:

—Tsjii ricach žoňi želatča. Niž kjuy cusasanaca cwitajo tsjii piyuna utchiča. Wiruňaqui yekja žoňinacaqui nii patrunžquiz mazziča, tuž cjican: "Tii am piyunaqui am cusasanaca ancha anawali gastiňiča". ² Jalla nekztanaqui patruaqui piyunžquiz kjawziča, tuž cjican: "čhjul quintut am puntuquiztan nonojo? Jaziqui jaknužum amqui wejt cusasa cwitižinčhaja, jalla nii wejtquiz quint'alla. Amiž ana zuma cwitichiž cjen anam iya wejt cusasa cwitasacha". ³ Nekztanaqui nii piyunaqui pinsichiča, tuž cjican: "čJaziqui kjažt wejr cjisnaquejo? Wejt patruaqui wejž jakjurpayla nii wejt langzquiztanaqui. Jaziqui ana ancha langziž cjisnula wejrqui. Wejtta azi ana žejlča, zkal yokquiz langzjapa. Nižaza žoňžquiztan tomangz eksnuča, azuča. ⁴ Jalla nuž ana langžni atchiž cjen, čhjulut paa-as?" Nekztan piyunaqui cjichiča: "Aaaa. Chjulut paa-as, nii zizuča wejrqui. Nekztan žoňinaca wejr atintiňiž želačan. Wejr kjawznačan ninacž kjuyquizimi". ⁵ Jalla niž pinsita jaru piyunaqui zina zina patrunž kajchi žoňinaca kjawziča. Tsjii primira kajchi žoňžquiz pewczyča, tuž cjican: "čKjažum wejt patrunžquiz kajchamta?" ⁶ Kajni žoňiqui kjaaziča, tuž cjican: "Patac turril aceite kajchinča". Jalla nekztanaqui piyunaqui cjichiča: "Tiž am factura. Uri julzna. Yekja factura paa. Pjijska tunca turril aceitekaz cjižrna". ⁷ Wiruňaqui tsjiizuň kajchi žoňžquiz pewczyča, tuž cjican: "Am, čkjažum kajchamta wejt patrunžquiz?" Kajni žoňiqui kjaaziča, tuž cjican: "Patac quintal tiricu". Nii piyunaqui cjichiča: "Tiž am factura.

Nižaza yekja factura paa, quinsakal tunca quintal tiricukaz cjiirzna". ⁸ Jalla nii piyunaž nuž paan patrunaqui nii anawal piyuna c'uñchi pajchiča, niž cusasanaca cwitiñi. Jalla nižtažtakaz anawali kamñi žoñinacaqui tii muntuquiz cusasquin kuzziz kamča. Jalla nuž kamcan ninacaqui c'uñchi tjojknañičha zuma kamñi žoñinacžquiztan juc'anti.

⁹ 'Wejrqui cjiwča. Tii ujchiz muntuquiz kamcanaqui žejlñi cusasanaca gastis waquziča, zuma paacan tsjii zuma amigo tanzjapa. Jalla nekztan ticžcu ančhucqui kjawztaž cjequiča niž arajpach kjuyquin.

¹⁰ 'Jakzilta žoñit koluc cusasanaca zumpacha cwit'ačhaj niiqui, nižaza wacchi cusasanaca zumpachazakaz cwit'aquiča. Nižaza jakzilta žoñit koluc cusasanaca ana zuma cwit'ačhaj niiqui, nižaza wacchi cusasanaca ana zuma cwit'ichiž cjequiča. ¹¹ Nižaza jakzilta žoñit tii ujchiz muntuquiz žejlñi cusasanaca ana zumpacha cwit'asačhaj niiqui, jalla nižta ana zuma kamchiž cjen, Yoozqui werar arajpach cusasanaca nii cwitiñijapa ana tjaasača. ¹² Jakzilta žoñit Yooziž tjaata cusasanaca ana zuma cwit'ačhaj niiqui jalla nižta ana zuma kamchiž cjen, Yoozqui arajpach cusasanaca tjaaz cjen pacha ana tjaasača.

¹³ 'Anaž jakzilta piyunami pizc patruna sirwi atasacha. Piyunaqui tsjii patrunžquizkaz kuz tjaasača. Tsjiizuñ patrunaž jaytaquiča. Nižaza nii piyunaqui tsjii patrunžquizkaz zumpacha sirwaquiča. Nii tsjii patrunžquiz anapan zuma sirwi atasacha. Yoozmi paazmi žejlča pucultan patrunažtakaz. Pero žoñinacaqui pucul-tižquiz kuz ana tjaasača. Tsjii patrunžquizpankaz zuma sirwasača.

¹⁴ Ancha paaz pecñi fariseo žoñinacaqui tjapa Jesusiž chiita taku nonziča. Jalla nuž nonžcu Jesusa iñarchičha. ¹⁵ Jesusaqui nižtiquiztan cjichizakazza:

—Ančhucqui cusa žoñižtakaz ojklayiñchucča žoñž yujcquiziqui. Yoozti ančuca kuz zizza. Tii muntuquiz žejlñi žoñinacaqui ana zuma kuzziz žoninacž honorakaz waytiča. Yooz Ejpzti nii ana zuma kuzziz žoñinaca chjaawjñipanča.

LII PUNTU

¹⁶ Nižaza Jesusaqui cjichiča:

—Juan Bautistaž tjonzcama, Moisés mantita lii azziztača. Nižaza Yooz taku paljayñi profetž tjaajintanacami azziztača, Juan Bautistaž tjonzcama. Nii timpuqui jalla nii mantita takunaca azziztača. Pero Juan Bautistaž tjontiquiztan, liwriiñi Yooz taku nižaza Yooz mantita kamañ puntu paljayzqui, jalla niičha tsjan chekanaqui. Jaziqui walja žoñinacaqui Yooz mantita kamañquiz luzjapa tjapa kuz tjaača.

¹⁷ 'Jalla nuž cjenami tjuñimi warawarami yokami katasacha. Pero tjapa nii arajpach Yooz liizti anaž wira katasacha.

JAKJURPAYZ PUNTU

¹⁸ Nižaza Jesusaqui cjichiča:

—Jakzilta žoñit niž maataka jakjurpayžcu yekja maatakžtan zalsnačhaj niiqui, jalla nuž cjenaqui adulterio uj paača. Nižaza jakzilta žoñit jakjurpayta maatakžtan zalsnačhaj niiqui, adulterio uj zakaz paača.

RICACH ZOÑŽTAN PORI ZOÑŽTAN QUINTU

¹⁹ Nižaza Jesusaqui tsjii quintu zakaz quint'ichiča, tuž cjican:

—Tsjii wali jiru ricach žoñiqui želatča. Zuma finu zquiti cujtžñitača. Nižaza zapuru pijiztakaz ancha cusa čjjeri lujlchiča. ²⁰ Nii oraqui tsjii pori žoñi želatča Lázaro cjita. Niiž janchiqui walja zkira cjiitčitača. Zapuru ricach žoñž kjuy zanquiz julzi žejlñitača. ²¹ Nii ricachuqui žejtchi čjjerinaca tjojtñitacha. Nii pori žoñižti tjojtta žejtchi čjjerinaca lujlz pecñitača. Pacunacaqui pori žoñžquiz macjatžcu niž zkiranaca is-sañitača. ²² Tsjii noojiqui nii pori žoñiqui ticziča. Nekztanaqui Yooz anjilanacaqui nii čjitchičha Yooz illzta zuma yokquin, Abraham cjita žoñžtan čica želajo. Wiruñiqui nii ricachu žoñiqui ticzizakazza. Nekztanaqui yokquiz tjažtatača. ²³ Nii ricachu žoñiqui

infernucquin sufrican želatča. Nicju sufrican, tsewc kjutñi cherchiča. Ažquiztan cherchiča Abrahamžtan Lazaružtan. ²⁴ Jalla nuž cheržcu, kjawchiča, tuž cjican: “Abraham tatay, wejr okznalla. Lázaru cuchanžca, niž loc'ana kjaztan t'awžcu, wejt lasquiz lanznajo, ch'uñkatajo. Tii asñi ujquiz anchal sufruča”. ²⁵ Abrahamzti cjichiča: “Jila, cjuñznalla, muntuquiz kamcan, ancha cusa kamchamča. Lazaruzti t'akjiri kamchiča. Jaziqui anziqiu Lazaruqui kuztača, ancha cuntintuča. Amzti ancha sufriča. ²⁶ Nižazakaz Yoozqui pajk pal k'awa utchipanča wejtnacquiztanami amquiztanami. Jaziqui tekztan nawjkchuc ojkz pecñinacaqui anaž okasača. Nižaza nawjktan tjonz pecñinacaqui anaž tjonasača”. ²⁷⁻²⁸ Jalla nekztanaqui nii ricuqui cjichiča: “Abraham tatay, wejtta pjijskaltan jilanaca žejlča. Jaziqui am rocuča, wejt ejpž kjuyquin Lázaro cuchanžinžcalla, ninacžquiz paljayajo, nižaza tii infernuquiz ana tjonajo”. ²⁹ Pero Abrahamqui nižquiz kjaaziča, tuž cjican: “Ninacžta žejl-la Moisés cijirtami nižaza Yooz taku paljayñi profetanacž cijirtami. Nii cijirtanacquiz cazla, kuz tjaala”. ³⁰ Jalla nekztanaqui nii ricuqui kjaaziča tuž cjican: “Razunam chiiča, Abraham tatay. Pero tsjii žoñiqui ticziquiztan ninacžquin okačhaj niiqui, Yoozquin kuzziz cjiskatačhani”.

³¹ Nekztanaqui Abrahamqui cjichiča: “Ninacaqui Moisés mantita taku nižaza Yooz taku paljayñinacž taku ana criyačhaj niiqui, tsjii ticziquiztan jacatatchi žoñž takumi ana zakat criyačhani”. —Nuž quint'ichiča Jesusaqui.

17

UJQUIZ TJOJTJA PUNTU

¹ Nekztanaqui Jesusaqui niž tjaajinta žoñinacžquiz cjichiča:

—Ujquiz tjojtskatñi žoñinaca žejlñipantača. Pero Yoozqui nii ujquiz tjojtskatñi žoñinacaqui anawaliž watkataquiča. ² Jakzilta žoñit Yoozquin kuzziz žoñi ujquiz tjojtskatačhaj niiqui, nižta ana zum žoñinacaqui koz kot kjazquin tjojttaž waquiziča, tsjii pajk taj maztan jorquiz mokžinta. Jalla nuž tsjan cusaž cjesača nii ujquiz tjojtskatñi žoñžtaqui.

³ Nižta žoñinacžquiztan ančhucqui walja cwitassa, ana ujquiz tjojtsjapa. Tsjii am jilanacžquiztan am quintra uj paačhaj niiqui, jalla nižquiz žumpacha chiižina, niž kuz campiita cjeajo. Nekztan niž kuz campiita cječhaja, jalla nii uj paañi žoñžquiz pertunaquiča amqui. ⁴ Zapa wiltami nii am quintra uj paañi žoñiqui pertuna mayizičhaj niiqui, amqui pertunaquiča, tsjii nooj pakallawk wilta am quintra uj paanami.

YOOZQUIN KUZZIZ PUNTU

⁵ Wiruñaquei Jesusiž illzta žoñinacaqui Jesusa jiliržquiz paljaychiča tuž cjican:

—Juc'anti Yoozquin kuzziz cjisjapa yanapalla.

⁶ Nuž maytiquiztan Jesusaqui kjaaziča, tuž cjican:

—Tsji mostaz semillaqui aunqui koltallami wali pakji pakñiča. Jalla nižta iratača ančhucqui. Yoozquin walja kuzzizčhucčhalaj niiqui, milajrunacami zakaz paasača. Walja Yoozquin kuzziz želanaqui, tii sicómoro cjita muntiquiz cjesača, tuž cjican, “Tekztan pajlta cjee, nižaza kotquin tjojtta cjee”. Jalla nuž chiitiquiztan nižtapachaž cjesača.

PIYUNZ PUNTU

⁷ Jesusaqui cjichizakazza:

—Tsjiilla chiyasača. Ančhucquiztan piyunchiz žoñi želasača. Piyunaqui joch yokquiztan tjonasača, uywanaca itzcu, nižaza zkala yoka kjullžcu. Jalla nuž langzquiztan tjonanaqui, anapanž ančhucqui cjesača, “Watžca, julzna, tiiča lujlzna” cji-canaqui. ⁸ Ančhucqui antiz piyunžquiz cjesača, “Chjeriž apura kiswa. Nižaza wejr atintisjapa, zumpacha tjaczna. Wejrqui lulača, licača. Nekztanž amqui lulaquiča, nižaza licaquiča”. Jalla nuž tsjii piyunžquiz cjesača. ⁹ Jakzilta piyunat niž patrunž

mantitanaca paačhaj niiqui, patruñaqui sparaquiz cjesajo? ¹⁰ Ančhucqui Yooz piyunažtakazza. Jalla nižtiquiztan tjapa Yooz mantitacama kamcan, ančhucalaqui chiiz waquiziča, tuž cjican, “Wejrnacqui am piyunitča. Inakaztča wejrnacqui. Jaknužt paaz waquizičhaja, jalla niikaz paayinča”.

MOJKCHI JANCHICHIZ ZOÑINACA CHJETINTATACHA

¹¹ Jalla nekztanaqui Jesusaqui Jerusalén watja ojkan, Samaria cjita yoka Galilea cjita yoka nii taypiquin watchiča. ¹² Nekztanaqui tsjii watjallquiz, waj irantawc cjen, tuncaltan mojkchi janchichiz zoñinacaqui Jesusižquin zali tjonchiča. Ažkquiztan Jesusižquiz chiižinchiča. ¹³ Altu tawkžtan tuž cjichiča:

—¡Jesusa, Jiliri, wejtnacaquiz okznalla!

¹⁴ Jalla nii laanaca cheržcu, Jesusaqui cjichiča:

—Icliz jiliržquin persun janchi tjeezni oka.

Jalla nuž ojkan, laanacaqui žejtchi quirchiča. ¹⁵ Tsjii tsjiiqui persun janchi žejtchi cheržcu cuttichiča, Jesusiž kjutni, altu joržtan Yooz honora waytican quejpčhiča.

¹⁶ Jalla nuž Jesusižquin wilta zalžcu, niž yujcquiz quillziča, nižaza tuzi t'okziča yoka iranta. Jesusižquiz ancha sparaquiz cjichiča. Nii zoñiqui Samaria wajtchiz zoñitača.

¹⁷ Nekztanaqui Jesusaqui cjichiča:

—¿Ančhucqui anataj tuncaltanpacha žejtchinčhucjo, tii laaquiztanajo? ¿Jakziqint tsjii partinacajo? ¹⁸ Amqui anaž tii wajtchiz zoñila. Am zinakaz quejpžquila Yoozquin honora wayticanaqui.

¹⁹ Nekztan Jesusaqui nii zoñžquiz cjichiča:

—Tsijsna, oka. Amiž tjapa kuz criitiquiztan, jaziqui čhjetintamča.

YOOZ MANTIZ TJUÑI PUNTU

²⁰ Nekztanaqui fariseo zoñinacaqui Jesusižquiz pewcziča, tuž cjican:

—¿Čhjlorat Yooz Epiž mantiz tjuñi irantižcaquiya?

Nekztanaqui Jesusaqui kjaaziča, tuž cjican:

—Yooz Epiž mantiz tjuñiqui anača cherchuca. ²¹ Anača “tekzipan” cjican nii tjuñi tjeeznasača. Nižaza anača “nii nawjk” cjican nii tjuñi tjeeznasača. Yooz mantizqui zoñinacz kuzquizpachača. Jalla nižtiquiztanac Yooz mantizqui anaž cherchuca cjesača.

²² Jalla nekztanaqui Jesusaqui niž tjaajintanaczquiz cjichiča:

—Tsjii sufris timpuqui irantižcaquiča ančhucacquiz. Jalla nekztanac ančhucqui wejr arajpachquiztan quejpsquiñi cherez pecaquiča, tsjii noojillami. Pero weriž arajpachquin želan, anaž wejr cheri atasacha. Wejrqui tsewctan cuchanžquita Yooz Zoñtča. ²³ Nižaza nii sufris timpuquiziqui zoñiqui Cristuž puntuquiztan parlaquiča, tuz cjican: “Arajpachquiztan chjijwžquichiča. Tekzi žejlča”. Tsjiizti zakaz chiyaučiča, “Nii nacjuča Cristuqui” cjican. Pero ančhucqui anaž nicju okaquiča, nižaza nii chiita taku anaž criyaquiča.

²⁴ Tsjii liwjliwjiñi rayu cjita tjonñila, jantey, jalla nuz liwjtayžcaquiča, liwjpacha irantaž kjanžnaquiča. Jalla nižta irata wejrqui arajpachquiztan wilta tjonacha. Weriž tjonan, tjappacha zizasacha. Jalla nižtaž wejt tjonz tjuñiž cjequiča. ²⁵ Anziqui primiraqui wejrqui walja sufristanča. Nižaza tii timpuquiz kamni zoñinaczquiztan anapan criital cjeeča. Ana werj cherez pecaquiča. ²⁶ Jaknužt Noež kamta timpuquiz watčhaja, jalla nižtazakaz wataquiča ima weriž tjonan. Wejrqui tsewctan cuchanžquita Yooz Zoñtča. ²⁷ Noež timpuquiz jalla tuž kamničača zoñinacaqui. Zuma čhjeri lujlñitača, nižaza licñitača. Nižaza zalžñitača, nižaza zalzjapa tjaañitača. Jalla nuž zoñinacaqui kamchiča asta Noež pajk warcu kjuyquiz luzcama. Yooz kamañquiz kamzqui ana importayñitača. Jalla nekztanaqui kjaz juyzuqui tjonchicha. Jalla nii juyzuquiziqui tjappacha anawali kamni zoñinacaqui ticziča. ²⁸ Nižaza jaknužt Lot

cjita žoňž timpuquiziqui watčhaja, jalla nižtazakaz wataquiča ima weriž tjonan. Lujlñitača, licñitača, kjayñitača, tuyñitača, čhjacñitača, y nižaza kjuya kjuyñitača. Yooz kamañquiz kamzqui ana importayñitača. ²⁹ Jalla Lotž Sodoma cjita wajtquiztan ulantan, tiripintit uj azupri chijñi tjonchiča. Nuž chijintiquiztan tjappacha užcu ticziča. ³⁰ Wejt tjonz tjuñquiziqui nižta iratazakaz wataquiča. Wejrqui tsewctan cuchanžquita Yooz Zoňtča.

³¹ ‘Nii wejt tjonz tjuñquiziqui jakziltat kjuy zawncu želačhaja, anaž kjuy cusasanaca aptiñi luz waquiziča. Nižaza jakziltat joch yokquin želačhaja, anaž wajt kjuya cuttis waquiziča. ³² Lotž tjuna puntuquiztan cjuñzna. ³³ Jakziltat persun kamañquiztan ana jaytačhaja, jalla niiqui anaž arajpachquin kamaquiča. Nižaza jakziltat persun kamañwira jaytičhaja, jalla niiqui arajpachquin wiňaya kamaquiča.

³⁴ ‘Nižaza wejrqui cjiwča. Weriž tjonan nii arama pucultan tsjii kjuyquiz tja-jaquiča. Jalla nuž tjajan, tsjiiqui arajpach kjutñi waytižcu chjichtaž cjequiča, tsjiizti pachpiziqui nii kjuyquiz ectaž cjequiča. ³⁵ Nižaza pucultan maatakanaca chica jawuncan, tsjaaqui arajpach kjutñi waytižcu chjichtaž cjequiča. Tsjaazuñzti pachpiziqui ectaž cjequiča. ³⁶ Nižaza pucultan luctakanaca joch yokquin želan, tsjiiqui arajpach kjutñi waytižcu chjichtaž cjequiča, tsjiizuñzti nii joch yokquinpacha ectaž cjequiča.

³⁷ Jalla nižta tjaajinta takunaca nonžcu, niž tjaajinta žoňinacaqui pewcziča, tuž cjican:

—Wejt Jiliri, ¿jakziquin tižtanaca wataquiya?

Jalla nekztanaqui Jesusaqui kjaaziča, tuž cjican:

—Jakziquin ticzi janchi žejlčhaja, jalla nicju cunturinacaqui muzpa ajcsñiča. Jalla nižta irata jakziquin ana wali paañinacaqui žejlčhaja, jalla nicju ana walinaca wataquiča.

18

ZEW ZONATAN JUEZ JILIRZTAN QUINTU

¹ Nekztanaqui Jesusaqui tjaajinchiča, žoňinacžlaqui Yoozquin mayizizpanča, ana upa kuzcan, jalla nuž tjaajinchiča. ² Tjaajincan jalla tuž quint'ichiča:

—Tsjii juez jiliri tsjii wajtquiz želatča. Yooz ana rispitičhaja, nižaza ana čhjul žoňimi rispitičhaja. ³ Nii wajtquizpacha želatča tsjaa žew maatak žon. Tsjii nooj naa žonqui juez jiliržquin ojkhinča, tsjii quija quijsquizjapa, nižaza naaža quintrižtan naa zumpacha azquichajo. ⁴⁻⁵ Azkapan juez jiliriqui ana naaža quija nonz pecchiča. Niž wiruñ nižtami pinsichiča, tuž cjican: “Taa žew žonqui tirapanikal quijžtan wejr molističa. Yoozmi žoňimi wejtta anaž importiča. Jalla nuž cjenami taaža quija nonznača, wejtquiz ana tira molistajo tii quijžtan. Wejrqui ana azquichačhaj niiqui, naaž tjontjonanaqui wejt žawjwat zjijcnačhani”.

⁶⁻⁷ Nekztanaqui Jesús Jiliriqui cjichiča:

—Jalla nuž chiichiča nii anawal juez jiliriqui. Nižaza Yooz Ejpqui niž illzta žoňinacž quijanaca azquichaquiča. Ninacaqui majiňami weenami Yoozquinkaz mayiziča. Ninacž mayizitiquiztan Yoozqui ana enenžcu ninacž quintranaca azquichaquiča. ⁸ Wejrqui cjiwča, tsjii noojiqui Yooz Ejpqui niž illztanacž quija apuraž atintaquiča. Yooziž tsewctan cuchanžquita Zoňi tjontan, Yoozqui ultimupan niž illztamiž quija azquichaquiča. Nii tjonz tjuñquiziqui, ¿tii yokquiz žejlñi žoňinacaqui Yoozquin kuzziz želasaya?

YOOZQUIN MAYIZIZ PUNTU

⁹ Tsjii žoňinacaqui želatča, persun honora waytican, nižaza parti žoňinaca iňarcan. Jalla nii žoňinacžquiz tii quintu quint'ichiča Jesusaqui, tuž cjican:

¹⁰ —Pucultan žoñinacaqui timpluquin ojkchiča, Yoozquin mayiza. Tsjiiqui fariseo partiquiztantača. Tsjiizuñqui impuesto cobriñi žoñitača. ¹¹ Fariseo žoñiqui tsijtchi mayiziñitača, tuž cjican: “Yooz Tata, amquiz sparaquiz cjiwča. Wejrqui anača nii yekja žoñinaca iratitqui. Ninacača tjañinacaqui, nižaza ninacača ñejonacaqui, nižaza ninacača adulteriuquiz ojklayñinacaqui. Nižaza wejrqui anača tii impuesto cobriñi iratitqui.

¹² Wejrqui pizc wilta simanquiz ayunasiñča. Nižaza tjapa weriž cantiquiztan tsjii tunca parti tjayiñča”. ¹³ Jalla nii impuesto cobriñi žoñizti wirquin acha colzi želatča. Ana tsewcchuc cherezpanž želatča. Jalla nuž persun ujchiz cjen persun tuzi čhajccan želatča. Nižaza cjichiča: “Yooz Tatay, wejr ujchizpantča. Wejr okznalla”. ¹⁴ Jaziqui ančucaquiz cjiwča. Nii impuesto cobriñi žoñiqui Yooz Epiž yujcquiziqui niiž ujquiztan liwriitača. Niiž kjuya pertunta ojkchiča. Nii fariseo žoñizti Yooz Epiž yujcquiziqui tira ujchizpantača. Ana pertunta cjissiča. Persun honora waytiñi žoñinacaqui ultimquiziqui azipanž cjesača. Nižaza ultimquiziqui humilde kuzziz žoñinacazti honorchiz cjiskattaž cjequiča.

OCJALANACZ KUZ PUNTU

¹⁵ Tsjii nooj žoñinacaqui Jesusižquin ocjalanaca zjijcchiča, kjaržtan lanznajo. Nuž zjijcan, Jesusiž tjajinta žoñinacaqui ocjala zjijcñi žoñinaca ujziča. ¹⁶ Nuž nonžcuqui Jesusaqui kjawziča, tuž cjican:

—Ocjalanaca wejtquin tjonaj cjee, ana chiižina. Tii ocjalanacz kuz irata jalla nižta kuzzizza Yooz Epiž mantita kamañchiz žoñinacaqui. ¹⁷ Tii razunazakal chiyuča. Ana tii ocjalanacz kuz irata Yoozquin kuzzizzalaj niiqui, ana Yooz Ejpž arajpach watja luzasača.

LIWRITA CJIS PUNTU

¹⁸ Wiruñaquí tsjii jiliriquí Jesusižquíz pewczíča, tuž cjican:

—Tjaajiñi Maestro, zumača amqui. Arajpach wajtquin wiñaya kamzjapa, ¿čhjulut paasaya?

¹⁹ Nekztanaqui Jesusaqui kjaaziča, tuž cjican:

—¿Kjažtiquiztan amqui wejtquíz “zumačham” cjeejo? Anaž jecmi zumaqui, Yooz-pankazza zumaqui. ²⁰ Amqui Yooz mantitanaca zizza: “Anača adulteriuquiz ojk-layzqui. Anača žoñimi conzqui. Anača tjañi cjisqui. Anača toscarami chiizqui. Am maa ejpča rispitzqui”.

²¹ Nekztanaqui nii jiliriquí cjichiča:

—Wejrqui koltallquiztanpacha tjapa nii lii jaru cumpliñča.

²² Jalla nuž nii žoñiž chiita nonžcu, Jesusaqui cjichiča:

—Tsjiillakaz pjaltiča amtaqui. Tjappacha am čhjultak cusasanaca tuysna. Nekztan porinaczquíz nii paaz ona. Jalla nuž onanzcuqui tsewcta arajpachquin juc'ant ricachum cjequiča. Jaziqui nekztan wejtčan chica ojklayñi cjesača.

²³ Nii oraquí walja ricachutača nii žoñiqui. Jalla nuž Jesusiž čhiitiquiztan nonžcu, walja llactazziča. ²⁴ Nii žoñi llaquita cheržcu, Jesusaqui cjichiča:

—Ricahunacztaquí walja ch'amača Yooz kamañ jiczquíz luzquí, Yooz mantita kamañquíz cjisjapaquí. ²⁵ Tsjii camello cjita pajk animalaquí ch'aman acuj cjuñquíz luzasača. Ricahunacztaquí tsjan ch'amača Yooz jiczquíz luzquí, Yooz mantita kamañquíz cjisjapaquí.

²⁶ Jalla nii nonžcu, nonžñi žoñinacaqui cjichiča:

—¿Jequit liwriita cjesajo?

²⁷ Nekztanaqui Jesusaqui cjichiča:

—Žoñiqui anaž persunpacha liwrii atasacha. Yoozpankazza liwriiñiqui. Yoozqui jecmi liwrii atasacha.

²⁸ Nekztanaqui Pedruquí cjichiča:

—Wejt Jiliri, wejrnacqui tjappacha ecchinča, amtan chica ojklayzjapa.

²⁹ Jalla nekztanaqui Jesusaqui kjaaziča, tuž cjican:

—Weraral chiyučha. Jakzilta žoñimi kjuya, maa ejp, jilanaca, cullaquinaca, tjun, maatinaca, jalla ninaca ecčhaj niiqui, Yooz mantita kamañquiz ojklayzjapa, ³⁰ tii muntuquiz žejlcan juc'anti tjaataž cjequiča. Y nižaza arajpachquin ojkžcu, Yooztan wiñaya cuntintu kamaquiča.

JESUSAQUI NIIZ PERSUN TICZ ORA MAZZICHA

³¹ Nekztanaqui Jesusaqui niž tuncapan tjajintanaca tsjii latu kjawziča, tuž cjican:

—Jaziqui Jerusalén watjaž ojkla. Wejrqui tsewctan cuchanžquita Yooz Zoñtča. Tuquitanpacha Yooz taku paljayñi profetanacaqui wejt puntuquiztan mazincan cji-jrchiča. Jalla nii Jerusalén wajtquin ninacž mazinta taku tjappacha cumplisnaquiča.

³² Yekja wajtchiz žoñinacžquiz intirjital cjeeča. Nižaza ancha iñartal cjeeča; arartal cjeeča. Nižaza llawzižtan tjujtal cjeeča. ³³ Nižaza wjajtal cjeeča. Nekztanaqui contal cjeeča. Pero ticžcuqui čhjep majquiztan jacatatača.

³⁴ Jalla nii tjajinta žoñinacaqui Jesusiž čhiita ana zinta intintazatča, čhjul puntuquiztan čhičhaja, jalla nii. Nii takuqui ana intintichuc takužtakaztača.

ZUR ZOŇI CHJETINTA

³⁵ Jalla nekztanaqui Jesusaqui Jericó cjita wajt žcati irantatča. Jalla nuž irantan tsjii zur žoñi jicz latuquiz julzi želatča, niiqui kjaraž chjinchjinatča onajo. ³⁶ Walja žoñinaca watwatñi nonžcu, zur žoñiqui pewcziča, tuž cjican:

—¿Kjažtiquiztan tama tama žoñinaca watwat?

³⁷ Nekztanaqui žoñinaca kjaaziča, tuž cjican:

—Jesusa, nii Nazaret wajtchiz žoñiqui watča tii jiczquiz.

³⁸ Jalla nii zizcu, zur žoñiqui altu joržtan kjawchiča, tuž cjican:

—Jesusa, Davidž maati, wejr okznalla! Ana wali želuča.

³⁹ Nii Jesusiž tuqui ojkñi žoñinacaqui nii zur žoñi ujziča, ch'uj želajo. Zur žoñizti juc'anti altu joržtan kjawchiča, tuž cjican:

—¡Davidž majch, wejr okznalla!

⁴⁰ Nekztanaqui altu joržtan čhiñi nonžcu, Jesusaqui tsijtsičha. Zur žoñi zjijqui cuchanchičha. Zur žoñi žcatžinžcu Jesusaqui pewcziča, tuž cjican:

⁴¹ —¿Čhjulut amta wejr paaquiya?

Nii zur žoñiqui kjaaziča, tuž cjican:

—¡Wejt Jiliri, čhjucquiž cjetžinalla!

⁴² Nekztanaqui Jesusaqui cjichiča:

—Am čhjucqui cjetžtaj cjisla. Amiž tjapa kuz criitiquiztanaqui, čhjetintamča.

⁴³ Nii orapacha zur žoñiqui cherñi cjissičha. Nekztanaqui Jesusižtan chica ojklayatča, Yoozquin honora waytican. Jalla nižta paata cheržcu, tjapa žoñinacaqui Yoozquin honora waytichizakazza.

19

JESUSIZTAN ZAQUEOZTAN

¹ Jalla nekztanaqui Jerusalén wajt kjutñi ojkan Jesusaqui Jericó cjita watja luzziča; nekztan nii wajt taypiquiz watchičha.

² Nicju tsjii ricach žoñi želatča Zaqueo cjita. Nii žoñiqui impuesto cobriñiz jiliritača, ancha ricachutača. ³ Nižaza nii žoñiqui Jesusa pajz pecatča. Kolta žoñitača. Jalla nižtiquiztan wacchi žoñinacž taypiquiz cjen, Jesusižquin anatača cherchuca. ⁴ Nekztan Zaqueoqui tucquin žajtžcu tsjii sicómoro cjita munti yawchiča, Jesusa cherzjapa. Nii munti, jicz latuquiz želatča, Jesusiž watz žcatipan. ⁵ Nii munti nuž watcan, Jesusaqui tsewccchuc cherziča. Nuž cheržcu cjichiča:

—Zaqueo, apura chjijwžca. Tonj tjuñi am kjuyquiz kamstanča.

⁶ Jalla nuž chiitiquiztan Zaqueoqui apura chjijwžquichiča. Ancha cuntintu Jesusa risiwchiča. ⁷ Jalla nii cheržcu, tjappacha nii žoñinacaqui Jesusiž quintra chuchchiča, tuž cjican:

—Jesusaqui nii ujchiz žoñž kjuya kami ojkča.

⁸ Jalla nekztanaqui Zaqueoqui tsijtsu, Jesusa Jiliržquiz cjichiča:

—Wejt Jiliri, tii zizza. Porinaczquiz tjaa-ača chicata wejt cusasa žejlñinaca. Nižaza jakzilta žoñžquiztan wejr incalltučhaja, jalla nii žoñžquiz wejr tjepnača pajkpic wiltiquiztan juc'anti.

⁹ Nekztanaqui Jesusaqui cjichiča:

—Tonj tjuñi tii kjuychiz žoñinacaqui liwriitača, Yooz kamañquiz luzjapa. Tii žoñiqui Abraham cjita majchmaatiquiztanpacha tjonñiča. ¹⁰ Wejrqui tsewctan cuchanzquita Yooz Zoñtča. Wejrqui tii muntuquiz tjonchinča, ujchiz žoñinaca kjawzñi, nižaza ninaca liwrii.

PIYUNANACZQUIZ PAAZ INTIRJITA QUINTU

¹¹ Jerusalén wajtž žcati želan, žejlñi žoñinacaqui pinsichiča, tuž cjican: “Anzilla Yooz mantiz tjuñiqui tjonachani”. Jalla nuž pinsitiquiztan, nižaza nii žejlñi žoñinaca niž chiita taku nonznan, Jesusaqui tii quintu paljaychiča, ¹² tuž cjican:

—Tsjii žoñi želatča rispitta famillquiztan. Nii žoñiqui ažkquin yekja wajtquin ojkchiča, chawc jilir nombramiento tanzjapa. Nuž tanžcu quejpžcaquiča. ¹³ Ima ojkcan, nii žoñiqui tunca niž piyunanaca kjawziča. Kjawžcu zapa maynižquiz tsjii pajk valorchiz paaz intirjichiča. Nižaza ninaczquiz cjichiča: “Tii paaztan negociož paaquiča, wejt quejpsquizcama”. ¹⁴ Nii žoñž persun wajtchiz žoñinacaqui nii walja chjaawjkatchiča. Jalla nižtiquiztan niž wirquin tsjii cumizuna mantichiča, tuž cjeyajo: “Tii žoñi anaž pecča učum chawc jiliri cjsjapa”. ¹⁵ Nižtami chawc jiliri nombritatača. Nekztan niž yoka quejpchiča, mantizjapa. Niiž irantižcuqui, kjawzñi cuchanchiča niž paaz intirjita žoñinaczquin, jaknužt zapa mayni paaztan cančhaja, jalla nii zizjapa. ¹⁶ Primir piyunaqui prisintichiča, tuž cjican: “Wejt patruna, am paaztan canchinča tunca wiltan wiltan juc'anti”. ¹⁷ Nii chawc jiliri tii piyunž honora paljaychiča, tuž cjican: “Ancha waliča. Zuma piyunamča amqui. Nii zkoluc paaztan zumpacha trabajchamča. Jaziqui amqui jilirim cjequiča, tunca watja mantiñim cjequiča”. ¹⁸ Tsjii piyunazti prisintichizakazza, tuž cjican: “Wejt patruna, am paaztan canchinča pjijska wiltan wiltan juc'anti”. ¹⁹ Nii chawc jiliri tii paljaychiča, tuž cjican: “Jaziqui jilirim cjequiča. Pjijska wajtquiztan mantiñim cjequiča”. ²⁰ Nekztanaqui tsjii piyunazti prisintichizakazza, tuž cjican: “Wejt patruna, tiž am paazqui. Tsjii pañquiz žcuczcu chjojchinča. ²¹ Amqui walja cumpliskatñi patrnamča. Jalla niztiquiztan am eksinča. Ricujñamča ana amiž nonztaqui. Nižaza ajzñamča ana amiž čhjectaqui”. ²² Nekztanaqui nii chawc jiliri tii chiižinchiča, tuž cjican: “Ana zum piyunamča amqui. Am persun chiita takuqui am uj tjeeža. Amqui zizzamča, wejrqui kjanapanžlani cumpliskatiñ žoñtñi, jalla nii. Ana weriž nonztaqui ricujiñchalani. Ana weriž čhjectaqui ajzniñchalani. ²³ Nižtiquiztanaqui, žkjažtiquiztanam amqui wejt paaz ana bancuquiz majczinjo? Bancuquiz majczintiquiztan wejrqui paaz machtanpacha ricujtasacha, tekz quejpžcu”. ²⁴ Nekztanaqui nii patrun jiliri tii parti žoñinaczquiz mantichiča, tuž cjican: “Intirjita paaz kjañzna. Nii tunca paazziz žoñžquiz tjaa”. ²⁵ Žoñinacaqui cjichiča: “¡Wejt Jiliri! Tunca paazzizza nii žoñiqui”. ²⁶ Patrun jiliri tii kjaaziča, tuž cjican: “Ančucaquiz tii razunal cjiwča. Jakzilta žoñit niž wacchi tjaata cusasa zuma cwitača, jalla nižquiz juc'anti tjaata cjequiča. Nižaza jakzilta žoñit niž koloculla tjaata cusasa ana zuma cwitačhaja, jalla nižquiztan asta nii zkolocullami kjañtaž cjequiča”. ²⁷ Nižaza nii jiliri tii mantichiča, tuž cjican: “Nii wejt quintra

žoñinacaqui ana wejr pecchiča ninacz chawc jiliri cjisjapa. Jaziqui zjijczna ticju. ¡Zjijczcu wejt yujcquiz conzna!” Jalla nuž mantichiča nii jiliriqiu.

JESUSAQUI JERUSALENQUIN LUZZICHA

²⁸ Jalla nuž quint'izcu, Jesusaqui Jerusalén watja tira ojkchiča. ²⁹ Betfagé cjita nižaza Betania cjita watjanaca žcatžincan, nižaza Olivos cjita curulla žcati želan, jalla nekztan pucultan niž tjaajinta žoñinaca cuchanchiča, ³⁰ tuž cjican:

—Nii nawjka watja oka. Jalla nicju ančhucqui mokta aznu wačhaquiča. Anaž jecmi nii aznuqui yawchi. Jalla nekztanaqui moktiquiztan jweržcu, tekz zjijca. ³¹ Jalla nuž jweržcu zjijcawc cjen cunamit žoñimiž pewcznačan, “¿Kjažtiquiztan tii aznu jwerjo?” cjicanaqui. Jalla nii puntu pewcztiquiztan ančhucqui kjaaznaquiča, tuž cjican: “Jesusa Jiliriž tii aznu pecča”.

³² Nekztanaqui nii pucultan tjaajintanacaqui ojkchiča. Jaknužt Jesusa chiitčaja, jalla nuž cjitacama watchiča. Jalla nuž tsjii mokta aznu watchiča. ³³ Jalla nuž jweran, nii aznuž tuyñunacaqui pewcziča, tuž cjican:

—¿Kjažtiquiztan nii aznu jwer ančhucjo?

³⁴ Tjaajintanacaqui kjaaziča, tuž cjican:

—Jesusa Jiliriqiu tii aznuž pecča.

³⁵ Nekztanaqui Jesusižquiz chjitchiča. Nekztan zquitinaca jepžcu ninacaqui Jesusižquiz yawkatchiča. ³⁶ Nii aznuquiz Jesusaž jiczquiz okan, žoñinacaqui zquiti chjinchiča, zquitinac juntuñ okajo chawc jilirižtakaz. ³⁷ Olivos cjita curulla watan, Jerusalén watja tjenziča. Jalla nekztanaqui tjapa niž tjaajinta žoñinacaqui altu joržtan Yooz honora wayti kallantichiča. Chipchipcan Yooz honora waytichiča, tjapa Jesusiž paata milajrunaca cherčiz cjen. ³⁸ Nižaza cjichiča:

—¡Chawc Jiliri! ¡Yooz tjuuquiz tjonchi jiliri! ¡Honorchiz cjila! ¡Arajpacha žejlñinaca cuntintuž cjee! ¡Arajpach Yoozquin wali honorchiz cjila!

³⁹ Jalla nuž Jesusižquiz honora waytiquiztan tsjii žejlñi fariseo žoñinacaqui paljaychiča, tuž cjican:

—Tjaajiñi Maestro, tii am apzñi žoñinaca ujnna ch'uj želajo.

⁴⁰ Nekztan Jesusaqui kjaaziča, tuž cjican:

—Ančhucaquiz cjiwča, tii žoñinacz ch'uj cjisnaquila niiqui, tii maznacamiž altu joržtan chiyasača, wejt honora waytizjapa.

⁴¹ Jerusalén watja žcatžincan, jalla nii watja cheržcu, Jesusaqui nii wajtchiz žoñinacz cjen kaachiča, ⁴² tuž cjican:

—Jerusalén wajtchiz žoñinaca, tonj tjuñquiziqui wejt puntuquiztan intintaztasaz niiqui, zuma cuntintuž cjitasača. Walipankaz kamtasacha. Ančuca kuznaca jeejskatz pecuča. Pero wejt puntuquiztan ančucaquiztan čhojžtača. Jaziqui ančhucqui Yooz zumanaca anaž cherasača. ⁴³ Wejt puntu ana intintazziž cjen walja anawali tjuñinacz tjonaquiča. Nii tjuñinacquiziqui ančuca quintra žoñinacaqui tii wajtž tjiya tsjii pirka quintra paaquiča. Tjapa kjuttanž ančuca wajt muytata quintrar-ionacaqui želaquiča. ⁴⁴ Nižaza ančuca wajt pirkami k'ala pajltaž cjequiča. Tii wajtchiz žoñinaca ocjalanacztanpacha contaž cjequiča. Nižaza tjappacha k'ala pampa nonžtaž cjequiča, anaž maz tawkitami želaquiča. Yoozqui ančucaquiz tsjii liwriiñi cuchanžquichiča; ančhuczti nii liwriiñiqui ana pajchinčucča. Jalla nižtiquiztan tii wataquiča. —Jalla nuž cjichiča Jesusaqui.

JESUSAQUI TIMPLU PEWZICHA

⁴⁵ Jerusalén watja irantižcu, Jesusaqui timpluquiz luzziča. Timpluquiztan zawncchuc liwj tuyñinacami kjayñinacami tjirkatchiča. ⁴⁶ Ninaczquiz cjichiča:

—Cjijrta Yooz takuqui tuž cjiča: “Wejt kjuyaqui Yoozquin mayiziz kjuyača”. Ančhuczti tii wejt kjuya tjañi žoñinacz kjuyažtakaz paachinčucča.

⁴⁷ Jalla nekztanaqui zapuru Jesusaqui tjaajnatça timpluquiz. Pero timplu jilirinacami lii tjaajiñi maestrunacami wajt jilirinacami, jalla ninacazti jaknužt Jesusa coní atas, jalla nii kaznatça. ⁴⁸ Pero tjappacha nii wajtchiz žoñinacaqui Jesusiž taku nonzjapa kuz tjaatça. Jalla nižtiquiztan ana jaknužquiztanami nii conz puntuqui asiptiskatz atatça.

20

¿JEC JESUSIZQUIZ MANTICHI?

¹ Zapuru Jesusaqui timpluquiz žoñinaczquiz tjaajnatça, y nižaza liwriiñi Yooz taku paljayatça. Jalla nuž tjaajan, tsjii nooj timplu jilirinaca, lii tjaajiñi jilirinaca, wajt jilirinaca, jalla ninacaqui Jesusižquiz macjatchiça. ² Nuž macjatžcu Jesusižquiz paljaychiça:

—Jaziqui am chiyaquiça. ¿Jec am mantichi tii paazjapajo? Nižaza ¿jec jilirit am utchi jilirižtakaz cjisjapajo?

³ Nekztanaqui Jesusaqui kjaaziça, tuž cjican:

—Wejrmi jazic ančhucaquiz zakal pewcznaça. ⁴ ¿Ject Juan mantizquichi bautisjapajo? ¿Yoozkaya uz žoñinaca, ja? Kjaazna.

⁵ Jalla nuž chiitiquiztanaqui ninacpora ch'aasi kallantichiça, tuž cjican:

—¿Jaknužum cjeequi? “Yooz mantitaça” cjican učum kjaaznaquiz niiqui, “¿Kjažtiquiztan ančhuc nii Juan ana criichinčhuctajo?” jalla nuž cječhan tiicni. ⁶ “Žoñiž mantitacha Juanqui” cjican učum kjaaznaquiz niiqui, tjapa žoñinacaqui učum conačhani maztan čhjaczawi. Tii žoñinacaqui Juanž puntuquiztan cjiñiça, niiqui werarapança Yooz taku paljayñi profetaqui, jalla nii.

⁷ Nuž palt'izcu nii jilirinacaqui kjaaziça, tuž cjican:

—Wejrnacqui anal zizuça, jequit Juanqui bautisajo mantizquitçhaja, nii.

⁸ Nekztanaqui Jesusaqui cjichiça:

—Nižaza wejrqui ana zakal maznasaça, jec jiliriž mantita paa-učhaja wejrqui, nii.

ANA WAL PIYUNANACA QUINTU

⁹ Nekztanaqui Jesusaqui žoñinaczquiz paljayi kallantichiça. Paljaycan tii quintu quint'ichiça, tuž cjican:

—Tsjii patrun žoñiqui uwasanac zkala čhjaczhiça. Nekztan nii zkala partira tjaachiça piyunanaczquiz. Nekztanaqui ažkquin ojkchiça ažk tjuñi kami. ¹⁰ Uwasa ajz kujicha timpu tjontan patrunaqui piyuna cuchanzquichiça niž partir zkala ricujzjapa. Nii pachpiquiz partira langžñi žoñinacazti patrunaž cuchanzquita piyuna kijchcu chjatkatchiça. Ana čhjulchiz cuchanchiça. ¹¹ Nekztanaqui patrunaqui wilta tsjižtan piyuna cuchanzquichiça. Nekztan partir yokquiz kamñi žoñinacaqui patrunaž cuchanzquita piyuna ch'aanchiça, nižaza kijtchiça, nižaza ana čhjulchiz cuchanchiça patrunžquin. ¹² Nekztanaqui patrunaqui tsjižtan cuchanzquichiça. Nii partira žoñinacaqui cuchanzquita piyuna chjojritchiça, nižaza chjatkatchiça.

¹³ Nižtami nii yokchiz patrunaqui pinsichiça, tuž cjican: “¿Čhjulut wejr paas? Wejt k'ayi majch cuchnaça. Jalla nuž cheržcuqui nii partira žoñinacaqui rispitačhani”.

¹⁴ Pero partira zkala langžñi žoñinacazti cuchanzquita majch cheržcu, ninacpora parlassiça, tuž cjican: “Tiiqui tjappacha tii irinsa tanznačhani. Jaziqui ticž conžla. Nekztan učumž tii zkal yokac tanznaquiça”. ¹⁵ Nuž pinsitiquiztan partira langžñi žoñinacaqui cuchanzquita majch yok tjiya jwescu conchiça.

‘Jaziqui pewcznuça:

—Nii zkal yokchiz patrunaqui čhjulukat nii žoñinacztanac paačhani? ¹⁶ Wejrqui cjiwčha. Tjonžcu zkal yokchiz patrunaqui partira langžñi žoñinaca conaquiça. Nekztanaqui patrunaqui niž zkal yoka yejkžquin tjaaznaquiça.

Jalla nuž nii quintu nonžcu, žoñinacaqui cjichiça:

—¡Yooz munañpaqui anaj nii cjila!

¹⁷ Jesusaqui ninacž kjutñi cheržcu cjichiča:

—Wejt puntuquiztanaqui cjiirta Yooz takuqui tuž cjiča:

“Kjuy pirkiñinacaqui tsjii maz tjojtchiča. Nekztanaqui tjojtta mazqui isquinqiz cjis-siča. Ultimquiziqui tucquin cjissiča”.

¹⁸ Nii maz cjen jakziltat ujquiz tjojtsnačhaja, jalla niiqui pirasužtakaz t'okuntaž cjequiča. Nižaza jakziltiž juntuñ nii mazqui tjojtsnaquiž niiqui, pulpužtakaz t'oknaquiča.

—Jalla nuž cjichiča Jesusaqui.

TASA PACZ PUNTU

¹⁹ Jesusaqui nii quintu chiyatča quintra žoñinacž puntu. Jalla nižtiquiztan timplu jilirinaca, nižaza lii tjaajiñi maestrunaca, jalla ninacaqui Jesusaqui tanz pecatča nii orapacha. Pero parti žejlñi žoñinaca ekscu, ana tani atchiča. ²⁰ Pero nii quintranacaqui Jesusižquiz tiraž awayt'atča. Nižaza tsjii kjažt awayt'ini žoñinaca mantichiča, Jesu-sižtan ojklajajo zuma žoñižtakaz. Nuž chica ojklajcan Jesusižquiztan ana zuma taku jwes pecatča, uj tjojtunzjapa. Jalla nuž uj jwezanžcu nii wajt chawc jiliržquiz intirjiz pecatča. ²¹ Jalla nuž awayt'ican Jesusižquiz pewcziča tuž cjican:

—Tjaajiñi Maestro, zizuž wejrnacqui, am werarapan tjaajiñamča. Kjažtam parti žoñinacac chiyaj cjee, amqui werarapankaz chiiñamča Yooz kamañ puntuqui. ²² Jaziqui tjaajznalla tii puntuquiztan. Wejrnacqui César cjita chawc jiliržquiz tas paaz tjaayiñča. ¿Jalla nuž tas paaz tjaazquui wali cjesaya, uz anaž wali cjesaj?

²³ Pero nuž pewcztiquiztan nonžcu Jesusaqui ninacž pizc kuzziz naychiča. Nekztanaqui cjichiča:

—¿Kjažtiquiztan ančhucqui chawc ujquin wejr tjojtskatz pecjo? ²⁴ Tsjii paaz zijjca, cherzjapa.

Paaz zijjčcu, Jesusaqui cjichiča:

—¿Tii paazquiz jecž yujcta? ¿Nižaza tii paazquiz jecž tjuu cjiirtata?

Ninacaqui kjaaziča:

—César cjita jilirž yujčča, niž tjuuzakazza.

²⁵ Nekztanaqui Jesusaqui ninacžquiz cjichiča:

—Chjulumi jiliržta cjenacqui jiliržquiz tjaa. Nižaza čjulumi Yoozta cjenacqui Yoozquiz tjaa.

²⁶ Anaž jecmi Jesusižquiztan ana wal taku jwesi atasača nii žejlñi žoñinacž yujcquiz cjicanpachaqui. Jalla nuž Jesusiž kjaaztiquiztanaqui ninacaqui ispantichiča; ch'uju cjissiča.

ZOÑINACA JACATATZ PUNTU

²⁷ Wiruñacqui tsjii kjažt saduceo cjita žoñinacaqui Jesusižtan zali ojkcichiča. Nii saduceo žoñinacaqui tjaajiñitača, ticzi žoñiqui anapan jacatatasacha, nuž cjiñitača. Jalla nii jacatatz puntuquiztan Jesusižquiz paljaychiča, ²⁸ tuž cjican:

—Tjaajiñi Maestro, Moisesaqui učumnacalta cjiirtkalča, tuž cjican: “Tsji žoñi ticznasaž niiqui, niž tjun ana ocjalchiz cjesaž niiqui, nekztan nii ticzi žoñž jilaqui naa žew žon tjunatan zals waquiziča, nii ticzi jilž cuntiquiztan ocjala paazjapa”. ²⁹ Jaziqui pakallak jilazullca želatča. Jilir jilaqui zalsiča. Nekztan ticziča ana ocjalchiz.

³⁰ Nekztanaqui tsjii taypir jilaqui žew žon tjunatan zalsizakazza. Nekztan ticzizakazza ana ocjalchiz. ³¹ Nekztanaqui yekja taypir jilaqui žew žon tjunatan zalsizakazza. Niž jaru niž jaru naa tjunatan zalsiča tjapa nii pakallak jilazullcanacaqui. Nižaza tjappacha ticziča jilazullcanacaqui. Ana ocjala ecchipanča. ³² Ultimquiziqui naa maatak žonquj ticzinča. ³³ Jaziqui žoñinaca jacatattanaqui, ¿jakzilta jilž tjunt cjequejo

naa žonjo? Tjappacha nii pakallak jilazullcaqui naa žonatan zalsičha. —Jalla nuž pewczičha saduceo quintra žoñinacaqui.

³⁴ Jalla nižta puntuquiztanaqui Jesusaqui kjaazičha, tuž cjican:

—Tii muntuquiz žejlcanaqui luctakami maatakami zalza; nižaza maatinaca zalsjapa tjaacha. ³⁵ Jakziltat Yoozquin kuzzizlaj niiqui ticziquiztan jacatatžcu, arajpach wajtquin želaquičha. Nicju žejlcan ana zalznaquičha. Nižaza anaž zalzmi želasačha. ³⁶ Arajpachquin žejlcan, žoñinacaqui anjilažtakaz cjequičha; ana ticznasačha. Nižaza jalla nuž jacatattiquiztanaqui Yooz žejtñi maatinacapančha. ³⁷ Yooz tawk libruquiz tsjii ujsni kal quintu žejlčha. Nii quintu quint'ican Moisespachačha učhum zizkatchi, žoñinaca ticziquiztan jacatatñi, jalla nii. Nii Yooz tawk libruquiz Moisesqui cjjirchičha, tuž cjican: “Yooz jiliričha Abrahamž Yoozza. Nižaza Isaacž Yoozza. Nižaza Jacobuž Yoozza”. ³⁸ Nii žoñinacz curpu ticziž cjenami, žejtčha. Yoozqui anačha ticzi žoñž Yoozqui. Niičha žejtñi žoñž Yoozqui. Tjapa Yoozquin kuzziz žoñinacaqui žejtchipan žejlčha.

³⁹ Jalla nekztanaqui tsjii kjaž lii tjajjiñi maestrunacaqui cjichičha:

—Zuma Tjajjiñi Maestro, walim chiichamčha.

⁴⁰ Jesusiž walja zizni zizni chiican quintra žoñinacaqui eksičha iya pewczjapaqui. Panž atiptatačha ninacaqui.

JESUSAQUI TSJII PEWCZICHA

⁴¹ Nekztanaqui Jesusaqui cjichičha:

—Žoñinacaqui tuž cjiñičha: “Cristučha Davidž Majchqui”. ¿Kjažtiquiztan nuž cjeejo?

⁴²⁻⁴³ Davidpachačha cjichi Salmos cjita libruquiz, tuž cjican:

“Yooz Ejpqui wejt chawjc jiliržquiz cjichičha: ‘Am kjojch koztan am quintri žoñinaca t'oksnachha, jalla nii t'okscama wejt žew latuquiz julzi žela amqui’”.

⁴⁴ Davidpachačha Cristuž puntuquiztan “Wejt chawjc jiliričha” cjican chiichičha. Jalla nižtiquiztan, ¿jaknužt Cristo chawjc jiliri cjicanpacha Davidž majch cjesajo?

JUDIO LII TJAJIÑI MAESTRUNACZ PUNTU

⁴⁵ Tjapa žoñinacz nonznan, Jesusaqui niž tjajjinta žoñinaczquiz paljaychičha, tuž cjican:

⁴⁶ —Lii tjajjiñi maestrunaczquiztan cwitaza. Ninacaqui tol zquitchiz ojklayz justasničha, walja honorchiz cjisjapa. Nižaza palazquiz ojklaycan zuma rispitchiž tsaan-skatz pecničha. Nižaza ajcz kjuyquiz tucquin julz pecničha. Nižaza pjijstiquiz lujlcan ancha tucquin julžcu honorchiz cjiskaz pecničha. ⁴⁷ Nižaza ninacapacha žew maatakž cusasanaca tanzjapa, incallčha. Žoñinaca incallzjapa Yooztan ažka ažka parlitazoka cjiñičha. Yoozquin tjapa kuzziz žoñinacztakaz tjeez pecčha. Jalla nižtiquiztan ninacaqui juc'ant tsjan anawaliž castictaž cjequičha.

21

OFRENDA PUNTU

¹ Tsjii nooj timpluquiz žejlcan, Jesusaqui wali jiru ricach žoñinaca cherchičha ofrend cajquiz paaz uchni. ² Nižaza tsjaa poris žew maataka cherchičha. Naa žewqui pizc paazalla utchičha. ³ Jalla nii cheržcu Jesusaqui cjichičha:

—Tii razunal cjiwčha. Taa poris žew žonqui ofrend cajquiz juc'ant jila utchičha, tjapa parti žoñinaczquiztan. ⁴ Parti žoñinacaqui žejtchi paaz utchičha. Naa poris žewzti tjappacha naaža paaz utchičha; ana iya žejlčha, čheri kjayzjapa.

JUDIUZ TIMPLU PUNTU

⁵ Yekjap žoñinacaqui timplu puntuquiztan parlatčha, nižaza nii timpluquiz žejlñi c'achja maznac puntuquiztan parlatčha, nižaza nii Yoozquiz ofrenda tjata puntuquiztan parlatčha. Jalla nuž nonžcu timplu puntuquiztan Jesusaqui chiichičha, tuž cjican:

⁶ —Tsjii nooj tjapa tii timplu pajltaž cjequiča. Ana zinta tii maznaca pirkita želaquiča.

TII MUNTU TUCUZINZ PUNTUQUI

⁷ Jalla nekztanaqui Jesusižquiz pewcziča, tuž cjican:

—Tjaajiñi Maestro, ¿chjulatorat tii amiž chiita wataquejo? Ima amiž chiita takunaca watan, ¿chjulut siñalažtakaz cjequejo?

⁸ Nekztanaqui Jesusaqui cjichiča:

—Ančhucqui persunpachquiz cwitaza, anača incallskata. Walja žoñinacaqui wejt tjuu aynakcañž tjonauquiča, tuž cjican: “Wejrtča Cristutqui”. Nižaza “Wajillaž Cristuž tjonauquiča”. Nuž cjicanž ojklayaquiča. Jalla nuž chiyanami ančhucqui anača criya, nižaza anaž ninacžtan apznaquiča. ⁹ Chjulatorat quira zalz quintumi nižaza kichas zalz quintumi želačhaj niiqui ančhucqui wiraž ana tsucaquiča. Nuž: watanami imaž tii muntu tucuzinzqui irjatžcaquiča. Jalla nižta ana walinacača primiraqui watstanqui.

¹⁰ Jesusaqui tira paljaychiča, tuž cjican:

—Tsjii nacionžtan tsjii nacionžtan kichasaquiča nacionpora. Nacionanacquiztan quiranaca zalassaquiča. ¹¹ Nižaza pajk terremotonacaž wataquiča, yokaž chjekin-skatcan. Nižaza parti yokaran wali chawc mach'a želaquiča. Nižaza parti yokaran anawal cona želaquiča. Nižaza arajpachquin anawali ispantichucanacaž parizaquiča, pajk siñalažtakaz wataquiča.

¹² ‘Pero ima tižtanaca watcan ančhucqui tantaž cjequiča, nižaza kijchtaž cjequiča. Nižaza ajcz kjuyquin chjichtaž cjequiča uj jwesanzjapa. Nižaza carsilquiz chawcetaž cjequiča. Nižaza wali chawjc jilirž yujcquin chjichtaž cjequiča. Jalla nižtanacaž ančhucaquiz wataquiča, ančhucaž wejtquin kuzziz cjen. ¹³ Jilirž yujcquiz chjichta cjen, ančhucqui wejt favoraž tjurt'aquiča. ¹⁴ Ima jilirž yujcquiz tjurt'ican ančhucqui ančhuca kuzquiz ana tantiiz waquiziča, jaknužt tjurt'ačhaja, jalla nii. ¹⁵ Tjurt'iñi chiiz oraqui weril zizñi taku tjaažcača ančhuca kuzquiz. Nii ančhucaž zizñi taku chiitiquiztan anaž jecmi ančhuca quintra kjaazñi atasača. Inakaz cjisnaquiča. ¹⁶ Ančhucqui tarasuntaž cjequiča. Maa ejp, jilanaca, famillanaca, mazinaca, jalla ninacžquiztanami tarasuntaž cjequiča ančhucqui. Nekztan yekjap ančhucaquiztan contaž cjequiča. ¹⁷ Nižaza wacchi tii muntuquiz kamñi žoñinacaqui ančhucaquiz chjaawjkataquiča, weriž cjen. ¹⁸ Jalla nuž cjenami anaž zinta ančhuca ach charami pertiskatta cjequiča. ¹⁹ Nižaza sufrichiž cjenami jakziltat zumpacha Yoozquin tjurt'ichi cječhaja, Yooztan wiñaya cuntintu kamaquiča.

²⁰ Jesusaqui cjichizakazza:

—Jerusalén watja zultatuž muyuntita cjen, ančhucqui naaznaquiča, ultimu nii watjaqui t'ezintaž cjeekalaka, jalla nuž cjequiča ančhucqui. ²¹ Jalla nuž naazcan, Judea yokquin žejlñi žoñinacaqui cur kjutñi zajtcu atipz waquiziča. Nižaza Jerusalén wajtchiz žoñinacaqui wajtquiztan ulanz waquiziča. Nižaza joch yokquin žejlñi žoñinacaqui ana wajtquin quejpsquiz waquiziča, atipz waquiziča. ²² Nii noojiqui Yoozqui Israel žoñinaca casticaquiča. Casticz puntuquiztan tjapa Yooz tawk libruquiz cijirtaqui cumplisnaquiča. ²³ ¡Ic maatakanacajay! ¡Wawa t'ichiñi maatakanacajay! Ancha ana wali sufraquiča. ¡Tjapa tii yokquiz žejlñi žoñinacajay! Anchaž llact'azaquiča, castictaž cjequiča. ²⁴ Žoñinacaqui quirquiz ticziž cjequiča. Yekjap žoñinacacazti tanžcu chjichtaž cjequiča yekja nacionquin. Nižaza yekja wajtchiz žoñinacaqui tii wajtchiz žoñinaca mantaquiča, nii yekjanacž timpu tucuzinzcama, nižaza Yooz munañpa timpucama.

²⁵ ‘Jalla nekztanaqui tjuñquizimi jiižquizimi warawarquizimi, jalla ninacžquiz siñalanaca wataquiča. Nižaza pajk kot ljojkiž kjawaquiča. Jalla nižtiquiztan tii yokquiz žejlñi žoñinacaqui walja tsucchi kuzziz cjequiča, nižaza turwayžinta kuzziz cjequiča. ²⁶ Arajpachquin žejlñi kjananacami chjekinskattaž cjequiča. Jalla nii cheržcu žoñinacaqui pinsaquiča, tii muntu kjažt wataquejo, jalla nii. Tii muntu

tucuzinz tjewznaquiča. Jalla nižta watan žoñinacaqui tsucscukaz tismayaquiča. ²⁷ Jalla nekztanaqui žoñinacaqui wejr, nii tsewtan cuchanžquita Yooz Zoñi, quejpžquiñi cheraquiča. Walja kjancan wejt azi tjeežcan tsjir taypiquiz tjonacha. ²⁸ Jalla nižta anawalinaca wati kallantan, ančhucqui walja Yoozquin kuzziz cjee. Achamiž wayta, tsewcchucča cherna. Wajillaž ančuca ultim liwriiz tjuñi tjonachiča.

²⁹ Nižaza Jesusaqui tii quintu quint'ichiča tuž cjican:

—Higo muntiquiztan naazna; čjul muntimi naazna. ³⁰ Ančhucmi tsjii munti ch'ojñapachaž c'ajan tuž zizza, kjutunz timpu žcatžinča, jalla nii. ³¹ Jalla nižta irataž tii weriž čhiitanaca watan, ančhucqui tuž zizaquiča, Yooz mantiz tjuñi žcatžinča, jalla nii.

³² 'Tii razunal cjiwča. Ima tjapa tii timpuquiz kamñi žoñinacaž ticznán, tjapa weriž čhiitanaca wataquiča. ³³ Arajpachami yokami tucuzinznaquiča. Wejt takuzti anapanž tucuzinznaquiča, panž cumplisnaquiča.

³⁴ 'Ančhucqui persunpachquiz cwitaza. Ančhucqui anaž turpi kuzziz cjee. Ana wali kamz cjen, nižaza licz cjen, nižaza tii wir cusasanacžquiz kuz tjaaz cjen, jalla nuž cjen žoñinacaqui turpi kuzzizza. Ana zuma kaman Yooz tjonz tjuñi tiripintit ančhuc tanaquiča ³⁵ tsjii trampaqui tiripintitž tanža, jalla nižta irataž Yoozqui tii muntuquiz ana wali kamñi žoñinaca tiripintit tanaquiča, casticzjapa. ³⁶ Ančhuczi listu tjaczi tjewzñi cjee. Zapuru ančhucqui Yoozquiztan azziz cjisjapa mayiza, tjapa watñi anawalinacquiztan atipzjapa, nižaza tsewctan cuchanžquita Yooz Zoñž yujcquiz zuma prisintizjapa.

³⁷ Jalla nuž tjaajinčiča Jesusaqui. Majiñqui Jesusaqui timpluquiz tjaajnatča zapuru. Weenqui Olivos cjita curullquin želi okatča. ³⁸ Tjapa žoñinacaqui wentan timpluquiz tjonatča Jesusiž taku nonžni.

22

JESUSA TANZ TANTIITA

¹ Jalla nekztanaqui ana liwaturchiz t'anta lujlz pijjsta irantižcatča. Nii pijjstaqui pascua cjitatača. ² Nii oraqui timplu jilirinacami lii tjaajiñi maestruncami, “¿Jaknužt Jesusa conas?” cjican kazziča. Pero ninacaqui parti žoñinaca walja ekskú, ana conitachiča.

³ Jalla nekztanaqui Satanás cjita zajraqui Judas kuzquiz luzziča. Judasqui Iscariote cjitazakaztača. Judasqui parti tuncapan illzta žoñinacžquiztan nekztantača. ⁴ Judasqui timplu chawc jilirinacžtanami, timplu zultatž jilirinacžtanami parli ojkchiča. Ninacžtan zalžcu, parličiča, jaknužt ninacž kjarquiz Jesusa intirjas, jalla nii. ⁵ Jalla nuž Judas parlitiquiztan quintra žoñinacaqui ancha cuntintutača. Paaz tjaaz compromitchiča. ⁶ Jalla nižtiquiztan Judasqui asiptičiča, “Way” cjican. Nekztanaqui tantiya kallantičiča, jaknužt ana tama žoñi želan Jesusa intirjas, jalla nii.

SANTA CENA PAACHICHA

⁷ Jalla nekztanaqui ana liwaturchiz t'anta lujlz pijjstaqui irantižquičiča. Nii pijjstiquiz tsjii uuzi wilana conspantača, pascua pijjsta paazjapa. ⁸ Nekztanaqui Jesusaqui pucultan niž tjaajintanaca cuchančiča. Pedružtan Juanžtan ninacatača. Ima cuchancan ninacžquiz tuž cjichiča:

—Ančhucquiž oka, učumnacaž pascua čhjeri lujlzjapa, tjaczca.

⁹ Nekztanaqui nii pucultan tjaajintanacaqui Jesusižquiz pewcziča, tuž cjican:

—¿Jakziquin wejrnacqui čhjeri tjacznaquiya?

¹⁰ Jesusaqui kjaaziča, tuž cjican:

—Ančhucqui watja luzcu, tsjii žoñžtan zalaquiča kjaz luuz kuzzi. Nii žoñž wirquiz apznaquiča, jakziquin luzachaja, jalla nekz. ¹¹ Jalla nekz luzcu nii kjuychiz žoñžquiz

paljayaquiĉha, tuŝ cĵican: “Wejt Tjaajiĉi cĵiĉha: ¿Jakziquin visitz kjuya ųejlya, wejt tjaajintanacŝtan pascu ĉhjeri lujlzjapaya?” ¹² Nekztanaqui tsewcta pisuquiz tsĵii pajk kjuya tjeznaquiĉha anĉhucaquiz. Nii kjuya listu tjaczta cjequiĉha. Jalla nekz ĉhjeri lujlz tjacznaquiĉha.

¹³ Jalla nekztanaqui nii pucultanaqui ojkĉiĉha. Nekztan Jesusiŝ chiitacama watchiĉha. Jaziqi nekziqi pascu ĉhjeri kissiĉha.

¹⁴ Pascu ĉhjeri lujlz ora cjen, Jesusaqui niŝ illzta ųoĉinacŝtan misquiz julziĉha. ¹⁵ Jalla nuŝ julŝcu Jesusaqui ninacŝquiz cĵiĉiĉha:

—Wejrqui anĉhucatan tii pascu pĵiĵta ĉhjeri lujlzjapa anĉha pecchinpanĉha, ima ticzcan. ¹⁶ Anĉhucaquiz cĵiwĉha, anĉhucatan ana iya tii pĵiĵta paaĉha, ĉhjuloracamat Yooz ultimu tjapa mantaĉhaja, jalla nii oracama. Nekztan tii pĵiĵta wilta paa-aĉha.

¹⁷ Jalla nekztanaqui Jesusaqui persun kjarŝtan wasu tanzĉha. Nekztan Yooz Ejpŝquin sparaquiŝ cĵiĉiĉha. Nekztanaqui niŝ illztanacŝquiz cĵiĉiĉha:

—Tii wasu tanŝna. Anĉhuccama tojŝcuqui liczna. ¹⁸ Tekztan nawĵkchuc wejrqui uwas kjazqui anal iya licaĉha, ĉhjuloracamat Yooz tjapa mantaĉhaja, niĉcama.

¹⁹ Jalla nii licŝcuqui, Jesusaqui persun kjarŝtan t'anta tanzĉha. Nekztan Yooz Ejpŝquin sparaquiŝ cĵiĉiĉha. Nekztanaqui t'anta kĵolŝcu niŝ illztanacŝquiz tjaachiĉha, tuŝ cĵican:

—Tiiĉha wejt curpuŝ cuntaqui. Tii wejt curpuqui intirĵitaŝ cjequiĉha anĉhuca laycu. Niŝaza wejr cĵuĉŝcu, tii lujlznaquiĉha.

²⁰ Nekztan ĉhjeri lujlzcu, wasu tanzĉha. Nekztan niŝ tuqui chiĉta taku irata chi-ichizakazza, tuŝ cĵican:

—Wejt ljocqui anĉhuca laycu tjawktaŝ cjequiĉha. Wejt ljocŝtan ew ųejtz kamaĉa ut'aytaŝ cjequiĉha. Tii wazuquiztan liczqui wejt ljoc cuntiquiztanĉha.

²¹ ‘Wejt quintra tarasunĉi ųoĉiĉi wejtĉan ĉicapachaĉha tii misquiz. ²² Wejrqui tsewctan cuchanŝquita Yooz ųoĉtĉha. Wejrqui Yooz Epiŝ munaĉpi jaru jalla nii kamaĉ ĵiczquiz okaĉha. Wejt quintra tarasunĉi ųoĉŝquizzti anawaliŝ cĵisnaquiĉha.

²³ Jalla nuŝ chiitiquiztan tjaajinta ųoĉinacaqui ninacpora pewcsassiĉha:

—¿Jequit wejrnacquiztan nii tarasunĉi ųoĉi cjes? —Nuŝ cĵican ninacpora pewcsassiĉha.

¿JEQUIT TUCQUIN CJEEQUI?

²⁴ Jalla niŝ wiruĉaqui nii tjaajintanacaqui ĉh'aassiĉha, ject tucquin naazi cjeequi, jalla nii. ²⁵ Pero Jesusaqui ninacŝquiz cĵiĉiĉha:

—Chawc ĵilirinacaqui persun wajtĉiz ųoĉinaca mantiĉiĉha anawal patrunaŝtakaz. Niŝaza nii ĵilirinacaqui mantita ųoĉinacŝquiz ĵilirŝ honorakaz waytiskatĉha, “wali-pan paaĉha tii ĵiliriĉi”, cĵican. ²⁶ Anĉhuczi anaŝ niŝta paaz waquiziĉha. Antiz anĉhucqui tiŝta paaz waquiziĉha. Jakziltat tsjan chawc ĵiliriŝlaj niĉiĉi, tjowaŝtakaz cĵis waquiziĉha. Niŝaza jakziltat mantiĉiŝlaj niĉiĉi, piyunaŝtakaz cĵis waquiziĉha. ²⁷ ¿Ject tucquin chekan ųoĉeĵo? ¿Misquiz julzĉi ųoĉeĵ chekanaqui? Uŝ ¿nii misquiz atintiĉi ųoĉeĵ, jaa? Tii razunal cĵiwĉha: Misquiz julzĉi ųoĉiĉha tucquin chekanaqui. Jalla nuŝ cjenami wejrqui anĉhucaporquiz atintiĉi ųoĉiŝtakaztĉha.

²⁸ ‘Anĉhucqui wejtĉan ĉica ųejlĉinĉhucpanĉha wejtquiz anawali watanami. Wejtquiztan ana zarakĉinĉhucĉha. ²⁹ Jalla niŝtiquiztan wejrqui anĉhuc uĉaĉha, mantiĉiĉi ĵilirinaca cĵisjapa. Jaknuŝt wejt Yooz Ejpqui mantiĉiĉi ĵiliriĉi cĵisjapa wejr utĉhaja, jalla niŝta. ³⁰ Jalla nuŝ cjen anĉhucqui arajpach wajtquin wejtĉan ĉica ųelaquiĉha, niŝaza wejtĉan ĉica lujlznaquiĉha. Niŝaza nekziqi wejtĉan ĉica ĵilirŝ sillquiz julznaquiĉha tuncapan Israel t'akquiz ųoninaca pjalzjapa.

SIMON PEDRUQUI JESUSA ANA PAJĉI CHIYAQUICHA

³¹ Nekztan Jesusaqui cĵiĉiĉha:

—Simona, Simona, tiim zizaquiĉha amqui. Satanasqui am pecĉha, niiz parti cjiskatzjapa. Trigoĉtakaz layinz pecĉha, ujquiz tjojtscatzjapa. ³² Simona, am laycu tjurt'iĉinĉinĉha ana juc'anti upa kuzziz cjeyajo. Amqui Yoozquin tjapa kuztan quejpĉcu am jilanaca yanapaquiĉha tjup kuzziz tjurt'ajo.

³³ Nekztanaqui Simonaqui cjichiĉha:

—Wejt Jiliri, wejrqui listuĉha amtan chica ojkzjapa; carsilquizimi lusasaĉha; nizaza amtan chicapachami ticsnasaĉha.

³⁴ Jalla nuĉ chiitiquiztanaqui Jesusaqui cjichiĉha:

—Pedro, amquiz chiyuĉha, ima wallpaĉ kjawan, amqui wejt puntuquiztan nicaquiĉha. Chjep wilta wejr ana pajnim chiyaquiĉha.

JESUSIZ CHIIZINTA TAKUNACA

³⁵ Jalla nekztanaqui Jesusaqui paljaychiĉha, tuĉ cjican:

—Tuquiqui wejrqui anĉhuc cuchanchinĉha ana quelzziz, niĉaza ana paazziz, niĉaza ana yekjat ĉhjatchiz. Jalla nuĉ okan ĉanĉhucaquiz ĉhjulut pjaltichiya?

Nekztanaqui ninacaqui kjaaziĉha:

—Anaĉ ĉhjulumi pjaltichiĉha, —cjican.

³⁶ Nekztanaqui Jesusaqui ninacĉquiz cjichiĉha:

—Anziqui jakziltat quelzziz cjeĉhaja, nii quelzqui ĉhjicha. Niĉaza jakziltat paazziz cjeĉhaja, nii paazqui ĉhjicha. Jakziltat ana armichiz ĉejlĉhaja, persun chaquita tuyĉla, arma kjayĉjapa. ³⁷ Anĉhucaquiz chiyuĉha. Wejt puntuquiztanaqui Yooz takuqui tuĉ cjiĉha: “Castictaĉ cjequiĉha anawal ŉoĉinacĉtan chica”. Wejt persunquiz cumplistanĉha nii cjirta Yooz takuqui. Niĉaza tjapa cjirta Yooz takuqui wejt puntuquiztan cumplistanĉha.

³⁸ Jalla nekztanaqui ninacaqui cjichiĉha:

—Wejt Jiliri, tekzi pizc arma ĉejlĉha.

Jesusaqui kjaaziĉha:

—Nuĉquizka cjila, —cjican.

JESUSAQUI YOOZ EJPZQUIN MAYIZICHICHA

³⁹ Jalla nekztanaqui Jesusaqui ulanchiĉha. Olivos cjita curullquin ojkchiĉha, jalla nicju ojkĉipantaĉha. Tjaajinta ŉoĉinacaqui Jesusiĉquiz apziĉha. ⁴⁰ Olivos cjita curulla irantiĉcu, Jesusaqui cjichiĉha:

—Yooz Ejpĉquin mayiza ana ujquiz tjojtsjapa.

⁴¹ Nekztanaqui Jesusaqui niiz tjaajintanacĉquiztan ŉoĉiiz maz ĉhjacta, jalla nuĉullquin ojkchiĉha. Jalla nicju quillsiĉha Yooz Ejpĉquin mayizizjapa. ⁴² Mayizican cjichiĉha:

—Yooz Tata, amqui munaquiĉ niiqui, wejr liwriyalla tii sufrisquiztan. Pero anal wejt kuzcama ojkz pecuĉha. Jaknuĉ am kuz munĉhaja, jalla niicama ojkz pecuĉha.

⁴³ Jalla nii oraqui arajpachquiztan tsjii Yooz Epiĉ cuchanĉquita anjilaqui jecĉquichiĉha, Jesusa azi tjaazjapa. ⁴⁴ Jesusaqui jalla nuĉ ancha llact'azcan, tjapa aztan Yoozquin mayizatĉha. Jalla nuĉ mayizan ancha pjalni pjatziĉha ljocĉtakaz ĉhjujatĉha yok kjutni.

⁴⁵ Yoozquin mayiziz ŉerĉcu, tsijtsiĉha Jesusaqui. Nekztanaqui niiz tjaajintanacĉquiz quejpchiĉha. Ninaca llaquizinpantiĉ tjajatĉha. Nuĉ cjen Jesusaqui tjajni zalchiĉha.

⁴⁶ Jalla nekztanaqui Jesusaqui cjichiĉha:

—ĉAnĉhucqui kjaĉtiquiztan tjaj-jo? Zaazna, Yoozquin mayiza ana ujquiz tjojtsjapa.

JESUSA PRESO TANTA

⁴⁷ Jesusaĉ ima parla ŉerznan, walja ŉoĉinaca tjonchiĉha. Judas cjita ŉoĉiqui tucquinpan tjonchiĉha. Judasqui nii tuncapan illzta ŉoĉinacĉ partiquiztantaĉha. Nekztan Jesusiĉquin macjatchiĉha ĉhjulzjapa. ⁴⁸ Jesusaqui Judasquiz cjichiĉha:

—Judas, ¿wejr tsjii chjulžcum amqui tarazunaquiya? Wejrtča Yooz cuchanžquita zoñtqui.

⁴⁹ Jesusižtan žejlñi zoñinacaqui jalla nižta cheržcu, pewcziča, tuž cjican:

—Wejt Jiliri, ¿cuchillu armižtan tjurt'aquiya?

⁵⁰ Tsjii nii tjaajintanacžquiztan timplu jilirž piyuna čhjojritchičha, žew cjuñi chjajtžinchiča. ⁵¹ Pero Jesusaqui cjichiča:

—Nužquizkaz cjee. Armižtan ana iya tjurt'aquiča.

Nekztanaqui nii orapacha Jesusaqui nii piyunž cjuñi lanžcu čhjetinchiča. ⁵² Timplu chawc jilirinacami nižaza timplu zultatž jilirinacami, nižaza wajt jilirinacami, jalla ninacami Jesusa preso chjichi tjonchiča. Ninacžquiz paljaychiča Jesusaqui, tuž cjican:

—¿Kjažtiquiztan ančhucqui cuchillu armižtan, nižaza tuñžtan tjonchinčhucta, wejr tanzjapaya? ¿Wejrqui tjañ zoñtkaya? ⁵³ Zapuru timpluquiz kamchinča ančhucatan chica. Nii oraqui wejr ana kjaž cjichinčhucča. Pero anziča ančuca tanz oraqui. Tii orakaz zumchiquiz kamñinacaqui mantasača.

PEDRUQUI JESUSA ANA PAJÑI CHIICHICA

⁵⁴ Jalla nekztanaqui zoñinacaqui Jesusa preso tanchičha. Tanžcu timplu chawc jilirž kjuya chjitchičha. Pedruqui ažkquiztanalla apziča. ⁵⁵ Jalla nii jilirž kjuy patio taypiquiz tsjii uj luminaru taaziča. Zoñinacaqui uj muytata julzi želatča. Nižaza Pedruqui ninacžtan chica julzi želatča. ⁵⁶ Jalla nuž uj kjanquiz julzi želan, tsjaa piyun žonqui Pedro žejlñi cherchinča. Nekztan naaqui cjichinča:

—Tii zoñiqui nii zoñžtan chica ojklayñitala, niž tiic, ¿ana jaa?

⁵⁷ Pedruzti nuž cjitiquiztan nicchiča, tuž cjican:

—Cullaca, nii žoñi anal pajuča.

⁵⁸ Jalla niž wiruñpacha, tsjiizuñ Pedro cherchizakazza. Jalla nuž cheržcu, cjichiča:

—Amqui nii parti žoñimla.

Nekztanaqui Pedruqui kjaaziča; tuž cjican:

—Anapanča wejrqui.

⁵⁹ Tsjii orquiztanaqui yekja zoñiqui paljaychizakazza, tuž cjican:

—Ultim werara, tii zoñiqui nii zoñžtan chica ojklayñipantala. Tiiqui Galilea wajtchiz zoñizakazla.

⁶⁰ Jalla nekztanaqui Pedruqui cjichiča:

—Jila, čhjulukam nižta chiičhani, anal zizuča.

Jalla nuž chiyan nii orapachaqui tsjii wallpi jora kjawchiča. ⁶¹ Jalla nuž wallpi jora kjawan, Jesusaqui Pedruz kjutñi kjutžcu cheržquichiča. Jalla nižtiquiztan Pedruqui, Jesús Jilirž tuqui chiita cjuñziča. Tuquiqui Jesusaqui cjichiča: “Ima wallpaž kjawan, amqui wejt puntuquiztan nicaquiča. Chjep wilta wejr ana pajñim chiyaquiča”.

⁶² Jalla nuž watžcu, Pedruqui ulanchičha. Nuž ulanžcu ancha kaachiča, Jesusa ana pajñi chiižcu.

⁶³ Jesusa itžni zoñinacaqui walja iñarchičha. Nižaza Jesusa wjajtchiča. ⁶⁴ Nižaza Jesusiž čhjucqui chawjczinžcu yujcquiz kijtchiča, tuž cjican:

—¡Tantiyalla! ¿Ject am kijchjo?

⁶⁵ Nižaza niž quintra čhjul anawalinacami chiichiča, nuž iñarchičha.

JESUSA JILIRINACZ YUJCQUIZ CHJICHTA

⁶⁶ Tjuñiž tjewctanalla, tjapa judío jilirinacaqui juntassiča, wajt jilirinacami, timplu jilirinacami, lii tjaajiñinacami, jalla ninacami. Jalla nekztanaqui Jesusa chawjc parliz kjuya chjitchičha. Nicju ajczi jilirinacžquin apantichiča. Nekztan jilirinacaqui nižquiz pecunchičha, tuž cjican:

⁶⁷ —Jaziqui am chiya, ¿ampanim Cristumpanikaya?

Jesusaqui kjaaziča, tuž cjican:

—Wejrqui “jesalla” cjež niiqui, anaž wejr criyaquiz ančhucqui. ⁶⁸ Nižaza wejrqui ančhucquiz pewcznaž niiqui, anaž wejr werara kjaazta cjeeča. Nižaza wejr anaž cujtznaquiča ⁶⁹ Wejrqui tsewctan cuchanžquita Yooz Zoñtča. Tekztanpacha wejrqui tjapa azziz Yooz Ejpž žew latuquiz julzil cjeeča. —Jalla nuž kjaaziča Jesusaqui.

⁷⁰ Jalla nekztanaqui tjapa nii žejlñi zoñinacaqui pecunchiča, tuž cjican:

—¿Am Yooz Majchimpanikaya?

Nekztan Jesusaqui kjaaziča, tuž cjican:

—Wejrpanča, ančhucž pecunča, jalla nužupanča.

⁷¹ Jalla nekztanaqui ninacaqui cjichiča:

—¿Čhjul juc'antiž tisticu tumpasajo? Učhumpachala niž persun ata chiiñi nonztaqui, ana wali chiichiča, “Yooz Majchča wejrqui” cjican.

23

JESUSIZTAN PILATO CJITA JILIRZTAN

¹ Jalla nekztanaqui tjapa nii žejlñi jilirinacaqui tsijsiča. Nekztanaqui Jesusa chjitchiča Pilato cjita jiliržquin. ² Jalla nicju uj tjojtñi kallantichiča, tuž cjican:

—Wejrnacqui tii zoñi wajtchinča, tii wajtchiz zoñinacžquiz anawaliž aptjapcan zelatča. Jalla nuž wajtchinča. Tii zoñizakaz cjiča: “Učhumqui Romanž jilirž tasa ana tjaz waquiziča” jalla nuž cjiča tiiqui. Nižaza cjiča, “Wejrtča Yooz cuchanžquita Cristutqui”. Nuž cjican, cjiča, “Wejrtča chawc jiliritqui”.

³ Jalla nekztanaqui Pilato cjita jiliri qui tuž pewcziča:

—¿Judío wajtchiz zoñinacž chawc jilirim amya?

Nekztan Jesusaqui kjaaziča, tuž cjican:

—Jalla nužupanča, am nuž chiita, jalla nii.

⁴ Nekztanaqui Pilatuqui timplu chawc jilirinacžquiz, nižaza žejlñi zoñinacžquiz cjichiča:

—Anal tii zoñžquiz čhjul ujmi wačuča.

⁵ Nii zoñinacazti ancha ujquiz tjojtskatz pecatča. Jalla nižtiquiztan cjichiča:

—Tii zoñiqui niž tjaajintižtan waljaž tjojktila tjapa Judea yokquin žejlñi zoñinacaqui. Primiraqui Galilea yokquinž nižta paatča tiiqui. Jaziqui tekzi nižtazakaz paača.

JESUSA HERODIZQUIZ CHJICHTA

⁶ Jalla nuž nonžcu, Pilatuqui pewcziča, tuž cjican:

—¿Tiiqui Galilea yokchiz zoñikaya?

⁷ “Jesalla” cjican kjaaztan, Pilatuqui Herodes cjita Galilea chawc jiliržquin nii Jesusa cuchanchiča. Herodesqui Jerusalén wajtquiz želatča nii ora. ⁸ Jesusa cheržcuqui Herodesaqui ancha cuntintutača. Walja niž puntuiztan quintunaca nonchiča. Jalla nižtiquiztan ažkanaca Jesusižtan zalz pecatča. Jesusa milajru paañi cherz pecatča. ⁹ Herodesaqui walja pewcñi kallantichiča. Pero Jesusazti ana kjaazñi žejlchiča. ¹⁰ Jalla nicju zakaz timplu jilirinacami lii tjaajiñinacami chicapacha želatča. Ninacaqui walja Jesusiž quintra chiichiča, uj tjojtunzjapa. ¹¹ Herodesaqui zultatunacžtan Jesusa iñarchiča. Burla paachiča. Zultatunacaqui Jesusižquiz chawc jilirž punchu tjutzicha. Jalla nekztanaqui Herodesaqui wilita Pilatužquin cuchanžquichiča. ¹² Nii orauqui Herodestan Pilatužtan amigo pajassitača. Niiž tuquiqui quintratača.

JESUSA PILATUZQUIN CUCHANTA

¹³ Jalla nekztanaqui Pilatuqui juntjapchiča timplu jilirinacami wajt jilirinacami, nižaza zoñinacami. ¹⁴ Juntjapžcu, cjichiča:

—Ančhucqui wejtquiz tii žoñi zjijcchinčhucča, tuž cjican: “Tii zoñiqui zoñinacáž aptjapñicha”. Nekztanaqui ančuca yujcquiz tižquiz pecunchinla. Jalla nuž pecuntiquiztan tii zoñž ujqui ana watchinpanla, anchucaž tii zoñžquiz uj tjojtuntiquiztanaqui. ¹⁵ Herodesaqui nižazakaz ana čjul ujmi watchičha. Jalla nižtiquiztan wilta wejtquin cuchanžquitača. Ziza ančhucqui, tii zoñiqui anapanž ticz waquiziča. ¹⁶ Jaziqui cunkal casticača, nekztanaqui cutsnača.

¹⁷ Nii pijstiquiz cjenauqui Pilat jiliri qui cuzturumpichiztača, tsjii pres žoñi liwrii cuts, jalla nii. Nii cuzturumpi paañitača zoñinacáž kuz wali cjisjapa. ¹⁸ Jalla nuž Pilatuž chiitiquiztanaqui tjappacha nii zoñinacaqui kjawi kallantichiča, tuž cjican:

—¡Panž chjichla tiiqui! ¡Antiz Barrabás cutsla!

¹⁹ Jalla nii Barrabasqui carsilquiz chawctatača, nii wajtquin jilirž quintra zoñinaca aptjaptkalča, y nižaza žoñiž contkalča. Jalla nižtiquiztan carsilquiz chawjctatača. ²⁰ Pilatuqui Jesusa cuts peccan zoñinacážquiz wilta paljaychiča. ²¹ Nii zoñinacazti juc'anti altu joržtan kjawchiča, tuž cjican:

—¡Cruzquiz ch'awczna! ¡Cruzquiz ch'awczna!

²² Chjep wiltiquiz Pilatuqui paljaychiča tuž cjican.

—Tii žoñi, ¿čjul anawali paachejo? ¡Wejrqui tii zoñž uj ana wachula! ¡Anaž ticz waquiziča tiiqui! ¡Jaziqui cunkal casticača, nekztanac cutsnača!

²³ Pero nii zoñinacazti juc'anti kjawchiča, “Cruzquiz ch'awczna” cjican. Timplu jilirinacami zoñinacami ancha kjawchiča, Pilatuž kuz atipscama. ²⁴ Jalla nuž kjawtiquiztan Pilatuqui ninacáž kuzcama paachiča. Jesusa cruzquiz ch'awczcajo mantichiča. ²⁵ Nižaza Pilatuqui Barrabás cjita žoñi cutziča zoñinacáž kuzcama. Nii Barrabasqui carsilquiztača, jilirž quintra zoñinaca aptjaptiquiztan, nižaza žoñi contiquiztan. Pilatuqui Jesusa intirjichiča nii zoñinacáž kuzcama wali cjeajo.

JESUSA CRUZQUIZ CH'AWCTA

²⁶ Jalla nekztanaqui zultatunacaqui Jesusa chjitchiča, cruzquiz ch'awczjapa. Jalla nuž chjichan tsjii žoñi tanzičha cruza tjuzjapa. Nii žoñiqui Cirene wajtchiztača, Simona cjitatača. Jochquiztan tjonatča. Jalla nuž Simona tanžcu zultatunacaqui Jesusiž cruza tjuzziča. Nekztan Jesusiž wirquiz ojkkatchiča.

²⁷ Walja žoñinacaqui apznatča. Walja maatakanaca kaacan kjawcan ancha llaquita apzicha. ²⁸ Pero Jesusaqui maatakanacážquiz cheržcu paljaychiča, tuž cjican:

—Jerusalén wajtchiz maatakanaca, wejtquiztan ana kaa. Ančuca persunjapa nižaza ančuca maatinacážquiztan kaa. ²⁹ Tsjii ora tjonaquiča. Nii oraqui zoñinacaqui sufris cjen chiyaquiča, “Ana majtñi maatakanacaqui cuntintuž cjequiča. Nižaza anaž icchi maatakanacaqui cuntintuž cjequiča. Nižaza anaž piz t'ichiñi maatakanacaqui cuntintuž cjequiča”. ³⁰ Nii ora zakaz žoñinacaqui walja sufris cjen curunacážquiz paljayaquiča, tuž cjican: “Wejtnac juntuñ tjojtžca”. Nižaza lumanacážquiz cjequiča, “Wejrnacáž chjojsna, tsjii tjatta cunta”. ³¹ Tsjii ch'ojñi muntiquiz tižta paaquiz niiqui, kjoñ muntiquiz juc'ant ana wali paaquiča. —Jalla nuž paljaychiča Jesusaqui.

³² Zultatunacaqui pucultan tjañinaca cruzquiz ch'awczjapa chjitchiča Jesusižtan chica. ³³ Calavera cjita yoka irantižcu, Jesusa cruzquiz ch'awcchiča. Nižaza nii pucultan tjañinaca cruzquiz ch'awctazakaztača, tsjii tjañizti žew latuquiztan, tsjii tjañizti zkar latuquiztan. ³⁴ Cruzquiz ch'awctan, Jesusaqui cjichiča:

—Yooz Tatay, tii žoñinaca pertuna, čjulul paačhaja, anaž intintiča ninacaqui.

Nii ora zultatunacaqui Jesusiž zquiti tanzjapa, zurtiyassiča. ³⁵ Jalla nekzi žoñinacaqui walja chekznatča. Jilirinacami ancha burla paachiča, tuž cjican:

—Tiiqui yekjanaca liwriichiča. Ultim werar Cristumčhalaj niiqui, Yooziž illz-tamčhalaj niiqui, persunpacha liwriyalla.

³⁶ Nižaza zultatunacaqui burla paachiča. Macjatžcu jar vinu tirinchiča. ³⁷ Nižaza cjichiča:

—Amqui judionacž chawc jilirimčhalaj, niiqui, persunpacha liwriyalla.

³⁸ Nižaza cruzquiz Jesusiž ach juntuñ litranaca cjiirtatača. Chjep tawkquiztan cjiirtatača, griego taku, latín taku, hebreo taku. Jalla tuž cjiirtatača: “Tiicha judionacž chawc jiliriqúi”.

³⁹ Tsji ch'awcta tjañi žoñiqui Jesusižquiz ana wal taku chiichiča, tuž cjičan:

—Amqui Cristumčhalaj niiqui, persunpacha liwriyalla. Nižaza wejrnacmiž liwriya.

⁴⁰ Tsji ch'awcta tjañizti nii tjañ mazquiz ujziča, tuž cjičan:

—Amqui cruzquiz ch'awctazakazza. ¿Am anam Yooz eks, kjažtatajo? ⁴¹ Učhumqui ujquiztan sufristanča. Cruzquiz ch'awcta cjispanz waquiziča. Tii žoñizti ana čhjul ujchizza.

⁴² Nekztan nii tsji tjañ žoñiqui Jesusižquiz paljaychiča, tuž cjičan:

—Jesusa, čhjulatorat amqui mantiz kallantačhaja, jalla nii ora wejr cjuñznalla.

⁴³ Nekztanaqui Jesusaqui kjaaziča, tuž cjičan:

—Weraral amquiz cjiwčha, tonjtanpacha amqui wejttan chica cjequiča, Paraíso cjića zuma yokquinaqui.

JESUSAQUI TICZICHA

⁴⁴ Nii oraqui taypuruž cjisnatča. Tjapa nii yokaqui zumchi cjissiča, majñakak ora-cama. ⁴⁵ Tjuñiqui zumchi cjissizakazza. Nižaza pajk timplu cortina chicata wjajrzyča.

⁴⁶ Jalla nekztanaqui Jesusaqui altu joržtan kjawchiča, tuž cjičan:

—Yooz Tatay, am kjarquiz wejt animu cumpjiyuča.

Jalla nuž chiižcu, ticziča.

⁴⁷ Jalla nuž watchi cheržcu tsji romanž zultat jiliriqúi Yooz honora paljaychiča, tuž cjičan:

—¡Ultim weraratakalča, tiiqui lijitum žoñitakalča! Ana ujchiztakalča.

⁴⁸ Nižaza nuž watchi cheržcu tjapa nii cherñi žoñinacaqui ancha llaquita ojkchiča.

⁴⁹ Jesusiž mazinacami nižaza nii Jesusa Galilea wajtquiztan apzi maatakanacami ažkquiztan chekzcan quirchiča. Tsijsucakaz cheksiča nii watñiqui.

JESUSIZ CURPU SIPULTURQUIZ TJATZTA

⁵⁰ Tsji zuma žoñi želatča José cjića. Yooz mantitacama kamñitača. Judea yokquin Arimatea wajtchiz žoñitača. Judiuž jilirinacž partitača. ⁵¹ Nii zuma Josequi Yooz mantiz tjuñiž tjewšnipantača. Nižaza niiqui anatača Jesusa konz kuzzizqui parti jilirinacžtanaqui. ⁵² Nekztan Pilatužquin ojkchiča Jesusiž curpu mayi. ⁵³ Nekztanaqui Josequi Jesusiž curpu cruzquiztan apakžcu tsji wali pajk pañužtan capziča. Nekztanaqui sipulturquiz tjaťziča. Nii sipulturuqui wali pajk mazquiz pjettakalča. Anatakalča yekja almami tjatta niiqui. ⁵⁴ Jeejz tjuñi žcatžintiquiztan, žoñinacaqui tjacznatča jeejz tjuñquiz žejlžjapa. ⁵⁵ Nii Galilea yokquiztan Jesusižtan chica tjonchi maatakaqui Juzquiz apziča, Jesusiž sipulturu cheri, jaknužt tjaťtažlaja, nii cheri. ⁵⁶ Jalla nekztanaqui persun kjuya quejpžcu, zuma ulurchiz aceitenaca nižaza tjalinz cremanaca jalla nii tjaťziča. Nekztanaqui jeejz tjuñquiziqui jeeziča, judiuž lii jaru.

24

JESUSAQUI JACATATCHICHA

¹ Tumincuqui simana kalltiznan maatakanacaqui Jesusiž sipultura ojkchiča walja wentan. Tjaťta ulurchiz aceitenaca chjiťchiča, Jesusiž curpu tjalinzjapa. Jalla nuž okan yekja maatakanacaqui cumpant'ichizakazza. ² Jalla nicju irantižcu nii sipulturu pjucžta mazqui cjetžta cherziča. ³ Nekztanaqui sipulturquiz luzziča. Pero Jesusiž curpuqui ana wajťchiča. ⁴ Jalla nižtiquiztan ninacž kuz turwayskatatča. Ana jaknužquin zizi atchiča, čhjulu paachuca, jalla nii. Nuž želan pucultan luctak žoñižtakaz tsijtsi cherziča. Ninacž zquiti walja lliťatča. Maatakanacžtan chica

cjissičha. ⁵ Jalla nuž cheržcu walja tsucchičha maatakanacaqui. Tuzi t'okzičha. Jalla nuž cjen pucultan luctakažtakaz anjilaqui chiižinchičha maatakžquiz, tuž cjican:

—¿Kjažtiquiztam ančhucqui ticzinacporquiz žejtñi žoñi kjurjo? ⁶ Anaž tekz žejlčha niiqui. Jacatatchičha niiqui. Ančhucž cjuñzna, Galilea yokquiz ojklayan Jesusaqui nižta mazinchipanla, jalla nii. ⁷ Nicju Jesusaqui mazinchičha, “Yooz Epiž cuchanžquita Zoñtčha wejrqui. Ujchiz žoñinacž kjarquiz intirjital cjeečha. Nižaza cruzquiz ch'awczcu contal cjeečha. Pero čhjep majquiztanaqui jacatatačha”. Jalla nuž Jesusaqui mazinchi-tačha.

⁸ Jalla nuž chiyana maatakanacaqui cjuñzičha Jesusiž mazintanaca. ⁹ Jalla nekztanaqui sipulturquiztan quejpžcu, tjappacha quint'ichičha niž tuncamani illzta žoñinacžquiz, nižaza tjapa nekz žejlñi žoñinacžquiz. ¹⁰ Jalla nii quint'iñi maatakanacaqui tižta tjuuchiztačha: María Magdalenatačha, Juanatačha, Jacobuž maatačha Mariiqui, nižaza tsjii kjaž yekja maatakanacatačha. Jalla ninacaqui Jesusiž illzta žoñinacžquiz quint'ichičha, jaknužt watchi, jalla nii. ¹¹ Jalla nii maatakanacž quint'ita anapan criičičha Jesusiž illzta žoñinacaqui.

—¿Čhjulukat lucuratažtakaz chiičhani nii maatakanacaqui? —jalla nuž cjichičha Jesusiž illzta žoñinacaqui.

¹² Jalla nuž ana crižcumu Pedruqui ulanžcu sipulturu cherzñi zajtchičha. Colžcu sipulturu kjuylchuc cherzičha. Nii capžta pañunaca tsjii latu chjojžta želatčha. Jalla nii cheržcu, walja kuzquiz pinsican ojkchičha, čhjulut watčhaja, jalla nii.

EMAUS CJITA WAJTQUIN OJKTA

¹³ Nii noojpacha pucultan Jesusiž tjaajinta žoñinacaqui Emaús cjita watjaž okatčha. Emaús watjaqui tsjii tuncaman kilometrotačha Jerusalén wajtquiztan. ¹⁴ Jiczquiz ojkan, ninacpora parlassatčha, tjapa Jesusiž puntu watchinaca, jalla nii. ¹⁵ Nuž parlasan, Jesusapachačha žcatžinžquichi. Nekztan ninacžtan chica ojkchičha. ¹⁶ Jesusižtan chica ojkanami, nii pucultanaqui anapan pajñi cjissičha. ¹⁷ Jalla nekztanaqui Jesusaqui ninacžquiz pewczičha, tuž cjican:

—Jiczquiz ojkan, ¿čhjul puntu ančhucqui parlasjo? ¿Kjažtiquiztan llaquita ančhuc ojkjo?

¹⁸ Tsjiizuñqui Cleofás cjitatačha. Jalla niiqui kjaazičha, tuž cjican:

—Tjapa žoñinacaqui Jerusalén wajtquiz wajtchi quintu zizza. Am nekz žejlcan, ¿nii watchinaca anam ziz, jaa?

¹⁹ Nekztanaqui Jesusaqui kjaazičha, tuž cjican:

—¿Čhjulu watchitaya?

Nekztanaqui nii pucultanaqui cjichičha:

—Tii quintu žejlčha. Tsjii Jesusa cjita žoñi želatčha, Nazaret wajtchiz žoñi. Yooz taku paljayñi profetatačha niiqui. Yooz Ejpž yujcquizimi žoñinacž yujcquizimi walja Yooz aztan milajrunaca paachičha. Nižaza Yooz taku zumapan parličičha. ²⁰ Jalla nekztanaqui učhum timplu jilirinacami učhum wajt jilirinacami nii Jesusa intirjichičha cruzquiz ch'awczjapa, conzjapa. ²¹ Wejrnacqui cjetučha, “Niiqui Israel wajtchiz žoñinaca liwriyaa” cjichintačha. Nižaza tonjtanpacha čhjep majčha, tižta watchiqui. ²²⁻²³ Wejtnacaquiztan tsjii kjaž maatakanacaqui wentan Jesusiž sipulturu cherzñi ojkchičha. Jalla nekztanac “Jesusiž curpu ana žejlčha” cjican tjonchičha. Tjonžcu quint'ichičha, tižta. Sipulturquin anjilanaca chertkalčha. Anjilanacaqui cjitkalčha “Jesusaqui vivo žejtchičha” cjican. Jalla nuž quint'itkalčha maatakanacaqui. Jalla nuž quint'itiquiztan tsucchinčha wejrnacqui. ²⁴ Jalla nii quintu nonžcu tsjii kjažt wejtnaca mazinacaqui sipulturu cherzñi ojkchičha. Nii maatakaž quint'ita, jalla nižtapacha cherzičha. Pero Jesusa ana cherčičha.

²⁵ Jalla nekztanaqui Jesusaqui cjichičha:

—Ancha ana intintiñi ančhucqui. ¿Kjažtatajo? ¡Ancha ch'aman criichinčhucča tjapa Yooz taku paljayñi profetanacž cjiirtaqui! ²⁶ Ima honorchiz mantican, Cristuqui nuž sufrispantaž niic, ¿ana jaa?

²⁷ Jalla nekztanaqui Jesusaqui ninacžquiz tjaajñi kallantichiča, tjapa cjiirta Yooz takunaca niž puntuquiztan, jalla nii. Tjaajincan, Moisés cjiirta libruquiztan kallantichiča. Nižaza tjappacha Yooz taku paljayñi profetanacž libruquiztan tjaajinchiča niž persun puntuquiztan.

²⁸ Jalla nekztanaqui jakziquin ojektčhaja, jalla nicju irantitan, Jesusaqui tira wajtz cjichitača. ²⁹ Nii pucultan žoñinacaqui Jesusižquiz rocatča, tuž cjican:

—Wejtnacatan žela. Tjuñi zezillaž cjissa, joz zumča.

Nekztanaqui Jesusaqui ninacžtan chica tsjii kjuyquiz želi luzziča. ³⁰ Nekztanaqui tjapa ninacaqui misquiz julziča. Nuž julžcu Jesusaqui t'anta tanzicha niž kjaržtan. Nekztanaqui Yooz Ejpžquin sparaquiž cjichiča. Nekztan ninacžquiz tojziča. ³¹ Nuž paan nii pucultan žoñinacaqui Jesusa pajñiž cjissiča, čhjujqui cjetžintažtakaz. Pero nii orapacha Jesusaqui liwj katchiča. ³² Nii pucultanaqui ninacpora parlassiča, tuž cjican:

—Učumnacatan jiczquiz okan nižaza Yooz taku tjaajnan, učumnaca kuzqui ancha zint'atča. Jalla nižtataž, ¿ana jaa?

³³ Jalla nekztanaqui ana tjewžcu Jerusalén watja quejpchiča. Jalla nicju Jesusiž tuncaman illzta žoñinacžtan zalchiča, yekja mazinacžtan juntazzi. ³⁴ Ninacaqui cjichiča:

—Ultim werara jacatatchipanča Jesusa Jiliriqi. Simonaqui zakaz cherchiča.

³⁵ Nekztanaqui nii pucultanaqui zakaz quint'ichiča, jaknužt jiczquiz okan, ninacžquiz watchaja, jalla nii. Nižaza jaknužt Jesusižquiz pajtčhaja t'anta tojznan, nii quint'ichizakazza.

JESUSAQUI TIRIPINTIT PARIZICHICHA

³⁶ Jalla nuž parlan, Jesusapachača ninacž taypiquiz tsijtsiqui. Jesusaqui ninacžquiz tsaanchiča, tuž cjican:

—¡Zuma kuzziz cjee!

³⁷ Ninacaqui ancha ispantichi cjissiča, ancha tsucchiča. Pinsichiča, “Almaž caa” cjican. ³⁸ Pero Jesusaqui cjichiča:

—¿Kjažtiquiztan ančhucqui tsucchinčhucta? ¿Kjažtiquiztam wejt puntuquiztan ančuca kuzquiz turwaysita? ³⁹ Wejt kjaraz cherna. Wejt kjojchaž cherna. Wejr-pachača. Lanzna. Chera. Tsjii alma animuqui ana janchichizza, nižaza ana tsijchizza. Ančhucqui cherča, wejrtča janchichizmi tsijchizmi.

⁴⁰ Jalla nuž chiican, Jesusaqui kjaranaca kjojchanaca tjeziča. ⁴¹ Jalla nekztanaqui nii žejlñi žoñinacaqui kuzquiz pinsichiča, “Jesusaqui žejlča werara, ana werara”, nii. Nižtami cuntintutača. Ispantichi želan, Jesusaqui ninacžquiz cjichiča:

—Ančhucalta ¿čhjulut lujlzjapa žejl?

⁴² Nekztanaqui Jesusižquiz tjaachiča ch'iz canca, nižaza mazk'a. ⁴³ Jesusaqui nii čhjeri tanžcu lujlchiča ninacaž cheran. ⁴⁴ Nekztanac cjichiča:

—Tuquiqui ančhucaltan žejlcan ančucaquiz mazinchintača, jaknužt wejtquiz watastanzlaja, jalla nii. Jaziqi cumplispantača tjapa wejt puntuquiztan cjiirta Yooz takunaca. Moisesqui wejt puntuquiztan cjiirchiča, nižaza tuquita Yooz taku paljayñi profetanacaqui cjiirchizakazza wejt puntuquiztan. Nižaza salmos cjita liwruquiz cjiirta zakaztača wejt puntuquiztan. Jalla nii tjapa cumplispantača.

⁴⁵ Jalla nekztanaqui Yooz taku tjaajincan zumpacha intintiskatchiča. ⁴⁶ Nižaza cjichiča:

—Jalla tuž cjiirtatača. Cristuqui ticspantača. Nižaza čhjep majquiztan jacatatspantača. ⁴⁷ Nekztan Cristuž mantita kamañquiz kamcan žoñinacaqui tjapa kjutni nacionanacaran liwriiñi taku paljajstanča. Jerusalén wajtquiztan liwriiñi taku paljayi kallantistanča. Jalla tuž cjican, paljayaquiča, “Yoozquin kuzziz cjee, nižaza kuznaca campiya, ujnaca pertunta cjisjapa”. ⁴⁸ Ančhucqui jalla nižtapacha paljayaquiča. Tisticunacača ančhucqui. ⁴⁹ Yooz Ejpqui ančhucaquiz taku compromitchiča ančuca kuzquiz Espíritu Santu cuchanzjapa. Wejrqui ančucaquiz wajilla cuchanzcača nii wejt Yooz Epiž compromitta Espíritu Santo, jalla nii. Nižaza tii Jerusalén wajtquizpachaž kamla, tsewctan cuchanzquita Espíritu Santuž azi tanzcama.

JESUSA ARAJPACHQUIN CHJICHTA

⁵⁰ Jalla nekztanaqui Jesusaqui ninaca chjitchiča wajtž tjiya, Betania cjita watjacama. Jalla nicju kjara waytižcu, ninaczquiz cjichiča:

—Yooz Ejpqui ančucaquiz zuma yanapla.

⁵¹ Jalla nuž chiižcuqui, Jesusaqui ninaczquiztan zarakchiča. Tsewcchucpacha waytiscu chjichtatača. ⁵² Nii ecta žoñinacaqui Jesucristuž honora paljayžcu Jerusalén cjita watja ancha cuntintuž cuttižquichiča. ⁵³ Jalla nicju ninacaqui timpluquiz pan žejlchiča, Yooztajapa honora waytican. Jalla nužoj cjila. Amén.

EL SANTO EVANGELIO SEGUN SAN JUAN

YOOZ TAKU CJITACHA JESUCRISTUQUI

¹ Ima tii muntu želan Jesucristo želatča. Jalla niičha Yooz Taku cjita. Nižaza Yooz Ejpžtanča. Niimi Yoozzakazza. ² Primirquiztanpacha niiqui Yooz Ejpžtanpanča. ³ Jalla niíž cjen Yoozqui tjappacha paachiča. Tjapa niíž paatacamača. Anaž yekjaž paataqui žejlča. ⁴ Jalla niizakazza žeti tjaachiqui. Nižaza žejtcan žoñinacaqui persun kuzquiz zuma kamaña zizasacha. Tsjii kjanažtakaz Jesucristuqui Yooz zuma kamaña žoñž kuzquiz zizkatñičha. ⁵ Jaknužt tsjii kjanaqui zumchiquiz kjančhaja, jalla nižta Jesucristuqui zumchiquiz ojklayñi žoñinacž kuzquiz zuma kamaña zizkatča. Nii zumchiquiz ojklayñi žoñinacača ana zuma kamañchizqui. Pero Jesucristuž cjenpankaz Yooz zuma kamaña zizasacha.

⁶ Tsjii Yooziž cuchanžquita žoñi želatča, Juan cjita. ⁷ Nižaza Jesucristučha zuma kamaña zizkatñiqui. Juanqui Jesucristuž puntuquiztan mazñi tjonchiča, tsjii kjanažtakaz. Nižaza testicu cunta Jesucristuž puntu werara mazzinchiča. Tjapa žoñinacžquiz nuž mazzinchiča, Jesucristužquiz criyajo. ⁸ Juanqui anača ultim Yooz zuma kamaña zizkatñiqui. Antiz tsjii testicu cunta tjonchiča, nii Yooz zuma kamaña zizkatñiž puntuquiztan mazzinzjapa. ⁹ Jesucristučha ultimu Yooz zuma kamaña zizkatñiqui. Jalla niičha zapa žoñinacž kuzquiz Yooz zuma kamaña zizkatñiqui. Nižaza Jesucristuqui tii muntuquiz tjonchiča.

¹⁰ Jalla nuž tjonžcu tii muntuquiz kamchiča. Nižaza niičha tjapa tii muntuquiz žejlñinaca paañiqui. Niíž paataž cjenami tii muntuquiz žejlñi žoñinacaqui Jesucristo ana pajz pecchiča. ¹¹ Jesucristo Yooz Majchqui niíž persun wajtchiz žoñinacžquiz tjonchiča. Pero nii žoñinacasti Jesucristo ana pajz pecchiča. ¹² Pero jakziltami nii Jesucristo pajz pecchaja, nižaza niížquin tjapa kuztan criičhaja, jalla ninacaqui ultim Yooz maatinacapanž cjissa. ¹³ Jalla nuž muñchiča Yoozqui. Anaž persun maa ejpž kuzcama, nižaza anaž persun kuzcama, nižaza anaž žoñiž pinsitacama, antiz Yooziž pinsitacama žoñinacaqui Yooz maatinaca cjissa.

¹⁴ Yooz Taku cjita Jesucristuqui tii muntuquiz tjonžcu, žoñž curpuchiz wejtnacatan juntu kamchiča. Jalla tii muntuquiz kamcan Jesucristuqui Yooz zuma okzñi kuz tjeeziča. Nižaza Yooz lijitum kamañ puntunacami werara tjeeziča. Tii muntuquiz kaman, wejrnacqui niíž ancha zuma arajpach kamaña cherchinča. Niičha Yooz Ejpž zinta Majchqui. Jalla nižtiquiztan niíž tjeežta arajpach kamañaqui niíž kamañapankalča. ¹⁵ Juanqui nii Yooz Majch puntu mazzinchiča, tuž cjican:

—Jalla tiiž puntuquiztan tuqui chiichinča, tuž cjican: “Tsjiiqui tjonča wejt jarupacha. Jalla niičha wejtquiztan juc'ant chekanaqui. Ima weriž nasan pan želatkalča niiqui”.

¹⁶ Nii Yooz Majchqui tsjan juc'ant zuma kuzziz cjen učumnacaquiz zuma arajpach kamañchiz cjiskatchičha juc'anti juc'anti. ¹⁷ Tuqui timpu Moisesqui lii mantitanaca žoñinacžquiz tjaachiča. Jaziqui Jesucristuqui Yooz zuma okzñi kuz žoñinacžquiz tjeeža. Nižaza žoñinacžquiz Yooz zuma kamañchiz cjiskatcha, nižaza Yooz puntunaca zizkatča. ¹⁸ Jesucristučha Yooz Majchqui. Anapanž jec žoñimi Yooz cherchiqui. Niíž zinta Majch alajakazza Yooz cherchiqui. Nii Yooz Majchqui Yooz Ejpžtan tsjii kuzzizpankazza. Jalla nižtiquiztan niičha Yooz puntunacami werara zizkatñiqui.

JUAN BAUTISTAZ CHIITA TAKU

¹⁹ Juanž mazzintaqui Jesucristuž puntuquiztan jalla tužuča. Jerusalén wajtchiz judío žoñinacaqui Juanž puntuquiztan iya ziz pecatča. Nekztan timplu jilirinacami

timpluquiz sirwiñinacami Juanžquin pewczñi cuchanžquitatača. Ninaca pewczičha, tuž cjican:

—¿Amqui jequimtaya?

²⁰ Juanqui zumpacha mazzinchiča. Nii pewczñi zoñžquiz ana nicchiča. Mazzincan tuž cjichiča:

—Wejrqui anača Cristutqui, ančucaž tjewžtaqui.

²¹ Jalla nekztanaqui nii pewczñi zoñinacaqui wilta pewczičha tuž cjican:

—¿Jequimt amjo? ¿Elías cjita profetamkaya?

Juanqui kjaaziča, tuž cjican:

—Anača Eliastqui.

Nekztanaqui ninacaqui pewczičha, tuž cjican:

—Nii profeta tjoniz cjizpacha, ¿niimi amya?

Juanqui kjaaziča, tuž cjican:

—Wejr anača niitqui.

²² Jalla nekztanaqui ninacaqui cjichiča:

—¿Jecpant amjo? Wejrnacqui quintu chjitstanča wejrnac cuchanžquiñinacžquin. Am persun puntuquiztan ¿kjažum cjii?

²³ Nekztan Juanqui tuž kjaaziča:

—Wejrtča alto joržtan ch'ekti yokquin paljajinťqui. Tuž paljajinťča: “Yooz Jiliržtajapa zuma kamañ jicz tjaczna”. Jaknužt Isaías cjita profeta chiitčhaja, jalla nuž paljajinťča.

²⁴ Nii pewczñinacaqui fariseo zoñinacaz cuchanžquitatača, Juanžquin. ²⁵ Ninacaqui pewczizakazza tuž cjican:

—Nižtaqui amqui anaž Cristumni, nižaza anaž Eliasni, nižaza anaž nii tjonni profetamni. Ana nižta zoñimžlaj niiqui, ¿kjažtiquiztan am judio zoñinaca bautisjo?

²⁶ Juanqui ninacžquiz kjaaziča tuž cjican:

—Wejrqui kjaztankaz bautisiňča. Judio zoñinacžquiztan tsjiiqui žejlča, jalla niiqui ančhucqui anaž pajča. ²⁷ Jalla niiqui wejt jaruž tjonča. Jalla nuž cjenami niičha wejtquiztan juc'ant tsjan chekanaqui. Jalla nii atintizjapa wejrqui anal waquizuča, niiz zapat chiqui jwerzinimi, anaž cjichuca.

²⁸ Betábara cjita yokquin nuž Juanžquiz pecuntatača. Betábara cjita yokaqui Jordán cjita pujž tuunača. Jalla nicju Juanqui bautisatča.

UZI WILANAŽTAKAZZA JESUCRISTUQUI

²⁹ Jakatažuqui Juanqui Jesusa tjonni cherchiča. Jalla nuž cheržcu, tuž cjichiča:

—Cherzna. Tiiča Yoozquiztan cuchanžquita zoñi, uzi wilanažtakaz. Jalla tiiqui tii muntuquiz žejlñi zoñinacž cuntiquiztan ticznaquiča. Ujchiz zoñinacž laycu ticznaquiča, ninacaz ujnacquiztan ana casticta cjeyajo. ³⁰ Wejrqui tiiž puntuquiztan mazzinčinča tuž cjican: “Wejt wirquin tjonča tsjiiqui. Jalla niičha wejtquiztan juc'ant tsjan chekanaqui. Ima weriž nasan, niiqui želatkalča”. ³¹ Wejrqui persunpacha tii zoñi anal zizaytuča, jecčhalaj, jalla nii. Wejrqui Yooz mantita jaru kjaztan bautisiňča, Israel wajtchiz zoñinacžquiz nii pajkatta cjisjapa.

³² Nižaza Juanqui Jesusiž puntuquiztan tuž chiichizakazza:

—Wejrqui arajpachquiztan Yooz Espiritu Santo palumažtakaz chjiwžquiñi cherchinča. Nekztan nii palumaqui Jesusiž juntuñpacha cjisquichiča. ³³ Tuquiqui wejrqui persunpacha tii zoñi anal zizaytuča, jecčhalaj, jalla nii. Pero Yoozqui wejr mantichiča kjaztan bautisajo. Nižaza wejtquiz tuž cjichiča: “Espiritu Santuqui jeczquiz chjiwžcačhaja, nižaza niizquiz želačhaja, jalla niičha Espiritu Santužtan bautisniiqui. Jalla nii cheržcu niizquiz pajaquiča”. ³⁴ Jaziqui nižtapan cherchinča, jalla nižtiquiztan wejrqui ančucaquiz maznuča, tiičha werar Yooz Maatiqui, cjican.

ANDRESTAN PEDRUZTAN

³⁵ Jakatažuqui Juanqui pucultan niiz tjaajinta zoñinacžtan tsijtsi želatča. ³⁶ Jesusaž nijcchuc ojklayan, Juanqui niizquin cheržcu tuž cjichiča:

—Cherzna. Tiiča Yoozquiztan cuchanžquitaqui. Uuzi wilanažtakaz cjequiča.

³⁷ Nii pucultan Juanž tjaajintanacaqui jalla nuž chiiñi nonžcu Jesusižquiz apziča.

³⁸ Jalla nekztanaqui Jesusaqui wir kjutñi cheržcu, ninaca apzquiñi naychiča. Ninacžquiz cjichiča:

—¿Chjuluž ančhuc kjurya?

Nii apzñi zoñinacaqui tuž kjaaziča:

—Rabbí. (Rabbí cjita takuqui Tjaajiñi Maestro cjiča ninacž tawkquiztan.) ¿Jakz-iquinam am kamya?

³⁹ Jesusaqui ninacžquiz cjichiča:

—Picha. Wejttan oka, cherzjapa.

Jalla nekztanaqui tjonzñi ojkiča, jakziquin kamchitažlaja, jalla nicju. Tjuñi zezi cjen nii pucultanaqui Jesusižtan kamchiča nii zeztan ween pakara.

⁴⁰ Tsji pucultiquiztan Andrés cjitatača, Simón Pedruz lajktača. Jalla niiqui Juanž chiita nonžcu Jesusa apziča. ⁴¹ Pero Andresqui ima Jesusižtan ojklayan niiz Simón cjita jila kjuri ojkiča. Jalla niiztan zalžcu, tuž mazziča:

—Wejrqui Mesiastan zalchinča. (Ninacž tawkquiztan Mesías cjita tjuuqui Cristuž cjicha. Cristo cjita tjuuqui “Yooz illzta” cjiča.)

⁴² Jalla nekztanaqui Andresqui niiz jila Jesusižquiz zjijcchiča. Jesusaqui nii cheržcu, tuž cjichiča:

—Amqui Simona cjitamča, Jonás majch. Tekztan najwcchuc Cefas cjita cjequiča. (Cefas cjita tjuuqui Pedro cjiča, ninacž tawkquiztan. Pedro cjita tjuuqui “maz” cjiča.)

FELIPZTAN NATANAELZTAN

⁴³ Jakatažuqui Jesusaqui Galilea yokquin ojcz pinsichiča. Jalla nuž okawk cjen, Felipe cjita zoñžtan zalchiča. Niizquiz tuž cjichiča:

—Wejttanpanim chica ojklayaquiča.

⁴⁴ Nii Felipiqui Betsaida wajtchiz zoñitača. Andrestan Pedruztan nii wajtchiz zoñinacazakaztača. ⁴⁵ Jalla nekztanaqui Felipiqui Natanael kjuri ojkiča. Jalla niiztan zalžcu cjichiča:

—Tsji zoñžtan zalchinča. Niiz puntuquiztan Moisesqui cjiirchipantala Yooziž tjaata liy librunacquiz. Nižaza niiz puntu profetanacaqui cjiirchizakaztača. Niiqui Jesusa cjitača, Josež majch. Nazaret wajtchiz zoñiča nii Jesusaqui.

⁴⁶ Jalla nuž nonžcu Natanaelqui tuž cjichiča:

—¿Nazaret wajtquiztan zuma zoñi želasajo? Anaž jaz.

Felipiqui niizquiz tuž kjaaziča:

—Cheržquilay.

⁴⁷ Jesusaqui Natanael cjita zoñi macjatžquiñi cheržcu, tuž cjichiča:

—Cheržca. Nii zoñiča lijitum Israel wajtchiz zoñiqui, ana incallñiqui, nižaza zuma kuzzizza.

⁴⁸ Jalla nekztanaqui Natanaelqui Jesusižquiz pewcziča tuž cjican:

—¿Jaknužum am wejr pajjo?

Jesusaqui niizquiz kjaaziča tuž cjican:

—Ima Felipe am kjawznan, wejrqui am cherchinča, higo munti koztan.

⁴⁹ Natanaelqui tuž cjichiča:

—Tjaajiñi Maestro, am Yooz Maatimkalala, Israel zoñinacž chawc Jilirimkalala.

⁵⁰ Nekztanaqui Jesusaqui niizquiz cjichiča:

—Wejrqui chiichinča, am higo munti koztan žejlñi cherchinča, nii. Jalla nižta chiitiquiztan alaja wejtquizim kuzziz cjissamča. Pero wiruñaquí juc'ant pajk obranaca cheraquiča amqui.

⁵¹ Nižaza Jesusaqui cjichizakazza:

—Ančhucaquiz weraral cjiwča. Ančhucqui arajpacha cjetsi cheraquiča, nižaza Yooz anjilanacaqui wejt juntuñ chjiwžquiñi yawžquiñi cheraquiča. Wejrtča tsewc-tan cuchanžquita Yooz Zoñtqui.

2

ZALZ PJIJZTA

¹ Chjep majquiztan tsjii zalz pjiizta želatča Caná wajtquin, Galilea yokquin. Jesusiž maa nicju želatča. ² Nižaza Jesusaqui niž tjaajinta žoñinacžtanpacha nii zalz pjiiztiquiz kjawžtatača. ³ Jalla nuž pjiizta paan vino upzitača. Jalla nekztanaqui Jesusiž maaqui nižquiz cjichinča:

—Vino upziča.

⁴ Jesusaqui naaquiz tuž kjaaziča:

—Maataka, ¿kjažtiquiztan nii puntu wejtquiz chiijo? Wejt langz ora imaziča.

⁵ Pero naaqui nekz atintiñi sirwizunacžquiz cjichinča:

—Tiiž mantitacama ančhucž paaquiča.

⁶ Jalla nicju sojta pajk maz luuznaca želatča. Judío žoñinacaqui ajunz cuzturumpi paazjapa luuznaca joojooñitača. Zapa luuzquiz quinzakal tunc litro, patac litro, nuž kjaz luzñitača. ⁷ Nekztan Jesusaqui nii pjiizta paañi sirwizunacžquiz mantichiča, tuž cjican:

—Tii luuznacquiz ančhucqui kjaz chjiipznaquiča.

Nekztanaqui luuz joracama kjaznaca chjiipziča. ⁸ Jalla nekztanaqui Jesusaqui cjichiča:

—Jaziqui tsjii zkoluculla coožna. Nekztan pjiizta paañi patrunžquiz chjicha.

Jalla nuž niž chiitacama chjitchiča. ⁹ Nii pjiizta paañi patrunaqui mallziča nii kjazquiztan vino tucchi. Jakziquiztan tjonchi nii vino, jalla nii ana zizatča. Sirwizunacakaz zizatča. Ninacaž kjazqui cootkalča. Jalla nuž nii vino mallžcu pjiizta paañi patrunaqui nii zalzñi tjowa kjawziča. ¹⁰ Nekztan tuž cjichiča:

—Chjul žoñimi zuma vino panž tjaacha primiraqui. Nekztan kjawžta žoñinacaž zuma vino lictan nii jaru ana zuti zuma vino zakaz tjaacha. Amzti tii oracama tii ancha zuma vino čhojcham, ¿kjažtatajo?

¹¹ Jalla niitača Jesusaž primer paata milajruqui. Caná de Galilea wajtquiz paachiča. Jesusaqui nii milajru paacan, niž arajpach kamañami azimi tjeziča. Jalla nižtiquiztan nižtan chica ojklayñi žoñinacaqui nižquizimi tjapa kuz cjisiča, nižaza criichiča.

¹² Jalla niž wiruñ Capernaum wajtquin ojkiča. Niiž maatan, niž lajknacžtan, niž tjaajinta žoñinacžtan, jalla ninacaqui nižtan chica ojkiča. Jalla nicju tsjii kjaž maj kamchiča.

TIMPLU PEWZA JESUCRISTUQUI

¹³ Judío žoñinacž pascua pjiizta wajillatača. Jalla nižtiquiztan Jesusaqui Jerusalén watja ojkiča. ¹⁴ Jalla nicju timplu patiuquiz luzcu, animala tuyñinaca cherchiča. Vacanaca, uuzinaca, nižaza palumanaca jalla nižtanaca timplu patiuquiz tuyñi cherchiča. Nižaza paaz campiiñinaca ninacž puestuquiz julzi cherchizakazza. ¹⁵ Jalla nižtanaca cheržcu Jesusaqui poota zkizquiztan lazu paachiča. Jalla nekztanaqui nii laztan zancchuc liwj tirkatchiča vacanacami, uuzinacami tjapa nii tuyñinacžtanpacha. Nii paaz campiiñi žoñinacž paazmi k'ala witzinchiča, nižaza ninacž mizanacami pjokžinchiča. ¹⁶ Nekztan paluma tuyñi žoñinacžquiz ujziča tuž cjican:

—Tjapa tinaca jwesa. Wejt Yooz Ejpž kjuya anača tuyz kjuya tjaczqui.

¹⁷ Jalla nekztanaqui niiz tjaajinta zoñinacaqui cjiirta Yooz taku cjuñziča. Yooz tawk libruquiz tuž cjiirtkalča: “Am kjuya rispitta cjiskatz pecuča. Nuž pectiquiztan akztal cjeeča”.

¹⁸ Jalla nekztanaqui judío zoñinacaqui niizquiz pewcziča tuž cjican:

—Jalla nižtanaca paazjapa, ¿ject am mantichejo? Yoozqui am mantichižlaj niiqui, tsjii siñala milajruž tjeežna.

¹⁹ Jesusaqui tuž kjaaziča:

—Tii timplu pajlžta cjequiča. Nekztan čhjep majquiz wilta tsijtsnača.

²⁰ Jalla nižta chiiñi nonžcu judío zoñinacaqui cjichiča:

—Tii timplu kjuycanaqui pusi tunc sojtan wata kjuytala pero. ¿Amqui čhjep majquizkaz tii timplu tsijtsnasajo? Anapan niim atasacha amqui.

²¹ Jalla nuž nii timplu puntuquiztan chiican Jesusaqui niiz persun curpu puntuquiztanž chiyatča. ²² Jesusaž ticziquiztan jacatattan niiz tjaajinta zoñinacaqui nii chiita cjuñziča. Nekztan Yooz takumi criichiča, Jesusaž jacatatz punto cjiirta. Nižaza Jesusiž chiiitanacami criichizakazza.

²³ Pascua pjijztiquiz Jesusaqui Jerusalén wajtquiz želatča. Jalla nicju želan walja zoñinacaqui niizquin criichiča. Niiz paata milajrunacami siñalanacami, nii cheržcu criichiča. ²⁴ Jesusaqui niiz persun kuzquiz zoñinacž kuz, jaknužt cječhaja, jalla nii zizatča. Jalla nižtiquiztan Jesusaqui nii juntuñ criichi zoñinacžquiz ana juyzu paachiča. ²⁵ Jesusaqui persunpacha zoñinacž kuz jaknužt cječhaja jalla nii zizatča. Jalla nižtiquiztan niiqui anaž jec tjaajzñimi pecatča zoñinacž kuz puntuquiztanaqui.

3

JESUSIZTAN NICODEMUZTAN

¹ Tsjii fariseo zoñi želatča, Nicodemo cjita, judío zoñinacž jiliritacha. ² Jalla nii Nicodemuqui tsjii ween Jesusižquin tjonzñi ojkchiča. Nekztan Jesusižquin paljaychiča, tuž cjican:

—Tjaajiñi Maestro, zoñiiqui ana Yooz poderžtanžlaj niiqui, nekztan ana milajrunaca paasača, amiž paata milajru, nižtanacami. Jalla nižtiquiztan wejrqui zizuča, Yoozquiztan tjonchamča, Yooz obra tjeežni nižaza Yooz puntu tjaajni.

³ Jalla nekztanaqui Jesusaqui niizquiz cjichiča:

—Amquiz weraral cjeeča. Jequit ana pizc wilta nassi cječhaja, jalla niiqui arajpach Yooz wajtquiz ana kamasacha.

⁴ Jalla nižta chiiitiquiztan nii Nicodemo cjita zoñiiqui tuž pewcziča:

—Pero, ¿kjaž tsjii zoñiiqui wilta majtta cjesajo? Wilta majtta cjisjapa, ¿maa iczquiz wiltaž luzasajo?

⁵ Jesusaqui tuž kjaaziča:

—Ultimu werarapal cjiwča. Jequit kjazquiztanami Espiritu Santužquiztanami ana nassi cječhaja jalla niiqui arajpach Yooz wajtquiz ana luzasacha. ⁶ Jequit maa ejpžquiztankaz nassaja, jalla niiqui zoñž kamañchizkazza. Pero jequit Yooz Espiritu Santuquiztan zakaz nassaja, jalla niiqui Yooz Espiritu Santuž kamañchizza. ⁷ Weriž chiiitiquiztan anam am ispantaquiča. Tjapa zoñinacaqui pizc wilta nastanpanča cjiwča. ⁸ Nicjumi ticjumi tjamiqiu tjamča. Nii tjamž jora nonžcanami jakziquiztan tjamžquičhaja, jakzitchuc ojkchaja, jalla nii ana zizzuca. Jalla nižta irataž Yooz Espiritu Santuqui jecz kuzquizimiž luzasacha. Nižaza ana Yoozquin criichi zoñinacaqui criichi zoñinacž kamaña cherča. Pero nii Espiritu Santuž tjaata kamaña ana intintazucača.

⁹ Jalla nekztanaqui Nicodemuqui wilta pewcziča, tuž cjican:

—¿Jaknužupan cjes teejo?

¹⁰ Jesusaqui niizquin tuž kjaaziča:

—Amqui Israel zoñinacžquiz tjaajiñi maestrumla. ¿Jalla tii weriž chiita ana intintaz-zucakaya? ¹¹ Ultimupan wejr cjiwčha. Wejrqui tii puntuquiztan intintazcu chiyučha. Weraraž chiyučha, tii weriž zizta nižaza cherta puntunacami. Jalla nuž cjenami amqui weriž chiita anam catokčha. ¹² Tii muntuquiz watñi puntuquiztan chiyan ana intintazza amqui. Jaziqui juc'ant altu razunžtan arajpach Yooz puntuquiztan chiyanami, ¿jaknužt am intintasajo?

¹³ 'Anaž jecmi arajpachquin yawchiqui. Wejrpankal arajpach Yooz puntuquiztan zumpacha zizučha. Wejrqui arajpachquiztan chjijwžquichinčha. Wejrqui arajpachquiztan cuchanžquita Yooz Zoñtčha. ¹⁴ Nižaza wejrqui cruzquiz waytital cjistančha. Jaknužt Moisesqui tsjii korquiztan paata zkora pajk tuñquiz waytitčhaja, jalla nižta wejrqui waytital cjistančha, ¹⁵ wejtquin criichi zoñinacžquiz ew kamaña tjaazjapa, ninaca Yooztan wiñaya kamajo, ana infiernuquin sufrajo.

YOOZ EJPCHA ZOÑINACŽQUIZ OKZŃIQUI

¹⁶ Yooz Ejpqui tii muntuquiz žejlñi zoñinacžquiz ancha okžquichipančha. Jalla nižtiquiztan niž zinta Majch cuchanžquichičha, zoñinacžquiz ew kamañchiz cjiskatzjapa. Jakziltat niž zinta Majchquiz criyačhaja, ew kamañchiz cjequičha Yooztan wiñaya kamzjapa ana infiernuquin sufrajo. ¹⁷ Yooz Ejpqui niž Majch tii muntuquiz cuchanžquichičha. Niž cjen zoñinaca liwriita cjesačha infiernuquin ana casticta cjisjapa.

¹⁸ Jakziltat Yooz Majchquiz criyačhaja, jalla niiqui ana infiernuquin castictaž cjequičha. Pero jakziltat Yooz Majchquiz ana criyačhaja, jalla niiqui infiernuquin castictapanž cjequičha, Yooz zinta Majchquiz ana criitiquiztan. ¹⁹ Yooz zinta Majchčha Yooz kamaña tjeezñiqui zuma kjanažtakaz. Jalla nuž cjenaqui tii muntuquiz tjontan, zoñinacaqui ana wali kamañchiz kamzpanž pecatčha, zumchiquiz kamzpanž pecatčha. Nižaza ninacaž ana wali kamtanacaž cjen Yooz kamañchiz cjis ana pecchipančha. Jalla nižtiquiztan castictapanž cjequičha. ²⁰ Tjapa ana wali kamñinacaqui Yooz kamaña tjeezñizjapa quintrachha. Nižaza Yooz kamaña tjeezñizquiz anaž chertz pecčha, ninacž ana wali kamtanaca ana tjeezta cjisjapa. ²¹ Pero jakziltat werar Yooz kamañ jaru kamz pecčhaja, jalla niiqui Yooz kamaña tjeezñizquiz macjatžquičha kjanapacha tjeezjapa, niž zuma kamtanaca Yooz aztan kamtačha, nii. —Jalla nuž cjichičha Jesusaqui.

JUAN BAUTISTAZ CHIITA

²² Jalla nuž Nicodemužtan parližcu, Jesusaqui tjaajintanacžtan Judea yokquin ojkchičha. Jalla nicju niž tjaajintanacaqui bautiscan žejlchičha. ²³ Nižaza Juan bautiscan zakaz želatčha. Salim cjita wajt žcati Enón cjita wajtquin želatčha. Jalla nicju wacchi kjaz želatčha. Nekztan zoñinacaž tjonatčha bautista cjisjapa. ²⁴ Jalla nižtanaca watchičha, ima Juanqui carsilquin chawcta cjen.

²⁵ Jalla nekztanaqui Juanž tjaajinta zoñinacžtan tsjii kjaž judío zoñinacžtan ch'aassičha, ajunz cuzturumpi puntuquiztan. ²⁶ Juanž tjaajintanacaqui nižquin mazñi tjonchičha, tuž cjan:

—Tjaajiñi maestro, tsjiiqui amtan chica želatčha Jordán pujž tuuna. Amqui niž puntuquiztan mazzinchamčha. Jalla niiqui tekz žejlčha bautiscan. Nižaza tjapa zoñinacaqui nižtan ojkzpanž cjissa.

²⁷ Juanqui ninacžquiz tuž cjichičha:

—Yooz Ejpqui wejtquiz tsjii kamaña tjaachičha; nižaza tsjii puestuquiz wejr utchičha. Jaknužt Yoozqui zoñžquiz kamaña tjaatčhaja, jalla nii jaru zoñiqui kamz waquizičha. ²⁸ Ančhucpacha weriž chiita nonzinčhucčha. Wejr cjichinčha: Anačha wejr Cristutqui. Wejrzi niž tuqui cuchanžquita zoñtčha. ²⁹ Tsjii zalz pjiztiquiz zalzñi tjowaqui yanapñi mazinacžquiztan tsjan importantičha. Nii zalzñi tjowaqui tjunchizza. Yanapñi mazinacaqui jalla nii nonžcu cuntintučha, nižaza chipchipčha. Jalla nižta iratačha anziqui.

Wejrqui Jesusiž quintu nonžcu ancha cuntintutča. ³⁰ Niiqui juc'anti juc'anti tucquin cjistanča. Wejrzi niizquiztan juc'anti juc'anti wirquin cjistanča.

JESUSACHA TSEWCTAN TJONCHI ZOŇI

³¹ Nii tsewctan tjonchi zoñičha tjapa zoñinacžquiztan juc'anti chekanaqui. Tii yok muntuquiz kamñi zoñinacaqui tii yokjapakaz kamañchizza. Nižaza tii yokjapa kamaña puntuquiztankaz parličha. Nii tsewctan tjonchi zoñizti tjapa zoñinacžquiztan juc'antiča. ³² Nii tsewctan tjonchi zoñiqui arajpachquin čhjulut chertčhaja, nonžtčhaja, jalla nii zoñinacžquiz mazziča. Jalla nii zumanaca maztiquiztanami zoñinacaqui anaž wira criiz pecča. ³³ Jakziltat niž mazta criičhaja, niiqui tjurt'aquičha, Yooziž chiita takuqui werarapankalala, cjican. ³⁴ Yooziž cuchanzquita zoñiqui Yooz takupanž parličha. Yooz Espiritu Santučha niž kuzquiz žejlñipan, yanapzjapa. Jalla nižtiquiztan Yooz takupanž parličha. ³⁵ Yooz Ejpqui niž Majch k'aachiča. Jalla nižtiquiztan tjappacha tjaachiča niž Majch kjarquiz. ³⁶ Jalla nižtiquiztan jakziltat Yooz Majchquiz criyačhaja, jalla niiqui Yooztan wiñaya kamaquičha. Nižaza jakziltat ana Yooz Majchquiz criyačhaja nižaza ana cazačhaja, jalla niiqui anapanž Yooztan kamasacha. Nižaza Yooz Ejpqui cjiča, nii zoñiqui castictaž cjequičha.

4

JESUSIZTAN SAMARIA WAJTCHIZ MAATAKZTAN

¹ Zoñinacaqui Jesusižquiz walja tjonchiča nižtan chica ojklayzjapa, Juanžquiztan juc'ant tama. Nižaza Juanžquiztan juc'anti zoñinaca bautissicha. Jalla nii quintu ojklayan, fariseo zoñinacaqui nii quintu nonchiča. Nekztan Jesusižtan quintrazi kallantichiča. Nii zizziča Jesusaqui. ² Jalla nuž nii Jesusiž bautis quintu ojklaychiž cjenami, Jesusaqui anaž bautissičha. Antiz niž tjaajinta zoñinacakaz bautisatča. ³ Pero fariseo zoñinacaqui Jesusiž puntuquiztan nonžcu, Jesusižtan quintrazi kallantichiča. Jalla nižtiquiztan Jesusaqui Judea yokquiztan zarakchiča, Galilea yokquin quejpžquizjapa.

⁴ Jalla nii jiczquiz ojkan, Samaria yoka nuž watstantača. ⁵ Jalla nuž Samaria yokquin ojkan Sicar cjita wajtquin irantichiča. Tuqui timpu Jacob cjita zoñiqui niž José cjita majchquiz tsjii yoka tjaachitača. Nii yok žcati Sicar cjita watja želatča. ⁶ Jalla nicju tsjii kjaz tuj želatča, Jacobž tuj cjitatača. Jesusaqui jiczquiz ojktiquiztan otchiča. Nekztan tuj latuquiz julziča. Nii oraqui tappur wajitača. ⁷⁻⁸ Nekztanaqui niž tjaajinta zoñinacaqui watja luzziča lujlz čhjeri kjayzjapa. Jesusaž nuž zinalla želan, tsjaa Samaria wajtchiz maatakuqui nii tujquin kjaz cooyi tjonchinča. Jesusaqui naaquiz paljaychiča:

—Kjaz onalla, —cjican.

⁹ Jalla nuž kjaz tomangztiquiztan naa Samaria wajtchiz maatak žonqui cjichinča:

—Amqui judío zoñimla. Wejrqui Samaria wajtchiz žontča. ¿Kjažtiquiztan amqui wejtquiztan kjaz mayo?

(Judío zoñinacžtan Samaria wajtchiz zoñinacžtan porapat ana parliñipanla, pero.)

¹⁰ Jalla nekztanaqui naa maatakaž chiitiquiztan Jesusaqui tuž kjaaziča:

—Wejrqui amquiztan kjaz maychinča. Pero amzti wejt puntuquiztanami nižaza Yooziž tjaaz puntuquiztanami intintitasaz niiqui, jalla nekztan wejtquiztan žejtñi kjaz maytasacha. Nižaza nii žejtñi kjaz tjaatam cjitasača.

¹¹ Jalla nekztanaqui naa maatakuqui tuž cjichinča:

—Señor, am anaj kjaz coozizzamla. Tii tuj koziča. ¿Jakzictanam nii žejtñi kjaz tjaasajo? ¹² Učhum Jacob cjita tuquita ejpqui tii tuj ecanchiča. Nižaza tii tujquiztan kjaz licñitača, nižaza niž maatinacami, nižaza niž animalanacami. ¿Amqui nižquiztan juc'antim cjes, kjažtatajo?

¹³ Jalla nekztanaqui Jesusaqui naaquiz cjichiča:

—Jakziltat tii tuj kjazquiztan licĥhaja, jalla niiqui wilaž kjaz pecaquiĥha. ¹⁴ Pero jakziltat weriž tjaata kjaz licĥhaja, jalla niiqui anaž iya kjaz pecniž cjequiĥha. Weriž tjaata kjazqui niž persun kuzquiz tsjii jalzurižtakaz cjisnaquiĥha wiñaya žejtzjapa.

¹⁵ Jalla nekztanaqui naa maatak žonqui nižquiz cjichinĥha:

—Señor, nii kjaz tjaalla, ana iya kjaz peczjapa, nižaza tii tujquiz ana iya kjaz cooyi tjonzjapa.

¹⁶ Nekztanaqui Jesusaqui naaquiz cjichiĥha:

—Oka, am luctaka kjawžca. Nekztan wiltam wejtquin tjonaquiĥha.

¹⁷ Naa maatak žonqui tuž kjaaziĥha:

—Ana luctakchiztĥha.

Jalla nuž kjaaztiquiztan Jesusaqui tuž cjichiĥha:

—Amqui weraram chiiĥha, “Ana luctakchiztĥha” cjicanaqui. ¹⁸ Amqui pjijska luctakchiztakalala amqui. Jalla nižtiquiztan anziqum am lucum cjiĥhaja, jalla niiqui anaž am ultim lucuqui. Jaziqui weraram chiiĥha. ¹⁹ Jalla nekztanaqui naa maatak žonqui Jesusižquiz tuž cjichinĥha:

—Señor, amĥha profetaqui, nuž tantiyuĥha. ²⁰ Wejtnaca tuquita ejpnacaqui tii curquiz Yooz rispitiñitaĥha. Anĥuc judío žoñinacazti cjiñchucĥha, Jerusalén wajtquin Yooz rispitsa, nii.

²¹ Nekztanaqui Jesusaqui naaquiz tuž kjaaziĥha:

—Maataka, weriž chiita taku criya. Tsjii tjuñi tjonĥha. Jalla nii tjuñquiziqui anaž tii curquizimi nizaza anaž Jerusalén wajtquizimi Yooz Ejp rispitaquiĥha. ²² Anĥucqui Yooz ana zuma pajžcu rispitiĥha. Wejrnaczi Yooz lijituma pajžcu rispituĥha. Judío partiquiztanž Yooziž cuchanžquita Liwriñiqui tjonĥha. ²³ Nii tjonz tjuñquiziqui, nižaza anzimi, werar Yooz Ejp rispitiñinacaqui kuztanami animužtanami Yooz rispitaquiĥha. Nižaza Yooz Ejpž kuzcama weraraž rispitaquiĥha. Jalla nižta rispitiñinacaž Yooz Ejpqui pecĥha. ²⁴ Yoozza ana janchichizqui, animužtakaz. Jalla nižtiquiztan nižquin rispitiñinacaqui kuztanami animužtanami nii rispitanĥha. Nižaza Yooz kuzcama werara rispitanĥha.

²⁵ Jalla nekztanaqui naa maatak žonqui Jesusižquiz cjichinĥha:

—Tsji nooquiqui tsjii Yoozquiztan cuchanžquita cjitaqui tjonaquiĥha. (Mesías, nižaza Cristo cjitazakazza niiqui.) Jalla nii tjonžcu wejtnacaquiz tjapa Yooz puntuquiztan tjajnaquiĥha.

²⁶ Nekztanaqui Jesusaqui naaquiz tuž cjichiĥha:

—Werjtĥha niitqui, amquiz paljajuĥha.

²⁷ Jalla nuž parlan Jesusiž tjajinta žoñinacaqui quejpžquichiĥha. Nuž Jesusaž tsjaa Samaria wajtchiz žonatan parliñi cheržcu, ispantiĥiĥha. Anĥa ispantižcu tjapa nii tjajintanacaqui ana pewczñi atĥiĥha, “Naaquiztan ĥĥjulum pec?” cjican, už “ĤKjažtiquiztan naa žonatan parli?” cjican ana pewczñi atĥiĥha. ²⁸ Nekztanaqui naa maatak žonqui kjaz luuz eccu, watja ojkchinĥha. Nekztan žoñinacžquin tuž quint'ichinĥha:

²⁹ —Ojklay, tsjii žoñiž cheržquily. Niiqui tjapa weriž kamta puntu zizza. Wejtquiz nii puntu chiichiĥha. ĤAnaj tii Yooz cuchanžquita Cristo cjesaya?

³⁰ Nekztanaqui žoñinacaqui wajtquiztan ulanžquichiĥha, jaziquin Jesusa želatĥhaja, jalla nicju. ³¹ Ima nii žoñinacaž irantižcan, niž tjajintanacaqui Jesusižquiz chiižinchiĥha, tuž cjican:

—Tjaajiñi Maestro, ĥjululla mekaz lujlžnalla.

³² Jesusazti ninacžquiz cjichiĥha:

—Wejtac yekja lujlž žejlĥha. Jalla nii lujlžqui anĥucqui anaž pajĥha.

³³ Jalla nuž chiitiquiztan niž tjajintanacaqui ninacpora pewcsasiĥha, tuž cjican:

—ĤJequit tižquiz lujlž ĥjeri zjičanchi cjesajo?

³⁴ Jesusaqui ninacžquiz cjichiča:

—Wejrqui wejt cuchanžquiniž kuzcama kamuča. Nižaza niž pecta langz cumpluča. Jalla niča wejtta lujlz čjjeri cuntaqui. ³⁵ Ančhucqui cjinčhucča, “Zkala ajzquinaqui pajkpic jiiz pjaltiča”, jalla nuž cjiñčhucča. Pero wejr ančhucacuz cjiwča, “Nii žoñinacžquin cherna. Pookchi zkalanacažtakaz ninacaqui. Ricujz pecča. ³⁶ Jakziltat nii pookchi zkalanaca ricujačhaja, jalla niiqui pactaž cjequiča. Nižaza nii ricujta žoñinacaqui Yooztan wiñaya kamaquiča. Jalla nižtiquiztan zkala čhjaciñimi ajžñimi nuž chicapacha cuntintuž cjequiča. ³⁷ Tii zkala puntuquiztan chiitaqui werarapanča. Jalla tuž cjiča: “Zkala čhjaciñiqui tsjiča. Nižaza zkala ajžñiqui yekjača”. ³⁸ Wejrqui ančhuc cuchanžquichinča, ana amiž trabajta zkala ricujzjapa. Yekjanacača nii zkalac trabajchi Yooz taku paljaycan. Ančhucqui nii trabajtiquiz yapzinčhucča, ultimquiziqui Yooztajapa ricujta cjisjapa.

³⁹ Jalla nekztanaqui wacchi Samaria wajtchiz žoñinacaqui nižquiz criichiča, naa maatak žonaž maztaž cjen. “Niiqui tjapa weriž kamta puntu zizza”, jalla nuž cjican mazzinča naaqui. ⁴⁰ Nižaza Jesusižquiz tjonžcu, nii Samaria wajtchiz žoñinacaqui Jesusižquiz rocchiča, tuž cjican:

—Wejtnacatan kamt'alla.

Nekztanaqui Jesusaqui ninacžtan puc maj kamchiča. ⁴¹ Jalla nuž niž persuna tjaañintiquiztan iya juc'anti nii žoñinacaqui nižquiz criichiča. ⁴² Ninacaqui naa maatak žonaquiz tuž cjichiča:

—Wejrnacqui criyuča. Anaž amiž maztiquiztankaz criyuča. Antiz niž taku persuna nonžcupan criyuča. Chekapan, tiiqui Yooz cuchanžquita Cristukalča, žoñinacžquiz liwriñiqui. Anzil nii zizuča wejrnacqui, niž tjaañinta taku nonžcu.

TSJII CHJETINTAQUI

⁴³ Puc majquiztan Jesusaqui Galilea yokquin ojkchiča.

⁴⁴ Jalla nekztanaqui Jesusaqui tuž chiichiča:

—Tsji Yooz cuntiquiztan chiiñi profetaqui niž persun wajtchiz žoñinacžquiz ana rispittača.

⁴⁵ Jalla nekztanaqui Galilea irantitan, nii žoñinacaqui Jesusa zuma risiwchiča. Nii žoñinacaqui Jerusalén ojkchizakaztača, pascua pijzta payi. Jalla nicju žejlcan tjapa Jesusaž paatanaca cherchiča. Jalla nižtiquiztan nii žoñinacaqui Jesusa zuma risiwchiča.

⁴⁶ Galilea yokquin žejlcan, Jesusaqui Caná cjita watja wilta ojkchiča. Tuquiqui nii wajtquiz kjazquiztan vino tuckatchiča. Tsji pajk jilirž secretariuqui Capernaum wajtquiz želatča. Nii secretariuž majchqui laatača. ⁴⁷ Jesusaž Judea yokquiztan Galilea tjonchi quintu zizcu, nii secretariuqui Jesusa roqui ojkchiča niž kjuyquin tjonžcajo, nižaza niž majch čhjetnajo. Niiž majchqui ticzmayatača. ⁴⁸ Jalla nekztan Jesusaqui nižquiz cjichiča:

—Ančhucqui sinalanacami milajrunacami ana cheraquiž niiqui, ana criyasača.

⁴⁹ Nekztan nii secretariuqui cjichiča:

—Señor, ima wejt majch ticznawejt kjuyquin tjonžcalla.

⁵⁰ Jesusaqui nekztan cjichiča:

—Am kjuya quepa, am majchqui žetaquiča.

Nekztan nii secretariuqui jalla nuž Jesusaž chiitan nii criichiča. Jalla nekztan kjuya quejpchiča. ⁵¹ Jalla nuž niž kjuya okan, niž piyunanacaqui nižquin zalžquichiča, tuž cjican:

—Am majchqui žejtchiča.

⁵² Jalla nuž chiitiquiztan nii secretariuqui pewcziča, čhjulora niž majch žeti kallantichi, jalla nii. Niiž piyunanacaqui cjichiča:

—Zezcu taypuruž paztanalla nii kjakñi ch'ujlñiqui apaltichiča.

⁵³ Nii ejpqui cjuñzičha, nii orapacha Jesusaqui cjichičha, “Am majchqui žetaquičha”. Jalla nižtiquiztan nii ejpqui tjapa kuztan Jesusižquiz criichičha, tjapa niž kjuychiz žoñinacžtanpacha.

⁵⁴ Judea yokquiztan Galilea quejpžcu, Jesusaqui nii milajru paachičha. Jalla nižtanaqui pizc wilta milajru paachičha.

5

LAA ZOŇI CHJETINTA

¹ Wiruñaqi judío žoñinacaqui pjižta paatčha. Jalla nuž paan, Jesusaqui Jerusalén watja quejpžquichičha. ² Jerusalén wajtquiz tsjii pajk zana želatčha, uuzi zana cjita. Jalla nii žcati tsjii žoñiž paata cocha kjazjapa želatčha. Nii cochaqui Betesda cjitatačha Hebreo tawkquiztan. Nii coch muytata pjijska kjuyallanaca želatčha. ³ Jalla nekzi wacchi laanaca želatčha, zuranaca, zuch žoñinaca, ana tsijtñinaca. Nii laa žoñinacaqui kjaz kizkiz tjewznatčha. ⁴ Awiz awizaqui tsjii anjilaqui nii cochquiz tjoñičha kjaz tjarñi. Jalla nuž nii kjaz tjarnan, primera kjazquiz luzzi žoñiqui žejtchi cjisñitačha, čhjul laaquiztanami. ⁵ Tsjii laa žoñiqui quinsa tunc quinsakalcun wata laa želatčha. ⁶ Jesusaqui nii laa žoñi cherchičha. Nekztan Jesusaqui zizzi cjissičha, nii žoñi ažk watanaca laachitačha, nii. Jalla nuž zizcu nii laa žoñžquiz pewczičha tuž cjican:

—Žejtchi cjissim pecya?

⁷ Nii laa žoñiqui kjaazičha tuž cjican:

—Señor, anaž jecmi tii kjaz tjarnan wejr luzkatñi žejlčha. Luz pecučha, pero yekjakaz wejt tuqui luzza, tii kjazquizqui.

⁸ Nekztanaqui Jesusaqui nižquiz cjichičha:

—Zaazna, am tjajz zquiti apta, ojklaya.

⁹ Jalla nii orapacha žejtchi cjissičha. Niiž tjajz zquiti aptižcu ojkičha. Jeejz tjuñquiz nii čhjetintaqui watchičha. ¹⁰ Jalla nižtiquiztan judío žoñinacaqui nii čhjetinta žoñžquiz tuž chiižinchičha:

—Jeejz tjuñquiziqui, anačha tjajz zquiti joojooz cjitaqui. Lii quintrala niiqui.

¹¹ Nii čhjetinta žoñiqui tuž kjaazičha:

—Jalla nii wejr čhjetiñi žoñiqui wejr mantichičha, tuž cjican: “Tjajz zquiti aptižcu, oka”. Jalla nuž cjichičha.

¹² Nii judío žoñinacaqui pewczičha tuž cjican:

—Ject amquiz nuž cjichejo, “Tjajz zquiti aptižcu oka”, cjicanajo?

¹³ Jesusaqui nii oraqui walja nekz žejlñi žoñinacž taypiqueiztan katchičha. Jalla nižtiquiztan nii žoñiqui ana pajchičha, ject nii čhjetinčhaja, jalla nii. ¹⁴ Niiž wiruñ Jesusaqui nii laaquiztan žejtchi žoñžtan zalchičha timpluquin. Nekztan nižquiz cjichičha:

—Jila, amqui žejtchamčha. Jaziqui ana wilta uj paaquičha. Uj paaquiž niiqui, amquiz juc'ant anawalim cjisnasačha.

¹⁵ Jalla nekztanaqui nii žoñiqui judío žoñinacžquin mazñi ojkičha, Jesusačha nii čhjetiñi žoñiqui, jalla nii mazzičha. ¹⁶ Nii Jesusaž nižta jeejz tjuñquiz čhjetintiquiztan judío žoñinacaqui Jesusiž quintra cjissičha; conz pecatčha. ¹⁷ Ninacžquiz Jesusaqui tuž cjichičha:

—Wejt Yooz Ejpqui tiraž langža, wejrmi nižtapachal langznučha.

¹⁸ Jalla nižta čhiitiquiztan nii judío žoñinacaqui juc'ant žawjchičha, nižaza juc'anti conz pecatčha. Jesusaqui jeejz tjuñquiz ana permitta langz mantichičha, judío žoñinacž lii quintra. Nižaza “Yooz Ejpčha wejt persun Ejpqui” cjican čhiichičha. Nuž cjican “Wejrmi Yooz zakaztčha” cjichičha. Jalla nižtiquiztan nii judío žoñinacaqui Jesusiž quintra juc'anti aptichičha, conzjapa.

JESUCRISTUCHA YOOZ MAJCHQUI

¹⁹ Nižaza Jesusaqui tuž cjichiča:

—Ančucaquiz weraral chiyučha. Wejrtča Yooz Majchqui. Pero persun kuzcama anal paasača. Yooz Epiž tjaata obranacal paa-uča. Jaknužt Yooz Ejpqui obra paačhaja, jalla nužuzakaz wejr Yooz Majchqui obra paa-uča. ²⁰ Yooz Ejpqui wejr k'aachiča, nižaza tjapa niž paata obranacami wejtquiz tjeeža. Nižaza Yooz Ejpqui juc'anti pajk obranacaž tjeeznaquiča, ančhuc ispantichi cjeajajo. ²¹ Jaknužt Yooz Ejpqui ticzinaca jacatatskatčhaja, nižaza wilta žeti tjaačhaja, jalla nižta zakaz wejrqui žeti tjaača, wejt munañpicama. ²² Yooz Ejpqui persunpacha ana casticu tjaača. Pero wejtquiz tjapa niž mantiz poder intirjichiča castictu tjaazjapa. ²³ Jalla nuž intirjichiča, tjapa žoñinaca wejtquiz rispitažo, jaknužt Yooz Ejpžquin rispitchaja, jalla nuž. Jakziltat wejtquiz ana rispitchaja, jalla niiqui wejr cuchanžquiñi Yooz Ejpžquin ana zakaz rispitcha.

²⁴ 'Ančucaquiz weraral chiyučha. Jakziltat weriž chiita taku nonžcu tjapa kuztan catokčhaja, nižaza wejr cuchanžquiñižquiz kuz tjaačhaja, jalla niiqui Yooztan wiñaya kamča. Nižaza ana casticta cjequiča. Infiernuquin ojkñi jiczquiz eccu, arajpach ojkñi jiczquiz kamča, Yooztan wiñaya kamzjapa. ²⁵ Ančucaquiz weraral chiyučha. Tsjii timpu tjonča, nižaza anzimi nii timpuča. Anziqi ticzižtakaz kamñi žoñinacaqui wejt taku nonznaquiča. Jakziltat wejt taku nonžcu tjapa kuztan catokačhaja, jalla niiqui ew kamañchiz kamaquiča. Yooz Majchtča wejrqui. ²⁶ Yooz Ejpqui persunpacha žejtkatz poderchizza. Nižaza wejt Yooz Ejpqui nii poder wejtquiz intirjichiča. ²⁷ Wejrqui tsewtan cuchanžquita Yooz Zoñtča. Jalla nižtiquiztan Yooz Ejpqui pjalz puestuquiz wejr utchiča. Jaziqi arajpachquin kamzmi nižaza infiernuquin casticzmi jalla nii mantiznaca wejtquiz intirjichiča. ²⁸ Tii weriž chiitiquiztan ana ispanta. Tsjii timpu tjonča. Jalla nii timpuquiz tjapa ticzinacaqui wejt joraž nonznaquiča. Nekztan sipul-turquiztanž žaaznaquiča. ²⁹ Zuma kamchinacaqui jacatataquiča Yooztan wiñaya kamzjapa. Ana zuma kamchinacazti jacatataquiča infiernuquin casticta cjisjapa.

YOOZ EJPZTAN YOOZ MAJCHTAN

³⁰ 'Wejrqui persun kuzquiztanac anal pjalznasača. Jaknužt wejt Yooz Ejp mantičhaja, jalla niicamal pjalznuča. Anal wejt kuzquiztan pjalz pecučha. Antiz wejr cuchanžquiñiž kuzcama pjalz pecučha. Jalla nižtiquiztan weriž pjaltaqui lijitumača. ³¹ Wejrkal persunpacha wejt favora chiyasaž niiqui, weriž chiita taku anaž walasača. ³² Pero yekja tisticu wejt favora žejlča. Jalla niiča Yooz Ejpqui. Niiž wejt puntuquiztan chiita takuqui werarapanča. Jalla nii zizuča. ³³ Ančhucqui Juanžquin pewczñi cuchanžquichinčhucča wejt puntuquiztan. Niiž kjaaztaqui werarapanča. ³⁴ Zoñiž wejt favora werara chiiñiž cjenami, wejtquiz anaž ancha importičha. Yooz Ejpča wejt favora ultim werara chiiñiqui. Nuž cjiwčha, ančhuc wejtquiz criyajo, ančhuc liwriita cjisjapa. ³⁵ Juanqui tsjii tjeezta lamparažtakaz kjanatča. Jalla nuž kjančan nii Juanqui wejt puntu kjanzt'ichiča. Nižaza tsjii upacamakaz niž kjanquiz ančhucqui cuntintu kamchiča. ³⁶ Juanqui wejt favora chiichiča. Pero tsjiiqui žejlča Juanžquiztan juc'anti. Jalla niiča Yooz Ejpqui. Niiqui wejt favora zakaz chiča. Nižaza wejt Yooz Ejpqui wejr mantichiča obranaca cumplizjapa. Tii obranacquiztan wejr pajtapan cjesača, Yoozquiztan tjončin, ana Yoozquiztan tjončin, nii. Tii weriž paata obranaca kjanapacha tjeeža, Yooz Epiž wejr cuchanžquita, jalla nii. ³⁷ Wejr cuchanžquiñi Yooz Ejpčhaja wejt favora chiča. Ančhucqui niž persun jora ana nonznasača nižaza niž tsiti ana cherasača. ³⁸ Yooz Ejpqui wejr cuchanžquichiča. Pero ančhucqui wejtquiz ana criča. Jalla nižtiquiztan niž takumi ančuca kuzquiz ana zakaz catokča. ³⁹ Ančhucqui cjiirta Yooz taku ančaž istutiča. Nekztan ančhucqui tantičha, "Yooz taku istutičiž cjen wejrnacqui Yooztan wiñaya kamaka," cjan. Pero nii cjiirta Yooz

takunacaqui wejt puntuquiztanž chiiča. ⁴⁰ Jalla nuž istutiižcupacha, ančhuczi anaž wejtquiz macjatz pecča, Yooz Ejpžtan wiñaya kamzjapaqui.

⁴¹ 'Zoñinacaž tjaata honora wejtquiz anaž importiča. ⁴² Ultimu ančhucqui ana Yoozquin kuzzizčhucča. Nii zizuča. ⁴³ Wejt Yooz Ejpž cuntiquiztan tjonchi cjenami, ančhucqui anaž wejr criiča. Pero yekja zoñiqui persun kuzcama ančhucacqui tjonasaž niiqui, nižquiz criyasaž, jaz. ⁴⁴ Ančhucqui ančhucporaž honorchiz cjevas pecča. Ančhucqui Yooziž tjaata honorchiz cjisjapa anaž importiča. Jaziqi, ¿jaknužt ančhuc wejr criyasajo? ⁴⁵ Ančhucqui Moisés liiquiz kuz tjaachiž cjen, pinsaquiča, Yooztan wiñaya kamaka, jalla nii. Pero nii Moisespacha ančhuc ujnacaž tjeznaquiča, Yooz Ejpž yujcquiziqui. Anača wejrqui Yooz Ejpž yujcquiz ančhuc ujnaca tjezniñtqui. ⁴⁶ Moisesqui wejt puntuquiztan cijrchiča. Jalla nižtiquiztan ančhucqui Moisés cijjrta criitasaž niiqui, wejtquiz zakaz criitasača. ⁴⁷ Ančhucqui nii Moisés cijjrta ana criičaj niiqui, ¿jaknuž weriž chiitanaca criyasajo?

6

JESUSAQUI CHJERI TJAACHA

¹ Jalla nuž chiižcu Jesusaqui Galilea cjita kotž nawjctuñtan ojkchiča. Nii kotaqui Tiberias, cjitazakaztača. ² Walja zoñinacaqui nižquin apziča, milajrunaca paañi cheržcu nižaza laanaca čhetinchi cheržcu. ³ Pero Jesusaqui tsjii curu yawchiča niž tjaajintanacžtan. Jalla nicju julziča. ⁴ Nii oraqui judío zoñinacž pascua pjijzta žcatitača. ⁵ Acha waytižcu, Jesusaqui walja zoñinaca apžquiñi cherchiča. Nekztanaqui Felipžquiz paljaychiča, tuž cjican:

—¿Jakziquiztan lujlz čhjerinaca kjayžcaqui, tii tama zoñinacžquiz luli tjaazjapaya?

⁶ Jesusaqui nuž chiičiča Felipe yanzjapa, jaknužt kjaazñi, jalla nii. Nii ora Jesusa persun kuzquiz zizatča, jaknužt nii zoñinaca luli tjaachaja, jalla nii. ⁷ Nekztanaqui Felipiqui kjaaziča, tuž cjican:

—Paa patac pajk paaz walurchiz t'anta anaž alcansasača, zapa mayni zkoluccama lujlz cjenami. ⁸ Tsjii tjaajintaqui, Andrés, cjitatača, Simón Pedruž lajk. Jalla niiqui tuž cjichiča:

⁹—Tekz tsjii uza žejlča, pjijska siwat t'antichiz, pizc ch'izziz. Pero ¿tama zoñinacžquiz wacas teejo?

¹⁰ Nekztanaqui Jesusaqui mantichiča:

—Tjappacha nii zoñinaca, julznajo.

Jalla nii yokaqui walja pastu yokatača. Nekziqi tsjii pjijska warank luctak zoñinaca julziča. ¹¹ Jalla nekztanaqui Jesusaqui nii t'anta tanžcu, Yoozquin gracias cjican cjichiča. Nekztanaqui tjaajintanacžquin tjaachiča. Jalla nii tjaajintanacaqui partir paychiča nii julzi zoñinacžquiz. Nužuzakaz nii pizc ch'iztan tojžcu, lujlkatchiča, jaknužt zapa mayni pecatčaja, jalla nuž. ¹² Jalla nuž nii zoñinacaž chjekchiž cjen, Jesusaqui niž tjaajintanaca mantichiča, tuž cjican:

—Nii žejtchi t'unanaca ricuja, ana čhjulumi pertita cjeajo.

¹³ Nekztanaqui zoñinacaž lujlz žeržtan, niž tjaajintanacaqui nii pjijska siwat t'antiquiztan žejtchinaca ricujchiča. Tuncapan canasta chjippi ricujchiča. ¹⁴ Nekz žejlñi zoñinacaqui Jesusiž paata milajru cheržcu, tuž cjichiča:

—Chekapani, tiikalala nii tjonñi profetaqui.

¹⁵ Jesusaqui ninacž kuzquiz naychiča. Ninacaqui Jesusa pgorzaž majkz pecatča, ninacž chawc jiliri cjeajo. Jalla nižtiquiztan Jesusaqui ninacžquiztan zarakžcu cur punt kjutñi yawchiča, zina žejljapa.

JESUSAQUI KJAZ JUNTUÑ OJKCHA

¹⁶ Tjuñiž kattan niž tjaajinta žoñinacaqui kot atquin chjijwžquichiča. ¹⁷ Nii curquiztan chjijwžcu warcuquiz luzziča, Capernaum watja irantizjapa. Jalla nekztanaqui kotquiz oki kallantichiča. Ween zumchitača. Jesusaqui imapanž ninacžquin tjonatča. ¹⁸ Kotquiz okan tsjii pjursant tjamiqui tjamžquichiča. Jalla nižtiquiztan kjaz ljojkinacaqui waljaž ljojkinžquichiča. ¹⁹ Tsjii tupu zkoluc jilalla ojkchiž cjen, ninacaqui Jesusaž warcuquin žcatžinžquiñi cherchiča. Jesusaqui kjazuntuñ tjonatča. Pero Jesusižquiz ana pajatča nii zumchiquiz cjen. Jalla nekztan ninacaqui ancha tsucchiča. ²⁰ Nekztan Jesusaqui ninacžquiz tuž cjichiča:

—Werjtča. Anača tsuca.

²¹ Jalla nuž chiitiquiztan ninacaqui Jesusa warcuquiz cuntintu luzkatchiča. Kot taypiquiztača. Pero nii ratupacha kot atquin cjissiča, jakzi wajtquin okatčaja, jalla nicju.

ZOÑINACAQUI JESUSA KJURCHA

²² Jakatažuqui nii kotž nawjctuñtan ecta žoñinacaqui Jesusa ana cherchiča. Zezcu zeztan tsjii warcukaz želatča. Jesusaqui warcuquiz ana luzziča. Niiž tjaajinta žoñinacakaz warcuquiz ojkchiča. Pero jakziquin Jesusaqui želatčaja, ana zizziča nii ecta žoñinacaqui. ²³ Nekztan yekja warcunacaqui irantižquichiča Tiberias cjita wajtquiztan. Jakziquin nii žoñinaca t'anta lujlchižlaja, jalla nicju irantižquichiča. Ima lujlkatcan, Jesús JiliriQUI Yoozquin parličiča gracias cjican. ²⁴ Nekzi ecta žoñinacaqui Jesusami niž tjaajintanacami ana nekz cheržcu warcunacquiz luzziča. Capernaum watja ojkchiča Jesusa kjuri.

JESUCRISTUZ CHIITA TAKU

²⁵ Kot tsjii latuquin irantižcu, žoñinacaqui Jesusižtan zalchiča. Jalla nuž zalžcu nižžquiz pewcziča tuž cjican:

—Tjaajiñi Maestro, žčhjulora tekz irantižquichamtajo?

²⁶ Jesusaqui ninacžquiz tuž kjaaziča:

—Ančhucacquiz ultim weraral chiižinuča. Zezcu ančhucqui t'anta lujlchinčhucča chjekjañcama. Jalla nižtiquiztanž ančhucqui wejr kjurča. Weriz paata milajru anaž intintazza ančhucqui. Jalla niž intintaztasaz niiqui anaž wejr kjurtasača čhjeri lujlzapakaz. Antiz wejr kjurtasača, Yooz puntu tsjan zizjapa. ²⁷ Anača miranzñi čhjerquinaqui kuz tjaazqui. Tsjii ratujapakazza niiqui. Antis ana miranzñi Yooz čhjerquiñča kuz tjaa. Yooz Ejpžtan wiñaya kamzjapača niiqui. Nii Yooz čhjeriqui wejrqui ančhucacquiz tjaasača. Yooz Ejppui nijapa wejr utchipanča. Wejrqui tsewctan cuchanžquita Yooz Zoñtča.

²⁸ Jalla nekztanaqui nii žoñinacaqui pewcziča tuž cjican:

—žčhjululu obranacat paaz waquisasaya, Yooz munañpa cumplisjapaya?

²⁹ Jesusaqui ninacžquiz kjaaziča, tuž cjican:

—Yooz cuchanžquita Zoñžquiz kuz tjaa; nižžquiz criya. Jalla niiča Yooz munañpaqui.

³⁰ Nekztanaqui ninacaqui cjichiča:

—žAmqui čhjul milajrum tjeeznas, wejr nac cherzjapajo? Nekztan amquin criyasača. žčhjul obram paa-as? ³¹ Učhum tuquita atchi ejpnacaqui ch'ekti yokquin maná cjita čhjeri lujlchiča. Nižaza nii puntuquiztan Yooz tawk libruquiz tuž cjirtača: “Moisesqui ninacžquiz arajpachquiztan tjonñi čhjeri tjaachiča”.

³² Jalla nuž chiitiquiztan Jesusaqui tuž kjaaziča:

—Ančhucacquiz ultim weraral chiižinuča. Moisesqui ančhucqui atchi ejpnacžquiz čhjeri tjaachiča. Pero Moisesqui anača tjaachiqui ultim werar arajpach t'anta čhjeriqui. Wejt Yooz Ejpča ultim werar arajpach t'anta čhjeri tjaachiqui. ³³ Jalla nii Yooziž tjaata t'antaqui arajpachquiztan chjijwžquichiča. Jalla niiča tii muntuquiz žejlñi žoñinacžquiz arajpach žeti tjaañiqui.

³⁴ Nekztanaqui ninacaqui Jesusižquiz cjichiča:

—Señor, nii t'anta chjeri panž tjaalla.

³⁵ Jalla nekztanaqui Jesusaqui tuž cjichiča:

—Wejrtča arajpach žeti tjaañi t'antitqui. Jequit wejtquin tjonačhaja jalla niiqui ana wira čhjeri eeczñiz cjequiča; nižaza jequit wejtquiz criyačhaja, jalla niiqui ana wira kjaz kjara pasñiz cjequiča. ³⁶ Tuqui wejrqui ančhucaquiz chiichinča, “Ančhucqui wejr cheržcumi wejtquiz ana criichinčhucča”. ³⁷ Yooz Ejpqui wejt mantuquiz cjisjapa žoñinaca intirjichiča. Tjapa nii intirjita žoñinacaqui wejtquiz tjonaquiča. Nižaza jakziltat wejtquiz tjonačhaja, jalla niiqui ana weriž čhjatkatkaž cjequiča. ³⁸ Wejrqui arajpachquiztan ana wejt persun kuzcama payi tjonchinča. Antiz wejrqui wejr cuchanžquiñi Yooz Ejpž kuzcama payi tjonchinča. ³⁹ Jalla tiiča wejt Yooz Ejpž kuzqui. Niiž kuz tuž pecča, wejr ana zinta niiž intirjita žoñinaca pertiskatajo, nižaza ninaca jacatatskatajo. ⁴⁰ Nižaza tiiča wejt Yooz Ejpž kuzqui. Niiž kuz tuž zakaz pecča, jequit wejr pajačhaja, nižaza wejtquin criyačhaja, jalla niiqui Yooztan wiñaya kamaquiča. Nižaza wejrqui ninaca ticziquiztan jacatatskatača ultim juyzu pjalz tjuñquiziqui. Jalla nužuča wejt Yooz Ejpž kuzqui.

⁴¹ Tuqui Jesusaqui chiichiča, tuž cjican:

—Wejrtča arajpachquiztan tjonchi t'antitqui. Jalla nii chiitiquiztan judío žoñinacaqui niiž quintra chutchiča. ⁴² Ninacaqui cjichiča:

—¿Anaj tii Jesusac Jus maatejo? Učhumqui niiž maa ejpžquiz pajla. ¿Kjaž tiizti “Arajpachquiztan tjonchinča” cjican chiyasajo?

⁴³ Jalla nekztanaqui Jesusaqui ninacžquiz cjichiča:

—Ančhucqui anaž nuž wejt quintra chucha.

⁴⁴ Yooz Ejpqui wejr cuchanžquichiča. Nižaza niiča wejtquiz macjatskatñiqui. Jakziltat wejt Epiž macjatskatta cječhaj niiqui jalla ninacakaz wejtquiz tjonasača. Anažlaj wejt Epiž macjatskatžquitaqui, wejtquiz anaž tjonasača. Nižaza jacatatz tjuñquiziqui wejtquiz criichinacaqui jacatatskatača, ninaca Yooztan wiñaya kamzjapa.

⁴⁵ Profetanacaqui tuquitan tuž cjiirchiča: “Yoozqui tjapa niiž partir žoñinacžquiz tjajnaquiča”. Jalla nižtiquiztan jequit wejt Epiž tjajinta nonžaja, nižaza catokčhaja, jalla niiqui wejtquiz tjonča, nižazaž criiča.

⁴⁶ Jalla nuž wejt Yooz Epiž tjajinta cjenami, anaž jecmi persun čhjujčžtan Yooz Ejp cherchiqui. Wejr alajača Yooz Ejp cherchintqui. Wejrqui Yooz Ejpžquiztan tjonchinča. ⁴⁷ Ančhucaquiz ultim weraral chiyuča. Jequit wejtquiz criyačhaja, jalla niiqui Yooztan wiñaya kamča; nižaza arajpachquin žejtñiž cjequiča. ⁴⁸ Wejrtča arajpach žeti tjaañi t'antitqui. ⁴⁹ Ančhuca tuquita atchi ejpnacaqui ch'ekti yokquin maná cjita t'anta lujlchiča. Pero nii t'anta lujlchiž cjenami, ninacaqui ticzizakazza. ⁵⁰ Wejrtča arajpachquiztan tjonchi t'antitqui. Jequit wejt t'antiquiztan lulačhaja, jalla niiqui Yooztan wiñaya kamaquiča; arajpachquin žejtñiž cjequiča. ⁵¹ Wejrqui arajpachquiztan tjonchinča. Jaziqui wejrpanča žeti tjaañi t'antitqui. Jequit tii t'antiquiztan lulačhaja, jalla niiqui Yooztan chica wiñaya kamaquiča. Tii wejt curpuqui t'anta cuntača. Wejt curpuqui tjaa-ača, tii muntuquiz žejlñi žoñinaca Yooztan wiñaya kamajo. ⁵² Jalla nuž chiitiquiztanaqui nii judío žoñinacaqui ninacpora ch'aazi kallantichiča, tuž cjican:

—¿Kjaž tiiz persun curpu učhum lulajo tjaasajo?

⁵³ Jesusaqui nekztanaqui cjichiča:

—Ančhucaquiz weraral chiyuča. Jequit ančhucaquiztan wejt curpu ana lulačhaj niiqui, nižaza wejt ljoc ana licačhaj niiqui, jalla niiqui anapanž ultimu arajpach žejtz wirchiz cjesača. Anapan Yooztan wiñaya kamasača. ⁵⁴ Jequit wejt curpu lulačhaj niiqui, nižaza wejt ljoc licačhaj niiqui, jalla niiča Yooztan chica wiñaya kamñiqui. Nižaza nii žoñinacaqui tsjii tjonz tjuñquiziqui weriž jacatatskatkaž cjequiča, Yooztan wiñaya kamzjapa. ⁵⁵ Wejt curpuqui ultimu arajpachquin žejtkatñi čhjeriča. Nižaza

wejt ljoccha ultimu arajpachquin zejtzjapa liczqui. ⁵⁶ Jequit wejt zejtkatni curpu lujlchaja, nizaza wejt zejtkatni ljoc licchaja, jalla ninaccha wejttan tsjii kuzzizqui. Nizaza wejrtcha ninacžtan tsjii kuzzizqui. ⁵⁷ Wejr cuchanzquiñi Yooz Ejpcha arajpach zejtñi kamañchizqui. Wejrmí niiz cjen arajpach zejtñi kamañchiztcha. Nizaza jequit wejtquiztan lujlchaja, jalla niicha weriž cjen arajpach zejtñi kamañchizqui. ⁵⁸ Wejrtcha nii arajpachquiztan tjonchi t'antitqui. Jalla tii t'antaqui anača nii maná cjita t'anta irataqui. Nii maná t'anta lujlchiž cjenami, ančuca tuquita atchi ejpnacaqui ticziča. Jequit tii wejt t'anta lulačhaja, jalla niiqui arajpachquin wiñaya žetaquiča.

⁵⁹ Jalla nuž Jesusaqui tjaajinčiča Capernaum wajtquiz ajcz kjuyquiz.

TSJII ZOÑINACAQUI ANAZ CRIICHA

⁶⁰ Jalla niža tjaajinta nonžcu walja niizquiz apžinacaqui tuž cjichiča:

—Tii chiitaqui ch'amača intintazqui. ¿Jequit tiiž tjaajintižquiz criyasajo?

⁶¹ Jesusaqui persun kuzquiz zizziča, tsjii apžni žoñinacaqui niiz chiitiquiztan chutchiča jalla nii. Jalla nižtiquiztan tuž cjichiča:

—¿Tii chiitiquiztan chuchya, wejtquiztan zarakz pecya? ⁶² Tuquiqui arajpachquin wejr želatča. Ančucqui wejr wilita arajpachquin ojkní cheraquiz niiqui, nekztan ¿jaknužt ančuc cjeequi? ⁶³ Tsjii žoñiqui animuž cjen žejtča. Niiž curpuqui curpukazza, ana wiñaya žejtñiča. Nizaza weriž chiita takuqui ančuca animunaca arajpachquin žetñi cjiskatasacha, Yooztan wiñaya kamajo. ⁶⁴ Yekjapanacaqui ančucaquiztan wejtquiz ana criiča.

Jesusaqui primirquiztanpacha zizziča, jequit niizquin ana criiči cječhaja, jalla nii Nizaza zizziča, jequit niiz quintra tarazuna paachaja, jalla nii. ⁶⁵ Jalla nekztanaqui Jesusaqui tuž cjichiča:

—Wejrqui cjichinpanča, “Yooz Ejppankazza žoñinaca wejtquiz macjatskatñiqui, wejtquiz criizjapa. Jequit wejtquiz macjatžquichi cječhaja, jalla niiqui wejtquiz tjonča, nizaza criiča. Pero jequit ana macjatžquichi cječhaja, jalla niiqui anapan wejtquiz tjonasacha, criizjapa”.

⁶⁶ Jalla nekztanaqui walja nii apžinacaqui Jesusižquiztan zarakchiča. Niižtan chica ana iya ojklaychiča. ⁶⁷ Nekztanaqui Jesusaqui niiz tuncapan tjaajintanacžquiz pewcziča, tuž cjican:

—¿Ančuczakaz zarakz pecya?

⁶⁸ Nekztanaqui Simón Pedruqui kjaaziča, tuž cjican:

—Wejt Jiliri, ¿jecžquin wejrnac okasajo? ¿Yooz puntu tjaajinta cjisjapajo? Am taku-nacakazza werara tjaajintaqui, jaknužt Yooztan wiñaya kamčhaja, nii. ⁶⁹ Wejrnacqui amquiz criičinča. Nizaza zizni cjissinča, amqui Yooz cuchanzquita Cristumpanča; wiñaya žejtñi Yooz Ejpž Maatimča.

⁷⁰ Jesusaqui nekztan tuž cjichiča:

—Wejrqui ančuc illzinča, tuncapani. Jalla niža cjenami tsjii ančucaquiztan diabluž mantuquiz žejlča.

⁷¹ Jalla nuž chiican Jesusaqui Judas Iscariote, niiz puntuquiztan chiichiča. Simonž majhtača niiqui. Judasqui tuncapan illzta žoñinacžquiztanpachača. Niiqui tarasunažcu, Jesusa intirjaquiča quintra žoñinacž kjarquiz.

7

JESUSIZ LAJKNACAQUI NIIZQUIN ANA CRIICHA

¹ Jalla nekztanaqui Jesusaqui Galilea yokaran ojklaychiča. Judea yokquin ana ojklayz pecatča. Jalla nicju judío žoñinacaqui Jesusa conz pecatča. ² Nii timpuqui tsjii judío žoñinacž pjijztaqui žcatitača. Nii pjijzta paazjapa chjujlla kjuyanaca kjuychiča.

³ Jalla nižtiquiztan Jesusiž lajknacaqui niizquiz paljaychiča, tuž cjican:

—Ana tekz žela amqui. Judea yokquin oka. Jalla nicju am apzñinaca žejlča. Jalla ninacžquiz amiž paata obranaca cherskata. ⁴ Jakziltami žoñinacžquiz persun poder cherskatz pecčhaja, jalla niiqui anaž chjojzacuñ obranaca paača. Jaziqui amqui obranaca paaz poderchizzamžlaj niiqui, kjanapacham žoñinacžquiz tjeeznaquiča.

⁵ Jesusiž lajknacami ana niizquin criichiča. ⁶ Nekztan Jesusaqui ninacžquiz cjichiča:

—Ančhucqui čhjulorami pjijzta okasača. Wejt ojkz oraqui imaziča. ⁷ Tii muntuquiz žejlñi žoñinacaqui ančhucatan ana chjaawjkatasača. Wejttanzi chjaawjkatča. Wejrqui kjanapacha tjeeznuča ninacaž ana wali paatanaca. Jalla nižtiquiztan wejttan quintrača. ⁸ Ančhuckaz pjijzta oka. Wejrqui anal okasača. Wejt ojkz oraqui imaziča.

⁹ Jalla nuž chiizcu, nii Galilea yokquin eclichiča.

JESUSAQUI PJIJZTA OJKCHICHA

¹⁰ Niiz lajknacaž pjijzta ojktanaqui Jesusaqui chjojzacuñ ojkchizakazza, žoñinaca ana cherajo. ¹¹ Judío žoñinacazti Jesusa kjurchičha nii pjijzta paañi žoñinacžporquiz, tuž cjican:

—¿Jakziquin nii žoñi želasaya?

¹² Wacchi nii pjijztiquin žejlñi žoñinacaqui Jesusiž puntu parlatča. Yekjap žoñinacaqui cjetča: “Niiča zuma žoñiqui”. Yekjap žoñinacazti cjetča: “Niiča ana zuma žoñiqui. Žoñinacžquiz tsjii kjutñi tjaajincan incallñičha”.

¹³ Pero judío jilirinaca ekskcu, anaž jecmi Jesusiž favora cuza kjana parlatča, antiz jamazitž parlatča.

¹⁴ Pjijzta taypi cjisnan, Jesusaqui timpluquin luzcu tjaajinchiča. ¹⁵ Jesusaž nuž tjaajnan judío žoñinacaqui ispantichiča, tuž cjican:

—¿Kjaž tii žoñiqui zizñi zizñi tjaajnasajo, ana instutiižcojo?

¹⁶ Jalla nuž nii judío žoñinacaž parlitiquiztan Jesusaqui tuž kjaaziča:

—Weriž tjaajintaqui anača wejt kuzquiztan jwesta. Antiz wejr cuchanžquiñiž kuzquiztan tjonča. ¹⁷ Jakziltat Yooz kuzcama kamz pecčhaj niiqui, nii žoñiqui zizaquiča, weriž tjaajintaqui Yoozquiztan tjonchiča, nii. Anača wejt persun kuzquiztan tjonchiqui. ¹⁸ Jakziltat persun kuzcama tjaajinčhaja, jalla niiqui persun honorakaz waytiz pecča. Pero wejrqui Yooz kuzcama tjaajnuča. Yooz Ejpqui wejr cuchanžquichiča. Jaziqui Yooz honora waytiz pecuča. Weriž tjaajintami kamtami Yooz kuzcamapankazza. Werarapanča. Ana zinta toscara chiyasača.

¹⁹ ‘Moisesqui ančhucaltajapa lii ecchiča, ¿ana jaa? Jalla nuž ecchiž cjenpacha, anaž jecmi ančhucacuztan nii lii jaru kamchinčhucča. ¿Kjažtiquiztan ančhucqui wejr conz pecjo, ančuca lii quintrajo?

²⁰ Jalla nižtiquiztan nii žoñinacaqui kjaaziča tuž cjican:

—Amqui zajraž tantamča. ¿Ject am conz pecjo?

²¹ Jesusaqui ninacžquiz kjaaziča tuž cjican:

—Tsjii pajk obra paachinča jeez tjuñquiz. Jalla nižta paatiquiztan ančhucqui ispantichinčhucča. Pero weriž paata obra ana intintazinčhucča. ²² Nonžna. Moisesqui janchiquiz chimpuz cuzturumpi ančhucacuz mantichiča. Primirquiztanpacha ančuca atchi ejpnacatača nuž mantichiqui. Wiruñauqui Moisés zakaz nuž mantichiča, nii jaru. Jalla nižtiquiztan ančhucqui nii lii jaru žoñž janchiquiz chimputa cjiskatiñčhucča, jeez tjuñquizimi. ²³ Moisés lii rispittapanž cjisjapa, ančhucqui jeez tjuñquiz cjenami žoñž janchiquiz chimputa cjisiñčhucča. Jalla nižtiquiztan ¿kjažtiquiztan ančhucqui wejt quintra žawj-jo, weriž jeez tjuñquiz žoñž curpu čhjetintiquiztanajo? ²⁴ Ančhucqui, Yooz kuzmi nižaza žoñž kuzmi ana zizcuqui, anača uj jwez peczqui. Ujchiz jwez peccuqui zuma ujchiz jwezpanča.

¿JAKZIQUIZTAN TJONCHI JESUSAJO?

²⁵ Jalla nekztanaqui yekjap Jerusalén žejlŕi žoñinacaqui pewcziča, tuž cjican:

—Tiiča nii konz pecta žoñi, ¿ana jaa? ²⁶ Pero tekz žejl-la, anaž chjozacuñ tjaajinla; kjanaž tjaajinla. Niiž quintru žoñinacaqui ana kjažmi cjila. Jaziqui, ¿jilirinacami pajkay, tiiqui Yooz cuchanžquita Cristokay? Anapanž cjesača. ²⁷ Wejrnacqui zizuča, jakziquiztan tii žoñi tjonchižlaja, jalla nii. Pero Cristuž tjonžcuqui anaž jecmi zizaquiča jakziquiztan tjončhaja, jalla nii.

²⁸ Jalla nekztanaqui Jesusaqui timpluquin tjaajincan, alto tawkžtan tuž cjichiča:

—Ančhucqui cjiñchucča, nii žoñi pajuča, nižaza jakziquiztan tjonchižlaja, nii. Ultimu ančhucqui wejr ana pajča. Wejrqui persun kuzquiztan ana tjonchinča. Antiz cuchanžquita tjonchinča. Nii wejr cuchanžquiñiqui zuma lujitumača. Nižaza ančhucqui nii ana pajča. ²⁹ Pero wejrqui nižquiztan tjonuča. Nižaza niiqui wejr cuchanžquichiča. Jalla nižtiquiztan wejrqui nii pajuča.

³⁰ Jalla nižta chiitiquiztan ninacaqui preso tanz pecatča. Jesusiž preso tanta cjis oraqui imazitača. Jalla nižtiquiztan ana jakziltami tanzñi atchiča. ³¹ Jalla nuž tanz pecñi žoñinaca želanami walja žoñinacaqui Jesusižquin criichiča. Nii criichinacaqui tuž cjichiča:

—Yooz cuchanžquita Cristo tjonžcuqui, ¿tii žoñžquiztan juc'ant cuza milajrunaca paasajo?

ZULTATUNACA CUCHANTA

³² Jalla nekztanaqui fariseo žoñinacaqui Jesusiž puntu chiitanaca nonžcu, ninacaqui timplu jilirinacžtanpacha Jesusa preso tani zultatunaca cuchanžquichiča. ³³ Jalla nižtiquiztan Jesusaqui cjichiča:

—Wejrqui tsjii kjaž jiizkal ančhucatan želača, jalla nekztan wejr cuchanžquiñižquin quepača. ³⁴ Jalla nekztan ančhucqui wejr kjuraquiča. Jalla nuž kjurcan anaž wejr wachi ataquiča. Nižaza ančhucqui anaž oki atasacha, jakziquint wejr želačhaja, jalla nicju.

³⁵ Jalla nekztanaqui nii judío žoñinacaqui ninacpora pewcsassiča, tuž cjican:

—¿Jakziquint tii okas, ana watžta cjisjapajo? ¿Yekja yokquin kamñi judío žoñinacžquin nižaza nekz žejlŕi žoñinacžquin okas teejo, ninacžquin tjaajinzjapajo? ³⁶ ¿Čhjulut tiž chiitac cjes? “Ančhucqui wejr kjuraquiča, pero wejr ana wachi ataquiča”, cjican. Nižaza “Ančhucqui anaž oki atasacha, jakziquint wejr želačhaja, jalla nicju” cjican. Jalla nuž chiyanacqui, ¿čhjulut cjes?

³⁷ Jalla nekztanaqui pjijzta tucuzinž tjuñquiziqui wali chawc tjuñitača. Jalla nii tjuñquiziqui Jesusaqui tsijtscu, alto tawkžtan paljaychiča:

—Jakziltat kjaz kjara passaja, jalla niiqui wejtquiz macjatžca, wejt wiñaya žejtkatñi kjaz liczjapa. ³⁸ Jequit wejtquiz criyačhaja, jalla niž kuzquiztan walja zumanaca ulnaquiča jaknužt tsjii zuma jalzurquiztan zuma kjaznaca ulančhaja, jalla nižta. Jalla nuž Yooz tawk libruquiz cijrtača.

³⁹ Jalla nuž chiican Jesusaqui Espiritu Santuž puntuquiztan chiichiča. Wiruñacqui Yooz Espiritu Santuqui Jesusižquiz criichinacž kuzquiz luzaquiča. Pero Jesusaqui imaž ticznatča, nižaza imaž tsewc arajpacha okatča. Jalla nižtiquiztan imazitača Espiritu Santo tjaataqui.

CRISTUZ PUNTU PARLITA

⁴⁰ Jalla nuž Jesusaž chiita nonžcu yekjap žoñinacaqui cjichiča:

—Chekapan tiiča nii tjonñi profetaqui.

⁴¹ Yekjapazti tuž cjichiča:

—Tiiča Yooziž cuchanžquita Cristuqui.

Yekjapanacaqui cjichiča:

—¿Kjaž Galilea zoñinacžquiztan Cristuc nasasajo? Anaž cjesača. ⁴² “Cristuqui Davidž majchmajtquiztan naspanča, nižaza Belén cjita wajtquin nasaquiča. Nii watjaqui Davidž watja cjitača”. Jalla nuž cjiča Yooz takuqui.

⁴³ Jalla nuž parližcu nii zoñinacaqui t'aka t'aka cjissiča, Cristuž puntuquiztan ch'aazcu. ⁴⁴ Yekjapanacaqui Jesusa preso tanz pecatča. Jalla nuž peccanami, ana jaknužumi payi atchiča.

⁴⁵ Timplu zultatunacaqui timplu jilirinacžquinami fariseonacžquinami quejpchiča, ana Jesusa preso tani atžcu. Nii jilirinacaqui zultatunacžquiz cjichiča:

—¿Kjažtiquiztan ančhuc nii ana zjičjo?

⁴⁶ Nii žultatunacaqui kjaaziča, tuž cjican:

—Anaž jecmi chiča, jaknužt nii zoñi chiyatčhaja, jalla nužuqui. ¿Yooziž cuchanžquita nii zoñejo?

⁴⁷ Jalla nekztanaqui fariseo zoñinacaqui tuž cjichiča:

—¿Ančhuczakaz incallskatchinčhucž, jaz? ⁴⁸ Tjapa učum jilirinacami nižaza tjapa fariseo zoñinacami nižquinanaqui ana criichipanla. ⁴⁹ Tii ana lii pajni zoñinacaqui, jalla ninacakazza nižquin criichiQUI. Ninacaqui Yooziž castictapanž cjequiča.

⁵⁰ Nicodemo cjitatača tsjiiqui ninacžquiztan. TuquiQUI ween chjojzacuñ Jesusižquin zina ojkchiča. Jalla niiqui ninacžquiz cjichiča:

⁵¹ —Učum liiqui tuž cjiča, “Tsjii zoñiqui ima casticta cjican, primero kjawžta cjequiča, niž persun razuna nonžta cjisjapa”. Nuž cjiča učum liiqui, ¿ana jaa?

⁵² Nekztanaqui ninacaqui kjaaziča tuž cjican:

—¿Am zakaz Galileaquiztanajo? Yooz taku istutiya. Anaž jec profetaqui Galileaquiztan tjonasača. Jazim zizaquiž, jaz.

⁵³ Jalla nekztanaqui tjappacha persun kjuya ojkchiča.

8

ADULTERIUQUIZ OJKLAYÑI ZON

¹ Jesusaqui Olivos cjita curulla ojkchiča. ² Jakatažuqui kjantati timpluquin quejpžquičiča. Tjapa nekž žejlñi zoñinacaqui nižquin tjonchiča. Jesusaqui julžcu wilta tjaa jinčiča. ³ Jalla nuž julzi tjaa jnan, lii tjaa jinčinacami fariseonacami tsjaa maatak žon zjiččiča. Jalla naa maatak žonqui adulterio paachiž cjen tanstkalča. Zoñinacaqui jalla nuž tanžcu naa maatak žon Jesusiž yujcquiz zjiččiča. Nižaza nii žejlñi zoñinacž taypiquiz tsijtskatchiča naa žonqui. ⁴ Nekztanaqui ninacaqui Jesusižquiz tuž paljaychiča:

—Tjaajiñi Maestro, taa maatak žonqui adulterio paañipacha tanassinča. ⁵ Moisés liiquiz tuž mantitača, “Tižta adulteriuquiz cjičjiñi zoñinacaqui čhajc jawi conz cjitača”. Am, ¿kjažum cjiy?

⁶ Jalla ninacaqui nuž paljaychiča, Jesusa kjaz cjiñit cjes, jalla nii zizjapa. Nižaza Jesusiž chiitiquiztan ujchiz jwez pecatča, niž quintra tsjii uj tjojtunzjapa. Jalla nekztanaqui Jesusaqui pachpiquiz colžcu yokquiz cijjri kallantichiča, niž loc'anžtan.

⁷ Pero ninacaqui tirapanž Jesusižquiz pewcnatča, “Am, ¿kjažum cjii?” cjican. Jalla nekztan Jesusaqui zumpacha acha waytižcu, ninacžquiz cjichiča:

—Ančhucaquiztan jakziltapirižlaj ana ujchiz, niiqui primiru taa maatak žonaquiz maztan čhajczkazza.

⁸ Jalla nuž chižcu wilta colžcu yokquiz tira cijjratča. ⁹ Jalla nuž Jesusiž chiitiquiztan nii zoñinacaqui persun ujquiztan sint'ichiča. Nekztanaqui mayat mayat ch'uju ulñi kallantichiča. Chawc zoñinacž primiraqui ulanchiqui. Nekztan tjappacha nii zoñinacž ulantan, Jesusaqui naa maatak žonatan, nuž pucultankaz, eclichiča. ¹⁰ Jalla nekztanaqui Jesusaqui wilta acha waytichiča. Anaž jecmi želatča. Naa maataka alajakzatača. Nekztan naaquiz cjichiča:

—Cullaca. ¿Jakziquin amquiz uj tjojtunñi žoñinacajo? ¿Ana jakziltami am castiqui atchikaya?

¹¹ Naa maatak žonqui cjichinča:

—Wejt Jiliri, anaž jakziltami wejr castiqui atchiča.

Nekztanaqui Jesusaqui naaquiz cjichiča:

—Wejrmi anal am ujquiztan casticača. Jaziqui oka amqui, anam iya uj paaquiča.

—Nuž pertunchiča Jesusaqui.

KJANAZTAKAZ JESUCRISTO

¹² Wiruñaquei Jesusaqui žoñinacžquiz wilta paljaychiča, tuž cjican:

—Wejrqui tii muntuquiz žejlñi žoñinacžquiz zuma kamaña tjeeznuča, tsjii kjanažtakaz. Jakzilat wejt kamañ jaru kamačhaja, jalla niiqui anawal zumchiquiz anaž kamaquiča. Nižaza nii zuma kamañchiz žoñinacača wiñaya Yooztan kamñinacaqui.

¹³ Jalla nekztanaqui nii fariseo žoñinacaqui cjichiča:

—Am alaja am persunjapa chiča. Jalla nižtiquiztan anaž walča.

¹⁴ Jesusaqui kjaaziča, tuž cjican:

—Tii weriž chiitaqui wejt persunjapa cjenami walča. Wejrqui zizuča jakziquiztan tjontučhaja, nižaza jakzit wejr okačhaja, jalla nii. Anchuczi anaž nii zizza.

¹⁵ Ančhucqui žoñiž pinsita jarukaz wejtquiz uj tjojt pecča. Pero wejt kuz ana zizza. Wejrzi anal nižta uj tjojtñiča. ¹⁶ Pero weril tsjii žoñžquiz “Uj paachamča” cjeež niiqui, wejrqui weraral chiyuča nii žoñiž uj paañiž cjen. Anal wejt kuzquiztankaz chiyuča. Wejr cuchanžquiñi Yooz Ejpž kuzcamakal wejrmi chiyuča. Wejrmi wejt Yooz Ejpmi tsjiikaz chiyuča. ¹⁷ Ančuca liiquiz tuž cjiirtača: “Pucultan tistic žoñinacaqui tsjiikaz chiyauiz niiqui ninacž chiitaqui walča”. ¹⁸ Wejrqui persun puntuquiztan chiyuča. Nižaza wejr cuchanžquiñi Yooz Ejpqui wejt puntuquiztan zakaz chiča. Jaziqui weriž chiitaqui panž walča.

¹⁹ Jalla nekztanaqui ninacaqui Jesusižquin cjichiča:

—¿Jakziquint am Ejpjo?

Jesusaqui tuž kjaaziča:

—Ančhucqui wejr anaž ultimu pajča, nižaza wejt Ejpmi anaž pajča. Wejr ultimu pajčaj niiqui, wejt Ejp zakaz pajasača.

²⁰ Nuž tjaajincan Jesusaqui timpluquiz želatča. Jakziquin ofrenda utz cajanaca želatčhaja, jalla nekž želatča. Nuž želan, anaž jecmi Jesusa preso tanchiča. Jesusa preso tanta cjis oraqui imazitača.

JESUSA OJKZ PUNTU

²¹ Jalla nekztanaqui Jesusaqui wilta ninacžquiz cjichiča:

—Wejr okača. Jalla nekztanaqui ančhucqui wejr kjuraquiča. Pero jakziquint wejr okačhaja, jalla nicju ančhucqui anaž oki atasača. Ančhucqui ticznaquiča persun ujquiztan ana pertunta.

²² Nekztanaqui nii judío žoñinacaqui cjichiča:

—Tiiqui chiča, “Jakziquint wejr okačhaja, jalla nicju ančhucqui ana oki atasača”, cjicanž chiča. ¿Tiiqui persunpacha curpu conasaya?

²³ Nekztanaqui Jesusaqui tuž cjichiča:

—Ančhucqui tii kozta yokchiz žoñčuckazza. Wejrzi tsewcta yokchiz žoñčča. Ančhucqui tii yokquiz žejlñi žoñž kuzcama kamiñčhucča. Wejrzi ana tii yokquiz žejlñi žoñž kuzcama kamiñča. ²⁴ Jalla nižtiquiztan wejrqui ančucaquiz chiichinča, ančhucqui ticznaquiča, persun ujquiztan ana pertunta. Ultimupan ančhucqui weriž chiitaqui ana catokaquiz niiqui, ticznaquiča, persun ujquiztan ana pertunta.

²⁵ Jalla nekztanaqui ninacaqui pewcziča, tuž cjican:

—¿Jequimt amjo?

Jesusaqui tuž kjaaziča:

—Jaknužt wejt persun puntuquiztan chiintčhalaja, jalla nižta zoñtpanča wejrqui.
²⁶ Ančuca puntuquiztan wejtta walja chiiz žejlča, ančuca uj tjeezjapa. Pero wejt chiizqui anača wejt kuzquiztanqui. Antiz wejr cuchanžquiñiž kuzcamapankazza. Wejr cuchanžquiñiqui werara chiiñipanča. Wejrqui nižquiztan nonžtanaca maznuča tii muntuquiz žejlñi žoñinacžquiz. Jalla nižtiquiztan weriž chiitaqui ančuca puntuquiztan ultim werarača. —Jalla nuž chiichiča Jesusaqui.

²⁷ Jalla nuž Yooz Ejpž puntuquiztan chiyan, nii judío žoñinacaqui ana intintazziča.

²⁸ Jalla nekztan Jesusaqui cjichiča:

—Wejrqui tsewctan cuchanžquita Yooz Zoñtča. Chjulorat ančucqui wejr tsewcchuc waytita cheračhaja, jalla nii ora ančucqui zizaquiča, werarača wejt persun puntuquiztan chiitaqui, nii. Wejrqui anal wejt persun kuzquiztan kamuča. Antiz wejt Yooz Epiž kuzcama kamuča. Wejt waytiz oraqui jalla nižakaz zizaquiča. ²⁹ Wejr cuchanžquiñiqui wejtta chicaž žejlča. Wejrqui niž kuzcamapan kamuča. Jalla nižtiquiztan wejt Ejpqui anaž wejr zina ecča.

³⁰ Jalla nuž Jesusiž chiitiquiztan muzpa žoñinacaqui nižquin criichiča.

LIWRIIZ PUNTU

³¹ Jalla nekztanaqui Jesusaqui nižquiz criichi judío žoñinacžquiz cjichiča:

—Ančucqui weriž chiita tawkquiz tjapa kuztan tjurt'aquiž niiqui, ultim werara wejt partir žoñinaca cjequiča. ³² Nižaza Yooz takuča ultim weraraqui, nii zizaquiča. Jalla nuž werara zizcu liwriitaž cjequiča.

³³ Nii ana criichi judío žoñinacaqui Jesusižquiz kjaaziča, tuž cjican:

—Wejrnacqui Abrahamž majchmajtquiztan tjoniñča. Jaziqui Yooz wajtchiz žoñinacčha wejrnacqui. Yekjaž mantuquiz anaž wira žejlchinča. Amzti, ¿kjažtiquiztan chiichamta, “Ančucqui liwriitaž cjequiča” cjicanajo?

³⁴ Jesusaqui ninacžquiz cjichiča:

—Ančucaquiz weraral chiyuča. Jakziltat uj paacan kamčhaja, jalla niiqui ujž mantuquiz kamča. ³⁵ Tsjii mantita piyunaqui patrunž kjuyquiz kamchi cjenami ultimu anaž nii kjuychiz famillž partiquiz želasača. Antiz nii famillž majchqui jalla niiča famillž partiquiz žejlñipanča. ³⁶ Jalla nižtiquiztan ančucqui Yooz Majchiž liwriita cjequiž niiqui ultim werara liwriita cjequiča, Yooz kjuychiz famillquiz cjisjapaqui. ³⁷ Wejr zizuča, ančucqui Abrahamž majchmajtquiztan tjoniñchucča, nii. Pero jalla nuž cjenami, ančucqui weriž chiitanaca anapan catokča. Jalla nižtiquiztan ančucqui wejr konz pecča. ³⁸ Wejrqui chiyuča, wejt Yooz Epiž chiitanaca, jalla nii. Ančuczti ančuca epiž chiita jaru paača.

³⁹ Ninacaqui tuž kjaaziča:

—Wejtnaca atchi ejpča Abrahamqui.

Pero Jesusaqui ninacžquiz cjichiča:

—Ančucqui ultimu Abrahamž majchmajtčhuc cjičhaj niiqui, niž kamta irataž kamčhani. ⁴⁰ Yoozquiztan nonžtanac jaru werara chiichinča. Jalla nuž werara chiitiquiztan ančuczti wejr konz pecča. Abrahamqui ana nižta paachiča. ⁴¹ Ančucqui persun epiž kamta irataž kamča.

Nekztanaqui ninacaqui cjichiča:

—Wejrnacqui anača adulteriuquiz kamñi maa ejpžquiztan tjoniñqui. Wejtnaca maa ejpnaca zizuča. Nižaza wejrnacqui tsjii arajpach Ejpchizkazza. Yoozza niiqui.

⁴² Jesusaqui nekztan cjichiča:

—Ančuca ejpqui Yoozalaj niiqui, ančucqui wejtta zuma munazitasacha. Wejrqui Yooz Ejpžquiztanča; nižquiztan tjonuča. Niiž pinsitiquiztan tekz tii muntuquiz želuča. Anal wejt kuzcamakaz tjonchinča. Wejt Yooz Ejpqui wejr cuchanžquichiča.

⁴³ ¿Kjažtiquiztan ančucqui weriž chiitanaca ana intintazasajo? Ančucqui weriž

chiitanaca anapanž kuztan nonz pecča, nekztan. ⁴⁴ Ančuca ultim ejpqui diabluča. Niiž kuzcama kamz pequiñchucča. Primirquiztanpacha niiča zoñi conñiqui. Nižaza diabluqui werara chiizquiztan ana juyzu paañiča. Anapanča werar taku chiiñi niiqui. Niiž ana zum kuzcamapan toscar takunaca chiiča. Niipankazza toscara chiiñiqui. Nižaza niiča toscar chiiñinacž ejpqui. ⁴⁵ Wejrqui ančucaquiz weraral chiyuča. Ančuca diablu ejpchiz cjen, weriž werara chiitanaca ana criiñchucča. ⁴⁶ ¿Ject ančucaquiztan tsjii weriž paata uj tjesnasajo? Wejrqui Yooz taku werarapan chiyuča. ¿Kjažtiquiztan wira ana wejtquiz crii ančhucjo? ⁴⁷ Yooz partir zoñinacaqui Yooz takuž nonža. Ančhuczi anapanča Yooz partira. Jalla nižtiquiztan ančhucqui Yooz taku ana nonz pecča.

IMA ABRAHAM ZELAN, JESUCRISTUQUI ZELATCHA

⁴⁸ Nekztan judío zoñinacaqui Jesusižquiz kjaaziča tuž cjican:

—Amqui anawal Samaria wajtchiz zoñimžlani. Zajraž tanta zoñimžlani. Nužupanča.

⁴⁹ Jesusaqui ninacžquiz tuž kjaaziča:

—Wejrqui anača zajraž tantitqui. Wejt Yooz Ejpž honora waytuča. Ančhuczi wejr iñarcen wejtquiz anaž honora tjaacha. ⁵⁰ Wejrqui persun honora ana waytiz pecuča. Tsjiiqui žejlča. Jalla niiča wejt honora waytiz pecñiqui. Jalla niiča lijituma pjalzñiqui. ⁵¹ Wejrqui ančucaquiz weraral chiyuča. Jeqit weriž chiitacama kamčhaja, jalla niiqui ana ticzñiž cjequiča; Yooztan wiñaya kamaquiča.

⁵² Jalla nuž chiitiquiztan judío zoñinacaqui tuž kjaaziča:

—Jalla nuž amiž chiitiquiztan wejrnacaqui zizzinča, zajraž tantapanimkalal amqui. Abraham ticziča; profetanacami ticzizakazza. Amzti cjiča, “Jeqit weriž chiitacama kamčhaja, ana ticzñiž cjequiča”, nii. ⁵³ Amqui wejtnacaž ticzi Abraham ejpžquiztan tsjan jilirim cjes, ¿kjažtatajo? Yooztajapa chiiñi profet zoñinacami ticziča. ¿Chjul zoñipanim amzt cjesajo?

⁵⁴ Jesusaqui tuž kjaaziča:

—Wejt persun honora waytaž niiqui, jalla nuž waytita honoraqui anaž walča. Wejt Yooz Ejpča wejt honora waytiñiqui. Jalla niiž puntu ančhucqui “Wejtnaca Yoozza” cjiñchucča. ⁵⁵ Ančhucqui nii Yoozqui anapan pajča. Wejrkal nii pajuča. “Wejrqui Yooz Ejp anal pajuča”, cjesaž niiqui, wejrqui toscaral cjesača, ančhuc irata. Yooz Ejp pajuča; nižaza niiž chiitacama kamuča. ⁵⁶ Tuquita atchi Abraham ejpqui wejt tjonž tjuñi nonžcu, walja cuntintutača. Nižaza wejt tjonž tjuñi zizcu, walja chipchiča.

⁵⁷ Jalla nuž chiitiquiztan nii judío zoñinacaqui Jesusižquiz cjichiča:

—Amqui imazi pjijzka tunc watchizzam pero. ¿Jaknužt amzti Abraham pajcham cjesajo?

⁵⁸ Jesusaqui ninacžquiz tuž kjaaziča:

—Ančucaquiz ultim weraral cjiwča. Ima Abraham želan, wejrqui žejlchinča.

⁵⁹ Jalla nuž chiitiquiztan judío zoñinacaqui maznaca aptichiča. Jesusa maztan čhajcz pecatča. Jesusazti chjojziča. Nekztan timpluquiztan ulanchiča. Nekz žejlñi zoñinacž taypiquiztan atipassiča.

9

ZUR ZOÑI CHJETINTA

¹ Jalla nekztanaqui Jesusaqui jiczquiz ojkchiča. Nii jicz latuquiz tsjii zur zoñi želatča. Majttiquiztanpacha zuratača. ² Jalla nii zoñi cheržcu Jesusiž tjaajinta zoñinacaqui pewcziča, tuž cjican:

—Tjaajiñi Maestro, ¿kjažtiquiztan zurapan majttata? ¿Niiž maa ejpž ujquiztan nižta zura majtta cjesaya? Už ¿persunž ujquiztan cjesaj?

³ Jesusaqui ninacžquiz tuž kjaaziča:

—Anaž niž persun ujquiztanami, nižaza anaž niž maa ejpž ujquiztanami zura majttatača. Antiz zura žejlča, niž zuržquiz Yooz obra tjeežta cjisjapa. ⁴ Jaknužt žoñinaca majiñ langžaja, jalla nižta irata wejrnacqui tii muntuquiz žejlcan langstanča. Wejt cuchanžquiñiž tjaata obranaca langstanča. Zumz timpu wajillača. Zumchi cjenacqui anaž jecmi langzuca. ⁵ Tii muntuquiz žejlcan wejrqui žoñinacžquiz Yooz zuma kamaña tjeeznuča, tsjii kjanažtakaz.

⁶ Jalla nuž chiižcu, Jesusacqui yokquiz tjujziča. Nekztan nii tjujžta llawsa yok pjilžtan tjarziča. Jalla nii aptižcu nii zur žoñž čhujcquiz tjajlžinčiča. ⁷ Nekztanaqui nii zur žoñžquiz cjichiča:

—Siloé cjita coch paata kjazquin oka. Jalla nicju čhujqui awjžca.

Siloé cjita tjuuqui “Cuchanžquita” cjiča ninacž tawkquiz. Jalla nekztanaqui nii zur žoñiqui ojkžcu čhujqui awjziča. Nekztan cherñi cjissiča. Cherñi quejpžquichiča. ⁸ Jalla nekztan niž žcati kamñi žoñinacami nižaza nižquiz pajñi žoñinacami nii žejtchi cheržcu, tuž cjichiča:

—¿Anaj tiiqui nii paaz tomtomangžñi žoñiya? Tuquiqui julzi žejlñitala.

⁹ Yekjapanacacqui cjetča:

—Niipansala.

Yekjapac cjetča:

—Anapanž nii tiiqui. Nižtažtakazla, pero.

Pero nii žejtchi žoñipachača cjichiqui:

—Wejrpantča.

¹⁰ Jalla nekztanaqui nižquiz pewcunchiča:

—¿Kjažum am jazic cher, kjažtatajo?

¹¹ Niiqui ninacžquiz kjaaziča tuž cjican:

—Nii Jesusa cjita žoñiqui llawsiztan yok pjilžtan tjarziča. Jalla nuž tjaržcu wejt čhujcquiz tjajlžinčiča, tuž cjican: “Siloé cjita kjazquin oka. Jalla nicju ajunžca”. Jalla nekztanaqui ojkchinča wejrqui. Čhujqui ajunžcu cherñi cjissinča.

¹² Jalla nekztanaqui nii žejtchi žoñžquiz pewczizakazza tuž cjican:

—¿Jakziquin nii žoñiya?

Niiqui tuž kjaaziča:

—Anal zizuča.

¹³ Jalla nekztanaqui jakatažuqui nii zurquiztan čhjetinta žoñiqui fariseo particnacžquin chjichtatača. ¹⁴ Jeejz tjuñquiz Jesusacqui nii milajru paachiča. ¹⁵ Fariseo žoñinacacqui nii zurquiztan čhjetinta žoñžquiz wilta pecunchiča, tuž cjican:

—¿Anziqui kjažtam cherya?

Nii žoñiqui tuž kjaaziča:

—Llawsiztan pjilžtan tjaržcu, wejt čhujqui tjajlžinčiča. Jalla nekztan wejt čhujqui ajunžcu, cherñi cjissinča. Jaziqui cheruča.

¹⁶ Tsjii fariseo žoñinacacqui nii Jesusižjapa quintra chiichiča, tuž cjican:

—Nii žoñiqui anaž Yooz partiquiztan cjesača. Niiqui ana jeejz tjuñimi rispitchila.

Yekjapazti cjetča:

—¿Kjažt ujchiz žoñiqui nižta milajrunaca paasajo? Anaž cjesača.

Jalla nižtiquiztan Jesusiž puntuiztan t'aka t'aka cjissiča. ¹⁷ Jalla nuž t'aka t'aka cjiscu, wilta nii zurquiztan čhjetinta žoñžquiz pecunchiča, tuž cjican:

—¿Amqui kjažum cji, am čhujqui čhjetiñi žoñž puntu?

Nii žoñiqui tuž kjaaziča:

—Wejrqui cjiwča, jalla niiča Yooz cuntiquiztan chiiñi profet žoñipanqui.

¹⁸ Tuquiqui nii žoñiqui zuratača, jaziqui cherñi cjissiča. Pero nii judío žoñinacacqui nii milajru ana criiz pecatča. Jalla nekztan nii žoñž maa ejp kjawziča, pewczjapa.

¹⁹ Jalla tuž pewcziča:

—¿Tiic am majchkaya? ¿Tiic zurapan majttatakaya? ¿Kjažt tiizti cherñi cjesajo?

²⁰ Nii maa ejpqui kjaaziča, tuž cjican:

—Tiipanča wejtnaca majchqui. Nižaza zurapan majttatača. Jalla niikal chiyasača. ²¹ Anziqui cherñi cjissizłani, jalla nii puntuquiztanaqui anal zizuča. Nižaza jecčhalaj tiž čhujqui čhjetinchi anal zizuča. Tiika pewcnani. Pajk žoñiča tiiqui. Tiipachaž razunaqui tjaasača.

²² Nii judío žoñinacaqui tsjii acuerduquiz parllassitača, jakziltat Jesusiž puntuquiztan “Tiiča Cristuqui” cjican chiyačhaja, jalla niiqui ajcz kjuyquiztan chjatkattaž cjistanča. Jalla nii acuerduquiz parllassitača. Jalla nižtiquiztan nii zur žoñž maa ejpmi ekziča; ana kjanacama chiiz pecatča. ²³ Jalla nižtiquiztan ninacaqui kjaaziča, tuž cjican:

—Tiika pewcnani. Pajk žoñiča tiiqui.

²⁴ Jalla nekztanaqui nii judío žoñinacaqui nii zurquiztan čhjetinta žoñi wilta kjawziča. Nekztan tuž cjichiča:

—Yooz honora wayta. Anača Jesusiž honora waytizqui. Wejrnaca zizuča, nii čhjetinñi cjita žoñiqui walja uj paañipanča.

²⁵ Jalla nekztan nii zurquiztan čhjetinta žoñiqui tuž kjaaziča:

—Wejrqui anal zizuča, uj paañi ana uj paañi, nii. Pero wejrqui zuratača. Jaziqui cheruča. Jalla nužupan zizuča.

²⁶ Wilta nižquin pecunchiča, tuž cjican:

—¿Jaknužt paachitajo? ¿Jaknužt am čhujqui čhjetintajo?

²⁷ Nii žoñiqui tuž kjaaziča:

—Ančhucacuz chiihinsala. Weriž chiita ana nonz pecča. ¿Kjažtiquiztan wilta wilta wejr chiiyaj cjeejo? ¿Ančhucacuzakaz nižtan chica ojklayñi cjis pecjo?

²⁸ Jalla nekztanaqui nii judío žoñinacaqui nii zurquiztan čhjetinta žoñžquiz ch'aanichiča tuž cjican:

—Amqui nii žoñž jaru ojčča. Wejrnaczi Moisés jaru okuča. ²⁹ Yoozqui Moisesquiz chiihichča. Jalla nii zizuča. Tii žoñžquiztanaqui anal zizuča, jakziquiztan tjončhaja, jalla niimi.

³⁰ Jalla nekztanaqui nii čhjetinta žoñiqui tuž cjichiča:

—Tiiča ispantichuca. Ančhucqui jakziquiztan tjončhaja, nii ana zizza. Wejtquiz pero čhujqui čhjetinžinchiča. ³¹ Učhumqui zizla. Yoozqui ujchiz žoñinacž mayiztaqui anaž nonznasača cjiča. Yooz rispiti žoñinacžquizimi nižaza Yooz kuzcama kamñi žoñinacžquizimi, jalla ninacžquiz nonznasača Yoozqui cjiča. ³² Anawira tsjii zur žoñž čhujqui čhjetinta quintu žejłñitala, tuquitanpachami. ³³ Nii žoñiqui ana Yooz partiquiztanžlaj niiqui, ana čhjul pajk obrami paačhani.

³⁴ Jalla nekztanaqui nii judionacaqui tuž cjichiča:

—Amqui ujchizpan majttamtača. ¿Jaziqui wejtnacaquiz tjaajinzim pec, kjažtatajo? Jalla nekztan nii zurquiztan čhjetinta žoñi ajcz kjuyquiztan chjatkatchiča.

ZURANZ PUNTUQUIZTAN

³⁵ Jalla nuž chjatkattiquiztan Jesusaqui zizziča. Jalla nekztan nii žoñžtan wilta zalžcu, tuž cjichiča:

—¿Tsewctan cuchanžquita Yooz Žoñžquizim criya?

³⁶ Nii čhujqui čhjetinta žoñiqui tuž kjaaziča:

—Señor, maznalla, ¿ject niiqui? Wejrqui nižquin criyasača.

³⁷ Jesusaqui nižquin kjaaziča, tuž cjican:

—Anziqui werim cherča. Niiča wejrtqui, amtan parliñtqui.

³⁸ Jalla nekztanaqui nii žoñiqui Jesusiž yujcquiz rispitan quillziča, tuž cjican:

—Wejt Jiliri. Amquiz criyuča.

³⁹ Jesusaqui nižquiz cjichiča:

—Wejrqui tii muntuquiz tjonchiča, zoñinaca pjalzjapa. Tsjii zoñinaca žejlča ana zuma kamañchiz. Pero ninacz ujquiztan kuz zint'ičha, “ujchizpanča wejrqui” cjican. Wejrqui tjonchinča ninaca zuma kamañchiz cjiskatzjapa. Tsjii zoñinaca žejlča. Jalla ninacaqui ana zuma kamañchizakazza. Pero “Yooz puntu zuma zizuča” cjiñičha. Jalla nuž chiichiyani ninacača zur zoñinacžtakaz. Jalla nii tjeezjapa, tii muntuquiz tjonchinča.

⁴⁰ Jesusaž nuž chiyan yekjap fariseo zoñinacaqui niž žcati želatča. Ninacaqui nii chiita nonžcu, pewcziča tuž cjican:

—¿Wejrnacmi zur zoñinacžtakaz cjesajo? Anaž cjesača.

⁴¹ Jalla nekztanaqui Jesusaqui ninaczquiz tuž cjichiča:

—Ančhucqui persun kuzquiz zur zoñižtakaz naytasaj niiqui, ančhucqui anaž ančuca ujquiztan casticta cjitasača. Pero “Wejrnacqui Yooz puntu zuma zizuča” cjicanž čhila. Jalla nižtquiztan ančuca ujquiztan casticta cjequiča.

10

UZANACZ QUINTU

¹ Jesusaqui zakaz cjichiča:

—Ančucaquiz weraral chiyučha. Jakziltat uuzi uyquiz ana zan kjutan luzzaja, yekja latuquiztan chjojzacuñ luzzaja, jalla niiča ana wal tjañiqui. Uuzanaca kjañzjapa luzza. ² Pero jakziltat uuzi uy zanzquiztanpan luzzaja, jalla niiča uuzi itzñi awatiriqui. ³ Nižaza uy zana cwitiñi zoñiqui uy zana cjetziñičha nii uuzi awatiri luzjapa. Nižaza nii uuzanacaqui awatirž jora pajča. Nii awatiriqui uuzi tjuucu tjuucu kjawža, nižaza uyquiztan jwessa. ⁴ Jalla nuž tjapa niž uuzanaca jwescu, niž uuzanacz tucquinž ojkča. Nižaza nii uuzanaca niž wirquiz apža, jora pajžcu. ⁵ Tsjii ana pajta zoñž wirquiziqui anaž apža, antiz nii ana pajta zoñžquiztan zajtča, niž jora ana pajžcu.

⁶ Jalla nuž Jesusaqui quint'ichiča. Pero nonžñi zoñinacazti ana wira intintazziča, čhjul puntuquiztan čhičhaja, jalla nii.

ZUMA AWATIRI

⁷ Jalla nekztanaqui Jesusaqui wilita ninaczquiz čhičhiča, tuž cjican:

—Ančucaquiz weraral chiyučha. Wejrtča uuzi uy zantqui. ⁸ Ima weriž tjonan, zoñinacaqui tjonchiča, “Yoozquiztan tjonučha”, cjicanaqui. Pero tjañicamača tjapa nii tjonchi zoñinacaqui. Uuzi tjangzñinacača ninacaqui. Pero ninacz wirquiziqui wejt uuzanacaqui ana apziča. ⁹ Wejrtča uuzi uy zantqui. Jakziltat weriž cjen Yooz jamillquiz luzzaja jalla niiqui liwriitaž cjequiča. Jalla niiqui Yooz uuzi cuntaž cjequiča. Uuzi uyquiz luznaquiča, zaž ulnaquiča, zuma pastu watzjapa. Liwriitapaž cjequiča.

¹⁰ Tjañi cjičjiñi zoñinacaqui tjonča, cjišni, coni, nižaza tirkati, jalla nii alaja tjonča. Wejrzi tjonchinča, zuma kamaña tjaazjapa, ančhuc anča zuma kamañchiz cjiskatzjapa. ¹¹ Wejrtča zuma awatirtqui. Tsjii zuma awatiriqui niž uuzanacz laycu ticznasača. ¹² Pero yekjapanacaqui paca tanzjapakaz uuzi ichñičha. Jalla ninacaqui tsjii uuzi tanñi animalaž tjonan uuzi eccu zatasacha. Nii uuzi anača persun uuzanaca. Jalla nuž uuzanaca ectan nii anawal animala tjonchiqui uuzanacz tanča, nižaza witča. Anača nižta zuma awatiriqui. ¹³ Nii anawal awatiriqui paca tanzjapakaz uuzi ichñičha. Ana nii uuzanaczjapa juyzu paañičha, čhjulunacat watačhaja, jalla nii. Jalla nižtquiztan uuzanaca eccu, anawal animalquiztan zatasacha.

¹⁴⁻¹⁵ Wejrtča zuma awatirtqui. Jaknužt wejt Yooz Ejpqui wejtquiz pajčhaja, nižaza wejrmi wejt Ejpžquiz pajučhaja, jalla nižtača wejrqui wejt uuzanaczquiz pajuča, nižaza wejt uuzanacaqui wejtquiz pajča. Wejrqui wejt uuzanacz laycu ticznača.

¹⁶ Wejtta zakaz žejlča yekja uuzanaca ana tii uyquiz cjiñiqui. Wejrqui nii uuzanaca

ricujzquiztanzakaztča. Jalla ninacaqui wejt taku cazaquiča. Tjapa wejt uuzanacaqui tsjii tamaž cjequiča, nižaza tsjii awatirchiz.

¹⁷ Wejt uuzanacz laycu ticznača, nižaza jacatatača. Jalla nižtiquiztan Yooz Ejpqui wejr k'aachiča. ¹⁸ Anaž jecmi wejr ticzkatasacha. Antiz wejrqui persun kuzquiztan ticznača. Nižaza poderchiztča jacatatzjapa. Jalla nii poder wejt Yooz Ejpqui wejtquiz tjaachiča.

¹⁹ Jalla nuž Jesusiž chiita taku nonžcu judío žoñinacaqui wilta t'aka t'aka cjissiča. ²⁰ Tsjii žoñinacaqui cjichiča:

—Zajraž tantala. Lucuratala tiiqui. ¿Kjažtiquiztan tiž chiita ančhucqui nonžjo?

²¹ Yekjapac cjichiča:

—Tiiqui anaž zajraž tanta žoñizta chiiča. ¿Nižaza zajraž tanta žoñiqui tsjii zur žoñi čhjetnasajo? Anaž cjesača.

TSJII ŽOÑINACAQUI JESUSA ANA NONZ PECCHA

²² Zac timputača. Nižaza Jerusalén wajtquin timplu cumpleañ pjizta paatča. ²³ Jalla nii oraqui Jesusaqui timpluquin ojklayatča, Salomón cjita kjuy patiuran. ²⁴ Jalla nuž ojklayan judío žoñinacaqui Jesusiž muytata ajcziča, tuž cjican:

—¿Čhjulorcama amqui wejnaca kuz turwayskataquejo? Amčhalaj Cristumž niiqui, tsjiika kjanacama chiizna.

²⁵ Jesusaqui ninaczquiz tuž kjaaziča:

—Ančhucquiz nuž cjichinča. Pero weriž chitami ana criichinčhucča. Jaknužt wejt Yooz Ejp mantachaja, jalla nii mantita jaru zuma obranacal paa-uča. Jalla nii obranacaz cjen, ančhucqui zizasacha, werjtča Cristo už anažlaj Cristo, nii. ²⁶ Ančhuczti ana wejtquiz criiñčhucča. Ančhucqui anača wejt uuzažtakazi, jaknužt tuquiqui chitučhaja, jalla nii. ²⁷ Wejt uuzanacaqui wejt jora pajča, nižaza wejrqui wejt uuzanaca pajuča. Nižaza nii wejt uuzanacaqui wejtquiz apžquiñipanča. ²⁸ Wejrqui ninaczquiz zuma kamaña tjaa-uča, Yooztan wiñaya kamzjapa. Anapan infernuquin okasacha. Nižaza anaž jecmi wejt kjarquiztan ninaca kjañasacha. ²⁹ Wejt Yooz Ejpqui wejt kjarquiz tjaachiča. Jalla niiqui tjappachquiztanami juc'ant azzizza. Jalla nižtiquiztan anaž jecmi Yooz Ejpžquiztan wejt uuzanaca kjañasacha. ³⁰ Wejtтан wejt Yooz Ejpžtan tsjii kuzziztča.

³¹ Jalla nuž chiitiquiztan nii judío žoñinacaqui maztan aptižcu wilta Jesusižquiz čhajcz pecatča. ³² Nekztan Jesusaqui ninaczquiz cjichiča:

—Wejrqui Yooz Ejpž aztan zuma obranacal ančhucquiz tjezinča. Nii zuma obranaca Yooz kuzcama paachinča. ¿Jakziltat nii zuma obranacquiztan wejr maztan čhajcz pecjo?

³³ Nii judío žoñinacaqui tuž kjaaziča:

—Anal am čhacača, zuma obriquiztan. Yooz quintra chiitiquiztan am čhacača. Amqui žoñimkazza. Pero Yooztakam cjiicjiča.

³⁴ Jalla nekztanaqui Jesusaqui ninaczquiz tuž cjichiča:

—Ančhucqa liiquizpacha tuž cijirtapanča: “Yoozqui cjiča: ‘Ančhucqui Yooztakazza.’” ³⁵ Cijirta Yooz takuqui anaž niqui atasacha. Jalla nii zizza učhumqui. Yoozqui niž taku catokni žoñinacz puntuquiztan cjichiča, “Ančhucqui Yooztakazza”, cjicanaqui.

³⁶ Yoozqui wejr ut'aychiča tii muntuquiz cuchanzquizjapa. Jalla nižtiquiztan wejrqui cjichinča, “Wejrtča Yooz Majchtqui”. Jalla nuž chiitiquiztan, ¿kjažt ančhucqui Yooz quintra chiiñi cjeejo? ³⁷ Wejrqui wejt Yooz Epiž mantita obranaca ana paayin cjitasaž niiqui, wejtquiz criiz ana waquiziča. ³⁸ Pero wejt Yooz Epiž mantita obranaca paayinča. Jalla nižtiquiztan wejtquin criya. Weriž chiitiquiztan anača wejtquiz criyačhaj niiqui, weriž paata obranacquiztan mekaž wejtquiz criyalla. Wejtquin criyaquiz niiqui, ančhucqui intintazaquiča, wejtтан Yooz Ejpžtan tsjiikazza, jalla nii.

Wejt Yooz Ejpqui wejt kuzquiz žejlča, nižaza wejrqui wejt Yooz Ejpž kuzquiz želuča. —Jalla nuž čiichiča Jesusaqui.

³⁹ Nekztanaqui wilta Jesusa preso chjitz pecatča. Pero Jesusaqui ninacžquiztan atipassiča.

⁴⁰ Jalla nekztanaqui Jesusaqui Jordán pujž tuuna ojkchiča. Jakziquin Juanqui primero bautistčhaja, jalla nicju želatča. ⁴¹ Walja žoñinacaqui niižtan zali ojkchiča. Ninacaqui tuž cjichiča:

—Chekapan, tjapa Juanž chiita tiiž puntuquiztan werarapanča. Ana čjul milajru paachi cjenami, Juanqui tiiž puntuquiztan werarapan chiiñitakalala.

⁴² Jalla nicju želan walja nekz žejlči žoñinacaqui Jesusižquiz criichiča.

11

LAZARO TICZICHA

¹ Tsjii laa žoñi želatča, Lázaro cjita. Betania wajtchiz žoñitača. María, nižaza naaža cullaqui, Marta, jalla nii pucultanaqui Betania wajtchizzakaztača. ² Mariiqui nii laa Lazaruž cullaquitča. Nižaza Mariiqui Jesusa Jilirž kojchquiz zuma ulurchiz asiiti alžinchintača. Nekztan naaža persun ach charžtan Jesusiž kojchanaca chjužinchintača. ³ Jalla nuž nii pucultan maatakanacaqui Jesusižquiz mazni cuchanžquichiča, tuž cjican:

—Wejt Jiliri, amiž pecta k'aachita amigo laa cjichiča.

⁴ Jesusaqui nii mazta nonžcu, cjichiča:

—Niiž laacjitiquiztan ana ticznaquiča. Antiz niiž laacjitiquiztan Yooz azi tjeežtaž cjequiča. Nižaza Yoozqui honorchiz cjequiča. Nižaza Yooz Majchqui honorchiz zakaz cjequiča.

⁵ Jesusaqui Martaquiz, naaža cullaqui Mariaquiz, nižaza ninacž jila Lazaružquiz, jalla ninacžquiz ančaž k'aachichiča. ⁶ Jalla nuž cjenami Lazaruž laa quintu nonžcu, Jesusaqui iya puc majžtan kamchiča, jakziquin kamatčhaja, jalla nicju. ⁷ Jalla nii puc majquiztan niiž tjaajintanacžquiz cjichiča:

—Wiltaž Judea yokquin okla.

⁸ Nekztanaqui niiž tjaajintanacaqui cjichiča:

—Tjaajiñi Maestro, ažk tsjii kjaž majkaz nekzta žoñinacaqui am maztan čhajcz pecatla, conzjapaqui. ¿Wilta am nicju ojkz pecya?

⁹ Jesusaqui ninacžquiz tuž kjaaziča:

—Tsjii noojiqui tuncapan orchizza, majiñqui. Jakziltat kjanquiz ojkčhaja, anaž eza-sača. Jalla nižta iratača wejt kjanquiz ojkni žoñinacaqui. Ima niiž ticz ora irantižcan, walikaz cjequiča. ¹⁰ Jakziltat ween zumchiquiz ojkčhaja, jalla niiqui ezasača, kjanaž ana želanaqui. Jalla nižtača ana wejt kjanquiz ojkni žoñinacaqui. Ana Yooz kuzcama kamtiquiztan anawalquiz tjojtsnasača.

¹¹ Nekztanaqui Jesusaqui ninacžquiz cjichiča:

—Učhum Lázaro amiguqui tjajča. Pero wejrqui Lázaro tjajil wajtskatača.

¹² Jalla nekztanaqui niiž tjaajintanacaqui cjichiča:

—Jiliri, tjajčhaj niiqui, nuž cjenauqui upallat cjissani; žetaquiž, jaz.

¹³ Niiž tjaajintanacaqui tsjii kjutni intintazziča. Jesusaqui Lázaro ticz puntuquiztan čiichiča. Niiž tjaajintanacaqui ultimu tjajz puntuquiztan intintazziča. ¹⁴ Jalla nižtiquiztan Jesusaqui kjanapacha čiichiča tuž cjican:

—Lazaruqui ticziča. ¹⁵ Ana nicju žejlchiž cjen wejrqui cuntintuča. Jalla nuž cjenča ančhucaltajapaqui waliqui, wejtquiz juc'anti criichi cjisjapa. Jazic nii cheriž ojkla.

¹⁶ Nekztanqui Tomasaqui, niiž mazinacžquiz cjichiča:

—Učhumnac zakaz ojkla, tiižtan chica ticzni.

Tomasaqui “Pacha” cjita zoñizakaztača.

JESUSACHA JACATATSKATÑIQUI

¹⁷ Betania watja irantižcu, Jesusaqui zizziča, Lazaruž ticžtaqui nižaza tjattaqui pajkpic tjuñitača. ¹⁸ Betania watjaqui Jerusalén wajtquiztan pizc kilómetro jilallatača. ¹⁹ Jalla nii žcati želan walja zoñinacaqui Martaquiz nižaza Mariyaquiz kuzñi tjonzitača, ninacz jila ticziž cjen. ²⁰ Martiqui Jesusaž waj irantižquiñi quintu nonžcu, Jesusižquin zali ojkchinča. Mariiqui kjuyquin eclichintača. ²¹ Jesusižtan zalžcu, Martiqui paljaychinča, tuž cjican:

—Wejt Jiliri, am tekz žejltasaž niiqui, wejt jilaqui ana ticzi cjitasacha. ²² Jalla nuž cjenami wejrqui zizuča, čhjulu amiž Yoozquiztan mayiztami tjaataž cjequiča. —Jalla nuž Jesusižquiz chiichinča Martiqui.

²³ Jesusaqui naaquiz cjichiča:

—Am jilaqui jacatataquiča.

²⁴ Martiqui cjichinča:

—Wejrqui zizuča, tii muntu tucužinžtan, jacatatz tjuñquiziqui jacatataquiča.

²⁵ Nekztan Jesusaqui naaquiz cjichiča:

—Wejrtča jacatatskatiñtqui, nižaza arajpach žeti tjayiñtqui. Jakziltat wejtquiz criyačhaja, ticzi cjenami, wilta žetaquiča. ²⁶ Nižaza jakzilta žejtñi zoñimi wejtquiz criyačhaja, jalla niiqui anaž wira ultimu ticznasača. Arajpachquin wiñaya žetaquiča. ¿Jalla nii crii amya?

²⁷ Naaqui tuž kjaazinča:

—Criyuča, wejt Jiliri. Nižaza criyuča, amqui Cristumča; nižaza Yooz Maatimča tii muntuquiz tjonchiqui. Jalla niiqui criyuča.

MARIAQUI JESUSIZTAN ZALI ULANCHINCHA

²⁸ Jalla nuž chiižcu, Martiqui naaža Marii cullaqui kjawzñi ojkchinča. Nekztan Mariaquiz jamazit chiichinča, tuž cjican:

—Tjaajiñi Maestruqui tekz tjonchiča. Am kjawžca cjiča.

²⁹ Jalla nuž nonžcu Mariiqui apura žaazinča. Jesusižquin zali ojkchinča.

³⁰ Jesusaqui imaž watja irantižcatča, jakziquin Marti nižtan zalčhaja, jalla niiranž želatča. ³¹ Lázaro jilaž ticziž cjen, Mariaquiz kuzcan zoñinaca kjuyquin želatča. Jalla ninacaqui María apura žaazcu ulanñi cheržcu wirquizpacha apziča. Ninacaqui cjichiča, “Lázaro jilž sipulturquin kayit ojkčhani” cjican.

³² Jesusižtan zalžcu Mariiqui niž yujcquiz quillzinča, tuž cjican:

—Wejt Jiliri, tekzim cjitčhaj amqui, wejt jilaqui anaž ticzi cjitasacha.

³³ Jesusaqui naa María kaañi cheržcu, nižaza naatan tjonñi judío zoñinaca kaañi zakaž cheržcu, persun kuzquiz ancha sint'ichiča, nižaza ancha llaquita cjissiča. ³⁴ Jalla nekztan pewcziča, tuž cjican:

—¿Jakziquin tjatchinčhuctaya?

Ninacaqui cjichiča:

—Jiliri, niž cheržinžcalla.

³⁵ Nekztanaqui Jesusaqui kaachiča. ³⁶ Jalla nuž cheržcu zoñinacaqui cjichiča:

—Cherzna. Lázaro jila ančaž k'aachichiča.

³⁷ Yekjapa ninacazti cjichiča:

—Tiiqui zur zoñž čhjui čhjetinchiča. ¿Anaj tiic Lázaro jila čhjetnasaya, ana ticzi cjisjapaya?

LAZARO JACATATSKATTA

³⁸ Jalla nekztanaqui Jesusaqui ancha kuzquiz sint'ican, sipulturquin macjatchiča. Sipulturaqui pajk mazquiz pjetatača. Nižaza pajk maztan pjucžtatača, nii sipultur zana. ³⁹ Jesusaqui nekztan cjichiča:

—Nii maz cjewžna.

Martiqui, nii ticzi jilž cullaquiqui, cjichinča:

—Wejt Jiliri, pajkpic tjuñi tiž ticztaqui. Jalla nižtiquiztan tiiqui chjonanchizlani.

⁴⁰ Nekztanaqui Jesusaqui naaquiz cjichiča:

—Amqui wejtquiz criyaquiz niiqui, Yooz azi tjeežtam cheraquiča. ¿Anaj werj nuž amquiz chiichinpanejo?

⁴¹ Jalla nekztanaqui nii sipultura mazqui cjewžtatača. Nekztanaqui Jesusaqui arajpach kjutñi cheržcu, tuž cjichiča:

—Yooz Ejp, weriž mayizta nonžniž cjen gracias amquin cjiwča. ⁴² Weriž mayiztaqui nonžnampanča amqui. Jalla nii zizuča. Tekz tsijtchi žoñinacžtajapa nuž chiyuča, amča wejr cuchanžquichi, jalla nii criyajo.

⁴³ Jalla nuž mayizizcu, Jesusaqui alto tawkžtan mantichiča tuž cjican:

—Lázaro, nekztan ulanžca, ticchuc tjona.

⁴⁴ Nii ticziqui ulanžquichiča, kjarami kjojchami jweržintapacha, nižaza niž yujcni tsjii pañžtan ch'okžinta. Nekztanaqui Jesusaqui nekz žejlñi žoñinacžquiz mantichiča:

—Nii jweržina. Nekztan ojklajaj cjee.

JESUSA CONZJAPA KAZZICHA

⁴⁵ Jalla nižtiquiztan muzpa judío žoñinacaqui Jesusižquin criichiča. Ninacaqui Mari-aquiz cumpantižcu Jesusiž paata milajru cherchiča. ⁴⁶ Yekjap nekz žejlñi žoñinacžti fariseo žoñinacžquin mazñi ojkchiča. Nicju tjapa Jesusiž paatanaca quint'izquichiča.

⁴⁷ Jalla nuž nonžcu fariseo partir žoñinacami timplu jilirinacami tjapa jilirinaca ajc-skatchiča. Nekztan jilirinacžquiz pewcziča, tuž cjican:

—Nii žoñiqui ančaž milajrunaca paača. ¿Učhumnacqui kjaža cjeequi nii žoñžtan?

⁴⁸ Jalla nužkaž milajrunaca tira paañižlaj niiqui, tjapa žoñinacaqui nižquincama criyačhani. Jalla nuž cjenacqui roman jilirinacaqui zultatunaca cuchanžcačhani, učhum timplu pajlzjapani, nižaza učhum naciona akzjapani.

⁴⁹ Nii wataqui Caifás cjitaqui uchtatača timplu chawc jiliri. Jalla niiqui paljaychiča, tuž cjican:

—Ančhucqui ana zizñi žoñinacžtakaz, ¿kjažtatajo? ⁵⁰ Učhum wajtchiz žoñinacžtajapa nii Jesusac ticstanča, tjapa učhumnaca ticz cjenquiztanpacha. Jalla nuž waquiziča. Tjapa tii naciona akžinasaz niiqui, jalla niž ana wali cjesača. Nuž ana waquiziča.

⁵¹ Nii timplu chawc jiliri qui anača persun kuzquiztan chiichiqui. Timplu chawc jiliriž cjen, Yoozza nuž chiikatchi. Jalla nuž chiican, Jesusiž puntu mazinchiča, Jesusaqui nii wajtchiz žoñinacžtajapa ticznaquiča. ⁵² Anazaž nii wajtchiz žoñinacžtajapakaz ticznaquiča. Tjapa žoñinacžtajapa ticznaquiča. Yooz partiquiz kamñi žoñinacaqui tjapa kjutñi tii muntuquiz wichanziča. Jalla ninacaqui Jesusaqui tjapa nacionquiztan ricujaquiča. Tsjii Yooz jamillajapa ricujaquiča. ⁵³ Jalla nuž palt'izcu nii noojtanpacha judío jilirinacaqui Jesusa conzjapa kazziča.

⁵⁴ Jalla nižtiquiztan Jesusaqui chjozacuñ ana kjanacama ojklajchiča Judea cjita yokquiz. Jerusalén žcati yokquiztan ojkchiča Efraín wajtquin. Efrain watjaqui ch'ekti yok žcatitača. Jalla nicju niž tjaajintanacžtan kamchiča.

⁵⁵ Judío žoñinacž pascua pjijzta wajillatača. Jalla nižtiquiztan walja žoñinacaqui jochinacquiztanami zkolta watjanacquiztanami Jerusalén watja ojkchiča ima pascua pjijzta tjonan. Ajunz cuzturumpi payi ojkchiča. Ana nii cuzturumpi paaquiz niiqui, ana pascua pjijzta paasača. ⁵⁶ Nii tjonchi žoñinacaqui Jesusa kjuratča. Timpluquin tsijtchi žejlcan ninacpora Jesusiž puntu pewcsassiča, tuž cjican:

—¿Am jaknužum tantii? ¿Tii pjijztiquiz Jesusac tjonasaya?

⁵⁷ Nižaza fariseo partir žoñinacami timplu jilirinacami ordena tjaachiča, jequit Jesusa cheračhaja, jalla niiqui ninacžquiz maztanča, Jesusa preso tanta cjisjapa.

12

ASIITI TJAJLZINTA QUINTU

¹ Pascua pjiizta wajilla sojta tjuñiž cjen Jesusaqui Betania watja ojkchiča, Lazaruž kjuya. Niiž tuquiqui Jesusaqui ticziquiztan nii Lázaró jila jacatatskatchiča. ² Jalla nicju Jesusižquiz rispitan zuma čheri tjaczinchiča. Martiqui čheri atintichinča. Lazaruzti mizquiz želatča, Jesusižtan chica lujlcan nii parti žoñinacžtanpacha. ³ Jalla nuž lulan Mariiqui medio litro zuma ulurchiz asiiti zjijcchinča. Nii asiitiqui zuma legal nardo cjita asiititača, wali preciuchiztača. Jalla nii asiitižtan Jesusiž kjojchquiz alžcu tjajlžinčinča. Nekztan naaža persun ach charžtan chjujžinčinča. Walja zuma ulurchiztača. Tjapa nii kjuyquiziqui nii zuma ulura chjijsitača. ⁴ Jalla nuž asiiti alžinñi cheržcu, Judas Iscariote cjita Simonž majchqui chutchiča. Jalla niiqui Jesusiž tjaajinta žoñinacž partiquiztantacha. Nižaza niipacha niiž wiruñ Jesusiž quintra tarasunaž paaquiča. Jalla nii Judasqui naa Mariaquiz paljaychiča, tuž cjican:

⁵ —¿Kjažtiquiztan tii aceite ana 300 paazuñ tuytata, pori žoñinacžquiz yanapzjapajo?

⁶ Judaszi anaž porinaca importayatča. Tjañi zaañitača. Niiž kjarquiztača paaz pulsaqui. Nižaza nii utžta paaznacquiztan tjangñitača. Jalla nižtiquiztan nuž chi-ichiča. ⁷ Jalla nekztanaqui Jesusaqui Judasquiz cjichiča:

—Ana naaquiz nuž cjee. Ima wejt ticz tjuñi tjonan, naaqui wejttajapa tii aceite čhjojchinča, wejr zuma tjatta cjisjapa. ⁸ Tii muntuquiz porisanacac panž žejlča. Wejrzi ančucatan ana tira želača, tii muntuquiz.

LAZARUZAKAZ CONZ PECCHA

⁹ Walja judío žoñinacaqui Jesusiž quintu zizziča, Betania wajtquin žejlñi, jalla nii. Jalla nekztan nicju ojkchiča, Jesusa cheržñi, nižaza Lázaró cheržñi. Jesusaqui Lázaró ticziquiztan jacatatskatchiča. ¹⁰ Jalla nuž Lázaró jacatatskatta quintu nonžcu timplu jilirinacaqui Lazaruzakaz conz kazziča. ¹¹ Jalla nii Lazaruž jacatattaž cjen, walja judío žoñinacaqui nii jilirinacž chiitanaca ana cazziča. Nekztan zarakžcu, Jesusižquiz apoychiča. Nižaza niižquin criichiča.

JERUSALEN WAJTQUIN LUZTA QUINTU

¹² Walja žoñinacaqui Jerusalén watja tjonžcu, nekz želatča pascua pjiizta paazjapa. Jakatažuqui žoñinacaqui zizziča, Jesusaqui wajtquin wajillaž irantižquiča, jalla nii. ¹³ Jalla nekztan chjañinacžtanpacha ramuza cjita munti itsa kjajpchiča. Jalla nuž nii ramuz itsanac manžcu, wajtž tjiya Jesusa risiwi ulanchiča, tuž kjawcan:

—¡Yoozqui honorchiz cjila! ¡Yooz Jilirž tjuuquiz tjonñi žoñi rispittaj cjila! ¡Israel chawjc jiliri rispittaj cjila!

¹⁴ Jesusaqui tsjii aznu cuncicžcu, yawchiča, jaknužt Yooz tawk liwruquiz cjiirtčhaja, jalla nuž.

¹⁵ Cjiirta Yooz takuqui tuž cjiča:

—Sión wajtchiz žoñinaca, anaž eksna. Cherkna. Aznuquiz yawchi am chawjc jiliriž tjonča.

¹⁶ Jalla nuž watan nii ora niiž tjaajintanacaqui anaž intintazatča, kjažtiquiztan nižta wat, jalla nii. Jesusa arajpacha ojektan, jalla nekztan ninacaqui intintazzi cjissiča. Jalla nii ora cjuñziča, tuqitan cjiirta Yooz takuqui tjapa nii watchinaca mazinchiča, nii. Nii cjiirtanac jaru, nužcama watchiča.

¹⁷ Niiž tuquiqui Jesusaqui Lázaró ticziquiztan jacatatskatchiča. Nekztan kjawžcu sipulturquiztan ulanskatžquichiča. Jalla nii cherñi žoñinacaqui parti žoñinacžquiz walja parličiča tjapa nii milajru paatiquiztan.

¹⁸ Jalla nižtiquiztan Jesusaž paata milajru zizcu, walja žoñinacaqui Jesusižquin zali ojkchiča. ¹⁹ Jalla nuž cheržcu fariseo žoñinacaqui ninacpora tuž cjichiča:

—Wejrnacqui jazicz cheručha. Tjapa zoñinacqui nižquin ojkzpanž cjiskalala. Nižaza wejrnacqui anaž čhjulumi kjaž cjiyi atchuca cjesaž, jaz.

GRIEGO WAJTCHIZ ZOÑINACA

²⁰ Nii pjizta ojkchi zoñinaczporquiz tsjii kjaž griego wajtchiz zoñinaca želatčha. Ninacqui Jerusalén watja ojkchizakazza, Yooz rispiti. ²¹ Ninacqui Felipižquin tjonchičha. Felipiqui Betsaida wajtchiztačha, nižaza Galilea yokchiztačha. Felipižquiz rocchičha tuž cjican:

—Señor, wejrnacqui Jesusižtan zalz pecučha.

²² Nekztanaqui Felipiqui Andrežquiz mazni ojkchičha. Nekztanaqui pucultanaqui Jesusižquiz mazni ojkchičha. ²³ Jalla nuž maztiquiztan Jesusaqui cjichičha:

—Wejrqui tsewctan cuchanzquita Yooz Zoñtčha. Jaziqui wejt ticz ora wajičha. Jalla nekztanaqui wejrqui honorchiz cjeečha. ²⁴ Ančhucaquiz weraral chiyučha. Tsjii čhjacta trigo semillaqui yokquiz tjažta, katčha. Jalla nižta čhjacta cjen, ew zkala jecza, nižaza pookčha. Ana nižta čhjacta cjequiz niiqui, nužquizkaz žejlčha semillaqui. ²⁵ Jalla nižta iratačha tii chiitaqui. Jakziltat persun kuzcamakaz kamz pecčhaja, jalla niiqui ultim zuma kamaña pertaquičha. Pero jakziltat tii muntuquiz žejlcan persun kuzcama ana kamz pecčhaja, nižaza Yooz kuzcama kamz pecčhaja, jalla niiqui wiñayjapa zuma kamañchiz cjequičha. ²⁶ Jakziltat wejtquiz sirwačhaja, jalla niiqui wejttan chica ojklaysa čhjul sufrizquiztanami. Nekztan jakziquin wejr želačhaja, jalla nicju wejttan chica wejt sirwiñinaca zakaz cjequičha. Nižaza jakziltat wejtquiz sirwačhaja, jalla nižquiz wejt Yooz Ejpqui honoraž tjaaquičha.

JESUSIZ TICZ MAZINTA

²⁷ ‘Anziqui wejt kuzqui ancha turwaysičha. ¿Kjaž cjisnaqui? Yooz Ejp, tii sufrisquiztanž liwriyalla. ¿Nuž cjis wali cjesaya? Anačha. Wejrqui tii muntuquiz tjonchinpančha, sufrisjapaqui. ²⁸ Yooz Ejp, am munañpaj cjila; ampacha rispittaj cjila. —Nuž cjichičha Jesusaqui. Jalla nii orapacha arajpachquiztan tsjii joraqui paljayžquichičha, tuž cjican:

—Wejrqui rispittičha, nižaza rispittapan cjeečha, amiž cjen.

²⁹ Nekz žejlñi zoñinacqui jalla nii chiiñi jora nonžcu, cjichičha:

—Tsji jorjorñi želatčha —nuž cjichičha.

Yekjapanacqui tuž cjichičha:

—Tsji anjilaž paljayžquichila.

³⁰ Jalla nekztanaqui Jesusaqui cjichičha:

—Anaž wejtajapa nii jora chiižquichičha, antiz ančhucaltajapačha. ³¹ Weriz ticztaž cjen tii muntuquiz žejlñi zoñinacqui pjalžtaž cjequičha. Nižaza tii muntuquiz mantiñi diablui atiptaž cjequičha, chjatkattaž cjequičha. ³² Yooz Zoñtčha wejrqui. Jaziqui tii yokquiztan cruzquiz waytital cjeečha. Nekztan tjapa wejt partir zoñinaczquiz wejtquin macjatskatačha, wejtquin criizjapa.

³³ Jalla nuž chiican Jesusaqui jaknužt ticznačhaja, jalla nii chiichičha. ³⁴ Nekz žejlñi zoñinacqui tuž cjichičha:

—Učhumnacqui učhum liiquiztan zizzičha, Cristuqui wiñaya žetaquičha. ¿Kjaž amqui chiyasajo, Yooz Zoñi cruzquiz waytita cjequičha, cjicanajo? ¿Ject tii Yooz Zoñejo?

³⁵ Jalla nekztanaqui Jesusaqui cjichičha:

—Wejrqui tsjii upacamakal ančhucatan želačha Yooz kamaña tjeežcan, tsjii kjanažtakaz. Jalla nuž wejt kjana želan, ančhucqui zuma kamañchiz kama. Zumchi cjis wajillačha. Nii zumchi cjen, ana tsucaquičha. Jakziltat anawal zumchiquiz kamčhaja, jalla niiqui jakzitchuc ojkčhaja, jalla nii ana zizza. ³⁶ Jaziqui tsjii kjanažtakaz weriz želan, wejtquiz criya, zuma Yooz kamaña tjeežñinaca cjisjapa.

Jalla nuž chiižcu Jesusaqui ojkchičha. Nekztan ninaczquiztan čhjojzičha.

ISAIAS CJIJRTA TAKU CUMPLISSICHA

³⁷ Ninacaž cheran walja milajrunaca paachiča Jesusaqui. Jalla nuž paachiž cjenami parti žoñinacaqui ana nižquin criichiča. ³⁸ Jalla nuž ana criitiquiztan Isaías cjita profetž takunaca cumplissiča. Isaías cjita Yooz cuntiquiztan chiiñi profetaqui tuž cjichiča: “Yooz Jiliri, ¿ject wejtnacaž chiita taku criijo? Nižaza am azi tjeeznan, žoñinacaqui anapaž intintazza”.

³⁹ ¿Kjažt žoñinacaqui criyasajo? Isaiasqui tuž cjichiča:

⁴⁰ “Yoozqui tii žoñinaca zur žoñižtakaz cjiskatchiča, ana cherñi žoñinacažtakaz cjeyajo. Nižaza chojru kuzziz cjiskatchiča, ana intintazñi kuzziz cjeyajo. Jalla nuž cjen ana wejtquin macjatžcaquiča, liwriita cjeyajo”.

Nuž cjiirchiča Isaiasqui, ⁴¹ tuquitan Jesusaž tjeežta honora puntu zizcu.

⁴² Jila parti ana criichiž cjenami, muzpa žoñinacaqui Jesusižquiz criichiča, nižaza jilirinacami. Pero fariseo žoñinaca ekskua ana kjanacama cjiicjiichiča. Jamazit criichiča, ana ajcz kjuyquiztan chjatkatta cjeyajo. ⁴³ Žoñinacaž rispitta cjis pecatča, Yoozquiztan cjen juc'anti. Jalla nižtiquiztan jamazit criichiča Jesusižquiz.

JESUSIZ CHIITA TAKU

⁴⁴ Jalla nekztanaqui Jesusaqui altu joržtan chiichiča tuž cjican:

—Jakziltat wejtquiz criiĉhaja, jalla niiqui wejr cuchanžquiñižquiz nužuzakaz criiĉha. ⁴⁵ Nižaza jakziltat wejr cherĉhaja, jalla niiqui wejr cuchanžquiñižquiz nužuzakaz cherĉha. ⁴⁶ Wejrqui tii muntuquiz tjonchinĉha, Yooz kamaña tjeezjapa, tsjii kjanažtakaz. Jakziltat wejtquiz criiĉhaja, jalla niiqui anawal zumchiquiz ana tira kamaquiĉha. ⁴⁷ Jakziltat weriž chiita nonžcu ana catokaĉhaja, jalla niž quintra tii ora anal chiyuĉha. Wejrqui žoñinacž quintra chiizjapa ana tjonchinĉha. Antiz žoñinaca liwriizjapa tjonchinĉha. ⁴⁸ Jakziltat wejtquiz ana criiĉhaja, nižaza werj ana cherz pecĉhaja, nižaza weriž chiita taku ana catokĉhaja, jalla niĉha persun quintra cjiicjiiñiĉqui. Pjalz tjuñquiziqui weriž chiita taku ana catoktiquiztan jalla nižtiquiztan Yooz Ejpqui ultimquiz ninaca casticaquiĉha. ⁴⁹ Wejrqui anal persun kuzquiztan chiiñĉha. Antiz wejr cuchanžquiñi Yooz Ejpž mantita jaru chiiñĉha, nižaza niž mantitacama tjaajniñĉha. ⁵⁰ Wejt Yooz Epiž mantitacama kamzqui arajpachquin Yooztan wiñaya kamzjapapanĉha. Jaziĉqui weriž chiitaqui Yooz Epiž mantitacama chiichinĉha.

13

JESUSAQUI PIYUNAZTAKAZ KJOJCHANACA AWJZICHA

¹ Ima pascua pjižta tjonan, Jesusaqui zizziĉha niž ticz ora wajitaĉha, jalla nii. Nižaza zizziĉha, tii muntu eccu niž Ejpžquinž okaquiĉha, nii. Tii muntuquiz žejlcan Jesusaqui niž pecta mazinaca walja k'aachiĉhiĉha, ultim werarapan. Ticzcama k'aachiĉhiĉha.

² Pascua pjižta paacan, Jesusaqui niž tjaajintanacžtan ĉjjeri lujlĉhiĉha. Judas Iscariote cjita Simonž majch chicapacha nekz želatĉha. Judas kuzqui diabluž mantuquiz cjiskatchiĉha. Diabluž mantitaž cjen Judasqui tarzuna paaz pinsiĉhiĉha, Jesusa tankatzjapa. ³ Jesusaqui zizziĉha, Yooz Ejpqui tjapa mantiznaca niž kjarquiz tjaachiĉha. Nižaza niiqui Yooz Ejpžquiztan tjonĉhiĉha, nižaza Yooz Ejpžquin quepaquiĉha. Jalla nii zizziĉha Jesusaqui. ⁴ Jalla nuž zizziž cjenami, piyunažtakaz cjissiĉha. Misquiztan tsijtscu, niž juntuñta zquiti ĉjojksiĉha. Nekztanaqui toalla aptižcu, nižtan tsjaasiĉha. ⁵ Jalla nekztanaqui tsjii purinquiz kjaz alžcu, niž tjaajintanacž kjojĉha awjžiñi kallantichiĉha. Nekztan nii tsjaazta toallžtan kjojĉhanaca ĉhujžinĉhiĉha.

⁶ Nižaza Jesusaqui Simón Pedro cjita žoñžquiz niž kjojĉha awjžiñi macjatĉhiĉha. Nekztan Pedruqui Jesusižquiz cjichiĉha:

—Wejt Jiliri, ¿amqui wejt kjojĉha awjžinz pecya? Ana wejt kjojĉha awjžinz waquiziĉha.

⁷ Jalla nuž ĉiitiquiztan Jesusaqui tuž kjaaziĉha:

—Tii weriž paataqui amqui ana intintazza anziqui. Tii jarquinam intintazaquiča.

⁸ Pero Pedruqui cjichiča:

—Wejt Jiliri, amqui wejt kjojcha anapanim awjžinasacha.

Jesusaqui nižquiz kjaaziča, tuž cjican:

—Wejrqui am kjojcha anal awjžinaž niiqui, anam wejt partiquiz cjesača.

⁹ Jalla nekztanaqui Simón Pedro cjitaqui tuž cjichiča:

—Wejt Jiliri, ana wejt kjojcha alajakaz awjnasacha, wejt kjarami achami awjžinalla.

¹⁰ Jesusaqui nižquiz tuž cjichiča:

—Tsjii ajunta žoñiqui anaž wilta wilta ajunz pecča, antiz kjojchakaz ajunz pecča. Nekztan limpuž niiqui tjappacha. Ančhucqui limpuča, pero tsjiiqui ana limpuča ančhucqui.

¹¹ Jesusaqui zizziča, jakziltat tarsuna paazcu nii tankatačhaja, nii. Jalla nižtiquiztan nuž chiichiča Jesusaqui, “Tsjiiiqui ana limpuča ančhucqui” cjicanaqui.

¹² Nekztan Jesusaqui ninacz kjojchanaca awjawjžiču, niž juntučta chjojka zquiti aptichiča. Zquiti cjužcu wilta misquiz julziča. Nekztan ninaczquiz cjichiča:

—¿Tii weriž paata ančhucqui intintazzičhuckaya? ¹³ Ančhucqui wejr “Tjaajiñi Maestruz” cjiča, nižaza “Jiliriž” cjiča. Jalla nužupanča wejrqui. Jalla nižtiquiztan nužpan chiiz waquiziča. ¹⁴ Wejrtča werara ančuca Jiliritqui nižaza Tjaajiñi Maestrutqui. Jaziqui wejrqui ančuca kjojcha ajunžinchinča. Jalla nižta irata ančhucmi piyunanacažtakaz, porapat yanaparassa, nižta kjojchanaca ajunz tjepi.

¹⁵ Jazic nižta paachinča, ančhuc nižtapacha paajo. ¹⁶ Ančucaquiz ultim weraral chiyuča. Tsjii piyunaqui niž jiliržquiztan anača juc'anti Nižaza tsjii cuchanžquitaqui niž cuchanžquiñižquiztan anača juc'anti. ¹⁷ Ančhucqui tii puntu intintazzaj niiqui, jalla nii jaru kamz waquiziča. Nekztan cuntintuž cjequiča ančhucqui.

¹⁸ Wejrqui weriž illztanaca pajuča. Nižaza tsjiizuñ pajuča. Niiž puntuquiztan cjiirta Yooz takuqui tuž cjiča: “Tsjii wejttan chica lujlñiqui wejt quintraž cjisnaquiča”. Jalla nii cjiirta Yooz takuqui cumplisnaquiča. Tjapa ančuca puntuquiztan anal chiyuča. ¹⁹ Pero anziqui ima tankatan ančucaquiz chiyuča jaknužt wejr tanta cječhaja, nii puntu kjanzt'uča. Jalla nižtiquiztan wejr tantanaqui, ančhucqui wejtquiz criyaquiča, wejrtča Yoozquiztan cuchanžquitaqui, jalla nii. ²⁰ Ančucaquiz weraral chiyuča. Jakziltat weriž cuchanžquita žoñinaca risiwčhaja, jalla niiqui wejr zakaz risiwčhaja. Nižaza jakziltat wejr risiwčhaja, jalla niiqui wejr cuchanžquiñižquiz risiw-tazakaz cjequiča.

JESUSAQUI TARAZUNTAZ CJEQUICHA

²¹ Jalla nuž chižcu Jesusaqui persun kuzquiz ancha llaquita sint'ichiča. Jalla nekztan tuž kjanapacha cjichiča:

—Ančucaquiz weraral chiyuča. Tsjii ančucaquiztan wejr tankataquiča.

²² Jalla nuž chiitiquiztan niž tjaajintanaqui porapat chersassiča, kuzquiz pinsican, “¿Jakziltižjapa chiičhaja?” jalla nii. ²³ Tsjii ancha k'aayi tjaajinta žoñi Jesusiž latuquiz žcati julzi želatča. ²⁴ Jalla nekztan Simón Pedruqui nii žcati žejlñižquiz kjaržtan paljaychiča. “¿Jeczquiztanpan chii? Maznalla”, cjicanaqui. ²⁵ Jalla nižtiquiztan nii žcati žejlñi žoñiqui Jesusižquiz pewcziča tuž cjican:

—Wejt Jiliri, ¿ject am tankatñi žoñiqui?

²⁶ Jesusaqui tuž kjaaziča:

—Jeczquizkat wejrqui čher mazquiquiz t'awžcu tii t'anta tjaačhaja, jalla niž cjequiča niiqui.

Jalla nekztanaqui nii t'anta t'awžcu, Judas Iscariotiquiz tjaachiča. Niiqui Simonž majčtača. ²⁷ Jalla nii t'awžta t'anta tanžtanaqui, Satanás cjita diabluqui Judas kuzquiz luzziča. Nekztanaqui Jesusaqui Judasquiz paljaychiča, tuž cjican:

—Chjulum paačhaja, apura paa.

²⁸ Nii parti mizquiz julzi zoñinacaqui ana intintichiča, nii Jesusiž chiita. ²⁹ Yekjapanacaqui tantiyatča, jalla tuž: Judas paaz pulsa tanzñiž cjen, Jesusaqui nižquiz mantichižlani pjijzta paazjapa čjulunaca kjayžjapani. Yekjapanacazti zakaz tantiyatča, jalla tuž: Judas paaz pulsa tanzñiž cjen, Jesusaqui mantichižlani, pori zoñinacžquiz paaz onanzjapani. ³⁰ Judasqui nii t'anta tanžcu nii orapacha ulanchiča. Nii oraqui weentača.

EW MANTITAQUI

³¹ Jalla nuž Judas ulantanaqui, Jesusaqui cjichiča:

—Wejrtča Yooz cuchanžquita Zoñtqui. Jaziqui wejrqui wejt Yooz tjaata kamaña tjeeznuča, honorchiz cjisjapa. Nižaza weriž cjen Yooz Ejpqui honorchiz cjequiča.

³² Jalla nižtiquiztan Yooz Ejpqui wejtquiz zakaz honorchiz cjiskataquiča. Jalla niiqui wajillaž wataquiča. ³³ Weriž pecta jilanaca, tsjii upacamakaz ančucatan želača. Nekztan ančucqui wejr kjuraquiča. Pero jaknužt tuquiqui zoñinacžquiz chiitučhaja, jalla nižtapachal anziqui ančucaquiz tuž chiyučha: Jakziquint wejr okačhaja, jalla nicju ančucqui ana oki atasacha. ³⁴ Wejrqui tsjii ew mantita ortina ančucaquiz tjaaučha: “Porapat zuma munazizpanča, jalla nii. Jaknužt wejrqui ančucatan zuma munazitučhaja, jalla nižta ančucqui porapat zuma munazaquiča”. ³⁵ Ančucaž nii ortina mantita jaruž kaman, tjapa zoñinacaqui zizaquiča, ančucča weriž tjaaajinta zoñinacapan.

PEDRUQUI K'OTAQUICHA

³⁶ Jalla nekztanaqui Simón Pedruqui nižquiz cjichiča:

—Wejt Jiliri, ¿am jakzim okaquiya?

Jesusaqui nižquiz kjaaziča, tuž cjan:

—Jakziquint wejr okačhaja, jalla nicju anaž apzñi atasacha anziqui. Tii jarquinaqui amqui wejtquin tjonaquiča.

³⁷ Pedruqui cjichizakazza:

—Wejt Jiliri, ¿kjažtiquiztan anzic ana am apzñi atasajo? Anzimi amquiztanami weril ticznasacha.

³⁸ Jesusaqui tuž kjaaziča:

—¿Wejtquiztan ticznasaya? Ultim weraral amquiz cjiwča: Ima quer wallpaž kjawan, amqui čhjep wilta wejr ana pajñim toscara chiyaquiča.

14

ARAJPACHA OJKZ PUNTU

¹ Wejt tjaaajinta zoñinaca, Yooz Ejpžquin criyiñčucča nižaza wejtquiz zakaz criya. Ana turwayzi kuzziz cjee. ² Wejt Ejpž arajpach kjuyquin wacchi campu žejlča, kamzjapa. Ana nižta žejltasaž niiqui wejrqui ančucaquiz maztasacha. Jaziqui wejrqui okača ančucaltajapa campu tjaczquizjapa. ³ Jalla nuž campu tjaczñi ojkžcu, wital quejpžcača ančuc chjichi, wejttan kamzjapa. Jakziquint wejr želačhaja, jalla nicju ančuc zakaz želaquiča, weriž chjichtaž cjen. ⁴ Ančucqui jakziquint wejr okačhaja, niiqui zizza. Nižaza wejt ojkz jicz zizza.

⁵ Nekztanaqui Tomasqui cjichiča:

—Wejt Jiliri, jakziquinam am okačhaja, anal zizuča wejrnacqui. ¿Kjažt am ojkz jicz zizasaya?

⁶ Jesusaqui nižquiz tuž kjaaziča:

—Wejrtča jicz cuntitqui, arajpachquin irantizjapaqui. Nižaza wejrtča werarapanakaztqui. Weriž cjen werar Yooz kamaña zizasacha. Nižaza wejrtča žeti tjaaayñtqui, Yooztan winaya kamzjapa. Weriž cjenpankaz Yooz Ejpžquin iranti atasacha.

⁷ Ančucqui wejr ultimu pajtasaz niiqui, ančucqui wejt Yooz Ejp zakaz pajtasacha.

Jaztanpacha weriž cjen ančhucqui wejt Yooz Ejp pajča, nižaza weriž cjen ančhucqui Yooz Ejp cherča.

⁸ Nekztanaqui Felipiqui cjichiča:

—Wejt Jiliri, Yooz Ejp cherkatalla, nužquiz niimi bastakal cjeeča.

⁹ Jesusaqui tuž kjaaziča:

—Felipe, ančhucatan ažkpacha žejlchinzala. ¿Anapanim wejr pajjo? Jakziltat wejr cherčhaja, nižaza Yooz Ejp cherča. ¿Kjažt am nuž cjeejo, “Yooz Ejp cherkata”, cjicanajo? ¹⁰ Wejrmi Yooz Ejpmi tsjii kuzzizza. ¿Jalla nii anam crii amya? Weriž ančhucaquiz chiitaqui anaž persun kuzquiztan chiyučha, antiz Yooz Ejpž cuntiquiztan chiyučha. Yooz Ejpqui wejt kuzquiz žejlča. Jalla nižtiquiztan niž cjen obranacal paa-uča. ¹¹ Wejrmi Yooz Ejpmi tsjii kuzzizza. Jalla nii criyaquiča, jaziqui. Weriž chiitiquiztan ana criyasaž niiqui, weriž paata obranaca cheržcu mekaz criyalla. ¹² Werarapan ančhucaquiz chiyučha. Jakziltat wejtquiz criican tjapa kuzziz cječhaja, jalla niiqui weriž paata obranaca irataž zakaz paaquiča, nižaza weriž paata obranacquiztan juc'ant pajk obranaca paaquiča, weriž Yooz Ejpžquin ojktiquiztan. ¹³ Wejtquiz tjapa kuzziz cjen, ančhucqui čjul mayiztami Yooz Ejpžquiztan mayačhaj niiqui, jalla nii mayiztiquiztan wejrkal čjulumi tjaa-ača. Jalla nuž tjaa-ača, weriž cjen Yooz Ejp juc'ant honorchiz cjisjapa. Werjtča Yooz Majchqui. ¹⁴ Ančhucqui wejtquiz tjapa kuzziz cjen čjul mayiztami mayačhaja, jalla nii mayiztiquiztan wejr tjaa-ača.

ESPIRITU SANTUZ PUNTU

¹⁵ ‘Ančhucqui wejttan tjapa kuztan munazaquiz niiqui, weriž tjaata ortinanaca cazaquiča. ¹⁶ Wejrqui Yoozquiztan mayača, tsjii tjurt'iziñi cuchanžquizjapa. Nii tjurt'iziñiqui ančuca kuzquiz wiñayaž kamaquiča. Yooz Espiritu Santučha niiqui. ¹⁷ Nii tjurt'iziñiqui werara intintazkataquiča. Ana criichi žoñinacž kuzquiz anaž luzasača. Ninacaqui nii tjurt'iziñi ana cherasača, nižaza ana pajasacha. Nii tjurt'iziñiqui ančuca kuzquiz žejlča. Jalla nižtiquiztan nii pajča ančhucqui. Nižaza wiñaya ančuca kuzquizpacha želaquiča. ¹⁸ Wejrqui ančhuc anal ečača maa ejp wajchallažtakaz. Ančhucaquin wilta tjonacha. ¹⁹ Tsjii upacamakaz, nekztan ana criichi žoñinacaqui ana iya wejr cheraquiča. Anchuczti wejr wilta cheraquiča. Nižaza jacatatžcu wiñajjapa žetača. Weriž žejtchiž cjen, ančhuc zakaz wiñaya žetaquiča Yooztan kamcan. ²⁰ Jacatatžtanaqui ančhucqui zizaquiča, wejrqui wejt Yooz Ejpžtan tsjii kuzzizza. Nižaza ančhucqui wejttan tsjii kuzzizza. Nižaza wejrqui ančhucatan tsjii kuzzizza. ²¹ Jakziltat weriž mantita ortinanaca catokčhaja, nižaza cumličhaja, jalla niiqui ultimuz wejttanž munaziča. Nižaza jakziltat wejttan munazičhaja, jalla nižtan zakaz wejt Yooz Ejpqui munaziča. Nižaza wejrakal nižtan munazuča. Nižaza wejrqui nii žoñžquiz kjanacama wejt puntu zizkatača.

²² Nekztan Judas (anača Iscariotiqui) tuž pewcziča:

—Wejt Jiliri, ¿kjažtiquiztan amqui wejtnacaquizkaz pajkataquiya, am puntuquiztan zuma zizjapaya? Nižaza ¿kjažtiquiztan parti žoñinacžquin am persuna ana pajkataquiya? ¿Kjažtiquiztan nuž cjeejo?

²³ Jesusaqui tuž kjaaziča:

—Jakziltat wejttanpan munazičhaja, jalla niiqui weriž chiita taku cazza, nižaza wejt Yooz Ejpqui nižtan munaziča, nižaza wejrnacqui nižquin tjonučha, niž kuzquiz kamzjapa. ²⁴ Jakziltat wejttan ana munazičhaja, jalla niiqui weriž chiita taku ana cazza. Weriž chiita takuqui anača wejt persun kuzquiztan. Antiz wejr cuchanžquiñi Yooz Ejpž kuzquiztanpanča weriž chiita takuqui.

²⁵ ‘Ančhucatan iya žejlcan ančhucaquiz tii puntunaca chiyučha. ²⁶ Wejt wiruñ weriž cjen Yooz Ejpqui tsjii tjurt'iziñi cuchanžcaquiča. Yooz Espiritu Santučha nii tjurt'iziñiqui. Jalla niiqui wejt cuntiquiztanž cjequiča. Niiqui ančhucaquiz tjapa Yooz puntunaca tjaajnaquiča, nižaza tjapa weriž chiita takunaca cjuñkataquiča.

²⁷ ‘Wejrqui ančuca kuznaca jeejzkatučha. Ančuca kuznaca jeejzkatžcuqui okača. Zoñinacaqui anapanž zoñž kuz nižta jeejzkatasača. Ančuca kuznacaqui anača turwaysi cjee, nižaza anača eksna. ²⁸ Ančhucqui weriž chiita nonzinčucča: Okača, nižazal ančucaquiz wital tjonacha, jalla nii. Ančhucqui wejttan zuma munaztasaz niiqui, chipchiž cjitasacha, nii weriž chiitaž cjen. Wejrqui wejt Yooz Ejpžquin okača. Wejt Yooz Ejpqui wejtquiztan juc'antiča. ²⁹ Ima ojkan ančucaquiz anziqui mazinčinča, jalla nuž wattan wejtquiz tjapa kuztan criyajo.

³⁰ ‘Tii muntuquiz žejlñi zoñinacaž mantiñiqui tjoncha. Jalla nii anawal mantiñi diablucqui Judasquiz cuchanžquiča, wejr tankatzjapa. Jalla nižtiquiztan tsjii upacamakaz ančhucatan parluča. Però nii anawal mantiñiqui wejtquiztan anača juc'ant azzizqui. Jazic niiqui wejr anaž mantasača. ³¹ Wejrqui wejt Yooz Epiž mantitacama okača. Jalla nižtiquiztan tii muntuquiz žejlñi zoñinacaqui zizaquiča, wejrqui Yooz Ejpžtan zuma munaziča, jalla nii. Jaziqui žaažna. Tekžtan ojkla.

15

UWAS MUNTI PUNTU

¹ ‘Wejrtča chekan lijitumtqui, tsjii zuma uwas muntižtakaz. Wejt Yooz Ejpqui nii munti cwitiñiča. ² Nii uwas muntiquiztan skoz uwas piz itzanacaž pajkča. Jakzilta uwas piz itzat ana čherchiz pajkčhaja, nii ana čherñi itzaqui c'utžtaž cjequiča. Nižaza nii munti cwitiñiqui čherñi itzanaca zumpachaž azquichaquiča, juc'ant čjeri pookajo. Yooz Ejpča nii munti cwitiñiqui. ³ Weriž chiitiquiztan ančhucqui zuma kuzziz cjissinčucča. ⁴ Nižaza wejrqui ančhucatan tsjii kuzziztča. Jalla nižta ančhucqui wejttan tsjii kuzziz cjee. Tsjii muntiquiztan ojknii piz itzaqui nii muntiquiztan apakta cjequiž niiqui, ana čherchiz cjisnasača. Antiz nii zuma muntiquiz pajknii itzanacakaz čherasača. Jalla nižta nii munti itzanaca irataž ančhucqui. Ančhucqui wejttan ana tsjii kuzziz cječhaj niiqui, ana zuma kami atasača. Antiz wejttan tsjii kuzziz cječhaj niiqui, nekzipanž zuma kamaña nižaza zuma obranaca tjeznasača.

⁵ ‘Wejrtča nii zuma uwas muntižtakaztqui. Ančhuczi nii uwas piz pajknii itzanacažtakazza. Jakziltat wejttan ultimu tsjii kuzzižlaj niiqui, nižaza wejrmi nižtan tsjii kuzziz cjesaž niiqui, jalla niičha ancha zuma kamaña nižaza zuma obranaca tjeezñiqui. Jakziltat wejttan ana tsjii kuzzižlaj niiqui, Yooz yujcquiz ana čjul zum obranacami tjeznasača. ⁶ Jakziltat wejttan ana tsjii kuzzižlaj niiqui, Yoozquiztan chjatkattaž cjequiča. Nekztanaqui ana zuma kamañchiz cjen kjoñchi itsanacažtakaz cjequiča. Jalla nižtiquiztan nii kjoñchi itsanacažtakaz ricujtaž cjequiča ujquin ujzjapa.

⁷ ‘Ančhucqui wejttan tsjii kuzzižlaj niiqui, nižaza weriž tjaažinta takunaca catokaquiž niiqui, nekztan wejtquiztan čhjulumiž mayasača. Nekztanaqui amiž mayiztiquiztan tjaataž cjequiča. ⁸ Ančhucqui walja zuma obranaca tjeezñiž cjen, Yooz Ejpqui honorchiz cjequiča. Nižaza ančuca zuma obranacchiz cjen ančhucqui weriž tjaažinta zoñinacčucča, jalla nii kjanapachaž tjeeznaquiča. ⁹ Jaknužt wejt Yooz Ejpqui wejttan zuma munazičhaja, jalla nižtapacha wejr ančhucatan zuma munazuča. Weriž ančhucatan munazñiž cjen, jalla niipanž cjuñzna. ¹⁰ Ančhucqui weriž mantita ortinanaca cumplaquiča. Jalla nekztan wejrqui ančhucatan tirapan munaziñil cjeeča. Wejrqui wejt Yooz Epiž mantita ortinanaca cazzinča. Jalla nižtiquiztan niiqui wejttan tirapanž munaziča. Jalla nižta irata ančhucatan wejttan cjequiča.

¹¹ ‘Jalla nii puntunaca ančucaquiz chiyučha, wejttan chica cuntintuž cjisjapa, nižaza ančuca kuznacami ancha cuntintu cjisjapa. ¹² Weriž mantita ortinaqui tužuča, jaknužt wejr amtan zuma munazitučhaja, jalla nižta irata ančhucqui porapat munazaquiča. ¹³ Jakziltat persunpacha niž mazinacž laycu ticžaja, jalla niiqui, ancha munaziñi kuz tježa. Jalla nižta zoñžquiztan anaž juc'anti munaziñi kuzziz zoñic

želasača. ¹⁴ Ančhucqui weriž mantitacama kamaquiž niiqui, nekzipanča ančhucqui wejttan munaziñiqui. ¹⁵ Tekztan najwcchuc anal ančhucaquiz “wejt piyunanacača” cjican cjesača. Tsji piyunaqui čhjulut patruna paačhaja, ana zizza. Wejrqui tjapa wejt Yooz Epiž chiitaqui ančhucaquiz zizkatchinča. Jalla nižtiquiztan tekztan najwcchuc ančhucaquiz “wejt mazinacapanča” cjeeča. ¹⁶ Ančhucqui ana wejr illzinčhucča. Wejrzi ančhuc illzinča, nižaza apóstol puestuquiz utchinča, Yooz taku parli okajo, nižaza walja žoñinaca wejtquiz criiskatajo. Nižaza nii wejtquiz criichi žoñinacaqui wejtquiz tiraž tjurt'aquiča. Wejtquiz kuzziz cjen, čjul mayiztami Yooz Ejpžquiztan mayačhaja, jalla nii mayiztaqui tjaataž cjequiča. ¹⁷ Wilta ančhucaquiz mantuča:

Porapat zuma munazaquiča.

CRIICHI ŽOÑINACAQUI CHJAAWJKATTA CJEQUICHA

¹⁸ ‘Ana criichi žoñinacž ančhucatan chjaawjkatan, cjuñzna, jalla nižta ninacaqui wejttan chjaawjkatchiča. ¹⁹ Ana criichi žoñinacž partiraž cjitasaž niiqui, ančhucqui ninacžquiz munazita cjitasača. Pero wejrqui ančhuc illzinča. Jalla nižtiquiztan anača ana criichi žoñinacž partira ančhucqui. Nižaza nižtiquiztan ančhucqui ana criichi žoñinacžquiz ana munazita cjequiča, nižaza chjaawjtaž cjequiča. ²⁰ Weriž chiitac cjuñzna. Wejrqui cjichinča, “Tsji piyunaqui niž patrunchquiztan anača juc'anti”. Ana criichi žoñinacaqui wejtquiz sufriskatchiča. Nižaza ninacaqui ančhucaquiz zakaz sufriskataquiča. Weriž tjaajinta taku ana catokchiča. Jaziqi ančhucaž tjaajinta taku ana zakaz catokaquiča. ²¹ Pero ana criichi žoñinacaqui ančhuca quintrac cjequiča, ančhucaž wejtquiz kuzziz cjen. Nii quintranacaqui wejr cuchanžquiñi anaž pajča. Jalla nižtiquiztan ančhucaquiz quintrazza.

²² Wejrqui ninacžquiz Yooz taku mazñi ana tjontasaž niiqui, ninacaqui ana nii pajk ujchiz cjitasača. Pero wejrqui wejt puntuquiztan kjanapacha ninacžquiz chiichinča. Jalla nižtiquiztan ninacaqui ana čhjulumu chiyi atasacha, casticz tjuñquiziqui. Nižaza ninacžquiziqui anaž pertunac želasača. ²³ Jakziltat wejtquiz chjaawjkatchaja, jalla niiqui wejt Yooz Ejpžquiz zakaz chjaawjkatcha. ²⁴ Wejrqui ninacž yujcquiz walja milajru obranaca paachinča, jakzilta wali žoñžquiztanami juc'anti. Pero anapanča wejtquiz criiz pecchiča. Jaziqi pajk ujchiz cjissiča. Jalla nižta obranaca anal paatasaz niiqui, ninacaqui ana nii pajk ujchiz cjitasača. Pero nižta obranaca paachinča. Nižaza ninacaqui weriž paata milajrunaca cherchiča. Jalla nuž cheržcumu, wejtquizimi wejt Yooz Ejpžquizimi chjaawjchipanča. ²⁵ Jalla nuž ninacž chjaawjtaqui cjiirta Yooz taku cumplissiča. Ninacž liquizpacha cjiirta Yooz takuqui, tuž cjiča: “Wejtquiz chjaawjchiča ana čjul razunžtan”.

²⁶ ‘Wejrqui Yooz Ejpžquiztan ančhucaquiz Yooz Espiritu Santo cuchanžcača. Jalla nii Yooz Ejpžquiztan tjonchi Espiritu Santuqui wejt puntuquiztan wereraž intintazkataquiča, nižaza ančhucaltajapa tjurt'izinaquiča. Jalla nii Espiritu Santuqui tjonžcu wejt puntuquiztan zizkataquiča. ²⁷ Primirquiztanpacha ančhucqui wejttan chica ojklaychinčhucpanča. Jalla nižtiquiztan ančhuczakaz wejt puntuquiztan zizkataquiča.

16

PRUEBANACAZ TJONAQUICHA

¹ ‘Tjapa weriž chiitanacaqui ančhucaquiz chiichinča, čjul sufrisquiztanami tirapan wejtquin kuzziz cjisjapa, nižaza ana wejtquiztan zarakzjapa. ² Jazta timpuquiz ančhucqui ajcz kjuyanacquiztan chjatkattaž cjequiča. Nižaza tsji sufris ora tjon-aquiča. Jalla nii oraqui jecmit ančhuc conačhaja, jalla nii conñi žoñiqui cjequiča, “Wejrtča Yooz sirwintqui. Jalla nižtiquiztan nii žoñi conchinča”, nuž cjequiča. ³ Nii ančhuc conñi žoñinacami wejtquizimi wejt Yooz Ejpžquizimi anapan pajča. Jalla

nižtiquiztan ančhuc conasača. ⁴ Tjapa weriž chiitanacaqui ančhucaquiz chiichinča, ančhucaquiz yanapzjapa. Nii sufris ora tjontanaqui jalla tii weriž chiitanaca cjuñznaquiča. Primirquiztanpacha tii sufris puntuquiztan ančhucaquiz kjanacama ana chiichinča. Ančhucatan kamiñtača. Jalla nižtiquiztan tii sufris puntu ana chiiz pecchintača.

ESPIRITU SANTUZ PUNTU

⁵ ‘Pero anz wajilla wejr cuchanžquiñizquin okača. Ančhucaquiztan anaž jakziltami wejr pewcža, “¿Jakzit okačhaja?” jalla nii. ⁶ Anchucqui ancha llaquita cjissinčhucča, jalla nuž weriž chiiñiz cjen. ⁷ Pero wejrqui werara takunaca chiyuča. Weriž ojktanaqui waliž cjequiča ančhucaltaqui. Wejrqui anal okasaž niiqui, tjurt'iziñi Espíritu Santuqui anaž tjonasača. Pero wejr ojkžcuqui nii Tjurt'iziñi cuchanžcača. ⁸ Jalla niiqui tjonžcuqui, ana criichi zoñinacž kuzquiz ninacž persun uj tantiyaskataquiča. Nižaza Yooziž mantita kamañ puntu tantiyaskataquiča, nižaza nii Espíritu Santuqui Yooz casticz puntu tantiyaskataquiča. ⁹ Espíritu Santuqui ana criichi zoñinacž kuzquiz persun uj tantiyaskataquiča, wejtquiz ana criichiž cjen. ¹⁰ Nižaza nii Espíritu Santuqui ana criichi zoñinacž kuzquiz Yooziž mantita kamañ puntu tantiyaskataquiča, weriž Yooz Ejpžquin ojkchiž cjen. Jalla nižtiquiztan ančhuc zakaz wejr ana iya cheraquiča. ¹¹ Tii muntuquiz mantiñi diabluqui Yooziž yatisinžtača, ana walipanča, nii. Jazic niiqui castictaž cjequiča ultim juyzuquiz. Jalla nižtiquiztan Espíritu Santuqui ana criichi zoñinacžquiz Yooz casticz puntu tantiyaskataquiča.

¹² ‘Iya juc'anti kjažumi ančhucaquiz chiižinznaca žejlča wejttaqui. Pero anziqiu ančhucqui anaž nii intintazasača. ¹³ Werar intintazkatñi Espíritu Santuqui tjonžcu, ančhucaquiz tjaaajnaquiča tjapa weraranaca. Anaž persun kuzquiztan tjaaajnaquiča, antiz Yoozquiztan nonžtanaca tjaaajnaquiča. Nižaza tekztan najwccchuc čhjulut watačhaja, jalla nii zakaz tjaaajnaquiča. ¹⁴ Espíritu Santuqui wejt puntuquiztan ančhucaquiz tjaaajnaquiča. Jalla nuž tjaaajniž cjen wejrqui honorchiz cjeeča. ¹⁵ Tjapa Yooz Epiž chiitaqui wejrpankazza chiiñtqui. Tsjiikaztča wejrnacqui. Jalla nižtiquiztan wejrqui chiichinča, Espíritu Santuqui wejt puntuquiztan ančhucaquiz tjaaajnaquiča, nii.

CUNTINTUZ CJEQUICHA

¹⁶ ‘Upaquiztancama ančhucqui wejr ana cheraquiča. Nekztanaqui tsjii kjaž majquiztan wejr wilta cheraquiča.

¹⁷ Nekztanaqui yekjap tjaaajintanacaqui porapat pewcsassiča, tuž cjican:

—¿Kjažt cjii tjeejo, tuž cjicanajo? “Upaquiztancama ančhucqui wejr ana cheraquiča. Nekztanaqui tsjii kjaž majquiztan wejr wilta cheraquiča”. Nižaza tiiqui “Wejrqui Yooz Ejpžquin okača”, cjiča. Jalla nuž cjican, ¿kjažt cjii teejo? ¿Čhjul puntut chii teejo?

¹⁸ Ninacaqui cjichizakazza:

—“Upaquiztancama” chiicanaqui, ¿kjažt cjii teejo? Anača intintazzuca tiiž chiitaqui.

¹⁹ Jesusaqui persun kuzquiz zizatča, ninacaqui niižquin tsjii pewcz pecatča, jalla nii. Jalla nekztanaqui Jesusaqui ninacžquiz tuž cjichiča:

—Wejrqui chiichinča, tuž cjican: “Upaquiztancama ančhucqui wejr ana cheraquiča, nekztanaqui tsjii kjaž majquiztan wejr wilta cheraquiča”. Jalla nuž chiican, ¿kjažt cjii? ¿Jalla niiča ziz pecya? ²⁰ Ultim weraral ančhucaquiz cjiwča. Ančhucqui llaquita cjequiča, nižaza kaaquiča. Ana criichi zoñinacazti cuntintuž cjequiča. Ančhucqui llaquita kuzziz cjenami, tsjii kjaž majquiztan anča chipchipcan cuntintuzakaz cjisnaquiča. ²¹ Nonžna. Majtz ora irantižcan tsjaa maatak žonqui janchinaca walja mizkatiñča. Nekztan wawa majtžcuqui, naa maatak žonqui wawchiz cjen ana janchi mizkattami cjuñiñča. Wawchiz cjen, anča cuntintuča naaqui. ²² Jalla nižta irataž ančhucqui anziqiu llaquita kuzzizza. Pero wejrqui am wilta cherača. Jalla nii oraqui

ančuca kuznaca cuntintuž cjequiča. Nižaza nii ančuca cuntintu cjis kuzqui anaž jecmi wilta nižta llaquita cjiskatasacha.

²³ 'Nii orquiztan najwccuc ančucqui zizñi cjiscu wejr anaž iya pewcnaquiča. Ančucaquiz weraral chiyuča. Wejtquiz tjapa kuztan cjen, ančucqui Yooz Ejpžquiztan čjulumi mayačhaja, jalla nekztan weriž cjen nii mayiztaqui tjaataž cjequiča. ²⁴ Tii oracama ančucqui anaž čjulumi maychinčucča wejt tjuuquiz. Mayiza, nekztanaqui tjaataž cjequiča, ančuca kuz juc'anti cuntintu cjisjapa.

JESUSIZ CHIITANACA

²⁵ 'Tii oracama wejrqui ančucaquiz ch'aman intintazzuc takunaca chiichinča. Tsjii tjuñiqui tjonča. Jalla nii tjuñiquiztan nižta ch'aman intintazzuc takunacami anal iya chiyuča. Antiz Yooz Ejpž puntuquiztan jalla niil kjanacama chiyuča. ²⁶ Nii oraqui ančucqui wejt tjuuquiz čjulquiztanamiž mayizaquiča. Nekztan wejrqui ančucaltajapa anal iya maynača wejt Yooz Ejpžquiztanqui. ²⁷ Ančucqui wejttan munazichinčucča. Nižaza wejtquiz criichinčucča, wejrqui Yooz Ejpžquiztan tjonchi, jalla nii. Jalla nižtiquiztan Yooz Ejpčacha ančucatan munaziča. ²⁸ Wejrqui Yooz Ejpžquiztan tii muntuquiz tjonchinča. Nižaza tii muntuquiztan, wejt Yooz Ejpžquin quepača.

²⁹ Jalla nekztanaqui niž tjaajintanaqui cjichiča:

—Jaziqui ultimu kjanacama chiichamča, ana ch'aman intintazzuc takunacžtan.

³⁰ Jaziqui zizuča, amqui tjapa čjulumi zizñampanča, nii. Ampankam wejtnaca kuzmi zizza. Jalla nižtiquiztan wejrnacqui anal iya pewcnasacha. Nižaza wejrnacqui ultim chekpacha criyuča, amqui Yooz Ejpžquiztan tjonchamča, jalla nii.

³¹ Jesusaqui ninacžquiz tuž kjaaziča:

—¿Jaziqui ančucqui ultim chekpacha criichinčucjo? ³² Tsjii ora wajiča. Anz-pachača nii oraqui. Nii oraqui ančucqui wichanziž cjequiča, nižaza zina zina wichanziž cjequiča. Wejrqui zinalla ectal cjeeča. Pero wejr zina ecta cjenami, wejrqui ana zina cjeeča. Wejt Yooz Ejpž wejttan chica cjequiča. ³³ Jaziqui tjappacha tii takunaca ančucaquiz chiichinča, wejtquiz kuzziz cjen, cuntintu cjisjapa. Tii muntuquiz žejlcan ančucqui sufraquiča. Walja tjup kuzzizpan cjee. Wejrqui tjapa liju atipchinča.

17

JESUSIZ YOOZ EJPZTAN PARLITA

¹ Jalla nuž chiižcu Jesusaqui tsewccuc arajpach kjutñi cherziča. Nekztan Yooz Ejpžtan parlichiča, tuž cjican:

—Yooz Tatay. Wejt sufris ora tjonča. Wejrtča am Majchtqui. Wejtquiz honorchiz cjiskatalla. Nekztan wejrqui amquiz juc'ant honorchiz cjiskatača. ² Tjapa žoñinaca mantizjapa, jalla nii poder wejtquiz tjaachamča. Jakziltami amqui wejtquiz intir-jičhaja wejt parti cjisjapa, jalla ninacžquiz arajpachquin wiñaya kamkatača wejrqui. ³ Amča zinta werara Yoozqui. Nižaza wejrtča Jesucristutqui; amiž cuchanžquita Zoñtča. Wejt parti žoñinacaqui amquizimi wejtquizimi pajča. Jalla nižtiquiztan arajpachquin učumtan wiñaya kamaquiča.

⁴ 'Tii muntuquiz kamcan amquiz honorchiz cjiskatchinča. Nižaza amiž mantita obranaca žerzinča. ⁵ Jaziqui, Yooz Tatay, amquin wilta quejpžcu, arajpachquin amtan chica želaquiča. Nekztan wejtquiz honorchiz cjiskatalla. Ima tii muntu želan, wejrqui amtan chica honorchiztala. Jalla nižta tuquita honorchiz irata wilta wejtquiz honorchiz cjiskatalla.

⁶ 'Amqui žoñinaca illzamča, wejt partiquiz cjisjapa. Jalla nii žoñinacžquiz intintazkatchinča am puntuquiztan. Ninacaqui amtača. Nižaza wejt parti cjisjapa

wejtquiz tjaachamča. Nižaza ninacaqui am takunac jaru kamča. ⁷ Jaziqui wejt partir žoñinacaqui zizza, tjapa weriž chiitaqui amquiztan tjonñicamača, jalla nii. ⁸ Amiž chiita takunacacama ninacžquiz tjaajinchinča. Jalla nekztan ninacaqui weriž tjaajinta catokchiča. Nižaza weriž tjaajinta žoñinacača zizñipanqui, wejrqui amquiztan tjonchinča, jalla nii. Nižaza criichipanča, amqui tii muntuquiz wejr cuchanžquichamča, nii.

⁹ Jaziqui ninacžtajapa amquiz mayizuča. Ana criichi žoñinacžtajapa anal mayizuča. Antiz wejt partir žoñinacžtajapakaz mayizuča, amiž illzñiž cjen. ¹⁰ Amtača tjapa wejt partir žoñinacaqui. Nižaza wejttača ninacaqui. Jalla ninacaž cjen wejrqui honorchizza.

¹¹ Wajilla ana iya tii muntuquiz kamača. Nii wejt partir žoñinacaž eclaquiča. Tii muntuquiz tira želaquiča ninacaqui. Wejrzi amquin quejpžcača. Zuma arajpach Yooz Tatay, tii žoñinaca wejtquiz tjaachamča. Jaziqui am aztan tinaca tirapan cwitalla, tsjii kuzziz cjejajo, jaknužt učumqui tsjii kuzzizlaja, jalla nižta. ¹² Tii muntuquiz tinacžtan kamcan, tii žoñinaca cwitichinča, am aztan. Nižaza tinacžquiztan tsijtsinčinča čjulquiztanami ana kjaž cjisnajo. Tsjiiqui pertissipanča. Jalla nuž pertisjapa nii Judas Iscariotiqui žejlkalča. Jalla nuž cjen tuquita cijirta Yooz taku cumplissiča.

¹³ Anziqui wejrqui amquin quejpžcača. Iya tsjii zkolucžtan tii muntuquiz kamcan wejrqui tinacžquiz chiižinuča, wejtquiz criichi žoñinacaž wejržtapacha cuntintu cjejajo. ¹⁴ Wejrqui tinacžquiz am taku tjaajinchinča. Jaknužt wejrqui ana criichi žoñinacž partiquiz ana želatučhaja, jalla nižta irata wejtquiz criichi žoñinacaqui ana žejlča ana criichi žoñinacž partiquiz. Jalla nižtiquiztan ana criichi žoñinacaqui ninacžquiz chjaawjča. ¹⁵ Amquiztan ana mayizuča, wejt žoñinacaž tii muntuquiztan chjichtaž cjisjapa. Antiz amquiztan mayizuča, ana wal diablužquiztan wejt žoñinaca tsijtsinta cjisjapa. ¹⁶ Jaknužt wejrqui ana criichi žoñinacž partiquiz ana želatučhaja, jalla nižta irata wejt žoñinacaqui ana žejlča, ana criichi žoñinacž partiquiz. ¹⁷ Amiž chiitaqui ultim werarača. Am takuž cjen wejtquiz criichi žoñinaca zuma kamañchiz cjiskata. Čjul ana zuma kamañquiztanami zarakskata. ¹⁸ Jaknužt amqui tii muntuquiz žejlñi žoñinacž kjutñi wejr cuchanžquichaja, jalla nižaza wejrqui tii muntuquiz žejlñi žoñinacž kjutñi wejt žoñinaca cuchnuča. ¹⁹ Wejtquiz criichi žoñinacžtajapa ancha kuztanča wejrqui ticzjapa. Nižaza am werar tawk jaru kamtiquiztan tii žoñinaca t'akžinuča amta cjejajo.

²⁰ Wejrqui tii tekžta žoñinacžtajapa alaja anal mayizuča, antiz tjapa wejtquiz anzimi wiruñami criichi žoñinacžtajapa mayizuča. Tii tekžta žoñinacaž Yooz taku paljaytiquiztan yekjapanacaqui wejtquiz criyaquiča. Jalla ninacžtajapa zakaz mayizuča. ²¹ Jalla tjapa ninacžtajapa mayizuča tsjii kuzziz cjisjapa. Yooz Tatay, amqui wejttan tsjii kuzzizza. Nižaza wejrqui amtan tsjii kuzziztča. Jalla nižta irata ninacaqui učumnacaquiz tsjii kuzziz cjila. Jalla nuž mayizuča, tii muntuquiz žejlñi žoñinaca criyajo, am wejr cuchanžquichi, jalla nii. ²² Amiž wejtquiz tjaata arajpach kamaña, jalla nii kamaña ninacžquiz cjiskatchinzakazza, tsjii kuzziz cjejajo, jaknuž učumqui tsjii kuzzizzalaja, jalla nižta. ²³ Jaknužt amqui wejttan žejlčhaja, jalla nižtača wejrqui ninacžtan želača, ninaca tsjii kuzzizpan cjejajo. Jalla nižtiquiztan žoñinacaqui zizaquiča, amqui wejr cuchanžquichiča, jalla nii. Nižaza žoñinacaqui zakaz zizaquiča, amqui ninacžtan munaziča, jaknužt amqui wejttan munazičhaja, jalla nižta.

²⁴ Yooz Tatay, amqui wejtquiz tii žoñinaca tjaachamča, wejtquiz criyajo. Jalla tinacaqui wejttan chica kamañijapa pecuča, jakziquin wejr želačhaja, jalla nicju. Jalla nužuntu žejlcan tinacaqui wejt arajpach kamaña kjana cheraquiča. Ima tii muntuželan, wejttan munaziñiž cjen amqui wejtquiz nii arajpach kamaña tjaachamča. Jalla nii kamaña cheraquiča wejt partir žoñinacaqui. ²⁵ Ultim ligitum Tatayi ana criichi žoñinacaqui am anaž pajča. Wejrzi am pajuča. Nižaza jalla tinacaqui zizza,

amqui wejr cuchanžquichamča, jalla nii. ²⁶ Am puntuquiztan tinacžquiz zumpacha intintazkatchinča. Nižaza wejrqui tiral intintazkatuča, ninacaž zuma munazizjapa, jaknužt učumqui zuma munazičhaja, jalla nižta. Nižaza am puntuquiztan ninacžquiz intintazkatuča, wejr ninacžtan tsjii kuzziz cjisjapa.

18

JESUSAQUI TARAZUNTACHA

¹ Jesusaqui nuž chiizcu niž tjaajintanacžtan ojkchiča. Cedrón cjita k'awž tsjii latuquin ojkchiča. Jalla nicju ch'ojni muntinaca želatča. Nijcchuc luzziča. ² Jesusaqui nii yokquin kjaž wilta ajczñipantakalča niž tjaajintanacžtan. Tarazunni Judasqui nii yoka pajchiča. ³ Jalla nicju Judasqui zultatunacami, nižaza timplu wijilni zultatunacami, jalla ninaca chjitchiča. Timplu jilirinacami, fariseo žoñinacami jalla ninacača nii timplu wijilni zultatunaca cuchanchiqui. Ninacaqui irantichiča michanacžtan teyanacžtan pajk cuchillunacžtan, nižaza wjajtz carotinacžtan. Jalla nižtanacžtan irantichiča. ⁴ Jesusaqui čjulut watačhaja, jalla nii tjapa zizatča. Nii tjonchi žoñinacžquiz macjatžcu, pewcziča, tuž cjican:

—¿Jectča kjur ančhucjo?

⁵ Jalla ninacaqui kjaaziča, tuž cjican:

—Wejrnacqui kjuruča Jesusa, nii Nazaret wajtchiz žoñi.

Jesusaqui tuž kjaaziča:

—Wejrtča niitqui.

Judas, nii tarazuñi žoñiqui ninacžtan chica tsijtchi želatča. ⁶ Jesusaž “Wejrtča niitqui” cjitiquiztan nii tanñi žoñinacaqui wir kjutni atžcu porapat tewksarascu yokquiz tjojtassiča. ⁷ Jesusaqui wilta pewcziča:

—¿Jectpan ančhuc kjurjo? —cjican.

Ninacaqui wilta kjaaziča, tuž cjican:

—Wejrnacqui kjuruča Jesusa, nii Nazaret wajtchiz žoñi.

⁸ Jesusaqui nekžtan zakaz cjichiča:

—Wejrtča cjichinsala. Ančhucqui wejr kjurča. Jaziqui tii parti žoñinaca cutz-naquiča.

⁹ Jalla nekžtan Jesusaž tuqui chiita taku cumplissiča. Tuquiqui Jesusača chiichiqui, jalla tuž: “Yooz Epiž wejtquiz tjaata žoñinacaqui ana tsjiimi pertichinča”. ¹⁰ Simón Pedruqui pajk cuchillchiztača. Jalla nii cuchillu jwescu, Pedruqui timplu jilirž piyunž žew cjuñi pootžcu chjajžinchiča. Jalla nii cjuñi chjajžinta žoñiqui Malco cjitatača.

¹¹ Nekžtanaqui Jesusaqui Pedružquiz cjichiča:

—Am cuchillu cuchillž žejlžquiz quijtžna. Wejt Yooz Ejpž pinsita kuz jaru wejtlaqui sufristanča. ¿Anaj wejr tii sufrasajo?

JESUSAQUI CHJICHTACHA

¹² Jalla nekžtanaqui zultatunacami, zultatž comandantimi, nižaza judío timplu wijilni zultatunacami, jalla ninacaqui Jesusa tanžcu kjara jweržinchiča. ¹³ Nekžtan Anás cjita jilirž kjuyquiz chjitchiča. Anasqui Caifás ajmuž ejptača. Jalla nii wata Caifasqui timplu chawjc jiliritacha. ¹⁴ Nii Caifasqui tuquiqui tuž cjtikalča: “Učhumnacaltajapa tsjii žoñi ticstanča, tjapa žoñinaca ana conta cjeyajo”.

¹⁵ Jesusa chjichan, Simón Pedružtan tsjii tjaajinta žoñžtan Jesusa apziča. Nii tsjii Jesusiž tjaajinta žoñiqui timplu jilirž pajtatača. Jalla nižtiquiztan Jesusižquiz apžcu nii timplu jilirž patiuquin luzziča. ¹⁶ Pedruqui ana pajtaž cjen zancu eclichiča. Nekžtan nii tsjii luzi tjaajinta žoñiqui ulanzquichiča, naa ulanz zanquiz cwitiñi zonaquin paljayzjapa. Jalla nuž paljayžcu patiuquiz Pedro luzkatchiča. ¹⁷ Nekžtan naa cwitiñi žonqui Pedružquiz pewczinča, tuž cjican:

—¿Anaj am zakaz nii zoňžtan chica ojklayňamtajo?

Nekztan Pedruqui chiichiča:

—Anaž wejr, —cjican.

¹⁸ Ch'uñuriž cjen piyunanacami timplu zultatunacami uj taaziča carpunžtan. Nekztan nii uj parazquiz tsijtchi kutnatča. Ninacžtan chica Pedruqui tsijtchi zakaz želatča, kutuncan.

TIMPLU CHAWJC JILIRZQUIN APANTITA

¹⁹ Jalla nekztanaqui timplu chawjc jiliri qui Jesusa pecunchiča, niž tjaajinta zoňinacž puntuquiztanami nižaza niž persun tjaajintami. ²⁰ Jesusaqui nižquiz kjaaziča, tuž cjican:

—Tjapa zoňinacž yujcquiz tjaajinchinča. Učhum ajcz kjuyquizimi timpluquizimi tjaajinchinča. Timpluquiz tjapa zoňinaca ajczniča. Ana chjozaka tjaajinchinča.

²¹ ¿Kjažtiquiztan nuž wejr pecunjo? Weriž tjaajinta nonžni zoňinacžquiz pewczna, čhjulut tjaajintučhaja, jalla nii. Jalla ninacaqui weriž tjaajintanaca zizza.

²² Jalla nuž chiitan, tsjii nekz tsijtchi žejlñi zultatuqui Jesusa yujcquiz kjaržtan tsjajpchiča, tuž cjican:

—¿Jalla nuž timplu jiliržquiz kjaazkaya?

²³ Jesusaqui nii zultatžquiz kjaaziča, tuž cjican:

—Wejr ana zuma chiitučhaj niiqui, ¿jaknužt cjican ana zuma chiichintajo? Zumal chiyučha. ¿Kjažtiquiztan am wejr tsjajpjo?

²⁴ Jalla nekztanaqui Jesusa kjara jweržintapacha cuchanchiča Caifás timplu chawjc jiliržquin.

PEDRUQUI K'OTCHICHA

²⁵ Jalla nii oraqui Simón Pedruqui tsijtchi želatča nii ujquiz kutuncan. Tsjii tsjii nekz žejlñi zoňi qui Pedružquiz cjichiča:

—Amqui nii zoňžtan chica ojklayňamča, ¿ana jaa?

Pedruqui toscara chiichiča:

—Anača wejrqui, —cjican.

²⁶ Jalla nekztanaqui tsjii timplu jilirž piyunaqui Pedružquiz pewczizakazza. Nii piyunaqui nii cjuñi chjajtžinta piyunž familiatača. Jalla tuž cjican pewczičha:

—Nii munti yokquin nii zoňžtan chica am cherchinla, ¿ana jaa?

²⁷ Pedruqui wilta toscara chiichiča. Jalla nuž wilta toscara chiyan, nii orapacha tsjii querwallpi jora kjawchiča.

PILATUZQUIN CHJICHTA

²⁸ Jalla nekztanaqui Caifás cjita zoňžquiztan Jesusaqui chjichtača pajk mantiñiž kjuyquin. Waj kjantatitača. Nii judío zoňinacapacha nii pajk mantiñiž kjuyquin ana luzziča, ninacž cuzturumpi cjen. Jalla nuž luztasaz niiqui, pascua pjizta čjjeri ana lujltasača. ²⁹ Jalla nižtiquiztan Pilatuqui ninacžquiz paljayi ulanžquichiča, tuž cjican:

—Ančhucqui, ¿čhjul už tii zoňž quintra jwes pecya?

³⁰ Zoňinacaqui tuž kjaaziča:

—Tii zoňi qui ana čhjul pajk ujnacami paatasaz niiqui, anal wejrnacqui tii intirjitasacha.

³¹ Nekztanaqui Pilatuqui ninacžquiz cjichiča:

—Ančhuckaz chjicha, ančuca lii jaruž justicia paažca.

Nii zoňinacaqui kjaaziča, tuž cjican:

—Wejtnacalta zoňi conzqui lii quintrača.

³² Niž tuquiqui Jesusaqui čhiitkalča, persun ticz puntuquiztan, jaknužt ticznačhaja, jalla nii. Nižaza niž čhiitaqui cumplisnaquiča. ³³ Pilatuqui wilta niž kjuyquin luzquichiča. Jesusa kjawžcu, nižquiz pewczičha, tuž cjican:

—¿Judío zoñinacž chawc jilirimkaya?

³⁴ Jesusaqui nižžquiz kjaaziča, tuž cjican:

—¿Amqui jalla nuž persun kuzquiztan wejr pewczya? Už ¿yekja zoñinaca amquiz nuž pewczna cjichi jaa?

³⁵ Pilatuqui tuž kjaaziča:

—Wejrqui judío zoñt, ¿jaa? Am persun wajtchiz zoñinacami nižaza am persun timplu jilirinacami, jalla nii zoñinacača wejtquin am intirjichiqui. ¿Čhjul uj paachamt, amjo?

³⁶ Jesusaqui nekztan cjichiča:

—Wejtla mantizqui anača tii muntuquiztan. Tii muntuquiztan wejtla mantiz cjesaž niiqui, wejt piyunanaca kichaskatasacha wejt quintra zoñinacžquiz, ana wejr intirjita cjisjapa. Pero wejtla mantizqui anača tii muntuquiztanaqui.

³⁷ Nekztan Pilatuqui cjichiča:

—¿Nižtaqui amčhalani mantiñi jiliringui?

Jesusaqui cjichiča:

—Jesalla, wejr mantiñi jilirtchiya, am chiiča jalla nuž. Tii muntuquiz tjonžcu nassinča, werara puntu tjaajinzjapa. Jakziltat nii werara tjaajinta jaru kamčhaja, jalla niiqui weriž chiita taku nonža.

³⁸ Jalla nuž chiitiquiztan Pilatuqui cjichiča:

—Werara puntuqui, ¿čhjulut neejo?

Jalla nuž pewczcu Pilatuqui wilta ulanchiča judío zoñinacžquin parli. Ninacžquiz cjichiča:

—Wejrqui tii zoñžquiz ana čhjul ujmi jwesi atuča. ³⁹ Pascu pjijztiquiz ančhucalta tsjii custurumpi žejlča, wejtla tsjii preso tanta zoñi cutzqui. ¿Tii judío wajtchiz chawjc jiliri cutznaquiya? ¿Jalla nuž cutskatz pecya?

⁴⁰ Judío zoñinacaqui kjawchiča:

—¡Tii zoñi ana cutzna! ¡Barrabás cutzna! —cjican. Barrabasqui tsjii anawal tjañi zoñitača.

19

PILATUQUI JESUSA CUTZ PECCHA

¹ Jalla nekztanaqui Pilatuqui wilta kjuylchuc Jesusa majcchiča. Nekztanaqui Jesu-sižquiz wjajtajo mantichiča. ² Nekztan zultatunacaqui ch'apquiztan tsjii pillužtakaz paachiča. Jalla nii paatižtan Jesusiž achquiz tewžinchiča. Nižaza jilirž murat zquti tjtziča. ³ Jalla nuž paažcu nižžquin macjatchiča,

—¡Viva, judío zoñinacž chawjc jiliri! —cjican.

Nižaza Jesusiž yujcquiz kjaržtan tsjajpchiča.

⁴ Nekztan Pilatuqui judío zoñinacžquin wilta ulanzquichiča. Nekztan ninacžquiz cjichiča:

—Cherzna. Ančhucaž intirjita zoñi ticju jwescača, ančhuc zumpacha intintazajo. Wejrqui tii zoñžquiz anal čhjul ujmi jwesi atuča.

⁵ Jalla nekztan Jesusaqui ulanzkatžquichiča. Ch'apquiztan paataqui achquiz tewžinta, nižaza jilirž murat zquti tjtžta. Nekztanaqui Pilatuqui ninacžquiz cjichiča:

—Tiiča ančhucaž intirjita zoñi.

⁶ Timplu jilirinacami, nižaza timplu wijilñi zultatunacami nii cheržcu, alto joržtan kjawcan, chiichiča:

—¡Cruzquizkaz ch'awczna! ¡Cruzquizkaz ch'awczna! —cjican.

Pilatuqui ninacžquiz cjichiča:

—Way, nižtacž čjicha ančhucqui, nižaza cruzquiz ch'awczca. Pero wejrqui ana čhjul ujmi tiižquiz jwesi atchinča.

⁷ Nekz žejlñi judionacaqui tuž kjaaziča:

—Wejrnacqui liichiztča. Wejtnaca lii jaru tii žoñic ticstanča, tiiqui “Wejrtča Yooz Majch” cjican ojklaychiž cjen.

⁸ Jalla nii chiita taku nonžcu, Pilatuqui tsjan eksiča Jesusižquiztan. ⁹ Jalla nižtiquiztan Pilatuqui niž kjuya wilta luzziča Jesusižquin pewczjapa. Jalla tuž pewziča:

—¿Jakziquiztan žoñipant amya?

Jesusazti ana čjulumi kjaaziča.

¹⁰ Jalla nižtiquiztan Pilatuqui nižquiz wilta paljaychiča, tuž cjican:

—¿Kjažtiquiztan am ana wejtquiz kjaazjo? Wejrqui mantasača, am cutzjapa. Nižaza mantasača cruzquiz ch'awczjapa, ¿Jalla nii ana ziz amjo?

¹¹ Jesusaqui nižquiz kjaaziča, tuž cjican:

—Yoozqui amquiz mantiz poder ana tjaatasaj niiqui, amtaqui mantiz poder ana žejltasača. Yooz amquiz mantiz poder tjaachiž cjenkaz wejr mantasača. Jalla nižtiquiztan jecčhalaj amquiz wejr intirjichi, jalla ninacača amquiztan juc'ant ujchizqui.

¹² Jalla nuž nonžcu Pilatuqui Jesusa ančaž jaknužumi cutz pecatča pero nii judío žoñinacazti kjawžcan chiichiča, tuž cjican:

—Tii žoñi cutznaquiž niiqui, am zakaz César tsjan chawjc jilirž quintra paaquiča. Jakzilat “Wejrtča chawjc jiliritqui” cjican čečhaj niiqui, César chawjc jilirž quintraž paača.

¹³ Pilatuqui jalla nuž nonžcu, zultatu mantichiča, Jesusa zancchuc jwescajo. Zancchuc jwesquichiča Gabata cjita patiuquin. Gabata tuž cjiča, maznacžtan curta, jalla nii. Jalla nicju Pilatuqui jusjiiz julzquiz julziča. ¹⁴ Jalla nii tjuñiqui tjacz tjuñitača jaka pascua pjijztaž cjen. Nižaza taypurutača. Nekztanaqui Pilatuqui nii judío žoñinacžquiz cjichiča:

—Tiiča ančuca chawjc jiliri qui.

¹⁵ Ninacaqui kjawchiča, tuž cjican:

—¡Ticzla tiiqui! ¡Ticzla tiiqui! ¡Cruzquiz ch'awczla!

Nekztan Pilatuqui ninacžquiz cjichiča:

—¿Kjažt ančuca tsjan chawjc jiliri ch'awcznas?

Nii timplu jilirinacaqui tuž kjaaziča:

—Wejtnacaltaqui zinta tsjan chawjc jiliri žejlča, César cjitača.

¹⁶ Jalla nekztanaqui Pilatuqui ninacž kuzcama Jesusa intirjichiča cruzquiz ch'awcta cjisjapa.

CRUZQUIZ CH'AWCTACHA

¹⁷ Jalla nekztanaqui Jesusaqui chjichtatača. Persuna cruza kuzi ojkkatchiča Ach Tsjij cjita tjuuchiz yokquin. Nii yokaqui hebreo tawkquiz Gólgota cjitatača. ¹⁸ Jalla nicju cruzquiz ch'awctatača, nižaza nižtan chica tsjii pucultan žoñinaca yekja cruznacquiz ch'awctazakaztača, Jesusiž porap kjuttan, Jesusazti ninacž taypiquiz. ¹⁹ Nižaza Pilatuqui tsjii letrero paakatchiča, tuž cjican: “Jesusa Nazaret wajtchiz žoñi. Judionacž tsjan chawjc jiliri”. Jalla nii paažcu Jesusiž ach juntuñ cruzquiz ch'awczinchiča. ²⁰ Chawc wajt žcati Jesusaqui cruzquiz ch'awctatača. Jalla nižtiquiztan walja judío žoñinacaqui niž letrero liichiča. Nii letreruqui čjep tawkquiztan cijirtatača, hebreo tawkquiztanami, griego tawkquiztanami, nižaza latín tawkquiztanami. ²¹ Nii letrero cheržcu timplu jilirinacaqui Pilatužquiz cjichiča:

—Ana cijira, “Judionacž tsjan chawjc jiliri” cjicanaqui. Antiz cijira, “Tii žoñiqui cjiča, ‘Wejrtča judionacž tsjan chawjc jiliritqui’ ”. Jalla nuž cijira.

²² Pilatuqui tuž kjaaziča:

—Jaknužt cijirchinžlaja, nužupanikaz cjequiča.

²³ Zultatunacaqui Jesusa cruzquiz ch'awczcu niiz zquti ricujchiča. Nižaza pajkpic partiquiz tojziča, nii pajkpaltan zultatunacaqui. Tsjii pajk tol zqutiqui ana ch'ucuchiz watzatača, tsewcchuc kozzuc pakjipacha. ²⁴ Jalla nižtiquiztan nii zultatunacaqui porapat kazassiča, tuž cjican:

—Anačhum wjajrla. Antiz surtiila. Tii zqutiqui jeczquizkat surti cayačhani nižtaž cjequiča.

Jalla nuž paatan cijirta Yooz takuqui cumplissiča. Cijirta Yooz taku tuž cjiča: “Ninaczpora wejt zquti tojziča, nižaza parti zquitquiztan surtiyassiča”. Jalla nuž paachiča nii zultatunacaqui.

²⁵ Jalla nekz Jesusiž cruz žcati tsijtsiñ želatča, Jesusiž maa; nižaza niiz maa cullaqui; nižaza María (Cleofas tjuntača); nižaza María Magdalena; nii pajkpaltan želatča.

²⁶ Jesusaqui niiz maa cherchiča. Nižaza niiz pecta tjaajinta žoñi naaža žcati tsijtchi želatča. Jalla nuž cheržcu Jesusaqui niiz maaquiz cjichiča:

—Maataka, tiiča am maati cunta.

²⁷ Nekztanaqui nii tjaajinta žoñžquiz cjichizakazza:

—Taača am maaqui.

Jalla nekztanpacha nii tjaajinta žoñiqui Jesusiž maa ricujžcu persun kjuya chjitchiča.

JESUSAQUI TICZA

²⁸ Jalla nekztanaqui Jesusaqui zizziča, tjapa Yooz Epiž tjaata langznaca liwj žeržtapantača, jalla nii. Nekztan cjichiča:

—Kjaz kjaral paznuča.

Jalla nuž cjican, cijirta Yooz takuqui cumplissiča.

²⁹ Jalla nekzi tsjii ojch želatča jar vinchiz. Jalla nekztanaqui kjaz ch'umñi esponja t'awziča nii vinqiz. Nekztan hisopo cjita munti parquiz chjapžcu, Jesusiž atquin ch'iizinchiča. ³⁰ Jesusaqui nii jar vinu licžcu, nekztan cjichiča:

—Tjapaž cumplissay. —Jalla nuž chiižcu Jesusaqui acha colžcu ticziča.

³¹ Pascua pjijzta tjacz tjuñitača. Niiž jakatažu jeejz tjuñitača, nižaza chawc pjijzti tjuñitača. Jalla nižtiquiztan judío žoñinacaqui nii cruzquiz ticziž curpunaca anaž nuž tsijjtapacha chjelinz pecatča. Jalla nižtiquiztan nii judionacaqui Pilatužquin maychiča, cruzquiz ch'awcta žoñinacz lis tsijj kjolkjolžinajo, apura ticskatsjapa. Nekztan ticžtan cruzquiztan apakznasača. ³² Nekztan Pilatuqui zultatunaca mantichiča, nii cruzquiz ch'awctanacz lis kjolžjapa. Primir tjañž lismi kjolžinchiča. Nižaza tsjii tjañž lizmi kjolžinchizakazza. ³³ Nekztanaqui Jesusižquiz macjatžcu, nii zultatunacaqui cherziča, ticzi, jalla nii. Jalla nižtiquiztan niiz lismi ana kjolkjolžinchiča.

³⁴ Pero tsjii zultatuqui Jesusiž ch'ill kjuttan chjapžinchiča pajk cuchillžtan. Jalla nuž chjaptan ljocmi kjazmi lewchiča. ³⁵ Wejrpacha jalla nii cherchinča. Jalla nižtiquiztan werara ticlarchinča nii puntuiztan, ančhuczakaz criyajo. Weriz ticlarta takuqui werarapanča. ³⁶ Jalla tii watchi puntunacquiztan cijirta Yooz takuqui cumplissiča. Cijirta Yooz takuqui jalla tuž cjiča: “Anaž jakzilta niiz tsijjmi kjoltaž cjequiča”.

³⁷ Nižaza tsjii cijirta Yooz takuqui tuž cjiča: “Ninacaqui ninacaž chjapta žoñiqui cheraquiča”.

JESUSAQUI TJATZTACHA

³⁸ Jalla nekztanaqui tsjii Arimatea wajtchiz žoñiqui, José cjita, Pilatužquin mayi ojkičiča. Josequi Jesusiž curpu maychiča tjatzjapa. Josequi chjojkzaka Jesusiž chiita tjaajintanaca catokchiča, ana jeczquizimi mazcu. Parti judío jilirinaczquiztan eksiča. Jalla nuž maytan Pilatuqui permiso tjaachiča. Jalla nekztanaqui Josequi ojkičiča Jesusiž curpu chjichi. ³⁹ Nižaza Nicodemo cjita žoñiqui Jesusiž curpu tjaczni tjonchiča. Jalla nuž Jesusiž curpu tjaczjapa zijjchiča, tsjii quintala zuma ulurchiz miržtan aloestan t'ajžta. Niiž tuquiqui Nicodemuqui Jesusižquin ween tjonzitača. ⁴⁰ Josežtan

Nicodemžtan Jesusiž curpu tjacziča. Nižaza nii mirržtan aloestan jalla ninacžtan zuma pañunacžtan Jesusiž curpu capziča, jaknužutažlaj nii judío žoñinacž cuzturumpi, jalla nuž. ⁴¹ Jesusiž cruzquiz ch'awcta yokquin muntinaca želatča. Nii muntinac yokquiz tsjii ew sepulturu želatča, ana jec ticzimi tjažtatača nii ew sepulturquiz. ⁴² Judionacž jeejz tjuñimi pascua pjizta tjuñimi wajillatača. Pero nii ew sepulturuqui žcatillatača. Jalla nižtiquiztan nii sepulturquin Jesusiž curpu tjatchiča.

20

JESUSAQUI JACATATCHICHA

¹ Semana kalltiznan nii tuming wenz chawjc kjantati María Magdalena sepulturquin ojkchinča. Nekztan cherchinča sepultura pjuczta maz, cjetžtatača. ² Jalla nekztan María Magdalenqui zati pariju ojkchinča, Simón Pedružquin, nižaza nii Jesusiž pecta tjaajinta zoñžquin. (Jalla niiča tii liwru cjirñi Juan cjitaqui.) Jalla naa Mariiqui ninacžquiz paljaychinča, tuž cjican:

—Jesús Jilirž curpu sepulturquiztan chjichtača. Nižaza jakziquin chjichcu tjažtakazlani anača zizzuca.

³ Jalla nekztanaqui Pedružtan nii tsjii pecta tjaajinta zoñžtan ulanžcu sepultura cherzñi ojkchiča. ⁴ Ninacac pucultan juntu zatatča. Nii tsjiiqui tsjan apura zajtchiča Pedružquiztan. Jalla nuž zajtžcu Pedruž tuqui sepulturquin irantichiča. ⁵ Irantižcu sepulturquiz colžcu chercherziča, nii Jesusiž curpu tejlžta pañunaca nekzikaz cherziča. Pero ana luzziča. ⁶ Niiž wiruñ Simón Pedruqui irantichizakazza. Jalla niiqui sepulturquiz luzziča. Nižaza niiqui Jesusiž curpu tejlžta pañunaca cherziča. ⁷ Jesusiž acha jeržinta pañu morokpachalla tsjii latu nonžtatača. Parti pañunacžtan anatača juntu. ⁸ Jalla nekztanaqui nii tuqui irantiñi žoñiqui sepulturquiz luzzizakazza. Jalla nii pañunaca cheržcu, criičiča, Jesusa jacatatchi, jalla nii. ⁹ Cjijrta Yooz takuqui Jesusaž ticziquiztan jacatatz puntuquiztan chiiča. Pero Jesusiž tjaajintanaqui nii cjijrta Yooz taku imaž intintazatča. ¹⁰ Jalla nekztanaqui Pedružtan Juanžtan, jalla nii pucultanaqui kjuya quejpchiča.

MARIA MAGDALENAZ QUINTU

¹¹ Maria Magdalena cjitiqiu sepultur zancu želatča, kaacan. Jalla nuž kaacan sepultur kjutñi colžcu cherzinča. ¹² Nekz sepulturquiz pucultan anjilanaca chiw zquti cutchi želatča. Jakziquiz Jesusa tjažtatažlaja, jalla nekz julzi želatča. Tsjiiqui ach kjuttantača, tsjiiqui kjojch kjuttantača. ¹³ Nii anjilanacaqui naaquiz pewcziča:

—Cullacalla, ¿kjažtiquiztan am kaa? —cjican.

Naaqui tuž kjaaziča:

—Wejt Jilirž curpu chjitchiča. Jakziquin chjitztakazlani, anal zizi atuča.

¹⁴ Jalla nuž chiižcu, kjutzquichinča. Jalla nuž kjutžcu Jesusa tsijtsi cherzičča. Pero Jesusa ana pajchinča nii ratu. ¹⁵ Nekztan Jesusaqui naaquiz pewcziča, tuž cjican:

—Cullacalla, ¿kjažtiquiztan am kaa? ¿Jequim kjurya?

Mariiqui persun kuzquiz pinsichinča: “Munti yoka cwitiñi žoñiž caa”, cjican. Jalla nižtiquiztan nižquiz cjichinča:

—Señor, amqui Jesusiž curpu chjitchamžlaj niiqui, maznalla, jakziquin nii curpu cjichamta. Nekztan wejrqui niž curpu chjichasača.

¹⁶ Jesusaqui nekztan naaquiz cjichiča:

—¡María!

Mariiqui nuž chiiñi nonžcu zumpacha kjutzinča. Nekztan Jesusižquiz chiichinča:

—¡Raboni! —cjican. Nii takuqui hebreo tawkquiz “Maestro” cjiča.

¹⁷ Nekztanaqui Jesusaqui naaquiz cjichiča:

—Wejr cutzna. Wejrqui imazil Yooz Ejpžquin okučha. Jaziqui mazñi okaquičha weriž tjaajinta jilanacžquin. Tuž cjican maznaquičha: “Wejrqui Yooz Ejpžquin okačha. Jalla niiqui wejt Ejpčha, nižaza ančhuca Ejpzakazza. Nižaza niičha wejt Yoozqui, nižaza ančhuca Yoozqui”.

¹⁸ Jalla nekztanaqui María Magdalenqui Jesusiž tjaajintanacžquin mazñi ojkchinčha, tuž cjican:

—Jesusa Jiliri cherchinčha.

Nekztan ninacžquin Jesusiž chiitanaca mazzinčha.

JESUSAQUI WILTA PARIZICHICHA

¹⁹ Tumincuqui jalla nii nooj ween niž tjaajintanacaqui tsjii kjuyquiz želatčha. Kjuya zuma chawjcchitačha, quintra žoñinaca ekskcu. Jalla nuž cjen Jesusaqui tsijtsi ninacž taypiquiz parizichičha. Nekztan ninacžquiz tsaanchičha, tuž cjican:

—Ančhucqui walikaz cjee.

²⁰ Jalla nuž tsaanžcu, Jesusaqui ninacžquiz tjeezicha niž pjetta kjaranacaž, nižaza niž chjapta ch'illa. Jalla nekztanaqui ninacaqui Jesús Jiliri cheržcu, ancha chipchi cuntintutačha. ²¹ Jalla nekztanaqui Jesusaqui wilta ninacžquiz tuž chiichičha:

—Walikaz cjee. Jaknužt Yooz Ejpqui wejr cuchanžquichičha, jalla nižta zakaz wejrqui ančhucaquiz cuchanžcačha.

²² Jalla nuž chiican, Jesusaqui ninacž kjutñiž pjuzičha, tuž cjican:

—Ančhucqui, Yooz Espiritu Santuž tanzna. ²³ Jakzilta žoñž ujnaca ančhucqui pertunaquiz niiqui, Yooz Epiž pertuntaž cjequičha. Nižaza jakzilta žoñž ujnaca ančhucqui ana pertunaquiz niiqui, ana pertuntaž cjequičha.

WILTA PARIZICHICHA, TOMAS ZELAN

²⁴ Nii oraqui nii tuncapan illzta žoñinacžquiztan tsjiuqui ana želatčha, Tomás cjita. Niiž tsjii tjuuqui “Pacha” cjitatačha. Jesusa tjonz, nii ora ana želatčha. ²⁵ Wiruñauqui parti tuncapan tjaajintanacaqui Tomasquiz quint'ichičha, tuž cjican:

—Jesús Jiliri wejrnac cherchinčha.

Pero Tomaszi tuž cjichičha:

—Anal criyasačha. Wejrqui Jesusiž clawžtan pjetta kjarami ana cheraž niiqui, nižaza nii pjetquiz ana wejt kjar loc'ana chjapznaž niiqui, nižaza niž ch'ill pjetquiz wejt kjara ana chjapznaž niiqui, jalla nižtiquiztan anal criyasačha.

²⁶ Quinsakal tjuñquiztan nii tjaajintanacaqui wilta kjuyquin želatčha, Tomastanpacha. Kjuy chajwcchiž cjenami, Jesusaqui ninacž taypiquiz tsijtsi parizichičha. Nekztan ninacžquiz tsaanchičha, tuž cjican:

—Ančhucqui walikaz cjee.

²⁷ Jalla nekztanaqui Tomasquiz paljaychičha, tuž cjican:

—Wejt kjara cherna. Am kjar loc'ana tekz chjapzna. Nižaza am kjara zjijca, wejt ch'illquiz chjapzna. Anapan tira ana criiñi kuzziz cjee. Antiz criya, wejtquiz kuzziz cjee.

²⁸ Tomasqui tuž kjaazičha:

—¡Wejt Jiliri! ¡Wejt Yooz!

²⁹ Jesusaqui nekztan nižquiz cjichičha:

—Jaziqui Tomás, amqui wejr cheržcu criichamčha. Ana wejr cheržcu criichinacaqui, juc'ant waliž cjequičha.

³⁰ Jesusaqui niž tjaajintanacaž cheran walja milajrunaca paachičha. Parti milajrunacakaz tii libruquiz cijirtatačha. ³¹ Jalla tekz cijirta milajrunacaqui wejrqui cijirchinčha ančhucqui criyajo, Jesusaqui Cristučha, nižaza Yooz Majchčha, jalla nii. Nižaza cijirchinčha, ančhuc Cristužquin kuzziz cjisjapa, arajpachquin wiñaya kamzjapa.

21

JESUSAQUI WILTA PARIZICHICHA

¹ Niiž wiruñ Jesusaqui niiž tjaajintanacžquiz wilta parizichiča, Tiberias kot atquin. Jalla tuž watchiča. ² Nekz želatča, Simón Pedružtan, “Pacha” cjita Tomastan, Caná de Galilea wajtchiz Natanaelžtan, Zebedeož majchnacžtan, nižaza tsjii pucultan iya tjaajintanacžtan. Jalla ninacauntu želatča. ³ Nekztan Simón Pedruqui cjichiča:

—Wejrqui ch'iz tani okuča.

Nii partinacaqui cjichiča:

—Wejrnacmi amtan chical okača.

Jalla nekztan kotquin ojkchiča. Nicju tsjii warcuquin luzziča. Pakara langzcanami ana čjul ch'izmi tani atchiča. ⁴ Kjanžcanalla, Jesusaqui kot atquin parizizquichiča. Nii tjaajintanacaqui ana zizatča, nii Jesusažlaj, jalla nii. ⁵ Nekztanaqui Jesusaqui ninacžquiz cjichiča:

—Jilanaca, ¿ana čjul ch'izmi tanchinčhuckaya?

Ninacaqui kjaaziča:

—Ana čjul, —cjican.

⁶ Nekztanaqui Jesusaqui ninacžquiz cjichiča:

—Nii warcuž žew latuquiz ch'iz tanz tjojtzna. Jalla nekz ch'iznaca tanznaquiča.

Jalla nuž tjojtžtiquiztan wacchi ch'iznaca tanzichiča. Wacchi ch'iznaca tanchiž cjen, wirataž ana warcuquin joozua. ⁷ Nii Jesusaž ancha k'aachita žoñiqui Pedružquiz cjichiča:

—Niiča Jesús Jiliriqi.

Nuž čhiitiquiztan nii orapachalla Pedruqui niiž chjojka zquiti cutžcu, kot kjazquin luzziča, kjazuntuñ narcan Jesusižquin ojkzjapa. Warcuquiz langzcan, ana zquitchiztača, calzunsillo alaja. ⁸ Parti tjaajintanacaqui warcuquiz ojkchiča ch'iz tanzquiz ch'iznaca joočan. Nii ch'iz tanzqui ch'iznacžtan chjijppachatača. Nii joočan kot atquin macjatžquichiča. Ninacaqui kot atquiztan patac metruž jalla nužquinkaztača. ⁹ Nekztanaqui kot atquin irantižcu, warcuquiztan ulanchiča. Nižaza uj paraza cherchiča, ch'iz tjucta. Nižaza t'anta želatča. ¹⁰ Nekztanaqui Jesusaqui ninacžquiz cjichiča:

—Tsji kjaž ančhucaž tanta ch'iznaca zjičca.

¹¹ Jalla nuž maytiquiztan Simón Pedruqui warcuquiz luzcu nii ch'iznaca kot atquin joožquichiča. Nii ch'iz tanzqui pajk ch'iznacžtan chjijpitača, patac pjijska tunca quinsani ch'iznacchiztača. Jalla nuž wacchi tanchiž cjenami, nii ch'iz tanzqui ana wjajrziča. ¹² Jesusaqui ninacžquiz cjichiča:

—Picha. Chjeriž lujl-lay.

Ana ultimu pajžcumi anaž jecmi nii tjaajintanacžquiztan pewczñi atatča, “¿Ject amya?” cjicanaqui. Ninacaqui “Jesús Jilirižlani” nuž kuzquiz pinsichiča. ¹³ Jalla nekztanaqui Jesusaqui ninacžquin žcatžinžquichiča. T'anta tanžcu, ninacžquiz tjaachiča, nižaza ch'iz zakaz ninacžquiz tjaachiča.

¹⁴ Ticziquiztan jacatatžcu, tii čhjep wiltiquiziqui Jesusaqui niiž tjaajintanacžquiz parizichiča.

SIMON PEDRUZQUIZ CHIICHICHA

¹⁵ Jalla nuž čjheri lujltiquiztan, Jesusaqui Simón Pedružquiz pewczichiča, tuž cjican

—Simón, Jonás maati, ¿amqui tii žoñinacžquiztan wejttan juc'anti munazkaya?

Pedruqui tuž kjaaziča:

—Jesalla, wejt Jiliri. Amqui zizza, wejr am pecuča, jalla nii.

Nekztan Jesusaqui niižquiz cjichiča:

—Wejt žoñinacžquiz arajpach čjheri tjaa. Ninacača uuzanacažtakazqui.

¹⁶ Nekztan Jesusaqui Pedružquiz wilta pewcziča, tuž cjican:

—Simón, Jonás maati, ¿amqui wejttan zuma munazkaya?

Pedruqui tuž kjaaziča:

—Jesalla, wejt Jiliri. Amqui zizza, wejr am pecuča, jalla nii.

Jesusaqui nižquiz cjichiča:

—Wejt žoñinaca cwita. Ninacača uzanacažtakazqui.

¹⁷ Nekztanaqui Jesusaqui čhjep wiltiquiziqui Pedružquiz pewcziča:

—Simón, Jonás maati, ¿amqui wejr peckaya? —cjican.

Pedruqui jalla nuž čhjep wilta pewcztiquiztan llaquita cjissiča. Jalla nekztanaqui Pedruqui tuž kjaaziča:

—Wejt Jiliri, amqui tjapa zizñampanča. Amqui zizza, wejr am pecuča, jalla nii.

Nekztan Jesusaqui nižquiz cjichiča:

—Wejt žoñinacžquiz arajpach čhjeri tjaa. ¹⁸ Ultim weraral amquiz chiyuča. Amqui tjowa cjicanaqui zquiti kujtžcu jakziquinam ojkz pecčhaja, ojkñamtača. Pero chawczuzti, amqui kjaram waaznaquiča. Yekja žoñiqui am zquiti tjutznaquiča, nižaza ana amiž ojkz pecta, jalla nijcchuc chjichta cjequiča.

¹⁹ Jalla nuž chiižcu, Jesusaqui mazinchiča, jaknužt Pedro ticstančhalaja, nižaza jaknužt Pedruž cjen Yoozquin honora tjaataž cječhaja, jalla nii. Nekztan nuž chiižcu, Jesusaqui Pedružquiz tuž cjichiča:

—Wejt kamañquizka kama.

TJAAJINTA K'AYI ZOÑI

²⁰ Nekztanaqui Pedruqui wir kjutñi kjutžcu, Jesusiž tjaaajinta k'ayi žoñž kjutñi cherziča. Nii tjaaajinta k'ayi žoñiqui pascu pjijztiquiz čhjeri lulan, Jesusiž latuquiz želatča. Niiqui Jesusižquiz pewczitača, tuž cjican: “Wejt Jiliri, ¿ject am tankataquiya?” ²¹ Jalla nii tjaaajinta žoñž kjutñi cheržcu, Pedruqui Jesusižquiz pewcziča, tuž cjicha:

—Wejt Jiliri, ¿tii žoñžquiz čhjulut wataquiya?

²² Jesusaqui Pedružquiz tuž kjaaziča:

—Wejt tjonzcama tii žoñž žejtz munaž niiqui, ¿čhjulut amquiz importiya? Wejt kamañquizka kama amqui.

²³ Jalla nuž Jesusaž čhiitiquiztan, tii quintu ojkchiča, nii tjaaajinta k'ayi žoñiqui ana ticznaquiča, jalla nii. Pero Jesusaqui ana nižta chiichiča, “Amqui ana ticznaquiča” cjican. Pero Jesusaqui cjichiča, “Wejt tjonzcama tii žoñž žejtz munaž niiqui, ¿čhjulut amquiz importiya?” Jalla nužkaz cjichiča.

²⁴ Wejrpachača nii tjaaajinta k'ayi žoñiqui. Wejrqui tii cartiquiz cijjrtanaca maznuča. Nižaza tii liwruquiz cijjruča. Nižaza criichi žoñinacaqui zizza, weriž mazta taku werarapanča.

²⁵ Nižaza iya juc'anti Jesusaž paatanaca žejlča. Tjapa niž paatanaca cijjrta cjesaž niiqui, nii cijjrta liwrunaca tjapa tii muntuquiz chjijpsnasača. Nižaza iya juc'anti želaquiča. Nužukazza. Amén.

LOS HECHOS DE LOS APOSTOLES

¹ Zuma Teófilo, tuqui wejrqui tsjii libro cjiirchinča tjapa Jesucristuž puntuquiztan. Jesusiž ojklaytanacami tjaajintanacami cjiirchinča, nasta tjuñquiztan, ² arajpacha quejpsquiz tjuñicama. Ima arajpacha quejpžcan Jesusižtan Espíritu Santužtan apostolonacžquin mantichiča, jaknužt kamz waquizičhaja, jalla nii. ³ Jesusaqui ticziquiztan jacatatžcu tii yokquiz iya pusi tunc tjuñi žejlchiča niž apostolonacžquiz persuna tjon tjonzjapa. Tjon tjonžcan, kjanapacha tjeeziča, “Jacatatchinča”, cjican. Nižaza jaknužt Yooz mantuquiz kamz waquizičhaja, jalla nii tjaajinchiča.

⁴ Tsjii nooj niž apostolonacžtan juntjapžcu, Jesusaqui ninacžquiz chiižinchiča, tuž cjican:

—Anača tii Jerusalén wajtquiztan ulnaquiča. Tekziča tjewznaquiča ančucqui, wejt Yooz Epiž chiita taku cumpliscama. Niiqui Espíritu Santo cuchanžcaquiča; jalla nicamaž tjewznaquiča. Tuquitan wejrqui anchucaquiz nii puntu paljaychinpantača. ⁵ Juan Bautistaqui kjaztan bautissipanča. Anziqui tsjii kjaž majquiztan ančucqui Espíritu Santužtan bautistaž cjequiča. —Nuž cjichiča Jesusaqui.

JESUCRISTUQUI ARAJPACHQUIN QUEJPCHICHA

⁶ Apostolonacaqui Jesusižtan juntjapsi cjen, pewcziča, tuž cjican:

—Wejt Jiliri, ¿anzpacha amqui tii Israel wajtchiz žoñinaca ninacž quintranacžquiztan liwriyaquiya? ¿Tii žoñinaca persuna mantisjapaya?

⁷ Nekztanaqui Jesusaqui ninacžquiz kjaaziča, tuž cjican:

—Yooz Ejppankazza timpunacaqui mantiñiqui, čhjulatorat tii tii watačhaja, jalla nii. Nižaza Yoozqui ančucaquiz ana zizkatz munča, čhjulatorat tii Israel žoñinaca liwriita cječhaja, jalla nii. ⁸ Pero Espíritu Santuž ančuca kuzquiz luztan, ančucqui tjup kuzziz cjequiča. Jalla nekztan ančucqui wejt puntuquiztan paljayñi ojklayaquiča Jerusalén wajt yokaran, nižaza Judea yokaran, nižaza Samaria yokaran, nižaza tjapa kjutñi. —Jalla nuž cjichiča Jesusaqui.

⁹ Nekztan apostolonacaž cheran Jesusaqui ninacž taypiquiztan tsewcchuc waytisicha. Yooz Epiž chjichtatača arajpacha. Nužquiz tsjir taypiquiz katchiča Jesusaqui. Ana iya tjenchiča. ¹⁰ Nekztanaqui tsewcchuc cheksnan, pucultan chiw zquitchiz žoñinacažtakaz jecžquichiča ninacž žcati. ¹¹ Nii pucultan anjilanacaqui tuž cjichiča:

—Galilea žoñinaca, ¿kjažtiquiztan ančucqui tsewcchuc chekžqui? Jesusaqui ančucaquiztan arajpacha chjichtača. Pero tsjii nooj nii Jesusapacha wilta tii muntuquiz quejpžcaquiča, jaknužt tsjir taypiquiz katčhaja, jalla nuž tsjir taypiquizzakaz jecžcaquiča. Nuž tjonaquiča. —Nuž cjichiča anjilanacaqui.

MATIASQUI ILLZTA APOSTOL CJISSICHA

¹² Jalla nekztanaqui apostolonacaqui Olivos cjita curullquiztan chjijwžquičcu, Jerusalén watja quejpchiča. Jerusalén watjaqui nii curullquiztan žcatitača, jeejz tjuñquiz jaknužt judiuž lii jaru ojkz waquizičhaja, jalla nužullquin ojkztača.

¹³ Jerusalén watja irantižcu apostolonacaqui alujta kjuya luzziča; tsewcta altu pisuquin alujtatača. Nii apostolonacaqui tinacatača: Pedrotiča, Jacobotiča, Juantiča, Andrestiča, Felipitiča, Tomastiča, Bartolomitiča, Mateotiča, Jacobo cjita Alfeož majčtača, Simonatača (niiqui cananista cjita partir žoñitača), nižaza Judas cjita Jacobož majčtača. Jalla ninacatača apostolonacaqui. ¹⁴ Tjapa ninacaqui tsjii kuzziz Yoozquin mayizizjapa ajcajczñipantača. Ninacžtan chica želatča Jesusiž lajknacžtan, Jesusiž maatan, nižaza yekja maatakanacžtan. Tjappacha Yoozquin mayizican želatča.

¹⁵ Tsjii noojiqui jalla nuž chicapacha želan Pedruqui tsijtsičha, nii Yoozquin criichi žoñinacž taypiquiz. Nii oraqui tsjii patac paatuncani nužquintakalča nii criichi žoñinacaqui. Pedruqui ninacžquiz cjichiča:

¹⁶ —Jilanaca, cullaquinaca, Judasqui Jesusa tanñi žoñinaca irpichiča. Tuquitan jalla nii Judas puntuquiztan Espíritu Santuqui Davidžquiz mazinchiča, Yooz tawk liwruquiz cjiřta cjisjapa. Nižaza nii Espíritu Santuž mazintaqui cumplispantača. Jaziqui cumplissiča. ¹⁷ Judasqui učum partiquiztantača. Nižaza Yoozta langžñiquiz uchtatača. ¹⁸ Nii anawali paañi Judasqui Jesusa tarasunta paaztan tsjii yoka kjaychiča. Nekztan, kozzuc achchiz tjojtscu, walu pjatsi ticziča. ¹⁹ Tjapa Jerusalén wajtchiz žoñinacaqui nii Judas quintu zizza. Jalla nii quintu nonžcu, Judas kjayta yoka tjuuskatchiča, Acéldama cjican. Acéldama tjuuqui ninacž tawkquiztan “Ljoc Yoka” cjiča. ²⁰ Judas puntuquiztan Salmos cjita liwruquiz tuž cjiřtača: “Niiž kjuyaqui jaytitaj cjila. Nižaza ana jecmi nii kjuyquiz kamla”. Salmos cjita liwruquiz tuž zakaz cjiřtača: “Niiž puestuquiz yekja uchtaj cjila”.

²¹ Pedruqui tira chiichiča, tuž cjican:

—Jalla nii Yooz takuž cjen učumnacquiztan tsjiiqui illza, Judas puesto tanzñijapa. Jaziqui nii puesto tanzñi žoñiqui tjapa wejrnačaž Jesusižtan ojklayta timpu cumpant'ichi žoñinacžquiztan illza cjistanča. ²² Juanž bautis timpu jalla nijctanpacha Jesusa arajpacha ojkzcama, jalla nii timpu cumpant'ichi žoñinacžquiztan nii žoñiqui illza cjistanča. Nekztan nii žoñiqui wejtnacatan chicapacha cjequiča, Jesusaž jacatatta puntu paljayzjapa. —Nuž cjichiča Pedruqui.

²³ Nekztanaqui pucultan žoñi illsiča, tsjiiqui Judas puesto tanzñijapa. Tsjiiqui José cjitatača, nižaza Josiqui Barsabás cjitazakaztača. Nižaza Josiqui Justo tjuuchizzakaztača. Tsjiižquiqui Matías cjitatača. ²⁴ Nekztan nii ajczñi žoñinacaqui mayizichiča, tuž cjican:

—Jesús Jiliri, amqui tjapa žoñinacž kuz zizza. Jaziqui tii pucultiquiztan amiž illza apóstol tjeeznalla. ²⁵ Niiqui Judas puestuquiz uchtaž cjequiča, amquin sirwiñiž ojklayzjapa. Judasqui nii puestuqui pertichiča anawali uj paažcu. Jaziqui infiernuquin ojkchiča. Jalla nuž nižtaqui waquizichiča. —Jalla nuž mayizichiča.

²⁶ Nekztanaqui ject Jesusiž illza, jalla nii zizjapa, zurtiassiča, nii pucultiquiztan jakziltižquiz nii zurti cayačhaja, jalla nii. Jalla nuž zurtiascu, nii zurtiqui Matiasquiz caychiča. Jalla nekztan Matiasqui nii parti tuncaman illza apostolonacžtan juntu cjissiča. Lijitum apóstol nužquiz cjissiča.

2

YOOZ ESPIRITU SANTUQUI TJONCHA

¹ Pentecostés cjita pijjsta tjuñquiz tjapa Jerusalén žejlñi criichi žoñinacaqui juntassiča tsjii kjuyquizkaz. ² Tiripintit tsewctan tsjii chawc tjamž joražtakaz nonziča. Tjapa nii kjuya zmali kjaazkatchiča. ³ Jalla nekztanaqui uj lastakaz jeczquichiča zapa mayni ninacž juntuñcama t'akžta, yekja yekja. Jalla nuž zapa maynižquiz nii ujnacaqui želatča. ⁴ Jalla nuž tjonžcu Espíritu Santuqui tjapa ninacžquiz luzziča. Nekztan ninacaqui parijunaca yekja yekja taku chiichičiča, jaknužt nii Espíritu Santuž chikatčhaja, jalla nii.

⁵ Nii timpunacaqui Jerusalén wajtquin wacchi judío žoñinaca kamñi želatča, ninacž cuzturumpi jarupan paañi. Nii judío žoñinacaqui tjapa kjuttan ajczquichitača. ⁶ Jalla nii suyniñi jora nonžcu, žoñinacaqui juntassiča. Zapa mayni nii žoñinacaqui persun taku nonziča. Nekztan ana tantiichuca, čjulut watačhaja, nii. ⁷ Jalla nižtiquiztan ninaca anča kuz turwaysi cjissiča. Ispantichi ninacpora parlassiča, tuž cjican:

—¿Tjapa nižta chiichiñinacaqui anaj Galilea wajtchiz žoñinacajo? ⁸ Zapa mayni učum persun takuž nonža. ¿Jaknužupan teejo? —Jalla nuž cjichiča.

⁹ Nekz želatĉha Partia žoñinaca, nižaza Media žoñinaca, nižaza Elam žoñinaca, nižaza Mesopotamia žoñinaca, nižaza Judea žoñinaca, nižaza Capadocia žoñinaca, nižaza Ponto žoñinaca, nižaza Asia yokchiz žoñinaca, ¹⁰ nižaza Frigia žoñinaca, nižaza Panfilia žoñinaca, nižaza Egipto žoñinaca, nižaza Africa žoñinaca, nii Afric yokaqui Cirene yokž nawjktuñtan. Nižaza Roma wajtquiztan tjonñi žoñinaca želatĉha. Yekjapanacaqui judío maa ejpĉhiz žoñinacataĉha. Yekjapanacaqui ana judío maa ejpĉhiz cjenami judionacž cuzturumpi paañi žoñinacapantaĉha. ¹¹ Nižaza želatĉha Creta wajtchiz žoñinaca, nižaza Arabia žoñinaca. Nii žoñinacaqui parlassiĉha, tuž cjican:

—Wacchi watjanacchiz žoñinacala učumtanaqui. Pero zapa mayni učum persun takunacaž nonžla. ¡Nii tjapa takunacžtan chiiñinacaqui Yooziž ispantichuca paatanaca quint'ila!

¹² Jalla nuž chiichiiñi nonžcu tjappacha ispantichiĉha. Kuz turwaysi cjissiĉha. Nekztan pewcsassiĉha, tuž cjican:

—Nii puntuquiztanac, ¿kjažt cjeejo?

¹³ Yekjapanacaqui iñarchiĉha, tuž cjican:

—Aaaa, ninacaqui licchikazza.

PEDRUQUI ZOÑINACŽQUIZ PALJAYCHICHA

¹⁴ Nekzpacha tsijtsi želatĉha nii tuncapan illzta apostolonaca. Jaziqiu Pedruqui altu joržtan paljaychiĉha, tuž cjican:

—Judea yokquiz kamñi žoñinaca, nižaza Jerusalén wajtquiz žejlñi žoñinaca, wejt taku zumpachaž nonžna. Chjuluzlaja, jalla niil kjanzt'aĉha. ¹⁵ Anĉhucqui “Tii žoñinaca licchikaz” cjican pinsiĉha. Pero tii žoñinacaqui anaĉha licchi. Anzič wenzlakaĉha. ¹⁶ Anziqiu Joelž cijjrta Yooz taku cumplissa. Nii Joelqui Yooz cuntiquiztan mazinchiĉha, tuž cjican:

¹⁷ “Yoozqui tuž cjiĉha, Tii timpu tucuzinžtan wejrqui tii muntuquiz žejlñi žoñinacžquiz wejt Espiritul tjaaĉha. Wejt Espiritu Santuž kuzquiz luzziz cjen, anĉhuca maatinacaqui lucmajch cjiñi tjunmata cjiñi wejt takuž parlaquiĉha. Nižaza Espiritu Santuž cjen tjotjowaqui visionanaca cheraquiĉha. Nižaza chawc chawcwanacaqui wiyquin chjuuznaquiĉha. ¹⁸ Jalla nii timpuquiz wejt sirwiñinacžquiz luctaka cjiñi maataka cjiñi wejt Espiritu cuchanžcaĉha. Nii Espirituž cjen, ninacaqui wejt takuž parlaquiĉha. ¹⁹ Tsewc arajpachquinami tii yokquizimi wejrqui ispantichuca siñalanaca tjeznaĉha, ljocnaca, ujnaca, tsokchi tsjirinaca, uj žketižtakaz, jalla nuž. ²⁰ Ima Jesucristo Jiliriz tjonan, tjuñiqui zumchi cjisnaquiĉha. Nižaza jiizmi ljocžtakaz cjisnaquiĉha. Jalla nižtanaca watan, wajillaž Yooz chawc tjuñiqui tjonaquiĉha, Yooz wali azi tjeezñi tjuñi. ²¹ Nii timpuquiziqui jakziltat liwriita cjisjapa Yooz Jiliržquin mayziĉhaja, jalla niiqui liwriitaž cjequiĉha”.

Jalla nuž cijjrchiĉha Joelqui.

²² ‘Israel wajtchiz žoñinaca, wejt taku nonžna. Jesusaqui Nazaret wajtchiz žoñitaĉha. Anĉhuca watjanacquiz ojklaycan Jesusaqui Yooz aztan ispantichucanacami, milajrunacami, siñalanacami, jalla ninaca tjeeziĉha. Nii tjeežta obranaca anĉhucqui zizza. Jalla nii obranacaqui kjanapacha tjeeziĉha, Jesusaqui Yooz Epiž cuchanžquita žoñipankazza, jalla nii. ²³ Jalla nuž pajk obranaca paachiž cjenami anĉhucqui Jesusa conkatchinĉhucĉha. Nekztanaqui anĉhucqui uj paañi žoñinacžquiz Jesusa intirjichinĉhucĉha cruzquiz ch'awczjapa. Tuquitanpacha Yooz Ejpqui jalla tižtanaca watzpan zizatĉha. Nižaza niiz muntacama tii watzjapa mantichiĉha. ²⁴ Anĉhucqui Jesusa conkatchinĉhucĉha. Yooz Ejpzti Jesusa jacatatskatchiĉha. Anawal ticzquiztan liwriichiĉha. Nii ticzqui Jesusižquiztanaqui anapantaĉha atipchuca. ²⁵ Tuqui ažk watanaca David cjita jiliriqiu Jesusiž puntu cijjrchiĉha tuž cjican:

“Yooz Jiliri wejttan chica željñipanča. Jalla nuž wejt kuzquiz Yoozquin zint'iñpanča. Yoozqui wejt žew latuquiz žejlča, wejr yanapzjapa, nižaza wejr ana čhjulquiztanami eksnajo. ²⁶ Jalla nižtiquiztan wejt kuzqui wali cuntintutča. Chipchipcan wejt tawkžtan Yoozquin honoral tjaa-uča. Ticz cjenami, Yoozquin kuzziztča, Yooz Ejpqui wejr jacatatskataquiča. ²⁷ Yooz Tata, amqui ticzi žoñinacžtan wejt alma anam ecaquiča. Wejrqui am lijitum sirwiñi žoñtqui. Jaziqui wejt curpuqui anam ecaquiča sipulturquiz mokajo. ²⁸ Nižaza wejtquiz arajpach kamaña tjaačinčamča. Tii muntuquiz amtan chica kamcan ancha cuntintul cjeeča”.

Jalla nuž Jesusiž puntuquiztan cjjrchiča Davidqui.

²⁹ Jilanaca, učum David cjita tuquita atchi ejpž puntuquiztan kjanapacha intintiskats pecuča. David jiliri qui ticziča. Nižaza tjattatača. Anzcama niž sipul-turuqui učum yokquiz žejlča. ³⁰ Davidqui illztatača Yooz taku chiiñijapa. Yooz Ejpqui nižquiz juramintužtan compromitkalča tuž cjican: “David, tsjiiqui am majchmaatquiztan (Cristo cjita) pajk jiliri cjequiča. Niiqui mantiz puestuquiz uchtaž cjequiča, tii wajtchiz žoñinaca mantizjapa.” Jalla nuž Yoozqui Davidžquiz compromitchiča. ³¹ Jalla nii zizcu, Davidqui tuquitanpacha Cristuž jacatatz puntuquiztan chiichiča, tuž cjican: “Cristuž almaqui ticzi žoñinacžtan anaž ecta cjequiča. Nižaza Jesucristuž curpumi anaž mokaquiča.” Jalla nuž Cristuž puntuquiztan chiichiča. ³² Jaziqui Yooz Ejpqui nii Jesucristo jacatatskatchiča. Jacatattan, wejrnapachača Jesucristo cherchintqui. Jaziqui tisticu cjican, nii puntu weraral chiyasača. ³³ Jesucristuqui jacatatzcu, Yooz Ejpž žew latuquiz walja honorchiz cjissiča, Yooz Ejpžtan chica mantiñi. Nižaza Yooz Epiž tuquita chiita tawk jaru Jesucristuqui Espiritu Santo žoñinacžquiz cuchanžquichiča arajpachquiztan. Nii Espiritu Santuž tjonchiž cjen tii ančucaž chertanacami nonztanacami watchiča. ³⁴ Davidqui persun puntuquiztan ana chiichiča. Davidča tsewc arajpachquin ana ojkchiqui, Yooztan mantizjapa. Davidpachača tuž cjichiqui:

“Wejt Yooz Ejp Jiliri qui wejt Yooz Majch Jiliržquiz chiichiča: ‘Honorchiz cjisjapa, wejt žew latuquiz julzna wejttan chica mantizjapa. ³⁵ Tsjii noojiqui am quintra žoñinaca k'ala atipžtaž cjequiča. Am kojch koztan tjecžtažtakaz cjequiča. Jalla nii oracama wejt žew latuquiz julzna’”.

³⁶ Ančhucqui Jesucristo cruzquiz ch'awcchinčhucča. Pero anzi qui Yooz Ejpqui tii Jesusa tsjan chawc jiliri utchiča žoñinaca liwriizjapa. Jalla nuž intintiñi waquizila tjapa Israel wajtchiz žoñinacaqui. Ultim werarača tii takuqui. —Nuž cjican Pedruqui paljaychiča.

³⁷ Jalla nuž nonžcu nii žoñinacaqui persun kuzquiz ancha zint'ichiča. Jalla nižtiquiztan Pedružquizimi parti apostolonacžquizimi pewcziča, tuž cjican:

—Jilanaca, ¿kjažt cjisnaqui? ¿Čhjulut wejr nac paaqui?

³⁸ Nekztanaqui Pedruqui kjaaziča, tuž cjican:

—Ančhucqui persun uj pajžcu, kuz campiya. Nekztanaqui Jesucristuž tjuuquiz bautistaž cjee. Jalla nekztanaqui ančuca ujnaca pertuntaž cjequiča. Nižaza Yooz Espiritu Santuqui ančuca kuzquiz nužukaz luzaquiča. ³⁹ Nii compromitta Espiritu Santuqui tjaataž cjequiča ančucaquizimi ančuca maatinacžquizimi, ažkquin wajtchiz žoñinacžquizimi, nižaza tjapa učum Yooz Jiliriž kjawžta žoñinacžquizimi. Jalla ninacžquizimi Yooz Espiritu Santo tjaataž cjequiča. —Jalla nuž kjaaziča Pedruqui.

⁴⁰ Wacchi takunacžtan Pedruqui ninacžquiz chiižinchiča, tuž cjican:

—Liwriita cjis waquiziča, Cristuž quintra uj paañi žoñinacžtan ana casticta cjisjapa.

⁴¹ Jalla nekztanaqui walja žoñinacaqui Pedruž chiita taku tjapa kuztan catokchiča. Jalla nuž catoktiquiztan tjapa ninaca bautistaž cjissiča. Nii noojiqui tsjii čhjep warank žoñinacaqui yapžquichiča parti Yoozquin criichi žoñinacžquin. Jalla nuž mirchiča.

⁴² Tjapa nii criichi zoñinacaqui apostolonacaž tjaajintanaczquiz walja tjapa kuztača. Ninacaqui tsjii kuzzizpan cjissiča. Chica juntasñitača Yoozquin mayizizjapa, nižaza čjheri lujljzapa.

CRIICHI ZOÑINACŽ KAMTA

⁴³ Apostolonacaqui walja milajrunacami siñalanacami paachiča. Jalla nuž paatiquiztan tjapa zoñinacaqui ispantichiča. ⁴⁴ Tjapa Yoozquin criichinacaquiuntu kamchiča. Nižaza tjapa ninacz cusasami tsjiuquiz juntjapñitača, zapa maynižquiz tojunzjapa. ⁴⁵ Parti cusasa tuyžcu, nii paaz tojunñitača, ana želinchiz zoñinaczquiz. ⁴⁶ Zapuru timpluquiz ajczñipantača Yoozquin sirwizjapa. Nižaza criichi zoñinacz kjuyquiztan kjuya okatča,untu chjeri lujljzapa. Humilde kuzziz zuma cuntintu lujlñipantača. ⁴⁷ Nižaza Yoozquin honora tjaañipantača. Jalla nuž nii criichinacaž zuma kamtiquiztan parti zoñinacaqui ninaca zuma rispitiñitača. Zapuru zoñinacaqui criichiča, liwriita cjisjapa. Nekztan parti criichi zoñinaczquiz juntassiča. Jaziqui Jesucristo Jiliriqui criichi zoñinaca mirkatchiča.

3

ZUCH ZOÑI ČHJETINTA

¹ Tsjii nooiqui majñakak ora, Pedružtan Juanžtan pucultan timplu kjutñi yawchiča. Nii oraqui Yoozquin mayiziz oratača. ² Nicju tsjii zuch zoñi želatča. Zucha nassipantača. Zapuru timpluquin chjitztatača. Hermosa cjita timplu zanquiz žejlñitača, timplu luzñi zoñinaczquiztan paaz tomangzjapa. ³ Nii zuch zoñiqui Pedružtan Juanžtan timplu luzñi cheržcu, paaz tomangziča. ⁴ Nekztanaqui Pedružtan Juanžtan nii zuch zoñž kjutñi cherziča. Nekztanaqui Pedruqui cjichiča:

—Wejtnaca kjutñi cheržca.

⁵ Jalla nuž chiitiquiztan nii zuch zoñiqui “Paaz onaá” cjican cherziča. ⁶ Pedruqui cjichiča nekztanaqui:

—Anaž wejttapaaz žejlča. Antis wejttapa Jesucristuž azi žejlča, jalla nižtan yanapasača. Jesucristo cjita Nazaret wajtchiz zoñž aztan amquiz cjiwča, tsijtsna. Oka.

⁷ Nižaza Pedruqui nii zuch zoñž žew kjarcu tanžcu, tsijtskatchiča. Nii tsijtskatan nii orapacha niž kjojchanacaqui tsijtsñi cjissiča. ⁸ Jalla nekztanaqui nii zuch zoñiqui layžcu tsijtsiča, nižaza ojklayñi cjissiča. Nekztanaqui Pedružtan Juanžtan chica timplu luzziča, ojkan, laylaycan, nižaza Yooz tjuu alawazcan. ⁹ Tjapa timpluquiz žejlñi zoñinacaqui nii zuch zoñi ojklayñi cherchiča, nižaza Yooz tjuu alawazñi nonziča. ¹⁰ Nekz žejlñi zoñinacaqui nii zoñi pajchiča. Nii zoñipacha zapuru Hermosa cjita timplu zanquiz žejlñitača, paaz tomtomangžcan. Nii čhjetinta zoñi cheržcu ispantichi cjissiča.

PEDRUZ PALJAYTA

¹¹ Nii čhjetinta zoñiqui Pedružquiztan Juanžquiztan anaž eclawk cjetča. Ninaca Portal de Salomón cjita timplu kjuyquiz želatča. Jalla nijcchuc tjapa nii timpluquiz žejlñi zoñinacaqui zati pariju juntassiča. Ispantichiča. ¹² Nekztanaqui Pedruqui nii juntasquiñi zoñinaca cheržcu, ninaczquiz paljaychiča, tuž cjican:

—Israel wajtquiz zoñinaca, ¿kjažtiquiztan ančhucqui ispantiya? ¿Kjažtiquiztan ančhucqui wejrnaca chekžjo? Wejrnacpacha anača tii zoñi čhjetinchintqui. Anal wejtnaca aztan ojklayskati atchinča. Nižaza wejrnacaž persuna zuma kamtiquiztan anal tii zoñi čhjetinchinča. ¹³ Antiz Yoozkaz tii zoñi čhjetinchiui. Nii Yoozqui učhum tuquita ejpnacz Yoozza, Abraham, Isaac, Jacobo, ninacz Yoozza. Jalla nii Yoozpacha niž Majch Jesuizquiz pajk honorchiz cjiskatchiča. Nii Jesusaž cjen, tii zoñic žejtchiča. Ančhuczti jilirinaczquiz nii Jesusa intirjichinčhucča. Nekztanaqui Pilatuž cutz tantiižtan, ančhucqui ana cutskatz pecchinčhucča. “Tiiqui anapanča Yooziž

cuchanžquitaqui” cjican chiichinčhucča. ¹⁴ Jesusaqui ana čhjul ujchizza. Yooz Ejpž kuzcama kamñičha. Nii Jesusa cuts cjenpacha, ančhucqui tsjii pajk ujchiz žoñi cutskatz pecchinčhucča. ¹⁵ Jalla nuž nii žeti tjaañi Jesucristo conchinčhucča ančhucqui. Yooz Ejpzi Jesusa ticztiquiztan jacatatskatchičha. Jalla nii puntuquiztanaqui wejrnacpachača cherchintqui. Jaziqui nii puntu zuma werara chiyasača. ¹⁶ Tii Jesucristučha azzizqui. Jesucristužquiz tjapa kuztan cjican, wejrnacqui Jesucristuž aztan tii ančucaž pajta žoñi čhjetinčinča. Jesucristužquin tjapa kuzziz cjen tii žoñiqui zumpacha žejtchičha. Jalla nuž ančhucqui tjappachaž cheržcu, nayaquiča.

¹⁷ Jaziqui jilanaca, ančhucmi ančuca jilirinacami Jesusa conchinčhucča. Jalla nii ora ančhucqui čhjulut paatčhaja anaž zizatča. ¹⁸ Jalla nuž cjenami Yoozqui niž persun taku cumpliskatchičha. Tuquiqui Yoozqui tjapa niž taku chiiñi profetanacžquiz chiikatchičha, tuž cjican, “Yooz cuchanžquita Cristuqui sufristanča”. Nii takuqui cumplissičha. ¹⁹ Jaziqui ančhucqui Yoozquin kuzziz cjee, persun uj pajžcu. Yoozquin quejpžca, ančuca ujnaca pertunta cjisjapa. Jalla nekztanaqui Yooz Jiliričha ančuca kuznaca cuntintu cjiskataquiča. ²⁰ Nižaza Yooz Jiliričha wilita cuchanžcaquiča Jesucristo ančhucalta uchta liwriñiqui. ²¹ Ima Jesucristuž wilita tjonan Yooz Ejpqui tjappacha azquichaquiča, jaknužt tuquita zuma kuzziz Yooz taku chiiñi žoñinacaž mazinčhaja, jalla niicama cumpliskataquiča. Jalla nii cumplis oracama Jesucristužlaqui tsewc arajpachquin kamspanča. ²² Moisesqui učum tuquita ejpnacžquiz cjichičha: “Yooz Jiliričha ančucaquiz tsjii Yooz taku chiiñi profeta cuchanžcaquiča. Nii žoñiqui ančuca wajtchiz žoñinacžquiztanpacha ulnaquiča. Jaknužt Yooz Ejpqui wejr cuchanžquitčhaja, jalla nužuzakaz tsjii cuchanžcaquiča. Ančhucqui nii Yooz Epiž cuchanžquita žoñž taku tjapa kuztan nonžna, čhjulut chiyachaja, jalla nii. ²³ Jakziltat ana niž taku nonznawk cječhaj niiqui, Israel wajtchiz žoñinacžquiztan pjaltaž cjequičha. Nižaza walja castictaž cjequičha”. Nuž cjičha Moisesqui. ²⁴ Nižaza tii timpu puntuquiztan tjapa Yooz taku chiiñi profetanacaqui parlichipanča Samuelžquiztanpacha jecchuc. ²⁵ Nii profetanacž taku Yooz Ejpqui ančhucaltajapa chiikatchičha. Ančhucaltazakaz Yooz Ejpqui tsjii zuma taku tjaachiča učum tuquita ejpnacžquiz. Jalla tuž cjican, Yoozqui Abrahamžquiz taku tjaachiča: “Am majchmaatiz cjen, tjapa tii muntuquiz žejlñi žoñinacžtajapa favora paa-ača wejrqui”. ²⁶ Yooz Ejpqui niž Majch jacatatskatžcu, ančucaquiz primira cuchanžquichičha, favora paacan. Jazic tjapa ančhuc anawali paaznaca apatatspanča.

4

PEDRUŽTAN JUANŽTAN

¹ Pedružtan Juanžtan jalla nuž parlan, timplu jilirinacaqui, timplu zultatž jiliržtan saduceo parti žoñinacžtan tjonchičha. ² Pedružtan Juanžtan žoñinaca tjaañatča, tuž cjican:

—Jesusaqui ticziquiztan jacatatchičha. Jalla nuž kjanapacha tjeeža, tjapa ticzi žoñinacaqui jacatataquiča, jalla nuž. —Jalla nižta čhiitiquiztan anča žawjchičha nii jilirinacaqui. ³ Jalla nekztanaqui Pedružtan Juanžtan preso chjitztatača. Nižaza carsilquiz majctatača, jakatažcama. Nii oraqui zeziqueyatača. ⁴ Jalla nuž Pedružtan Juanžtan Yooz puntu chiichiichiz cjen, tama nonžni žoñinacaqui tjapa kuztan Yoozquin criichičha. Luctak criichi žoñinacakaz tsjii pjijska warankatača.

⁵ Jakatažuqui Jerusalén wajtquin ajczitača wajt jilirinacami, timplu jilirinacami lii tjaañinacami. ⁶ Nii oraqui timplu chawc jiliritacha Anasqui. Niimi ajczitača, nižaza Caifastan, Juanžtan, Alejandružtan. Nižaza tjapa timplu chawc jilirinacž famillanacami ajczitača. ⁷ Jalla nuž ajcziz cjen Pedružtan Juanžtan zjijckatchičha. Nekztanaqui nii jilirinacž taypiquiz apantiskatžcu pewczičha, tuž cjican:

—Ančhucqui, ¿jakzilta jiliriž mantitaž cjen nižta ančhuc paajo?

⁸ Jalla nekztanaqui Espiritu Santuqui Pedružquiz tuž chiikatchičha:

—Israel wajtchiz jilirinaca, timplu jilirinaca, ⁹ wejrnacqui ančhucaž yujcquiz zjijc-tača, tsjii wali paata zumpacha zizajo. Jaknužt tii zuch žoñi žejtchižlaja, jalla nii ziz pecaquiž niiqui, niil quint'asača. ¹⁰ Wejrnacqui ančhuca yujcquiz weraral chiyača, ančhuc nii quintu zumpacha zizajo; nižaza tjapa Israel wajtchiz žoñinaca zumpacha zizajo. Jesucristuž aztan tii žoñi čhjetinta žejlča tjapa ančhuca yujcquiz tsijtchi. Ančhucqui nii Nazaret wajtchiz Jesucristo cruzquiz ch'awcchinčhucča. Nekztanaqui Yoozqui niipacha ticziquiztan jacatatskatchičha. ¹¹ Ančhucqui kjuy pirkiñinacažtakaz nii zuma maz tjojtchiča, “Ana cusa” cjican. Jalla nii tjojtta mazqui Jesusapanča. Nii tjojtta maztti ancha cusala, isquinquiz nonžta maz irata cjissiča. Yoozqui cjichiča, “Tii mazza tsjan juc'ant chekanaqui”. ¹² Jesucristupankazza Liwriñiqui. Yooz Ejpqui anaž iya jakziltami utchiča liwriñi cjisjapa. Tii muntuquiz žejlñi žoñinacžquiztan ana iya liwriñi žoñi žejlča. Jesucristupankaz učum liwriñi atasača.

¹³ Jalla nuž Pedruqui chiichiča Juanžtan. Nii pucultanaqui ana istutiñitača, cam-puquin kamñi žoñikazza. Jalla nuž cjenami Pedružtan Juanžtan tjup kuzziz chiichiča, ana eksan. Jalla nii nayžcu nii jilirinacaqui ispantichiča. Nižaza pajchipan cjissiča, nii pucultanaqui Jesusižtan chica ojklaychitača, jalla nii. ¹⁴ Nekz chica nii čhjetinta žoñimi tsijtchi želatča. Jalla nižtiquiztan ana čjul quintrami chii atchiča. ¹⁵ Jalla nekztanaqui nii čhjepultan žoñinaca ajcquiztan ulanskatchičha. Ninacaž ulantan, nii jilirinacaqui ninacpora zmali parlassičha, ¹⁶ tuž cjican:

—¿Čhjul učum tii žoñinacžtan paaquejo? Tjapa Jerusalén žoñinacaqui tinacaž paata milajru zizkalala. Tinacaqui pajk siñala tjeeziča. Anača nicchuca učumqui. ¹⁷ Tii chiitaqui ana iya zizta cjisjapa, učumqui ninacžquiz mantiz waquiziča, ana iya Jesusiž puntu parlažo. “Nižta parlaquiž niiqui, ančhucqui casticta cjequiča” jalla nuž chiižinz waquiziča.

¹⁸ Nekztanaqui nuž parli žeržcu, nii jilirinacaqui Pedružtan Juanžtan kjawziča. Nekztan tuž chiižinchiča:

—Jaziqui ančhucqui anaž iya parlaquiča nii Jesusiž tjuužtan. Nižaza anaž jeczquizimi tjajnaquiča Jesusiž puntuquiztan. —Jalla nuž mantichiča.

¹⁹ Jalla nuž mantitiquiztan Pedružtan Juanžtan kjaaziča, tuž cjican:

—Ančhucpachaž tantiyasa. ¿Čhjulut walikaz Yooz yujcquiziya? ¿Ančhucaž mantita caz wali cjesaya? už ¿Yooz mantita caz wali cjesaja? ²⁰ Wejrnacqui anal weriž chertanacami nonžtanacami parlis jaytasacha. Jalla nuž parlispanča wejrnacqui.

²¹ Jalla nekztanaqui nii jilirinacaqui Pedružquiz Juanžquiz zuma ch'aanchičha. Pero nižtami ninacaqui cutztatača. Jalla nužquiz nii jilirinacaqui ana castiqui atchiča. Parti žoñinacami Yoozquin alawazziča, nižaza Yoozquin honora tjaachiča jalla nii milajru paatiquiztan. ²² Nii čhjetinta žoñiqui pusi tunc wata jilchiztača.

CRIICHI ZOÑINACAQUI MAYZICHICHA

²³ Nekztanaqui Pedružtan Juanžtan carsilquiztan cutztiquiztan niž mazinacžquin ojkiča. Tjapa ninacž ojklaytanaca quint'ichiča, jaknužt nii timplu jilirinacami wajt jilirinacami chiičhaja, jalla nii liwj quint'ichiča. ²⁴ Jalla nuž quint'itiquiztan, tjapa ninacaqui tsjii kuzziz Yoozquin mayzichiča, tuž cjican:

—Yooz Jiliri, tjapa mantiñi Jiliri. Amqui arajpachami yokami, kot kjazmi, nižaza tjappacha paachamča. ²⁵ Amtan Espiritu Santužtan am David cjita sirwiñi tuž chi-ikatchamča:

“¿Kjažtiquiztan Yooz quintra žawjchi chiichii nacionanacchiz žoñinacaqui? ¿Kjažtiquiztan tii muntu žoñinaca ana zuma tantii? ²⁶ Nižaza tii muntuquiz chawc jilirinacaqui Yooz quintra tsijtsa, nižaza chawc jilirinacaqui Yooz Jilirž quintra nižaza niž uhta Jesucristuž quintra parlizjapa juntassa”.

Nuž cjican cjiŕchiča Davidqui. ²⁷ Jalla tižta werarača. Herodestan, Poncio Pilatužtan, Israel wajtchiz žoñinacžtan, yekja wajtchiz žoñinacžtan, jalla tjapa ninacaqui tii wajtquin juntassiča wali zuma Jesusiž quintra paazjapa. Pero am Majch utchamča, tsjan chawc jiliri cjisjapa. ²⁸ Jalla nuž juntascu ninacaqui am kuzquiz pinsitacama cumplissiča. Nužquiz cjiŕsiča. Amiž tuquitan pinsita jaru, jalla nužpacha watchiča. ²⁹ Anziqui, Yooz Jiliri, wejtnaca quintra ch'aanita taku am zizza. Jaziqui wejtnacaquiz, amiž mantita ojkni žoñinacžquiz, zuma tjup kuz tjaažcalla, ana ekscan am taku parlajo. ³⁰ Nižaza am azi tjaažcalla, laa žoñinaca čhjetinzjapa, nižaza zuma obranacami, nižaza siñalanacami, nižaza milajrunacami paazjapa, am zuma Majch aztan. —Jalla nuž chiican Yoozquin mayizichiča.

³¹ Jalla nekztanaqui Yoozquin mayiziz žeržtan jakziquin ajczitažlaja, jalla nii kjuya čhekjinchiča. Nižaza tjapa ninacaqui Espiritu Santuž azi tanziča ninacž kuzquiz. Jalla nižtiquiztan walja tjurt'iñi kuzziz Yooz taku parličiča.

CRIIČI ŽOÑINACŽ KAMTA

³² Tjapa nii wacchi criichinacaqui tsjii kuzziztača. Nižaza ninacž pinsamintuqui tsji-ipanikaztača. Jakzilta žoñit cusasanacchiz želatčhaja, nii žoñinacaqui ana cusasquiztan chiiñitača, “Wejt cusasaž tiic” cjicanaqui. Antis tjapa ninacž cusasanacaqui tsjižtakaz želatča, tjapa criiči žoñinacžtajapa. ³³ Nii Jesusiž illzta apostolonacaqui Jesús Jiliriž jacatatpuntuquiztan tirapan paljayñitača, zuma atipni tawkžtan. Zuma wali azziz tawkžtan atipnipantača. Nižaza Yoozqui ninaca walja yanapchiča. ³⁴ Ninacžquiztan anaž tsjii t'akjir žoñi želatča. Jakzilta criiči žoñižlaja yokchizimi kjuychizimi, jalla ninacaqui nii tuyžcu paaz zjiččipanikazza. ³⁵ Nii paaz zjiččcu apostolonacžquin intirjiñipanikaztača. Nižaza ninacaqui nii paazqui chicata tojžñitača ana želinchiz žoñinacžquiz. ³⁶ Nižaza tsjii José cjita levita t'akquiztan žoñi želatča, Chipre cjita isla yokchiz žoñi. Nii José cjita criiči žoñiqui yekja tjuuchizzakaztača Bernabé cjita. Jalla nuž tjuuskatchiča apostolonacaqui. Nii Bernabé tjuuqui tuž cjiča, “Zuma Kuzni”, jalla nii. ³⁷ Nii Bernabé cjita žoñiqui tsjii yokchiztača. Nekztanaqui nii yoka tuychiča. Nii yoka tuyžcu, paaz zjiččiča. Nekztanaqui apostolonacžquin nii paaz intirjichiča.

5

ANANIAS, NIZAZA SAFIRA UJ PAACHICHA

¹ Yekja žoñi želatča, Ananías cjita. Safira cjiti tjunchiztača. Ninacaqui persun yoka tuychizakazza. ² Nii yok tuyta paazqui t'ecžcu, persunaltajapa parti čhjojchiča. Partillakaz chjitchiča apostolonacžquin, jalla nužuñ yoka tuychižtakaz. Niž tjunqui nii t'ecžta paaz zizatča. ³ Jalla nekztanaqui Pedruqui cjichiča:

—Ananías, ¿kjažtiquiztan am kuzquiz Satanás luzzita? ¿Espiritu Santužquiz tižta k'otsjapaqui? Nii yok tuyta paazqui t'ecsamča. ⁴ Ima tuycan nii yokaqui amtapantakaya, ¿ana jaa? Tuyžcu, nii yoka tuyta paazqui amtazakazaž, ¿ana jaa? ¿Kjažtiquiztan tižta ana wali pinsichamtajo? Amqui Yoozquiz k'otchamča; ana žoñžquiz k'otchamča.

⁵ Pedruž nuž chiitiquiztan, Ananiasqui ticzi tjojtsiča. Jalla nižtiquiztan nii quintu nonchi žoñinacaqui ancha eksni cjiŕsiča. ⁶ Jalla nuž ticstan, tsjii kjažt tjojowanacaqui macjatchiča, Ananías ticzi curpu murtajzjapa. Nekztan nii tjojowanacaqui tjati chjitchiča.

⁷ Tsjii čhjep orquiztan, Ananías tjunqui tjonchinča. Naaža lucu ticzi quintu ana zizatča. ⁸ Nekztanaqui Pedruqui naaquiz pewcziča, tuž cjican:

—Wejtquiz maznalla. ¿Ančuca yoka tuyta paaz nužullakazkaya?

Nekztanaqui naaqui kjaaziča, tuž cjican:

—Jesalla, nužullapanča.

⁹ Nekztanaqui Pedruqui naaquiz cjichiča:

—Ančhucqui Yooz Espíritu Santo incallz pecatča. ¿Kjažtiquiztan ančhucqui pucultan nuž kaasjo? Nii zancucž tjonča nii am lucu tjatžquiñinacaqui. Nižaza anziqui amzakaz chjichaquiča.

¹⁰ Nii orapacha Pedruž kjojchquiz tjojtžcu ticzinča. Nii tjojtjowanacaqui kjuya luzcu naa ticzin cherchiča. Nižaza jwezcu tjati chjitchiča naaža lucž latuquin. ¹¹ Jalla nižtiquiztan tjapa nii iclizziz žoñinacami, nižaza nii quintu nonchi žoñinacami ancha eksni cjissiča.

MILAJRUNACA PAATA

¹² Nii tjuñinacquiz apostolonacaqui walja siñalanacami milajrunacami paañitača žoñinacž cheran. Nižaza tjapa criichinacaqui Portal de Salomón cjita kjuyquiz ajczñitača. ¹³ Ana jakzilta ana criichi žoñinacami criichinacžtan mazi pajas, ancha eksnatča. Jalla nuž cjenami žoñinacaqui walja rispitchiča criichinacžquiz. ¹⁴ Nižaza tsjan tsjan žoñinacaqui Yooz Jiliržquin kuzziz cjissiča, luctaka cjiñi maataka cjiñi. Walja žoñinacaqui Yoozquin criichiča. ¹⁵ Nižaza laa žoñinacami callquin jweztatača. Callquin tjajz zquiti chjinžcu, t'apžtatača. Nižaza camillquiz zakaz nonžtatača. Jalla nuž nonžta žejlcan Pedruž tjonz tjewziča, tsjii kjažta čhjetinta cjeyajo. Pedruž siwsal-lamekaj laa žoñinacž juntuñ wat jaa, cjiñitača. ¹⁶ Nižaza nii wajt vicin watjanacquiztan walja žoñinacaqui tjontjonatča Jerusalenquin. Laanacami zajraž tantanacami zjič zjičatča. Nižaza tjapa laa žoñinacaqui čhjetintatača.

PEDRUZTAN JUANZTAN CARSILQUIZ CHAWJCTA

¹⁷ Jalla nižtiquiztanaqui timplu chawc jiliriqui saduceo parti žoñinacžtan ancha iñizichiča. ¹⁸ Jalla nuž iñizižcu, apostolonaca preso tanchiča, carsilquiz chawjczjapa. ¹⁹ Jalla nuž carsilquiz chawjctaž cjen ween tsjii Yooz Jilirž anjilaqui tjonchiča. Nižaza carsil zan chawjcz cjetsiča. Cjetžcu, apostolonaca jwessiča tuž cjican:

²⁰ —Timpluquin oka. Jalla nicju tsijsna. Jesucristuž kamaña puntuquiztan tjapa žoñinacžquiz paljayaquiča.

²¹ Jalla nii anjilaž čiita jaru, jakatažuqui wentanalla timplu ojkchiča. Timpluquin luzcu, tjaañi kallantichiča. Jalla nii orazakaz timplu chawc jiliriqui niž mazinacžtan parliz kjuyquiz ajcziča. Tjapa Israel wajtchiz jilirinaca kjawziča. Nižaza zultatunaca mantichiča, nii chawjcta apostolonaca zjičajo. ²² Jalla nuž carsilquin irantižcu, nii cuchanta zultatunacaqui ana čhjulumi wajtchiča. Quejpžcu quint'ichiča, ²³ tuž cjican:

—Wejrnacqui carsilquin irantižcu, zuma chawjcta zalchinča. Nižaza ichni zultatunacaqui želatča carsil zawnctan. Nekztanaqui carsila cjetžcu, luzzinča. Nii kjuyltanaqui cherassinča anaž zinta pres žoñi želatča.

²⁴ Jalla nii quintu nonžcu timplu chawc jilirimi timplu zultatž jilirimi nižaza parti timplu jilirinacami, jalla tjappacha ninacaqui zuma kuz turwayzi cjissiča, ¿Kjažt cjequejo? cjican. ²⁵ Jalla nii orazakaz tsjii žoñiqui irantižquichiča, tuž cjican:

—Ančucaž carsilquiz chawjcta žoñinacaqui timpluquin žoñinacžquiz tjaajinča. — Nuž cjican quint'ichiča.

²⁶ Nekztanaqui nii guardiñi zultatž jiliriqui ojkchiča zultatunacžtan. Nekztan apostolonaca zjičchiča, ana chjojritžcu. “Chjojritžtaž cjesaž niiqui, parti žoñinacaqui wejrnacž maztan čhjacasaka”, jalla nuž pinsichiča nii zultatunacaqui. ²⁷ Jalla nuž zjičžcu, nii parliz kjuyquin tsijtskatchiča chawc jilirinacž yujcquiz. Jalla nuž želan nii timplu chawc jiliriqui čhižinčiča, tuž cjican:

²⁸ —Wejrnacqui ančucaquiz ana iya parlay cjichintala. Nižaza nii žoñž puntuquiztanaqui ana iya tjaañaj cjichintala. Jaziqui, ¿čhjululu paachinčhuctajo? Ančhucqui

tjapa tii Jerusalén watja chjijpchinčucča ančuca tjaajintižtan. Nižaza nii žoñi contiquiztan wejtnacaquiz uj tjojtunz pecchinčucča.

²⁹ Jalla nekztanaqui Pedružtan parti apostolonacžtan kjaaziča, tuž cjican:

—Primiraqui wejrnacqui Yooz castanča. Niiž jarukaz žoñimi cazasača.

³⁰ Ančhucqui cruzquiz ch'awczcu Jesusa conchinčucča. Nekztan učhum tuquita atchi ejpž Yooz tii Jesusa jacatatskatchiča. ³¹ Jacatatskatžcu Yoozqui nii Jesusa pajk honorchiz cjiskatchiča. Niiž žew latuquiz želan, Yooz Ejpqui mantis poder tjaachiča, Jesusa tsjan chawc jiliri cjisjapa. Nižaza Jesusača Liwriiñiqui, tii Israel wajtchiz žoñinaca kuz campiiskatajo, ninacz uj pertunta cjeyajo. ³² Jalla tii puntunacquiztan wejrnacqui zizuča. Nižaza tisticu cjican wejrnacqui nii chiyuča Espíritu Santužtanpacha. Yoozqui nii Espíritu Santo tjaača niiž kuzcama kamñi žoñinaczquiz. —Nuž cjican cjichiča Pedruqui.

³³ Jalla nii nonžcuqui, nii jilirinacaqui apostolonacžjapa ancha žawjchiča. Conz pecatča. ³⁴ Pero nii jilirinaczquiztan tsjii Gamaliel cjita fariseo želatča. Nižaza lii tjaajiñi maestrutača niiqui. Tjapa žoñinacaqui niižquiz walja rispitiñitača. Jalla nii Gamaliel cjita žoñiqui tsijsiča. Nuž tsijtscu mantichiča apostolonaca zancu jwescajo tsjii ratu. ³⁵ Nekztan parti jilirinaczquiz tuž cjichiča:

—Israel wajtchiz žoñinaca, ančhucqui tii žoñinaczquiztan cwitazaquiča. Anaž čhjulumi paaz waquiziča. ³⁶ Ančhucž cjuñzna, tsjii tuquiqui Teudas cjita žoñiqui jeczquichiča. Nii žoñiqui “Wejrtča chekan žoñtqui”, tuž cjican ojklaychiča. Jalla nekztanaqui pajcpic patac žoñinacaqui nii apziča. Pero nii Teudasqui contatača. Nekztanaqui nii apzñi žoñinacaqui wichanziča. Nužquiz niiž tjaajintaqui tjabatatača. ³⁷ Niiž wiruñ censo tjuñinaczquiz tsjii Judas cjita žoñiqui jeczquichiča. Galilea wajtchiztača. Žoñinacaqui nii apzquichiča. Ultimquiziqui contazakaztača. Nekztanaqui niiž apzñinacaqui wichanzi cjissiča. ³⁸ Jalla nižtiquiztan nižta wattanaca cjuñžcu, tii žoñinacz quintra anača čhjulumi paa. Ana tinaczquiz mitis waquiziča. Tii žoñinacaqui persun kuzcamakat paačhaja, nuž cjenaqui anaž tjurasacha. Orallaž kataquiča. ³⁹ Yooz kuzcamat tii žoñinacaqui paačhaja, jalla nekziqui tinacaqui anaž tjabatanchuca cjesača. Tinacaqui Yooz parti žoñinaczlaja, jalla nii quintra paasaž niiqui, Yooz quintraž cjesača. Jalla nižtiquiztan tii žoñinacz quintra anaj paala. —Jalla nuž cjican nii žoñinaczquin chiižinchiča Gamaliel cjita žoñiqui.

⁴⁰ Nižtiquiztanaqui tjapa jilirinacaqui naazi cjissiča. Jalla nekztanaqui kjawziča apostolonaca. Kjawžcu, ninaca wjajtchiča. Nižaza chiižinchiča ana iya parlajo nii Jesusiž puntuquiztan. Nekztan ninacaqui cutztatača. ⁴¹ Jalla nuž cutztan, jilirinacz yujcquiztan ulanchiča. Yoozqui jalla nuž munchiča, Jesusiž laycu sufrichi ninacaqui, jalla nuž. Jalla nuž cjenaqui ancha cuntintutača apostolonacaqui. ⁴² Nekztanaqui zapuru Jesucristuž puntuquiztan tira tjaajnatča, nižaza tiraž paljayatča timpluquinami kjuyquinami, “Jesusaqui Yooz cuchanzquita Cristuča” cjiñitača.

6

PAKALLAK CRIICHI JILANACA ILLZTA

¹ Nii timpuquiz Yoozquin criichinacaqui waljaž yapatča. Nuž yaptiquiztan tsjii quija žejlchiča. Griego taku chiiñi judionacaqui hebreo taku chiiñi judionacz quintra quijziča, tuž cjican:

—Wejtnaca žew maatakanaca ana cusa atintitača. Zapuru čhjeri tojzquiz upa čhjeri onantača.

² Jalla nuž quijtiquiztan nii tuncapan apostolonacaqui tjapa Yoozquin criichinaca kjawziča. Nekztanaqui tjappacha juntjapžcu ninaczquiz cjichiča:

—Wejrnacqui Yooz taku parli apatatsqui anaž waquiziča, čhjerikaz atintisjapaqui.

³ Jilanaca, pakallak žoñinaca ančucaquiztan kjurzna. Zuma kuzziz žoñi, nižaza Yooz

Espíritu Santuž irpita zoñi, jalla nižaza zuma intintazzi zoñi, nižta zoñinaca kjurzna. Nekztan ninacaqui tii čhjeri atintiz puestuquin uchta cjequiča. ⁴ Wejrnaczi Yoozquin mayiziz, nižaza Yooz taku tjaajinz tiral atintača. Nii langzquiz tiral kuz tjaa-ača.

⁵ Jalla nii parlita jaru tjappacha asiptichiča. Nekztanaqui pakallak zuma zoñinaca illztatača, čhjeri atintisjapa. Primeruqui Esteban illztatača. Estebanaqui Yoozquin tjapa kuzziztača, nižaza Yooz Espiritu Santuž irpita kamñitača. Nižaza illztatača Felipižtan, Procoružtan, Nicanoržtan, Timonžtan, Parmenastan, nižaza Nicolastan. Nicolasqui Antioquía wajtchiz zoñitača. Ima Jesucristužquiz kuzziz cjican Nicolasqui judío cuzturumpichiztača, ana judío zoñi cjenami. ⁶ Jalla nuž illzcu nii pakallak zoñinaca apostolonacžquin chjichtatača. Nekztanaqui apostolonacaqui ninacžta mayizichiča, nižaza ninacž achquiz kjaržtan lanziča, nii puestuquiz cjejajo.

⁷ Jalla nekztanaqui Yooz taku paljayta cjen, Jerusalén wajtquin criichi zoñinacaqui ančaž miratča. Nižaza wacchi judiuž timplu jilirinacami tjapa kuztan Yooz taku catokchiča.

ESTEBAN PRESO TANTA

⁸ Estebanaqui walja Yooz aztantača, nižaza Yooziž yanaptatača. Jalla nižtiquiztan walja milajrunacami siñalanacami paachiča zoñinacaž cheran. ⁹ Tsjii nooj tsjii kjaž judío cuzturumpi paañi zoñinacaqui Estebanžtan ch'aasi kallantichiča. Nii judío cuzturumpi paañi zoñinacaqui “Liwriita zoñi” cjitatača. Ninacžtan, tsjii kjažt Cirene wajtchiz zoñinacžtan, nižaza Alejandría wajtchiz zoñinacžtan, nižaza Cilicia wajtchiz zoñinacžtan, nižaza Asia yokquin kamñi zoñinacžtan, jalla nii zoñinacaqui Estebanžtan ch'aassiča. ¹⁰ Jalla nuž ch'aascan, Estebanžquiz ana atipi atchiča. Estebanqui Espiritu Santuž tjaajinta taku chiiñipantača. ¹¹ Jalla nižtiquiztan nii quintra zoñinacaqui toscar tisticunacaž taku kjaychiča, tuž chiican k'otajo:

—Tii Estebanqui ana wali tawkžtan Moisés quintrami nižaza Yooz quintrami chichiča. Wejrnacqui nuž chiyanaqui nonzinpanča. —Jalla nii takunacžtan tisticunacžquiz tjaajziča.

¹² Jalla nekztanaqui nii Estebanž quintra zoñinacaqui parti zoñinacžquiz walja žawjkatchiča. Zoñinacami, wajt jilirinacami, nižaza judío lii tjaajiñi maestruncami, tjapa ninacaqui žawjchi cjissiča. Nuž žawjchi cjiscu Esteban tanchiča. Nekztanaqui Esteban tanžcu, pajk parliz kjuya chjitchiča. ¹³ Nižaza toscar tisticunaca apan-tižquichiča. Nii toscar tisticunacaqui tuž cjichiča:

—Tii zoñiqui tirapan tii Yooz timplu quintra chiiñiča, nižaza Yooz lii quintra chiiñiča. Nužupanž parliñiča. ¹⁴ Nižaza wejrnacqui nonzinča, “Nii Jesús cjita Nazaret wajtchiz zoñiqui tii timplu pajlznaquiča”, nuž cjican tiiqui chiiñiča. Nižaza tiiqui cjiñiča, “Nii Jesusaqui Moisés tjaata cuzturumpinaca campiyaquiča”. Nuž cjiñiča tiiqui.

¹⁵ Jalla nekztanaqui tjapa nii julzi jilirinacami Estebanž kjutñi cherziča. Nii oraqui Estebanž yujcqui anjilž yujcžtakaz cherziča.

7

ESTEBANQUI TJURT'ICHICHA

¹ Nekztanaqui timplu chawc jiliričiqui Estebanžquiz pewcziča, tuž cjican:

—¿Ultimu nužupanza amya?

² Nekztanaqui Estebanqui kjaaziča, tuž cjican:

—Wejt jilanaca, ejpnaca, jilirinaca, nonžna. Učhum zuma honorchiz Yoozqui učhum tuquita atchi ejp Abraham cjita zoñžquiz persuna tjeziča. Nii oraqui Abrahamqui Mesopotamia yokquin kamñitača. Imaž Harán yokquin kami okatča. ³ Nii oraqui Yoozqui Abrahamžquiz cjichiča: “Am yoka eca, nižaza am parintinacami eca. Jakzi yokquinam okačhaja, jalla nicju am tjaajznača”. ⁴ Jalla nižtiquiztan Abrahamqui

Caldea yokquiztan ulanchiĉha, Harán yokquin kami ojkchiĉha. Nekz kaman Abrahamž ejpqui ticziĉha. Nekztanaqui tekzi tii uĉhumž kamz yokquiz Abraham tjonchiĉha. Yoozza nii irpichiqui. ⁵ Jalla tekz kaman, Yoozqui ana ĉhjul yok irinsami tjaachiĉha. Abrahamžtajapa persun yoka ana želatĉha. Jalla nuž cjenami Yoozqui taku ecchiĉha, tuž cjican: “Tii yoka amtapanž cjequiĉha. Nižaza am ticžtanaqui tii yokaqui am maatinacaž tanznaquiĉha”. Jalla nuž cjican Yoozqui Abrahamžquiz taku tjaachiĉha. Nii oraqui Abraham ana ocjalchiz cjenami, Yoozqui nuž chiichiĉha. ⁶ Nižaza Yoozqui nižquiz cjichiĉha, “Wiruñaquí am majchmaatinacaqui yekja yokquin kamaquiĉha, nacjuñta žoñinacažtakaz. Nekziqui pusi patac wata kamaquiĉha. Jalla nii yokquin am majchmaatinacaqui yekja žoñž mantakaz paaquiĉha. Nižaza sufrican kamaquiĉha”. ⁷ Nižaza Yoozqui cjichiĉha: “Am majchmaatinaca sufriskatchiž cjenaqui, wejrqui nii sufriskatñi žoñinaca casticaĉha. Nekztanaqui am majchmaatinacaqui nii yokquiztan ulanžcaquiĉha. Ulanžcu tii yokquiz wejr sirwaquiĉha”. ⁸ Nižaza Yooz Ejppqui tsjii compromiso paachiĉha Abrahamžtan. Nii compromis jaru Abrahamqui persun janchiquiz chimpuskatchiĉha. Nižaza quinsakal tjuñquiztan Isaac majch nastan, Abrahamqui niž persun majchquiz chimpuchiĉha. Wiruñaquí Isaacqui niž majch Jacobžquiz chimpuchiĉha. Wiruñaquí nižazakaz Jacobqui niž tuncapan lucmajch maatinacžquiz chimpuchiĉha. Jacobž lucmajch maatinacžquiztan tjonchiĉha uĉhum tuncapan t'akanaca.

⁹ Nii Jacobž majchnacaqui uĉhum tuquita atchi ejpnacataĉha. Ninacaqui José cjita lajkž quintra iñiziñitaĉha. Jalla nižtiquiztan ninacž lajk tuychiĉha. Nekztanaqui nii tuyta lajkqui Egipto yokquin ĉhjichtaĉha. Pero Yooz Ejppqui Josižtan ĉhicapachataĉha nii oraqui. ¹⁰ Nekztan sufrichi želan Yoozqui José liwriichiĉha. Nižaza walja zizñi cjissiĉha. Jalla nuž cjen Faraón ĉawc jiliriqui Josižtan cuntintutaĉha. Nekztanaqui Faraonqui José utchiĉha, Egipto wajtchiz žoñinaca mantiñijapa, nižaza Faraonž kjuychiz žoñinaca mantiñijapa.

¹¹ Wiruñ tsjii kjaž watquiztan tsjii mach'a žejlchiĉha, ancha sufrichiĉha tjapa Egipto yokquin kamñi žoñinacami, nižaza tjapa Canaán yokquin kamñi žoñinacami. Jalla nuž cjen uĉhum tuquita ejpnacaqui ana ĉhjulu lujlsmi nii timpunacac wachatĉha. ¹² Pero Jacobqui tsjii quintu nonchiĉha, Egipto yokquin trigo žejlchi. Nuž nonžcu niž majchnaca cuchanchiĉha. Niiž majchnacaqui uĉhum tuquita ejpnacataĉha. Jalla niitaĉha primer ojkaqui Egipto yokquinaqui. ¹³ Nekztanaqui pizc wila ojkžcu, Josequi niž jilanacžquiz pajkatchiĉha. Jalla nižtiquiztan Egipto ĉawc jiliriqui Josiž familia pajchiĉha. ¹⁴ Jalla nekztanaqui Josequi mantichiĉha niž ejp Jacobo zijcajo, nižaza tjapa familianacžtanpacha. Ninacaqui pakallak tunca pjijskani žoñitaĉha. ¹⁵ Jalla nekztanaqui Jacobqui kami ojkchiĉha Egipto yokquin. Nekzi ticziĉha Jacobqui. Nii yokquin ticzizakazza uĉhum tuquita atchi ejpnacaqui. ¹⁶ Wiruñaquí nii atchi ejpnacž tsjijnaca ĉhjichtataĉha Siquem cjita yokquin. Nicju tjattataĉha Abrahamž kjayta yokquin. Abrahamqui nii Siquem yoka paasztan kjaychiĉha Hamor cjita maatinacžquiztan.

¹⁷ Tuquitan juramintužtan Yoozqui Abrahamžquiz taku tjaachiĉha, tuž cjican: “Am majchmaatinacžquiz tii yoka tjaaĉha”. Nii tjaata taku cumplis ora žcatžinžcan Israel wajtchiz žoñinacaqui waljaž miratĉha Egipto yokquinaqui. ¹⁸ Nii oranaca Egipto yokquinaqui tsjii ĉawc jiliriqui mantiz kallantichiĉha, ana José pajñi. ¹⁹ Nii jiliriqui uĉhum wajtchiz žoñž quintra pinsichiĉha. Nekztan anawal quintra paachiĉha uĉhum tuquita atchi ejpnacžquiz. Nii jiliriqui mantichiĉha, Israel lucmajch maatinaca majttan zawnc uchla, ticzi cjisjapa. ²⁰ Jalla nii timpu Moisesqui majttataĉha. Ancha c'achja wawataĉha niiqui. Yoozqui nii wawžtan wali cuntintutaĉha. Niiž maa ejppqui ĉhjep jiiz kjuyquiz mantiñchiĉha. ²¹ Ana iya nii wawa ĉhjoj ĉhjoji atžcu, kjuyquiztan ĉhjitchiĉha. Nekztanaqui Egipto ĉawc jilirž persun majtqui nii Moisés wawa wajtchinĉha. Jalla nuž wajtžcu, persun maatižtakaz uywazzinĉha. ²² Jalla nižtiquiztan Moisesqui tjapa

nii Egipto zoñinacž tjaajintanaca zizñi cjissiča. Nižaza zuma paatiquiztanami nižaza zuma chiitiquiztanami walja rispittatača Moisesqui.

²³ ‘Niiž pusi tunc watchiz cjican Moisesqui parti Israel zoñinacžquin tsjii tjonzñi ojkz pecchiča. ²⁴ Jalla nuž tjonzñi ojkžcu cherchiča, tsjii Egipto zoñiqui tsjii Israel zoñi wjajtatča, jalla nii cherchiča. Nii Israel zoñžtan cjatžcu kijtchiča. Nekztan nii Egipto wjajtñi zoñžquiz ayni tjepuncan conchiča. ²⁵ Nekztanaqui Moisesqui kuzquiz zizziča, Yoozqui nii utchiča, Israel zoñinaca Egipto zoñinacž mantuquiztan liwriizjapa, jalla nii. Nižaza Moisesqui pinsichiča, Israel zoñinacaqui nižtazakaz zizziča. Pero nii Israel zoñinacžti ana nižta naaziča, Moisesqui Yooz uchta liwriiñi, jalla nii. ²⁶ Jaka tažuqui Moisesqui tsjii pucultan Israel zoñinacžtan ch'aasñi zalchiča. Jalla nuž zalžcu, per-tunaskats pecchiča, tuž cjican: “Jilanaca, pucultan ančhucqui Israel zoñinacžhucča. ¿Kjažtiquiztan ančhucpora ch'aasjo?” ²⁷ Nekztanaqui ana wal uj paañi zoñiqui Moisés tewkziča, tuž cjican: “¿Ject am jiliri utchejo, wejrnac mantiñijapajo? ²⁸ Zezcu Egipto zoñi conchamča. ¿Jazic wejrzam konz pecjo?” ²⁹ Jalla nii nonžcu Moisesqui atipassiča Madián yokquin. Jalla nicju kamchiča nacjuñta zoñi cjenaqui. Nicju tjunatan zalžcu, pucultan ocjalchiz cjissiča, nii yokquin kaman.

³⁰ ‘Pusi tunc watquiztan nekztan tsjii ch'ekti yokquintača Moisesqui, Sinaí cjita cur žcati. Jalla nekž želan, tsjii anjilaqui niižquin jecžquichiča, tsjii kalu ujžtan taaztažtakaz, nii taypiquiz. ³¹ Jalla nii cheržcu, Moisesqui ispantichiča. Jalla nii uj cheri macjatcan, nonziča Yooz Jilirž jora. Nii joraqui tuž cjichiča: ³² “Wejrqui am tuquita atchi ejpnacž Yooztča. Abrahamž Yooztča, nižaza Isaacž Yooztča, nižaza Jacobž Yooztča”. Nekztanaqui Moisesqui tsucchi kjarcati kallantichiča. Iya ana cherzñi atchiča. ³³ Nekztanaqui Yooz Jiliriqui cjichiča: “Am čhjata chjojczna. Tii amiž tecžta yokaqui wejt yokača. ³⁴ Wejrqui weriž illzta zoñinacaž sufriñi cherchinča nii Egipto yokquin kamñi. Nižaza ninacaž llaquizan ninaca kjawñi nonzinča. Jalla nižtiquiztan ninaca liwrii chjijwžquichinča. Picha, ninaca liwriizjapa am cuchnača Egipto yokquin”.

³⁵ ‘Tuqui Israel wajtchiz zoñinacaqui Moisesquiz ana rispitchiča. Niižquiz cjichiča: “¿Ject am jiliri utchejo, wejrnaca mantiñijapajo?” Jalla nuž cjenami Yoozqui nii Moisespacha jiliri utchiča, Israel zoñinaca liwriyajo. Israel zoñinaca liwriizjapa, nii taazta kalquiz jecžquichi anjilaqui Moisesquiz yanapaquiča. ³⁶ Jalla nekztanaqui Moisesqui učhum tuquita atchi ejpnaca jwessiča nii Egipto yokquiztan. Ima nii yokquiztan ulanskatan milajrunacami Yooz siñalanacami paachiča, nižaza Ljoc cjita kot taypiquiz tjakziča, jalla nuž milajru paachiča. Nekztan pusi tunc wata ch'ekti yokquin ojklaycan milajrunacami Yooz siñalanacami paachiča. ³⁷ Jalla tii Moisespacha Israel wajtchiz zoñinacžquiz cjichiča: “Yoozqui wejr cuchanžquichiča ančhuc liwriizjapa. Jalla nižta irata Yoozqui Israel zoñinacžquiztan yekja liwriiñi profeta cuchanžcaquiča. Jalla niiž tjontan ančhucqui niižquiz caza”. Jalla nuž cjichiča Moisesqui. ³⁸ Nižaza Moisesqui Israel zoñinacžtan ch'ekti yokquin žejlchiča, Sinaí cjita cur latuquiz. Jalla nekž tsjii anjilžtan parlichiča. Nižaza učhum tuquita atchi ejpnacžquiz palt'izinchiča. Jalla nižtiquiztan Yooz taku tanziča, tjurñi Yooz taku. Učhumnacaltajapa nii tanziča. Nižaza učhumnacaquiz nii taku tjaajinchiča.

³⁹ ‘Učhum tuquita ejpnacaqui Moisesquiz ana caz pecchiča. Ana pajz pecatča, Yooziž uchta jiliri, jalla nii. Egipto yokquinpanž quejps pecatča. ⁴⁰ Jalla nekztanaqui učhum tuquita ejpnacaqui Aaronžquiz paljaychiča, tuž cjican: “Yooznaca paažinalla, wejtnaca tucquin chjichñijapa. Nii Moisesaqui wejrnaca ulanskatchiča Egipto yokquiztan. Pero anziqi anal zizi atuča, čjulukat niižquiz watchani. Cunamit curquiztan ana quejpžcačhani”. ⁴¹ Jalla nekztanaqui nii zoñinacaqui korquiztan tsjii wac chul turu paakatchiča ninacžtajapa, tsjii yooz cjisjapa. Nekztan nii paata yoozquiz wilana conchiča. Nižaza ninacaž paata yoozquiztan ancha cuntintutača.

⁴² Jalla nižtiquiztan Yoozqui ninaca jajtichiča, ninacz persun kuzcamakaz kamajo. Jalla nižtiquiztan persun kuzcama cjićican arajpach tjuñimi, jiizimi, warawaranacami sirwichiča. Jalla nii puntuquiztan Yooz taku chiiñi profetanacaz cjićirta liwruquiz tuž cjićirtatača:

“Israel žoñinaca, ančhucqui pusi tunc wata ch'ekti yokquin kamcan, wilana conchinčhucča. ¿Wejtquin sirwisjapa nižta paachinčhucjo? ⁴³ Anapanča. Antis Moloc cjita žoñiž paata yoozquin jawkchinčhucča nii wilananaca. Nižaza Renfán cjita warawara yooztakaz cherchinčhucča. Jalla nii warawar yoozquin rispitchinčhucča wilana tjaacan. Nižaza ančuca tuqui nii žoñiž paata yooznaca chjitskatiñchuctača. Ančhucpachaz nižta yooznaca paachinčhucqui, neksirwizjapa. Jalla nižtiquiztan ančhuc jwesacha ančuca kamz yokquiztan. Jalla nuž jwescu Babilonia cjita yokquiztan nawjctučtan chjichača”.

Jalla nuž Yooz tawk liwruquiz cjićirtatača.

⁴⁴ ‘Ch'ekti yokquin ojklaycan učum tuquita ejpnacaqui zkiz timpluchiztača. Yoozqui Moisesquiz nii timplu plano tjeeziča. Nekztanaqui Yooz mantita plan jaru, nii timpluqui paatatača. Nekziqui Yoozqui sirwitatača. ⁴⁵ Nii zkiz timplu učum tuquita ejpnacaqui tanzicha irinsažtakaz. Josuež irpita, učum tuquita ejpnacaqui nii timplu chjitchiča, Canaán yokquin luzcan. Neks žejlñi žoñinaczquiztan nii yoka tanzicha. Yooz pacha nii žoñinaca chjatkatchiča, učum tuquita ejpnaczquiz tjaazjapa. Nii yoka tanžcu jalla neks kamchiča Davidž kamtacama. ⁴⁶ David cjita jilirići Yooziž ancha okžtatača. Jalla nižtiquiztan Davidqui tsjii timplu kjuya kjuyz pecatča Yooz sirwizjapa. Niiž tuquita ejp Jacobqui nii Yooz sirwichizakazza. ⁴⁷ Pero ultimquizići Salomón cjita Davidž majch, niiča Yooz timplu cjićican kjuyći. ⁴⁸ Jalla nuž timplu kjuyta cjenami, werar Yoozqui anaž žoñiž kjuyta kjuyquiz želasacha. Jalla nuž cjićizakazza tsjii Yooz taku chiiñi profet žoñići. Yooz puntuquiztan jalla tuž cjićirćiča nii profet žoñići:

⁴⁹ “Wejt mantis julzza arajpacaqui. Tii yokaqui wejt kojcha jeejzkatzjapažtakazza. ¿Chjuluz cheechi kjuya ančhucqui wejttaćapa kjuyasajo? Jalla nuž cjićiča Yooz Jilirići. ¿Jakzićint wejt jeejz yoka žejljo? ⁵⁰ Wejrtča tjappacha paachintći”.

Jalla nuž Yooz puntuquiztan cjićirtatača.

⁵¹ Nižaza Estebanqui tira čiićiča, tuž cjićan:

—Ančhucqui ancha chojru kuzzizčhucpanča, ana Yoozquin kuzzizčhucča. Cjuñchizčhucča pero ana Yooz taku nonzinčhucča. Nižaza ančhucqui Yooz Espiritu Santužquiz anapan caziñčhucča. Tuquita ejpž nižtakazza ančhucqui. ⁵² Ančuca tuquita ejpnacaqui Yooz taku chiiñi profetanaczquiz ana rispitchipanča. Antis sufriskatchipanča. Nii profetanacaqui tsjii tsjan zuma žoñiž tjonz mazinćiča. Ančuca tuquita ejpnacazti ninaca conćiča. Jazići nii zuma žoñići tjonćiča. Ančhuczti nii žoñi preso tankatchinčhucča, y nižaza conkatchinčhucča. ⁵³ Anjilanacaqui ančucaquiz Yooz lii tjaachiča. Jalla nii tjaata lii ana caziñčhucča. —Jalla nuž Estebanqui paljajćiča.

ESTEBAN CONTA

⁵⁴ Estebanž čiića taku nonžcu, ancha žawjćiča. Nižaza Estebanž quintra ižke jojćiča, ninacaz žawjći tjeezjapa. ⁵⁵ Estebanzići Espiritu Santuž irpitapankaztača. Nekztanaqui Estebanqui arajpach kjutñi cherziča. Nekztan Yoozquiztan walja c'ajžćiñi cherćiča. Nižaza Yooz Ejpž žew latuquiz Jesusa tsijtsi cherćizakazza.

⁵⁶ Nekztan Estebanqui cjićiča:

—¡Arajpach kjutñi cheržna! Arajpacha cjetzil cheruča. Nižaza Yooz Ejpž žew latuquiz tsijtsi žejlča Jesusa Yooz Maatići.

⁵⁷ Ninacazti ana nonžni yujćiča. Cjuñi chawćiča. Nižaza altu joržtan kjawcan apura zalćiča tanzjapa. ⁵⁸ Jalla nuž tanžcu, wajtquiztan jwessiča. Nekztan wajtž

tjiiquin, maztan čhajcchiča. Nii maz čhajcni žoñinacaqui tsjii Saulo cjita tjowžquiz ninacz zquiti cwitzinajo ecchiča. ⁵⁹ Jalla nuž maztan čhajcan, Estebanqui Yoozquin mayizichiča, tuž cjican:

—Wejt Yooz Jesús Jiliri, wejt animu chjichalla.

⁶⁰ Jalla nekztanaqui Estebanqui quillziča. Altu joržtan kjawchiča, tuž cjican:

—Wejt Yooz Jiliri, tii žoñinaca tii ujquiztan pertunalla amqui.

Jalla nuž kjawžcu, ticziča.

8

CRIICHI ZOÑINACA WICHANZI

¹ Nekztanaqui nii Saulo cjita tjowaqui Esteban conzjapaqui tjapa kuztača. Jalla nii noojpacha Yoozquin criichinacz quintra juc'anti juc'anti sufriskati kallantichiča Jerusalén wajtquiz. Jalla nižtiquiztanaqui tjapa criichi žoñinacaqui wichanziča tjapa Judea yokaran nižaza Samaria yokaran. Nii Jesusiž apostolonacazti ana wichanziča.

² Tsjii kjažultan Yoozquin zuma sirwiñinacaqui Estebanž curpu tjatziča. Nižaza ancha kaachiča nižquiztan. ³ Nekztan nii Saulo cjita žoñiqui criichinacz quintra ancha anawali paachiča. K'ala tjatanz pecchiča. Nižaza kjuyquiztan kjuya ojklaychiča luctaka cjiñi maataka cjiñi tanzjapa, nižaza carsilquiz chawjckatsjapa.

SAMARIA WAJTQUIN YOOZ TAKU PALJAYTA

⁴ Jakziquin nii wichanzi criichinacaqui ojektčhaja, jalla nicju liwriiñi Yooz taku paljayñitača. ⁵ Tsjii wichanzi žoñiqui Felipe cjitatača. Jalla nii žoñiqui tsjii Samaria yokquiz žejlñi watja ojkchiča. Jalla nicju Cristuž puntuquiztan paljayi kallantichizakazza. ⁶ Jalla nuž paljayan žoñinacaqui walja ajcziča. Tjapa nii žoñinacaqui Felipiž paljayta taku tjapa kuztan nonznatča. Nižaza Felipiž paata milajrunaca cheržcu, niž chiita taku tjapa kuztan catokchiča. ⁷ Walja zajraž tanta žoñinacaqui čhjetintatača. Nii laa žoñinaczquiztan zajraqi kjawcan ulanchiča. Nižaza walja zuch žoñimi cojumi čhjetintazakaztača. ⁸ Jalla nižtiquiztan tjapa nii wajtchiz žoñinacaqui cuntintutača.

⁹ Jalla nii wajtquiz tsjii Simón cjita wayt'ir žoñi želatča. Tuquitanpacha wayt'iri ojklayñi žoñitača, nii Samaria wajtchiz žoñinaca incallcan.

—Wejrtča chekan žoñtqui —cjican ojklayñitača.

¹⁰ Jalla niž taku walja nonz pecñitača. Nižaza kolta cjiñimi pakji cjiñimi tuž cjiñitača: —Tii žoñiča walja Yooz aztanaqui. Yooztakazza tiiqui. —Nuž cjican cjiñitača.

¹¹ Ažk watanaca nii wayt'ir žoñiqui žoñinaca incallžcu, walja cazkatñitača. ¹² Jalla nekztanaqui Felipiqui tjonchiča Yooz taku paljayi. Yooz Epiž mantiz puntuquiztan nižaza Jesucristuž puntuquiztan jalla nuž paljaychiča. Jalla nuž paljaytiquiztan walja luctaka cjiñi maataka cjiñi tjapa kuztan criichiča Yooz Ejpžquin. Nekztan criitiquiztan bautistatača. ¹³ Nižaza Simonpachača criichiqui, nižaza bautistatača. Jalla nekztanaqui Felipžquiz cumpanti kallantichiča. Felipiž milajrunaca paan, walja ispantichiča nii Simonaqui.

¹⁴ Nekztanaqui Jerusalenquin žejlñi apostolonacaqui quintu nonchiča, Samaria wajtchiz žoñinaca Yooz taku catokchiča, jalla nii. Jalla nuž nonžcu nicju tsjii pucultan cuchanzquichiča, Pedružtan Juanžtan. ¹⁵ Jalla nuž irantižcuqui, nii pucultanaqui Samaria wajtchiz criichinacztajapa Yoozquin mayizichiča, Espiritu Santu tanznajo.

¹⁶ Tuquiqui anaž jakziltižquizimi Espiritu Santuqui luztkalča. Jesucristuž tjuužtan alajakaz bautistatakalča. ¹⁷ Jalla nekztanaqui Pedružtan Juanžtan ninacz juntuñ kjaržtan lanziča. Jalla nižtiquiztan Espiritu Santuqui ninaczquiz luzziča.

¹⁸ Jalla nuž kjaržtan lanztiquiztan Espiritu Santuž luzni cheržcu, Simonaqui paaz tirziča, ¹⁹ tuž cjican:

—Wejtquin zakaz nii am azi tjaalla. Jalla nekztanaqui wejrzakaz kjaržtan lanžcu žoñinacžquiz Espíritu Santo luzkatača.

²⁰ Jalla nekztanaqui Pedruqui Simonžquiz cjichiča:

—Am paazmi amtanpacha k'ala katžla. Yooz onanta Espíritu Santo anaž kjayasača paaztan. ¿Kjažtquiztan nižta am pinsejo? ²¹ Amqui tii langzquiz anaž mitisiz waquiziča. Tii Yooztajapa langzquiz anaž amta cjesača. Yooz yujcquiziqui am kuzqui anača zuma. ²² Jalla nii am anawali pinsisnaca jayta, nižaza apatata. “Wejrqui anawali pinsichinpanča” cjican Yoozquin rocaza, am kuz pinsitanaca pertunta cjisjapa. Nekztan cunami pertunta cjis atčhani. ²³ Amqui ana zuma kuzzizzamča. Anawali pinsiskaz am kuzquiz tjonča. Wejrqui am ana wali int'iskatča.

²⁴ Jalla nekztanaqui Simonaqui kjaaziča, tuž cjican:

—Wejtajapa Yooz Jiliržquin mayiziñalla, ana čjulumi tii amiž chiita takunacquiztan wejtquiz watajo.

²⁵ Nekztanaqui nii apóstol žoñinacaqui Jesucristo Jilirž puntuquiztan zuma chiichiča, nižaza Yooz taku zuma parličiča. Jalla nekztanaqui Samaria yokquiz wacchi kolta watjaran liwriiñi Yooz taku paljayñi ojklayčiča. Jalla nuž ojklayžcu quejpciča Jerusalén watja.

FELIPZTAN ETIOPIA WAJTCHIZ ŽOŇŽTAN

²⁶ Niiž wiruñ tsjii Yooz anjilaqui Felipžquiz cjichiča:

—Zaažna. Jerusalén wajtquiztan warchuc oka, Gaza ojkñi jiczquin.

Ch'ekti yoka nuž watča nii jiczqui. ²⁷ Nekztanaqui Felipiqui žaažcu, ojkčiča. Nii jiczquiz ojkan tsjii Etiopía wajtchiz žoñžtan zalčiča. Nii žoñiqui eunucutača. Nižaza jilirž cusasanaca cwitiñi žoñitača. Candace cjita žonqui tsjan chawc jiliritča Etiopía wajtquin. Jalla naa chawc jilirž mantuquiztača nii cusasanaca cwitiñi žoñiqui. Nii žoñiqui Jerusalén watja ojkchitača werar Yooz rispitsjapa. ²⁸ Jaziqui persun watja quepi ojkčiča. Niiž persun cawall autuquiz julzi želatča, Isaías cijirta Yooz taku liican. Isaiastača tuquta Yooz taku chiiñi profetaqui. ²⁹ Jalla nekztanaqui Espíritu Santuqui Felipžquiz cjichiča:

—Nii cawall autuquiz macjata.

³⁰ Jalla nuž macjatžcu Felipiqui nonziča, nii žoñiqui Isaías cijirta Yooz taku liiñi, jalla nii. Jalla nuž nonžcu Felipiqui pewczyča, tuž cjican:

—¿Nii Yooz taku am intintiya?

³¹ Nii žoñiqui kjaaziča, tuž cjican:

—Anaž wejtquiz jec tjaajiñimi žejlča. ¿Jaknužt wejr intintasajo?

Nekztanaqui nii žoñiqui Felipe kjawziča, nii autu juntuñ yawzcajo, niižquiz julžinžcajo.

³² Jalla nii cijirta Yooz taku tuž cjetča:

“Uuzažtakaz coni chjichtaž cjequiča. Uuzaqui ch'ujukaz žejlpanča tsjii čhjipñi žoñžquiziqui, jalla nižta conz oraqui ch'ujuž cjequiča niiqui. Anaž chiyaquiča.

³³ Zuma kamañchiz cjenami ombrawillta cjequiča. Ana čjul justiciami wataquiča. Niiž majchmaatquiztan, ¿jequit tii puntu watchinaca quint'izjapa želas? Tii muntuquiz niiž kamz wira tucuzinžnaquiča”.

³⁴ Jalla nii liižcu nii jiliriqi Felipžquiz pewczyča tuž cjican:

—¿Jecž puntuquiztan tii profetaž cijirta chiijo? ¿Niiž persun puntuquiztankaya? už žyekja žoñž puntuquiztan, jaa?

³⁵ Jalla nekztanaqui Felipiqui nii liita Yooz taku puntuquiztan tjaajñi kallantichiča. Jesucristuž puntuquiztan niiqui chiyatča. Jalla nii zuma liwriiñi taku tjaajziča.

³⁶ Jalla nekztanaqui tsjii wijiña macjatcan, nii jiliriqi cjichiča:

—Tekz kjaz žejlča. ¿Anaj tii kjazquiz bautista cjesaya?

³⁷ Felipiqui kjaazičha, tuž cjican:

—Am persun tjapa kuztan criyaquič ž niiqui, bautistam cjesačha.

Nii jiliriqui kjaazičha tuž cjican:

—Jesucristuqui Yooz Majchčha, jalla nii tjapa kuztan criyučha.

FELIPIQUI YOOZ TAKU KJANZT'ICHICHA

³⁸ Jalla nekztanaqui nii cawall autu tsijskatchičha. Nekztanaqui pucultan chji-wžquichičha kjaz kjutņi. Nekztanaqui Felipiqui nii jiliri bautissičha. ³⁹ Kjazquiztan ulnan, Yooz Espiritu Santuqui Felipe chjitchičha. Felipiqui ana iya tjenchičha nii jiliržquiz. Jalla nuž cjenami nii jiliriqui tira ojkchičha cuntintu. ⁴⁰ Felipizti Azoto cjita wajtquin chjichtatačha. Nižaza wajtquiztan watja ojklaycan, liwriiņi Yooz taku paljayņi ojkchičha, Cesarea cjita watja irantiscama.

9

SAULO JESUCRISTUZTAN ZALCHICHA

¹ Jalla nuž Felipe ojklayanauqui Sauluqui Yoozquin criichi žoņinaca tanzjapa nižaza conzjapa tirapan kuz tjaatčha. Anapanž jaytiz pecatčha. Nekztanaqui timplu chawc jiliri cherzņi ojkchičha. ² Nii chawc jiliržquiztan ortina maychičha. Damasco cjita watja ojkz pecatčha. Jalla nicju ajcz kjuyaran ojklayz pecatčha, Yooz jiczquiz luzņi žoņinaca kjurzjapa, criichi luctaka cjiņi maataka cjiņi kjurzjapa. Nii criichinaca wajtžcu preso tanz pecatčha, Jerusalenquin chjitzjapa. Jalla nižta ojklayzjapa ortina maychičha. ³ Ortina jwescu, ojkchičha Damasco cjita wajt kjutņi. Damasco žcatilla cjen, tiripintit tsjii wali pajk kjanaqui muzpa kjanžquichičha niž muytata. ⁴ Sauluqui yokquiz tjojsičha. Jalla nuž tjojtžcu tsjii jora nonzičha, tuž cjiņi:

—Saulo, Saulo, žkjažtiquiztan am wejt quintramjo?

⁵ Nekztanaqui Sauluqui pewczičha, tuž cjican:

—Wejt Jiliri, žject amya?

Nii tsewctan chiiņi joraqui kjaazičha, tuž cjican:

—Wejrtčha Jesusitqui. Amqui wejt quintram paačha. Nuž paacan, ampacham quintra paačha. Tsjii wacaqui ar parž quintra llawkžcu, persun janchiž quintraž paačha. Jalla nižta irata am persun quintram paačha.

⁶ Nekztanaqui Sauluqui tsucžcu cjatinzka tjonzičha niž curpuqui. Nekztanaqui cjichičha:

—Wejt Jiliri, žchjulu wejr paajum cjee amya?

Yooz Jiliriqui cjichičha:

—Zaažna. Watja luzna. Jalla nicju amquiz kjana chiita cjequičha čhjulut paasalaja, jalla nii.

⁷ Saulužtan chicapacha ojklayņi žoņinacaqui ancha tsucchičha. Ninacaqui nonzizakazza nii jora chiižquiņi. Pero ana cherchičha jecmi. ⁸ Jalla nekztanaqui Sauluqui žaazičha yokquiztan. Jalla nuž žaažcu čhjuyquiqui cjetzičha, pero ana wira cheri atchičha. Jalla nižtiquiztan Sauluž kjarcu tanžcu Damasco watja chjitchičha nižtan chica ojklayņi žoņinacaqui. ⁹ Jalla nii wajtquin čhjep maj ana cherņi žejlchičha. Nižaza ana čhjeri lujlņi anaza kjaz licņi žejlchičha.

¹⁰ Jalla Damasco wajtquin tsjii Ananías cjita Yoozquin criichi žoņi želatčha. Nii Ananiasquiz Yooz Jiliriqui jeczquichičha wiiquin, tuž cjican:

—jAnanías!

Jalla niiqui kjaazičha, tuž cjican:

—Wejt Jiliri, tekzičha wejrqui.

¹¹ Nekztanaqui Yooz Jiliriqui cjichičha:

—Zaažna. Sok'o cjita call kjutņi oka. Nekztan Judas kjuyquiz pewcžna, tuž cjican: “žSaulo, Tarso wajtchiz žoņi anaj žejlya?” Jalla nuž pewcžnaquičha. Nii Sauluqui

Yoozquin mayizican želaquiča. ¹² Tsjii wiiquin chjuužcan, tižta cherchiča Sauluqui. Tsjii Ananías cjita žoñiqui nižquiz luzziča. Jalla nuž luzcu kjaržtan niž juntuñ lanziča wila cherajo. Chjuužcan Sauluqui jalla nuž cherchiča.

¹³ Jalla nuž nonžcu, Ananías cjichiča:

—Wejt Jiliri, tii žoñžquiztan wacchi quintunaca nonchinča. Jerusalén wajtquiz juc'anti anawali paachiča amquin criichinacžquiz. ¹⁴ Anziqui tekzpacha tjonziza-kazza. Timplu chawc jiliriž tjaata ortinchiz tjonchiča, tjapa amquin rispiti žoñinaca tanžcu preso chjitsjapa.

¹⁵ Pero Jesucristo Jiliriqui cjichiča:

—Oka amqui. Wejrqui tii žoñi illzinča, wejt puntuquiztan parlajo. Yekja nacionchiz žoñinacžquizimi nižaza ninacž jilirinacžquizimi nižaza Israel nacionchiz žoñinacžquizimi, jalla nuž wejt puntuquiztan parlaquiča tiiqui. ¹⁶ Jalla niiqui wejt puntuquiztan parliñiž cjen ancha sufraquiča. Wejrqui nižquiz intintiskatača jalla niž sufris puntuquiztan.

¹⁷ Jalla nekztanaqui Ananiasqui ojkchiča jakziquin Saulo želatčhaja, jalla nicju. Saulužquin luzcu, kjaržtan niž juntuñ lanziča, tuž cjican:

—Saulo, jila, amiž jiczquiz tekz tjonan Jesusa Jiliriqui amtan zalchiča. Jalla nii Jesusa Jiliriqui wejtquin mantižquiča, am wila cherkatajo, nižaza Espiritu Santuž am kuzquiz luzajo.

¹⁸ Nii orapacha Sauluž čhjujquiztan ch'iz cjajpažtakaz tjojtsiča. Nekztan wila cherñi cjissiča. Nekztanaqui Sauluqui žaaziča, nižaza bautista cjissiča. ¹⁹ Jalla nekztanaqui čhjeri lujlžcu, wila azi tanzicha. Nekztan tsjii kjaž maj Damasco cjita wajtquin kamchiča Yoozquin criichinacžtan.

SAULUQUI JESUSIZ PUNTUQUIZTAN PALJAYCHICHA

²⁰ Jalla nuž kamcan Sauluqui ajcz kjuyanacquiziqui Jesusiž puntuquiztan paljayi kallantichiča tuž cjican:

—Jesusaqui werar Yooz Majchpanča.

²¹ Nii nonžni žoñinacaqui ispantichiča, tuž cjican:

—Tii žoñiqui Jerusalén wajtquin ojklaychiča Jesucristužquin rispiti žoñinaca tani. Tekzizakaz tjonchiča Jesucristužquin criichinaca tanažlani. Nižaza preso chjic-hažlani, timplu jilirinacžquin intirjizjapa. Jalla nii žoñipanča, žana jaa?

²² Pero Sauluzti juc'anti tjup kuzziz Yooz taku parličiča. Juc'anti juc'anti atipni takunacžtan parličiča. Zuma kjana intintiskatchiča, Jesusa Yooziž cuchanžquita Cristuča, jalla nii. Jalla nuž intintiskatan, nii Damasco wajtquin kamni judionacami kuz inakaz turwaysi quirchiča.

SAULUQUI ATIPCHICHA

²³ Tsjii kjaž majquiztan nii žejlñi judío žoñinacaqui palt'ichiča Saulo conzjapa. ²⁴ Nii žoñinacaz conz palt'ita zizziča Sauluqui. Majiñami weenami wajtž zana tjewsnatča, čhjulatorat wajtquiztan ulnačhaja, jalla nii ora Saulo conzjapa. ²⁵ Pero tsjii ween nii wajtchiz criichinacaqui tsjii pajk canastiquiz yaažcu, Saulo chjijunžquichiča. Tsjii pajk alto murallaž muyuntitatača nii watjaqui. Jalla nii juntuñ chjijunchiča zawncchuc. Jalla nuž atipassiča Sauluqui.

SAULUQUI JERUSALENQUIN QUEJPCHICHA

²⁶ Sauluqui Jerusalén watja quejpcu Yoozquin criichi žoñinacžtan ajcz pecatča. Nii criichinacasti Saulužtan ajcz eksiča. “Ana ultimu Yoozquin criichižcaa” cjican kuzquiz pinsičiča. ²⁷ Jalla nuž cjenami Bernabé cjita jilaqui Saulo chjitchiča, apostolonacžtan zalzjapa. Nekztanaqui Bernabequi apostolunacžquin mazziča, jaknužt Saulo jiczquiz ojkan Jesucristo Jiliržtan zaltčhaja, jalla nii. Nižaza jaknužt Jesucristo Jiliriqui Saulužquiz paljaychičhalaja, nii mazni. Nižaza jaknužt Damascuquin Sauluqui

Jesucristo puntuquiztan tjup kuzziz parličaja, jalla nii mazzizakazza. ²⁸ Nekztanaqui Sauluqui Jerusalén wajtquin ojklaychiča; nižaza hermanonacžtan kamchiča. ²⁹ Jalla nuž žejlcan Sauluqui Jesucristuž puntuquiztan tjup kuzziz paljaychiča. Nižaza griego taku chiiñi judionacžtan ch'aascan parličiča. Nii žoñinacaqui Saulo konz pecatča. ³⁰ Jalla nii quintu zizcu, nii parti criichinacaqui Saulo chjitchiča Cesarea cjita wajtquin. Jalla niwjctan Tarso cjita watja cuchanchiča.

³¹ Jalla nekztanaqui nii timpuqui walikaz želatča iclizanacami, Judea yokquin žejlñi iclizanacami, Galilea yokquin žejlñi iclizanacami, Samaria yokquin žejlñi iclizanacami. Jalla nuž tjappacha walipantača. Yoozquin criichinacami Yooz Jiliri walja tjapa kuzziz cjisnatča. Rispitñi kuzziztača. Nižaza Espiritu Santuqui ninaca kuzñitača, cuntintu kamajo. Jalla nižtiquiztan walja yapchiča Yoozquin criichinacaqui.

ENEAS CHJETINTA

³² Nižaza Pedruqui criichi žoñžquiztan žoñi tjontjonžcan ojklayatča. Nižaza Lida wajtchiz Yooz parti žoñinacžquiz tjonžñi ojkičiča. ³³ Jalla nicju Eneas cjita žoñžtan zalchiča. Eneasqui quinsakal wata laa zuchu želatča, tjajz ajpzquiz želatča. ³⁴ Nekztanaqui Pedruqui nižžquiz cjichiča:

—Eneas, Jesucristuqui am čhjetnaquiča. Zaažna. Am tjajz zquti zumpacha chjinžna.

Nii orapacha Eneasqui žaaziča. ³⁵ Nekztanaqui nii Lida wajtquiz kamñi žoñinacami nižaza Sarón wajtquiz kamñi žoñinacami nii zuch žoñi čhjetinta cherchiča. Nekztanaqui niž tuquita ejpnacž cuzturumpinaca eccu, Yooz Ejp Jiliržquin criichiča. Nižaza Yooz kamañchiz cjissiča.

DORCAS CJITI ZON JACATATSKATTA

³⁶ Jalla nii timpuzakaz Jope cjita wajtquin tsjaa Yoozquin criichi žon želatča, Tabita cjiti. Griego tawkquiz Dorcas cjiti tjuuchiztača. Naa maatak žon zuma paatanaca paacan zuma kamiñpantača, nižaza t'akjir žoñinaca okzniñtača. ³⁷ Jalla nii timpu Dorcas cjiti žonqui laa cjiscu, ticzinča. Ima tjtatan naaža curpu awjžcu, tsjii kjuyquiz tsewcta pisuquin chjichtatača. ³⁸ Jope watjaqui Lida žcatillatača. Jalla nii Lida wajtquin Pedruqui želatča. Jalla nuž zizcu nii Jope wajtchiz hermanonacaqui pucultan žoñinaca cuchanchiča Pedružquin rocajo, tuž cjican:

—Apuraj tjonla, ana enenžcu.

³⁹ Nekztanaqui Pedruqui tsijtsu ninacžtan ojkičiča. Jalla nicju irantižcu nekztan Pedruqui chjichtatača, Dorcas curpu majčta kjuyquin. Nii kjuyquin Pedružtan chica žejlcan žew maatakanacaqui kaatča. Nižaza ninacaqui Pedružquiz tjeeziča Dorcas paata zquitinaca, nii. ⁴⁰ Jalla nekztanaqui Pedruqui tjappacha nii parti žoñinaca ulanskatchiča. Ninacaž ulantiquiztan quillžcu Yoozquin mayizichiča. Naa ticzin žona curpu kjutñi cheržcu chiichiča, tuž cjican:

—Tabita, žažna.

Jalla nižtiquiztanaqui naa ticzin žonqui čhjujcu cjetzinča. Nekztanaqui Pedro cheržcu, julzinča. ⁴¹ Pedruqui naaža kjarcu tanziča, nekztan tsijtskatchiča. Nuž tsijtskatzcu Pedruqui parti jilanacami nižaza žew maatakanacami kjawziča. Nekztan Dorcas žejtchin tjeeziča. ⁴² Tjapa nii Jope wajtchiz žoñinacaqui nii quintu zizziča. Jalla nižtiquiztan walja Yoozquin criichiča. ⁴³ Pedruqui tsjii kjaž maj nii wajtquiz kamchiča, Simón cjita žoñž kjuyquiz. Nii Simonaqui zkizinaca koñž langžñitača.

10

PEDRUZTAN CORNELIUZTAN

¹ Cesarea wajtquiz tsjii Cornelio cjita žoñi želatča. Niiqui zultatž jiliritača, Italian cjita regimientoquiztan. ² Jalla nii jiliri qui nižž familianacžtanpacha arajpach Yooz

rispitñitača. Nižaza Yoozquin mayiziñitača. Nižaza pori judío žoñinacžquiz walja paaztan yanapt'ichiča. ³ Tsjii noojiqui majñakak ora chjuužtažokaz tsjii Yooz anjila cherziča, kjanapacha. Nii anjilaqui nižquin tjonžquichiča tuž cjican:

—¡Cornelio!

⁴ Corneliuzti tsucchi anjilž kjutñi cherziča. Nekztan pewcziča:

—Wejt Jiliri, ¿chjulutaya? —cjican.

Nekztanaqui nii anjilaqui kjaaziča, tuž cjican:

—Amqui Yooz Ejpžquin mayiziñamča. Nuž naychiča Yooz Ejpqui. Nižaza am t'akjir žoñinacžquiz yanaptanaca naychiča. Jalla nuž nayžcu, Yooz Ejpqui cuntintuča. Nižaza am cjuñža. ⁵ Jaziqui Jope wajtquin žoñinaca cuchanžca, Simona kjawzjapa. Nii Simonaqui Pedro cjitazakazza. ⁶ Pedruqui yekja Simonžtan alujtača. Nii yekja Simonaqui zkizi koñž langžni žoñiča. Niiž kjuya pajk kot žcati žejlča. Nii Pedruž amquiz chiyaquiča, čhjulut am paas cječhaja, jalla nii. —Jalla nuž chiichiča nii anjilaqui.

⁷ Nii anjilaž ojktanaqui, Corneliuqui pucultan piyunanaca kjawziča. Nižaza atintiñi zultatunacžquiztan tsjii zuma cumpliñi zultatu kjawziča. Nii zultatuqui Yoozquin kuzzizakaztača. ⁸ Nekztanaqui Corneliuqui nii kjawžta žoñinacžquiz tjapa quint'ichiča. Jalla nekztan Jope wajtquin cuchanchiča.

⁹ Niiž jaka tažuqui nii čhjepultan cuchanta žoñinaca Jope kjutñi ojkchiča. Jope watja žcatiž cjen, nii oraqui Pedruqui kjuy juntuñta patiuquin yawchiča Yoozquin mayizi. Nii oraqui taypurutača. ¹⁰ Jaziqui Pedruqui ancha čhjeri eeskatatča, lujlz pecatča. Jalla nuž čhjeri kisan, Pedruqui nii tsewcta patiuquin tsjii chjuužtažokaz cherziča. ¹¹ Jalla tuž cherziča: arajpacha cjetzi tsjii pajk mantilažtakaz chji-jwžquichiča yokquin. Nii mantilaqui pajkpic punta žcucžintača. ¹² Jalla nii mantiliquiz tjapaman pajkpic kjojchanacchiz animalanacami, zkoranacami, wežlanacami želatča. ¹³ Nekztanaqui Pedruqui tsjii jora nonziča, tuž cjican:

—Pedru, tsijsna. Conžna. Lujlzna.

¹⁴ Pedruzti kjaaziča, tuž cjican:

—Wejt Jiliri, nižta anal paasača. Nii punta animalanaca ana lulasača. Lii quintrača. Jaziqui nižta anal lulasača wejrqui.

¹⁵ Jalla nuž kjaaztiquiztanaqui nii joraqui wilta chiižquichiča, tuž cjican:

—Yoozqui amquiz chiichiča, “Zumača niiqui, lujlžjapa” cjican. Jalla nii Yooziž chiita taku anam amqui nicasača, “Ana zumača lujlžjapa. Lii quintrača” cjicanaqui.

¹⁶ Jalla tižta čhjep wilta watchiča. Nekztanaqui nii mantilaqui arajpach kjutñi waytitatača. ¹⁷ Nekztanaqui Pedruž kuzquiz pinsichiča, tuž cjican: “Nii chjuužtakaz cherta ¿jaknužt cji? ¿Chjulut Yoozqui wejtquiz intintiskatž pec?” Nii orapacha Simonž kjuya pewcpewcziča Corneliuž cuchanžquita žoñinacaqui. Nekztanaqui Simonž kjuy zanguin irantichiča. ¹⁸ Irantižcu, nii žoñinacaqui altu joržtan pewcziča, tuž cjican:

—¿Simón anaj tekz alujya? Simonž tsjii tjuuqui Pedro cjitača.

¹⁹ Pedruqui tirapanž pinsatča nii chjuužta puntuquiztan. Jalla nuž pinsan, Espiritu Santuqui niž kuzquiz cjichiča:

—Cheržca, Pedro. Čhjepultan žoñinaca am kjurča. ²⁰ Tsijsna. Chjijwžca. Ana paysnakcan ninacžtan oka. Wejrtča ninaca cuchanžquichintqui.

²¹ Jalla nekztanaqui Pedruqui chjijwžquichiča, nii Corneliuž cuchanžquita žoñinacžtan zali. Ninacžquiz cjichiča:

—Ančhucqui tsjii žoñi kjurča. Wejrtča niitqui. ¿Chjulquin ančhucqui tjonch-inchuctay?

²² Nekztan ninacaqui kjaaziča, tuž cjican:

—Cornelio cjita zultatž jiliriž cuchanžquita tjonučha wejrnacqui. Niiqui walja rispitta žoñičha. Nižaza niiqui Yooz rispitiñičha. Tjapa judío žoñinacaqui niž zuma kamañ wira quint'iñičha. Tsjii Yooz anjilaqui nižquin mantichiča, tuž cjican: “Žoñinaca cuchna, Pedro cjitaqui tekz am kjuyquiz kjawzjapa. Pedruž chiita taku nonžna amqui”. Jalla nuž Corneliužquiz cjichiča nii Yooz anjilaqui.

²³ Nekztanaqui Pedruqui kjuyquiz kjawziča atintita cjisjapa. Tsjii arama nekz tjajžinchiča. Jaka tažuqui Pedruqui ninacžtan ojkchiča. Nižaza tsjii kjaž Jope wajtchiz hermanonacaqui nižtan chica ojkchiča.

²⁴ Niiž kat tažu Cesarea watja irantichiča, Corneliuž kjuyquin. Jalla nicju Corneliuqui tjewznatča niž parintinacžtan, nižaza tsjii zuma mazinacžtan. Corneliuqui ninaca kjawziča, ninacazakaz Pedruž taku nonzjapa. ²⁵ Pedruž kjuyquin luztan Corneliuqui nižtan zalchiča. Nekztan Pedruž yujcquiz quillziča, nii amzjapa.

²⁶ Pedruzti tsijtskatchičha, tuž cjican:

—Tsijtsna amqui. Wejrmi am irat žoñizakaztča. Anača Yooztakaztča.

²⁷ Jalla pucultan parlican, luzziča. Nii kjuyquin walja ajczi žoñinaca zalchiča.

²⁸ Pedruqui ninacžquiz cjichiča:

—Ančhucqui zizza. Tsjii judío žoñiqui yekja wajtchiz žoñžtan anaž mazi cjisnasača, anaž ninacžtan ajcnasača. Nižaza yekja wajtchiz žoñž kjuyquin anaž tjonznasača. Jalla nuž judiož lii cjiča. Pero Yoozqui wejr intintiskatchičha. Anziqui čjul žoñimi Yooz partiquiz cjesača, nii. Jalla nižtiquiztan wejrqui anal chiiz waquizuča, “Nii žoñiqui ana Yooz partiquiz cjesača” cjicanaqui. ²⁹ Nekztan amiž kjawžtiquiztan wejrqui ana kjaž chiižcu tjonchinča; judionacž lii quintra cjenami ana nicchinča. Pero ziz pecučha, žkjažtiquiztan wejr kjawzinčhucta ančhucqui?

³⁰ Jalla nekztanaqui Corneliuqui kjaaziča tuž cjican:

—Ažk pajkpic tjuñi wattan tii majñakak ora wejrqui kjuyquiz želatuča, Yoozquin mayizican, nižaza ayunazcan. Jalla nuž želan, tsjii walja llijñi zquitchiz žoñiqui wejtquiz jeczquichiča. ³¹ Nižaza wejtquiz cjichiča: “Cornelio, Yoozqui am mayizita nonziča. Nižaza amiž t'akjir žoñinacžquiz okztanaca cjuñziča. ³² Jaziqui Jope wajtquin žoñinaca cuchna, Simona zjijcajo. Nižaza niž tsjii tjuuqui Pedro cjitača. Yekja Simonž kjuyquiz alujazi žejlpachača, pajk kot žcati. Nii yekja Simonaqui zkizi koñz langžni žoñičha. Nii Pedruqui tjonžcu, amtanž parlaquiča”. Jalla nuž wejtquiz chiichiča nii anjilaqui. ³³ Jalla nuž nii chiita tawk jaru, apura cuchanchinča am kjuri. Walim tjonchamča. Jaziqui tekzi tjappacha wejrnacqui Yooz Ejpž yujcquiz žejlča. Jaknužt Yoozqui wejrnacalta amquiz cjitčhaja, jalla nii tjappacha nonz pecasuča wejrnacqui.

PEDRUŽ PALJAYTA TAKUNACA

³⁴ Jalla nekztanaqui Pedruqui paljayi kallantichiča, tuž cjican:

—Jaziqui intintazuča. Ultim weraraž, Yoozqui tii muntuquiz žejlñi žoñinaca anaž yekja yekja illillza. ³⁵ Yoozquin rispitznaquiž niiqui, nižaza Yooz kuzcama kamaquiž niiqui, Yoozqui jakzilta čjul wajtchiz žoñžquizimi asiptasača. Anziqui jalla nuž intintazuča. ³⁶ Yooz Ejpqui Israel žoñinacžquiz amigo pajassiča. Nekztan niž zuma kamañ puntu zizkatchičha. Jesucristuž cjen zuma cuntintu kuzziz cjisni atasacha, jalla nii. Jesucristučha čjulquiztanami chekan Jiliriqui, wali azziz. ³⁷ Ančhucqui zumapanž zizza, jaknužt judío yokquiz watčhaja, jalla nii. Primero Juanqui Yooz taku mazmazziča. Nižaza žoñinaca bautissiča. Nekztanaqui Jesucristuqui niž persun Galilea yokquiz obranaca tjeežni kallantichiča. ³⁸ Jesusaqui Nazaret wajtchiz žoñitača. Yooz Ejpqui nižquiz walja Espiritu Santuž azi tjaachiča. Jalla nižtiquiztan ojklaychiča, walinaca paacan, nižaza zajraž tanta žoñinaca liwriican. Jalla nuž paachiča, Yooz Ejpžtan nižtan chicapahaž nuž cjen. ³⁹ Tjapa Jesusaž ojklaytanacami paatanacami cheržcu, jalla nii maznasača wejrnacqui, Judea yokaran ojklaytanacami, nižaza Jerusalén watjaran ojklaytanacami. Wiruñiqui Jesusaqui cruzquiz ch'awctiquiztan

conta ticziča. ⁴⁰ Jalla nuž contiquiztan čhjep majquiztan Yooz Ejpqui Jesusa jacatatskatchiča. Jacatatskatžcu Yoozqui wejtnacaquiz parizizkatchiča. ⁴¹ Jesusaqui parti žoñinacžquiziqui ana parizichiča. Antiz wejtnacaquiz alaja parizichiča. Nižaza jecnacat Yooz Ejp illztčhaja, jalla ninacžquiz parizichiča Jesusaqui. Nižaza wejrnacmi Jesusaž jacatattiquiztan niižtan juntu lulassinča, nižaza kjazmi juntu licassinča. ⁴² Nekztanaqui Yooz Ejpqui tii Jesusapacha wali Juez Jiliržquin utchiča. Juez cjen nii Jesús chawc Jiliri qui žejtñi žoñimi ticzi žoñimi juzjizaquiča. Jalla nii mazmazñijapa wejrnac cuchanžquichiča Jesusaqui. ⁴³ Nižaza tuquitanpacha Yooz taku parliñinacaqui Jesusiž puntuquiztan parlichipanča, tuž cjican: “Jakziltat nii Jesusižquiz tjapa kuztan criyačhaj niiqui ujnacquiztan pertuntaž cjequiča”.

ESPIRITU SANTUZ LUZTA

⁴⁴ Jalla nuž Pedruž chiyan, Espíritu Santuqui tjapa niiž chiita taku nonzñi žoñinacžquiz luzziča. ⁴⁵ Jalla nuž cjen nii Pedružtan tjonchi judío žoñinacaqui ispantichi quirchiča, Espíritu Santuqui tjaatazakaztača ana judío žoñinacžquiziqui. ⁴⁶ Espíritu Santo tanžcu, nii žoñinacaqui yekja ana pajta taku chiichiyatča. Nižaza Yoozquin waljaž alawatča. Jalla nižtiquiztan ispantichi cjissiča nii žejlñi judionacaqui. ⁴⁷ Nekztanaqui Pedruqui cjichiča:

—Wejtnacaquiz Espíritu Santo tjaatača. Nižaza tinacžquiz Espíritu Santo tjaatazazza. Jaziqui tinaca bautista cjisjapa, ¿jec žoñit atajas?

⁴⁸ Jalla nekztanaqui Pedruqui mantichiča, Jesucristuž tjuuquiz tinaca bautista cjeyajo. Nekztanaqui nii žoñinacaqui Pedružquiz rocchiča tsjii kjaž maj ninacžquiz kamt'ajo.

11

PEDRUZ JUDIO ŽOÑINACŽQUIZ MAZTA

¹ Nii Judea yokaran žejlñi illzta apostolonacami, jilanacami, jalla ninacaqui quinto nonchiča, yekja wajtchiz žoñinacaqui Yooz taku catokchiča, jalla nii. ² Pedruqui Jerusalén watja quejpžquichiča. Jalla nuž quejptan parti judío criichinacaqui Pedruž quintra chuchchiča, ³ tuž cjican:

—¿Kjažtiquiztan učhum lii quintra amqui yekja wajtchiz žoñinacžquin tjonzñi ojkchamtajo? ¿Kjažtiquiztan učhum lii quintra ninacžtan lujlchamtajo?

⁴ Nekztanaqui Pedruqui nii parti judionacžquiz quint'ichiča, jaknužt watčhaja primerquiztanpacha Corneliuž puntu, jalla nii. Tuž cjican, quint'ichiča:

⁵ —Wejrqui Jope wajtquin želatuča. Yoozquin mayizican, tsjii chjuužtažoka cherchinča, jalla tižta. Tsjii pajk mantilažtakaz tsewctan chjijwžquichiča. Niiž pajkpic puntuquiztan žcuczintatača. Jakziquiztažlaj wejrqui, jalla neks wejr tirichuc irantižquichiča. ⁶ Jalla nuž irantižquitanaqui zumpacha cherzinča, čhjulut nii kjuyltan žejl, cjican. Jalla nuž wejrqui cherchinča tjapaman pajkpic kjojchchiz animalanaca, k'it animalanacami, zkoranacami, wežlanacami, jalla nuž cherchinča. ⁷ Nii orazakaz tsewctan tsjii žoñž joražtakaz nonzinča. Wejtquin chiižquichiča tuž cjican: “Pedro, tsijtsna. Conžna. Nižaza lujlzna”. ⁸ Wejrzi kjaazinča, tuž cjican: “Wejt Jiliri, nižta anal paasača. Nii punta animala ana luli atasača, am lii quintrača. Jaziqui nižta anal paasača wejrqui”. ⁹ Jalla nuž kjaaztiquiztanaqui nii joraqui wiltazakaz chiižquichiča, tuž cjican: “Yoozqui chiichiča, ‘Zumaž tiiqui lujlžjapa’ cjican. Nii Yooz zuma cjitaqui ana amqui ‘Ana lulasaž’ cjeella. Yooziž chiita taku anam nicz waquiziča, ‘Ana lulasaž. Lii quintrača’ cjicanaqui”. ¹⁰ Jalla nuž čhjep wilita watchiča, nekztanaqui nii mantilaqui waytitatača tsewccucpacha. ¹¹ Nekztanaqui čhjepultan žoñinacaqui weriž alujta kjuyquiz irantižquichiča. Cesarea wajtquiztan cuchantatača wejr kjuri. ¹² Nižaza Espíritu Santuqui wejr mantichiča ninacžtan ana paysnakcan okajo. Nižaza sojtaltan jilanacaqui wejtta chica ojkchiča. Jalla nicju

irantižcu, tjappacha wejrnacqui tsjii zoňž kjuyquiz luzazzinča. ¹³ Nižaza nii kjuychiz zoňiqui wejtnacaquiz quint'ichiča, jaknužt nižž kjuyquiz tsjii anjila chertčhaja, jalla nii. Nii anjila tsijtsi cherchiquičha. Nižaza nii anjilaqui nižžquiz tuž cjichiquičha: “Jope wajtquin zoňinaca cuchanžca, Simona kjawznajo. Nižž tsjii tjuuqui Pedro cjitača. ¹⁴ Jalla niiqui amquiz chiyaquičha, jaknužt ammi nižaza tjapa am familianacami liwriita cječhaja, jalla nuž”. ¹⁵ Nekztanaqui wejrqui ninacžquiz parli kallantitan, Espíritu Santuqui ninacžquiz luzziča, jaknužt tuquiqui učumnacaquiz lutzčhaja, jalla nuž. ¹⁶ Jalla nekztanaqui wejrqui Jesusaž nižž tuquiqui chiita taku cjuňzinča. Jesucristo Jiliriqui cjichiča, “Juanqui kjaztan bautisňipantača. Ančhucqui antis Espíritu Santužtan bautistaž cjequičha”. ¹⁷ Jesucristo Jiliržquiz criichiž cjen Yoozqui učumnacaquiz Espíritu Santo tjaachiča. Nižta iratapacha Yoozqui ninacžquiz Espíritu Santo tjaachiča. Jaziqui wejrqui anal Yooz quintra cjesača. —Nuž quint'ichiča Pedruqui.

¹⁸ Jalla nii quintu nonztiquiztan nii Jerusalén wajtchiz criichinacaqui ana iya chutchiča. Nužquiz ch'ujquichiča. Yoozquin alawazziča, tuž cjican:

—Nižazakaz yekja wajtchiz zoňinacaqui persun ujnaca pajžcu, nižaza persun kuznaca campiižcu, jalla nekztan ninacaqui persun ujnacquiztan pertuntazakaz cjequičha. Nižaza wiňaya Yooztan kamaquičha.

CRIICHI ZOŇINACA WICHANZI

¹⁹ Esteban conžcuqui, yekja Yoozquin criichinaca zakaz walja tanzquin cjissiča. Jalla nuž cjen criichinacaqui yekja watjanacquin atipassiča. Fenicia, Chipre, Antioquía, jalla nii yokanac kjutňi wichanziča. Jalla nicju liwriiňi Yooz takunaca parličiča. Judío zoňinacžquiz alaja parličiča, ana yekja zoňinacžquiziqui. ²⁰ Yekjapa criichi jilanacaqui Chipre yokquiztan nižaza Cirene yokquiztan ojkchiča. Nekztanaqui nii yokanacquiztan Antioquía watja irantichiča. Nekztan Antioquía wajtquin yekjapa criichinacaqui ana judío zoňinacžquiz parlichizakazza Liwriiňi Jesucristo Jilirž puntu takunacquiztan. ²¹ Jesucristo Jilirž aziquiqui ninacžquiztača. Nižaza nii parlitiquiztanaqui walja zoňinacaqui tuquita cuzturumpinaca jaytižcu, Jesucristo Jiliržquin tjapa kuztan criichiča.

²² Nekztanaqui Jerusalén iclizziz criichinacaqui nii quintu nonchiča. Jalla nii quintu nonžcu, Bernabé cjita zoňi cuchanchiča Antioquía watja. ²³ Jalla nicju irantižcu, Bernabequi cherchiča, jaknužt Yoozqui nekž žejlňi criichinacžquiz okztčhaja, jalla nii. Nii criichinacaqui walja cuntintutača. Jaziqui Bernabequi tjappachquiz chiižinchiča, tuž cjican:

—Yoozquin criichinaca, zuma tjapa kuztan Yooz jiczquiz kamaquičha.

²⁴ Nižaza Bernabequi wali zuma zoňitača. Niiqui Espíritu Santužtan tsjii kuzziztača. Nižaza Yoozquin tjapa kuzziztača. Jalla nuž zuma kamcan walja zoňinaca Yoozquin macjatskatžquichiča Bernabequi.

²⁵ Jalla nekztanaqui Bernabequi Tarso watja ojkchiča Saulo kjuri. Saulo wajtžcu Antioquía chjitchiča. ²⁶ Jalla nicju tsjii wata intiru criichinacžtan žejlchiča. Tama zoňinacžquiz Yooz taku tjaajinchiča. Antioquía wajtquiziqui criichinacaqui cristiano tjuuchiz cjissiča. Tuquiqui nižta tjuuchiz ana želatča.

²⁷ Jalla nii timpuqui tsjii kjažultan Yooz taku parliňi zoňinacaqui Jerusalén wajtquiztan Antioquía ojkchiča. ²⁸ Tsjiiqui Agabo cjitatača. Niiqui nii ajczňi criichinacž taypiquiz tsijtsiča. Tsijtscan Yooz Espíritu Santuqui nii Agabo chiikatchiča, tuž cjican:

—Tjapa tii yokquiz wali čhjer mach'a želaquičha.

Jalla tižta watchiča, Claudio cjita chawc jilirž mantiz timpuqui. ²⁹ Jalla nižtiquiztan nii Antioquía wajtchiz criichinacaqui acuerdo luzziča Judea wajtchiz jilanacžquin tsjii yanapňi cuchanzjapa. Zapa mayniquiqui jaknužt onanchucažlaja jalla nuž onanchiča,

nii Judea wajtchiz criichi jilanacžquin yanapzjapa. ³⁰ Nižaza nii onantanaca apaychiča Judea wajtchiz icliz jilirinacžquin. Bernabežtan Saulužtan nii apayanacaqui chjitchiča.

12

JACOBO CJITA APOSTOL CONTACHA

¹ Jalla nii timpu Herodes cjita chawc jiliriqiu yekjap Yoozquin criichi žoñinaca tanchiča. ² Nižaza Herodesqui Jacobo conkatchiča pajk cuchillžtan. Jacobqui Juanž jilatača. ³ Jalla nuž contiquiztanaqui judío žoñinacaqui muzpa chipchipchiča. Jalla nuž nayžcu Herodesqui Pedro preso tanchizakazza. Jalla nii oraqui ana liwaturchiz t'anta lujlz pjištatača. ⁴ Pedro preso tantiquiztan, carsilquiz chawctatača. Carsilquiz pajkpic t'ak zultatunaca wijilni uchtatača. Zapa t'akaqui pajkpic zultatuchiztača. Pascua pjišta pastanalla Herodesqui Pedro jwes pinsichiča, nii Jerusalén wajtchiz žoñinacžquiz tjeezjapa. ⁵ Nuž Pedruqui tirakaz carsilquiz chawcta želatča, zultatuž cwitita. Nii parti Yoozquin criichi jilana cullaquinaca nižtajapa walja tjapa kuztan Yoozquin mayizatča.

PEDRO CARSILQUIZTAN LIWRIITA

⁶ Jaka tažuqui Herodesqui Pedro jwes pecatča žoñinacžquiz tjeezjapa. Ima jwesani nii ween Pedruqui tjajatča, carinžtan čejlta pucultan zultatž taypiguiz. Yekja zultatunacaqui carsil zanquiz wijilatča. ⁷ Jalla nii weenpacha tiripintit Yooz anjilaqui tjonchiča. Nižaza nii carsil kjuyltan muzpa waljaž kjančiča. Nekztanaqui nii anjilaqui Pedruž latuquiztan lanziča. Nuž lanžcu tjaji wajtskatchiča. Nekztanaqui Pedružquiz paljaychiča:

—Uri žaažna, —cjican.

Jalla nii orapacha Pedruž kjara čejlta carinaqui jutztoka tjojtsiča. ⁸ Nižaza nii anjilaqui cjichiča:

—Cinturuna zumpacha yajkzna. Nižaza am čhjata čhjatzna.

Jalla nuž Pedruž paan, nii anjilaqui cjichiča:

—Am irs irsna. Wejt wirquiz apžca.

⁹ Nekztanaqui Pedruqui anjilž wirquizpacha ulančiča carsilquiztan. Nii ora Pedruqui werara ana werara, ana zuma zizi atchiča. “Chjuuznoka wejrqui” cjican pinsatča. ¹⁰ Jalla nekztanaqui primera wijilni zultatu watchiča. Nekztanaqui nii jaru wijilni zultatu watchizakazza. Nekztanaqui carsil zanquin irantichiča. Nekztan carsil jir chawjczqui juttoka cjetsiča. Jalla nekztanaqui callquinpacha ulančiča, nižaza ojkičiča. Jalla nuž cjen yekja callquin zina ectača. Anjilaqui nužquiz juttokaz katchiča. ¹¹ Pedruqui nekztan zumpacha naaziča, carsilquiztan liwriita, nii. Nekztanaqui cjichiča:

—Ultim werara liwriitaž wejrqui. Anal chjuuznukalala. Wejt Yooz Ejp Jiliriqiu niž anjila cuchanžquichiča wejr liwriizjapa Herodes kjarquiztan, nižaza nii anawali paaz pecni judío žoñinacž kjarquiztan.

¹² Jalla nuž pinsican, Pedruqui María kjuya ojkičiča. Naa Mariiqui Juanž maatača. Juanž tsjii tjuuqui Marcos cjitazakaztača. Jalla naža kjuyquin walja Yoozquin criichi žoñinacaqui ajczitača, nii ora Yoozquin mayizatča. ¹³ Pedruž kjuy patio zana t'okt'okan, tsjaa tur cullaqui Rode cjiti ulanžquichinča, ject tjonchi, cjican. ¹⁴ Pedruž jora čhajzcu, ancha cuntintu zajtchinča partinacžquin mazni, Pedruča tjonchi, cjican. Tjatzintača, nii patio zana cjetzinz. ¹⁵ Nii quintu nonžcu, criichi žoñinacaqui cjichiča:

—jAmqui lucuratačma!

Jalla nuž chiyan, naaqui werarapanča cjichinča. Nii partinacazti cjichiča:

—Anaž nii cjesača. Niiž animužlani anjilažlaj.

¹⁶ Pedruzti tira zanquiz t'okžinchiča. Nekztan chawjcz cjetžinchiča. Pedro cheržcu, walja tsucchi cjissiča. ¹⁷ Pero Pedruqui kjaržtan siñala utchiča nii ajczi žoñinaca ch'uj cjeajo. Jalla nekztanaqui Pedruqui quint'ichiča, jaknužt Yoozqui nii carsilquiztan liwriitchaja, jalla nii. Nižaza cjichiča:

—Ančhucqui nužzakaz quint'aquiča Jacob jilžquin nižaza parti criichinacžquin. Wejr okaž, —cjichiča.

Jalla nekztanaqui Pedruqui ulanchiča, yekja kjutñi ojkzjapa.

¹⁸ Tjuñiž tewjctanalla, Pedro ana žejlñi cheržcuqui, nii wijilñi zultatunacaqui ancha tsucchiča, nižaza kuz turwayskatchiča. Pedruqui jaknužt ulantčhaja, jalla nii ana wira jaknuž zizi atchiča. ¹⁹ Nekztanaqui Herodesqui Pedro kjuri cuchanchiča. Ana wachi atchiča. Jalla nekztanaqui Herodesqui nii wijilñi zultatunacžquiz zumpacha pewcpewczicha. Jalla nuž pewc pewczcu, nii zultatunaca conajo mantichiča. Jalla niž wiruñ Herodesqui Judea yokquiztan ojkchiča, Cesarea wajtquin želi.

HERODES TICZICHA

²⁰ Herodesqui žawjchiča Tiro Sidón wajtchiz žoñinacž quintra. Jalla nižtiquiztanaqui ninacaqui acuerdo palt'ichiča Herodes yujcquiz prisintisjapa. Nii Tiro Sidón watjanacchiz žoñinacaqui Herodes tjaata čheržtan kamñitakalča. Nižaza tsjii Blasto cjita žoñi želatča. Niiqui Herodes secretariotača. Jalla nii žoñinacaqui Blasto cjita secretario roct'ichiča ninacžta favora tjurt'izinajo, Herodes ana quintra cjeajo. ²¹ Herodesqui tsjii tjuñi citchiča ninaca nekzi prisinti cjeajo. Jalla nii cita tjuñquiziqui Herodesqui niž wali jilir zquti cujtsiča audiencia watzjapa. Jalla nuž zquti cujtžcu, niž mantiñi sillquin julziča. Nekztanaqui tsjii kjaž takunaca chiichiča. ²² Jalla nuž chiitiquiztanaqui nii nonzñi žoñinacaqui kjawi kallantichiča, tuž cjican:

—Tii chiiñi žoñiqui anača ina žoñi. ¡Antis yoozpanča!

²³ Jalla nuž kjawtiquiztan Herodesqui cuntintutača, nii žoñinacž kjawta taku ana nicz pecatča, “Anača wejrqui Yooztqui” cjicanaqui. Ana werar Yooz Ejpžquin honora tjaachiča. Jalla nižtiquiztan nii orapacha Yooz Ejp Jiliriqui niž anjila cuchanžquichiča, Herodes chawc laa cjisnajo. Jalla nekztanaqui nuž laacjizcu Herodesqui lak'už liwj mirta ticziča.

²⁴ Pero nii liwriiñi Yooz takuqui tjapa kjutñi parlita cjissiča. Nekztanaqui tsjan tsjan žoñinacaqui tjapa kuztan nii parlita Yooz taku criichiča.

²⁵ Bernabežtan Saulužtan nii pucultanaqui apayta onantanaca intirjizcu, Jerusalén wajtquiztan Antioquía quejpchiča. Nižaza Juan chjichcu ojkchiča. Juanqui niž tsjii tjuuqui Marcos cjitazakaztača.

13

BERNABEZTAN SAULUŽTAN CUCHANTA

¹ Antioquía wajtchiz Yoozquin criichi žoñinacžquiztan Yooz puntu tjaajiñinaca, nižaza Yooz taku chiiñi profetanaca želatča. Jalla tinacatača: Bernabé, Saulo, Simón (Negro cjitazakaztača), Lucio (Cirene wajtchiz žoñitača), nižaza Manaén (niiqui junto pajkchiča Herodestan. Herodesqui Galilea kjuttan mantiñitača). ² Tsjii nooj Yoozquin alawazjapa ajcziča, nižaza nii ora ayunasatkalča. Jalla nuž cjen Espiritu Santuqui ninacžquiz cjichiča:

—Ančhucqui Bernabé nižaza Saulo yekja t'akžina, weriž munta trabajo paañijapa.

³ Jalla nekztanaqui Yoozquin mayizizcu, nižaza ayunascu, nii Yoozquin criichinacaqui Bernabežtan Saulužtan ninacž juntuñ kjaržtan lanziča. Nekztanaqui nii pucultanaqui cuchanchiča, Yooz trabajo trabajžcajo.

BERNABEZTAN SAULUŽTAN CHIPRE YOKQUIN OJKTA

⁴ Nekztanaqui Espiritu Santuž cuchanžquitan Bernabežtan Saulužtan ojkchiča Se-leucia cjita watja. Jalla nicju warcu zalchiča Chipre cjita yoka ojkzjapa. ⁵ Jalla nicju

irantižcu Salamina cjita watja luzziča. Jalla nicju judionacž ajcz kjuyanacquiz Yooz taku parli kallantichiča. Juan Marcos ojkchizakazza ninaca yanapi. ⁶ Tjapa nii Chipre cjita yokaran ojklaychiča. Nižtami Pafos cjita watja irantichiča. Jalla nicju tsjii judío zoñžtan zalchiča. Nii zoñiqui Barjesús cjitatača. Nii zoñiqui laykatakálča. Nižaza toscara chiiñitakálča, “Wejrqui Yooz taku chiichiyuča” cjiñitakálča. ⁷ Jalla nii layka zoñiqui chawc jiliri Sergio Paulo cjita nižtan chicatakálča. Jalla nii jiliri qui cusa zizni zoñitača. Nii zoñiqui Yooz taku nonz pecatča. Jalla nižtiquiztan Bernabežtan Saulužtan kjawskati cuchanchiča. ⁸ Nii layka zoñiqui ninacž quintra chiichiča, nii jiliri qui ana Yooz taku nonznajo, nižaza Yoozquin ana kuzziz cjeyajo. Nii layka zoñž tsjii tjuuqui Elimas cjitazakaztača. ⁹ Nižaza Sauluž tsjii tjuuqui Pablo cjitazakaztača. Nii Pabluqui Espiritu Santuž irpitapantača. Nii layka zoñž Yooz tawk quintra chiitiquiztan, Pabluqui nii zoñž kjutni zumpacha cherziča, ¹⁰ tuž cjican:

—Amqui anawalimča. Incallñamča. Amqui zajriž maetimča. Nižaza Yooz kuz quintramča. Amqui Yooz Ejpž taku tsjii kjutni intintiskatz pecñampanča. ¿Kjažtiquiztan nižta amjo? ¹¹ Jaziqui Yooz Ejp Jiliri qui am casticaquiča. Zuram cjequiča. Tsjii kjaž maj tii tjuñ sii anam cheraquiča.

Jalla nii orapacha zura cjissiča, zumchiquizpan. Ana zinta cheri atžcu, nii layka zoñiqui tsjii zoñi kjurchiča niž kjarcu tanžcu chjichñijapa. ¹² Jalla nižta cheržcu, nii chawc jiliri qui Yoozquin criichiča. Yooz taku puntu tjaajintiquiztan walja ispantichi quirchiča nii jiliri qui.

ANTIOQUIA OJKTA

¹³ Jalla nekztanaqui Pabluqui niž mazinacžtan warcu zalchiča Pafos wajtquiztan ojkzjapa. Nekztan Perge cjita watja irantichiča. Perge watjaqui Panfilia yokquintača. Nekztan Juanqui ninaca ecchiča, Jerusalén watja quejppžquichiča. ¹⁴ Nekztanaqui ninacaqui Pergequiztan watchiča Antioquia watja. Antioquia watjaqui Pisidia yokquintača. Jalla nicju tsjii jeejz tjuñquiz luzziča tsjii judionacž ajcz kjuyquiz. Nekztanaqui luzcu, julziča. ¹⁵ Jalla nuž želan cjiirta Yooz tawk liwruqui liitatača, Moisés cjiirta Yooz takumi, nižaza Yooz cuntiquiztan chiiñi profetanacž cjiirta takumi, jalla nii liitatača. Jalla nuž ližcu ajcz kjuy jilirinacaqui Bernabežquiz Pablužquiz chiyajo nuž cjichiča, tuž cjican:

—Jilanaca, ančhucalta tsjii zuma taku želanaqui, anzpachaž chiya.

¹⁶ Nekztanaqui Pabluqui tsijsiča. Nižaza kjara waytižcu ch'uj cjiskatchiča. Jalla nuž ch'uju želan, paljaychiča tuž cjican:

—Israel wajtchiz žoñinaca, nonžna. Nižaza werar Yooz rispiti žoñinaca, nonžna. ¹⁷ Israel wajtchiz žoñinacž Yoozza werar Yoozqui. Jalla nii Yoozqui učum tuquita atchi ejpnaca illziča nižquin sirwajo. Nii timpuquin Egipto yokquin tirapan kamchiča yekja wajtchiz žoñinacažtakaz. Jalla nižta želanami Yoozqui walja mirkatchiča. Wiruñiqui Yooz Ejpqui niž azi tjeezcan jwezquichiča nii yokquiztan. ¹⁸ Pusi tunc watanaca ch'ekti yokaran ojklayan, Yoozqui ninacž anawali kamzquiztan awantichiča. ¹⁹ Nii timpupacha pakallak nacionanacaqui Canaán yokquin žejlñitača. Jalla tjappacha nii yokquiz žejlñinaca tjatanchiča Yoozqui, nižaza ninacž yoka tjaachiča učum tuquita atchi ejpnacžquiz, tsjii irinsažtakaz. ²⁰ Nekztanaqui pusi patac pjijska tuncan watanaca juezanaca utchiča učum ejpnacžquiz mantiñijapa, Samuelž timpu irantisquizcama. Samuelqui Yooz cuntiquiztan chiiñi profetatača. ²¹ Jalla nii Samuelž timpuquiz učum ejpnacaqui tsjii pajk jiliri maychiča ninaca irpiñijapa. Jalla nuž maytiquiztan Yoozqui Saúl illziča ninaca mantiñijapa. Nii Saúlqui Cis majchtača, nižaza Benjamín t'akquiztantača. Nii Saúlqui pusi tunc watajapa mantiñitača. ²² Nekztanaqui Yoozqui niž puestuquiztan Saúl jwessiča. Jalla nekztanaqui nii rey puestuquin David utchiča. Davidž puntuquiztan Yoozpachača tuž cjichiqui: “Wejrqui tii David cjita zoñi nayuča Isaíž majchča. Tii zoñž cjen ancha cuntintutča.

Wejt kuzcamapanikaz kamñipanča tiiqui”. Jalla nuž cjichiča Yoozqui. ²³ Tsji Davidžquiztan majchmaati ojkñiqui Jesusa cjitača. Tuquiqui Yoozqui taku ecchiča Israel wajtchiz žoñinaca liwriizjapa. Jalla nii taku cumplisjapa, Yoozqui tii Jesusa cuchanzquichiča Israel žoñinaczquiz. ²⁴ Ima Jesusaž Yooz langz kalltan, Juanqui tjapa Israel žoñinaczquiz parliñitača, tuž cjican: “Ančhucqui persun ujnaca pajžcu, kuznacaž campiya, nekztan bautistaž cjesača”. ²⁵ Juanž ticz tjuñi žcatžinzcan, Juanqui cjichiča: “Ančhucqui jaknužt wejt puntuquiztan pinsiçhaja, niiqui anača niit wejrqui. Wejt wirquin tjonča tsjiiqui, wejtquiztan juc'ant jiliriča. Nii atintizjapa, anal waquizuča, nižaza wejrqui inakaztča.”

²⁶ Jilanaca, Abrahamž majchmaatinaca, nižaza Yooz rispitsñinaca, ančhucqui nonžna. Ančhucaltajapaž tii liwriiñi Yooz taku žejlča. ²⁷ Jalla nii Jerusalén wajtquiz kamñi žoñinacami, nižaza niž jilirinacami, jecçhalaja Jesusaqui, nii ana zizatča. Zapa jeež tjuñquiz judionacz ajcz kjuyquin tuquita profetanacz cijjrta taku liiñipanča. Jalla nuž liyanami nii taku anaž intintazñipantača. Nii žoñinacapachača tuquita Yooz taku cumpliskatchiqui, Jesusa conta cjiskatchiča, nuž. ²⁸ Nii Jesusižquiz ana çhjul ujmi watchiča, nii conzjapaqui. Jalla nuž cjenami ninacaqui Pilato chawc jiliržquiztan maychiča, nii Jesusa conzjapa. ²⁹ Nekztanaqui Jesusiž puntuquiztan jaknužt tuquitanpacha Yooz tawk liwruquiz cijjrtatažlaja, jalla tjapa nii cijjrta takunaca cumplissiča. Nii taku cumplistiquiztan Jesusiž curpu cruzquiztan apakchiča. Nekztanaqui niž curpu tjattatača. ³⁰ Yooz Ejpzti Jesusa ticziquiztan jacatatskatchiča. ³¹ Nekztanaqui tsji kjaž majquiztan Jesusaqui niž mazinaczquiz tjontjonziča. Niiž mazinacaqui nižtan chica ojkchiča Galilea yokquiztan Jerusalén watja. Nižaza ninacaqui anziqiu žoñinaczquiz niž puntuquiztan tiraž parliča.

³² Jaziqui Yoozqui učum tuquita atchi ejpnaczquiz taku ecchiča. Wejrnacqui nii cumplista takunaca zjicchinča ančhucaquiz mazjapa. Jalla nii zuma mazta ančhucaquiz parluča. Yoozqui učum ejpnaczquiz taku ecchiča. ³³ Učumqui nii tuquita atchi ejpnaczquiztan tjonchinča. Učumnacalta Yoozqui niž ecta taku cumplissiča, Jesusa jacatatskatchiqui, nii. Nižaza nižtapacha segundo salmuquiz cijjrtatača tuž cjican: “Amqui wejt maatiča. Tonj tjuñi žejtkatchinča”. ³⁴ Nižaza Yooz Ejpqui niž jacatatz puntuquiztan chiichiča, tuž cjican: “Ticziquiztan am curpu jacatatskatača, ana wira sipulturquiz mojkzjapa”. Jalla nii puntuquiztan chiča cijjrta Yooz takuqui, tuž cjican: “Yoozqui Davidžquiz taku ecchiča, jalla nii tawk jaru ančhucaquiz zuma favora paasača Yoozqui”. ³⁵ Jalla nužpan chiča tsji salmuquiziqui, tuž cjican: “Am zuma sirwiñiž curpu ana ecta cjesača mokajo”. ³⁶ Jalla nuž werarača. Davidqui niž timpu žejlñi žoñinaczquiz yanapchiča, jaknužt Yooz mantiçhaja, jalla niicama. Nekztanaqui Davidqui ticziča niž ejpnaca irata. Nekztan niž ticzi curpu tjattiquiztan mojkchiča. ³⁷ Jesucristuzti Yooziž jacatatskatchiča. Niiž curpužti ana mojkchiča. ³⁸ Jilanaca, ančhucqui tuž ziz waquiziča. Jesusiž cjen ujnaca pertuntaž cjesača. Jalla nii zuma taku ančhucaquiz parluča. ³⁹ Moisés mantita lii jaru kamcanami, ana pertunta cjisni atča. Jesusižquiz macjatchi cjenacqui jalla nižtakaz tjapa ujnacami pertuntaž cjesača. ⁴⁰ Jaziqui ančhucqui cwit'aza, ana nii tuquita cijjrta casticu sufrisjapa. Tuquitan Yooz taku parliñi profetanacaqui cijjrchiča, tuž cjican:

⁴¹ “Nonžna, Yooztan quintražñinaca, azzucaž ančhucqui, nižaza çhatkatchucaž ančhucqui. Wejrqui Yooz Ejpčča. Ančhuca kamz timpuquiz wali pajk obranaca paachinča. Jalla nuž ančhucaquiz quint'ichi cjenami ančhucqui ana criyasača. Jalla nižtiquiztan ispantichi cjisna, nižaza casticta cjequiča, ančhucqui Yooz quintra tjasñinaca”.

⁴² Nuž chiižcu Pabluqui niž mazinacztan judionacz ajcz kjuyquiztan ulanchiča. Yekjap ana judionacz ejpçhiz žoñinaca želatča. Jalla ninacaqui roct'azziča, tuž cjican: —Tii jar jeež tjuñquiz tii puntunacquiztan wejtnacaquiz wilta tjaaznalla.

⁴³ Nii ajcz kjuyquiz nii cultu žeržcu walja judío žoñinaca, nižaza judiož cuzturumpi paañinaca, jalla ninacaqui Pablužtan Bernabežtan chica apzičha. Nii pucultanaqui zuma taku tjaachičha, tuž cjican:

—Ančhucqui Yoozquin tjapa kuztanž cjee. Nižaza tjurt'iñi kuzziz cjee.

⁴⁴ Jalla nii wiruñta jeejz tjuñquiziqui joz tjapa nii wajtchiz žoñinacaqui ajczičha Yooz taku nonzjapa. ⁴⁵ Jalla nuž ajczi cheržcu, nii judío žoñinacaqui iñizichičha. Nekztanaqui Pabluž quintra chiichičha, niž taku ana walkatzjapa. Nižaza Pablo iñarchičha. ⁴⁶ Nekztanaqui Pablužtan Bernabežtan ana ekscu chiichičha, tuž cjican:

—Ančhucqui judío žoñinacžhucčha. Nižtiquiztan ančhucacquiz primeraqui tii liwriiñi Yooz taku chiistančha. Ančhuczi tii Yooz taku anaž nonz pecčha. Nižaza Yooziž tjaata wiñaya žeti anaž risiwz pecčha, jalla nuž tantiichinčhucčha ančhucqui. Jalla nižtiquiztan anzičha ana judío ejpčhiz žoñinacžquiz tii Yooz taku paljayačha. ⁴⁷ Jalla nuž mantichičha Yooz Ejp Jiliričha, tuž cjican:

“Wejrqui ančhucacquiz utchinčha, tjapa nacionanacquin žoñinacžquiz wejt puntu kjanzt'ajo. Ančhucž cjen tjapa kjuttan tii muntuquiz yok tjiiquin kamñi žoñinacami liwriitaž cjequičha”.

⁴⁸ Jalla nuž nonžcu, nii ana judío ejpčhiz žoñinacaqui ancha chipchičha. Nižaza Yooz tawk puntuquiztan, tuž cjichičha: “Tii Yooz takuqui zumapančha”. Jakziltat arajpachquin wiñaya kamzjapa Yoozqui illzaja, tjapa ninacaqui nii parlita Yooz taku criichičha. ⁴⁹ Tjapa yokaran Jesucristo Jilirž puntuqui parlitatačha. ⁵⁰ Judío žoñinaczi quintra aptazzičha. Nekztan ninacaqui tsjii kjaž rispitta judío cuzturumpi paañi maatakanacžtan, nižaza tsjii kjaž wali zuma rispitta wajt jilirinacžtan palt'ichičha. Nii judío žoñinacž cjen ninacaqui Pabluž nižaza Bernabež quintra aptazzizakazza, nii yokquiztan chjatkatzcama. ⁵¹ Jalla nižtiquiztan Pablužtan Bernabežtan ninacž kjojchquiztan zcatchi pulpu tsajtsičha. Jalla nii tsajtstaqui tsjii siñalažtakaztačha nii wajtchiz žoñinacž quinrajapa. Nii yokquiztan ulanžcu, Iconio cjita watja ojkchičha. ⁵² Pero nii Yooz taku catokñi žoñinacaqui ancha cuntintutačha. Nižaza Espiritu Santuž irpitapanž cjissičha.

14

ICONIO WATJA OJKTA

¹ Iconio cjita wajtquin kamcan Pablužtan Bernabežtan luzzičha nii judionacž ajcz kjuyquin. Nekztan Jesucristuž puntuquiztan parlitiquiztan, walja judío žoñinacžtan, nižaza ana judío žoñinacžtan, walja ninacaqui Yoozquin criichičha. ² Pero nii ana criichi judío žoñinaczi ana criiz pecchipantačha. Nekztan ninacaqui parti žoñinaca Yoozquin criichinacž quintra aptazzičha, nižaza criichinacž quintra pinsiskatchičha, “Nii Yoozquin criichi žoñinacaqui anawalipančha” cjicanaqui. ³ Jalla nižtiquiztan Pablužtan Bernabežtan ažk tjuñi kamchičha nii wajtquin. Nižaza zuma tjurt'iñi kuzziz paljaychičha. Nižaza Jesucristo Jiliržquin tjapa kuzziztačha. Jalla nižtiquiztan Jesucristuqui azi tjaachičha, siñalanacami milajrunacami paajo. Jalla nuž paatiquiztan kjanapacha tježtatačha, Yooz okžni takuqui weraračha, jalla nii. ⁴ Nii wajtchiz žoñinacaqui pizc partičha t'akzičha. Parti žoñinaczi judío žoñinacžquin apuychičha. Parti žoñinaczi apostolonacžquin apuychičha. ⁵ Jalla nekztanaqui judío žoñinacaqui parti žoñinacžtan, nižaza nii wajt jilirinacžtan, tsjii parla asiptichičha Pablo Bernabé ch'aanizjapa, nižaza ninaca maztan čhajczjapa. ⁶ Pablužtan Bernabežtan jalla nii quintu zizcu, atipassičha. Listra wajt kjutñi ojkchičha. Nižaza Derbe wajt kjutñi ojkchizakazza. Nii pizc watjanacaqui Licaonia cjita yokquintačha. ⁷ Tjapa nii Licaonia yokaran zuma liwriiñi Yooz taku parličhičha.

PABLO MAZTAN ČHAJCTA

⁸ Nii Listra wajtquin tsjii zuch zoñi želatča. Majttiquiztanpacha nižtapantača, wira ana ojklayñitača. Jalla nicju julzi želatča. ⁹ Nii zuch zoñiqui Pabluž chiita taku nonziča. Nii zoñiqui “Pabluqui wejr čhjetnasaž jaz” cjican pinsichiča. Nižaza Pabluqui niiž kuzquiz naychiča, Yoozquin tjapa kuzziz cjeta, jalla nii. ¹⁰ Jalla nižtiquiztan Pabluqui niižquiz zuma chekžcu, altu joržtan chiižinchiča, tuž cjican:

—Sok'opacha tsijtsna, am persun kjojchtan.

Jalla nižta chiitiquiztanaqui nii zuch zoñiqui tsjii layzcu tsijtsiča, nekztan ojklayi kallantichiča. ¹¹ Jalla nii Pabluž paata cheržcu, zoñinacaqui walja kjawi kallantichiča. Licaonia tawkquiztan kjawchiča tuž cjican:

—Yooznacaqui zoñižtakaz tsewctan chjijwžquichiča učumnacaquiz.

¹² Nii zoñinacaqui cjetča, Bernabequi Júpiter cjita yoozza. Pabluqui parliñipantača, jalla nuž cjen nii zoñinacaqui cjichiča, Pabluqui Mercurio cjita yoozza. ¹³ Wajt tjiuquin Júpiter yooz timpluquiz želatča. Nii timplu fabriqueruqui wac turunaca nižaza pjajkjallanaca zjicchiča, wajt zanquiz, jalla nekz. Nii fabriqueržtan nii wajtchiz zoñinacžtan Pablužquiz Bernabežquiz sirwiz pecatča Yooztakaz. Wac turunacžtan wilana ljokt'iz pecatča. ¹⁴ Nekztanaqui Pablužtan Bernabežtan jalla ninacaqui nižta paa-awc cjen naaziča. Jalla nuž naažcu persun zquti wjajrsiča, anal nii pecuča cjican. Nižaza nii zoñinacž taypiquin kjawcan luzcu, altu joržtan chiichiča, tuž cjican:

¹⁵ —Zoñinaca, ¿kjažtiquiztan wejtnacaltajapa tižta paajo? Wejrnacqui ančuca irata zoñizakaztča. Ančucqui jalla tižta paaz cuzturumpinaca jaytiz waquiziča. In-apanikazza tii ančuc cuzturumpinacaqui. Werar žejtñi Yoozza tjapa kuztanqui sirwizqui. Jalla nuž cjican ančucaquiz mazñi tjonchinča. Nii werar Yoozqui paachiča arajpacha, yokanaca, kotanaca, nižaza tjapa žejlñinaca paachiča. ¹⁶ Tuqui timpuqui zoñinacaqui persun kuzcama ojklayñitača. Jalla nuž ojklayan Yoozqui ana kjaž cjiñitača. ¹⁷ Yoozqui chijñi apayžquiča, zuma zkala pookajo. Nižaza Yooz cjen wali čhjeri žejlča, učumnaca lujlžjapami, nižaza cuntintu kamžjapami. Jalla nuž zumanaca tjaača Yoozqui. Nižtiquiztan zoñinacaqui Yooz pajz waquiziča.

¹⁸ Jalla nuž chiyanami nii wajtchiz zoñinacaqui tira wilana conawkkaz cjetča, Pablužquiz Bernabežquiz sirwizjapa. Ch'aman tii custurumpinacquiztan apatatskatchiča. Ultimquiziqui nižtami ana wilana conchiča.

¹⁹ Jalla nekztanaqui tsjii kjaž judionacaqui tjonchiča Antioquía wajtquiztan, nižaza Iconio wajtquiztan. Jalla nii tjonchi zoñinacaqui nii wajtchiz zoñinacžquiz kazzinchiča Pabluž quintra. Nekztanaqui maztan Pablo muzpa čhajcchiča. Nekztan nii čhajcni zoñinacaqui, “Ticziča” cjican Pablo wajtž tjiya joochiča. ²⁰ Wajtž tjiuquin ectaž cjen jalla nekzi criichinacaqui ajcziča Pabluž muytata. Jalla nuž želan, Pabluqui žaaziča. Nekztan wajtquin wilta luzziča. Nekztanaqui jaka tažuqui Bernabežtan Pablužtan ojkičiča Derbe cjita wajt kjutñi.

²¹ Jalla nicju zuma liwriiñi Yooz taku paljaychiča. Jalla nuž paljayan walja zoñinacaqui Yooz taku criichiča. Nekztanaqui Listra Iconio Antioquía nii watjanac kjutñi quejpchiča. ²² Jalla nii watjanacquin Pablužtan Bernabežtan Yoozquin criichi zoñinaca tjurt'iñi kuzziz cjisjapa walja chiižinchiča, tuž cjican:

—Yoozquin kuzzizpankaz tira kamaquiča. Yooz mantuquiz kamchiž cjen, tii mantuquiz ancha sufrispanča učumnacaqui.

²³ Nižaza zapa iclizquin jilirinaca nombrichiča. Nekztanaqui Yoozquin mayizizcu ayunazcu Pabluqui nii nombritanaca Yoozquin cumpjiichiča. Nii nombrita jilirinacaqui Yoozquin tjapa kuzziztača.

PABLUŽTAN BERNABEŽTAN ANTIOQUIA QUEJPCHICHA

²⁴ Jalla nekztanaqui Pabluqui Bernabežtan Pisidia cjita yokaran watchiča. Nekztanaqui Panfilia cjita yokquin irantichiča. ²⁵ Jalla nicju Perge wajtquin Yooz taku paljaychiča. Nekztanaqui Atalia cjita wajt kjutñi ojkičiča. ²⁶ Jalla nicju warcu

zalchiča, Antioquía ojkzjapa. Tuquiqui ima okan, Antioquía wajtchiz criichinacaqui Pablužtan Bernabežtan, nii pucultan Yoozquin cumpjiichiča Yooz taku paljayajo. Jalla nuž Yooz taku paljayz trabajo žeržcu, Antioquía watja quejpchiča. ²⁷ Jalla nicju irantižcu, Pabluqui Bernabežtan nii wajtchiz criichinaca juntaskatchiča. Nekztan nii criichinacžquiz quint'ichiča, tjapa Yooz aztan paatanaca. Nižaza quint'ichiča, jaknužt yekja wajtchiz žoñinacaqui Yoozquin criichiča; nižaza Yooz jiczquiz luzziča. ²⁸ Nižaza ažk tjuñinaca Pablužtan Bernabežtan nicju željchiča criichinacžtan.

15

JERUSALENQUIN AJCZTA PUNTU

¹ Jalla nii timpuqui tsjii kjaž žoñinacaqui Judeaquiztan Antioquía ojkchiča. Jalla nicju ninacaqui Yoozquin criichinacžquin tjaajñi kallantichiča, tuž cjican:

—Moisés mantita cuzturumpinaca paastanča, liwriita cjisjapa.

² Pablužtan Bernabežtan nižta tjaajñi žoñinacžtan walja ch'ayi ch'ayi parličiča nii cuzturumpi paaz puntuquiztan. Ultimquiziqui Pablužtan Bernabežtan yekjap criichinacžtan nombrita cjissiča, Jerusalén watja ojkzjapa. Jalla nicju nii parlita puntuquiztan wilita parlaquiča apostolonacžtan nižaza icliz jilirinacžtan.

³ Jalla nijjapa nii Antioquía criichinacaqui ninaca cuchanchiča. Jalla nuž ojkcan, Fenicia yokaran Samaria yokaran watchiča. Jalla nuž wajtcan Pablužtan Bernabežtan quint'ichiča, jaknužt yekja nacionchiz žoñinacaqui ninacž tuqita cuzturumpinaca jaytičhaja, nižaza jaknužt Yoozquin kuzziz cjistčhaja, jalla nii quint'ichiča. Jalla nii quintu nonžcu žoñinacaqui “Ancha cuzala” cjican cjichiča.

⁴ Pablužtan Bernabežtan Jerusalén watja irantitan, nii wajtchiz criichinacami apostolonacami nii icliz jilirinacami tjapauntu Pablužtan Bernabežtan risiwchiča. Jalla nekztanaqui Pabluqui Bernabežtan quint'ichiča jaknužt ninacaqui Yooz aztan paatčhaja, jalla nii. ⁵ Nekztanaqui yekjap fariseo partiquiztan criichinacaqui tsijsiča, tuž cjican:

—Nii yekja nacionchiz criichinacaqui judionacž chimpuz custurumpi jalla nii paastanča. Nižaza Moisés mantita liicama kamla.

⁶ Jalla nekztanaqui apostolonacami icliz jilirinacami ajcziča jalla nii puntu parlizjapa. ⁷ Jalla nuž ažkpacha ch'ayi ch'ayi parližcu, Pedruqui tsijsiča, tuž cjican:

—Jilanaca, ančhucqui tižta zizza. Tuquiqui Yoozqui ančhucacuztan wejr illzipanla, yekja nacionchiz žoñinacžquiz nii zuma liwriiñi Yooz taku paljayajo, ninaca nii liwriiñi taku criyajo. ⁸ Nižaza Yooz Ejpqui tjapa žoñinacž kuz zuma zizza. Nii yekja nacionchiz žoñinaca criiñi kuzziz cjen, Yoozqui ninacžquiz Espiritu Santo luzkatchiča. Jaknužt učumnacaquiz Espiritu Santo luzkattčhaja jalla nužuzakaz. Nižaza Espiritu Santo tjaacan, Yoozqui tjeziča, yekja nacionchiz criichinaca persun maati cunta ricujchizakazza, jalla nii. ⁹ Yoozqui ninacžtan učumnacatan ana pjalpjalziča. Yoozquin tjapa kuz cjen ninacaqui kuz campiichiča. Nižaza Yoozqui ninaca pertunchiča, zuma kuzziz cjejajo. ¹⁰ Jaziqui Yooz Ejpqui nižta munchiča. Ančhucqui Yooz quintra cjequiž niiqui, casticta cjequiča. Ančhucqui nii yekja wajtchiz criichinaca učum cuzturumpi tjuz pecča, tsjii liczi kuzižtakaz. Učumpachaž nii cuzturumpinaca ana tjapa payi atchiča, nižaza učum tuqita atchi ejpnacžquiztanpacha ana tjapa payi atchiča. Jaziqui, ¿kjažtiquiztan nižta ninaca paakatz pecjo? ¹¹ Nii cuzturumpi paañiž cjen anaž jakziltami ujnacquiztan liwriita cjesača. Jesucristo Jiliri qui okzñi kuzziz cjen žoñinacž laycu ticziča. Jalla nižtiquiztan Jesucristužquin criichiž cjen učumnacami ninacami ujnacquiztan liwriita cjesača.

¹² Jalla nuž Pedruž chiitiquiztan tjappacha ch'uju cjissiča. Nekztanaqui Pablužtan Bernabežtan ninaca quint'ichiča, jaknužt yekja nacionanacaran ojklaycan Yooz aztan

siñalanacami milajrunacami paatčhaja, jalla nii. ¹³ Jalla nuž quint'i žeržtan, Jacoboqui cjichiča:

—Jilanaca, nonžna. ¹⁴ Simón Pedruqui učumnacaquiz quint'ichiča jaknužt tuquiqui Yoozqui persun maati cunta ana judío žoñinaca ricujchižlaja, jalla nii. ¹⁵ Nižaza Yooz taku parliñi profetanacž cijjrta tawj jaručha niiqui. Cjijrta Yooz takuqui tuž cjiča: ¹⁶ “Tii wattanaqui quejpžcača. Davidž kjuyquiztan ojkñi žoñinacaqui pajlzi kjuyažtakaz žejlča. Jazi qui Davidž pajlzi kjuyaqui wiltal kjuyača. Wiltal waytača, ew žoñinaca cjisjapa. ¹⁷ Jalla nekztanaqui tjapaman nacionchiz žoñinacaqui Yooz Ejp Jilirž kamaña pecaquiča. Jakziltat Yooz kjawztažlaja, jalla nii žoñinacaqui Yoozquin tjonaquiča. ¹⁸ Jalla nuž cjichiča Yooz Jiliriqui tuqui timpuquiztan-pacha, žoñinacaž zizajo”.

¹⁹ Jalla nižtiquiztan wejr cjiwča. Nii ana judío žoñinacaqui ana molistis waquiziča. Ninacaqui ninacž tuquita cuzturumpinaca jaytichiča, Yooz kuzcama kamzjapa. Jalla nuž cjenauqui ana kjaž cjis waquiziča, nii učum cuzturumpinaca paaz puntuquiztan. ²⁰ Tiikaz učumqui ninacžquin cijjrasača, tuž cjican: “Žoñiž paata yoozquin wilana jawkta chjizwi anača lujlsqui. Nižaza anača adulteriuquiz ojklayzqui. Nižaza jora zkenzcu conta animal chjizwimi anača lujlsqui. Nižaza čjul animal ljocmi anača lujlsqui”. Jalla niikaz cumplistanča nii yekja wajtchiz criichinacaqui. ²¹ Tuquitanpacha zapa wajtquiziqui Moisés liiqui parlitatača. Nižaza zapa ajcz kjuyquiz liitatača zapa jeejz tjuñquiziqui.

²² Jalla nekztanaqui apostolonacami icliz jilirinacžtan nižaza tjapa criichinacžtan palt'ichiča, tsjii tsjii ninacžquiztan illzjapa. Nekztan Judas illztatača, niž tsjii tjuuqui Barsabás cjitazakaztača. Nižaza Silas illztazakaztača. Jalla nii pucultanaqui walja zuma jilanaca cjitatača niž mazi jilanacžquiztan. Nekztanaqui nii illzta žoñinacaqui Pablužtan Bernabežtan cuchantatača Antioquía wajtquin, nii cuzturumpi paaz parlita puntu mazjapa. ²³ Jalla ninacžtan tsjii carta apaychiča. Nii cartiquiz tuž cjichiča:

“Wejtnaca jilanaca, wejrnacqui Jesusiž illzta apostolonactča, nižaza icliz jiliri-nactča, nižaza Yoozquin criichinactča. Wejrnacqui ančhucaquin tsaanžuča. Ančhucqui ana judío žoñinacčhucča. Antioquía wajtchiz žoñčhucča, nižaza Siria yokquin kamiñčhucča, nižaza Cilicia yokquin kaminčhuczakazza. ²⁴ Wejrnacqui tsjii quintu zizzinča. Tekztan tsjii kjaž žoñinacaqui ančhucaquin ojktkalča, ana jec jilirž mantita ojkchiča. Jalla ninacaž chiita taku ančhuca kuz turwayskatčhani. Ninacaqui cjičhani, “Judionacž chimpuz cuzturumpi paastanča. Nižaza tjapa Moisés liiqui cumplistanča”. Jalla nuž chiižcu, paysnakñi kuzziz cjissinčhucžlani. ²⁵ Jalla nii quintu zizcu, nii puntuquiztan wejrnacqui zuma palt'ichinča. Nekztanaqui wejrnacqui kazzinča, tsjii pucultan wejtnacaquiztan illzjapa. Nii pucultanaqui illztatača ančhuc chertzni okajo. Ninacaqui Pablužtan Bernabežtan chica okaquiča. Nii Pablo Bernabé, jalla ninacaqui ancha zuma pecta jilanacača. ²⁶ Nii Pablužtan Bernabežtan Jesucristo Jilirž mantita ojklaycan joz conkatchiča. ²⁷ Nižtiquiztan wejrnacqui Judastan nižaza Silžtan cuchanchinča, ančhucatan tii puntu parlijapa. Nižaza ančhucaquiz tjapa tii puntuquiztan paljayaquiča. ²⁸ Wejtnacquizimi Espiritu Santužquizimi walikaztača tinacaqui. Wejrnacqui ančhucaquiz anaž tsjii liczi kuzi tjuz waquizasacha, anaž wejtnac liczi cuzturumpi paakatz waquizasacha. Jalla tiikaz paakatz waquiziča. ²⁹ Žoñiž paata yoozquiz wilana jawkta chjizwi anača lujlsqui. Nižaza čjul animal ljocmi anača lujlsqui. Nižaza jora zkenzcu conta animal chjizwimi anača lujlsqui. Anača adulteriuquiz ojklayzqui, luctaka cjiñimi maataka cjiñimi. Zuma lucutiñipan kamsa. Jalla nuž kamaquiz niiqui, walikaz cjequiča ančhucqui. ¡Zumakaz ojklaya!” Jalla nuž cijjrtatača nii cartauqui.

³⁰ Nekztanaqui nii cuchanta žoñinacaqui cartižtan ojkchiča Antioquía watja. Jalla nicju irantižcu, tjapa nii wajtchiz criichi žoñinaca juntazziča. Nekztan nii carta

intirjichiċha. ³¹ Jalla nii carta liiżcu, nii jilanacaqui walja chipchiċha, nii zuma takunaca cjiżżquitaż cjen. ³² Niżaza nii Judastan Silżtan Yooz taku paljayniċaċha. Jalla nuż paljaycan walja žoñinacżquiz kuzziċha. Niżaza nii criichinacaqui tjurt'iñi kuzziz cjiskatchiċha ninacż tawkżtan. ³³ Jalla tsjii kjaż tjuñinaca nicju kamchiċha, Judastan Silżtan. Nekztanaqui ninaca cuchanżquiñi jilanacżquin quejżpż pecatċha. Jalla nuż peccan parti criichinacaqui cjichiċha:

—Yooz Ejpżtan anċhucqui zumakaz okalla.

³⁴ Jalla nekztanaqui Judasqui ojkiċhiċha. Ultimquiziqui Silasqui eclis tantiichiċha. ³⁵ Niżaza Pabluqui Bernabeżtan Antioquia wajtquin eclichizakazza. Nekztanaqui parti jilanacżtan Yooz taku walja tjaañnatċha ana criichi žoñinacżquiz, niżaza liwriiñi Yooz taku paljayatċha.

PABLUQUI WILTA YOOZ TAKU PALJAYI OJKCHA

³⁶ Jalla niiz wiruñ Pabluqui Bernabeżquiz paljaychiċha, tuż cjan:

—Wiltaż jaziqui ojklalla. Jakzi watjanacquin uċhumqui liwriiñi Yooz taku parlitażlaja, jalla nii jilanacżquin tjontjonżquilalla. Jaknużt kamċhaja jalla niichum cherżquilalla.

³⁷ Bernabequi Juan ċhjitż pecatċha. Juanż tsjii tjuuqui Marcos ċjitazakaztaċha. ³⁸ Niiz tuquiqui Panfilia wajtquin žejlcan, Marcosaqui Pablużquiztan Bernabeżquiztan quepi zarakchiċha. Ana iya ċhica ojklaychiċha Yooz taku parlican. Jaziqui Pabluqui Marcos ana ċhjitż pecatċha. ³⁹ Jalla niżtquiztan Pablużtan Bernabeżtan ċh'aassiċha. Nekztanaqui jaljtichiċha. Bernabequi Marcos ċhjitżcu tsjii warcu luzziċha ċhipre kjutñi ojċzjapa. ⁴⁰ Pabluzti Silas ċjita žoñi illiċha niiztan ċhica ojkiñijapa. Nii žejlñi jilanacaqui Pablużtan Silżtan Yoozquin ċumpjiichiċha, Yooz zuma yanapajo. ⁴¹ Nekztan ninaca Siria yok kjutñi ojkiċhiċha. Siria yokaran niżaza Cilicia yokaran ojklaychiċha, iclizquiztan icliza ojklaychiċha, criichi jilanaca tjurt'iñi kuzziz ċjeyajo.

16

TIMOTEOQUI PABLO CUMPANT'ICHICHA

¹ Nekztanaqui Pablużtan Silżtan irantizquichiċha Derbe Listra ċjita watjanacquiz. Jalla nicju tsjii Yoozquin criichi žoñżquiz zalchiċha, Timoteo ċjita. Niiz maquċi judio žontaċha, Yoozquin criiñtaċha. Niiz ejpqui griego žoñitaċha. ² Niżaza Listra wajtċhiz criichi žoñinacami Timoteo rispitchiċha. Iconio wajtċhiz žoñinacaqui Timoteo rispitchizakazza. ³ Nekztanaqui Pabluqui Timoteo kjutzñi pecatċha. Jalla niżtquiztan Pabluqui judionacż ċuzturumpi jaru Timoteo ċhimpuskatchiċha, nii yokaran kamñi judionacaż ana quintra ċhiyajo. Timoteoż ejpqui griego žoñitaċha, anataċha judio. Jalla nuż ċjen Timoteoqui ana ċhimpuchiztaċha, judionacaż irata. Jalla nii zizziċha nii yokaran kamñi judionacaqui. ⁴ Nekztanaqui tjapa watjanaca ojklaycan, Pabluqui niiz mazinacżtan Jerusalén parlita quintu mazziċha. Apostolonacami Jerusalén icliz jilirinacami, jalla ninacaż ċhiita taku quint'ichiċha tjapa Yoozquin criichi jilanacżquiz. ⁵ Jalla niżtquiztanaqui niiran žejlñi criichinacaqui Yoozquin walja tjapa kuzziz ċjis-siċha. Niżaza zapuru Yooz jiczquiz luzatċha iya žoñinacaqui. Jalla niżtquiztan tsjanż yapatċha Yoozquin criichi jilanacaqui.

PABLUZ ċHJUUZTA

⁶ Jalla nekztanaqui Espiritu Santuqui Pablużquizimi niiz mazinacżquizimi atajchiċha, ana Asia yokaran Yooz taku parliñi ojklayajo. Jalla niżtquiztan ninacaqui Frigia, niżaza Galacia ċjita yokanacaran ojklaychiċha. ⁷ Jalla nuż ojklayżcu, Misia ċjita lintiquin irantichiċha. Jalla niwjtcan Bitinia yokquin luzquiz pecataċha. Jalla nuż pinsan Jesu-ċristużtan Espiritu Santużtan nii yoka luz ana munchiċha. ⁸ Jalla niżtquiztan Bitinia yokquin ana luzziċha. Antis Misia yokquin watżcu, Troas ċjita watja irantichiċha.

Jalla nii watjaqui pajk kot tjiiquiz želatča. ⁹ Jalla nicju tsjii ween Yoozqui Pablo chjuuzkatchičha. Chjuuzcan jalla tuž Pabluqui cherchiča, tsjii Macedonia wajtchiz žoñi cherchiča. Tsijsi želatča. Nižaza rocatča, tuž cjican: “Macedonia yok kjutñi kajkžcalla amqui. Yanapt'alla”. ¹⁰ Jalla nuž wiiquin chjuužcuqui Pabluqui tjacziča Macedonia ojkzjapa. Nižazakaz wejrnacmi tjaczinča Pablužtan ojkzjapa. Ultimupanž Yoozqui wejrnaca kjawziča, nawjk ojklajajo liwriiñi taku paljayajo.

PABLUŽTAN SILŽTAN FILIPOS CJITA WAJTQUIN OJKTA

¹¹ Jalla nekztanaqui Troas wajtquin tsjii warcu zalazzinča. Nekz luzcu ojkchinča. Nii pajk kot taypikuiz tsjii kolta yoka želatča, Samotracia cjita. Jalla nii tirichuc ojkchinča. Niiž jaka tažuqui Neápolis cjita watja irantichinča. ¹² Jalla nekztan ojkchinča Filipos cjita watja. Nii watjaqui tuquitánpacha romano cjita wajtchiz žoñinacaž julžtatača. Jalla Macedonia yokquin nii watjaqui tsjan chekan pakjitača yekja watjanacquiztanaqui. Jalla nicju tsjii kjaž maj kamchinča. ¹³ Tsjii jeejz tjuñkuiz wajtquiztan ulanchinča, nižaza puj atquin. Jalla nicju žoñinacaqui ajczñitača, Yoozquin mayizi. Jalla nuž žejlcan wejrnacqui julzinča. Nekztanaqui liwriiñi Yooz taku palt'ican, nii ajczi maatakanacžquiz paljaychinča. ¹⁴ Tsjaa maataku Lidia cjititača. Naaqui Tiatira cjita wajtchiz žontača. Nižaza naaqui fin murat telanaca tuyiñtača. Naa žonqui Yoozquin walja kuz tjaachintača. Jalla nuž cjen, Yoozqui naaža kuzquiz Pabluž chiita taku catokskatchičha. ¹⁵ Jalla nižtiquiztan naa žonqui bautistatača naaža familianacžtanpacha. Nekztanaqui wejtnacaquiz roct'ichinča, tuž cjican:

—Ančhucqui ultimupan wejrqui Jesucristužquin criichinčhataqui cjičhaj niiqui, wejt kjuyquin tjonžcalla alujazjapa. —Nuž roctiquiztan naaža kjuyquiz wejrnacqui alujazzinča.

¹⁶ Tsjii noojiqui wilta Yoozquin mayiziz yokquin ojkan, wejrnacqui tsjaa zajriž tanti turatan zalchinča. Naa turqui ariwiñi zizzintača. Naaqui patrunž manta payiñtača. Jalla nižtiquiztan walja paaz ganiñtača naaža patrunžjapa. ¹⁷ Naa turqui Pablužquiz nižaza wejtnacaquiz apzñi kallantichinča. Jalla nuž apzcan kjawiñtača, tuž cjican:

—Tii žoñinacaqui arajpach Yooz sirwiñičha. Nižaza ančhucacuz liwriiñi Yooz taku paljayñičha. —Jalla nuž kjawcan chiichinča.

¹⁸ Zapuru nižta kjawcan wejtnacaquiz apzniñtača. Jalla nižtiquiztan Pabluqui naažajapa tsjii zkoluc žawjznawcž cjetča. Jalla nuž cjen naaža kjutñi quejpžcu cherziča. Nižaza naa tanñi zajrižquiz chiichiča, tuž cjican:

—Zajra, Jesucristuž tjuuquiz am ulna cjiwčha taa turaquiztan.

Jalla nii orapacha nii zajraqui naa turaquiztan ulanchičha.

¹⁹ Jalla nižtiquiztan naa tura patrunanacaqui naaža ariwiñiquiztan ana iya paaz gani atchiča. Jalla nuž cjetča nii patrunanacaqui. Jalla nižtiquiztan ninacaqui Pablužtan Silžtan tanchičha. Nekztanaqui pajk plazquin chjitchičha nii wajt pajk jilirinacž yujcquin. ²⁰ Juez jilirinacžquin prisintiskatchičha, tuž cjican:

—Tii judío žoñinacaqui učhum žoñinaca aptjapča. ²¹ Nižaza ninacž tsjemat cuzturumpinaca tjaajinča. Jalla nii cuzturumpinaca učhumqui anaž catokz waquiziča. Nižaza ana niicama kamz waquiziča. Lii quintrača. Učhumnacaqui roman žoñinacčhumča.

²² Jalla nuž chiitiquiztan nii wajtchiz žoñinacaqui Pabluž nižaza Silž quintra tjojk-tičičha. Nižaza nii juez jilirinacaqui mantičičha, ninacž cujtta zquiti chjojkžinajo, nekztan paržtan wjajtajo. ²³ Jalla nuž walja wjajtžcu, carsilquiz chawjčičha. Nižaza nii carsila itzñi žoñi mantičičha, ninaca zuma wijilajo. ²⁴ Jalla nuž mantitiquiztan, nii carsila itzñi žoñiqui ninaca carsil kjuył majčičha, nawjk c'utžjati. Jalla nekzi pajk mazu madera želatča, niiqui žoñi castics maderapantača. Nii maderquiz ninacž kjojcha majčzinčičha.

²⁵ Jalla nuž cjenami chica arama Pablužtan Silžtanaqui Yoozquin mayizican želatča. Nižaza Yooz wirsu itscan želatča. Jalla nuž mayizan, nuž itsan, nii parti carsilquiz chawjcta žoñinacaqui nonziča. ²⁶ Jalla nekztanaqui tiripintit tsjii tembloraž tjonchi. Nekztan nii carsil yokanacami pirkanacami liwj chekjinskatchiča. Jalla nuž chekjintiquiztanaqui tjapa nii carsil zananacami justokaz cjetsiča. Nižaza nii preso žoñinacž čejlta carinanacami justokaz jersiča. ²⁷ Jalla nižta watžcu, carsil itzñi žoñiqui tjaji wajtsiča. Nii carsil zananaca cjetsi cheržcu, “Pris žoñinacaqui atipchiž caa” nuž cjican pinsičiča. Jalla nuž pinsiscu, niž pajk cuchillu jwessiča, cuchillžtan persuna conzjapa. ²⁸ Nekztanaqui Pabluqui kjawčiča, tuž cjican:

—Anam persunpacha čhjojrichaquiča. Tjapa chawjcta pris žoñinacami tekz žejlča.

²⁹ Jalla nekztanaqui nii carsila itzñi žoñiqui miča tjeesnaj cjichiča. Nekztanaqui carsil kjutñi zati parijsi luziča, walja tsucchi chekjincan. Nekztan Pabluž Silž kojchquiz tuzi t’oksiča. ³⁰ Nekztanaqui zancu jwescu, pewcziča, tuž cjican:

—Jilanaca, wejr liwriita cjisjapa, čhjulut wejr paaz waquizasaya?

³¹ Pablužtan Silžtanaqui kjaaziča, tuž cjican:

—Jesucristo Jiliržquiz tjapa kuztan criya. Jalla nuž cjenauqui liwriita cjequiča am familianacžtanpacha.

³² Jalla nekztanaqui Pablo Silasqui nižquizimi niž kjuy familianacžquizimi Yooz taku paljayčiča. ³³ Nii weenpacha nii carsila itzñi žoñiqui ninacž čhjojri awjžinčiča. Jalla nekztanaqui niimi tjapa familianacami bautista cjissiča. ³⁴ Nekztanaqui nii carsila itzñi žoñiqui Pablužtan Silžtan jalla ninaca chjitchiča persun kjuya. Niiž kjuyquin čhjeri tjaachiča. Nii žoñiqui familianacžtanpacha walja cuntintutača Yoozquin crižcu.

³⁵ Nii wenziqui juez jilirinacaqui zultat policianaca mantičiča carsilquin, Pablužtan Silžtan cutz ortinžtan cuchanchiča. ³⁶ Ninacaž carsilquin irantitan, nii carsila itzñi žoñiqui Pablužquiz cjichiča:

—Nii juez jilirinacaqui wejtquin ortina apayžquichiča, ančhuc cutznajo. Nižtiquiztan ančhucqui jazic liwrižž okaquiča.

³⁷ Pabluzti nii zultat policianacžquiz paljayčiča, tuž cjican:

—Wejrnacqui roman parti žoñinacžča. Tjapa tii wajtquiz žejlñinacž yujcquiz wejrnaca wjajtčiča, ana wejtnacaquiz zumpacha pewcžcu. Nekztanaqui inapacha wejrnac carsilquiz majcchiča. ¿Jaziqui ančhucqui wejrnaca chjojzaka cuts pecya? ¡Anaž cjesača! Antiz ninacaj persuna wejrnac tii carsilquiztan jwesi tjonla.

³⁸ Nekztanaqui nii policianacaqui ojkžcu nii juez jilirinacžquiz tjapa nii puntuquiztan quint’ičiča. Pablužtan Silžtan roman parti žoñinacžquiztan, jalla nii quintu zizcu, ancha tsucchi cjissiča. ³⁹ Jalla nižtiquiztan pertuna mayizi ojkčiča. Nekztanaqui nii jilirinacaqui tjonžcu jwessiča. Nekztan Pablužquizimi Silžquizimi rocchiča, tuž cjican:

—Tii wajtquiztanž ulna.

⁴⁰ Jalla nekztanaqui carsilquiztan ulanžcu Pablužtan Silžtan Lidia kjuya ojkčiča. Jalla nekztanaqui criichi jilanaca cheržcu, “Tjurt’iñi kuzziz cjee ančhucqui” cjican čhižinčiča. Nekztanaqui ojkčiča.

17

ZOÑINACAŽ APTJAPZTA TESALONICA WAJTQUIN

¹ Jalla nekztanaqui wilta ojkčiča, Pablužtan Silžtanaqui. Anfípolis nižaza Apolonia jalla nii yokanaca watchiča. Nekztanaqui Tesalónica cjita pajk watja irantičiča. Jalla nekzi tsjii judionacž ajcz kjuya želatča. ² Nii wajtquin Pabluqui nii acz kjuyquin ojkčiča, niž cuzturumpi jaru. Tsjii čhjep jeez tjuñinacžquiziqui Pabluqui nii ajczñi

žoñinacžquiz paljaychiča, nii tuquitan cijjrta Yooz tawk jaru. ³ Yooz tawkquiztan tjaajinchiča Jesucristuž puntuquiztan, tuž cjican:

—Jesucristuqui sufrispantača, niž ticzcama. Niiž ticziquiztan jacatatspantača. Nii Jesusapachača Yooziž cuchanzquita Cristuqui. Jalla nuž ančhucaquiz paljajuča.

⁴ Jalla nii paljaytiquiztan yekjap judionacaqui Jesucristužquin criichiča. Nekztanaqui ninacaqui Pablužtan Silžtanuntu cjissiča. Nižaza walja griego partižoñinacaqui Jesucristužquiz criichizakazza. Tuquiqui Yooz Ejpkaž sirwichiča. Nižaza walja rispitta maatakanacaqui Jesucristužquin criichizakazza. ⁵ Jalla nuž cjen ana criiñi judionacaqui ancha iñiziñi cjissiča. Nekztanaqui nii ana criiñinacaqui yekjap ñejo kuzzizžoñinaca juntjapchiča, Pabluž Silž quintraparlizjapa. Nekztanaqui ninacaqui juc'antižoñinaca juntichiča. Niižoñinaca juntižcu,žoñinaca aptjapchiča Pabluž Silž quintraparlizjapa. Nekztanaqui tjapa nii quintraparlizjapžnižoñinacaqui Jasonž kjuya ojkchiča. Jalla nuž ojkžcu, nii kjuya muyuntichiča, Pablo Silas kjurcan. Nii pucultanžoñinaca jwes pecatča, partižoñinacžquiz intirjizjapa. ⁶ Pero Jasonž kjuyquiz Pablo Silas ana watchiča. Nižtiquiztanaqui nii quintrazoñinaca Jason tanchiča, nižaza yekjap nekž žejlñi jilanacžtan. Nekztanaqui nii criichinacaqui chjichtatača wajt jilirinacž yujcquin. Nii jilirinacž yujcquiz želan, nii quintrazoñinacaqui altu joržtan chiichiča, tuž cjican:

—Tiižoñinacaqui jakziquin ojektčhaja, nekž žejlñižoñinacž kuz turwayskatča. Jalla tinacaqui tekž tjonchizakazza, ana wal kamaña quejpskatzjapa. ⁷ Jasonqui niiž kjuyquiz Pablo Silas alujchitakalča. Nižaza tinacaqui cjiča, yekja chawc jiliri žejlča, Jesusa cjita. Nužukaz cjiča tinacaqui. Jalla nuž cjenacqui niiqui ancha učum lii quintratča, nižaza učum roman chawc jilirž quintratča. —Nuž cjican quintrachiichiča.

⁸ Jalla nuž nonžcu, tjapa nii wajtchizžoñinacami jilirinacami walja žawjchiča. ⁹ Ultimquiziqui Jasonqui niiž mazinacžtanpacha tsjii wali printa tjaachiča, ninacacutta cjeyajo.

PABLUŽTAN SILŽTAN KAMTA BEREACJITAWAJTQUIN

¹⁰ Jalla nii nooj weenpacha criichi jilanacaqui Pablužquiz Silžquiz nii wajtquiztan ulanskatchiča. Nekztan Berea cjita watja ojkchiča. Jalla nicju irantižcu, judionacž ajcz kjuya luzziča. ¹¹ Jalla nii judionacaqui tsjan zuma kuzziztača nii Tesalonic wajtchiz judionacžquiztan. Tjapa kuztan Yooz taku catokñitača. Nižaza zapuru ninacaqui tuquita cijjrta Yooz taku ližcu ližcu zumpacha tantiichiča, nii Pabluž Silas chiita taku, werara ana werara, jalla nii zizjapa. ¹² Jalla nižtiquiztan walja nii judionacaqui Jesucristužquin criichiča. Nižaza walja griego partižoñinacaqui criichizakazza, rispitta luctakanacami maatakanacami criichizakazza. ¹³ Jalla nekztanaqui nii Tesalónica wajtchiz judionacaqui nonziča, Pabluqui Berea wajtquin Yooz taku paljayñi ojkchiča. Jalla nii quintu zizcu, Berea watja ojkchiča. Jalla nicju ninacaquižoñinaca žawjwaž zjijcanchiča, Pabluž quintraparlizjapa. ¹⁴ Jalla nuž cjen nii criichi jilanacaqui ana enenskatžcu Pablo cuchanzquichiča pajk kot kjutñi. Silžtan Timoteožtan, jalla ninacazti Berea wajtquiz eclichitača. ¹⁵ Nekztanaqui Pablužtan cumpant'iñižoñinacaqui Pablo chjitchiča Atenas cjita watja. Jalla nekztanaqui quejpžquichiča tii takunacžtan: “Silžtan Timoteožtan, jalla ninacaqui Pablužquin apura irantiz waquiziča”, cjican.

PABLUŽ KAMTA ATENAS CJITAWAJTQUIN

¹⁶ Nekztan Pabluqui Silas Timoteo tjewsnatča. Atenas cjita wajtquiz žejlcan, wacchižoñiž paata yooznaca cherchiča. Nii wajtquiziqui jakzimižoñiž paata yooznacapanikaz želatča. Jalla nuž cheržcu niiž kuzquiz ancha sint'ichiča. ¹⁷ Jalla nižtiquiztan Pabluqui judionacž ajcz kjuyquin paljaychiča. Judionacžquizimi Yooz rispitiñižoñinacžquizimi paljaychiča. Nižaza zapuru pajk plazquin paljaychiča, ojklayñižoñinacžquiz. ¹⁸ Jalla nii plazquiz tsjii istutiiñinaca želatča. Parti nii istutiiñinacaqui

Epicúreos t'akquiztantača. Parti nii istutiiñinacazti Estoicos cjita t'akquiztantača. Jalla ninacaqui Pablužquiz paljaychiča. Nekztanaqui yekjap istutiiñinacazti cjichiča:

—¿Jaknužkat tii žoñic chiičhani, waljaž chiiča pero? ¿Čhjulut intintiskatz pecjo?

Yekjap istutiiñinacazti cjichiča:

—Niiča yekja yooznacž puntuquiztan paljayñiqui.

Pabluqui Jesusiž puntuquiztan nižaza ticzquiztan jacatatz puntuquiztan chiichiča. Jalla nuž chiitiquiztan nii istutiiñinacaqui nižta chiichiča. ¹⁹ Nekztanaqui nii istutiiñinacaqui Pablo chjitchiča tsjii Areópago cjita yokquin. Jalla nicju ajczñitača parlizjapa. Nekztan Pablužquiz chiichiča tuž cjican:

—Nawjctan amqui tsjii ew tjajintanaca zjijcchamča. Jalla nii ew taku ziz pecuča wejrnacqui. ²⁰ Amqui tsjemat istrañchuc takunaca chiiča. Kjažt cjii nii takunacaya, jalla nii intintaz pecuča wejrnacqui.

²¹ Nii Atenas wajtchiz žoñinacaqui nižaza nii parti wajtquin kamñi žoñinacaqui čhjul ew takunacami nonzkaz pecatča. Nižaza čhjul ew takunacami chiiz kaz pecatča. Jalla nii ew takunacquizkaz ninacž kuz tjaañitača.

²² Jalla nii Areópago yokquin Pabluqui ninacž taypiquin tsijtsiča. Jalla nuž tsijtscu, tuž cjichiča:

—Atenas wajtchiz žoñinaca, ančhucqui wacchi yooznaca rispitiñchucča, jalla niil cheruča. ²³ Tii wajtquiz ojklaycan, wejrqui ančhuc silunaca cherchinchča. Nižaza tsjii silquin cherchinchča tuž cjiirta: “Tii siluqui ana pajta Yooz sirwizjapača”. Nii ana pajta Yooz ančhucqui rispitcha, ana pajžcupacha. Jalla nii ana pajta Yooz puntuquiztan chiyuča.

²⁴ ‘Nii Yoozqui tii muntu paachiča, nižaza tjapa tii muntuquiz žejlñi cusasanaca. Jaziqui arajpachquinami yokquizimiž mantiča. Nii Yoozqui žoñinacž kjuyta timplunacquiz ana kamča. ²⁵ Anaž čhjulumi pecča, žoñiž sirwita paataqui. Niipachaž zapa maynižquiz žeti tjaača, nižaza quera atquiztan jeejsjapa tjaača, nižaza tjappacha tjaača žoñinacžquiz.

²⁶ ‘Tsjii lucutiñi žoñžquiztan tjapa tii muntuquiz žejlñi žoñinaca tjonkatchiča Yoozqui, tjapa kjutñi tii muntuquiz kamajo. Nižaza žoñinacž žejtz timpumi ticz timpumi, jalla nii Yoozpachaž mantiča. Nižaza jakziquin tsjii žoñiqui kamslaja, jalla niimi zakaz mantiča Yoozqui. ²⁷ Jalla nuž mantichiča Yoozqui, žoñinaca nii kjurajo, nižaza wachajo. Ultimupanča Yoozqui učumnacaquiztan anaž ažkquin žejlča. ²⁸ Yooziž cjen učumqui žejtča, nižaza ojklayča. Jalla nižtazakaz yekjap ančhucacquiztan cjiirchiča, tuž cjican: “Yooziž paatača učumqui”. ²⁹ Nekztanaqui učumqui Yooz paatiquiztan, učumlaqui anaž pinsis waquiziča, tuž cjican: “Ultim Yoozza žoñiž paataqui, korquiztan, paazquiztan, mazquiztan, jalla nižta žoñiž paataqui”. ³⁰ Tuqui timpuqui žoñinacaqui Yooz puntuquiztan ana zumpacha zizziča. Jalla nuž cjen Yoozqui žoñinacž uj awantichiča. Anziqui tjapa tii jazta žoñinacžquiz mantichiča, tuž cjican: “Persun uj pajžcu, kuzza campiya”. ³¹ Nekztanaqui Yoozqui tsjii tjuñi utchiča, tjapa tii muntuquiz žejlñi žoñinaca werara pjalzjapa. Tsjii Yooziž illzta žoñiqui tjapa žoñinaca pjalaquiča, Yooz Ejpž cuntiquiztan. Yoozqui nii illzta žoñi ticziquiztan jacatatskatchiča. Jalla nižtiquiztan Yoozqui kjanapacha tjeziča, nii žoñiqui illztatača pjalñijapa, jalla nii. Jaziqui nižquin criya. —Nuž paljaychiča Pabluqui.

³² Jalla nii ticziquiztan jacatatchi quintu nonžcu, yekjapanacaqui tjassiča. Yekjapanacazti cjichiča:

—Tii jarquin tii amiž chiita puntuquiztan wilta nonznačhani.

³³ Jalla nekztanaqui Pabluqui ninacžquiztan ojkchiča. ³⁴ Yekjapanacazti Pablužquiz apziča, niž taku criižcu. Ninacžquiztan tinaca želatča: Dionisiotača tsjiiqui, nižaza niiqui Areópago cjita t'akquiztantača. Nižaza Dámaris cjiti tsjaa maatak žonqui criichintača. Nižaza tsjii kjaž iya žoñinacaqui criichiča.

18

PABLUZ KAMTA CORINTO CJITA WAJTQUIN

¹ Wiruñaquí Pabluquí Atenas wajtquíztan ulanchiicha. Corinto cjita watja ojkchiicha. ² Jalla nicju tsjii judío zoñžtan zalchiicha. Nii zoñiquí Aquila cjitatacha. Ponto yokquíztan tjonchitacha. Niiž tuquiquí Claudio cjita chawc jiliriquí mantichiicha tjapa judío zoñinaca Roma wajtquíztan ulnajo. Jalla nižtiquíztan Aquilaquí Italia yokquíztan ulanspantacha, niž tjunatanpacha, Priscila cjití. Ninacžquin Pabluquí tjonžni ojkchiicha. ³ Pablužtan ninacžtan tsjii oficiuchiztacha, tultu kjuya paañitacha. Jalla nižtiquíztan Pabluquí ninacžtan kamchiicha junto nii tultu kjuya langzjapa. ⁴ Zapa jeejz tjuñquíz Pabluquí judionacž acjz kjuya ojkñitacha. Jalla nicju judionacžquíz Yooz taku paljayñitacha, nižaza ana judío zoñinacžquízimi. Zuma razunchiz tawkžtan paljaychipanča ninacaž zumpacha intintazni cjisnajo.

⁵ Nekztan Silžtan Timoteožtan Macedonia yokquíztan irantižquichiicha. Nekztanaquí Pabluquí Yooz takupanž paljayatcha. Yekja langžñijapa timpu ana želatcha. Nižaza Pabluquí judío zoñinacžquíz kjanacama intintiskatchiicha, Jesusaquí ninacaž tjewžta Cristučha, jalla nii. ⁶ Nii judío zoñinacazti quintra cjissiicha Pablužjapa. Nižaza niž quintra anawalinaca chiichiicha. Jalla nižta niž quintra chiitiquíztan Pabluquí niž zquiti tsajttsajtsinchiicha, ninacž quintra tsjii siñala cjejajo. Nižaza cjichiicha:

—Anchucquí infiernuquinž tjojtaž cjequicha, liwriñi Yooz taku ana nonzinchucča, nekztan. Jalla nuž castictaž cjen, ana wejtquíz uj tjojtnasača. Anchucquí kuzinpan Yooz taku ana criiz pecča. Tonjtan nawjchuc wejrquí yekja wajtchiz zoñinacžquin okača, ninacžquin liwriñi Yooz taku paljayžcača.

⁷ Nekztanaquí nii ajcz kjuyquíztan ulanžcu tsjii Justo cjita zoñž kjuya ojkchiicha. Nii zoñiquí Yooz sirwiñitacha, nižaza ajcz kjuy latuquíz kjuychiztacha. Jalla nekž žejlñitacha. ⁸ Nii ajcz kjuy jiliriquí Crispo cjitatacha. Niiquí niž familianacžtanpacha Jesucristužquin criichiicha. Nižaza walja Corinto wajtchiz zoñinacaquí Yooz taku nonžcu criichiicha. Nekztanaquí bautista cjissiicha. ⁹ Jalla nekztanaquí tsjii ween Yooz jiliriquí Pablo chjuuzkatchiicha. Nii chjuužtiquíztan Yoozquí Pablužquíz cjichiicha:

—Ana eksna amquí. Tirapan Yooz taku parla. Yooz taku paljayñi langzquíztan ana jayta. ¹⁰ Wejrquí amtan chicapachača. Anaž jakziltami amquíz tani atasacha, ana wali paazjapaquí. Nižaza tii chawc wajtquíz muzpa zoñinacaquí wejtquin criyaquichiicha.

¹¹ Jalla nuž chjuuzcu Pabluquí nii Corinto wajtquíz tsjii wata tirzuchiz kamchiicha, Yooz taku tjaajincan.

¹² Jalla niž wiruñ judío zoñinacaquí Pabluž quintra tsjii kuzziz ajcziicha. Nekztanaquí Pablo tanžcu, chawc jilirž yujcquin chjitchiicha. Galión cjitatacha nii Acay yok jiliriquí.

¹³ Jalla nuž chjichcu, nii chawc jiliržquíz cjichiicha:

—Tii zoñiquí učumnaca lii quintraž ojklayča. Tiiquí zoñinacžquíz ana wal tawkžtan intintiskatča, niž Yooz sirwizjapa. Pero niž Yooz sirwizquí učumnaca lii quintrača.

¹⁴ Pabluž chiyawc cjen Galión cjita jiliriquí judionacžquíz paljaychiicha, tuž cjan:

—Judío zoñinaca, tii zoñiquí ana wejtnaca lii quintra paachiicha. Nižaza ana chawc uj paachiicha. Tsjii anawali paatasacha, nekztan ančhucaž quiža razuna nonžtasacha. ¹⁵ Tii asuntuquí ančhuca takucamakazla; nižaza zoñž tjuu puntuquíztan parlakazla; nižaza ančhuca liiquíztankazla. Jaziquí ančhucporaž parlasa; nižaza ančhucporaž kjažmi arreglasa. Wejrquí anal tii ančhuca lii puntuquíztan arreglis želuča.

¹⁶ Jalla nekztanaquí nii jiliriquí nii zoñinaca tjirkatchiicha niž oficinquíztan. ¹⁷ Nii ajcz kjuya jiliriquí Sóstenes cjitatacha. Jalla niičha quijchiquí. Jalla nuž nii jilirž tjirkattiquíztan, tjapa nii wajtchiz zoñinacaquí nii quijñi zoñžtan kichi tansiicha, jalla nekzpacha, nii jilirž yujcquízpacha. Nii Galión cjita jilirizti nuž kichjasanami ana importichiicha.

PABLUQUI ANTIOQUIA QUEJPCHICHA

¹⁸ Nekztanaqui Pabluqui iyapan kamchiča. Nekztan nii criichi jilanacžquiz “Okučha” cjican ulanchičha. Nekztanaqui tsjii warcu zali ojkchiča, Siria yoka ojkz-japa. Priscilatan Aquilžtan chica ojkchiča. Cencrea cjita wajtquiz, ima warcuquiz luzcan, Pabluqui niž ach chara k'ala murchičha, tsjii compromitta cuzturumpi cumplis-japa. ¹⁹ Nekztanaqui warcuquiz ojkžcu, Efeso cjita watja irantichiča. Jalla nicju Pabluqui Priscilatan Aquilžtan, jalla ninaca ecchiča. Nekztan Pabluqui judionacž ajcz kjuya ojkchiča. Jalla nicju nii ajczñi judionacžtan parličičha. ²⁰ Nekztanaqui nii judionacaqui Pablo roct'ichiča, iya tsjii kjaž majžtan kamt'ajo. Pabluzti ana munchičha. ²¹ Jalla nekztan ima ninacžquiztan ojkcan, Pabluqui cjichiča:

—Jerusalén watja irantistanča, pjišta paazjapa. Pero Yooz munanaqui wejrqui quejpžcača ančhucatan wila zali.

Jalla nuž chiižcu, warcuquiz luzziča. Nekztanaqui Efeso wajtquiztan ojkchiča. ²² Nekztanaqui Cesarea cjita watja irantižcu, Pabluqui warcuquiztan ulanchičha. Jalla nuž ulanžcu Jerusalén watja ojkchiča, criichi jilanacžquin zalzjapa. Nekztan Antioquia wajt kjutñi ojkchiča. ²³ Jalla nekz tsjii kjaž tjuñi kamžcu, wila ojkchiča. Galacia nižaza Frigia yokanacaran ojklaychiča. Jalla niiran iclizquiztan icliza ojklaychiča, criichi jilanaca tjurt'iñi kuzziz cjiskatzjapa.

APOLOS CJITA YOOZ TAKU PALJAYÑI

²⁴ Jalla nii timpuqui tsjii judío žoñiqui Efeso cjita watja irantichiča. Apolos cjita tjuuchiztača. Niiqui Alejandría pajk wajtchiz žoñitača. Nižaza niiqui Yooz taku walja zuma paljayñitača. Nižaza cijirta Yooz taku zumaž zizatača. ²⁵ Nii Apoložquiz Yooz kamañ puntu walja tjaajintatača. Jaziqui walja tjapa kuztan Yooz taku parliñitača. Juanž bautistakaz cjenami Jesucristuž puntuquiztan walja kjana tjaajinchiča. ²⁶ Nekztanaqui Efeso wajtquiz žejlcan, Apolosqui ajcz kjuyquiz tjurt'iñi kuzziz tsijtsičha, Yooz taku paljayzjapa. Niž paljayta taku nonžcu, Priscilatan Aquilžtan jalla ninacaqui tsjii latu Apolos chjitchičha, Yooz kamaña puntu tsjan kjana tjaajinzjapa. ²⁷ Jalla nekztanaqui Apoložquiz Acaya cjita yokaran ojklayz pecatča. Jalla nuž cjen jilanacaqui walja apoychiča, nižaza tsjii carta credencial apaychiča nii yokquin žejlñi jilanacžquiz, ninaca zuma risiwajo. Nii yokchiz jilanacaqui Yooz okzñiz cjen criichiča. Acaya irantiscuqui Apolosqui nii criichi jilanacžquiz zuma tjaajinchiča. ²⁸ Nižaza zuma razunquiztan chiican, tjapa žoñinacž yujcquiz nii quintra judionacž pinsitanaca tjeziča, anapan zumaž ninacž razunaqui. Ninaca atipchiča. Nii quintra judío žoñinacaqui ana kjaž cji atchiča. Cijirta Yooz tawk jaru intintiskatchičha, Jesusaqui ninacaž tjewzta Cristučha, nižaza Yoozquiztan cuchanžquita Cristučha, jalla nii.

19

PABLUZ KAMTA EFESO CJITA WAJTQUIN

¹ Acayquiztan quejpžcu, Apolosqui Corinto wajtquiz želatča. Pabluzti curunac yoka watžcu, Efeso watja irantichiča. Jalla nicju tsjii kjaž Yoozquin criichi žoñinacžtan zalchiča. ² Jalla nuž zalžcu, Pabluqui pewcziča, tuž cjican:

—¿Ančhuc criiz oraqui Espíritu Santuqui ančuca kuzquiz luzzikay?

Ninacaqui kjaaziča, tuž cjican:

—Anaž. Nii Espíritu Santo puntuquiztan anawira nonzinča.

³ Jalla nižtiquiztanaqui Pabluqui pewcziča, tuž cjican:

—Ančhucqui, ¿chjul bautismo tanzinčhuctaya?

Ninacaqui kjaaziča:

—Juanž bautismo tanzinča —cjican.

⁴ Nekztanaqui Pabluqui cjichiča:

—Walikazza. Juanqui kuz campiñi zoñinacžquiz bautisñitača. Pero nii Juanž wirquin tsiiqui tjonchiča. Jalla niča Jesusaqui. Niiqui Yooz Ejpžquiztan cuchanžquita Cristuča. Jalla nižquin criiz waquiziča. Jalla nižtazakaz Juanqui zoñinacžquiz chiižñitača.

⁵ Jalla nii taku catokžcu, nii zoñinacaqui Jesucristo Jilirž tjuuquiz bautistatača. ⁶ Nekztanaqui Pabluqui ninacž juntun kjaržtan lanchiča. Jalla nuž lanznan Espiritu Santuqui tjonchiča. Jalla nižtiquiztan yekja takunacžtan parli kallantichiča. Nižaza Yooziž zizkatta puntunaca parlichiča. ⁷ Jalla ninacaqui tsii tuncapan zoñinacatakalča.

⁸ Chjep jiiz Pabluqui jalla nicju kamchiča. Jalla nuž kamcan ajcz kjuya ojkñipantača. Nii ajcz kjuyquin zuma tjurt'iñi kuzziz paljayñipantača, Yooz mantita kamañ puntuquiztan intintiskatcan. ⁹ Yekjap zoñinacazti wira ana criichipanča. Ninacaqui chojru kuzziz cjissiča. Yooz kamañ quintra parlichiča. Jalla nižtiquiztan Pabluqui ninacžquiztan zarakchiča. Nižaza criichi zoñinaca chjitchiča tsii escuel kjuyquin. Nii escuelchiz zoñiqui Tiranno cjita tjuuchiztača. Jalla nicju Pabluqui tjaajinchiča zapuru. ¹⁰ Jalla nuž tjaajincanaqui pizc wata kamchiča. Jalla nižtiquiztan tjapa nii Asia provincia yokquin kamñinacaqui Jesusa Jilirž liwriñi quintu nonchiča. Judío zoñinacami, nižaza ana judío zoñinacami nii quintu nonchiča. ¹¹ Nižaza Yooz aztan Pabluqui wali pajk milajrunaca paachiča. ¹² Jalla nižtiquiztan zoñinacaqui pañumi zquitimi Pablužquiz lanskatchiča. Jalla nuž lanskatzcu, nii pañumi zquitimi chjitchiča, laa zoñinacžquin. Jalla nižtiquiztan nii laanacaqui chjetintatača, nižaza nii zoñinaca tanñi zajranacami ulanskatchiča.

¹³ Tsii kjaž judío zoñinacaqui ojklayatča, zajranaca chjatkatcan. Jalla nuž chjatkatcan, nii zoñinacaqui Jesusa Jilirž tjuužtan ojklayz pecatča. Nekztanaqui zajranacžquiz cjichiča:

—Zajranaca, ančhuc ulnaj cjiwča, Pabluž parlita Jesús tjuuquiz.

¹⁴ Jalla nižta paachiča pakallawk judío jilazullcaqui. Ninacž ejpqui Esceva cjita tjuuchiztača. Niiqui judiuž timplu chawc jiliritatča. ¹⁵ Nii pakallawk jilazullca nižta paan, tsii zoñi tanñi zajraqui ninacžquiz cjichiča:

—Jesús pajuča. Nižaza Pablo pajuča. Ančhucqui ¿jectchuctajo?

¹⁶ Jalla nižtiquiztan nii zajra tanta zoñiqui tsii layžcu ninacžquiz tanziča, kijchjapa. Nii zajraž tanta zoñiqui walja azziztača. Jalla nii aztan ninaca atipchiča. Nižaza k'alapacha chjojritchipanča. Nižtami chjojrichta ana zquitichiz atipassiča nii pakallawk zoñinacaqui. ¹⁷ Jalla nekztanaqui tjapa nii Efeso wajtchiz žejlñi zoñinacaqui nii quintu zizziča, judionacami, ana judionacami. Jalla nekztan walja eksnatča. Nižaza Jesucristo Jilirž tjuu walja alawazziča.

¹⁸ Nižaza walja criichi zoñinacaqui ninacž tuquita persun uj paatanaca pajžcu, kjanacama mazziča. ¹⁹ Nižaza yekjap zoñinacaqui ima Yoozquin criican, laykican ojklayñitača. Jalla ninacaqui ninacž layka ojklayz liwrunaca zjičiča. Nekztan k'ala nii liwrunaca ujkatchiča tjapa zoñinacž cheran. Pjijska tunc waranka pajk ultimu paaz, nuž valorchiztača nii liwrunacaqui. ²⁰ Jalla nekztan nii criichi zoñinacaqui tjapa kjutñi Yooz taku paljayi ojklaychiča. Nekztan tsjan tsjan zoñinacaqui Yooz taku catokchiča.

²¹ Jalla niž wiruñ Pabluqui niž kuzquiz Macedonia nižaza Acaya yokanacquin tjonzpanž tantiichiča. Jalla nuž wattan Jerusalén watja irantispanž tantiichiča. Nižaza Pabluqui cjichiča:

—Jerusalén watja ojžcuqui, wejlaqui Roma watja irantistanča.

²² Jalla nižtiquiztanaqui Pabluqui pucultan yanapñinaca cuchanchiča Macedonia. Nii pucultanaqui Timoteotača, nižaza tsiiqui Erastotača. Pabluzti tsii kjaž majjapa eclichiča Asia yokquin.

ZOÑINACA APTJAPZTA EFESO WAJTQUIN

²³ Jalla nii timpuqui walja žoñinaca aptjapziča, Yooz kamañ jicz puntuquiztan paljaytaž cjen. ²⁴ Nii aptjapni achaqui Demetrio cjitatača. Jalla niiqui paazquiztan yooznaca paañitača. Jalla nuž paatiquiztan walja paaz canchiča, nižaza parti nižta paañinacaqui. Diana cjiti žoñiž paata yooz timplu irata jalla nii paachiča ninacaqui. ²⁵ Nekztan Demetrio cjita žoñi qui tjapa nii yooznaca paañi žoñinaca juntichiča, nižaza niž langzñi mazinaca juntichizakazza. Nekztanaqui tuž cjichiča:

—Jilanaca, ančhucqui zizza. Tii oficiuquiz langzcan, zuma paaz canča učumnacaqui, zuma kamzjapa. ²⁶ Tii Pabluqui ojklayča, “Žoñiž paata yooznacaqui anača ultim yoozqui”, cjican. Jalla nuž chiyan, walja žoñinacaqui niž taku criiča, tii Efeso wajtquinami, nižaza tjapa tii Asia provincia yokquinami. Niž taku criiču, učum yooznacquiztan zarakchiča. Jalla nii quintu nonchinčucča, nižaza cherchinčucča. ²⁷ Jalla nižtiquiztan tii učum langznacaqui anat cusa cjisnačhani. Nižaza učumž cansmi pertisnačhani. Anzi qui tjapa tii Asia provincia yokquin žejlñi žoñinacami nižaza tjapa tii muntuquiz žejlñi žoñinacami naa yooz siñuri sirwiñiča. Pero Pabluž cjen, Diana cjiti pajk yooz siñuri timplumi ana rispittat cječhani.

²⁸ Jalla nuž Demetriuž chiita taku nonžcu, walja žawjchi cjissiča. Jalla nuž žawjžcu, kjawchiča tuž cjican:

—¡Viva Diana yooz siñura! ¡Viva tii Efeso wajtchiz yooz! —nuž cjican kjawchiča.

²⁹ Nekztan tjapa nii wajtchiz žoñinacž kuz turwayskatchiča. Nižtiquiztan nii wajtchiz žoñinacaqui Gayžtan Aristarcužtan, jalla ninaca kichi tanziča. Nii pucultanaqui Macedonia yokquiztan Pablužtan chica ojkhitača. Jalla nii pucultan tanžcu, pajk parliz kjuya chjitchiča. ³⁰ Nižaza Pabluqui nii kjuya luz pecatča, žoñinacžquiz paljayzjapa. Criichi žoñinacazti Pablo atajchiča, ana luzkatajo. ³¹ Nižaza yekjap Asia jilirinaca želatča, Pabluž amigonacatakalča. Jalla ninacaqui tsjii žoñi cuchanžquichiča Pablužquin rocžinajo, nii parliz kjuyquiz ana luzajo. ³² Tampachquiztan juntazcu žoñinacaqui kjawchiča tjapaman razunanaca chiican. Aptjapziž cjen nekztan nižta kjawchiča žoñinacaqui. Anča pajk ch'awjwa paatča. Jila manka žoñinacaqui čjul puntu ajcztažlaja ana zizziča. ³³ Yekjap žoñinacaqui nii ajczta puntu zumpacha intinskatchiča Alejandružquiz. Nekztan niiqui tucquin tsijskatchiča, nii judionacžquiztan tjurt'izinajo. Nekztanaqui Alejandruqui kjara waytižcu ch'uj cjeej cjichiča. Nekztanaqui niiqui tjapa žoñinacž yujcquiz tjurt'iziñž tawkžtan chiiz pecatča. ³⁴ Parti žoñinacazti Alejandro judío žoñi cjican zizcu, wilta kjawchiča tsjii pizc ora. Tsjii joržtan tuž cjican:

—¡Viva Diana yooz siñura! ¡Viva tii Efeso wajtchiz yooz!

³⁵ Jalla nekztanaqui nii wajt secretariuqui žoñinaca ch'uj cjiskatžcu, paljaychiča tuž cjican:

—Efeso jilanaca, tii pajk yooz Diana siñura timplu tii Efeso wajtchiz žoñinacžquiz cumpjiitača. Nižaza arajpachquiztan tjojtžquichinča taa yooz siñuriqui. Tsjii maz cheechi tjonžquichinča. ³⁶ Jalla nii puntuquiztanaqui anaž jecmi nicasača. Jaziqui ch'ujča cjee. Ima zuma tantiyazcan anača čjulumi paa. ³⁷ Tii ančuca zjijcta žoñinacaqui ana čjulumi chiichiča naa Diana siñurijapaqui, anazaž naa quintra čjulumi paachiča. ³⁸ Demetriužtan niž langzñi mazinacžtan quijz pecčaj niiqui, niijapa juez jilirinaca žejlča. Nii jilirinacžquinkaz ojkla, nii quija arreglisjapaqui. ³⁹ Tsjii yekja puntu parliz pecčaj niiqui, zumpachaž ajczcuž parla. ⁴⁰ Tii aptjapzi puntuquiztan učum chiiz razunanacaqui ana žejlča. Jaziqui učum gobiernuqui učumnac quintra uj tjojt nasacha, tii nooj aptjapztiquiztan. ⁴¹ Tii parlaqui žeržta cjila, —nuž cjichiča nii secretariuqui.

Nekztanaqui žoñinaca liwj cuchanchiča, persun kjuya okajo.

20

PABLUZ OJKTA MACEDONIA NIZAZA GRECIA

¹ Jalla nektanaqui nii aptjapzta žoñinacaž ojkta, Pabluqui criichi žoñinaca kjawziča, ninacžquiz tjaajinzjapa. Nektanaqui Pabluqui “Okaz” cjichiča, Macedonia yoka ojkzjapa. ² Jalla nii yokquin ojklaycan, criichi jilanacžquin zuma tawkžtan ancha p'ekinchaychiča, tjurt'iñi kuzziz cjeyajo. Nektanaqui Grecia yoka irantichiča. ³ Jalla nicju čhjep jiiz žejlchiča. Nektan warcu zalz pecatča, Siria yoka ojkzjapa. Warcu tanawc cjen, Pabluqui quintu zizziča, judionacaqui niž quintra parlassitaquiča, jalla nii. Jalla nižtiquiztan niž warcuquiz ojkz cjitaqui nužquiz tijsiča. Yokaranpacha ojkchiča. Nektan Macedonia yoka irantichiča. ⁴ Nižaza Pablužtan chica ojkchiqui tinacatača: Sopatertača (niiqui Berea wajtchiztača), nižaza Aristarcutača, nižaza Segundutača (niiqui Tesalónica wajtchiztača), nižaza Gayutača (niiqui Derbe wajtchiztača), nižaza Timoteotača, nižaza Tiquicutača, nižaza Trofimutača. (Jalla Tiquicužtan Trofimužtan Asia provinciquiztantača). ⁵ Jalla nii jilanacaqui wejtnaca tuqui okjaychiča. Jalla nuž okjayžcu Troas cjita wajtquin wejrnac tjewziča. ⁶ Wejrnacqui ana liwaturchiz t'anta lujlz pjijsta paztan, Filipino cjita wajtquiztan zarakchinča tsjii warcuquiz. Tsjii pjijska tjuñquiztan Troas watja irantichinča. Jalla nicju kamchinča tsjii simana.

PABLUZ KAMTA TROAS WAJTQUIN

⁷ Dominguqui wejrnacqui ajczinča, Santa Cena paazjapa. Jalla nuž ajczcu Pabluqui tjaajinchiča criichi jilanacžquiz. Jaka tažu zarakz cjen, chica aramacama tjaajinchiča. ⁸ Wejrnacqui tsewcta pisuquin ajczintača tsjii kjuyquiz. Kjanzjapa wacchi michanaca tjeestatača. ⁹ Nižaza Eutico cjita tjowa ventanquiz julzi želatča. Pabluž ažkapacha chiyan, nii tjowaqui ancha tjaji tjonkatchiča. Nektan nii ventanquiztan kossuc tjojtsiča, čhjep pisu kjuyquiztan. Ticzi waytitatača nii tjowaqui. ¹⁰ Nektanaqui Pabluqui chjijwžquichiča. Nii tjowž juntuñ chutjatžcu žcojrziča. Nektanaqui parti jilanacžquin cjichiča:

—Anača tsucaquiča. Zejtča tiiqui.

¹¹ Jalla nektanaqui Pabluqui wilta yawchiča tsewcta pisuquin. Nektan Santa Cena paachiča. Jalla nuž paažcu, Pabluqui tirapan parlichiča kjantatscama. Nektan ojkchiča. ¹² Partinacazti zuma kuzta eclichiča. Nii tjowa vivož cjen, cuntintu nii tjowa chjitchiča.

¹³ Nektanaqui wejrnacqui warcuquiz okjaychinča Asón yokacama. Pabluzti kjojchuñ ojkz pecatča. Asón wajtquiztan Pablo zakaz warcuquiz ojkz tantiichiča. Jalla nuž cjican kaztatača. ¹⁴ Nektanaqui Asón wajtquin Pablužtan zalzinča. Nektanaqui Pabluqui wejtnacatan chica warcuquiz luzziča. Nektanaqui Mitilene kjutñi ojkchinča. ¹⁵ Mitilenequiztan ojkcan, jaka tažuqui Quío latuquin watchinča. Kat tažuqui Samos cjita watja irantichinča. Nektanaqui Trogilio cjita wajtquin jeejsassinča. Niiž jaka tažuqui Mileto cjita watja irantichinča. ¹⁶ Jalla nuž ojkchinča, Asia yokquin ana wacchi tjuñi žejljapa. Efeso wajtquin ana ojkz pecatča. Antiz Jerusalén watja apura ojkz pecatča Pabluqui. Jalla nicju irantis pecatča ima Pentecostés tjuñi tjonan. Jaknužquiztanami irantisquizpanž pecatča.

EFESO ICLIZ JILIRINACZQUIN CHIIZINTA

¹⁷ Mileto wajtquiz žejlcan, Pabluqui Efeso icliz jilirinaca kjawžquiči cuhanchiča. ¹⁸ Jalla nii jilirinacaž tjontan, Pabluqui ninacžquiz tuž chiižinchiča:

—Weriž Asia yokquiz tjontan, nii tjuñquiztanpacha jaknužt ančucatan chica kamtučhaja, jalla nii ančucqui zizza. ¹⁹ Jalla nuž ančucatan kamcan, humilde kuzziz Yooz Jiliržquiz sirwichinča. Nižaza criichi žoñinacžquiztan wejt kuzquiz sint'itiquiztan ancha kaachinča, nižaza ancha pruebanacami sufrichinča. ²⁰ Tsjan zuma kamañchiz

cjisjapa ančhucaquiz tjapa zumanaca tjaajinchinča, tjup kuzziz. Plazquinami calquinami tjaajinchinča, nižaza ančuca persun kjuyquiztan kjuya tjaajinchinča. ²¹ Nižaza judionacžquizimi ana judionacžquizimi paljaychinča wejrqui, tuž cjican: “Ančhucqui persun uj pajžcu, kuznaca campiya. Jesucristo Jiliržquin tjapa kuztan criya”. ²² Anziqui wejrqui Jerusalén watjal okača. Espiritu Santuž mantital okača. Jalla nicju čhjulut watačhaja, anal zizuča. ²³ Jalla tii puntukal zizuča. Tjapa watjaran weriž ojklayan Espiritu Santuqui wejtquiz chiichiča, tuž cjican: “Amqui carsilquiz chawctam cjequiča. Nižaza ancham sufraquiča”. ²⁴ Pero nii mazintiquiztanaqui wejr anal turwasnuča. Tii muntuquiz žejtzjapa anaž importiča wejrqui. Wejt wiraqui anaž chekanaqui. Jesucristo Jiliriž tjaata apóstol cargo, jalla nii cumplistanča chekanaqui. Yooziž tjaata kamañ jaru ojklayz pecuča, ticzcama. Liwriiñi Yooz taku parliz pecuča, Yooz zuma okzñiča cjican.

²⁵ Yooz mantuquiz kamz puntuquiztan ančhucaquiz mazzinča. Anziqui ančhucqui wejttan anaž iya zalaquiča tekztan nawjccuc. ²⁶ Jalla nižtiquiztan ančhucaquiz chiyuča, tuž cjican: Anaž jecmi ančhucaquiztan wejtquin uj tjojt nasacha, tuž cjican: ²⁷ “Pabluqui anaž tjapa Yooziž tjaata taku tjaajinchiča” cjicanaqui. Wejrqui tjapa Yooziž tjaata takunaca ančhucaquiz mazzinča. ²⁸ Jalla nižtiquiztanaqui ančhucqui persunpachquiz cwitaza, nižaza parti ančuca iclizziz jilanaca cwitaquiča ančhucqui. Espiritu Santuqui ančhuc jilirižtakaz utchiča Yoozquin criichinaca cwitajo, nižaza Yooz tawk čhjeri tjaajo. Nii criichi jilanacž laycu Jesucristo Yoozqui niž persun ljoc tawkchiča, cruzquiz ch'awczcu. Jaziqi criichi žoñinacača Jesucristužtaqui. ²⁹ Tsji zakal zizuča. Weriž ojktan, yekja žoñinacaqui ančhucaquin tjonaquiča ančhuc wichanzjapa, nižaza ančuca icliza akskatzjapa. Ninacaqui uuzi tanñi kitižtakaz luzcaquiča. ³⁰ Nižaza ančhucaquiztan toscara chiiñinaca želaquiča tsji kjutñi criichi jilanaca chjitzjapa toscar tawkžtan. ³¹ Jaziqi ančhucqui zumpacha cwitaza. Wejrqui čhjep wata intiru majiñami weenami zapa mayni ančhucaquiz tjaajinchinča. Nižaza ančhucaquiz chiichiižincan, ancha kaachinča.

³² Jaziqi jilanaca, ančhucqui Yoozquin cumpjiyuča. Nižaza Yooz zuma taku zumpachaž catoka. Jalla nuž cjen ančhucqui tjurt'iñi kuzziz cjequiča. Nekztan Yoozquiztan irinsa tanznaquiča tjapa Yooziž t'akžta žoñinacžtan. ³³ Wejrpachača paazmi zquitimi anapan pecchintqui jeczquiztanami. ³⁴ Antiz wejrtča persun kjaržtan langziñtqui, čhjulut pecatučhaja, jalla nijapa, nižaza wejttan chica ojklayñi žoñinacžjapami. Jalla nii puntuquiztanaqui ančhucqui zumpachaž zizza. ³⁵ Jalla nužupan ančhucqui langz waquiziča, t'akjir žoñinacžquiz yanapzjapa. Jalla nuž kjana tjeezinča persuna langzcan. Nižaza Jesús Jilirž chiita taku cjuñzna. Jalla tuž cjiča nii chiitaqui: “Onanñi žoñinacaqui juc'ant cuntintuča tanzñi žoñinacžquiztanaqui”.

³⁶ Jalla nuž chiižcu, Pabluqui quillziča, tjapa nii žejlñi hermanonacžtan, Yoozquin mayizizjapa. ³⁷ Jalla nekztanaqui tjapa nii jilanacaqui kaachiča Pabluž ojcz cjen. Pablo žcojzriča, nižaza chjulziča. ³⁸ Pabluqui cjichiča:

—Wejrqui okača, jaziqi anaž iya wejr cheraquiča. —Jalla nižtiquiztan nii jilanaqui ancha llaquita cjissiča.

Jalla nekztanaqui warcu luzcama chica ojkiča.

21

PABLUQUI JERUSALEN WATJA OJKCHICHA

¹ Jilanaca eccu, warcuquiz luzzinča. Nekztan Cos cjita yok tirichuc ojkinča. Jaka tažuqui Rodas cjita yokquin ojkinča. Jalla niwjctan Pátara cjita watja ojkinča. ² Jalla nii Pátara wajtquiztan tsji Fenicia kjutñi ojkiñi warcu zalchinča. Nekztan nii warcuquiz luzcu ojkinča. ³ Jalla nuž ojkan Chipre cjita yoka ažkquin cherchinča. Chipre yokaqui zkar latuquintača. Tira ojkinča Siria yoka irantizcama. Tiro

cjita wajtquiz kuzi ecz želan, nekztan Tiro watja luzziča. ⁴ Jalla nicju criichi jilanaca kjurchinča, zalañcama. Nekztanaqui ninacžtan kamchinča tsjii simana. Ninacaqui Espíritu Santuž cjen chiikatchiča Pablužquiz, tuž cjican:

—Amqui anatača ojkzqui Jerusalén watja.

⁵ Simanaž wattan, Tiro wajtquiztan ulanchinča. Nižaza tjapa nii wajtchiz criichi žoñinacaqui maatakanacžtanami ocjalanacžtanami wejtnacaquiz cumpant'ichiča wajtž tjiya. Jalla nicju tsjii k'ara želatča, kot atquin. Nii k'arquiz quillžcu Yoozquin mayizassinča. ⁶ Nekztanaqui zumpacha kjara tansascu, jaljtassinča “Kjažllami okall” cjican. Nekztanaqui wejrnacqui warcuquiz luzzinča. Ninacazti kjuya quejpciča.

⁷ Nekztanaqui Tiro wajtquiztan zarakchinča, Tolemaida cjita watja irantiscama. Jalla nicju criichi jilnacžquin tsaani ojkchinča. Jalla nekztanaqui tsjii nooj kamchinča nii jilnacžtan. ⁸ Niiž jaka tažuqui Pablužtan wejtnacatan ulanchinča. Nekztan Cesarea cjita watja irantichinča. Jalla nii wajtquiz irantižcu Felipž kjuya ojkchinča. Jalla niitača livriiñi Yooz taku parliñiqui jalla nii oficiuchiztača. Niiž tuqui Jerusalenquin pakallawk jilanaca illztatača, Yooztajapa langzjapa. Tsjiiqui nii Felipitača. Jalla niiž kjuyquin kamchinča. ⁹ Nii Felipiqui pajkpaltan ana zalzi tjunmatanacchiztača. Nižaza ninacaqui Yoozquiztan zizta taku parliñi profetanacatača. ¹⁰ Jalla ninacž kjuyquin tsjii kjaž maj kamžcu, tsjii Agabo cjita žoñiqui tjonchiča Judea cjita yokquiztan. Nii žoñiqui Yooz taku parliñi profetatača. ¹¹ Jalla nii žoñiqui wejrnac tjonžni tjonchiča. Nekztanaqui Pabluž jweranta kojch aptichiča. Nii kojchtan persun kojcha kjara jwersiča tuž cjican:

—Espíritu Santuqui tuž cjiča: “Jalla nižtapacha Jerusalén wajtquin judío žoñinacaqui tii kojch tuyñi žoñi jwernaquiča. Jalla nuž jweržcu, yekja wajtchiz žoñinacžquiz intirjaquiča”. —Nuž cjichiča Agabo cjita profetaqui.

¹² Jalla nuž nonžcu, wejrnacmi nižaza nii Cesarea wajtchiz criichinacami tjappacha Pablužquiz rocassinča ana Jerusalén watja okajo. ¹³ Pabluzti kjaaziča, tuž cjican:

—¿Kjažtiquiztan ančhuc kaajo? ¿Kjažtiquiztan ančhuc wejr llaquizkatjo? Wejrqui Jesucristuž cjen listuča čhejlta cjisjapami nižaza Jerusalén wajtquin ticzjapami.

¹⁴ Jaziqui wejtnaca razunžtan Pabluž taku ana atipi atchinča. Jalla nuž cjen ana tira chiichinča. Tiikazza cjichinča:

—Yooz Jilirž munañpaj cjila.

¹⁵ Jalla nekztanaqui ojkzjapa tjaczinča. Nekztan Jerusalén wajt kjutni ojkchinča. ¹⁶ Nižaza yekjap Yoozquin criichi jilanacaqui wejtnacaquiz cumpant'ichiča. Tsjii ninacžquiztan Mnasón cjita žoñi želatča. Niiqui Chipre cjita wajtchiz žoñitača. Ažk wata Yoozquin criichipantača. Niiž kjuyquin alujazjapatača Jerusalén wajtquin.

PABLUQUI JACOBZQUIZ TJONZICHA

¹⁷ Jerusalén watja irantižcu, Yoozquin criichi jilanacaqui wejrnac ancha cuntintu risiwt'ichiča. ¹⁸ Niiž jaka tažu Pabluqui wejtnacatan Jacobžquin tjonžni ojkchiča. Jalla nicju tjapa nii Jerusalén icliz jilirinacaqui želatča. ¹⁹ Pabluqui jilnacžquiz tsaanžcu, tjappacha niiž ojklayta quint'ichiča. Yoozqui Pablužquiz wali pajk obranaca paakatchiča ana judío žoñinacž yokaran ojklayan. Jalla nii quint'ichiča Pabluqui. ²⁰ Jalla nii takunaca nonžcuqui, Yooz honora chiichiča. Nižaza Pablužquiz cjichiča:

—Jila, walikazza niiqui. Nižaza tekzi tsjii kjaž warank judionacaqui Jesucristužquin criichizakazza. Jalla nii zizzamča. Nižaza tjapa ninacaqui cjichipanča, “Moisés lii jaru ojkstanča” jalla nii. ²¹ Nižaza ninacaqui nonziča tii quintu: Amqui yekja yokquin kamni judionacžquiz tjajinñamča, “Moisés mantita lii ana cumplis waquiziča”, jalla nii. Nižaza ninacaqui am puntuquiztan tuž nonziča: Amqui “Lucmajch wawanaca ana chimpata cjis waquiziča”, cjican tjajinñamča. Nižaza amqui “Učhum judío cuzturumpinac jaru ana paaz waquiziča” cjican tjajinñamča. Jalla nuž am puntuquiztan nonziča tekz žejlñi hermanonacaqui. ²² Anziqui nii hermanonacaqui

am tjonchi zizcu ajcznaquiĉha. Jaziqui, ĉjaknuŝum cjeequi? ²³ Amqui jalla tuŝum paaĉhaj. Tii Jerusalén wajtquiz pajkpaltan ŝoñinaca ŝejlĉha. Ninacaqui compromitta taku cumplistanĉha. ²⁴ Amtan chica ninaca chjiĉha. Nekztan ninacŝtan chica am uĉhum cuzturumpi paa. Niŝaza ninacŝ gasto pacna, ninaca persun ach chara k'ala murta cjisjapa. Jalla niŝtiquiztan tjappacha intintiskataquiĉha, amqui uĉhumnaca cuzturumpi ana quintraĉha, jalla nii. Jalla nuŝ chiichiiñinacaqui toscara cjitaŝ cjequiĉha. Ampachazakazim uĉhum lii jaru paaĉha. Jalla nuŝ intintaquiĉha tjappachaqui. ²⁵ Niŝaza wejrnacqui nacjuñta wajtchiz ana judío criichinacŝquiz cjiirchinĉha, tuŝ cji-can: “ŝoñiŝ paata yoozquiz wilana jawkta chjizwi anaĉha lujlsqui. Niŝaza jora zkenzcu conta animal chjizwimi anaĉha lujlsqui. Niŝaza luctakŝtanami maatakŝtanami anaĉha adulteriuquiz ojklayzqui”. —Jalla nuŝ Pabluŝquiz chiichiĉha nii icliz jilirinacaqui.

PABLUQUI PRESO TANTATACHA

²⁶ Jalla nekztanaqui Pabluqui nii pajkpaltan ŝoñinaca chjitchiĉha. Niiŝ jaka taŝuqui ninacŝtan chica cuzturumpi paachiĉha. Nekztanaqui timpluquin luzziĉha ĉhjulatorat nii cuzturumpi paaz tjuñinaca ŝerznaĉhaja, jalla nii mazjapa. Nii cuzturumpi paaz tjuñinaca ŝerztan, Pabluqui persunjapami ninacŝtajapami ofrenda tjaastanĉha. Nii puntu zakaz timpluquin mazñi luzziĉha.

²⁷ Nii pakallawk cuzturumpi paaz tjuñinaca ŝerŝmayataĉha. Jalla nii ora tsjii kjaŝt judionacaqui ŝelatĉha Asia provinciquiztan tjonchi. Ninacaqui Pablo cherchiĉha timpluquiz ŝejlñi. Jalla nuŝ cherŝcu, ninacaqui tjapa ŝoñinaca aptjapchiĉha Pabluŝ quintra. Niŝaza Pablo tanzjapa jirchiĉha. ²⁸ Nekztan kjawchiĉha tuŝ cji-can:

—Israel wajtchiz ŝoñinaca. Yanapt'alla. Tiiĉha anawal ŝoñiqui. Tiiqui tjapa kjutñi ojklaycan, ŝoñinacŝquiz tjajjiñĉha uĉhum nación quintrami, niŝaza Moisés lii quintrami, niŝaza tii timplu quintrami. Niŝaza anziqui tii timpluquiz ana judío ŝoñinaca chjitchiĉha. Jalla niŝtiquiztan tii Yooz timplu quintraŝ paaĉha. Uĉhum alajakazza tii arajpach Yooz timpluquiz luzpanqui. Ana judío ŝoñinacaqui ana luztanĉha. —Jalla nuŝ kjawchiĉha Pabluŝ quintra.

²⁹ Niiŝ tuquilla Pabluqui Trófimo cjita ŝoñŝtan ŝelatĉha. Trofimuqui Efeso wajtchiz ŝoñitaĉha. Niiŝ pucultan chica cherŝcu, nii judío ŝoñinacaqui tuŝ pinsatĉha, Pabluqui timpluquin nii Trófimo chjitchiŝlani, cji-can. Jalla niŝtiquiztan Pabluŝ quintra kjawchiĉha.

³⁰ Tjapa ŝoñinacaqui Pabluŝ quintra ŝawjchi tjojktichiĉha. Zati pariju tjonchiĉha timplu kjutñi. Nekztanaqui Pablo tanchiĉha. Timplu kjuyltan tanŝcu zawncchuc joochiĉha. Nekztanaqui nii timplu zanami chawjczyĉha. ³¹ Ninacaqui Pablo conŝmayataĉha. Nekztan ŝoñinaca walja aptjapzi cjen, zultatŝ jilirŝquin maztataĉha. ³² Jalla nii quintu zizcu, walja apura zultatunaca juntassiĉha ninacŝ sargentunacŝtan. Nekztan zati pariju jirchiĉha jakziquin tama ŝoñinaca ŝelatĉhaja, jalla nicju. Nekztanaqui ŝoñinacaqui nii zultatunaca sargentunacŝtanpacha cherchiĉha. Nuŝ cherŝcu Pablo kijtŝ cjen nuŝquiz apatatchiĉha. ³³ Jalla nekztanaqui nii zultatŝ jiliriqui macjatŝcu Pablo preso tanchiĉha. Niŝaza mantichiĉha, pizc carinŝtan chelajo. Nekztanaqui ŝoñinacŝquiz pewczyĉha:

—ĉJect teejo? ĉĉhjulu paachita tii ŝoñejo?

³⁴ Nii ŝoñinacazti tjapaman puntunaca chiican kjawchiĉha. Ancha altu jorŝtan arnan, nii zultatŝ jiliriqui ana intintasi atatĉha. Jalla niŝtiquiztan mantichiĉha, cuartilquin chjicha, cji-can. ³⁵ Zultatŝ cuartil guardanacŝquiz macjatŝcan, zultatunacaqui Pablo waytiŝcu chjitchiĉha, ana nii ŝoñinacŝquiz kijchkatŝjapa. ³⁶ Niiŝ wirquiz tama ŝoñinacaqui apzquichiĉha, kjaw jawi:

—ĉTiczla tiiqui! ĉPanj ticzla! —cji-can.

PABLUQUI PERSUNA TJURT'ICHICHA

³⁷ Nekztanaqui Pabluqui cuartilquiz makawc cjen zultatŝ jilirŝquiz paljaychiĉha, tuŝ cji-can:

—Wejrqui tsjii chiiz pecučha. ¿Wejr chiyasaya?

Nekztanaqui nii zultatž jiliriqui kjaazičha tuž cjican:

—¿Amqui griego taku chiiñam jaa? ³⁸ Jaziqui amqui anaž nii anawal egipt wajtchiz zoñimčha. Niiqui ažk tjuñinaca gobiernuž quintra zoñinaca tjojtiskatchičha. Ch'ekti yokquin tsjii pajkpic warank guerrillero juntichičha gobierno niiz puestuquiztan ch-jatkatzjapa. ¿Ana nii egipto zoñimya?

³⁹ Nekztanaqui Pabluqui kjaazičha, tuž cjican:

—Wejrqui judío zoñtčha. Cilicia cjita yokquin Tarso cjita wajtquin nassinčha wejrqui. Nii pajk wajtchiz zoñtčha wejrqui. Jalla nižtiquiztan tii zoñinacžquiz paljayskatalla. — Nuž permiso maychičha.

⁴⁰ Nekztanaqui zultatž jiliriqui permiso tjaachičha, zoñinacžquiz paljayajo. Nekztanaqui Pabluqui tsijtsičha nii gradanac juntun. Nižaza kjara waytižcu zoñinaca ch'ujquizkatchičha. Jalla nuž zoñinaca ch'ujquizkatžcu, Pabluqui hebreo tawkquiztan paljaychičha, tuž cjican:

22

¹ —Jilanaca, ejpnaca, wejrqui persunal tjurt'ačha. Wejt takuž nonžna.

² Jalla nuž hebreo tawkžtan paljayan, walja ch'uj žejlchičha nii zoñinacaqui. Nekztanaqui Pabluqui paljaychičha, tuž cjican:

³ —Wejrqui judío zoñtčha. Nawjc Cilicia cjita yokquin Tarso cjita wajtquin nassinčha. Pero tekzi tii Jerusalén wajtquiz pajkchinčha. Gamaliel cjita maestruqui wejr tjaajinchičha, učum atchi ejpnacž tuquita lii jarupančha tjaajinchiq. Nižaza wejrqui tjapa kuztan Yoozquin sirwiñpančha, jaknužt ančhucqui tjapa kuztan učum cuzturumpi jaru paačhaja, jalla nuž. ⁴ Tuquiqui wejrqui Yooz jiczquiz ojklayni zoñinaca taniñtačha, conañcama. Nižaza Yoozquin criichi luctaka cjiñimi maataka cjiñimi preso tanžcu, cheliñtačha carsilquiz chawjckatzjapa. ⁵ Nižaza timplu jilirinacami tjapa wajt jilirinacami zizza, weraral chiyučha, nii. Ninacaqui wejtquiz carta credencial tjaachičha, Damasco wajtquin učum judío jilanacžquiz tjeezjapa. Nekztan nicju ojkchinčha, Yoozquin criichi zoñinaca tanzjapa. Tekzi Jerusalén wajtquiz zjijcžcu, casticz pecchinčha. Jalla tii weriž ojklayta puntuquiztanaqui tii Jerusalén jilirinacaqui kjanacama declarasačha.

PABLUQUI JESUCRISTUZTAN ZALCHICHA

⁶ 'Carta credencial tanžcu, wejrqui Damasco watjal ojkchinčha. Nižaza taypur ora irantiz cjen, tiripintit arajpachquiztan tsjii wali pajk ispijužtakaz kjanžquichičha wejt muytata. ⁷ Wejrqui yokquin tjojtzinčha. Jalla nuž tjojtžcu tsjii jora nonzičha, tuž cjican: “Saulo, Saulo, ¿kjažtiquiztan am wejt quintramjo?” ⁸ Jalla nekztanaqui wejrqui pewczinčha, tuž cjican: “Wejt Jiliri, ¿ject amya?” Jalla nekztanaqui wejtquiz kjaazičha, tuž cjican: “Wejrtčha Jesusitqui. Nazaret wajtchiz zoñtčha. Amqui wejt quintram paačha”. ⁹ Wejttan chica cumpant'iñi zoñinacaqui walja tsucchičha. Nižaza nii kjanžquiñi cherchizakazza. Pero nii wejtquiz chiizquiñi jora ana nonzičha. ¹⁰ Nekztanaqui wejrqui cjichinčha: “Wejt Jiliri, ¿chjulu wejr paajum cji amya?” Nekztanaqui wejt Yooz jiliriqui kjaazičha, tuž cjican: “Zaažna. Tiraka amqui Damasco watja oka. Jalla nekz amquiz mazinta cjequičha chjulut paasalaj, jalla nii”. ¹¹ Jalla nii kjanaž cjen zuranzinčha. Jalla nekztanaqui wejt cumpant'iñi zoñinacaqui wejt kjarcu tanžcu Damasco watja irantizcama chjitchičha.

¹² Jalla nii wajtquin tsjii Ananías cjita zoñi želatčha. Jalla niiqui Moisés lii jaru walja cumpliñtačha. Nižaza tjapa nii Damasco wajtquin kamñi judionacami nii zoñž puntuquiztan “Zumapančha nii zoñiqui” cjiñitačha. ¹³ Nekztanaqui Ananiasqui wejtquiz tjonžni tjonchičha. Jalla nuž tjonžcu wejt latuquiz tsijtsičha. Nekztan wejtquiz cjichičha: “Saulo jila, wilta cherñim cjequičha”. Jalla nii orapacha wejrqui cherñi

cjissinča. Nekztan Ananías kjutñi cherzinča. ¹⁴ Jalla nekztanaqui Ananiasqui wejtquiz cjichiča: “Tuquitanpacha učum ejpnacž Yoozqui am illziča, niž pinsita zizajo, nižaza niž ancha zuma Majch cherajo, nižaza niž jora nonžnajo. ¹⁵ Nižaza amqui niž puntuquiztan paljayaquiča tjapa tii muntuquiz žejlñi žoñinacžquiz. Nižaza ninacžquiz amiž chertanaca, nižaza amiž nonztanaca declaraquiča. ¹⁶ Jaziqi apura žaažna, Yooz Jiliržquin tjapa kuztan cjee, am ujnaca pertunta cjisjapa. Nižaza bautista cjee”.

¹⁷ “Wiruñaqi Jerusalén watja quejpchinča. Jalla nuž quejpžcu, timpluquin ojkchinča Yoozquin mayizizjapa. Jalla nuž mayizican Yoozqui tsjii chjuužtažokaz wejt kuzquiz tjonskatchiča. ¹⁸ Nekztan Yooz Jiliri cherchinča. Nižaza Yooz Jiliriqui wejtquiz cjichiča: “Tii Jerusalén wajtquiztan apura ulna. Amiž wejt puntuquiztan chiita takunaca anaž nonz pecča”. ¹⁹ Nekztanaqui wejrqui cjichinča: “Wejt Jiliri, ninacaqui zizza weriž ojklaytanacaqui. Tjapa ajcz kjuyaran ojklayiñtača, amquin criichinaca kjurcan. Jalla nii criichinaca wachtiquiztan, wejrqui ninaca wjajtkatchinča. ²⁰ Nižaza am puntu declarñi Esteban conan, wejrqui nicju tsijtsi želatuča. Nižaza wejt kuzmi tjapa kuztača nii conan. Nižaza nii conñi žoñinacž zquitinaca cwitichinča”. ²¹ Pero Yooz Jiliriqui wejtquiz chiižinchiča, tuž cjican: “Oka amqui. Ažkquin nacjuñta wajtchiz žoñinacžquin am cuchnača”.

PABLUZTAN COMANDANTI JILIRZTAN

²² Jalla niicama žoñinacaqui Pabluž paljajta taku nonziča. Nekztanaqui kjawi kallantichiča, tuž cjican:

—¡Ticzla tii žoñiqui! ¡Ana žejtz waquiziča!

²³ Jalla nuž tirapan kjawcan, persun zquitinaca wewcwewczinchiča, polvo žketinchizakazza. ²⁴ Jalla nižtiquiztan zultatž jiliriqui mantichiča, Pablo cuartelquin majkžnajo. Nižaza mantichiča, Pablo wjajtžcu mazkatzjapa, “¿Kjažtiquiztan nii žoñinacaqui niž quintra nižta kjaw?” jalla nii puntuquiztan zizjapa. ²⁵ Pablo wjajtzjapa čejlžtaž cjen, Pabluqui nekž žejlñi tenientžquiz paljajchiča, tuž cjican:

—Ima zumpacha zizcan, ¿tsjii roman žoñi wjajtz waquiziya? Anapaž waquiziča.

²⁶ Jalla nii taku nonžcu, nii tenientiqui niž comandantžquiz ojkchiča, nii puntu mazjapa. Jalla nekztanaqui tuž cjichiča:

—Tii žoñiqui roman žoñipanzača. Anaž čhjulumi nižtaqui kjaž cjila.

²⁷ Nekztanaqui nii comandante jiliriqui Pablužquin macjatžquichiča. Nekztan pewcziča, tuž cjican:

—¿Roman žoñim panj amya?

Pabluqui kjaaziča, tuž cjican:

—Jesalla.

²⁸ Nekztan nii comandantiqui cjichiča:

—Wacchi paaz wejrqui pacchinpanča roman wajtchiz žoñi cjisjapaqui.

Nekztan Pabluqui kjaaziča, tuž cjican:

—Wejrqui nastiquiztanpacha roman wajtchiz žoñtča.

²⁹ Jalla nuž Pabluž taku nonžcu, nii Pablo wjajtajo mantita zultatunacaqui nužquiz wir kjutñi atziča. Nižaza Pablo roman žoñi zizcu, nii comandantiqui nii wjajtzjapa čejlchiž cjen, tsucchi quirchiča.

PABLUQUI JUDIO JILIRINACZQUIZ PRISINTISKATCHICHA

³⁰ Niiž jaka tažuiqui nii comandantiqui ancha ziz pecatča Pabluž puntuquiztan. Ultimu, ¿kjažtiquiztan nii judío žoñinacaqui Pablo conkatz pecatjo? Jalla nekztan Pablo čejlta carina apakžinchiča. Nižaza timplu chawc jilirinacami wajt jilirinacami juntjapznajo mantichiča. Jalla nuž juntjapztiquiztan nii comandantiqui Pablo ninacž yujcquin prisintisjapa čjitchiča.

23

¹ Nekztanaqui Pabluqui nii ajczi jilirinacž kjutñi cherzičha. Jalla nuž cheržcu, tuž cjichičha:

—Jilanaca, wejt kuzquiz zizučha, tii noojcama wejrqui Yooz yujcquiziqui walika kamchinčha, nii.

² Nuž chiitiquiztan, Ananías cjita chawc jiliriqiu Pabluž žcati žejlñi žoñžquiz mantichičha Pabluž atquiz kijchnajo.

³ Pabluzti kjaazičha, tuž cjican:

—Pizc kuzziz žoñi, Yoozqui am casticaquičha. Amqui tekz julzamčha, učhum lii jaru wejr jusjizjapa. Jaziqui, žkjažtiquiztan amqui učhum lii quintra wejr kijchnajo mantichamtajo?

⁴ Jalla nii žejlñi žoñinacaqui kjaazičha, tuž cjican:

—Žjalla nuž Yooz chawc jiliriqiu chayskazkaya?

⁵ Nekztan Pabluqui cjichičha:

—Jilanaca, anal wejrqui zizatučha tiiqui Yooz chawc jilirižlaja, jalla nii. Cjijrta Yooz takuqui tuž cjičha: “Tsjii wajt jilirž quintraqui anačha chiizqui”.

⁶ Jalla nekztanaqui Pabluqui naazičha, parti ajczñi žoñinacaqui saduceo partiquiztantačha, nižaza parti ajczñi žoñinacazti fariseo partiquiztantačha. Jalla nižtiquiztan altu joržtan nii žoñinacžquiz paljaychičha, tuž cjican:

—Jilanaca, fariseo parti žoñtčha wejrqui. Wejt familiaqui fariseo partizakazza. Tsjii noojiqui ticzi žoñinacaqui jacatataquičha. Jalla nii tjuñi wejrzakal tjewznučha. Jalla nii puntuquiztan ančhucqui wejr jusjičha.

⁷ Jalla nuž chiitiquiztan fariseo partinacžtan saduceo partinacžtan porapat aptjapzičha. Nekztanaqui nii ajczñi žoñinacaqui t'akzičha. ⁸ Nii saduceo žoñinacazti cjiñitačha, “Ticziquiztanaqui anaž wira jacatatačha. Nižaza anaž anjilanacami zajranacami želasačha”, nuž cjiñitačha. Nii fariseo žoñinacazti jacatatz puntumi anjilanacž puntumi, zajranacž puntumi, tjapa nii puntunaca crijñitačha. ⁹ Jalla nižtiquiztan altu joržtan ch'aasi kallantichičha. Nekztan tsjii kjaž lii tjaajiñi maestronacaqui tsijtsičha. Ninacaqui fariseo partiquiztantačha. Ninacaqui paljaychičha tuž cjican:

—Tii žoñžquiz ana čjul ujmi wachučha wejrnacqui. Cunamit tsjii anjilačha Pablužquiz chiižinchini, už ispiritužlaj tižquiz chiižinchi.

¹⁰ Juc'ant juc'ant ch'aascan aptjapsičha. Jalla nuž cjen comandante jiliriqiu eksnatčha Pablo chjojritžta cječhaj, jalla nii. Nekztan nii comandantiqui zultatunacžquiz mantichičha nii judionacž tappiquiztan Pablo jwescu wilta cuartilquin chjichajo.

¹¹ Niiž jaka zeztažu nii arama Yooz jiliriqiu Pablužquiz jeczquichičha, tuž cjican:

—Pablo, tjup kuzziz cjee. Jaknuž tii Jerusalén wajtquiz wejt puntuquiztan paljayčhamžlaja, nižaza Rom wajtquin wejt puntuquiztan paljaystančha.

PABLO CONZ KAZTA

¹² Jalla niiž jaka tažuqui tsjii kjaž judío žoñinacaqui Pablo conzjapa juramentužtan tsjii acuerduquiz asiptassičha. “Pablo ana ticznaquiž niiqui, wejrnac contal cjeečha”. Nuž cjican asiptassičha. Nižaza ninacaqui palt'assičha ninacpora, tuž cjican:

—Anaž čjul čjerimi lujls, Pablo conañcama, —jalla nii.

¹³ Jalla nii parla asiptiñi žoñinacaqui pusi tunc jilatačha. ¹⁴ Nižaza ninacaqui mazñi ojkičha timplu chawc jilirinacžquinami nižaza wajt jilirinacžquinami. Ninacžquiz mazičha tuž cjican:

—Tsjii acuerduquiz asiptassinčha tuž cjican: “Pablo ana ticznaquiž niiqui, wejrnac contal cjeečha”. Nižaza palt'assinčha wejrnacpora, tuž cjican: “Anaž jecmi čjul čjerimi lujls, Pablo conañcama”, jalla nii. ¹⁵ Jaziqui ančhucqui parti jilirinacžtanami nii comandante jiliržquiztan nii Pablo mayaquičha, tuž cjican: “Wilta Pablo cuchanžcalla wejtnacaquin. Wejrnacqui Pabluž puntuquiztan tsjan zumpacha intintiz pecasučha”.

Jalla nuž cjican Pablo mayaquiča. Wejrnacqui listuž cjeeča Pablo conzjapa. Ima ančhucaquiz irantižcan, wejrnacqui nii Pablo conača. —Jalla nuž cjichiča.

¹⁶ Jalla nekztanaqui Pabluž cullaca majchqui Pablo conz puntuquiztan nonziča. Jalla nii nonžcuqui cuartilquin ojkchiča Pablužquiz mazni. ¹⁷ Nekztanaqui Pabluqui tsjii zultatž teniente kjawziča, tuž cjican:

—Tii tjowa chjicha comandantižquin. Tiiqui quintuchizza.

¹⁸ Nekztanaqui nii teniente nii tjowa chjitchiča tuž cjican:

—Nii Pablo prisita žoñiqui wejr kjawziča. Nekztan wejtquiz chiichiča tii tjowa amquin chjichajo. Tiiqui amquiz quint'iz pecča.

¹⁹ Nekztan nii comandantiqui kjarcu tanžcu nii tjowa tsjii latu chjitchiča. Jalla nekztan pewziča, tuž cjican:

—¿Chjulum amqui wejtquiz chiiz pecya?

²⁰ Jalla nekztanaqui tjowaqui kjaaziča tuž cjican:

—Judío žoñinacaqui tsjii acuerduquiz asiptassiča. Jaka wenz amquiztan mayaquiča Pablo chjitzjapa judío jilirinacž yujcquin. Jalla tuž mañžtan mayaquiča, “Wejrnacqui Pabluž puntuquiztan tsjan zumpacha intintiz pecasuča”. Jalla nuž cjican mayaquiča.

²¹ Amzti ana ninacžquiz juyzu paaz waquiziča. Tsjii pusi tunc jil žoñinacaqui juramentužtan tsjii acuerduquiz asiptassiča, tuž cjican: “Pablo ana ticznaquiž niiqui, wejrnac contal cjeeča”. Nižaza ninacpora palt'assiča, tuž cjican: “Anača čheri lujls Pablo conañcama”. Nii žoñinacaqui čhjojziž tjewža Pablo irantisquizcama. Anzpacha listuča, amiž asiptita takukaz tjewža.

²² Jalla nii quintu nonžcu nii comandantiqui nii tjowa cuchanchiča. Nižaza mantichiča:

—Anaž jeczquizimi amiž quint'itaqui chiichiyaquiča, —jalla nuž cjican cuchanchiča.

PABLUQUI FELIX CJITA JILIRZQUIN CUCHANTA

²³ Jalla nekztanaqui nii comandantiqui pucultan teniente kjawziča. Jalla nuž kjawžcu tsjii ortina mantichiča, tuž cjican:

—Zultatunaca tuž tjaczna, paa patac zultatu kjojchiñ ojkñijapa, nižaza pakallawk tunca zultatu cawallquiz yawchi ojkñijapa, nižaza paa patac zultatu lanzižtan ojkñijapa. Ispir ora listu tjaczta cjequiča Cesarea watja ojkzjapa. ²⁴ Nižaza tsjii cawallu tjaczi-naquiča Pablo yawchi chjitzjapa. Nižaza Pablo chjichaquiča ana čhjulu kjaž cjižcu. Nekztanaqui Félix cjita chawc jiliržquiz intirjaquiča. —Jalla nuž mantichiča nii comandantiqui.

²⁵ Nižaza nii Pablo chjichni zultatunacžtan tsjii carta apaychiča, tuž cjican:

²⁶ “Al señor excelentísimo chawc jiliri Félix: Wejrqui amquin tsaanuča; Claudio Lisias wejrtča. ²⁷ Judío žoñinacaqui tii žoñi preso tanchiča. Nižaza conz cjichitakalča. Jalla tiiqui roman žoñiča. Jalla nii zizcu, wejrqui zultatunacžtan ojkchinča, tii liwrii. Wejr irantan, judío žoñinacaqui tii conzmayatača. ²⁸ Wejrqui ziz pecatuča, ultimu kjažtiquiztan nii judío žoñinacaqui tii conkatz pecatjo, jalla nii. Nižtiquiztan judío jilirinacž yujcquin chjitchinča. ²⁹ Nekztanaqui zizzinča nii judionacž lii puntuquiz-tankaz tii quintra uj tjojtunchiča. Anaž conz razunami nižaza ana carsilquiz chawjcz razunami želatča tii judionacžquiztanaqui. ³⁰ Jalla nekztanaqui nii judío žoñinacaqui tsjii acuerduquiz asiptassitakalča tii Pablo conzjapa. Jalla nii zizcu, nekztan wejrqui amquin apura cuchanžcuča. Nižaza niižta quintra žoñinacžquiz mantichinča, am yujcquiz parlajo, čhjul puntuquiztan quintra aptazaja, jalla nii. Jalla nužukazza”.

³¹ Jalla nekztanaqui ortin jaru zultatunacaqui ween Pablo chjitchiča, Antípatris cjita watjacama. ³² Niiž jaka tažugui kjojchiñ ojkni zultatunacaqui cuartilquin quejžquichiča. Cawallquiz ojkni zultatunacakaz tira Pablužtan ojkchiča. ³³ Cesarea

watja irantižcu, carta tjaachiča chawc jiliržquiz. Nižaza nii jiliržquiz Pablo intirjichiča. ³⁴ Carta ližcu, nii chawc jiliriqiu Pablo pewcziča, jakzi wajtchiz žoñitažlaja, jalla nii. Cilicia wajtchiz žoñi, nii zizcu, ³⁵ tuž cjichiča:

—Am quintra aptazñi žoñinacaž tjonchiž cjen, am puntuquiztanaqui wejrqui atintača.

Nekztanaqui nii jiliriqiu mantichiča Herodes pajk kjuyquiz Pablo zuma wijilta želajo.

24

PABLUQUI FELIX YUJCQUIZ PRISINTICHICHA

¹ Nekztan pjijska tjuñquiztan, Ananías cjita timplu chawc jiliriqiu Cesarea watja irantichiča Jerusalén wajt jilirinacžtanami nižaza tsjii Tértulo cjita tjurt'ižiñi awjatžtan. Jalla ninacaqui chawc jilirž yujcquin prisintichiča Pabluž quintra chawc uj tjojtunzjapa. ² Tsjii audiencia cjetžtanaqui jilirž yujcquiz Pablo chjichtatača. Nekztan nii Tértulo tjurt'ižiñi awjatuqui Pabluž quintra chii kallantichiča tuž cjican:

—Wejt excelentísimo chawc jiliri: Walikazza wejt watjaqui, nižaza cuntintu kamasuča. Sparaquiča amquin. Am walja zizñiž cjen zuma irpiñamča wejtnacaquiz. Chjul necesidad žejlčhaja, jalla nii atintichamča. ³ Tjapa watjanacquin amiž uchta obranacquiztan ancha sparaquiž cjiwča, zuma excelentísimo Félix. Nižaza tjapa žoñinacaqui nuž amquiz sparaquiča cjiñipanča. ⁴ Wejrqui am ana ancha molistis pecuča, tii puntuquiztankaz am atintalla. Nižaza tsjii ratu wejt taku nonžnalla. ⁵ Nuc ažka kamcan, wejrnacqui zizzinča, tii žoñiqui wira anawalipanča. Nižaza tjapa kjutñi judío žoñinacaž aptjapča, t'aka t'aka. Nižaza tiiqui walja achacha nii nazaren cjita t'akquiztan. ⁶ Nižaza wejtnaca timpluquin yekja wajtchiz žoñi luskatz yanchiča. Jalla nižta anawalipanča. Jalla nižtiquiztan wejrnacqui tii preso tanchinča. Nižaza wejtnac lii jaru tii žoñi casticskatz pecatuča. ⁷ Nii Lisias cjita comandantizti fuerzižcu wejtnacaquiz mitissiča. Tama zultatunacžtan tii kjañchiča. ⁸ Nekztanaqui nii comandantiqui wejrnacqui tii žoñž uj tjeezjapa tekzi am yujcquiz tjonkatča. Jazic amza tii pewczna. Jalla nekztanaqui tiižquiztanpacha zizaquiča wejrnaca ultim werara chiichinča, wejtnacaž tjojunta uj puntuquiztan zumpacha zizaquiča. Tii žoñiqui walja ujchizza.

⁹ Nii žejlñi judío žoñinacaqui cjichizakazza:

—Tiiž chiita takunaca werarača.

¹⁰ Nekztanaqui nii chawc jiliriqiu kjara waytižcu Pablo chiikatchiča. Jalla nuž cjen Pablo paljaychiča, tuž cjican:

—Nuc ažk wata tekz tii nacionquiz amqui jiliri tsijtsamča. Jaziquiz wejrqui ancha cuntintuča am yujcquiz tjurt'izjapaqui wejt puntuquiztan. ¹¹ Ampacham wejt puntuquiztan averiguasača. Tuncapan tjuñikaz weriž irantisquitaqui, nii Jerusalén wajtquin Yoozquin sirwizjapa tjonchintača. ¹² Anaž jec žoñimi wejr žoñžtan ch'assñi cherchiqui, nižaza wejrqui ana žoñinaca aptjapchinča, Jerusalén wajtquizimi. ¹³ Tii wejt quintra žoñinacaqui anaž čjul ujmi amquiz tjeežni atča. ¹⁴ Jalla tiiča ultim weraraqui. Wejrqui wejtnac ejpnacž Yoozpacha sirwuča Yooziž tjeežta kamaña jaru. Jalla nii Yooz kamañaqui yekjaž t'aka cjiča tinacaqui. Nižaza wejrqui criyuča tjapa Moisés cijirta liimi, nižaza tjapa profetž cijirta Yooz takunacami. ¹⁵ Nižaza criyuča Yoozqui ticziquiztan jacatatskataquiča zuma kamñi žoñimi ana zuma kamñi žoñimi. Jalla nii jacatatz tjuñi tjewznuča, tinacami nižazakaž tjewža. ¹⁶ Jalla nuž tjewžcan, Yooz yujcquizimi žoñž yujcquizimi wejt kuz zuma iwjt'ican persunpacha cwitasuča, ana ujchiz cjisjapa.

¹⁷ Tsjii kjaž watanaca yekja nacionaran wejr cjklayžquichinča. Jalla nuž ojklayžcu wejrqui wejt persun yoka quejpcchinča, limosnamí ofrendanacami timpluquin uchjapa. ¹⁸ Jalla nuž paan, tsjii kjaž Asia provinciaquiztan tjonchi judionacaqui wejttan zalchiča. Timpluquin žejlchinča judíož cuzturumpi jaru paacan. Timpluquin žoñinacaqui anatača wacchi, nižaza anatača čhjulumí aptazzi. ¹⁹ Jalla nii Asiaquiztan tjonchi judionacaqui jalla ninacžla tekziqui am yujcquiz prisintisquizlani wejt quintraqui, čhjul uj paatučhaja, jalla nii. Ninacaqui tsjii uj tjeeznačhaj niiqui, tekz am yujcquiz tjeežla. ²⁰ Jalla nii ana atchucažlaj niiqui, tii žejlñi žoñinacaj weriž paata uj kjanacama chilalla. Wejr judío jilirinacž yujcquiz želan, uj paachinžlaj niiqui kjanaj chilalla. ²¹ Judío jilirinacž yujcquiz žejlcan, tiikaz altu joržtan chiichinča: “Ticziquiztan jacatatz tjuñi tjewznuča. Jalla nižtiquiztan tonj ančhucqui wejr jusjiča”. Jalla niikazza weriž chiitaqui. —Nuž cjican Pabluqui chiichiča.

²² Jalla nuž nonžcu, Félix chawc jiliriqíu nii cjetžta audiencia nužquiz suspintiskatchiča. Nii jiliriqíu Yooz jicz puntuquiztan zuma zizziča. Jalla nižtiquiztan Pabluž quintra žoñinacžquiziqui ana juyzu paachiča. Nekztan cjichiča:

—Chjulorat Lisias comandante tjonačhaja, jalla nekztanž tii ančuca quijaqui wilta atintita cjequiča. Nii nooj azquitžta cjequiča.

²³ Nekztanaqui Félix chawc jiliriqíu teniente capitanžquin mantichiča Pablo tira kjuyquiz chawjcta cwitajo. Pero Pabluž amigonacžquiz permiso tjaachiča, Pablo atintizjapa.

²⁴ Tsjii kjaž majquiztan Félix chawc jiliriqíu Drusila cjiti tjunatan tjonžquichiča Pabluž taku nonzjapa. Jalla naaqui judioquiztan žontača. Nekztanaqui Pablo kjawžñi mantichiča. Niiž yujcquiz prisintižcu, Pabluqui Jesucristužquin kuzziz puntuquiztan paljaychiča. ²⁵ Nii jiliriž nonznan, Pabluqui parličiča tii čhjep puntuquiztan: Yooz zuma kamaña puntuquiztan, nižaza persun kuz zuma irpiz puntuquiztan, nižaza Yooz casticz tjuñi puntuquiztan. Jalla nii parlita nonžcu Félix chawc jiliriqíu muzpa tsucchiča. Nekztanaqui cjichiča:

—Oka amqui. Wejttaž timpu želan, wilta am kjawznača.

²⁶ Félix chawc jiliriqíu “paaz pac jaa” cjican jalla nuž Pablužquiztan pecatča. Paaz pactiquiztan Pabluqui cuchtaž cjitasacha. Jalla nižtiquiztan nii jiliriqíu kjaž wilta Pablo kjaw kjawatča, “Cunamiž paaz pacasa jaa” cjican. Pablo kjawžcu, nižtan parličiča. ²⁷ Félix jiliriqíu judionacž kuz wali cjiskats pecatča. Jalla nižtiquiztan Pablo preso ecchiča. Pizc wata nuž watchiča. Jalla nekztanaqui Félix chawc jiliriqíu niž puestuquiztan ulanchiča. Nii puestuquiz tsjiizuñ luzziča, Porcio Festo cjita tjuuchiztača.

25

PABLUQUI FESTUZ YUJCQUIZ PRISINTICHICHA

¹ Festuqui chawc jilirž puestuquiz luzcu, niž čhjep majquiztan Cesarea wajtquiztan Jerusalén watja ojkiča. ² Jalla nicju timplu chawc jilirinacami walja acha wajt jilirinacami, jalla ninacaqui Pabluž quintra quijchiča. ³ Nižaza rocchiča:

—Tsjii favora paalla —cjican. —Tii Jerusalén watja Pablo cuchanzcalla.

Nii oraqui ninacž kuzquiz pinsichiča, Pablo jiczquiz tjonan conzjapa. ⁴ Nekztanaqui Festo chawc jiliriqíu kjaaziča, tuž cjican:

—Pabluqui Cesarea wajtquin preso žejlča. Tsjii kjaž majquiztan wejrpachal quepača nicju. ⁵ Jaziqui ančuca jilirinacaqui wejttan chica Cesarea ojkla. Jalla nicju nii žoñiqui ujchizpanžlaj niiqui, jalla niž uj tjeezpanikazza ančhucalaqui.

⁶ Nii Festo jiliriqíu quinsakal tjuñizlaj už tunca tjuñizlaj, jalla nuž žejlchiča Jerusalén wajtquiz. Jalla nekztanaqui Cesarea watja quejpcchiča. Niiž jaka tažuqui niž jusjiz ofcinquiz luzziča. Jalla nekztan Pablo zijjajjo mantichiča. ⁷ Pablo zijjctiquiztan

Jerusalén wajtquiztan tjonchi judionacaqui jusjiz oficinquiz luzzizakazza. Pabluž muytata tsijtsu, wali chawc ujnaca tjojtunchičha. Pero ana čjul uj tjeezñi atchiča. ⁸Jalla nekztanaqui Pabluqui persuna tjurt'ican takunaca čiichiča, tuž cjican:

—Wejrqui ana čjul ujmi paachinpanča, ana judionacž lii quintrami, nižaza ana timplu quintrami, nižaza ana roman chawc jilirž quintrami. Anapan uj paachinča.

⁹ Nekztanaqui Festo jiliri qui judionacž kuz wali cjiskatzjapa tsjii favora paaz pecatča. Jalla nižtiquiztan Pablužquiz pewczyča, tuž cjican:

—¿Jerusalén watjam okasaya? Jalla nicju am quintra quiyta puntuquiztan atintasača.

¹⁰ Jalla nižtiquiztan Pabluqui kjaaziča, tuž cjican:

—Roman chawc jilirž jusjiz oficinquiz želuča. Tekzpacha wejrqui jusjita cjistanča. Amqui zumpacham zizza wejt puntuquiztan. Wejrqui ana čjul ujmi paachinča tii judionacž quintrami. ¹¹ Jaziqui wejrqui ujchizpančhalaj niiqui, casticta cjis anal jiwjatuča. Nižaza uj paachiž cjen ticz waquizičhaj niiqui, ticzmi anal jiwjatuča. Pero wejt quintra tjojtunta ujnacami ultimu ana tjeezkattača. Nižtiquiztan anaž nii judionacž kjarquiz wejr intirjita cjesača. Jaziqui roman chawc jiliržquinpan watz mayučha wejt puntuquiztan zumpacha arreglita cjisjapa.

¹² Jalla nekztanaqui Festo jiliri qui niž tantiiñinacžtan palt'ichiča. Jalla nuž palt'izcu, Pablužquiz čiichiča, tuž cjican:

—Amqui roman chawc jiliržquin watz maychamča. Jaziqui jalla nii jiliržquinpanikam watačhani.

PABLUQUI AGRIPZ YUJCQUIZ PRISINTICHICHA

¹³ Jalla tsjii kjaž majquiztan tsjii Agripa cjita chawc jiliri qui Cesarea watja tjonchiča Berenice cjiti tjunatan. Jalla ninacaqui tjonchiča Festo tsaanzjapa. ¹⁴ Jalla nicju tsjii kjaž maj kaman Festo jiliri qui ninacžquiz quint'ichiča Pabluž puntuquiztan, tuž cjican:

—Tekz tsjii pres žoñi žejlča, Félix jiliržquiztanpacha. ¹⁵ Wejrqui Jerusalén wajtquiz želan, timplu jilirinacami wajt jilirinacami jalla ninacaqui tii žoñž quintra quijchiča. Ninacaqui wejtquiz tii žoñi conkatz pecatča. ¹⁶ Jalla nižtiquiztan wejrqui kjaazinča tuž cjican: “Romanž liiqui tuž cjiča: Quiyta žoñžtan quiñi žoñžtan pucultan declarskatzpanikazza, čjulut watčhaja, jalla nii. Nekztan nii quiyta žoñiqui persun takunacžtan tjurt'asača werarquiztanaqui. Nekztan chawc ujchizlaj niiqui, contaž cjesača”. ¹⁷ Jalla nižtiquiztan ninacaž tiwc tjonchiž cjen, ana timpu pertižcu, niž jaka tažuqui quiya atintichinča wejt jusjiz oficinquiz. Nii quiyta žoñi zjijcajo mantižcu zuma atintichinča. ¹⁸ Nii quiñi žoñinacaqui prisintichizakazza. Wejrqui pinsichintača, ninacac chawc uipan nii žoñžquiz tjeeznaa, cjican. Ultimu ninacazti ana čjul chawc ujmi tjeezkati atchiča. ¹⁹ Nii žoñž quintra čiichiča religión puntuquiztankaz. Tsjii Jesusa cjita žoñiqui ticziča. Pabluzti “Zejtča niiqui” cjiñitakalča. ²⁰ Wejrqui nižta quiya atintizjapa anal zuma zizatuča. Jalla nižtiquiztan Pablužquiz pewczinča, tuž cjican: “¿Jerusalén watja okasay? Jalla nicju tii am quintra qui puntuquiztan atintasača”. Jalla nuž čiichinča wejrqui. ²¹ Jalla nekztanaqui niiqui maychiča roman chawc jiliržquin watzjapa. Jalla nižtiquiztan Augusto cjita chawc jiliržquin watajo mantichinča. Nižaza tirapan preso želajo mantichinča, čjulorat chawc jiliržquin mantichuca cječhaja, jalla niicama.

²² Jalla nekztanaqui Agripa jiliri qui Festo jiliržquiz cjichiča:

—Wejrzakal nii žoñž razuna nonz pecučha.

Festo jiliri qui kjaaziča, tuž cjican:

—Jakapacham nonznaquiča.

²³ Niiž jaka tažuqui Agripa cjita jiliri qui Berenice cjiti tjunatan pajk audiencia kjuyquin luzquichiča, ancha zuma honorchiz. Zultatž jilirinacžtanami wajt jilirinacžtanami luzzizakazza. Nekztanaqui Festo jiliri qui Pablo zjijcajo mantichiča. ²⁴ Pablo zjijctiquiztan Festo jiliri qui tuž paljaychiča:

—Agripa chawc jiliri, nižaza tekz ajczi zuma žoñinaca. Tekziča tii žoñiqui. Walja judionacaqui tii žoñž quintra chiichiča Jerusalén wajtquinami tii Cesarea wajtquizimi. Jalla ninacaqui wejr roccochiča tii žoñi conzjapa, “Tii žoñiqui ana žejtz waquiziča” cjican. ²⁵ Wejrpacha tii zuma pewcpewczcu, anapan čjul uj wači atchinča, ticzkatajo. Nižaza tii qui roman chawc jiliržquin watz maychiča jusjita cjeyajo. Jalla nuž maytiquiztan tantiižcu, watajo mantichinča. ²⁶ Wejrqui roman chawc jiliržquin čjul puntut tii žoñž puntuquiztanaqui cijjras? Anal zizuča. Jalla nižtiquiztan am yujcquiz prisintiskatuča, señor Agripa, wejt chawc jiliri. Nižaza tjapa ančhucaquiz prisintiskatuča. Jaziqui ančhucqui tii žoñi zumpachaž pewczina. Nekztan wejrqui aptačhani čjul puntut cijjras, nii. ²⁷ Tii pres žoñž quintra puntuquiztan kjanapacha cijjrz waquiziča. Ana nižta cijjraquiž niiqui, anapal cuchñi atasacha. —Jalla nuž paljaychiča Festo jiliri qui.

26

PABLUQUI TJURT'INĪ TAKUNACA WILTA CHIICHICHA

¹ Jalla nekztanaqui Agripa jiliri qui Pablužquiz tuž cjichiča:

—Amqui am persunquiztan zuma tjurt'iz taku chiya.

Jalla nekztanaqui Pabluqui kjara chjinžcu paljayi kallantichiča, tuž cjican:

² —Excelentísimo Agripa, chawc jiliri, ancha cuntintuča wejrqui, am yujcquiz wejt puntunaca werara chiizjapa. Judío žoñinacaqui wejt quintra ujnaca tjojtunchiča. Jaknižlaj nii werara chiyasača. ³ Amqui tjappacha učum judionacž cuzturumpinaca zumam zizza. Nižaza učumpora čjul puntu ch'aasaj, nii ch'aastanacami zizza amqui. Jalla nižtiquiztanaqui wejrqui ancha cuntintuča, am yujcquiz tjurt'izjapaqui. Zuma pasinsistanž nonžnalla.

⁴ ‘Tjapa judionacaqui weriž kamta zizza. Wejt yokquiz ojklajtami nižaza Jerusalén wajtquiz ojklajtami jaknuž ocjalquiztanpacha kamiñtažlaja, nii zizza tjapa judionacaqui. Ninacžtan kamiñtača. ⁵ Tjowanstiquiztanpacha fariseo t'akquiz žejlchinča. Nii fariseo t'akaqui učum judionacž lii jarupan walja estricto kamñiča yekja judionacž t'akanacquiztan cjenami. Jalla nii ažktan zizza nii wejt quintra judionacaqui. Jaziqui ninacakaj declarla, declarz pecčhaj niiqui. ⁶ Tuquiqui Yoozqui učum tuquita ejpnacžquiz taku ecchiča, ticziquiztan jacatatz puntu, jalla nii. Jalla nii jacatatzpan tjewznuča. Jalla nuž weriž tjewztiquiztan, judionacaqui wejt quintra quijchiča. ⁷ Pero Israel wajtquiziqui wejtnac tuncapan t'akanacaqui Yooziž ecta taku cumplis zakaz tjewža. Jalla nižtiquiztan Yoozquin rispitiča, nižaza majiñami weenami nižquin sirwiča. Wejt chawc jiliri, jalla niipan tjewžniž cjen judionacaqui wejt quintra tjojktichiča. ⁸ Ančhucmi zakaz criičhani, Yoozqui ticziquiztan žoñinaca jacatatzquiča, nii.

⁹ ‘Tuquiqui wejrqui pinsiñtača, nii Nazaret wajtchiz Jesusižquin criichi žoñinacž quintra čjul anawalinacami paaz waquiziča. ¹⁰ Jalla nuž wejrqui criichinacž quintra anawalinaca paachinča Jerusalén wajtquin. Učum timplu jilirinacž mantita jaru walja criichinaca carsilquiz chawjcskatchinča. Nižaza criichinaca conajo, wejr zakal taku utchinča. ¹¹ Nižaza kjaž wilta criichi žoñinaca sufriskatchinča, Jesucristuž quintra chiikatžjapa, nižaza Jesucristužquiztan quejpskatžjapa. Wejrqui nižtapacha paachinča judionacž ajcz kjuyquizimi. Nižaza walja žawjwiñtača nii criichinacž kjutñi. Jalla nuž žawjžcu wejrqui criichinaca tani ojklayiñtača yekja watjaranami.

¹² Jalla niijapa Damasco watja ojkchinča, timplu chawc jilirinacž mantita jaru. Nižaza ninacaqui wejtquiz carta credencial tjaachiča, nii criichi žoñinaca tanzjapa. ¹³ Jiczquiz okan, taypur ora tiripintit arajpachquiztan tsjii wali pajk ispijužtakaz kjanžquichiča, tjuñ siiquiztan juc'anti. Wejt muytatami wejt cumpant'iñi žoñinacž muytatami kjančiča. ¹⁴ Niiž cjen, wejrnacqui yokquiz tsucaña tjojtsinča. Nekztanaqui wejrqui tsjii jora nonzinča. Hebreo tawkquiztan wejtquiz paljayžquichiča, tuž cjican: “Saulo, Saulo, ¿kjažtiquiztan am wejt quintramjo? Ampacha persun quintra paača. Tsjii wacaqui ar parž quintra llawkžcu, persun janchiž quintra paača, jalla nižta irata am persun quintra paača”. Jalla nuž paljayžquichiča nii tsewctan chiñi joraqui. ¹⁵ Nekztanaqui wejrqui pewczinča, tuž cjican: “Wejt Jiliri, ¿ject amya?” Nekztan Yooz Jiliri qui wejtquiz cjichiča: “Wejrtča Jesuitqui. Amqui wejt quintram paača. Wejrtča niitqui. ¹⁶ Zaažna. Tsijsna. Amqui wejr sirwaquiča. Nižaza tii amiž chertanacami declaraquiča muzpa žoñinacžquiziqui. Wiruñaqu iyam cheraquiča wejt puntuquiztan. Jalla nekztan tjapa wejt puntuquiztan parlaquiča. Jalla nižtajapa am illzinča. Jalla nuž cjen amquiz pariscuča. ¹⁷ Jaziqui am cuchnača ana judío žoñinacžquin wejt puntuquiztan parližcajo. Nekztanaqui amiž parlan, wejrqui am cwitača, judionacžquiztanami, nižaza nacjuñta žoñinacžquiztanami. ¹⁸ Nacjuñta žoñinacžquiz am cuchnača, wejt puntuquiztan parlajo. Jalla nuž amiž parlitiquiztan nii žoñinacž kuzqui cjetžintaž cjequiča wejt puntu intintazajo, nižaza ana zumchiquiz kamajo, antiz zuma kamañquiz kamzjapa. Nižaza amiž parlitiquiztan ninacaqui liwriča cjequiča, Satanás cjita diabluz mantita jaru ana ojklajajo, antiz Yooz mantita jaru ojklajajo. Nižaza wejtquin criyaquiča, ninacž ujnaca pertunta cjisjapa, nižaza Yooz kamaña tanzjapa parti Yooz illzta žoñinacžtan”.

¹⁹ Nekztanaqui, Agripa chawc jiliri, nii arajpachquiztan paljayta takunaca catokchinča, nii jaru kamzjapa. ²⁰ Primiraqui Damasco wajtquin žejlñi žoñinacžquiz liwriñi Yooz taku parli kallantichinča. Nekztanaqui Jerusalén wajtquin nii Yooz taku parlichinčakazza. Niiž jaru Judea yokaran parlichinča. Niiž jaru nacjuñta žoñinacžquin Yooz taku parlichinča. Judío žoñinacžquizimi ana judío žoñinacžquizimi tjappachquiz parlichinča, ninacž kuznaca campiyajo, Yooz sirwiz quejpnajajo, nižaza Yoozquin quejptiquiztan zuma kamaña tjeežnajo. ²¹ Jalla nižta Yooz takunaca parlitiquiztan judío žoñinacaqui wejr preso tanchiča timpluquiz, wejr conajo. ²² Anzcama Yoozqui wejr yanapča. Jalla nižtiquiztan wejrqui tjurt'iñi kuzziz tii zuma Yooz taku parluča humilde žoñinacžquizimi pajk jilirinacžquizimi. Tuquitan Yooz taku parliñi profetž chiita tawk jaru nižaza Moisés chiita tawk jaru, jalla niicama parluča. Jalla ninacaqui mazinčiča, tuž cjican: ²³ “Cristuqui sufristanča ticzcama. Nekztan ticziquiztan jacatatstanča. Jalla niiqui primer ticziquiztan jacatatchi žoñiča. Jalla nii Jesucristuž cjen tii zuma liwriñi Yooz takuqui parlitapantača ućhum wajtchiz žoñinacžquizimi yekja wajtchiz žoñinacžquizimi”. Jalla nii liwriñi taku zaka wejr parluča.

PABLUQUI AGRIPZQUIZ CHIIZINCHICHA

²⁴ Pablo jalla nuž tjurt'iñi taku paljayan, Festo jiliri qui altu tawkžtan cjichiča:

—Pablo, ¡lucuratažtakazza amqui! Zmali istutiižcu, jalla nižtiquiztan lucurata cjis-samčhalani amqui.

²⁵ Pabluqui kjaaziča, tuz cjican:

—Festo, zuma chawc jiliri. ¡Wejrqui anača lucuratqui! Antiz weriž paljayta takunacača razunaqui, nižaza werarača. ²⁶ Tekzimi Agripa chawc jilirimi žejlča. Niimi zumaž tii puntuquiztan zizza. Jalla nižtiquiztan wejrqui tjup kuztan tiž yujcquiz chižinuča. Tii Agripa chawc jiliri qui tjapa weriž paljayta puntunacaqui zizzipanča. Nižaza tii puntunacaqui watchiča tjapa žoñinacž zizan, anača tsjii chjojzak watchi quintu. ²⁷ Señor Agripa, chawc jiliri, ¿profetaž parlita takum criya? Amqui criiž caa kal cjiwchiya.

²⁸ Agripa chawc jiliriqwi Pablužquiz kjaaziča, tuž cjican:

—¿Tsjii koluc takunacžtankam wejr cristiano cjiskatz pecya?

²⁹ Nekztanaqwi Pabluqwi cjichiča:

—Tsjii kjaž takunacžtan už wacchi takunacžtan wejrqui ančhuc tuž cristiano cjiskatz pecuča. Ammi nižaza tjapa tonj nonzñi zoñinacami wejr irataj cjisla. Jalla nuž Yooz munañpaj cjeequi. Wejr irata Yoozquin criichej cjisla, pero ana tižta carinžtan mokta.

³⁰ Jalla nuž Pabluž chiitan, tjappacha nii julzi žejlñi jilirinacaqwi tsijtsiča, Agripa chawc jilirimi, nižaza Festo jilirimi, nižaza Berenice cjiti tjunmi. ³¹ Nekztanaqwi ninacaqwi Pabluž puntuquiztan parlizjapa tsjii latu ojkchiča ninaccama palt'i. Jalla nekztanaqwi ninaccama kazziča:

—Tii zoñiqwi ana čjul ujmi paachiča, conkatajo. Anaž conta cjesača. Nižaza anaž carsilquizimi chawjcta cjesača.

³² Nižaza Agripa chawc jiliriqwi Festo jiliržquiz cjichiča:

—Tii zoñiqwi ana roman jiliržquin watz maytasaž niqwi, cutztaž cjitasača.

27

PABLUŽ QUIJAQUI ROMA TJATZTACHA

¹ Jalla nekztanaqwi nii jilirinacaqwi tantiichiča, Pabluž quija roman chawc jiliržquin tjatzjapa. Jalla nižtiquiztan Pablumi parti presonacami intirjitatača tsjii Julio cjita capitanžquiz, Italia watja chjitzjapa. Nii capitanacami Augusto cjita batalionquiztan jiliritiča. Wejrqui Pablužquiz cumpant'ichinča. ² Adramitio cjita wajtquiz tsjii warcu želatča. Nii oraqui nii warcuqui ojkzpachatača Asia kjutñi. Jalla nuž cjen nii warcuquiz luzzinča. Nižaza wejtnacatan Aristarco cjita zoñitača. Niiqwi Tesalónica wajtchiz zoñitača. Tesalónica watjaqwi Macedonia yokquintača. ³ Jaka tažuqwi Sidón cjita wajtquin irantichinča. Jalla nicju Julio capitanacami Pablužquiz tsjii favora paachiča, Pablužquiz permiso tjaachiča niž mazinacžquin tjonznajo atintita cjisjapa. ⁴ Nekztanaqwi Sidón wajtquiztan ulanžcu Chipre cjita zkolta yoka watchinča. Zkar latu watchinča tjamiž cjen. ⁵ Jalla nekztanaqwi Cilicia nižaza Panfiliaž niž waruñ chawc kota kajkchinča Mira cjita watjacama. Mira watjaqwi Licia cjita yokquintača.

⁶ Jalla nicju zultatž capitanacami tsjii Italia ojkñi warcu zalchiča. Nii warcuqui Alejandría wajtquiztan ulnatča. Jalla nii warcuquiz capitanacami wejrnac luzkatchiča tira ojkzjapa. ⁷ Nekztanaqwi tsjii kjaž maj ojkchinča zumat. Ancha tjamiž cjen ch'aman irantichinča Gnido cjita yokž wartuñtan žcati. Nižaza nii ancha tjamiž cjen Salmón cjita yok žcati watchinča. Nekztanaqwi Creta yok žcati irantican tajachuc muytižcu ojkchinča. ⁸ Tjamiž cjen, ch'aman ojkcan Creta cjita yok žcati ojkchinča. Nižtami wejrnacami irantichinča Buenos Puertos cjita watja, Lasea wajtž žcati.

⁹ Jalla nicju irantizjapaqwi walja timpuqwi pertitača. Auti timpu irantisquiz cjen, tjamiqwi tirapan tjamchiča. Jalla nižtiquiztan anawalitača chawc kotquiz ojkzqui. Jalla nižtiquiztan Pabluqwi chiižinchiča, ¹⁰ tuž cjican:

—Jilanaca, wila ojkzqui anawaliž cjequiča. Warcumi cargami pertisnačhani nižaza učhummiž ticznašača.

¹¹ Nii zultatž capitanacami Pabluž chiita ana cazziča. Warcuchiz tuyñumi, nižaza warcuž capitanami, jalla ninacž takukaz nonziča. ¹² Nii wajtquiz auti timpu watzjapa, warcužtaqwi anatača cuza. Jalla nižtiquiztan jos tjappacha ninacaqwi pinsatča nawjctan ojkz tsjan cusa, nii. Fenice cjita wajtquin irantis pecatča jaknužumi. Fenice watjaqwi Creta yokquinzakaztača. Nii wajtquiztan cheržtaqwi pajk kota tjenča warutuñtan, užatuñtan. Jalla nicjuñtača waliqui auti timpu watzqui.

PAJK KOTQUIZ ANAWALI WATCHIČHA

¹³ Jalla nekztanaqwi warutan zuma queržcan ninacaqwi pinsichiča, tira ojkzjapa. Jalla nekztan ninacaqwi zarakchiča. Creta yok tjiyaranpan ojkchiča. ¹⁴ Tsjii

kjaž majquiztan tsjii walja pjursanti tjamiqiu tjonchiča užatan tuwantan cheechi. ¹⁵ Nekztanaqiu tjamiqiu warcu chjitchiča chawc kot mor kjutni. Tjamž kjutniqiu anataž wira ojkchuca. Jalla nižtiquiztan jakzichuckat tjamiqiu učum chjichačhani, jalla nicjupankaz okačhani. ¹⁶ Jalla nekztanaqiu Clauda cjita kolta yokž waruñ watchinča. Jalla nicjuñ watan tjamiqiu anatača ancha pjursanti. Tsjii kolta warcuqiu pajk warcuž wirquiz mojkžtatača. Ana ancha tjamiž cjen nii kolta warcuqiu pajk warcuquiz tewziča ch'aman. ¹⁷ Jalla nuž tewžcu, nii pajk warcu kojchnacžtan zumpacha t'ejžtatača, ana cjacsnažo. Jalla niiran yok pjila želatča Sirte cjita. Tjamiž cjen nii yok pjilquiz julz eksnatča. Jalla nižtiquiztan nii pajk pañuz cherchi pajk tultu apakchiča warcu tsewctan. Nekztanaqiu tjamžquiz warcu chjitskatchiča. ¹⁸ Niiž jaka tažuqiu nii tjam queraqiu tira walja pjursantitača. Jalla nižtiquiztan nii warcuquiz žejlñi kuzinacaqiu pajk kotquiz tjojtatača. ¹⁹ Jalla niipa tažuqiu warcuž cusasanaca kot kjazquiz tjojtchinča wejtnaca kjaržtan. ²⁰ Tsjii kjaž majquiztan ancha ch'orawitača. Jalla nuž ch'orawiž cjen anaž tjuñimi warawarami tjenatča. Nižaza nuž ch'orawiž cjen wejrnacqiu “Ticznačhani. Anaž jaknužumi liwriyasača”, nuž cjican chiichinča.

²¹ Tsjii kjaž maj ana čjjeri lujlchi cjen Pabluqiu ninacž taypiquiz tsijtsiča, tuž cjican:

—Jilanaca, anatača učumqiu Cretquiztan ulansquiz, wejt taku cazpantača ančhucalaqiu. Nižaza anaž carganacami pertitasača, nižaza učumqiu anaž tižta sufritasača. ²² Anziqui ančhucqiu tjup kuzziz cjisna, anača llaquiza. Tii warcuž katanami, anaž jakziltami ticznaquiča. ²³ Wejrquiu Yooz sirwuča, nižaza Yooz partitča. Zez ween Yoozquiu tsjii anjila wejtquiz cuchanžquichiča. Nii anjilaqiu wejtquiz jeczquichiča, ²⁴ tuž cjican: “Pablo, ana eksna amqiu. Roman chawc jilirž yujcquiz prisintistanča amqiu. Jaziqui amiž cjen tjapa amtan chica ojkni žoñinaca žetaquiča”. ²⁵ Jilanaca, anača llaquiza. Wejrquiu Yoozquin tjapa kuztanča. Jaknuž nii anjilaqiu chiitčaja, jalla niicamaž cumplisnaquiča. ²⁶ Kot taypiquiz tsjii kolta yoka žejlča. Jalla nii yoka irantiž cjen warcuqiu yokquiz čjakžcu, tsijtsnaquiča kjazquizpacha. — Jalla nuž paljaychiča Pabluqiu.

²⁷ Jalla nekztanaqiu pizc simana ojktiquiztan, Adria cjita kot kjazquiz želan, tjamiqiu warcu chjichatča. Jalla nii ween chica arama warcu joojooñinacaqiu pinsichiča, yokquin irantičhani, cjican. ²⁸ Jalla nižtiquiztan kjazquiztan kozzuc yokquin tupžcu, zizziča quinsa tunc sojtan metro. Nižaza tsjii kjažtapacha ojkžcu wilta tupzizakazza. Jalla nuž tupžcu, zizziča paatunc pakallakun metro. ²⁹ Kjaz kostan maz akji želačhani cjican pinsichiča. Nekztan warcu wirquiztan tsjii pajkpic pajk jirunaca quijtsiča ana nii maz ajkquin čjakajo. Ekskan tjuñi tjewks tjewznatča. ³⁰ Jalla nuž tjewžcan, nii warcu joojooñinacaqiu pinsichiča, warcuquiztan atipasjapa. Jalla nuž pinsižcu, nii tewžta kolta warcu kjazquiz chjijwnatča. Jalla nuž chjijuncan nii pajk jirunaca quijžtažokaž cjetča nii warcuž yujcquiztan. ³¹ Jalla nuž cheržcu, Pabluqiu zultatž capitanžquiz paljaychiča nižaza zultatunacžquizimi, tuž cjican:

—Nii warcu joojooñinacaqiu ana tii warcuquiz eclaquiz niqiu, ančhucqiu ticznasača.

³² Nuž nonžcuqiu zultatunacaqiu nii kolta warcu mojkta kojchnaca pootžinchiča kolta warcu kjazquin tjojtsnažo.

³³ Jalla nii kjantati Pabluqiu taku tjaachiča čjjeri lulajo, tuž cjican:

—Pizc simana tjontača ančhucmi kuz turwayzi ana tjajchi nižaza ana lujlchi.

³⁴ Nižtiquiztan ančhucqiu čjulullamekaz lujlznalla, azi tanzjapa. Anaž jecmi wira apt'isnasača. Nižaza ana zinta čhjojrichta cjequiča.

³⁵ Jalla nuž chiižcu Pabluqiu tsjii t'anta tanziča. Nižaza Yooz Ejpžquin sparaquiz cjichiča tjapa nii žejlñi žoñinacž yujcquiz. Jalla nekztanaqiu nii t'anta kjolžcu lujlchiča. ³⁶ Jalla nižtiquiztan tjapa nii žoñinacaqiu lujlsquin kuzziz cjissiča. Nekztan lujlchizakazza. ³⁷ Nii warcuquiz paa patac pakallawk tunca sojtan žoñinacatača.

³⁸ Jaknužt zapa mayni pecħaja jalla nuž lujlchiħa. Jalla nuž lujlžcu nii parti trig kuzinaca kjaz kotquin tjojtchiħa nii warcu cježu cjeyajo.

WARCU KJAZQUIZ KATCHICHA

³⁹ Tjuñi tjewktanalla, warcu joojooñinacaqui nii yoka cheržcu ana pajatħa. Pero tsjii puj atquin pjila iñžta k'ar yoka želatħa. Nii yokquin warcu tsijskatz pecatħa. ⁴⁰ Jalla nekztanaqui nii pajk quijtžta jirunacžquiz mojkta kojchmi pootchiħa. Kjazquizpacha cutziħa. Nižaza kochnaca jweržcu, warcu irpiñi maderanaca cutsiħa. Nekztan pajk tultu, warcu juntuñ tucquin tsjijpsiħa tjami tanzjapa. Jalla nižtiquiztan warcuqui puju iñžta yoka žcatžinchiħa. ⁴¹ Jalla nuž žcatžincan, pizc curinti ojkñi kjaz jalla nekz cjissiħa. Jalla nižtiquiztan nii warcuqui kjaz koztan yokquiz quijsiħa. Warcu tucquiztanaqui pjilquiz luzzitaħa. Ana jaknužquin kissiħa. Nižaza warcu wirquiztanaqui kjaz ljojkikaž warcu kjolatħa. ⁴² Jalla nuž cjen preso itžñi zultatunacaqui preso žoñinaca konz pecatħa, ana atipskatzjapa kjazquiz narcen. ⁴³ Zultatž capitanazti Pablo liwriiz pecatħa. Jalla nižtiquiztan presonaca conawc cjen atajichiħa. Nekztan mantichiħa, tuž cjican:

—Kjazquiz narñi zizñi žoñinaca, anħucqui primiraqui kjazquiz luzna, yokquin iran-tizjapa. ⁴⁴ Parti žoñinaca, anħucqui tabla tanžcu kjazquiz zakaz luzna. —Jalla nuž mantichiħa nii capitanaqui.

Jalla nuž tjappacha yokquin irantichiħa. Ana zinta ticziħa.

28

PABLUZ MALTA YOKQUIN KAMTA

¹ Jalla nuž yokquin ulanžcu, nii kolta yokž tjuu zizzinħa Malta cjitatakalħa. ² Jalla nii yokquin žejlñi žoñinacaqui wejrna ancha wali atintichiħa. Nižaza tsjii pajk uj taazinchiħa wejrnac kutnajo. Chijniž cjen zaquiz cjen wejtnacaltajapa uj taazinchiħa. ³ Nekztanaqui Pabluqui kjoñ žup aptichiħa. Nii žup ujquin tjojtan, tsjii zkoraqui uj kjakiž cjen ulanžquichiħa Pabluž kjarquin ch'atzi chejchipacha. ⁴ Jalla nuž cheržcu nii yokchiz žoñinacaqui tuž cjeyassiħa:

—Tii žoñiqui žoñi conñizlani. Kot kjazquiztan liwriitaž cjenami Yoozqui anat munħani, tiž žejtzm.

⁵ Pabluqui kjarquiztan zkora tsajttsajtsiħa ujquiz. Zkoraž ch'attaž cjenami anapan kjaž cjissiħa Pabluqui. ⁶ Tjapa nii žoñinacaqui Pabluž kjarat tjuwaħani cjican chekz-natħa. Nižaza tsjii ratuquiztan ticzit cjee tiiqui, jalla nuž pinsatħa nii žoñinacaqui. Jalla nuž ažk tjewžcu, Pablo ana kjaž cjissi cherziħa. Jalla nižtiquiztan pinsita campiižcu, nii žoñinacaqui cjichiħa:

—Tii Pabluqui cheka Yoozalani —cjican.

⁷ Ulanta yok žcati nii yokchiz jilirž yokanaca želatħa. Nii jiliriqui Publio cjitataħa. Jalla niiqui wejrna zuma risiwchiħa. Chjep maj wejrnac zuma atintichiħa. ⁸ Publiož ejpqui laa želatħa, tsjii ch'ujlñi conžtan, nižaza jawžtan. Pabluqui nižžquin tjonžñi ojkchiħa. Nekztanaqui Pabluqui nii laa žoñžta Yoozquin mayizichiħa, ċhjetinzjapa. Nekztanaqui niž juntuñ kjaržtan lanžcu, ċhjetinchiħa. ⁹ Jalla nižtiquiztan parti nii yokquiz žejlñi laanacaqui tjonchizakazza, jalla ninacami ċhjetintataħa. ¹⁰ Nuž ċhjetintiquiztan nii žoñinacaqui wejtnacquiz walja rispitchiħa. Chjep jiižquiztan wilita tsjii warcuquiz luzzinħa. Ima nii warcu luzan, nii žoñinacaqui walja zuma žaka cjižinchiħa, wejrna ojkzjapa.

PABLUQUI ROMA WAJTQUIN IRANTICHICHA

¹¹ Warcuqui nii yokquiz auti timpu watchiħa. Alejandría wajtquiztan tjonchitaħa. Nii warcuž tucquin pizc yooznacchiztaħa. Cástor y Pólux cjitataħa nii pizc yooznacaqui. ¹² Nekztanaqui warcuquiz ojkan, Siracusa wajtquin irantichinħa. Jalla

nicju čhjep maj kamchinča. ¹³ Jalla nekztan warcuquiztan tira ojkchinča. Nekztan yok žcatiran ojkcan, Regio cjita wajtquin irantichinča. Niiž jaka tažuqui wartan queržquichiča. Jalla nuž queržcan pucmajquiz irantichinča Puteoli wajtquin. ¹⁴ Jalla nicju tsjii kjažultan Yoozquin criichi jilanacžtan zalchinča. Jalla ninacaqui wejt-nacaquiz invitchiča ninacžtan tsjii simana kamajo. Jalla nekztanaqui Roma wajt kjutni zarakchinča. ¹⁵ Roma wajtchiz Yoozquin criichi jilanacaqui wejtnacaž tjonz quintu zizzitakalča. Jalla nekztan wejtnacatan zali ulanžquichiča. Jalla ninacaž nuž zalzquichiquiztan, Pabluqui Yoozquin sparaquiz cjichiča. Nižaza juc'ant tjup kuzziz cjissiča. Wejrnacqui ninacžtan zalchinča Foro de Apio cjita yokquin, nižaza Tres Tabernas cjitazakaztača. ¹⁶ Jalla nekztanaqui Rom watja irantitanaqui nii capitanaqui preso žoñinaca intirjichiča roman zultatž jiliržquiz. Pero nii capitanaqui Pablo kamkatchiča yejkquin tsjii guardiñi zultatžtan.

PABLUZ KAMTA ROMA WAJTQUIN

¹⁷ Chjep majquiztan nuž irantižcu, Pabluqui kjawzkatchiča Roma žejlñi judío jilirinaca. Jalla nuž Pablužquin tjontan, Pabluqui ninacžquin paljaychiča, tuž cjican:

—Jilanaca, wejrqui roman zultatžquiz preso intirjitatača Jerusalén wajtquin, ana čhjulum judionacž quintra paachi cjenami. Nižaza ana čhjulum učum tuquita ejpnacž cuzturumpi quintra paachi cjenami. ¹⁸ Wejr zumpacha pecunžcu, ninacaqui wejr cuts pecatča. Wejt quintra ana čhjul ujmi watchiča, wejr conzjapaqui. ¹⁹ Judío partinacazti ana munchiča. Jalla niztiquiztan roman chawc jiliržquin wejt quija tjatznajo maychinča. Jalla nuž cjenami, wejrqui wejt wajtchiz žoñinacž quintra ana čhjul uj tjeeskatz pecuča. ²⁰ Jalla niztiquiztan ančhuc kjawzkatuča ančuca cherzjapa, nižaza ančhucatan parlizjapa. Učhumqui Israel wajtchiz žoñinacčhumča. Jalla učhumqui Yooziž cuchanžquita žoñi tjewža. Jalla nii tjewžta žoñi sirwiñiž cjen wejrqui tii carinžtan čejlta želuča.

²¹ Jalla nekztanaqui nii judionacaqui cjichiča:

—Wejrnacqui am puntuquiztan ana čhjul cartami risiwchinča Judea wajtquiztan. Nižaza nii nawjctan tjonchi judío jilanacami anaž am quintra chiiča. ²² Wejrnacqui amiž pinsita takunaca nonz pecuča. Tjapa wajtquizimi tii ew yekja t'akž quintra chiiča. Jalla nuž zizuča.

²³ Jalla nekztanaqui tsjii tjuñi citchiča. Jalla nii citta tjuñquiziqui walja žoñinacaqui tjonchiča jakziquin Pablo alujassi želatčhaja, jalla nicju. Jalla nuž žoñinacaž tjonžcu Pabluqui ninacžquiz paljaychiča wenstanpacha zezicama Yooz mantita kamañ puntuquiztan. Pabluqui ninaca zumpacha intintiskatz pecatča Jesucristuž puntuquiztan. Moisés liquiztanami nižaza profetanacaž cijirta liwrunacžquiztanami punta punta chiižinchiča, ninaca zuma intintazajo Jesusiž puntuquiztan. ²⁴ Yekjapanacaqui Pabluž nuž čhiita takunaca catokchiča. Yekjapanacazti niiž takunaca ana nonziča. ²⁵ Jalla ninacpora Jesucristuž puntuquiztan ch'aascan, nužquiz ninacaqui wichanzi kallantichiča. Ima okan, Pabluqui cjichiča:

—Espíritu Santuqui Isaías cjita profetžquiz paljaychiča učum tuquita ejpnacžjapa. Ančuca puntuquiztan werarapan chiičiča, tuž cjican:

²⁶ “Oka, tii žoñinacžquiz paljayžca, tuž cjican: Ančhucqui nonžñeeka nonznaquiča, pero ana intintazasača. Nižaza chekžñeeka chekznaquiča, pero ana cumprint-asasača. ²⁷ Jalla nuž cjequiča. Tii žoñinacž kuznacaqui walja tjupiča, ana Yooz taku intintizjapa. Nižaza oñižtakazza ninacaqui, Yooz taku ana nonzjapa. Nižaza zuražtakazza Yooz paatanaca ana cherzjapaqui. Jalla nižtakaz žejlča ana intintiñi kuzziz cjisjapa. Nižaza ana wejtquin cut'iscaquiča, liwriita cjisjapa”.

²⁸ Jalla tekztan nawjčhuc tii liwriiñi Yooz takuqui parlitaž cjequiča ana judío žoñinacžquin. Jalla nii ziza ančhucqui. Nii yekja wajtchiz žoñinacaqui tii liwriiñi Yooz taku nonznaquiča.

²⁹ Jalla nuž Pabluž chiitiquiztan, judionacaqui ojkchiča, ninacpora ancha ch'aascan.

³⁰ Pabluqui pizc wata intiru nii aquilta kjuyquiz kamchiča. Jakzilta nižquin tjonžni žoñimi zuma risiwñipanikaztača. ³¹ Jalla ninacžquin parličiča Yooz mantita kamañ puntuquiztan, nižaza Jesucristo Jilirž puntuquiztan. Tjapa kuztan kjana tjajnatča. Nižaza anaž jecmi Pablo atajčiča, Yooz taku ana paljayajo.

LA CARTA DEL APOSTOL SAN PABLO A LOS ROMANOS

¹ Wejr Pabluqui ančhucaquin tii cartal cjiŕŕcuča. Jesucristuž mantitacama okiñ zoñtča. Yooz Ejpqui wejr kjawžcu apóstol puestuquin utchiča, liwriiñi Yooz taku parlajo.

² Tuquitanpacha Yoozqui tsjii liwriiñi zoñi cuchanžquiz compromitchiča. Jalla nii compromittaquí Yooz cuntiquiztan chiiñi profetanacaqui mazinchiča zuma Yooz tawk libruquiz. ³ Nii liwriiñi zoñiqui Jesucristo Jiliriča. Yooz Majchča niiqui. Jesucristuqui zoñi cjicanaqui Davidž majch maatinacquiztan tjonñitača. ⁴ Nižaza Jesucristuqui ticziquiztan jacatatchiča; nižaza zuma Yooz Espirituchizza. Jalla nii kjanapacha tjeeža, niiča walja azziz Yooz Majchqui, nii. Jesucristo Yooz Majchča učum Jiliriqui. ⁵ Jesucristuž cjen wejrqui zuma Yooz kamaña tanzinča. Nižaza Jesucristuž cjen Yooz Ejpqui wejr apóstol puestuquiz utchiča, tjapa wajtchiz zoñinaca Jesucristužquin kuzziz cjeyajo, nižaza nižquiz cazajo. Jalla nuž apóstol kamañquiz kamcan, Jesucristužtajapa langznuča. ⁶ Ančhuc zakaz Jesucristužquiz kuzziz cjissinčhucča. Yooz Epiž ančhuca kuzquiz kjawžtan Jesucristuž partiquiz cjissinčhucča.

⁷ Wejrqui tjapa ančhucaquin cjiŕŕcuča, Roma wajtquin žejlñi zoñinacčhucča. Yooz k'ayi zoñinacaž cjen, Yoozqui ančhucaquiz kjawziča, Yooz zuma kamañchiz cjeyajo. Učum Yooz Ejpmi, nižaza Jesucristo Jilirmi ančhucaquiz zumaj yanapt'ila; nižaza cuntintu kuzziz cjiskatla.

PABLO ROMA WAJTQUIN TJONZ PECCHA

⁸ Jaziqui ančhucaž zuma kamtiquiztan Yooz Ejpžquin ancha gracias cjican chiyuča. Tjapa wajtchiz zoñinacaqui ančhuc puntu chiiča, ančhucqui ancha Jesucristužquin kuzzizza, nii. Jesucristuž cjen Yoozquin gracias cjican chiyuča. ⁹ Wejrqui tjapa kuz Yooz sirwuča, Yooz Majch liwriiñi puntu parlican. Jaziqui Yooz zizza, oracionžtan ančhucaquiz tirapan yanapuča, nii. ¹⁰ Nižaza Yoozquin mayizuča. Yooz munan, ultimu ančhucaquin jaknužquiztanami tjonzquiz atučhani. Ažka ančhucaquin tjonzquiz pecatuča. ¹¹ Ančhucatan ancha zalz pecuča, Yooz kamañquiz ančhucaquiz tsjan zuma kami yanapzjapa, nižaza Yooz tjup kuzzizpan cjiñi yanapzjapa. ¹² Ančhucmi wejrmi Jesucristužquinkaz kuzzizčhumča. Jalla nižtiquiztan zalžcu porapat chiižinascu, Yoozquin juc'ant kuzziz cjesača učumqui.

¹³ Jilanaca, cullaquinaca, ančhucaquiz zizkatz pecuča, kjaž wiltami wejrqui ančhucaquin tjonz pecatuča. Pero tii orcama ana atchinča. Ančhucaquin tjonz pecatuča, Rom wajtquiz zakaz Yooztajapa obranaca payi. Rom wajtquizimi, nižaza yekja watjanacquizimi Jesucristužtajapa langz pecuča, zoñinaca nižquin kuzziz cjeyajo. ¹⁴ Wejrqui liwriiñi Jesucristuž puntu parlistanča, k'ar zoñinacžquizimi campuquiz žejlñi zoñinacžquizimi, zizñi zoñinacžquizimi, ana zizñi zoñinacžquizimi. Jalla tjapa zoñinacžquizimi liwriiñi Jesucristuž puntu parlistanča. ¹⁵ Jalla nižtiquiztan wejrqui ančhucaquiz zakaz nii puntu parliz anchal pecuča.

ANCHA AZZIZZA LIWRIIÑI TAKUQUI

¹⁶ Jakziltat liwriiñi Yooz taku catokačhaj niiqui, liwriita cjequiča. Tuquiqui judío zoñinacžquiz nii liwriiz puntu parlitatača. Nekztan yekja wajtchiz zoñinacžquiz parlitazakaztača. Jakziltat nii liwriiz puntu catokačhaja, jalla niiqui liwriitaž cjequiča. Nižta azzizza liwriiñi Yooz takuqui. Jalla nižtiquiztan nii Yooz taku parlizjapa anal azuča; nii ancha zuma taku parlizjapa ancha jutztaznuča. ¹⁷ Liwriiñi takuqui tuž cjiča; Yoozqui ancha zumača; nižaza zoñinacžquiz nižta zuma nižaza ana ujchiz

cjiskatasacha. Jalla nuž cjiča nii liwriiñi Yooz takuqui. Jaknužt žoñinaca Yooz yujcquiz ana ujchiz, nižaza zuma cječhaja, jalla nii zizkatučha, nii liwriiñi taku chiican. Jesucristužquiz kuzziz cjen, jalla nii alajakaz Yooz yujcquiz ana ujchiz, nižaza zuma kuzziz cjesača. Cjijrta Yooz takuqui tuž cjiča: “Jakziltat Yoozquin kuzziz cječhaja, jalla niiča Yooz yujcquiz ana ujchizqui, nižaza zuma kuzzizqui. Nekztan Yooztan wiñaya kamaquiča”.

YOOZ JAYTIZCU ZOÑINACAQUI UJPAN PAACHA

¹⁸ Arajpachquiztan Yooz casticuqui tjonča tjapa ana Yooz kuzcama kamñinacž quintra, nižaza anawali paañinacž quintra. Jalla nii anazum kamañchiz žoñinacaqui anawali paaznacapan pecča, Yooz zuma kamaña anaž importičha. Nekztan Yooz kuzcama ana kamča. Yooz puntu werara zizawc cjen, atajča. ¹⁹ Pero ninacž kuzquiz Yooz puntu zizasacha. Yoozqui žoñinacžquiz kjanapacha tjeziča, niž puntu. ²⁰ Ana Yooz cheržcumii tii mundo paatiquiztanpacha Yooz puntu zizta cjesača. Niiž paatanaca cheržcu, tjapa žoñinacaqui Yooz puntu zizasacha, Yoozqui wiñaya azzizza, nižaza werar Yoozpankazza, tii mundo paachi Yoozqui. Jalla nii kjana zizta cjesača. Jalla nižtiquiztan Yooz kuzcama ana kamcanaqui anazuma kamañchiz žoñinacaqui ana razunchizza. ²¹ Zoñinacaqui Yooz puntu persun kuznacquiz zizza. Jalla nuž zizcumii, Yooz ana rispitcha, nižaza ana čjulquiztanami “Gracias, wejt Yooz” cjican chiičha. Nekztan žoñinacaqui ina kaz pinsitanacchiz cjissiča. Nižaza ninacž chojru kuzziz cjen ana wali zumchiquiztakaz kamča. ²² Zoñinacaqui “Wejrnacča ziziñtqui” cjicanami, zumzužtakaz cjissiča. ²³ Ancha zumapankazza Yoozqui. Pero žoñinacaqui nii wiñaya žejtñi Yoozquiz rispitz jaytichiča. Nekztan žoñinacaqui žoñiž paata yoozquizkaz rispitiñi cjissiča. Nii žoñiž paata yooznacaqui ticzñi curpuchiz žoñinacž irata paatača, nižaza wežlanacž irata paatača, nižaza pajkpic kjojchchiz animalanacž irata paatača, nižaza zkoranacž irata paatača. Jalla nižta paatanacquiz rispitcha.

²⁴ Jalla nižtiquiztan Yooz Ejpqui ninacžquiz jaytichiča. Nekztan ninacž anazuma pecñi kuzcama čjul ujmi paañičha. Zoñinacpora azzucanaca paachiča. ²⁵ Ninacaqui Yooz puntuquiztan werar razunanaca criichi ecchiča. Nekztan toscar razunanaca criichiča. Jalla nekztan ninacaqui Yoozquin ana rispitchičha. Yooziž paata obranacquizkaz rispitchičha, nižaza sirwichičha. Pero Yoozqui tjappacha paachiča. Jalla nii tjapa paañi Yoozqui wiñaya honorchizza. Jalla nužoj cjila. Amén.

²⁶ Jalla nižta anawali kuzziz cjen Yoozqui ninaca jaytichiča, ninacaž anazum kuzcama azzucanaca paajo. Jalla nuž azzucanaca paacan maatakanacaqui porapat želassiča, jaknužt lucutiñi želas, jalla nižta. ²⁷ Luctakanacaqui nižaza porapat ana wali želassiča, jaknužt lucutiñi želas, jalla nižta. Ninacpora ancha peccu, azzuca ujnaca paachiča. Ancha akñi ujnacquiz tjojtsičha. Jalla nižtiquiztan ninacž persun curpuquizpacha casticu sufriča, nii ana wali paatiquiztan. Nižaza nižta sufris waquiziča ninacaqui.

²⁸ Werar Yooz zizzucatača, pero ninacaqui Yooz ana pajz pecatča. Jalla nižtiquiztan Yoozqui ninaca jaytichiča, ninaca ana zuma pinsiñi kuzziz cjisjapa, nižaza ana zuma cjujchi kamañchiz cjisjapa. ²⁹ Ninacž kuzquiz walja tjapaman ana zumanaca želatča, čhijpipacha. Jalla tižta ana zumanaca želatča; ana Yooz kuzcama kamz, adulteriuquiz ojklaz, žoñž quintra ana wali paaz, yekja žoñžquiztan zmaz, nižaza tjapa ana walimi paaz pecñi kuz želatča. Nižaza ninacž kuznaca tižtača: iñiziñi kuz, žoñi coñi kuz, žoñžtan quija ojklaz kuz, incallñi kuz, ana wal paaz pecñi kuz, nižaza ana wal quintu joojooñi kuz. Jalla nižta anawali kuzziz žoñi žejlča. ³⁰ Ninacaqui žoñž quintra chiiñinacača. Yooz quintra čjaawjkatñičha. Nižaza žoñi iñarñičha, nižaza mitarazi kuzzizza, persunpacha honora waytisñičha. Nižaza ana zuma paazjapa tantiiñičha, nižaza maa ejp ana cazñičha. ³¹ Nižaza Yooz puntu ana intintiz pecñičha, nižaza chiižcupacha niiž taku ana cumpliñičha. Nižaza ana jec žoñžtanami munaziñičha.

Nižaza ana pertunñiċha. Nižaza ana jec žoñžquizimi okzñi kuzzizza. ³² Yoozqui mantichiċha, jalla nižta žoñinacaqui ticzpan waquiziċha. Jalla nuž Yooz mantita zizcumipacha, nii ana wali žoñinacaqui nižta ana wali paazkaz pecñiċha, nižaza yekjaž nižta ana wali paanami, “Walikazza” cjiñiċha.

2

YOOZZA LIJITUMA PJALZÑIQUI

¹ Jakzilta žoñit tsjii uj paachi žoñžquiztan “Yooz nii casticla” cjican chiiċhaja, jalla nii žoñiqui ana nižta ujpacha paaz waquiziċha. Jalla nižta ujpacha paaquizñi niqui, persun casticu chiiċha. Nižaza Yooz yujcquiziqui anaž razunchiz cjesaċha niž persun paata ujqiztan. ² Yoozqui uj paañinaca lijituma pjalznaquiċha, casticzjapa. Jalla nii uċhum zizza. ³ Jequit yekja uj paañi žoñž quintra chiiċhaja, nižaza nižta użakaz persuna paaċhaja, jalla niqui anapanž atipasaċha Yoozquiztan. Panž castictazakaz cjequiċha. Uj paažcu, anapan pinsa, “Ana Yooziž casticta cjeeka” cjican. ⁴ Jalla nižta pinsiñi žoñinacaqui Yooz puntu ana zuma intintiċha. Yoozqui ancha zumaċha, nižaza tsjan juc'anti okzñi kuzzizza, nižaza tsjan juc'anti pasinsis kuzzizza. Jalla nii werar razunaċha. Pero jalla nižta kuzziz cjen, Yoozqui žoñinacžquiz persun uj sint'iskatz pecċha. Nuž sint'iskatzcu ujnaca paazqui eca. Jalla nuž pecċha Yoozqui. Jalla nii zizza anċhuc, ¿ana jaa? ⁵ Anċhucqui ana persun uj sint'iñiž cjen, nižaza chojru kuzziz cjen, juc'anti castictaž cjequiċha Yooziž ultimu pjalz tjuñquiziqui. Jalla nii tjuñquiziqui Yoozqui žoñinacž paata ujnaca tjeeznaquiċha; nekztan ultimuz casticaquiċha. ⁶ Jalla nii tjuñquiziqui Yoozqui tjapa žoñinaca pjalznaquiċha ninacaž paatiqiztan jama. ⁷ Jequit pasinsis kuzziz zuma kamañchiz kamċhaja, jalla ninacaqui Yooztan wiñaya kamaquiċha. Jalla nii zuma kamñinacaqui Yooziž tjaata honorchiz cjis pecċha, nižaza Yooziž rispitta cjis pecċha, nižaza Yooztan wiñaya kamz pecċha. ⁸ Pero yekjapanacaqui persun kuzcamakaz kamz pecċha, werar Yooz kamaña anaž pecċha. Anawalinacž mantuquizpanž žejlċha. Jalla ninacž quintra Yoozqui juc'anti žawjžcu casticaquiċha. ⁹ Tjapa anawali paañinacžtami sufris želaquiċha, nižaza wali llaqui želaquiċha. Anawali paañi judío žoñinacaqui juc'anti sufraquiċha. Pero tjapa anawali paañi žoñinacaqui zakaz sufraquiċha, infiernuquinaqui. ¹⁰ Tjapa zuma kamñinacazti Yooziž tjaata honorchiz cjequiċha, nižaza Yooziž rispittaž cjequiċha, nižaza llan kuzziz cuntintu cjequiċha. Nii zuma kamñi judío žoñinacaqui juc'ant waliž cjequiċha. Pero tjapa zuma kamñi žoñinacaqui zakaz waliž cjequiċha, arajpachquinaqui.

¹¹ Yoozqui žoñinaca ana illillžcu lijituma pjalznaquiċha. ¹² Yekjapanacaqui Moisés lii ana zizza. Jalla nižtiqiztan Yoozqui nii lii jaru ana casticaquiċha; persun uj paatiqiztanjama casticaquiċha. Yekjapanacaqui Moisés lii zizza. Jalla nižtiqiztan Yoozqui nii lii ana cumplitiqiztan jama casticaquiċha. ¹³ Jakzilta žoñinacat Moisés lii nonžcu, ana nii lii jaru kamċhaja, jalla niqui Yooz yujcquiziqui tira ujchizza. Pero jakzilta žoñinacat Moisés lii cazzaja, jalla niqui Yooz yujcquiziqui ana ujchizza. ¹⁴ Ana judío žoñinacaqui Moisés lii ana zizza. Jalla nuž ana zizcumi, ninacpacha persun kuzquiz zuma paaz zint'asaċha, jaknužt Moisés lii zuma paaz mantiċhaja, jalla nuž. Nekztan nii kuzquiz zint'ita jaru zuma kamcan, ninacžtaqui liižtakazza nii kuzquiz zint'itaqui. ¹⁵ Jalla nuž zuma kamcan kjanapacha tjeeža, Yoozqui ninacž kuzquizpacha niž mantitanaca zizkatcha, nii. Nii Yooziž zizkattacama ana kamtiqiztan casticta cjequiċha. Nižaza nii zizkattacama kamchižlaja, nekztan ana casticta cjequiċha. Yooz pjalz tjuñquiziqui ninacaž kamtanacqiztan jama pjaltaž cjequiċha. ¹⁶ Yoozqui Jesucristužquiz žoñinaca pjalzkataquiċha, chjojkaza paatiqiztanami, nižaza pinsitaqiztanami. Wejrqui niipan chiichinċha liwriiñi Yooz puntu parlican.

JUDIO ŽOÑINACAQUI MOISES LIICHIZZA

¹⁷ Yekjap ančhucaquiztan judío žoñinacchuccha. Ančhucqui Moisés liichiz cjen “Walikaztcha wejrqui” cjiñchuccha. Nižaza mitarazi kuzziz cjiñchuccha, “Werar Yoozza wejt Yoozqui”, cjicanaqui. ¹⁸ Ančhucqui jaknužt Yooz munčhaja, jalla nii zizza. Ančhucqui Moisés lii tjaajintaž cjen Yooz zuma kamaña panž zizza. ¹⁹ Yooz puntu ana zizni žoñinaca želan, ančhucqui cjiča, “Nii zuražtakaz žoñinaczquiz tjaajznasak” cjican. Nižaza ana wal zumchiquiztakaz kamni žoñinaca želan, ančhucqui cjiča, “Nii ana wal kamni žoñinaczquiz Yooz zuma kamaña tjaajznasak” kaž cjiča; “Werjtcha ninacztaqui kjanažtakaz” cjican. ²⁰ Nižaza ančhucqui cjiča: “Zumzu kamni žoñinaczquiz Yooz kamaña sok'o tjaajznasak, ana tsjii kjutni kamajo”, kaž cjiča. Nižaza ančhucqui cjiča: “Yooz puntu koloculla zizni žoñinaczquiz tjaajznasak”, kaž cjiča. Yooz puntu razunanacaqui Moisés liiquiz kjana žejlča. Jakziltat Moisés lii zuma zizaja, niiqui Yooz puntuquiztan zuma zizni zizni cjequiča. ²¹ Jaziqui ančhucqui yekjžquiz tjaajznasaž niiqui, žkjažtiquiztan amiž tjaajinta jaru ana kamjo? Nižaza yekjap ančhucaquiztan chiižiniñchuccha, tuž cjican: “Anača tjañi zaazqui”. Jalla nuž chiižcu, žkjažtiquiztan ančhucpacha tjañi zaajo? ²² Nižaza ančhucqui cjiñchuccha; “Anača adulteriuquiz ojklayzqui”. Jalla nuž chiižcu, žkjažtiquiztan ančhucpacha adulteriuquiz ojklayjo? Ančhucqui žoñiž paata yooznaca chjaawjča. Jaziqui, žkjažtiquiztan ančhucqui timplu cusasanaca cjižjo? ²³ Ančhucqui mit kuzziz cjiñchuccha: “Wejrnacqui Moisés liichiztča”. Jalla nuž chiižcu, žkjažtiquiztan ančhucqui nii lii ana cazjo? Ančhucqui nižta ana caziž cjen Yoozquiz ana rispitcha. ²⁴ Cjijrta Yooz takuqui razunapanž chiiča. Yooz takuqui tuž cjiča: “Ančhucaž uj paachiž cjen yekja wajtchiz žoñinacaqui ultim werar Yooz quintraž chiiča”.

²⁵ Tsjii chiižinuča. Ančhuc judío jilanacaqui Moisés lii jaru janchiquiz chimputa cjissinčhuccha. Moisés lii jaru kamchiž cječhaj niiqui, ančhucžtaqui nii chimputa walča. Pero Moisés lii jaru ana kamchiž cječhaj niiqui, nii chimputaqui anaž walča. ²⁶ Jaziqui tsjii ana chimputa žoñiqui Moisés lii jaru kamchi cječhaja, jalla niiqui Yooz yujcquiziqui chimputažtakaz cjequiča, niž janchiquiz ana chimputa cjenami. ²⁷ Nižaza jakzilta ana chimputa žoñit Moisés lii jaru kamchi cječhaja, jalla niiqui ančhuca uj tjeeža. Ančhucqui chimputaž cjenami nižaza Moisés cjijrta liichiz cjenami, jalla nii lii ana cazza. ²⁸ Jakziltat juntuñkaz lii jaru paačhaja, jalla niiqui anača ultimu Yooz maatiqui. Nižaza jakziltat janchiquiz alaja chimputa cječhaja, jalla niiqui anača ultimu Yooz maatiqui. ²⁹ Pero jakziltat tjapa kuztan Yooz kuzcama kamčhaja, jalla niičha ultimu Yooz maatiqui. Nižaza niiqui persun kuzquiz ultimu Yooziž chimputača. Tsjii cjijrta lii jaru juntuñkaz kamz anača chekanaqui. Zoñž kuzquiztanča kamz chekanaqui, lijituma Yoozquin kuzziz, už ana lijituma Yoozquin kuzziz, nii. Jalla nižta lijitum kuzziz žoñiqui Yooziž tjaata honorchizza. Zoñž tjaata honora anaž importičha.

3

¹ Yooz yujcquiziqui judío žoñinacaqui yekja wajtchiz žoñinaczquiztan tsjan walasaž niiqui, žchjuljapat waljo? Nižaza janchiquiz chimputaqui, žchjuljapat waljo? ² Judío wajtchiz žoñinacz cjican, zuma walča. Tužuča primer razunaqui. Judío žoñinaczquiz Yoozqui niž cjijrta taku cumpjiichičha. ³ Nii Yooziž tjaata lii jaru yekjap judío žoñinacaqui ana lijituma kamchiča. Jalla nuž ana lijituma kamchiž cjen, ninacaž compromitta taku ana cumplissičha. Jalla nuž cjenami Yoozqui niž persun compromitta taku cumpličha. ⁴ Nužupanča. Yoozqui taku chiižcu panž cumpličha, tjapa žoñinacz chiita taku ana cumpličiž cjenami. Cjijrta Yooz takuqui tuž cjiča:

“Yooz, amiž chiitaqui lijitumača. Jalla nii ziztaj cjila. Zoñinacz am quintra uj tjojtunchiž cjenami amqui lijitumapankaz tjeežtaj cjila”.

⁵ Zoñinacz toscara chiitaqui juc'ant tjeeža, Yoozza lijitumaqui, nii. Jaziqui, žkjaž cjeequi? Yoozqui nii toscara chiiñi žoñinaca ana casticz waquizičha. žNuž chiyasajo?

⁶ Anapanča. Yoozqui lijitumapanča. Nižaza Yoozqui uj paañi žoñinaca ana casticaquiž niiqui, inakaz jusjasača.

⁷ Yekjapanacaqui tuž cjiñiča: “Wejt toscara chiitaqui, Yooz lijitumaž, nii tjeeznaquiž niiqui, ¿kjažtiquiztan wejrqui casticta cjesajo? Weriž toscar chiitiquiztan Yoozqui juc'anti rispitta cjesača”. ¿Jalla nuž pinsichinčhucjo? Jalla nii razunaqui ancha zumzuča. ⁸ Nižaza yekjapanacaqui cjiñiča: “Anazuma paatiquiztan zuma paaznaca tsjan kjana tjeežta cjesača. Nekztan nii anazumanaca paaz waquiziča”. Nižaza cjiñiča: “Pablo zakaz nuž tjaañiča”. Jalla nuž cjican, yekjap žoñinacaqui wejtnac quintra chiiča, wejrnacaž ana rispitta cjejajo. Jalla nižta chiiñi žoñinacaqui casticta cjis waquiziča.

TJAPA ZOÑINACAQUI UJ PAACHA

⁹ Nekztan, ¿kjaž cjii? ¿Učhum judío žoñinacaqui parti žoñinacžquiztan tsjan wali žoñinacajo? Anapanž cjesača. Wejrqui kjanapacha tjezinča, judío wajtchiz žoñinacami nižaza yekja wajtchiz žoñinacami tjappacha ujž mantuquiz žejlča, nii. Tjapa žoñinacami uj paazquin kuz tjaača. ¹⁰ Jalla nižtapacha cijjrta Yooz takuqui cjiča:

“Anaž jec lijitum kamañchiz žoñimi žejlča, ana zintallami. ¹¹ Anaž jec Yooz kamaña intintiñimi žejlča, anaž jecmi Yoozta kamzquin kuz tjaača. ¹² Tjapa žoñinacaqui Yoozquiztan tsjii kjutñi zarakča, nižaza ana zum kuzziz cjissa. Anaž jakziltami zuma paañic žejlča, ana zinta. ¹³ Ninacž joranacquiztan anazuma chiitanaca ulanča, ticzinacž sipultura cjetžtažokaz. Chiican, žoñinaca incallča. Zkorž atquiz žejlñi venenožtakazza ninacaž atquiztan chiitaqui. ¹⁴ Ninacaž chiitaqui žoñž quintrapanča, nižaza žoñžtan chjaawjkatča. ¹⁵ Ninacž kjojchaqui apura zajtča, žoñi conzjapa. ¹⁶ Ninacaqui žoñi akz pecča, nižaza žoñžquiz llaquit kuzziz cjiskatča. ¹⁷ Nižaza llan kuzziz kamaña anapan zizza. ¹⁸ Nižaza werar Yooz rispits puntuquiztan anaž pinsiča”.

¹⁹ Jakziltat tuquita Moisés lii mantuquiz žejlčaja, jalla niiqui nii lii jaru kamstanča. Pero tjapa nii liichiz žoñinacaqui ana nii lii jaru kamča. Jalla nižtiquiztan ch'uju cjissiča. Ana chiyasača, “Wejrqui ana ujchiztča” cjicanaqui. Tjapa žoñinacaqui, jaknužt kamčhaja, jalla nii cuenta Yoozquin tjaastanča. Tjapa žoñinacaqui Yooziž casticta cjis waquiziča. ²⁰ Anaž jakziltami Moisés lii jaru zumpacha lijituma kamča. Jalla nižtiquiztan Yooz yujcquiziqui anaž jakziltami ana ujchizza. Moisés lii zizcumi uj paaspanča. Jalla nižtiquiztan nii lii jaru ana kamtiquiztan tjapa žoñinacaqui zizza, panž ujchizza, nii.

¿ZOÑINACAQUI, JAKNUŽT ANA UJCHIZ CJESAJO?

²¹ Moisés liiquiztan Yoozqui yekjat lii jaru žoñinacžquiz ana ujchiz nižaza zuma cjiskatča. Pero nii puntu Moisés liimi nižaza profetanacaž cijjrta takumi zakaz chiiča.

²² ¿Jaknužt žoñinacaqui ana ujchiz cjesajo? Jalla tužuča. Jakziltat Jesucristužquiz kuz tjaačhaja, jalla niiqui Yooz yujcquiziqui ana ujchiz nižaza zuma cjequiča. Yoozqui žoñinaca ana illilla. ²³ Tjapa žoñinacaqui tsjii pariju ujchizza. Jalla nižta ujchiz cjenaqui Yoozqui ana jecžquizimi honorchiz cjiskatasača. ²⁴ Pero Jesucristuqui ujchiz žoñinacžta persun wiržtan pacchiča, ninaca ana casticta cjejajo, nižaza Yooz yujcquiz zuma cjejajo. Yoozqui Jesucristo cuchanžquichiž cjen žoñinacžquiz pajk favora paachiča. Jalla nuž cjen Yoozqui inat žoñinaca liwriyasača, ninaca ana čhulu paažcu. ²⁵ Yooz Ejpqui Jesucristo cuchanžquichiča ujchiz žoñinacž laycu ticzjapa. Niiž ticziž cjen jakziltat Jesucristužquin kuz tjaačhaja, jalla niiqui persun ujquiztan ana castictaž cjequiča. Tuquitan ima Jesucristuž ticznana Yoozqui nižquin kuzziz žoñinacžtajapa pasinsis kuzziztača; ninaca ana casticchiča. Pero Yoozqui uj paañinaca casticstanča. Jalla nuž cjenami Jesucristuž cjen Yoozqui ujchiz žoñinaca pertunasača. Jalla nižtiquiztan Jesucristo cuchanžquichiž cjen Yoozqui, persun kuz zuma lijitumaž,

jalla nii tjeeziča. ²⁶ Uj paañi žoñinaca ana castictaž cjenami, Yoozqui lijitumača. Uj paañi žoñinacaqui Jesucristuž ticziž cjen ana castictača. Jakziltat Jesucristužquin kuz tjaachaja, jalla niiqui Yooz yujcquiziqui zuma cjissa, ana ujchiz, Jesucristuž cjen.

²⁷ Jaziqui žoñinacaqui anapanž mitarazi kuzziz cjis waquiziča, “Yooz yujcquin walikaztča wejrqui” cjicanaqui. ¿Kjažtiquiztan mit kuzziz ana nuž chiyas? Anaž jecmi Moisés lii jaru zuma kamchucaqui. Jalla nižtiquiztan ana lii jaru kamchiž cjen tjapa žoñinacaqui Yooz yujcquiz ujchizza. Jesucristužquin kuz tjaachiquiztan, jalla nužquizkaz Yooz yujcquiz zuma cjesača, ana ujchiz. Jalla nižtiquiztan žoñinaca ana mitaraz kuzziz cjis waquiziča. ²⁸ Wejrqui kjanapacha tjaajinchinča, Jesucristužquin kuz tjaachiž cjen Yooz yujcquiz ana ujchiz nižaza zuma cjesača, jalla nii. Moisés lii jaru kamchiž cjen Yooz yujcquiz anapanča zuma kuzziz cjichuca.

²⁹ ¿Yoozqui judío žoñinacž Yooz alaja cjesajo? Anapanča. Yoozqui parti žoñinacž Yoozakazza. ³⁰ Zinta Yoozqui žejlča. Jalla niž yujcquiziqui chimputa judío žoñinacami ana chimputa yekja wajtchiz žoñinacami Jesucristužquin kuz tjaachiž cjenkaz zuma cjesača, ana ujchiz. ³¹ Jalla nižtiquiztan nuž tjaajincan wejrqui, “Moisés liiqui anaž walča”, ¿nuž cjican tjaajnojo? Anazal nižta tjaajnuča. Liiqui panž walča, cjiwča.

4

ABRAHAMZ PUNTU

¹ Wejrnacqui Abrahamž majch maatinacquiztan tjoniñčhumča. Tuquita atchi Abraham ejpž puntuquiztan, ¿kjaž cji? ² Abrahamqui Moisés lii jaru kamtasaz niiqui Yooz yujcquiz ana ujchiz cjitasacha. Nižaza “Wejrtča Yooz yujcquiz zumtqui” cjican chii attasacha. Pero ana nuž chii atatča Yooz yujcquiziqui. ³ Cjijrta Yooz takuqui tuž cjiča: “Abrahamqui Yoozquin kuz tjaachiča. Jalla nižta kuz tjaatiquiztan Yooz yujcquiz zumaž cjissiča, ana ujchiz”. ⁴ Tsji zakal chiyuča. Jakziltat langznačhaja, jalla niiqui paca tanznaquiča. Nii pactaqui anača onanta, pero langztiquiztan nižta pacta cjis waquiziča. ⁵ Pero jakzilta ujchiz žoñinacat ana čhjulu paažcu, Yoozquin kuz tjaachaja, jalla niž kuz tjaatiquiztankazza Yooz yujcquiz ana ujchiz, nižaza zuma kuzziz. Ujchiz cjicanpacha kuz tjaatiquiztan Yoozqui cjiča, “Nii žoñž uj pertunuča. Wejt yujcquiz ana ujchizza”. ⁶ Ana čhjulu paažcu nii kuz tjaañi žoñiqui ana ujchiz cjissa. Jalla nižta kuz tjaañi žoñž puntu David cjića tuquita ejpqui ⁷ tuž cjičiča:

“Jakzilta žoñinacž ujnacat Yooziž pertunta cječhaja, nižaza ninacž ujnacat Yooziž ana iya tjeežta cječhaja cuntintuž cjila.

⁸ Nižaza jakzilta žoñinacat ujnacquiztan Yooz jiliriž ana casticta cječhaja, jalla nii žoñiqui cuntintuž cjila”.

⁹ Nii Davidž chiitaqui ¿jec žoñž puntuquiztantajo? ¿Chimputa žoñinacž puntuquiztan alajakazkaya? ¿Už yekja wajtchiz ana chimputa žoñinacž puntuquiztan jaa? Wejrqui cjiwča pizcquiztanpachača. Abrahamqui Yoozquin kuz tjaachiž cjen Yooz yujcquiz ana ujchiz cjissiča. ¹⁰ ¿Čhjulorquiztanpacha ana ujchiz cjissitaya? ¿Ima chimpuchiz cjen? už ¿chimpuchiz cjen jaa? Wejrqui cjiwča, anača chimpuchiz cjen Yooz yujcquiz ana ujchiz cjissiqui, pero ima chimpuchiz cjen. ¹¹⁻¹² Ima chimputa cjican Abrahamqui Yoozquin tjapa kuz tjaachiča. Jalla nižtiquiztan Yooz yujcquiz ana ujchiz nižaza zuma cjissiča. Jalla niž wiruñ Yoozqui nii chimputa lii mantichiča tjeezjapa kuz tjaachiž cjen Yooz yujcquiz ana ujchizza, zuma kuzzizza, jalla nii tjeezjapa. Jalla nižtiquiztan Abrahamqui tjapa Yoozquin kuz tjaañinacžta ejpžtakazza, ana chimputa žoñinacžtami, nižaza chimputa žoñinacžtami. Jalla nuž pinsichiča Yoozqui. Jakziltat kuz tjaachiž cjen Yooz yujcquiz ana ujchiz, nižaza zuma kuzziz cjisnačhaja, jalla ninacaqui Abrahamž ul-tim majchmaatinaca cjequiča. Učhum Abraham ejpqui ima chimputa cjican Yoozquin kuz tjaachiča. Jakzilta chimputa žoñinacat Abrahamžtapacha Yoozquin kuz tjaachaja,

jalla ninacaqui Abrahamž ultim majchmaatinaca cjequiča. Chinputakaz ana walča, Yooz yujcquiz zuma cjeajo.

YOOZIZ TJAATA TAKU

¹³ Yoozqui Abrahamžquizimi niž majchmaatinacžquizimi compromitan taku tjaachiča, tii muntuquiz cuntintuž cjequiča, jalla nii. Abrahamž lii jaru kamtiquiztan Yoozqui ana nižta taku tjaachiča. Pero Yoozquin kuz tjaachiž cjen nižaza zuma kuzziz cjen, Yoozqui nižta taku tjaachipanča. ¹⁴ Moisés liichiz kamni žoñinacaqui tii muntu irinsa tanznačaj niiqui, jalla nižtiquiztan Yoozquin kuz tjaazqui inakazza. Nižaza Yooziž tjaata taku anaž walkatča. Pero anača nižta. Anaž jecmi nii lii jaru zuma kamasacha. ¹⁵ Jaziqui lii jaru ana kamtiquiztan žoñinacaqui casticta cjistanča. Lii ana žejltasača, nekztan lii quintra ana kamtasača.

¹⁶ Jalla nižtiquiztan Yoozquin kuz tjaatiquiztankaz Yooz yujcquiz ana ujchiz, nižaza zuma kuzziz cjesača. Nižaza Yoozqui žoñinacžquiz okziž cjen žoñinaca ana ujchiz cjiskatča. Jalla nii wali pajk favora paachiča Yoozqui. Jalla nuž cjen Yooziž tjaata takuqui tirapanž walča tjapa Abrahamž majchmaatinacžtaqui, Moisés liichiz žoñinacžtami, ana Moisés liichiz žoñinacžtami. Yooziž tjaata takuqui walča tjapa Abrahamžtapacha Yoozquin kuz tjaachinacžtaqui. Abrahamqui tjapa učum Yoozquin kuz tjaachi žoñinacž ejpžtakazza. ¹⁷ Jalla nužupanž cijirta Yooz takuqui chiiča, tuž cjican: “Amqui wacchi nacionchiz žoñinacž epim cjequiča”. Jalla nižtiquiztan Abrahamqui učum ejpžtakazza, Yooz yujcquiziqui. Abrahammi učumnacami nii zinta Yoozquin kuz tjaachinčumča. Nii zinta Yoozqui ticzinacami jacatatskatča, nižaza ana žejlñinaca žejlzkatča.

¹⁸ Abrahamžquiz Yoozqui cjichiča: “Amqui wacchi nacionchiz žoñinacž epim cjequiča”. Jalla nii puntuquiztan zakaz Yoozqui Abrahamžquiz cjichiča: “Jalla nuž amqui wacchi majchmaatinacchiz cjequiča”. Yooz taku criichiž cjen Abrahamqui wacchi majchmaatinaca tjew tjewziča, chawcwacama. Tsjii žoñinacž “Amiž tjaata Yooz taku ana cumplita cjesača” nuž chiiñi cjenami Abrahamzti tira tjewziča, Yooz taku cumplispanž cjican. ¹⁹ Abrahamqui jos patac watchiz cjen ticz orquiztača. Ana majchchizpan cjichucatača. Nižaza niž maatakaqui ana zinta majtchucatača. Jalla nuž pucultan ana majtchuca cjicanami, Abrahamqui Yoozquin anača upa kuzziz. ²⁰ Nižaza ana kuz turwayskatchiča. Yooziž compromitta taku cumplis ora tirapan tjewziča, cumpliscama. Tirapantača Yoozquin kuzziz. Nižaza Yooz honora waytican, juc'anti Yoozquin kuzziz cjissiča. ²¹ Abrahamqui zizziča, Yoozqui niž compromitta taku ultimupan cumpli atasacha. Jaziqui tirapan tjewznatča, ana kuz paysnakžcu. ²² Jalla nižtiquiztan nižta Yoozquin kuz tjaatiquiztan Abrahamqui Yooz yujcquiz ana ujchiz cjissiča, nižaza ancha zuma kuzziz. ²³ Jalla nuž Yooz tawk liwruquiz cijirtatača. Nii cijirtaqui anatača Abrahamž cjen alajakaz, ²⁴ učumnacaltajapa zakaz cijirtatača. Jakziltat Yoozquin kuz tjaachaj niiqui, Yooz yujcquiz ana ujchiz cjisnasača. Nii Yoozqui učum Jesucristo Jiliri ticziquiztan jacatatchiča. ²⁵ Jesucristuqui učum ujquiztan contatača; nižaza niž jacatatchiž cjen učumqui Yooz yujcquiz ana ujchiz nižaza zuma cjissinčumča, nižquin kuz tjaachiž cjen.

5

YOOZQUIN KUZUZIZ ŽOÑINACA

¹ Jalla nižtiquiztan Yooz yujcquiz ana ujchiz, nižaza zuma kuzziz cjen, Yoozqui anača učum quintra. Jesucristo Jiliriž cjen, nižaza nižquiz kuzziz cjen učumtan Yooztan walikazza. ² Jesucristužquin kuzziz cjen učumqui Yooz partiquiz luzzinčumča. Jalla nii partiquiz učumnacaqui panž žejlča. Jalla nuž žejlcan cuntintuž tjewža, Yooziž tjaata honora tanz ora, Yooztan honorchiz cjisjapa. ³ Nii Yooz zumanaca

tjewžcan, uĉumqui cuntintuĉumĉha. Nižaza sufris želanaqui cuntintuzakazza. Sufrisquiztan pasinziz kuzziz cjissa. Jalla niiqui uĉumqui zizza. ⁴ Nižaza pasinziz kuzziz žejltiquiztan Yoozquin tjurt'iñi kuzzizpan yatisinsa. Jalla nekztan zumquin yatisinžcu, Yooz honora tjaaz ora tjewža. ⁵ Yoozqui niž Espíritu Santo uĉumnaca kuzquiz luzkatchiĉha. Nii Espíritu Santuqui uĉum kuzquiz luzcu, Yooz ancha zuma munaziñi kuz uĉumquiz intintiskatĉha. Jalla nižtiquiztan Yooziž tjaata honora tjewžcan uĉumqui zizza, ultimquiziqui panž tanznaquiĉha, nii. Ana inakaz tjewznaquiĉha.

⁶ Uĉumpacha ujquiztan anataĉha liwriizuca. Jalla nižtiquiztan Yooziž pinsita timpuquiz Cristuqui ujchiz žoñinacž laycu ticziĉha. ⁷ Anaž jakzilta žoñimi tsjii žoñžtajapa pjasila ticznašaĉha, zuma žoñi cjenami. Cunamit tsjii ancha zuma kuzziz žoñžtajapa ticz pecaĉhani. ⁸ Yoozti niž zuma okzñi kuz tjeeziĉha, jalla tižta. Uĉumnaca ujchiz cjenami Yoozqui niž Majch Jesucristo cuĉanžquichiĉha, uĉumnacaltajapa ticzjapa. ⁹ Jalla nižtiquiztan Yooz Majch ticziž cjen anziĉui uĉumqui Yooz Ejpž yujcquiz ana ujchizza, nižaza zuma kuzzizza. Jalla niic zuma razunaĉha. Jaziĉui uĉumqui zuma kuzzizza. Jalla nižtiquiztan tiizakaz zuma razunaĉha: Jesucristuž ticziž cjen uĉumqui ultim casticz tjuñquiziqui liwriitaž cjequiĉha Yooz casticzquiztan. ¹⁰ Tuquitan uĉumnacaqui Yooz quintrataĉha. Jalla nuž Yooz quintra želanami, Yoozqui niž Majch cuĉanžquichiĉha, žoñinacž laycu ticzjapa, žoñinacž pertunta cjeyajo. Jalla niiqui razunaĉha. Nižaza anziĉui uĉumqui Yooz pertuntaĉha. Jalla nižtiquiztan uĉumtan Yooztan walikazza. Nižaza Yooz Majch jacatattiquiztan uĉumqui ultimquiziqui tjapa anawalinacquiztan liwriitapanž cjequiĉha, Yooztan wiñaya kamzjapa. Jalla niiqui zuma razunazakazza. ¹¹ Ultimquiziqui liwriitaž cjequiĉha. Nižaza anzimi liwriitazakaz uĉumqui. Jalla nižtiquiztan uĉumqui Yooztan tsjii kuzziz cjican, cuntintuĉha, Jesucristo Jiliriz cjen. Jesucristuž cjen uĉumqui Yooziž pertunta cjissiĉha. Jalla nižtiquiztan uĉumtan Yooztan walikazza.

ADANŽTAN JESUCRISTUŽTAN

¹² Tsjiilla cjesaĉha. Tsjii žoñiž cjen uj žejlĉha tii muntuquiz. Nižaza nii ujquiztan ticz žejlĉha. Nižaza tjapa žoñinacami uj paaĉha. Jalla nuž uj paažcu, ticža. ¹³ Moisés liž tuquiqui uj paazqui želatĉha tii muntuquiz. Pero ana liichizlaj niiqui, žoñinacaqui nii lii quintra paata ujquiztan ana castictataĉha. ¹⁴ Adanž timpuquiztanpacha Moisés timpucama žoñinacaqui ticziĉha uj paatiquiztan. Jaknužt Adán primera uj paatĉhaja, jalla nii ujpacha ana paachiĉha parti žoñinacaqui. Jalla nuž cjenami yekja ujnaca paachiĉha. Adanqui tjonñi Jesucristužtakaz tjapa tii muntuquiz žejlñi žoñinacžquiz contajichiĉha. Jalla nii puntuquiztan Adanžtan Jesucristužtan cassa.

¹⁵ Pero tii puntuquiztan anaž cassa. Adanž uj paatiquiztan anawalinaca žejlĉha. Cristuž ticztiquiztan zumanaca žejlĉha. Tsjii žoñiqui uj paachiž cjen tjapa žoñinacžquiz ticskatĉha. Jalla niĉha Adanqui. Nižaza tsjii žoñiž cjenkaz walja žoñinacaqui ujquiztan liwriitaĉha. Jalla niĉha Jesucristuqui. Jesucristuž cjen Yoozqui žoñinaca okziĉha. Žoñinacž ana okžta cjichuca cjenami, Yoozqui žoñinacžquiz okziĉha. Jalla nuž okztiquiztan Yoozqui Jesucristuž cjen žoñinaca liwriichiĉha niž yujcquiz ujchiz ana cjisjapa. Nužupanĉha. ¹⁶ Adanž uj paatižtan Jesucristuž liwriiñižtan anaž cassa. Punta puntaž žoñinacžquiz contajiĉha. Adanž zinta ujquiztan tjapa žoñinacaqui pjalžtaĉha, casticta cjisjapa. Pero Jesucristuž liwriitiquiztan walja žoñinacaqui Yooz yujcquiz ana ujchiz nižaza zuma cjissa, walja ujnaca paachiž cjenami. Jesucristuž cjenkaz nižta cjissa. ¹⁷ Tsjii žoñiž ujquiztan tjapa žoñinacaqui ticstanĉha. Jalla niic razunaĉha. Tiiĉui tsjan zuma razunaĉha. Jakziltat Jesucristuž cjen ujquiztan liwriita cjeĉhaja, jalla niiqui Yooz yujcquiz ana ujchiz cjequiĉha. Nižaza ujquiztan ticziž cjenpacha, Yooztan wiñaya kamaquiĉha. Nižaza honorchiz cjequiĉha.

¹⁸ Jaziqui tsjii zoňž ujquiztan tjapa zoňinacaqui pjalžtača casticta cjisjapa. Nižaza tsjii zoňž ticztiquiztan tjapa zoňinacaqui ninacž ujquiztan pertunta cjesača, ninacž ujquiztan ana casticta cjejajo, nižaza Yooztan wiňaya kamajo. ¹⁹ Yooz mantita ana cumplichiz cjen Adanqui tjapa zoňinacžquiz ujchiz cjiskatča. Jesucristuzti Yooz kuz cumplichiz cjen walja zoňinacžquiz Yooz yujcquiz ana ujchiz, nižaza zuma cjiskatča.

²⁰ Yoozqui Moisesquiz tsjii lii tjaachiča, zoňinacžquiz persun ujnaca kjanapacha tjeezjapa. Nii lii zizcuqui zoňinacaqui lii quintra juc'anti uj paachiča. Jalla nuž juc'anti uj paachiž cjenami, Yoozqui niiž okzni kuz zoňinacžquiz juc'anti tjeziča Jesucristuž cjen. ²¹ Uj paažcu zoňinacaqui ticstanča, nižaza casticta cjistanča. Pero zoňinacž ujnacquiztan infernuquin castictaž cjenpacha Yoozqui zoňinaca liwriichiča Jesucristo Jiliriž cjen. Zoňinacaqui Jesucristuž cjen Yooz yujcquiz ana ujchiz, nižaza zuma cjisnasača, Yooztan wiňaya kamzjapa.

6

EW KAMAÑA PUNTU

¹ Uj puntuquiztan yekjapanacaqui chiiňiča. Učhumqui tira uj paaz waquiziča, Yooz okzni kuz juc'anti tjeežta cjisjapa. ² Pero wejr cjiwča, anapanž uj paaz waquiziča. Tuquitan ticzi zoňinacžtakaztača učhumqui, anazum kamaňchiz kamcan. Pero učhumž tuquitan anazuma uj paaňi kamaňquiztan jaytichinčhumča. Jalla nižtiquiztan uj paaňi kamaňchiz anapanž kamz waquiziča. ³ Tjapa učumnacaqui, Jesucristužtan tsjii kuzziz cjissinčhumča. Bautistaž cjen nekz tjezinčhumča. Jesucristuqui ticžcu, tjatzatača. Jalla nižta irata učhumqui anazum uj paaznaca tjatz waquiziča. Jalla nii učumnacaqui panž zizza. ⁴ Bautista cjiscu, nižaza Jesucristužtan tsjii kuzziz cjiscu, učumnacaqui uj paaňi kamaňquiztan jaytichinčhumča. Nekztan zuma ew kamaňchiz cjissinčhumča. Yooz Ejpqui persun aztan Jesucristo ticziquiztan jacatatskatchiča. Jalla nižta irata Yoozqui učumnaca anazuma kamaňquiztan liwriichiča, zuma ew kamaňchiz cjejajo.

⁵ Jakziltat Jesucristužtan tsjii kuzziz cječhaja, jalla niiqui Jesucristužtan ticziča, anazum uj paaňi kamaňquiztan liwriita cjisjapa. Nižaza jakziltat Jesucristužtan tsjii kuzziz cječhaja, jalla niiqui Jesucristužtan jacatatchiča, ew zuma kamaňchiz cjisjapa. ⁶ Jaknužt Jesucristuqui cruzquiz ch'awcta ticzižlaja, jalla nižta irata učhumqui ticzižtakaz cjissiča uj paaz pecni kuzquiztan. Jalla nižtiquiztan učhum anazum uj paaz pecni kuzqui nužquiz ana azziz cjissiča. Nižaza nii uj paaz pecni kuzqui ana iya mantasača učhum kuzquizpacha. Jalla nii učhumqui panž zizza. ⁷ Jakziltat uj paaz pecni kuzquiztan ticzi cječhaja, jalla niiqui uj paaňi kamaňquiztan liwriita cjequiča. ⁸ Nižaza jakziltat Jesucristužtan tsjii kuzziz cjissiž cjen uj paaňi kamaňquiztan liwriita cječhaja, jalla niiqui ew kamaňchiz cjequiča, Jesucristužtakaz. Nižaza Jesucristužtan chica kamaquiča. Jalla nii razuna criichinčhumča. ⁹ Jesucristuqui ticziquiztan jacatatchiča. Jalla nižtiquiztan ana wilta ticznaquiča, niižtaqui ana iya ticz žejlča. ¹⁰ Jesucristuqui zoňinacž ujquiztan ticziča, tsjii wilta. Ana wilta ticznaquiča. Jaziqui žejtča, nižaza Yooztajapa kamča. ¹¹ Jalla nižtiquiztan ančhucqui cjuňzna, uj paaňi kamaňquiz liwriitaž, nii. Jaziqui Jesucristo Jiliriž cjen Yooztajapa ew kamaňchiz kamla.

¹² Uj paaz pecni kuzqui ana mantiskata, anazumanaca paajo. ¹³ Nii uj paaz pecni kuzqui curpu mantis pecchaj niiqui, panž ewjasa. Pero ančhuca curpu zuma paazjapa, nižaza Yooz sirwizjapa kuz tjaa. Ančhucqui anazum uj paaňi kamaňquiztan liwriita cjiscu ew zuma kamaňchiz cjissinčhucča. Jalla nižtiquiztan ančhucqui Yooz kuzcama kamajo Yooz mantuquiz cjee, tjapa curpumi, nižaza kuzmi. ¹⁴ Ančhucqui anača iya Moisés lii mantuquiz. Okzni Yooz mantuquizza ančhucqui. Jalla nižtiquiztan nii uj paaz pecni kuzqui ana mantiskata.

YOOZ MANTUQUIZPANKAZ CJEE

¹⁵ ¿Kjaž cjesajo? Moisés lii mantuquiz ana žejlcan, nižaza okzñi Yooz mantuquiz žejlcan, ¿uj paañi kamañchiz želasajo? Anapanž cjesača. ¹⁶ Jakziltat tsjii žoñž mantuquiz žejlčhaja, jalla nii patrunž mantitanaca caspanikazza. Jalla nižta irata jakziltat uj paaz pecñi kuz mantuquiz žejlčhaja, ujnaca paasača; jalla nekztan Yooziž castictaž cjequiča. Nižaza jakziltat Yooz mantuquiz žejlčhaja, jalla niiqui Yooz kuzcama cumplis waquiziča. Jalla nekztan tsjan tsjan zuma kamañchiz cjequiča. ¿Nii ana ziz ančhucjo? ¹⁷ Tuquiqui ančhucqui uj paaz pecñi kuz mantuquiz žejlñitača. Nekztan Yooz puntu zuma werar razunanacaqui ančhucacqui tjaajintatača. Jaziqui jalla nii tjaajintanac jaru tjapa kuztan kamča. Jalla nižta ančuca zuma kamañchiz cjen Yoozquin gracias cjican chiyuča. ¹⁸ Jalla nižtiquiztan nii uj paazquiztan liwriitača ančhucqui. Nižaza zumanaca paazjapa tjapa kuz tjaachinčhucča. Yooz manta paaz cjissinčhucča. ¹⁹ Žoñž wirquiztan punta punta chiyuča, Yooz puntu intintazkatzjapa. Ana nižta chiitasajž niiqui, ančhucqui anaž intintaztasacha. Tuquiqui ančhucqui uj paaz pecñi kuz mantuquiz želatča, ujnaca paacan. Jalla nuž žejlcan juc'anti juc'anti uj paachinčhucča. Jazizti Yooz mantuquiz tsjan tjapa kuztan žela, tsjan zumanaca paazjapa. Jalla nuž žejlcan Yooztakaz tsjan tsjan zuma kuzziz cjisnaquiča.

²⁰ Tuquiqui ančhucqui uj paaz pecñi kuz mantuquiz žejlcan, zumanaca paazjapa ana importiča. ²¹ Jalla nuž kamcan, ančhucaltajapa ¿chjul walitajo? Jaziqui ančucaž tuquita paatanacquiztan ančhucaltajapa azipanča. Jalla nižta anazum kamchi žoñinacaqui wiñayjapa Yooziž castictapanž cjequiča. ²² Pero ančhuczi nii anazum uj paañi kamañquiztan liwriitača. Yooz mantuquiz cjissinčhucča. Jalla nižtiquiztan ančhucqui tsjan tsjan zuma kamañchizza. Nižaza Yooztan wiñayaž kamaquiča. ²³ Jakziltat anazum uj paañi kamañquiz kamčhaja, jalla niiqui Yooziž castictaž cjistanča. Nuž waquiziča. Pero Yoozqui žoñinacžtajapa tsjii pajk favora paachiča, žoñinacž ana waquizan. Nužukaz paachiča niž zuma okzñi kuzziz cjen. Jaziqui jakziltat Yooziž liwriita cjechaja, jalla niiqui Jesucristo Jiliriž cjen Yooztan wiñayaž kamaquiča.

7

LII PUNTU

¹ Moisés lii zizñi jilanaca, cullaquinaca, ančhucqui zizza, ima ticzcan, žoñinacaqui Moisés lii mantuquiz žejlča. ² Nižaza tsjaa maatakui zalz kamz lii mantuquiz žejlča, naaža lucu ticzcama. Naaža lucuž ticznaquiž niiqui, nekztan naaqui nii lucutiñi kamañ liiquiztan liwriitača. ³ Jaziqui naaža persun lucu žetan, naaqui yekja luctakžtan želaquiž niiqui, jalla naaqui adulterio paača. Naaža lucu ticznaquiž niiqui, jalla nekz lucutiñ kamañ liiquiztan liwriitača. Jalla nižtiquiztan yekja lucžtan zalžnanami, anaž adulterio cjesača.

⁴ Wejt jilanaca, cullaquinaca, jalla nižta iratača Moisés lii puntuquiztanaqui. Jesucristuqui ančuca ujnacquiztan ticziča. Niiž cjen ančhucqui Yooz yujcquiz ana ujchizza, zuma kuzzizza. Moisés lii mantuquiz žejlcan, anapan zuma kuzziz cjisñi atchucatača. Jaziqui ančhucqui ticzi žoñižtakazza nii lii puntuquiztan. Jalla nižtiquiztan yekjaž mantuquiz žejlča, Jesucristuž mantuquiz, tsjii yekja lucžtan zalzižtakaz. Jesucristuqui ticziquiztan jacatatchiča, ančucaž Yooztajapa zumanaca paajo. ⁵ Tuquiqui učum persun kuzcama kamcan, učum uj paaz pecñi kuzqui učumnacaquiz mantiñitača, ujnaca paajo. Jalla nižta ujnaca paatiquiztan infiernuquin Yooziž casticta cjichucatača. Moisés liiquiz “Anača uj paazqui” cjican cjenami učum uj paaz pecñi kuzqui juc'anti uj paazquin učum chjitchiča. ⁶ Ima Jesucristužquin kuz tjaacan, jalla nižta kamchinčhumča. Pero jaziqui učumqui Moisés liiquiztan liwriitača. Tuquita nii liž mantuquiz učum želatča, preso tanta

žoňižtakaz. Anziqiu Espíritu Santuž mantuquiz žejlča. Niiqiu učumnacaquiz ew kamaña tjaachiča.

¿JECT WEJR YANAPASAJO, ZUMA PAAZJAPAJO?

⁷ Jaziqiu ¿kjažu cjeequi? ¿Moisés liiqui anawalejo? Anapanž cjesača. Moisés lii mantuquiz ana kamtasaž niiqiu, wejrqui wejt ujnaca anal pajkattasača. Moisés liiquiz “Anača zmazni kuzziz cjee” cjiča. Nekztan wejt zmazni kuz zuma pajchinča. ⁸ Moisés liiquiz nižta mantita cjen, wejt uj paaz pecni kuzqui tjapamana zmaz pinsichiča. Nii lii quintra ancha paaz pecatča. Pero nii liiqui ana žejltasaž niiqiu, jalla nižtiquiztan nii zmazqui anaž pajta cjitasakalča. ⁹ Ima Moisés lii pajcan, cuntintul kamchinča. Nekztan Moisés lii mantitanaca pajtiquiztan wejt ujnaca pajchinča, nižaza juc'anti uj paachinča. Jalla nižtiquiztan persun kuzquiz weriž paata uj zint'ican, llaquita žejlchintača. Wejt persun uj paatiquiztan Yooz castictal cjis waquizuča. ¹⁰ Wejrqui Moisés lii jaru zumpacha kamtučhaja, jalla nekztan Yooztan cuntintu kamtasača. Pero nii Moisés lii jaru ana zuma kami atchinča. Jalla nižtiquiztan nii liiž cjen wejtquiz tježtača, wejr castictal cjis waquizuča, jalla nii. ¹¹ Moisés liiquiz mantitanaca žejlča. Nii mantitanacaqui zizcuqui wejt uj paaz pecni kuzqui juc'ant uj paaz pecchiča. Anapan nii lii jaru kami atatuča. Incallta cjissinča. Nii lii jaru ana kamtiquiztan, Yooz casticta cjichucatača.

¹² Moisés liiqui Yooziž mantitatača. Jalla nižtiquiztan ancha zumača nii liiqui. Nižaza nii liiquiz mantitami ancha zumapanča, nižaza Yooz kuzcamača, nižaza wejtta waliča. ¹³ Nii liiqui wejtta wali zumažlaj niiqiu, ¿kjažtiquiztan nii liiž cjen Yooz casticta cjis waquizasajo? Nii liiqui zumača. Pero nii zuma lii zizcuqui, wejt uj paaz pecni kuzqui juc'anti ana wal uj paaz pecchiča. Jalla nekztan wejt quintra Yooz casticz žejlča. Jalla nižtiquiztan tježtača, wejt uj paaz pecni kuzqui ana zumapanča, nii. Nižaza Moisés lii quintra paatiquiztan tsjan juc'ant anazumaž cjissa wejt uj paaz pecni kuzqui.

¹⁴ Učhumqui zizza, Moisés liiqui Yooz Espíritu Santuž kuzcamača. Wejrzi persun kuzcama kamz pecuča. Jalla nižta kamcan wejt uj paaz pecni kuz mantuquiz želuča. ¹⁵ ¿Kjažtiquiztan nižta ana zuma paatojo? Anal intintazuča. Jesucristužquin kuz tjaažcu, jalla nekztanpacha zuma paaz pecni kuzziz cjissinča. Jalla nižta kuzziz cjenami, uj paaz pecni kuzzizpanča. Zuma paaz peccumi, anal zuma payi atuča. Ana pecta uj paaznaca, jalla niikal wilita wilita paa-uča. ¹⁶ Jalla nižta paachiž cjenauqi, wejrqui pajuča, Moisés liiqui zumača, jalla nii. ¹⁷ Ana zuma paacanami wejt kuzquiz zuma paaz pecuča. Jalla nižtiquiztan wejrpacha nii anazuma paatanaca anal iyal paaz pecuča. Pero wejt uj paaz pecni kuzqui nii ana zuma paatanaca paakatča. ¹⁸ Wejt uj paaz pecni kuzqui ana zumapanča. Yooz aztankaz zuma payi atasacha. Wejrqui zuma paaz pecanami, wejt persun aztan nii zuma paazqui anal atuča. Weriz kamtiquiztan nii razuna zizni cjissinča. ¹⁹ Wejrqui weriz zuma paaz pectanacaqui anal paa-uča. Antiz weriz ana paaz pectanacaqui, nii ana zumanacal paa-uča. ²⁰ Jalla nižta ana weriz pectanaca paacan, wejrpacha ana nižta paa-uča. Pero wejt uj paaz pecni kuzqui nižta anazuma paakatča.

²¹ Jalla nižtiquiztan wejtquiz nižtapan žejlča. Zuma paaz pecanami, wejt uj paaz pecni kuzkaz mantiz pecča. ²² Wejt kuzquizpacha Yooz kuzcamapan paaz ancha pecuča. ²³ Jalla nuž cjenami uj paaz pecni kuzziztča. Wejt curpu mantiz pecča. Jalla nižtiquiztan wejt uj paaz pecni kuzqui wejt zuma paaz pecni kuz quintrača. Wejrqui anazuma paacan wejt uj paaz pecni kuz mantuquiz želuča. Nižaza nii uj paaz pecni kuzqui wejt curpu mantiča. Weriz kamtiquiztan nii razuna zizni cjissinča.

²⁴ Ana waliča wejrqui. Jalla nižtiquiztan ¿jequit tii ana zuma paañi curpuquiztan wejr liwriyaquiya? ¿Tii casticzkatni curpuquiztanya? ²⁵ Yoozquin gracias cjican,

chiyučha, učhum Jesucristo Jiliričha wejt liwriiñiqui. Wejrpacha tjapa wejt zuma paaz pecñi kuztan Yooz kuzcama kamučha, wejt uj paaz pecñi kuz uj paaz pecanami.

8

ESPIRITU SANTO KUZQUIZ ZEJLCHA

¹ Jesucristuž partiquiz žejlñi zoñinacaqui ana Yooziž casticta cjequičha. Ninacaqui Yooz Espíritu Santuž kuzcama kamčha; uj paaz pecñi kuzcama ana kamčha.

² Jesucristuž cjen wejrqui Espíritu Santuž mantuquiz želučha. Espíritu Santuž cjen ew kamañchiz kamučha. Nii Espíritu Santuqui uj paaz pecñi kuz mantuquiztan wejr liwriichičha. Uj paaz pecñi kuz mantuquiz tira žejltasaž niiqui, Yooziž wiñaya casticta cjitasačha. ³ Zoñinacaž uj paaz pecñi kuz mantuquiz žejlcan, Moisés lii jaru ana kami atchičha. Jalla nižtiquiztan Yoozqui niiz persun Majch cuchanžquichičha. Ujchiz zoñižtakaz curpuchiz kamchičha. Pero ana ujchizza niiqui. Zoñž curpuchiz cjican, ujchiz zoñinacž laycu ticzičha. Jalla nuž cjen Jesucristuqui ujchiz zoñinacž cuntiquiztan casticta cjissičha, Jesucristužquin kuzziz zoñinaca ana casticta cjeyajo. ⁴ Moisés liiquiz Yooz kuzcama kamzqui mantitačha. Jakziltat uj paaz pecñi kuz mantuquiz kamčhaja, jalla niiqui Yooz kuzcama ana kamčha, nižaza Moisés liicama ana kamčha. Pero jakziltat Yooz Espíritu Santuž mantuquiz kamčhaja, jalla niiqui Yooz kuzcama kamčha.

⁵ Jakziltat persun uj paaz pecñi kuzcama kamčhaja, jalla niiqui persun pinsitanacžquizkaz kuz tjaačha. Pero jakziltat Espíritu Santuž kuzcama kamčhaja, jalla niiqui Yooz Espíritu Santuž pinsitanacžquiz kuz tjaačha. ⁶ Jakziltat uj paaz pecñi kuz pinsitanacžquiz kuz tjaačhaj niiqui, Yooziz wiñaya castictaž cjequičha. Pero jakziltat Espíritu Santuž pinsitanacžquiz kuz tjaačhaj niiqui, Yooz kamañchiz kamaquičha, nižaza Yooztan niiztan walikaz cjequičha. ⁷ Jakziltat persun anazum kuzcamakaz kamz pecčhaja, jalla niiqui Yooz quintračha. Yooz kuzcama anapanž kamz pecčha, nižaza anapanž atčha. ⁸ Jakziltat persun kuzcamakaz kamz pecčhaja, jalla nuž kamtiquiztan Yoozqui anapančha cuntintu.

⁹ Ančhuczi persun kuzcamakaz anaž kamčha. Yooz Espíritu Santuž ančhuca kuznacquiz žejlchiž cjen, ančhucqui Espíritu Santuž kuzcama kamčha. Jakziltat ana Jesucristuž Espirituchizlaja, anačha Jesucristuž partichiz zoñiqui. ¹⁰ Jesucristuž ančhuca kuznacquiz žejlchiž cjen Yooz yujcquiz ana ujchizčhucčha, nižaza zuma kuzzizčhucčha. Nižaza ančhuca animunacaqui ew zuma kamañchizza. Uj paachiž cjen ančhuca curpunacaqui ticznaquičha. Jalla nuž cjenami ančhuca animunacaqui Yooztan wiñaya kamčha. ¹¹ Yooz Ejpqui niiz Espíritu Santuž cjen Jesucristo ticziquiztan jacatatskatchičha. Nii Yooz Espíritu Santuqui ančhuca kuzquiz žejlčha. Jalla nižtiquiztan Yooz Ejpqui niiz Espíritu Santuž cjen ančhuca ticzi curpunaca zakaz jacatatskataquičha.

¹² Jilanaca, cullaquinaca, tsjii mantuquiz kamspančha učhumqui. Anačha uj paaz pecñi kuz mantuquiz kamzqui, persun kuzcamakaz paazjapa. Pero Yooz Espíritu Santuž mantuquiz kamsa. ¹³ Jakziltat persun kuzcamakaz kamchiž cječhaja, jalla niiqui Yooziž wiñaya castictaž cjequičha. Pero jakziltat Espíritu Santuž mantuquiz žejlčhaja, jalla niiqui uj paaznaca jaytičha. Jalla nuž ujnaca jaytichiž cjen, Yooz kamañchiz kamaquičha.

¹⁴ Jakziltat Yooz Espíritu Santuž irpita cječhaja, jalla niiqui Yooz maatičha.

¹⁵ Ančhucqui Yooz maatinacčhucčha. Jazi qui Espíritu Santuqui ančhuca kuznacquiz luzziž cjen, ana Yoozquiztan eksñi kuzzizza. Espíritu Santuž cjen, “Učhum Yooz Tata”,

¹⁶ jalla nuž cjican učhum kuznacaqui chiičha. Nižaza kuzquiz sint'iskatcha, učhumčha Yooz maatinacaqui, jalla nii. ¹⁷ Nižaza Yooz maatinacaž cjen Yooziž tjaata zuma irinsa tanznaquičha, jalla nii irinsačha Yooztan wiñaya kamzqui, Jesucristužtan chica. Tii muntuquiz kamcan Jesucristuqui sufrichičha. Učhumqui Jesucristužquiz sirwichiž cjen zakaz sufraquiž niiqui, nekztan arajpachquin niiztan chica honorchiz cjequičha.

¹⁸ Tii timpuquiz sufrisnacaqui anača ancha. Cjuñzna, Yooziž tjaata honorača ancha zuma. Jalla nuž cjuñznuča wejrqui. Jesucristuž tjonz tjuñquiziqui učumnacaqui zuma honorchiz cjequiča. Jalla nii tjeežtaž cjequiča. ¹⁹ Tjapa tii muntuquiz žejlñinacaqui ančaž tjewža, Yooz maatinacž honora tjeež tjuñi. ²⁰ Adanž uj paatiquiztan tjapa tii muntuquiz čhjultakimi inakaz cjissiča. Yooz munan jalla nuž cjissiča. Anača juyztokaz inakaz cjissiča. Pero tsjii noojiqui tii muntumi tii muntuquiz žejlñinacami anawalinacquiztan liwriitaž cjequiča. Jalla nii tjuñi tjewža. ²¹ Jalla nii noojiqui tii muntumi tii muntuquiz žejlñinacami tjapa ana walinacquiztanami liwriitaž cjequiča. Ticzmi anawali watñinacami ana želaquiča. Liwriitiquiztan tii muntumi tii muntuquiz žejlñinacami liwj zumacama cjiskattaž cjequiča, jaknužt Yooz maatinacaqui zumapan cjiskattaž cječhaja, jalla nižta irata. ²² Adanž timpuquiztanpacha tii timpucama tjapa tii muntuquiz žejlñinacaqui sufriča jaknužt tsjaa ic maataka majtz ora sufričhaja, jalla nižta ancha ayincan žejlča. ²³ Učhum kuzquiz zakaz ancha sufriča, Espiritu Santuchiz cjenami. Nii Espiritu Santuqui tsjii zuma adelanto učhum kuzquiz žejlča. Jalla nuž cjen učhumqui ancha tjewža, juc'ant tsjan zuma kamañchiz cjisjapa. Učhumqui Yooz maatinacaž cjitiquiztan nii zuma kamañchiz cjisnaquiča. Nižaza učhum Yooz maatinaca cjican, ew curpuchiz cjisnaquiča. ²⁴ Jalla nuž učumnacaqui tjewža liwriitaž cjen. Čhjulunacat chertčhaja, jalla nii chertanaca ana tjewžta cjequiča. ¿Jec žoñit chertanaca tjewznasajo? ²⁵ Učumnacaqui ana chertanaca tjewža. Yoozquiztan tjonñi zumanaca tjewža. Jalla nižtiquiztan pasinziz kuztan tjewstanča.

²⁶ Jaknužt učhum zuma tjewzqui sufris awantizjapa yanapčhaja, jalla nižta irata Yooz Espiritu Santuqui učhum yanapča tjurt'iñi kuzziz cjisjapa. Učhumqui Yoozquiztan jaknužt mayiziz waquizichaja, ana zizza. Jalla nižtiquiztan Yooz Espiritu Santupacha učumnacalta ancha mayižinñičha, nižaza niipachaž ancha sint'iča učumnacalta. Nii Espiritu Santuž mayižintaqui žoñž tawkžtan ana chiita cjesača. ²⁷ Espiritu Santuqui criichi žoñinacžta mayižinñičha Yooz Ejpž kuzcamakaz. Jalla nuž mayižinan kuzquiz zizñi Yooz Ejpqui nii Espiritu Santuž kuzquiz pinsitanaca zizza. Jalla nižtiquiztan Yooz Ejpqui Yooz Espiritu Santuž učumnacalta mayižintanaca zizza.

YOOZ EJPQUI NIIŽ MAATINACZTAN ANCHA MUNAZICHA

²⁸ Yoozqui niž pinsitacama žoñinaca kjawziča, niž maati cjiskatajo. Jalla nii kjawžta žoñinacaqui Yooztan zuma munaziča. Jalla nii munazita žoñinacžta Yoozqui čhjulu cjenami mantiča ninacžta zuma cjisjapa. Učhumqui nii zizza. ²⁹ Yoozqui tuquitanpacha zizziča, jecnacat niž maatinaca cjisnačhaja, jalla nii. Nižaza tuquitanpacha Yoozqui niž maatinaca utchiča, niž zinta Majch irata cjisjapa, jalla nižta zuma cjisjapa. Jalla nuž Yoozqui pinsichiča, niž zinta Majchqui jilir jila cjisjapa, tjapa Yoozquin criichi žoñinacžquiztan juc'ant honorchiz cjisjapa. ³⁰ Yooz Ejpqui jecnacat niž maatinaca cjisnačhaja, nii pinsichiča. Ninaca kjawzizakazza. Nižaza Yoozqui jecnacat kjawztčhaja, jalla ninaca ana ujchiz cjiskatča. Nižaza Yoozqui jecnacat ana ujchiz cjistčhaja, jalla ninaca juc'ant zuma kamañchiz cjiskatča.

³¹ Tjapa nii puntuquiztan učhumqui, ¿kjaž iya cjequejo? Yoozqui učumnacaltajapanča. Jalla nižtiquiztan ¿ject učhum atipasajo? Anaž čhjulumi. ³² Yoozqui niž zinta Majch ana chjojchiča, antiz učumnacaltajapa utchiča, učhum laycu ticzjapa. Jalla nuž niž zinta Majch utchiž cjen učumnacaquiz tjapa niž zumanaca zakaz tjaaquiča, juc'ant zuma kamañchiz kamajo. ³³ Nižaza Yooz illzta žoñinacžjapa anaž jecmi uj tjojtnasača. Yoozpacha ninaca ana ujchiz cjiskatchičha. ³⁴ Jalla nižtiquiztan ¿ject Yooz illzta žoñinacžquiz “Casticta cjistanča” cjican chiyasajo? Anaž jecmi. Jesucristučha ninacž laycu ticziqui. Nekztan ticziquiztan jacatatchičha. Anziqui Yooz Ejpž žew kjarquiz žejlča, tjapa mantican. Jalla nii Jesucristupachača učumnacalta tjurt'ižinñiqui. ³⁵ Čhjulunacaž watanami Jesucristuqui učumnacatan munaziča: sufris watanami, llaquinaca watanami, čhjaawjkatñi watanami, mach'a

watanami, ana zquiti žejlž watanami, ana waliž tjonanami, ana wali ticz watanami, čhjulunacaž watanami Jesucristuqui učumnacatan munaziča. ³⁶ Cjijrta Yooz takuqui tuž cjiča:

“Yooz partiquiz žejlčhiž cjen učumnacaqui sufrican sufrican zapuru ticzmayažtakaz žejlča. Učhum quintra žoñinacaqui tantiiča, criichi žoñinacaž contaj cjila, cjican. Conz uuzanacažtakaz učumnacaquiz nayča”.

³⁷ Pero čhjulunacaž watanami Jesucristuqui učumnacatan panž munaziča. Nižaza čhjulunacaž watanami učumnacaqui Jesucristuž cjen tjapa nii anawalinacžquiztan atipaquiča. ³⁸ Anaž čhjulumi Yooz učumnacatan ana munazizkati atasacha: anaž ticzmi, anaž žetimi, anaž anjilanacami, anaž mantinñinacami, anaž poderchiznacami, anaž anztan žejlñinacami, anaž jaztan žejlñinacami, ³⁹ anaž tsewcta poderanacami, anaž tii yokquiz žejlñi poderanacami, anaž čhjul paatanacami Yooz učumnacatan ana munazizkati atasacha. Yoozqui učumnacatan panž munaziča, učumnacatan Jesucristo Jiliržtan tsjii kuzziz cjen.

9

JUDIO WAJTCHIZ ZOÑINACA

¹ Tsjilla cjesača. Jalla tii puntuquiztan wejrqui zuma razunapal cjiwča. Jesucristužquiz kuzziz cjen razunal chiyučha, anal toscara chiyučha. Espíritu Santuqui wejt kuz zizza. Lijituma cjiwča. ² Ancha llaquizuča, nižaza wejt kuzquiz anchal cjuñznuča wejt judío wajtchiz žoñinacžquiz. ³ Wejt judío žoñinacaqui Jesucristuž partiquiz cjiskattasaž niiqui, wejrqui Jesucristužquiztan t'akžtacama cjis pectasača. Nižaza wejrqui ninacž laycu infernuquin castictacama cjitasacha. Ninacaqui wejt parti žoñinacača. ⁴ Israel majchmaatinacquiztan tjonchiž cjen, ninacaqui Yooz illzta žoñinacača. Yoozqui judío žoñinacžquiz persun honora tjeeziča. Nižaza Yoozqui judío žoñinacžtan acuerdunacquiz luzziča. Nižaza Yoozqui Moisesquiz lii tjaachiča ninacžtajapa. Nižaza Yoozqui, jaknužt nižquiz sirwiz waquizičhaja, jalla nii cuzturumpinaca ninacžquiz tjaachiča. Nižaza tuqui timpuquiz Yoozqui ninacžquiz takunaca tjaachiča, jaztanaqui tsjii Liwriiñi tjonacquiča, nii. ⁵ Učhum judío žoñinacž tuquita atchi ejpnacaqui Yooziž illztatača. Jaziqui učhum judío žoñinacž majchmaatinacquiztan tjonñitača Cristuqui. Nekztan žoñž curpuchiz cjissiča. Cristučha tjapa mantiñi Yoozpachaqui. Nižaza wiñaya honorchiz cjila. Nužoj cjila. Amén.

⁶ Tjapa Israel cjita tuquita ejpž majchmaatinacaqui anača ultim lijitum Israel wajtchiz žoñinaca, nižaza anača Yooz wajtchiz žoñinaca. Tjapa judío žoñinacami ana Yooz maatinacaž cjenami, Yooz takuqui cumplissiča. ⁷ Nižaza tjapa Abrahamž majchmaatinacaqui anača ultim lijitum Abrahamž familiaqui. Cjijrta Yooz takuqui Abrahamž puntuquiztan tuž cjiča: “Am ultim majchmaatinacaqui am majch Isaacžquiztan okaquiča”. ⁸⁻⁹ Jaziqui wejrqui cjiwča, tjapa Abrahamžquiztan ojkñi majchmaatinacaqui anača ultim Yooz maatinaca, nii. Yoozqui Abrahamžquiz taku tjaachiča, tuž cjican: “Weriž chiita timpuquiz quejpžcača, wejt taku cumplizjapa. Jalla nii weriž quejpžquizcama am Sara cjiti tjunqui tsjii majch mataquiča”. Nekztan Abrahamqui nii taku catokchiča. Nižaza Yoozqui tjapa niž taku catokñi žoñinacžquiz nayča, ninacaqui ultim lijituma Abrahamž majchmaatinacača, nii.

¹⁰ Tsjilla cjesača nii puntuquiztan. Učhum Isaac tuquita atchi ejpqui Rebeca cjiti tjunchizza. Nii lucutiñiqui pucultan majchnacchiztača. ¹¹⁻¹³ Nii pucultan ocjalaž ima matan, nižaza ima zuma ana zuma paan, Yoozqui Rebecaquiz cjichiča, tuž cjican: “Am jilir majchqui niž majchmaatinacžtanpacha niž lajkžquiz piyunanaca cjequiča niž lajkž majchmaatinacžquizpacha”. Nižaza cjijrta Yooz takuqui tuž cjiča: “Jacob pecchinča. Esau ana pecchinča”. Jaknužt Yooz pinsitčhaja, jalla nuž illziča.

Paatanacquiztan jama ana illziča Yoozqui. Pero niž pectacama illziča, nižaza kjawziča niž partiquiz cjisjapa.

¹⁴ Jalla nii puntuquiztan ¿kjaž iya cjequejo? ¿Yooz ana lijituma paajo? Anaž cjesača. Yoozqui lijituma panž pača. ¹⁵ Yoozqui Moisesquiz cjichiča, tuž cjican: “Wejt munañpacama wejt okzñi kuz tjeeznuča, nižaza wejt munañpacama favora paaznuča”.

¹⁶ Ana zoñž munañpacama, nižaza ana zoñž langžtacama Yoozqui okža. Pero Yoozqui persun kuz munañpacama okža. ¹⁷ Cjijrta Yooz takuqui tuž cjiča: Yoozqui Egipto nación chawc jiliržquiz cjichiča: “Wejrqui am utchinča chawc jiliri cjisjapa. Jalla nuž am utchinča, am quintra wejt azi tjeezjapa, nižaza tjapa tii zoñinacžquiz weriž paata quintu mazta cjisjapa”. Jalla nuž cjichiča Yoozqui. ¹⁸ Yoozqui persun kuz munañpacama okža, nižaza persun kuz munañpacama zoñinacž kuz chojruzakaz cjiskatča. Jalla nižta kjanapachača.

¹⁹ Cunamit tsjiiqui cječhani, tuž cjican:

—Jalla nižta cjen, ¿kjažtiquiztan Yoozqui zoñinacž ujquiztan casticaquejo? ¿Jec zoñit Yooz pinsita quintra kamasajo?

²⁰ Jalla nižta chiiñizquiz pewcznača, ¿ject amjo Yooz quintra ch'aazjapajo? ¿Tsjii ojchqui niž paañizquiz chuchasajo, “¿Kjažtiquiztan wejr nižta paajo?” cjicanajo?

²¹ Tsjii ojch paañiqui čhjulum paasača ljocquiztanaqui. Ljocquiztan paasača tsjii ancha c'achja ojchlla pjijztanacžquiz joojoota cjisjapa. Nižaza ana zuma cheechi ojch paasača, zapuru joojoota cjisjapa.

²² Jalla nižta iratača Yoozqui. Yoozqui tsjii zoñinaca utchiča, casticta cjisjapa. Jalla nuž utchiča, niž azi tjeezjapa, nižaza niž uj quintra žawjz tjeezjapa. Jalla nuž tjeezñi peccanami Yoozqui pasinziz kuztan nii ana wal zoñinaca awantiča, casticz tjuñicama. ²³ Nižaza Yoozqui yekjap zoñinaca utchiča, niž okžta cjisjapa. Tuquitanpacha nii zoñinaca tjacziča, arajpachquin zuma honorchiz cjisjapa. Nižaza Yoozqui nii zoñinacžtan okzñi kuztan žejlča, niž juc'ant okzñi kuz tjeezjapa. ²⁴ Učhum zakaz Yoozqui kjawziča, niž okžta zoñinaca cjisjapa. Judío wajtchiz zoñinacami ana judío wajtchiz zoñinacami, tjapa učhumqui Yooz okžta zoñinacčhumča. ²⁵ Jalla nii puntuzakaz Yoozqui Oseas cjijrta liwruquiz tuž cjiča:

“Ana Yooziž illzta zoñinacaqui Yooziž illzta zoñinaca cjequiča. Nižaza tuqui ana pecta zoñinacaqui anziqiu Yooziž pecta cjequiča”.

²⁶ Nižaza tuquiqui judío zoñinacaqui cjichiča: “Ančhucča anaž Yooz wajtchiz zoñinacaqui”. Pero tii timpuquiz nii iñarta zoñinacaqui “zejtñi Yooz maatinacaž cjequiča”.

²⁷ Israel zoñinacž puntuquiztan Isaías profetaqui tuž cjichiča: “Israelž majchmaatinacaqui ancha tama želaquiča, kot at pjilažtakaz, jalla nižta miraquiča. Jalla nuž mirchi cjenami, tsjii kjaž zoñinacakaz liwriitaž cjequiča. ²⁸ Yooz Jiliriqui tii muntuquiz žejlñi zoñinacžquiz niž chiita taku cumplaquiča, panž apura cumplaquiča”. ²⁹ Jalla nii puntuzakaz Isaías profetaqui mazinchiča tuž cjican:

“Walja azziz Yooz Jiliriqui tsjii učhum majchmaatinaca ana liwriitasaž niiqui, tjpapacha ticztasača Sodoma wajtchiz zoñinacažtakaz, nižaza Gomorra wajtchiz zoñinacažtakaz”.

JUDIO ZOÑINACAQUI UJQUIZ TJOJTSA

³⁰ ¿Kjaž cjequejo nekztanajo? Tuquiqui ana judío zoñinacaqui ana importichiča Yooz yujcquiz ana ujchiz cjisjapa. Jaziqui Jesucristužquin kuz tjaachiž cjen Yooz yujcquiz ana ujchiz cjissiča. ³¹ Nižaza judío zoñinacaqui Moisés lii jaru kamz pecatča, Yooz yujcquiz ana ujchiz cjisjapa. Pero nii lii jaru ana zumpacha kami atchiča. ³² ¿Kjažtiquiztan Yooz yujcquiz ana ujchiz cjisñi atatjo? Ninaca persunpacha lii jaru kamtiquiztan Yooz yujcquiz zuma cjis pecchiča. Pero ana atchiča. Nižaza nii lii jaru kamz peccan, juc'ant ujchiz cjissiča, Jesucristužquin ana kuz tjaachiž cjen. Jaknužt tsjii mazquiz tejžcu

tjojtsaja, jalla nižta irata Jesucristužquiztan ujquiz tjojtsiča. ³³ Jalla nužpacha cjiirta Yooz takuqui cjiča:

“Zoñinaca nonžna; wejrqui Sión cjita wajtquiz tsjii utča. Jalla nižquiztan zoñinaca ujquiz tjojtsaquiča. Tsjii maztakaz nižquiztan zoñinaca t'eznaquiča. Pero jakziltat nižquiz kuz tjaačhaja, jalla niiqui ana inakaz kuz tjaaquiča. Ana incallta cjequiča”.

10

¹ Jilanaca, cullaquinaca, judío zoñinaca liwriitaj cjila, jalla nužuča weriž kuzquiz pectaqui. Nižaza jalla nužuča weriž Yoozquin mayiztaqui. ² Ninacž puntuquiztan wejrqui tičlarača, ninacaqui Yooz sirwiz pecča, nii. Pero Yooz sirwiz puntu ana zuma intintazza. ³ Jaknužt Yoozqui zoñinaca ana ujchiz, nižaza zuma cjiskatčhaja, jalla nii Yooz pinsita ana zizza. Ninacaqui persun kuzquiz pinsitacamakaz Yooz yujcquiz zuma cjis pecča. Jalla nižtiquiztan Yooz pinsitiquiz ana importichiča; nižaza Yooz taku ana nonža. ⁴ Jesucristuqui Moisés lii nužquiz apatatskatchiča. Jaziqui jakziltat Jesucristužquiz kuz tjaačhaja, jalla niikaz Yooz yujcquiz zuma cjisnaquiča, ana ujchiz.

⁵ Yooz yujcquiz zuma cjis puntuquiztan Moisesqui tuž cjiirchiča: “Jakziltat wejt lii jaru kamčhaja, jalla niiqui Yooztan kamaquiča, lii jaru kamchiž cjen”. Pero zoñinacaqui nuž kami anapan atča. ⁶ Jaziqui Jesucristužquiz kuz tjaačiž cjenkaz Yooz yujcquiz zuma cjesača. Jalla nii puntuquiztan tužuča. Ančuca kuzquiz ana pinsaquiča, tuž cjican: “¿Ject arajpacha yawasay?” (Jalla nuž cjican, Jesucristo chjiwkwatz pecča.) Ana čjul zoñimi nižta paasača. ⁷ Nižaza ančuca kuzquiz ana pinsaquiča, tuž cjican: “¿Ject ticzi zoñinacžquin okaqui?” (Jalla nuž cjican, Jesucristo ticziquiztan jacatatskatz pecča.) Ana čjul zoñimi nižta paasača. ⁸ Pero čjul zoñimi Yoozquin kuz tjaačiž cjen Yooz yujcquiz zuma cjisnasača. Yooz yujcquiz zuma cjisqui jalla tužuča. Liwriiñi taku ančhucalta žejlča, Yoozquin kuzziz cjisjapa. Nii taku ančuca atžtan parlasača, nižaza ančuca kuztan catokasača. Jalla nii liwriiñi takuqui tužuča: Jesucristužquiz kuz tjaaquiž niiqui, liwriita cjequiča, nii. Jalla niipacha wejrnacqui paljajuča. ⁹ Ančhucqui tičlarstanča, Jiliripanča Jesucristuqui, cjicanaqui. Nižaza ančuca kuzquiz criistanča, Yoozqui Jesucristo ticziquiztan jacatatchiča, jalla nii. Jalla nekztan liwriita cjequiča. ¹⁰ Zoñinacaqui tjapa kuztan criistanča, nekztan Yooz yujcquiz zuma cjequiča, ana ujchiz. Nižaza persun tawkžtan “Jesucristužquiz kuz tjaa-uča” cjican tičlarstanča, nekztan liwriita cjequiča.

¹¹ Cjiirta Yooz takuqui tuž cjiča: “Jakziltat Yoozquin kuz tjaačhaja, jalla niiqui ana inakaz kuz tjaaquiča”. ¹² Judío zoñinacžtanami yekja wajtchiz zoñinacžtanami Yooz yujcquiziqui tsjii parijukazza. Yooz Jiliriča tjapa zoñinacžta Jiliriqui. Jakziltat liwriita cjisjapa Yoozquiz mayizičhaja, jalla nižquiz Yoozqui okznaquiča; nižaza liwriyaquiča. ¹³ Jalla nužpacha cjiirta Yooz takuqui cjiča: “Jakziltat Yooz Jiliržquiz mayizičhaja, jalla niiqui liwriita cjequiča”. ¹⁴ Pero zoñinacaqui Yoozquin ana criyaquiž niiqui, ¿kjažt nii zoñinacaqui Yoozquin mayizasajo? Nižaza Yooz puntuquiztan ana nonzitažlaj niiqui, ¿kjažt Yoozquiz criyasajo? Nižaza Yooz puntu paljayñi zoñi ana želaquiž niiqui, ¿kjažt nonžni cjesajo? ¹⁵ Nižaza Yooz puntu paljayñi zoñinaca ana cuchanžquitažlaj niiqui, ¿kjažt Yooz puntu paljayta cjesajo? Cjiirta Yooz takuqui tuž cjiča: “Anča zumača Yooz puntu paljayñi zoñinacaqui. Paljayta Yooz taku catokžcu, Yooztan zoñinacžtan wali cjiskatasacha”.

¹⁶ Pero wacchi zoñinacaqui paljayta Yooz taku ana juyzu paacha. Jalla nužupan Isiasqui cjichiča: “Yooz Jiliri, ¿ject wejrnacž paljayta takunaca criijo? Tsjii kjažukazza criichiqui”. ¹⁷ Jaziqui Jesucristuž puntu paljaytažlaja, nii puntu nonžta cjesača. Nižaza Jesucristuž puntu nonžcu, zoñinacaqui nižquin kuz tjaašača.

¹⁸ Wejr pewcznuča, ¿Judío zoñinacaqui ana nonzejo? Nonzipanča. Yooz takuqui cjiča:

“Tjapa kjutñi tii yokchiz zoñinaczquiziqui nii liwriiñi taku mazmaztača. Nižaza tjapa tii muntuquiz žejlñi zoñinacaqui nii taku nonža”.

¹⁹ Tsjižtan wilta pewcznuča, ¿Israel wajtchiz zoñinacaqui ana intintazzikaya? Tuquiqui judío zoñinacz puntuquiztan Moisesqui cjichiča:

“Yoozqui ančhucaquiz iñiziskataquiča, yekja wajtchiz zoñinaczquiztan. Nižaza Yoozqui ančhucaquiz žawjkataquiča tuquita ana Yooz pajñi wajtchiz zoñinaczquiztan”.

²⁰ Nekztanaqui Isaiasqui ana ekscu, tuž chiichiča:

“Ana werar Yooz pecñinacaqui ultimquiziqui Yooz pajchiča. Nižaza Yoozqui persunpacha tjeeziča tuquita ana nižquiz pecñinaczquiz”.

²¹ Yooz Ejpqui Israel wajtchiz zoñinacz puntuquiztan tuž cjiča:

“Zita zita wejrqui ančhuc kjawznatuča wejtquin tjonajo. Ančhuczi anaž wejt kjawžta cazza, antiz wejt quintrakazza”.

11

CRIICHI JUDIO ZOÑINACA ZEJLCHA

¹ Jalla nižtiquiztan wejrqui pewcznuča, ¿Yoozqui niž tuquita illzta zoñinaca chjatkato? Anapanž cjesača. Wejrpacha Israel wajtchiztača, Abrahamž majchmaatitča, nižaza Benjaminž parti zoñtča. ² Tuquitanpacha Yoozqui Israel zoñinaca illziča. Jalla nižtiquiztan anaž chjatkatasacha. ¿Jalla Elías puntuquiztan ana cjuñjo? Elías puntuquiztan cjiřta Yooz takuqui tuž cjiča: Elíasqui Israel zoñinacz ujnaca Yoozquiz tjeeziča, tuž cjan: ³ “Yooz Jiliri, ninacaqui amiž cuchanzquita profetanaca conchiča. Nižaza am sirwiz altaranaca pajlchiča. Wejrqui am sirwiñi zinalla želuča. Ninacaqui wejr zakaz konz pecča”. Jalla nuž cjichiča Elíasqui. ⁴ Nekztan Yoozqui Elíasquiz tuž kjaaziča: “Wejtajapa pakallawk warank zoñinaca čhjetzinča. Ninacaqui Baal cjita zoñiž paata yooz yujcquiz anapan quillziča”. ⁵ Jalla nižta irata tii timpuquiz zakaz tsjii kjaž judío zoñinacaqui Yooz partiquiz žejlča. Yoozqui ninaczquiz okžcu, illziča. ⁶ Nii criichi judío zoñinacaqui Yooziž okziž cjenkaz illztača. Jalla nižtiquiztan ana ninacž kamtiquiztan illztača. Ninacž kamtiquiztan illzta cjitasaž niiqui, Yooz okzqui inakaz cjitasača.

⁷ ¿Jazic kjaž cji? Israel wajtchiz zoñinacaqui ujquiztan liwriita cjis pecatča. Pero ana liwriitatača. Yooziž illztanacaqui ninaca alajakaz liwriitacha. Parti Israel zoñinaczi chojru kuzziz cjissiča. ⁸ Jalla nii chojru kuzziz zoñinacz puntuquiztan cjiřta Yooz takuqui tuž cjiča:

“Yoozqui Israel zoñinaczquiz niž puntu ana intintiñi kuzziz cjiskatchiča. Jalla nižtiquiztan ninacaqui Yooz puntu chercanpacha ana cherñižtakaz cjiskatchiča, nižaza Yooz puntu nonzcanpacha ana nonžnižtakaz cjiskatchiča. Anzta tii timpucamaž nižta žejlča”.

⁹ Nižaza Davidqui Yooz tawk liwruquiz tuž cjiřchiča:

“Yoozquin ana kuzziz zoñinaca žejlča. Yooziž tjaatanacaqui ninaczquiz ujquiz tjojt-skatla. Tsjii trampažtakaz cjila, ujquiz tjojtscatzjapa. Nižaza ninaca t'ezinla, ninacz uj paatiquiztan jama casticta cjisjapa. ¹⁰ Zur zoñinacžtakaz žejlcan Yooz puntu ana cherñi cjila. Nižaza ninacz tajqui chutunzižtakaz cjila, ana walinacž tjonchiž cjen”.

YEKJA WAJTCHIZ ZOÑINACŽ PUNTU

¹¹ Jalla nižtiquiztan wejrqui pewcznuča, Israel wajtchiz zoñinacaqui ujquiz tjojtsiž cjen, ¿wiñaya chjatkatta cjesajo? Anapanž cjesača. Israel wajtchiz zoñinacž liwriiñi

tawkquiz ana juyzu paachiž cjen, nii liwriiñi takuqui yekja wajtchiz žoñinacžquiz pal-jaytača, Israel žoñinacžquiz p'ekinchayzjapa, Yoozquin kuz tjaja. ¹² Israel žoñinacž liwriiñi taku ana juyzu paachiž cjen parti žoñinacžtajapa zuma cjissiča. Nižaza ninacž Yoozquiztan jaytitiquiztan yekja wajtchiz žoñinacžtajapa wali cjissiča. Jalla nižtiquiztan Israel žoñinaca wilta Yooz partiquiz cjisnan tsjan juc'ant zumaž cjisnaquiča yekja wajtchiz žoñinacžtajapa.

¹³ Anziqiu ančhuc yekja wajtchiz žoñinacžquiz chiyuča. Wejrqui yekja wajtchiz žoñinacžquiz cuchanžquita apostoltča. Jalla nižtiquiztan wejt apóstol kamaña anchal importayuča, ¹⁴ wejt judío sarchiz žoñinaca p'ekinchayzjapa, nižaza tsjii kjažu liwriita cjisjapa. ¹⁵ Judío žoñinacž chjatkattaž cjen yekja wajtchiz žoñinacaqui pertunta cjissiča, Yooztan wali cjisjapa. Jalla nižtiquiztan nii judío žoñinacž wilta Yooz partiquiz risiwta cjis cjen, žoñinacaqui ticziquiztan jacatatchi cjisnaquiča. ¹⁶ Judío žoñinacž tuquita atchi ejpnacaqui Yooz partiquiz želatča. Jalla nižtiquiztan tsjii tjonñi timpuquiz judío žoñinacaqui Yooz partiquiz wilta cjisnaquiča. Jaknužt primir paata t'antaqui zumažlaja, jalla nekztan tjapa nii t'anti mazaqui zuma zakazza. Nižaza tsjii munti sep'aqui zumažlaj niiqui, nii tsijtñi muntiqui zuma zakazza.

¹⁷ Tsjii judío žoñinacaqui munti itzanacažtakaz ts'ojrtača. Nižaza ančhuc yekja wajtchiz žoñinacaqui tsjii ana pecta munti itzažtakazza. Pero ančhucqui judío žoñinacž cjenpacha apjattača, nii zuma muntiž cjen wali zakaz cjeyajo. Nii zuma muntiqui Yooz partiča. ¹⁸ Ančhucqui jalla nuž apjattiquiztan, anaž judío žoñinaca iñaraquiča. Jakzilitat iñaračhaja, jalla niiqui tuž cjuñz waquiziča, ančhucqui nii sep'až cjen žetiñčhucča. Ana ančucaž cjen nii sep'a žejtča. Nii sep'ača judío žoñinacaqui. Cristuča tsjii judío žoñiqui. Jalla niž cjen ančhucqui ew žeti tanzinčhucča.

¹⁹ Yekjapanacaqui cunamit cječhani, “Nii itsanacaqui ts'ojrtača wejrnaca apjatžta cjisjapa”. ²⁰ Razunaž niiqui. Ana Yoozquin kuz tjachiž cjen judío žoñinacaqui chjatkattača. Ančhuczi Yoozquin kuz tjachiž cjen jalla nii alajakaz Yooz partiquiz žejlča. Jalla nižtiquiztan anača mitarazi kuzziz cjeella. Antiz humilde kuzziz cjee, Yooz rispitan. ²¹ Yoozqui ana kuz tjaañi judío žoñinacžjapa quintru cjissizlaj niiqui, ančucajapa zakaz quintru cjisnaquiča ana nižquiz kuzzizlaj niiqui. ²² Yoozza okzñimi nižaza casticñimi, jalla niž tantiya. Yoozquiztan zarakñi žoñinacžjapa casticñipanča. Nižaza nižquin kuz tjaañinacžjapa okzñipanča. Ančhucqui tira Yoozquin kuzzizlaj niiqui, nekztan Yoozqui ančhuc tira okznaquiča. Ančhucqui ana tira Yoozquin kuzzizlaj niiqui, nekztan Yoozqui ančucaquiz zakaz chjatkataquiča. ²³ Nii chjatkatta judío žoñinacaqui wilta Yoozquin kuz tjaaquiz niiqui, wilta Yoozqui ninaca ricujaquiča. Yoozqui ricujzmi atča, Yooz partiquiz cjisjapa. ²⁴ Ančhucqui yekja wajtchiz žoñinacača, ana pecta munti itzanacažtakaz. Ana Yooz partiquiz želan Yoozqui ančhuc niž partiquiz apjatchiča, yekja wajtchiz žoñinacž cjenami. Jalla nižta watan, judío žoñinacaqui Yooz partiquiz wilta apjatžqui tsjan pjasilača, tuquiqui Yooz partiquiz žejlchiž cjen.

JUDIO ŽOÑINACAQUI YOOZQUIN KUZ TJAAQUICHA

²⁵ Jilanaca, cullaquinaca, tsjii tuquita ana zizta taku ančucaquiz zizkatz pecuča, ana mitaraz kuzziz cjisjapa, “Wejrnacqui ziziñ žoñtča” cjicanaqui. Jalla tuž zizkatz pecuča: Yoozqui yekja wajtchiz žoñinacžquiz niž partiquiz cjiskatz pecča. Jakzilitanacžquiz Yoozqui niž partiquiz luzkatz pecčhaja, jalla ninacaqui luzaquiča. Tjapa nii Yooziž pecta žoñinaca Yooz partiquiz luzcama, jalla niicama Israel žoñinacaqui chojru ana intintiñi kuzziz cjequiča. ²⁶ Jalla nekztanaqui tjapa nii timpuquiz žejlñi Israel žoñinacaqui liwriita cjequiča. Jalla nuž cijirta Yooz takuqui cjiča:

“Sión wajtquiztan tsjii Liwriiñiqui tjonaquiča. Jacobž majchmaatinacquiztan ana zum kamañanaca jaytiskataquiča. ²⁷ Jalla nekztanaqui wejrqui ninacžtan compromitača, ninacž ujnaca pertunača, nii”.

²⁸ Tii timpuquiziqui Israel žoñinacaqui Yooz liwriiñi tawk quintrača, nižaza Yooz quintrača, ančhucalta wali cjisjapa. Jalla ninaca Yooz quintraž cjenami Yoozqui ninacžtan munaziča, ninacž tuquita atchi ejpnaca illziž cjen. ²⁹ Yoozqui tjaacanjapa anaž niž tjaataqui kjañasača. Nižaza Yoozqui illžcupacha, ana chjatkatasacha. ³⁰ Tuquiqui ančhucqui Yooz ana cazziñčucča. Anziqiu ančhucqui Yooziž pertuntača, ninacaž ana Yooz cazziž cjen. ³¹ Tii timpuquiziqui Israel žoñinacaqui Yooz ana cazza. Jalla nuž cjenami tii jarquin ninacaqui Yooziž pertuntaž cjequiča, jaknužt ančhucqui pertunta cjistčhaja, jalla nižta. Jalla nižta Yoozqui niž okzñi kuz tjeeznaquiča. ³² Yoozqui tsjii pariju tjapa žoñinacž ujnaca tjeeziča, nižquiz ana cazta, jalla nii. Jalla nuž tjeeziča tjapa žoñinacžquiz tsjii pariju niž okzñi kuz tjeezjapa.

³³ ¡Ancha juc'anti zumača Yoozqui! Ancha zuma pinsitanacchizza. Nižaza Yoozqui tjapa intintazza. Nižaza Yooziž pinsitanaca anaž jecmi zuma intintasacha. Yooz pjalan anaž jecmi nižquiz mitorisacha. ³⁴ ¿Ject Yooz Jilirž pinsitanaca intintasajo? ¿Ject Yooz Jiliržquiz tjaajnasajo? ³⁵ ¿Ject Yooz Jiliržquiz ayñi cjisjapa tjaasajo? Anaž jecmi. ³⁶ Tjapa Yoozquiztan tjonča. Nižaza tjapa niž cjen žejlča. Nižaza tjapa nižtacamača. Yoozqui wiñaya honorchiz cjila. Jalla nužoj cjila. Amén.

12

YOOZ KUZCAMA KAMZ PUNTU

¹ Jilanaca, cullaquinaca, Yooz ančhuc okziž cjen ančhucacquiz chiižinuča, ančhucaperson curpu Yoozquin tjaa, tsjii žejtñi wilanažtakaz. Ančhucaperson curpu Yoozta-japakaz cjee, ana zinta uj paacan. Nuž cjen Yoozqui cuntintuž cjequiča. Jalla nižtača Yooz ultim lijituma sirwizqui. ² Jaknužt tii muntuquiz ana criichi žoñinaca kamčhaja, jalla nižta ančhucqui ana kama. Antiz ančhucac pinsitanacaž campiita cjee, Yooz pinsitanacaž irata cjeyajo. Tjapa ančhucaperson kamaña zuma cjee. Jalla nekztan Yooz kuz zizñiž cjisnaquiča. Yooz kuzqui zumapanča, nižaza Yooz kuzcama kamzqui Yoozquiz cuntintu cjisnatča, nižaza Yooz kuzcama kamcan ančhucqui zumapan cjequiča.

³ Yoozqui wejr okžcu apóstol puestuquiz wejr utchiča. Jalla nižtiquiztan tjapa ančhucacquiz chiižinuča, persun puntuquiztan anača pinzizqui, “Wejrqui tsjan zumtča” cjicanaqui. Jalla nuž pinziz anaž waquiziča. Antiz zapa mayni persun kamañ puntuquiztan zuma razunchiz pinziz waquiziča. Cjuñzna, Yoozqui zapa maynižquiz tsjii kamaña tjaachiča, Yoozquin kuzziz cjitiquiztan jama. Jaziqui ana mitarazi kuzziz cjee. ⁴ Tsjii curpuquiz wacchi partinaca žejlča. Punta punta žejlča, cherñi, nonzñi, lanzñi jalla nižta. ⁵ Jalla nižta irata Cristuž partiquiz žejlča. Učhumqui tamaž cjen tsjii pariju Cristuž partiquizkaz žejlča, tsjii curpužtakazza. Cristuž partiquiz žejlcan, učhumnacaqui tsjii kuzziz uniru žejlča.

⁶ Yoozqui zapa maynižquiz yekja yekja kamaña tjaachiča, jaknužt munčhaja, jalla nuž. Jalla nii tjaata kamañ jaru kama. Yooziž tjaata taku parliñi kamañchižlaj niiqui, jalla nii kamañquiz zuma kama, Yoozquiz tjapa kuzquiztan jama. ⁷ Iclizquiz yanapñi kamañchižlaj niiqui, zuma yanapz waquiziča. Yooz puntu tjaajiñi kamañchižlaj niiqui, zumapan tjaajinz waquiziča. ⁸ Yoozquin kamzjapa p'ekinchayñi kamañchižlaj niiqui, zumapan p'ekinchayz waquiziča. Yoozquin cusasanaca tjaañi kamañchižlaj niiqui, tjapa kuztan tjaaz waquiziča. Icliza irpiñi kamañchižlaj niiqui, zumapan irpiz waquiziča. T'akjir žoñinacžquin okzñi kamañchižlaj niiqui, zuma cuntintu yanapz waquiziča.

ZUMAPAN KAMAQUICHA

⁹Tjapa kuztan porapat lijitum zuma munaziñi cjee. Ana zuma paaznaca anapan peca. Pero zuma paaznaca tjapa kuztanpan paa. ¹⁰Porapat oksaspanča. Zuma kuztan parti hermanonacžquiz rispitaquiča, anača tsjiž rispitskaz tjewzqui.

¹¹Ana jayrazñi kuzziz cjee, pero c'unchi kuzziz cjee Yooz sirwizjapa. Nižaza tjapa kuztanpan Yooz sirwa.

¹²Arajpach zumanaca tjewžcan, cuntintuž kama. Llaquinacaž tjonanami pasinziz kuzziz kama. Yoozquin parlicanpan žela.

¹³Criichi žoñinacaž t'akjiri želan, panž yanapa. Tjonžñinaca tjonan, panž kjawžna.

¹⁴Ančuca quintra žoñinacžtajapa Yoozquiztan mayižinaquiča, ninaca zuma cjisjapa. Anaž quintra chiichiyaquiča. Antiz mayižinaquiča.

¹⁵Cuntintu žejlñi žoñinacžtan cuntintuza cjee. Kaañi žoñinacžtan chicazaž kaazna.

¹⁶Porapat zuma munazican kama. Anača mitarazi kuzziz tucquin cjis pecsqi. Pero humilde kuzziz wirquin cjican cuntintuž cjee. Anača “Wejrqui zuma ziziñ žoñtča” cjee.

¹⁷Tsjiiqui ančuca quintra paachiž cjen, ančhucqui anača nižtapacha quintra tjepunzqui. Zumapanž paazjapa tjapa kuz tjaa. ¹⁸Nižaza ančhucqui tjapa žoñinacžtan zuma kama, attacama. ¹⁹Pecta jilanaca, cullaquinaca, ančhucpacha anača quintra tanassa. Yoozpachaž ančuca quintranaca casticaquiča. Jalla nuž cjiirta Yooz takuqui cjiča: “Yooz Jiliriqui tuž cjiča, ‘Wejrtča quintra žoñinaca castiquiñtqui. Wejr casticača’”. ²⁰Nižaza Yooz takuqui cjiča: “Ančuca quintra žoñinacaž čhjeri eecziž cjen, čhjeri ona. Nižaza kjaz kjara passiz cjen, kjaz ona. Jalla nuž paažcuqui nii žoñinacžquiz azkataquiča”. ²¹Tsjii žoñiqui ančuca quintra paasača. Ančhuczti ana nižtapacha tjepna. Pero nii quintra žoñžquiz zumžtanž paacan jalla nuž atipa.

13

¹Tjapa žoñinacaqui gobiernuž mantitanaca caz waquiziča. Yoozqui mantiz poder tjaača tiižquizimi nižquizimi. Yoozqui jilirinacžquiz poder tjaačiča mantizjapa. ²Jalla nižtiquiztan jakziltat jilirž quintra cječhaja, jalla niiqui Yooziž utžta žoñž quintrača. Nižaza nii quintra žoñinacaqui casticta cjequiča. ³Zuma paañi žoñinacaqui anaž jilirinacžquiz eksnasača. Antiz ana zuma paañi žoñinacaqui jilirinacžquiz eksnasača. ¿Ančhucqui jilirinacžquiz ana ekscan kamz pecya? Zumapan kama. Nekztan nii jilirinacaqui ančucaquiz walikaz cjican cjequiča. ⁴Jilirinacaqui zizcumi ana zizcumi Yooz sirwiča, ančhucalta wali žejlzjapa. Pero ančhucqui ana zuma paaquiž niiqui, eksnasača. Jilirinacaqui casticz poderchizza, anača inakaz nii mantiz puestu tanža. Ninacaqui Yooz sirwiča, nižaza Yooz cuntiquiztan ana zuma paañi žoñinaca casticča. ⁵Jalla nižtiquiztan jilirinacž mantuquiz cjee, Yooz ana casticta cjisjapa, nižaza jilirinacžquiz tjapa kuztan cazpanča. ⁶Jalla niijapa zakaz ančhucqui impuestonaca pjojkz waquiziča. Mantiñi gobiernuqui Yooz sirwican impuestonaca packatča.

⁷Tjapa jilirinacžtan zumapan cjee. Tsjii tasa tjaaslaj niiqui, panž tjaa. Tsjii impuesto pacz waquiziž niiqui, panž paca. Jakziltižquiz rispitz waquiziž niiqui, nižquiz panž rispita. Jakziltižquiz honora waytižinz waquiziž niiqui, nižquiz honora waytižina. ⁸Ana jecztanami kajchiz žela. Pero porapat zuma munaziz waquiziča. Jakziltat žoñinacžtan zuma munazačhaja, jalla niiqui Yooz mantitanacaž cumpliča. ⁹Yooz mantita ortinanacaqui tuž cjiča: “Anača adulteriuquiz žejlzqui. Anača žoñi conzqui. Anača tjañi zaazqui. Anača toscara chiizqui. Anača yekja žoñžta cusasa zmazqui”. Jalla nii mantita ortinanacami nižaza tjapa mantitanacami cumplitaž cjequiča, tuž kamcan: “Jaknužta am persun kuztan zuma munazičhaja, jalla nuž žoñinacžtan zuma munaziz waquiziča”. ¹⁰Jakziltat nižta zuma munazičhaja, jalla niiqui žoñinacž quintra anapan paaquiča. Jalla nižtiquiztan zuma munazican Yooz mantita ortinanaca cumpliča.

¹¹ Jalla nuž kamcan, tii timpu naya. Nii nii žela. Tuquiqui Jesucristužquiz kuz tjaachinčumča. Anziqui ultimu liwriiz tjuñiqui tsjan žcatžinžquiča. ¹² Tii kamz timpuqu waj tucuzinžnaquiča. Nižaza Jesucristuž tjonz tjuñi žcatžinžquiča. Jalla nižtiquiztan ana zuma paaz kamañquiztan zarakzpan waquiziča. Zuma paaz kamañchiz kamz waquiziča, tsjii zuma armichiz zultatužtakaz. ¹³ Zuma kamcan zuma žoñižta ojklaya, kjanquiztakaz ojklaycan. Anaž pjijstanaca paacan, kama. Nižaza ana licchi kama. Nižaza ana adulteriuquiz žejlcan kama. Nižaza ana zuma kamañchiz ana kama. Nižaza žoñinacžtan ch'aascan ana kama. Nižaza žoñinacžtan iñisican ana kama. ¹⁴ Tsjii zuma armichiz zultatužtakaz Jesucristo Jilirž kuzcama kama. Uj paaz pecni kuz pinsitanacžquiz ana kuz tjaa, nii jaru kamzjapa.

14

CRIICHI ZOÑINACAQUI PUNTA PUNTA PINSAQUICHA

¹ Tsjii llajlli kuzziz criichi žoñiqui želan, nižquiz zuma risiwaquiča, pero nižtan ana payznakatni puntunaca ch'aas waquiziča. ² Tsjii criichi žoñiqui tantiiča, čjulumiž lulasacha, nii. Yekja criichi žoñiqui tantiiča, čjizwi ana lulasacha, nii. ³ Nii čjulumi lujlñi žoñiqui nii yekja žoñžquiz ana iñarz waquiziča. Nižaza nii ana čjizwi lujlñi žoñiqui nii čjulumi lujlñi žoñžquiz anaž uj tjojtunz waquiziča. Yoozqui nii čjulumi lujlñiqui risiwchiča, nižquiz kuzziz cjen. ⁴ Jalla nižtiquiztan nii Yooz sirwiñi žoñžquiz ana uj tjojtunz waquiziča. Niž persun Yooz Patrunaqui niž uj jwesnaquiča, ana zuma paachižlaj niiqui. Yoozquiz kuzziz cjenaqui ultimquiziqui walikaz cjesača. Yooz Patrunaqui nii žoñžquiz wali cjiskatz atča niž aztanaqui.

⁵ Tsjii puntužtan chiižinuča. Tsjii criichi žoñiqui “Tsji tjuñinacaqui chawc tjuñinacača” cjiča. Yekja criichi žoñizti cjiča, “Tsji parijuča tjuñinacaqui”. Zapa mayni persun kuzquiz zumpacha tantiižcuqui, jalla nii tantiita jaru kama. ⁶ Tsjii criichi žoñiqui tsjii chawc tjuñi wartaquiz niiqui, Yooz honora waytita cjisjapa wartiyaquiča. Tsjii criichi žoñizti nii tjuñi ana wartčhaja, jalla niiqui Yooz honora waytita cjisjapa nižta ana wartča. Nižaza tsjii čjulumi lujlñi žoñiqui Yoozquin gracias cjižcu jalla nuž lulaquiz niiqui, Yooz honora waytita cjisjapa lulaquiča. Nižaza yekja criichi žoñiqui ana čjizwi lulaquiz niiqui, Yooz honora waytita cjisjapa ana lujlča. Nižaza ana lujlchiž cjen niiqui Yoozquin gracias cjican chiiz waquiziča.

⁷ Anaž žoñinacaqui inakaz kamča, nižaza anaž inakaz ticža. ⁸ Učhumqui tii muntuquiz kamcan Yooz Jiliržtajapapanž kamča. Nižaza ticžcan Yooz Jiliržtajapapanž ticža. Jalla nižtiquiztan žejtcanami ticžcanami Yooz Jiliržtajapapančumča. ⁹ Jalla nijapa Jesucristuqui ticziča, nižaza jacatatchiča, žejtñi žoñžtami, ticzi žoñžtami tjapa žoñinacžta Jiliri cjisjapa.

¹⁰ Jalla nižtiquiztan žkjažtiquiztan am criichi jilžquiz uj tjojtunjo? Nižaza žkjažtiquiztan am jilž quintra iñarjo? Tjapa učhumqui Yooz yujcquiz prisintistanča, niž pjalžtaž cjisjapa. ¹¹ Cjijrta Yooz takuqui tuž cjiča:

“Yoozqui ultimupanž cjiča, ‘Wejt yujcquiz zapa mayni žoñiqui quillznaquiča. Nižaza zapa mayniqui wejtquin rispitaquiča; nižaza wejt honora chiyaquiča’ ”.

¹² Jalla nižtiquiztan tjapa učhumqui Yoozqui quinta tjaastanča.

UJQUIZ ANA TJOJTSKATA

¹³ Jalla nižtiquiztan učhumqui porapat ana iya ujnaca tjojtনারas waquiziča. Pero tjapa učhumqui tuž tantiiz waquiziča, yekja jilžquiz anapanž ujquiz tjojtskatz munzqui. ¹⁴ Čjul cusasami tsjii criichi žoñžquiz ana ujchiz cjiskatasacha. Jalla nii razuna zizuča, Jesucristo Jiliržquiz kuzziz cjen. Jalla niic nužupanča. Jakziltat “Tii cusasaqui ujchiz cjiskatcha” cjican tantiyachaja, jalla nižquiz nii cusasaqui ujchiz cjiskatasacha. ¹⁵ Ančuca lujltiquiztan tsjii criichi žoñž kuz payznakaquiz niiqui, nii čjheriqui anaž lujlž waquiziča. Jalla nii čjheri tira lulaquiz niiqui, amqui nii payznakskatni žoñžtan

ana zuma munaziča. Yekja criichi zoňžquiz ana ujquiz tjojtskata, castica cjeajo. Jesucristuqui nižtajapa zakaz ticziča. ¹⁶ Tsji zoňžtaqui čhulu lujlmi walikaz cjesača. Pero nii lujltaž cjen parti zoňinacaqui, “Ana zuma kamañchizza nii criichi zoňiqui” cječhaj niiqui, nekztan ana lujl waquiziča. ¹⁷ Yooz mantuquiz kamcan, čherimi liczmi ana importiča. Pero Espíritu Santuž cjen ana ujchiz cjee; nižaza Yooztan ančhucatan walikaz cjee; nižaza cuntintu kuzziz cjee. Jalla nužuča chekan zuma kamañaqui. ¹⁸ Jakziltat jalla nuž kamcan Cristužquiz sirwačhaja, jalla niž cjen Yoozqui cuntintuž cjequiča. Nižaza parti zoňinacaqui “Nii zoňiqui walikaz kamča” cjican chiyaquiča.

¹⁹ Učhumnacžtan parti zoňinacžtan zumapanž kamzjapa kuz tjaa. Nižaza parti criichinacžquiz juc'ant zuma kamañchiz cjeajo, jalla nii kamzquiz kuz tjaa.

²⁰ Ančhucaž čhulumi lujltiquiztan anača yekja criichi zoňžquiz Yooz zuma kamañquiztan jaytiskatzqui. Ana čhul čherimi ujchiz cjiskatasacha. Pero nuž čhulumi lujlčcu yekja criichi zoňžquiz ujquiz tjojtskataquiž niiqui, jalla nižtiquiztan anaž čhulumi lujl waquiziča. ²¹ Tsji criichi zoňiqui ančhucaž chjizwi lujltiquiztan, nižaza vinu lictiquiztan, nižaza čhulumi paatiquiztan ujquiz tjojtskatasazaž niiqui, jalla nižtanaca paazqui ana waquiziča. ²² Jesucristužquiz tjapa kuzziz cjen čhulu kamañchizlaja, jalla nii kamañ jaru Yooz yujcquiz kamz waquiziča. Yoozquizkaz quinta tjaastanča. Jalla nuž zuma kamcan persun kuzquiz uj ana sint'aquiča. Persun kuzquiz ana zinta uj sint'ican zuma kamaquiž niiqui cuntintuž cjequiča. ²³ Pero jakziltat paysnakñi kuztan lujlčhaja, jalla nii paysnakžcu lujltiquiztan persun kuzquiz uj sint'aquiča, “Ujžcaa nii lujlžqui” cjican. Yoozquin ana tjapa kuztanžlaj niiqui, čhulumi ujž cjesača. Yoozquin kuzzizpan cjee.

15

PORAPAT YANAPARASAQUICHA

¹ Yekjap učumqui tjapa kuztanpan Yoozquinča. Yekjapanacaqui Yooztan kamcan llajlla kuzzizza. Učum kuzquiz pecta jarukaz anaž kamz waquiziča. Nii llajlla kuzziz criichi zoňinacaž pinsitanaca panž cjuñzna, zuma kami yanapajo. ² Zapa mayni criichi zoňiqui parti criichi zoňinacžtajapa kamz waquiziča, ninaca tsjan zuma kamañchiz cjisjapa. ³ Jesucristuqui nižta kamchiča, anača persun kuz wali cjisjapa kamchiqui. Cjijrta Yooz takuqui Jesucristuž puntuquiztan tuž cjiča: “Yooz quintra iñarñi zoňinacaqui wejt quintra iñarchiča”. ⁴ Yooz takuqui učumnacalta cjiirtkalča, učumnacaquiz tjaažinzjapa. Jalla tuž učumnacaquiz tjaažinča, zuma tjurt'iñi kuztan, pasinsis kuztan, nižaza p'ekinchayta kuztan, Yoozquin arajpachquin ojkz tjewzjapa. ⁵ Yoozqui učumnacžtan pasinsis kuzzizza; nižaza učumnacaquiz p'ekinchayča. Nii Yoozpacha učumnacaquiz yanapt'ila, tsji kuzziz cjeajo, nižaza zuma kamajo Jesucristuž munañpacama. ⁶ Jalla nuž tsji kuzziz kamcan, učumqui tsji kuzziz Yooz honora waytaquiča. Yoozqui učum Jesucristo Jilirž Ejpča. Jalla niž honora waytaquiča.

CRISTUZ PUNTU

⁷ Jalla nižtiquiztan tsjiimi tsjiimi zumaž risiwžcu munazaquiča, jaknužt Cristuqui učumnacatan zuma munazičhaja, jalla nuž, Yooz honora waytita cjisjapa. ⁸ Ančhucaquiz cjiwča. Jesucristuqui judío zoňinaca liwrii nižaza yanapñi tjonchiča. Nuž tjontiquiztan Yooz niž taku ligituma cumpliñpan, jalla nii tjeeziča. Yoozqui tuquitanpacha judío zoňinacž atchi ejpnacžquiz taku tjaachiča. Jalla nii taku cumplichiča, Jesucristuž tjonchiž cjen. ⁹ Nižaza Jesucristuqui tjonchiča, yekja wajtchiz zoňinacžquiz Yooz honora waytiskatzjapa. Yooz anča okžni kuzziz cjen niž honora waytitača. Jalla nužupan cjiirta Yooz takuqui čiiča, tuž cjican: “Jalla nižtiquiztan wejrqui yekja nacionchiz zoňinacžtan žejlcan, am honora waytača. Nižaza am honora waytican, itsnača”.

¹⁰ Yooz tawk liwruquiz tuž cjiirtazakazza:

“Yekja nacionchiz žoñinaca, Yooz parti žoñinacžtan chica cuntintuž cjee”.

¹¹ Yooz tawk liwruquiz tuž cjiirtazakazza:

“Yekja nacionchiz žoñinaca, tjapa ančhucqui Yooz Jilirž honora wayta. Tjapa žoñinacaqui Yooz zuma paatanacquiztan nižquin honora tjaala”.

¹² Nižaza Yooz tawk liwruquiz Isaiasqui tuž cjiirchiča:

“Isaíž majchmaatinacquiztan tsjiiqui tjonaquiča. Jalla nii tjonžcu yekja nacionchiz žoñinacaž mantaquiča. Nižaza niž cjen ninacaqui liwriiñiz tjewznaquiča”.

¹³ Yoozza liwriiñi tjewzkatñiqui. Nii Yoozqui ančuca kuz ancha cuntintu cjskatla. Nižaza Jesucristužquiz kuzziz cjen walikaz cjskatla. Nekztan ančhucqui Yooz Espíritu Santuž aztan zumpacha liwriiñiz ancha tjewznasača.

¹⁴ Wejt jilanaca, cullaquinaca, ančhucqui ancha zuma kamañchizza, nižaza Yooz puntu zuma zizza, nižaza tsjižquizimi tsjižquizimi Yooz puntu zuma intintiskatča. Jalla nužupanča ančuca kuzqui. Jalla niiqui zumpachal zizuča. ¹⁵ Jalla nuž cjenami ana jiwjatžcu tsjii kjaž puntunaca cjiiržcuča, ančucaquiz cjuñkatzjapa. Yoozqui wejtquiz favora paacan apóstol puestuquiz utchiča, tii puestuquiz Jesucristo sirwizjapa. Jalla nižtiquiztan ančucaquiz cjiiržcuča. ¹⁶ Jesucristo sirwican, yekja wajtchiz žoñinacžquiz liwriiñi Yooz taku paljayuča. Jalla nuž Yooztajapa langznuča, nii yekja wajtchiz žoñinaca Yoozquin kuz tjaajo. Ninaca tsjii zuma ofrendažtakaz Yoozquiz prisintis pecuča. Nižaza Espíritu Santuž ninacžquiz zuma kamañchiz cjiskatchiž cjen, Yoozqui ninacžquiztan cuntintuž cjequiča.

¹⁷ Jesucristo sirwican wejt Yooztajapa langžtiquiztan cuntintutča wejrqui, tama žoñinaca nižquin kuz tjaachiž cjen. ¹⁸ Jesucristuž puntuquiztankaz wejrqui chiiz pecuča. Jesucristuqui wejtquiz wacchi zuma obranaca paakatchiča, yekja wajtchiz žoñinaca nižquin kuz tjaakatzjapa. Jesucristuž cjen, wejrqui milajru paatanacami Yooz puntu chiitanacami nii yekja wajtchiz žoñinaca Yooz kuzcama cazkatchinča. ¹⁹ Espíritu Santuž aztan ninaca cazkatchinča wacchi milajrunaca paacan. Jalla nuž paacan, nižaza tjapa Jesucristuž puntuquiztan parlican, wejrqui tjapa kjutñi ojklaychinča, Jerusalenquiztan Ilírico yokaran. ²⁰ Wejrqui kuzquiz tantiichinča, jakziquin Yooz puntu parlitažlaja, jalla nicju ana ojcz pecchinča. Pero jakziquin Jesucristuž puntu ana parlitažlaja, jalla nicjuñ liwriiñi Jesucristuž puntuquiztan parlican ojklayača, yekja žoñž iclizanaca ana mitiscu. ²¹ Cjiirta Yooz takuqui tuž cjiča:

“Tuquiqui Yooz puntu ana nonziča. Jaziqui nii žoñinacaqui Yooz puntu nonžcu catokaquiča. Nižaza ninacaqui Yooz puntu intintazaquiča”.

PABLUQUI ROMA CJITA WAJTQUIN OJKZ PECCHA

²² Jalla nuž ojklaycan wejrqui ančucaquiz ana tjonzñi atchinča. Walja tjonz pecaytuča, pero anal atchinča. ²³ Ažk watanacquiztanpacha wejrqui ančhucatan zalz pecaytuča. Anziqui tii yokaran ojklayzqui žerzinča. ²⁴ Jalla nižtiquiztan ančucaquin ojcz cjisnuča; España ojkan tjonznača. Tsjii kjaž maj ančhucatan cuntintu kaman, ančhucqui wejr yanapasača, wilta jiczquiz ojczjapa España irantajo. ²⁵ Pero anzpacha wejrqui Jerusalén watja okača, ofrendanaca chjichača nicju žejlñi criichinaca yanapzjapa. ²⁶ Macedonia wajtchiz žoñinacami Acaya wajtchiz žoñinacami kazziča ofrendanaca utzjapa, Jerusalén pori criichinacžquiz yanapzjapa. ²⁷ Jalla nuž ofrendanaca tjaaz puntuquiztan ninacapachača “Waliča niiqui” cjichiqui. Nižaza ninacaqui judío žoñinacžquiz kajažtakazza. Judío žoñinacaqui ninacžquiz Yooz zuma tjaajintanaca tojunchiča, ninaca liwriita cjisjapa. Jalla nižtiquiztan nii yekja wajtchiz žoñinacaqui judío wajtchiz žoñinacžquiz ninacž cusasanaca tojunz waquiziča. ²⁸ Primiraqui tii ojcz cumplistanča ofrendanaca intirjizjapa. Jalla nuž ojkažu ančucaquiz tjonznača, España ojkan. ²⁹ Nekztan liwriiñi Jesucristuž puntuquiztan

zumpacha ančhucatan parliz pecučha. Jalla nektzanaqui Jesucristuž cjen wejtquizimi ančhucaquizimi wali cjequičha. Nužupanž cjequičha.

³⁰ Jilanaca, cullaquinaca, ančhucaquiz rocučha učhum Jesucristo Jiliriž cjen, nižaza munaziñi kuz cjiskatñi Espíritu Santuž cjen, oracionžtan yanapalla. Wejrqui ancha Yoozquiztan mayučha, ³¹ Judea wajtchiz quintrá žoñinacžquiztan anapan tanta cjisjapa. Nižaza oracionžtan yanapalla, tii weriž chjitzta ofrendanaca wali risiwta cjisjapa. Pecučha, judío criichi žoñinacaqui tii ofrendanaca zuma risiwčhaja, nii. ³² Jalla nuž zuma wataquiž niiqui, ančhucaquin tjonžcačha Yooz munan. Wejr cuntintu irantižquizjapa, mayižinaquičha. Nižaza ančhucatan tjonžcu porapat cuntintu kuzziz yanaparásjapa mayižinaquičha. Jalla niijapa oracionžtan yanapalla. ³³ Yoozqui ančhuc walikaj cjiskatla. Jalla nužoj cjila. Amén.

16

PABLUZ TSAANTANACA

¹ Tsjaa criichi cullaquiqui žejlčha, Febe cjiti, jalla naa cullaquiqui ancha zumčha cjiwčha. Naaqui Cencrea iclizquiz Yooztajapa sirwičha. ² Yooz Jiliriž cjen naa cullaqui zuma risiwaquičha. Jalla nuž waquizičha Jesucristužquiz kuzziz jilanacaqui. Jalla naa cullaquiz yanapaquičha čhjulu pecanami. Naaqui wacchi criichi žoñinacžquiz yanapchinčha, nižaza wejtquizimi.

³ Priscilaquizimi Aquilžquizimi tsaanžinalla. Ninacaqui Jesucristužquin sirwiñi mazinacačha. ⁴ Wejr ticznawc cjen ninacaqui wejr liwriiskatchičha. Jalla nuž liwriiskatcan ninacaqui joz ticzizakazza. Jalla nižtiquiztan ninacaž cjen Yoozquin gracias cjican chiyučha. Nižaza tjapa nacjuñta jilanacaqui ninacaž cjen Yoozquin gracias cjičha. ⁵ Nižaza Priscila Aquilž kjuyquiz ajczñi jilanacžquiz tsaanžinaquičha. Nižaza weriž pecta Epeneto tsaanžinaquičha. Acaya wajtchiz žoñinacžquiztan primirpacha niiqui Cristužquin kuz tjaachičha. ⁶ Nižaza Mariaquiz tsaanžinaquičha. Naaqui ančhucatan žejlcan ancha langzinčha. ⁷ Nižaza wejt wajtchiz žoñinacžquiz, Andrónico, nižaza Junias, tsaanžinaquičha. Ninacaqui wejttan chica carsilquiz žejlchi compañerunacatačha. Apostolunacazakaz ninaca rispitcha. Weriž ima Jesucristužquiz kuz tjaan, ninacaqui Jesucristužquiz kuz tjaachičha.

⁸ Nižaza Ampliasquiz tsaanžinaquičha. Jalla niičha weriž pecta maziqiu. Niiqui Jesucristo Jiliržquin kuz tjaachizakazza. ⁹ Nižaza Urbanžquiz tsaanžinaquičha. Niiqui Jesucristužquiz sirwiñi mazičha. Nižaza weriž pecta Estaquizquiz tsaanžinaquičha. ¹⁰ Nižaza Apelesquiz tsaanžinaquičha. Jalla niiqui Jesucristužquiz kuz tjaažcu, Yooz kamaña pankaz kamčha. Nižaza Aristóbuluž kjuychiz žoñinacžquiz tsaanžinaquičha. ¹¹ Wejt wajtchiz žoñžquiz, Herodión, tsaanžinaquičha. Nižaza Narcisož kjuychiz Yoozquin criichi žoñinacžquiz tsaanžinaquičha. ¹² Nižaza Trifenaquiz, nižaza Trifosaquiz tsaanžinaquičha. Ninacaqui Yooz Jiliržtajapa sirwičha. Nižaza učhum pecta Persidaquiz tsaanžinaquičha. Naaqui Jesucristo Jiliržtajapa juc'anti langzinčha. ¹³ Nižaza Rufžquiz tsaanžinaquičha. Niiqui Jesucristužquiz tjapa kuz tjaažcu, parti hermanonacžquiz rispitta cjissičha. Nižaza niž maaquiz tsaanžinaquičha. Naaqui wejt maa cuntitačha. ¹⁴ Nižaza tsaanžinaquičha tinacžquiz, Asincritužquiz, Flegontižquiz, Hermasquiz, Patrobasquiz, Hermesquiz, nižaza ninacžtan chica kamñi jilanacžquiz. ¹⁵ Nižaza tsaanžinaquičha Filologužquiz, nižaza Juliaquiz, nižaza Nereožquiz, nižaza niž cullaquiz, nižaza Olimpasquiz, nižaza tjapa ninacžtan kamñi criichi žoñinacžquiz.

¹⁶ Nižaza porapat zuma tsaanassaquičha, tjapa kuztan. Nižaza tjapa Jesucristužquiz kuz tjaañi žoñinacaqui ančhucaquiz tsaan apayžquičha.

¹⁷ Jilanaca, cullaquinaca, ančhucaquiz rocuča, zumapanž ančhucqui cwitazaquiča, nii t'akt'aksni žoñinacžquiztan. Nižaza zumpacha cwitazaquiča tsjii kjutni tjaajni žoñinacžquiztan. Nii žoñinacaqui, jaknužt ančhucaquiz Yooz puntu tjaajinta cječhaja, jalla nii tjaajinta quintra tjaajinča. Ninacžquiztan ančhucqui zaraka. ¹⁸ Ninacaqui Jesucristužtajapa ultimu ana sirwiča. Antiz ninacaqui persun kuzcamaž sirwiča. Ninacaqui humilde criichinacžquiz incallča, zuma chiican, žoñinacž kuz wali cjisjapa. ¹⁹ Tjapa žoñinacaqui ančuca puntu zizza, jaknužt ančhucqui Yoozquin cazzaja, jalla nii. Jalla nižtiquiztan wejrqui chipznuča. Nižaza zumanaca paazjapa zizni zizni cjee. Ana zumanaca paachucaž cjen, ana mitisa. ²⁰ Jalla nuž zuma kaman, Yoozqui ančhucaltajapa Satanás diabluzquiz tjeczcu, atipaquiča. Yoozza ančhuc walikaz cjiskatni. Nižaza učum Jesucristo JiliriQUI ančhucaquiz yanapt'ila. Amén.

²¹ Timoteuqui ančhucaquin tsaanz apayžquiča. NiiQUI wejt compañeruča, wejr Yooztajapa langznan. Nižaza wejt wajtchiz žoñinaca, Lucio, Jasón, Sosípater, jalla ninacaqui ančhucaquin tsaanz zakaz apayžquiča.

²² Nižaza wejrqui, Tercio cjita žoñtča ančhucaquin tsaanz zakaz apayžcuča, Jesucristo Jilirž tjuuquiz. Wejrqui Pabluž chiitiquiztan tii cartal cijjruča.

²³ Nižaza Gayuqui ančhucaquin tsaanz apayžquiča. Niiž kjuyquiz alujassinča. Nižaza niiQUI čjul criichi žoñimi kjawzñipanikazza, niiž kjuyquiz alujazjapa. Nižaza Erastuqui ančhucaquin tsaanz apayžquiča. Jalla niiča wajt paaz tanzni tesoreruqui. Nižaza učum jila Cuarto cjitaQUI ančhucaquin zakaz tsaanz apayžquiča.

²⁴ Učum Jesucristo JiliriQUI tjapa ančhucaquiz zumaj yanapt'ila. Jalla nužoj cjila. Amén.

ZERZ TAKUNACA

²⁵ Ima žerzcan Yooz honora waytuča. Yoozqui ančhuc tjurt'ini kuzziz cjisnasača. Nii liwriini Yooz puntumi, Jesucristuž puntumi parluča. Jalla nii parlita puntunacaqui Yoozqui ančhucaquiz zizkatchiča. Tuquitan nii puntunaca ana ziztača. ²⁶ Tii timpuquizkaz Yoozqui nii puntunaca zizkatchiča. Nižaza profetanacaqui nii puntunaca cijrchiča Yooz tawk liwruquiz. Tii timpuquiz wiñay žejtni Yoozqui mantichiča, tjapa žoñinacžquiz nii puntunaca zizajo. Jalla nuž mantichiča, žoñinaca Jesucristužquiz kuz tjaajo, nižaza casajo.

²⁷ Yoozkazza zizni zizniQUI. Jesucristuž cjen Yooz honoraQUI wiñaya waytitaj cjila. Jalla nužoj cjila. Amén.

PRIMERA CARTA DEL APOSTOL SAN PABLO A LOS CORINTIOS

¹ Wejrqui Pablutča. Jesucristuž cuchanzquita apostoltča. Jalla nuž Yoozqui munchičha, wejr apóstol puestuquiz uchi. Wejrqui Sóstenes cjita jilžtan tii cartal cjiřžcučha ančhuc criichi zoñinacžquin. ² Ančhucqui Corinto wajtchiz criichi jilanacčhucča. Werar Yooz iclizziz zoñinacčhucča. Jesucristuž cjen Yoozqui ančhuc t'akzičha niž zuma kamañchiz cjisjapa. Jalla nijapaqui Yoozqui ančhuc kjawzičha. Nižaza Yoozqui tjapa criichi zoñinaca kjawzičha niž zuma kamañchiz cjisjapa. Ančhucatan parti criichi zoñinacžtan Jesucristo Jiliržquin sirwičha. Jesucristo Jilirž mantuquizza ninacami, nižaza učummi. ³ Učhum Yooz Ejpžtan Jesucristo Jiliržtan, ančhucaquiz zumaj yanapla. Nižaza ančhucžtajapa walikaj kamkatla.

YOOZQUI ZOÑINACŽQUIZ YANAPCHICHA

⁴ Jesucristuž cjen Yoozqui ančhucaquiz ancha okzičha. Ančhucaž okžtaž cjen tirapan Yoozquin gracias cjican chiyučha. ⁵ Jesucristuž cjen Yoozqui ančhucaquiz zumpacha yanapchičha, Yooz puntu zuma zizajo, nižaza Yooz taku zuma paljayajo. ⁶ Wejrnacaž Jesucristuž puntuquiztan paljaytan ančhucqui persun kuzquiz zumpacha catokchinčhucča. ⁷ Jalla nižtiquiztan ančhucqui tjapaman Yooziž tjaata kamañchizza. Jalla nuž kamcan, Jesucristo Jiliriž tjonz tjuñi tjewža ančhucqui. ⁸ Jesucristo Jiliripacha ančhucaquiz tjurt'iñi kuzziz cjiskataquičha niž tjonz tjuñicama. Tjurt'iñi kuzziz tjewznan, Jesucristo Jiliriž tjonz tjuñquiziqui ančhuca quintra anaž jecmi kjaž cjesačha. Yoozqui ančhuca ujnaca pertunchičha Jesucristuž cjen. ⁹ Nižaza ančhuc kjawzičha niž Majch Jesucristo Jiliržtan tsjii kuzziz cjeyajo. Nižaza Yoozza niž kjawžta taku cumpliñiqui. Niž tawkcama ančhucaquiz cwitaquičha Jesucristuž tjonz tjuñicama.

T'AKA T'AKA CH'AASSICHA

¹⁰ Jilanaca cullaquinaca, učhum Jesucristo Jilirž tjuuquiz ančhucaquiz rocučha, porapat tsjii kuzziz cjeyajo, nižaza ana pjali cjeyajo. Tsjii kuzziz cjen tsjii pinsamintuchiz cjis waquizičha. ¹¹ Wejt jilanaca cullaquinaca, tsjii kjaž zoñinacaqui Cloé famill zoñinacžquiztan wejtquiz quint'ichičha, ančhucpora ch'aasiñchucquičha, jalla nii. ¹² Ch'aascan, t'aka t'aka chiichiiñchucquičha, tuž cjican: “Wejrtča Pabluž t'akquiztanqui”. Tsjiizti cjiñzakazquičha: “Wejrtča Apolos t'akquiztanqui”. Tsjiizti cjiñzakazquičha: “Wejrtča Pedruž t'akquiztanqui”. Yekjapanacazti cjiñzakazquičha: “Wejrtča Cristuž t'akquiztanqui”. Jalla nužupan ančhucqui ch'aasiñchucquičha.

¹³ Nonžna ančhucqui. Cristuqui anačha t'aka t'aka. Ančhuca laycu wejrqui anačha cruzquiz ch'awctauqui. Nižaza wejt tjuuquiz anačha bautistaqui, wejt t'akquiz cjisjapa. ¹⁴ Crispo, nižaza Gayo, jalla ninaca bautissinčha. Walizat ana iya bautistučhaja. Jalla nižtiquiztan Yoozquin gracias cjican chiyučha. ¹⁵ Nižaza wejt tjuu ana waytasačha, “Pabluqui wejr bautissičha”, cjicanaqui. ¹⁶ Aaa, tsjiilla wejr tjatzinčha; Estéfanos familia zakaz bautissinčha. Anal iya jec bautistac cjuñučha. ¹⁷ Cristuqui anačha wejr bautisajo mantižquichi. Antis liwriiñi Yooz taku paljayajo mantižquichičha. Jalla nuž Yooz taku paljaycan wejrqui anačha chawjc takunaca chiichintqui. Chawjc takunaca chiitasaz niiqui, wejtquiz kuz tjaatasachha. Jalla nižtiquiztan ančhucqui anaž učhum laycu conta Jesucristužquiz tjapa kuztan cjitasachha. Nižaza Jesucristužquin tjapa kuz ana criitasachha.

JESUCRISTO CRUZQUIZ CH'AWCTA PUNTU

¹⁸ Jesucristuqui cruzquiz ch'awctatačha. Jalla nii puntu paljaytiquiztan infiernuquin ojkñi zoñinacaqui zumzu takunacažtakaz nayčha. Liwriita, arajpachquin ojkñi

žoñinacazti Yooz takupanž nayča. Nii Yooz taku paljaytaž cjen, Yoozqui niiz azi tjeeža. ¹⁹ Cjijrta Yooz takuqui tuž cjiča:

“Yoozqui tjeeznaquiča, ana criichi žoñinacaž ziztaqui inakazza, jalla nii. Nižaza Yoozqui tjeeznaquiča, ana criichi žoñinacaž intintitaqui tsjii kjutniča, jalla nii”.

²⁰ Nonžna. Chawjc taku chiiñi žoñinacami, judío cuzturumpinac puntu tjaajiñi žoñinacami, nižaza partir puntu parliñi žoñinacami, jalla ninacaqui inakazza; Yooz puntuquiztan ana zizñinacača. Jalla nuž tjeeziča Yoozqui; ninacž takunacami pinsitanacami zumzukazza. ²¹ Tii muntuquiz žejlñi žoñinacaqui persun kuzquiz pinsican anapan Yooz pajasacha. Jalla nuž Yoozqui munchiča. ¿Jaknuž žoñinacaqui Yooz pajasajo? Jalla tižtača. Wejrnacqui Jesucristuž puntuquiztan paljayuča. Nii paljayta taku catokžcu žoñinacaqui werar Yooz pajasacha. Nižaza liwriita cjesacha. Ana criichi žoñinacaqui nii liwriiñi taku zumzu takužtakaz nayča. Jalla nuž ninacaž zumzu taku nayanami, Yoozqui muncha, paljayta Yooz taku criižcu, žoñinacaqui liwriita cjequiča, nii.

²² Judío wajtchiz ana criichi žoñinacaqui milajrunacakaz pecča. Griego wajtchiz ana criichi žoñinacazti ninacaž pinsita jarukaz liwriita cjis pecča. ²³ Ana walipanča nižta kuzziz žoñinacaqui. Jesucristuqui ticziča, žoñinaca ujquiztan liwriizjapa. Jalla nii Jesucristuž puntuquiztan wejrnacqui paljayuča, žoñinaca liwriita cjejajo. Pero wejrnacaž Jesucristuž ticžta puntu paljaytiquiztan, Judío wajtchiz žoñinacaqui ana criiz pecča, “¿Kjažt niiča liwriiñi cjesajo?” cjicanaqui. Parti žoñinacazti wejrnacaž paljayta takunaca nonžcu zumzu takužtakaz nayča. Pero litum liwriiñi takupanča. ²⁴ Jakzilta Judío wajtchiz žoñinacami yekja wajtchiz žoñinacami Yooziž kjawžta nonžaja, jalla ninacaqui Jesucristuž puntu takunaca zumaž nayča. Nižaza Yooz taku nayča, walja zizniž taku, nii. Nižaza Jesucristuž cjen liwriiñi Yooz aziž pajcha nii Yooziž kjawžta nonžni žoñinacaqui. ²⁵ Ana criichi žoñinacazti Yooz taku zumzu takužtakaz nayča. Pero Yooz takuqui tsjan zumača tjapa zizni žoñinacž tawkquiztanami. Nižaza Yoozqui žoñinaca ujquiztan liwriizjapa juc'ant azzizza čjul žoñinacžquiztanami. Cruzquiz ch'awctaž cjen Cristo ana azziztakaz nayča ana criichi žoñinacaqui. Pero cruzquiz ch'awctiquiztan Cristuqui žoñinaca ujquiztan liwriyasača. Ana criichi žoñinacaqui persun aztan anaž liwriyasača. Cristupankazza liwriiñi azzizza.

YOOZIZ KJAWŽTA ŽOÑINACA

²⁶ Jilanaca, cullaquinaca, ančhucž cjužzna. Yoozqui ančhuc kjawziča. Jalla nii kjawžta oraqui jila parti ančhucquiztan ana zizni žoñinacatača tii muntuquiz žejlñi žoñinacž yujcquiziqui. Nižaza ana mantiñi žoñinacatača. Nižaza zuma rispitta familianacquiztan anatača jila parti ančhucqui. ²⁷ Yoozqui ančhuc illziča ana zizni žoñinaca cjenami. Nuž muncha ana criichi zizni žoñinaca azkatsjapa ultimquiziqui. Nižaza Yoozqui ančhuc illziča ana mantiñi žoñinaca cjenami. Nuž muncha ana criichi mantiñi žoñinaca azkatsjapa. ²⁸ Nižaza Yoozqui ana rispitta nižaza iñarta žoñinaca illziča, liwriizjapa. Nii žoñinacž puntuquiztan tii muntuquiz ana criichi žoñinacaqui cjiñiča, “Ana čjuljapa sirwiča”, cjican cjiñiča. Pero ultimquiziqui iñarta žoñinacaž liwriitiquiztan ana criichi rispitta žoñinacaqui inakaz cjiskattaž cjequiča. ²⁹ Jalla nuž Yoozqui žoñinaca illz munchiča, niiz yujcquiz anaž jecmi mitarasi kuzziz cjejajo. ³⁰ Yoozqui Jesucristuž cjen ančhucquiz tsjii ew kamañchiz cjiskatchiča. Nižaza Jesucristuqui učumnacaquiz Yooz zuma pinsitanaca tjeeziča. Jesucristuž cjen učumqui zuma cjisiča Yooz yujcquiziqui. Nižaza Jesucristuž cjen učumqui Yooz kuzcama kamča. Nižaza ultimquiziqui tjapa ana walinacquiztanami liwriitaž cjequiča učumqui. Jalla nužuča Yooz zuma pinsitanacaqui učumnacaltajapaqui. ³¹ Jalla nižtiquiztan cjijrta Yooz takuqui tuž cjiča: “Jakziltat honora waytiz pecčaja, persunpachquiziqui honora anaj waytila, antis mañtiñi Yoozquizkaz honoraj waytila”.

2

YOOZ TAKU PALJAYZ PUNTU

¹ Jilanaca, cullaquinaca, wejrqui ančhucaquiz liwriiñi Yooz taku paljayi tjonchinča. Jalla nuž paljaycan ana chawjc tawkžtan paljaychinča, tsjii walja zizñi žoñižtakazzi. ² Ančhucatan želan, Jesucristuž puntuquiztan nižaza Jesucristuž ticžta puntuquiztan jalla niipanikazza weriž paljaytaqui. Jalla nuž wejrqui persun kuzquiz tantiichinča, ima ančhucaquiz tjoncan. ³ Ančhucatan žejlcan, wejrqui humilde kuzziztača, nižaza Yooz eksñi kuzziztača. ⁴ Ančhucaquiz Yooz taku paljaycan ana chawjc tawkžtan atips pequiñtača, tsjii walja zizñi žoñižtakaz. Pero paljayan, Espíritu Santuča niiž aztan ančhuca kuznaca atipchiqui, Jesucristužquin criyajo. ⁵ Yooz aziž tjeēžtiquiztan ančhucaquiz criiskatz pecatuča. Ana chawjc taku paljaytiquiztan ančhucaquiz criiskatz pecatuča.

YOOZ PUNTUQUIZTAN INTINTAZ PUNTU

⁶ Pero tsjii tsjii Yooz puntunacaqui ch'amača intintazqui. Jalla nii puntunacazakaz tjaajinz pecuča. Pero walja Yooz kuzcama kamñi criiči žoñinacakaz nii puntunaca intintazasača. Jalla nii Yooz puntunacaqui anaž tii muntuquiz kamñi žoñinacž kuzquiz pinsitiquiztan tjonča. Nižaza anaž tii muntuquiz mantiñi jilirnacžquiztan tjonča. Jalla ninacaqui kataquiča, ninacaž pinsitanacžtanpacha. ⁷ Ima tii muntu paacan Yoozqui persun kuzquiz pinsichiča, jaknužt žoñinaca liwriyačhaja, jalla nii. Ažk watanaca Yoozqui nii liwriiñi puntu ana kjanapacha intintazkatchiča žoñinacžquiz. Jaziqui tii timpuquizkaz Yoozqui intintazkatcha, učum niižtan wiñaya kamzjapa. Yoozpachača liwriiñi puntuquiztan tjaajinchiqui wejtquiziqui. Jalla nii tjaajinta kjanzt'uča. ⁸ Tii timpuquiz mantiñi žoñinacžquiztan anaž jecmi liwriiñi Yooz pinsita intintazziča. Intintaztasaj niiqui zuma honorchiz Jesucristo Jiliri anaž cruzquiz ch'awctasača ninacaqui. ⁹ Cjirta Yooz takuqui tuž cjiča:

“Yoozqui zumanaca tjaczinčiča niižquin sirwiñi žoñinacžtajapa. Nii Yooz tjaczinta zumanacača anaž jecmi cherči, nižaza anaž jecmi nonzi, nižaza anaž jecmi persun kuzquiz tantiyi atchiqui”.

¹⁰ Anzimi Yoozqui niiž zumanaca Espíritu Santuž cjen učumnacaquiz intintazkatchiča. Espíritu Santuqui Yooz puntuquiztan zumpacha intintazza, tjapa Yooz puntumi. Jalla nižtiquiztan učumnacaquiz intintazkatasacha.

¹¹ Žoñinacaqui persun kuzquiz persun pinsitanacami zizza. Yekja žoñiqui ultimu ana zizza. Jalla nižta irata Yooz Espíritu Santuqui Yooz Ejpž pinsitanacami zizza. Ana čhjul žoñimi Yooz pinsitanaca zizi atasacha, ¹² Yoozqui učum kuznacquiz niiž persun Espíritu Santo luzkatchiča, niiž persun pinsita intintazkatajo. Ana criiči žoñž kuzquiz Yooz pinsitanaca anapan intintazkati atasacha. Jalla nižta kuz učumnacaltaqui ana žejlča. ¹³ Wejrnacqui Yooz puntu intintazcu, ančhucaquiz Yooz pinsitanaca tjaajinchinča. Žoñiž tjaajinta jaru nižaza zizñi žoñž chawjc tawkjaru anal tjaajnuča. Pero Yooz Espíritu Santuž tjaajinta jaru, jalla niil tjaajnuča. Jaziqui Yooz pinsitanaca tjaajnuča Espíritu Santuž irpita criichinacžquin.

¹⁴ Jakzilta žoñit ana Yooz Espíritu Santuž irpitažlaj niiqui, Espíritu Santuž tjaajintanaca anaž catokča. Zumzu tjaajintanacažtakaz nayča. Jalla nižtiquiztan ana Espíritu Santuchiz žoñinacaqui anapanž Yooz tjaajintanaca intintazasača. Yooz Espíritu Santuž irpita žoñinacapankaz Yooz puntu tjaajintanaca intintazasača. ¹⁵ Espíritu Santuž irpita žoñinacaqui tjapa tjaajintanaca tantiyasača, Yoozquiztan tjonñi taku cjicu, už žoñžquiztan tjonñi taku cjicu, jalla nii. ¿Pero ana Espíritu Santuž irpita žoñinacaqui Espíritu Santuž irpita žoñž taku ana tantiyasača, nižaza criiči žoñinacžquiz Yooz puntu ana tjaajnasacha? ¿Kjažtiquiztan nižta cjesajo? ¹⁶ Yoozqui niiž Espíritu Santuž cjen učumnacaquiz Cristuž pinsitanaca tjaajža. Jaziqui zizza. Cjirta Yooz takuqui, tuž

cjiča: “Anaž jecmi persun kuzquiztan Yooz pinsitanaca zizasacha. Jaziqui anaž jecmi Yoozquiz tjaajnasacha”.

3

ANA CRIICHI ZOÑINACAŽTAKAZ ANACHA KAMZQUI

¹ Jilanaca, cullaquinaca, wejrqui ančucaquiz tjapa Yooz puntu imazil tjaajzñi atuča. Ančucqui imazi zuma intintazasacha. Cristužquiz criichi cjenami Yooz Espiritu Santuž tjaajinta jaru ana zuma kamiñchucča. Persun kuzcama kamiñchucča, kolta ocjalanacažtakaz. ² Jalla nižtiquiztan wejrqui Cristuž puntuquiztan tsjii kjaž tjaajintanacakaz ančucaquiz tjaajinchinča. Jaknužt tsjii wawaqui lichi licča, nižaza anaž čheriqui luli atča, jalla nižta irataž ančucqui. Imazi Yooz tawk čheri intintazasacha. Imaziča Yooz tawk čheri lujlzuinaqui ančucqui. ³ ¿Kjažtiquiztan nižtajo? Ančucča ana criichi zoñinacažtakazqui. Ančucpora quintras pequiñchucča, nižaza ch'aas pequiñchucča, nižaza pjali cjičiz pequiñchucča. Jalla nuž anawali kamcan iyaziča Yoozquin zuma sirwiñnacčucqui. Nuž anawali kamcan, ana criichi zoñinacažtakazza. ⁴ Yekjapanacaqui ančucaquiztan cjiča, “Wejrqui Pabluž t'akquiztanča”. Yekjapanacazti cjiča, “Wejrqui Apolos t'akquiztanča”. Jalla nuž chiichiican ana criichi zoñinacažtakaz kamča.

YOOZ TAKU TJAAJIÑINACŽ PUNTU

⁵ ¿Ject Apolosjo? ¿Ject Pablojo? Wejrnacaz Yooz taku paljaychiž cjen ančucqui Jesucristužquin criichinčucča. Wejrnacqui Yoozquin sirwiñkactča. Yoozqui zapa mayniž wejtnacaquiz sirwiz langz tjaachiča. ⁶ Jalla nižtiquiztan Yooz taku paljaychinča, tsjii zkal čjaqui kalltažokazzi. Wiruñaquí Apolosqui ančucaquiz iya Yooz taku paljaychizakazza, jaknužt zkalquiz kjaztan jawiyaz, jalla nižta. Ultimquiziqui Yoozpachacha zuma kamañchiz ančucaquiz cjiskatchiqui, tsjii zuma zkalažtakaz. ⁷ Jalla nižtiquiztan nii čjacñimi nii jawiñimi anaž čjulumi. Yoozpanča chekanaqui. Yoozqui zoñinacž kuzquiz langža, tsjii čjacta žkalažtakaz zuma pakzjapa. ⁸ Čjacñimi jawiñimi tsjiikazza ninacaqui. Yoozqui zapa maynižquiz pacaquiča niž langztiquiztan jama. ⁹ Wejrnacqui Yooztajapa langzñi mazinactča. Ančucqui Yooz langžta yok cuntiçucča. Nižaza ančucqui Yooz kjuyta kjuya cuntiçucča.

YOOZTAJAPA LANGZ PUNTU

¹⁰ Yoozqui niž kuzcama wejr apóstol puestuquiz utchiča. Jalla nekztan Yooz taku paljaychinča, zoñinaca Jesucristužquin criyajo. Wejrqui kjuya kjuyñi maestružtakactča. Yooz kjuy simintu langzinča. Nekztan Yooziž tjaata langzquiztan jama yekjapaqui Yooz kjuya pirkichiča. Weriz kalltita kjuy simintuntuñ jakziltat pirkachaja, zumpachaž pirkiz waquiziča. ¹¹ Wejrqui Jesucristuž puntuquiztanpankaz tjaajinchinča. Jalla nii tjaajintaqui Yooz kjuy simintužtakazza. Tsjemat simintuqui anača Yooz kjuyjapaqui. ¹² Nii Yooz kjuy simintuntuñ punta punta pirkitamiž cjesača. Koržtan, paaztan, zuma maznacžtan, jalla ninacžtan pirkitaž cjesača. Nižaza pirkitaž zakaz cjesača tabližtan, cañtan, pjitžtan jalla ninacžtan. ¹³ Pero zapa mayniž langžtaqui kjanapacha tježtaž cjequiča Yooz pjalz tjuñquiziqui. Yoozqui ujžtanžtakaz tankataquiča. Nii ujžtan zapa mayniž langžta yatizinskataquiča, zuma langžta, ana zuma langžta, jalla nii. ¹⁴ Jakziltiž langžtat ujžtan tankattiquiztan tjuračhaja, jalla niiqui zuma pactaž cjequiča. ¹⁵ Jakziltiž langžtat ujsnačhaja, jalla niiqui ana pactaž cjequiča. Pero nii zoñž wirakaz infiernuquiztan liwriita cjequiča, niž langžta pertissi cjenami.

CRIICHI ZOÑINACAQUI YOOZ TIMPLU CUNTACHA

¹⁶ Ančucqui Yooz timplu cuntača. Yooz Espiritu Santuqui ančuca kuznacquiz kamča. ¿Jalla nii ana ziz ančucjo? ¹⁷ Yooz timpluqui Yooztajapapanča.

Anchucpachača Yooz timpluchucqui. Jalla nižtiquiztan jakziltat anchuc akačhaja, nii anchuc akñi zoñiqui zakaz akta cjequičha; Yooziž castictaž cjequičha.

ANA CRIICHI ZOÑINACŽ ZIZTAQUI

¹⁸ Anchucqui anaž jeczquizmi incallskata. Jakziltat anchucaquiztan zoñinacž tjaa-jintanaca zuma zizñizlaja, jalla niiqui nii tjaa-jintanacžquiz anača kuz tjaazqui. Pero Yooz puntuquiztan tjaa-jintanacžquizkaz kuz tjaaz waquiziča, nekztan lijitum zizñi zoñi cjequičha. ¹⁹ Zoñž kuzquiztan ziztaqui zumzu ziztažtakazza Yooz yujcquiziqui. Cjirta Yooz takuqui tuž cjiča: “Jakzilta zoñit zoñiž pinsita jarukaz kamčhaj niiqui, jalla nižta kamtiquiztan Yooziž tantaž cjequičha, casticta cjisjapa”. ²⁰ Nižaza cjirta Yooz takuqui, tuž cjiča: “Tjapa ana criichi zoñinacž pinsitanaca inakazza. Jalla nii zizza Yooz Jiliriqui”. ²¹ Jaziqui anača zoñž kuzquiztan tjaa-jintaqui kuzquiz sint'izqui, “Jalla nii zoñiqui zumaž tjaa-jinča”, cjicanaqui. Yoozqui tjapa anchucaquiz tjapa zumanaca tjaača. ²² Tjappachača anchucaltaqui, Pablumi, Apolosmi, Pedrumi, tii muntuquiz žejlñimi, žetimi, ticzmi, tii anzta žejlñimi, tii jazta žejlñimi, tjappacha anchucaltača, Yoozquin sirwiz yanapzjapa. ²³ Nižaza anchucča Cristužtajapaqui. Nižaza Cristučha Yooz Ejpžtajapaqui.

4

YOOZ SIRWIZ PUNTU

¹ Wejrnacqui Yooz sirwiñi zoñinacakaztča. Wejrnacaž Yooz sirwan, Yoozqui wejtnacaquiz niž tuquita chjozaka pinsitanaca tjaa-jinčiča, parti zoñinacžquiz tjaa-jnajo. Jalla nuž anchucqui wejtnaca puntuquiztan pinsiz waquiziča. ² Jakziltižquiz Yoozqui tjaa-jinčhaja, jalla nii tjaa-jintacama parti zoñinacžquiz tjaa-jinstanča nii zoñiqui. Jalla nužupan waquiziča. ³ Weriž tjaa-jintaqui yatisinžtaž cjequičha. Pero anchucqui weriž tjaa-jinta yatisinžnaquiž niiqui, čjul zoñimi weriž tjaa-jinta yatisinžnaquiž niiqui, wejtquiz anaž importičha. Werjpachami ultimu ana yatisinžnasača. Yoozkazza ultimu yatisinžkatñiqui. ⁴ Wejrqui persun kuzquiz ana čjul uj wachučhaj niimi, Yooz yujcquiziqui cunamižlani wejr ujchiztni. Ultimquiziqui Yooz Jiliriqui wejr yatisinžkataquičha. ⁵ Jalla nižtiquiztan anchucqui Yooztakaz anaž yekjapanacžquiz tantiiz waquiziča, ima pjalz tjuñi tjonanaqui, nižaza ima Jesucristo Jiliriz tjonanaqui. Ultimquiziqui Jesucristo Jiliriqui chjojta anawalinaca kjanapacha tjeeznaquičha. Nižaza tjapa zoñinacž kuzquiz pinsitanaca tjeeznaquičha, zumpacha pjalzjapa. Jakziltami zuma lijituma ulnačhaja, jalla niiqui honorchiz cjequičha; Yooziž tjaata honoržtan.

MITARAZI KUZIZ ZOÑINACA

⁶ Jilanaca, cullaquinaca, Apolužtan wejttan jalla nii wejtnaca puntuquiztan chiyučha, anchucaquiz tjaa-jznajo. Wejtnacaž tjaa-jintami nižaza kamtami Yooz tawk jaručha. Jalla nuž nayžcu, anchucmi Yooz tawk jaru kamñi kuzziz cjee. Anača mitarazi kuzziz cjiicjiisqui, “Wejt Yooz taku tjaa-jiniqui juc'ant zumača; am Yooz taku tjaa-jiniqui anal pecučha”, cjicanaqui. ⁷ ¿Ject anchuca t'aka parti zoñinacžquiztan tucquin uchjo? Anchuca t'akaž juc'ant waližlaj niiqui, Yoozpankaz juc'ant wali cjiskatchičha. Anchucqui anača persunpacha wali cjisnasača. Jalla nižtiquiztan anača atinaru kuzziz chiichiizqui, “Juc'ant waliča wejt t'akaqui”, cjicanaqui.

⁸ ¿Anchucqui wejrnac wirquin ecchinčhucjo? ¿Anchucqui tjapa Yooz puntunaca zizjo? ¿Wali chawjc jilirinacažtakaz anchucqui kuzquiz sint'ejo? ¿Wejrnac wirquin ecchinčhucjo? Ultimquiziqui anchucqui anača nižta. Jalla nižta cjenaqui walipanž cjesača. Neesaj wejrnacmi anchuca partiquiz cjiwčhani, anchucatan chica jilirinaca cjisjapa. ⁹ Anchucqui nayča, Yoozqui wejrnac apostolonaca wirquin ectača, conta cjisjapa utžta zoñižtakaz, jalla nii. Zoñinacami anjilanacami nižaza tjapa tii muntuquiz žejlñinacami wejtnacaquiz chekža. Ana wali zoñinacažtakaz wejtnacaquiz

chekža. ¹⁰ Wejrnacaž Jesucristuž puntuquiztan paljayan ana criichi zoñinacaqui cjiñicha, “Zumzu zoñinacchuccha”. Nuž cjicanž wejtnacaquiz iñarcha. Anchuczi persun puntuquiztan pinsiñchuccha, “Cristuž cjen zuma zizñi zoñinactcha wejrnacqui”, cjicanaqui. Wejrnac apostolanacaqui humilde kuzziztcha. Anchuczi persun puntuquiztan pinsiñchuccha, “Tjup kuzziztcha”, cjicanaqui. Wejrnacqui iñartača. Anchuczi rispitta zoñiztakazza. Últimquiziqui anchucqui anača nižta. ¹¹ Anzcama wejrnac apostolanacaqui ancha sufrucha chjerquiztanami kjazquiztanami, nižaza zquitquiztanami. Nižaza wejrnacqui kichtača. Nižaza anača wejrnacqui žejlž kjuychiztqui. ¹² Nižaza persun kjaržtan ochañcama langznuča. Zoñinacaž wejtnacaquiz iñaranami zuma tawkžtan kjaaznuča. Nižaza zoñinacaž wejtnacaquiz ana wali paanami, zuma tjurt'iñi kuzziz awantuča. ¹³ Zoñinacaqui wejtnaca puntuquiztan quintra chiicha. Jalla nuž quintra chiyanami, wejrnacqui zuma pazinziz kuzziz chiižinuča. Nižaza zoñinacaqui wejtnacaquiz tsjii cjujchi irataž chercha, nižaza wirquinpanž tewjczža tsjii juc'ant ana zuma kamñi zoñiztakaz. Jalla nuž wejtnacaquiz watča.

¹⁴ Jalla nuž cjiñržcuča ana anchuc azkatzjapa, antiz anchucaquiz chiižinžcuča wejt k'ayi maatinacaž cjen. ¹⁵ Weriz Jesucristuž puntuquiztan paljaytiquiztan, anchucqui Jesucristužquin criichinčhuccha. Jaziqui wejrqui anchuca ejp cuntitča. Kjažtamit anchucaquiz wacchi tjajjñinaca, nižaza irpiñinaca želačhani, tsjii ejpchizchuckazza. ¹⁶ Jalla nižtiquiztan jaknužt wejr zuma kamučhaja, jalla nižta anchucqui zuma kamz waquiziča.

¹⁷ Jalla nižtiquiztan wejt k'ayi Timoteo cuchanžcuča, anchucaquiz cjuñkatzjapa, jaknužt wejrqui Jesucristo sirwican kamtučhaja, jalla nii. Nižaza tjapa kjutñi tjapa iclizziz zoñinacžquizimi tjajnuča, jaknužt zoñinacžlaqui Cristuž kamañchiz kamzłaja, jalla nii. Jalla nuž Timoteoqui anchucaquiz cjuñkataquiča. Timoteoqui zuma cumpliñi zoñiča. Timoteoqui weriz cjen Jesucristužquin criichiča. ¹⁸ Yekjapanacaqui anchucaquiztan mitarazi kuzziz cjissinčhuccha. Tuz pinsichinčhuccha, “Pabluqui anapanž tjonzñi tjonasaka”, cjican. ¹⁹ Yooz munan, wejrqui wajillaž tjonacha. Nekztan wejrqui nii mitarazi kuzziz zoñinacaž langžta obra pajača, nižaza jaknižta kamañchizłaja, jalla nii. Nii zoñinacaž chiičami wejtquiz anaž importiča. ²⁰ Yooz mantuquiz kamcan, Yooz aztan zuma kamstanča. Jalla niiča chekanaqui; chiita takunacakazza anaž chekanaqui. ²¹ ¿Jaknužt anchuc pecjo? ¿Anchuc casticzjapa, wejrqui tjonz waquiziya? ¿Už humilde kuzziz k'ayachtican tjonz waquiza ja'? ¿Weriž tjontanaqui kjaž cjiñiz pec anchucjo?

5

ANA WALI KAMTA QUINTU

¹ Jilanaca, cullaquinaca, wejtquin tsjii ana wal quintu tjonchiča, anchucaquiztan tsjiiqui niž wiri maa persun tjun tjacsiquiča. Jalla niiqui juc'ant anawaliča. Ana criichi zoñinacami ana nuž paača. ² Jalla nuž cjenami anchucqui tirapan mitarazi kuzzizchuccha. Pero anchucalaqui llaquit kuzziz cjis waquiziča. Jalla nižta ana wali paañi zoñiqui anchucaquiztan jaytitaj cjila. ³ Wejrqui anchucatan ana chica želuča. Jalla nuž cjenami, kuzquiz llaquita sint'ižcuča. Nuž sint'ižcu wejrqui nii uj paañi zoñž puntuquiztan tantiichinča, ana wali paača, jalla niiqui. ⁴ Anchuczi wejt llaquita kuz cjuñžcan, Jesucristo Jilirž tjuuquiz ajcznaquiča nii uj paañi zoñž puntu tantiizjapa. Jalla nuž ajczcu, Jesucristo Jiliri qui niž aztan anchucatan chicaž cjequiča. ⁵ Nekztanaqui anchucqui nii uj paañiqui Satanasquiz intirjaquiča, niž curpu t'akjisajo. Niiž curpu t'akjistiquiztan cunamit niž kuzqui azquichta cječhani. Jalla nekztanaqui Jesucristuž tjontanaqui niž animuqui liwriita cječhani.

⁶ Anchuca mita kuzziz cjisqui anawaliča. Jalla tii chiita taku cjuñžna, “Koloculla liwraturaqui tjapa t'anti maza t'amča”. Jalla nižta iratača nii anawal zoñiqui

ančhucatan chica kamcan parti zoñinacžquiz anawali cjiskatasacha. ⁷ Tjapa ančuca anawali kamañanaca eca, zuma kamañchizpan cjisjapa. Jesucristuqui učum cun-tiquiztan tsjii wilanažtakaz ticziča, učum ujquiztan ana casticta cjejajo. Jalla nižtiquiztan ančhucqui ana ujchizza Yooz yujcquiziqui. Tsjii zuma t'anti maza cun-tiçhucča. ⁸ Jaknužt pascua pijista paañinaca zuma kamañchiz cjis pecħhaja, jalla nižta irata učumqui zuma kuzziz cjis waquiziča, nižaza Yooz kuzcama lijituma kamz waquiziča. Anazuma kuzziz, nižaza anazuma kamañchiz, jalla nižta kamz ana waquiziča.

⁹ Tuquiqui cartiquiz cjiřžquichinča tuž cjican: “Adulterio paañinacžquiztan jay-taquiča, nižaza nižta paañinacžtan anaž cumpant'iz waquiziča”. ¹⁰ Jalla nuž cjiřžcu wejrqui ultimupan anal cjiwča, tjapa ana criichi adulterio paañinacžtan ana želajo. Ana criichi zoñinacaqui anawaliž paača, adulteriuquiz ojklayča, nižaza cusanacžquiz kuz tjaača, nižaza tjañi zaača, nižaza zoñiž paata yooznaca sirwiča. Tii muntuquiz nižta anawali paañi zoñinaca panž žejlča. ¹¹ Yekjapanacazti “Yoozquin criyuča” cjican, anawali paača; adulteriuquiz ojklayča, nižaza cusasanacžquiz kuz tjaača, nižaza zoñiž paata yooznaca sirwiča, nižaza anawal takunaca joojooča, nižaza licħha, nižaza tjañi zaača. Jalla nižta anawali paacan jakziltat Yoozquin criyuča” cječhaj niiqui, jalla nižta zoñinacžtan ana ojklayaquiča. Nižaza anača nižta paañinacžtanaqui çherimi lujlsqui. Panž ana cumpant'aquiča.

¹² Wejrqui ana criichi zoñinaca anača wejtlauqui tantiistanqui. Antiz učumqui icliz zoñinaca tantiistanča, ujchiz ana ujchiz, jalla nii. ¹³ Nii uj paañi zoñi jaytitaj cjila. Pero Yoozqui nii ana criichi zoñinaca tantiyaquiča, casticzjapa.

6

QUIJZ PUNTU

¹ Jakziltat tsjii jilž quintra quijačhaja, jalla niiqui ana criichi juez yujcquiziqui anaž quijz waquiziča. Pero criichi jilanacžquin quijspanča. ² Jesucristuž tjontan criichi jilanacaqui tjapa ana criichi zoñinacž puntu jusjsaquiča. ¿Nii ana ziz ančhucjo? ¿Tjapa ana criichi zoñinacž puntu jusjsaquiž niiqui, kjažt tsjii quija ana azquichi atasajo? ³ Criichi zoñinacaqui anjilanacž puntu zakaz jusjsaquiča. ¿Nii ana ziz ančhucjo? Jaziqui anjilanacž puntu jusjsaquiž niiqui, ¿kjažt tii muntuquiz žejlñi quija ana azquichi atasajo? ⁴ Ančucaquiz quijanaca želaquiž niiqui, ¿kjažt ančhucqui ana criichi zoñžquin quiijo? Criichinacžquiztanaqui anaž çhjulumi ninacaqui. ⁵ Jalla nuž tii puntuquiztan chiižinuča ančhuc azajo. Ančucaquiz quijanacača anaž cjichuca. ¿Tsji quija želan, ančucaquiztan anaj azquichi atñi zoñi žejl, kjažtatajo? ⁶ Ana criichi jilirž yujcquiz quijas, ¿kjažtatajo?

⁷ Quija želanaqui, kjanapacha tjeeža, ančucaquiz ana waliča, jalla nii. Nii criichi jilaž uj paatiquiztanaqui nuž pasinza paachucakazza. Nižaza awantichucakazza. ⁸ Pero ančhucpachača persun criichi jilanacž quintra payiñchucqui, ana walinaca paacan nižaza tjañi zaacan, jalla nuž.

ARAJPACHQUIN KAMZ PUNTU

⁹ Ana wali kamañchiz zoñinacaqui anaž arajpach wajtquin Yooztan chica kamasacha. ¿Jalla nii ana ziz ančhucjo? Jaziqui ančhucqui anača incallta cjisqui. Arajpachquin anaž okaquiča tii zoñinacaqui: adulteriuquiz ojklayñinaca, nižaza zoñiž paata yooz sirwiñinaca, nižaza pampa cjiçjiñi zultirunaca, nižaza luctakpora tsjii luctakžtan tsjii maatakžtantakaz cjejasñinaca. ¹⁰ Nižaza tjañinaca, nižaza cusasanacquin kuz tjaañinaca, nižaza licħinaca, nižaza quintra chiichiiñinaca, nižaza zoñinacžquiztan kjañž pecñinaca. Jalla tjapa nižta zoñinacaqui arajpachquin anapan okasacha Yooztan wiñaya kamz-japa. ¹¹ Ima Yoozquin criicanaqui yekjap ančhucqui nižtatača. Anziqui Jesucristo

Jiliriž cjen, nižaza Yooz Espíritu Santuž cjen ančhuca ujnacaqui pertuntača. Jalla nižtiquiztan ančhucqui Yooz partiquiz cjissiča, nižaza Yooz yujcquiziqui walikaz ana ujchiz cjissiča ančhuca ujquiztan liwriita.

YOOZTAJAPACHA UCHUMQUI

¹² Jilanaca, cullaquinaca, tsjiilla cjesača. Yekjapa ančhucqui chiičhani, criichi žoñiqui liwriitaž cjen čhjulu paazmi paasača. Pero čhjulu paazmi zuma kamañchiz kamzjapa anaž yanapča. Čhjulu paazmi paasača, pero čhjulu paazami ana wejt kuz atipskatz pecuča. ¹³ Tužuča razunaqui. Čjeriqui pjuchjapača. Nižaza pjuchqui čjerijapača. Ultimquiziqui Yoozqui piscpacha liwj tucuzinkataquiča. Tužuzakazza razunaqui, učhum persun curpuqui anača adulterio paazjapaqui. Antiz učhum curpuqui Jesucristo Jiliržquiz sirwiñijapača. Nižaza Jesucristo Jiliriča učhum curpuž mantiñiqui. ¹⁴ Yooz Ejpqui Jesucristo Jiliri jacatatskatchiča. Nižaza Yoozqui niž persun aztan učhum curpunaca jacatatskataquiča.

¹⁵ Učhum curpunacaqui Jesucristužtajapača. ¿Jalla nii ana ziz ančhucjo? Jalla niztiquiztan ¿kjažt criichi žoñž curpuqui putirii maatakžquin tjaata cjesajo? Anapanž cjichuca. ¹⁶ Jakzilta žoñit putirii maatakžtan adulterio paačhaj niiqui, nuž pucultan tsjii curpuchiztakaz cjissa. Cjijrta Yooz takuqui tuž cjiča: “Luctakžtan maatakžtan lucutiñi cjequiž niiqui, tsjii curpuchiztakaz cjisnaquiča”. ¿Jalla nii Yooz taku ana ziz ančhucjo? ¹⁷ Nižaza jakzilta žoñit persun kuz Jesucristo Jiliržquin tjaaqiž niiqui, nuž pucultan tsjii kuzziz cjissa.

¹⁸ Adulterio cjicjisqui anapanž pecalla. Jalla nižta paaquiž niiqui, persunažtajapa quintraž paača. Parti paata ujnacaqui, anaž nii adulterio ujžtapachaqui. ¹⁹ Ančhuca curpuqui Yooziž tjaata Espíritu Santuž kjuya timpluča. Jalla nižtiquiztan Espíritu Santuqui ančhucaquizpacha žejlča. ¿Jalla nii ana ziz ančhucjo? Ančhucqui patrunchizpanča. ²⁰ Yoozqui ančhuc kjaychiča, wali precužtan, Jesucristuž ljocžtan. Jalla nižtiquiztan ančhuca curpuquiztanami kuzquiztanami Yooztajapa honora waytiz waquiziča. Jalla nuž pizcpacha Yooztajapapanča. Jilanaca, anača uj paazqui.

7

ZALZ PUNTU

¹ Jaziqui amiž cjijrta pewcžtanacquiz kjaaznasača. Jaziqui tii chiižinuča. Ana zalzqui walikazza. ² Jalla nuž cjenami tii timpuquiz zalz waquiziča, ana adulterio ujquiz tjojtsjapa. Jalla nižtiquiztan zapa luctaka tsjaa maatakžtan zalz waquiziča. Nižaza zapa maataka tsjii luctakžtan zalz waquiziča. ³ Tsjii lucuqui zuma lucužta cjispanča persun maatakžtanaqui. Nižaza tsjaa tjunqui zuma tjunažta cjispanča persun luctakžtanaqui. ⁴ Tjuna curpuqui persun lucžtajapapanča. Nižaza lucž curpuqui persun tjunaltajapapanča. ⁵ Nižaza porapat lucutiñi curpu tjaa-asaquiča. Porapat tsjii acuerduquiz luzasaquiž niiqui, tsjii kjažtallaž nicasasača, Yoozquin mayizizquin kuz tjaazjapa. Nii acuerduquiz luzta timpu wattan, nii lucutiñiqui ana iya nicz waquiziča. Tira nicaquiž niiqui persun curpu ana ewjazñi atačhani, nekžtan Satanás diabluqui nii ana ewjazñi attiquiztan nižaza nictiquiztan adulteriuquiz tjojtskatasača.

⁶ Nekžtan jalla tuž chiižinuča, pero anal ultimu mantuča. ⁷ Wejrqui ana zalzniñča. Jalla nižta kamñiž cjičhaj tjapa ančhucqui, jalla nižtal pecuča wejrqui. Pero Yoozqui zalz kamaña, nižaza ana zalz kamaña tjaača. Jalla nižtiquiztan zapa mayni niž persun Yooziž tjaata kamañ jaru kamstanča. Jalla niiqui walikazza.

⁸ Zultiržquizimi, žew luctakžquizimi žew maatakžquizimi tuž chiižinuča ančhucaquiž. Wejr irataž cjičhaj ančhucqui, ana zalzñi. Jalla niiqui waliž cjesača. ⁹ Anchapanž zalz pecčhaj niiqui, zalzna cjichucača. Ana zalzcanpacha nižaza anča maataka peccan želasaz niiqui, ujquiz tjojtnasača. Jalla nuž cjenacqui zalzla cjichucapanikazza.

JALJTIZ PUNTU

¹⁰⁻¹¹ Zalzi žoñinaca, ančhucaquiz wejr mantuča, jalla tuž. Tsjaa tjunqui naaža persun luctakžtan ana jaljtiz waquiziča. Nižaza tsjii lucuqui niž persun tjunatan ana jaljtiz waquiziča. Jaljtaquiz niiqui, ana iya yejkžtan zalznasača. Pero nii lucutiñ žoñiqui porapat pertunas waquiziča. Jalla tii mantitaqui anača weriž mantitakazzi, Yooz Jiliriž mantitapanča.

¹² Parti žoñinacžquiz chiižinuča, tii chiižintaqui ana Yooziž mantitača. Tsjii criichi žoñiqui ana Yoozquin criichiñ tjunchizlaj niiqui, nižaza naa tjunqui lucutiñipan kamz pecčhaj niiqui, nii criichi lucuqui ana jaljtiz waquiziča. ¹³ Nižaza tsjii criichi maatakaqui ana criichi lucchizlaj niiqui, nižaza naaža lucuqui lucutiñipan kamz pecčhaj niiqui, naa criichiñ tjunqui ana jaljtiz waquiziča. ¹⁴ Naaža cjen Yoozqui naaža ana criichi lucu cwitiča. Nižaza Yoozqui ana criichiñ tjun cwitiča naaža Yoozquin criichi lucchiz cjen. Ana nižta cjequiz niiqui, nii lucutiñ maatinacaqui ana criichi žoñinacž maatinacžtakaz cjesača. Pero Yoozqui nii lucutiñ maatinaca cwitiča. ¹⁵ Pero tsjii ana Yoozquin criichi lucumi už tjunmi jaljtizpanž pecčhaj niiqui, tsjiikaj jaljtila cjichucača. Jalla nižta wataquiz niiqui nii Yoozquin criichi lucu cjicu už tjun cjicu jaljtasača, porapat zuma kamasajo, ana wali kamchuca cjenaqui. Yoozqui učhum criichinaca kjawzicha, zuma kamajo. ¹⁶ ¿Criichi lucuqui niž ana criichiñ tjun ultimu Yoozquin criiskatasajo? Ana zizzucača. ¿Nižaza criichiñ tjunqui naaža ana criichi lucu ultimu Yoozquin criiskatasajo? Ana zizzucača.

YOOZIZ TJAATA KAMAÑ JARU KAMZ WAQUIZICHA

¹⁷ Zapa mayniqui Yooziž tjaata kamañ jaru kjažtachichimi kamz waquiziča. Yooziž kjawžtaž cjen tsjii wira kamchinčucča. Jalla nii wira ana Yooz quintražlaj niiqui, nižta kamzquiz cjesača. Jalla nužupan mantuča tjapa iclizziz žoñinacžquin. ¹⁸ Criiz oraqui jakziltat judío žoñž chimputažlaj niiqui, chimputa žela. Nižaza criiz oraqui jakziltat ana chimputažlaj niiqui, ana chimpuskata. ¹⁹ Chimputami ana chimputami anaž importiča. Yooz mantitacama kamzqui, jalla niiča importaqui. ²⁰ Yoozquin criižcuqui čjul žoñimi čjul kamañchizlaja, jalla nii kamañquiz cuntintu žejlzkazza. ²¹ Criiz oraqui žoñž mantuquiz žejlcanami, amqui ana kuz turwayskataquiča. Nekžtan, jalla nii žoñž mantuquiztan liwriita cjesaž niiqui, pan ulnaquiča, liwrii cjisjapa. ²² Jakzilta criichi žoñit žoñž mantuquizlaj niiqui, nii žoñž mantuquiz tira žejlcanami, cjuñzna, Jesucristo Jiliriž liwriitača, nii. Nižaza jakzilta criichi žoñit žoñž mantuquiz ana žejlčhaja, tii cjuñzna, Jesucristuž mantuquiz žejlča, nii. ²³ Yoozqui ančhuc kjaychiča wali jila preciužtan. Cristuž ljokča nii preciuqui. Jalla nižtiquiztan žoñž mantuquiz anača cjiskatsqui. ²⁴ Yoozquin criižcuqui čjul žoñimi čjul kamañchizlaja, jalla nii kamañquiz žejlž waquiziča. Kjažtachichimi cuntintu cjequiča Yooztan chica kamchiž cjen.

ZALZ PUNTU

²⁵ Yoozqui wejtquiz ana taku tjaachiča zultirunacž puntuquiztan. Pero, wejrqui tuž chiižinuča. Nižaza cjuñzna, Yoozqui wejtquiz apóstol kamaña cumpjiichiča. Nižaza nii apóstol kamañ jaru panž kamuča. Wejrqui Yooziž illztitča nižquin sirwizjapa. Jalla nižtiquiztan weriž chiižinta tawkquiz kuz tjaaz waquiziča. ²⁶ Tuž chiižinuča. Tii timpuquiz kamzqui ch'amača criichi žoñinacžtajapaqui. Jalla nižtiquiztan čjul kamañchizlaja, jalla nii kamañquiz žejlž waquiziča. Zalzižlaja, zalzi žela; ana zalzižlaja, ana zalz waquiziča. ²⁷ Jakziltat tjunchiz cječhaja, anaž persun maatakžtan jaljtiz waquiziča. Nižaza ana zalzi žoñiqui maataka kjurz ana waquiziča. ²⁸ Pero jakziltat zalznačhaja, jalla nii zalžtaqui anača ujqui. Nižaza jakzilta turt zalznačhaja, jalla nii zalžtaqui anača ujqui. Tii ch'ama kamz timpuquiz zalžnacžquiz juc'ant llaquinaca cjequiča. Wejrqui anaj nižta llaquita kamjaa ančhuc cjiwčhiya.

²⁹ Jilanaca, cullaquinaca, tii walja ch'ama kamz timpuqui ana ažka tjuraquiča. Jalla nižtiquiztan tekztan nawjccchuc tjunchiz žoñinacaqui anaž tjunaquiz juc'anti kuz tjaaquiča. Antiz Yoozquin juc'anti kuz tjaaquiča. ³⁰ Nižaza llaquita žejlñi žoñinacaqui anaž ancha llaquisaquiča. Yooztan kamchiž cjen cuntintu cjequiča. Nižaza čjulquiztan chipsñi žoñinacaqui anaž juc'anti kuz tjaaquiča chipchipsquiziqui. Yoozquin juc'anti kuz tjaaquiča. Nižaza cusasanaca kjayñi žoñinacaqui anaž juc'anti kuz tjaaquiča kjayta cusasanacquiz. ³¹ Tii muntumi nižaza tii muntuquiz žejlñimi tucuzinznacquiča. Jalla nižtiquiztan jakziltat tii muntuquiz želinchiz cječhaja, anaž nii želinchizquiz kuz tjaaquiča. Antiz Yoozquin juc'anti kuz tjaaquiča.

³² Ančhucqui tii muntu kamcan kuz turwayzquiztanaqui liwriitakaj cjeejal cjiwčhiya. Ana zalzñi žoñinacaqui Yooz kamañquizkaz kuz tjaašpanča; Yooz kuz cuntintu cjiskatz pecča. ³³ Zalzñi žoñinacazti Yoozquin sirwicanami tii muntu kamañquiz kuz tjaača, persun tjun cuntintu cjisjapa. ³⁴ Nižaza zalzi maatakž kamañžtan zultir maatakž kamañžtan anača tsjiikaz. Ana zalzi maataqui Yooz kamañquizkaz kuz tjaača. Curpumi kuzmi Yoozquin sirwizquin tjapa kuz tjaača. Pero zalzi maatakazti Yoozquin sirwicanami tii muntu kamañquiz kuz tjaača, persun lucu cuntintu cjisjapa.

³⁵ Tii weriž chiižintaqui ančhucalta wali cjisjapača, anaž ančuca atajzjapa. Nižaza tii weriž chiižintaqui ančucaquiz zuma kami yanapzjapača, nižaza Yoozquinpankaz tjapa kuz tjayi yanapzjapa.

³⁶ Tsjiilla cjesača, zalz puntuquiztan zakaz. Jakzilta žoñžtat tsjaa majt želačhaja, zalz irarquiz tjonchiñ, nižaza ancha zalz pecchiñ. Ana chajalztiquiztan niiž kuz turwayskatčhaj niiqui, tuž chiižinuča. Niiž tur chjalz wali tantiižcu, chjalznasača. Nii chjalzqui anača ujqui. ³⁷ Tii puntu iyal chiižinuča. Naa tura ejpqui ana chjalz pecčhaj niiqui, ana chjalzucacha. Walikaz cjesača. Naa turaž cjen, ana jarita cjesaž niiqui, nižaza niiž persun kuzquiz ana chjalz pinsitacamažlaj niiqui, ana chjalzucadž cjesača. Jalla nii ana chjalzqui waliž cjesača. ³⁸ Jaziqui nii chjalzñi žoñi qui walikaz paača. Pero nii ana chjalzñi žoñizti juc'ant walikaz paača.

³⁹ Zalzñi maatakaqui persun lucžtan kamaquiča, čjulorat ticznačhaja, jalla nicama. Jalla niiqui liy jaručha. Jalla nuž lucu ticzi cjenaqui naa žew žonqui yekja lucžtan zalznasača, pero Yoozquin criichi žoñizakaz cjesača. ⁴⁰ Pero naa žew žon ana zalznacquiž niiqui, juc'ant cuntintu cjequiča. Jalla nuž pinsučha wejrqui. Nižaza Yooz Espiritu Santučha wejť kuzquiziqui, weriž pinsita zuma cjisjapa.

8

ZOÑIŽ PAATA YOOZNACQUIN TJAATA ČJERI PUNTU

¹ Tsjiilla cjesača, žoñiž paata yooznacquin tjaata čjери puntuquiztan. Ančhucqui cjiča: “Tjapa wejrnacqui nii puntuquiztan zizuča”. Pero wejr cjiwčha, jakziltat “Wejrtčha ziziñtqui”, cječhaj niiqui, mit kuzziz cječhani. Nižaza jakziltat zuma munaziñi kuzziz cječhaj niiqui, parti criichi žoñinacadžquiz yanapstanča zuma kamañchiz cjeajo. ² Jakziltat persun kuzquiz pinsican: “Ultim weraral zizuča”, cjican cječhaja, jalla niiqui ana zuma zizza. Anapanž ultim werara zizasača. ³ Jakziltat Yoozquin tjapa kuz tjaačhaja, Yoozqui nii žoñi pajča niiž maati cunta.

⁴ Jaziqui nii žoñiž paata yooznacquin tjaata čjери puntuquiztan, tuž cjiwčha. Žoñiž paata yooznacaqui anapanča ultim Yoozqui. Nižtiquiztan anača čjulumi. Werar Yoozqui zintallapanikaz žejlča. ⁵ Tii muntuquiz žejlñi žoñinacž yooznacaqui wacchiča. Ana criichi žoñinacaqui tii yokquiz žejlñimi nižaza tsewc arajpachquin žejlñimi cjiča, “Niiča Yoozkaz”, nižaza “Niiča učhum Jiliriqui”, panž cjiča. ⁶ Učhumnacalta tsjii werar Yoozkaz žejlča. Tsjii Yooz Ejp žejlča. Niiqui tjapa žejlñinaca paachiča. Nižaza učhumnacaqui niižtajapača. Nižaza tsjii Jesucristo Jilirikaz žejlča. Niiž cjen tjapa žejlñinaca žejlča, nižaza niiž cjen učhumnacaltaqui ew žejťz kamaña žejlča.

⁷ Zoñiž paata yooznac puntuquiztan yekjap criichi žoñinacaqui ana zuma intintiča. Tuquita yekjapanacaqui ančhucaquiztan žoñiž paata yooznaca sirwiñitača. Jalla nižtiquiztan anziqiu yooznacquiz tjaata čjheri lujlcan, nii paata yooznacquin pinsiča, nižaza persun kuzquiz sint'iča. Jalla nižtiquiztan nii čjheri lujlchiž cjen ultim Yooz quintra uj paača. ⁸ Yooz yujcquiziqui čjheri lujlchi cjenami ana čjheri lujlchi cjenami anaž importiča. Jakziltat čjJul čjherimi lujlčhaj niiqui, nii čjherquiztan anaž tsjan Yoozquin kuzziz cjesača. Nižaza jakziltat ana tjapaman čjheri lujlčhaj niiqui, nii ana tjapaman čjheri lujltiquiztan ana upa Yoozquin kuzziz cjesača. ⁹ Pero žoñiž paata yooznacquin tjaata čjheri lujlzquiztan cwitazaquiča, ana tsjii ana zuma intintiñi criichi jila ujquiz tjojtskatzjapa. ¹⁰ Ančhucqui zizza, žoñiž paata yoozqui anača čjJulmi, jalla nii. Nižaza ančhucqui žoñiž paata yooznacquin ana sint'iča. Pero yekjap jilanacazti tirapan žoñiž paata yoozquin kuzquiz sint'iskatča, ultimu Yoozquin criichi cjicanami. Jaziqui yekjap ančhucaquiztan žoñiž paata yooz timpluquiz čjheri lulasača. Pero tsjii jilaqui ančhuc cheržcu lujlz zakaz pecasača, aunquimi nii žoñiž paata yoozquin sint'icanami. Jalla nižtiquiztan nii žoñiž paata yoozquin sint'iñi jilaqui ultim Yooz quintra uj paasača, nii žoñiž paata yoozquin tjaata čjheri lujlžcu. ¹¹ Jaziqui ančhucaž lujltiquiztan nii criichi jilaqui werar Yoozquiztan zarakskatča. Jesucristuqui nii jilž laycu ticziča, jalla. ¹² Pero ančhucqui nii jilž kuz ana wali cjiskatča. Jaziqui nii jilž quintrami uj paača, nižaza Cristuž quintrami uj paača. ¹³ Jalla nižtiquiztan žoñiž paata yoozquin tjaata čjheri lujlchiž cjen wejt jila ujquiz tjojtskatasaz niiqui, anapan nii čjheri lujlz pecuča. Wejrqui anapan yekja jila ujquiz tjojtskatz pecuča.

9

PABLUZ KAMAÑA PUNTU

¹ Wejrqui liwriiča. Jalla nižtiquiztan čjJul paazmi paasača. Wejrqui Jesucristuž cuchanžquita apostoltča. Nižaza wejrqui persun čjjujcztan učhum Jesucristo Jiliri cherchinča. Nižaza weriž Yooz taku paljaytiquiztan, ančhucqui Jesucristo Jiliržquin criichinčhucča. Jaziqui ančhucqui wejt obra cuntača Yooztajapaqui. ² Cunamit yekjapanaca wejr ana apóstol pajčhani. Ančhuczti wejr apóstol pajstanča. Ančhucaž Jesucristužquin criichiž cjen, wejrqui kjanapacha tjeeztitča, ultim werara apóstol, jalla nii.

³ Wejt quintra chiiñinacžquiz kjaaznuča, tuž cjican: Wejrtča lijitum apostoltqui. ⁴ Jalla nižtiquiztan criichi žoñinacaz tjaata čjherimi nižaza čjJul tjaatami tanznasača. ⁵ Nižaza apóstol kamañquiz ojklaycan criichiñi tjun čjichasača. Jalla nižta čjchichiča parti apostolanacaqui, nižaza Jesucristo Jilirž persun lajknacami, nižaza Pedrumi. ⁶ Wejttn Bernabežtan Yooz taku paljaycan tirapan langznuča, persuna mantinzjapa. Jalla nuž cjenami, tii mantinzjapa langzqui jaytasacha, ančhucqui wejr mantinžinajo.

YOOZ TAKU PALJAYÑI ZOÑŽ PUNTU

⁷ Tsjiilla cjesača nii puntuquiztan. Zultatunacaqui anaž sirwiča, persuna mantincan. Nižaza zkala langžñi žoñiqui zkal čjherquiztan lulasača. Nižaza uza ichñi žoñiqui uzi lichiz licasača. Jalla nužupanča tii muntuquiziqui. ⁸ Anača wejt kuzquiztankaz tii chiitaqui. Jalla nuzupanž chiiča Moisés cjijrta Yooz takuqui. ⁹ Nii Moisés cjijrta liquiziqui tuž cjiča: “Tsji zkala jojñi wacaqui anaž ñujcz waquiziča”. Yoozqui jalla nuž cjican chiichiča anača wacžtajapa, ¹⁰ antiz wejrnacaltajapača. Niijapa nii Yooz taku cjijrtača. Zkal yoka kjullñi žoñimi, nižaza zkala jojñi žoñimi tjewznača zkalquiztan tsjižtan tanzjapa. ¹¹ Jaziqui wejrnacqui ančhucaquiz Yooz taku paljaychinča, zkala čjjacchižtakaz. Jalla nižtiquiztan wejtnacalaqui ančhucaquiztan mantinzjapa tanzñi cjichuca, zkala langžñi žoñižtakaz.

¹² Yekja Yooz taku tjaajiñi žoñinacaqui ančhucaquiztan mantinzjapa tanchipanča. Wejtnacalaqui ančhucaquiztan juc'anti tanzuca. Wejrnaczi anapan wira mantinz

exijcan kamiñcha. Wejrnacqui persuna langztiquiztan mantincan kamiñcha. Chjulumi awantuča liwriiñi Cristuž taku catokz ana atajta cjeajo. ¹³ Timpluquiz langzñi žoñinacaqui timpluquiztan mantiñiča. Nižaza timplu altarquiz wilana jawkñi žoñinacaqui wilana jawkta chjizwiquiztan mantiñitacha. Jalla nii ančhucqui zizza. ¹⁴ Jalla nižtapacha Jesucristo Jiliriqui mantichiča, jakziltat liwriiñi Yooz taku paljayachaja, jalla niiqui nii Yooz taku paljayz langzquiztan mantinasacha.

PABLUQUI YOOZ TAKU PALJAYCHA, PERSUNA MANTINCAN

¹⁵ Wejrqui anapan mantinz exijcan kamiñcha. Nižaza anziqui anal ančhucacquin cjižrzcucha wejr mantinskatzjapa. Ana jakziltižquizimi mantinskatz pecucha. Wejrqui ima žoñžquiz mantinskatzcan ticzkal pecasacha. Tii persuna mantinz honora ana wejtquiztan kjañkatz pecucha.

¹⁶ Yooz taku paljaycan wejrqui anal mit kuzziz cjesača. Yoozqui wejtquiz nii kamaña tjaachiča. Jalla nižtiquiztan Yooz taku paljaystanča. Liwriiñi Yooz taku ana paljajasaž niiqui, wejrqui castictal cjesača. ¹⁷ Nižaza wejrqui persun kuzcamakaz Yooz taku paljaytasaz niiqui tsjii pacz tjewztasacha, weriž Yoozquiz yanaptiquiztan. Pero anača wejt kuzcama tii puestuquin kamuča. Yoozqui tii Yooz taku paljayz kamaña wejtquiz tjaachiča. Jalla nižtiquiztan Yooz taku paljaystanpanča wejrqui. ¹⁸ Nižaza liwriiñi Cristuž taku paljaycan ana jeczquiztanami cobriñča, wejr mantinžinajo. Antiz persunpacha mantinuča. Jalla nižta ojklajžcu ancha cuntintutča. Jalla niiča wejt kuzquiz pactažtakazqui.

¹⁹ Cristuž cjen wejrqui liwriitača. Jaziqi žoñž kuzquiz pinsita jaru ana kamuča. Jalla nuž liwriitaž cjenami, wejrqui tjapa žoñž kuz jaru paasacha, walja žoñinaca Cristužquin kuzziz cjiskatzjapa. ²⁰ Judío žoñinacžtan kamcan, judío žoñinacž cuzturumpi paa-uča, ninaca Cristužquin kuzziz cjiskatzjapa. Nižaza, Moisés liy jaru kamñi žoñinacžtan kamcan, Moisés liy paa-uča, ninaca Cristužquin kuzziz cjiskatzjapa. Ultimquiziqui anal nii Moisés liy mantuquiz kamuča. ²¹ Nižaza ana Moisés liy jaru kamñi žoñinacžtan kamcan, wejrqui zakal Moisés liy jaru ana kamuča, nii žoñinaca Cristužquin kuzziz cjiskatzjapa. Ultimquiziqui wejrqui werar Yooz liy jaru kamuča, nižaza Cristuž liy jaru kamuča. ²² Nižaza čjulquizimi kuz sint'iskatñi žoñinacžtan kamcan, wejrqui nižtazakaz kuz sin'tiskatažokaz cjiñča, nii žoñinaca Cristužquin kuzziz cjiskatzjapa. Jalla nižta punta punta kamuča, jaknužumi žoñinaca liwriita cjeajo. ²³ Jalla nižta punta punta kamuča, žoñinacžquiz liwriiñi Yooz taku criiskatzjapa. Nižaza jalla nižta kamuča, persunpacha Yoozquiztan zumanaca tanzjapazakaz.

²⁴ Tsjilla cjesača. Ančhucqui tuž zizza. Tsjii zajtñiquiz tjapa zajtñi žoñinacžquiztan tsjiillapankaz ganča. Jalla nuž cjuñžcu ančhucqui Yooz jiczquiz tjapa kuztan zajtz waquiziča, premio ganzjapa. ²⁵ Tjapa piluta uziñinacaqui walja istutiiča ima canchiquiz luzcan. Nižaza ana walinacquiztan jaytissa tsjan cusa uzinzjapa. Jalla nižta paača, tsjii chjañquiztan paata royti pillu ganzjapa. Nii premiuqui tsjii upacamakaz tjurča. Ančhuczi Yooz jiczquiz zajtča, tsjii wiñaya tjurñi premio ganzjapa. Jalla nii premiuqui cjiča, Yooztan wiñaya kamz, jalla nii. ²⁶ Wejrqui anal inapampa Yooz jiczquiz zajt zajtcan kamuča. Tsjii pucultan boxsiyasñi žoñinacaqui anaž tsjii kjutñi čhajc pecča. Antiz panž čhajcza tsjiizuñž yujcquin. Wejrqui jalla nižtazakaz anal inapampa kamuča. Antiz liwriiñi Yooz takucama kamuča. ²⁷ Wejrqui persun kuzquizpacha ewjasuča čjul anawalinacami paazquiztan. Wejrqui jalla nuž paa-uča, Yooz wejr ana wirquin tjewcznajo. Yekjapanacžquiz zuma tjaajinžcu wejrqui anal wirquin tjewczta cjis pecucha, wejr ana zuma kamchinž cjen.

¹ Tsjilla cjesača. Wejrqui ančucaquiz tuž zizkatz pecuča. Egipto yokquiztan ulanžquichi tuqita ejpnacaqui tsjir koztan kamatča. Moisés irpita kamatča. Nižaza Moisesqui tjapa ninaca Ljoc Kota tjakchiča. ² Jalla nuž irpitaž cjen, nižaza Ljoc Kota tjaktaž cjen, nii žoñinacaqui Moiestan tsjii kuzziztača. Jalla nižtiquiztan tjapa ninacaqui Moisés irpiñi bautistažtakaztača. ³ Nižaza tjapa ninacaqui Yooz tjaata čhjeri lujlchiča. ⁴ Nižaza tjapa ninacaqui tsjii pajk maz ajkquiztan Yooz tjaata kjaz licchiča, curpu mantinzjapa, nižaza ninacž kuz wali mantinzjapa. Nižaza ninacž kuz wali mantinzjapa Cristutača mazquiztan ulanñi kjaztakaz. Jalla nii Cristuqui chicapacha cumpañt'atča ninacaž jiczquiz okan. ⁵ Jalla nuž Cristuž cumpañt'ita cjenami, jila parti nii žoñinacaqui anapan Yoozquin kuzziztača. Jalla nižtiquiztan Yoozqui anatača cuntintu; ninacž quintra žawjchiča. Jalla nižtiquiztan nii žoñinacaqui ch'ekti yokquin ticziča.

⁶ Jalla nii tuqita kamtaqui cjiirtatača učumnaca cjuñajo, nižaza nižta ana walinaca tuqitažtapacha ana paajo. ⁷ Jaknužt yekjapa tuqita ejpnaca žoñiž paata yooznacquin sirwitčhaja, jalla nižtapachaqui anapanž kamz waquiziča ančhucqui. Nii tuqita ejpnacž puntuquiztan cjiirta Yooz takuqui, tuz cjiča: “Nii žoñinacaqui čhjeri lujlžcu licžcu tsajts pijsta payi waquintichiča.” Jalla nižta irata kamz anaž waquiziča. ⁸ Nižaza yekjap tuqita ejpnacaqui adulterio paachiča. Jalla nižtiquiztan ticziča 23,000 žoñinacaqui tsjii noojkaz. Jalla nii cjuñzna. Adulterio anača paazqui. ⁹ Nižaza yekjap tuqita ejpnacaqui: “Yoozza pazinziz kuzzizqui”, cjichiča. Jalla nekztan juc'anti anawalinaca paapaatča. Ultimquiziqui Yooz Ejpqui ninaca casticchiča. Jalla nii castitiquiztan walja žoñinacaqui ticziča, zkoranacaž čh'atta. Jalla nii cjuñzna. Anača uj paazqui: “Yoozza pazinziz kuzzizqui”, cjicanaqui. ¹⁰ Nižaza yekjap tuqita ejpnacaqui Yooz quintra chutchiča. Jalla nižtiquiztan Yoozqui anjila cuchanžquichiča ninaca konzjapa. Jalla nii cjuñžcu, ančhucqui Yooz quintra chuch anaž waquiziča.

¹¹ Tjapa tuqita ejpnacaž kamtaqui Yooz tawk libruquiz cjiirtatača učumnacaquiz chiižinzjapa ana nižta paajo. Tii muntu tucuzinz žcatžinžquiča. Jalla nižtiquiztan tuqita ejpnacaž kamta quintunaca zumpacha cjuñž waquiziča, ana nižta kamzjapa. ¹² Jalla tuž cjiwča. Jakziltat persun kuzquiz “walikaztča wejrqui” cjican pinsičhaja, jalla niiqui panž cwitazaquiča, ana ujquiz tjojtsjapa. ¹³ Čjul pruebanacquizimi ančhuc sufričhaja, jalla nižta pruebanacquiz zakaz tsjii tsjii criichi žoñinacaqui sufriča. Čjul pruebanacaž sufriskatta cjenami Yoozqui anchucaquiztan nii pruebanaca ana atipskataquiča. Antiz ultimquiziqui Yoozqui čjul pruebanacquiztan anchucaquiz atipskataquiča, ančhuc ana čjul ujquiz tjojtsjapa, nižaza tjurt'iñi kuzziz awantizjapa. Učum Yoozza zuma yanapñiqui, učumnacaž tjapa pruebanaca tjurt'iñi kuzziz watajo.

ZOÑIŽ PAATA YOOZNACQUIZTAN ZARAKA

¹⁴ Weriž pecta jilanaca, cullaquinaca, žoñiž paata yooznacquiztan zaraka. Anapanž ninacžquiz sirwa. ¹⁵ Ančhucča zizñi žoñinacaqui. Ančhucpacha tii weriž chiita taku yatisinznasača, werara ana werara, jalla nii. ¹⁶ Cristuqui učum laycu ticziča. Jalla nii cjuñznajo Cristuqui cuzturumpi mantichiča, uwas kjaz liczmi, nižaza t'anta lujlzmi. Nii uwas kjazza Cristuž ljoc cuntaqui. Nižaza nii t'antača Cristuž curpu cuntaqui. Nii Cristuž mantita cuzturumpi paacan Yoozquin gracias cjican chiča. Nii uwas kjaz liccan Cristužtan tsjii kuzziz cjican tjeeža. Nižaza nii tojžta t'anta lujlcan Cristužtan tsjii kuzziz cjican tjeeža. ¹⁷ Tsjii t'anta žejlča, aunquimi t'unapacha kjolžtami. Nižtazakazza učummi. Walja tama criichinaca želanami, tsjii curpuchiztakazza. Tsjii t'antiquiztan tjappacha lujlča, jalla nuž tjeeža, tsjii kuzzizza tjappacha, cjicanaqui.

¹⁸ Israel žoñinacžquiztan tii puntu cjuñzna. Jakziltat Yooz altarquin wilana jawkčhaja, jalla niiqui wilanquiztan lujlcan nii altarž Yooztan tsjii kuzziz cjican tjeeža. ¹⁹ Nonžna, žoñiž paata yoozqui anaž čhjulumi. Nižaza žoñiž paata yoozquin tjaata chjizwimi anaž čhjulumi, chjizwikazza. ²⁰ Pero jakzilta ana Yoozquin criichi žoñit wilana jawkčhaja,

jalla niiqui zajranacžquin wilana onanča, anapanž werar Yoozquin onanča. Jalla nižtiquiztan ančhucqui anaž ninacžtan cumpaňt'iz waquiziča. Cumpaňt'aquiz niiqui zajranacžquiz kuzziz cjican tjeeža. ²¹ Anaž jakziltami Cristo Jilirž wasumi nižaza zajranacž wasumi tanznasača. Nižaza anaž jakziltami Cristo Jilirž t'antami nižaza zajranacž čherimi tanznasača. Anača nižta kuzziz cjichuca. Antiz tsjii Yoozquizpanikaz kuzziz cjesača. ²² Jakziltat zajranacž cuzturumpiquiz mitisaquiz niiqui, jalla nii žoňž quintra werar Yoozqui žawjwaquiča. Jalla nižtiquiztan ančhucqui nuž paaquiz niiqui, castictaž cjequiča. Ančhucqui anača Yoozquiztan juc'anti azziz jalla.

ZOŇIŽ PAATA YOOZNACZQUIZ ANA MITISA

²³ Jalla tuž werarača. Tsjii criichi žoňiqui liwriitača. Jalla nižtiquiztan čhjulumi paasača. Pero tjapa paataqui juc'ant Yoozquin kuzziz cjisjapa anaž yanapča. Nižaza čhjulu paatami anaž parti criichinacžquinami yanapča zuma kamaňchiz kamajo. ²⁴ Parti criichinacaž zuma kamaňchiz cjisjapača kuz tjaazqui. Anača persun kamaňjapakaz kuz tjaazqui.

²⁵⁻²⁶ Cjijrta Yooz takuqui tuž cjiča: “Tjapa tii muntuqui Yooz Jiliržtacamača, nižaza tjapa tii muntuquiz žejlñinacaqui Yooz Jiliržtacamača”. Jalla nižtiquiztan mercatquiz kjayta čherimi lulasača. Anaž persun kuz turwayskataquiča tuž pinsican, tii čherižlan žoňiž paata yoozquiz tjaata čheri, už žoňiž paata yoozquiz ana tjaata čherižlaj, jalla nii.

²⁷ Nižaza ana werar Yoozquin criichi žoňiqui čheri lujljapa am impitasaž niiqui, okasača, ojkz pecasaž niiqui. Jalla nuž okaquiz niiqui, čjul onanta čherimi lujlnaquiča anaž persun kuz turwayskatcan. ²⁸⁻²⁹ Pero tsjiiqui amquiz maznačhani, tuž cjican: “Tii čheriqui žoňiž paata yoozquiz tjaata čheriča. Jalla nii čheri ana lujlz waquiziča”. Jalla nuz cjenaui amlaqui anača nii čheriqui lujlsinsqui, nii mazni žoňž sint'iñi kuz anawali cjiskatzjapa, nižaza niž kuz ana turwayskatzjapa. Am persun kuzqui walikaz cječhani, ana turwayta. Jalla nuž cjenami amqui nii čheri lulasaž niiqui, am jilž kuz turwayskatasača.

Jalla nii weriž chiižintiquiztan yekjap ančhucaquiztan wejtquiz pewcznačhani, tuž cjican: “¿Kjažtiquiztan amqui nižta chiižinjo? Tsjii žoňiž sint'iñi kuzziz cjenami, čhjulumi paaz atuča, Cristuqui wejr liwriičiča. ³⁰ Ima čjul čherimi lujlcan Yoozquin gracias cjican chiyuča. Jaziqui, ¿kjažtiquiztan weriž lujltiquiztan žoňej wejtquin uj tjojtunjo?” Nuž cjican, wejtquiz chiyáčhani. ³¹ Ančhucaquiz tuž kjaaznuča. Čheri lujlmi, čhjulumi paazmi Yooztajapa honora waytiz waquiziča. ³² Ančhucqui anaž jec žoňimi ujquiz tjojtskata, judío žoňinacami, ana judío žoňinacami, nižaza Yooz iclizziz žoňinacami. ³³ Wejrzi kjažllami tjapa žoňinacžquiz yanapuča zuma kamaňchiz kamajo. Anal wejtjapakaz ojklayuča. Antiz parti žoňinacžtajapa ojklayuča, ninaca ujquiztan liwriita cjeajo.

11

¹ Wejrqui jaknužt Jesucristuqui kamtčhaja, jalla nižtazakal kamuča. Nižaza jaknužt wejr kamučhaja, jalla nižtazakaz kama ančhucqui.

ACHA CH'OKCHI CUZTURUMPI PUNTU

² Jilanaca cullaquinaca, ančhucqui tjapa weriž tjaajintanaca cjuňča, nižaza weriž tjaajintacama kamiňchucča. Jalla nižtiquiztan ančhucaquin felicituča. Ultimu anača wejt kuzquiztan nii tjaajintaqui, antiz, wejtquiz tjaajintatača.

³ Jilanaca, cullaquinaca, persun luctakž mantuquiz žejlča maatakanacaqui. Nižaza zapa luctak žoňiqui Cristuž mantuquiz žejlča. Nižaza Cristuqui Yooz Ejpž mantuquiz žejlča. Jalla nii puntuquiztan ančhucaquiz intintiskatz pecuča. ⁴ Iclizquiz ajčzcu luctak žoňinacaqui paňžtan acha ch'okchi anapanž cjesača, Yoozquin mayizicanami,

nižaza Yooziž tjaata taku tjaajincanami. Acha ch'okchižlaj niiqui, persunjapa omobrawillaž cjesača. ⁵ Nižaza iclizquiz ajcžcu, criichi maatakanacaqui panžtan acha ch'okchi panž cjesača, Yoozquin mayizicanami, nižaza Yooziž tjaata taku tjaajincanami. Acha ana ch'okchinžlaj niiqui, persunjapa ombrawillaž cjesača. Acha ana ch'okchinžlaj niiqui ach chara k'ala murtaž cjes, nižtažtakaz cjesača. ⁶ Iclizquiz ajcžcu, jakzilta maatakat ana acha ch'okchinžlaj niiqui, naaža persun ach chara k'ala murtaj cjila. Nekztan naaqui acha ch'okznasača. Naaža ach chara k'ala murtaž cjen ombrawillaž cjesača. Jalla nižtiquiztan maatakaqui acha ch'okchinpanž cjis waquiziča. ⁷ Yoozqui niž kuzcama luctak žoñi paachiča niž irata cjejajo. Jalla nižtiquiztan luctak žoñiž cjen Yooztajapa honoraqui tjeeztača. Nižaza maatakaž cjen luctakž honoraqui tjeeztača, jalla nižtiquiztan criichi luctakaqui iclizquiz ajcžcu anapan acha ch'okchi cjis waquiziča. ⁸ Tuquita timpuqui Yoozqui luctaka paachiča, nekztan luctakžquiztan maataka paachiča. Luctakaqui ana maatakžquiztan paatatača. ⁹ Nižaza maatakaqui luctakžtajapa paatača. Luctakaqui anača maatakžtajapa paataqui. ¹⁰ Jalla nižtiquiztan maatakanacaqui acha ch'okz waquiziča, luctakž mantuquiz cjican tjeezjapa, anjilanacaž cjen. ¹¹⁻¹² Pero tii tantiya. Cristian kamañchiz cjen luctakanacami nižaza maatakanacami tsjiikazza. Yoozqui luctakžquiztan maataka paachiča. Nižaza luctakaqui maatakaž majtñiž cjen žejlča. Pero tjappachaqui Yooziž cjen žejlča. Jalla nižtiquiztan ana maataka žejltčaja luctakaqui ana žejltasača. Nižaza ana luctaka žejltčaja maatakaqui ana žejltasača. Nižaza anaj Yooz muntčaja, anapanž čjulumi žejltasača.

¹³ Ančhucpacha tantiya. Yoozquin mayizican maatakaqui acha ch'okchinžlaj niiqui, ¿wali cjesaya? už ¿anawali cjesaj? Acha ch'okchi walipankazza maatakžtaqui. ¹⁴ Nižaza luctakaqui lajch charchizlaj niiqui persunjapa ombrawillaž cjesača. Jalla nužuča tii wirquiz kamañqui. Tjapa žoñinacaqui persun kuzquiztan nuž zizza. ¹⁵ Nižaza maatakanacaqui pajk charchizlaj niiqui ninaczquizpacha honoraž cjesača. Pajk charchizqui acha ch'okchi cuntača. Jalla nižtiquiztan pajk charchiz cjisqui walikazza maatakžtaqui. ¹⁶ Jakziltat nii puntu ch'aas pecčaja, jalla niiqui ziz waquiziča tužu. Wejrnaqui nii cuzturumpi pajspanča. Nižaza tjapa Yooz iclizziz žoñinacaqui nii cuzturumpi jaru paaspanča.

SANTA CENA PAAZ PUNTU

¹⁷ Tsjiiztan zakal chiižinuča. Wejrqui ančhucaquiz zumpacha ewjtis waquiziča. Santa Cena paažcu ančhucqui koluculla akžta kamañchiz ulanča tsjan zuma kamañchiz cjenpacha. ¹⁸ Iclizquiz ajcžcan, ančhucqui t'aka t'aka cjiicjiiñchucquiča. Nii quinto wejtquiz irantižquichiča. Cunamit nižtapan cjiicjiičani. ¹⁹ Pero jalla nižta t'aka t'aka cjitiquiztan, kjanapacha tjeeža, jecnatat litum cristian kamañchiz criichinaca, nii. Jalla nižtiquiztan t'aka t'aka cjichuca cječani. ²⁰⁻²¹ Ančhucqui Santa Cena cuzturumpi paažjapa chjeri luli ajczinčhucquiča. Nekztan chjeri lujlcan zapa mayni ančhucaquiztan persun čhjeri lujlskaz cjissinčhucquiča, ana tojunžcu. Jalla nižtiquiztan koloculla čhjerchiz žoñinacazti čhjeri eecznan žejlchiquiča. Partizti čhjeri čhjeri lujlchi žejlchiquiča, nižaza yekjapazti mallzilla žejlchiquiča. Ana wali paachinčhucča. Jalla nižtiquiztan anača Jesucristo Jiliriž mantita Santa Cena cjichuca cjequiča. ²² ¿Ančhuczti lujljzjapa liczjapa, ana kjuychizčhuc, kjažtatajo? Nižta ana wali paacan, ančhuqui tjeeža, ančhucaquiz Yooz iclizziz žoñinaca anaž importiča, nii. Nižaza pori criichinacaqui azkatča ana želinchiz cjenaqui. ¿Wejr ančhucaquiz kjažt cjes? ¿Wejr ančhucaquiz “Walikaz” chiyasaya? Anapan nižta chiyasača.

²³ Jesucristo Jiliripachača wejtquiz mantichiqui Santa Cena cuzturumpi paajo. Jalla nii tjaajintacama ančhucaquiz zakal tjaajinchinča. Ima Jesucristo Jiliriž intirjita cjen, jalla nii weenpacha tsjii t'anta tanziča niž persun kjaržtan. ²⁴ Jalla nekztanaqui Yooz Ejpžquin gracias cjican cjichiča. Nekztanaqui t'anta kjolžcu, tojunchiča, tuž

cjican: “Tii t'antaqui wejt curpu cuntača. Wejrqui zoñž curpuchiz cjen ančhuc laycul ticznača. Weriz ticzta cjuñzjapa tii cuzturumpi wilta wilta paaquiča”. ²⁵ Nekztan čhjeri lujlžcu nižtapacha Jesucristuqui niž persun kjaržtan tsjii wasu tanzicha, tuž cjican: “Tii wasquiz uwas kjazqui wejt ljoc cuntača. Wejt ljoc cjen ew acta tjulžtaž cjequiča. Chjulorat tii cuzturumpi paačhaj niiqui, wejtquiz cjuñž waquiziča”. Nuž mantichiča Jesucristuqui. ²⁶ Chjulorat tii Santa Cena cuzturumpi paachaj niiqui, ančhucqui tjeeža Jesucristo ticziča ančuca laycu, jalla nii. Jalla nii cuzturumpi paaz waquiziča, Jesucristo Jiliriž tjonzcama.

²⁷ Jalla nižtiquiztan jakziltat nii Santa Cena cuzturumpi ana zuma paaquiž niiqui, Jesucristo Jiliriž ombrawillaž cjequiča. Nižaza Jesucristo Jiliriž quintru uj paaquiča; niž curpuquizimi niž ljocquizimi iñartažokaž cjequiča. ²⁸ Ima Santa Cena paacan, zapa mayni persun kuzquiz amayt'asaquiča, kjažtiquiztan Santa Cena cuzturumpi paa, jalla nii. Nekztan Santa Cena cuzturumpi paasača. ²⁹ Nižaza Santa Cena paacan, Jesucristuž učhum laycu ticzta, jalla niiča zapa mayni persun kuzquiz waljapanž cjuñž waquiziča. Santa Cena paacan Jesucristo ana cjuñziž cjequiž niiqui, persun casticujapa cjequiča. ³⁰ Santa Cena cuzturumpi ana wali paatiquiztan, walja ančucaquiztan laa žejlča, nižaza ana wali žejlča, nižaza yekjapanacaqui ticziča. ³¹ Ima Santa Cena cuzturumpi paacan učhumnacapacha zapa mayni persun kuzquiz zuma amayt'as waquiziča. Nekztan pertuna mayiziz waquiziča. Nekztan Jesucristo Jiliriž anaž casticta cjequiča. ³² Jesucristo Jiliriqui učhum casticaquiž niiqui, azquichjapa panž castiča, zuma kamañquin cjisnajo. Nekztan ana criichi zoñinacžtan chica ana wiñaya casticta cjequiča.

³³ Wejt jilanaca, cullaquinaca, čhjeri lujlžjapami nižaza Santa Cena paazjapami ajczcu, zapa mayni tjewz waquiziča parti criichi zoñinacaž zumpacha ajczquiscama. ³⁴ Jakziltat čhjeri eeskatčaja, persun kjuyquin zumpacha lujlžnaquiča, ima iclizquin ojkan. Nekztan lujlžcu ajczquin okaquiča, Santa Cena zuma paazjapa. Jakziltat Santa Cena ana zuma paaquiž niiqui, Yoozqui nii zoñi casticaquiča. Nužulkazza nii puntuqui. Yekja puntunacaqui wejr azquichača, ančucaquin cherzñi quejpžcu.

12

ESPIRITU SANTUZ TJAATA KAMAÑANACA PUNTU

¹ Tsjii zakaz chižinuča, Espiritu Santuž tjaata kamañanaca puntuquiztan. Jalla nii ančucaquiz zuma intintiskatz pecuča.

² Tuquiqui ima ančucaž Yoozquin criican ančhucqui ana criiči zoñiž paata yooznacžquiz tsjii kjutñi irpitatača, jalla nižta irpiskatchinčhucča ančhucqui. Jalla nii ančhucqui zuma zizza. ³ Jakziltat Yooz Espiritu Santuž irpitažlaja, jalla niiqui ana chiyasača: “Jesusaqui laykjita cjila”, cjicanaqui. Nižaza jakziltat: “Jesusaqui Yooz Jiliriča”, cjican chiyachaja, jalla niiqui Espiritu Santuž irpitaž chiyachiča. Jalla nuž intintiskatz pecuča.

⁴ Jilanaca, cullaquinaca, criichi zoñinacaqui yekja yekja Espiritu Santuž tjaata kamañanacchizza, nižaza poderanacchizza. Pero tsjii Espiritu Santukaz tjapa nii kamañanacami nižaza poderanacami tjaača. ⁵ Nižaza criichi zoñinacaqui yekja yekja Yoozquin sirwiča. Pero tsjii Yooz Jiliržquinkaz sirwiča. ⁶ Nižaza criichinacaqui yekja yekja wali obranaca paača. Pero tsjii Yooz Ejpkaz criichinacžquiz nii obranaca paakatča. ⁷ Jaziqui tjapa criichinacaqui Yooz Espiritu Santuž tjaata kamañchizza, parti criichinacžquiz juc'ant zuma kami yanapzjapa. ⁸ Tižta kamañanacaqui tjaatača: Espiritu Santuqui yekjap criichinacžquiz zuma pinsita razunanacchiz chiikatča. Nižaza Yooz Espiritu Santuqui yekjap criichinacžquiz zizñi zizñi chiikatča. ⁹ Nižaza Espiritu Santuqui yekjap criichinacžquiz Yoozquin juc'ant tjapa kuzziz cjiskatča, zuma obranaca paazjapa. Nižaza Espiritu Santuqui yekjap criichinacžquiz poder tjaača

laanaca čhjetnajo. Pero Espíritu Santuqui tsjiikazza. ¹⁰ Nižaza Espíritu Santuqui yekjap criichinacžquiz poder tjaača wali milajrunaca paazjapa. Nižaza Espíritu Santuqui yekjap criichinacžquiz poder tjaača, Yooziž tjaata takunaca zuma kjanzt'izjapa. Nižaza Espíritu Santuqui yekjap criichinacžquiz zizni kuz tjaača, žoñinacaž chiita takunaca zumpacha tantiizjapa, Yoozquiztan tjonchižlan už zajrižquiztan tjonchižlaj, jalla nii. Nižaza Espíritu Santuqui yekjap criichinacžquiz ana pajta taku chiikatča. Nižaza nii Espíritu Santupacha yekjap criichinacžquiz zizni kuz tjaača, nii ana pajta chiita taku parti criichinacžquiz intintiskatajo. ¹¹ Tsjii Espíritu Santukaz tjapa nii yekja yekja poderanaca tjaača. Jaknužt nii Espíritu Santuqui tjaz munčhaja, jalla niicama tjapa criichinacžquiz tjaača.

CRIICHI ZOÑINACAQUI TSJIKAZZA

¹² Cristužtan nižquin criichi žoñinacžtan tsjii curpuchiz žoñižtakazza. Tsjii žoñža žejlča, kjarami, lismi, čhjujquimi, cjuñimi, jalla nižtanaca žejlča, pero tsjii žoñikazza. Wacchi cjenami tsjii curpukazza. Jalla nižta iratača Cristužtan criichinacžtan. ¹³ Criichinacaqui yekja yekja žejlča, judionacami, yekja wajtchiz žoñinacami, piyunanacami, ana piyunanacami, jalla nižtanaca žejlča. Pero bautistaž cjistanaqui Espíritu Santuž cjen tjapa nižta criichinaca tsjii žoñž curpu cunta cjissiča. Nižaza Yooz Ejpqui tjapa criichinacž kuzquizimi Espíritu Santo luzkatchičha.

¹⁴ Tsjii žoñžtaqui kjarami lismi achami čhjujquimi cjuñimi jalla nižtanaca žejlča. Punta punta žejlča tsjii žoñž curpuquiziqui. ¹⁵ Jalla nižta iratača Cristužtan nižquin criichinacžtan. Jalla nižtiquiztan tjapa Cristužquin criichinacaqui tsjiikazza. Jilanaca, cullaquinaca, nonžna. Tsjii žoñž kjojchaqui ana chiiz waquiziča, tuž cjican: “Wejrqui kjojchakazza, anača wejr kjarauki; jalla nižtiquiztan anaž tii žoñž curpuquiz želasacha”. Jalla nižta chiižcumi, nii kjojchaqui tirapanča nii žoñž curpu partiquizqui. ¹⁶ Nižaza tsjii žoñž cjuñiqui ana chiiz waquiziča, tuž cjican: “Wejrqui cjuñikazza, anača wejr čhjujquiqui. Jalla nižtiquiztan anaž tii žoñž curpuquiz želasacha”. Jalla nižta chiižcumi, nii cjuñiqui tirapanča nii žoñž curpu partiquizqui. ¹⁷ ¿Tjapa žoñž curpuqui čhjujquicamazlaj niiqui, kjažt nonžnasajo? ¿Nižaza tjapa žoñž curpuqui cjuñicamazlaj niiqui, kjažt mucžnasajo? ¹⁸ Yoozqui žoñž curpuquiz punta punta utchiča, jaknužt munčhaja, jalla nuž. Jalla nižta irata Yoozqui punta punta Espíritu Santuž kamañanacami nižaza poderanacami tjaachiča criichinacžquiz. ¹⁹ Žoñž curpuquiz anaj punta punta žejlčhaja, anaž ultim žoñž curpu cjitasacha. ²⁰ Punta punta želanami, tsjii curpukazza. Jalla nižta irata criichinacaqui punta punta poderanacchizza, nižaza kamañanacchizza, pero tjapa criichinacača Yooz partiquiz, nižaza tsjiikazza.

²¹ Jalla nižtiquiztan čhjujquiqui kjaržquiz ana chiiz waquiziča, “Amqui anal pecuča”, cjicanaqui. Nižaza achaqui kjojchquiz ana chiiz waquiziča, “Amqui anal pecuča”, cjicanaqui. Nižaza tsjii criichi žoñiqui yekja criichi žoñžquiz ana chiyasacha: “Amqui anal pecuča”, cjicanaqui. ²² Žoñž curpuqui punta puntaž pecča. Jaziqui žoñž curpuquiz jallc'a partiqui zaka žejlča. Nii jallc'a partiqui juc'antiž pecča. ²³ Nižaza žoñž curpuquiz ana zuma chercherchiznaca žejlča. Ninacaqui zquitžtan tjutžtača zuma chercherchiz cjisjapa. Nižaza žoñž curpuquiz chjojžta partinaca žejlča. Ninacaqui zquitžtan tjutžtača, učum ana azjapa. ²⁴ Zuma chercherchiznaca tsjii zquiti tjutzqui anaž pecča. Yoozqui žoñž curpu nižta paachiča. Nižaza Yoozqui žoñž kuz peckatchičha, ana zuma chercherchiznaca tsjii zquitžtan zuma tjutzjapa. Jalla nižta iratača iclizziz žoñinacaqui. ²⁵ Jalla nižta munchičha Yoozqui, criichi žoñinacaž ana t'aka t'aka cjisjapa. Nižaza Yoozqui nižta munchičha, porapat zuma munaziñi kuzziz yanapasjapa. ²⁶ Tsjii criichi žoñiž sufran, tjapa criichinacaqui kuzquiz sint'iča. Nižaza tsjii criichi žoñiž honorchiz cjen, tjapa criichinacaqui nižtan chica chipča.

CRIICHI ZOÑINACŽ KAMAÑ PUNTU

²⁷ Jilanaca, cullaquinaca, tjapa Yoozquin criichinacžtan Cristužtanpacha tsjii kuzzizza. Zapa mayni ančhucqui Jesucristuž partiquiz žejlča. ²⁸ Nižtiquiztan Yooz Ejpqui criichinacžquiz yekja yekja kamañanaca tjaacha, iclizziz žoñinacžquiz yanapzjapa. Primiraqui Yoozqui yekjap criichinacžquiz apóstol kamaña tjaachiča. Niiž jaru Yooziž tjaata taku paljayz kamaña tjaachiča yekjap criichinacžquiz. Niiž jaru Yoozqui niiž taku tjaajinz kamaña tjaachiča yekjap criichinacžquiz. Nižaza Yoozqui milajru paaz poder tjaachiča. Nižaza Yoozqui poder tjaachiča laanaca čhjetnajo. Nižaza Yoozqui icliz langzquiz yanapz kamaña tjaachiča. Nižaza Yoozqui kamaña tjaachiča iclizziz žoñinacžquiz irpiñijapa. Nižaza Yoozqui poder tjaachiča, ana pajta takunaca chiichiyajo. ²⁹ Anača tjapa ančhucqui apóstol kamañchizqui. Nižaza anača tjapa ančhucqui Yooziž tjaata taku paljayz kamañchizqui. Nižaza anača tjapa ančhucqui Yooz taku tjaajinz kamañchizqui. Nižaza anača tjapa ančhucqui milajru paaz poderchizqui. ³⁰ Nižaza anača tjapa ančhucqui laanaca čhjetinz poderchizqui. Nižaza anača tjapa ančhucqui ana pajta takunaca chiiz poderchizqui. Nižaza anača tjapa ančhucqui nii ana pajta chiita takunaca intintiskatz poderchizqui. ³¹ Ultim zuma kamañquiz kuz tjaa ančhucqui. Nižaza wejrqui ančucaquiz nii juc'ant zuma kamañal tjaajnuča.

13

ZUMA MUNAZIZ KAMAÑAQUI JUC'ANT ZUMACHA

¹ Jalla tužuča juc'ant zuma kamañaqui. Zuma munaziz kamañaqui juc'ant zumača tjapa kamañanacquiztanaqui. Tsjii žoñiqui ana pajta žoñž takunacami nižaza anjilž takunacami chiyasača. Jalla nižta chiichiž cjenami ana zuma munaziñi kuzziz cječhaj niiqui, jalla nii žoñiqui inapachaž chiyaquiča. Ina takukazza nii žoñž takuqui. Tsjii ina wjajtta cazažtakaz cjesača. ² Nižaza tsjii žoñiqui Yooziž tjaata takunaca paljayasača; nižaza tjapa Yooz pinsitanaca zizasacha; nižaza tjapa Yooz puntu zizasacha. Pero ana zuma munaziñi kuzziz cječhaj niiqui, anaž čhjulumi cjequiča Yooz yujcquiziqui. Nižaza tsjii Yoozquin tjapa kuzziz žoñiqui Yoozquiztan mayizichiž cjen, tsjii curumi kiskatasacha. Pero jakziltat ana zuma munaziñi kuzziz cječhaja, jalla niiqui čhjululu parlizcumi zizcumi paazcumi anaž čhjulumi cjequiča Yooz yujcquiziqui. ³ Nižaza tsjii žoñiqui tjapa niiž želinchiznaca tojnasaž niiqui, nižaza Cristuž cjen persun curpumiž ujta cjisjapa intirjasaž niiqui, pero ana zuma munaziñi kuzziz cječhaja, jalla niiqui čhjululu paazcumi inakaz cjesača nii persunaltajapa.

⁴ Zuma munaziñi kuzziz žoñiqui tižta kuzzizza. Pazinziz kuzzizza, nižaza okžñi kuzzizza, nižaza ana iñiziñi kuzzizza, nižaza ana persun kamaña alawasñi kuzzizza, nižaza ana mit kuzzizza. ⁵ Nižaza ana atinar kuzzizza, nižaza zuma munaziñi kuzziz žoñiqui ana malcriat kuzzizza. Nižaza persun kuzcamakaz anaž kamz pecča. Nižaza ana žawjñi kuzzizza. Nižaza ana anawal ayñi tjepuns kuzzizza. ⁶ Nižaza tsjii jilaž ujquiz tjojtsi cjenaqui, anaž chipasača zuma munaziñi kuzziz žoñiqui. Antiz tsjii jilaž zuma paachi cjenaqui, nekztan chipsnasača. ⁷ Čhjul pruebanaca tjonanami zuma munaziñi kuzziz žoñiqui awantiča. Nižaza zuma munaziñi kuzziz žoñiqui parti criichinacž puntuquiztan persun kuzquiz cjiča; “Zuma kuzzizlan”, cjican. Nižaza zuma munaziñi kuzziz žoñiqui parti criichinacž puntuquiztan persun kuzquiz: “Zuma kamačan”, cjiča. Nižaza čhjul pruebanacaž tjonanami Yoozquin tjurt'iñi kuzziz cjequiča zuma munaziñi kuzziz žoñiqui.

⁸ Nii zuma munaziz kamañaqui anawira tucuzinzaquiča. Nii Yooziž tjaata taku paljayz kamañaqui tucuzinzaquiča; nižaza nii ana pajta taku chiiz kamañaqui zakaz tucuzinzaquiča. Nižaza nii Yooz puntu zumpacha zizta paljayz kamañaqui panž tucuzinzaquiča. ⁹ Tii muntuquiz žejlcanaqui Yooz puntuquiztan anapanž tjappacha zizi atasacha. Nižaza Yooz puntuquiztan anapanž tjappacha intintiskati atasacha.

¹⁰ Wiruñaquí Yooztan kamcanaquí Yooz puntu tjappacha zizaquícha. Jalla nii timpuquí Yooz puntu tjaajinz kamañanacaquí kataquícha.

¹¹ Jalla tižta iratača Yooz puntu zizquí. Zoñíquí kolta uza cjicanaquí, ocjal chiichiiz chiiñícha, nižaza ocjal pinsi pinsiñícha, nižaza ocjalž pinsamintuchiz tantiiñícha. Jalla nižta žejltača ocjala cjicanaquí. Jazizti pajk žoñi cjiscuquí, ocjalažtakaz chiichiiz-nacami, pinsiznacami jaytitača. Jalla nižta irataž Yooz puntunaca zizquí. ¹² Zur ispijquiz persun yujcquí ana zuma kjanaž tjenča. Jalla nižta iratača anziquí Yooz puntunaca zizquí, ana kjana. Wiruñaquí Yooztan kamcan zuma kjanaž zizaquícha Yooz puntuquí. Anziquí anaž tjappacha zizzuca Yooz puntuquí. Wiruñaquí Yooztan kamcan tjapa Yooz puntunaca zizaquícha, jaknužt Yoozquí učhum puntuquiztan zumpacha zizzaja, jalla nižta. ¹³ Ultimquiziquí criichi žoñinacaquí Yoozquin tjapa kuzziz wiñaya cjequícha. Nižaza criichinacaquí Yoozquiztan zumanaca niž jaru niž jaru tjewznaquícha. Nižaza criichinacaquí zuma munaziñi kuzziz wiñaya cjequícha. Pero tsjiiča chekan walíquí, zuma munaziñi kuz, jalla nii.

14

YOOZ TAKU PALJAYZ KAMAÑA PUNTU

¹ Jalla nižtiquiztan zuma munaziz kamañquíz kuz tjaa. Jalla nii kamañača juc'ant chekanaquí. Nižaza Yooz Espíritu Santuž tjaata kamañanacquíz kuz tjaa. Yooz taku paljayz kamañquíz juc'anti kuz tjaa. ² Nii anaž pajta taku chiiz kamañaquí anača chekanaquí. Nii kamañchiz žoñíquí Yoozquizkaz chiiča. Anaž žoñžquiziquí chiiča. Jalla nuž ana pajta taku chiyan parti žoñinacaquí anaž intintazi atča. Espíritu Santuquí ana zizta chjojžta taku paljayzkatča nii ana pajta taku chiiñi žoñžquíz. ³ Pero nii Yooz taku paljayñi žoñíquí parti criichinacžquíz paljayča, juc'ant zuma kamajo, nižaza Yoozquin tjurt'iñi kuzziz cjeýajo, nižaza kuzta cjeýajo. ⁴ Nii ana pajta taku chiiñi žoñíquí persunjapakaz yanapča Yoozquin juc'anti kuzziz cjisjapa. Nii Yooz taku paljayñi žoñizti parti criichinacžquíz yanapča Yoozquin juc'anti kuzziz cjeýajo.

⁵ Wejrquí ančucaquíz cjiwča, tjapa ančucquí ana pajta taku chiichiiñi cjičhaja. Pero juc'ant chekanaquí, Yooz takunaca paljayñiž cjičhaja, jalla nižta anchal pecuča. Nii Yooz takunaca paljayz kamañchiz žoñiča juc'ant chekanaquí nii ana pajta taku chiichiiz kamañchiz žoñžquiztanaquí. Jalla nižtiquiztan ana pajta taku chiichiižcu, parti criichinacžquíz intintiskatz waquiziča Yoozquin juc'anti kuzziz cjeýajo.

ANA PAJTA TAWKŽTAN PALJAYZ KAMAÑA PUNTU

⁶ Jilanaca, cullaquinaca, ančucaquíz tjonžcu ana pajta tawkžtan paljayaž niiquí, nii paljaytaquí inakaz cjequícha ančucaquíz. Ana yanapasača tsjan zuma kamañchiz cjeýajo. Ančucaquíz yanapzjapa, wejlaquí kjanapacha paljaystanča, tsjii Yooziž tjaata ew takumi, tsjii Yooz puntu zizta takumi, tsjii Yooziž intintiskatta takumi, tsjii Yooz puntu catokta takumi, jalla nii. Nekztan ančucquí yanaptaž cjequícha, Yoozquin juc'anti kuzziz cjisjapa.

⁷ Tsjii pincallu pjujñi žoñíquí čhjakčhjakquíz niiquí, nii pjujta wirsu ana pajta cjequícha. Nižaza pincallu pjujñinacami gitara icñinacami čhjul musicunacami tsjii wirsu ana kjanapacha tejlznaquíz niiquí, parti žoñinacazti čhjul wirsut pjujčhaja, icčhaja, anaž tantiyi ataquícha. Jalla nižta iratača ana pajta tawkžtan chiizquí. ⁸ Tsjii quira zalzjapa trompetaž ana zuma claro tjawunaquíz niiquí, jalla nuž ana zuma tjawuntiquiztan zultatunacaquí anaž listu tjaczi cjequícha nii quirajapaquí. ⁹ Jalla nižta irata zakaz ančucaquíz watča. Tsjii criichi žoñíquí ana intintazuc takuž paljayaquíz niiquí, ančucquí ana intintichiz cjequícha, čhjulul chiičhaja, jalla nii. Jakziltat ana intintazuc takuž chiičhaj niiquí, inakaz chiiča. ¹⁰ Tii muntuquíz tjapaman takunacapanž žejlž, jaz. Nižaza zapa takuquí intintitaž cjesača jakziltižquizimi. ¹¹ Pero wejrquí tsjii

chiita taku anal intintasaž niiqui, niwjctanaqui yekja wajtchiz žoñižtakaztča nii chiiñi žoñžquiztanaqui. Nižaza nii yekja taku chiiñi žoñi qui wejtquiztan yekja wajtchiz žoñižtakazza. ¹² Ančhucaquiz nižtakazza. Ančhucqui Espíritu Santuž tjaata kamañanacami ancha tanz pequiñchucča. Jalla nižtiquiztan ančhucqui tsjan chekan kamañanacquiz kuz tjaaz waquiziča, parti criichinacaž Yoozquin juc'anti kuzziz cjeyajo.

¹³ Jalla nižtiquiztan jakziltat ana pajta taku chiyachaja, Yoozquin mayiziz waquiziča, niž chiita taku zuma intintiskatzjapa parti criichinacžquiz. ¹⁴ Nižaza wejrqui ana pajta tawkžtan Yoozquin mayizaž niiqui, wejt animukaz mayaquiča. Wejt kuzpacha anaž intintiča. Jalla nižtiquiztan inakazza wejt kuzqui. Ana čjul provechumi jwesasača. ¹⁵ ¿Jalla nuž cjenacqui kjažt cjes wejrqui? Kuztanami animužtanami Yoozquin mayiziz waquiziča. Nižaza kuztanami animužtanami Yooz wirsu its waquiziča. ¹⁶ Animukaz ana pajta tawkžtan Yoozquin gracias cjican chiyasača. Pero jalla nuž chiyan parti nonžni žoñinacacqui anaž intintazi atasača. Jaziqui: “Amén. Jalla nužoj cjila”, cjican ana kjaazni atasača. ¹⁷ Ana pajta chiita orasunaqui walikaz cjesača, Yoozquin gracias cjicanaqui. Pero nii orasunaqui parti criichinacžquiziqui anaž yanapča, Yoozquin juc'anti kuzziz cjeyajo. ¹⁸ Wejrqui ana pajta tawkžtan juc'anti chiyuča tjapa ančhucaquiztan. Jalla nižtiquiztan Yoozquin gracias cjican chiyuča. ¹⁹ Jalla nuž cjenami parti criichinacžtan ajčzcu, wejrqui nii parti criichinacžquiz tjaajinz pecuča. Jaziqui ana pajta tawkžtan anal chiiz pecuča. Jalla nuž chiyan parti criichinacacqui anaž tantiyi atasača. Jalla nižtiquiztan iclizziz žoñinacžtan ajčzcu pjijska intintita takunaca chiiz pecuča, tunca waranka ana pajta takunacquiztan.

²⁰ Jilanaca, cullaquinaca, pruebaž tjonan, anapan uj paa. Antiz zuma pinsiñiž cjee. ²¹ Cjijrta Yooz takuqui, tuž cjiča: “Wejrqui yekja wajtchiz žoñinacžquiz paljayskatača. Ninacacqui ana intintazzuc tawkžtan tii wajtchiz žoñinacžquiz paljayaquiča. Nižta ana pajta taku nonžcanami tii wajtchiz žoñinacacqui anaž wejtquin kuzziz cjequiča. Jalla nuž cjiča Yooz Jiliri qui”. ²² Ana pajta takunaca paljajanaqui jalla nii chiita takuqui ziñalažtakaz cjequiča, ana criichi žoñinacžquiziqui. Nii ana intintazzuc takunacaqui anača criichi žoñinacžtajapa. Yooziž tjaata takuž jalla niuča criichi žoñinacžtajapaqui. Nii takuqui anača ana Yoozquin criichi žoñinacžtajapaqui. ²³ Tjapa criichi žoñinacžtan ajcziž cjen tsjii ana criichinacacqui luzasača. Nekztan, ana pajta takunacakaz chiiñi nonznaquiž niiqui, ninacacqui criichi žoñinacžquiz chersnaquiča lucurat žoñinacžtakaz. ²⁴ Pero criichinacacqui Yooziž tjaata takunacakaz paljayaquiž niiqui, nekztan nii ana criichi žoñinacacqui persun kuzquiz sint'aquiča. Yooz taku paljaytaž cjen, nii ana criichi žoñinacž ujnaca tjeežtaž cjequiča. Nii criichinacž chiita takunaca nonžcu persun kuzquiz amayt'asaquiča, nekztan persun ana zuma kamtaž pajaquiča. ²⁵ Jalla nuž ninacaž chjozaca uj paatanacacqui tjeežtaž cjequiča. Jalla nižtiquiztan quillzcu, werar Yoozquin macjatasacha, nižquin sirwizjapa. Nekztan chiyaučiča; “Yoozqui ančhucatan kalča”, cjicanaqui.

CULTO PAAZ PUNTU

²⁶ Jilanaca, cullaquinaca, iclizziz žoñinacžtan ajczcan, jalla tuž waquiziča. Yekjapanacacqui Yooz wirsu tjaajnasacha. Yekjapanacazti tsjii zuma taku tjaajnasacha. Yekjapanacazti tsjii Yooziž tjaata taku intintiskatasacha. Yekjapanacazti ana pajta taku paljayasacha. Yekjapanacazti nii ana pajta chiita taku zumpacha intintiskatasacha. Jalla niiqui walikazza. Pero tjapa chiita takunacaqui criichinacžquiz yanapz waquiziča, Yoozquin juc'anti kuzziz cjeyajo. ²⁷ Nii ana pajta taku paljayni žoñi qui tsjii pucultan čhjepultanž nuž cjesača. Nižaza niž jaru niž jaru turnasasacha. Nižaza ninacž chiita taku intintiskatta cjis waquiziča. ²⁸ Intintiskatni žoñi ana želaquiž niiqui, nekztan ana pajta takunaca ana chiiz waquiziča. Pero nii ana pajta taku chiiñi žoñinacacqui persun kuzquiz paljayasacha, Yoozquinami. ²⁹ Nižaza nii Yooz takunaca paljayni žoñinacacqui tsjii pucultan čhjepultanž nuž cjesača. Parti criichinacacqui ninacž chiita

taku zumpacha tantiyaquiĉha, werara ana werara paljayñi, jalla nii. ³⁰ Yoozqui tsjii julzi ŝoñžquiz taku tjaaquiž niiqui, nekztan nii ora chiiñiĉqui nužquiz apatatasacĉha, niiz chiižquiztan. ³¹ Jilanaca, cullaquinaca, paljayñi ŝoñinacaqui niiz jaru niiz jaru paljayz waquiziĉha, parti criichinacaž Yooz taku zumpacha zizajo, nižaza juc'anti Yoozquin kuzziz pek'inchayta cjejajo. ³² Nii Yooz taku paljayñi ŝoñinacaqui persun kuzquiz zuma ewjas waquiziĉha, niiz jaru niiz jaru paljayzjapa. ³³ Iclizquiziqui Yoozqui anaž tsjiiza tsjiiza arañi pecĉha. Iclizziz ŝoñinacžtan ajcžcu zuma lijituma Yoozquin rispita. Zuma walikaz ajcz waquiziĉha. Jalla nuž pecĉha Yoozqui.

Jalla tuž criichi ŝoñinacaqui ajczñipanĉha tjapa wajtquiziqui. ³⁴ Nižaza iclizquiziqui maatak criichinacaqui ch'ujupanž želasacĉha, anaž chiiž waquiziĉha. Nižaza maatak criichinacaqui luctakž mantuquiz cjistanĉha. Jalla nuž cjiĉha cjiirta Yooz takuĉqui. ³⁵ Maatakaqui tsjii puntu ana zuma intintiĉhaj niiqui, kjuyquin persun luctakžquiz pewcznaquiĉha zuma intintizjapa. Nii ajcztiquizpacha ana pewcznaquiĉha, criichinacžtajapa ana ombrawillta cjejajo.

³⁶ Anĉhucqui nii tjaajinta jaru kamz waquiziĉha. Yooz takuĉqui anĉhucacuztan anaž kalltiĉha. Nižaza anaĉha anĉhuc alajquizkaz Yoozqui taku tjaachiĉqui. Weriz tjaajintacama kamĉha tjapa iclizziz ŝoñinacaqui. ³⁷ Jakziltat Yooz taku paljayz kamañchiz cjeĉhaja, nižaza jakziltat Espiritu Santuž tjaata kamañchiz cjeĉhaja, jalla ninacžlaqui tii weriz cjiirta taku pajstanĉha. Jalla tii takuĉha Yooz Jilirž mantitaĉqui. ³⁸ Jakziltat tii weriz cjiirta taku ana pajz pecĉhaj niiqui, parti criichinacaqui nii ŝoñžquiz anaž pajaquiĉha. Nii ŝoñiĉqui anapanž Espiritu Santuž tjaata kamañchizqui.

³⁹ Wejt jilanaca, cullaquinaca, tužuĉha chekanaĉqui. Yooz takunaca paljayz kamañquiz kuz tjaa. Pero tsjii ŝoñiĉqui ana pajta tawkžtan chiyaquiž niiqui, jalla nii chiiñi ŝoñžquiz anaž atajz waquiziĉha. ⁴⁰ Jilanaca, cullaquinaca, iclizquiziqui zuma jurmali cultu paaz waquiziĉha, nižaza ajcztiquiz paljayñinacaqui niiz jaru niiz jaru chiiž waquiziĉha.

15

JESUCRISTUZ JACATATTA PUNTU

¹ Jilanaca, cullaquinaca, weriz tjaajinta takunaca cjuñskatz pecuĉha. Wejrqui werar liwriiñi Yooz taku tjaajinchinĉha. Nižaza weriz tjaajintanaca nonžcu anĉhucqui catokchinĉhucĉha; nižaza nii tjaajintacama kamzjapa tjup kuzzizĉhucĉha. ² Nižaza liwriiñi Yooz taku tiraž catokaquiž niiqui, nii liwriiñi Yooz takuž cjen anĉhucqui tsjan tsjan ujnacuztan liwriita cjequiĉha, tsjan zuma kamzjapa. Juñta kuzquizkaz catokchižlaj niiqui, nii juntuñallakaz catoktiquiztan ultimu ana liwriitaž cjequiĉha.

³ Wejrqui anĉhucacuz juc'ant chekan takunaca tjaajinchinĉha. Tuquiqui wejtquiz zakaz nii zuma takunacaqui tjaajintataĉha. Jalla tužuĉha nii tjaajinta takunacaqui. Jesucristuĉqui uĉhum uj laycu ticziĉha. Jaknužt Yooz tawk liwruquiz cjiirtatažlaja, jalla nii cjiirta jaru cumplissiĉha. ⁴ Nekztanaĉqui Jesusiž curpuĉqui tjažtataĉha. Nekztanaĉqui nuž tjažtiquiztan ĉhjep majquiztan ticziquiztan jacatatchiĉha. Jaknužt Yooz tawk liwruquiz tuquitan cjiirtatažlaja, jalla nii jaru cumplissiĉha. ⁵ Jacatatžcu Jesucristuĉqui Pedružquiz parizichiĉha. Nekztanaĉqui niiz illzta apostolanacžquiz parizichizakazza. ⁶ Nekztanaĉqui niiz wiruñ pjijska patac jilanac ajcziĉquiz parizichizakazza. Jila parti ninacaqui tira žejtĉha, tsjii kjažta ŝoñinacakaz ticziĉqui. ⁷ Niiž wiruñ Jacobžquiz parizichizakazza. Nekztanaĉqui tjapa niiz illzta apostolanacžquiz parizichizakazza.

⁸ Ultimquiziqui wejtquiz zakaz parizichiĉha. Wejrqui parti apostolanacžquiztan wirwirilla Yooz partiqui luzzinĉha. ⁹ Wejrqui parti apostolanacžquiztan ana ancha waquizuĉha. Tuquiqui wejrqui Yoozquin criichinacž quintra ojklayiñtaĉha. Jalla nižtiquiztan anataĉha Cristuž apóstol cjita cjichuca. ¹⁰ Yooz wejtquiz okžniž cjen, wejrqui apóstol kamañquiz uchtitĉha. Pero ana ina Yoozqui wejr utchiĉha. Wejrqui apóstol kamañquiz juc'anti jilacami langzinĉha nii parti apostolanacžquiztan. Nii

langztiquiztan wejrqui ana honorchiz cjichucača, Yoozza honorchizqui. Yoozqui wejtquiz wali yanapchiča, apóstol kamañquiz zuma cumplisjapa. ¹¹ Nužulkazza nii puntuqui. Chekpachača wejrnacqui ančhucaquiz liwriiñi Yooz taku paljaychintqui. Jaziqui ančhucqui nii liwriiñi taku tjapa kuztan catokchinčhucča.

ZOÑINACAQUI JACATATAQUICHA

¹² Jaziqui wejrnacqui tjaajinchinča, Jesucristuqui ticziquiztan jacatatchi, jalla nii. Yekjap ančhuczi chiiñiča: “Zoñinacacqui ticzcu ana jacatatasacača”. ¿Kjažta nižta cjesajo? ¹³ Ticziquiztan ana jacatattasaž niiqui, Jesucristuqui anapaj jacatatchi cječhani. ¹⁴ Nižaza Jesucristo ana jacatatchižlaj niiqui, jalla nižtiquiztan wejrnacaž paljajta liwriiñi taku nuž cjenacqui inapankat cječhani. Nižaza ančhuca Cristužquin criichi kamañaqui inapanzakat cječhani. ¹⁵ Wejrnacqui “Yoozqui Cristo jacatatskatchiča” jalla nuž cjiwchiya. Ana jacatatchižlaj niiqui, wejrnacqui toscar tisticužtakazlani Yooz puntuquiztanani. Ticzi zoñinacacqui ana jacatattasaž niiqui, Yoozqui Jesucristo anapaj jacatatskatchi cječhani. ¹⁶ Ticzi zoñinacacqui ana jacatattasaž niiqui, Jesucristopacha anapaj jacatatchi cječhani. ¹⁷ Nižaza Jesucristuqui anapan jacatatchižlaj niiqui, ančhucaž nižquin tjapa kuztan criitaqui inapankat cječhani. Ančhuca ujquiztan anapan liwriita cječhani. ¹⁸ Nižaza Jesucristužquin criichi ticzi zoñinacacqui ninacž ujchiz cjen casticta cječhani. ¹⁹ Jesucristužquin criichinacacqui ultim liwriiz ora tjewža. Nii tjewzqui inakazlaj niiqui, učhumqui ana criichi zoñinacžquiztan juc'anti incalltaž cječhani.

²⁰ Pero ultim werara Jesucristuqui ticziquiztan jacatatchipanča. Jalla niičha primir ticziquiztan jacatatchi zoñiqui, primira pookchi zkala ricujtažtakazza. ²¹ Primirquiztanpacha tsjii zoñiž uj paachiž cjen, tjapa zoñinacacqui ticstanča. Jalla nižtakaz tsjii zoñiž cjen tjapa Jesucristužquin criichi zoñinacacqui jacatataquiča, Yooztan wiñaya kamzjapa. ²² Adán cjita zoñiž cjen tjappachaž ticža, jalla nižtakaz Jesucristo cjita zoñiž cjen tjapa nižquin criichi zoñinacacqui jacatatskatta cjequiča. ²³ Nižaza tjapa criichinacacqui jaknužt Yooz munčhaja, jalla niicama jacatatskatta cjequiča. Jesucristo, niičha primiraqui. Nekztan Jesucristuž tjonz tjuñquiziqui niž parti zoñinacacqui jacatataquiča. ²⁴ Jalla niž wiruñ niž parti zoñinacacž jacatattiquiztan, tii muntuquiz tucuzinznacquiča. Nekztan tjapa Jesucristuž quintra jilirinacami, nižaza niž quintra mantiñinacami, nižaza niž quintra azziznacami, jalla tjappacha liwj tjatantaž cjequiča. Jalla nekztanaqui tjapa mantizqui Yooz Ejpžquin intirjitaž cjequiča. ²⁵ Pero aniziqui Cristuqui tira mantistanča niž quintrarionaca liwj atipscama. Niž quintranaca tjewcztažokaz cjequiča. ²⁶ Ultimquiziqui ticzqui atiptaž zakaz cjequiča. Ticzqui ana iya želaquiča. ²⁷ Yoozqui Cristo utchiča tjappacha mantizjapa. Yooz Ejpkazza ana Cristuž mantuquiz žejlča. Jalla nii puntu kjanača. Tjapa nekztanaqui Cristuž mantuquiz žejlča. ²⁸ Yoozqui Jesucristo utchiča, tjappacha mantizjapa. Ultimquiziqui Jesucristo Yooz Majchqui tjapa tii muntuquiz žejlñinacami atipžcu, niipachaž Yooz Ejpž mantuquiz cjequiča. Yooz Ejpča wiñaya juc'ant chekanaqui cjequiča, tjappachquiztanacqui.

²⁹ Tsjiilla cjesača, jacatatz puntuzakaz. Ančhucaltaž tsjii cuzturumpi žejlča, criichi zoñiqui ima bautistan, ticziž cjen, žejtñi criichi zoñiqui nii ticzi criichiž cuntiquiztan bautismo tanzñiča. Ticziquiztan ana jacatatchi cječhaja, ¿Kjažtiquiztan nižta paa ančhucjo? ¿Čhjuljapa bautismo tanžjo? ¿Ticzi zoñž cuntiquiztanajo?

³⁰ Nižaza ticziquiztan ana jacatatchi cječhaj niiqui, ¿Kjažtiquiztan wejrnacqui zapuru sufrican Yooz taku paljayz kamañquiz tira ojklajojo? ³¹ Apóstol kamañquiz ojklayan anchucqui Jesucristo Jiliržquin criichinčhucča. Jalla nuž cjen cuntintuž wejrqui. Jalla nuž chiican werar razunal chiyučha. Nižaza zapuru wejrqui ticz llaquizican želuča, apóstol kamañquiz ojklaycan. Jilanaca, jalla nuž chiican, werar razunal

chiyučha. ³² Wejrqui Efeso cjita wajtquin preso cjicanaqui anawal q'uit animalanacžtan kichjaskattatačha. Ticziquiztan anažlaja jacatatñi niiqui, weriž nuž sufritaqui inakat cječhani. Ana criichi žoñž pinsita jaru inapankazza weriž sufritaqui. Ninacaqui tuž cjiñičha: “Lujlžla, licžla, jaka kat učumqui ticznačhan”, jalla nuž cjiñičha ana criichi žoñinacaqui. Ticziquiztan ana jacatattasaž niiqui, nuž cjiñi žoñinacaqui zuma razunchiztakat chiičhani. Pero ultimu žoñinacaqui jacatataquičha.

³³ Jaziqui ančhucqui anaž incallskata. Ana zuma kamañchiz mazinacchizčhucčhalaj niiqui, ančhucqui zuma kamañquiztan tsjii kjutñi chjichtaž cjesačha. ³⁴ Ančhucqui zuma lijitum razunanacchiz cjisna; nižaza lijituma cjee; anaž uj paa. Yekjap ančhucqui Yooz puntunaca ana zuma zizza. Jalla nii ančhucaquiz chiižinučha, ančhuc azajo.

JACATATCHI ŽOÑINACŽ CURPU PUNTU

³⁵ Cunamit tsjii žoñiqui pewcznačhan, tuž cjican: “¿Jaknužt ticzi žoñinaca jacatataquejo? ¿čhjuluz cherchi curpuchiz cjequejo?” ³⁶ Zumzu pewczñi pewcičha. Semilla čhjaczcu, nii čhjacta semillaqui ana katchi cjequiž niiqui, ew zkala ana jecz-nasačha. ³⁷ Nii čhjacta semillaqui anaž ew zkalapacha cjesačha. Nii čhjacta semillaqui semillakazza, trigo cjenami, yekja cjenami, semillakazza, anaž ew zkalapacha cjesačha. ³⁸ Semilla čhjactiquiztan jaknužt Yoozqui munčhaja, jalla nižta ew zkala ulanskatčha. Čhjacta semillquiztan jama, punta puntaž ew zkala ulančha. Tjapa zkalanacaqui anačha tsjiikaz. Punta punta žejlčha. ³⁹ Jalla nižta iratačha tii muntuquiz žejlñi curpuqui. Žoñinacž curpuqui yekjačha. Čh'iznacž curpuqui yekjačha. ⁴⁰ Nižaza arajpachquin žejlñinacž curpuqui yekjačha. Nižaza yokquiz žejlñinacž curpuqui yekjačha. Arajpach curpuqui tsjemata cheechi tjeeža yokquiz žejlñi curpuquiztan. ⁴¹ Tjuñ kjanaqui tsjematačha jiiž kjanquiztan. Nižaza tsjematazakazza warawarž kjanquiztan. Nižaza tsjii warawarž kjanaqui tsjematazakazza yekja warawarž kjanquiztanaqui. ⁴² Jalla nižta iratačha jacatatžqui. Ticzi curpuqui tsjematačha jacatatchi curpuquiztan. Nii ticzi curpuqui tjažta, nižazaž mojkčha. Nii jacatatchi curpuzti ana ticznasačha, nižaza ana mokasačha. ⁴³ Nii ticzi curpuqui ana honorchizza. Nii jacatatchi curpuzti zuma honorchizza. Nii ticzi curpuqui ana azzizza. Jacatatchi curpuzti walja azzizza. ⁴⁴ Nižaza ticzzuca curpuqui tii muntuquiz kamzjapa curpukazza. Jacatatchi curpuqui tsjematačha, wiñaya kamzjapa. Tii muntuquiz kamcan, žoñinacaqui curpuchizza. Nižta zakaz jacatatžcu curpuchiz zakaz cjequičha, wiñaya kamzjapa.

⁴⁵ Cjijrta Yooz takuqui tuž cjičha: “Tuquita žoñiqui Adán cjitatačha, nižaza žejtñi curpuchiztačha, tjapa niiž majch maatinacžtajapaqui”. Cristuqui Adanžtapachazakazza. Jalla niiqui wiñaya žetiž tjaačha, tjapa niižquin criichi žoñinacžtajapaqui. Yooztan kamz, jalla niičha wiñaya žetiqui. ⁴⁶ Tii muntuquiz žoñinacaqui kamčha žejtñi curpuchiz. Wiruñaquí jacatatžcuqui žoñinacaqui wiñaya žejtñi curpuchiz cjequičha. ⁴⁷ Tuquita žoñiqui yok pjilquiztan paatačha. Wiruñta žoñiqui, Jesucristo Jiliriqí, arajpachquiztan tjončičha. ⁴⁸ Tii yokquiz kamñi žoñinacž curpuqui Adanž curpu iratačha. Nižaza Yooz-tan arajpachquin kamñi criichinacž curpuqui Jesucristuž jacatatchi curpu iratačha. ⁴⁹ Učumnacaqui Adán irata curpuchizza. Pero jacatatžcu Jesucristo irata kamaquičha, ew curpuchiz.

⁵⁰ Jilanaca, cullaquinaca, jalla tii puntu tjaajnučha, ančhucaquiz zizkatzjapa. Janchichiz nižaza ljokchiz curpuqui arajpach wajtquin ana luzasačha. Nižaza tii mojkñi curpuqui anaž wiñaya žetasačha arajpachquin. ⁵¹ Tsjii zakaz ančhucaquiz zizkatz pecučha. Tjapa criichinacaqui anaž ticznaquičha. Pero tsjii ratullakaz curpunacaqui campiižintaž cjequičha. ⁵² Tsjii čhjujqui jaknužt čh'ipquiñižlaja, jalla nuž tsjii ratulla curpu campiižintaž cjequičha. Arajpach anjilaž trompeta tjawžtan, curpunacaqui

campiizintaž cjequiča. Nii trompeta tjawžtan, ticzi žoñinacaqui jacatatskattaž cjequiča, ana iya ticzjapa. Nižaza žejtñi žoñinacz curpunacazakaz campiizintaž cjequiča. ⁵³ Tii yokquiz žejlñi curpuqui anaž wiñaya tjurñi cjesača. Jalla nižtiquiztan učumgui ew curpuž tanstanča wiñaya žejtzjapa. Nižaza učum ticzñi curpuqui anaž wiñaya tjurñi cjesača. Jalla nižtiquiztan učumgui ana ticzñi curpu tanstanča. ⁵⁴ Učumnacaqui ew wiñaya zejtñi curpuchiz cjequiča, nižaza ana ticzñi curpuchiz. Jalla nuž wattan Yooz takuqui cumplissi cjequiča. Yooz takuqui tuž cjiča: “Ticzqui atipžtaž cjequiča. Jalla nižtiquiztan ana iya ticz želaquiča. ⁵⁵ Nižaza ticzqui anapanž iya atipaquiča”. Ticzqui anaž iya žoñinaczquiz llaquita cjiskataquiča. ⁵⁶ Ujchiz cjen ticz žejlča. Nižaza ticzqui žoñinaczquiz llaquita cjiskatča. Nižaza tuquita cjiirta liiqui žoñinaczquin persun ujnaca tježa. ⁵⁷ Wejrqui Yoozquin ancha gracias cijcan tjaa-uča. Jesucristo Jilirž cjen učumgui ticzquiztan atipaquiča.

⁵⁸ Jalla nižtiquiztan, weriž pecta jilanaca, Yoozquin tjurt'iñi kuzziz cjee, nižaza Yoozquin tjup kuzziz cjee, nižaza Jesucristo Jilirž tjaata kamañquin juc'anti juc'anti kuz tjaa. Ančhucqui zizza, Jesucristo Jiliržtajapa langzqui anača inaqi.

16

CRIICHINACZTAJAPA PAAZ JUNTIZ PUNTU

¹ Tsji zakal chiižinuča, criichinacztajapa paaz juntiz puntuquiztan. Jaknužt Galacia provinciquin wejrqui tjapa iclizziz žoñinaczquiz chiižinchinčhalaja, jalla nižta irata ančucaquiz chiižinuča, paaz juntantiz waquiziča, pori criichinaczquiz yanapzjapa, jalla nii. ² Zapa siman tumincuqui ančhucqui ančucaž cantiquiztan jama t'akz waquiziča. Jalla nuž t'akžcu chjojwaquiča wejt tjonzcama. Nekztan weriž tjontan, ana žoñ žoñžquiztan apura ojklaycan paaz juntantichuca. Ančucaž t'akzta paazqui listupachakaz cjequiča. ³ Nižaza ančhucqui tsjii kjaž jilanaca illz waquiziča, nii juntantita paaz chjichñijapa Jerusalén wajtchiz criichinaczquiz. Nižaza ančhucqui nii illzta jilanaczquiz tsjii carta credencialž tjaaquiča. Nekztanaqui wejr tjonžcu, wejrpachal ninaca cuchanžcača Jerusalén watja. ⁴ Wejr ojkchuca cjequiž niiqui wejtta chicaž okaquiča ninacaqui.

TSJII KJAZT PUNTUNACA

⁵ Ima tjoncan, wejrqui Macedonia yokaran ojklayasaj cjiwča. Wiruñaqi Corinto irantasaj cjiwča, ančucaquiz tjonzjapa. ⁶ Irantižcu tsjii kjaž maj kamačan, uz cunamit nicju sac timpu watačhani. Nekztanaqui ančhucqui wejt ojklayzjapa yanapasača, jakzi ojcz cjenami, jalla nii. ⁷ Wejrqui tsjii upacama watcankaz ana tjonz pecuča. Antiz tsjii kjaž maj ančhucatan kamz pecuča, Yooz Jiliriž munan. ⁸ Pero Efes wajtquin kamača Pentecostes tjuñicama. ⁹ Tii Efes wajtquiz ancha Yooztajapa langz žejlča. Nižaza zumpachapan langznan, walja žoñinacaqui criyačhani. Nižaza walja Yooztajapa langzñi quintra žoñinaca žejlča.

¹⁰ Timoteož irantižqitan, ančhucqui Timoteož kuz cuntintupanž cjiskataquiča. Niiqui Yooz Jiliržtajapa langža, wejr irata. ¹¹ Jalla nižtiquiztan anaž jecmi ančucaquiztan nii Timoteo iñarasača. Antiz ančhucqui juc'antiž yanapaquiča, nii zuma cuntintu tira ojklajajo. Nižaza nii yanapaquiča, wejr chertzñi quejpžcajo. Tekzi wejrqui Timoteo tjewznuča parti criichi jilanacztan.

¹² Apolos jilž puntuquiztan tiil maznuča. Wejrqui ancha nižquiz rocchinča, yekjap jilanaczquiz cumpañt'ajo, ančucaquin chertzñi. Parti jilanacztan ojcz cjen Apoluqui ana okawk cijichiča. Wiruñ niiqui ančhuc chertzñi okačhani, atčucaž cjen.

¹³ Ančhucqui persun kamaña cwitaza. Yoozquin tjurt'iñi kuzziz cjee. Yooz aztan tjup kuzziz cjee. ¹⁴ Chjulu paacanami zuma munaziñi kuzziz cjee.

¹⁵ Jilanaca, cullaquinaca, ančhucqui zizza. Acaya yokquiz Estefanasqui niiz jamilanacžtanpacha primira Yoozquin criichiča. Nekztanaqui ninacaqui parti criichi jilanacžquiz yanapzjapa kuz tjaachiča. ¹⁶ Jalla nižta kuzziz žoñinacž tawk jaru kama. Nižaza tjapa nižta criichinacžquiz yanapñinacami, nižaza Yooztajapa langžñinacami rispitaquiča. Nižaza ninacž tawk jaru kama. ¹⁷ Estefanastan Fortunatžtan Acaicužtan jalla ninacaž tjontan, walja cuntintutača wejrqui. Ančhucaž ana wejttanž žejlchucaž cjen, ninacača ančhuc cuntiquiztan wejr yanapchiqui. ¹⁸ Wejttan kamcan ninacaqui wejt kuzquiz amtaychiča, jaknužt ančhuca kuzquiz amtayčhaja, jalla nižta. Nižta žoñinacaqui, rispittaj cjila.

¹⁹ Asia provinciquin žejlñi jilanacaqui ančhucaquin tsaanžquiča. Aquilžtan Priscilatan, nižaza ninacž kjuyquiz ajczñi jilanacžtan, jalla tjapa ninacaqui ančhuc criichinacžquin tsaanžquiča, Jesucristo Jilirž tjuuquiz. ²⁰ Nižaza tjapa criichi jilanacaqui ančhucaquin tsaanžquiča. Nižaza ančhucaquiz porapat zuma kuztan tsaanassnaquiča.

²¹ Wejrqui Pablutča. Persun kjaržtan tii weriž tsaanta litraqui cijjruča.

²² Jakziltat Jesucristo Jiliržquin ana kuzziz cječhaja, nižaza quintra cječhaja, jalla niigui anawalquiz uchtaž cjequiča. ¡Učhum Jesucristo Jiliri urej tjonla!

²³⁻²⁴ Nižaza Jesucristo Jiliri qui ančhucaquiz zuma yanapt'ila. Nižaza wejrqui tjapa ančhucaquin k'ayichuča Jesucristuž cjen. Jalla nužoj cjila. Amén.

SEGUNDA CARTA DEL APOSTOL SAN PABLO A LOS CORINTIOS

¹ Wejr Pabluqui Jesucristuž illzta apostoltča. Yoozqui niiž munañpi jaru tii apostol puestuquiz wejr utchiča. Jaziqui tii cartal apayžcuča ančhucaquin Corinto wajtchiz žoñinaca. Wejttan Timoteužtan ančhucaquin tsaanžcuča. Nižaza tjapa Acaya yokquin kamñi žoñinacžquin tsaanžcuča. Ančhucqui Yoozquin criichiž cjen Yooz icliz žoñinacchucča. ² Učhum Yooz Ejpžtan Jesucristo Jiliržtan ančhucaquiz yanapt'ila. Nižaza ančhucaquiz walikaj kamkatla.

YOOZ EJP ANCHA OKZŇI NIZAZA KUZŇI KUZIZ

³ Učhum Jesucristo Jilirž Yooz Ejpžquiz honora waytitaj cjila. Yooz Ejpqui okzñi kuzzizpanča, nižaza sufrita žoñinacžquiz zumpacha kuzñipancha. ⁴ Wejrnacaž sufranami Yooz Ejpqui kuzñipancha, nizatpacha wejrnacaž sufrita jilanacžquiz kuzjapa. Nekztanaqui wejrnacqui sufrita jilanacžquiz maznasača, “Yoozqui amquiz kuznasača”, cjican. Nižaza wejrnacpacha ninacžquiz kuznasača. ⁵ Jesucristužquin criichiž cjen Jesucristuž irata ancha sufruča. Nižaza Jesucristuča wejrnacaquiz zumpacha kuzñiqui. ⁶ Jaziqui wejrnacqui ančhucaquiz tsjan zuma kuznasača. Nižaza Yooz taku paljaycan ančhucaltajapa sufruča, ančhuc liwriyta cjisjapa. Nižaza wejrnacqui Yooziž kuztača. Jaziqui nižtazakaz ančhucaquiz kuznasača. Nekztan ančhucqui kuzta kuzziz cjen sufrisnaca wataquiča, ana ančhuca kuz turwayskatžcu. Jaziqui ančhucqui wejrnac irata sufrican, pasinziz kuztan awantasača. ⁷ Ančhucqui tjurt'iñi kuzzizchucča. Jalla nužupanča ančhucqui. Ančhucqui wejrnac irata sufriča. Nižaza Yoozqui ančhucaquiz zakaz kuznaquiča. Jalla nužupanž cjequiča.

⁸ Jilanaca, cullaquinaca, tii puntunaca ančhucaquiz zizkatz pecuča. Asia yokaran ojklajcan, ancha sufrichinča. Jalla nuž sufrican azi upzižtakaz cjissintača, ticzmayažtakaztača. ⁹ Jalla nižta sufritiqiztan kuzquiz tantiichinča, ticzucapan, jalla nii. Pero Yoozza ticzinacami jacatatskatñiqui. Jalla nižta sufrichinča, persun azquizimi nižaza pinsitanacquizimi ana kuzziz cjisjapa, antiz Yoozquin juc'anti kuzziz cjisjapa. ¹⁰ Ultimquiziqui Yoozqui wejr liwriichiča, nii ticzmaya ojklajta pruebanacquiztan. Nižaza wilta nižta prueba tjonaquiz niiqui wilta Yoozqui wejr liwriyaquiča. Yoozquin kuzziz cjican, jalla nužupanča wejt razunaqui. ¹¹ Ančhucqui wejtquiz mayizinalla, wejt pruebanacquiztan liwriita cjisjapa. Jalla nuž ančhucaž ancha mayizintaž cjen liwriital cjeeča. Jalla nekztan weriž yanaptaž cjen anchucqui Yoozquin gracias cjican chiyasača. Jaziqui wejttajapa mayizinalla.

PABLO CORINTO WAJTQUIN OJKZ PECATCHA

¹² Wejrqui ančhucatan, nižaza tjapa žoñinacžtanami Yooz zuma kamañchiz kamchinča, zuma lijituma. Ana pizc kuzziz kamchinča. Wejt kuzquiz zizuča anal toscara chiyuča, weraral chiyuča. Jalla nižta zuma kamcan, ana žoñiž pinsita jaru kamchinča. Okzñi Yoozqui wejtquiz yanapchiča, nižta zuma kamzjapa. Jalla nižta zuma kamtaž cjen cuntintutča wejrqui. ¹³ Weriž cjiirtaqui zuma werara zakazza. Liican, ančhucqui kjanaž intintasača. Ana incallñi kuztan cjiiržcuča. ¹⁴ Yekjapanacaqui ančhucaquiztan wejt kuz pajča. Wejt kuzqui juc'anti zumpacha pajspanča ančhucqui. Nekztan Jesucristo Jilirž tjonz tjuñquiziqui ančhucqui weriž cjen cuntintuž cjesača, jaknužt wejrqui ančhucaž cjen cuntintul cjeeča, jalla nižta. ¹⁵ Ančhucatan wejttan walikazza. Jalla nužupanča. Jalla nižtiquiztan weriž ojklajtiquiz ančhucaquin wilta tjonz pecaytuča. Nekztan ančhucqui pizc wilta cuntintu cjisakataž cjitasača, weriž pizc wilta tjonžtiquiztan. ¹⁶ Primiraqui Macedonia cjita provinciquin ojkan ančhucaquiz tjonz pecaytuča. Nekztan Macedoniquin ojkažu

wilta ančhucaquiz tjonz pecaytuča. Jalla nuž ančhucqui wejr yanaptasača, Judea yokquin irantizjapa. Nužupan tantiizcu ana atchinča. ¹⁷ Jalla nižtiquiztan yekjap žoñinacaqui wejtjapa chiichiča, Pabluqui p'ajpacužtakaz chiichiča, cjican. Anača werara ninacž tantiitaqui. Wejrqui ana tantiyiñča ana criichi žoñižtakaz. Ana criichi žoñinacaqui p'ajpawc razunchiz chiyasača. ¹⁸ Lijitum Yoozqui zizza, wejrqui anača p'ajpacužtakaz chiichintqui, nii ¹⁹ Silvanužtan, Timoteužtan, wejtjan, jalla wejrnacqui anapan p'ajpawc razunanaca chiichintqui. Ančhucatan kamcan Jesucristo Yooz Majch puntuquiztan lijituma chiichinča. Nižaza Jesucristuqui zuma lijitumača. Niiž chiita taku cumpliñipanča. ²⁰ Nižaza tjapa Yooz taku cumpliñipanča. Jalla nižtiquiztan Jesucristuž cjen Yooz tawkuiztan “Nužoj cjila” cjiñča. Nuž cjican Yoozquin honora tjaa-uča. ²¹ Nižaza Yoozza wejtnacquizimi ančhucaquizimi Jesucristužquin tjurt'iñi kuzziz cjiskatñiqui. Nižaza Yoozza wejr utchiqui, niiž apóstol cjisjapa. ²² Yoozqui nii tjeeziča, nižaza wejtnaca kuzquiz niiž Espiritu Santo luzkatchiča. Jalla nižtiquiztan kjana tjeeztača, Yooz žoñinacača wejrnacqui, nii.

UJCHIZ ZOÑI PERTUNTA

²³ Jilanaca, cullaquinaca, Corinto wajtquin tsjii tjonzñi okitača. Pero ana tjonchinča, ančhuc ana ujzjapa. Jalla niiča ana wejr tjonñi razunaqui. Yoozqui zizza, weraral cjiwča wejrqui. ²⁴ Ančhucqui Yooz mantuquiz žejlča, anaž wejt mantuquiz. Pero ančhucaquiz chiižinačhaj niiqui, yanapz pecuča, ultimu ančhuc juc'anti cuntintuž cjisjapa.

2

¹ Wejrqui tantiichinča, imazi ančhucaquin wilta tjonzñi. Wilta llaquiskatz anal pecatuča. ² Ančhucaquiz llaquiskatasaz niiqui, anaž čjulumi wejtquiz cuntintu cjiskatasacha. Ančhucča wejtquiz cuntintu cjiskatñiqui. Jalla nižtiquiztan ančhucaquiz ana wilta llaquiskatz pecatuča. ³ Jaziqui ančhucaquin tjonz cjenpacha tuqui cjižržquichinča zumpacha ewjt'ican, ančhuc anawalinaca azquichjapa. Nekztan wejrqui ančhucaquin irantižcu, cuntintu cjeeča, ana llaquita. Ančhucča wejtquiz cuntintu cjiskatñiqui, ¿ana jaa? Weriz cuntintu cjen ančhucqui zakaz cuntintuž cjesača. Jalla nužupanž cjesača. ⁴ Tuqui cjižržquican, ančhucajapa ancha kuzquiz sint'iskatchinča nizaza llaquisinča, kaazcama. Jalla nuž cjižržquican anal ančhuc llaquiskatz pecatuča, antiz wejt zuma munaziñi kuz tjeez pecaytuča. Ančhucatan ancha munazuča. ⁵ Nii ana wali kamñi žoñiqui ančhucaquiz ancha llaquiskatchiča. Wejtquiz zakaz llaquiskatchiča; pero ančhucaquiz juc'anti. Cunamiť anaž tjapa ančhucaquiz llaquiskatchižlani, pero jila partipan ančhucaquiztan. ⁶ Jila parti ančhucqui nii ana wali kamñi žoñi casticchinčhucča, nižaza chjaawjkatchinčhucča. Nužquizkaz cjila. ⁷ Anziqui niižquiz pertunz waquiziča, nižaza niižquiz kuz waquiziča, nii žoñi ana juc'anti upa kuz cjisnajo. ⁸ Jaziqui ančhucaquiz rocuča, niižquiz zuma munaziñi kuz wilta tjeezjapa. ⁹ Tuqui tii puntuquiztan ančhucaquiz cjižržquichinča, ančhuc zumpacha yanzjapa, tjapa weriz chiižinta cazzi, ana cazzi, jalla nii. ¹⁰ Nii ujchiz žoñiqui ančhucaž pertuntažlaja, jalla niiqui weriz pertuntazakazza. Cristuž yujcquiziqui pertunuča, ančhuc juc'ant zuma cjisjapa. ¹¹ Nii ujchiz žoñi pertunta cjis waquiziča, Satanás diablu ana učumnacaquiz atipskatzjapa. Diabluž ana wal mañanaca zizza uchumqui.

QUINTU ANCHA ZIZ PECCHICHA PABLUQUI

¹² Troas watja irantichinča, Cristuž liwriiñi taku paljayzjapa. Nekztan Jesucristo Jilirižtajapa langznan, muzpa žoñinacaqui Yooz taku nonziča. ¹³ Pero Tito cjita jilžtan ancha zalz pecaytuča, ančhuc quintu zizjapa. Jalla nižtiquiztan wejt kuzqui anatača

cuza. Jalla nižtiquiztan Troas wajtchiz žoñinacžquiztan eccu, Macedonia yokquin ojkchinča. ¹⁴ Nicju tjapa ančhucž quintu nonzinča, walikazza ančhucqui. Yoozquin ancha gracias cjican chiyučha. Yoozpanča anawalinacquiztan wejrnaca atipskatchiqui. Nižaza tjapa kjutñi Yooz Ejpqui Cristuž puntuquiztan paljayta cjiskatča wejrnacaž cjen. Jaknužt tjapa kjutñi tsjii zuma ulura žkejtčhaja, jalla nižta irata wejrnacaž paljayta liwriiñi taku tjapa kjutñiž ojkča. ¹⁵ Wejrnacqui zuma inzinzužtakaz Yoozquiz cuntintu cjiskatuča, Cristuž puntu paljaycan. Liwriita žoñinacžquizimi ana liwriita žoñinacžquizimi Cristuž puntu paljayučha. ¹⁶ Nii ana liwriita žoñinacaqui anapan catoktiquiztan juc'anti casticta cjequiča. Jalla nižtiquiztan weriž paljaytaqui ana wali chjonanchi žketñižtakazza ninacžtajapa. Pero nii liwriita žoñinacazti weriž paljayta catoktiquiztan juc'ant zumaž cjequiča. Jalla nižtiquiztan weriž paljaytaqui zuma uluražtakazza ninacžtajapa. Jalla nižtiquiztan jequit Cristuž puntuquiztan paljayñi puesto tanznasajo?

YOOZ UCHTA ZONICHA PABLUQUI

¹⁷ Wejrqui Cristuž puntu paljaycan anal negocio paa-uča; nižaza Yooz taku anal queručha yekjap žoñinacžtakaz. Wejrzti zuma lijituma paljayučha zuma kuzziz. Yooz uchta apostultča. Cristužtan wejtta tsjii kuzziz cjen, Yooz Ejpqui zizza, liwriiñi Yooz taku lijituma paljayučha.

3

¹ Jalla nuž wejt puntuquiztan chiyanaqui, ančhucqui pinsačhani, wejr persunpacha honora waytiñi, jalla nii. Yekjapanacaqui tsjii carta nombramientužtan ojklayča. Nižta carta nombramientuqui wejtta ana pecza, ančhucaquiz prisintizjapa. Nižaza ančhucaquiztan nižta carta anal mayasača. ² Ančhucpachača wejt carta nombramiento cuntaqui. Ančhucqui weriž paljaytiquiztan ew kamañchizza. Tjapa žoñinacaqui nii cherasača, nižaza pajasacha. ³ Cristuqui ančhucaquiz ew kamañchiz cjiskatča, weriž paljaytaž cjen. Jaziqui ančhuca ew kamañaqui tsjii carta nombramientužtakazza. Jalla nii cartaqui anača čhjul tintižtanami cjiirtaqui; anača čhjul mazquizimi cjiirtaqui. Yooz Espiritu Santuqui ančhuca kuzquiz luzziča, ew kamañchiz cjisjapa. Jaziqui ančhuca ew kamañaqui tsjii carta nombramientužtakazza.

CRISTUZ LIWRIIÑI TAKU PALJAYZ

⁴ Ančhucča kjana tjeezñiqui, wejrqui lijitum apostoltqui, nii. Jalla nužupan cjiwča. Cristuž cjen nuž chiyasača Yooz yujcquiz. ⁵ Nuž cjican, zakaz cjiwča: Wejrpacha ana čhjul walimi paasača Yooztajapa. Čhjul Yooztajapa wali paatami Yooz aztanpankaz paatača. Inakaztča wejrqui. Pero Yoozqui wejr illziča, niž apóstol cjisjapa. ⁶ Yoozpacha wejr utčiča niž ew compromis puntu paljayñi ojklayzjapa. Nii ew compromisiqui anača Moisés cjiirta liiquiztan, antiz Espiritu Santužquiztanča. Nii cjiirta lii cjen žoñinaca infiernuquin okaquiča, castictaž cjisjapa. Espiritu Santuž cjen žoñinacaqui arajpachquin okaquiča, Yooztan wiñaya kamzjapa.

⁷ Nii Moises cjiirta liiqui maznacquiz litranacžtan cjiirtatača. Nii cjiirta lii tanžcu, Moises yujcqui walja c'ajčiča. Jalla nuž Moises yujc walja c'ajan, parti Israel žoñinacaqui niž yujc ana cheržni atčiča. Moises yujcqui jalla nuž c'ajñiž cjen, zumat zumat upa c'ajčiča. Yoozqui jalla nižta lii tjaachiča, honorchiz cjisjapa, žoñinaca ana liwriiñi cjenami. ⁸ Yoozqui niž ew compromiso juc'ant honorchiz cjiskatčiča. Ew compromisquiztan Espiritu Santuqui žoñinacžquiz liwriiskatča. ⁹ Nii honorchiz lii ana cumplitiquiztan učhumqui castictajapa cjiissinčhumča. Pero ew compromiso catokchiž cjen učhumqui Yooz yujcquiz zuma cjiissinčhumča, ana ujchiz. Juc'ant honorchizza nii ew compromisiqui. ¹⁰ Tuquiqui Moisés liiqui honorchiztača. Anzta ew compromisquiztan nii tuquita liiqui ancha upa honorchizza, nii anzta compromisiqui

juc'ant honorchiz cjen. ¹¹ Nii liiqui Cristuž tjonzcama mantizjapakaz tjaatatača. Nekztan ana iya walča. Nii ew compromisuzti wiñayaž tjuraquiča. Jalla nižtiquiztan juc'ant honorchiz žejlztanča.

¹² Jalla nii ew compromiso ut'aytaž cjen wejrnacqui uchtača, wiñaya liwriiñi taku paljayzjapa. Jalla nižtiquiztan tjup kuztan kjanacama chiyuča. ¹³ Nii Moises irata anal paa-uča wejrnacqui. Moisesqui niž c'ajni yujc chjojziča, parti Israel žoñinaca ana cherzjapa, nii yujc c'ajñi katzcama. Moises yujcqui ana tira c'ajñitača. Nii tuž cjiča, liiqui anaž tira walča, apatatta, jalla nii. ¹⁴ Wejrnacqui liwriiñi puntuquiztan kjanacama chiyuča. Pero Israel žoñinacasti nii puntu ana intintazziča. Chojru kuzzizpantača anzcama ana intintazza. Moises lii liižcu nii liiquizkaz pinsiča. Cristužquin kuz tjaaz ana pinsiča. Pero Cristužquin kuz tjaachiž cjenkaz liwriiñi Yooz puntu intintazni cjesača. ¹⁵ Anzcama Moises lii liicanami ana liwriiñi Yooz puntu intintazasača jila parti judío žoñinacaqui. ¹⁶ Jesucristo Jiliržquiz kuz tjaažcu, nekztanž liwriiñi Yooz puntu intintazasača. ¹⁷ Jesucristo Jiliriqui Yooz Espiritužtan tsjii kuzzizza. Nižaza jakziltiž kuzquiz Jesucristuž Espiritu žejlčhaja, jalla niiqui liwriitapanž cjequiča. ¹⁸ Jalla nižtiquiztan liwriitaž cjen, tjapa učumqui Jesucristo Jilirž honoraž tjeeža, tsjii ispijužtakaz. Nižaza učumqui zumat zumat Jesucristuž irata juc'ant zuma cjissa. Nižaza niž irata juc'ant juc'ant honorchiz cjissa. Jalla nuž učumnacaltajapa cjiskatča Jesucristo Jilirž Espirituqui. Nužupanča Yoozqui učumnacaltajapa.

4

YOOZQUI PABLO UTCHICHA APOSTOL PUESTUQUIZ

¹ Jalla nižtiquiztan anal upa kuzziz cjesača. Yoozqui niž okzñi kuzziz cjen wejr apóstol puestuquiz utchiča. ² Jalla nii puestuquiz kamcan, wejrqui ana wali chjojzaka paaznaca, nižaza azzuca paaznaca ana wirapan paachinča. Nižaza ana wali paaz mañanaca ana wira paachinča. Nižaza Yooz taku anal tsjii kjutni cjiyasacha. Antiz kjanacama werarapanikal chiyuča. Yoozza weriž chiitaqui zizñiqui. Nižaza weriž chiitiquiztan tjapa žoñinacaqui persun kuzquiz zizasacha, wejrtča ligitum apostoltqui, jalla nii. Nuž cjiwča, ana wali žoñinacaž wejtquiz uj tjojtnanami. ³ Weriž paljaytaqui zumzu takužtakazza ana criichi žoñinaczjapaqui. Ninacača infiernuquin ojkñinacaqui. ⁴ Tii muntuquiz mantiñi diabluqui nii ana criichi žoñinacz kuz chojru cjiskatchiča, liwriiñi taku ana intintajo. Zur žoñižtakaz cjiskatchiča, Cristuž liwriiñi kjana ana cherajo, nižaza liwriiñi taku ana catokajo. Nii liwriiñi takuča ancha zumaqui. Ancha zuma Cristuž puntu chiiča. Jesucristuča Yooz Ejpž kuz tjeežñiqui. ⁵ Jilanaca, cullaquinaca, nonžna. Wejrqui Jesucristuž puntuquiztankaz paljayuča. Ultim chawjc Jiliripankazza Jesucristuqui. Nuž cjiwča. Jesucristuž honora waytuča; anača wejt persun honora waytuča. Nižaza Jesucristuž mantuquiz ojklaycan wejrqui ančuca piyunitča, ančuc yanapzjapa. ⁶ Tuquitanpacha Yoozqui mantichiča ween zumchiquiz kjana cjezajo. Nii Yoozpachača wejt kuzquiz kjanchiqui, liwriini Yooz taku zumpacha intintizjapa, ancha zuma Yoozpan pajzjapa. Jesucristuqui niž ancha zuma kamañchiz cjen Yooz kuzmi nižaza Yooz honora tjeeziča, učum nii zuma intintajo.

PABLUQUI ANCHA SUFRICHICHA

⁷ Jaknužt zumanaca tsjii ljoc mazquiquiz chjojta cječhaja, jalla nižta irataž Yoozqui liwriiñi puntu wejtquiz cumpjiichiča žoñinaczquiz paljayajo. Jalla nuž Yoozqui wejr apóstol utchiča, niž juc'ant zuma azi tjeezjapa. Liwriiñi aziqui Yoozquiztankaz tjonča, anaž wejtquiztan tjonča. Zoñikazza wejrqui. ⁸ Wejtta ancha anawalinaca želanami, ultimquiziqui wejrqui atipača. Wejt kuz turwayskatanami, anaž wejt kuz llajllasa. ⁹ Zoñinacaž wejr chjatkatanami, Yoozqui wejr ana zinalla ecča. Wejtquiz ancha sufriskatcanami, žoñinacaqui wejr anaž akasacha. ¹⁰⁻¹¹ Jesucristužquin sirwican

jakziquinami wejr ojklayuĉhaja, ancha sufruĉha, ticzmaya cjenami. Jalla nuĉ sufrican, Jesucristuĉ cjen tira Źetuĉha; niĉĉtajapa tii curpuquiz kamuĉha. Jesucristuĉquin sirwichiĉ cjen ancha sufruĉha. “Waj ticznaa; ticznaa” cjiwĉha. Pero tii ticĉni curpuchiz Źejtcanaqui, Jesucristuĉ cjen kamuĉha. ¹² Wejrqui walja sufrisnacal watuĉha. Wilita wilita ticzmayaĉtakaztaĉha, Cristuĉ puntu paljaycan. Pero weriĉ paljaytiquiztan anĉhucqui Cristuĉ Źeti tanchinĉhucĉha.

¹³ Yooz takuqui tuĉ cjiĉha: “Yoozquin kuzziz cjen, wejrqui chiyuĉha”. Jalla niĉta irata wejrqui Yoozquin kuzzizza, sufrita kamcanami. Jalla niĉta kuzziz cjen, chiichiyuĉha, Cristuĉ puntu paljaycan. ¹⁴ Nuĉ paljayuĉha, tuĉ zizcu: Yoozqui Jesucristo Jiliri jacatatskatchiĉha, niĉzaza Jesucristuĉtan chica wejrmi anĉhucmi jacatatskatta cjequiĉha. Yooz yujcquin chjichtaĉ cjequiĉha. Chjulumi sufrican, nii cjuĉnĉnuĉha. ¹⁵ Tjapa wejtquiz watchinacaqui anĉhucaltajapaĉha. Liwriiĉni Yooz taku paljayuĉha, juc'anti juc'anti Źoĉinaca Yoozquin kuzziz cjiskatzjapa, niĉzaza ninaca Yooziĉ yanapta cjiskatzjapa. Jalla nuĉ cjen tsjan tsjan Źoĉinacaqui Yoozquin gracias cjican chiyauquiĉha, niĉzaza Yoozqui juc'anti honorchiz cjequiĉha. Jalla nuĉ pecuĉha.

¹⁶ Jalla niĉtiquiztan wejrqui anal llajllazuĉha. Kĉaĉtami wejt curpu sufrichiĉani wejt kuz zapuru tsjan tjupi cjiĉsa; juc'anti Yoozquin kuzziztĉha. ¹⁷ Tii wirquiz kamcan sufrisqui tsjii ratuĉtakazza; nekztan watĉha. Pero tii muntuquiz sufritiquiztan uĉhumqui arajpachquin wiĉaya honorchiz cjequiĉha. Ancha sufrichiĉni, ancha juc'anti honorchiz cjequiĉha. Arajpachquin ancha zuma kamaquiĉha. ¹⁸ Nuĉupanĉ cjequiĉha, tii muntuquiz Źejlĉni cusasanacĉquiz anaĉha kuz tjaaĉzqui. Antiz arajpach zumanacĉquin kuz tjaaĉz waquiziĉha. Nekztan arajpachquin ancha honorchiz cjequiĉha. Cherta cusasanaca wataquiĉha. Arajpach zumanacazti wiĉaya tjuraquiĉha.

5

PABLUQUI ARAJPACHQUIN OJKZ PECCHA

¹ Jalla tuĉ zizuĉha wejrqui. Tii Źejtĉni curpuqui ticziĉ cjequiĉ niiqui, Yoozqui ew curpuĉ tjaaquiĉha, Yooz paata curpu. Nekztan arajpachquin wiĉaya kamaĉha. ² Tii muntuquiz sufricanaqui anchal pasnuĉha ayincan. Ew arajpach curpu anchal pecuĉha, nekz kamzjapa. ³ Wejt kuzqui nii ew curpuchiz ancha pecĉha, tsjii ew zqutiĉ cujtz pecas, jalla niĉta. Ana curpuchiz anal cjis pecuĉha. ⁴ Tii curpuchiz sufrican, aynuĉha. Tii curpuqui ticznaquiĉha. Niĉzaza tii muntuquiz kamtaqui ana wiĉayajapaĉha. Jalla niĉtiquiztan ew yekja curpuchiz cjis pecuĉha. Arajpachquin wiĉayajapa kamz pecuĉha. ⁵ Yoozpachaĉha niĉtajapa wejr utchiĉha. Niĉzaza Yoozza niĉ Źespiritu Santo wejt kuzquiz luzkatchiqui. Jaziqui arajpachquin kamspanĉha wejrqui.

⁶ Jalla niĉtiquiztan wejrqui tjup kuzzizpanĉha. Tii curpuchiz kamcan, arajpachquin Yooztan chica ima Źejlĉha. Pero arajpach wajtchiz Źoĉtĉha wejrqui. Jalla niĉ zizuĉha. ⁷ Tii muntuquiz kamcan, ana Yooz chercan kamuĉha. Pero ana cherta Yoozquin kuzzizpan kamuĉha ana niĉ cheranami. ⁸ Jalla niĉtiquiztan tjup kuzziz Źeluĉha. Tii curpuquiztan ulanĉcu, niĉzaza Yooztan chica arajpachquin kamcan, jalla nii walikaz cjesaĉha. ⁹ Jaziqui Źejtcanami, ticz cjenami, Yoozquin kuzziztĉha wejrqui. Werĉ kamtiquiztan wejt Yoozquiz cuntintuĉ cjiskatzpan pecuĉha. ¹⁰ Tjapa uĉhumnacqui Cristuĉ yujcquiz prisintistanĉha, pjalĉta cjisjapa. Jaknuĉt tii muntuquiz kamtĉhaja, zuma ana zuma, jalla niĉ jama pjalĉtaĉ cjequiĉha. Jalla nuĉ pjalĉtiquiztan zapa mayniĉquiz arajpach kamaĉa tjaaĉtaĉ cjequiĉha.

ZOĉINACĉTAN YOOZTAN WALIKAZ CJESACHA

¹¹ Jalla niĉtiquiztan Jesucristo Jiliri ekscan zuma razunĉtan anĉhucacquiz chiyuĉha, zuma kamanĉiz kamiĉha, cjican. Toscara anal chiyuĉha. Wejt kamaĉa Yooz zizza. Wejr cjiwĉha, anĉhucqui zakaz zizza zuma kamaĉchiz kamiĉha, jalla nii.

¹² Jalla nuž chiican, persun honora anal waytiz pecučha. Antiz wejt puntuquiz-tan ančhucaquiz intintiskatz pecučha, wejtquiztan cuntintu cjisjapa. Jalla nektanaqui ančhucqui wejt quintra žoñinaczquiz kjaaznasačha, zuma razuna tjaacan, “Pabluqui zuma kamñičha”, cjican. Wejt quintra žoñinacaqui žoñinaczquiztan honorchiz cjis pecčha. Ninacztajapa zuma kuz anaž importayčha. Tucquin cjis, jalla niikaz importayčha ninacztaqui. ¹³ Wejrzi zuma kuzziz cjis anchal pecučha. Wejt quintra žoñinacaqui cjiñičha “Lucuratačha Pabluqui”. Jalla nuž chiyanami Yooztajapakal kamučha. Yekjap žoñinacazti cjiñičha, “Zuma razunžtan chičha Pabluqui”. Ančhucaltajapa zuma razunžtan chiyučha. ¹⁴ Jesucristuqui ancha okzñi kuzziz cjen tjapa žoñinacz laycu ticzičha. Žoñinacz cuntiquiztan ticzičha. Jalla nužupančha weraraqui. Jalla nuž tjapa kuztan crižcu, wejrqui Jesucristužquin sirwistančha, liwriiñi taku paljaycan. ¹⁵ Jesucristuqui tjapa žoñinacz laycu ticzičha, žoñinacz ana persunjapa kamajo, antiz Cristužtajapa kamajo. Jalla nižtiquiztan jakziltat ew kamañchiz kamčhaja, jalla ninacaqui Jesucristužtajapa kamz waquizičha. Jesucristučha ninacz laycu ticziqui, nižaza jacatatchiqui. ¹⁶ Jaziqui Jesucristužtajapa kamcan, zizučha, žoñinacz kuzza chekanaqui, nii. Tuquiqui pinsatučha: Žoñinacz cherchi, pajk puesto ocupchi, wajt honora tanchi, jalla nižtanacačha chekanaqui, nuž cjican pinsatučha, Cristuž puntuquiztanami. Ana criichi žoñinacz pinsitakaz pinsatučha. Anziqui ana iya nižta pinsučha. ¹⁷ Jaziqui tuž cjiwčha: jakziltat Cristužtan tsjii kuzziz cjissaja, jalla niiqui ew kuzzizza, nižaza ew kamañchizza. Tuquita kamaña liwj ecta, ew kamañchizpan kamčha.

¹⁸ Ew kuzmi nižaza ew kamañami Yooziž tjaatapančha. Cristuž cjen Yoozqui učumnaca pertunchičha, nižtan učumnacatan zuma cjisjapa. Nižaza Yoozqui wejr-naca utchičha parti žoñinaczquiz Yooz pertunz puntu paljayajo, Cristuž cjen žoñinacztan Yooztan zuma cjesačha, cjican. ¹⁹ Yooz pertunz puntuqui jalla tužučha. Yoozqui Cristuž cjen tjapa žoñinaca pertunasachha, nižtan ninacztan zuma cjisjapa. Žoñinaca pertunžcu, ana ujchiz cjiskatčha, ana casticta cjisjapa. Nižaza Yoozqui wejrnacaquiz cumpjiichičha, Yooz pertunz puntu paljayajo. ²⁰ Jalla nižtiquiztan Cristuž cuntiquiztan ojklayučha niž takunaca paljaycan. Jalla nuž ojklayan Yoozqui weriž cjen ančhucaquiz paljayčha. Jaziqui Cristužtajapa ančhucaquiz chiižinučha, Yoozquin kuz tjaalla, nižtan ančhucatan zuma cjisjapa. Jalla nuž chiižinučha. ²¹ Cristuqui ana čjul uj paachičha. Učhum laycu Jesucristuqui Yooz yujcquiz učhum ujnacchiz cjissičha, učhumqui Yooz yujcquiz ana ujchiz nižaza zuma cjisjapa. Jalla nuž cjiskatchičha Yoozqui, niž pinsitacama.

6

¹ Jilanaca, cullaquinaca, wejrqui Yooztan langznučha, žoñinaca Yoozquin kuz tjaajo. Jaziqui ančhucaquiz chiižinučha, liwriiñi Yooz takuqui anačha inapankaz nonzqui, nii. Ancha okzñi kuzziz cjen, Yoozqui ančhucaquiz niž liwriiñi taku paljaykatchičha. ² Cjijrta Yooz takuqui tuž cjičha: “Wejrtčha okzñiñtqui, ančhuc liwriita cjisjapa. Jaziqui tii timpuquiz okzñi kuzziz ančhucaž mayizita nonzinčha, nižaza tii liwriiz timpuquiz ančhucaquiz yanapchinčha”. Jaziqui Yoozpančha okzñi kuzzizqui. Anziqui žoñinaca liwriita cjesačha.

³ Wejrqui anal jec žoñžquizimi t'ezinz pecučha, ujquiz tjojtjapa. Jaziqui ana jecmi weriž Yooztajapa trabajta iñarasačha. ⁴ Yooztajapa trabajcan, jaknuž watanami, zuma Yooz kamañakaz tjeez pecučha. Yoozquin tjurt'iñi kuz tjeez pecučha, čjul sufrisquiztanami, nižaza čjulquiztan t'akjiri žejlžquiztanami, nižaza čjul ch'ama ojklayzquiztanami. Čjulunacaž watanami tjurt'iñi kuz tjeez pecučha. ⁵ Jilanaca, cullaquinaca, tižta sufrisnaca watchinčha: wajttatačha, carsilquiz chawctatačha; žoñinacaqui wejtnaca quintra aptichičha; nižaza muzpa ch'ama langznaca watchinčha otčaň tjepi; nižaza ana tjačhi kamchinčha, nižaza čjerž kjara pascan žejlchinčha. Jalla nižta

sufrisnaca watchinča, tjurt'iñi kuztan. ⁶Yooztajapa langzcan, zuma Yooz kamaña tjeez pecuča, zuma lijitum Yooz kamañchiz kamcan, nižaza Yooz puntu zuma zizñi nižaza pasinziz kuzziz kamcan, nižaza okzñi kuzziz kamcan, nižaza Espiritu Santuž aztan kamcan, nižaza zuma lijitum munaziñi kuzziz kamcan, ⁷nižaza lijitum Yooz taku paljaycan, nižaza Yooz aztan kamcan. Jalla nižta kamcan zuma Yooz kamaña tjeez pecuča. Nižaza Yooztajapa kamcan, Yooz zuma razunžtan ojklayuča, tsjii zuma armichiztakaz. Yooz zuma razuna chiican, wejrqui žoñinacžquiz Yooz taku catokskatuča, nižaza quintra žoñinacžquiz Yooz zuma razunžtan kjaaznuča. ⁸Yooztajapa kamcan, awizaqui wejrqui zuma rispittača. Awizaqui ch'aanitazakazza. Awizaqui žoñinacaqui wejt quintra ana waliž parliča. Awizaqui žoñinacaqui wejt puntu zumaž parliča. Wejt puntuquiztan yekjap žoñinacaqui “Niiča tsjii kjutñi irpiñiqui” cjican chiichiča. Jalla nuž cjenami, wejrtča werara chiiñtqui, nižaza irpiñtqui. ⁹Yekjapanacaqui wejr ana pajz pecča. Jalla nuž cjenami, pajtapanikazza wejrqui. Yekjapanacaqui “Nii Pabluqui ticzla”, cjiñiča. Jalla nuž cjenami tiral žetuča. Wejt Yooz Epiž ujžta cjenami, ana contača wejrqui. ¹⁰Llaquita kuzziz cjenami, Yoozqui wejt kuzquiz cuntintupan cjiskatča. Poriž cjenami, Yooz taku paljaycan walja žoñinacžquiz ricachužtakaz cjiskatchinča. Ana čjulchiz cjenami, tjapa wejtta žejlča, Yooz maatiž cjen. ¹¹Corinto wajtchiz jilanaca, cullaquinaca, kjanapacha ančucaquiz paljayžcuča. Ančucatan zuma munazuča, tjapa kuztan. ¹²Anača juntuñalla kuz ančucatan munazuča. Yekjapanacazti anaž tjapa kuztan wejttan munaziz pecčani. ¹³Pero ančuczti tjapa kuztan wejttan zuma munaziñi cjee. Ančucaquiz chiižinuča, jaknužt tsjii ejp persun ocjalžquiz chiižinčaja, jalla nižta.

YOOZ ŽOÑINACŽHUCCHA ANCHUCQUI

¹⁴Tsjiilla chiižinuča. Ana criichi žoñžnacžtan anaž anča pajasa, tii muntuquiz kamcan. Yooz kamañchiz žoñiqui Yooz quintra žoñžtan anapan tsjii kuzziz cjesača. Zuma žoñiqui ana zum žoñžtan anapan zuma pajasasača, tii muntuquiz kamcan. ¹⁵Jaknužt Cristužtan Satanas diablužtan tsjii kuzzizpan cjesajo? Nižaza jaknužt criichi žoñiqui ana criichi žoñžtan tsjii kuzziz cjesajo? Anapanž tsjii kuzziz cjesača. ¹⁶Yooz kjuyquiz žoñiž paata yooznacaqui anapanž juntu cjesača. Nižaza učumqui žejtñi Yooz kjuyčumča. Yoozpachača tuž cjichiqui: Ninacž kuznacquiz kamača; ninacžtan chica želača. Ninacž Yooz wejr cjeeča, nižaza ninacaqui wejt wajtchiz žoñinacž cjequiča. ¹⁷Jalla nižtiquiztan Yooz Jiliriqui tuž zakaz cjiča: Ana criichi žoñinacž kamañquiztan zaraka, nižaza jayta. Ana zum kamañnacchiz anapan kama. Nekztan wejrqui ančuc zuma risiwača. ¹⁸Ančuca ejp cjeeča. Nižaza ančucqui wejt maatinacž cjequiča. Jalla nuž cjiča tjapa azziz Yooz Jiliriqui.

7

¹Munazita jilanaca, cullaquinaca. Yoozqui učumnacaquiz niž čhiita takunaca tjaachiča. Jalla nižtiquiztan učumqui tjapaman ana walinacquiztanami nižaza tjapaman ana zum kamañnacquiztanami jaytistanča, zuma kamañchizpan cjisjapa, curpumi kuzmi zuma cjisjapa. Yoozquin ekscan, nižaza rispitan, tjapa ana walinacquiztan jaytistanča, juc'ant juc'ant walja zuma lijituma cjisjapa, Yooz kamañchizpan cjisjapa.

PABLUZ CHIITA TAKU CATOKTA

²Wejttan zuma munaziñi cjee, tjapa kuztan. Ana jakziltiž quintra čjulumi paachinča. Nižaza ana jakziltižquizimi tsjii kjutñi čjitchinča. Nižaza ana jakziltižquizimi incallchinča, cusasanaca tanzjapa. ³Jalla nuž chiican, ančucaquiz uj tjojtunz ana pecuča. Tjapa kuztan ančucatan zuma munazuča. Tuqui nuž cjetuča. Anača wejr ančuca quintraqui. Ticz cjenami, žejtz cjenami tirapan ančucatan zuma munazuča. ⁴Wejr cjiwča, ančucqui tirapan Yoozquin tjurt'iñi kuzziz cjequiča. Ančucaž cjen anča cuntintuča. Ančuca honora waytuča. Ančuca quinto nonžcu zuma kuztaž wejrqui. Anča sufrita cjenami anča čhipuča ančucaž cjen.

⁵ Macedonia yokquin irantižcu, ana jeejzñi atchinča. Tjapa kjutñi walja sufrisnaca želatča. Tjapa kjuttan quintranaca želatča. Wejt kuzqui turwaysnatča, “Criichi žoñinacaqui quejpsnaa”, cjichinča. Llaquita kuzziztača wejrqui. ⁶ Pero Yoozqui llaquita žoñinaczquiz kuzñipanča. Yoozqui wejr kuzziča, Tituž tjontiquiztan. ⁷ Nižaza Titžquiztan ančuca quintu nonžcu, wejrqui zuma kuztatača. Tituqui ančucaž cjen llaquita cjissitača. Nekztan ančucaquiz tjonžcu, nižaza ančucaž zuma kamta cheržcu, kuztatača. Nižaza Tituqui quint'ichiča, ančucqui wejr ancha cherz pecatča, nižaza weriž llaquita cjen ančucqui llaquitazakaz cjissinčucča. Nekztan wejtquiz tjurt'izinčinčucča. Jalla nii nonžcu juc'anti cuntintu cjissinča. ⁸ Weriž cjiirta cartauqui ančuc llaquita cjiskatchiča. Jalla nuž cjenami, anziqiu ana llactazzinča. Pero tuquiqui llactazzinča; nii ančucaquiz chiižinta ana cjiirz pecatuča. Pero ančuc tsjii upacamakaz llaquiskatchinča. ⁹ Ančucqui llaquiskattiquiztan anazuma kamznaca ecchinčucča. Jalla nižtiquiztan wejrqui cuntintuča. Ančucaž llactaztiquiztan wejrqui anatača cuntintu. Antiz ančucaž anazuma kamznaca ectiquiztan jalla nekztantača wejrqui cuntintu. Ančucaž anazuma kamtiquiztan Yoozqui ančucaquiz uj cjuñkatchiča. Jaziqiu weriž cjen ančucqui ana ina llaquissinčucča. ¹⁰ Yoozqui žoñžquiz uj cjuñkatča kuz campiita cjejajo. Jequit kuz campiičhaja, jalla niiqui liwriita cjesača, zuma kamañchiz cjisjapa. Nižaza liwriita žoñinacaqui cuntintuča. Ana criichi žoñinacaqui ujnaca cjuñžcan nižaza llactazcan ana kuz campiyaquičiž niiqui chojru kuzziz cjissa. Ultimu infiernuquin okaquiča. ¹¹ Ančuczti uj cjuñžcu Yoozquin juc'anti kuzziz cjissinčucča; oralla kuz campiičinčucča. Nižaza tjapa kuz tjaachinčucča ana wali kamznaca azquichjapa. Nii uj paañi žoñž quintra ancha žawjchinčucča. Nižaza nii ujquiztan tsucchinčucča. Nižaza wejttan ancha zalz pecchinčucča. Nižaza nii uj paañi žoñi ancha casticz pecchinčucča. Nižaza ultimu nii uj paañi žoñi casticchinčucupanča. Jalla nižtiquiztan ančucqui kjanapacha tjeezinčucupanča, zuma kuzzizčucča, ana tira ujchiz. ¹² Nii uj paata puntuquiztan nonžcu ančucaquiz c'aripacha cjiiržquichinča. Anatača nii uj paañi žoñžjapakaz cjiiržquichinqui. Nižaza anatača nii quintra uj paažinta žoñžjapakaz cjiiržquichinqui. Antiz ančucajapazakaz cjiiržquichinča, Yooz yujcquiz ančucaquiz tjeezjapa, ančucqui wejttan munaziñi kuzzizza, jalla nii. ¹³ Ultimquiziqui tjappacha walikaz cjissiča. Jalla nižtiquiztan wejrqui cuntintu cjissinča. Ančucaž wilta zuma kamtiquiztan Tituqui wilta llan kuzziz cjissiča. Nižaza Tito cuntintu cjissiž cjen, wejr zakaz juc'ant cuntintu cjissinča. ¹⁴ Wejrqui Titžquiz ančuca honora waytichinča, “Ninacaqui zumača”, cjican. Jalla nuž cjican ultimquiziqui ančucaž cjen ana azkatchinča. Ančucatan žejlcan werar razunakaz chiičinča. Nižaza Titžquiz chiita razuna werara zakazza ančuca puntuquiztan. ¹⁵ Tituž tjaajintacama zuma kamchinčucča. Nižaza Tito zuma risiwchinčucča, humilde kuztan, nižaza rispitiñi kuztan. Tjapa nižta cjuñžcu Tituqui ančucaquin juc'antiž munaziča. ¹⁶ Ančucaž cjen wejrqui zakaz ancha cuntintuča. Nižaza ančuca puntuquiztan cjiwča, ancha zuma kamañchiz, jalla nii.

8

OFRENDANACA TJAAZ PUNTU

¹ Jaziqiu jilanaca, cullaquinaca ančucaquiz tii zizkatz pecuča, jaknužt Macedonia yokquiz žejlñi criichinacaqui Yooz zuma kamaña tjeeziča, jalla nii. ² Nii criichi žoñinacaqui ancha pruebanaca watchiča. Ancha pori cjissiž cjenami ninacaqui ancha cuntintu želatča. Nižaza ricachužtakaz walja ofrendanaca utchiča. ³ Ninacz želinchizquiztan jama utchiča. Wejr cjiwča, jilacama utchiča ninacz persun kuzquiztan. ⁴ Ninacaqui t'akjir criichinaczquin ofrenda tjaaz ancha pecchiča, jaknužt

parti criichinacaqui ofrenda tjaatčhaja, jalla nižtapacha. Nižaza wejtquiz ancha rocchiča favora paajo, ninacž ofrenda chjichajo, jalla nii rocchiča. ⁵ Ninacaqui juc'ant zuma paachiča weriž tantiitiquiztanaqui. Tuquiqui Yoozquin tjapa kuz tjaachiča. Nekztan Yooz munañpi jaru wejtquiz kuz tjaachizakazza. ⁶ Jalla nižtiquiztan wejrqui Tito rocchinča, ančhucaquin wilta okajo. Tuquiqui Tituqui ofrenda tjaaz puntu ančhucaquiz chiizinchičha. Jaziqui Tito wilta rocchinča, ančhucaquin wilta okajo, ančhuca ofrendanaca cumpliskatzjapa, jaknužt tuqui ančhucqui okzñi kuzquiztan tjaatčhaja, jalla nuž. ⁷ Ančhucqui ancha zumača; ančhucča Yoozquin kuzzizpan, nižaza Yooz puntu zuma zizñi, nižaza zuma tjaajnasacha, nižaza tjapa kuztan zumanaca paayinčhucča, nižaza wejttan zuma munaziñi kuzzizčhucča. Chjulquizimi ančhucqui ancha zumača. Jalla nižtiquiztan ančhucqui zuma ofrenda tjaaz zakaz waquizicha, ančhuca okzñi kuzquiztan. ⁸ Ančhucaquiz anal mantuča, pero zizkatz pecučha, parti žoñinacaqui tjapa kuztan ofrenda utchiča, jalla nii. Jazic ančhucqui walja ofrendanaca tjaaquiz niiqui, ančhuca okzñi kuz tjeeznasacha. ⁹ Učhum Jesucristo Jilirž ancha okzñi kuz zizza ančhucqui. Jesucristuqui tjappacha nižtacama žejlchiž cjenami, ančhucaž cjen pori cjissičha tii muntuquiz kamcan. Jalla nuž pori cjissičha ančhuc ricachužtakaz cjiskatzjapa.

¹⁰ Jalla nižtiquiztan tii ofrenda puntuquiztan ančhucaquiz chiizinuča. Waj tsjii wataqui ančhucqui t'akjir criichinacžtajapa ofrenda uch pecatča, nižaza ofrenda uchi kalltichinčhucča. Jalla nižtiquiztan anziqiu nii ofrenda cumpliskatz waquizicha. Jalla niiqui walipanž cjesača. ¹¹ Tuquiqui ančhucqui tjapa kuztan ofrenda uch pecatča. Jalla nuž pectaquí cumpliskatz waquizicha, ančhuca želinchizquiztan jama. ¹² Jakziltat tjapa kuztan ofrenda utčhaja, želinchizquiztan jama uch waquizicha. Jalla niiqui Yoozquin cuntintu cjiskatasacha. Jakziltat ana zinta želinchiz cječhaja, jalla nižquiztan Yoozqui ana ofrenda mayča. ¹³ Wejrqui anal pecučha, yekja criichinacžquiz yanaptiquiztanaqui ančhucpacha t'akjiri cjisjapa. ¹⁴ Tuž cjiwča, anziqiu ančhucqui juc'ant želinchizza. Jalla nižtiquiztan nii t'akjir criichi žoñinacžquiz yanapasacha. Wiruñaquí ninacaqui ančhucaquiz yanapachani, ninacž juc'ant želinchizquiztan jama. Jalla nižtiquiztan tsjiikaz cjequičha. ¹⁵ Cjijrta Yooz taku tuž cjiča: “Juc'ant želinchiz žoñiqui anaž chjetnasacha. Nižaza ana želinchiz žoñiqui ana t'akjiri želasacha”.

TITZ PUNTU

¹⁶ Yoozqui Tito ančhucaquiz ancha cjuñzkatchičha, jaknužt wejrqui ančhucaquiz cjuñzničha, jalla nižta. Jalla nižtiquiztan Yoozquin gracias cjican chiyučha. ¹⁷ Weriž roctiquiztan Tituqui “iyaw” cjichiča. Pero niipacha ančhucaquiz cjuñziča. Jalla nižtiquiztan persun kuzquiztan ančhucaquin tjonžcaquičha. ¹⁸ Titžtanuntu yekja jila cuchanžcača. Tjapa iclizziz criichinacaqui nii jilž puntu zizza, zuma liwriñi taku parliñi, jalla nii. ¹⁹ Nižaza iclizziz criichinacaqui nii jila utchiča, wejttan chica ojklajajo, nižaza tii ofrenda Jerusalenquin chjitzjapa. Wejrqui tii ofrenda chjitz pecučha, Yooz honora waytizjapa, nižaza wejt yanapñi kuzziz tjeezjapa. ²⁰ Jalla nuž tii ricujta ofrendaqui ancha tažpachača. Jalla nii paaznaca chjichcan wejrnacqui zuma kjana kamz pecučha, žoñinaca wejtnacaquiz ana uj tjojtajajo, “Pabluqui persunjapa ofrendanacquiztan paaz jwessiča”, cjican. ²¹ Yooz yujcquizimi žoñinacž yujcquizimi wejrnacqui zuma lijituma kamz pecučha.

²² Titžtan nii yekja jilžtan tsjii jilžtan zakaz cuchanžcača. Tii jilaqui wejrnacqui wawczinča, zuma lijitum kuzziz chjultakquiztanami, jalla nii. Niiqui ančhuca puntuquiztan nonžcu, ančhucaquin tjonzquin ancha pecchiča. Ančhucaž zuma kamtiquiztan nižta kuzzizza. ²³ Titž puntuquiztan tuž cjiwča. Niiqui wejt cumpañeruča. Nižaza wejttan chica ančhucultajapa sirwiča. Nii yekja pucultan jilanacž puntuquiztan tuž cjiwča, ninacača iclizquiztan cuchantaqui, nižaza ninacaž cjen Cristuqui ancha honorchizza. ²⁴ Nonžna ančhucqui. Tjapa criichinacžquiz ančhuca zuma okzñi

kuz tjeezna. Jalla nuž tjeeznan criichinacaqui zizaquiča, zuma razunžtan ančucaž kamtiquiztan wejrqui cuntintutča, jalla nii.

9

OFRENDA PUNTU

¹ Tsjižtan zakal chiižinuča Yooz žoñinacžtajapa ofrenda puntuquiztan. Jalla nii puntuquiztan anača ančucaquin tsjii cartami cjižržquichuca. ² Ančucqui tjapa kuztan tjaz pequiñchucča. Jalla nii zizuča. Nižaza Macedonia yokquin žejlñi criichinacžquiz cuntintu cjiwča, ewitanpacha Acaya yokquin žejlñi criichinacaqui ofrendižtan yanapzjapa listutača, jalla nuž chiyuča. Jalla nuž nonžcu tsjan kuzziz cjissiča ofrenda uchjapa zakaz. ³ Nižaza wejrqui tii čhjepultan jilanaca cuchanžcuča, weriž chiita ančuca puntuquiztan ana toscara cjisjapa, ultimupan ančuca uchta ofrenda tjaczta cjisjapa, jaknužt wejrqui parti criichinacžquiz cjiučhaja, jalla nuž. ⁴ Cunamit yekjap Macedonia criichinacaqui wejttan chica tjonachani. Ninacžquiz ančuca ofrenda uch puntuquiztan kjaž wiltami chiižinčinča. Jalla nižtiquiztan ančuca ofrenda ana listu tjacztažlaj niiqui, wejtnacaltami ančucaltami aziž cjequiča. ⁵ Ana azi cjisjapa, wejrqui tantiičinča, tii čhjepultan jilanaca rocž waquiziča wejt tuqui ančucaquin tjonznajo. Ninacaqui tjonžcu ančucaž compromitta ofrenda cumpliskataquiča. Jalla nižtiquiztan ančuca ofrenda listu tjaczta cjequiča ima wejt tjonan. Zuma okzñi kuzziz cjen ofrenda uch waquiziča, ana weriž chiižintiquiztankaz.

⁶ Ančucqui tii cjuñzna. Jequit koloculla zkala čhjacačhaja, nižaza koloculla ajznaquiča. Nižaza jequit wacchi čhjacačhaja, nižaza wacchi ajznaquiča. ⁷ Zapa mayni persun kuzquiz tantiižcu, ofrenda uchaquiča. Jequit zuma okzñi kuztan ofrenda utčhaja, jalla niižtan munaziča Yoozqui. Ana pizc kuztan uhasača, nižaza ana žoñiz chiižintiquiztankaz uhasača. ⁸ Tiizakaz cjuñzna. Yoozqui ančucaquiz wacchi tjapaman wintizunanaca tjaaznasača. Jalla nižtiquiztan ančucqui želinchizkaz cjesača. Nižaza ančucqui želinchizquiztan ofrenda tjaasača, tjapaman zuma obranaca yanapzjapa. ⁹ Tii puntuquiztan cjižrta Yooz takuqui tuž cjiča: Zuma žoñiqui okzñi kuztan pori žoñinacžquiz tjaača. Nižaza niiž zuma obranaca watay wata cjuñtaž cjequiča. ¹⁰ Yoozza semilla tjaañiqui čhjaczjapa, nižaza čhjeri tjaañiqui lujljjapa. Jalla nižtiquiztan Yoozqui ančucaquiz želinchiz cjiskataquiča, juc'anti. Nekztan ančucqui juc'ant ofrenda tjaasača. Ančucaž zuma tjaatiquiztan zuma obranacchiz cjequiča. ¹¹ Yoozqui ančucaquiz tjapaman zuma cusasanacchiz cjiskataquiča, ančuca okzñi kuztan juc'anti tjaazjapa. Ančucaž uchta ofrenda intirjitiquiztan, nii ofrendižtan yanapta criichinacaqui Yoozquin ancha gracias cjican cjequiča. ¹² Jalla nuž ofrenda tjaacan Yooz sirwiča. Nižaza nii Yooz sirwitiquiztan t'akjir criichinacaqui yanapta cjequiča. Nekztan ninacaqui Yoozquin ancha gracias cjican cjequiča. ¹³ Tii ofrendaqui tježa, jaknužt ančucqui Cristuž livriiñi tawk jaru kamčhaja, jalla nii. Nižaza ančucaž zuma kamtiquiztan Yoozquin ancha honorchiz cjequiča. Ančucqui okzñi kuztan wali chawc ofrenda tjaaquiča. Ninacžtajapa, nižaza tjapa criichi žoñinacžtajapa ančucqui zuma okzñi kuzzizčhucča. Jalla nižtiquiztan Yoozqui honorchiz cjequiča. ¹⁴ Yoozqui ančucaquiz ancha zuma okzñi kuzziz cjiskatchiča. Jalla nižtiquiztan nii yanapta žoñinacaqui ančucaltajapa Yoozquiztan mayižinaquiča. Nižaza ančucatan juc'anti zuma munazaquiča. ¹⁵ Jilanaca, cullaquinaca. Tiipanž cjuñzna. Yoozqui učumnacaquiz Cristo tjaachiča. Nii Yooziž tjaataqui juc'ant zumača; ana intintazzucača. Yoozquin ancha gracias cjican cjiwča.

10

PABLUQUI CRISTUZ APOSTOLUCHA

¹ Jilanaca, cullaquinaca. Wejr Pabluqui tii cjiyržcuča. Jazic nonžna. Cristuqui humilde kuzzizza. Jalla nižta kuzziz cjen wejrqui ančhucaquiz chiižinžcuča. Yekjap žoñinacaqui tuž cjiča: “Ančucatan žejlcan, Pabluqui humilde kuzziztača. Pero ančucatan ana žejlcan, c'aripachača”. ² Ančucatan wilta žejlcan, ana wilta c'ari cjis pecuča. Yekjapanacaqui wejtnacaquiz uj tjojtunča. “Zoñž kuzcamakaz kamča Pabluqui”, jalla nuž cjiñiča. Jalla ninacžtajapa c'ari cjesača. Pero ančucqui ninacaž irata ana cjee. Ančucaltajapaqui anal c'ari cjis pecuča. Cristuž apostoltča wejrqui. Pero wejt persun aztan mantiz anal tjeez pecuča. ³ Wejrqui žoñi cjicanami ana žoñž kuzcamakaz paa-uča, nižaza ana žoñinacžtan kichas pecuča. Pero tjapa Yooz quintranacžtan quiražtakaz zalznasača. ⁴ Nižaza Yooz quintranacžtan zalžcu, ultim arma anal joojoo-uča. Antiz Yooz aztan anawalinacquiztan atipasača, ninacaž anawal azziz cjenami. ⁵ Yooz quintra razunanacami atipasača. Nižaza čjul mit kuzquiztan pinsita razunanacami atipasača, žoñinaca Yoozquin pajkatzjapa. Tjapa žoñinacaž pinsitanacami Cristuž tjaajintanac jaru cjiskatz pecuča. ⁶ Jalla nižtiquiztan wejrqui listuča tjapa Yooz quintra žoñinaca casticzjapa. Ančucqui Yooz mantuquizpan cjisna, tjappacha. Weriz tjonztan, jakziltat anaž Yooz mantuquizlaja, jalla niiqui casticta cjequiča. Cristuž apostoltča wejrqui.

⁷ Ančucqui žoñikaz chekža, kjažta tsijtchižlaja nižaza kjažta chiiñižlaja, jalla nii. Jakziltat mit kuzziz “Wejrqui Cristuž partiquiztča” cječhaja, jalla niiqui cjuñž waquiziča, wejrzakaztča Cristuž partiquiz, jalla nii. ⁸ Wejt apóstol puesto puntuquiztan cunamit juc'anti chiyučani. Jalla nuž cjenami wejrqui anal azasača. Jesucristo Jiliri qui wejtquiz nii apóstol puesto tjaachiča, ančucalta zuma kamañchiz cjiskatzjapa. Wejtta nii poder ana žejlča, ančuc akzjapa. ⁹ Cartanaca cjiyržcu anal ančuc tsucunz pecuča. ¹⁰ Yekjap quintra žoñinacaqui tuž cjiča: “Pabluž cartanacaqui chawjc jilirž cartanacažtakazza. Pero tekz žejlcan, ana azzizza, nižaza niž razunanaca inakazza”. Nuž cjiñiča yekjapanacaqui. ¹¹ Jalla nižta cjiñi žoñinacaqui zumpacha intintaz waquiziča. Jaknužt wejrqui cartanacquiz cjiyržquitučhaja, jalla niicama paasača ančucatan žejlcan.

¹² Nii mita kuzziz žoñinacaž irata cjis anal pecuča. Ninacaqui porapat iñaraskan ana intintazni kuz tjeeža. Yooz tawk jarupankaz kamz waquiziča. ¹³ Wejrqui persun puntuquiztan anal juc'ant chiyuča. Yoozpachača wejtquiz tii apóstol langz tjaachiqui. Nii langzquiztan jama chiyuča. Nižaza nii Yooziž tjaata langzquiztan jama ančhucaquin tjonzinča, liwriiñi Yooz taku paljayzjapa. ¹⁴ Ančhucaquin ana tjontasaž niiqui, wejrqui Yooziž tjaata langzquiztan jama ana ojktasača. Parti Cristuž liwriiñi taku paljayñi žoñinacžquiztan wejrtča primero ančhucaquin tjonchintqui. Yekja žoñiž Yooz taku langtiquiz ana mitisasača. ¹⁵ Yekja žoñiž Yooztajapa langztiquiztan anapal cjiwča, “Nii langztaqui weriz langztača” cjicanaqui. Wejrqui pecuča, ančucqui juc'anti Yoozquin kuzziz cjeyajo. Jalla nižtiquiztan ančucaporquiz Yooztajapa juc'anti langz pecuča, Yooz tjaata langzquiztan jama. ¹⁶ Jalla nekztanaqui ančhucaquiztan nawjkchuc yekja wajtchiz žoñinacžquiz zakaz liwriiñi Yooz taku paljayz pecuča. Pero yekja žoñiž Yooztajapa langztiquiz anal mitisis pecuča.

¹⁷ Jakziltat honora waytiz pecčhaja, niižlaqui Yooz honora waytiz waquiziča. ¹⁸ Jakziltat persun honora waytican chiiñižlaja, jalla niž puntuquiztan Yoozqui “ana zumača” cjequiča. Jakziltat “Yooz alaja zumapankazza” cječhaja, jalla niiqui Yooziž tjaata honorchiz cjequiča.

11

PABLUZTAN ANAZUM TJAAJINACŽTAN

¹ Wejrqui zumzužtakaz tsjii koluc chiyuča. Nii zumzužtakaz chiita takunaca nonžnalla. ² Yoozqui ančucajapa tsjii silusiñižtakaz wejtquiz cjiskatča. Weriz

Yooz taku paljaytiquiztan ančhucqui Cristužquin kuzziz cjissičha. Cristužtan zalz ora wejrqui ančhuc zuma kamañchiz Cristužquin prisintis pecučha, jaknužt tsjaa zuma tur naaza compromitta tjowžquiz prisintita cječhaja, jalla nuž. ³ Wejrqui ančhucapun-
 tuquiztan turwayznučha; cunamit tsjiiqui ančhucaquiz incallskatačhani, Cristužquin
 ana tjapa kuz cjisjapani, nižaza Cristužquiztan zarakchi cjisjapani. Ančhucadž pinsi-
 tanacaqui tsjii kjutñiž cjisnačhani. Tuquitanpacha nii ana wal zkoraztakaz diabluqui
 mañužtan Evaquiz incallchičha, cunamit jalla nižta incallta cjisnačhani ančhucqui.
⁴ Wejrqui ančhucaquin tjonchinčha, werar liwriiñi takumi nižaza Jesusiž puntuquiz-
 tanami paljayzjapa, nižaza tjonchinčha Espíritu Santuž ančhucapun-
 tuquiztan kuzquiz luzskatz-
 japa. Jaziqui ančhucapun-
 tuquiztan chiižinučha. Tsjii žoñinacaqui tsjemat liwriiñi taku pal-
 jayñiž cjenami, ančhucapun-
 tuquiztan nižta incallta žoñi zuma risiwiñchucquičha. Ninacaž tsjemat
 tjaajintanaca catokiñchucquičha. Nižaza tsjii žoñinacaqui tsjemat espiritunaca tjaaz
 pecasaž niiqui, ančhucapun-
 tuquiztan nižta incallta žoñi zuma risiwiñchucquičha. Nuž nonžcu,
 ispanichinčha; nižaza llaquita kuzziz cjiskatchinčha. ⁵ Yekjapnacaqui ančhucapun-
 tuquiztan nižta incallta žoñinacž puntuquiztan pinsičha, zuma apostolonacačha, jalla nii. Ninacaqui
 anačha werar apostolonacaqui; anačha wejtquiztan pajk jiliriqui. Jalla nuž cjiwčha.
⁶ Wejrqui anal altu tawkžtan paljaycan ančhucapun-
 tuquiztan kamchinčha. Jalla nuž cjenami
 wejrqui Yooz puntu zuma zizučha. Jalla nii zizñi cjican kjanapacha tjezinčha weriž
 tjapa puntunaca paljaytiquiztan. Tantiya ančhucapun-
 tuquiztan.

⁷ Wejrqui humilde kuzziz ančhucapun-
 tuquiztan kamchinčha, ančhucapun-
 tuquiztan honorchiz cjisjapa.
 Nižaza ana paaz paca mayžcu, liwriiñi Yooz taku ančhucapun-
 tuquiztan paljaychinčha. ¿Jalla
 nuž anawali paachin wejrjo? ⁸ Yekja iclizziz žoñinacaqui wejtquiz paaz tjaachičha. Jalla
 nii ofrendanaca tanzinčha, ančhucapun-
 tuquiztan Yooz taku paljayñi ojkzjapa. ⁹ Ančhucapun-
 tuquiztan kamcan ana želinchiz cjissinčha. Pero ančhucapun-
 tuquiztan ana čhjulumimaychinčha.
 Macedoniaquiztan tjonchi jilanacaqui wejtquiz onanchičha. Jalla nižtiquiztan anaž
 čhjulumimaychinčha. Tuquiqui wejrqui ančhucapun-
 tuquiztan ana mayzjapa ancha
 cwitassinčha, ančhucapun-
 tuquiztan ana ch'ama cjejajo, nižaza jaztanami mayzquiztan cwita-
 sučha. ¹⁰ Jaknužt Cristuqui werarapan chiiñitažlaja, jalla niiž cjen nižta werarapan
 chiyiñzakaztčha wejrqui. Jalla nižtiquiztan legali cjican, wejrqui cjiwčha, anaž jec Acay
 wajtchiz žoñiqui wejt puntuquiztan cjesačha, “Pabluqui ana želinchiz cjican, wejtquiz-
 tan maychičha”, nuž cjicanaqui. Jalla nuž ančhucapun-
 tuquiztan ana čhjulumimaytiquiztan
 cuntintutčha wejrqui. ¹¹ ¿Kjažtiquiztan nižta chiyu wejrjo? ¿Ančhucapun-
 tuquiztan ana zuma
 munazojo? Anapanž cjesačha. Yooz zizza, wejrqui ančhucapun-
 tuquiztan munazučha, jalla nii.
¹² Wejrqui liwriiñi Yooz taku paljayiñčha, ana paaz paca mayžcuqui. Nižaza tirapan
 nužullakaz kamačha. Nekztan jakziltat paaz ganzjapa Yooz taku paljayčhaja, jalla
 niiqui anapanž cjichuca, “Wejrtčha Pabluž irata Yooz taku paljayiñtqui”, nuž cjicanaqui.
¹³ Nii paaz tanzjapa paljayñinacaqui falso apostolonacačha. Nii žoñi incallñinacaqui
 Cristuž apostolonacažtakaz ojklayñičha.

¹⁴ Jalla nužupan tii muntuquiz wataquičha. Satanás diablupacha tsjii Yooz an-
 jilažtakaz ojklayčha. ¹⁵ Nižazakaz Satanásquiz sirwiñi žoñinacaqui werara Yooz sir-
 wiñinacažtakaz ojklayčha. Jalla nižta puntu nayžcu, ana tsucaquičha. Ninacaž nižta
 ojklaytiquiztan jama castictaž cjequičha.

PABLUQUI ANCHA SUFRISNACA WATCHICHA

¹⁶ Wiltal cjiwčha. Jalla nuž chiyanaqui ančhucapun-
 tuquiztan anačha
 pinsisqui, “Niiqui zumzu taku chiičha” cjicanaqui. Jalla nuž pinsanami, wejr chiyaj cjila
 tsjii lucurata žoñižtakaz. Wejrqui tsjii koluculla persun honora waytaj cjila. ¹⁷ Jalla nuž
 chiican wejrqui lucuratu žoñižtakaz chiyachha. Anal chiyachha Yooz Jilirž ortin jaru, jalla
 nuž persuna honora waytican. ¹⁸ Walja žoñinacaqui tii muntuquiz čhjulunacquiztanami
 persun honora waytičha. Jalla nižtiquiztan wejr zakal persun honora koluculla way-
 tačha. ¹⁹ Ančhucapun-
 tuquiztan chiiñchucčha, “Ziziñ žoñinactčha wejrnacqui”, cjicanaqui. Jalla

nuž chiichiž cjenami ančhucqui zumzu žoñinacž takunaca cuntintu nonzniñchuccha. ²⁰ Falso žoñinacaqui ninacž mantuquiz ančhuc cjiskatz peccha. Nekztan ančhucqui nii žoñinacžquiz zuma cassa. Nižaza tsjii falso žoñinacaqui ančuca cusasanacquiztan paca maycha. Nekztan ančhucqui ninacžquiz zuma tjaača. Nižaza tsjii falso žoñinacaqui persunaltajapa zuma cjisjapa ančhuc mantiča. Nekztan ančhucqui nižquiz zuma cassa. Nižaza tsjii falso žoñiqui ančhuc iñarča. Nekztan ančhucqui nižquiz zumakaz awantiča. Nižaza tsjii falso žoñiqui ančuca yujcquiz tsjajpačhani. Jalla niizakaz ančhucqui zuma awantačhani. ²¹ Wejrqui ančhucatan kamcan ana nižta kamchinča; humilde kuzziz kamchinča. ¿Jalla nižtiquiztan wejrqui azasajo? Anapal azasača. Yekja žoñinacaqui čjulquiztan persun honora waytačhaja, jalla nii žoñinacžquiztan juc'antitča wejrqui. Jalla nuž chiicanaqui lucuratažtakaz chiyuča. ²² Yekjapanacaqui cjiñiča, “Hebreo sarchiz žoñinactča wejrnacqui”. Werj zakal cjeeča, “Hebreo sarchiz zoñtča wejrqui”. Nižaza ninacaqui cjiñiča, “Yooz illzta Israel wajtchiz žoñinactča wejrnacqui”. Wejr zakal cjeeča, “Yooz illzta Israel wajtchiz zoñtča wejrqui”. Nižaza ninacaqui cjiñiča, “Abrahamž majchmaatquiztan tjoniñča”. Wejrmi zakal cjeeča, “Abrahamž majchmaatquiztan tjoniñča”. ²³ Ninacaqui cjiñiča, “Cristuž sirwiñtča”. Wejrmi zakal cjeeča, “Cristuž juc'ant zuma sirwiñtča”. Jalla nuž chiicanaqui lucuratažtakaz chiyuča. Pero ninacžquiztan juc'anti langzinča Cristužtajapa. Nižaza ninacžquiztan juc'anti wjajttatača. Nižaza ninacžquiztan juc'anti carsilquiz chawc-tatača. Nižaza tsjii kjaž wilta ticzmaya želaytuča. ²⁴ Pjijska wilta judío žoñinacaqui wejr casticchiča. Jalla nuž casticcan, quinsa tunca llatuncan lazu wjajtta mutchinča. ²⁵ Čjep wilta wejrqui wjajtz paržtan wjajttatača. Tsjii wilta maztan čhajttatača. Čjep wilta warcuquiz okan nii warcu julskatchiča. Warcu julskatžcu tsjii nooj weentiztan majiñtiztan pajk kot taypiqueiz žejlchinča. ²⁶ Tirapan ojkojkchinča, walja anawalinaca watñiž cjenami. Tižta anawalinaca watchinča, anawal pujunaca, anawal tjañinaca, wejt wajtchiz anawal žoñinaca, yekja wajtchiz anawal žoñinaca, chawjc wajtquiz anawal žejlñinaca, ch'ekti yokquin anawal žejlñinaca, anawal pajk kotanaca, nižaza anawal falso jilanaca. Jalla nižta anawalinacami watchinča. ²⁷ Nižaza ancha langzinča, nižaza zuma ch'amanaca watchinča, kjaž wilta ana tjaji atchinča, nižaza kjaž wilta čherž kjarami kjaz kjarami passinča, kjaž wilta ayunassinča. Nižaza kjaž wilta zakinacquiz ch'uncan sufrichinča, zquitž kjara. ²⁸ Tjapa nižtanaca watchiž cjenami, iyakal sufruča. Zapuru tjapa iclizziz žoñinacžtajapakal cjuñznuča, llaquita kuzziz ninaca zuma kamañchiz cjiscama. ²⁹ Jakziltat llajllasñi kuzziz cječhaja, wejrqui nižtan chica zakal llaquisuča. Jakziltat ujquiz tjojtscatñi cječhaja, wejrqui nii tjojtscatñi žoñž quintra žawjznuča. ³⁰ Wejrqui persun honora waytaž niiqui, weriž sufri-tanacquiztanami nižaza inallakaz cjitiquiztanami honoral waytača. ³¹ Anal toscara chiyuča. Jesucristo Jilirž Yooz Ejpqui nii zizza. Yooz Ejpqui wiñaya honorchiz cjila. ³² Damasco wajtquin želan, Aretas cjita chawjc mantiñi jiliriQUI ulanz zananacquin guardianaca mantichiča, wejr tanzjapa. ³³ Pero criichi jilanacaqui wejr pajk canas-tiquiz yaažcu, pirkiž tsewctan kozzuc tsjii kjuya wintanquiztan wejr čhijunchiča. Jalla nižtiquiztan wejrqui ninacžquiztan atipassinča.

12

¹ Persun honora waytican, anača čjulumi wejttaqui cusaqui. Jalla nuž cjenami tiral wejt puntuquiztan chiyuča. Ančucaquiz tii zakal quint'ača, Yoozqui niž puntuca cherkatchiča. Nižaza niž puntuca zizkatchiča. ² Wejrqui Jesucristužquin kuz tjaachinča. Niž wiruñ ažk tunca pusin watanaca wejrqui arajpach Yooz wajtquin čhichtatača tsjii upacama. Curpužtanpacha čhichtatažlaja, už ana curpužtanpacha čhichtatažlaja, jalla nii anal naychinča. Yooz Ejpkaž zizza. ³⁻⁴ Pero wejrqui zizuča, nii zuma wajtquin čhichtatača, jalla nii. Curpužtanami ana curpužtanami, jalla nii

anal naychinča. Yoozkaz zizza. Jalla nii zuma wajtquin takunaca nonzinča, jalla nii nonžta takunacaqui anača chiichuca žoňž takunacžtan. ⁵ Jalla nii Yooz puntu nonztiquiztanami chertiquiztanami honora waytasacha. Wejrqui persun sufrisnacquiztan honora zakaz waytasacha. Persunquiztan anal honora waytiz pecuča. ⁶ Wejrqui persun honora waytiz pectasaž niiqui lucuratažtakaz ana chiitasacha. Zuma werar razunžtanpan chiyuča. Jalla nuž cjenami, persun honora anal iya waytača. Weriz chiitanacquiztanami paatanacquiztanami jalla nii jarukaz wejrqui rispitta cjesača. ⁷ Nii Yooz puntu ziztanaca, chertanaca juc'ant zuma cuzača. Jalla nižtiquiztan ana mit kuzziz cjisjapa, Yoozqui wejr laa cjiskatchiča. Wejr tsjii ch'apžtan chjapchižtakaz sufriskatchiča. Yoozqui Satanás diabluzquiz nii laa cjisjapa permitiča, wejtquiz nižta sufriskatzjapa. ⁸ Wejrqui čhjep wilta nii laa puntuquiztan Yooz Jiliržquin mayizichinča, wejt curpu laa žetajo. ⁹ Pero Yooz Ejpzi wejtquiz kjaaziča, tuž cjican: Wejrqui amtan zuma munazuča, jalla nižtiquiztan amquiz yanapača. Am inallakaz cjicanaqui wejt aztan amquiz zuma atñi cjiskatača, nižaza čhjulunacquiztanami amquiz zuma atipñi cjiskatača. Jalla nuž cjichiča Yoozqui.

Jalla nižtiquiztan wejrqui sufrisnaca watchiž cjenami, nižaza inallakaz cjenami, cuntintul cjeeča. Nekztan Cristuž aztan wejt kuzmi curpumi yanaptaž cjequiča. ¹⁰ Cristužtajapa sufricanaqui čhjulu watanami cuntintul cjeeča, inallakaz cjenami, iñarta cjenami, ana želinchiz cjenami, sufriskatta cjenami, ch'amanaca watchiž cjenami, čhjulunacaž watanami cuntintul cjeeča. Juc'ant inallakaz cjicanaqui, juc'ant tjupi kuzziztča, Cristuž aztanaqui.

¹¹ Jalla nuž chiican lucuratažtakaz chiichinča. Ančhucpachaž nižta wejr chikatchiča. Ančhucpacha wejt puntuquiztan zumanaca chiiz waquiziča. Yekjap žoñinacaqui chiiñiča, nii Pablužquiztan juc'ant zuma apostolonactča wejrnaqui, cjican. Jalla nižta cjiñinacžquiztan juc'ant zumtča wejrqui, Yooz yujcquiz inakaz cjenami. ¹² Wejrqui ančhucatan žejlcan ultim werar apóstol puestuquiz ojklaychinča, zuma pasinsis kuztan. Ančhucporquiz wacchi milajrunacami, siñalanacami, ispantichucanacami, jalla nižtanaca paachinča. ¹³ Jaknužt parti iclizziz criichinacžtan kamtučhaja, jalla nižta irata ančhucatan kamchinča. Jalla nuž kamcan ančhucaquiztan ana čhjulumu maychinča, jaknužt parti criichinacžquiztan maytučhaja, jalla nižta. Jalla nii ana čhjulumu maytiquiztanaqui cunamiž ančhucqui žawjčhani. Jalla nekztanž pertunalla.

PABLUQUI CORINTO ŽOÑINACŽQUIZ ANCHA CJUŇČHA

¹⁴ Anziqui wejrqui tjacznuča čhjep wiltiquiziqui ančhucaquin tjonzjapa. Tii wilta zakaz ančhucaquiztan ana čhjulumu mayača. Ančhuca cusasa wejtquiz anaž importiča. Antiz ančhuc alaja importayuča. Ocjalanacaqui anaž cusasanaca juntasača, maa ejpžtaqui. Antiz maa ejpnacaž cusasanaca juntasača, persun ocjalanacžta. ¹⁵ Jalla nižtiquiztan wejrqui persun gasto gastača ančhuca kuznaca zuma cjisjapa. Wejrqui ančhucaquiz yanapasača ochañcama. Wejrqui ančhucatan juc'ant zuma munaziñi kuzziztča. ¿Ančhuczi upa wejtta munaziñi kuzzizčhuckaya?

¹⁶ Tsjii žoñinacaqui tuž cjiñiča, Pabluqui wejtnacaquiztan ana čhjulu may cjenami, jalla nuž maña paacan wejtnacaquiz incallchiča. Jalla nuž cjiñiča. ¹⁷ Pero wejrqui pewcznuča, ¿Wejrqui cučanžquita jilanacžquiz ančhuc incallzkatchinjo? Anapanča. ¹⁸ Wejrqui Tito rocchinča ančhucaquiz tjonzcajo. Niižtan chica yekja jila cučanžquichinča. ¿Nii Titžquiz ančhucqui incallchinčhucjo? Niižtan wejtta nuž pucultan ančhucatan zumpacha kamchinča, zuma kuztanami nižaza zuma kamcanami.

¹⁹ Ančhucqui cunamit wejt puntuquiztan pinsičhani, Pabluqui persun puntuquiztan tirapankaz tjurt'iča, jalla nii. Jalla nižta pinsitaqui anazumača. Weriz pecta jilanaca, cullaquinaca. Yooz yujcquiz Cristuž tjuuquiz chiyuča, ančhuca kuznaca

juc'ant zuma cjisjapa. ²⁰ Ančhucaquin tjonžcu, cunamit wejrqui ančhucaquiztan tsjii žoñinacžtan anazuma kamañchiz zalačhani. Jalla nii jiwjatuča. Jalla nižta zalaž niiqui, wejrqui ančhucaquiz c'aril cjeeča. Jalla nižta c'ari takunacžtan tjonzjapa anaž pecča ančhucqui. Cunamit ančhucaporquiz ch'aaznaca žejlčhani, nižaza iñiziñinaca žejlčhani, nižaza čhjaawjkatñinaca žejlčhani, nižaza mitarar kuzziznaca žejlčhani, nižaza ana zum taku joojooñinaca žejlčhani, nižaza žoñž quintra chiichiiñinaca žejlčhani, nižaza mit kuzziz žoñinaca žejlčhani, nižaza kichjasñi kuzziz žoñinaca žejlčhani. Jalla nižtanaca žejlčhani. Jalla nižtiquiztan tii cartal cjiržcuča, ančhucaž ana zuma kamañanacquiztan jaytisjapa. ²¹ Cunamit yekjapanacaqui ana zuma kamañchizlani, nižaza adulteriquiz ojklaychižlani, nižaza ana walinaca paachižlani. Cunamit yekjapanacaqui ančhucaquiztan uj paayiñchucžlani, nižaza ančhuca ujquiztan ana pertuna mayizichinčhucžlani. Jalla nižtiquiztan ančhucaquin tjonatan cunamit wejt Yoozqui ančhucaž anazuma kamchiž cjen wejr azkatačhani. Nižta wataquiž niiqui, llaquita kuzziz cjeeča.

13

ZERZ TAKUNACA

¹ Tiižtan čhjepquiziqui ančhucaquin tjonžcuča. Ima tjoncan tiizakal chiižinuča. Tsjii žoñžquiz uj tjojtnaquiž niiqui, ima casticta cjican, pucultan čhjepultan tisticunacžtan ticlarskataquiča nii uj paañi žoñž puntuquiztan. ² Tuquiqui wejrqui uj paañi žoñinacžquiz chiižinchinča, ujnaca eca, cjican. Nižaza tjapa žoñinacžquizimi nižta chiižinchinča. Jaknužt pizc wiltiquiz tjonžcu ninacžquiz chiižinchinča, jalla nižta tii cartiquiz wilta chiižinžcuča, ančhucatan ana žejlcanami. Wilta tjonžcu, uj paañi žoñinaca panž casticača. ³ Jalla nuž castictiquiztan ančhucqui kjanapacha cheraquiča, Cristužtan wejtta tsjii kuzzizza. Jaziqui Cristuqui wejr chiiatchiča. Cristuqui anača inallakaz ančhucaltajapa. Antiz ančhucaporquiz niiž azi tjeeža. ⁴ Ina žoñižtakaz cruzquiz ch'awctatača. Pero Yooz Ejpž aztan jacatatchiča. Cristužtakaz inallakaz wejrqui. Pero nižaza Cristužtan kamcan, wejrqui Yooz aztan tjeeznasača ančhucaltajapa.

⁵ Ančhucqui persunpacha kuz tantiyasa, Cristužquin tira kuz tjurt'iñi, už ana tjurt'iñi, jalla nii. Persunpacha tantiyasa. Jesucristuqui ančhuca kuznacquizza. ¿Jalla nii ana naazjo? ¿Ančhucqui anaj ultim criichinacajo? ⁶ Wejrqui cjiwča, wejrnacqui anača falso criichi žoñi, antiz ultim werar criiñ žoñtča. ¿Nii ana nayjo? ⁷ Wejrqui Yoozquin mayizuča, ančhuc ana ujnaca paajo. Jalla nuž mayizuča, wejt zuma razuna ana tjeezjapa, antiz ančhucqui zuma cjisjapa. Wejrqui ana zuma razunchiztakal cjež niiqui, anaž importiča. ⁸ Wejrqui werar razun quintra anal paasača čhjulumi. Antiz werar razun jarukaz chiyasača. ⁹ Jalla nižtiquiztan wejrqui inallakaz cjicanami cuntintuča, ančhucqui tjup kuzziz cjequiž niiqui. Wejrqui ančhucaltajapa tira Yoozquin mayizuča, ančhuc juc'ant zuma kamañchiz cjisjapa. ¹⁰ Wejrqui ančhucatan ana žejlcan, jalla tuž tii cartal cjiržcuča, ančhuc zuma cjisjapa. Wejrqui ančhucaquin tjonča Yooz Jilirž apóstolž aztan. Ančhucaquin tjonča, ana c'aripacha cjisjapa, antiz ančhuc juc'ant zuma kamañchiz cjiskatzjapa.

¹¹ Jilanaca, cullaquinaca, jalla nuž chiižcu tiizakal chiyuča. Ančhucaquiz zumaj cjila. Ančhuca kamañanaca zumpacha azquicha. Zuma kamañchiz panž cjisna. Nižaza ančhucqui porapat kuzzasñiž cjee. Tsjii kuzziz cjee. Porapat zuma munaza. Jalla nuž zuma kaman, Yoozqui ančhucatan cjila. Yoozqui ancha zuma okzñi kuzzizza, nižaza niiča llan kuzziz cjiskatñiqui. ¹² Jilanaca, cullaquinaca, porapat zuma tsaanasaquiča. ¹³ Tekzta tjapa Yoozquin kuzziz jilanacaqui ančhucaquin tsaanžquiča.

¹⁴ Jesucristo Jiliriq̄ui tjapa an̄chucaquiz zumanacaj tjaala, nižaza Yooz Ejp̄qui tjapa an̄chucatan zuma munaziñej cjila, nižaza Yooz Esp̄ritu Santuq̄ui tjapa an̄chuca kuznac-quiz cjila. Jalla nužoj cjila. Amen.

LA CARTA DEL APOSTOL SAN PABLO A LOS GÁLATAS

¹ Wejr Pablutcha, anchucaquin tii cartal cjiřzcuča. Jesucristužtan Yooz Ejpžtan cuchanzquita apóstol žoñtča wejrqui, anača žoñiz cuchanzquititqui. Nižaza anača žoñiz uchtitqui tii apóstol puestuquiz. Antiz Jesucristužtan Yooz Ejpžtan wejr tii apóstol puestuquiz utchiča. Yooz Ejpča Jesucristo ticziquiztan jacatatskatchiqui. ² Wejrqui tjapa wejttañ žejlñi jilanacžtan anchucaquin tsaanžcuča. Ančhucqui Galacia provinciquin icliz žoñinacžhucča. ³ Učhum Yooz Ejpžtan Jesucristo Jiliržtan anchucaquiz zumaj yanapla, nižaza anchucaquiz cuntintu kuzziz walikaj kamkatla. ⁴ Tii muntuquiz kamcan, žoñinacaqui ana zuma kamañchiz kamča. Nii ana zuma kamañquiztan liwriizjapa, Jesucristuqui ticziča. Nižaza učhum ujnac laycu ticziča Yooz Ejpž munañpi jaru. Jalla nii Yoozza učhum yanapñiqui. ⁵ Yooz Ejpqui wiñaya honorchiz cjila. Jalla nužoj cjila. Amén.

TSJIIKAZ LIWRIINI TAKU ZEJLCHA

⁶ Wejrqui anchuca puntu nonžcu ispanichinča. Ančhucqui ratulla Yoozquiztan zarakuiča. Jesucristuž anchucaquiz okzñiz cjen, Yoozqui ančhuc kjawziča, liwriita cjisjapa. Yoozquiztan zarakcan ančhucqui yekja tsjemat liwriini taku catokquiča. ⁷ Pero anaž yekja liwriini takuqui želasača. Tsjii tsjii žoñinacaqui anchuca kuz turwayskatz pecča. Nižaza Jesucristuž liwriini taku tsjematquin querz pecča. Wejrnacqui anchucaquiz werar liwriini taku paljaychinča. Jalla niic ančhucqui zizza. ⁸ Jalla nižtiquiztan jakziltamiž tsjemat liwriini taku anchucaquiz tjaajnasaz niiqui, jalla nii žoñiqui Yooziž castictaj cjila. Wejr mekaj cjila, arajpachquiztan tjonchi anjila mekaj cjila, jakziltami yekja tsjemat liwriini taku tjaajnasaz niiqui, castictaj cjila. ⁹ Tuquiqui nižtapan chiichinča. Jaziqui wilta nižtapachal chiyuča: Jakziltamiž yekja tsjemat liwriini taku anchucaquiz tjaajnasaz niiqui, jalla niiqui Yooziž castictapaj cjila. Ančhucqui werar liwriini taku catokchinčhucča. Ana iya žejlča. ¹⁰ Jalla nuž c'aripacha chiican, ¿chjulut pecoj wejrjo? Anal pecuča “Amča zumamqui” cjiñinacaqui. Nižaza anal pecuča žoñinacž kuz wali cjiskatzjapa. Jalla nižta pecaquiz niiqui, Jesucristuž mantuquiz sirwiñi ana cjichucača.

PABLUZ OJKLAYTA QUINTU

¹¹ Jilanaca, cullaquinaca, anchucaquiz tuž tjaajinz pecuča. Weriz paljayta liwriini takuqui anača žoñž kuzquiztan pinsita. ¹² Ana jec žoñžquiztanami nii liwriini taku nonzinča, nižaza anaž jec žoñimi wejtquiz nii liwriini taku tjaajinchiqui. Jesucristupachača wejtquiz tjaajinchiqui.

¹³ Tuquiqui wejrqui judío žoñinacž kamañ jaru kamiñtača. Jalla nii nonzinčhucča. Tuquiqui Yooz partir žoñinaca tanžcu ninaca walja sufriskatiñtača. Yooz icliz žoñinaca k'ala akz pecaytuča. ¹⁴ Nižaza wejrqui judío cuzturumpinacž puntu juc'anti zizzinča, wejt judío mazinacžquiztan juc'anti. Wejrqui wejt tuquita atchi ejpnacž cuzturumpiquiz tjapa kuztantača. Nii cuzturumpinacž jaru kamzjapa ancha c'unchintača. ¹⁵ Jalla nuž cjenami Yoozqui wejr t'akziča, niž apóstol cjisjapa. Ima weriz maaquiztan nasan, Yoozqui wejr t'akzjapa tantiichiča. Nižaza Yoozqui wejtquiz ancha okzñiz cjen, wejr kjawziča, liwriita cjisjapa. Chjulorat wejr kjawz tantiitčaja, jalla nii ora wejr kjawziča, ¹⁶ niž zinta Majch pajzjapa, nižaza niž apóstol cjisjapa. Nižaza Yoozqui wejr kjawziča, ana judío wajtchiz žoñinacžquin Jesucristuž puntu paljayni cjisjapa. Jalla nuž Yooztan niž Majchtan pajzcu, ana jecžtanami kazni ojkchinča. ¹⁷ Nižaza ana Jerusalén watjami ojkchinča, parti apostolanacžtan kazñimi. Ninacaqui wejt tuqui apóstol puestuquin luzzitača. Jalla nuž wejt tuqui luzziž cjenami ana ninacžtan kazni

ojkchinča. Antiz Arabia yokquin ojkchinča. Wiruñaquí niwjctan Damasco wajtquin quejpžquichinča.

¹⁸ Nekztanaquí čhjep watquiztan Jerusalén ojkchinča, Pedružtan zalzjapa. Jalla nekztan Pedružtan tsjii tunca pjijskan tjuñi kamchinča. ¹⁹ Jalla nicju kamcan, Jesucristo Jilirž lajk Jacobo cjita apostolžtan zalchinča. Ana jakzilta parti apostolonacžtanami zalchinča. ²⁰ Yooz yujcquiz žejlcan, anal toscara chiyučha. Tii weriž cijirtaquí werarača.

²¹ Jerusalén wajtquiztan zarakžcu, Siria yokaran nižaza Cilicia yokaran ojkchinča. ²² Judea yokquin kamñi criichinacžtan ima zalchinča. Nii Cristuž partir žoñinacaquí ima wejr paj-kalča. ²³ Ninacaquí wejt puntuquiztan tii quintukaz zizziča: “Nii wejrnacaž sufriskatta žoñiqui niipachaž Jesucristužquin kuztan criichiqui. Tuquiqui liwriñi Jesucristuž puntu k'ala tjatanz pecñitača. Anziquí niiqui liwriñi Jesucristuž puntu paljajla”. Jalla nuž cjetča wejt puntuquiztanaquí. ²⁴ Nii criichinacaquí Yooztajapa honora waytichiča wejt puntu nonziž cjen.

2

APOSTOLONACAQUI PABLO ZUMA RISIWCHICHA

¹ Nekztan tunca pusin watquiztan wilta Jerusalén watja ojkchinča Bernabežtan. Nižaza Tito chjitchinča. ² Yooz wejtquiz chiitan, Jerusalén watja ojkchinča. Jalla nicju jaknužt yekja wajtchiz žoñinacžquiz liwriñi Yooz taku paljaytučhaja, jalla nii mazinž pecchinča. Primiraquí icliz jilirinacžtan ajcžcu ninacžquiz mazinčinča, nekztan parti criichinacžquiz mazinčinča weriž paljayta liwriñi Yooz taku, jalla nii. Jalla nuž mazinčinča, weriž Yooztajapa langžta ana ina cjisjapa. Nižaza anz weriž Yooztajapa langztaquí ana ina cjiskatz pecučha. Jalla nižtiquiztan weriž paljaytaquí nii judío criichinacžquiz mazinčinča. ³ Ninacaquí wejr zuma risiwchiča. Nižaza Tituquí wejtčan chica želatča. Nii Tituquí griego wajtchiz žoñi cjican, ana janchiquiz chimpuchiztača, judío žoñinacž cuzturumpi jaru. Jalla nuž cjenami judío žoñinacž cuzturumpi ana paakatchiča, nii janchiquiz chimputa cuzturumpi, jalla nii. ⁴ Pero tsjii kjaž žoñinaca želatča, “Wejrnactča criichinacaquí” cjiñi. Jalla ninacaquí anatača lijitum criichinacaquí pero. Criichinacžporquiz chjojkzaka luzzitača. Jalla nii ana zum žoñinacaquí awayt'i luzzitača, jaknužt wejrnacquí Jesucristužquin kuzziz cjen Moisés liiquiztan liwriita, jalla nii. Ninacakaz Titzquiz judío chimpuchiz cjiskatz pecatča. Nižaza ninacaquí wлтаž wejrnac ninacž lii mantuquiz utz pecatča. ⁵ Anapan ninacž munañpi jaru cjiskatchinča. Wejrnacquí pecaytuča, ančhucquí werar liwriñi Yooz tawk jaru tirapan kamzjapa, jalla nuž.

⁶ Nekz žejlñi pajta jilirinacaquí ana wejtquiz čhjul ew taku tjaajinchiča. Jiliri cjenami ana jiliri cjenami wejtquiz anal importayuča. Yoozquiz žoñinaca ana illillziča. Yooz yujcquiziqui tjapa criichinacaquí tsjii parijuča. ⁷ Jalla ninacaquí wejtquiz ana čhjul ew taku tjaajinchiča. Antiz ninacaquí wejr pajchiča, Yooziž uchta apóstol, nižaza werar liwriñi taku paljayñi, jalla nii. Wejrqui uchtača yekja wajtchiz žoñinacžquiz liwriñi Yooz taku paljayajo, jaknužt Yoozqui Pedro utčhaja, judío wajtchiz žoñinacžquiz liwriñi taku paljayajo, jalla nižtapacha. ⁸ Yoozqui Pedro cuchanchiča, judío žoñinacžquiz liwriñi taku paljayajo. Jalla nii Yoozpacha wejr cuchanchizakazza, yekja wajtchiz žoñinacžquiz paljayajo. Yoozqui jalla nuž pucultan cuchanchiča nižtajapa langznajo.

⁹ Jalla nižtiquiztan Jacobžtan Pedružtan Juanžtan wejr pajchiča, Yooz amt'ita jaru apóstol puestuquiz uchta, jalla nii. Nii čhjepultanaquí pajta chawjc jilirinacatača. Jalla nuž wejr pajžcu, ninacaquí wejr zuma risiwchiča. Bernabequí risiwtažakazza. Jalla nižtiquiztan wejtnacatan ninacžtan wali cjiyassinča. Wejrnacquí tsjii zuma acuerduquiz kazzassinča, wejrnaca yekja wajtchiz žoñinacžquin paljayi ojkzjapa, nižaza ninaca judío žoñinacžquin paljayi ojkzjapa, jalla nuž. ¹⁰ Nižaza ninacaquí wejtnacquiz

roct'ichiča, pori žoñinacžquin yanapzjapa cjuñznajo. Wejrqui nižtapacha zakaz ancha tantiyuča.

PEDRUZTAN PABLUZTAN ANTIOQUIA WAJTQUIN

¹¹ Niiž wiruñ Pedruqui Antioquía watja ojkchiča. Jalla nicju Pedružquiz zumpacha chiižinchinča, niiž yujcquizpacha. Niiž kamtaqui ana zumquintača. ¹² Antioquía wajtquin irantižcu, Pedruqui nii wajtchiz ana judío žoñinacžtan lujlchiča. Nekžtan tsjii kjaž Jacobž partir žoñinacaqui irantichiča. Jalla ninacaqui judío cuzturumpinaca exijñitača. Jalla ninacžquiz ekskú, Pedruqui nii ana judío žoñinacžquiztan tsjii latu zarakchiča. ¹³ Pedruž nuž zarakčan, parti judío criichinacaqui nižtapacha zakaz tsjii latu zarakchiča. Pero ninacaqui kuzquiz zizatča, nižta zarakz ana wali, jalla nii. Bernabemi ninacžtan chica zarakzkattatača. ¹⁴ Jalla nuž zarakžcu ninacaqui werar liwriiñi Yooz tawk jaru ana kamchiča. Jalla ninaca zarakñi cheržcu wejrqui tjapa žoñinacž yujcquiz Pedružquiz zumpacha chiižinchinča, tuž cjican: —Amqui judío žoñimča. Jalla nuž cjenami amqui ana judío žoñižtakaz kamñamča. Amqui judío cuzturumpinac jaru ana kamñamča. Jalla nižtiquiztan ¿kjažtiquiztan amqui tii ana judío žoñinaca judío žoñinacžtakaz kamkatz pecya? Anapanž zuma niiqui.

JESUCRISTUZQUIN KUZIZ CJEN ŽOÑINACA LIWRIITACHA

¹⁵ Wejrnacqui judío žoñinacžquiztan tjoniñča. Yekja wajtchiz žoñinacžquiztanami, Yooz quintra paañi žoñinacžquiztanami anapan tjoniñča. ¹⁶ Jalla nuž tjonñiž cjenami wejrnacqui zizzinča, anaž jakziltami Moisés lii jaru kamchiž cjen Yooz yujcquiz zuma cjisnasača. Yooz yujcquiz zuma cjisjapa, žoñinacaqui Jesucristužquin kuziz cjistanča. Jalla nuž zizzinča. Wejrnac zakaz Jesucristužquin kuz tjaachinča, Yooz yujcquiz zuma cjisjapa. Anaž jakziltami Moisés lii jaru kamchiž cjen Yooz yujcquiz zuma cjisnasača. Jalla nižtiquiztan wejrnac zakaz Moisés lii jaru kamchiž cjen, Yooz yujcquiz anapanž zuma cjisnasača.

¹⁷ Yooz yujcquiz zuma cjisjapa wejrnacqui Jesucristužquin kuz tjaachinča. Jalla nii kuz tjaaz oraqui, wejrnacqui yekja wajtchiz žoñinaca irata persun uj pajstantača, “Wejrnacmi zakaz ujchiztča”, cjicanaqui. ¿Jalla nuž wejrnacaž persun uj pajchiž cjen, Jesucristuqui wejrnac nižta ujchiz cjiskatjo? Anapanž cjesača. ¹⁸ Yooz yujcquiz zuma cjisjapa, Moisés lii ana walča. Jalla nuž wejrqui tjaajinchinča. Anziqui wejrqui wilita chiičasaž niiqui, “Moisés lii jaru kamchiž cjen Yooz yujcquiz zuma cjisnasača” jalla nižtiquiztan wejrqui juc'anti ujchizpan cjitasacha. ¹⁹ Moisés lii mantuquiz kaman nii liiqui kjanapacha wejtquiz tjeeziča, wejrqui ujchizpantča, jalla nii. Jalla nižtiquiztan wejt persun uj pajžcu, Jesucristužquin kuz tjaachinča. Jalla nižtiquiztan Moisés liiquiztan liwriitača wejrqui, Yooztajapa kamzjapa. ²⁰ Jesucristuqui wejt ujnac laycu cruzquiz ch'aweta ticziča. Jalla nuž wejt ujnac laycu ticziž cjen, wejrqui nižtan chica ticzižtakaztča. Wejt tuquita ana zuma kamaña jaytichinča, jalla nižtiquiztan ew kamañchizza wejrqui. Pero anača wejt persun kamañchiz antiz Cristuž kamañchiz kamuča. Jaziqui tii muntuquiz žejtcan ew kamañchiz kamuča. Jesucristo Yooz Majchquin kuz tjaatiquiztan Jesucristuqui wejtquiz okžñiž cjen, wejt ticz cuntiquiztan ticziča. ²¹ Yoozqui žoñinacžquiz okžcu, Jesucristo cuchanžquichiča žoñinaca liwriizjapa. Liwriiñi Yooz taku anal nicz pecuča. Moisés lii jaru kamchiž cjen žoñinacaqui Yooz yujcquiz zuma cjissiž cjitasaz niiqui, Jesucristuqui inapankaz ticztasača. Anapanča nužuqui.

3

LIWRIIZ PUNTU

¹ Galat wajtchiz žoñinaca, ančhucča zumzužtakaz. ¿Jequit ančhuc incallchejo? ¿Jequit werar liwriiñi tawkquiztan ančhuc tsjii kjutñi chjitchejo? Liwriiz puntu paljaycan

wejrnacqui Jesucristuž puntuquiztan kjanapacha ančhucaquiz tjaajinchinča, Jesucristuqui žoñinacž ujnacquiztan cruzquiz ch'awceta ticziča, jalla nii. ² Tsjii pewcz pecuča. ¿Moisés lii jaru kamchiž cjen, Espíritu Santo ančhuca kuzquiz luzzikay? Anapanča. Jesucristužquin kuz tjaatiquiztan, nekztan Espíritu Santuqui ančhuca kuzquiz luzziča. Jalla niiqui nužupanča. ³ ¿Kjažtiquiztan ancha zumzu ančhucjo? Espíritu Santuž cjen ančhucqui Yooz kamañquiz kami kallantichinčhucča. ¿Persun kuzcama kamcanaqui Yooztajapa tsjan zuma kamasajo? Anapanča. ⁴ ¿Jesucristužquin criižcu ančhucqui inakaz sufrichinčhuc cjes kjažtatajo? Ana inakaz ančhucqui sufrichinčhucžlani. ⁵ Yoozqui ančhuca kuzquiz niž Espíritu Santo luzkatchiča. Nižaza ančhucaž cheran Yoozqui milajrunaca paachiča. ¿Ančhucaž Moisés lii jaru kamtiquiztan jalla nižta milajrunaca Yooz paachejo? Anapanča. Ančhucqui Jesucristuž puntuquiztan nonžcu catokchinčhucča. Jaziqi ančhucaž Jesucristužquin kuz tjaatiquiztan Yoozqui ančhucaž cheran milajru paachiča.

⁶ Abraham zakaz Yoozquin kuz tjaachitača. Jalla nuž tjaatiquiztan Yooz yujcquiz zuma cjiskattatača. ⁷ Jalla nižtiquiztan jakziltat Jesucristužquin kuz tjaachaja, jalla niiqui ultim Abrahamž majchmaatiča. Jalla niic werar razunača. ⁸ Yoozqui tuquitanpacha tuž tantiichiča, Jesucristužquin kuz tjaañi žoñinaca Yooz yujcquiz zuma cjiskattaž cjesača, jalla nuž tantiichiča. Jalla nižtiquiztan tuquitanpacha liwriiñi Yooz puntuqui Abrahamžquiz chiitatača, tuž cjican: “Amiž cjen tjapa wajtquiztan žoñinaca zumaž cjiskattaž cjequiča”. Jalla nuž cjiča cijjrta Yooz takuqui. ⁹ Jalla nižtiquiztan jakziltat Jesucristužquin kuz tjaachaja, jalla niiqui Abrahamžtan zuma cjiskattaž cjesača.

¹⁰ Jakzilta žoñinacat Yooz yujcquiz zuma cjisjapa, Moisés liiquiz kuz tjaachaja jalla ninacaqui Yooziž castictaž cjequiča. Cijjrta Yooz takuqui tuž cjiča: “Jakziltat tjapa Moisés liiquiz mantitanac jaru ana zumpacha kamčhaja, jalla ninacaqui Yooziž castictaž cjequiča”. ¹¹ Anaž jecmi Moisés lii jaru zumpacha kami atasacha. Jalla nižtiquiztan Moisés liiquiz kuz tjaatiquiztan anaž jecmi Yooz yujcquiziqi zuma cjisnasača. Kjanapachača nii razunaqui. Cijjrta Yooz takuqui tuž cjiča: “Jakziltat Yoozquin kuz tjaatiquiztan Yooz yujcquiz zuma cjisnačhaja, jalla niiqui Yooztan kamaquiča”. ¹² Pero Moisés lii jaru kamcan, Yoozquin kuz tjaazqui ana walča. Moisés lii puntuquiztan Yooz takuqui tuž chiča: “Jakziltat Moisés lii jaru kamčhaja, jalla niiqui nii lii jaru kamtiquiztan Yooztan kamaquiča”.

¹³ Pero anaž jecmi nii lii jaru zumpacha kamasacha. Jalla nižtiquiztan tjapa žoñinacaqui Yooziž castictaž waquiziča. Pero Jesucristuqui učhum liwriichiča, Yooziž ana casticta cjejajo. Jesucristupacha učhum cuntiquiztan casticta cjissiča. Cijjrta Yooz takuqui tuž cjiča: “Jakziltat cruzquiz ticznačhaja, jalla niiqui tjeeža, Yooziž castictaž, jalla nii”. ¹⁴ Jesucristuqui yekja wajtchiz žoñinacž cuntiquiztan zakaz casticta cjissiča, ninaca Abrahamžtan Yooz yujcquiz zuma cjiskatzjapa. Nižaza Jesucristužquin kuz tjaachiž cjen Yoozqui tjapa učhum kuznacquiz niž Espíritu Santo luzkatchiča, niž tuquita chiita takucama.

MOISES LII PUNTU

¹⁵ Jilanaca, cullaquinaca, tsjii puntul chiyacha. Tiiž nonžna. Tsjii zuma legali acuerduquiz luzta, nižaza jiliriž sillta, jalla nii documentuqui ana wira campiyasača, nižaza ana nekz yapasača, jiliri sillta jaru. ¹⁶ Anziqi tii puntul chiyacha. Yoozqui taku tjaachiča Abrahamžquizimi niž majchquizimi. Yooz takuqui anaž cjiča, “Majchmaatinacžquizimi”, cjicanaqui. Anaž wacchi žoñinacž puntuquiztan chiča. Antiz tsjii žoñž puntuquiztankaz chiichiča. Jalla nii žoñiča Cristuqui. ¹⁷ Jalla tuž chiyuča: Yoozqui Abrahamžquiz taku tjaachiča. Nekztan pusi patac quinsa tuncan watanacquiztan Yoozqui Moisesquiz niž lii tjaachiča. Jalla nii wiruñ tjaata liiqui nii tuquita Abrahamžquiz tjaata taku anapanž ana walkatasacha. ¹⁸ Moisés lii jaru kamchiž cjen

Yooz zumanaca tanžtaž cjitasaž niiqui, jalla nižtiquiztan Yooziž Abrahamžquiz tjaata taku anaž waltasača. Pero panž walča. Yoozqui Abrahamžquiz nužukaz taku tjaachiča, žoñinaca liwriizjapa.

¹⁹ Jalla nižtiquiztan, ¿hjuljapat Moisés lii sirwiya? Jalla tužuča. Moisesquiz nii liiqui tjaatatača, žoñinacž ujnaca tjeezjapa. Nižaza nii liiqui walatča, Jesucristuž tjonzcama. Jesucristuqui Abrahamž majchmaatquiztan tjonñiča. Nižaza niž puntuquiztan chiiča nii Yooziž Abrahamžquiz tjaata takuqui. Yoozqui anjilanaca cuchanžquichiča, niž lii Moisesquiz tjaazjapa. Nekztan Moisesqui parti žoñinacžquiz Yooz mantitanaca tjaajinchiča. ²⁰ Moisesqui nii liižtan žoñinacžquiz mantichiča, žoñinaca nii lii cumplajo. Pero Yoozqui niž persun tjaata taku cumplichiča. Yooz alaja cumplichiča.

²¹ Jalla nižtiquiztan, ¿kjaž cjii? ¿Moisés liiqui Yooziž tjaata tawk quintra cjesaya? Anapanž cjesača. Anaž jecmi Moisés lii jaru zumpacha kamasacha, Yooztan wiñaya kamzjapa. Jalla nii lii jaru žoñinaca kamtasaž niiqui, Yooz yujcquiz zuma cjitasača, nii lii jaru kamtiquiztan. ²² Pero cijrta Yooz takuqui tuž cjiča: “Tjapa žoñinacaqui uj paachiž cjen castictaž cjequiča”. Jalla nuž cjenami, Jesucristužquin kuz tjaañi žoñinacaqui Yooziž tjaata taku tanznasača, ana casticta cjisjapa, Yooztan wiñaya kamzjapa.

²³ Ima Jesucristuž puntuquiztan zizcan učhumqui Moisés lii mantuquiz želatča. Nižaza nuž žejlchinčumtača Jesucristužquin kuz tjaazcama. ²⁴ Jalla nižtiquiztan Moisés lii mantuquiz želatča učhumqui, Jesucristuž tjonzcama. Nekztan Jesucristužquin kuz tjaatiquiztan Yooz yujcquiz zuma cjissinčumča, nižaza ana ujchiz. ²⁵ Anziqui žoñinacaqui Jesucristuž puntuquiztan zizasacha. Jalla nižtiquiztan učhumnacqui Moisés lii mantuquiz žejlžqui žeržtača.

²⁶ Jesucristužquin kuz tjaatiquiztan tjapa ančhucqui Yooz partiquiz žejlča, Yooz maatinacčhucča. ²⁷ Jakziltat Jesucristužtan tsjii kuzziz cjiscu bautista cječhaja, jalla niiqui Cristuž partiquiz cjissiča. Nižaza ew kamañchiz cjissa. ²⁸ Cristuž partiquiz žejlcan, anaž t'aka t'aka žejlča. Judío žoñinacami, yekja wajtchiz žoñinacami, žoñž mantuquiz žejlñi žoñinacami, ana žoñž mantuquiz žejlñi žoñinacami, luctakami, maatakami, jalla tjapa žoñinacaqui Jesucristuž partiquiz žejlcan Yooz yujcquiz tsjii parijuča. Nižaza tsjii t'akquizkazza. ²⁹ Nižaza Cristuž partiquiz želaquiz niiqui, ančhucqui Abrahamž ultim lijitum majchmaatinacčhucča. Nižaza ančhucqui Abrahamž lijitum majch maatinacažlaj niiqui, ančhucqui Yooziž Abrahamžquiz tjaata taku tsjii irinsažtakaz tanznaquiča, Yooztan wiñaya kamzjapa.

4

UCHUMNACAQUI YOOZ MAATICHUMCHA

¹ Nii irinsa puntu tii zakaz chiiz pecuča. Tsjii irinsa tanzñi ocjalaqui žoñi pajkzcama anaž irinsa tanznasača. Ocjala cjicanaqui nii famillžquiz piyunažtakaz kamča. Pajkžcu, nekztan tjapa nii famillž cusasanaca nižtacama želaquiča. ² Nii ocjalaqui famillž mantuquiz tjiižta žejlča, nižaza niž irinsaqui yekja žoñžquiz cwitizinajo cumpjiitača, irinsa tanz oracama. ³ Jalla nižta iratača učhumnacaqui. Tuquiqui učhumqui ocjalažtakaz kamcanaqui žoñiž pinsita jarukaz kamatča. ⁴ Yooziž pinsita timpu irantižcu Yoozqui niž Majch cuchanžquichiča. Nekztan tsjaa maatakquiztan majttatača, nižaza Moisés lii mantuquiz želatča. ⁵ Jalla nuž Yoozqui niž persun Majch cuchanžquichiča učhumnaca Moisés lii mantuquiztan liwriizjapa, nižaza Yooz maati cunta cjisjapa.

⁶ Ančucaž Yooz maati cjicanaqui Yoozqui niž Majch Espíritu Santo ančuca kuzquiz cuchanžquichiča. Espíritu Santuqui ančuca kuzquiz Yooz Ejpžquin cjuñžkatča,

“Wejt Tata” cjan. ⁷ Jalla nižtiquiztan Yooz cjen ančhucqui Moisés lii mantuquiz anaž iya žejlča. Yooz maati cjan, Yooz tjaata irinsa tanznaquiča.

PABLUQUI CRIICHI ZOÑINACŽQUIZ ANCHA CJUŇČHA

⁸ Tuqui ančhucqui werar Yooz anaž pajatča. Antiz žoñiž pinsita yooznacž mantuquizkaz želatča. Nii yooznacaqui anaž ultimu Yoozza, žoñiž pinsitiquiztankazza. ⁹ Anziqui ančhucqui werar Yooz pajča. Primiraqui Yoozqui ančhuc maati cunta pajčiča. Jalla nuž Yooz maati cunta cjiscu, ¿kjaž ančhucqui žoñiž pinsita yooznacquin wilta cutasajo? ¿Nii yooznacž mantuquiz wilta cjis pecjo? Nii yooznacaqui ana azzizza; nižaza inakazza. ¹⁰ Ančhucqui tirapan tjuñinacžquizimi jiiznacžquizimi oranacžquizimi watanacžquizimi rispitiñčhucča. Jalla nižta rispitzqui anaž waquiziča. ¹¹ Jalla nuž rispitan wejtla ančhucquiz tjaajinzqui inapankaj cjičhani. Jalla niil jiwjatuča.

¹² Jilanaca, cullaquinaca, ančhucquiz rocuča, wejržtapachaž cjissaja, Moisés lii mantuquiztan liwriita, jalla nižta. Wejrqui ančhuc yekja wajtchiz žoñižtakaz cjissinča judío cuzturumpinaca ana paažcu. Ančhucqui wejr zuma risiwchinčhucča, ana čjul wejt quintra kjaž cjiscu. ¹³ Ančhucqui zizza, primeraqui wejr laacjichiž cjen ančhucatan kamchinča. Nižaza ančhucatan kamcan, liwriiñi Yooz puntu paljaychinča. Jalla nii zizza ančhucqui. ¹⁴ Jalla nii cona laacjitaqui wejtajapa tsjii pruebatača. Jalla nižta weriž laacjitiquiztan ančhucqui ana wejr iñarchinčhucča, nižaza wejr ana jakjurpayz pecchinčhucča. Antiz wejr ancha zuma risiwchinčhucča, tsjii Yooz cuchanžquita anjilažtakaz. Nižaza Jesucristužtakaz wejr zuma risiwchinčhucča. ¹⁵ Weriž ančhucatan kamchiž cjen ančhucqui zuma cuntintu sint'ichinčhucča. Jaziqui ančhucquiz, ¿kjažt cjisjo? Wejrqui declaruča, ančhucatan kamcan, ančhucqui attasaž niiqui, persun čhujcquimi lecžcu wejtquiz tjaatasuča. ¹⁶ Wejrqui ančhucquiz werar razunanaca chiichinča. Jalla nuž čhiitiquiztan, ¿ančhucqui wejt quintra cjissinčhucjo?

¹⁷ Nii ana werar razuna čhiñi žoñinacaqui ančhuc ančaž importayča. Jalla nuž importaycan ninacaqui ančhuc ana zuma cjiskatz pecča. Wejtnacaquiztan t'akskatz pecča, ninacž partiquiz cjisjapa, nižaza ninacž honora waytiskatzjapa. ¹⁸ Tsjii žoñiqui yekja žoñžquiz tsjan zuma kamañchiz cjiskatz pecasača. Jalla nuž peccanaqui nii žoñžquiz ancha importayasuča. Jalla nižta importayzqui ancha zumača. Tjapa žoñinacaqui ančhucquiz nižtaj paala. Anača wejrkaz, ančhucatan kamcanaqui, ančhuc importayz waquiziča. ¹⁹ Zuma jilanaca, cullaquinaca, ančhucaltajapa wilta wejt kuzquiz ancha cjuñuča. Nižaza wejrqui ančhucaltajapa tiral cjuñuča ančhucraž Cristuž kamañchiz zuma kamzcama. ²⁰ Wejrqui ančhucatan chical žejlz pecuča. Jalla nuž ančhucatan žejltasaž niiqui, juc'ant zuma carinchiz razuna čhižintasača. Ančhuc quintu nonžcu wejrqui kuz turwayskatchinča.

ABRAHAMZ MAATIZ PUNTU

²¹ Ančhucqui Moisés lii mantuquiz kamz pecñinaca, ¿nii lii mantuquiz kamzqui ana intintiya? ²² Cjijrta Yooz takuqui tuž cjiča: Abrahamqui pucultan majchnacchizza. Tsjiiqui Abrahamž mantita piyunaž majttača. Tsjiizti Abrahamž zalžta tjunaž majttača. ²³ Piyunaž majtta majchqui žoñiž pinsita kuzcama majttatača. Tjunaž majtta majchzti Yooz tjaata tawk jaru majttatača. ²⁴ Nii pucultan maatakquiztan tuž cjiča. Yoozqui pizc wilta taku tjaachiča. Tsjiiqui Sinaí cjita curquiz Yoozqui Moisesquiz mantita lii tjaachiča. Jakziltat nii lii mantuquiz žejlčhaja, jalla niiqui nii lii jaru kamstanča. Tsjaa maatakquiztan nii puntu cjiča. Naa maatakaqui Agar cjititača. ²⁵ Agar cjitiquiztan Sinaí curu cjiča. Sinaí curuqui Arabia yokquin žejlča. Sinaí curquiztan Jerusalén watja cjiča. Jerusalén wajtchiz žoñinacami, nižaza tjapa judío žoñinacami Moisés lii mantuquiz žejlča. ²⁶ Učhumzti anaž Moisés lii mantuquiz žejlča.

Yooziž liwriitiquiztan ultim arajpach Jerusalén wajtchiz žoñinacchumča. Jalla nii Jerusalenqui Yooz watjača.

²⁷ Cjirta Yooz takuqui tuž cjiča:

“Ana majtñi maataka, cuntintuž cjee. Majtz sufris ana pajžcumi, alto tawkžtan Yoozta-japa honora waytila. Ecta maatakaqui juc'ant majchmaatinacchiz cjequiča ana ecta maatakquiztan”.

²⁸ Jilanaca, cullaquinaca, jaziqui učumqui Yooz tjaata tawk jaru Yooz maatinacchumča, Isaac cjita žoñižtakaz. ²⁹ Abrahamž pucultan majchnacžquiz tižta watchiča. Nii žoñiž kuzquiztan pinsita majttaqui quintratača nii Yooz Espíritu Santuž cjen majtta majchjapa. Anzimi nižta iratazakazza. ³⁰ Cjirta Yooz takuqui tuž cjiča: “Naa piyuni majchtanpacha chjatkata. Naa piyunaž majtta majchqui anaž irinsa tanznaquiča. Antiz zalžta tjunaž majtta majch, jalla niikaz irinsa tanznaquiča”. ³¹ Jilanaca, cullaquinaca, učumqui anača naa piyunaž majtta maatinacažtakazqui. Antiz zalžta tjunaž majtta maatinacažtakazchumča. Učumqui lijitum Yooz maatinacchumča.

5

LIWRIIZ PUNTU PALJAYTA

¹ Jesucristuqui učum liwriichiča, Moisés lii mantuquiz ana iya kamzjapa. Jesucristužquiz tjup kuzziz cjee. Anača nii lii mantuquiz iya kamzqui.

² Wejr Pabluqui ančucaquiz cjiwča, ančucqui judío chimpu cuzturumpi jaru paaquiz niiqui, jalla nižtiquiztan ančucaltajapa Cristuqui inakaz cjequiča. ³ Wejrqui tii puntu ticlaruča, jakziltat Yooz yujcquiz ana ujchiz cjisjapa Moisés lii jaru persuna chimpuskatčaja, jalla niiqui tjapa nii lii mantitanaca cumplistanča. ⁴ Ančucqui Moisés lii jaru Yooz yujcquiz ana ujchiz cjis pecčhaj niiqui, Cristužquiztan persunpachaž t'aksa. Nižaza liwriiñi Yooz kamañquiztan persunpachaž t'aksa. ⁵ Yooz Espíritu Santuž cjen, nižaza Jesucristužquiz kuz tjaachiž cjen, učumqui Yooz yujcquiz ana ujchiz nižaza zuma kamañchiz, jalla nii tjapa kuztan tjewža. ⁶ Jesucristuž partiquiz žejlcan žoñinacaqui tsjii parijuča. Judío chimpuchiz cjenami ana judío chimpuchiz cjenami anaž importiča. Antiz Jesucristužquiz kuz tjaaz importiča. Nižaza kuz tjaažcu zuma munaziñi kuzziz cjis importiča.

⁷ Ančucqui zumaž kamatča. Jalla nuž zuma kaman, ¿ject ančuc atajchejo werar tjaajintanaca ana cazjapajo? ⁸ Jalla nii atajñiqui anača Yoozquiztan. Yoozqui ančuc kjawziča, liwriita cjisjapa. ⁹ Jaknužt tsjii zkoluc liwatura tjapa t'anti maza t'amkatčaja, jalla nižta irata zkoluc ana zuma tjaajiñinacaqui tjapa ančuc tsjii kjutñi chjichasača. ¹⁰ Jesucristo Jiliriž cjen wejrqui ančucaquiztan anal kuz turwayskatuča. Ultimquiziqui jaknužt wejrqui Yoozta kamañ puntu pinsučaja, jalla nužuzakaz ančucqui Yoozta kamañ puntu pinsaquiča. Nižaza jakziltat ančuca kuz turwayskatčaja, jalla niiqui casticta cjequiča, jakziltapirimi.

¹¹ Jilanaca, cullaquinaca, tuquiqui ima Jesucristužquiz kuz tjaacan, wejrqui tjaajinčinča, judío chimpuchiz ana želaquiz niiqui, Yooz yujcquiziqui anapanž zuma želasača. Jalla nuž tira tjaajintasaz niiqui, ¿kjažtiquiztan wejt quintra ancha tanjo? Jalla nuž tjaajintasaz niiqui, Jesucristuž ticz puntuquiztan tjaajincanpacha ana wejt quintra tanasača. Pero jalla nižta ana tjaajinčinča. ¹² Ančuca kuz turwayskatñinacaqui persun janchej pootpootžla.

¹³ Jilanaca, cullaquinaca, Yoozqui ančuc kjawziča Moisés liiquiztan liwriita cjisjapa. Jalla nuž liwriita cjican, anaž persun kuzcamakaz kamz waquiziča. Antiz zuma munazican porapat yanaparassa. ¹⁴ “Jaknužt persunpachquiz zuma okzaja, jalla nižta irata parti žoñinacžquiz zuma okzpanča”. Jalla nuž kamcan tjapa Moisés

liiqui cumplissa. ¹⁵ Pero ančhucqui porapat chjaawjwasaquiž niiqui, nižaza porapat ch'aasaquiž niiqui, jalla nižtiquiztan tsjiimi tsjiimi aksnaquiča.

ESPIRITU SANTUZ IRPITA KAMZ

¹⁶ Wejrqui cjiwča, ančhucqui Yooz Espíritu Santuž irpita kama. Nekztan persun ana zum kuzquiz pectanac jaru ana kamaquiča. ¹⁷ Nii ana zum kamañaqui Espíritu Santuž pecta kamañ quintracha. Nižaza Espíritu Santuž pecta kamañaqui nii ana zum kamañ quintracha. Nii pizc kamañaqui anača tsjiikazqui, antiz pisc punta kamañača, zuma kamaña, ana zuma kamaña, jalla nii. Jalla nižtiquiztan nii ana zuma kamaña pecñi kuzqui ančhuc atajča zuma kamañ jaru ana kamzjapa. ¹⁸ Pero ančhucqui Espíritu Santuž irpitaž cjequiž niiqui, anača lii mantuquiz žejlzqui.

¹⁹ Nii ana zuma kamaña pecñi kuzqui jalla tižta paaz pecča: adulterio paaz, yekja maatakžtan yekja luctakžtan ana wali paaz, azzucanaca paaz, ²⁰ žoñiž paata yooznacžquiz sirwiz, žoñž quintr laykiz paaz, žoñž quintr chuchas, žoñžtan ch'aas, iñiziz, čhjaawjkatas, persun kuzcamapankaz paaz, t'aka t'aka cjiyas, tsjii partiquiztan tsjii partiquiztan quintras, ²¹ zmaz, žoñi conz, licz, ana wira wali pjijsta paaz, jalla nižta ana zumanaca paaz pecča nii ana zuma kamaña pecñi kuzqui. Tuquiqui wejrqui ančucaquiz čiižinchinča, ana nižta paazjapa. Wilta ančucaquiz čiižinuča, anapan nižtanaca paaz waquiziča. Jalla nižta paañi žoñinacaqui werar Yooz mantuquiz ana žejlča.

²² Espíritu Santuž kamañ jaru kamcan, jalla tižtanaca paasa: zuma munaziz, cuntintu cjis, llan kuzziz cjis, pazinziz kuzziz cjis, okžni kuzziz cjis, zumanaca paaz, litituma kamz, ²³ humilde kuzziz cjis, ana zuma pecñi kuz persun kuzquiz ewjaz. Jalla nii zuma paatanacaqui anapanča lii quintraku. ²⁴ Nižaza jakziltat Cristuž partiquiz žejlčhaja, jalla ninacaqui nii ana zuma paaz pecñi kuz mantuquiz ana kamz waquiziča. Nii ana zuma pecñi kuzquiztan ticzi žoñižtakazza. Nižaza nii ana zuma pinsitanac jaru ana kamz waquiziča. ²⁵ Učhumqui Espíritu Santuž cjen livriitažlaja nižaza ew kamañchizlaja, jalla nižtiquiztan učhumqui Espíritu Santuž cjen nii zuma kamañ jaru pan kama.

²⁶ Jalla nii zuma kamañ jaru kamcan učhumqui ana mitarazi kuzziz cjistanča. Nižaza ana žawjwa zjijcanñi kuzziz cjistanča. Nižaza anaž porapat zmazastanqui.

6

PORAPAT YANAPARAS WAQUIZICHA

¹ Jilanaca, cullaquinaca, yekjap ančhucqui Espíritu Santuž kamañchiz kamiñchucča. Jaziqui ančhucqui tsjii criichi žoñi uj paañipacha cheraquiž niiqui, zuma kuztan čiižinaquiča, nii uj paañi žoñi wilta zuma kamañchiz cjejajo. Nižaza ančhucqui persun kuzqui zuma cwitaza, ujquiz ana tjojtsjapa. ² Pruebanacaž watan, ančhucqui porapat kuzzassa. Jalla nuž kamcan ančhucqui Cristuž lii cumpliča, zuma munaziz, jalla nii. ³ Jakziltat persun puntuquiztan mit kuzziz “Wejrqui zumtča” cjican pinsačhaja, jalla niiqui persunpacha incallča. Anaž zumača niiqui. ⁴ Zapa mayni persun kamtanaca tantiistanča, zuma ana zuma kamta, jalla nii. Jakziltat zuma kamčižlaj niiqui, cuntintuž cjesača, persuna zuma kamtaž cjen. Criichi žoñinacaqui yekja žoñž kamaña iñaržcu, anaž mitarazi kuzziz cjis waquiziča, “Wejrqui juc'ant zuma kamañchiztča” cjican. ⁵ Ultimquiziqui zapa mayni persun kamañquiztan jama Yooziž tantiitaž cjequiča.

⁶ Yooz puntu tjaajinta žoñiqui persun cusasanacquiztan tjaaz waquiziča Yooz puntu tjaajiñinacžquiz.

⁷ Ančhucqui persun kuzquizpacha anača incallzqui. Yoozquiztan ana atipasača. Jaknužt tsjii žoñi kamčhaja, jalla niit jama pjalžtaž cjequiča. ⁸ Jakziltat persun kuzcamakaz kamčhaja, jalla niiqui niž ana zuma kamtiquiztan castictaž cjequiča. Nižaza

jakziltat Espíritu Santuž kamañ jaru kamčhaja, jalla niiqui Espíritu Santuž cjen Yooztan wiñayaž kamaquiča. ⁹ Učhumqui zumanaca paazjapa tjurt'ila. Ultimquiziqui pactaž cjequiča, ana jaytasaz niiqui. ¹⁰ Jalla nižtiquiztan čjulora zumanaca payi atchucaž cjequiž niiqui, učhumqui zumaž paala tjapa žoñinacžquizimi. Criichi mazinacžquizimi juc'ant zuma paala.

ZERZ TAKUNACA

¹¹ Anziqui wejt persun kjaržtan cjižcuča. Tii pajk litranaca chera. ¹² Tsji žoñinacaqui ančhuc judío chimpuchiz cjiskatz pecča. Jalla ninacaqui nuž pecča, parti žoñinacž kuz wali cjiskatzjapa, nižaza parti žoñinacž ninacžjapa ana quintra cjisjapa. Cristuqui cruzquiz ticziča učumnaca liwriizjapa, judíuž irata ana chimputa cjenami. ¹³ Pero nii chimputa žoñinacpacha Moisés lii jaru ana zumpacha kamča. Ninacaqui ančhuc chimpuchiz cjiskatz pecča, ančuca janchiquiz chimpuchiz cjen persun incantiñi kuzziz cjisjapa. ¹⁴ Wejrqui anača čjulquiztanami incantiñi kuzziztqui. Jesucristo Jiliriž učhum laycu ticziquiztan, jalla nekztankazza wejrqui incantiñi kuzziztqui. Jesucristuž ticziž cjen wejrqui liwriitača. Jalla nižtiquiztan tii muntuquiz žejlñinacaqui anaž wejr ancha importayuča. Ninacžquiztan ticzi žoñižtakaztča wejrqui. ¹⁵ Jesucristuž partiquiz žejlcan, judío chimpuchiz cjisqui anaž importiča, nižaza ana chimpuchiz cjismi ana zakaz importiča. Ew kamañchiz cjisqui jalla niikaz importiča. ¹⁶ Jakziltat ew lii kamañ jaru kamčhaja, jalla ninacaqui ultim werar Yooz partir žoñinacača. Jalla ninacžtan Yooztan zumaj cjila, nižaza Yoozqui ninacžquiz okžla.

¹⁷ Tekztan nawjcchuc tii puntunacquiztan ana jecmi wejtquiz molestila. Jesucristo Jiliržtajapa kamčiž cjen wejt janchiquiz chjojrínaca zejlča. Nii chjojrínaca kjanapacahaž tježa, “Wejrtča Jesucristuž partiquiztqui”, jalla nii. Anzcama nii chjojrínacaqui wejt janchiquiz cherchucača.

¹⁸ Jilanaca, cullaquinaca, učhum Jesucristo Jiliričui ančuca kuznaca walikaj cjiskatla. Jalla nužoj cjila. Amén.

LA CARTA DEL APOSTOL SAN PABLO A LOS EFESIOS

¹ Wejrtča Pablutqui, ančhucaquin tii cartal cjiyržcuča. Wejrqui Jesucristuž illzta apostoltča Yooz munañpi jaru. Ančhucqui Yooz partir zoñinacchucča, Efeso wajtquiz kamñinaca. Nižaza ančhucqui Jesucristužquin kuz tjaachi zoñinacchucča. ² Učhum Yooz Ejpqi, učhum Jesucristo Jilirimi ančhucaquiz zumaj yanapla, nižaza ančhucaquiz cuntintu kuzziz walikaj kamkatla.

YOOZ EJPQUI UCHUMNACALTAJAPA ZUMA PINSICHA

³ Učhum Jesucristo Jilirž Yooz Ejpztajapa honoral waytuča wejrqui. Učhum Yooz Ejpqui učhumnacaquiz ancha zuma favoranaca paachiča, Jesucristuž partiquiz cjiskatchiž cjen. Učhumqui arajpach Yooz wajtchiz zoñinacchumča. Jalla nižtiquiztan tjapaman favoranaca učhumnacaquiz paachiča Yooz Ejpqui. ⁴ Tuquitanpacha ima tii muntu kalltican Yooz Ejpqui Jesucristuž cjen učhumnac illziča, nižtajapa t'acžta cjisjapa, nižaza niž yujcquiz ana ujchiz nižaza zuma cjisjapa. ⁵ Yoozqui niž okzñi kuzziz cjen, tuquitanpacha tantiichiča, učhumnaca niž partiquiz cjisjapa, niž maatinacjapa. Jesucristuž cjen učhumqui Yooz maatinacchumča. ⁶ Nižaza Yooz Ejpqui niž ancha okzñi kuz tjeeziča, niž persun honora waytita cjisjapa. Niž k'ayi Majchiž cjen učhumnacaquiz nužkaz walja okziča Yooz Ejpqui. ⁷ Jesucristuž ticziž cjen, Yoozqui učhum liwriichiča. Jalla nuž liwriiču učhum ujnaca pertunchiča, niž zuma okzñi kuzquiztan. ⁸ Yoozqui učhumnacaltajapa niž okzñi kuz walja tjeeziča, zuma favoranaca paacan. Jalla nuž zuma favoranaca paacan, Yoozqui učhumnacaquiz tjapa niž puntunaca intintazñi cjiskatchiča. ⁹ Nižaza Yoozqui niž tuquita chjotja pinsitanaca učhumnacaquiz zizkatchiča. Niž kuzcama pinsita jaru, jalla nuž učhumnacaquiz zizkatchiča. ¹⁰ Yoozqui niž pinsita tjuñquiz niž persuna pinsitaqui cumpliskataquiča. Jalla niž pinsita jaru Yoozqui tjapa arajpachquin žejlñinacami, nižaza tjapa tii yokquiz žejlñinacami tjappachaž juntjapaquiča, Cristuž mantuquiz cjisjapa.

¹¹ Jesucristužquin kuzziz cjen wejrnac judío zoñinacaqui t'acžtača. Yoozqui persun kuzcama pinsita jaru nuž wejrnac t'acziča. Yoozqui tjapa niž pinsitacama cumpliskatča. ¹² Wejrnacqui ančhucž tuqui Jesucristo tjewziča. Wejrnacqui t'acžta cjissinča, zuma kamzjapa. Nekztan wejrnacaž zuma kamtiquiztan Yooztajapa juc'anti honora waytitaž cjequiča. ¹³ Nižaza ančhucqui werar Yooz taku nonžcu Jesucristužquin kuz tjaachinčhuczakazza. Jalla nižtiquiztan liwriita cjissinčhuczakazza. Nekztan Cristuž partiquiz želan, Yoozqui niž Espiritu Santo ančhuca kuznacquiz luzkatchiča. Tuquitanpacha Yoozqui niž Espiritu Santo cuchanžquizjapa taku tjaachiča. Nižaza Espiritu Santuqui ančhuca kuzquiz žejltiquiztan, ančhuca kuzquiz Yooziž chinputapanča. Nii kjanapacha tjeeža, ančhucqui Yooz partir zoñinacchucča, jalla nii. ¹⁴ Espiritu Santo učhumnaca kuzquiz cjen, učhumqui zizza, ultimpacha arajpach Yooz irinsa tanznaquiča. Chjulorat tjapa Yooz partir zoñinaca liwriita cječhaja, jalla nii ora nii irinsa tanznaquiča. Tjapa nižta zumanaca učhumnacaltajapa pinsichiča Yoozqui, nižtajapa juc'ant honora waytita cjisjapa.

PABLUZ MAYIZITA

¹⁵ Jilanaca, cullaquinaca, ančhuqui Jesucristo Jiliržquin kuzzizpanča, nižaza parti criichi zoñinacžtan zuma munaziñi kuzzizpanča. Jalla nižta zizcu, ¹⁶ wejrqui ančhucaž cjen tirapan Yoozquin sparaquiz cjiwča. Nižaza Yoozquin mayizican ančhucaltajapa mayizuča, ančhuc Yooz puntu zuma zizñi cjisjapa. ¹⁷ Učhum Jesucristo Jilirž Yooz Ejpžquinpan mayizuča. Yooz Ejpqui juc'ant chekan honorchizza. Ančhucaltajapa

mayizuča, Yooz ančucaquiz tsjii zizni kuzziz cjiskatajo, nižaza mayizuča Yooziž tjeežtanaca intintazni kuzziz cjiskatajo. Jalla nižta kuzziz kamaquiž niiqui, juc'anti Yooz puntunaca zizni cjequiča. ¹⁸ Nižaza juc'anti Yooz puntunaca intintazni kuzziz cjequiča. Zuma intintazni cjequiž niiqui, arajpachquin kamz puntu juc'anti zizaquiča. Yoozqui učumnaca kjawziča, arajpachquin kamzjapa. Jalla nicju kamzjapa učumqui tjewža. Arajpachquin Yooztan kamzqui juc'ant ancha zuma wali irinsažtakazza. Jalla nii irinsa Yoozqui tjapa niž partir žoñinacžquiz tjaaquiča. ¹⁹ Nižaza wejrqui mayizuča, ančucqui Yooz aziž puntuquiztan juc'anti intintazjapa. Učum Yoozqui juc'ant walja azzizza, čhjultakquiztanami. Niiž aztan Yoozqui učum kuznaca campiiskatchiča, ew kamañquiz kamzjapa. Yoozqui niž jacatatskatni aztan učum kuznaca campiichiča. ²⁰ Yooz Ejpqui niž walja azi tjeziča, Jesucristo ticziquiztan jacatatskatcan. Nižaza niž aztan tjeziča arajpachquin niž žew latuquiz Jesucristo tjulžcan, nižtan chica mantizjapa. ²¹ Yoozqui tjappacha Cristuž mantuquiz utchiča, tjapa jilirinacami, tjapa mantiñinacami, tjapa mantiñi poderchiznacami, tjappacha Cristuž mantuquizcama uchtača. Tii timpuquiz žejlñinacami, nižaza jazta timpuquiz tjonni mantiñinacami tjappacha Cristuž mantuquiz uchtača. ²² Yoozqui mantichiča tjappacha Cristuž mantuquiz cjsjapa. Nižaza Yooziž mantitiquiztan nii tjapa mantiñi Cristuqui niž icliz žoñinacžtajapača. ²³ Cristuž partir žoñinacaqui nižtan tsjii kuzziz žejlča, nižaza tsjii curpuchiztakazza. Tjapa Cristuž partir žoñinacaqui Cristuž kamañchizpankazza. Nižaza Cristuž cjen tjapa čhjultakimi tii muntuquiz žejlča.

2

YOOZ OKŽNI KUZIZ CJEN ŽOÑINACAQUI LIWRIITACHA

¹ Jaziqui Yoozqui ančucaquiz ew kamañchiz cjiskatchiča. Tuquiqui ančucqui Yooz yujcquiziqui ticzi žoñinacažtakaz želatča ujnaca paachiž cjen, nižaza ana walinaca paachiž cjen. ² Jalla nuž ana wali ujnaca paacan, ančucqui kamatča ujchiz žoñinacž kamañ jaru. Nižaza ana wali paacan, zajranacž jilirž kuzcamakaz kamatča. Jakziltat ana Yooz kuzcama kamčhaja, jalla niiqui zajranacž jilirž kuzcamapankaz kamča. Nii ana wali zajra jiliričiqui žoñinacžquiz ana wal kamañchiz cjiskatča. ³ Tuquiqui učumqui ana wal kamañchiz zakaz kamatča, Yooz kuzcama ana kamcan. Učumqui persun kuzcamakaz kamatča. Nižaza učum ana wali pecni kuz jaru kamatča. Nižaza učum ana wali pinsitanacž jaru kamatča. Jalla nižtiquiztan učumqui Yooz casticta cjichucapantača, jaknužt Yoozqui parti ujchiz žoñinaca casticačhaja, jalla nižta. ⁴ Jalla nižta ana wali kamanami, Yoozti zuma okžni kuztan učumnacaquiz okziča. Nižaza učumnacatan munaziča. ⁵ Nuž zuma okžni munaziñi kuzziz cjen, Yoozqui učumnacaquiz Cristužtan zuma kamañchiz cjiskatchiča. Yooz okztiquiz-tankaz ančucqui liwriitača. Tuquiqui uj paachiž cjen, učumqui Yooz yujcquiziqui ticzi žoñinacažtakaztača. ⁶ Jaknužt Jesucristuqui ticžcu Yooz aztan sepulturquiztan ulantčhaja, jalla nižta irata učumqui Yooz aztan ana wal kamañnacquiztan ulanchinčumča. Nekztan Cristužtan tsjii kuzziz cjen Yoozqui učumnacaquiz Cristužtan chica honorchiz cjiskatchiča. ⁷ Jalla nuž Yoozqui cjiskatchiča, wiñayjapa niž ancha zuma okžni kuz tjezjapa. Jesucristuž cjen Yoozqui učumnacaquiz zuma kuztan munazicha. ⁸ Yooz okžni kuzziz cjen, nižaza ančucaž Jesucristužquin kuz tjaachiž cjen, ančucqui liwriitača. Jalla nii liwriitaqui anača ančucaž cjenaqui. Antiz Yooz cjenpankazza nii liwriitaqui. Jalla niiča ančucaquiz liwriiz tjaachičiqui. ⁹ Ančucaž paata obranacquiztan nii liwriizqui anaž tjonča. Jalla nižtiquiztan anaž jecmi mit kuzziz cjesača. ¹⁰ Učumqui Yooz obranacčumča. Jesucristužquin kuz tjaachiž cjen Yoozqui učum liwriichiča, zuma kamañchiz cjsjapa. Yoozqui jalla nižta zuma kamañnaca učumnacaltajapa tantiižinchiča, ima nižquiz criñiž cjen. Jalla nii kamañnaca tantiižinchiča, učum zuma obranaca paazjapa.

TUQUI ANCHUCQUI ANATACHA YOOZ ZOÑINACA

¹¹ Ančhucqui jalla tuž cjuñzna. Ančhucqui anača judío zoñinaca. Chimputa judío zoñinacaqui ančuca puntuquiztanž cjiča, “Ninacaqui janchiquiz ana chimputača. Jalla nižtiquiztan anaž Yooz partir zoñinaca cjesača”. Jalla nuž cjiñiča. Nii judionacača curpuquiz chimputaqui, “Yooz illzta zoñi” cjican tjeezjapa. Zoñiž chimputača nii judío zoñinacaqui. ¹² Nižaza cjuñzna. Tuquiqui ančhucqui ana Cristo pajiñchuctača. Nižaza Israel wajtchiz zoñinacžquiztan yejkchuctača. Nižaza ančhucqui Yooziž tjaata takunaca anaž pajatča. Ujnacquiztan liwriita cjisjapa ana tjewzñi atatča. Tii muntuquiz kamcan ančhucqui anapan werar Yooz pajatča. ¹³ Pero anziqiu Jesucristužquin kuzziz cjen ančhucqui Yoozquin macjatchinčhucča. Tuquiqui ančhucqui Yoozquiztan ažkquin želatča. Cristuž ticziž cjen, ančhucqui Yoozquin macjatskattača. ¹⁴ Cristuž cjen učumnacatan Yooztan pajaskatchiča. Nekztan zumanskatchiča. Nižaza učumnacatan parti criichi zoñinacžtan zumanskatchizakazza. Cristuqui judío zoñinacami ana judío zoñinacami tsjii partiquizkaz tjappacha cjiskatchiča, nižquin criichiž cjen. Tuquiqui judío zoñinacaqui yekja wajtchiz zoñinacžtan quintrapanicaztača. Nižaza yekja t'akapanž nayatča. Pero anziqiu Yooz partiquiz cjican criichi zoñinacaqui tsjiikazza. ¹⁵ Cristuqui curpuchiz cjican Yooziž mantita lii liwj cumpližcu ticziča. Jaziqiu Cristuž ticziž cjen Yoozqui nii tuqui timpuquiztan kamchi lii tuct'ayskatchiča, tjapa niž mantitanacžtanpacha. Jalla nekztan Yoozqui judío criichi zoñinacami ana judío criichi zoñinacami tjappacha tsjii ew partiquiz cjiskatchiča. Nii ew partiquiz žejlcan, judío zoñinacžtan yekja wajtchiz zoñinacžtan ana iya quintrasñi cjesača. ¹⁶ Nižaza cruzquiz ch'awcta ticziž cjen, Jesucristuqui judío zoñinacžtanami yekja wajtchiz zoñinacžtanami pertunaskatchiča. Jaziqiu Jesucristuž cjenkazza nii pucultan quintrasñi zoñinacžtan Yooztan zuma cjiskatchiqui. Nižaza nii pucultan quintrasñi zoñinacaqui tsjii partiquizkaz kamasacha, zuma munazican.

¹⁷ Nižaza Jesucristuž tjonchiž cjen, Yoozquiztan ažkquin žejlñinacžquizimi žcati žejlñinacžquizimi zuma quintunaca paljaytača. Ninacaqui nii paljayta tjapa kuztan catokaquiz niiqui, jalla nekztan Yooziž pertunta cjesača. Nižaza ninacžtan Yooztan zumanznaquiča. ¹⁸ Jesucristuž cjen nižaza Yooz Espiritu Santuž cjen judío zoñinacami ana judío zoñinacami, tjapa zoñinacaqui Yooz Ejpžquin macjatz atča. ¹⁹ Jalla nižtiquiztan ančhucqui anača iya yekja zoñinacchucqui, anača iya Yoozquiztan yekja t'akchucqui. Antiz Yooz partiquiz kamñi mazinacchucča parti criichi zoñinacžtan, nižaza ančhucqui Yooz famillquizchucča. ²⁰ Učhumqui tsjii pajk kjuyažtakazza Yooztajapaqui. Nii kjuy simintuqui apostolonacača, nižaza Yooztajapa chiiñi profetanacača. Nižaza Jesucristupachača juc'ant chekan maz cuntaqui nii kjuyquiziqui. ²¹ Jesucristuž cjen tjapa criichi zoñinacaqui arubinacažtakazza nii kjuya pirkitaqui. Tjapaman criichi zoñinacaz cjenami tsjii Yooztajapa kjuyakaz kjuytača. Jesucristuž yanaptaž cjen nii kjuychiz zoñinacaqui tsjan tsjan zuma cjissa, Yooztajapa kamcan. ²² Ančhuc zakaz nii kjuy pirkita arubinacažtakazza parti criichi zoñinacžtan. Jalla nuž učhum Yooz kjuyquiz cjissiž cjen, Yoozqui učhum kuzquiz žejlča niž Espiritu Santužtan.

3

PABLUQUI YOOZ TAKU PALJAYÑI ZOÑIČHA

¹ Jalla nižtiquiztan wejr Pabluqui ančhucaltajapa mayizuča. Wejrqui Jesucristo sirwiñiž cjen tii carsilquiz želuča. Nižaza ančhuc yekja wajtchiz zoñinacžquiz liwriiñi taku paljaytiquiztan zakaz carsilquiz želuča wejrqui. ² Ančhucqui wejt puntuquiztan zizzinčhucžlani. Yoozqui tii apóstol puestuquiz wejr utchiča, ančucaquiz Yooz puntu paljayzjapa, jaknužt Yoozqui okzñi kuzziz ančhuc liwriiz pecchaja, jalla nii paljayzjapa. ³ Nižaza ančhucqui zizzinčhucžlani Yoozqui niž tuqita pinsita takunaca wejtquiz

zizkatchiĉha, jalla nii. Tuquita anapan ziztataĉha nii takunacaqui. Nii wejtquiz zizkatta takunaca tuqui anĉucaquin tsjii koluculla cjiŕchinĉha. ⁴ Niĉaza tii carta liiĉcu, anĉucqui tantiyasaĉha, wejrtĉha Cristuĉ punctuquiztan zuma intintaziĉtqui, jalla nii. ⁵ Tuqui timpuqui Yoozqui anaĉ jeczquizimi Cristuĉ punctuquiztan zuma zizkatchiĉha. Jazikaz Yoozqui Cristuĉ punctu zuma zizkatchiĉha, niĉ illzta apostolonacĉquizimi, niĉaza niĉtajapa chiiĉni profetanacĉquizimi. Niiĉ Espiritu Santuĉ cjen nuĉ zizkatchiĉha. ⁶ Nii tuquita chjoĉta punctuqui jalla tiiĉha: Cristuĉ punctu liwriiĉni taku catokchiĉ cjen, ĉhjuluĉ cherĉi Źoĉimi Yooziĉ liwriitaĉ cjesaĉha. Tsjii irinsaĉtakaz nii liwriiĉ tanznasaĉha. Ana judio Źoĉinacami Cristuĉ partiquiz zakaz cjisnasaĉha. Niĉaza Cristuĉ partiquiz Źejlcanpacha Yooz tjaata taku tanznasaĉha, liwriita cjisjapa. ⁷ Wejrqui nii liwriiĉni taku paljayzjapa apóstol puestuquiz uchtaĉha. Jalla nii puestuquiz cjis anal waquizuĉha. Yoozqui wejr okĉcu nuĉkaz nii puestuquiz wejr utĉiĉha, niĉ kuzcama. Yooz poderchiz apóstol kamaĉni jaru kamuĉha. ⁸ Wejrqui tjapa Yooz partir Źoĉinacĉquiztan upa honorchiz cjis waquizuĉha. Jalla nuĉ cjenami Yoozqui wejtquiz apóstol puestu tjaachiĉha, ana judio Źoĉinacĉquiz Cristuĉ punctuquiztan anĉha zumanaca paljayzjapa. Cristuĉ punctuqui anĉha zumaĉha. Tjapa nii punctuquiztan ana intintazzucaĉha. ⁹ Yoozza tjappacha paachiĉqui. Jalla nii Yoozqui wejtquiz niĉ tuquita chjoĉta pinsita cumpjiichiĉha, tjapa Źoĉinacĉquiz kjanzt'izjapa. ¹⁰ Jalla nuĉ watchiĉha, tjapa poderchiz espiritunacami tjapa mantiĉni espiritunacami zizkatzjapa, jaknuĉt Yoozqui anĉha zizĉni zizĉni pinsichiĉzlaja, nii. Tuquiĉqui nii arajpachquin Źejlĉni espiritunacaqui ana zuma zizĉiĉha nii Yooziĉ pinsita punctuqui. Anziĉqui criichi Źoĉinacaĉ cjen, nii espiritunacaqui Yooz tuquita pinsitaqui zizĉiĉha. ¹¹ Tuquitanpacha Yoozqui nuĉ zizkatz pecĉiĉha. Jaziĉqui uĉhum Jesucristo Jilirĉ cjen Yoozqui niĉ pinsitaqui zizkatchiĉha. ¹² Niĉaza Jesucristuĉ cjen uĉhumqui Yoozquin macjati atasĉha, ana ekscan. Jesucristuĉquin kuz tjaachiĉ cjen, uĉhumqui tjup kuztan Yoozquin macjati atasĉha. ¹³ Jalla niĉtiquiztan anĉucaquin tuĉ chiiĉzinĉcuĉha, weriĉ anĉucaltajapa sufrichiĉ cjen, ana upa kuzziz cjee. Jalla nuĉ anĉucaltajapa sufran, anĉucqui juc'ant honorchiz cjequiĉha.

CRISTUQUI ANCHA ZUMA MUNAZIĉNI KUZIZ

¹⁴ Nii Yooziĉ anĉha zuma pinsitaqui cjuĉncu, wejrqui uĉhum Jesucristo Jilirĉ Yooz Ejpĉquiztan mayiĉzinuĉha. Quillĉcu, Yoozquiztan mayiĉzinuĉha. ¹⁵ Yooz Ejpĉquiztan tjapa Yooz partiquiz Źejlĉni familianacaqui tjuuchizza, arajpachquinami yokquizimi. ¹⁶ Yooz Ejpĉquiztan mayiĉzinuĉha, anĉuca kuznaca tjupi tjurt'ichi cjisjapa. Yoozqui niĉ Espiritu Santuĉ aztanĉ cjen, anĉuca kuznaca tjupi tjurt'ichi cjiskatasaĉha. Yoozqui niĉ juc'ant zuma kuzquiztan anĉuca kuznaca tjurt'ichi cjiskatasaĉha. ¹⁷ Niĉaza anĉucaltajapa mayiĉzinuĉha, Jesucristuĉquin juc'ant kuzziz cjeĉajo. Jalla nuĉ juc'ant kuzziz cjen, Jesucristuĉqui anĉuca kuznacqui juc'anti irpaquiĉha. Jesucristuĉ irpita cjen, anĉucqui zuma munaziĉni kuzzizpanĉ kamaquiĉha, tsjii zuma pookĉni zkalaĉtakaz. ¹⁸ Niĉaza zuma munaziĉni kuzziz kamchiĉ cjen, anĉucqui Jesucristuĉ zuma munaziĉni kuz juc'antiĉ pajaquiĉha. Jalla nuĉ mayiĉzinuĉha tjapa criichi Źoĉinacĉtajapa. Wejrqui tuĉ mayiĉzinuĉha, tjapa criichi Źoĉinacaqui Cristuĉ zuma munaziĉni kuz zumpacha pajla cjiwĉha. Zmali pakjiĉ cjes, niĉaza palaĉ cjes, niĉaza lajĉaĉ cjes, jalla niĉta irataĉha Cristuĉ zuma munaziĉni kuzqui. ¹⁹ Źoĉinacaqui Cristuĉ zuma munaziĉni kuz anaĉ tjapa paji atĉha. Jalla nuĉ cjenami Yoozquiztan mayiĉzinuĉha criichi Źoĉinaca Cristuĉ zuma munaziĉni kuz zumpacha pajjapa. Jalla nuĉ pajtiquiztan, anĉucqui Yooz iratapankaz zuma kamaĉchiz kamaquiĉha.

²⁰ Jaziĉqui Yoozqui zuma honorchiz cjila. Yoozqui niĉ aztan uĉhum kuznacqui zuma obranaca trabajĉha. Uĉhumĉ mayizitiĉquiztanami niĉaza uĉhumĉ pinsitiĉquiztanami juc'anti zuma kamaĉchiz kami yanapasaĉha uĉhum zuma Yoozqui. ²¹ Criichi Źoĉinacaĉ

cjenami, Jesucristuž cjenami, Yoozqui honorchiz cjila. Wiñay wiñaya watay wata honorchiz cjila. Jalla nužoj cjila. Amén.

4

ESPIRITU SANTUZ CJEN TSJII KUZZIZZA UCHUMQUI

¹ Jesucristo Jiliržquiz sirwiñiz cjen carsilquiz želuča. Wejrqui ančhucaquin chiižinžcuča zuma kamañchiz kamajo, jaknužt Yooz kjawžta žoñinaca kamz waquizičaja, jalla nižta. Yooz Ejpqui ančhuc kjawziča nižtajapa kamajo. Jalla tuž kamz waquiziča, ² ana mit kuzziz, nižaza humilde kuzziz, nižaza zuma munaziñi kuzziz, nižaza pasinsichiz kuzziz. Jalla nuž kamz waquiziča. ³ Espíritu Santuž cjen, tsjiižtan tsjiižtan zumanskatz waquiziča. Jaziqui tsjii kuzzizpan cjee. Nužquiz tirapan kuz tjaa. ⁴ Tjapa criichi žoñinacaqui Cristuž partiquiz žejlča tsjii curpuchiztakazza. Nižaza tsjii Espíritu Santuchizza. Tjapa ančhucqui Yooz kjawžtiquiztan tsjiikaz tjewža, arajpachquin Yooztan kamz, jalla nii. ⁵ Nižaza tjapa ančhucqui tsjii Jesucristo Jilirchizkazza, nižaza tjapa ančhucqui Jesucristužquin kuz tjaachinčhucča. Jalla nižtiquiztan ančhucqui tsjiikazza. Nižaza tsjii bautismokaz tanzinčhucča. ⁶ Nižaza tjapa učumqui tsjii Yooz Ejpchizza. Učhum Yooz Ejpž mantuquiz tjapa criichi žoñinaca žejlča. Nižaza Yooz Ejpqui trabajča tjapa criichi žoñinacž kuzquiz. Nižaza Yooz Ejpqui tjapa criichi žoñinacž kuznacquiz žejlča.

⁷ Tjapa criichi žoñinacžquiz kamañanaca tjaatača, Cristuž pectacama. ⁸ Jalla nii puntuquiztan Yooz taku tuž cjiča:

“Arjapachquin ojkan, wacchi Cristuž atipta presunaca chjitchiča. Nižaza tii muntuquiz žejlñi žoñinacžquiz kamañanaca tjaachiča”.

⁹ Yooz takuqui “Arjapachquin ojkan” ¿kjažt cjii? Jalla tuž cjiča: Primeraqui Cristuqui tii muntuquiz chjiwžquichiča. ¹⁰ Jalla nii chjiwžquiniqui Jesucristupachača. Nižaza niipachača arajpach kjutñi ojchiqui, juc'ant tsewc arajpachquin. (Jalla nuž Jesucristuqui tsewc ojchiča, Espíritu Santuž cjen criichi žoñinacž kuznacquiz niipacha žejljapa.) ¹¹ Jalla tižta kamañanacchizza criichi žoñinacaqui: apostolonaca kamañchiz, nižaza Yooztajapa paljayñi profetanaca kamañchiz, nižaza liwriñi taku parliñinaca kamañchiz, nižaza icliz irpiñinaca kamañchiz, nižaza Yooz puntu tjaajiñinaca kamañchiz. ¹² Jalla nižta kamañanaca tjaachiča Yoozqui, tjapa criichi žoñinaca Yooztajapa zuma kamajo, nižaza Yooztajapa sirwican langznajo, nižaza parti criichi žoñinaca tsjan zuma kamañchiz cjiskatajo. Criichi žoñinacaqui Cristužtan tsjii curpuchiztakazza. ¹³ Nižaza Yooz Ejpqui criichi žoñinacžquiz nižta kamañanaca tjaachiča, Yooz irata zuma cjiscama. Jalla nižta Yooz irata zuma cjican tjapa criichi žoñinacaqui tsjii kuzzizpankaz cjequiča, Jesucristužquiz tjapa kuz tjaacan, nižaza tjapa Yooz Majch puntunaca intintazcan. Jalla nuž Yooz irata zuma cjican, učumqui tsjii zuma pajk žoñiztakaz cjequiča. Nižaza jaknužt Jesucristuqui zumapanžlaja, jalla nižta irata učumqui zumapanž cjequiča. ¹⁴ Jalla nižta zuma kamñi intintazñi cjican, učumqui anaž tsjii ocjalažtakaz cjequiča, čjul ew tjaajintiquizimi criizjapaqui. Nižaza učumqui anaž tsjii kjutñi chjichta cjesača. Nižaza učumqui nii ana wal mañuz žoñinacžquiz ana incallskataquiča. Nii ana wal žoñinacaqui čjulumi paača, nižaza chiiča, parti žoñinaca incallzjapa, nižaza tsjii kjutñi chjichjapaqui. ¹⁵ Antiz učumqui zuma munaziñi kuztan werarapan chiiz waquiziča. Jalla nuž zuma kamcan nižaza zuma chiican, učumqui Cristužtan tsjii kuzzizimi tsjii kamañchizimi juc'anti cjisnaquiča. Cristupankazza učum jilir achaqui. ¹⁶ Učumqui Cristužtan tsjii curpuchiztakazza. Tsjii curpuquiz yekja yekja žejlča. Jalla nuž cjenaqui tsjii curpukazza. Jalla nižta iratača Jesucristuž partiquiz žejlñi žoñinacaqui. Yekja yekja želanami, tsjii partiquiz juntjapziča, Jesucristuž cjen. Jesucristuqui učumnaca juntjapchiča, nižaza tsjii kuzziz cjiskatchiča, nižaza ew kamaña tjaachiča. Tjapa criichi žoñinacž zuma

kamñiž cjen Cristuž curpuqui tsjan zuma pajktažokazza. Nižaza porapat zuma munaziñi kuzziz kamñiž cjen, tsjan tsjan wali zumaž cjissa.

EW KAMAÑCHIZZA CRIICHI ZOÑINACAQUI

¹⁷ Jalla nii puntu ančhucaquin chiižinžcuča. Jesucristo Jiliržtan tsjii kuzziz cjican wejrqui ančhucaquin tuž cjiwča: Ana Yoozquin criichi žoñinacaqui ana zuma kamča. Jalla ninacaqui inapankaz persuna pinsitanacž jaru kamča. Jalla nižta irataqui ančhucqui anača kamzqui. ¹⁸ Ana criichi žoñinacaqui ana Yooz puntu intintazñi kuzzizza. Zumchiquiz ojklayñi žoñinacača ninacaqui. Ninacž chojru kuzziz cjen, Yooz puntu ana zizza. Jalla nižtiquiztan ana Yooz kamañchizza. ¹⁹ Ninacaqui ana wali paaznacquiztan ana azñiča. Nižaza ana wal kamañquiz kuz tjaachiča. Tjapaman ana walinaca paazjapa pecñipanča. ²⁰ Pero Jesucristuž tjaajintaqui anača nižta. Jalla niiž tjaajintaqui zizza ančhucqui. ²¹ Ančhucqui Jesucristuž puntuquiztan nonžcu niiž tjaajintaqui catokchinčhucča. Niiž tjaajintaqui werarapankazza. ²² Ančuca tuquita ana wal kamaña eca. Ančuca ana wali pecñi kuz jarutača nii kamañaqui. Ana wal kamañchiz kamcan, žoñinacaqui persunpachaž incallča. Ana wal kamaña liwj jayta ančhucqui. ²³ Kuznaca liwj campiya, zuma kamañchiz cjisjapa. ²⁴ Nižaza Yooz tjaata ew kamañchizpankaz cjisna. Nii ew kamañaqui Yooz irata zuma kamañača. Nii ew kamañ jaru kamcan, ana uj paaquiča, lijituma zumaž kamaquiča.

²⁵ Jalla nuž kamcan, ana toscar takunaca chiya. Antiz zapa mayni porapat zuma werar takunacžtan parlispanča. Tjapa criichi žoñinacaqui yekja yekja cjenami tsjii curpuchiztakazza.

²⁶ Tsjii žawjz tjonanaqui, uj paazquiztan cuitaza. Ana zita žawjz peczqui. ²⁷ Anača Satanás diabluž jaru ujquiz tjojtskatz peczqui.

²⁸ Jakziltažlaja tjanzg pecñi kuzziz, nii tjañi zaaz kuz jaytila. Jalla niiqui langz waquiziča persun kjaržtan. Nekžtan ganžcu, t'akjir žoñinacžquiz onasača.

²⁹ Ana wal takunacžtan ana chiya. Antiz zuma takunacžtan chiya, parti žoñinaca juc'ant zuma kamañchiz cjisjapa. Jalla nuž chiyan nonžñi žoñinacaqui yanapta cjequiča, zuma kamajo. ³⁰ Espiritu Santuqui ančuca kuzquiz žejlcan Yooz chinputapanča, ultim liwriiz tjuñicama. Jalla nižtiquiztan Yooz Espiritu Santužquiz ana llaquiziskata, ana wali kamcan.

³¹ Chjaawjkatñi kuz jayta, nižaza culirazñi kuz jayta, nižaza žawjžawjz kuz jayta, nižaza žoñi ararñi kuz jayta, nižaza žoñž quintra ana wali chiiñi kuz jayta, nižaza tjapa ana wali kuznaca jayta. ³² Nižta ana wali kuzziz cjenpacha porapat zuma munaziñi kuzziz cjee. Nižaza porapat zuma okžñi kuzziz cjee. Nižaza porapat pertunñi kuzziz cjee. Jaknužt Jesucristuž cjen Yoozqui ančucaquiz pertunčhaja, jalla nižta porapat pertunassaquiča.

5

ZUMA KAMAÑANAC PUNTU

¹ Ančhucqui Yooz partiquiz žejlcan Yooz pecta maatinacača. Jalla nižtiquiztan Yooz irata zuma kamañchiz cjee. Yooz kamañchiz yatekaza. ² Zuma munaziñi kuzziz cjee. Jaknužt učhumnacatan Cristo munazičhaja, jalla nižta. Učhumnacatan munazican, Cristuqui učhum laycu ticziča. Jalla nuž ticžcan Cristuqui niiž persun curpu Yoozquin tjaachiča, tsjii zuma ofrendažtakaz, nižaza tsjii zuma wilanažtakaz.

³ Ančhucqui Yooz partiquiz cjicanaqui, anača tsjii adulteriuquiz ojklayz pinsisqui. Nižaza anača čjul anawalinacami pinsisqui. Nižaza anača čjultakimi zmazqui. Nižta anawalinaca anapanž pinsis waquiziča. ⁴ Anača azzuc takunaca chiichiizqui. Nižaza anača ina takunaca chiichiizqui. Nižaza anača ana zum takunaca chiichiizqui. Jalla nižta chiichiiznacaqui anaž učhumnaca chiichiiz waquiziča. Antiz zuma takunacžtan chiichiiz waquiziča. Yoozquin sparaqiz cjis waquiziča. ⁵ Ančhucqui

tuž zizza. Jakziltat adulteriuquiz ojklayñi cječhaja, jalla niiqui anaž arajpach wajtquin luzasača, Cristužtanami Yooz Ejpžtanami chica kamzjapa. Nižaza ana zuma kamñinacami, nižaza zmazñinacami, jalla ninaca zakaz ana arajpach wajtquin luzasača. Ninacaqui Cristuž partiquizimi Yooz partiquizimi anapanž cjesača. Tsjii zmazñi žoñiqui, tsjii žoñiž paata yooz rispitiñi žoñi iratača. ⁶ Nižaza ančhucqui ina takunacžtan ana incallskata. Jalla nižta ana wali paañiž cjen Yoozqui nii ana wali paañinaca casticaquiča. Ninacaqui Yooz kuzcama ana kamñičha, antiz Yooz quintra paañičha. ⁷ Jalla nižta ana wali paañi žoñinacžtan chica anača munazizqui.

⁸ Tuquiqui ančhucqui uj paacan ana wal zumchiquizkaz kamatča. Anziqui Jesucristo Jilirž partiquiz cjican, ančhucqui kjanquiz kamča. Jalla nižtiquiztan zuma kamcan kjanquiz kamñi žoñižta cjee. ⁹ Kjanquiz kamcan, ančhucqui zuma kamaquiča, nižaza Yooz kuzcama kamaquiča, nižaza lijituma kamaquiča. ¹⁰ Čjul kamaña Jesucristo Jiliriqui jutztazaja, jalla nii kamañchiz kamzjapa tjapa kuz tjaa. ¹¹ Ana zuma obranaca paazqui ana nekz mitisa. Zumchiquiz ojklayñi žoñinacakazza nižtanaca paaz pecñiqui. Ninacž obranacaqui ana waliž, jalla nii kjanapacha tjeezna ančhucqui. ¹² Zumchiquiz ojklayñi žoñinacaqui chjozaka ana zuma paañičha. Jalla nii paatanac puntuquiztan parlizqui ancha azzucača. ¹³ Jalla nižta chjozaka paatanacaqui kjanapacha tjeežtažlaj niiqui, tjappacha zizasacha, ana walipan, jalla nii. Werar Yooz kjanaqui čjul paatanacami tjeezkatasača, zuma, ana zuma, nii. ¹⁴ Jalla nii puntuquiztan Yooz takuqui tuž cjičan:

“Tjajñi žoñinaca, žaazna ančhucqui. Ticziquiztan žaažtažokaz cjee. Cristuqui ančuca kuzquiz kjanzt'ajućiča, tsjii zuma kjanažtakaz”.

¹⁵ Jaziqui ančhucqui amayt'aza, jaknužt kamčhaja, jalla nii. Yooz puntu ana zizñinacažtakaz ana kamz waquiziča. Antiz Yooz puntu zizñi žoñinaca irata kamspanž waquiziča. ¹⁶ Tii timpuquiz kamñinacaqui ana wali paača. Jalla nižtiquiztan tii timpuquiz žejlcan ančhucqui parti žoñinaca yanapa, zuma kamajo. ¹⁷ Anača zumzužtakaz cjee. Antiz Jesucristo Jiliriz pecta kuz intintazñiž cjee. ¹⁸ Nižaza anača vinžtan licchi cjisqui. Jalla nuž licasaž niiqui, zuma kamañquiztan tsjii kjutñi chjichta cjesača. Antiz ančuca kuztan Espiritu Santužtan tsjii kuzziz cjee. ¹⁹ Ančhucqui porapat zuma parlaquiča Yooz tawk salmužtan, nižaza Yooz wirsu itsnacžtan. Yoozquin tjapa kuztan itsnaquiča. Nižaza itscan Yoozquin honora tjaa. ²⁰ Čjulu watanami Yooz Ejpžquin tirapan sparaquiz cjequiča, učhum Jesucristo Jiliriz cjen.

CRIICHI FAMILLZ PUNTU

²¹ Jesucristužquin rispitičiz cjen porapatž sirwasaquiča.

²² Maatakanaca, persun luctakž jaru cjee, jaknužt ančhucqui Jesucristo Jilirž jaru kamčhaja, jalla nižta. ²³ Maatakaqui luctakž mantuquiz žejlča, jaknužt icliz žoñinacaqui Cristuž mantuquiz žejlčhaja, jalla nižtača. Icliz žoñinacaqui Cristužtan tsjii curpuchizpanča. Nižaza Cristuqui ninacž ačača. Cristuqui nižquin criichi žoñinaca liwriičha. ²⁴ Jaknužt criichi žoñinacaqui Cristuž mantuquiz žejlčhaja, jalla nižta irata tsjii maatakaqui luctakž mantuquiz cjistanča čjulu cjenami.

²⁵ Luctakanaca, persun maatakžtan zuma munaza. Jaknužt Cristuqui criichi žoñinacžtan zuma munazičhaja, nižaza ninacž laycu ticžtčhaja, jalla nižta irata persun maatakžtan zuma munaza. ²⁶ Jalla nižta zuma munazican Cristuqui nižquin criichi žoñinacž laycu ticziča, ninaca zuma kamañchiz cjiskatzjapa. Jalla nižta zuma kamañchiz cjisjapa criichi žoñinacaqui kjaztan ajuntažokaz cjissiča, Yooz taku catokžcu. ²⁷ Cristuqui nižquin criichi žoñinacžquiz zuma kamañchiz cjiskatchičha, nižquizpacha zumapankaz ana ujchiz prisintisjapa. Jaknužt tsjii zuma telaqui ana manchichiz, nižaza ana tjot tjotsi, nižaza ana čjul ana walinacchiz žejlčhaja, jalla nižtapan criichi žoñinacaqui Cristuž yujcquiz cjequiča, zumapankaz cjequiča. ²⁸ Jalla nižta Cristo irata

tsjii luctakaqui persun maatakžquiz zuma munazizpanča. Jaknužt persun curpuquiz-pacha cuitazñizlaja, jalla nižta persun maataka cuitaz waquiziča. Persun maatakžtan munazican, persunpacha munazitažokazza. ²⁹ Anaž jecmi persun curpujapa quintra paasača. Antiz persun curpuquiz cuitazza, nižaza čheriž tjaacha. Cristuqui jalla nižta irataž icliz žoñinacžtan cuitiča. ³⁰ Učhumqui icliz žoñinacača, nižaza Cristuž curpu cuntača, yekja yekja cjenami. Jalla nižtiquiztan Cristuqui učhumnacatan cuitiča. ³¹ Yooz takuqui tuž cjiča: “Tsjii luctak žoñiqui persun maa ejpžquiztan zarakaquiča, persun maatakžtan zalzjapa. Persun maatakžtan zalžcu, nii pucultanaqui tsjiikaz cjissa”. ³² Cristužquiz criichi žoñinacaqui Cristužtan lucutjiñižtakazza. Jalla nižta cjenaqui ch'amača intintazqui. ³³ Pero zapa mayni ančhucaquiztan persun maatakžtan zuma munaza, jaknužt persunpachquiz zuma munazaja, jalla nižta. Nižaza maatakaqui persun luctaka rispitsa.

6

¹ Criichi maatinaca, persun maa ejpžquiz caspanča. Jalla nuž cascuqui Yooz pecta kuzcamača. ² Yoozqui tuž mantichiča: “Maa ejpžquiz rispitsa”. Nižaza maa ejpžquiz rispitaquiž niiqui Yoozqui compromitchiča, tuž cjican: ³ “Maa ejpžquiz rispitaquiž niiqui, ančhucqui waliž kamaquiča, nižaza ažk wata žetaquiča tii yokquiziqui”.

⁴ Ejpnaca, ančhucqui maatinacžquiz ana inapankaz žawjwa zjijcna. Ocjalanacaqui ana wali paaquiž niiqui, zumžtan chiižinaquiča zuma kamajo. Nižaza Jesucristo Jiliriž tjaajinta tjaajžna.

⁵⁻⁶ Piyunanaca, ančhuca patrunanacžquiz caspanča, rispitan, nižaza ekscan, nižaza tjapa kuztan. Anača cherankaz c'unchikaz tuczqui niž kuz wali cjisjapa. Antiz tjapa kuztan nižtajapa langznaquiča. Jaknužt ančhucqui Yooz kuzcama tjapa kuztan Cristužquiz sirwičhaja, jalla nuž ančhuca patrunanacžquiz sirwasacha. ⁷ Zuma kuztan langznaquiča, Yooz Jiliržtajapa langztažokaz, ana žoñžtajapaqui. ⁸ Ančhucqui zizza, piyunanacami, ana piyunanacami, tjapa žoñinacami Yoozquiztan pactaž cjequiča zuma langztiquiztan jama.

⁹ Patrunanaca, ančhuc zakaz piyunanacžtan zumapan cjee. Ana žawjñi takunacžtan chiichiya. Jalla tuž cjuñžna: ančhucmi, ančhuca piyunanacami, tjappacha arajpach Yooz Patrunž mantuquiz žejlča. Nižaza Yooz Patrunaqui žoñinaca ana illillza.

YOOZQUIN TJURT'IZ PUNTU

¹⁰ Jaziqui jilanaca, cullaquinaca, Yooz wali aztan Jesucristo Jiliržquiz tjurt'iñi kuzziz cjee. ¹¹ Satanás diabluž incallzpanž pecča. Jalla nižtiquiztan tjapa Yooziž tjaata armanacchiz cjee, tjurt'iñi kuzziz cjisjapa. ¹² Učhum wali azziz quintranacaqui anača žoñinacakaz. Antiz ninacaqui ana wal jilir zajranacača, nižaza ana wal poderchiznacača, nižaza ana wal mantiñinacača. Nižaza tjapa ana wal azziznacača učhum ultim quintranacaqui. Jalla ninacaqui zumchiquizkaz ojklayñiča, tii timpuquiz ana walinaca mantican. ¹³ Jalla nižtiquiztan Yooz armanaca tanžna, nii ana walinacž quintra tjurt'izjapa tii ana wal timpuquiz. Yooztajapa tjurt'ican tjup kuzziz žela. ¹⁴ Jaziqui tii Yooz armanaca tanžna. Tsjay cinturuna tanžna. Nii cinturuna tanzqui tuž cjiča, werar Yooz tawkžtan tjurt'ichi žejlz, jalla niiča niiqui. Nižaza persun curpu atajñijapa arma tanžna. Nii arma tanzqui tuž cjiča, Yooz kuzcamapankaz kamz, jalla niiča niiqui. ¹⁵ Nižaza jaknužt zultatunacaqui quira zalzjapa zuma zapatu cujtžaja, jalla nuž ančhucqui liwriiñi taku paljayzjapa tjaczpanča. ¹⁶ Nekžtan tii arma tanžna. Tii armača juc'ant chekanaqui, escudo cjita. Jalla nii arma tanzqui tuž cjiča, Jesucristužquin kuzziz kamz, jalla niiča niiqui. Jesucristužquin kuzziz cjen, ana wal diabluž quintra tjurt'aquiča. ¹⁷ Nižaza tii arma žejlča. Yooziž liwriita cjisqui tsjii tjup scarchiztakazza, acha ana chjojritžta cjisjapa. Nižaza Espiritu Santuž pajk cuchillu tanžna. Jalla nii cuchilluqui Yooz takuča. ¹⁸ Espiritu Santuž ančhuca kuzquiz želan,

ančhucqui Yoozquin tirapan mayiza, nižquin tjurt'ichi cjisjapa. Jalla nuž tjurt'ichi cjisjapaqui, naynay žela, ana llajlli kuzziz cjee. Nižaza tjapa Yooz partiquiz žejlñi žoñinacžtajapa mayizina. ¹⁹ Nižaza wejttajapa mayizina, Yoozqui wejr niž liwriiñi takunaca chii yanapzjapa. Wejrqui tjup kuztan liwriiñi Yooz taku zumpacha paljayz pecučha. Jalla nuž paljayzjapa wejttajapa mayizina. ²⁰ Yoozqui wejr cuchanžquichiča, niž puntunaca paljayzjapa. Jalla nuž weriž paljaytiquiztan anziqqui wejrqui carsilquiz chawcta želuča. Jalla nižtiquiztan wejttajapa mayizina, liwriiñi takunaca tjup kuztan ticlarzjapa, jaknužt wejrqui chiiz waquizučhaja, jalla nii.

ZERZ TAKUNACA

²¹ Tíquico jilaqui ančucaquin tjapa wejt puntunaca quint'aquiča, jaknužt želučhaja, nižaza čhjulut paa-učhaja, jalla nii. Tíquico jilaqui pecta jilača, nižaza wejt zuma yanapñiča, Jesucristo Jiliri sirwican. ²² Jaziqui tii jila ančucaquin cuchanžcuča, wejtnaca puntuquiztan mazinžjapa, nižaza ančuca kuznacquiz zumpacha p'ekinchayzjapa.

²³ Yooz Ejpžtan Jesucristo Jiliržtan ančucaquiz llan kuzziz cjiskatla, nižaza juc'ant zuma munaziñi kuzziz cjiskatla, Jesucristužquin kuz tjaacan. ²⁴ Učhum Jesucristo Jiliržtan zuma munaziñi kuzziz žoñinacžquiz Yoozqui yanapt'izquila. Jalla nužoj cjila. Amén.

LA CARTA DEL APOSTOL SAN PABLO A LOS FILIPENSES

¹ Wejr Pabluqui Timoteo jilžtan ančhucaquin tii cartal cjiŕžcuča. Wejrnacqui Jesucristuž manta payiñtča. Jaziqui ančhuc Filipos wajtchiz criichinacžquin cjiŕžcuča. Jesucristužquin kuz tjaachiž cjen, ančhucqui Yooz partir žoñinacača. Ančhucaquin tsaanžcuča icliz irpiñinacžquinami, nižaza icliz jilirinacžquinami. ² Učhum Yooz Ejp, nižaza učhum Jesucristo Jiliri ančhucaquiz yanapt'ila. Nižaza ančhucaquiz walikaj kamkatla.

PABLUZ MAYIZITA

³ Čhjlorat ančhucaquin cjuñznučhaja, ančhuc cjen Yoozquin sparaquiž cjican chiyučha. ⁴ Nižaza čhjlorat ančhucaltajapa mayizučhaja, cuntintul mayizučha. ⁵ Učhumqui chicapacha langzinčhumča, žoñinaca Yoozquin kuzziz cjiskatzjapa. Ančhuc crijči tjuñquiztanpacha nižaza anzama Yooztajapa wejttan chica langzinčhucča. ⁶ Ančhuc crijči tjuñquiz Yoozqui ančhucaquiz zuma kamañchiz cjiskatz kalltichiča. Nižaza Yooz Ejpqui ančhuc zuma kamaña Jesucristuž kamaña irata juc'anti juc'ant cjiskataquiča, Jesucristuž tjonz tjuñicama. Jalla nužupanča cjiwča. ⁷ Nii ančhuc puntuquiztan pinsitanacaqui zuma lijitumača. Wejrqui persun kuzquiztan ančhucajapa anchal cjuñučha. Yoozqui tjapa ančhucaquizimi wejtquizimi yanapchiča, carsilquiz želanami, nižaza jilirinacž yujcquiz želanami. Jilirinacž yujcquiz liwriñi Yooz tawk favora chiicanpan tjurt'ichinčhumča. Nižaza “Nii liwriñi takuqui werar takupanča” cjican tielarchinčhumča. Jalla nuž chiyon Yoozqui učhum yanapchiča. ⁸ Jaziqui wejrqui persun kuzquiz ančhucajapa anchal cjuñučha, jaknužt Jesucristuqui ančhucajapa zuma cjuñčhaja, jalla nuž. Yoozqui nuž zizza. ⁹ Jalla nižtiquiztan ančhucaltajapa Yoozquin mayizučha, ančhucqui tsjan tsjan zuma munaziñi kuzziz cjisjapa. Nižaza jalla nuž zuma munazan, zakaz mayizučha, ančhucqui Yooz puntu tsjan zizñi cjisjapa, nižaza Yooz puntu tsjan zuma intintazñi kuzziz cjisjapa. ¹⁰ Jalla nuž ančhucqui zuma zizñi nižaza intintazñi kuzziz cjequiž niiqui, zuma kamañanacakaz illznaquiča. Nuž illznaquiž niiqui, Jesucristuž tjonz tjuñquiziqui ančhucqui ana ujchiz zumapan cjequiča. Anaž jecmi ančhuc quintra tsji ujm tjojtasača. ¹¹ Nižaza ančhucqui Jesucristuž cjen zuma kamañanacakaz tjeeznaquiča Jesucristuž tjonz tjuñquiziqui. Jalla nižtiquiztan ančhuc cjen Yoozqui zuma honorchiz cjequiča. Nižaza “Yooz ancha zumača” cjican Yooz honora chiitaž cjequiča.

KAMAÑAQUI CRISTUZ CJENPANCHA

¹² Jilanaca, cullaquinaca, ančhucaquin wejt puntuquiztan zizkatz pecučha. Wejtquiz anawali watchinacaž cjen tsjan žoñinacaqui liwriñi Yooz taku nonziča. ¹³ Anziqui pajk jilirž kjuyquiz preso želuča. Jalla nuž želan tjapa wejr cuitiñi zultatunacaqui liwriñi Yooz taku nonziča. Parti žoñinacaqui nonzizakazza. Tjapa ninacaqui zizza, wejrqui Jesucristuž liwriñi puntu paljaychiž cjen, preso želuča. ¹⁴ Nižaza weriž preso žejltiquiztan, jila parti criichinacaqui Yooz taku paljayzjapa zumpacha p'ekinčaychiča. Nižaza tjup kuzziz cjissiča Yooz taku paljayzjapa, ana ekscan.

¹⁵ Yekjapanacaqui wejttajapa iñiziñi kuztan Cristuž puntu paljayča. Ninacaqui wejtquiztan juc'ant honorchiz cjis pecča. Partizti zuma kuztan Cristuž puntu paljayča. ¹⁶⁻¹⁷ Ninacaqui zuma munaziñi kuzquiztan Yooz taku paljayča. Ninacaqui zizza, wejrqui tekz carsilquiz želuča, liwriñi tawk favora tjurt'ichiž cjen. Yekjapanacaqui ana zuma kuzquiztan persun honora tanzjapa Cristuž puntu paljayča. Ninacaqui pinsiča, ninacž quintu nonžcu wejrqui juc'ant llaquisichucača, jalla nii. ¹⁸ Jalla nuž cjen, wejrqui ěkjažt cjeesa? Jalla tuž cjiwča: zuma kuztan cjenami, ana zuma kuztan

cjenami Crustuž puntuqui paljaytača. Jaknužt paljayta cjenami, wejttajapapunankaz cjesača. Jalla nuž cjenajapapunankaz wejttajapapunankaz chipznuča.

¹⁹ Nižaza juc'anti chipznača. Ančucaž wejttajapapunankaz mayiziz cjen, nižaza Jesucristuž Espirituž yanapz cjen, tjapa tii watchinacžquiztan wejttajapapunankaz walipankal cjeeča. Wejttajapapunankaz tii carsilquiztan ulnačani. ²⁰ Jalla nuž anchal pecuča, nižaza tjewznuča. Ultimquiziqui wejttajapapunankaz ana azkattal cjeeča. Pero Cristuž puntul kjana declarača, zuma tjurt'ichi kuztan. Jaziqui weriž cjen Cristuž tsjan tsjan honorchiz cjequiča, weriž žetanami, weriž ticznani. Tuquimi anzimi weriž cjen Cristuž honorchizpanča. ²¹ Tuž cjiwča. Cristužtajapapunankaz žetuča. Wejttajapapunankaz tsjan cusaž cjequiča, arajpachquin Cristužtan chica žejlcan. ²² Tii curpuchiz tira žetaž niiqui, Cristužtajapapunankal langznasača. Jalla nižtquiztan, žejtzmi ticzmi jakziltat illz waquizas? Anal atasacha. ²³ Tii pizc partiqui ch'amača illzjapa. Tsji kuzqui ticz pecuča, Cristužtan chica žejljapa. Jalla niiqui wejttajapapunankaz waliž cjesača. ²⁴ Pero ančucaltajapapunankaz wejttajapapunankaz tira žejtz waquiziča. ²⁵ Jalla nuž wejttajapapunankaz ančucaquiztan kuzquiz zint'ican, wejttajapapunankaz zizuča: tiral žetuča. Ančucatan tiral kamuča, ančucquiqui Jesucristužquiqui juc'ant kuzziz cjisjapa, nižaza juc'ant cuntintu cjisjapa. ²⁶ Nižaza wiruñajapapunankaz ančucaquin wilta tjonznača. Jalla nuž weriž tjonz cjen, nižaza Jesucristuž cjen, ančucquiqui cuntintuž cjequiča.

²⁷ Jilanaca, cullaquinaca, jalla tužuča chekanaqui. Ančuca cristian kamzquiqui Cristužquiqui honorchiz cjiskatz waquiziča, Cristuž tjaajinta jaru kama. Jalla nuž kamaquiči niiqui, ančuca puntuquiztan zuma quintu okaquiča. Nekztanaquiqui wejttajapapunankaz ančucaquin cherzñi tjonznaž niiqui, už ana cherzñi tjoni ataž niiqui, wejttajapapunankaz ančuca puntuquiztan zuma quintu nonznačani. Ančucquiqui tsji kuzziz tjurt'ichi želačani. Nižaza tjapa ančucquiqui tsji kuzziz Yooz tawk favora langzcan želačani. ²⁸ Nižaza ančucquiqui quintra žoñinacžquiztan anaž jaknužumi tsuctsucačani. Anaž ninacž taku kjayačani. Jalla nuž quintu nonžcuquiqui, cuntintul cjeeča. Nižaza ančucaž nuž kaman, kjanapacha tjeežtaž cjequiča, ančuca quintra žoñinaca infiernuquin Yooziž castictaž cjequiča. Nižaza kjanapacha zakaz tjeežtaž cjequiča, ančucquiqui ultimu liwrižcu arajpachquin zuma kamañchiz cjequiča. Nii zuma kamaña Yooziž tjaata cjequiča. ²⁹ Yoozquiqui ančucquiqui illziča, Jesucristužquin kuz tjaazjapami, nižaza Jesucristuž laycu sufrisjapami. ³⁰ Wejttajapapunankaz irata ančucquiqui sufrichinčucča žoñinacžquintra paan. Tuquiqui jaknužt wejttajapapunankaz sufritučaja, jalla nuž cherchinčucča. Anzimi zakaz wejttajapapunankaz sufrita quintu nonzinčucča. Ančucquiqui zakaz nižta sufraquiča.

2

CRISTUZ TII MUNTUQUIZ KAMTA PUNTA

¹ Ančucquiqui Jesucristužquin kuzziz cjen p'ekinchaytaž cjee. Nižaza Jesucristo ančucaquiqui okzñiž cjen, ančucquiqui kuzta cjee. Nižaza Espiritu Santuquiqui ančuca kuzquiqui luzziča. Nižaza ančucquiqui okzñi kuzzizza. ² Jalla nižtquiztan ančucquiqui tsji kuzziz cjee, porapat zuma munazican, nižaza zuma kamcan. Jalla nuž ančucquiqui kamaquiči niiqui, nekztan wejttajapapunankaz juc'ant cuntintul cjeeča. ³ Anaž persun kuzcamakaz čjulumi paa. Nižaza anaž čjulumi mit kuztan paa. Antiz humilde kuzziz cjee. Parti criichinacaquiqui wejttajapapunankaz juc'ant honorchiz waquiziča, jalla nuž cjičan pinziz waquiziča. ⁴ Persunaltaajapapunankaz wali cjisjapa, ančucquiqui kuz tjaiñčucča. Nižaza parti criichinacžtajapapunankaz wali cjisjapa zakaz kuz tjaa.

⁵ Jaknužt Jesucristuquiqui zuma kuzziz žejltčaja, jalla nižta irata zuma kuzziz cjee. Jesucristuquiqui zuma kuzziz žejlcan, ana paachiča persunaltaajapapunankaz wali cjisjapa.

⁶ Jesucristuqui Yooz cjicanaqui, arajpachquin žejlñi kamañchizpan želatča. Nii arajpach kamañchiz cjenami ana nii arajpach kamaña jaknužumi tira tanzitača. ⁷ Nii arajpach kamaña ecchiča. Nekztan tii muntuquiz žejlñi kamañchiz cjissiča, žoñinaca sirwizjapa. Nižaza žoñi irata nassiča. ⁸ Žoñž curpuchiz cjican, humilde kuzziz želatča. Yooz manta paacan, Yooz Ejpž kuzcamapan kamatča. Cruzquiz ch'awcta ticz cjenami, Yooz Ejpž kuzcamakaz kamatča. Yooz kuzcama kamzquiztan anapan jiwjatchičha. ⁹ Jalla nižtiquiztan Yooz Ejpqui Jesucristužquiz juc'ant zuma honora tjaachiča. Jesucristužquiz tsjan chawc jiliri utchiča, tjappachquiztanami. ¹⁰ Jalla nižtiquiztan tjappachaž nižquiz quillzcan rispitaquiča. Arajpachquin žejlñimi, tii muntuquiz žejlñimi, yok kos žejlñimi, tjappacha Jesucristužquiz rispitaquiča. ¹¹ Tjappacha ticlaraquiča, tuž cjican:

—Jesucristuqui, werarapan Jilirimča amqui. Jalla nuž cjican, Yooz Ejpžquiz zakaz honora tjaata cjequiča.

CRIICHI ŽOÑINACAQUI YOOZ ZUMA KAMAÑCHIZZA

¹² Weriz pecta jilanaca, cullaquinaca. Weriz ančucatan želan, ančucqui weriz chiita taku cassinčucpanča. Nižaza jaziqui juc'antiž wejt taku casa, ančucatan ana želanami. Arajpachquin kamzjapa nižaza ultimu liwriita cjisjapa, ancha kuz tjaa. Nižaza humilde kuzziz cjee Yoozquin ekscan. ¹³ Cjuñzna. Yoozqui ančuca kuzquiz žejlča. Jalla nuž žejlcan, niipachaž niž kuzcama zuma paaz ančucaquiz peckatča. Nižaza Yoozpacha nii zuma paaznaca cumplisjapa yanapča.

¹⁴ Chjulu paacanami, ana Yooz quintra chucha, nižaza ana payznaka. Pero tjapa zuma kuztan kama. ¹⁵ Jalla nuž zuma kuztan kamtiquiztan, anaž jecmi ančuca quintra uj tjojtasača. Ana wal ujchiz žoñinacžtan kamcanami, anapan ujchiz cjesača, zuma kuztan kamcan. Nekztan ančucqui kjanapacha tjeeža, Yooz maatinacčucča. Zuma kamcan ančucqui ana wal žoñinacžquiz Yooz zuma kamaña pajkatča, zuma kjanažtakaz. ¹⁶ Nižaza ančucqui Yooztan wiñay kamz puntu paljaycan Yooz zuma kamaña pajkatča. Jalla nuž ančucaž zuma kamtiquiztan wejrqui Jesucristuž tjonz tjuñquiz ancha cuntintul cjeeča. Ančuca zuma kamañchiz kamtiquiztan weriz apóstol puestuquiz Cristužtajapa langžtaqui anača ina. ¹⁷ Ančucqui Yoozquin tsjii wilana ofrendažtakaz ančuca zuma kamaña tjaača. Ančuca ofrenda zuma cumplisjapa, ticznasača wejrqui. Jalla nuž ticzcanami wejrqui cuntintul cjeeča. Ančucaž cjen Yooz sirwican cuntintučha. ¹⁸ Nižaza ančucqui weriz cjen cuntintu zakaz cjis waquiziča. Jaziqui wejttan chica cuntintuž cjee.

¹⁹ Jesucristo Jiliriž munan, wejrqui ančucaquin Timoteo jila cuchanžquiz pecučha. Nekztan Timoteož quejpžquiztan, ančuca puntu wejtquiz maznaquiča. Nekztan wejrqui persun kuzquiz zuma cuntintul cjeeča. ²⁰ Anaž iya jecmi wejr irata pinsiñi žejlča, Timoteokazza. Jalla niča ančucalta wali cjisjapa kuz tjaañipankaz. ²¹ Parti jilanacaqui persunaltajapa wali cjisjapa kuz tjaača. Jesucristuž kuzcama ana zuma ojklayča. ²² Ančucqui Timoteo jilž puntu zizza. Niiqui zuma kuz tjeeziča. Wejttan chica liwriiñi Yooz taku paljaycan wejr zuma yanapchiča, jaknužt tsjii majch persun ejp yanapčhaja, jalla nižta irata. ²³ Chjulut wejtquiz carsilquiz watačhaja, jalla nii zizcu, wejrqui Timoteo jila cuchanžquiz pecučha ančucaquin. ²⁴ Nižaza Jesucristo Jiliriž munan, wejrpacha upaquiztan ančuc cherezni tjonz pecučha.

²⁵ Tirapan carsilquiz želaž niiqui, Epafrodito jila cuchanžcača. Jalla nuž cuchanžquiz tantiichinča. Epafrodito jilaqui wejt herman jilača, nižaza Jesucristužtajapa langžni maziča, nižaza wejttan chica tjurt'iñi maziča. Ančucqui Epafrodito jila wejtquin cuchanžquichinčucča, wejtquiz yanapzjapa. Wejttan žejlcan, wejr zuma atintichiča. ²⁶ Nii jilaž tjapa ančucaquiz ancha cjuñtiquiztan wejrqui tantiichinča, ančucaquin nii cuchanzjapa. Ančucqui Epafrodito jila

laaquita quintu nonzinčucča. Epafrodito jilaqui jalla niiz quintu ančhucaquin irantitiquiztan kuz turwaysi cjissiča, ančhuc cjuñzcu. ²⁷ Ultim werara laatača, nižaza ticzmayatača. Pero Yoozqui niizquiz ancha okžcu čhjetinčiča. Yoozqui wejtquizimi okzizakazza. Ana čhjetintaž cjitasaž niiqui, wejttaqui juc'ant llaquiz cjitasača. ²⁸ Jalla nižtiquiztan wejrqui tii jila juc'ant cuchanzquiz pecuča, ančhucqui tii jila cheržcu cuntintu cjequiča, nižaza wejrzakaz ančhucaž cuntintu cjen, upa llaquisača. ²⁹ Nii jila zuma cuntintu kuztan risiwaquiča, zuma Jesucristo Jilirizquin criichi žoñiča niiqui. Jalla nižta jilanacžquiz rispitspanča. ³⁰ Tii Epafrodito jilaqui ticzmayapantača, Cristužtajapa sirwican. Jos ticziča, ančhuca cuntiquiztan wejtquiz tii carsilquin atintican. Jalla nižtiquiztan niizquiz zuma risiwaquiča.

3

PABLUQUI JESUCRISTUZQUIN KUZZIZPANCHA

¹ Jilanaca, cullaquinaca, tsjiilla cjesača. Cristuž mantuquiz žejlcan cuntintuž cjee. Tuqui ančhucaquin cartal cjiyrchinča, tsjii kjaž puntunacquiztan. Jalla nii puntunacquiztan wiltal cjiyrz pecuča. Wejtta ana molističa nii wilta cjiyrzqui. Ančhucaltajapaqui ancha walipanča jalla nii puntunaca wilta cjiyrzqui. ² Ančhucqui ana wal žoñinacžquiztan cwitaza. Ana wal pacužtakazza ninacaqui. Ana wali paañinacača ninacaqui. Chimpuchiz cjisjapa žoñinacž curpu pootñiča. ³ Učhumqui lijitum Yooz partir žoñinacača, nižaza učhum kuznacquiz Yooziž chimpupapanča. Yooz Espiritu Santuž učhum kuznacquiz luzziž cjen, Yooz rispitiñčhumča. Nižaza Jesucristužquin kuz tjaachiž cjen učhumqui cuntintučhumča. Učhumqui anača žoñiž pinsita custurumpiquiz kuz tjaachinčhumqui, Yooz partira cjisjapaqui. ⁴ Ima Jesucristužquiz kuz tjaacan, wejttaqui razunanaca želatča, “Yooz partiquiz želuča” cjisjapaqui. Jakziltat persun razunanacquiztan pinsičhaja, “Wejrqui Yooz partiquiz želuča” cjicanaqui, jalla nižta chiiñi žoñžquiztan wejttaqui juc'anti razunanaca žejlča, “Yooz partiquiz želuča” cjisjapaqui. ⁵ Jalla tužuča wejt razunanacaqui: maaž majttiquiztan quinsakal tjuñquiztan persun curpuquiz chimpupapanča. Wejrqui Israel wajtchiz žoñtča. Benjamin familliquiztantča. Hebreo tawkchiz žoñtča majttiquiztanpacha. Nižaza wejt maa ejpmi hebreo chiiñizakazza. Judío lii puntuquiztan fariseo partir tjaajinta jaru kamiñpantača. ⁶ Ancha tjapa kuztan judionacž lii jaru kamz pecquiñtača. Jalla nižtiquiztan Jesucristužquin criichi žoñinaca sufriskatiñtača. Judionacž lii jaru kamz puntuquiztan wejrqui zuma cumpliñtača. Anaž jecmi wejt puntuquiztanaqui “Amqui anam judionacž lii jaru kamča” cjican chii atchiča. Wejt kamzqui lijituma lii jarupantača. ⁷ Tuquiqui tjapa nii puntunacaqui wejtquiztan ancha walñitača. Anziqui tjapa nii puntunacaqui wejtquiztan ana zinta walča, Jesucristuž tjapa walchiž cjen. ⁸ Jesucristo wejt Jiliri tsjan zuma pajzpanqui, jalla niikaz wejtquiziqui walča, tjappachquiztan juc'anti. Jalla nižtiquiztan tjapa žoñiž pectanaca wejtquiztan ana zumanacažtakal nayuča. Wejtquiztan anaž iya čhjulumi walča. Jesucristuž partiquiz cjisjapa wejrqui tjapa žoñiž pectanaca ana kuz tjaauča. Ninaca ecchinča. Jaziqui ana criiñi žoñiž pectanaca cjujchinacažtakal nayuča Cristuž partiquiz žejljapa, ⁹ nižaza Cristužtan tsjii kuzziz cjisjapa. Jesucristupankaz wejtquiztanac walča wejr Yooz yujcquiz ana ujchiz cjisjapa. Wejt persun pinsita jaru kamtasaz niiqui, nižaza judionacž lii jaru kamtasaz niiqui, Yooz yujcquiz tirapan ujchiz cjitasača. Pero Yooz yujcquiz ana ujchiz cjisjapa, Jesucristužquin ultimpacha kuzziztča wejrqui. Jesucristužquin kuzziz cjen, Yoozqui wejtquiz nayča, ana ujchiz nižaza zuma, jalla nii. ¹⁰ Wejrqui pecuča tužu, Cristo tsjan zuma pajz, jalla niiča. Nižaza Jesucristuqui jacatatcan, ancha aziž tjeeziča. Jalla nižta azziz cjis pecuča. Nižaza jaknužt Jesucristuqui sufritčhaja, jalla nuž sufris zakal pecuča, niiz partiquiz cjissiz cjen. Nižaza jaknužt Jesucristuqui ticztčhaja, jalla nižtakaz ticzižtakal žejlj

pecučha, ana uj paacan žejljzjapa. ¹¹ Jalla nuž Cristužtajapakaz kamcan, wejrqui ticžcu tjewznučha, jacatatzjapa, jalla nii.

YOOZ IRATA ZUMA KAMAÑCHIZ CJIS PECCHA PABLUQUI

¹² Tuž cjiwčha. Wejrqui tii muntuquiz žejlcan, Cristužtajapa awisaqui ana zuma kamučha. Imazičha Yooz irata zuma kamañchiz žejlzquinaqui. Jalla nuž cjenami, wejrqui tirapan kuz tjaa-učha, nižaza tjurt'učha, Yooz irata zuma kamañchiz cjisjapa. Jalla nižta wejr cjisjapaqui Jesucristuqui wejr liwriičičha. Nižaza wejr liwriičičha niž mantuquiz cjisjapa. ¹³ Jilanaca, cullaquinaca, wejrqui tuž cjiwčha, wejrqui imazičha Yooz irata zuma kamañchizqui cjicanaqui. Pero tuž cjiwčha, wejt tuquita ana zuma kamaña ecučha. Nižaza ancha tjapa kuztan tjurt'učha, juc'ant zuma kamañchiz cjisjapa. ¹⁴ Tira tjurt'učha, Yooz irata zuma kamañchiz cjisjapa, nižaza Yoozquiztan tsjii zuma premio ganzjapa. Jesucristuž partiquiz žejlčiž cjen Yoozqui wejr arajpachquin kjawznaquičha. Nekztan juc'ant zuma kamañaž tjaaquičha.

¹⁵ Tjapa ančhuc Yoozquin kuz tjurt'ichinaca wejr irata cjee. Ančhucaž pinsitaqui tsjii puntu ana wejr iratažlaj niiqui, Yoozqui ančhucaquiz nii puntu zizkataquičha lijituma pinzizjapa. ¹⁶ Tii zakal cjiwčha. Anzcama jaknuž Yoozqui učumnacaquiz niž kamañ puntuquiztan zizkatčhaja, jalla nii zizkatta kamañ jaru kamstančha.

¹⁷ Jilanaca, cullaquinaca, weriž kamta irataž kama. Nižaza jakzilta criichinacat weriž kamta irata kamčhaja, jalla ninacžquin yatekaza, juc'ant zuma kamañchiz cjisjapa. ¹⁸ Wejrqui kjaž wilta ančhucaquiz chiižinchinčha, nižaza ancha kuzquiz zint'ican kaacan, wilta chiižinučha, jalla tuž cjican. Wacchi žoñinacaqui Cristuž quintra žejlčha. Cristuž cruzquiz ticziž cjenami, jalla nii liwriiñi ana juyzu paačha. ¹⁹ Ultimquiziqui nii ana Cristužquiz juyzu paañi žoñinacaqui Yooziž castictaž cjequičha. Ninacaž persun kuzquiztan pectanaca rispitcha, tsjii yooztakaz. Azzucanaca paacan, mit kuzzizkazza. Nižaza tii muntu yokquiz žejlñi cusasanacžquizkaz pinsičha. ²⁰ Učhumzti arajpach wajtchiz žoñinacčhumčha. Učhumqui arajpachquiztan učhum Liwriiñi, Jesucristo Jiliri, tjewža. ²¹ Jesucristuqui wilta tjonžcu učhum ana wal curpunaca tsjemataž tuckataquičha, niž irata zuma curpuchiz cjisjapa. Niiž persun aztan učumnaca curpu jalla nižta tsjemata tuckataquičha. Nižaza niiž persun aztan čhjultakimi niž mantuquiz cjiskataquičha.

4

YOOZQUIN KUZZIZ CJEN CUNTINTUPANZ CJEE

¹ Weriž pecta jilanaca, cullaquinaca, ančhucaquin ancha tjonz pecučha. Ančhucaž cjen, cuntintuž wejrqui, nižaza ančhucaž cjen honorchiz cjeečha. Pecta jilanaca, cullaquinaca, Jesucristo Jiliržquin tjurt'ichi kuzziz cjee.

² Evodia cullaca, nižaza Síntique cullaca, ančhucqui Jesucristo Jiliržquin criičiž cjen tsjii kuzziz cjee. ³ Wejt lijitum Cristužquiz sirwiñi mazi, amquiz rocučha, tii pucultan cullaquinacžquiz yanapt'alla, porapat zuma munaziñi kuzziz kamzjapa. Nii pucultan cullaquinacaqui wejttan chica liwriiñi taku paljaycan langzičha. Nižaza nii cullaquinacaqui Clementižtan, nižaza parti wettan chica paljayñi mazinacžtan langzičha. Tjapa ninacž tjuunacaqui listitačha arajpach žejtz liwruquiz.

⁴ Jesucristo Jiliriž cjen cuntintupanž cjee čhjulorami. Wilta cjiwčha: cuntintuž cjee. ⁵ Tjapa žoñinacaqui ančhuc zuma kuzziz pajla. Jesucristo Jiliri qui wajillaž tjonaquičha.

⁶ Ana čhjulquiztanami llaquita kuzziz cjee. Antiz čhjulu watanami Yoozquizkaz mayiza. Yoozquiztan čhjulumu maya, nižaza sparaquiz cjee. ⁷ Jalla nuž kaman, Yoozqui ančhuca kuzquiz cuntintuž cjiskataquičha. Jaknužt Yoozqui žoñinacž kuzquiz cuntintu cjiskatčhaja, jalla nii cuntintu cjiskattaqui ana intintazasačha, žoñiž pinsitiquiziqui.

Jesucristužtan tsjii kuzziz cjen ančuca kuznacaqui cuntintu cjequiča, Yooz cwiti-tiquiztanaqui.

ZUMA PINZIZNACAPANZ WAQUIZICHA

⁸ Jilanaca, cullaquinaca, tii zakal cjiwča. Jalla tižta ultim zuma pinziznaca waquiziča: weraranaca, nižaza rispitsnaca, nižaza Yooz kuzcama kamznaca, nižaza ana uj paaznaca, nižaza tjapa zumapan kamz pecznaca, nižaza zuma quintuchiz cjisnaca. Jalla nižta zumanaca pinza, nižaza tjapa zuma walinaca pinza.

⁹ Weriz tjaaajinta jarumi, nižaza weriz chiita jarumi, jalla nii jarupan kama. Nižaza jaknužt weriz kamta puntuquiztan nonžinčucčhalaj niiqui, nižaza cherch-inčucčhalaj niiqui, jalla nižta iratapan kama. Jalla nuž zuma kamtiquiztan Yoozqui ančucatan chicapachaž cjequiča. Nekztan ančucqui walikaz cjequiča.

PABLUZQUIN PAAZNACA APAYZQUITA

¹⁰ Jaziqui ančucqui wilta wejtquiz cjuñzinčucča. Jalla nižtiquiztan anča cuntintuča wejrqui, Jesucristo Jiliriz cjen. Jazic wejrqui anal cjis pecuča, wejr tjazikalak, cjicanaqui. Antiz ančucqui yanapz peccanami, ana jaknužumi wejtquiz yanapi atchinčucča. ¹¹ Wejrqui anal cjiwča, “Ancha t'akjiri želuča”, cjicanaqui. Wejrqui aprendichinča, cuntintupankaz žejlzjapa, čhjulu wejtquiz watanami. ¹² Zelinchiz kamcanami, ana želinchiz kamcanami cuntintu želi zizzinča. Čhjulu watanami, čhjerchiz cjicanami ana čhjerchiz cjicanami, walipankaz želi aprendichinča. T'akjirižtakaz žejlcanami, ana t'akjiri žejlcanami walipankaz želi aprendichinča. ¹³ Čhjulu watanami, Jesucristuqui wejtquiz azi tjaañipanča, awantizjapa. Cristuž aztan čhjulum paachucača. ¹⁴ Jalla nuž cjenami, ančucqui walipankaz paachinčucča, wejtquiz yanapcan, weriz sufrican žejlchiž cjen.

¹⁵ Tuquiqui weriz liwriiñi taku paljayi kalltitan, nižaza Macedonia yokquiztan ulantan, ančucqui wejtquiz ofrendanacžtan yanapžquichinčucča. Ančuca iclizquiz-tankaz wejtquiz yanapchinčucča. Wejrqui ančucaquiz zuma Yooz taku paljaychinča, nižaza ančucqui wejtquiz cusasanaca tjaacan yanapchinčucča. Jalla tjapa nii zizza ančucqui. ¹⁶ Nižaza Tesalónica wajtquiz sufrican želan, ančucqui ofrendanaca wejtquin apayžquichinčucča, wilta wilta. ¹⁷ Wejrqui ančuca ofrendanacquiz anal kuz tjaa-uča. Ančuca ofrendanacakaz anal pecuča. Pero wejr pecuča, ančuc arajpachquin juc'ant honorchiz cjisjapa, ančucaž ofrendanaca tjaatiquiztan. Jalla niil pecuča. ¹⁸ Ančucaž yanaptiquiztan juc'anti wejtquiz žejlča, ana iyal necesituča. Epafrodito jilaqui ančucaž apayžquita ofrendanaca wejtquiz intirjichiča. Jalla nižtiquiztan wejtta jilacamača. Jalla nii apayžquita ofrendanacaqui Yoozquiz tsjii zuma ulurchiz inzinužtakaztača. Nižaza Yooz yujcquiziqui ančuca ofrendanacaqui tsjii zuma wilanažtakazza. Yoozqui nižtiquiztan cuntintuča. ¹⁹ Čhjulorat ančucqui čhjulunacquiztanami upsi cječhaja, jalla nii oraqui wejt Yoozqui ančucaquiz juc'anti yanapt'aquiča. Jesucristuž cjen Yoozqui ančucaquiz yanapt'aquiča, tjapa nižquiz zuma walinaca žejltiquiztanjama. ²⁰ Učhum Yooz Ejpžquiz wiñaya wiñaya honora tjaataj cjila. Jalla nužoj cjila.

²¹ Tsjii cjesača. Tjapa Jesucristužquin criichi jilanacžquin tsaanžinalla. Nižaza tii wejttan chica criichi jilanacaqui ančucaquin tsaanžquiča. ²² Tjapa tekžta criichi žoñinacaqui ančucaquiz tsaanžquiča. Juc'anti ančucaquiz tsaanžquiča tii Roman chawc jilirž kjuychiz criichi žoñinacaqui.

²³ Učhum Jesucristo Jiliriqui ančuca kuzquiz zumapaj yanapt'ila. Amén.

LA CARTA DEL APOSTOL SAN PABLO A LOS COLOSENSES

¹ Wejrqui Pablutča, ančhucaquin cjiŕžcuča. Wejrqui Jesucristuž illzta apostultča, Yooz pectiquiztan. Wejttan Timoteužtan tii carta cjiŕžcan ančhucaquin tsaanžcuča. ² Ančhucqui Colosas wajtchiz žoñinacčhucča, nižaza lijitum Yooz parti žoñinacčhucča. Ančhucqui lijitum Jesucristužquin kuzzizčhucča. Jaziqui wejtnac mazinacčhucča. Učhum Yooz Ejp ančhucaquin yanapt'ila, nižaza zuma cuntintu kuzziz cjiskatla.

PABLUZ MAYIZITAQUI

³ Wejrnacqui čhjulatorat Yoozquin parlučhaja, učhum Jesucristo Jilirž Yooz Ejpžquin sparaquiča cjiñpanča ančhuca zuma kamchiž cjen. ⁴ Ančhucqui Jesucristužquin kuz tjaayiñčhucquiča, nižaza parti jilanacžtan zuma munaziñčhucquiča. Jalla nuž zizcu, Yoozquin ancha sparaquiž cjichinča. ⁵ Jalla nuž zuma kamcan, ančhucqui tjewžquiča, čhjulut Yoozqui arajpachquin ančhucaltajapa zuma panž tjaczaja, jalla nii. Ančhucqui nii Yooz tjaczta kamz puntu zizzinčhucča, werar liwriiñi Yooz taku nonžcu. ⁶ Nii liwriiñi takuqui ančhucaquiz paljaytatača, nižaza tjapa kjutñi žoñinacžquiz paljaytatača. Jalla nii taku paljaytiquiztan, tjapa kjutñi žoñinacaqui Yooz zuma kamañchiz cjissiča. Nižaza tjapa kjutñi tsjan tsjan žoñinacaqui liwriiñi tawkquiz kuzzizza. Nižaza tsjan tsjan ančhuca wajtchiz žoñinacaqui liwriiñi tawkquiz zakaz kuzzizza. Zuma Yooz taku nonztiquiztanpacha tii orcama tsjan tsjan ančhucqui Yoozquin kuzzizčhucča. Nižaza Yooz taku nonžcu zumpacha zizñi cjisinčhucča, Yoozqui žoñinaca ancha okzñiča, jalla nii. ⁷ Jalla nuž Epafras jilaqui ančhucaquin tjaajinchizakazza. Jalla niiqui učhumž pecta jilača, nižaza niiqui wejttan chica Jesucristo Jiliržtajapa langziča. Nižaza Epafras jilaqui Jesucristužquin sirwiñiča. ⁸ Epafras jilaqui ančhuca puntu wejtnacaquiz quint'ichiča, jaknužt ančhucqui parti criichinacžtan zuma munazichinčhucžlaja, jalla nii.

⁹ Jalla nuž ančhuc zuma kamtiquiztan wejrnacqui ančhucaltajapa Yoozquin mayiziñpanča. Ančhuca puntu nonžcu, Yoozquin mayiziñpanča, tsjan zuma kamajo. Nižaza mayiziñpanča, Yoozqui ančhuc zumpacha zizkatajo, jaknužt niiqui ančhuc zuma kamz munčhaja, jalla nii. Nižaza mayiziñpanča, ančhucqui Yooz kuz zizñi cjisjapa, nižaza Yooz kuz intintazñi cjisjapa. ¹⁰ Jalla nuž zizñi nižaza intintazñi cjequiž niiqui, ančhucqui zuma kamaquiča, jaknužt Jesucristo Jilirž partir žoñinacaqui kamstanžlaja, jalla nii. Jalla nuž ančhucaž zuma kamtiquiztan, Yoozqui cuntintuž cjequiča. Nižaza jalla nuž zuma kamcan, ančhucqui tjapaman walinacaž paaquiča. Nižaza Yooz puntu juc'ant zuma zizaquiča. ¹¹ Jalla nuž ančhucqui zuma kamcan, Yooz aztan kamaquiča, jaknužt Yoozqui zuma tjapa aztančhalaja, jalla nižta aztan. Yooz aztan kamcan, ančhucqui čhjulquiztanami pasinsis kuzziz Yoozquin tjurt'ajućiča, nižaza sufričanami cuntintu kuzziz cjequiča. ¹² Nižaza zuma kamcan, ančhucqui Yoozquin sparaquižpanž cjequiča. Yoozqui ančhuc tjacziča, arajpachquin irinsa tanzjapa. Yoozqui tjapa criichinacžquin tsjii zuma irinsa tjaaquiča. Nii zuma irinsa ančhucaquiz zakaz tjaata cjequiča. Jaziqui Yoozquin ancha sparaquiž cjis waquiziča. ¹³ Yoozqui učhum liwriichiča, jalla nižtiquiztan učhumqui ana wal Satanás mantuquiz ana iya zejlča. Yoozqui učhum niž pecta Majch Jesucristuž mantuquiz utchiča. ¹⁴ Jesucristuž ticztiquiztan učhumqui Satanás mantuquiztan liwriitača. Nižaza Jesucristuž ticztiquiztan učhum ujnaca pertuntača.

JESUCRISTUZ PUNTUQUIZTAN

¹⁵ Tii muntuquiz kamcan Yooz Majchqui ana cherta Yooz Ejpž kuz kjanacama pajkatchiča. Yooz Majchqui tjappachquiztan tsjan jiliriča. ¹⁶ Niiž cjen tjappacha

žejlča, tjapa arajpachquin žejlčinacami, tjapa yokquiz žejlčinacami, tjapa chertanacami, ana chertanacami, tjapa mantičinacami, gobiernunacami, jilirinacami, tjapa anjilanacami, tjapa zajranacami, Jesucristo Yooz Majch cjen, tjappacha žejlča. Nižaza nižtajapa tjappacha paatača, nižquiz honora waytizjapa. ¹⁷ Jesucristuqui žejlčiča, primerquiztanpacha, nižaza tjapa žejlčinacz tuquitanpacha. Niiž cjen tjappacha žejlča. ¹⁸ Nižaza Jesucristuqui Yooz partir žočinaca mantiča. Jaknužt persun žoňž kuz persun curpu mantičhaja, jalla nižta irata Jesucristuqui niiž icliz žočinaca mantiča. Niiž cjen niiž icliz žočinacaqui Yooz kamaňchiz cjisiča. Niiča primera ticžcuqui jacatatchiqui, tjappachquiztan tsjan jiliri uchta cjisjapa. ¹⁹ Yooz Ejpžtan Yooz Majchtan tsjii kamaňchizpanča. ²⁰ Nižaza Jesucristuž ticziž cjen, tjappacha pertunta cjesača, yokquiz žejlčinacami, ana yokquiz žejlčinacami. Jalla nuž Yooz Ejpqui munchiča. Jesucristuž cruzquiz ch'awcta ticziž cjen, Yooz Ejpžtan parti žejlčinacztan zumanskattaž cjesača. Jalla nuž munchiča Yooz Ejpqui.

²¹ Tuquiqui ančhucqui Yoozquiztan yekjatača, nižaza Yooz quintratača ančuca kuzquiz. Tuqui ančhucqui ana wali pinsiňchuctača, nižaza Yooz quintrana wali paayiňchuctača. Jalla nuž ana wali kamta cjenami Yoozqui ančhuc pertunchiča, nižtan ančhucatan wali cjisjapa. ²² Jesucristuž cjen Yooz Ejpqui ančhuc pertunchiča. Jesucristuqui ančhuc irata curpuchiz cjican, ančuca laycu ticziča. Ančhuc laycu ticziča, Yooz yujcquiz ančhuc ana ujchiz Yooz irata zuma kamaňchiz prisintiskatzjapa. Jalla nuž Yooz yujcquiz zuma cjican anaž jecmi ančucaquiz tsjii uj tjojtunz atasacha. ²³ Jalla nuž Yooztan ančhucatan wali cjisjapa, ultimu chekpacha Jesucristužquiz kuzzizpanča. Nižaza ančhucqui Jesucristužquiz tjurt'iňi kuzziz cjistanča, ana wira jaytistanča. Tii muntuquiz liwriňi tawk jaru kamňi cjistanča, arajpach zuma kamaňa tjewžcan. Nii liwriňi taku nonzinčhucča. Nižaza nii liwriňi takuqui tjapa kjutňi tii muntuquiz paljaytatača. Nii taku paljayzjapa, wejr Pabluqui apóstol oficiuquiz uchtača.

PABLUQUI APOSTOL KAMAŇCHIZZA

²⁴ Wejt Yooz tjaata oficio cumplan, ančhucaltajapa sufruča. Jalla nuž sufrican wejrqui cuntintuča. Ančhuc zuma kamaňchiz cjisjapa yanapňiž cjen, wejrqui cuntintuča. Nižtami iya sufristanča. Jalla nuž wejt curpužtan sufrican, Cristuž partir žočinacaltajapa wejt sufrisnaca cumplizinuča. Cristužquiz kuzziz cjen nižta sufruča. Cristuž partir žočinacaqui Cristuž icliz žočinacača. ²⁵ Wejrqui Cristuž partir žočinaczquin sirwizjapa, apóstol oficiuquiz uchtača. Yoozqui ančhucaltajapa nii oficiuquiz wejr utchiča. Wejrqui uchtača Yooz taku zumpacha zizkatzjapa, ²⁶ nižaza Yooz pinsita zizkatzjapa. Jalla nii Yooz pinsitaqui tuquitanpacha chjojtatača. Jalla nižtiquiztan tjapa žočinacaqui ana zizzucatača. Jazikaz Yoozqui niiž pinsita zizkatchiča niiž partir žočinaczquiz. ²⁷ Yoozqui niiž partir žočinaczquiz niiž tuquita chjojta pinsitaqui zizkatz munchiča. Nii pinsitaqui ancha zumača ana judío žočinacztaajapaqui. Jalla tiča nii tuquita chjojta pinsitaqui: Jesucristuqui ančuca kuzquiz žejlča. Jalla nižtiquiztan ančhucqui Cristužtan arajpachquin ancha zuma kamaquiča. Jalla nii zuma kamaňa tjewža ančhucqui.

²⁸ Jesucristuž puntu paljayuča, tjapa žočinaczquin chiižincan, nižaza tjaajincan. Jalla nuž chiyan, Yoozqui wejr yanapča zizňi zizňi chiyajo, tjapa Jesucristužquin kuzziz žočinaca Yooz irata zuma kamaňchiz cjejajo. ²⁹ Nižaza apóstol oficiuquiz ojklajcan, ancha langznuča, tjapa Cristuž tjaata aztan langznuča, tjapa jilanaca Yooz irata zuma kamaňchiz cjiskatzjapa.

2

¹ Jalla nuž ančucaquin maznuča, weriž ančhucaltajapa langžta zizkatzjapa. Tjapa kuztan langznuča, ančhucaltajapami, nižaza Laodicea cjita wajtchiz

žoñinacžtajapami, nižaza tjapa ana wejr cherchi criichinacžtajapami. ² Jalla nuž tjapa aztan langznuča, Yoozquin criichi žoñinacž kuzquiz zumpacha p'ekinchayta cjisjapa, nižaza tsjii kuzziz cjisjapa, nižaza porapat zuma munaziñi kuzziz cjisjapa. Nižaza langznuča, Yooz chjojta pinsita puntu zumpacha intintizkatzjapa. Jalla nuž zumpacha intintazcu, ančhucqui tjurt'iñi kuzziz cjequiča. Jalla nii tuquitan chjojta Yooz pinsitaqui Cristuž puntuča. Wejrqui Cristuž puntu paljaycan langznuča. ³ Cristupankaz Yooz puntu lijituma zizñi cjiskatasacha, nižaza tjapa Yooz puntu intintazñi cjiskatasacha. ⁴ Jalla niil ančhucaquiz cjiwča, ana jakziltami ančhucaquiz incallzjapa, tsjii zuma takužtakaz chiican. ⁵ Ančhucatan ana žejlcanami, wejt persun kuzquiz ančhucaquiztan anchal cjuñznuča. Wejrqui ančhuca puntu naychinča, tsjii kuzziz kamča, nižaza Jesucristužquin criiču tjurt'ichi kuzzizčhucča. Jalla nižta nayžcu wejrqui chipznuča.

⁶ Tuquiqui ančhucqui Jesucristuž puntu tjaajintan tjapa kuztan catokchinčhucča. Nuž catokžcu Jesucristuž mantuquiz cjissinčhucča, niiqui ančhuca jiliri cjisjapa. Jalla nuž Jesucristuž mantuquiz tirapan kama. Nižaza nižquin tsjii kuzziz cjee. ⁷ Nekztan niž puntu tsjan tsjan zizñi cjequiča, nižaza nižquin tjurt'ichi kuzziz kamaquiča. Jalla nuž ančhucqui tjaajintatača. Nižaza čjulu watanami ančhucqui Yoozquin sparaqizpanž cjis waquiziča.

CRISTUZ CJEN EW KAMAÑA ZEJLCHA

⁸ Ančhucqui cwitazaquiča, tsjii kjutñi ana chjichta cjisjapa. Yekjapanacaqui ančhuc incallskatz pecča, zuma razunanacažtakaz chiican, nižaza toscar takunacžtan chiican. Jalla nižta tawkchiz žoñinacaqui Cristuž pinsita jaru anaž chiiča. Pero žoñiz pinsita jarukaz chiiča. Nižaza zajranacž pinsitanac jarukaz chiiča. Jaziqui nižta chiiñi žoñinacžquiztan cwitazaquiča.

⁹ Cristuqui tii muntuquiz kamcan žoñž curpuchiztača. Nižta curpuchiz cjenami, Cristuqui Yoozpankazza, nižaza Yooz kamañchizpankazza. ¹⁰ Cristužtan tsjii kuzziz cjican ančhucqui Yooz kamañchizpan žejlča. Nižaza Cristuča wali pajk jiliriqui tjapa mantiñinacžquiztanami, tjapa poderchiznacžquiztanami. ¹¹ Cristužtan tsjii kuzziz cjican, ančhucqui kuzquiz chimpata cjissinčhucča. Zoñiqui ana ančhuc chimpuchiča. Pero Jesucristuqui ančhuca kuz chimpuchiča. Nii kuzquiz chimpataqui tuž cjiča: Yooz partir žoñinacača, jalla nii. Cristuqui niž partir žoñinaca uj paaz pecñi kuzquiztan jaytiskatchiča. ¹² Jesucristužquin kuz tjaatiquiztan bautista cjissinčhucča. Bautistaqui tuž cjiča: Jaknužt Cristuž curpu tjažtažlaja, jalla nižta irata ančhuca tuquita ana wal kamaña tjažtakazza. Nižaza jaknužt Jesucristuqui jacatatžcu Yooz kamaña tanžtčhaja, jalla nižta irata zakaz ančhucqui Jesucristužquin kuzziz cjen Yooz kamaña tanzinčhucča. Yoozqui ticzinaca jacatatskatzjapa azzizza. Jalla nii azziz Yoozquin criiču, Yooz kamaña tanzinčhucča, Yooz kamañchiz kamzjapa. ¹³ Tuquiqui ančhucqui ana curpuquiz chimpatača, judío žoñinacž partira cjisjapa. Ana chimpuchiz cjican, nižaza ujnaca paacan, ticzi žoñinacažtakaztača ančhucqui. Jaziqui Cristužtan tsjii kuzziz cjen Yoozqui ančhucaquiz niž ew kamaña tjaachiča. Nižaza tjapa učum ujnaca pertunchiča. ¹⁴ Uj paatiquiztan tsjii acta želatča učum quintra. Jesucristuž učum laycu ticziž cjen Yoozqui nii acta jurkatchiča, tjapa učum quintra puntuquiztan. Anulta cjissiča, Jesucristuž cruzquiz ch'awcta ticziž cjen. ¹⁵ Cristuž cruzquiz ch'awcta ticzižquiztan, Yooz Ejpqui atipchiča tjapa anawal jilirinacami nižaza poderchiznacami. Yoozqui nii anawal azziz ispiritunaca ana azziz cjiskatchiča. Kjanapacha azkatchiča, prisu tanta žoñinacažtakaz. Yoozpanikazza tjappacha atipchiqui.

ARAJPACH KAMAÑCHIZ CJISPANCHA

¹⁶ Jalla nižtiquiztan anaž jecmi ančhucaquiz uj tjojtNASAča, tuquita mantitanaca jaru ana kamtiquiztan. Tuquitan Yoozqui puntu puntu mantichiča, lujlz puntu, licz

puntu, pjiista puntu, ew jiiz puntu, jeejz tjuñi puntu, jalla nuž. ¹⁷ Tuquitan Yoozqui tjapa nii puntunaca mantichiča, Yooz kuz koloculla tjeezjapa. Pero Cristupankaz ultim werara Yooz kuz tjeeža. ¹⁸ Ančhucqui Jesucristužquin kuzziz cjen, anaž jeczquizimi ančhucaquiztan arajpach premio kjankataquiča. Yekjap žoñinacaqui mit kuzziz cjenami, ana mit kuzziz tjeeža. Nižaza anjilanacžquiz rispitažo tjaajža. Nuž tjaajñi žoñinacaqui anchuc incallz pecča, čhjuužta puntunaca ancha paljaycan. Ninacaqui inakaz mit kuzzizza. Ana wal pinsita jarukaz tjaajža. Nuž tjaajincan mit kuzziz cjissa. ¹⁹ Ninacaqui Cristo Jiliržquiz ana tsjii kuzziz tjurt'ichi žejlča. Pero Cristupankazza criichinacž jiliriqi. Niiž cjen tjapa criichinacaqui tsjan tsjan zuma kamañchiz cjisnasača. Nižaza Cristuž cjen tjapa criichi žoñinacaqui tsjan tsjii kuzziz cjisnasača. Jaknužt žoñž curpuqi, yekja yekja cjenami, tsjii curpuchizkazza, jalla nižta irata criichi žoñinacaqui, yekja yekja cjenami, tsjii kuzzizkazza.

²⁰ Ančhucqui Jesucristužquin kuzziz cjen, ujchiz žoñinacaž pinsitanacquiztan t'akzinčhucča. Nii ana wal pinsitanacquiz ojklaz cjenpacha, ticzi žoñinacažtakaz katzinčhucča. Jalla nižtiquiztan, ¿kjažtiquiztan ančhucqui ujchiz žoñinacaž pinsita jaru wilta kamjo? ¿Nižaza ninacž lii jaru ojklaz? ²¹ Ninacž liiqui tuž cjiča: Tiinaca ana kjaržtan tanžla, nižaza tiinaca ana lujl-la, nižaza tinaca ana čhjul lanžla. Jalla nuž cjiča ninacž liiqui. ²² Nii liinacaqui tii muntuquiz žejlñi cusas puntukazza. Nii cusasanacaqui tucuzinžnaquiča. Nii liinacaqui žoñiž pinsita mantita jarukazza. ²³ Ninacž liinacaqui zizñi pinsitažtakazza. Pero ultimquiziqui inakazza. Ana azzizza, žoñinaca zuma kamñi yanapajo. Cuzturumpinaca ijzijcan mantiča, nižaza humilde kuzziztakaz mantiča, nižaza persun curpu sufriskatzjapa mantiča. Jalla nuž mantita liinacaqui zizñi pinsitažtakazza. Pero ultimquiziqui inakazza. Uj paaz pecñi kuz tjonanaqui anaž nižta kuz ewjazi atasacha nii liinacaqui. Jaziqui ančhucqui ninacaž inakaz tjaajintaqui anaž nonžnaquiča.

3

¹ Ančhucqui Yooz kamañchizza. Jaknužt Jesucristuqui jacatatžcuqui Yooz kamaña wilta tanzilaja, jalla nižta irata ančhucqui Yooz kamaña tanzinčhucča. Jalla nižtiquiztan ančhucqui arajpach Yooz kamañquizkaz kuz tjaa. Jalla nicju arajpachquin Cristo žejlča; Yooz Ejpž žew latuquiz julzi žejlča, mantican. ² Ujchiz žoñž kamañquiz ana kuz tjaa. Arajpach kamañquizkaz kuz tjaa. ³ Ančhucqui Jesucristužquin kuz tjaachiž cjen, ančhuca tuquita ana wal kamaña ecchinčhucča. Jaziqui ančhuca Yooz kamañaqui Yooztajapa žejlča. Ana criichi žoñinacžtajapa ančhuca Yooz kamañaqui chjojžtažtakaz žejlča. Ana wira intintazzucača. ⁴ Cristuqui ančhucaquiz Yooz kamaña tjaachiča. Jalla nižtiquiztan čhjulorat tjapa žoñinacaqui Jesucristužquiz pajchi cječhaja, jalla nii ora zakaz ninacaqui ančhuca Yooz kamaña pajchi cjequiča. Jalla nii oraqui ančhucatan Jesucristužtan honorchiz cjequiča.

TUQUITA KAMAÑ PUNTU, JAZTA KAMAÑ PUNTU

⁵ Jalla nižtiquiztan ančhuca tuquita ana wal kamaña liwj jayta. Anaž adulteriuquiz ojklazqui. Anača luctak žoñiqui yekja maatak žonatan ojklazqui. Anača ančhuca ana wal paaz pecñi kuz jaru ojklazqui. Anača čhjul ana walimi peczqui. Anača yekja žoñž čhjulakimi zmazqui. Jalla nuž zmaznaquiž niiqui, žoñiž paata yoozquiz rispitažokazza. Jalla nii anawali paaznacquiztan liwj jayta. ⁶ Nii ana wali paañi žoñinacžquiz Yoozqui ancha casticu tjaaquiča, Yooz kuzcama ana kamtiquiztan. ⁷ Ančhucqui tuquita ana wal kamañquiz ojklazcan, nižtanacaž paa-atča. ⁸ Jaziqui ančhucqui nii ana wal paaznaca liwj eca. Anača žawjchi kuzziz žejlzqui. Anača culirazzi kuzziz žejlzqui. Anača ana wal paaz pecñi kuzziz žejlzqui. Anača žoñž quintra ana wali taku chiizqui. Anača ana wal tawkžtan chii chiican žejlzqui. ⁹ Anača toscar taku chiizqui. Ančhucqui tuquita ana wal kamaña ecchinčhucča. Jalla nižtiquiztan

ančhucqui nii ana wal paaznacquiz ana iya ojklayz waquiziča. ¹⁰ Ančhucqui Yooz kamañchiz cjissinčhucča. Yoozpacha ančhucaquiz Yooz kamaña tjaachiča. Nižaza ančhucqui Yooz irata zuma kamañchiz tsjan tsjan cjissa, Yooz zumpacha pajañcama. ¹¹ Yooz kamañchiz cjican, tjapa criichi žoñinacaqui Yooz yujcquiziqui tsjiikazza. Tuquita kamañanacaqui anaž walča. Pero Cristo kamañchiz kaz walča. Tsjii griego walja zizñi kamañami anaž walča. Tsjii judío lii jaru kamañami anaž walča. Tsjii curpuquiz chimputa žoñž kamañami anaž walča. Tsjii curpuquiz ana chimputa žoñž kamañami anaž walča. Tsjii k'ar žoñž kamañami anaž walča. Tsjii q'uit žoñž kamañami anaž walča. Tsjii piyunažta žoñž kamañami anaž walča. Tsjii patrun žoñž kamañami anaž walča. Cristuž kamañapankaz walča. Nižaza Cristupankaz tjapa criichi žoñinacž kuzquiz žejlča.

¹² Ančhucqui Yooz illzta žoñinacčhucča. Jalla nižtiquiztan Yooz zuma kamañ jaru kamstanča. Yoozqui ančhucatan zuma munaziča. Yooz partir žoñinaca cjican, jalla tuž kama: Okzñi kuzziz, nižaza zuma kuzziz, nižaza ana mit kuzziz, nižaza humilde kuzziz, nižaza pasinziz kuzziz, nižaza ¹³ porapat pertunasñi kuzziz. Jalla nižta kamz waquiziča. Tsjii criichi žoñiqui yekja criichi žoñž quintra quijchi cjesaž niiqui, zuma kuztan pertunz waquiziča, jaknužt Jesucristuqui ančhucaquiz pertuntčhaja, jalla nuž. ¹⁴ Jalla tužuča chekanaqui, porapat zuma munazizza, jalla nii. Jalla nuž zuma munazican, zuma kuzziz zuma kamaquiča, Yooz irata zuma kamaña cumplañcama. ¹⁵ Ančhuc criichinacaqui, Cristuž cjen ančhucqui llan kuzziz cjesača. Jaziqui llan kuzziz cjee, porapat zuma munazican zuma kamzjapa. Jalla nuž porapat zuma kamzjapa, Yoozqui ančhuc liwriichiča. Jalla nuž liwriiču, Yoozqui tjapa ančhuc criichinaca tsjii t'akquizkaz cjiskatchiča. Tsjii curpuchiztakazza ančhucqui. Jalla nižtiquiztan ančhucqui Yoozquin ancha sparaquiz cjican, mayiziz waquiziča.

¹⁶ Ančhucqui Cristuž puntu zuma zizcan porapat tjaajsarasaquiča, nižaza Cristuž tawkžtan porapat p'ekinchayrasaquiča. Nižaza ančhuca kuzquiz Cristuž taku zumpacha catokz waquiziča. Nižaza Yooz takumi, Yooz wirsumi itsnaquiča, ančhuca kuzquiz Yooz ancha cjuñcan. ¹⁷ Ančhucqui Cristuž partir žoñinacčhucča. Jalla nižtiquiztan čhjulu paacanami chiicanami, zuma kamañchiz kamz waquiziča. Nižaza čhjulu watanami Jesucristuž cjen Yooz Ejpžquin sparaquiz cjican tjaaz waquiziča.

PORAPAT ZUMA KAMZ PUNTU

¹⁸ Maatakanaca, persun luctakanacž mantuquiz cjee. Jesucristo Jiliržquin kuzziz cjican, jalla nuž waquiziča. ¹⁹ Luctakanaca, persun maatakanacžtan zuma munaziñi cjee. Nižaza anaž persun maatakanaca chjaawj chjaawjwa. ²⁰ Maatinaca, persun maa ejpžquiz casa, čhjulu mantanami. Jalla nuž maa ejpž mantita casaquiz niiqui, amiž cjen Jesucristo Jiliriqui cuntintuž cjequiča. ²¹ Ejpñaca, anaž persun maatinaca žawjwa zjična, upa kuzñi ana cjisjapa.

²² Piyunanaca, am persun patruna čhjulu mantanami caspanča. Anača cherankaz c'unchikaz tuczqui. Pero tjapa kuztan nižtajapa langz waquiziča. Yooz patruna cjuñžcu, zuma langz waquiziča. Anača langzqui ančhuca patrunž kuz wali cjiskatz-japakaz. ²³ Čhjulu langzcanami tjapa kuztan langznaquiča, Yooz Patrunžtajapa langznaquiča, ana žoñžtajapakaz langznasača. ²⁴ Ančhucqui tuž zizza, Yooz Patrunžquiztan arajpach irinsa tanznaquiča. Ultimu Yooz Patrunaqui ančhucaquiz pacaquiča. Nižaza ultimu ančhucqui Jesucristo Patrunžquiz sirwiča. ²⁵ Nižaza jakziltat ana wali paačhaja, jalla niiqui castictaž cjequiča niž ana wali paatiquiztan jama. Yoozqui ana žoñi illilla.

4

¹ Patrunanaca, ančhucqui persun piyunanacžtan zuma lijituma cjistanča. Ančhucqui tuž zizza, ančhuc zakazza Patrunchizqui. Jalla niiča arajpach Yoozqui.

² Tjapa criichinaca, ančhucqui mayizicanpan želaquiča. Nižaza Yoozquin mayizican ana tjazna, Yoozquin sparaqiz cjisjapa. ³ Wejtnacaquiz zakaz mayizican yanapalla, wilta Yooz takunaca paljayñi ojklajzjapa. Cristuž puntuquiztan tuquita chjojta taku paljayz pecuča. Jalla nuž paljaytiquiztan wejrqui carsilquiz želuča. ⁴ Mayizican wejtquiz yanapalla, Cristuž puntu kjanapacha paljayzjapa, jaknužt wejrqui kjana paljayz waquizučhaja, jalla nii.

⁵ Ančhucqui ana criichinacžtan kamcan, walja zizñi zizñi ojklayaquiča. Chjulorat Cristuž puntu paljaychucažlaj niiqui, panž paljayaquiča, ana criichinacžquiz nonzkatzjapa. ⁶ Jalla nuž Yooz taku paljaycan zuma tawkžtan chiyaquiča. Jaknužt yacuqui tsjii lak'a čhjerquiz zuma saborchiz paačhaja, jalla nii irata ančuca zuma takunacaqui Cristuž puntunaca zuma saborchiztakaz paaquiča. Jalla nuž zuma takunacžtan paljaycan, ančhucqui zapa maynižquiz jaknužt kjaaz waquizichaja, jalla niiqui zizaquiča.

ZERZ TAKUNACA

⁷ Jilanaca, cullaquinaca, učhum pecta Tíquico jilaqui tjapa wejt puntuquiztan ančucaquin quint'aquiča. Tiquicuqui wejtquiz ancha zuma yanapñipanča. Yoozquin tjurt'iñi kuzzizza. Nižaza wejttan chica Yooztajapa sirwichiča. ⁸ Wejt puntuquiztan quint'izjapa ančucaquin nii cuchanžcuča. Nižaza cuchanžcuča, ančuca kuzquiz zumpacha p'ekinchayzjapa. ⁹ Niižtan chica Onésimo pecta jila cuchanžcuča. Onésimo jilaqui Yoozquin tjurt'iñi kuzzizakazza. Nižaza ančuca wajtchiz žoñiča. Jalla nii pucultanaqui tjapa tekz watchinaca quint'aquiča.

¹⁰ Aristarco jilaqui wejttan chica carsilquiz chawcta maziča. Niiqui ančucaquin tsaanžquiča. Nižaza Marcos jilaqui ančucaquin tsaanžquiča. Marcos jilaqui Barnabež famillžquiztanča. Tuquiqui wejrqui Marcos puntu ančucaquiz chiichinča. Marcos jilaqui ančucaquin tjonaquiz niiqui, ančhucqui zumaž risiwaquiča. ¹¹ Nižaza Jesusaqui ančucaquin tsaanžquiča. Jesusaqui Justo cjitazakazza. Niinacakazza judío criichinacquiztan wejttan chica Yooztajapa langžñinacaqui, Yooz mantita kamañ puntu paljaycan. Ninacaqui wejtquiz ancha kuzziča. ¹² Nižaza Epafras jilaqui ančucaquin tsaanžquiča. Epafras jilaqui Jesucristužtajapa sirwiñiča. Jalla niiqui zakaz ančucaquiztanča. Jalla niiqui tjapa kuztan ančhucaltajapa Yoozquin mayiziñipanča, ančhucqui tjurt'ichi kuzziz cjisjapa, nižaza tjapa kuztan Yooz munaña kamañ jaru kamzjapa. ¹³ Wejrqui Epafras puntuquiztan ticlaruča, niiqui ancha langziča ančhucaltajapami. Nižaza Laodicea wajtchiz criichinacžtajapami, nižaza Hierápolis wajtchiz criichinacžtajapami Epafras jilaqui ancha langziča. ¹⁴ Nižaza Lucas jilaqui Demas jilžtan ančucaquin tsaanžquiča. Lucas pecta jilaqui kullñi medicuča.

¹⁵ Laodicea wajtchiz criichi jilanacžquin tsaanžinalla. Nižaza Ninfas jilžquiz tsaanžinalla. Nižaza niž kjuyquiz ajczñi criichinacžquiz tsaanžinalla. ¹⁶ Tjapa ančhucqui tii carta ližcu, Laodicea iclizquin apayžcaquiča, nekz liyajo. Wejrqui tsjii carta cjižrchinča Laodicea criichi jilanacžquin. Ančhuczakaz nii carta liyaquiča. ¹⁷ Ančhucqui Arquipo jilžquiz chiižinaquiča, tuž cjican: “Jesucristo Jiliriqui am tsjii puestuquiz utchiča, nižquiz sirwizjapa. Nii Jesucristuž tjaata puestuquiz žejlcan, zuma cumplistanča”.

¹⁸ Wejr Pabluqui persun kjaržtan tii tsaanta letra cjižžcuča. Wejrqui carsilquiz želuča, jalla nii cjuñzna. Yoozqui ančucaquiz zumaj yanapla. Jalla nužoj cjila. Amén.

PRIMERA CARTA DEL APOSTOL SAN PABLO A LOS TESALONICENSES

¹ Wejr Pabluqui, Silvanužtan, Timoteožtan, tii cartal cjižcuča ančhuc Tesalónica wajtchiz žoñinacžquin. Nii wajtquiz icliz žoñinacžhucča ančhucqui. Nižaza Yooz Ejpžtan Yooz Majchtan tsjii kuzzizčhucča. Jalla nižtiquiztan učhum Yooz Ejpžtan, nižaza učhum Jesucristo Jilirižtan ančhucaquiz yanapt'ila. Nižaza zuma cuntintu kuzziz walikaj kamkatla.

JESUCRISTUZQUIN ANCHA KUZZIZ ŽOÑINACA

² Wejrnacqui tjapa ančhucaž cjen tirapan Yoozquin sparaquiž cjiwča. Yoozquin mayizican ančhucaltajapa wiltan wiltan mayizuča. ³ Učhum Yooz Ejpžquin mayizican, cjuñznuča ančhucaž zuma Yooztajapa trabajtiquiztan. Ančhucqui Jesucristužquin kuzziz cjen Yooztajapa tjapa kuztan trabajča. Nižaza anchucqui zuma munaziñi kuzziz cjen, Yoozquin zuma sirwiča. Nižaza Jesucristo Jilirž tjonz tjuñi tjewzcan, zuma tjurt'iñi kuzzizčhucča. Jalla nuž ančhucaquin cjuñzcu Yooz Ejpžquin sparaquiž cjiwča. ⁴ Jilanaca, cullaquinaca, Yooziž pectanaca, Yoozqui ančhuc illziča. Jalla nuž zizcu, wejrnacqui Yoozquin sparaquiž cjiwča. ⁵ Wejrnacqui ančhucaquin tjonžcu, liwriiñi Yooz taku paljaychinča. Anača žoñž taku alajakaz paljajtaqui; Yooz taku panča paljajtaqui. Yooz Espiritu Santuž aztan paljaychinča. Nižaza werar Yooz tawkquiz tjapa kuz tjurt'ican, Yooz puntu paljaychinča. Nižaza ančhucatan kamcan jaknužt wejrnacqui kamchinžlaja, jalla nii zuma zizza ančhucqui.

⁶ Ančhuczi wejrnača kamaña irata jalla nižta kamñi žoñi cjissinčhucča. Nižaza Jesucristo Jilirž kamañ irata kamñi žoñi cjissinčhucča. Nižaza ančhucqui wejrnačaž paljajta Yooz taku catoktiquiztan, anča sufrichinčhucča. Walja sufris cjenami, Espiritu Santuqui ančhucaquiz cuntintu cjiskatchiča. Nižaza sufrisqui ančhucaquiz wejtnacaquiz iratazakaz watchiča. ⁷ Jalla nižtiquiztan ančhuca puntuquiztan zuma quintu ulanchiča tjapa criichi žoñinacžquin, Macedonia yokquin žejlñi criichi žoñinacžquinami nižaza Acaya yokquin žejlñi criichi žoñinacžquinami. ⁸ Ančhucaž cjen Yooz takuqui tjapa kjutñi paljajtača. Anača Macedonia yokquizkaz nižaza Acaya yokquizkaz paljajtaqui. Tjapa kjutñi paljajtača. Nižaza jaknužt ančhucqui Yoozquin kuzziz cjissinčhucžlaja, jalla nii quintu tjapa žoñinacaqui zizza. Jaziqui wejrnacqui ančhuc puntuquiztan anaž iya quint'asača. ⁹ Ninacapacha wejtnacaquiz quint'iñitača jaknužt ančhucqui wejtnacaž paljajta Yooz taku catokchinčhucčažlaja, jalla nii. Ančhucqui žoñiž paata yooznacquiztan zarakchinčhucča, werar žejtñi Yooz sirwizjapa. ¹⁰ Nižaza ančhucqui Yooz Majch arajpachquiztan tjonz tjuñi tjewža. Yoozqui niž Majch ticziquiztan jacatatskatchiča. Jalla nii Jesusaqui učhum casticunacquiztan liwriichiča. Jalla nuž quint'iñitača ančhuca puntuquiztan.

2

PABLUZ YOOZ TAKU PALJAYÑI OJKTA

¹ Jilanaca, cullaquinaca, jalla tuž zizza. Wejrnacqui ana ina ančhucaquiz tjonzinča. ² Ima ančhucaquiz tjoncan Filipos wajtquiz sufrichinča, nižaza wejrqui iñartatača. Jalla nuž sufritaž cjenami Yoozqui wejrnača yanapchiča, ana ekscan tjurt'iñi kuzziz Yooz zuma liwriiñi taku paljayajo. Jalla nuž paljaychinča, žoñinacaž wejtnacatan quintra anča aptazanami. ³ Nižaza wejtnaca paljajtaqui anatača chekachuc, nižaza anatača ana zuma kuzquiztan, nižaza anatača ančhuc incallzjapa. ⁴ Yooz Ejpqui wejrnača tantiichiča, walikazza. Jalla nižtiquiztan Yoozqui wejtnacaquiz niž zuma taku cumpjiichiča. Jalla nii Yooz takupan paljayuča wejrnacqui. Anal paljayuča

žoñinacž kuz wali cjeajo kasi. Antiz Yooz kuz wali cjeajo paljayučha. Yoozqui učumnaca kuz zizza, nižaza tantiičha ultim. ⁵ Ančhucqui tuž zizza, wejrnacqui anačha zuma takunaca paljaychinčha wejtnaca partiquiz luzkatzjapa, nižaza persunalta čhjulumi tanzjapa. Weraral chiyučha. Yoozzakaz wejtnaca puntuquiztanaqui nii zizza. ⁶ Cristuqui wejrnac apostolunaca cuchanžquichičha. Jalla nižtiquiztan wejrnacqui ančhucacquiz mantiñi cjitasačha. Pero ančhuc ana mantichinčha, nižaza wejtnaca honora wayt'iziñi anal pecasučha, ančhucmi yekjanacami. ⁷ Antiz wejrnacqui ančhuc zuma cwitican žejlchinčha, jaknužt tsjaa maatak žonqui persun wawa cwitasaja, jalla nuž. ⁸ Nižaza ančhuc ancha k'ayachtučha. Jalla nižtiquiztan ančhucacquiz Yooz zuma liwriiñi taku paljaychinčha. Nižaza ančhucaltajapa čhjulu paazmi listučha wejrnacqui, ticz cjenami. Jalla nuž ančhuc pecñi cjissiñčha. ⁹ Jilanaca, cullaquinaca, weriž langžta cjuñzna. Majiñami weenami langzinčha ochañcama, wejtnaca persun wira mantinsjapa, nižaza ančhucalta ana ch'ama cjeajo. Jalla nuž kamchinčha liwriiñi Yooz taku paljaycan.

¹⁰ Nižaza ančhucatan zuma kamchinčha. Yooz kuzcama kamchinčha. Nižaza anaž jecmi wejtnaca quintra čhjul ujmi tjeežni atasachha. Jalla nii ančhucqui zumpacha zizza. Yooz zakaz nii zizza. ¹¹ Ančhucmi zakaz zizza, jaknužt tsjii ejpqui niž persun maati cwitassaja, jalla nižtapacha wejrnacqui ančhuc cwitassinčha. Ančhuc kuzzinčha, nižaza p'ekinchaychinčha, nižaza chiižinčinčha, ančhuc zuma kamajo. ¹² Jaknužt Yoozquin criichi žoñinacaqui zuma kamz waquizičhaja, jalla nuž ančhucqui zuma kamz waquizičha. Yoozqui nižquin criichinaca utchičha nižtan chica mantizjapa, nižaza nižtan chica honorchiz cjisjapa. Jalla nižtiquiztan zuma kamz waquizičha.

¹³ Ančhucqui weriž paljayta Yooz taku nonzinčhucčha, nižaza catokchinčhucčha, tuž cjian: “Tii takučha ultim werar Yooz takuqui. Anačha žoñž takukaz”. Jalla nuž catoktiquiztan tii zuma Yooz takuqui ančhuc kuznaca tsjan tsjan zuma cjiskatčha. Jalla nižtiquiztan tirapan Yoozquin sparaqiz cjiwčha. ¹⁴ Jilanaca, culluquinaca, ančhucqui walja sufrinčhucčha ančhuc persun wajtchiz žoñinacž ana wali paañiž cjen. Jalla nižta irata sufrichičha Judea yokquiz žejlñi criichinacami. Werar Yooz icliz žoñinacž cjen nižta sufrichičha. Nižaza persun wajtchiz žoñinacž ana wali paañiž cjen, sufrichičha. Tsjiikaz ančhucacquizimi ninacžquizimi watchičha. ¹⁵ Nii Judea yokquiz žejlñi judionacaqui Jesús Jiliri conchičha. Nižaza niž tuqui Yooz taku paljayñi žoñinaca conchičha. Nižaza wejrnacqui chjatkatchičha. Nižaza jalla nuž paažcu tjapa žoñinacž quintraž paačha. Jalla nuž paatiquiztan Yoozqui ninacž quintra žawjčha. ¹⁶ Wejrnacqui liwriiñi Yooz taku paljayz pecatučha ana judío žoñinacžquiz, ninaca liwriita cjeajo. Nii anawali paañi žoñinacžti wejrnac atajchičha. Jalla nižtiquiztan ninacaqui juc'anti persun už yapkatčha. Jalla nuž ujnaca yapkattiquiztan Yoozqui wiñayaž wali casticu tjonkataquičha ninacžquiz.

PABLUQUI WILTA TJONZ PECCHA

¹⁷ Jilanaca, cullaquinaca, tsjii kjažtapacha ančhucacquiztan ojkchinčha. Jalla nekztan wejrnacqui ančhuc anchal cjuñznučha. Jalla nižtiquiztan ančhuc ancha cherpzal pecaytučha. ¹⁸ Nižaza ančhucacquin irantisquizpan pecaytučha. Wejrnacž ojkz pecan, Satanasaqui wejrnac atajchičha. Wejrqui wiltan wiltan ojkz cjichintačha. Jalla nuž ojkz pectaz cjen, Satanasaqui wejr atajchičha. ¹⁹ Jilanaca, cullaquinaca, Jesucristuqui tjonaquičha. Nekztan niž yujcquiziqui ančhucž cjen cuntintul cjeečha. Ančhucž cjen wejrnacqui tjewznačha honora tanzjapa. Ančhucž Yooz taku criichiž cjen, juc'antiž chipznačha wejrnacqui. ²⁰ Chekapan ančhucqui wejtnacaquiz cuntintuž cjiskatčha, nižaza wejrnac honorchiz cjiskatčha.

3

¹ Jalla nuž ančhucaquiztan ojkžcu, ancha ančhuc cjuñchinča. Jalla nekztan Timoteo učum jila cuchanžquichinča, ančhuc chertzni. Parti wejrnaczi Atenas wajtquiz ecliz cjichinča. ² Timoteuqui Yoozquin sirwiñiča, Cristuž liwriiz puntu paljaycan. Jalla nižtiquiztan Timoteuqui cuchanžquichinča ančhuc juc'anti Yoozquin tjurt'iñi kuzziz cjeyajo. Nižaza ančhucaquiz zumpacha Yoozquin criizjapa p'ekinchayajo, cuchanžquichinča. ³ Nižaza Timoteuqui ančhucaquin tjonžquichiča, ančhuca kuz ana turwayta cjisjapa pruebanacaž watchiž cjenami. Ančhucpacha zizza criichinacaqui pruebanacaquiztan sufristanča, jalla nii. ⁴ Tuquiqui ančhucatan žejlcan, wejrnacqui nuž mazinčinča, učum criichinacžquiz pruebanacaž tjonacuicha, cjican. Jalla nižtapacha weriž chiita taku cumplissiča. ⁵ Jalla nuž ančhucaquiz pruebanacaž watan wejrqui quintu ana zizzi atchinča. Jalla nižtiquiztan ana iya awantichinča. Nekztan Timoteo cuchanžquichinča, ančhuca Yoozquin criichi kuz, jaknužt kamčhaja, jalla nii zizjapa. Pinsichinča, “Satanás diablut ančhuc tsjii kjutñi cutiskatzcaa”, cjican pinsichinča. Ančhuc cutiskattasaž niiqui, wejtnaca obra inakaz cjitasača.

⁶ Tsjii kjaž majquiztan Timoteuqui quejpžquichiča Tesalónica wajtquiztan. Nižaza zuma quintunaca zjijcchiča tuž cjican: “Nii Tesalónica wajtchiz criichi žoñinacaqui ancha Yoozquin kuzzizpanča, nižaza zumaž munaziča. Nižaza ninacami učumnacž zumapanž cjuñkalča. Nižaza ninacaqui učumnacatan ancha zalz pecča, jaknužt učumqui ninacžtan ancha zalz pecčhaja, jalla nižtazakazza ninacaqui”. Jalla nuž cjican zuma quintunaca zjijcchiča ančhucaquiztan. ⁷ Jilanaca, cullaquinaca, wejrnac zakaz ancha sufrisnacami pruebanacami watuča. Jalla nuž cjenami nii ančhuca puntu zuma quint'itiquiztan wejtnaca kuzqui zuma cuntintutača. Ančhucaž Yoozquin tjapa kuzziz cjen, ancha cuntintutča. ⁸ Jaziqui zizzinča, ančhucqui Yoozquin tjurt'iñi kuzzizpanča. Jalla nuž zizcu wejrnacqui tsjii ew žeti tanžtažokazza. ⁹ Ančhucaž cjen Yoozquin ancha sparaquiž cjiwčha. Nižaza ančhucaž cjen Yooz yujcquiz ancha cuntintuž wejrnacqui. ¹⁰ Nižaza majiñami weenami Yoozquin mayizuča ančhucatan wejtnacatan persunpacha wilta zalzjapa. Nekztan ančhucaquiz tjaajznasača juc'ant zumpacha Yoozquin kuzziz cjisjapa. Ančhuca kamaña čjulut pjaltichaja, jalla nii tjaajnasača.

¹¹ Jaziqui učum Yooz Ejpžtan nižaza Jesucristo Jiliržtan, jalla ninacaqui wejrnaca irpijaal cjiwčha ančhucaquiz wilta zalzjapa. ¹² Nižaza Jesucristo Jiliri qui ančhucaquiz juc'anti zuma munaziñi kuzziz cjiskatla, porapatmi nižaza tjapa žoñinacžquizimi. Jaknužt wejrnac ančhucatan zuma munazitučhaja, jalla nižta irata. ¹³ Jalla nuž zuma kamtiquiztan Yoozqui ančhuca kuz juc'ant tjurt'iñi cjiskataquiča. Jalla nižtiquiztan ančhuca kuzqui Yoozquinpanž cjequiča, Yooz Ejpž yujcquiziqui ana čjul ulchiz cjisjapa. Jalla nuž cjequiča učum Jesucristo Jilirž tjonz tjuñquiziqui. Jalla niiqui tjonacuicha niž partir žoñinacžtanpacha.

4

LUCUTJIÑI ZUMA KAMZ WAQUIZICHA

¹ Jilanaca, cullaquinaca, jaknužt zuma kamz waquizičhaja Yooz cuntintu cjisjapa, jalla nuž tjaajinčinča. Nii zuma kamañ jaru kamiñchucča. Nižaza juc'anti niicama kamaquiča. Jalla nijapa ančhucaquiz chiižinuča, nižaza rocuča, Jesucristo Jiliriž cuntiquiztan.

² Tuquiqui ančhucatan žejlcan, wejrnacqui Jesucristo Jiliriž cuntiquiztan tjaajinčinča. Jalla nii tjaajintanaca ančhucqui zizza. ³ Yooztajapapan zuma kamajo, jalla nižtaž kamñiž pecča Yoozqui. Jalla nuž kamcan, anača adulteriu paazqui, nižaza anača tsjii luctakaqui yekja maatakžquiz pinzizqui. ⁴ Nižaza Yooztajapa

kamcan, tjapa criichi zoñiqui ziz waquiziča, jaknužt criichinacaqui persun tjunatan zalz waquizičhaja, nižaza zalžcu jaknužt zumapanž kamz waquizičhaja, jalla nii. ⁵ Ana Yoozta kamñi zoñinacazti persun tjunatan ana zuma kamča. Yekja maatakanaczquizpankaz pinsican kamñiča. Jalla nižta irata ančhucqui anaž kamz waquiziča. ⁶ Anaž jec criichimi yekja jilž maataka kjutñi pinziz waquiziča. Nižaza yekja jilž maatakatan adulteriu paaz anaž waquiziča. Nižta paaquizñi qui, jilž quintra uj paača. Jalla nuž ana zuma kamñinaca casticaquiča Yoozqui. Jalla nuž tuquiqui wejrnacqui ančhucquiz chiižinčinča. ⁷ Yoozqui učumnaca kjawziča niž parti quiz cjisjapa, nižaza zuma kamajo, ana yekja kjutñi cjičeyajo. ⁸ Jalla nii tjaajintaqui anaž zoñž kuzquiztan tjonča, Yooz kuzquiztanpan tjončiča. Jalla nižtiquiztan jequit nii tjaajinta taku ana pajčhaja, niiqui Yooz ana pajča. Yoozqui ančhuc kuzquiz niž Espiritu Santo luzkatchiča ančhuc zuma kamajo.

⁹ Tsjilla wejr cjiwča, criichi jilanacžtan zuma munaziz puntuquiztan. Jalla nižta puntuquiztan Yoozqui ančhucquiz tjaajinčiča porapat zuma munazizjapa. Jalla nižtiquiztan wejrnacqui ančhucquiz nii puntuquiztan ana ancha cjičrača. ¹⁰ Jalla nuž zuma munaziñčhucča tjapa Macedonia yokquiz kamñi criichinacžtan. Jilanaca, cullaquinaca, wejrnacqui ančhuc chiižinuča, ančhuc kuz juc'anti munaziñi cjisla, jalla nuž cjiwča. ¹¹ Nižaza ančhucqui zuma llan kuzziz cjee. Yekja zoñž asuntuquiz anapan mitiz waquiziča. Pero persun kamañ wirquiz kuz tjaasa. Nižaza persun kjaržtan langznaquiča. Tuquiqui nuž ančhucquiz mantichinča. ¹² Jalla nuž ančhuc zuma langztiquiztan ana criichi zoñinacaqui ančhuc rispitaquiča. Nižaza ančhucquizpacha ana čjulumi pjaltaquiča.

JESUCRISTUQUI WILTA TJONAQUICHA

¹³ Jilanaca, cullaquinaca, wejrnacqui ančhucquiz ticzi zoñinacž puntuquiztan tjaajinz pecuča, ana ancha llaquita cjeajo. Ana jacatatz wira tjewzñi zoñinacaqui llaquiziča tsjii ticzi cjenaqui. Ana nižta cjeajo, ančhucquiz tjaajinz pecuča. ¹⁴ Učhumqui criichinčhumča, Jesucristuqui ticziquiztan jacatatchiča, jalla nii. Nižaza criichinčhumča, Yoozqui Jesucristužquin criichi ticzinaca jacatatskataquiča. Nižaza ninaca Jesucristužtan chica tjonkatta cjequiča.

¹⁵ Nižaza tii Jesucristo Jiliriz tjaajinta taku ančhucquiz tjaachinča. Jesucristo Jiliriz tjonz tjuñquiziqui primiraqui ticzi criichi jilanacaqui nižtan zalaquiča. Nekztan tii yokquiz žejtchi criichinacaqui tsewcchuc chjitzazakaz cjequiča, Jesucristužtan zalzjapa. ¹⁶ Učhum Jesucristo Jiliripacha tsewc arajpachquiztan chjijwžcaquiča. Nii orapacha criichinaca kjawznaquiča mantiñi joržtan. Nižaza tsjii pajk jilir arc anjilaqui kjawznaquiča. Nižaza Yooz trompeta tjawunznaquiča. Jalla nekztan Cristužquin ticzi criichinacaqui jacatatskattaž cjequiča. ¹⁷ Tii muntuquiz žejtchi criichinacž tuqui jacatatskattaž cjequiča. Nii ticzi criichinacž jacatatskattiquiztan parti criichinacaqui ninacžtan juntupacha chjitzazakaz cjequiča. Nekztan tsewcchuc tsjir taypiquiz Jesucristo Jiliržtan zalaquiča. Jalla nekztanaqui tjapa criichinacaqui tirapanž Jesucristo Jiliržtan wiñaya kamaquiča. ¹⁸ Jalla nii zizcu, nii takunacžtan porapat kuzasnaquiča.

5

¹ Jilanaca, cullaquinaca, čjulator Jesucristuqui quejpžcačhaja, nižaza ima niž quejpžcan čjulut watačhaja, jalla nii pizc puntuquiztan ančhucquiz ana anchal cjičruča. ² Ančhucqui nii pizc puntu zumpacha zizza, Jesucristo Jiliriqui tiripintiz tjonžcaquiča. Zoñinacž ana čjulu pinsita, tiripintit tsjii tjañiqui luzza. Jalla nižtaž cjequiča Jesucristo Jiliriz tjonzqui. ³ Ana criichi zoñinacž “Walikal kamok” cjenpan, nižaza cuntintu želan, tiripintit Yoozqui ninacžquiz tsucnaquiča casticž tjuñžtan. Jaknužut tsjaa ic maatak zon tiripintit laaquičhaja majtsjapa, jalla nižtaž tiripintit ana criichi zoñinacaqui castictapanž cjequiča. Nii casticz tjuñquiztan ana atipa ataquiča.

⁴ Jilanaca, cullaquinaca, ana criichinacaqui zumchiquiz kamčha. Ančhuczi anaž zumchiquiz kamčha. Jalla nižtiquiztan Jesucristuž tjonzqui anaž ančhuc tsucnaquičha tsjii tjañižtakaz. ⁵ Tjapa ančhucqui Yooz zuma kjañ jiczquiz kamiñchucčha, anaž zumchiquiz kamiñchucčha. ⁶ Jalla nižtiquiztan Jesucristo Jiliriž tjonz tjuñi ančhucqui listu tjaczi zuma kuzziz tjewznaquičha. Zuma kamcan, listupachaž tjewžna, ana tjažtažokaz. Ana criichi žoñinacaqui ana juyzu paačha Jesucristo tjonz tjuñi puntuquiztan. Ana nižta cjee. Jesucristuž tjonz tjuñi zuma listuž tjewžna, tjaji watsi kuzziztakaz. Nižaza zuma kamzjapa persun wira cwitasa. ⁷ Weenqui žoñinacaqui panž tjačha. Nižaza weenqui žoñinacaqui licčha, panž licčha. Jalla nuž paacan, ana iya čhjulumi pinsičha. Jalla nižtačha ana criichi žoñinacaqui. Jesucristuž tjonz puntuquiztan ana juyzu paačha. ⁸ Ančhucqui ana nižta cjee. Učhumnacaqui Yooz kjan jiczquiz kamiñchumčha. Jalla nižtiquiztan persun kuz zuma Yooz jiczquiz kamzjapa, cwitasa. Yoozquin tjapa kuztan cjee, Yooz ančhuc Satanasquiztan tsijsinajo. Nižaza criichi žoñinacžtan zuma munaziza. Nižaza ančhucqui liwriiz tjuñi zuma listuž tjewžnaquičha. Jalla nuž kaman armichiztakaz cjequičha. Jalla nižtiquiztan Satanasaqui ančhuc ana atipasačha. ⁹ Yoozqui učhumnaca ana utchičha casticta cjisjapa. Pero Yoozqui učhumnaca utchičha, zuma liwriita wira tanzjapa Jesucristo Jiliriž cjenaqui. ¹⁰ Jesucristuqui učhum laycu ticzičha, žejtchi criichinacami ticzi criichinacami nižtan čica cuntintu kamajo. ¹¹ Jalla nižtiquiztan porapat p'ekinchayrasaquičha, tjurt'iñi kuzziz cjisjapa. Nižaza porapat yanaparasaquičha, zuma kamañchiz kamzjapa. Anziqui ančhucqui porapat yanapassa. Jalla nuž tirapan porapat yanaparasaquičha.

PABLUZ CHIIZINTA TAKUNACA

¹² Jilanaca, cullaquinaca, ančhucatan Yooz taku paljayñi žoñinaca žejlčha. Jalla ninacžquiz rispitaquičha. Nižaza ančhuca irpiñinacžquiz rispitaquičha. Nižaza ančhucaquiz zuma tawkžtan čhižiñi žoñinacžquiz rispitaquičha. Yooz Jiliriž uchtaž cjen nii žoñinacž mantuquiz žejlčha ančhucqui. Jalla ninacžquiz rispitaž rocučha. ¹³ Ančhucqui tjapa nii žoñinacami ancha rispitaquičha ninacaž Yooztajapa langztiquiztan. Ninacžtan zuma munazaquičha. Nižaza ančhucqui porapat zumapanž kamaquičha.

¹⁴ Jilanaca, cullaquinaca, ančhucaquiz čhižinžcučha, jayrazñi criichinacžquiz zumpacha trabajzjapa čhižinajo, nižaza ururñi kuzziz criichinaca tjup kuzziz cjejajo, nižaza llajllasñi kuzziz criichinaca tjurt'iñi kuzziz cjiskatajo. Nižaza tjapa criichinacžtanami pasinziz kuzziz cjee.

¹⁵ Tsjii žoñiqui ana wali paatan tsjiizuñiqui ana nižta ayni tjepunz waquizičha. Antiz zuma munaziz waquizičha porapatmi nižaza tjapa žoñinacžtanami.

¹⁶ Čhjulu watanami cuntintuž cjee. ¹⁷ Yoozquin tirapanž mayiza. ¹⁸ Čhjulu watanami Yoozquin sparaquičha cjee. Jalla nuž ančhucalta Yooz munčha ančhucqui Jesucristužquin kuz tjaachiž cjen.

¹⁹ Espíritu Santuž obra tjeeznan, ana nii ataja. ²⁰ Nižaza Yooz taku paljayñi žoñinaca ana iñara. ²¹ Antiz nii paljayñi žoñinacž taku zumpacha tantiya, werar Yooz taku ana werar Yooz taku, jalla nii. Zuma Yooz takuž cjenaqui, kuzquiz nii taku catokaquičha. ²² Ultimu ana werar Yooz taku cjequiž niiqui, nii taku ana catokaquičha. Čhjul ujmi nižaza anawalnacami anapan paa.

²³ Učhum Yoozza cuntintu kuzziz cjiskatñiqui. Jalla nii učhum Yooz ančhucaquiz niž kuzcamapankaj kamkatla. Nižaza Yoozqui ančhuca kuzmi, animumi, janchi curpumi zumapaj cwitila ana tsjii uj cjejajo, Jesucristo Jiliriž tjonzcama. ²⁴ Yoozqui ančhuc kjawzičha niž partiquiz cjisjapa. Yoozza niž taku panž cumpliñiqui.

²⁵ Jilanaca, cullaquinaca, oracionžtan yanapžcalla.

²⁶ Tjapa criichi jilanacžquiz zuma tsaanaquičha, jaknužt ančhuca tsaanz cuzturumpi žejlčhaja, jalla nuž.

²⁷ Wejrqui ančhucaquiz tjiinuča, tii carta tjapa criichi jilanacžquiz ližinaquiča, jalla nuž.

²⁸ Učhum Jesucristo Jiliriqui ančhucaquiz yanapt'ila. Nužukazza tii cartaqui. Amén.

SEGUNDA CARTA DEL APOSTOL SAN PABLO A LOS TESALONICENSES

¹ Wejrnacqui Pablužtan, Silvanužtan, Timoteužtan tii cartal cjiyržcuča ančhuc Tesalónica wajtchiz žoñinacžquin. Nii wajtquiz icliz žoñinacčhucča. Nižaza učhumča Yooz Ejpžquinami Jesucristo Jiliržquinami kuzzizqui. ² Jalla nižtiquiztan Yooz Ejpžtan nižaza Jesucristo Jiliržtan ančhucaquiz zumaj yanapt'ila. Nižaza walikaj kamkatla. Nižaza zuma contento kuzziz cjiskatla.

CRIICHI ZOÑINACAQUI SUFRISTANCHA

³ Jilanaca, cullaquinaca, wejrnacqui ančhucaž zuma kamtiquiztan tirapan Yoozquin sparaquič cjiwča. Jalla nužupan chiiz waquizuča. Ančhucqui juc'anti juc'anti Yoozquin kuzziz cjissa, nižaza juc'anti juc'anti porapat zuma munaziñi kuzziz cjissa.

⁴ Nižaza ančhucaž zuma kamtiquiztan wejrnacqui ančhuca honora parluča Yooz iclizanacquinami. Ančhucqui walja sufricanami, nižaza žoñinacž chjaawjkatta cjenami awantichinčhucča. Ančhucča pasinziz kuztan Yoozquin tira tjurt'iñchucqui. Nižaza Yoozquinča tjapa kuztan tira žejlzqui. ⁵ Jaziqui ančhucqui Yooz partirquiz cjen sufriskattača. Jalla nižta sufritacqui kjanapacha tjeeža, Yooz Ejppui ančhucjapa tantiichiča, ančhucqui Yooz arajpach wajtquin luzkatz waquiziča, jalla nii.

⁶ Yoozqui nii ančhucaquiz chjaawjkatñi žoñinaca legali casticaquiča. Anziqum ninacaqui ančhucaquiz sufriskattača. Ultimquiziqui Yoozqui ninacžquiz sufriskataquiča.

⁷ Nižaza ančhucaž sufritiquiztan Yoozqui ančhucaquiz jeejskataquiča Jesucristo Jilirž tjonz tjuñquiziqui. Nižaza wejtnacaquiz jeejskataquiča. Tsewc arajpachquiztan Jesucristuqui niž walja azziz anjilanacžtan jecžcaquiča. ⁸ Tsji ujtakaz kjakaquiča. Jalla nii uj irata ana Yooz pajñinacž quintra cjequiča. Ninacaqui castictaž cjequiča. Nižaza jakziltat učhum Jesucristo Jilirž zuma liwriñi taku ana cazzit cjechaja, jalla ninacami castictaž cjequiča.

⁹ Jalla tjapa nii casticta žoñinacami wiñayaž sufraquiča. Yooz yujcquiztanaqui wiñayaž chjatkattaž cjequiča. Arajpachquin Yoozqui niž zuma azi tjeeznaquiča. Pero nii casticta žoñinacaqui Yooz zumanaca anaž cheraquiča. ¹⁰ Jalla nii Jesucristo Jilirž tjonz tjuñquiziqui, Yooz partir žoñinacami nižquin honora waytazaquiča. Ančhucqui wejrnacaž paljayta Yooz taku catokchinčhucča. Nižaza Jesucristuž tjonz cheržcu, Yooz taku catokchinacaqui ispantichi cjequiča. Pero contintuž cjequiča.

¹¹ Wejrnacqui tirapan Yoozquin mayizuča ančhucaltajapa, ančhuc ultimu liwriita cjejajo. Yoozqui ančhucaquiz kjawziča nižta ultimu liwriita cjejajo. Jaziqui Yoozqui ančhucaquiz liwriita cjis waquizkataquiča. Jalla nuž mayizuča. Yoozqui niž aztan ančhucaž zuma pinsitanacami cumplista cjiskataquiča. Jalla nuž zakaz mayizuča. Nižaza Yoozquin kuzziz cjen, ančhucqui zuma obranaca paača. Yoozqui niž aztan tjapa ančhuca zuma obranaca cumplista cjiskataquiča. Jalla nuž zakaz mayizuča.

¹² Jalla nekztanaqui ančhucaž zuma kamchiž cjen Jesucristo Jiliriqum honorchiz cjequiča. Nižaza Jesucristuž cjen ančhucqui honorchiz zakaz cjequiča. Tjapa nižtanaca wataquiča učhum Yooz Ejpžtan Jesucristo Jiliržtan učhumnacaquiz okzñiž cjen, nižaza yanapchiž cjen.

2

ANA WALI PAAÑI ZOÑŽ PUNTU

¹ Jilanaca, cullaquinaca, učhum Jesucristo Jilirž tjontanaqui, učhumqui juntjapz-naquiča, nižtan zalzjapa. Jalla nii puntuquiztan ančhucaquiz intintiskatz pecuča.

² Yekjap žoñinacaqui ančhucaquiz incallzkatz pecča, “Jesucristuqui tjonchikalča”

cjican. Jalla nižta chiita taku nonžcu, anaž ančhucqui tsuca. Nii takunaca ana juyzu paa. Nižaza anaž kuz turwayskata. Ninacaqui cjiča, “Yoozqui Pablužquiz nii taku tjaachiquiča. Nekztan Pablupacha wejtquiz quint'ichiča, ‘Jesucristuqui tjonchikalča’, jalla nii. Nižaza Pabluqui nuž tsjii cartiquiz cjičrchiča”. Jalla nuž cjiča nii toscara chiiñi žoñinacaqui. Jalla nižta chiita taku nonžcu, ana criyaquiča. ³ Ana jaknužumi nii Jesucristuž tjonz puntuquiztanami incallta cjee. Ima Jesucristuž tjonan, walja žoñinacaqui juc'ant Yooz quintra cjistanča. Nižaza tsjii juc'ant ana wal žoñiqui jecžcaquiča. Wiruñaquí nii žoñiqui wiñaya casticta cjequiča. ⁴ Jalla niiqui čjul yooznacquiztanami juc'ant tucquin cjis pecaquiča. Nižaza ultim werar Yooz quintrami, nižaza žoñiž paata yooz quintrami aptasaquiča. Nižaza tjapa tii muntuquiz amtitanaca quintra aptasaquiča. Nižaza nii ana wal žoñiqui, “Wejrtča chekan Yooztqui” cjequiča. Werar Yooz timpluquinpankaz julznaquiča Yooztakaz.

⁵ Ančhucatan žejlcan, jalla nižtapan paljaychinča. ¿Ana cjuñž ančhucjo? ⁶ Tii zakaz nonžna ančhucqui. Nii juc'ant ana wali paañiqui atajtača. Wiruñaquí Yooziž pinsita timpu niiqui parizaquiča. ⁷ Anziqui ana wali paañinaca žejlča. Nižaza ana walinaca paača. Nii ana walinaca paañinaca atajtača, čjul ana walimi ana paajo. Wiruñaquí nii atajñiqui ana iya atajaquiča. Nekztan čjul ana walimi paata cjesača. ⁸ Jalla nii ana atajanaqui nekztan nii juc'ant ana wali paañiqui jecžcaquiča. Nekztanaqui Jesucristo Jiliriqui tjonžcu, persun tawkžtan nii ana wali paañi conaquiča. Nižaza walja aztan tjonžcu nii ana wali paañi liwj akznaquiča Jesucristo Jiliriqui. ⁹ Satanás cjita diabluqui nii juc'ant ana wali paañi žoñi jecskataquiča. Nižaza Satanás aztan ispantichuc milajrunacami siñalanacami paaquiča žoñinacžquiz incallzjapa. ¹⁰ Niiž ana wal kuzcama kamcan tjapaman milajrunaca paaquiča, nižaza tjapaman takunaca parlaquiča, incallzjapa. Jalla nuž ojklaycan incallaquiča infiernuquin ojkñi žoñinacžquiz. Jalla nii žoñinacaqui Yooz werar taku ana catokz pecchiča, liwriita cjisjapaqui. ¹¹ Jalla nižtiquiztan Yoozqui ninaca jakjurpaychiča, incallta cjejajo werar Yooz taku ana criiñiž cjen. Nižaza nii ana liwriita žoñinacaqui toscar takupan criyaquiča. ¹² Ninacača ana wali paatanacapankaz jzutasñiqui, jalla nižtiquiztan tjapa nii Yooz taku ana criichi žoñinacaqui casticaž cjequiča.

ILLZTA ŽOÑINACAQUI LIWRIITA CJEQUICHA

¹³ Yooz k'ayi jilanaca, cullaquinaca, wejrnacqui ančhucaž cjen tirapan Yoozquin sparaquiž cjistanča. Tuqui timpuquiztanpacha Yoozqui ančhuc illzipanča liwriita cjisjapa. Nižaza ultimupan liwriitaž cjequiča Espiritu Santuž cjen, nižaza werar taku criichiž cjen. Nii Espiritu Santuqui ančhucaquiz ancha zuma yanapča, ančhuca kuz ultimú zumapankaz cjisjapa. ¹⁴ Jalla niijapa Yoozqui ančhuc kjawziča. Wejrnacaž zuma liwriiñi Yooz taku paljayaž cjen, Yoozqui ančhuc kjawziča, Jesucristo Jiliržtan ančhucqui zuma honorchiz cjisjapa. ¹⁵ Jaziqui jilanaca, cullaquinaca, tirapan tjurt'iñi kuzziz cjee. Wejrnacqui ančhucaquiz tjaajinčinča, chiita takunacžtanami nižaza cjičrta takunacžtanami. Jalla nii tjaajinta takunaca anapan tjatzna. Nii tjaajinta jaru panž kama. ¹⁶ Učhum Yooz Ejpqui učhumnaca okziča, nižaza niiča wiñayjapa cuntintu cjiskatñi. Nižaza učhumnaca okžcan, ančhucaquiz tjewskatča, arajpachquin nižtanpan zuma kamz, jalla nii. ¹⁷ Yooz Ejpžtan učhum Jesucristo Jiliržtan, jalla ninacapacha ančhuca kuznaca p'ekinchayaquiča. Nižaza ninacaqui ančhucaquiz juc'ant tjurt'iñi kuzziz cjiskataquiča tjapaman walinaca paajo, nižaza tjapaman wali takunaca parlajo. Jalla nuž ančhucaltajapa mayizuča.

3

¹ Jilanaca, cullaquinaca, tiicamakal chiižinača. Wejtnacalta Yoozquin mayiza, Yooz taku tjapa kjutñi paljayajo, nižaza mayiza nii paljaya Yooz taku tjapa kuztan catokta cjejajo. Jalla nižta ančhucqui Yooz taku catokchinčhucča. ² Nižaza Yoozquin

mayiza, ana wal kuzziz žoñinacžquiztan wejrnac tsijtsinajo. Yekjap žoñinacaqui anačha Yoozquin kuzziz. ³ Jesucristo Jiliricha cumpliñiqui. Jalla nižtiquiztan niiqui ančhuca tjurt'iñi kuzziz chejlnaquičha, nižaza anawalinacquiztanž zumapanž cwitaquičha. ⁴ Ančhucaž Yooz Jiliržquin kuzziz cjen, wejrnacqui tantiichinčha, ančhucqui wejtnacaž mantitacama kamiñchucčha, nižaza niicama tira kamcan želaquičha, jalla nii. Jalla nužupan cjequičha. ⁵ Jesucristo Jiliriqui ančhuca kuz irpila, Yooz irata jilanacžtan zuma munazajo, nižaza Jesucristuž irata pasinziz kuzziz cjeyajajo. Jalla nuž mayizučha.

ANA JAYRAZCU LANGZ WAQUIZICHA

⁶ Jilanaca, cullaquinaca, Jesucristo Jilirž tjuuquiz ančhucaquiz mantučha. Jayrazñi jilanacžquiztan zarakaučičha. Jalla ninacaqui wejrnacaž tjaajintacama ana kamčha. ⁷ Jaknužt wejrnacqui kamučhaja, jalla niicama ančhucalaqui kamsa. Wejtnacaž kamaña yatekaza. Wejrnacqui ančhucatan žejlcan walja langzinčha. ⁸ Nižaza kjayžcu t'antami čherimi lujlchinčha. Majiñami weenami walja langzničha ochañcama, ančhucalta ana ch'ama cjeyajajo. ⁹ Ančhucaltan žejlcanaqui wejrnacqui ančhucaquiztan čheri mayiñ cjichuca cjitasačha. Ultimquiz anal maychinčha. Antiz langzinčha, tsjii kamaña tjeezjapa. Jalla niwjctanaqui tsjii zuma kamaña tjeez pecchinčha, ančhucqui nii kamañquiz jaru kamzjapa. Jakzilat lujlz pecčhaja, langz waquizičha. ¹⁰ Ančhucatan žejlcan, chiižinčinčha. “Jakzilat ana langz pecčhaja, jalla niiqui anaž lujlz waquizičha yejkž čherquiztan”. ¹¹ Pero tsjii quintu nonzinčha. Yekjap ančhucaquiztan ana langžcu kamñiquičha. Ana langžcu, ana persun luraña paažcu, jayrazcan yekja žoñž asuntunacquiz mitisñiquičha. ¹² Jalla nižta žejlñi žoñinacžquiz mantučha ana nižta cjisjapa. Učhum Jesucristo Jilirž tjuuquiz ninacžquiz chiižinučha, zuma kuzziz nižaza ana mitisñi kuzziz langznaquičha persun wira mantinzjapa, jalla nii.

¹³ Jilanaca, cullaquinaca, zuma paažjapa anaž očhlla. ¹⁴ Jakzilat tii weriž cartiquiz cijjrta taku anapanž catokz pecčhaja, jalla nii zumpacha cheraquičha, jecčhalaj nii. Nižta žoñžquinaqui anapančha tjonzqui, nižaza anapančha nižtan ojklayzqui, nii žoñipacha azajo niž anawal kamañquiztan. ¹⁵ Anaza nižjapa quintra cjee, antiz nii criichi jilžquiz zuma tawkžtan chiižina.

¹⁶ Jesucristo Jiliricha cuntintu kuzziz cjiskatñiqui. Jalla nii zakaz ančhuca kuz walikaj cjiskatla zapurumi nižaza čhjulu cjenami. Nižaza Jesucristo Jiliriqui ančhucatan chicapachaj kamla. ¹⁷ Wejrqui Pablutčha. Anziqui tii ančhucaquin tsaanz letranaca persun kjaržtan cijjržcučha. Jalla nužupan zapa cartiquiz wejt firmapan firmučha. ¹⁸ Učhum Jesucristo Jiliriqui tjapa ančhucaquiz zumaj yanapla. Nužukazza. Amén.

PRIMERA CARTA DEL APOSTOL SAN PABLO A TIMOTEO

¹ Wejrtëcha Pablutqui. Timoteo jila, amquin tii cartal cjiiržcuëha. Jesucristuž illzta apostultëcha wejrqui. Jalla nii apóstol puestuquin uëhum Liwriiñi Yooz Ejpqui Jesucristo Jiliržtanpacha wejr utchiëha. Jesucristo Jiliriž tjonz tjuñi tjewža uëhumqui. ² Timoteo jila, amquin tii cartal cjiiržcuëha. Weriz Yooz taku paljaytaž cjen amqui tjapa kuztan Yoozquin criichamëha. Jaziqui wejt maati cuntamëha. Amëha lijitum criichi žoñiqui. Yooz Ejpžtan uëhum Jesucristo Jiliržtan amquiz zumaj yanapla, nižaza amquiz okzla, nižaza walikaj kamkatla.

ANA WALI TJAAJINACA TJONAQUICHA

³ Tuquiqui ima Macedonia yokquin ojkan wejrqui amquiz rocchinëha, Efeso waqtquin želajo. Anziqui wilta rocüha nicju tiraka želajo. Jalla nicju žejlcan, amqui tsjii žoñinacžquiz chiižinz waquiziëha. Jalla ninacžquiz amqui mantaquieha, Yooz taku ana iya tsjii kjutñi tjaajnajo. ⁴ Nižaza mantaquieha žoñiž pinsita quintunacquizimi ana kuz tjaajo. Nižaza tuquita atchi ejpnacž tjuunac puntuquizimi anapanëha nijcchucqui kuz tjaazqui. Jalla nuž amqui mantaquieha. Jalla nižta parlanacaqui panž inakazza, kuznaca turwayskatñi alajaëha. Nižta parlanacaqui anapanž uëhumnacaquiz yanapëha, Yooziž tjaata kamañquiz juc'ant zuma kamajo. Yooz kamañquiz kamcan, Yoozquin kuzziz cjicjiñi, jalla niž walëha.

⁵ Jalla nuž wejrqui mantuëha, criichi žoñinacž porapat zuma munazajo. Zuma kuzzizpan, nižaza ana ëhjul ujmi cjuñžcu, zuma munaziz waquiziëha. Nižaza tjapa kuztan Yoozquin criican, jalla nižta kuzziz žoñinacaqui zuma munaziz waquiziëha. ⁶ Jalla nižta zuma kamañquiztan tsjii žoñinacaqui chekachuc ojkiëha. Jaziqui parleeka parlis pecñieha, ana ëhjulquiz waquiziñi. ⁷ Nižaza walja zizñi Moisés lii tjaajiñi cjis pecëha. Ninacazti tjaajinžcupacha, persuna chiita ana intintassa. Nižaza “Tužupanëha werar razunaqui” cjiscupacha, ana panž niž persuna tjaajintaqui intintazasaëha.

⁸ Yooziž Moisesquiz tjaata liinacaqui zumaëha, Yooz kuz jaru lijituma tjaajintaž niiqui. ⁹ Nižaza lii puntuqui tužüha: Moisés liinacaqui anataëha ut'ayta zuma kamñi žoñinacžtajapa. Antiz ana zuma kamñi žoñinacžtajapa ut'aytataëha. Zuma paaznaca ana juyzu paañi žoñinacžta, nižaza Yooz kuzcama ana kamñi žoñinacžta, nižaza ana Yooz sirwiñinacžta, nižaza uj paañinacžta, nižaza Yooz kamañ jicz ana pecñinacžta, nižaza ana Yooz rispitiñinacžta, nižaza persun maa ejp conñinacžta, nižaza žoñi conñinacžta, ¹⁰ nižaza adulteriuquiz ojklayñi žoñinacžta, nižaza luctakpora ana wali paasñinacžta, nižaza žoñi tanñinacžta, nižaza toscara chiiñinacžta, nižaza toscar juramentužtan chiiñinacžta, nižaza tjapa zuma tjaajintanacž quintra paañinacžta, jalla ninacžta ut'aytataëha Moisés liinacaqui. ¹¹ Zuma tjaajintanacaqui zuma liwriiñi Yooz tawk jarüha. Yooz takuqui azzizza, žoñinaca liwriizjapa. Walja zuma Yoozqui wejtquiz nii liwriiñi taku zizkatchieha, nižaza wejtquiz cumpjiiehiëha, žoñinacžquiz paljayajo.

JESUCRISTUQUI PABLUZQUIZ ANCHA OKZICHA

¹² Yooz taku paljayajo, Jesucristo JiliriQUI wejtquiz yanapchieha. Jalla nižtiquiztan Jesucristužquin sparaquiz cjiwëha. Jesucristuqui wejr cumpliñipan cherzieha. Jalla nižtiquiztan apóstol puestuquiz wejr utchiëha nii sirwajo. ¹³ Tuquiqui wejrqui Jesucristuž quintra chiiñtaëha, nižaza niž quintra iñariñtaëha. Nižaza Jesucristužquin criichi žoñinacž quintra payiñtaëha. Jalla nuž paanami nižaza chiyanami, Yoozqui wejtquiz okzieha. Ima Jesucristužquin criican, jalla nuž ana wali ojklaychintaëha ana ultim werara zizcu. Jalla nižtiquiztan Yoozqui wejtquiz ancha okzieha. ¹⁴ Uëhum Yooz

Jiliriq̄ui wejtq̄uiz walja zuma okziĉha. Jaziq̄ui Jesucristuŝ cjen, Yoozquin tjapa kuztan cjissinĉha wejr̄q̄ui, niŝaza Yooztan ancha munaziĉni kuzziz cjissinĉha.

¹⁵ Jesucristuq̄ui tii muntuq̄uiz tjonĉiĉha, ujchiz ŝoĉinaca liwriyi. Jalla nii takuĉha ultim razunaq̄ui. Niŝaza tjappachaq̄ui nii taku catokz waquiziĉha. Tjapa ujchiz ŝoĉinacŝquiztan wejrtĉha juc'ant ujchiztq̄ui cjiwĉha. ¹⁶ Jalla nuŝ cjenami, Yoozqui wejr zumapan okziĉha, Jesucristuŝ zuma pasinziz kuz tjeezjapa. Weriŝ cjen, tjappacha zizaq̄uiĉha, Jesucristo ancha zuma pasinziz kuzziz, jalla nii. Tjapa ujchiz ŝoĉinacŝjapa Jesucristuq̄ui zuma pasinziz kuzzizza. Cristuŝquin criyaq̄uiŝ niiqui, ĉjul ŝoĉimi Yooztan wiĉaya kamaq̄uiĉha. ¹⁷ Jalla niŝtiquiztan tjapa mantiĉni Yooz honoraŝ wiĉayjapa waytitaj cjila. Yoozqui wiĉaya ŝejlĉha, niŝaza ana ticznasaĉha, ŝoĉiŝ ĉhjuj̄cquiz anaŝ cherta cjesaĉha. Tsjillapanikazza Yoozqui, niŝaza niipanĉha juc'ant tjappacha zizĉniq̄ui. Jalla nii Yooz honora wiĉay wiĉaya tirapan waytitaj cjila. Jalla nuŝoj cjila. Amén.

¹⁸ Timoteo jila, wejt maati cuntamĉha. Zuma zultatuŝtakaz Yoozquin tjurt'iĉni kuzziz cjee. Niŝaza Satanás partiranacŝ quintra cjee. Tuquiqui tsjii criichi jilanacaq̄ui am puntuq̄uiztan Yooziŝ tjaata taku ĉiichiĉha. Nii takunaca cjuĉzna. Jalla nii tawk jaru amqui Yooz sirwiz puestuq̄uiz utŝtaĉha. Jaziq̄ui amquin tii ĉiizinuĉha. ¹⁹ Tirapan Yoozquin tjapa kuzziz cjee, niŝaza zumapan kama. Zuma kamcan, am kuzquiz ana ujnaca cjuĉznaq̄uiĉha. Yekjapaq̄ui persun kuzquiz ujnaca cjuĉzcu, ana juyzu paachiĉha, nii ujquiztan ana jaytichiĉha. Jalla niŝtiquiztan ninacaq̄ui ana uj tantiyasĉni kuzziz cjissiĉha, nekztan Yooz kamaĉ jiczquiztan zarakĉiĉha. ²⁰ Jalla niŝta paachiĉha Himeneuŝtan niŝaza Alejandruŝtan. Jalla ninaca Satanás kjarquiz intirjichinĉha, ana Yooz quintra iya ĉii zizajo.

2

YOOZQUIN MAYIZIZ PUNTU

¹ Tsjiiŝtan cjiwĉha. Primeraq̄ui ĉiizinzĉuĉha jalla tuŝ: Tjapa ŝoĉinacŝta Yoozquin mayizaq̄uiĉha, niŝaza zuma kuztan Yooztan parlaq̄uiĉha, niŝaza tjapa ŝoĉinacŝtajapa Yoozquiztan roct'iŝinaq̄uiĉha, niŝaza Yoozquin sparaq̄uiŝ cjequiĉha. Jalla nuŝ mayiziz waquiziĉha tjapa ŝoĉinacŝtami, ² niŝaza tjapa pajk mantiĉni jilirinacŝtami, niŝaza tjapa jilirinacŝtami. Jalla nuŝ mayiziz waquiziĉha, walikaz kamajo. Jalla nuŝ kamcan, Yoozquin sirwiĉni kuzziz cjee, niŝaza niŝta kuzziz kamcan jilirinacŝquiz rispitiĉni kuzziz cjee. ³ Jalla niŝta kamaq̄uiŝ niiqui, walikazza. Niŝaza jalla niŝta kamz cjen, uĉhum Liwriiĉni Yoozqui cuntintuŝ cjequiĉha. ⁴ Uĉhum Liwriiĉni Yoozqui tjapa ŝoĉinaca liwriita cjis, jalla nii pecĉha. Niŝaza tjapa ŝoĉinaca werar taku pajĉni cjis, jalla nii zakaz pecĉha. ⁵ Tsjii Yoozpanikaz ŝejlĉha. Niŝaza ŝoĉinacaltajapa tsjii Yoozquiz pjalt'iŝiĉni ŝejlĉha. Jalla niĉha Jesucristuq̄ui. Uĉhum irat ŝoĉi cjiscu, ⁶ tjapa tii muntuq̄uiz ŝejlĉni ŝoĉinacŝ laycu ticziĉha. Jalla nuŝ ticzcu ninacŝ ujquiztan pacĉiĉha. Yooz pinsita timpu tjonzcu, jalla nekztan nii zuma liwriiĉni quintuq̄ui ŝoĉinacŝquiz paljaytataĉha. ⁷ Jalla nii Jesucristuŝ ŝoĉinacŝ laycu ticzi quintu wejrzakaz paljayuĉha. Niŝta paljayajo, Yoozqui wejr apóstol puestuq̄uiz utĉiĉha. Wejr utĉiĉha werar liwriiĉni Yooz taku tjaajnajo ana judío ŝoĉinacŝquin. Ninacŝquin Yooz taku paljayiĉha, ninaca Jesucristuŝquin kuzziz cjeajajo. Wejr̄q̄ui Jesucristuŝquin criichiŝ cjen weraral ĉiyuĉha. Ana toscaral ĉiyuĉha.

⁸ Tjapa kjutĉni ŝoĉinacaq̄ui Yoozquin mayiziĉni cjiĉhaj cjiwĉha. Jalla niil pecuĉha. Zuma kuzziz, niŝaza ana ŝawjĉi kuzziz, niŝaza ana ĉ'aazĉni kuzziz, niŝaza zuma kuztan kjara waytizcu, jalla nuŝ mayiziĉni cjiĉhaj cjiwĉha.

MAATAKZ PUNTU

⁹ Niŝaza maatakanacami zuma kuzziz cjispanĉha. Zuma zquitinaca anaŝ juc'anti cujtzni cjiĉhaj cjiwĉha. Anaĉha iziwiri maatakaŝtakaz cujtzqui. Niŝaza anaĉha ricachuŝtakaz cujtzqui. Anaŝ ancha ist'asaq̄uiĉha. Niŝaza maatakanacami anaĉha

persun ach charquiz ancha quitsnacchiz cjequiča. Nižaza anaž ancha čhjul alajanacchiz cjequiča. Nižaza anaž ancha zquitinaca cujt cutaquiča. Jalla nižta zquitinacquizimi nižaza cusasanacquizimi ana kuz tjaa. ¹⁰ Antiz zuma kamzquin kuz tjaa. Zuma kamz waquiziča Yoozquin kuzziz criichi maatakanacami. ¹¹ Nižaza maatakanacami ch'uju žejlcan tjaajinta takunaca catokspanča, ana čhulu chiizcu. ¹² Nižaza žoñinaca cheran maatakanacami luctakanacžquiz anaž tjaajinz waquiziča; nižaza anaž mantiz waquiziča. Nižaza maatakanacžlaqui ch'uju žejlcan luctakanacž takunaca nonspanča. ¹³ ¿Kjažtiquiztan nižta cjesajo, maatakanacž puntuquiztanajo? Jalla tužuča niiqui. Tuquiqui Yoozqui Adán paachiča. Nekztan Eva paachiča. ¹⁴ Nižaza Adanžquiz anatača incallta. Antiz Evaquiztača incallta. Incallskattiquiztan Evaqui ujquiz tjojtsinča. ¹⁵ Maatakanacami maatakž kamañquiz kamz waquiziča, maatinaca majtcan. Nižaza Yoozquin kuzziz, nižaza zuma munaziñi kuzziz, nižaza ana ujchiz zuma kamañ kuzziz, nižaza humilde kuzziz, jalla nižta kuzzizpan kamaquiž niiqui, liwriita cjequiča maatakanacami.

3

ICLIZ JILIRZ PUNTU

¹ Jakziltat icliz jilirž puestuquiz luz pecčhaja, jalla niiqui zuma Yooztajapa langz pecñiča niiqui. Jalla nii takuqui ultim werarača. ² Jalla nižtiquiztan jakziltat icliz jilirž puestuquiz luzaja, jalla niiqui zuma kamañchiz žoñi cjispanča. Jalla nižtiquiztan žoñinacaqui niž puntu cjiñiča, “Zuma žoñipancha, ana ujchiz” cjicanaqui. Niiqui tsjaa tjunchizpanikaz cjispanča. Nižaza ewjazñi kuzziz cjispanča. Nižaza zumapan kamñi kuzziz cjispanča. Nižaza zuma kamtiquiztan rispittaž cjispanča. Nižaza tjonzñi žoñinacžquiz kjawzñi kuzziz cjispanča. Nižaza zuma tjaajiñiž kuzziz cjispanča. ³ Nižaza anapan licñi kuzziz cjispanča. Nižaza ana kichjasñi kuzziz cjispanča, antiz pasinziz kuzzizpan cjispanča. Nižaza anapan ch'aazñi kuzziz cjispanča. Nižaza paaz pecñi kuzziz anapan cjispanča. ⁴ Nižaza niž kjuychiz žejlñi žoñinaca zuma irpiñi cjispanča. Nižaza niž maatinacami zuma cazñi nižaza walja rispitiñi, jalla nižta kuzziz cjispanča. ⁵ Tsji icliz jiliriqui niž persun kjuy žoñinaca ana zuma irpiñi atchucažlaj niiqui, jalla nižtiquiztan, ¿jaknužt Yooz icliz žoñinaca zuma irpasajo? ⁶ Nižaza tsji icliz jiliriqui anaž uzca criichi žoñi cjesača. Uzca criichi cjesaž niiqui, mitarazi kuzziz cjisnasača, nekztanaqui ujquiz tjojtsnasača. Nižaza jaknužt diabluqui niž ujquiztan casticta cječhaja jalla nižta irata nii žoñiqui uj paatiquiztan casticta cjequiča. ⁷ Nižaza icliz jilirinacaqui tjapa žoñinacžquiz rispittaž cjispanča, criichi žoñinacami, ana criichi žoñinacami. Ana criichi žoñinacaqui nižquiz ana rispitaquiž niiqui, juc'anti nižquin ujnacaž tjojtnasača. Jalla nižtiquiztan diabluqui nii žoñžquiz ujquiz tjojtskatasacha.

⁸ Jalla nižta zuma kamañchiz zakaz cjispanča iclizquiz yanapñi žoñinacaqui. Jalla ninacaqui zuma rispitta kamañchiz cjispanča. Nižaza ninacž chiita taku cumpliñi kuzziz cjispanča. Nižaza anapan licñi kuzziz cjispanča. Nižaza paaz pecñi kuzziz anapan cjispanča. ⁹ Tuquiqui Jesucristuž puntumi nižaza nižquin kuzziz puntumi ana tjapa ziztatača. Anziqui kjanacama paljaytača. Nii Jesucristuž puntu zuma zizñi kuzziz cjispanča. Nii iclizquiz yanapñi žoñinacaqui ana uj paañi kuzziz cjispanča. ¹⁰ Tsji žoñiqui iclizquiz yanapz puestuquiz luzasaž niiqui, primeraqui niž persun kamaña zumpacha tantiitaž cjispanča. Nekztan zuma kamañchiz cjequiž niiqui, iclizquiz yanapz puestuquiz luzasača. ¹¹ Jalla nižta zuma kamañchiz cjispanča iclizquiz yanapñi maatakanacami. Nii maatakanacami walja rispitta kamañchiz cjispanča. Nižaza anapan ana wal quintu joojooñi kuzziz cjispanča. Nižaza ewjazñi kuzziz cjispanča. Nižaza tjapa cumpliñi kuzziz cjispanča. ¹² Nižaza iclizquiz yanapñi žoñinacaqui tsjaa tjunchiz alajakaz cjispanča. Nižaza niž persun maatinacami kjuy žoñinacami zumapanž irpiñi cjispanča. ¹³ Jakziltat iclizquiz yanapz puestuquiz zuma

cumplačhaja, jalla niiqui zuma honorchiz cjequiča, nižaza juc'ant tjup kuzziz cjs-naquiča, Jesucristužquin criiz puntuquiztan paljayzjapa.

¹⁴⁻¹⁵ Wajilla wejrqui amquin ojkz pecučha. Pero anat uri tjonz atučhani. Jalla nižtiquiztan tii takunaca amquin cjiiržcuča. Tii takunacaž cjen amqui zizaquiča, jaknužt Yoozquin criichi žoñinacaqui parti Yooz maatinacžtan kamz waquizičhaja, jalla nii. Yooz maatinacača werar žejtñi Yooz iclizaqui. Yooz icliz žoñinacaqui werar Yooz tawkquizimi tjurt'iñi kuzzizpanča. ¹⁶ Anaž jecmi kjaž cjesača tii puntuquiztan. Tuquiqui Jesucristuž puntumi, nižaza Yooz kamañ puntumi ana tjapa ziztatača. Anz-iqui nii puntunacami kjanacama ziztača. Tii Jesucristuž puntunacača chekanaqui. Jesucristuqui učhum irat curpuchiz tjonchiča tii muntuquiziqui. Jacatattiquiztan Yooz Espíritu Santuqui ticlarchiča niž puntuquiztan, lijituma Yooz kamañchizza, jalla nii. Nižaza Yooz anjilanacaqui Jesucristo cherchiča. Nižaza tjapa tii muntuquiz žejlñi žoñinacžquiz Jesucristuž puntuquiztan paljaytača. Nižaza tjapaman žoñinacaqui nižquiz criichiča. Nižaza Jesucristuqui tsewc arajpachquin wilta quejpchiča. Jalla nii puntunacača chekanaqui.

4

ZUMA TJAAJINTA TAKUNACA

¹ Tsjii puntu cjesača. Yooz Espíritu Santuqui kjanapacha intintazkatchiča jalla tužu: Ima Jesucristuž wilta tjonan, yekjap criichinacaqui Yoozquin criizquiztan zarakaquiča. Tsjii kjutñi irpitaž cjequiča incallñi zajranacaž cjen, nižaza nii ana wal zajranacž tjaajintaž cjen. ² Nii zajranacaž mantita žoñinacaqui incallñi kuzziz cjican toscar takunaca paljayaquiča. Nižaza ninacž toscar takunaca nonžcu, yekjap werar Yoozquin criichinacaqui Yoozquiztan tsjii kjutñi zarakaquiča. Nii zajranacaž mantita žoñinacaqui ujquiztan ana sint'iñi kuzziz cjequiča, nižaza ana uj naazñi kuzziz cjequiča. ³ Nii ana wal žoñinacaqui anapanž lucutjiñi zalzqui cjican mantaquiča. Nižaza tsjii čherinaca lujlzmi, anapanž lulzqui, cjican mantaquiča. Nii incallñi žoñinacaqui jalla nuž cjequiča, pero Yoozqui nii čheri tjaachiča, žoñinacaž lulajo. Jalla nižtiquiztan Yoozquin criichinacami werar Yooz tawkquiz criichinacami nii čheri lulasača Yoozquin sparaquiž cjižcu. ⁴ Tjapa Yooziž tjaata čherinacaqui walipankazza. Yoozquin sparaquiž cjižcu lulasača. Anapanča “Lujljapača anawaliqui” cjizqui. ⁵ Yoozquin sparaquiž cjižcu, nižaza Yooz taku chiižcu, čhjul čherimi walipankaz cjesača, lujljapa. ⁶ Jalla nii weriž tjaajinta takunaca criichi žoñinacžquiz tjaajnaquiča amqui. Nekztan amqui Jesucristužtajapa zuma sirwiñim cjequiča. Yooz tawk jaru, nižaza Yooz puntu zuma tjaajintanac jaru zuma kamčamča. Nižaza zuma tjaajnaquiž niiqui, juc'ant zuma kamañchiz cjequiča. ⁷ Ana wal quintumi nižaza zumzu žoñinacž quintumi anapan nonznaquiča. Antiz Yooz kuzcamapankaz kamzquinča kuz tjaazqui. ⁸ Curpu ejercicio paakatzqui curpuquizkaz yanapča. Yooz kuzcama kamzqui curpuquizimi kuzquizimi tjappachquizpanž yanapča. Nižaza tii muntuquiz kamz žejtzquizimi arajpach muntuquiz kamz žejtzquizimi yanapča. ⁹ Jalla werar razunača nii takuqui. Jalla nižtiquiztan catokz waquiziča. ¹⁰ Učhumqui žejtñi Yoozquin criichiž cjen tjewznaquiča arajpachquin Yooztan kami ojkzjapa. Jalla nuž tjewžcan, učhumqui Yoozta ancha langža nižaza sufriča. Jalla nii žejtñi Yoozza ultim werar Liwriiñiqui. Niižquin criichinacaqui liwriita cjequiča. Nižaza tjapa žoñinacaqui liwriita cjesača, nižquiz criyaquiž niiqui.

¹¹ Jalla nii puntu tjaajintanaca mantaquiča, nižaza tjaajnaquiča amqui. ¹² Amqui tjowaž cjenami žoñinacžquiz rispitskataquiča, amiž zuma kamtiquiztan. Amqui zumapan kamaquiča, nižaza zumapan chiyaquiča, nižaza žoñinacžtan zuma munazaquiča, nižaza Yoozquin tjapa kuzzizpan cjequiča, nižaza lijitum kamañchiz cjequiča. Nekztan jaknužt amqui zuma kamčhaja, jalla nii cheržcu, parti criichi žoñinacaqui am

iratapacha zakaz zuma kamasachá. ¹³ Nižaza wejt tjonzcama, parti criichi žoñinacžquin Yooz taku liizinzjapa kuz tjaaquičha. Nižaza Yooz taku ližcu parti criichi žoñinacžquin zumpacha chiižinaquičha. Nižaza ninacžquiz tjaajnaquičha. ¹⁴ Tuquiqui icliz jilirinacaqui kjaržtan am juntuñ lanzičha. Nižaza am puntuquiztan tsjii Yooziž tjaata taku chiichičha, “Yooz tjaata kamañchiz cjequičha” cjicanaqui. Nekztan jalla nižta Yooz kamañchiz amquiz cjiskatchičha. Amqui nii Yooz kamaña ana cutznaquičha.

¹⁵ Jalla nii am kamañ puesto cumplisjapa, tjapa kuz tjaaquičha. Nii kamañ jaru kama. Jalla nižta kamz cjen, amqui juc'ant juc'ant zuma kamaquičha. Nižaza parti criichinacaqui am juc'ant zuma kamñiz cjen nayaquičha. ¹⁶ Jaziqui am persun kuzquizimi nižaza amiž tjaajintanacquizimi cuitaza, zumapan cjisjapa. Weriz chiižintanaca tirapan cjuñzna. Jalla nuž zuma cjuñznaquiz niiqui, ultimquiziqui liwriitam cjequičha. Nižaza amiž tjaajinta catokchi žoñinacaqui liwriitaž zakaz cjequičha.

5

ZEW MAATAKANACZ PUNTU

¹ Tsjiilla cjesačha. Irarchiz ejpnacžquiz ana ancha ujznaquičha. Antiz persun ejpžtakaz zuma tawkžtan chiižinaquičha, niž ana wali paatiquiztan jaytiskatzjapa. Nižaza parti luctak žoñinacžquiz persun jilanacžquiz chiižintažokaz chiižinaquičha. ² Nižaza irarchiz maatakanacžquiz persun maažtakaz zuma rispitchiz razunžtan chiižinaquičha. Nižaza parti maatakanacžquiz persun cullaquinacžquiz chiižintažokaz chiižinaquičha, zuma kuztan. Maatakanacžquiztan zumapan pinsaquičha.

³ Nižaza ultim t'akjir žewanacžquiz okznaquičha. ⁴ Tsjaa žew žonqui maatinacchiz nižaza ajlchinacchiz cjesaž niiqui, jalla ninacaqui naa žew maaquiz okz waquizičha. Jakziltat Yoozquin criichižlaj niiqui, persun famillžquiztan žew maatakanacžquiz yanapz waquizičha. Nii žew maatakanacaqui famill ocjalanaca jwesi yanapchižlani. Žew maatakanacžquiz yanapzpanž waquizičha persun familiaqui. Jalla nuž Yooz yujcquiziqui walipanikaz cjequičha. ⁵ Jakzilta t'akjir žew žonmi zinalla žejlčhaj niiqui, jalla naačha werar žewqui. Naaqui Yoozquin kuzziz cjenaqui arajpachquin kami ojcz, jalla nii tjewža. Nižta tjewžcan naaqui majiñami weenami Yoozquin ancha mayizinčha. ⁶ Jakzilta žew žonmi tii muntuquiz kamzquinkaz kuz tjaachi žejlčhaja, jalla naaqui criichi žoñž cuzturumpi paachi cjenami, ana Yoozquin kuzziz zuma kamčha. ⁷ Persun famillž žewnacžquiz okz waquizičha. Jalla nuž mantaquičha amqui, žewanacami ninacž familianacami ana ujchiz cjisjapa. ⁸ Persun famillžquiztan tsjii t'akjiri žejlčhaj niiqui, famillžquiztan mantinta cjis waquizičha. Ana mantintažlaj niiqui, nii famillchiz žoñinacaqui Yooz kuzcama kamz ana cumpličha. Nižaza nižta žoñinacaqui tsjan ana zuma kuzzizza ana criichinacžquiztanami.

⁹ Jakzilta žew maatakanacž tjuumi icliz listiquiz žejlčhaja jalla ninacaqui yanapta cjesačha. Nižaza nii žew maatakanacaqui yanapzjapa sojta tunc wata jilchiz cjistančha. Nižaza tsjii luctakžtan panikaz zalsintačha naa žewqui. ¹⁰ Nižaza žoñinacaqui naaža zuma kamtiquiztan pajta cjistančha. Nižaza naa žewqui maatinaca zuma irpiñtacha. Nižaza tjonzñi žoñinacžquiz zuma atintiñi kuzziz cjispančha. Nižaza criichi žoñinacž kjojcha humilde kuzziz ajwsinintačha. Nižaza sufriñi žoñinacžquiz zuma yanapñi kuzziz cjispančha. Nižaza tjpaman wali paatanacžquiz kuz tjaañi cjispančha. Jalla nižta zuma kuzziz žew maatakanacaqui iclizquiztan yanapta cjesačha.

¹¹ Ima sojta tunca watchiz cjen žew maatakanacaqui anaž icliz listiquiz apuntita cjesačha, yanapta cjisjapa. Listiquiz apuntita cjisjapaqui, žew maatakanacaqui tsjii icliz jilirinacž acuerduquiz luztančha. Tur žew maatakanacaqui wilta zalz pecačhani. Wilta zalaquiz niiqui, nii acuerduquiztan ulanspančha. Jalla nuž ulantiquiztan Cristuž quintražtakaz cjequičha. ¹² Nii primero acuerduquiztan ulantiquiztan ujchiz cjequičha.

¹³ Nižaza turapacha žew maatakanacaqui kjuyquiztan kjuya ojklayasaž niiqui, jayraž cjesača. Nižaza ana wali quintu joojooñiž cjesača. Nižaza yekja žoñž parliquiz mitisñi cjesača. Jaziqui ana zuma takunaca chiichiyachani. Nižta chiichiizqui inapankazza. Anapan waquiziča. ¹⁴ Jalla nižtiquiztan tur žew maatakanacaqui zalz waquiziča. Zalzcu, ocjalchiz cjesača. Nižaza kjuya luraña cwitiñi cjesača. Jalla nižta zuma kamañ quintrā žoñinacaqui icliz žoñinacžquiz anaž iñarasača. ¹⁵ Yekjap žew maatakanacazti Yoozquiztan zarakchiča, nižaza Satanás diabluz kuzcama ojkča.

¹⁶ Jakzilta criichi luctakami maatakami persun famillžquiztan tsjaa žew žon žejlčhaja, naa žew žon yanapz waquiziča, icliz žoñinacžta ana ch'ama cjeajajo. Jalla nižtiquiztan ultim t'akjir chawc žew maatakanacžquiz icliz paažtan yanapta cjesača.

ICLIZ JILIRZ PUNTU

¹⁷ Jakzilta icliz jilirit zumpacha irpačhaja, parti criichi žoñinacaqui nii jiliržquin zuma honora tjaaz waquiziča, nižaza zuma pacz waquiziča. Nižaza Yooz taku paljayñi jiliržquizimi, nižaza Yooz taku tjaajiñi jiliržquizimi juc'ant honora tjaaz waquiziča, nižaza juc'anti pacz waquiziča. ¹⁸ Tuquitanpacha cjiirta Yooz takuqui tuž cjiča: “Tsjii trigo jojñi aznuqui ñujcžtan ana ñucasacha ana lulajo”. Nižaza cjiirta Yooz takuqui tuž cjiča: “Jakziltat langžñizlaja, jalla niiqui pacta cjis waquiziča”.

¹⁹ Nižaza tsjii žoñikaz icliz jiliržquiz uj tjojtnasaž niiqui, jalla nii žoñž chiitaqui anača nonzqui. Antiz tsjii pucultan čhjepultan tisticu žoñinacž ujchizpanča cjesaž niiqui, ninacž chiitaqui nonznaquiča. ²⁰ Nižaza jakzilta icliz jilirit uj paañi žejlčhaja, jalla nižquiz ujsnaquiča parti criichi jilanacž yujcquiz. Jalla nižtiquiztan nii parti žoñinacaqui uj paaz jiwjataquiča. ²¹ Jaziqui Yooz Ejpžtan nižaza Jesucristužtan nižaza Yooziž illzta anjilanacžtan, jalla ninacž yujcquiziqui amquiz mantuča, nii weriž tjaajintanac jaru kamajo, nii. Nižaza jalla nuž kamcan anapanča pjali cjicjisqui. Nižaza tjapa žoñinacžtan tsjii kuzziz cjis pecsa. ²² Nižaza ima icliz jilirž puestuquiz uchan, nii žoñž kuz zumpacha tantiižinaquiča. Ana zumpacha tantiyaquiz niiqui, tsjii amiž uchta icliz jiliričiqui ujquiz tjojtsnasača. Nekztan parti žoñinacaqui amquiz zakaz uj tjojtnasača. Jaziqui ima uchcan zumpacha tantiiz waquiziča. Nižaza am persun kuzquiz cuitasa ana ujquiz tjojtsjapa.

²³ Amiž walu ancha laa laa cjenacqui, anam kjaz alaja licasača. Tsjii kulla cunta koluc vinulla licsnasača.

²⁴ Yekjap žoñinacž uj paatanacaqui kjanapacha tjeežta cjissa ima casticta cjisnan. Yekjap žoñinacž uj paatanacazti chjojžta cjesača, casticz tjuñicama. Nekztan tjeežtaž cjequiča. ²⁵ Jalla nižtapacha yekjap žoñinacž zuma paatanacaqui kjanapachača. Yekjap žoñinacž zuma paatanacazti ana chertača. Pero anaž tirapan chjojžta cjequiča. Pjalz tjuñquiziqui tjeežtaž cjequiča.

6

¹ Criichi žoñinacžquiz chiižina, tuž cjican: Patrunž mantuquiz kamñi piyunanacaqui persun patrunžquiz rispitle, parti žoñinacž werar Yooz quintrā ana chiyajo, nižaza tjaajinta Yooz taku ana iñarajo. ² Nižaza jakzilta piyunanacat criichi patrunchizlaj niiqui, juc'anti rispitle, ana quintrā chiila, nii patrunaž criichiž cjen. Antiz juc'anti nii patrunžta langžinspanča. Am patrunchača criichi mazičiqui. Jalla nižtiquiztan zuma k'ayi jilača niiqui. Jalla nii puntunaca chiižinaquiča, nižaza tjaajnaquiča.

ANA WALI TJAAJIÑINACŽ PUNTU

³ Tsjii žoñičiqui tsjemat pinsita takunacžtan tsjii kjutñi tjaajnačhani. Jalla nižta ana wali tjaajnaquiz niiqui, Jesucristo jiliriž zuma tjaajintanacquiztan tsjemataž tjaajinča. Nižaza nii žoñičiqui Yooz mantita kamañquiztan tsjemata kamaña tjaajinča. ⁴ Jalla nižta tjaajiñi žoñičiqui mit kuzzizza. Yooz puntunaca ultim werara ana zizza. Nižaza nižta tjaajiñi žoñičiqui ana wali kuzziz cjen žoñinacžtan ch'aazkaz pecča. Chjul taku

puntuquiztan ch'aazkaz peccha. Jalla nuž ch'aazcan chjaawjkatas žejlča, nižaza t'aka t'akaž cjissa, nižaza žoñinacaqui quintra chiyas žejlča. Nižaza porapat uj tjojtassa. ⁵Nižaza nii millk'u kuzziz žoñinacaqui porapat ana tucuziñi ch'aasñiča. Ninacaqui Yooz pinsitanacami zuma werar razunanacami ana zizza. Tii muntuquiz wali jiru kamz cjis pinsican, Yooz jiczquin luzza. Nii wali jiru kamzqui, “Jalla nii kamzkazza waliqui”, cjican pinsiñiča. Jalla nii ana wal pinsitanacchiz žoñinacžtan ana munazaquiča. ⁶Pero tsjikaz cjiwča. Yooz jiczquiz kamzqui ancha waliča, wali jiru kamzquiztan juc'anti. Yoozquinkaz kuzziz cjican žoñinacaqui cuntintu cjequiča. ⁷Tii muntuquiz nascuqui ućhumqui ana ćjulchiztača. Nižta irata ticžcuqui tii muntuquiztan ana ćjulchiz okaquiča. ⁸Jalla nižtiquiztan tii muntuquiz žejlcan, ćhjerchizimi zquitichizimi cuntintu cjistanča. ⁹Jakziltat wali jiru cjis pecčhaja, ujquiz tjojtsnasača, nižaza ana wal jiczquiz lusasača. Nekztan zumzu pinsamintuchiz cjesača. Nižaza persun quintra ana wal kamzquizkaz pecasača. Nekztan nii ana wal kamtiquiztan tjappacha pertaquiča. Liwj akztaž cjisnaquiča nii žoñiqui. ¹⁰Paazquin kuz tjaazqui tjapaman ana walinacquiz cjiskatča. Paazquin kuz tjaacan yekjap criichi žoñinacaqui Yoozquiztan tsjii kjutñi ćhijichta cjissiča. Nekztan persunpacha wira ancha sufriskatča.

TIMOTEOZQUIZ CHIIZINTA TAKUNACA

¹¹Timoteo jila, amqui Yooz žoñimča. Jaziqui ana walinacžquiz anapan kuz tjaaquiča. Antiz zuma kamzquin kuz tjaaquiča. Yooz kuzcama kama. Nižaza Yoozquin kuzzizpan cjee. Nižaza zuma munaziñi kuzziz cjee. Nižaza pasinziz kuzziz tjurt'a. Nižaza humilde kuzziz cjee. ¹²Zuma zultatužtakaz Yoozquin tjurt'iñi kuzziz cjee, nižaza Satanás diabluž partiranacž quintra cjee. Nižaza arajpachquin Yooztan wiñaya kamzjapa, kuz tjaaquiča. Arajpachquin wiñaya kamajo Yoozqui am kjawziča. Nižaza nuž kjawztan, amqui walja žoñinacž yujcquiz ticlarchamča, “Yoozquinkaz kuzziztča wejrqui” cjican. ¹³Timoteo jila, Yoozqui tjapa tii muntuquiz žejlñinacžquiz žeti tjaača. Nižaza Jesucristuqui Poncio Pilatuž yujcquiz Yooz Ejpžquinkaz kuzziztača. Jaziqui Yooz yujcquizimi Jesucristuž yujcquizimi wejrqui amquin mantuča, ¹⁴Yooz kamañquikaz kama, jalla nii. Nekztan žoñinacaqui Yooz kamaña quintra ana ćjul chiyasača, nižaza Yooz kamañaqui zumapankaz tjeežta cjequiča, Jesucristo jiliriž tjonz tjuñicama. ¹⁵Yooz Epiž pinsita timpuquiz Jesucristuqui wilta tjonaquiča. Yooz Ejpqui zinta zuma Yoozza. Jalla niiča tjappachquiztanami chekanaqui. Nižaza Yoozqui tsjan pajk jiliriča ćjul jilirinacžquiztanami. Nižaza niiča juc'ant azziz mantiñiqui ćjul mantiñinacžquiztanami. ¹⁶Yoozpankazza wiñay žejtchizqui. Nižaza anaž jec ujchiz žoñimi Yoozquin macjati atasacha juc'ant zuma kjañquiz kamchi, nekztan. Jalla nižtiquiztan anaž jec žoñimi Yooz cherchiča, nižaza ana cherasača. Yoozqui wiñaya honorchiz cjila. Nižaza wiñaya mantiñej cjila. Jalla nužoj cjila. Amén.

¹⁷Amqui tii muntuquiz wali jiru kamñi žoñinacžquiz mantaquiča, ancha cusasanacchiz cjenami ana mita kuzziz cjeyajo. Anaž wiñaya nižta wali jiru kamasacha. Jalla nižtiquiztan cusasanacquiz anača kuz tjaazqui. Antiz Yoozquinkaz kuz tjaa. Nii žejtñi Yoozpankaz ućhumnacaquiz tjapaman wintizunanaca tjaača, ućhumnaca cuntintu kamzjapa. ¹⁸Nižaza nii wali jiru kamñi žoñinacžquiz mantaquiča tuž kamajo. Ninacaqui zuma obranaca paaz waquiziča. Nekztan zuma obranacaž paachiž cjen ultim werar wali jiruž cjequiča Yooz yujcquinaqui. Nižaza ninacaqui zuma kuztan ninacž cusasanacžtan žoñinacžquiz yanapz waquiziča. Ana zkutu kuzziz cjis waquiziča. ¹⁹Jalla nuž zuma obranaca paatiquiztan arajpachquin ultim werar cusasanaca juntaquiča. Nuž juntitiquiztan, ultimupan Yoozqui arajpachquin ninacžquiz zuma kamkataquiča, wiñaya. Jalla nii arajpachquin wiñay kamzquin kuz tjaaz waquiziča. Nii kamzqui juc'ant zumača. Jalla nuž wali jiru žoñinacžquiz mantaquiča amqui.

²⁰Timoteo jila, wejrqui amquiz tjapa Yooz puntunacquiztan tjaajinchinča. Jalla nii tjaajintanaca zumpacha cjuñzna, nižaza nii jaru kama. Nižaza ina žoñž takunaca ana

nonžna. Ana Yooz takunacača ninacž takunacaqui. Nižaza zuma tjaajintanac quintru chiitaqui ana nonžna. Yekjap žoñinacaqui tsjii kjutñi chiižcuqui, “Zuma zizta takučha weriž chiitaqui”, cjiñičha. ²¹ Nižaza yekjap criichi žoñinacaqui nii ana wal taku catokžcu Yoozquiztan tsjii kjutñi zarakchiča. Ana zuma kuzziz cjissiča.

Yoozqui am wintijla. Jalla nužoj cjila. Amén.

SEGUNDA CARTA DEL APOSTOL SAN PABLO A TIMOTEO

¹ Wejrtča Pablutqui. Yooz muñañpi jaru Jesucristuž illzta apostoltča. Yoozqui Jesucristuž cjen žoñinacžquiz taku tjaachiča, Jesucristužquin kuz tjaañi žoñinacžquiz wiñaya arajpachquin kamkatzjapa. Jalla nii wiñaya kamz puntuquiztan paljayajo wejrqui apóstol puestuquiz uchtitča. ² Timoteo jila, amqui wejt k'ayi maati cuntamča. Jalla nekztanaqui tii cartal cijržcuča. Učhum Yooz Ejpžtan nižaza učhum Jesucristo Jiliržtan, jalla ninacaqui amquin zumaj yanapla, nižaza amquin okžla, nižaza zuma cuntintu kuzziz kamkatla.

TIMOTEOZQUIZ CHIIZINTA TAKU

³ Wejrqui majiñami weenami Yoozquin mayizican, am cjuñuča. Am cjuñžcu, wejrqui amiž cjen tirapan Yoozquin sparaquiž cjiwča. Yoozquin tjapa kuztan lijituma sirwuča. Jaknužt wejt tuquita atchi ejpnaca Yoozquin zuma sirwitčhaja, jalla nuž Yoozquin sirwuča. ⁴ Wejrqui cjuñuča, amiž wejtquiztan kaazñiž cjen. Nižaza wilta am chertz anchal pecuča. Nekztan cuntintul cjeeča. ⁵ Nižaza cjuñuča, amqui tjapa kuztan Yoozquin criichamča, jalla nii. Primeraqui am Loida cjiti matilliqui Yoozquin kuzziz cjissintača. Nekztan am Eunice cjiti maa Yoozquin kuzziz zakaz cjissintača. Nižazakaz amqui ultimupan Yoozquin kuzziz cjissamča.

⁶ Yoozqui amquiz tsjii zuma kamaña tjaachiča, weriž am juntuñ kjaržtan lanžtan. Jalla nižtiquiztan amquin chiižinuča, nii zuma kamañquiz tira kamajo. ⁷ Yoozqui učhumquiz eksñi kuzziz ana cjiskatchiča. Antiz tjup kuzziz cjiskatchiča, nižaza zuma munaziñi kuzziz cjiskatchiča, nižaza zuma pinsiñi kuzziz cjiskatchiča. ⁸ Jaziqui amqui anapanim azaquiča, učhum Jesucristo Jilirž favora paljaycan. Wejrqui Jesucristuž cjen carsilquiz chawjctitča. Jalla nuž cjenami amqui ana wejtquiztan azaquiča. Amqui Yooz zuma liwriiñi taku paljayñiž cjen zakam sufriča. Nii sufrisquiztan ana jiwjatalla. Yoozqui amquiz azi tjaazcaquiča tjurt'izjapa. ⁹ Nii azi tjaañi Yoozza učhum liwriichiQui. Nekztan učhum kjawziča nižquin tjapa kuztan kamzjapa. Yoozqui učhum ana kjawziča učhumnacaž zuma paatiquiztan. Antiz Yoozqui učhum kjawziča niž persun kuz munañpi jaru, nižaza niž persun okžni kuzziz cjen. Ima tii muntu želan Yoozqui tantiichiča, Jesucristužquin kuzziz žoñinacžquiz niž okžni kuz tjeeznaquiča, nii. ¹⁰ Jazizti Yoozqui učhum Liwriiñi Jesucristuž tjonchiž cjen niž okžni kuzziz tjeeziča. Jesucristuqui ticz liwj atipchiča persunaltajapami nižaza nižquin criichi žoñinacžtajapami. Nižaza liwriiñi Yooz taku paljaytiquiztan, jaknužt žoñinacaqui Yooztan wiñaya kamčhaja, jalla niiqui kjanzt'itača.

¹¹ Jalla nii zuma quintu paljayajo Yoozqui wejr utchiča apóstol puestuquiz. Nižaza wejr utchiča ana judío žoñinacžquiz tjajajajo. ¹² Jalla nižtiquiztanpacha wejrqui ancha sufruča tii carsilquiz chawjckatzcama. Jalla nuž cjenami wejrqui anapan azuča, werar Yooztan tsjii kuzziz cjen. Werar arajpach Yoozquinpanž kuz tjaachinča. Nižaza tuž cjiwča, wejt Yoozqui walja azzizza. Jaziqui niiqui weriž cumpjiita wira cuitaquiča Jesucristo tjonz tjuñicama. Jalla niiča zuma werar razunaqui.

¹³ Werjqui amquiz zuma tjajajinčinča. Jalla nii tjajaintacama amqui tirapan tjapa kuztan kamaquiča. Yoozquin kuzzizpan cjequiča, nižaza žoñinacžtan zuma munaziñi kuzziz cjequiča. Jalla nuž kamaquiča Jesucristužtan tsjii kuzziz cjen. ¹⁴ Yoozqui amquin niž zuma tjajajintanaca tjaachiča. Jalla nii zuma taku cuitaquiča. Učhum kuzquizpachača Espiritu Santuqui. Jalla niiqui amquiz yanapaquiča nii Yooz taku zuma lijituma tjajajajo.

¹⁵ Tjapa nii Asia provinciquiztan tjonchi žoñinacaqui wejr zinalla ecchiča. Jalla ninacquiztan Figelo, nižaza Hermógenes, jalla ninacaqui wejr ecchizakazza. Nii zizza amqui. ¹⁶ Onesiforozi ancha wejr kuzziča wiltan wiltan. Nižaza weriž carsilquiz chawjctaž cjen ana azziča. Jalla nižtiquiztan zuma okzñi kuzziz Yooz Jiliriqui nižquiz zumaj yanapla, niž familiarnacžtanpacha. ¹⁷ Roma cjita wajtquiz želan, nii Onesiforo jilaqui wejr ancha kjurčiča zalañcama. ¹⁸ Jesucristo Jiliriž pjalz tjuñquiziqui Yooz Jiliriqui nii Onesiforožquin okzñi kuzziz cjequiča. Efeso wajtquin želan, Onesiforoqui jaknužumi criichi žoñinacžquin yanapčiča, jalla nii amqui zuma zizza.

2

JESUCRISTUZ ZULTATUZTAKAZ CJISPANCHA

¹ Timoteo jila, wejt maati cuntamča. Tjup kuzziz cjee. Jesucristuqui amquiz yanapaquiča. ² Wejrqui walja žoñinacž želan Yooz taku tjaačinča. Ninacžtanpacha amqui weriž tjaažintanaca nonzamča. Jalla nii tjaažinta takunaca amqui tjaažnaquiča zuma cumpliñi kuzziz žoñinacžquizimi. Nekztan nii žoñinacaqui yekjanacžquizimi tjaažnasača.

³ Amqui Jesucristužquin sirwiñiž cjen sufraquiž niiqui, nii sufrizquiztan ana jiwjata. Jalla nuž sufrican, Jesucristužquin tjurt'aguiča walja tjup zultatužtakaz. ⁴ Jakzilta zultatut servicio militarquiz žejlčhaja, jalla niiqui militar asuntunacquiz tjapa kuz tjaača. Ana panž civil asuntunacquiz kuz tjasača. Niiž comandantiž mantuquiz cjissa, nii comandantiž kuz wali cuntintu cjiskatzjapa. Jaziqui zultat lii jaruž kamča, anapanž civil lii jaruž kamča. ⁵ Jalla nižta irata jakziltat pelota uzinčhaja, pelot uzinz lii jaru uzinžtanča. Ana pelot uzinz lii jaru uznaquiž niiqui, anapanž premio ganasača. ⁶ Nižaza jakzilta langzñi žoñit zkala langžaja, jalla niiqui primeraž zkal čhjerquiztan lulasača. ⁷ Jalla nii weriž chiita puntuquiztan tantiya. Jalla nekztan Yooz Jiliriqui tjapa nii puntuquiztan zumpachaž intintiskataquiča.

⁸ Nižaza Jesucristuž puntu cjuñzna. Jesucristuqui David cjita tuquita jilirž majchmaatinacquiztan tjončiča. Jesucristuž ticziquiztan jacatatchi puntu cjuñzna. Jalla nii liwriiñi takupacha paljajuča. ⁹ Jalla nuž paljaytiquiztan wejrqui carsilquiz chawjcta sufručha, criminal žoñižtakaz. Jalla nuž weriž carsilquiz chawjcta želanami, liwriiñi Yooz takuqui anača chawjcta. Jalla nižtiquiztan Yooz takuqui tirapanž paljajtača. ¹⁰ Jalla nižtiquiztan wejrqui walja sufručha Yooziž illzta žoñinacžquiz juc'ant wali cjiskatzjapa. Sufručha ninacami wejrmi ultimu liwriita cjisjapa. Jesucristužquiz kuzziz cjen ninacami wejrmi wiñayaž liwriita cjequiča, nižaza arajpachquin wiñaya honorchiz cjequiča.

¹¹ Jesucristuqui učum laycu ticziča. Jalla niičha ultim werar razunaqui. Učumqui tuquita ana wal kamañquiztan ticzi žoñinacžtakaz cjissinčhumča, nii ana wal kamañquiz ana iya kamajo. Jaziqui ew kamañchiz cjissinčhumča. Jalla nižtiquiztan Jesucristužtan kamča.

¹² Nižaza Jesucristužquiz sirwiñiž cjen sufračhaj niiqui, tjurt'ichi kuzziz kamz waquiziča. Nekztan tjurt'ichi kuzziz tirapan cjequiž niiqui, učumqui nižtan chica mantaquiča. Učumqui Jesucristužquiz nicaquiž niiqui, niiqui nižaza učum nicaquiča.

¹³ Jaziqui učumž Jesucristužquiz criiz ana cumplichiž cjenami, nii Jesucristuqui tirapanž niž ecta taku cumplaquiča. Niiqui persun taku anapanž nicasača.

YOOZTAJAPA ZUMA LANGZPANCHA

¹⁴ Amqui criichi jilanacžquiz nii puntu cjuñskataquiča. Nižaza Jesucristo Jilirž tjuuquiz ninacžquiz zumpacha chiižinaquiča, jalla tužu: Anaž ch'aazaquiča ina žoñž takunac puntuquiztan. Jalla nuž ch'aazqui anaž čhjuljapa sirwiča. Nižaza

nii ch'aazta taku nonžni žoñinacaqui Yooz jiczquiz kamzquiztan tsjii kjutni chjichtaž cjesača. ¹⁵ Amqui Yooztajapa tjapa kuztan langzna, Yooz yujcquiziqui zuma langžni žoñi pajta cjisjapa. Jalla nižtiquiztan Yooz yujcquiz žejlcan amqui ana čjulquiztan azasača. Nižaza Yooztajapa langžcan, niž werar liwriiñi taku legali paljaya. ¹⁶ Ina žoñž takunacaqui anača chiizqui. Jalla nii ina takunaca chiyasaž niiqui, tsjan tsjan tsjii kjutni žoñinacžquiz irpaquiča. ¹⁷ Nii ana wal chiizqui zuma kamañanaca ana wali cjiskataquiča, jaknužt tsjii laa cjiñi tjapa curpu ana wali ch'ujlkatčhaja, jalla nižta. Jalla nuž watchiča Himeneožtan Filetužtan, jalla ninacžquiz. ¹⁸ Jalla ninacaqui werar Yooz tawkquiztan tsjii kjutni tsjemat taku parličiča, “Jacatatz tjuñiqui watchiča”, cjican. Jalla nuž chiitiquiztan yekjap criichinacž kuznacaqui turwayskatžcu, Yooz jiczquiztan zarakskatchiča. ¹⁹ Jalla nuž cjenami Yoozqui nižquin kuzziz žoñinaca yanapča tjurt'iñi kuzziz cjejajo. Jalla nižtiquiztan Yooz icliz žoñinacaqui tirapan tjuraquiča. Jalla nii puntuquiztan Yooz takuqui tuž cjiča, “Yooz Jiliriqui niž illzta žoñinacž pajča”. Nižaza, “Tjapa Jesucristužquin kuzziz žoñinacaqui ana wal kamañquiztan zarakstanča”. Jalla nužupanča.

²⁰ Tsjiiilla cjesača. Tsjii ricach žoñž kjuyquiziqui tjapaman cusasanaca žejlča, korquiztan paata, nižaza paazquiztan paata, nižaza tabliquiztan paata, nižaza ljocquiztan paata, jalla nižta cusasanaca žejlča tsjii kjuyquiziqui. Parti cusasaqui zuma visitanaca atintizjapa žejlča. Parti cusasazti zapuru kamzjapa žejlča. ²¹ Jalla nižta iratača žoñinacaqui. Yooz Jiliriz atintizjapa, nižaza zuma honorchiz cjisjapa, zuma kamstanča. Nižaza nii ana wali chiiñi žoñinacžquiztan cuitasaquiča. Yooz Jiliržtajapa sirwiñipankaz cjee. Nekztan Yooz Jiliriqui am ocupasača. Nižaza listu cjesača čjul wali paazjapami.

²² Tjotjowanacaqui ana wali pinsizcu, ana wali ojklayasača. Amqui nižta anawali kamzquiztan cuitasaquiča. Yooz kuzcama kamaquiča, nižaza Yoozquin kaz kuzziz cjequiča, nižaza zuma munaziñi kuzziz cjequiča, nižaza parti žoñinacžtan zuma kamaquiča. Amtan tjapa Jesucristo Jiliržquin kuzziz žoñinacžtan zuma kamz waquiziča. ²³ Nižaza zumzu ana zizni žoñinacž ch'aaz puntunaca parlanacqui, ana mitisaquiča. Nii ch'aaz puntu parlaquiž niiqui, ultimupan juc'anti aptjapznasača. Jalla nii zizza amqui. ²⁴ Jesucristo Jiliržquin sirwiñi žoñiqui anaž ch'aaz waquiziča. Antiz tjapa žoñinacžtan zuma munaziñi kuzziz kamz waquiziča. Nižaza zuma tjaajiñi kuzziz cjis waquiziča. Nižaza pasinziz kuzziz cjis waquiziča. ²⁵ Nižaza Yooz tawk quintr žoñinacžquiz chiižinaquiča zuma humilde kuztan. Jalla nuž chiižinan Yoozqui cunamit ninacž kuz campiiskatačhani, werar Yooz tawk jaru wilta kamajo. ²⁶ Anziqui ninacaqui diabluž kjarquiz žejlča, tsjii presužtakaz, diabluž mantita jaru ojkszjapa. Amiž humilde kuztan chiižintiquiztan Yoozqui cunamit diabluž kjarquiztan ninacžquiz liwriita cjiskatačhani.

3

ANCHA ANA WALI ŽOÑINACA ZELAQUICHA

¹ Jalla tižta zakaz intintazkatz pecuča. Ima Jesucristuž tjonan ch'amaž cjequiča zuma kamzjapa. ² Žoñinacaqui persun kuzcama kamz kaz pecaquiča. Nižaza paazquiz kuz tjaaquiča. Nižaza persun honorchiz cjis pecaquiča. Nižaza mit kuzziz cjequiča. Nižaza Yooz quintr chiiñi cjequiča. Nižaza maa ejpž takunaca ana casni cjequiča. Nižaza ana jecžquizimi sparaquiž cjiñi cjequiča. Nižaza Yooz kamañ puntu ana rispitaquiča. ³ Nižaza ana okžni kuzziz cjequiča. Nižaza ana jecžtanami zuma kamaquiča. Nižaza žoñinacž quintr takunaca joojowaquiča. Nižaza jaknužt persun kuz pinsičhaja, jalla niicama ojklayni cjequiča. Nižaza žoñi sufriskatz pecni kuzziz cjequiča. Nižaza zuma žoñinacž quintrapan cjequiča. ⁴ Nižaza tarasuna paañi kuzziz cjequiča. Nižaza ana eksniž malcreados cjequiča. Nižaza persun honorchiz cjis

pecñi kuzzizkaz cjequiča. Nižaza persun kuzcama kamzquinkaz kuz tjaaquiča. Yooz kuzcama kamzquin anapan kuz tjaaquiča. ⁵ Ninacaqui Yoozquin criichiž cuzturumpi jaru ojklayñiž cjenami, ultimquiziqui persun kamañ wira kaz paaquiča, anaž Yooz kamañ jaru cjequiča. Yooz aztan ana kamaquiča zuma kamzjapa. Jalla nižta kamñi žoñinacžtan anača ancha amigo pajasqui.

⁶ Nižaza yekjapanacaqui nii ana wal kamñi žoñinacžquiztan maatakžtan kjuyquiz luz pecča, nii kjuychiz uj paañi maatakžquiz incallzjapa. Nižta maatakanacaqui uj paazquiztan ana atipasača. Nižaza juc'ant juc'ant ujchiz cjissa. Persun kuz ana ewjasñi atča. Jaziqui nii maatakanacaqui čhjul ana wali pinsitanacž jaru ojklayča. ⁷ Zizñi cjis peccu, čhjul tjaa jintanacami catokča. Pero anawira werar Yooz taku intintazñi cjis atasacha. ⁸ Jalla nižtakaztača pucultan yatirinacaqui, Janes cjita žoñžtan nižaza Jambres cjita žoñžtan. Jalla ninacaqui Moisés quintra paachiča. Jalla nižta irata nii ana wal kamñinacaqui werar Yooz tawk quintra paača. Nižaza nii ana wal kamñi žoñinacaqui ana zum pinsamintuchiz tsjii kjutñipan chiiñiča “Yoozquin kuzziztča” cjicanaqui. Pero zumpacha tantiita cjequiča. Nekztan ninacž ana zuma kuz kjanapacha tjeežta cjequiča, tjapa žoñinacž ninacž puntuquiztan werara zizajo. ⁹ Ninacaqui tsjii ratupanikaz ninacž taku walkatasacha. Nekztan žoñinacpachaž ninacž taku zuma tantižcu ninacž ana zuma razunanaca nayaquiča. Jalla nižta watchiča Janetan Jambrestan.

PABLUZ KAMTANAC PUNTU

¹⁰ Amzti weriž tjaa jintanaca zumpacha catokchamča, nižaza weriž kamtanacami zumpacha zizzamča, nižaza weriž kuzquiz tantiitanacami, nižaza weriž Yoozquin kuzziz kamtanacami, nižaza weriž zuma pasinziz kuzziz kamtanacami, nižaza weriž zuma munaziñi kuzziz kamtanacami, nižaza weriž tjurt'iñi kuzziz kamtanacami, ¹¹ nižaza žoñinacž wejtquiz chjaajwkatcan kamtanacami, nižaza weriž sufrican kamtanacami. Jalla tjapa weriž kamtanacami zizzamča. Nižaza amqui zumpacha zizza, jaknužt wejtquiz watchaja Antioquía wajtquizimi, Iconio wajtquizimi, Listra wajtquizimi. Jalla nii watjanacquiziqui ancha sufrichinča. Jalla nuž sufrichiž cjenami Yooz Jiliri qui wejr liwriichiča tjapa nii sufrisquiztan. ¹² Jalla nižta sufraquiča tjapa criichi žoñinacaqui. Jakzilta criichi žoñinacat Jesucristuž kuzcamapan zuma kamz pecčhaja, jalla nižta sufraquiča tjapa ninacaqui. ¹³ Nižaza ana wal kamñi žoñinacami nižaza incallñi žoñinacami tsjan juc'anti ana waliž kamaquiča, žoñinacžquiz incallaquiča, nižaza ninacaqui incallta zakaz cjequiča.

¹⁴ Amzti amiž zizta Yooz tawk jaru kamcan tirapan tjurt'iñi kuzziz cjequiča. Nižaza amqui zizza jecčhalaj amquiz tjaa jinch, jalla nii. Nii tjaa jintanaca zumpacha tantižcu, legali Yooz takucamača nii tjaa jintanacaqui, jalla nii tantiyazzamča. ¹⁵ Koltallquiztanpacha amqui cjjirta Yooz taku zizzamča. Nii Yooz takuž istutican, amqui liwriiñi puntu ancha zizñi cjissamča. Yooz takuqui tjaažja, jaknužt liwriita cječhaja, Jesucristužquiz criichiž cjen, jalla nii. ¹⁶ Tjapa nii cjjirta Yooz takuqui Yoozquiztancama ulanchicamača. Jalla nižtiquiztan Yooz takuča zuma tjaa jñipanqui, nižaza uj tjeežñiqui, nižaza zuma Yooz jiczquiz ojklayajo azquichñiqui, nižaza tjapa Yooz kuzcama tjaa jñipanqui. ¹⁷ Jalla nužupanča Yooz takuqui. Yooz taku zumpacha catokžcuqui, Yoozquin kuzziz žoñinacaqui zumpacha zizñi cjissa Yooz kamañquizkaz zuma kamzjapa. Nižaza Yooz taku catokžcuqui Yoozquin kuzziz žoñinacaqui zumpacha tjaczi cjissa, tjapaman walinaca paazjapa.

4

PABLUZ CHIIZINTA TAKU

¹ Jesucristo Jiliriq̄i mantizjapa tjonauq̄iĉha. Jalla nuž tjonžcu ticzimi žejtñimi pjalz-nauq̄iĉha. Jalla niž yujcquizimi Yooz Ejpž yujcquizimi am chiižinuĉha, Yooz taku pal-jayaq̄iĉha amqui. ² Nižaza timpuchiz cjicanami ana timpuchiz cjicanami tirapan Yooz tawkžtan žoñinacžquiz chiižinauq̄iĉha. Nižaza žoñinacžquiz intintiskataq̄iĉha Yooz taku weraraĉha, jalla nii. Nižaza uj paañi žoñinacžquiz Yooz tawkžtan ujznauq̄iĉha. Nižaza zumpacha amtayaq̄iĉha. Jalla nuž chiižincan, zuma pasinziz kuzzizpan tirapan tjaajnaq̄iĉha. ³ Tsjii timpuž tjonauq̄iĉha. Jalla nii timpuquiz žoñinacaqui zuma Yooz taku tjaajintanaca anaž nonz pecaq̄iĉha. Antiz jakzilta tjaajiñit ninacž persun kuz wali cjiskataĉhaja, jalla nii tjaajiñinaca nonzkaz pecaq̄iĉha. Ninacž persun ana wali razun jaru, jalla nižta tjaajintanaca pecaq̄iĉha. ⁴ Werar Yooz taku anapanž nonz pecaq̄iĉha. Ina žoñž parlakaz nonz pecaq̄iĉha. ⁵ Amzti zuma werar razunanac jaru tirapan lijituma kamaq̄iĉha. Sufricanami zuma tjurt'iñi kuzziz cjequičha. Nižaza zuma liwriiñi Yooz taku paljayzquin kuz tjaaq̄iĉha. Nižaza amqui Yooziž tjaata kamaña cumplaq̄iĉha.

⁶ Wejrqui tsjii wilanažtakaz contal cjeeĉha. Wejt ticz tjuñiqui wajillaĉha. ⁷ Zuma zultatužtakaz wejrqui Yoozquin zuma tjurt'iñi kuzzizpan žejlchinĉha. Nižaza wer-jqui wejt apóstol oficio zuma cumplichinĉha. Nižaza tirapan Yoozquin tjapa kuztan criyuĉha. ⁸ Jaziqui arajpachquin ojkžcu weriž Yooz kuzcama kamtiquiztan, tsjii zuma premiužtakaz gansjapa tjewznuĉha. Jesucristo Jiliriĉha lijituma pjalñiqui. Jalla niiqui niž pjalz tjuñquiz nii premio wejtquiz tjaaq̄iĉha. Anaž wejtquizkaz premio tjaaq̄iĉha. Tjapa nižquin kuzziz žoñinacžquiz premio tjaaq̄iĉha. Ninacazakaz niž tjonz tjuñi anĉa tjewža, anĉa cherz pecĉha.

PABLUQUI ZINALLA CARSILQUIZ ZEJLCHA

⁹ Timoteo jila, tsjiillakaz cjesaĉha. Tsjii wiltallami wejr cherzñipan tjonz pecall amqui. Wajilla tjonalla. ¹⁰ Demaszi wejr zinalla ecĉiĉha. Tii muntuquiz žejlñi cusasanaca juc'anti pecĉha. Jalla nekztan wejtquiztan ojkĉiĉha Tesalónica watja ojkzjapa. Nižaza Crescentiqui Galacia yokquin ojkĉiĉha. Nižaza Tituzti Dalmacia yokquin ojkĉiĉha. Jaziqui wejtquin tjonalla. ¹¹ Lucaskazza wejttañ chicaqui. Jaziqui Marcos kjurznaq̄iĉha. Nuž wajtžcum i zjiicaq̄iĉha amtan. Marcosqui wejtquiz zuma yanapasasĉha Yooztajapa langzquiztan. ¹² Tíquico wejrqui cuchanchinĉha Efeso wajtquin. ¹³ Amqui tjoncan wejt irs caputi zjiicnaq̄iĉha. Wejt irs caputi ecĉinĉha Carpos kjuyquiz Troas wajtquin. Nižaza librunaca zjiicnaq̄iĉha. Tsjan chekanac wejt papilanaca zjiicnaq̄iĉha.

¹⁴ Alejandro, nii cobre jirunaca paañiqui anĉa wejt quintra paachiĉha. Jalla niž paatiquiztan Yooz Jiliriq̄i nii casticaq̄iĉha. ¹⁵ Amqui nižquiztan cuitasaq̄iĉha. Niiqui uĉhum paljayta Yooz taku anĉa quintraĉha.

¹⁶ Weriž jilirnacž yujcquiz primera tjurt'iñi tawkžtan chiyan, anaž jecmi wejtquiz tjurt'i yanapĉiĉha. Tjapa wejr zinalla ecĉiĉha. Ninacž ectiquiztan Yoozqui nina anajak casticla. ¹⁷ Yooz Jiliriq̄i wejtquiz yanapĉiĉha. Nižaza wejtquiz zuma tjup kuzziz cjiskatchiĉha, jalla nižtiquiztan wejrqui liwriiñi Yooz taku tirapankal pal-jayuĉha, tjapa ana judío žoñinaca nonznajo. Nižaza wejr konz cjen Yoozqui wejr liwri-ichiĉha. ¹⁸ Nižaza tjapa ana walinacquiztan wejr liwriyaq̄iĉha, nižaza Yoozqui wejr cuitaq̄iĉha niž arajpach wajtquin cjisjapa. Zuma Yoozqui wiñaya wiñaya honorchizkaj cjila. Amén.

¹⁹ Tsaanžinalla Priscaquin, nižaza Aquilžquin, nižaza Onesíforuž familianacžquin. ²⁰ Erasto cjita jilaqui Corinto wajtquin ecĉiĉha. Trófimo cjita jila jalla nii laa ecĉinĉha Mileto wajtquin. ²¹ Ima zac timpu luzan tjonžquizpan pecalla. Nižaza amquin tsaanžquičha Eubulo cjita jilami, nižaza Pudente cjita jilami, nižaza Lino cjita jilami, nižaza Claudia cjiti cullacami, nižaza tjapa criichi jilanacami.

²² Jesucristo Jiliriq̄i amtan ch̄icaj c̄jilalla, niḡaza tjapa anḡchucaq̄iz zumaj wintijla.
Amén.

LA CARTA DEL APOSTOL SAN PABLO A TITO

¹ Wejrtcha Pablutqui, Yooz mantitacama okiñ zoñtcha, nižaza Jesucristuž cuchanžquita apostoltcha. Jesucristuqui wejr apóstol puestuquiz utchiča criichi zoñinacžquiz Yoozquin juc'ant kuzziz cjiskatzjapa, nižaza Yooz kamañ puntu ultim werara zizkatajo, ² nižaza arajpachquin Yooztan wiñaya kamz tjewzkatajo. Yoozqui ana toscara chiyasača. Jalla niiqui arajpachquin wiñaya kamzjapa taku tjaachiča tuqui timpuquiztanpacha. ³ Nekztan niž pinsita timpuquiz Yoozqui nii kamz puntuquiztan kjanapacha kjanzt'ichiča paljayta liwriiñi Yooz tawkquiztan. Nii liwriiñi taku paljayajo, učhum Liwriiñi Yoozqui wejtzquiz mantichiča. Jalla nižtiquiztan wejrtcha liwriiñi taku paljayñi kamañchizqui. ⁴ Tito jila, jaziqui wejrqui amquin tii cartal cjižzcuča. Wejt maati cuntamča. Amqui Yoozquin kuz lijituma tjaachamča. Jaziqui pucultan učhumqui Yoozquin kuzzizčhumča. Yooz Ejpžtan nižaza Jesucristo učhum Liwriiñižtan, amquiz yanapla, nižaza amquiz okzla, nižaza walikaj kamkatla.

ICLIZ JILIRINACAQUI ZUMA KAMZPANCHA

⁵ Creta yokquin wejrqui am ecchinča, criichi zoñinacžquiz juc'ant zuma kamañnacchiz cjiskatajo, nižaza weriž mantitacama zapa wajtquiz icliz jilirinaca uchajo. ⁶ Icliz jilirinacaqui zuma kamzpanča: Zuma kamañchizlaj niiqui, ana jakziltami čjul ujmi tjeznasača. Icliz jilirinacaqui tsjaa tjunatanpanikaz cjispanča. Nižaza niž maatinacaqui Yoozquin criiñi cjispanča. Nižaza niž maatinacaqui zuma kamañchiz cjispanča, ana malcreado. Nižaza maa ejp cazñi kuzziz cjispanča. ⁷ Jakzilta icliz jilirit Yooz icliz cwitiñi puestuquiz uchta cječhaja, jalla niiqui zuma kamañchizkaz cjispanča, jalla nižtiquiztan ana jakziltami nižquiz čjul ujmi tjeznasača. Nižaza ana persun kuzcamakaz pecñi cjispanča. Nižaza ana oralla žawjñi kuzziz cjispanča. Nižaza ana licñi kuzziz cjispanča. Nižaza ana kichjasñi kuzziz cjispanča. Nižaza ana ancha paaz pecñi kuzziz cjispanča. ⁸ Nižaza čjul tjonzñinacžquizimi zuma kjawzñi kuzziz cjispanča. Nižaza zumanacapan pecñi kuzziz cjispanča. Nižaza zuma pinsamintuchiz cjispanča. Nižaza Yooz kuzcamapankaz kamñi kuzziz cjispanča. Nižaza Yoozquin tjapa kuz sirwiñi cjispanča. Nižaza persun kuz zuma ewjazñi cjispanča, čjul uj paaz cjenami. ⁹ Nižaza apostoluž tjaajinta jaru ultim werar Yooz tawkquiz tjurt'ichi kuzziz cjispanča. Nižaza werar Yooz taku zuma tjaajincan, criichi zoñinacžquiz p'ekinchayasača, nižaza Yooz tawk quintra chiiñinacžquiz ninacž ana zuma pinsamintunaca tjeznasača.

¹⁰ Creta yokquin walja ana zuma zoñinaca žejlča, ana jiliri cazñi. Nižaza ina razunanacaž chiiñiča. Nižaza criichinacžquiz incallča. Nižaza ninacaqui judío cuzturumpinac jaruzakaz kamz pecñiča. Ninacaqui juc'anti nižta ana waliž kamča.

¹¹ Nii ana zum zoñinacaqui ana wali tjaajinča, paaz gansjapakaz. Jalla ninacž ana zuma chiiñi ataqui chawjcsinsa, ana nižta tjaajnajo. Ninacaqui ana wali tjaajincan, kjuychiz familianaca intiru quejpskatča. Jalla nižta ana wali tjaajinz ana waquiziča.

¹² Tsji Cret wajtchiz zoñiqui ariwiñitača. Nii Cret zoñipacha cjichiča: “Cret wajtchiz zoñinacaqui toscar zoñinacapanča, nižaza malcreado zoñinacača, nižaza walja lujlñi zoñinacača, nižaza jayranacača”. Jalla nuž cjichiča nii Cret zoñiqui. ¹³ Jalla nii zoñiqui razuna chiiñiča. Jalla nižtiquiztan Cret wajtchiz anawal criichinacžquiz zumpacha ujnaquiča, Yoozquin tjapa kuzziz werar Yooz tawkquiz tjurt'ajo. ¹⁴ Nižaza chiižinaquiča judío quintunaca ana juyzu paajo. Yekjap zoñinacaqui werar Yooz taku anaž catokz pecča. Jaziqui Cret zoñinacžquiz chiižinaquiča nii Yooz tawk quintra zoñinacž mantitanaca ana juyzu paajo.

¹⁵ Jakziltat Yooz kuzcama zuma kamčhaja, jalla niiqui čhjulu paacanami Yoozquin kuzzizpanča. Pero ana zuma kamañchiz ana criichinacaqui čhjulu paacanami ana Yoozquin kuzzizza, persun pecta kamzquinkaz kuzzizza. Ninacača ana zuma pinsamintuchizkazqui. Nižaza persun uj paažcumi ana naazñiča. ¹⁶ Ninacaqui cjiñiča, “Yooz pajuča” cjican. Ultimquiziqui ana zuma kamñiž cjen Yooz quintrapanikaz kamča. Yoozqui ninacaž ana zuma kamtiquiztan anaž jutzazza. Ninacaqui Yooz kuzcama ana cazñipanča. Nižaza ninacaqui ana čhjul zuma paazmi atasacha.

2

ZUMA TJAAJINTA PUNTU

¹ Tito jila, amqui zuma tjaajinta jaru tjaajnaquiča, jalla tužu: ² Chawc žoñinacaqui zuma ewjazñi kuzziz cjispanča. Nižaza rispitta kamañchiz cjispanča. Nižaza zuma pinsamintuchiz cjispanča. Nižaza Yoozquin tjapa kuzziz cjispanča. Nižaza zuma munaziñi kuzziz cjispanča. Nižaza tjurt'iñi kuzziz cjispanča. ³ Jalla nižta irata zakaz cjispanča chawc maatakanacami. Zuma kamañchiz cjispanča, jaknužt Yooz yujcquiz zuma kamz waquizičhaja, jalla nižta. Nižaza ana čhjul ana wal quintumi joojooñi cjispanča. Nižaza ana licñi kuzziz cjispanča. Nižaza parti maatakanacžquiz zumanaca tjaajiñipan cjispanča. ⁴ Nižaza parti maatakanacžquiz chiižinasacha, persun luctakžtanami maatinacžtanami zuma munaziñi cjisjapa. ⁵ Tur maatakanacaqui zuma pinsamintuchiz cjispanča. Nižaza anapanž yekja luctaka pinsispanča. Nižaza kjuya zuma cwitiñi cjispanča. Nižaza okzñi kuzziz cjispanča. Nižaza luctakž jaru cjispanča. Jalla nižta zuma kamtiquiztan anaž jecmi Yooz tjaajinta tawk quintra chiyasacha. Jalla nižta tjaajnaquiča chawc maatakanacaqui.

⁶ Nižaza tjowa luctakanacžquiz zakaz chiižinaquiča nižta zuma kamañchiz kamajo. Nii tjowa luctakanacaqui ewjazñi kuzziz cjispanča, ana čhjul uj paazjapa. ⁷ Ampacha zumapankaz kamz waquiziča. Jalla nižtiquiztan tjowa luctakanacaqui am zuma kamñi cheržcu, nižta iratazakaz zuma kamasacha. Nižaza amqui tjaajincanaqui zumapan tjaajnaquiča zuma kuztan, nižaza humilde kuztan. ⁸ Jalla nuž amiž zuma tjaajintiquiztan anaž jecmi amquiziqui uj tjojtñasacha, “Ana wali tjaajinchamž amqui” cjicanaqui. Nižaza amiž zuma tjaajintiquiztan quintra žoñinacaqui azkataquiča. Ana čhjulumi am quintra uj tjeezñi atasacha.

⁹ Amqui criichi piyunanacžquiz chiižinaquiča, ninacž patrunž mantita jaru cjejajo. Nižaza čhjulu paacanami patrunžquiz cuntintu cjiskatasacha, anapanž chayñi kuzziz cjispanča. ¹⁰ Nižaza anača tjañi cjispanqui, antiz lijitumapanž cjispanča, zuma cumpliñi. Jalla nižta piyunanacaž kamtiquiztan, žoñinacaqui učum Liwriiñi Yooz tjaajinta puntuquiztan “Walipanča” cjican chiyasacha.

¹¹ Yoozqui tjapa žoñinacalta Jesucristo cuchanžquichiča. Jaziqui jakziltat Jesucristužquiz kuzziz cječhaja liwriita cjesacha. Jalla nuž cuchanžquitaž cjen Yoozqui niž okzñi kuzziz tjeeziča. ¹² Nii okzñi kuzziz Yoozqui učumnacaquiz tjaajža, Yooz tawk quintra paatanaca ecajo, nižaza ana wal kuzquiztan pectanaca ecjo. Nižaza Yoozqui tjaajža, tii muntuquiz žejlcan persun kuz ewjazpanča čhjulu uj paaz cjenami, nižaza čhjulu ana wal chiiž cjenami. Nižaza Yooz kuzcama kamspanča. Nižaza Yoozquin tjapa kuz sirwispanča. Jalla nuž tjaajža Yoozqui. ¹³ Učum Liwriiñi Jesucristučha pajk Yoozqui. Jalla niiqui zuma pajk obra tjeežcan tii muntuquiz wilta tjonaquiča. Jalla niž tjonz tjuñquiziqui cuntintuž cjequiča tjapa criichinacaqui. Jalla nižtiquiztan zuma kamcan niž tjonz tjewznaquiča. Jalla nižta tjewz waquiziča, jalla nii tjaajža Yoozqui. ¹⁴ Nii tjonzñi Jesucristuqui učum laycu ticziča, tjapa ana walinacquiztan liwriizjapa. Ana walinacquiztan učum liwriičiča, niž partir žoñi cjiskatzjapa, nižaza učumnacaquiz tjapaman zumanaca paaz ancha pecñi kuzziz cjiskatzjapa.

¹⁵ Jalla nii tjaajintanaca amqui zakaz tjaajinstanča, zumpacha chiižincan, nižaza p'ekinčaycan. Nižaza nii tjaajintanaca panž mantaquiča žoñinacaž nii tjaajinta jaru kamajo. Jilir puestuchiz cjen nižta mantaquiča. Nekztan amiž tjaajintiquiztanaqui anaj jecmi am iñarla.

3

PABLUZ CHIIZINTA TAKUNACA

¹ Criichi žoñinaczquiz cjuñskataquiča jalla tužupan: Ninaczlaqui gobierno mantiñi žoñinaczquizimi jilirinaczquizimi jalla ninacz mantuquiz zuma kamz waquiziča. Nižaza ninacaž mantitanaca caz waquiziča. Nižaza listupan cjispanča zuma obranaca langzjapa. ² Nižaza anaž jakziltižquizimi chjaawjkatasacha. Nižaza ana ch'aasni kuzziz cjispanča. Nižaza llan kuzziz cjispanča. Nižaza tjapa žoñinacztan humilde kuzziz cjispanča.

³ Tuquiqui učumqui ana criichi žoñinacazakaztača. Yooz puntuquiztan zumzu ana zizni kuzziztača. Nižaza ana Yoozquin cazni kuzziztača. Nižaza tsjii kjutni cjcjiñčumtača. Nižaza učumqui persun kuzcama ojklayiñčumtača, jaknužt učum ana wal kuz pectčaja, jalla nuž. Nižaza ana wal kuzziz kamiñčumtača. Nižaza tsjii želinchiz žoñižtakaz cjis pequiñčumtača ana wali zmazni. Nižaza učum ana wali kamtiquiztan žoñinacaqui učum quintra žawjñitača. Nižaza žoñinacztan porapat chjaawjkatni kuztan ch'aasiñčumtača. ⁴ Jalla nuž učumnacaž ana zuma kaman učum Liwriñi Yoozqui niž zuma kuzmi nižaza niž okzni kuzmi tjeeziča. ⁵ Jalla nižta okzni kuzziz tjeežcu Yoozqui učum liwriichiča. Učumnacaqui tsjii lii jaru kamtiquiztan ana liwriitatača. Pero učum ana zum kuz awjžintaž cjen, nižaza Yooz Espiritu Santuqui učumnac kuznacquiz luzziž cjen, Yoozqui učum liwriichiča. Nekztan ew zuma kamaña tjaachiča. ⁶ Učum Liwriñi Jesucristuž cjen Yoozqui tjapa učumnacaquiz niž Espiritu Santo ancha zuma kuztan tjaachiča. ⁷ Yooz Ejpqui niž okzni kuzziz tjeežcu učumnacaquiz ni favora paachiča, niž yujcquiz zumapan cjisjapa. Nižaza Yoozqui učumnacaquiz arajpach irinsa tanzñinaca cjiskatchiča. Nižta irinsa tanzñinacaž cjen učumnacaqui tjewznača Yooztan chica wiñaya kamzjapa.

⁸ Ultim werarača Yoozquiztan tjaajintaqui. Nižaza zumpacha tjurt'iñi kuztan nii tjaajintanacquiz panž tjurt'aquiča, Yoozquin criichinacaž zuma kamzquin kuz tjaajo. Jalla nii tjaajintaqui ancha zumapanča, tjappach žoñinaczta. Nižaza zumapanž yanapča Yooz kamañquiz juc'ant zuma kamzjapa. ⁹ Zumzu ch'aazñinaczquiz ana mitisa, nižaza zarakaquiča nii zumzu ch'aazñinaczquiztan. Nižaza tuquita atchi ejpnacž puntu parlita nonzquiztan zarakaquiča. Nižaza Moisés lii puntuquiztan ch'aasnan jalla nižtanaca nonzquiztan zarakaquiča. Tjapa nii ana wali parlitanacaqui inakazza. Zuma kamañchiz kami anapanž yanapča.

¹⁰ Jakzilta icliz criichinacat pjali t'akačaja, jalla nii žoñi kjawznaquiča. Nekztan chiižinaquiča tsjii wiltami pizc wiltami. Amiž chiižinta anaž nonznaquiž niiqui, iclizquiztan chjatkataž cjequiča. ¹¹ Niiž ana nonžtiquiztan amqui zizzaquiča, nii žoñiqui ana zuma kuzzizpanča, nižaza tsjii kjutni chjichta kuzzizpanča, jalla nii. Persunpacha niž uj paata naaznasacha. Ancha ujnaca paaz pecni kuzziz cjen castictaž cjequiča.

¹² Wejrqui amquin Artemas už Tíquico cuchanzcača. Jalla niž irantižquitan, amqui wejtquin uri tjonz pecalla. Wejrqui Nicópolis wajtquin želača. Jalla nicju awti timpu watz tantiichinča. ¹³ Nii tjurt'ižini Zenas awjatu, nižaza Apolos, jalla nii pucultan žoñinaca zumpacha despachaquiča amqui, ninaca ana čjulumi pjaltizjapa. Nižaza zumpacha žaka cjižinaquiča ninaca ojczjapa. ¹⁴ Nižaza učum criichinacaqui zuma kamznacquiz kuz tjaaz waquiziča. Nekztan t'akjir criichi žoñinaczquiz yanapaquiča. Nižaza wacchi zuma obranaca tjeznaquiča.

¹⁵ Tjapa wejttan chica kamñi zoñinacaqui amquin tsaanžquiča. Nižaza wejrmi amquin tsaanžcuča. Nižaza amqui wejtnaca k'ayi criichinacžquiz tsaanžinaquiča. Yoozqui amquiz nižaza tjapa nekz žejlñi criichi zoñinacžtan zumapaj yanapla. Jalla nužoj cjila. Amén.

LA CARTA DEL APOSTOL SAN PABLO A FILEMON

PABLUQUI FILEMONZQUIZ CARTA APAYCHICHA, ONESIMUZQUIZ ZUMA RISIWAJO

¹ Wejrtčha Pablutqui. Jesucristužquin sirwiñiž cjen carsilquiz chawjctitčha. Filemón jila, amqui Yoozquin sirwiñi mazimčha, nižaza pecta jilamčha. Wejttan Timoteo jilžtan amquin tii cartal cjižrčcuča. ² Nižaza cjižrčcuča am kjuyquiz ajczñi criichi žoñinacžquin. Nižaza cjižrčcuča Apia cullacaquin, nižaza Arquipo jilžquin. Arquipuqui zuma zultatužtakaz tjurt'iñi kuzziz Yoozquin sirwičha. ³ Učhum Yooz Ejpžtan nižaza učhum Jesucristo Jiliržtan, ančhucaquiz zumapaj yanapla, nižaza walikaj kamkatla.

FILEMON ANCHA ZUMA TJAPA KUZZIZZA

⁴ Yoozquin mayizican am cjuñznuča. Amiž cjen wejrqui tirapan Yoozquin sparaquič cjiwčha. ⁵ Amqui zuma munaziñi kuzziz kamñamčha tjapa criichi jilanacžtan. Nižaza amqui Jesucristužquin tjapa kuzziz criichamčha. Jalla nii am puntu zizcu, Yoozquin sparaquič cjichinčha. ⁶ Ammi parti Jesucristužquin kuzziz žoñinacami Yooz zuma kamañchizza. Jesucristužquin kuzziz cjen učhumnacalta ancha Yooz zumanaca žejlčha. Amiž zuma kamz cjen žoñinacaqui Yooziž tjaata zumanaca puntuquiztan juc'anti intintazñi cjissičha. ⁷ Filemón jila, amiž cjen criichi jilanacž kuznacaqui cuntintu cjiskatčha. Wejrqui zakaz nižaza cuntintu cjissinčha, am zuma munaziñi kuzziz cjen.

PABLUQUI TSJII FAVORA MAYCHICHA

⁸ Wejrqui Cristuž illzta apostultčha. Jalla nižtiquiztan wejrqui jaknužt am kamz waquizichaja, jalla nii amquiz mantasačha. ⁹ Pero amquin ana mantačha. Antiz amquiztan tsjii favora mayučha. Wejrtčha chawcalla, nižaza Jesucristužquin sirwiñiž cjen carsilquiz preso želuča. Amtan zuma munazican, amquiz rocž pecučha Onesimužquiz tsjii favora paajo. ¹⁰ Tii carsilquiz žejlcan, wejrqui Onesimužquiz Yooz taku paljaychinčha. Nekztan Onesimuqui Yoozquin criichiž cjen wejt maati cunta cjissičha.

¹¹ Niiž tuquiqui Onesimuqui ana wal kamañquiz luzzitačha. Anziqui zuma kamañquiz luzzičha. Jaziqui niiqui amtami wejttami walipančha. ¹² Jaziqui wilita amquin cuchanžcuča. Nižaza niiž irantižcu amqui zuma risiwaquičha, jaknužt wejr risiwchamčha, jalla nuž. ¹³ Tekz wejttan chica ecličhaj cjiwčha. Carsilquiz želan Onesimuqui am cuntiquiztan wejtquiz sirwasačha. Wejrqui Yooz taku paljaytiquiztan tii carsilquiz želuča. ¹⁴ Pero amtan ima zumpacha parlican, wejrqui anal Onésimo ecliskatz pecučha. Amquiz anal ancha mantiz pecučha, wejtta tsjii favora paazjapa. Onésimo wejttan chica tira kamasasčha. Pero am persun kuzquiztan nuž tantiitaž niil pecučha. ¹⁵ Tsjii timpuqui Onesimuqui amquiztan zarakchičha. Cunamit nižta katčhani, amtan chica tsjii criichi jila watay wata cjisjapa. ¹⁶ Jaziqui anačha piyunakazqui. Antiz Yoozquin criichi k'ayi jilazakazza. Wejrqui niižquin k'ayachuča. Walikazza niiqui. Amzakaz Onesimužquiz k'ayachaquičha am zuma žoñiž cjen, nižaza Yoozquin criichi jilažta cjen.

¹⁷ Nižaza amqui wejtquiz zuma amigumžlaj niiqui nekztan Onésimo zuma risiwaquičha, wejt cunta cjenauqui. ¹⁸ Tuquiqui Onesimuqui amquiz ana wali paachizlaj niiqui, weril respontičha. Nižaza Onesimuqui amquiz čhjulu kaja cjenami, wejtquizkam cobraquičha. ¹⁹ Wejrpacha tii litranaca persun kjaržtan cjižrčcuča, wejrqui tjapa pacačha. Pero wejr am cjuñskatasasčha, weriž cjen amqui Yoozquin criichamčha. ²⁰ Wejt jila, jalla nii favoraž paalla, Yoozquin criichi jilažta. Wejr kuznalla, Cristužquin criichi jilažta.

²¹ Yooz kuzcama kamñamča. Jaziqui nayuča, amqui tii weriž mayta favorquiztan juc'anti paaquiča, nii. Jalla nužupanž cjequiča. ²² Nižaza wejtta tsjii alujamintu tjaczinalla. Wejrqui ančhuc chertzni tjonz pecuča. Yooz munan nižaza ančucaž mayizitaž cjen wejrqui tjonuča, ančhuc chertzni. Jalla nii ojkzjapa tjewznuča.

²³ Epafraqui amquin tsaanžquiča. Niiqui wejttan chica carsilquiz žejlča, Jesucristužquin sirwiñiž cjen zakaz. ²⁴ Marcustan, Aristarcužtan, Demastan, nižaza Lucastan, jalla ninacaqui amquin zakaz tsaanžquiča. Ninacača wejt mazinacaqui, Yooz sirwiñi langzniča.

²⁵ Učhum Jesucristo Jiliriqi amquiz zumaj yanapla. Jalla nužoj cjila. Amén.

LA CARTA A LOS HEBREOS

YOOZ MAJCH PUNTU

¹ Tuqui timpuqui Yoozqui niiz puntunaca zizkatchiicha uhum tuquita atchi ejpnacžquiz. Yoozqui niiz cuntiquiztan chiiñi profetanacžquiz jaknužquiztanami wiltan wiltan niiz taku zizkatchiicha. Nekztan nii profetanacaqui uhum tuquita atchi ejpnacžquiz parlichicha. ² Anziqui tii timpuquiz Yoozqui niiz Majch cjen uhumnacaquiz juc'ant zizkatchiicha niiz puntunaca. Yooz Majchta tjapa žejlñinacaqui. Yooz Ejpqui niiz Majch cjen tjappacha paachiicha. Nekztan niiz Majch mantuquiz tjappacha utchiicha. ³ Yooz Majchtan Yooz Ejpžtan tsjii kuzzizpanča, jalla nižtiquiztan Yooz Majchkazza Yooz Ejpž juc'ant zuma kuz tjeezñiqui. Nižaza Yooz Majch kjarquiz tii muntu žejlča. Niiz chiitaž cjen tii muntu žejlñipanča. Walja azzizza niiz chiitaqui. Nii Majchpacha uhum ujnacquiztan ticziicha, uhum pertunta cjisjapa. Jalla nekztan arajpacha ojkiicha. Jalla nicju arajpach Yooz Ejpž žew latuquiz julziicha, mantiñijapa.

⁴ Nii Yooz Majchqui tjapa anjilancžquiztan tsjan chawc jiliriicha. Nižaza tjapa anjilancžquiztan tsjan zuma puesto tanzicha. ⁵ Yooz Ejpqui ana jakzilta anjilžquizimi tuž chiichiicha:

“Amča wejt Majchqui. Jaziqui amquin wejt kamañal tjaa-uča”.

Jalla nuž cjican, ana jakzilta anjilžquizimi chiichiicha. Antiz niiz zinta Majchquiz alajakaz nuž chiichiicha. Nižaza Yooz Ejpqui niiz Majch puntuquiztan cjichizakazza:

“Wejrqui nižtajapa niiz Ejp cjeeča. Niiqui wejtajapa wejt Majch cjequiča”.

⁶ Wiruñ Yooz Ejpqui niiz zinta Majch tii muntuquiz cuchanžquiz pinsiscu tuž chiichiicha:

“Tjapa wejt anjilancacaqui wejt Majchquiz rispitle”.

⁷ Yoozqui anjilancž puntuquiztan tuž chiichiicha:

“Wejrqui wejt anjilancaca cuchniñiicha tsjii apura ojkiñi tjamižtakaz. Nižaza wejrqui wejtquiz sirwiñi anjilancacžquiz cjiskatuča tsjii uj peekstažtakaz”.

⁸ Pero niiz Majch puntuquiztan Yooz Ejpqui tuž cjichiicha:

“Amča Yoozqui. Am mantiz puestuqui wiñayjapa cjequiča. Am mantizqui lijitumapankazza. ⁹ Amqui zuma lijituma mantiz pecñampanča. Yooz kuz quintra paañinaca panž chjaawjñamča amqui. Wejrtča am Yoozqui. Amquiz juc'ant honorchiz cjiskatchinča, čjul žejlñinacžquiztanami”.

¹⁰ Yooz Ejpqui niiz Majch puntuquiztan cjichizakazza:

“Amqui Jilirimča, tuqui timpuquiztanpacha amqui anaž čjulquiztanami tii mundo paachamča. Nižaza am kjaržtan arajpacha paachamča. ¹¹ Amqui wiñayjapam želaquiča. Pero nii paata arajpachami yokami tucuzinžnaquiča. Tsjel zquitižtakaz tucuzinžnaquiča. ¹² Piižta zquitižtakaz tsjii latu ectaž cjequiča. Liwj campiitaž cjequiča. Amzti ana nižta campiyaquiča. Amqui wiñay wiñayjapa cjequiča”.

¹³ Yoozqui niiz Majchquiz tuž cjichizakazza:

“Wejt žew latuquiz julzna, am quintranaca kjojchtan tjezcama”.

Jalla nuž Yooz Ejpqui cjichiicha niiz Majchquiz. Ana wira tsjii anjilžquiz nuž chiichiicha.

¹⁴ Tjapa anjilancaca ana cheraña ojklajñiqui, Yooztajapakaz sirwiñiicha. Yoozqui ninaca cuchanča, liwriita žoñinacžquiz yanapi.

¹ Jilanaca, cullaquinaca, Yooz puntu tjaajintanacžquiz juc'anti kuz tjaaz waquiziča, werar zuma kamañquiztan tsjii kjutni ana chjitzta cjisjapa. ² Tuquiqui anjilanacaqui zoñinacžquiz chiichiča. Jalla nii chiitaqui walñitača. Jakziltat nii chiita jaru ana kamtčaja, uj paachiča. Nekztan nii uj paañinacaqui ninacž ana zuma paatiquiztan jama castictapan cjissiča. ³ Nižaza tii timpuquiziqui zuma liwriiñi takuqui učumnacaquiz zumpacha kjanzt'itača. Jalla nii liwriiñi taku ana catokaquiči ni-iqui, ¿kjaž Yooz castictiquiztan atipasajo? Anapanž nii castictiquiztan atipi atasacha. Primeraqui nii liwriiñi takuqui Jesucristo Jiliriž paljaytatača. Nekztanaqui Jesucristuž tjaajinta zoñinacaqui nii liwriiñi takupacha učumnacaquiz lijituma paljaychiča. ⁴ Jalla nuž paljayan Yoozqui zuma pajk obranacami nižaza ispantichucanacami, nižaza tjapaman milajrunacami paachiča. Nižaza Yoozqui criichi zoñinacžquiz niž munañpacama niž Espiritu Santuž tjaata kamañanaca tojunchiča. Jalla nižta Yoozqui tjeeziča, nii liwriiñi takumi lijitumača, jalla nii.

JESUCRISTUQUI ZOÑI CJISSICHA

⁵ Yoozqui niž wiñayjapa mantiz puestuquiz anjilanaca ana utchiča. Jalla nii puntuquiztan cijrčuča. ⁶ Tsjii cijrta Yooz takuqui tuž cjiča:

“Zoñiča anaž čjulumi. Yooz Ejp, ¿kjažtiquiztan amqui zoñinaca cjuñjo? ¿Kjažtiquiztan zoñinacžquiz honorchiz cjiskatjo? ⁷ Tii kjaž watanaca anjilanacaqui zoñžquiztan tsjan jilir puestuquiz žejlča. Jalla nuž Yoozqui munchiča. Nekztanaqui Yoozqui zoñžquiz juc'ant honorchiz cjiskataquiča anjilanacžquiztan. Nižaza juc'ant zuma kamzqui zoñžquiz tjaataž cjequiča. ⁸ Yoozqui zoñž mantuquiz tjapa tii muntupacha utča”.

Jalla nuž chiichiča Yooz takuqui. Jaziqui Yoozqui zoñž mantuquiz tjapa tii muntu žejlñinaca utchiča. Jalla nižtiquiztan zoñž mantuquiz tjappachapankaz cjequiča. Imazipanča tjappacha zoñž mantuquiz žejlča. ⁹ Pero Jesucristuž puntu naya. Niiqui tsjii kjažtapacha anjilanacžquiztan upa jilir puestuquiz cjiskattatača, zoñinacž laycu ticzjapa. Yooz zoñinacžquiz okzñiž cjen Jesucristuqui tjapa zoñinacž laycu ticziča. Jalla nuž ticztiquiztan Yoozqui nižquiz juc'ant zuma honora tjaachiča; nižaza Jesucristuqui juc'ant zuma kamaña tanzicha.

¹⁰ Yooz cjen tjappacha žejlča, nižaza nižtajapa žejlča. Zuma Yoozqui pinsichiča, tjapa niž maatinacaqui pruebanaca watžcu, nižtan chica honorchiz cjequiča. Jalla nii pinsichiča. Jalla nižtiquiztan Yooz Ejpqui pinsichizakazza, Jesucristuqui sufrisnaca watžcu, ancha zuma Liwriiñi cjisnaquiča, jalla nii. Jesucristupankazza zoñinaca Liwriiñi. Jalla nii liwriiñi pinsitaqui ancha zumača. ¹¹ Jaziqui Jesucristuqui zoñinacžquiz Yooz irata zuma kamañchiz cjiskatasacha. Nii zuma kamanchiz cjiskatñimi, nižaza nii zuma kamañchiz cjiskattanacami tsjii Yooz Ejpcchizkazza. Jalla nižtiquiztan Yooz Majchqui liwriita zoñinacžquiz “Wejt jilanaca” cjican chiizjapa anaž azza. ¹² Yooz tawk liwruquiz Jesucristuqui tuž cjiča:

“Wejrqui wejt jilanacžquiz Yooz puntu chiižinača. Yooz partir zoñinacžtan žejlcan Yoozquin honora tjaacha”.

¹³ Cristuqui zakaz cjiča:

“Wejrtča Yoozquinkaz kuzziztqui”.

Wilta zakaz cjiča:

“Yoozqui wejtquiz zoñinaca tjaachiča, maatinacžtakaz. Yooz Tata, tekz žejlča ni-nacami wejrmi”.

¹⁴ Jesucristuž liwriita zoñinacaqui curpuchizza, nižaza ljocchizza. Jalla nižtiquiztan Jesucristuqui curpuchiz nižaza ljocchiz zakaz cjissiča. Jalla nižta curpuchiz cjiscu, ticziča ana wal diablu tjananzjapa. Nii diabluqui konz poderchizza. Pero ticztiquiztan Jesucristuqui diabluž poder atipchiča. ¹⁵ Zoñinacaqui ticz ekscu diabluž mantuquizpan žejlča. Nii zoñinaca liwriizjapa, Jesucristuqui ticziča. ¹⁶ Jesucristuqui tii

muntuquiz tjonchiča, ana anjilanacžquiz yanapzjapa antiz Abrahamž majchmaatinacžquiz yanapzjapa. Jakziltat Jesucristužquin kuz tjaachaja jalla ninacaqui Abrahamž majchmaatinacažtakazza. ¹⁷ Zoñinaca liwriiñi cjisjapa, Jesucristuqui zoñinaca iratpacha cjistanča. Jalla nuž zoñinaca irata cjican, Jesucristuqui zoñinacžtajapa zuma lijitum palt'iziñi cjissiča Yooz yujcquiziqui. Okzñi kuzzizza učum palt'iziñiqui. Zoñinacžtajapa palt'iziñi cjican Jesucristuqui Yoozta zuma wilanažtakaz ticziča. Jalla nižta ticziča, ujchiz zoñinacž laycu. ¹⁸ Jesucristupacha sufrichiča, nižaza diabluqui Jesucristo yanziča ujquiz tjojtscatzjapa. Pero sufrisquiztanami diabluž yanžtanami atipchiča. Jalla nuž tjapa atipžcu Jesucristuqui zoñinacžquiz yanapi atasacha, ana ujquiz tjojtscatzjapa.

3

JESUCRISTUQUI MOISESQUIZTAN TSJAN JILIRIČHA

¹ Yooz kamañchiz jilanaca, cullaquinaca, Yoozqui ančhucaquiz kjawziča Jesucristužquin kuzziz cjisjapa. Jalla nižtiquiztan arajpach wajtchiz mazinaca cjissinčucča. Ančhucqui Jesucristuž kuz zumpacha naya. Jalla niiqui učumnacalta tsjan jilir apóstol cuntača, Yooz puntu zuma tjaajinchiž cjen. Nižaza učumnacalta timpluquiz langzñi pajk jiliri cuntača, učumnacatan Yooztan zuma cjiskatchiž cjen. ² Tuquiqui Yoozqui Moisés utchiča tsjii puestuquiz. Moisesqui nii puesto zuma cumplichiča, Yooz kjuychiz zoñinacžquiz sirwican. Jalla nižta irata Yoozqui Jesucristo tsjii puestuquiz utchiča. Jesucristo zakaz nii puesto zumapan cumplichiča Yooz kjuychiz zoñinacžtajapa. ³ Tsjii kjuy kjuyñi zoñiqui nii kjuyquiztan tsjan honorchizza. Jalla nižta irata Jesucristuqui Moisesquiztan tsjan honorchizza. Jalla nuž waquizichiča. ⁴ Zapa kjuyaqui tsjii zoñiž kjuytača. Pero Yoozza tjappacha paataqui. ⁵ Yooztajapa sirwiñi Moisesqui niž puestuquiz zuma cumpliñi kamchiča, tjapa Yooz kjuychiz zoñinaca irpican. Moisesqui Yooz puntunaca tjaajinchiča. Jalla nižta tjaajincan Moisequi Yoozquin sirwichiča. Wiruñaquí nii Yooz puntunacaqui tsjan kjana tjaajintatača. ⁶ Jesucristuzti anača Yoozquin sirwiñikazza. Antiz Yooz Majchpanča. Jalla niiqui niž puestuquiz zuma cumpliñi kamchizakazza, Yooz kjuychiz zoñinacžquiz mantican, tsjii jilir maatižtakaz. Nižaza učumnacača Yooz kjuychiz zoñinacaqui. Jakziltat tirapan Yoozquin tjurt'ichi kuzzizlaja, jalla niča ultimu Yooz kjuychiz zoñiqui. Jesucristuqui taku tjaachiča, Yooz zoñinacaqui arajpachquin nižtan chica kamaquiča, jalla nii. Jaziqui jakziltat Jesucristuž tjaata takuž cjen chipchi kuzzizlaja, jalla niča ultimpacha Yooz kjuychiz zoñiqui.

ANA CHOJRU KUZIZ CJEE

⁷ Jalla nii puntuquiztan Yooz Espíritu Santuqui Yooz tawk liwruquiz tuž cjiča: “Anztan Yooz kjawžta nonžcu, ⁸ anaž chojru kuzziz cjee. Ančhuca tuquita atchi ejpnacaqui ch'ekti yokquin žejlcan, chojru kuztan Yooz quintra cjissiča. Chojru kuztan persun kuzcamakaz kamz pecchiča, Yooz žawjwa zjijquinzjapa. ⁹ Pusi tunc watanaca ninacaqui Yooz pajk obranaca cherchiča. Jalla nuž cheržcumi, tirapan Yooz žawjwa zjijquinz pecchiča. Anapan criyatča. ¹⁰ Jalla nižtiquiztan nii zoñinacž quintra žawjziča Yoozqui. Ninacž puntuquiztan Yoozqui tuž cjichiča: ‘Ninacž kuzqui tsjii kjutñipan pinsiča. Wejt zuma kamaña ana pajz pecča’. Nuž cjichiča Yooz Ejpqui. ¹¹ Jalla nižtiquiztan Yoozqui ninacž quintra žawjžcu, tsjii juramentužtan chižinchiča, tuž cjican: ‘Anapan wejt famillquiz luzkatača, wejttan chica jeejzjapa’ ”.

¹² Jilanaca, cullaquinaca, persun kuzquiz cuitasa, Yoozquin ana criichi kuzziz ana cjisjapa. Anawal kuzziz cjequiž niiqui, ultim žejtñi Yoozquiztan zarakzkatta cjequiča. ¹³ Tii timpuquizkaz Yoozqui zoñinaca kjawznaquiča, jaziqui zapurupan porapat p'ekinchayasaquiča, Yoozquin nonznajo. Anapanž ančhucqui persun uj paažcu

incallskataquiĉha, Yooz quintra paaŝjapa. Jalla niŝta anawali paaŝcu chojru kuzziz cjisnasaĉha anĉhucqui. Nekztan Yooz kjawŝta ana nonŝni atasaha. Anĉhucqui jalla niŝta anazum kuzziz ana cjisjapa, porapat p'ekinchayasaquiĉha. ¹⁴Tuquiqui uĉhumqui Jesucristuŝquin kuz tjaachinĉhumĉha. Jakziltat tirapan ticzcama Jesucristuŝquin tjurt'ichi kuzziz kamĉhaja, jalla niiqui ultimu Cristuŝtan tsjii kuzzizza.

¹⁵“Tonjpacha tii Yooz taku nonŝna: Anztan Yooz kjawŝta nonŝcu, anaŝ chojru kuztan Yooz quintra cjee. Jaknuŝt anĉhucua tuquita atchi ejpnaca chojru kuztan Yooz quintra ŝelatĉhaja, anaŝ niŝta cjee”.

¹⁶Egipto yokquiztan Moisés irpita ŝoŝinacaqui, jalla ninacataĉha Yooz quintranacaqui. Yooz taku nonŝcupacha ninacataĉha chojru kuzzizpan. ¹⁷Nekztan Yoozqui pusi tunc wata ninacŝtajapa ŝawjĉiĉha. Ninacaŝ uj paatiquiztan ŝawjĉiĉha. Nekztan ninacaqui ch'ekti yokquin walja ticziĉha. ¹⁸Niŝaza Yoozqui tsjii juramentuŝtan chiiŝinĉiĉha, “Anapan wejt famillquiz luzkataĉha anĉhucqui wejtan chica jeejzjapa”, cjican. Jalla ninacaĉha Yooz taku ana caŝŝinacaqui. ¹⁹Jalla ninacaqui ana criiĉiŝ cjen, Yooz wajtquin ana luzi atĉiĉha. Jalla nii kjanapacha intintita cjesaĉha.

4

YOOZ FAMILLQUIZ LUZA, NIIZTAN JEEJZJAPA

¹Tuquiqui Yooz Ejpqui taku ecĉiĉha tuŝ cjican, “Jakziltat weriŝ kjawŝta nonŝaj niiqui, wejtan chica jeejnaquiĉha, niŝaza liwriita cjesaĉha”. Nii Yooz ecta takuqui tirapan walĉha. Jaziqui uĉhumqui persun kuz cuitila. Persun kuz ana cuitaquiŝ niiqui, ana Yooztan chica jeejnaĉhani. ²Uĉhumnacaquizimi tuquita ejpŝquizimi nii zuma liwriiŝni Yooz taku paljaytataĉha. Pero ninacaqui inakaz nonziĉha, ana criiĉiŝ cjen. ³Uĉhumqui nii liwriiŝni taku catokŝcu criiĉinĉhumĉha. Jalla niŝtiquiztan liwriitaŝ cjen Yooztan chica jeejŝa. Pero ninacŝ puntuquiztan Yoozqui cjichiĉha:

“Ninacŝ quintra ŝajwŝcu, wejrqui tsjii juramentuŝtan chiiĉinĉha, tuŝ cjican: ‘Ninacaqui wejtan chica ana jeejnaquiĉha, anapan wejt famillquiz luzkataĉha’”.

Yoozqui tii muntu paaŝcu, nii langz ŝerziĉha; sojta tjuŝinacakaz langziĉha. ⁴Pakallak tjuŝ puntuquiztan tsjii Yooz takuqui tuŝ cjiĉha:

“Pakallak tjuŝquiziqui Yoozqui tjapa niŝ muntu paaz langzquiztan jeejiĉha”.

⁵Tsjii zakaz Yooz takuqui cjiĉha:

“Nii uj paaŝni ŝoŝinacaqui anapan wejtan chica jeejnasaĉha, wejt famillquiz cjisjapa”.

⁶Nii tuquita ejpnacaqui liwriiŝni taku nonŝcu ana Yooz famillquiz cjissiĉha, Yooz tawk jaru ana kamĉiŝ cjen. Jalla niŝtiquiztan anziĉui iya ŝoŝinacaqui Yooz famillquiz cjesaĉha. ⁷Yoozqui anzta timpuqui sitĉiĉha, ŝoŝinaca wilta kjawzjapa. Aŝk watanaca nii tuquita ejpnacŝquiz chiiŝcu Yoozqui Davidŝquiz chiikatchiĉha, tuŝ cjican:

“Anzta ŝoŝinacami, niŝaza jazta ŝoŝinacami, Yooz taku nonŝcu, ana chojru kuzziz cjee”.

Jalla nii Yooz takuqui tuquitanpacha chiiŝintaĉha. ⁸Josuequi ŝoŝinacŝquiz ultimu jeejŝkattasaŝ niiqui, Yoozqui ana chiiŝasaĉha, iya timpu ŝelaquiĉha ŝoŝinacaŝ Yooz famillquiz jeejzjapa. ⁹Jalla niŝtiquiztan anzta timpuquizzakaz Yoozquin kuzziz ŝoŝinacaqui Yooz famillquiz luzasaĉha, Yooztan jeejzjapa. ¹⁰Jakziltat Yooz famillquiz luzzaja, jalla niiqui ch'aman kamznacquiztan jeejŝa, jaknuŝt Yoozqui niŝ mundo paaz langztiquiztan jeejŝtĉhaja, jalla niŝta. ¹¹Jalla niŝtiquiztan uĉhumnacaqui Yoozquin tjapa kuz tjaaz waquiziĉha, Yooztan jeejzjapa, niŝaza Yooz famillquiz kamzjapa. Uĉhum tuquita atchi ejpnacaqui ana criiĉiŝ cjen ana Yooz famillquiz luzziĉha, antiz castictataĉha. Jalla ana niŝta casticta cjisjapa, uĉhumqui criizpanŝ waquiziĉha.

¹²Yooz takuqui ŝejtŝni Yooz azzizza, ŝoŝinacŝ kuzquiz zuma, ana zuma, jalla nii tjeezjapa, niŝaza cjuŝŝkatzjapa. Niŝaza nii Yooz takuqui tsjii porap latu archiz cuchilluŝtakazza. Pero tsjan ariĉha. Yooz takuĉha ŝoŝ animquizimi kuzquizimi uj cjuŝŝkatŝiqui. Tsjii ŝoŝŝ kuzqui parti ŝoŝinacŝquiztan chjojta cjesaŝ niimi, jalla nii

kuzquiz Yooz takuqui uj cjuñskatasächa. Nižaza Yooz takuqui žoñž kuzquiz pinsitanacami tantiitanacami kjanapacha tjeeža, zuma ana zuma, jalla nii. ¹³ Yoozqui tjappacha paachiča. Jalla nižtiquiztan anaž jakziltami nižquiztan chjojžni atasächa. Ul-tim pjalz tjuñquiziqui tjappacha persun kamañ puntuquiztan, nižaza kjažtat kamtčhaja, jalla nii puntunacquiztan cuenta tjaastanča. Tjapa žoñinacaž kamta puntunacquiztan Yoozqui liwj zizza, nižquiztan ana tsjii takumi chjojžni atasächa.

JESUCRISTUCHA UCHUM PALT'IZIÑIQUI

¹⁴ Jesucristučha Yooz Maatiqui. Jalla niiča učhum chawjc timplu jiliri cuntača. Nižaza niiqui arajpachquin Yooz yujcquin luzziča, učhumnacaltajapa tsjii wali palt'iziñi cjisjapa. Jalla nižtiquiztan učhumqui Jesucristužquin kuzziz kamcan jalla nii kamzquiz tjurt'ichi kuzziz cjila. ¹⁵ Učhumqui Yooz irata zuma kamzjapa panž pjaltiča. Pero Cristuqui zuma okžni kuztan učhum criichinacžquiz cjuñča, nižaza yanapasača. Učhum irata Jesucristuqui pruebanaca watchiča. Ana uj paacan tjapaman pruebanaca watchiča. Jalla nižtiquiztan, Jesucristuqui zuma okžni kuztan učhumnacaltajapa palt'izinasächa. ¹⁶ Jalla nižtiquiztan čjul pruebanaca watanami učhumnacaqui okžni Jesucristužquin tjapa kuztan cjee. Yooz yujcquin macjatz ana jiw-jataquiča, učhum ujnaca pertuna mayizizjapa, nižaza pruebanaca želan, Yoozquiztan mayizaquiča nii pruebanaca zuma watzjapa.

5

¹ Tjapa timplu jilirinacaqui žoñinacžquiztan illztatača, žoñinacžtajapa Yoozquin palt'izinajo. Nižaza nii timplu jilirinacaqui žoñinacž wilananacami Yooz yujcquiz timplu altarquiz nonžničha, žoñinacž ujnaca pertunta cjisjapa. Nižaza žoñinacžtajapa ninacž ofrendanaca Yooz yujcquiz tjeežničha. ² Timplu jilirinacapacha pruebanaca sufriča, parti žoñinaca irata. Nižaza uj paača parti žoñinaca irata. Jalla nižtiquiztan nii jilirinacaqui pasinziz kuzziz cjesächa ana zizni žoñinacžtajapami, nižaza tsjii kjutni cjičjiñi žoñinacžtajapami. ³ Ujchiz zakaz cjicanaqui nii timplu jilirinacami persun ujnacquiztanami nižaza parti žoñinacž ujnacquiztanami Yoozquin wilana tjaastanča, pertunta cjisjapa.

⁴ Nižaza anaž jakziltami timplu jilirž puestuquiz persun kuzcama luzasača. Yoozqui žoñinaca kjawža, nii puestuquiz utzjapa. Jaknužt Yoozqui Aarón cjita žoñi utčhaja, jalla nižta. ⁵ Nižaza Cristuqui anaž persun kuzcama palt'iziñi puestuquiz luzziqui. Yooz-pankazza nii honorchiz puestuquiz utchiqui. Nižaza Yoozqui Cristuž puntuquiztan tuž cjichiča:

“Amča wejt persun maatimqui. Amquiz wejt kamañal tjaa-uča”.

⁶ Cristuž puntuquiztan Yoozqui zakaz cjiča:

“Amča žoñinacžtajapa palt'iziñi jiliriQUI wiñay wiñayajapa. Jaknužt Melquisedec cji-taqui zuma palt'iziñi jiliri uchtatažlaja, jalla nižta”.

⁷ Tii muntuquiz kamcan Jesucristuqui Yooz Ejpžtan parličiča, nižaza Yooz Ejpžquin rocchiča, tjurt'iñi kuzzizpan kami yanapzjapa. Altu tawkžtan chiican nižaza kaacan Yoozquin jalla nuž mayizichiča. Yoozqui Jesucristo liwrii atatcha, ana cruzquiz ticzjapa. Pero Jesucristuž ticzquiztan ana liwriitaž cjenami Yooz Ejpqui nižquiz yanapchiča, Yooz kuzcamapankaz kamzjapa. Jesucristuqui Yooz Ejpžquin kuzziz cjen yanaptatača. ⁸ Cristuqui Yooz Majch cjenami sufrichiča. Jalla nižta tii muntuquiz sufrichiž cjen Yooz Ejpž kuzcamapankaz kamchiča. ⁹ Jalla nuž tii muntuquiz sufrichiž cjenami, jalla niiča Yooz kuzcamapankaz kamñiqui. Jalla nižtiquiztan žoñinaca li-wriiñiqui cjišičha. Jakziltanacat nižquiz cazzaja, jalla tjapa ninacaqui wiñayjapa liwri-itaž cjequiča. ¹⁰ Yooz Ejpqui Cristo utchicha žoñinacžtajapa liwriiñi nižaza palt'iziñi cjisjapa. Jaknužt Melquisedec cjita žoñiqui palt'iziñi jiliri uchtatažlaja, jalla nižtapacha.

PERSUN KUZ CUITASAQUICHA

¹¹ Jalla nii puntuquiztan waljaž takunacaž žejlča. Pero ch'amača ančucaquiz intintskatzqui. ¹² Ažk watanaca ančucqui criichinčucča. Jaziqui Yooz puntu tjaa-jiñi maestrinaca cjichuca cjiwča. Pero wiltakaz ančucqui tjaa-jinta cjis pecča Yooz tawk pjasilanaca zizjapa. Ančucqui wawanacažtakaz lichikaz pecča Yooz tawk čjjeri lujlzquiztanaqui. ¹³ Lichtan mantinasñi wawažtakazza ančucqui. Jaziqui lijitum Yooz kamaña ana zuma kamiñčucča. ¹⁴ Čjjeri lujlzqui pajk žoñinacžtača. Jalla nižta irata ch'aman intintazuc puntunaca zuma criichi žoñinacžtajapača. Jalla ninacaqui zuma kamchiž cjen zumpacha tantiyasača kamañ puntunaca, zuma, anazuma, jalla nii.

6

¹ Pjasil Yooz puntunacquiztan zizñi, cjee. Jesucristuž puntuquiztan tjaa-jintanaca zizzinčucča. Jalla nižtiquiztan ančucqui nii puntunacquiztan anaž iya tjaa-jinz pecasača, jalla. Ančucqui zizzinčuctača, casticu zjijcñi paaznaca puntuquiztanami nižaza kuz campiiz puntuquiztanami, nižaza Yoozquin kuz tjaa-z puntuquiztanami, ² nižaza bautismo puntuquiztanami, nižaza kjaržtan lanz cuzturumpi puntuquiztanami, nižaza ticziquiztan jacatatz puntuquiztanami, nižaza ultim pjalz tjuñi puntuquiztanami. Jalla nižtanaca zizzinčuctača ančucqui. ³ Yooz munan, iya Yooz puntunaca tjaa-jnasača, juc'ant zuma kamañchiz cjisjapa.

⁴ Jakziltat kjanzt'ita Yooz taku catoktčhaja, jalla nuž catokzpacha Yooz quintra quejpsaja, jalla niiqui ana wilta liwriita cjesača. Jakziltat Yooz taku catoktčhaja, jalla niiqui Yooz kamañquiz luzzipanča, nižaza Espiritu Santuqui niž kuzquiz luzziča. ⁵ Nižaza ninacaqui Yooz taku zuma nayžcu catokchiča. Nižaza arajpachquiztan tjonñi azi pajchiča persun kuzquiz. ⁶ Jalla nižta Yooz taku catokchi žoñinacaqui Yooz quintra quepsnaquiž niiqui, anaž wilta kuz campii atasacha zumquinaqui. Ninacž kuzqui chojrupan cjissa. Jalla nižta cjiscu, ninacapacha Jesucristo Yooz Majch wilta cruzquiz ch'awctažokazza, niž quintra žoñinacž yujcquiz cjicjiñiča. ⁷ Tii quintu nonžna. Tsjii yokaqui zkala čhjacz. Jalla nekztan chijñiž tjonča. Jalla nekztan nii zkalaqui zuma čjjeriž tanča. Nižazaž pookča, nii zkala čhjaczni žoñinacžtajapa. Nii yokaqui Yoozqui wintijchiča. ⁸ Pero nii yokaqui ch'apinacchizkaz cjisnasaž niiqui, inakaz cjequiča. Jalla nižtiquiztan pjalžta cjequiča, ana zuma. Jalla nekztan ujquin tewjkžnaquiča. Jalla nižtaž nii Yooz taku catokžpacha quejpsñi žoñiqui.

YOOZQUIN KUZZIPAN CJEE

⁹ Pecta jilanaca, cullaquinaca, jalla nuž chiižcumi ančuca puntuquiztan anača nižta cjiwčhiya. Ančucqui liwriita cjiscu ultimpacha ančucqui zuma Yooz kamañchiz kamaquiča. Jalla niiqui nužupanča. ¹⁰ Yoozqui ancha zumapanča. Ančucaquiztan anaž tjatznasača, ančucaž zuma kamchiž cjen, nižaza ančucaž Yooztan zuma munaziñi kuzziz cjisiž cjen. Ančucqui jalla nižta kamañchiz cjen parti criichi jilanacžquiz sirwichinčucča Yooztajapaqui. Tuquimi anzimi zakaz ančucqui nižta zuma kamañchizza. ¹¹ Zapa mayni ančucaquiztan nižta zuma kuzzizpan cjee, juc'ant juc'ant zuma kamañchiz cjisjapa, ticzcama. Ančucqui tirapan tjewzna, arajpachquin Yooztan zuma kamz, jalla nii. Nižaza nii oracama, juc'ant juc'ant zuma kamañchiz cjee. Jalla niil pecuča. ¹² Ančucqui ana jayrazñi kuzziz cjee. Antiz zuma Yoozquin kuzziz žoñinacžquiz yatekasa. Nižaza pasinziz kuzziz žoñinacžquiz yatekasa. Nižta kamñi žoñinacaqui Yooz chiita zumanaca tanznaquiča, tsjii irinsažtakaz.

¹³ Yoozqui Abrahamžquiz tsjii zuma taku tjaažcu, persun ahtan juramento paachiča. Niižquiztan tsjan jilir juramento tjaa-katñi ana želatča. Jalla nekztan persun ahtan juramento paachiča, ¹⁴ tuž cjican: “Ultimpacha wejrqui amquin zumanacal tjaažcača, nižaza am majchmaatinaca walja mirkatača”. ¹⁵ Abrahamqui Yoozquin kuzzizpan tjewžcu, nii Yooziž tjaa-ta taku tanziča. ¹⁶ Tsjii juramento tjaañi

žoñiqui nii juramento tanzñi žoñžquiztan tsjan jiliriča. Tsjii juramento paažcu, anaž iya parliz želasächa. Jalla nii puntuquiztan žeržtača. ¹⁷ Jaziqui Yoozqui tsjii juramento paažcu taku tjaachiča. Nekztan Yoozqui nii tjaata taku tanzñi žoñinacžquiz kjanapacha tjeez pecchiča, niž tjaata taku panž cumpliskataquiča, jalla nii. Yoozqui niž chiita taku ana campiyasača. ¹⁸ Yoozqui taku tjaachiča, učumqui nižtan chica kamaquiča, jalla nii. Nekztan juramento paachiča. Jalla nii pizc taku anapan campiyasača tsjii tsjii chiicanaqui. Yoozqui ana toscara chiyasača. Učumqui Yoozquin macjatchinčumča, niž cuitita cjisjapa. Učum cuitiñi Yoozza taku cumpliñiqui. Jalla nižtiquiztan Yooz taku cumpliz ora tjewžcan p'ekinchayta kuzzizpan cjesača učumqui. ¹⁹ Jalla nii cumpliñi Yooziž chiita taku cjuñžcupan učum kuz tjurt'ichi cjiskatča, ana kuz turwayskatchuca. Nii taku cumpliñi Yoozqui warcu anclažtakaz, učum kuz tjurt'ichi cjiskatča. Jesucristuž cjen Yoozqui niž tjaata taku cumplaquiča. Jesucristuqui arajpachquinpacha Yooz yujcquiz luzziča. ²⁰ Učumž tuqui luzziča, učumnacaltajapa palt'izinjapa. Jesucristuqui zuma palt'iziñi cjissiča, jaknužt Melquisedec palt'iziñi cjitčaja, jalla nižta. Jalla nižtiquiztan učumnacaltajapa ultimu palt'iziñi puestuquiz luzziča.

7

MELQUISEDECZ PUNTU

¹ Nii Melquisedec cjita palt'iziñiqui Salem wajt jiliriča, nižaza niž puestuquiz zinta arajpach Yooziž uchtatača. Melquisedecž timpuquiz Abrahamqui quintra reynacžtan tsjii quira zalchiča, ninacž zultatunacžtanpacha. Nekztan Abrahamqui liwj atipchiča. Jalla nuž Abrahamž atipžtan Melquisedecqui Abrahamžtan zalchiča. Nekztanaqui Melquisedecqui Abrahamžtajapa Yoozquin palt'izinchiča, Abrahamžquiz Yooziž yanapta cjisjapa. ² Nekztan Abrahamqui Melquisedecžquiz tjapa niž cantiquiztan diezmo tjaachiča. Melquisedec tjuuqui tuž cjiča, Yooz kuzcama zuma mantiñi, jalla nii. Nižaza Salem tjuuqui tuž cjiča, žoñinaca walikaz žejlča, jalla nii. Melquisedecž puntu cjiča, niž mantichiž cjen, žoñinaca walikaz žejlča. ³ Yooz takuqui anaž chiča, Melquisedecž maa ejpž puntuquiztanami, niž atchi ejpnacžquiztanami, niž majttiquiztanami, niž ticzquiztanami. Jalla nižtiquiztan palt'iziñitača Yooz Majch irata.

⁴ Jaziqui Melquisedecqui pajk jiliriča. Nii naya ančhucqui. Učum tuquita ejp Abrahamqui quira atipžcu Melquisedecžquiz tsjii tunca parti niž cantiquiztan tjaachiča. Jalla nižtiquiztan Melquisedecqui Abrahamžquiztan juc'ant jiliriča. ⁵ Moisés lii jaru Leví cjita majchmaatquiztan tjoñi žoñinacakaz timplu jilirž puestu tanznasača, žoñinacžtajapa Yoozquin palt'izinjapa. Jalla nii timplu jilirinacaqui parti žoñinacžquiztan ninacž želinchizquiztan diezmo cobriñitača. Aunquimi nii cobrita žoñinacaqui timplu jilirinacž familiatača. Tjapa ninacaqui Abrahamž ejpžquiztan tjoñitača. Jalla nižtiquiztan Melquisedecqui nii timplu jilirinacžquiztan juc'ant jiliriča. ⁶ Melquisedeczi ana Leviž majchmaatquiztan tjoñitača. Pero Abrahamqui nižquiz diezmo tjaachiča. Nižaza Melquisedecqui Abrahamžquiz wintizuna tjaachiča, Yooz Abrahamžquiz taku tjaachiž cjenami. ⁷ Wintizuna tjaañi žoñiqui tsjan jiliriča wintizuna tanzñi žoñžquiztan. Anaž jakziltami nii razuna nicasača. ⁸ Tii muntuquiz kamcan žoñikazza učumnacaquiz diezmo cobriñiqui. Žoñinacača ticzñiqui. Pero Melquisedecž puntuquiztanaqui Yooz takuqui niž ticz puntuquiztan ana chiča, wiñayjapa žejtzjapažtakazza. ⁹ Melquisedecž timpu wattan Leviž majchmaatquiztan tjoñi timplu jilirinacaqui diezmo cobriñitača. Nii cobriñi žoñinacapacha Abrahamž majchmaatquiztan tjonchiča. Jalla nižtiquiztan Abrahamž diezmo Melquisedecžquiz pactiquiztan, ninacazakaz pactažokazza. ¹⁰ Abrahamž curpuquiz niž majchmaatinaca

želatča, ima majttatača. Jalla nižtiquiztan Abrahamž Melquisedecžquiz diezmo pactiquiztan, Leviž majchmaatquiztan tjoñi timplu jilirinacaqui zakaz pactažokazza.

¹¹ Leviž parti timplu jilirinacaqui Israel wajtchiz žoñinacžquiz Moisés lii jaru kamkatchičha. Nižaza nii jilirinacaqui parti žoñinacžta Yoozquin palt'iziñitača. Nii Leviž parti žoñinacaqui Aaronž majchmaatquiztan tjonñitača. Jaziqui ninacaqui parti žoñinacžquiz Yooz yujcquiz zumapankaz cjiskattasaž niiqui, anaž iya palt'iziñi pectasača. Nii wiruñ tjonñi palt'iziñi qui anaž Aaronž majchmaatquiztan tjonñičha. Antiz Melquisedecž partiquiztan tjonchiča. ¹² Palt'iziñi timplu jilirinacaqui campiitaž cjenauqui, lii zakaz campiitaž cjistantača. ¹³ Nii wiruñ tjonñi palt'iziñi qui Jesucristo Jiliriča. Jesucristuqui anača Leviž partiquiztan tjonñi qui. Antiz Judaž majchmaatquiztan tjoñitača. Pero Moisés lii jaru anaž jakziltami Judaž partiquiztan timplu jilirž puestuquiz uchtatača. ¹⁴ Timplu jilirinacž puntuquiztan Moisesqui anaž čjulumi čičičha Judaž parti žoñinacžquiz. Judaž parti žoñinacaqui anapan timplu jilirž puestuquiz luzasača. Pero kjanapachača Jesucristuqui Judaž partiquiztan tjoñi.

¹⁵ Jalla nižtiquiztan kjanapachazakazza Moisés lii campiitaqui. Melquisedecžtakaz Jesucristučha tsjemat timplu jiliri qui, žoñinacžtajapa Yoozquin palt'izinzjapa. ¹⁶ Moisés liiqui cjiča, ticzñi timplu jilirinacaqui Leviž majchmaatquiztan tjonñi žoñinacapankaz cjequiča. Jesucristuqui anaž nii lii jaru timplu jiliri cjissiča. Antiz niž wiñayjapa žejtñi kamañquiztan timplu jilirž puestuquiz uchtača, wiñayjapa žoñinacžtajapa Yoozquin palt'iziñi cjisjapa. ¹⁷ Jesucristuž puntuquiztan Yooz takuqui tuž čičičha: “Amqui wiñayjapa timplu jiliri cjequiča žoñinacžtajapa palt'iziñi. Melquisedecž partiquiztan cjequiča”.

¹⁸ Tuquita liiqui nužquiz apatatziča. Nii liiqui ana azzizza žoñinaca zumapan kamkatzjapa. Jalla nižtiquiztan ana iya walča. ¹⁹ Nii Moisés lii jaru kamtiquiztan anaž jakziltami Yooz yujcquiz zumapankaz cjiskattaž atasacha. Jaziqui tsjii ew lii žejlča; učumnacaltajapa juc'ant zumača. Nii lii jaru Jesucristuqui Yoozquin palt'iziñi puestuquiz luzziča. Jesucristuž cjen učumqui Yoozquin macjatasacha.

²⁰ Yoozqui juramentužtan Jesucristo utčiča palt'iziñi puestuquiz. ²¹ Tuquita palt'iziñi timplu jilirinacaqui ana juramentužtan nombritatača. Pero tii Jesucristo timplu jilirizti juramentužtan nombritača. Yooz takuqui tuž cjiča:

“Yooz Jiliri qui juramentužtan tuž mantichiča: Amqui wiñayjapa timplu jilirim cjequiča žoñinacžtajapa palt'iziñi, Melquisedec partiquiztan. Jalla nuž mantiču, Yooz kuzquiz pinsitaqui wira ana campiyasacha”.

²² Nii Yooz čičičha cjenauqui Jesucristučha tuquita timplu jilirinacžquiztan žoñinacžtajapa juc'ant zuma Yoozquin palt'iziñi qui. Jalla nižtiquiztan žoñinacaqui wiñaya liwriitapan cjequiča. Nii ew liiqui tuquita liinacquiztan juc'anti zumača.

²³ Nii tuquita timplu jilirinacaqui tamatača. Ninacžquiztan anaž jakziltami wiñaya timplu jilirž puesto tanzñi atčiča. Ninacaqui tjapaž ticža. ²⁴ Pero Jesucristuzti wiñaya žetaquiča. Jalla nižtiquiztan wiñayjapa timplu jiliripanž cjequiča, žoñinacžtajapa Yoozquin palt'iziñijapa. ²⁵ Jalla nižtiquiztan Jesucristuqui ultimupan wiñayjapa žoñinaca liwriyasacha. Jakziltat niž cjen Yoozquin macjataquiž niiqui, wiñayjapa liwriita cjequiča. Nižaza Jesucristuqui wiñaya žejtcan liwriita žoñinacžtajapa tirapan Yoozquin pjalt'izinaquiča.

²⁶ Jalla nižta palt'iziñipanž pecča učumnacaqui. Jalla nii Jesucristuqui Yooz irata zumapankaz kamañchizza. Anaž jakziltami nižquiz tsjii uj tjojt nasacha. Niiqui ana zinta ujchizza. Ujchiz žoñinacžquiztan tsjematača. Arajpachquin Yooztan čica honorchizza. ²⁷ Jesucristuqui parti timplu jilirinaca ana iratača. Nii parti timplu jilirinacaqui zapuru wilanapan tjaañitača, persun ujnacquiztanami parti žoñinacž ujnacquiztanami. Jesucristuqui anapan nižta paasacha, ana ujchizza niiqui. Jesucristuqui tsjii wiltapankaz wilana tjaachiča. Wilana cunta niž persun curpu intirjichiča.

²⁸ Moisés lii jaru ujchiz žoñinacaqui palt'iziñi puestuquiz uchtatacha. Nii liinacquiztan wiruñ Yoozqui tsjii juramento paachiča, niž Majch palt'iziñi puestuquiz uchjapa. Nii Majchqui Yooz irata zumapankaz kamañchizza wiñayjapa.

8

EW LII ZEJLCHA

¹ Weriz chiitanacquiztan jalla tiiča chekanaqui, učumnacaltajapa tsjii zuma palt'iziñi žejlča, Jesucristupacha. Jalla niiqui arajpachquin Yooz Ejpž žew latuquiz julzi žejlča, Yooz Ejpžtan chica mantican. ² Niiča ultim Yooz kjuychiz jiliriqui, učumnacaltajapa palt'iziñzjapa. Nii ultim Yooz kjuy timpluqui anaž žoñiz paatača. Nižaza anača tii muntuquiz. Antiz Yooz Jilirž arajpach kjuyapankazza. ³ Zapa timplu jiliriqui niž puestuquiz kamcan, ofrendanacami wilananacami jalla ninaca tjaañiča. Jalla nižtiquiztan Jesucristo zakaz tsjii tjaazjapa necesitča. ⁴ Jesucristuqui tii yokquizkaz kamñi žoñi cjitasaz niiqui, anaž timplu jilirimi cjitasacha. Tii yokquizpachača Moisés lii jaru timplu jilirinaca panž žejlča. Jalla ninacaqui tirapanž wilana tjaacha Moisés lii jaru. ⁵ Pero ninacaqui ultim Yooz kjuy timpluquiz anaž sirwiča. Arajpachquin žejlča nii ultim Yooz kjuy timpluqui. Jalla nii timplu cunta tii yokquiz tsjii paata timplu žejlča tsjii fotožtakaz. Tuqui timpuqui Moisesqui Yooz cjitacama tsjii zkiz timplu paakatchiča. Ima paakatcan Yoozqui nižquiz mantichiča, tuž cjican: “Sinaí curquin amquiz tjezinča, jaknužt wejt timpluqui paaztančhalaja, jalla nii. Jalla nii jarupankaz timplu kjuya kjuystanča”. Jalla nuž mantichiča Yoozqui. ⁶ Pero Jesucristuzti žoñinacžtajapa tsjan zumaž palt'izinasacha. Jalla niiča tuquita palt'iziñinacž kamañquiztan juc'ant zuma kamañchizqui. Nižaza tuquita liiquiztan tii anzta liiqui učumnacalta tsjan zumača. Jesucristuž cjen tii anzta liiqui žejlča. Nižaza nii liiž jaru tsjii tsjan zuma kamañaqui compromittača.

⁷ Tuquita tjaata liiqui juc'ant zuma cjitčhaj niiqui, anaž iya liiqui pectasača. ⁸ Yoozqui tuquita lii jaru kamñi žoñinacžquiz ana zuma naychiča. Jalla nii puntuquiztan Yooz takuqui tuž cjiča:

“Yooz Jiliriqui tuž cjiča: Wiruñta timpuquiztajapa wejrqui tsjii ew lii tjaa-ača Israel wajtchiz žoñinacžquizimi, nižaza Judá wajtchiz žoñinacžquizimi. ⁹ Nii ew liiqui tuquita ejpnacžquiz tjaata liiquiztan tsjemataž cjequiča. Tuquiqui wejrqui ninacž tuquita ejpnaca jwessinča Egipto yokquiztan. Nii timpuquizpacha wejt lii ninacžquiz tjaachinča; pero ninacazti wejt lii jaru ana cumplichiča. Jalla nižtiquiztan wejrqui ninaca jaytichinča. Jalla nuž cjiča Yooz Jiliriqui. ¹⁰ Wiruñta timpuquiz Israel žoñinacžtajapa tsjii ew lii tjaa-ača, jalla tuž: Jalla nii wiruñta timpuquiz wejrqui žoñinacž kuzquiz wejt lii zizkatača, kuzquiz cjižrtaztakaz. Nekztan wejrpacha ninacž Yooz cjeeča. Nižaza ninacaqui wejt partir žoñinaca cjequiča. ¹¹ Jalla nii wiruñta timpuquiz kamñi žoñinacaqui anaž porapat tjaajnarasasača, ninacž mazinacžquizimi, nižaza ninacž jilnacžquizimi. Anaž tjaajnasacha, “Yooz Jiliržquin paja” cjican. Antiz zapa mayni Yooz Jiliripankaz pajaquiča, tsjii zkoltiquiztanpacha asta pajk žoñicama. ¹² Nižaza ninacž ujnaca pertunača, wejt okžni kuzziz cjen. Nižaza ninacž ujnacquiztan tjatznača wiñayjapa”.

Jalla nuž cjiča Yooz takuqui. ¹³ Yoozqui nii ew lii puntuquiztan chiižcu nii tuquita lii apatatchiča. Nii tuquita liiqui watchiž cjen, inakazza. Wajilla liwj tjatztaz cjequiča.

9

YOOZ ZKIZ TIMPLU

¹ Nii tuquita liiqui cuzturumpinacchizza, Yooz rispitzjapa. Nii cuzturumpinacaqui tii muntuquiz žejlñi Yooz timpluquizkaz paatatača. ² Primeraqui zkiz timplu želatča.

Nii timpluquiz pizc kjuya želatča. Tsjii kjuyaqui ‘Yooztajapa T'akžta Kjuya’ cjitatača. Nii kjuyquiziqui tsjii pajk candelabra želatča, nižaza mesa želatča, Yooztajapa t'akžta t'anta nonzjapa. ³ C'uchquin tsjii kjuya želatča, ‘Yooztajapa Juc'ant T'akžta Kjuya’ cjitatača. Nii pizc Yooz kjuy taypiguiz tsjii pañ cortina želatča. ⁴ C'uchquin tsjii kor altara želatča, incienso ujzjapa. Nižaza tsjii caja želatča, Yooz tjaata lii chjojzjapa. Nii cajuqui kjuyltanami zawnctanami koržtan tjalžtatača. Nii caj kjuyltan tsjii kor ojch želatča maná cjita čhjerchiz. Nižaza Aaronž wara želatča. Nii waraqui ch'ojña c'ajchiča tsjii žejtñi muntžtakaz. Nižaza nii caj kjuyltan Yooz lii cjiirtanaca želatča. ⁵ Nii caj juñtun querubines cjita želatča anjila irata paata. Nii querubinanacaqui wežlaž cherchi kjarchiztača; nii caj juntuñ kjara waazitača. Nižaza nii caj juntuñ ljocžtan tjawkz tabla želatča, jalla niiqui ujnaca pertunta cjisjapatača. Jaziqui nii puntunacquiztan ana iya chiiz pecuča.

⁶ Jalla nuž tjacžcu timplu jilirinacaqui zawncchuc kjuyquiz luzluzñitača, lii jaru cuzturumpinaca paacan. ⁷ C'uchquin žejlñi kjuyquiz tsjii watquiz tsjii wilta luzñitača timplu chawjc jiliriqiu. Nii alajakaz jalla nekziqiu luzasača. Jalla nuž luzcan wilana conta ljoc chjichñitača, persun ujnaca pertunta cjisjapami, nižaza parti žoñinacž ujnaca pertunta cjizjapami. ⁸ Jalla nižta liiquiztan Espiritu Santuqui zizkatchiča, ima Moisés lii apatatzcan, nii Yooz kjuy timpluquiz paaz cuzturumpinacaqui walatča, nii. Nižaza jalla nuž walan čhjul žoñimi anapan c'uchquin luztača. ⁹ Nii tuquita liiqui Yooz puntunaca chiiča tii timpuquiz kamñi žoñinacžtajapa. Nii lii jaru žoñinacaqui ofrendanacami wilananacami tjaachiča. Jalla nuž tjaachiž cjenami nii žoñinacaqui Yooz yujcquiz ana ujchiz nižaza zuma kuzziz ultimu ana cjiskatta cjesača. Ninacaqui tirapan ujchiztača. ¹⁰ Jalla nii tuquita cuzturumpinacaqui jalla tižtakaztača: čhjeri tjaazmi, licz tjaazmi, kjaztan ajunzmi. Jalla nižta cuzturumpinacaqui žoñž curpu zawnctankazza. Jalla nuž cjenami lii campiizcama nii cuzturumpinacaqui walatča.

¹¹ Wiruñ nekžtan Cristuqui tjonchiča. Jazic niiča Yooz timplu chawjc jiliriqiu; Yooz zumanaca tjaazjapa tjonchiča. Timplu chawjc jiliri cjican Yooz kjuyquiz sirwiča. Anaž tii yokquiz paata Yooz kjuyquiz sirwiča. Antiz arajpachquin Yooz lijitum kjuyquin sirwiča. Jalla niiča ultim Yooz kjuya. Tii yokquiz paata Yooz kjuyquiztan juc'ant zumača. ¹² Cristuqui arajpachquin ultim Yooz kjuyquiz luzziča. Jalla nuž luzcan ana cabranacž ljocmi nižaza ana vac toronacž ljocmi chjitchiča. Antiz persun ljocžtan luzziča, žoñinaca wiñaya liwriita cjisjapa. Jalla nuž persun ljocžtan tsjii wiltakaz luzziča tjapa tižtajapa. ¹³ Tuquita liiqui tužutača: Cabranacž ljocžtanami, vac toronacž ljocžtanami ujchiz žoñinacžquiz tjawkñitača. Nižaza ujta vacanacž kjupžtan ujchiz žoñinacžquiz llump'aczt'iñitača. Jalla nižta cuzturumpinaca zawnctankazza; ana poderchiztača, ana ujchiz cjiskatzjapa. ¹⁴ Cristuž ljocžti ancha juc'anti poderchizza. Nii ljocž cjen žoñinacž kuznacaqui zuma cjiskatasacha. Wiñay žejtñi Espiritu Santuž cjen Cristuqui tsjii zuma wilana cunta persunpacha ticziča. Ana ujchiz cjican, niž ljoc Yoozquin tjaachiča, ujchiz žoñinaca pertunta cjisjapa. Jalla nižtiquiztan Cristuqui žoñinaca liwriyasača. Cristuž cjen nii liwriita žoñinacaqui ninacž tuquita ana zuma kamañanaca jaytasača, nižaza zuma kamañchiz Yoozquin sirwasača.

¹⁵ Jalla nižtiquiztan Jesucristuž cjen Yoozqui ew lii ut'aychiča, žoñinaca ultimu liwriita cjisjapa. Žoñinacaqui primer lii mantuquiz cjican, ujnaca paañitača. Pero Jesucristuqui ticziča, nii paata ujnacquiztan liwriizjapa. Jalla nižtiquiztan jakziltat Yooz kjawžta cječhaja, jalla niiqui Yooz compromitta irinsa tanznaquiča; jalla niiqui wiñayjapa Yooztan chica kamaquiča. ¹⁶ Tsjii žoñiqui testamento paachiž cjen, niž cuzazanaca tanñi žoñinacžquiz ut'ayča. Pero ticžtankaz nii testamentuqui walča. ¹⁷ Nii testamento paañi žoñiqui tira žetan, nii testamentuqui anaž walča. Antiz ticžtan, jalla nekžtanž nii testamentuž walasača. Ticžtankaz niž cuzazanaca tanñi

žoñinacaqui ultimu niž cuzazanaca tanznasača. ¹⁸ Jalla nižtiquiztan tuquita liiqui ut'aytatača, conta animal ljocžtan. ¹⁹ Moisesqui tjapa Yooz mantita liinaca kjanapacha paljayžcu nii liinaca ljocžtan ut'aychiča. Moisesqui tsjii chupic choma tanžcu, hisopo cjita parquiz tjerchiča. Nekztan ljocžtan kjaztan t'ajžcu, jalla nekz nii para ch'iižcu, sucarpayñitača, žoñinacžquizimi, liichiz libruquizimi. ²⁰ Jalla nuž sucarpaycan, Moisesqui tuž cjichiča: Tii ljocqui Yooz mantita liinaca walkatča ančhucaltajapa. ²¹ Jalla nižtakaz Moisesqui nii ljocžtan Yooz kjuyquizimi, Yoozquin sirwiz cuzazanacquizimi sucarpayñitača. ²² Nii tuquita lii jaru jos tjapa cuzazanaca sucarpayñitača, Yooz yujcquiz zuma cjisjapa. Ljoc ana tjawkžcu ujnaca ana pertunta cjesača.

JESUCRISTUQUI ZOÑINACŽ LAYCU TICZICHA

²³ Tuquita lii jaru nii Yoozquin sirwiz cuzazanacaqui Yooz yujcquiz wali cjisjapa jalla nižta cuzturumpinaca paastantača. Tii yokquiz žejlñi cuzazanacaqui fotožtakazza. Anača arajpachquin ultimu želasača. Arajpach Yooz zuma kamañchiz cjiskatzjapa, nii animal ljocnacaqui anaž atasacha. ²⁴ Cristuqui persun ljocžtan ana žoñiž paata timpluquiz luzziča. Arajpach Yooz kjuyquizpacha luzziča. Jalla nicju aniziqui niiča učumnacaltajapa Yoozquin palt'iziñiqui. Tii yokquiz žejlñi timpluqui tsjii fotožtakazza nii werar arajpach Yooz kjuyquiztan. ²⁵ Zapa wata timplu chawjc jiliriqui animalž ljocžtan Yooz kjuyquin luzñitača. Ana persun ljocžtan luzñitača. Pero Cristuqui tsjii wiltapanikaz wilana cunta cjissiča, ana wilta wilta. ²⁶ Wilta wilta wilana cunta ticztasaž niiqui, tii muntu kalltiquiztanpacha wilta wilta sufrican ticztasača. Tuquita timpu tucuzinta cjiscu tsjii wiltakaz Jesucristuqui parizquichiča. Nekztan niž ljoc tjawkžcu ticziča, tjapa ujnacquiztan žoñinaca liwriizjapa. ²⁷ Tjapa žoñinacaqui tsjii wilta ticstanča tii yokquiz. Jalla nekztan pjalžta cjequiča, Yooz yujcquiz zuma, anazuma, nii. ²⁸ Jalla nižta irata Jesucristuqui tsjii wilta tii yokquiz ticziča, wacchi ujchiz žoñinacž laycu. Pero wiruñ wilta tii muntuquiz tjonaquiča. Nekztan žoñinacž ujnacquiztan ana ticznaquiča. Antiz nižquiz tjapa kuz tjewžni žoñinaca ultimu liwriyaquiča.

10

MOISES LIIQUI PJALTICHA

¹ Moisés liiqui Yooz zumanaca tsjii kolucullakaz tjeeziča. Ana ultimu kjana tjeeziča. Nii liiqui tuž cjiča: Wiruñ tjapa Yooz zumanaca tjonaquiča, jalla nii. Nižaza nii liiqui anaž ultimpacha Yooz yujcquiz zuma cjiskatasacha, Yoozquin macjatñi žoñinacžquiziqui. Nii lii jaru watay wata wilanakaz contača. Jalla nuž paažcumi, žoñinacžquiz anaž ultimpacha Yooz yujcquiz zuma cjiskatta cjesača. ² Nii lii jaru paacan, žoñinacaqui ultimpacha Yooz yujcquiz zuma cjiskattasaž niiqui, anapanž wilana tira onantasača. Nii wilana tjaani žoñinacaqui ultimu ana ujchiz cjitasazaž niiqui, zumapan cjitasacha, nižaza persun kuzquiz ana iya cjuñtasacha čjul ujquiztanami. ³ Pero nii wilana tjaaz liiqui watay watapanž ujnaca cjuñkatča. ⁴ Vac toronacž ljocmi cabranacž ljocmi tjaatiquiztanami anapanž ujnacquiztan liwriyasača.

⁵ Jalla nižtiquiztan Cristuqui tii muntuquiz tjonžcu Yooz Ejpžquin tuž cjichiča: “Amqui animal wilananacami ofrendanacami ultimu ana pecasača. Antiz wejttajapa žoñž curpu tjaczinchamča, žoñinacž ujnac laycu ticzjapa. ⁶ Ujta animalanacami uj paatiquiztan tjaata ofrendanacami ultimu am ana cuntintu cjiskatasacha. ⁷ Jalla nižtiquiztan wejrqui cjichinča: Wejt Yooz, tii muntuquiz tjonchinča, am kuzcama paazjapa. Jaknužt wejt puntuquiztan Yooz tawk liwruquiz cjiirtažlaja jalla nii cumplizjapa tjonchinča”.

⁸ Jesucristuqui cjichiĉha, “Yooz Ejpqui anaĉ pecĉha niĉaza anaĉ jutzazza jalla tinaca: animal wilananacami, ofrendanacami, niĉaza ujta animalanacami, niĉaza uj paa-tiquiztan tjaata ofrendanacami. Tuquita liqui niĉtanaca tjaaz mantichiĉha. Jalla nuĉ mantita cjenami, Yoozqui anaĉ niikaz ultimu pecĉha”. ⁹ Nekztan Jesucristuqui cjichizakazza: “Yooz Tata, wejrqui tii muntuquiz tjonchinĉha, am kuzcama kamzjapa”. Jaziqui Jesucristuqui nii tuquita liinaca apatatskatchiĉha, nii lii cuzturumpinacĉtanpacha. Nekztan ew lii ut'aychiĉha. Nii lii jaru Jesucristuqui wilana cunta intirjitataĉha. ¹⁰ Yooz kuzcama kamcan Jesucristuqui tsjii wiltakaz persun curpu wilana cunta intir-jichiĉha, Źoñinacĉ ujquiztan ticzjapa. Jalla niĉtiquiztan Yoozqui uĉumnacaquiz zuma kamañchiz cjiskatchiĉha.

¹¹ Timplu jilirinacaqui zapuru ninacĉ puestuquiz atintichiĉha. Zapuru wiltan wiltan wilananaca Yoozquin tjaañitaĉha. Pero niĉta wilananacaqui ujnacquiztan anapan Źoñinaca liiwriyasaĉha. ¹² Jesucristuzti tsjii wiltakaz persun curpu wilana cunta intirjichiĉha, Źoñinacĉ ujquiztan ticzjapa. Jalla nuĉ ticĉcu, arajpachquin Yooz Ejpĉ zew latuquiz julziĉha, niĉtan chica mantiñi cjisjapa. ¹³ Jalla nicju tjewĉcan Źejlĉha, niĉ quintranaca liwj atiptacama cjisjapa, niĉ kjojch koztan tjecĉtaĉtakaz. ¹⁴ Jalla nuĉ Źoñinacĉtajapa tsjii wilta ticĉcu, Jesucristuqui Yooz partiquiz Źejlñi Źoñinacĉquiz wiñayjapa Yooz yujcquiz ancha zuma cjiskatchiĉha. ¹⁵ Niĉaza nii puntuquiztan Espĉritu Santuqui chiiĉha, tuĉ cjan:

¹⁶ “Tuquita lii apatatĉcu, wejrqui Źoñinacĉquiz tsjii ew lii tjaa-aĉha. Jalla nuĉ cjiĉha Yooz Jiliriqui. Wejrqui ninacĉ kuzquiz wejt liinaca zizkataĉha, niĉaza intin-tazkataĉha”.

¹⁷ Nekztan cjichizakazza:

“Ninacĉ paata ujnaca ana iya cjuñznaĉha. Niĉaza ninacĉ ana wali cjicjitanacami liwj tjatznaĉha. ¹⁸ Jalla niĉta ujnacquiztan pertuntaĉlaj niiqui, ana iya ĉjul wilanami pecasaĉha”.

YOOZQUIN MACJATSPANZ WAQUIZICHA

¹⁹ Jilanaca, cullaquinaca, jaziqui Jesucristuĉ ticziĉ cjen uĉumqui ana jiwjatcan Yooz yujcquiz luzasaĉha. ²⁰ Ew kamañchiz kamcanaqui ana jiwjatcan Yooz yujc-quiz luzasaĉha. Jalla nii ew kamañcaqui Jesucristuĉ tjaataĉha. Persun curpu wilana cunta tjaazcu, Jesucristuqui arajpachquinpacha Yooz yujcquiz luzziĉha, nii c'uchquin Źejlñi cortina cjetĉtaĉokaz. ²¹ Jesucristuĉha Yooz kjuychiz Źoñinacĉtajapa Yoozquin palt'iziñiqui. Jaziqui uĉumnacaltajapa palt'izinaquiĉha. ²² Jalla niĉtiquiztan tjapa kuztan Yoozquin macjatz waquiziĉha. Niĉaza Jesucristuĉquin kuzziz cjen ana jiwjatcan Yoozquin macjatz waquiziĉha. Jesucristuqui uĉumnacaĉ paata ujnaca pertunchiĉha, uĉumnac kuzquiz ana iya uj cjuñzjapa. Niĉaza uĉum curpunacaqui tsjii zuma kjaztan awjztaĉokazza. ²³ Yoozquin macjatĉcu Yooz famillquiz luzzinĉhumĉha. Jaziqui ana jiwjatcan tirapan Yoozquin tjurt'ichi kuzziz cjequiĉha. Nekztan Yooztan chica kamaquiĉha. Nii Yooztan kamzqui, jalla nii Yoozqui uĉumnacaquiz compromitchiĉha. Niĉaza nii compromitchi Yoozza taku cumpliñiqui. ²⁴ Jalla niĉtiquiztan Yooz kamañquiz kamcan porapat zumpacha p'ekinchayasa, zuma munaziñi kuzziz cjisjapa, niĉaza zuma obranaca paazjapa. ²⁵ Niĉaza yekjap criichi Źoñinacaqui zapa domingo ana ajcajczñiĉha. Ana niĉta ĉrata kama. Antiz uĉumqui porapat zumpacha p'ekinchayasa, zuma kamzjapa. Jesucristuĉ tjonz tjuñi Źcatĉinĉquiĉha. Jalla niĉtiquiztan juc'anti uĉumqui porapat p'ekinchayastanĉha.

²⁶ Werar Yooz taku catokĉcupacha nekztan kuzinpan Yooz quintra quepsnaquiĉ niiqui, ana pertunta cjesaĉha. ²⁷ Pero niĉta cjicjiñinacĉquiz Yooz kaz casticaquiĉha. Yoozqui niĉ quintranaca wiñaya casticaquiĉha infiernuquin. ²⁸ Jakziltat Moisés lii ana cazzi cjitĉhaja, niĉaza pucultan ĉhjepultan testicunaca nii ana cazta puntu declartĉhaja, jalla nekztan nii uj paañi Źoñiqui ana okĉcu conzpanikaztaĉha. ²⁹ Jalla

nižtiquiztan jakziltat Yooz Majch quintrapan quepsnačhaja, nižaza Yooz Majch liwriiñi ljoc tjawkta puntuquiztan iñaračhaja, nižaza okzñi Yooz Espíritu Santužquiz žawjwa zji-jcčhaja, jalla nižta paañinacaqui juc'anti castictaž cjequičha, nii Moisés lii quintra paañi žoñinacžquiztan cjen. Jalla nižta casticzpan waquizičha nižta žoñinacžtaqui. ³⁰ Učhum pajta Yooz Jiliriqui tuž cjichičha: “Wejrtča castiquiñtqui. Wejrqui žoñinacžquiz casticačha, ujnaca paatiquiztan jama”. Jalla nuž cjichičha Yooz Jiliriqui. Nižaza Yooz takuqui tuž cjičha: “Yooz Jiliriqui niž kjuychiz žoñinacž paatanaca pjalznaquičha”. ³¹ Jakziltat Yooz quintrapan kamchižlaja, jalla niiqui werar žejtñi Yooziž tantaž cjequičha. Jalla nuž Yooz tantaž cjequiž niiqui, nižtanacžquiz ancha ana waliž cjequičha.

³² Ančhucaž Yooz famillquiz luztaž cjuñzna. Paljayta Yooz taku catokžcu, ančhucqui pasinziz kuztan ancha sufrichinčhucčha, quintranaca ancha žejlchiž cjen. ³³ Yekjap ančhucqui ch'aanitatačha, nižaza wjajttatačha tjapa žoñinacaž cheran. Nižaza yekjap ančhuca jilanacaž nižta sufran, ančhucqui “Jesalla, wejt jilačha niiqui” cjican declarchinčhucčha. ³⁴ Ančhucqui tsjii criichi žoñinaca preso tanta cjen okzñi kuztan yanapchinčhucčha. Nižaza ančhucaž cusasanaca kjañta cjenami, cuntintu kuzziz žejlchinčhucčha. Arajpachquin ančhucaltajapa juc'ant zumanaca žejlčha, wiñayjapa tjurñi. Jalla nii cjuñžcu, ančhucqui cuntintu kuzziz žejlchinčhucčha. ³⁵ Tjurt'ichi kuzziz cjican, jalla nii zuma kuzquiztan ana jayta. Ticzcama tjurt'ichi kuzziz cjequiž niiqui, Yoozquiztan pacta cjequičha juc'ant zumanacžtan. ³⁶ Ančhucqui pasinziz kuzziz cjee, Yooz kuzcama zuma kamzjapa. Jalla nekztan ančhucqui Yooziž compromitta zumanaca tanznaquičha. ³⁷ Yooz takuqui tuž cjičha:

“Wajilla nii tjonñiqui tjonaquičha, anaž ancha ažk katasacha. ³⁸ Jakziltat wejtquiz kuzziz cjen wejt yujcquiz ana ujchiz cječhaja, jalla niiqui arajpachquin wejtta chica zumapan kamaquičha. Pero jakziltat wejt quintra quepačhaja, jalla nii žoñičha ana waliqui. Nižtan ancha anal jutzazučha”.

³⁹ Pero učhumnacačha anapan Yooz quintra quejpnziñiqui. Jalla nuž quejpnzasaž niiqui, Yooziž ancha ana waliž castictaž cjequičha. Antiz učhumčha tirapan Yoozquin kuzzizqui. Jalla nuž kamcan učhum persun animu zumaž čhjelinčha, liwriita cjisjapa.

11

YOOZQUIN KUZIZ ZOÑINACA

¹ Yoozquin kuzziz cjen, učhumqui ultimupan zizza, Yooz taku cumplitapanž cjequičha, jalla nii. Nižaza Yoozquin kuzziz cjen učhumqui zizza, anzta timpuquiz ana cheržcumi Yooz žejlpančha, nižaza Yooz zumanaca ultimupan žejlčha, nii. ² Učhum tuquita atchi maa ejpnacaqui Yoozquin kuz tjaachičha. Jalla nuž Yoozquin kuzziz cjen Yoozqui ninacž puntuquiztan “Zumačha ninacaqui” cjichičha.

³ Yoozqui tawkžtankaz chiican tii muntu paachičha. Yoozquin kuzziz cjen jalla nii zizza, ultim werara jalla nužupan paata, jalla nii. Yoozqui ana chertanacquiztan tii muntuquiz žejlñinaca paachičha.

⁴ Yoozquin kuzziz cjen Abelqui tsjii zuma ofrenda wilana Yoozquin tjaachičha. Cainžquiztan juc'ant zuma ofrenda Yoozquin tjaachičha. Abelž Yoozquin kuzziz cjen, Yoozqui Abelž tjaata ofrenda risiwchičha. Nižaza Abelž puntuquiztan Yoozqui chiichičha “Zumačha niiqui” cjican. Abel ticziž cjenami učhumqui zizza, niiqui Yoozquin zuma kuzziztačha, jalla nii. Jalla nii zizcuqui učhumqui Abelž zuma kamaña yatekasa.

⁵ Yoozquin kuzziz cjen Enocqui arajpachquin ana ticzi chjichtatačha. Ana iya tii muntuquiz žejlchičha. Yoozpantačha chjitchi. Yooz takuqui Enocž puntuquiztan tuž cjičha: Ima arajpachquin chjichtaž cjen, Yoozqui Enoc zuma kamañquiztan cuntintu cjisičha. Jalla nuž cjiřtačha Yooz tawk liwruquiz. ⁶ Jakziltat ana Yoozquin kuzziz cječhaja, jalla nižquiztan Yoozqui anapanž cuntintu cjesačha. Jakziltat Yoozquin macjatz pecčhaja, jalla niiqui criistančha, Yoozqui žejlčha, jalla nii. Nižaza criistančha,

Yoozqui niizquin macjatz pecñi žoñinacžquiz zumanaca tjaaquiča, jalla nii. Jalla nižta criichi žoñžquiztan Yoozqui cuntintuča.

⁷ Nižaza Yoozquin kuzziz cjen Noequi kjaz juyzuquiztan liwriitatača. Ima kjaz juyzu tjonan Yoozqui Noežquiz chiižinchiča, “Kjaz juyzul cuchanžcača”, cjican. Jalla nii Yooz chiižintaqui Noequi catokchiča. Nekztan Yooz chiita jaru tsjii pajk warcu kjuya irata kjuychiča, niž familianacžtanpacha liwriita cjisjapa. Jalla nuž Yoozquin kuzziz cjen Noequi tjeeziča, parti žoñinacaqui ancha ujchizza, jalla nii. Nižaza Yoozquin kuzziz cjen Noequi Yooz zuma kamaña tanchiča, tsjii irinsažtakaz.

⁸ Nižaza Abrahamqui Yoozquin kuzziz cjen, Yooz mantita ana jayrazcu cazziča. Yoozqui Abrahamžquiz cuchanzjapa kjawziča, yekja yokquin okajo. Nižaza Yoozqui Abrahamžquiz tuž cjichiča: “Wiruñ wejrqui amquiz nii yoka tjaača, irinsa cunta”. Yooz mantita jaru ojkchiča. Jakziquin ojktčhaja, jalla nii ana zizatča. Jalla nuž cjenami Abrahamqui Yooz tawk jaru ana jayrazcu ojkñi želatča. ⁹ Abrahamqui Yoozquin kuzziz cjen Yooz mantitacama nii Yooz tjeežta yokquiz kamchiča. Yekja žoñž yoka cjenami, Yoozqui Abrahamžquiz nii yoka compromitchiča, “Wiruñ tii yoka amta cjequiča”, cjicanaqui. Jalla nii yokquizpacha kamcan, zkiz kjuy tultunacchiz kamñitača Abrahamqui. Jalla nižta zakaz Isaacžtan Jacobžtan zkiz kjuychiz kamñitača. Nii pucultanaqui Abrahamž irata tjewzizakazza Yooziž chiita taku cumpliscama. ¹⁰ Ultimu Abrahamqui arajpach wajtquin ojcz tjewziča, wiñaya tjurñi watja. Yoozqui nii zuma watja pinsichiča, nižaza paachiča. Jalla nii zuma wajtquin ojcz tjewziča Abrahamqui.

¹¹ Nižazakaz Sarqui Yoozquin kuzziz cjen ica cjissinča, chawcwa cjicanpacha. Tsjii majchchiz cjissinča, Yoozquin criichiž cjen. Sarqui tantiichinča, Yoozqui niž compromitta taku panž cumplisnaquiča, nii. ¹² Jalla nižtiquiztan Abrahamqui ticz irarchiz cjenami tsjii majchchiz cjissiča. Jalla nii majchquiztan walja tama mirchiča, walja tama arajpach warawaranacažtakaz nižaza walja tama kot at pjilanacažtakaz, jalla nižta mirchiča. Ancha tamaž cjen, anača kanchuca Abrahamžquiztan tjonñi majch maatinaca.

¹³ Tjapa nii žoñinacaqui, Abelžtan Enocžtan, Noežtan, Abrahamžtan, jalla ninacaqui ticziča ima Yooz compromitta taku cumplisnan. Jalla nuž cjenami Yoozquin tirapan kuzziztača. Yoozquin kuzziz cjen ninacaqui zizziča, Yoozqui niž taku wiruñtajapa panž cumplaquiča. Jalla nuž kuzquiz zizcu cuntintutača. Tii muntuquiz žejlcan ninacaqui “Yekja wajtchiz žoñtča”, cjiñitača. ¹⁴ Jalla nižta chiiñinacaqui kjanapacha tjeeža, ninacaqui arajpach wajtquin ojcz pecchiča, nii. ¹⁵ Ninacaž ulanžquita yoka cjuñtasaz niiqui, nii yokquin cuttiñi attasača. ¹⁶ Ninacazti tsjan cusa yokaž pecatča, arajpach yokquin irantiz pecatča. Jalla nižtiquiztan Yoozqui anaž azkatča, ninacaž “Wejt Yoozza”, cjican cjenaqui. Yoozqui ninacžtajapa tsjii zuma watja tjacžinchiča.

¹⁷ Nižaza Abrahamqui Yoozquin kuzziz cjen tjapa Yooz mantitanacami cumpliñitača. Yoozqui Abraham yanziča, ultimu Yoozquiz kuzziz, ana ultimu Yoozquiz kuzziz, jalla nii. Jalla nuž yanzjapa Yoozqui Abrahamžquiz mantichiča, niž zinta majch wilana cunta tjaakatzjapa. Nii zinta majchqui Isaac cjitatača. Nekztan Abrahamqui niž zinta majch wilana cunta coni ojkchiča. Nekztan conzmayatača. Pero Yoozqui nii conz apatatskatchiča, Abrahamž zuma cazñi kuz zizcu. Niiž tuquiqui Yoozqui Abrahamžquiz cjichiča: ¹⁸ “Isaacž cjen amqui majchmaatinacchiz cjequiča”. Jalla nuž taku tjaachi cjenami Abrahamqui niž zinta majch wilana cunta coni ojkchiča. ¹⁹ Abrahamqui persun kuzquiz tantiichiča, Yoozza ticzinacami jacatatskatñiqui, jalla nuž tantiyatča. Abrahamqui persun kuzquiz persun majch conz cjichipantača. Jalla nižtiquiztan Isaac majchqui ticziquiztan jacatatchižtakaz cjiissiča.

²⁰ Nižaza Isaacqui Yoozquin kuzziz cjen Jacobžtan Esaužtan, jalla ninacžquiz mazinchiča, wiruñtajapa ninacžta zumanaca cjequiča, nižaza Yooz yanapta cjequiča, jalla nii. ²¹ Nižaza ticz ora Jacobqui Yoozquin kuzziz cjen Josež maatinacžquiz mazinchiča, Yoozqui ninacžquiz zumanaca tjaquiča, jalla nii. Nižaza Jacobqui atztan tjurt'izcu Yoozquin rispitchiča. ²² Nižaza Josequi Yoozquin kuzziz cjen ticz ora mazinchiča, Israel žoñinacaqui Egipto yokquiztan ulnaquiča, nii. Nižaza mantichiča, persun curpu tsjijnaca Egipto yokquiztan chjichajo.

²³ Nižaza Moisés maa ejpqui Yoozquin kuzziz cjen Moisés nastiquiztan čhjep jiiz chjojziča. Ninacaqui cherchiča, ancha c'achja nii wawa, jalla nii. Tuquiqui Egipto chawjc jiliričiči, tjapa Israel lucmajch wawa contaj cjila, nii. Pero Moisés maa ejpqui Yoozquin kuzziz cjen nii chawjc jiliriz mantita ana eksiča. Moisés wawa ana conchiča. ²⁴ Nekztan Faraón chawjc jilirž majtqui nii Moisés wawa uywassinča. Jalla nuž uywastiquiztan nii wawaqui pajkchiča. Jalla nekztan pajkžcu Moisesqui Yoozquin kuzziz cjen Faraonž maati cunta cjis anapan pecatča. ²⁵ Antiz Moisesqui Yooz illzta Israel žoñinacžtanpacha sufriz tantičiči, uj paañi žoñinacžtan tsjii ratukaz cuntintu žejlz cjenpacha. ²⁶ Niiž kuzquiz tantičiči, “Egipto cusasanacžtan cuntintu kamz cjenpacha, Cristužtajapapankaz sufrasača. Jalla nuž sufrichi kamchiž cjen ultimquiziqui juc'ant cusal cjeeča, ricachu kamzquiztan”. Jalla nuž cjican, Moisesqui Yooz compromitta zumanac kjutñi pinsatča. ²⁷ Nižaza Moisesqui Yoozquin kuzziz cjen Egipto yokquiztan ulanchiča, chawjc jilirž žawjta ortina ana ekscu. Niiž kuzquiz tantiita jaru tjurt'ichi žejlchiča, niiž kuztan Yooz cherchiž cjen.

²⁸ Nižaza Moisesqui Yoozquin kuzziz cjen Yooz mantita jaru zapa kjuyquiz pascua wilana konz mantichiča. Nekztan nii wilan ljocžtan zapa kjuy zanzquiz sucarpayz mantichiča Israel žoñinacž primer maatinaca ana conta cjisjapa, ticzkatñi anjilžquiz. ²⁹ Nekztan Yoozquin kuzziz cjen Israel žoñinacaqui Mar Rojo cjita pajk kota kajkchiča, kjoñ yokažtakaz. Nekztan Egipto quintra žoñinacaqui nii kjoñiranpacha nii pajk kota zakaz kakatča. Jalla nuž taypiquiz kajkžcan tjapa nii Egiptonacaqui kjazquiz ticziča.

³⁰ Yoozquin kuzziz cjen Israel žoñinacaqui Jericó wajt muytata žejlñi pirkanaca pajlkatchiča, pakallak tjuñi muytata ojklajžcu. ³¹ Nižaza Yoozquin kuzziz cjen Rahabqui ana ticzinča parti Jericó wajtchiz žoñinacžquiztan. Naaqui Israel wajtchiz awayt'iñinaca zuma risiwchinča. Jalla nižtiquiztan ana ticzinča. Tuquiqui putirii žoñtača. Nekztan Yoozquin kuz tjaachinča. Pero parti Jericó wajtchiz žoñinacaqui Yooz mantita ana caziča, werar Yoozquin ana kuz tjaachiča.

³² Yoozquin kuzziz puntuquiztan iya quintunaca žejlča. Pero timpuž pjaltiča. Jalla nižtiquiztan ana chii atasacha Gedeónž puntu, Baracž puntu, Sansónž puntu, Jeftéz puntu, Davidž puntu, Samuelž puntu, nižaza profetanacž puntu. Jalla nii Yoozquin kuzziz žoñinacž quintunaca žejlča pero. ³³ Ninacaqui Yoozquin kuzziz cjen quintra žoñinaca atipchiča, nižaza zuma mantiñi cjissiča, nižaza Yooz compromitta taku tanziči, nižaza ana wal leonanacž atanaca chawcžinchiča. ³⁴ Nižaza ana wal uj asñinaca tjessinchiča, nižaza atipchiča, ninaca ana pajk cuchillžtan conta cjisjapa. Nižaza ana azziz žoñinacaqui azziz cjissiča Yoozquin kuzziz cjen. Nižaza quira zalcan walja azziztača, jalla nižtiquiztan quintra žoñinaca tjirančiči. ³⁵ Yoozquin kuzziz cjen Yoozqui yekjap maatakanacžtajapa ticzinaca jacatatskatchiči.

Yoozquin kuzziz cjen yekjap žoñinacazti sufriskattača. Pero ninacaqui ana Jesucristo nicchiča, sufrisquiztan liwriita cjisjapa. Antiz tirapan tjurt'ichiča, ticz cjenami. Jalla nuž ticziča, jacatatžcu juc'ant zuma kamañchiz cjisjapa. ³⁶ Yekjap žoñinacaqui Yoozquin kuzziz cjen iñartatača. Nižaza wjajttatača. Nižaza carinžtan moktatača. Nižaza carsilquiz chawctatača. ³⁷ Nižaza Yoozquin kuzziz cjen yekjap žoñinacaqui maztan čhajčcu contatača. Nižaza yekjapanacaqui taypiquiz pootžcu contatača. Yekjapanacaqui sufriskattatača, werar Yoozquiztan quejpskatajo. Pero nii criichi

žoñinacaqui ana quejpsiča. Yekjapanacaqui Yoozquin kuzziz cjen cuchillžtan contača. Yekjapanacaqui Yoozquin kuzziz cjen uzi zkizimi cabra zkizimi cujtžta ojklayčiča. Ana iya zquitchiztača. Nižaza Yoozquin kuzziz cjen yekjap žoñinacaqui t'akjiri kamcan awantichiča; yekjapanacaqui ancha sufrisnaca awantichiča; yekjapanacaqui chjojritžtapan awantichiča. ³⁸ Ana criichi žoñinacaqui nii Yoozquin kuzziz žoñinacžtan ana kamz waquiziča. Ana criichi žoñinacaqui ana zumapanča. Nii Yoozquin kuzziz žoñinacžti ancha zumača. Jalla nuž cjenami tii muntuquiz sufrican awantichiča, ch'ekti yokaran ojklaycan, curunacaran ojklaycan, maz pjet ajkquiz kamcan, nižaza yok pjetquiz kamcan. ³⁹ Tjapa ninacaqui Yoozquin kuzzizpantača. Jalla nižtiquiztan Yoozqui ninacž puntuquiztan ticlarchiča, “Ninacača wejtquin kuzzizqui” cjicanaqui. Jalla nuž cjenami, Yooziž compromitta taku ninacžtajapa ima cumplissiča. Yooz taku cumplitaqui ana tanziča. ⁴⁰ Učhumnaca cjuñžcu, Yoozqui juc'ant zumanaca pinsichiča. Jalla nižtiquiztan ninacžtanami učhumnacatanami chicapacha, nižaza tjapa Yoozquin kuzziz žoñinacaqui Yooz irata ancha zuma kamañchiz cjequiča.

12

YOOZ KAMAÑCHIZ CJEE

¹ Yoozquin kuzziz žoñinaca, jaziqui wacchi tuquita žoñinacaqui učhumnacaquiz tjeziča, Yoozquin kuzziz kamaña, jalla nii. Ninacaqui učhumnaca muytatažtakazza. Ninacž zuma kamaña cjuñžla. Jalla nekžtan tjapa anawalinaca paaz jaytila nižaza kuzquiz tjapa anawali pinsiskatñinaca ecla. Nekžtan Yooziž tjaata kamañquiz tjurt'iñi pasinziz kuztan kamla. ² Nižaza učhumqui Jesucristuž kamaña cjuñžla. Niiž cjen učhumqui Yoozquin kuz tjaachinčhumča. Nižaza niiqui učhumnacaquiz juc'ant Yoozquin kuzziz cjiskataquiča, ancha zuma Yooz kamañchizkaz cjisjapa. Jesucristuqui cruzquiz ticžcan sufrichiča. Cruzquiz ticžqui azzucatača. Pero Jesucristuqui ana turwayziča nii ticžjapa. Jalla nižtiquiztan arajpachquin Yooz žew latuquiz julzi žejlča, cuntintu. Jalla nuž cuntintu žejlz zizcu, nii sufrisnaca awantichiča.

³ Jesusaž kamta cjuñžna. Niiqui ujchiz žoñinacž kjarquiz ancha sufrichiča. Jalla nii Jesusaž kamta cjuñžcu Yooz kamañchiz kamcan anapan ocha, tjup kuzziz cjee. ⁴ Ančhucqui imaziž contača ujchiz žoñinacž ančhucquiz walja sufriskatanami. ⁵ Yoozqui ančhucquiz chiižinčiča, niiž maatinacažtakaz. Jalla nii ewjt'iñi chiižinta ana tjatzna. Yooz takuqui tuž ančhucquiz chiižinča:

“Wejt maati, Yooz Jiliriž ewjt'iñi chiižinta ana chjaya. Nižaza niižquiz casticta cjenami ana llajlla kuzziz cjee. ⁶ Yooz Jiliriqui niiž k'aayi maatinaca ewjt'iča; nižaza persun maatinaca azquichñi casticu tjaaža, wila zuma cjicijajajo”.

⁷ Jalla nižtiquiztan ančhucqui pasinziz kuztan Yooz azquichñi casticu awanta. Yooz Ejpqui ančhucquiz irpiča. Tjapa ejpnacaqui persun maatinacapanž ewjt'iča. ¿Tsjii ana nižta ewjt'iñi ejp želasajo? Anaž cjesača. ⁸ Jaknužt Yoozqui tjapa niiž maatinaca ewjt'ičhaja, jalla nižta Yoozqui ančhuc ewjt'izakazza. Ančhucqui ana ewjt'ita cjitasadž niiqui, ana lijitum Yooz maatinaca cjitasadža. Ančhucqui pamparan maatinacažtakaz cjitasadža. Ana ultim Yooz famillchiz žoñinaca cjitasadža.

⁹ Ančhuc cjuñžna, ocjala cjicanaqui učhum persun maa ejpqui ewjt'iñitača. Nižaza ninacžquiz rispitchinčhumtača. Jalla nižtiquiztan žoñi paañi Yooz Epiž ewjt'itaqui juc'anti catokz waquiziča, zuma kamañchiz kamzjapa. ¹⁰ Učhum persun maa ejpqui tsjii timpujapakaz učhumnacaquiz ewjt'ichiča, ninacadž tantiitacama. Yooz Ejpzi učhumnacaltajapa ewjt'iñiča, učhum tsjan zuma kamañchiz cjisjapa, niiž irata ancha zuma cjisjapa. ¹¹ Azquichñi casticunacquiztan učhumqui sufričhumča. Casticz ora llaquita kuzzizčhumča. Pero jakžiltat castictiquiztan tsjan zuma kamañchiz cjissižlaja, jalla niiqui ultimu cuntintu cjisnaquiča. Nižaza zuma kuzziz Yooz kuzcama kamaquiča.

YOOZQUIN TJAPA KUZ CJISPANCHA

¹² Jalla nižtiquiztan ančhucqui wilta azi tanzna, zuma kamzjapa. Kjaranacami owanacami otchižtakazza. Tjup kuzziz cjee, zuma kamzjapa. ¹³ Yooz jiczquiz zuma ojklaya. Jalla nekztan anazuma ojklayni žoñinaca zuma kamañquiz irpita cjesača. Ančucaž zuma kamtiquiztan ninacaqui zuma kamañchiz cjisnaquiča.

¹⁴ Nižaza tjapa žoñinacžtan zumapanž kamzjapa tjapa kuz tjaa. Nižaza Yooz irata ancha zuma kamañchiz kamzjapa tjapa kuz tjaa. Ana zuma kamañchiz cjequiž niiqui anaž Yooz Jiliržtan kamasacha. ¹⁵ Yoozqui ančucaquin yanapz pecča. Nii zuma yanapta ana chjaya. Yoozquiztan anapan zaraka. Ana wal jar muntižtakaz ana cjee. Jalla nuž ana wal muntižtakaz cjequiž niiqui, ančhucatami parti jilanacžtami ana wali kamañchiz cjesača. ¹⁶ Nižaza nii ana zuma kamañchiz Esaúžtakaz ana nižta cjee. Esaúqui adulteriuquiz ojklaychiča, nižaza Yooz kamaña ana importaychiča. Esaúqui jilir majch irinsižtan tsjii lujlz čheržtan campiichiča. ¹⁷ Nekztan wiruñ Esaúqui ejpžquiztan jilir majch irinsa tanz pecatča. Niiž ejpqui Jacobžquiz tjaachitaž cjen Esaúžquiz ana tjaas atchiča. Niiž irinsa tjaatapanča. Wiruñ Esaúqui ancha kaacanami, ana jaknužumi irinsa tanzni atchiča.

¹⁸ Ančhucqui Yoozquin macjatžquichinčhucča. Ančhucqui anača Israel žoñinacažtakaz Sinaí curquin macjatžquichinčhucqui. Nii curquiz žoñinacaqui ojklayča, nižaza lanža. Pero Yoozquin ana lanžni atasacha. Tuqui timpuqui Israel žoñinacaž Sinaí curquin macjatan nii curuqui ujznatča, nižaza tsokchi tsjiržtan weeztatača. Nižaza jorjorñimi lliwjlliwjñimi želatča. ¹⁹ Nekz žejlcan trompet jora nonziča. Nižaza Yooz jora nonziča, ninacžquin paljayžquiñi. Nii jora nonžni žoñinacaqui roct'ichiča, ana iya chiižcajo. ²⁰ Nii joraqui tuž mantichiča: “Jakziltat tii curquiz macjatžcačhaja, maztan čhajc jawi contaž cjequiča, už pajk cuchillžtan contaž cjequiča. Žoñinacami animalanacami nižta macjatžcaquiž niiqui, contaj cjila”. Jalla nuž chiižinžquitiquiztan Israel žoñinacaqui ancha tsucchiča, nižta mantanaqui ana iya awanti atchiča. Jalla nižtiquiztan roct'ichiča, ana iya chiižcajo. ²¹ Ancha ispantichucanacatača nii chertanacaqui. Jalla nižtiquiztan Moisespachača tuž cjichiqui: “Wejrqui anchal tsucuča, nižaza kjarkatuča”.

²² Pero ančhucqui Sinaí curquin ana macjatžquichinčhucča. Ančhuczi arajpach žejtñi Yoozquin macjatchinčhucča, niižquin kuz tjaachiž cjen. Jaziqui ančhucča arajpach Jerusalén wajtchiz žoñinacaqui. Nižaza Sión cjita curquiz macjattažokazza. Nii Sión cjita curuqui cjiča, arajpach Jerusalén watja, jalla nii. Arajpach Yooz wajtquin warank waranka anjilanaca žejlča, Yoozquin rispitzjapa ajczni. ²³ Nižaza Yooz wajtquin anjilanacžtan chica Yooz wajtchiz žejlñinacaqui ajcža, Yooz wajtchiz žoñinacžtanpacha. Jalla nii žoñinacž tjuunacaqui arajpach listiquiz cjiirtača. Nižaza ančhucqui Yooz Jiliržquizpacha macjatchinčhucča. Nii Yoozza tjapa pjalñiqui. Nižaza ančhucatan zuma kamañchiz žoñinacž animunacžtan Yooz wajtchizza. Yoozqui ninacžquiz niiž irata ancha zuma kamañchizkaz cjiskatchiča. ²⁴ Nižaza ančhucqui Jesusižquin macjatchinčhucča. Niiča ew acta ut'aychiž cjen žoñinacžta tjurt'ižiñiqui. Žoñinacžtajapa ticziča. Nižaza žoñinacž laycu niiž ljocžtan sucarpaytažokaz cjichiča animal ljocžtakaz. Jesusiž ljoc tjawkchiž cjen, žoñinacaqui liwriita cjesača. Abelž ljocqui žoñinaca ana liwriyasača. Jalla nižtiquiztan Jesusiž ljocqui Abelž ljocquiztan tsjan cusača.

²⁵ Jalla nižtiquiztan ančhucqui Yooz chiita taku anaž nicaquiča, panž catokz waquiziča. Tuqui timpuqui Yoozqui Sinaí curquiztan Israel žoñinacžquiz chiichiča. Nekztan ninacaqui nii chiita taku ana juyzu paachiča. Jalla nižtiquiztan ninacaqui castictatača. Anziqui Yoozqui arajpachquiztan učumnacaquiz chiižinžquiča. Nii chiižinta ana juyzu paaquiž niiqui, panž castictaž cjequiča. Yoozquiztan anapan atipi atasacha. ²⁶ Tuqui timpuqui Yooz joraqui yokanaca chjekinskatchiča. Anziqui

cjiča: “Tsjiiztan yokanacami arajpachami chjekinskatača”. ²⁷ “Tsjiiztan” cjicanaqui Yoozqui zizkatča, Yooz paata yokanacami arajpachanacami liwj kataquiča. Nekztan ana chjekinskattanaca, niikaz želaquiča. ²⁸ Yooz watjaqui ana tjatantaž cjesača, panž želaquiča. Učhumča nii wajtchiz žoñinacaqui. Nižaza učhumqui Yooztan chica mantaquiča. Jalla nižtiquiztan učhumqui Yoozquin gracias cjizpan waquiziča. Nižaza tjapa kuztan, nižaza humilde kuztan Yoozquinž zuma rispitle, Yooz tsucchuca azi tjeežniž cjen, nii cjuñzcu. Jalla nuž rispitan Yoozqui cuntintu cjequiča. ²⁹ Cjuñzna. Učhum Yoozza tsjii anawalinaca ujžni ujztakazqui. Jalla niča anawali žoñinaca casticñiqui.

13

CHIZINTANACA

¹ Jilanaca, cullaquinaca, porapat tirapan zuma munaziñi kuzziz cjee. ² Nižaza tjonžni žoñinacžquiz zuma pan kjawžna. Jalla nuž kjawžcuqui yekjap žoñinacaqui anjilanacžquiz atintichiča, ana zizcu.

³ Carsilquiz chawcta jilanaca panž cjuñzna. Ančhucazakaz persun kuzquiz ninacaž chawctiquiztan sint'iz waquiziča. Nižaza sufriskatta jilanacžquiz cjuñzna. Ančhucqui curpuchiz cjicanaqui zakaz sufriskatta cjesača.

⁴ Tjapa ančhucqui lucutjiñi zalžcu, zuma lijitumaž cjicjiya. Tjunatan zalžcu zuma lijitumaž kama, ana yekja maatakžtan ojklayasača. Jakziltat adulteriuquiz ojklayčhaja, jalla nižquiz Yoozqui casticaquiča.

⁵ Ančhucqui anaž paazquin kuz tjaa. Zejlñi cusasanacžtan cuntintukaz cjee. Yoozqui tuž cjichiča: “Wejrqui ančhuc anal jaytača, nižaza anal ecača”. ⁶ Jalla nižtiquiztan učhumqui ana jiwjatcan chiyasača, tuž cjican:

“Yooz Jiliriča wejtquiz yanapñiqui. Zoñinacaž wejtquiz čhjulu paachi cjenami anal eksnasača”.

⁷ Ančhucqui icliz irpiñinaca cjuñzna. Ninacaqui ančhucacquiz Yooz taku paljaychiča. Jaknužt ninacaqui tjurt'ichi kuzziz ticzičhaja, jalla nii cjuñzna. Ninacaž Yoozquin kuzziz kamta jalla nižta irataž kama.

⁸ Jesucristuqui tuquitanpacha, anzimi, jaztanami tsjii kuzzizpanikazza, jalla niča ana kuz campiiñiqui. ⁹ Nižaza ančhucqui tjapaman tsjemata tjaajintanacžquiz anaž incallskata. Cjuñzna, Yoozqui ančhucacquiz yanapaquiča, tjup kuzziz cjisjapa. Jalla niiqui tsjan yanapča, čhjeri lujlz cuzturumpiquiztanaqui. Jakziltat nii čhjeri lujlz cuzturumpinac jaru kamčhaja, jalla ninacžtaqui anaž yanapča juc'ant zuma kamañchiz cjisjapa.

¹⁰ Učhumnacaltaqui anača animal wilana žejlča. Tsjemat wilana žejlča, Jesucristupacha. Tuquita timplu jilirinacaqui anapanča nii wilana lujlchuca. ¹¹ Tuquita lii jaruqui timplu chawjc jiliričiqui conta wilan ljoc chjitchiča c'uchquin žejlñi Yooz kjuyquin, Yoozquin ofrenda tjaazjapa, ujnaca pertunta cjisjapa. Nii wilanž curpunacaqui wajt tjii pampiquin ujñitača. ¹² Jalla nižta irata Jesusaqui wajt tjiuquin ticziča, niž persun ljoc cjen žoñinacžquiz Yooz ancha zuma kamañchiz cjiskatzjapa. ¹³ Ančhucqui ana wal kamaña eccu, Jesucristužquin macjatz waquiziča. Nekztan učhum listuž cjee, sufrizjapa. ¹⁴ Tii muntuquiz kamcan ana wiñaya tjurñi wajtchizčhumča. Pero učhumqui arajpach watjaž ojkszjapa ancha tjewža. ¹⁵ Jalla nižtiquiztan Jesucristužquin sirwican učhumqui tirapan Yoozquin honora tjaaz waquiziča. Jalla nuž honora tjaacan wilana cuntaž cjequiča. Jazičiqui učhumqui persun atžtan “Yoozqui honorchizkaj cjila”, cjican chiiz waquiziča. ¹⁶ Nižaza ančhucqui zuma paaznaca panž paa. Nižaza parti jilanacžtan ančhucac želinchizquiztan jama tojna. Nekztan ančhucacž zuma kamtiquiztan cuntintu cjequiča Yoozqui.

¹⁷ Ančhucqui icliz irpiñinaca cazpanča, nižaza ninacž jaru cjee. Ninacaqui ančhuc cuitiñiča. Nižaza nii icliz irpiñinacaqui, jaknužt criichi žoñinaca cuitiñizlaja, jalla nii Yooz yujcquin cuenta tjaastanča. Ančhuc zuma kaman, irpiñinacaqui cuntintuž ančhuc cuitaquiča, ana llaquizcu. Ančhucqui ančuca irpiñinacžquiz llaquiskataquiž niiqui, anapanž cusa cjesača ančhucaltajapaqui.

¹⁸ Wejtnacaltajapa Yoozquiztan mayizina. Wejrnacqui zuma kuztanpan kamuča. Jaziqui wejtnaca kuzquiz ana zinta uj cjuñuča. Chjulu paacanami zuma lijituma kamz pecuča. ¹⁹ Nižaza wejtnacaltajapa mayizinalla, ančucaquin wilta apura tjonzjapa, ana iya atajta cjisjapa.

²⁰⁻²¹ Yoozza žoñinacž kuznaca walikaz cjiskatñiqui. Jalla niiqui učhum Jesucristo Jiliriž ticziquiztan jacatatskatchiča. Jesucristuča učhum chawjc Awatiriqui uuzanaca itzñižtakaz. Niiqui persun ljocžtan ew acta ut'aychiča wiñayjapa.

Jalla nižtiquiztan Yoozqui ančucaquiz zuma kamañchizpankaj cjiskatla, niž kuzcama kamzjapa. Nižaza Jesucristuž cjen Yoozqui učhum yanapla, zuma obranacami paazjapa, nižaza zuma kamzjapa. Ančucaž zuma kamtiquiztan Yoozqui cuntintu cjequiča. Jaziqui Jesucristuqui wiñayjapa honorchiz cjila. Jalla nužoj cjila. Amen.

²² Jilanaca, cullaquinaca, ančucaquiz rocuča, weriž chiižinta taku zuma kuztan nonznaquiča. Tsjii kjaž takunaca tii cartiquiz cjiyrchinča. ²³ Učhum Timoteo jilaqui carsilquiztan liwriitača. Jalla nii ančucaquiz maz pecuča. Timoteoqui tekz waj tjonaukiž niiqui, nižtan wejttan ančucaquin cherzñi okača.

²⁴ Tjapa icliz irpiñinacžquin tsaanžinalla. Nižaza tjapa Yoozquin criichi žoñinacžquiz tsaanžinalla. Nižaza Italiaquiztan tjoñi jilanacaqui ančucaquin tsaanžquiča.

²⁵ Yoozqui tjapa ančucaquiz zumapanj yanapt'ila. Jalla nužoj cjila. Amén.

LA CARTA DE SANTIAGO

¹ Wejrtča Santiaguqui. Wejrqui Yooz Ejpž, nižaza Jesucristo Jilirž mantitacama okiñ žoñtča. Ančhucqui Israel wajtchiz žoñinacaqui tjapa nacionquin wichanziča. Ančucaquin saludos apayžcuča tii cartiquiz.

PRUEBANACZ PUNTU

² Yoozquin criichi jilanaca, cullaquinaca, tii muntuquiz kaman tjapaman pruebanacaž žejlča. Chjulorami tsjii prueba tjonauiz niiqui, ancha cuntintuž cjee.

³ Yoozquin tirapan kuzziz cjen, čjul pruebanacami atipaquiča. Nižaza Yoozquin juc'anti kuzziz cjisnaquiča. Nekztan juc'anti Yoozquin tjurt'iñi kuzziz cjisnaquiča.

⁴ Nižaza tirapan Yoozquin tjurt'aquiz niiqui, Yooz irata ancha zuma kamañchiz cjisnaquiča. Zuma lijitum žoñipan cjisnaquiča.

⁵ Pruebanacaž amquiz tjonauiz niiqui, nekztan am kuz turwayznaquiz niiqui, Yoozquin juc'anti mayiza, Yooz jicz puntu zuma zizñi cjisjapami, nižaza nii pruebanaca atipzjapami. Yoozqui ancha zumača. Jakziltat mayizaja, jalla nii žoñžquiz Yoozqui zuma yanapasača. Niiž okzñi kuzziz cjen, ana ujžcu yanapasača, pruebanaca atipsjapa. ⁶ Yoozquin mayizican tjapa kuztan mayizizpanča. Ana paysnakñi kuzziz mayiziz waquiziča. Paysnakñi kuzziz cjesaž niiqui, tjamiž chjichta kjaz ljojkiztakaz cjesača, awizaqui Yoozquin kuzziz, awizasti ana Yoozquin kuzziz. ⁷⁻⁸ Nii payznakñi žoñiqui pizc kuzzizza. Jalla nižtiquiztan pizc kuzziz mayizan, ana nonžta cjesača. Yoozqui nii žoñžquiz ana yanapasača. Nižaza nii pizc kuzziz žoñiqui anaž pinziz waquiziča, “Yoozqui wejtquiz yanapaquiča”, cjicanaqui.

⁹ Jilanaca, cullaquinaca, yekjapa Yoozquin criichi žoñinaca porinacača. Nii žoñiqui Yoozquin criichiž cjen, Yooz maati cjisiča. Nižaza arajpachquin okaquiča, walikaz kamzjapa. Jalla nižtiquiztan cuutintupanž cjis waquiziča. ¹⁰ Jakzilta Yoozquin criichi žoñit ricachuquiztan porilla cjisnasaž niimi, cuntintupankaz cjis waquiziča. Nii žoñiqui tirapan Yooz maatiča. Tsjii pastuqui tsjii pacamakazza zuma pjajkjallchizqui. Nekztan niž pjajkjallaqui k'alaž chooča. Pjajkjallažtakaz tsjii timpupankaz ricachu cjesača žoñiqui. ¹¹ Tjuñiž kjaki siyanaqui pastu pjajkjallanacaqui k'ala chooča. Nekztan nii pjajkjallanacaqui katča. Anaž iya c'ajča. Nižtazakaz ricach žoñinacaqui tsjii timpukaz ricu kamča. Ricachu kamcan tiripintit porinsnasača.

UJ PAAZ PUNTU, YOOZ PUNTU

¹² Čjul prueba tjonanami Yoozquin tjurt'iñi kuzziz cjee. Nižta tjurt'aquiz niiqui, cuntintuž cjequiča. Yoozqui nii zuma tjurt'iñi kuzziz žoñinaczquiz ancha zuma kamaña tjaača. Nuž Yoozqui compromitchiča nižtan munazican sirwiñi žoñinaczquin.

¹³ Jakziltat uj paaz pecčhaj niiqui, anapanž Yoozquin culpasača, “Yoozqui wejtquiz ujquin tjojtskatz pecča” cjicanaqui. Yoozqui ana jakzilta žoñimi ujquiz tjojts munča. Nižaza Yoozqui uj paazqui anapanž persuna pecča. ¹⁴ Žoñinacz persun kuzqui ana zuma uj paaz pecča. Nekztan uj paazquin ojčka. ¹⁵ Čjulorami žoñinacaqui ana zuma kuzcama kamčhaj niiqui, ujquinpanž chjichtača. Nižaza jakziltami uj paañipan kamčhaj niiqui, wiñaya castictaž cjequiča.

¹⁶ Wejt k'ayi jilanaca, cullaquinaca, ana incalltaž cjee. ¹⁷ Yoozqui zumapanča, nižaza lijitumapanča čjulquiztanami. Tjappacha zumanacaqui Yoozquiztanž tjonča, tjapa zumanacača tsewcta Yooz Epiž tjaataqui. Yoozqui tjuñimi jiižmi paachiča. Ninacz kjanaqui awisac zuma kjanča, awisac tsjirquiz weeztača. Yoozti anača nižta, zumapankazza. Anapan žoñi ujquin tjojtskatz pecča. ¹⁸ Yoozqui zuma kuztan učumnacaquiz niž maati cjiskatchiča. Yooz werar taku criichiž cjen, učumnacaqui

Yooz maatinaca cjissinčumča. Jalla nižtiqiztan učumnacaqui parti criichi žoñinacž tuqui Yooz maatinaca cjissinčumča. Jalla nužupanča Yooziž pinsitaqui.

YOOZ TAKUNACA CATOKZPANCHA

¹⁹ Wejt k'ayi jilanaca, cullaquinaca, nonžna. Yooz taku nonzjapa listu cjee. Ančuca kuzquiz čhjulu chiizmi tjonžaja, jalla nii chiizqui zumpacha tantiižcu, chiiz waquiziča. Tiizakaz cjiwča, anača orallac žawjzqui. ²⁰ Oralla žawjñi žoñinacaqui parti žoñinacžquiz anaž yanapi atasača Yooz kuzcama kamajo. ²¹ Jaziqiu ančuquu ana zuma kamañanacqiztan jayta. Anča uj paaznaca žejlča. Tjapa uj paaznacqiztan jayta. Nekztan humilde kuzziz Yooz tjaažinta taku zumpacha catoka. Nii Yooz takuquu ančhucž liwriyasača.

²² Yooz takuquu anača nonžneeka nonzqui, antiz catokspanča, ana persunpachquiz incallta cjeajajo. ²³ Yooz taku nonžcu jakzilta žoñit nii Yooz tawkcama ana kamčhaja, jalla niiča ana zuma žoñiqui. Tižtaž nii žoñiqui. Nii žoñiqui ispiwjqiz persun yujc cheržcu, ²⁴ ojkča. Nekztan nii cheržta yujc tjatža. Nižtaž nii Yooz taku nonžneeka nonžni žoñiqui. Yooz taku nonžcu, Yooz taku tjatža; ana nii Yooz tawkcama kamča. ²⁵ Yekjap žoñinacžti tjapa kuz nonža Yooz zuma liwriiñi taku. Kuzquiz chjojča. Nonžcu, ana tjatža, niicamaž kamča. Jalla niž zuma kamtiqiztan Yoozquu nii žoñžquiz wintissa, tsjan walikaz kamajo.

²⁶ Jakzilta žoñit “Yooz tawkcama zuma kamiñ žoñtča wejrqui” chiičhaj niiqui, niž atqiztan chiichiiz cuitazla. Anaž niž ata cuitasaquž niiqui, persunpachaž incallča. Inapankaz cjiča, “Yooz tawkcama zuma kamiñ žoñtča wejrqui”. ²⁷ Jakzilta žoñit Yooz tawkcama zuma kamčhaj niiqui, t'akjir wajchallanacami žewallanacami yanapaquiča. Nižaza ujchiz žoñi irata anaž kamasacha. Jalla nii žoñiča Yooz tawkcama zumaž kamñiqui. Jalla nii žoñiča Yooz Ejpž yujcquiziqui ana ujchizqui.

2

JILANACZQUIZ ANACHA PJALI PJALI CJISQUI

¹ Wejt jilanaca, cullaquinaca, Jesucristo Jiliriča anča honorchiz Yoozquu. Ančhucquu nii Jesucristo Jiliržquiz kuzziz kamcan, tjapa jilanacžtan kuz chicata chjits pecsa. Anača pjali pjali cjisquu. ² Jalla tuž nonžna. Ančucaž ajcziž cjen pucultan žoñinacaqui tjonačhani. Tsjiiqui ricachuča, kor surtijanacchiz, nižaza anča zuma zquitchiz. Tsjiizti porillača, tsjel zquitchiz. ³ Nekztanaquu ančhucquu ricachukaz zuma atintačhani, “Tucquin julzna” cjican. Nii porill žoñžquizti, “Nekzillakaz tsijsna” cjičhan, už “Zana latullakaz julzna” cječhaj. ⁴ Nuž cjequž niiqui, niwjctanaquu pjaliž cjiicjiiča. Tjapa jilanacažtan ana chicata kuz chjitča. Ana zuma kuzziz cjen, nižta cjiicjiiča ančhucquu.

⁵ Nonžna, wejt k'ayi jilanaca, cullaquinaca. Tii muntuquiz Yoozquu pori žoñinaca illziča, nižquin anča kuzziz cjeajajo. Nižaza Yoozquu tsjii taku tjaachiča, tuž cjican: “Wejtquin kuzziz žoñinacaqui wejtčan chicaž kamaquiča. Nižaza jilirižtakaz wejtčan chicaž mantaquiča”. Jalla nii taku tjaachiča, nižtan zuma munaziñi žoñinacžquiz. Jaziqiu nii Yoozquin kuzziz pori žoñinacaqui nii tjaata taku tanznaquiča. ⁶ Ančhucžti pori žoñinaca ana rispitiča. Ricachukaz rispitiča. Pero ricachu žoñinacaqui ančhuc juc'anti langzkatča. Nižaza jilirinacž yujcquiz ančhuc chjitča, multanaca pacajo. ⁷ Nižaza ricachunacaquu Jesucristuž quontra ana zuma chiichiča. Pero zuma Jesucristuž cjen učhumquu cristiano cjita tjuuchizčumča.

⁸ Jilanaca, cjiirta zuma Yooz takuquu tuž cjiča: “Jaknužt persunpachquiz okžñamžlaja, jalla nižta okžni kuzziz cjistanča žoñinacžquizimi, lijitum mazižtakaz”. Niicama kamcanaquu zuma kamsa. ⁹ Pero pjali cjiicjiiñinacžti uj paača. Yooz tawk quontra paača. Jalla nii kjanapacha zizkatča Yooz takuquu. ¹⁰ Jakzilta žoñit tsjiillapan Yooz mantita ana cazzaj niiqui, ujchizpanča. Parti mantitanaca cazziž cjenami Yooz

lii quintra paachiča. Jaziqui castictaž waquiziča. ¹¹ Yoozqui tuž mantiča: “Anača adulterio paazqui”. Nižaza nii Yoozpacha mantiča: “Anača žoñi conzqui”. Adulterio ana paachi cjenami, jakzilta žoñit žoñi cončhaj niiqui, uj paača. Yooz lii quintraž paača. ¹² Yooz takuqui Cristuž puntu zakaz chiiča. Cristučha učhum liwriiñiqui. Liwriita žoñinacaqui čhjulu paacanami chiicanami zuma munaziz waquiziča. Jakzilta žoñit ana nuž kamčhaj niiqui, casticta cjequiča. ¹³ Nižaza jakziltat ana okzñi kuzziz kamchižlaj niiqui, casticta cjequiča. Yoozqui nižquiz ana zakaz okznaquiča. Pero jakziltat okzñi kuzziz kamchižlaj niiqui, juyzuquiz liwriita cjequiča, ana casticta cjequiča.

YOOZQUIN KUZZIZ KAMZ PUNTU

¹⁴ Wejt jilanaca, cullaquinaca, jakzilta žoñit ana zuma kamčhaja, niiqui inakaz chiiča, “Yoozquin kuzziztča wejrqui” cjican. Nuž ata alaja chiyan, ana liwriita cjesača. ¹⁵ Nonžna. Tsji jila cjicu už tsjaa cullaqui cjicu ana zquitchizlaja, nižaza ana čhjerchizlaja, jalla nižquiz yanapz waquiziča. ¹⁶ Nii t'akjir žoñi cheržcu tsjiiqui ančhucaquiztan cječhani, “Walika okalla amqui, am curpu anam čh'uñuri naykataquiča; nižaza anam čhjeri eckataquiča” cjican. Pero ana čhjulumii nii t'akjir žoñžquiz yanapčhaj niiqui, ina chiita tawkžtankaz okža. Nii pori žoñiqui pachpa t'akjirikaz žejlča. ¹⁷ Pori žoñžquiz ana yanapčhaj niiqui, inapanikazza Yoozquin criitaqui. Nii ana yanapñi žoñiqui ana Yooz kamañchizqui. Inakaz pinsiča, “Yoozquin kuzziz žoñtča wejrqui” cjicanaqui.

¹⁸ Yekjap žoñinacaqui cječhani, “Tsjiča Yoozquin kuzzizqui. Tsjiizti zuma kamañanacchizqui”. Pero wejrqui cjiwča, ana zuma kamčhaj niiqui, žjaknužt Yoozquin kuzzizqui tjeeznasajo? Anapanž tjeezni atasacha. Zuma kamcan, Yoozquin kuzzizqui tjeeznasacha. ¹⁹ Zinta Yoozpankaz žejlča. Ančhucqui nii zinta Yoozquin criiča. Nii walikazza. Pero zajranacami “Zinta Yoozpankaz žejlča” jalla nuž zakaz zizza. Jalla nuž zizcu, Yooz casticz tjuñi eksniča. Pero Yoozquin eksni cjenami ana Yooz mantitacama kamz pecča nii zajranacaqui. ²⁰ Ana zuma kamcan, jakziltat “Yoozquin kuzziztča” cjican chiičhaja, jalla niiqui inakaz nižta chiiča. Zumzuča niiqui. Yoozquin kuzziz puntu zizni cjisjapa, tuž nonžna. ²¹ Abraham, učhum tuquita atchi ejpqui, Yooz mantitacama ojkchiča. Tsji nooj Yoozqui Abrahamžquiz mantichiča tuž cjican: “Abraham, am zinta majch, Isaac cjita, wilanažtakaz jawkwaquiča”. Yoozqui nuž mantichiž cjenaqui, Abrahamqui niž kuzquiz nii mantita payitača. Pero niž majch Yoozquin wilana ljoktawk cjen, Yoozqui Abrahamžquiz atajchiča, nii zinta majch ana conajo. Jalla nuž Yooz mantitacama kamtiquiztan, Abrahamqui Yooz yujcquiziqui ana ujchiz nižaza zuma cjissiča. ²² Abrahamqui Yoozquin kuzziz cjen, Yooz mantitacama zuma kamchiča. Nižaza zuma kamchiž cjen Abrahamqui tjeziča, Yoozquin kuzzizpanča, nii. Nekztan Yooz mantita cazziž cjen, juc'anti Yoozquin kuzziz cjissiča. ²³ Cjirta Yooz takuqui tuž cjiča: “Yoozquin kuzzizpanča Abrahamqui. Nekztan Yooz yujcquiziqui Abraham ana ujchiz nižaza zuma cjissiča”. Abrahamž kamtiquiztan učhumqui zizza, nii Yooz takučha zuma razunaqui. Nižaza Abrahamqui “Yooz amigo” cjita tjuuchiztača.

²⁴ Jaziqui ančhucqui zizza, zuma kamcan, Yooz yujcquiziqui ana ujchiz cjesača, nii. Ana zuma kamcan, ata alajakaz chiiča, “Yoozquin kuzziztča” cjicanaqui. Juñta kuzllakaz criyanaqui Yooz yujcquiziqui tira ujchizpanikaz žejlča. ²⁵ Nii puntuquiztan tsjiillazakaz cjiwča. Naa Rahab cjiiti putirii maatakž puntuquiztan cjuñzna. Naaža wajtquiziqui pucultan Israel žoñinacaqui cuchanžquitatača awayt'izjapa. Naa žonqui nii pucultan Yooz partir žoñinaca zuma atintichiča. Nekztan ana conta cjeyajo nii žoñinaca yekja jiczquin cuchanchiča. Atipasni yanapchiča. Jalla nižtiquiztan Yooz yujcquiziqui ana ujchiz cjissinča, nižaza zuma kuzziz, naž zuma kamchiž cjen. ²⁶ Tsjiillazakaz cjiwča. Tsji žoñiqui ticžcu, animu ojkča, janchi inakazza. Nižtapachaž

tsjii ana zuma kamñi zoñiqui ticziřtakaz řejlřha. Ana řejtz wirchizza. Inakaz chiiřha, “Yoozquin kuzziztřha” cjicanaqui.

3

ATZTAN CHIIZ PUNTU

¹ Wejt jilanaca, wacchi řoñinaca anař tjaajiři cjis waquiziřha. Tjaajiři řoñinacaqui Yoozquiz cuenta tjaastanřha. Nekztan ana zuma tjaajinchiřlaja, niiqui yekja řoňřquiztan juc'anti castictař cjequiřha. Nii zizzinřhucřha anřhucqui. ² Tjapa řoñinacaqui ujnaca paařha. Jakzilta řoňit persun chiitiquiztan ana ujchizlaja, jalla nii řoňiřha ancha zumapanqui. Persun chiiz zumpacha ewjasaquiř niiqui, jalla nekztan tjapa niř curpuzakaz ewjasři atasařha, ana uj paazjapa. ³ Nonřna. Tsjii frenřtan cawalluqui irpita cjesařha, yawchi řoňř pecta jaruqui. ⁴ Niřtakakaz řoñinacaqui tsjii kolta tuňřtan pajk warcumi chjitsa, pjursanti tjamiř cjenami. Tsjii warcu joojooři řoňimi jakzi pecanami tuňřtan nii warcu chjichasařha. Kjařta kolta tuňřřtanami pajk warcumi joojowasařha. ⁵ Niřtakakaz tsjii kolta ujmi wacchi muntinaca tjapznasařha. Niřtakakaz uřhum chiiři atami kjařta koltalla cjenami, niř chiitiquiztan ancha mantiz atasařha. ⁶ Tsjii uj peekztařtakazza tii ataqui. Tii ataqui řhjul anawalinacami chiyasařha. Tii atař cjen persunpacha ana zuma kamřha. Niřaza tii atař cjen yekja řoñinacřquiz ana zuma kamkatřha. Tii atazakaz ajriř jaruqui chiiřha. ⁷ Tjapa animalanacami niřaza tjapa weřlanacami řoňř mantuquizpanikaz cjesařha. ⁸ Antiz anař jec řoňimi persun chiiři ata manti atasařha. Tii ana wal ataqui anař jaknuř mantichuca. Tii ataqui ana wali chiiz pecņipanřha. Tsjii wininořřtakazza tii uřhum ataqui. ⁹ Uřhumqui tii atřtan chiican Yooz Ejpř tjuu aynakiňřhupanřha. Yooz Ejpqui řoři paachiřha niř irata kuzziz. Niřaza tii atřtanpacha chiican Yooziř paata řoñinaca laykiňřizakazza. ¹⁰ Tii atařha zuma ana zuma chiiři qui. Jilanaca, cullaquinaca, jalla niřta chiiři qui anawalipanřha. ¹¹ Tsjii zuma wijiři quiztan zuma kjaztan niřaza chjonanchi kjaztan anař lewasařha. Anapanř tsjii wijiři quiz pizc punta kjaz řelasařha. ¹² Niřtakakaz tsjii tujquin mazk'a kjaztan niřaza ch'uyi kjaztan, jalla nii pizc punta kjaz ana řelasařha. Niřtakakaz tsjii muntiquiz tsjii punta frutapankaz pookņiřha. Pizc punta fruta anař pookasařha. Niřaza tsjii ch'uyi tuquiztan mazk'a kjaz ana cooznasařha.

¿JECT YOOZ TAWK JARU KAMÑI ZOÑI?

¹³ Jazi qui jakziltat Yooz taku zuma zizzaj niiqui, zumař kamspanřha. Nii zizři řoñiqui humilde kuzziz zuma kamaņa tjeez waquiziřha. ¹⁴ Jakzilta řoňit anawal iři ziři kuz tjeezaja, niřaza persunpacha tucquin cjis pecņi kuz tjeezaja, jalla niiqui mit kuzzizpanřha. Niřaza nii ana zum řoñiqui “Yooz taku zizintřha” cjicanami, Yooz tawk jaru ana kamřha. ¹⁵ Nii řoňř kamaņaqui anařha Yoozquiztanaqui. Antiz řoňřquiztanpankazza. řoňř kuzquiz pinsitanac jaruřha nii kamaņaqui. Zajrařquiztan tjonřha. ¹⁶ Jakzilta řoňit anawal iři ziři kuzzizlaja, niřaza tucquin cjis pecņi kuzzizlaja, jalla nii řoňiř cjen ch'aasnacami niřaza tjapaman ana wali kamznacami řejlřha. Niřaza jakzilta řoňit Yooz Epiř kamaņchizlaja, jalla niiqui zumapankaz kamřha. ¹⁷ Niřaza niiqui pasinziz kuzziz cjen, řoñinacřřtan zuma kamřha. Niřaza parti řoňř razunanaca nonřa. Niřaza nii zuma kamaņchiz řoňiřha okzři kuzzizqui. Jalla nii řoñiqui zuma kamaņnac jarupanř kamřha. Nii řoñiqui ana pjali cjiicjiři kuzzizza. Antiz zuma kuzzizza. ¹⁸ Jakzilta řoňit pasinziz kuzziz řoñinacřřtan kamřhaja, jalla niiqui zuma kamřha, niřaza parti řoñinacřquiz zuma kami yanapřha.

4

MAYIZIZ PUNTU

¹ ¿Jequiž cjen chjaawjkatas žejljo? ¿Jequiž cjen ch'aas žejljo? Ančhuc ana zuma kuzziz cjen žejlča niiqui. Ančuca ana zuma pecni kuzqui mantiz pecča. ² Ančucaž pectanaca ana žejlča. Nekztan ančhucqui kichassa, žoñi conañcama. Nižaza yekja žoñž cusasa zmassa. Nii zmassa cusasa ana cunsiqui atžcu, nekztan chjaawjkatassa, nižaza kichassa. Ančucaž pectanaca cunsiczjapaqui, Yoozquiztan ana mayiziñchucča. Jalla nižtiquiztan ančucaž pectanaca ana žejlča ančhucalta. ³ Nižaza ana zuma mayizan, ančucaž mayizitaqui ana nonžtača. ¿Kjaztiquiztan ana nonžtajo? Ančhucqui ana zuma kuzquiztan mayizichinčhucča. Persun kuzcamakaz kamzjapa mayizichinčhucča. Nekztanaqui anapan nonžtatača. ⁴ Yoozquiztan quejpsni kuzziz jilanaca. Ana nižta cjee. Ujchiz žoñž kamañquiz kuzzizlaj niiqui, Yooz quintrača ančhucqui. ¿Nii ana ziz ančhucjo? Jakzilta žoñit ujchiz žoñž kamañquiz kuzzizlaj niiqui, Yooz quintraž cjisica nii žoñiqui. ⁵ Anaž inapampa tuquita Yooz cijirta takuqui tuž cijča, “Yooz Ejpqui uchum kuzquiz niž Espiritu Santo cuchanžquichiča. Nii Yooz Espiritu Santuqui ancha pecča, uchumqui Yoozquin alaja kuzziz cjisjapa, jalla nii”. ⁶ Ančucaž Yoozquin juc'anti kuzziz cjisjapa, Yoozqui juc'anti yanapasača. Nižaza Yooz takuqui cijča, “Yoozqui humilde kuzziz žoñžquiz yanapñipanča. Pero mita kuzziz žoñž quintranpanča Yoozqui”. ⁷ Jaziqiu Yoozquin kuzziz cjee. Niiž mantuquiz cjee. Zajraž ančhuc ujquiz tjojtskatz pecanami, Yoozquin tjurt'ichi kuzziz cjee. Nekztanaqui ančucaquiztanaqui zarakaquiča nii zajraqui. ⁸ Yoozquin macjata. Nižaza Yoozqui ančucaquiz macjatžcaquiča. Uj paañinaca, anchucqui uj paaz eca. Pizc kuzziznaca, Yoozquin tjapa kuzziz cjee. ⁹ Nižaza uj paažcuqui, llaquita cjee. Kaacan ančucaž paata uj paja. Uj paažcuqui, anača chipsqui. Juc'ant llaquizizza. Anača cuntintu cjisqui. ¹⁰ Yooz Jilirž yujcquiziqui humilde kuzziz cjee. Nekztan Yoozqui ančucaquiz honorchiz cjisikataquiča.

ANACHA JILANACZ QUINTRA CHIICHIIZQUI

¹¹ Jilanaca, cullaquinaca, tsjižquinami tsjaaquinami anača quintra chiizqui. Nižaza anača quintra chuchqui. Jakziltat jilanacž quintra chiyachaja, už cullaquinacž quintra chiyachaja, jalla niiqui Yooz mantita jaru ana kamča. Yooz mantitaqui tuž cijča, “Porapat zuma munazizza”. Nii mantitacama ana kamaquič niiqui, nii mantitaqui ana waližtakaz nayaquiča. Nižaza nii Yooz mantita anal pecuča cijča. ¹² Tsjiipankazza ultim mantiñi taku tjaachiqui. Yoozza niiqui. Jalla nižakazza ultim juezqui. Jaziqiu nii Yoozqui žoñinaca arajpachquin chjichasača. Nižaza infiernuquin chjatkatasacha. Jaziqiu anchuczti anaž jecmi arajpachquinami infiernuquinami ojkkatasacha. Jaziqiu ančuca jilanaca anača pjalz peczqui.

TII MUNTUQUIZ ŽOÑŽ ZETI PUNTU

¹³ Tsjiilla cjesača. Nonžna. Yekjap žoñinacaqui anchucaquiztan ancha chawjcwami antiñiča, tuž cijcan: “Tonji jakat watja okača. Nii watja irantižcu, cusasa campiyan, paaz cancan zumal kamača tsjii wata intiru”. Nuž cijñiča. ¹⁴ Nižta chiižcumu, anapanž zizza nii žoñiqui, jaknužt kamačhaja, čhjulut watačhaja, jalla nii. Yoozpankazza tjappacha mantiñiqui. ¿Čhjulul iratat ančuca žejtz? Kuyižtakazza žejtzqui. Tsjii kuyiqui jeczcu tsjii upacamapankaz tjenča. Nekztanž katča. Nižtapachazakazza žoñiqui. Tsjii upacamapankaz tii yokquiz žejtča. ¹⁵ Jaziqiu tuž chiiz waquiziž, “Yooz munanaqui, žetača. Nekztan Yooz munanaqui langznača, nižaza čhjulumi paača, nižaza ojklayača”. Jalla nuž chiiz waquiziča. ¹⁶ Antiz yekjapaqui anchucaquiztan chawjcwami antiñi kuzziz chiiča, ana tjapa čhjulumi zizcu. Jalla nižta mit kuzquiztan chiizqui ana walipanča. ¹⁷ Jakziltat Yooz kuz zizzaj niiqui, Yooz kuzcama kamz waquiziča. Ana nii Yooz kuzcama kamčhaj niiqui, uj paača.

5

RICACHU ZONINACZ PUNTU

¹ Ricachunaca, nonžna. Ančhucaquiz ana walinacaž tjonacquiča. Nii zizcu, kjawcan kaacan žejlz waquiziča. ² Ančhuca cusasanacaž mokaquiča. Ančhuca zuma zquitinaca kjuriž lujtaž cjequiča. ³ Ančhuca juntjapta korinacami paaznacami inapankaz cjequiča. Ančhucqui ančhuca wacchi paaznaca ana gastichinčucča, zuma kamtanaca paazjapa. Jaziqui ančhuca ana okzñi kuzziz cjen casticta cjequiča. Nižta cjenami ančhucqui tira juc'anti paaznaca juntjapča. ⁴ Ančhuc ricachu patrunanacqui ančhuca piyunanaca juc'anti langskatchinčucča. Ančhuca pastunaca zkalanaca ajzkatchinčucča, “Cusa pacaž” cjican. Ultimquiziqui koloculla pacchinčucča. Nii incallta piyunanacqui ančhuca quintra quijchiča. Yoozpachača nii piyunanacz quijta nonziqui. Jalla Yoozza walja azzizqui. ⁵ Ančhuc ricachu patrunanacqui, tii muntuquiz ancha cusasanacchiz kamiñčucča. Chjuluž pectanacami žejlča ančhucaltaqui. Jaziqui tsjii cjew animalažtakaz cjissinčucča. Žoñiqui cjew animala illza conzjapa. Nižtapacha Yoozqui ančhuc illziča casticta cjisjapaqui. ⁶ Ančhucqui ricachu patrunanaca, ana ujchiz žoñinaca kuzinpan casticchinčucča, conañcama. Nii žoñinacazti anatača ančhuca quintraqui.

PASINZIZ KUZIZ PUNTU

⁷ Jilanaca, cullaquinaca, učhum pajk arajpach Jiliriž tjonzcama pasinziz kuzziz cjee. Zkal puntuquiztan cjuñzna. Tsjii zkala čhjacchi žoñiqui chijñi tjonz tjewža, primer chijñi, taypi chijñi. Pasinziztan tjewža, ima zkala ajz tımpu irantižcan. ⁸ Nižtazakaz ančhucqui pasinziz kuzziz cjee. Arajpach Jiliriž tjonz tjuñiqui wajillača. Nekztan ana walinacquiztan liwriita cjequiča. Nii cjuñžcan, Yoozquin tira tjurt'ila. ⁹ Jilanaca, cullaquinaca, porapat anaž chuchasaquiča. Jakzilta žoñit chuchachaj niiqui, Yooziž azquichtaž cjequiča. Nii azquichñi Yoozqui wajillaž tjonacquiča. ¹⁰ Jilanaca, tuquita Yooztajapa chiiñi žoñinacaž puntu cjuñzna. Kjažta sufriz cjenami, Yoozquin tjurt'ichiča pasinziz kuztan. Nižtapacha cjee. ¹¹ Učhumqui tuž cjiñčumča, sufriz cjenami, “Yoozquin tjurt'ichi žoñinaca cuntintuž cjequiča”. Tuquiqui Job cjita jila želatča. Niiž quintu zizza učhumqui. Jobqui pasinziz kuztan sufrichiča. Nižaza Yoozquin tirapan tjurt'ichiča. Jalla nii sufriz wattan, Yoozqui niiž zuma pinsita cumplichiča nii Job cjita žoñtjajapa. Nižtapankazza Yoozqui žoñinaczquiziqui, ancha okzñi kuzzizpanča.

¹² Jilanaca, cullaquinaca, tiiča chekanaqui. Anača inapampa Yooz tjuuqui chiichiizqui. Anapanča “Juro por Dios” cjican, chiichiizqui. “Iyaw” cjižcuqui, cumplispanča. “Anača” cjižcuqui, anača cjispanča. Werar chiizpanča, ana Yooziž casticta cjisjapa.

¹³ Jakziltat sufrachaja, jalla niiqui Yoozquin mayiziz waquiziča. Nižaza cuntintu kamñi žoñimi Yooz wirsu itz waquizizča. ¹⁴ Nižaza tsjii laa žoñi želan icliz jilirinaca kjawz waquiziča. Nii jilirinacacqui asiitižtan kullcan, Jesucristo Jiliržquiz mayizaquiča, laa žoñi žetajo. ¹⁵ Yoozquin tjapa kuztan mayizaquiž niiqui, nii laa žoñi čhjetnaquiča. Jesucristo Jiliričiqui nii laa žoñi žaazkataquiča. Nižaza nii laa žoñiqui ujchiz želaquiž niiqui, pertuntaž cjequiča. ¹⁶ Jakziltat žoñž quintra uj paachaja, jalla niiqui nii uj maztanča, “Am quintra tii uj paachinpantča” cjican. Nekztan Yoozquin porapat mayizaquiča. Nekztan ančhucqui čhjetintaž cjequiča. Yoozqui tsjii zuma žoñiž tjapa kuztan mayizitaqui nonža. Jalla nekztan Yoozqui tjaaquiča nii mayizitacama. ¹⁷ Cjuñzna, Elías cjita jilž puntu. Učhum iratača nii jilaqui, žoñikazza. Pero Yoozquin tjapa kuztan mayizichiča, ana chijnajo. Nekztan čhjep wata chicatchiž ana chijnichiča. ¹⁸ Wiruñacqui Elías cjita jilaqui wilta mayizichiča, chijñi apayžcajo. Nekztan Yoozqui chijñi apayžquichiča. Chijnan, zkalanacacqui wilta pookchiča.

¹⁹ Jilanaca, cullaquinaca, tsjii žoñiqui Yooz jiczquiztan zarakachani. Nekztan Yooz jiczquiztan zarakchi žoñžquiz tuž paljayz waquiziča, “Ana zarakalla. Yooz jiczquiz

cut'iscalla" cjican. ²⁰ Nekztan nii zarakchi žoñiqui niiž uj paaznaca ecaquiž niiqui, nižaza Yooz jiczquiz wilta quejpžcaquiž niiqui, jalla niiž wacchi ujnacquiztan pertuntaž cjequiča. Infiernuquin ana okaquiča nii žoñiqui. Jalla nii zizza ančhucqui.

PRIMERA CARTA DEL APOSTOL SAN PEDRO

¹ Wejrtčha Pedrutqui, Jesucristuž uchta apostoltqui. Jalla nižtiquiztan ančhucaquin tii cartal cjiyržcučha. Ančhucqui persun wajtquiztan wichanzinčhucčha wacchi yekja provincianac kjutñi, Ponto, Galacia, Capadocia, Asia, Bitinia, jalla nii provincianacquin ojkchinčhucčha. Jakziquint ojektčhaja, jalla nicju kamčha; ana persun wajtquiz kamčha ančhucqui. ² Yooz Ejpqui ančhuc illzičha, niž partiquiz cjisjapa. Niiž tuquita pinsita jaru ančhuc illzičha. Nižaza Espiritu Santuqui ančhucaquiz zuma kamañchiz cjiskatchičha, ančhuc Jesucristuž kuzcama kamajo. Jesucristuž ticziž cjen ančhuca ujnacaqui pertuntačha. Jaziqui ančhucčha Yooz wajtchiz žoñinacaqui. Yoozqui ančhucaquiz zumaj yanapt'ila, nizaza ančhucaquiz walikaj kamkatla.

EW KAMAÑCHIZ PUNTU

³ Učhum Jesucristo Jilirž Yooz Ejpqui honorchizkaj cjila. Yooz Ejpqui zuma okzñi kuzziz cjen učumnacaquiz ew kamaña tjaachičha. Jesucristuž ticžcu jacatattiquiztan Yoozqui učumnacaquiz ew kamaña tjaachičha. Ew kamañchiz cjican učumqui tjewža arajpachquin Yooztan chica kamzjapa. ⁴ Nižaza ew kamañchiz cjican učumqui Yooz tjaata irinsa tanznaquičha arajpachquin. Učhum irinsačha arajpachquin Yooztan kamzqui. Anaž čhjul anawalinacami neks želasčha. Nii Yooz irinsaqui učumnacaltajapa chjojtačha. Jalla nižtiquiztan nii irinsaqui anaž jecmi akasačha. Tsjii ew zquitiqui manchita cjesačha. Nižaza tsjii c'achja pjajkjallaqui choočha. Ančhuca arajpachquin chjojta irinsaqui ana nižta cjesačha. ⁵ Arajpachquin ančhucaltajapa tsjii ancha zuma kamzqui tjacžtačha. Jesucristuž tjonz tjuñquiziqui nii zuma kamzqui tjeežta nižaza tjaata cjequičha. Pero anziqiu tii muntuquiz želan, nižaza ančhuc Yoozquin kuzziz cjen, Yoozqui niž aztan ančhuc cuitaquičha.

⁶ Jalla niztiquiztan ančhucqui zuma cuntintu kuzzizčhucčha. Pero tii anza timpuquiz ančhucaltajapa anawalinacaž tjonchiž cjen llaquisaquičha. Tii muntuquiz želan ančhucqui pruebanaca watčha. Nuž cjenami Yooz Ejpčha ančhuc cuitiñiqui, nižaza liwriñiqui. Jaziqui cuntintuž cjee. ⁷ Ančhuca kuzqui pruebanacžtan yanztačha, ultimu Yoozquin kuzziz, ultimu ana Yoozquin kuzziz, jalla nii tjeežta cjisjapa. Jakzilitat pruebanacžquiztan sufranami tirapan Yoozquin tjurt'ichizlaja, jalla nižta kuzziz žoñiqui ancha valorchizza, c'achja kor paazquiztan cjen juc'anti. Čhjul c'achjanacami anaž tjurčha, akzñipanikazza. Korimi ujquiz t'azinta cjenajqui, jiñipanikazza. Nekztan pjalžničha ana walinaca. Pero zuma pjalžta korimi ana tjurñipanikazza. Yoozquin kuzzizpan žoñinacaqui anačha nižtažtakaz. Antiz tjurñipanikazza. Ančhucčha Yoozquin lijitum kuzzizqui. Jalla nižtiquiztan Yooz Ejpqui ančhuc zuma risiwaquičha, nižaza honoraž tjaaquičha, Jesucristo wilta tjonz tjuñquiziqui.

⁸ Ančhucqui Jesucristužtan munazičha, kjažta ana cheržcumi. Nižaza ana cheržcumi nižquin kuzzizza. Jalla nižtiquiztan ančhucqui ancha cuntintuž chipža. Zoñž takunacžtan učum cuntintu kuz puntuquiztan ana zuma intintaskati atasachha. Nižta cuntintu kuzqui Yoozpachaž chipskatchha. ⁹ Ančhucqui Yoozquin kuzzizpančha. Jalla nižtiquiztan ancha zuma kamañchizza. Wiñaya Yooztan walikaz kamčha.

¹⁰ Yoozqui niž okzñi kuzziz cjen ančhucaquiz yanapčha nižtan zuma kamajo. Učumnacaltajapačha nii Yooziž yanaptaqui. Jalla nii Yooziž yanaptaqui mazinchičha tuquita profetanacaqui. Nii Yooztajapa chiiñi profetanacaqui Yooztan kamz puntu walja istutiichičha nii puntu iya iya zizjapa. Walja kuzquiz pinsichičha tsjan zuma intintajo. ¹¹ Cristuž Espiritu Santuqui profetanacž kuzquiz ziskatchičha, jalla tuž:

Yooziž cuchanžquita Cristuqui sufraquiča; nižaza sufrizcu walja honorchiz cjequiča. Jalla nii puntunaca profetanacaqui zizkattatača. Pero tsjan kjana ziz pecatča, ěhjulorat Cristo tjonaquejo, nižaza jaknužt niiž tjonz wataquejo? Jalla nii zizjapa ancha pinsatča. ¹² Espíritu Santuqui tuquita profetanacžquiz Yooz pinsitanaca zizkatchiča, učumnacaquiz maznajo. Anatača ninacžtajapakaz nii zizkattaqi, antiz učumnacaltajapakaz. Jaziqui anzta timpuquizkaz nii tuquita mazintaqui kjanapacha kjanzt'iča. Liwriiñi Yooz taku paljayñi žoñinacača nii puntunaca kjanzt'iñinacaqui. Espíritu Santuqui arajpachquiztan cuchanžquitača, kjanzt'iñi žoñinaca yanapzjapa. Jalla nii kjanzt'ita puntuquiztanaqui arajpachquin žejlñi anjilanacami juc'ant intintazñi pecča.

¹³ Jalla nii puntunacquiztan chiižcu, jalla tuž ančucaquin chiižinz pecuča. Zumpacha tantiya, zuma razunžtan. Ewjt'iñi kuzziz cjee. Tjapa kuztan tjewža, Yooz irata zuma kamañchiz cjisjapa. Jalla nižta zuma kamaña ančucaquiz tjaaquiča Yoozqui, Jesucristuž tjonz tjuñquiz. ¹⁴ Ančucča Yooz zuma cazñi maatinacaqui. Jaziqui zuma kamañchiz cjee. Ima Yooz maati cjican, tuquita ana wali paaz pecñi kuz jaru kamchinčucča. Yooz kamaña ana pajchinčucča. ¹⁵ Jaziqui, Yooz maati cjican, nižta ana wali pecñi kuz mantuquiz ana cjiskata. Anziqui ěhjul paacanami zuma kamañchizkaz cjee, jaknužt ančuc kjawzñi Yoozqui zuma kamañchizpanžlaja, jalla nižta. ¹⁶ Yooz tawk liwruquiz Yooz Ejpqui tuž cjiča: “Wejrqui zuma kamañchizpankatzča. Jalla nižtiquiztan ančuczakaz zuma kamañchiz cjee”.

¹⁷ Ančucqui, Yooz maatinaca cjican, mayiziča, “Wejt Ejpča” cjican. Ančucqui, nižquin kaz rispitan, tii muntu yokquiz zuma kamzpan waquiziča, arajpachquin ojkcama. Yooz Ejpqui ana illillžcu pjalznaquiča. Zapa mayniqui paatiquiztan jama pjalžta cjequiča. ¹⁸ Cjuñzna ančucqui. Tuquiqui ančucqui tuquita ejpnacaž tjaajinta kamañchiztača. Inapankaz kamchinčucča. Jalla nii ana walñi kamañquiztan liwriitača. Nii liwriiñiž puntuquiztanaqui tantiya. Anaž ěhjul koržtanami, nižaza anaž paaztanami, nižaza anaž ěhjul tucuziñi cusasanacžtanami pacžcu, liwritacha ančucqui. ¹⁹ Antiz Jesucristuž ancha walurchiz ljocžtan liwriitača. Jesucristuqui conta cjissiča, walipunt uza wilanažtakaz, zuma llumpaka. Jalla nižta zuma ljocžtan ančucqui liwriitača. ²⁰ Ima tii muntu paacan Yoozqui Jesucristo utchiča, tii muntuquiz žejlñi žoñinaca liwriizjapa. Anzta timpuquizkaz Jesucristuqui tjonchiča; ančucaltajapa žoñi tucchiča. ²¹ Jesucristuž cjen ančucqui Yoozquin kuzziz žejlča. Yoozqui Jesucristo ticziquiztan jacatatskatchiča; nekztan zuma honorchiz cjiskatchiča, ančuc nižquin kuzziz cjisjapa, nižaza arajpachquin kamz tjewzñi kuzziz cjisjapa.

²² Jaziqui ančucqui lijitum Yooz tawkquiz cassinčucča Espíritu Santuž yanapchiž cjen. Jalla nuž Yooz tawkcama kamtiquiztan ančuca kuznacaqui ana ujchiz cjissiča Yooz yujquiz. Nižaza parti criičñinacžtan zuma munaziñi kuzziz cjissiča. Jalla nižtiquiztan tirapan porapat ancha tjapa kuztan zuma munaza. ²³ Ančucqui užca nassi wawažtakaz ew kamañchizza. Ančuca ew kamañaqui anača ticzi ejpnacžquiztan. Antiz žejtñi Yooz Ejpžquiztanča, niiž taku catoktiquiztan. Yooz takuča ew kamañchiz cjiskatñi; nižaza Yooz takuqui wiñayjapa tjuraquiča. ²⁴ Jalla nii puntuquiztan Yooz takuqui tuž cjiča:

“Tjapa žoñinacaqui pastunacžtakazza. Tjapa žoñinacaž pajk obranacaqui pastunacž pajkjallažtakazza. Tsjii timpukaz tjurasacha. Jaknužt pastunacaqui tsjii timpukaz žejlčhaja, jalla nižta tsjii kjaž watanacakaz žoñinacaqui kamča; nekztan ticža. Nižaza pastunacž pajkjallanacaqui ratulla chooča, jalla nižta irataž žoñiž paata pajk obranacaqui anaž tjurasacha. ²⁵ Pero Yooz Jilirž takuzti wiñayjapa tjuraquiča”.

Jalla nii Yooz takuča liwriiñi takuqui. Jalla nii liwriiñi taku ančucaquiz paljaytatača.

2

¹ Jalla nii taku catokžcu zuma kamañchizpan cjee. Tjapaman ana wali paaznaca eca. Nižaza pisc kuzziz cjecjisa eca. Nizaza ana incallz pecñi kuzziz cjee. Nižaza ana zmazñi kuzziz cjee. Nižaza anawali chiichiiznaca eca. ² Ančhucqui Yooz taku ancha pecz waquiziča, jaknužt tsjii užca nassi wawaqui piz itz pecčhaja, jalla nižta Yooz taku pecñi kuzziz cjis waquiziča. Nekztanaqui Yooz taku juc'anti zizñi zizñi kuzziz cjen, juc'ant zuma kamañchiz cjisnaquiča. ³ Jesucristo Jiliriqui zumapanča. Jalla nii naazinčhucča. Jaziqui Yooz taku juc'ant juc'ant zizñi cjee.

JESUCRISTUCHA CHEKAN MAZTAKAZ

⁴ Jesucristo Jiliržquiz macjata. Niiča ew kamaña tjaañiqui. Jesucristučha žejtñimi, nižaza žejtkatñimi. Jalla niiča, žejtñi maz cjitaqui. Zoñinaca nii maz ana pecchiča. Yoozti nii maz illziča; nižtajapa ancha walurchizza. ⁵ Nii žejtñi maz cjita Jesucristuž cjen, ančhuczakaz Yooz žeti tanzinčhucča. Jaziqui ančhuczakazza žejtñi maznacažtakaz. Jaknužt maznacžtan kjuya pirkičhaja, jalla nižta Yoozqui ančhucatan niž kjuya kjuytažokaz cjiča. Ančhucča Yooz kjuychiz žoñinacaqui. Nižaza ančhucqui t'akžtača Yooztajapa sirwiñi. Nižaza ančhucqui persun kuznaca Yoozquin tjaača ofrendanacažtakaz. Nižaza Jesucristuž cjen Yoozqui ančhucž tjaata kuznaca asip-tasača. ⁶ Jesucristučha maz cjitaqui. Jalla nii puntuquiztan cjiirta Yooz takuqui tuž cjiča:

“Wejrqui tsjii simint maz tjulznuča Sión cjita arajpach wajtquin. Jalla nii mazqui juc'ant chekanča tjapa parti maznacquiztan. Nii mazqui Yooziž illžtača, nižaza Yooztajapa wali walurchizza. Jequit nii walurchiz maz cjita Jesucristužquin kuz tjaačhaja, jalla ninacaqui anapanž amulasaquiča. Anapanž inapankaz cjesača”.

⁷ Maz cjita Jesucristuqui walja walurchizza, ančhuc criichinacžtaqui. Pero ana criichi žoñinacaqui nii maz ana walurchiztakaz nayča. Cjiirta Yooz takuqui tuž cjiča:

“Kjuyñi žoñinacaqui tsjii maz ana pecchiča. Jalla nii ana pecta mazpacha zuma chekan maz cjissiča”.

⁸ Nižaza cjiirta Yooz takuqui tuž cjiča:

“Nii maz cjen žoñinacaqui t'ejžcu, ujquiz tjojtsnaquiča”.

Ana criichi žoñinacaqui Yooz taku ana juyzu paača. Nekztan sufriskattapanž cjequiča. Jalla nižtajapa Yoozqui ninaca utchiča.

⁹ Pero ančhuczti anača nižta. Antiz ančhucqui Yooziž illžtača. Jaziqui ančhucča Yooz maatinacaqui. Yooz Jiliržquiz sirwizjapa, t'akžtača. Ančhucča Yooz wajtchiz žoñinacaqui. Jalla nuž cjisjapa illžtača ančhucqui. Nižaza ančhucqui illžtača Yooz ispantichuca obranaca paljayzjapa. Anawal zumchiquiz kaman Yoozqui ančhuc kjawziča, niž ancha zuma jiczquiz luzkatzjapa, niž kjanquiz kamzjapa. ¹⁰ Tuquiqui ančhucqui anatača Yooz watja. Anziča Yooz wajtchiz žoñinacaqui. Tuquiqui ančhucqui Yooziž ana okžtatača. Anziča Yooziž okžtaqui.

JILIRINACZQUIZ RISPITA

¹¹ Pecta jilanaca, cullaquinaca, tii muntuquiz kamcan ančhucqui istrañiñčhucča. Yooz wajtchiz žoñinacača ančhucqui. Jaziqui chiižinžcuča, anawali pecñi kuz ana juyzu paa. Nii anawali pecznacaqui ančhucqui persun kuz animu quintrača. ¹² Ana Yooz pajñi žoñinacžtan kamcan, ančhucqui zumapan kama. Ana Yooz pajñi žoñinacaqui ančhucqui quintra chiyačhani. Nižaza uj paañinacažtakaz ančhuc nayačhani. Jalla nižta quintra cjiicjiyanami, ančhucqui zuma kamz waquiziča, ninaca ančhucž zuma paatanaca cherzjapa. Jalla nuž cheržcuqui ninacaqui Yoozquin honora tjaaquiča ultim pjalz tjuñquiqui.

¹³ Jilanaca, cullaquinaca, nonžna. Jesucristo Jiliržquiz sirwican tjapa zoñiž nombrita jilirinacžquiz casa. Chawc mantiñi jiliržquiz casa. ¹⁴ Nižaza niž cuchanžquita jilirinacžquiz casa. Nii jilirinacaqui cuchanžquitača, anawali paañi zoñinaca casticajo, nižaza zuma paañi zoñinacžquiz honora tjaaajo. ¹⁵ Yoozqui pecča, ančhuc zuma kamzjapa. Jalla nižta zuma kamcan, ančhucqui zumzu anawali kamañchiz zoñinacžquiz ch'ujuž cjiskataquiča.

¹⁶ Yooz liwriita zoñinaca cjicanaqui zuma kama. Pero liwriita cjicanaqui anača pinzizqui ana walinaca paaznacžquiz. Antiz zuma kama Yooz piyunažta. ¹⁷ Tjapa zoñinacžquiz rispita. Tjapa criichi zoñinacžtan zuma munaza. Yoozquin rispita. Nižaza chawc mantiñi jiliržquiz honora tjaa.

SUFRICAN YOOZQUIN KUZZIZ CJEE

¹⁸ Piyunanaca, ančhucqui patrunacž mantuquiz cjee, ninacžquiz rispitan. Zuma kuzziz, nižaza okžni kuzziz patrunchizlaj niiqui, niž mantuquiz cjee. Nižaza ana zuma patrunchizlaj niiqui, niž mantuquiz zakaz cjee. ¹⁹ Tsji piyunaqui zuma langžni cjenami wjajtaž cječhani. Pero pasinziz kuztan awantiz waquiziča. Jalla nii piyunaqui nuž sufrican cjuñz waquiziča, niča ultimu Yooz piyunaqui, jalla nii. Jalla nuž sufrizcu zuma kuz tjeeža; nekztan Yooz yujcquiz ancha cuza cjitaž cjequiča. ²⁰ Tii muntuquiz kamcan ančhucqui anawali paatiquiztan castictaž cječhani. Pasinziz kuztan awantaquiž niiqui, ĵchjul honorat tjaata cjesajo? Pero zuma paatiquiztan sufriskattaž cjequiž niiqui, nižaza ančhucqui pasinziz kuztan awantaquiž niiqui, Yooz yujcquiz honorchiz cjequiča. ²¹ Jalla nižta pasinziz kuzziz sufraquiž niiqui, kjana tjeeža, Jesucristuž zoñinacžhucča, nii. Yoozqui ančhuc kjawziča, zuma kuz tjeežjapa. Cristuqui ančhuc laycu sufrichizakazza. Cristuqui sufrican ancha pasinziz kuz tjeeziča. Nižta irata ančhucqui sufrican, nižtakaz pasinziz kuz tjeež waquiziča. ²² Jesucristuqui ana zinta uj paachiča. Nižaza ĵhjul anawal takumi ana chiichipanča. ²³ Cristuqui zoñinacaž ch'aanita cjenami, anapan chjaychiča. Nižaza Cristuqui sufrichi cjenami, anapan zoñi kitz pecchiča. Jalla nižta sufrican Cristuqui zizziča, Yooz Ejpqui nii anazuma zoñinaca legali casticaquiča, jalla nii. Jesucristuqui zizziča, anawali cjicjiñinacaž paatiquiztan jama casticta cjequiča, nii. Nižaza Yooz Ejpqui zuma kuzziz žoninacžquiz honora tjaaquiča. ²⁴ Jesucristupachača persun curpuquiz učhum ujnacquiztan sufrichiqui, cruzquiz ch'awcta. Jalla nuž učhumnacalta laycu ticziča, učhumnaca anawali ujnaca ecajo, nižaza Yooz tjaata zuma kamañchiz cjeyajo. Jesucristuqui chjojricta cjissiča, ančhuc ĵhjetinta cjisjapa ančuca ujnacquiztan. ²⁵ Tuquiqui ančhucqui pasta uzanacažtakaz ojklayatča. Anziqui ančhucqui Arajpach Awatiržquiz quejpchinčhucča, ančuca kuz niž cuitita cjisjapa.

3

LUCUTJIÑI KAMZ PUNTU

¹ Maatakanaca, ančhucqui persun luctakž jaru kama. Tsji luctakanacaqui Yooz taku ana criiča, nižaza Yooz tawk jaru ana kamča. Pero ančhuc criichin maatakanacaqui zuma kamaña tjeež waquiziča. Ančuca zuma kamaña tjeztiquiztan, ančuca ana criichi luctakanacaqui Yooz taku criichiž cječhani, ančhuc ana ancha tawkžtan atipchiž cjen. ² Nižaza ančuca luctakanacaqui criyačhani ančuca zuma kamtiquiztan, nižaza ančuca rispitiñi kamtiquiztan. ³ Zawnctan zquiti ist'asnacquiz anača kuz tjaažqui. Persun c'achja chjičžta ach charquiz, nižaza zquiti ist'asnacquiz, nižaza ancha c'achja zquitinacquiz, jalla nižtanacquiz anača kuz tjaažqui. ⁴ Antiz zuma c'achja kamañanacquiz kuz tjaa. Humilde kuzziz, nižaza llan kuzziz cjee. Jalla nižta kamañanacaqui Yooz yujcquiqui walja walurchizza. Ni zuma c'achja kamañanacaqui tsji zuma tjurñi walurchiztakazza. ⁵ Tuqui timpuqui Yooz partir maatakanacaqui nižta

c'achja kamañchiztača. Nii maatakanacaqui Yoozquin kuzziztača. Nižaza luctakž jaru cjiicjiñitača. ⁶ Jalla nižta Sara cjita cullaquiqui Abraham cjita lucžquiz cassinča, nižquiz “wejt jiliri” cjican. Ančhucqui nižta zuma kamañchiz cjequiž niiqui, Sara cullaca maatinacažtakaz cjequiča. Ana čjulquiztanami ančuca kuz turwayskata.

⁷ Luctakanaca, ančucaquin zakaz chiižinžcuča. Ančhucqui persun maatakanacžtan zuma intintazñi munaziñi kuzziz kamaquiča. Yoozqui pucultan ančucaquiz niž zuma kamaña tjaachiča. Jalla nižtiquiztan jaknužt persun maatakžquiz rispitz waquizičhaja, jalla nuž rispitaquiča. Cjuñzna, luctakaqui maatakžquiztan juc'ant azzizza. Persun maatakžtan zuma kamz waquiziča, ančucaž Yoozquiztan mayizitanaca ana ina cjeyajo.

SUFRIS PUNTU

⁸ Tsjiižtan zakal cjesača. Tjapa ančhucqui tsjii kuzziz kamaquiča. Nižaza criichinacpora zumaž munazaquiča. Nižaza okzñi kuztan kamaquiča. Nižaza humilde kuztan kamaquiča. ⁹ Tsjiižuñ ančucaquiz anawali paachiž cjen ana nižtapacha anawali tjepnaquiča. Nižaza tsjiižuñ ančuca quintra ch'aananami, ana nižtapacha niž quintra ch'aaquiča. Antiz nižtajapa Yoozquiztan mayizinaquiča, nii zuma cjiskatzjapa. Yoozqui ančhuc kjawziča, zumanaca tanzjapa. Jalla nižtiquiztan ančuca quintra žoñinacžtajapami Yoozquiztan mayizinaquiča, Yooz wintižta cjisjapa.

¹⁰ Yooz takuqui tuž cjiča:

“Jakziltat zuma kamañchizpan pecčhaja, nižaza cuntintupan kamz pecčhaja, jalla niiqui persun chiiñi ata ewjt'istanča, anawal taku ana chiizjapa, nižaza ana incallñi toscar taku ana chiizjapa. ¹¹ Nižaza jakziltat cuntintupan kamz pecčhaja, anawali paaznacquiztan zarakstanča; nekztan zumapan paastanča. Parti žoñinacžtan wali kamzjapa, jalla nižtiquiz kuz tjaastanča. ¹² Yooz Jiliriqui zuma kamañchiz žoñinaca cuitiča. Nižaza ninacaž mayizitanaca nonža. Pero Yooz Jiliriqui anawali paañi žoñinacž quintrača.

¹³ Ančucaž zuma kamznacquiz kuz tjaachiž cjen, žject ančuca quintra paasajo? ¹⁴ Pero ančhucqui zuma kamcan sufraquiž niiqui, cuntintuž cjee. Yoozqui ančucaquiz honora tjaaquiča. Nii quintra žoñinacžquizimi ana eksna. Nižaza anaž jeczquiztanami kuz turwayskata. ¹⁵ Cristupankazza ultim Jiliriqui. Jalla nižtiquiztan Cristužquiz ančhucqui rispitanča. Nižaza ančhucqui listu tjaczi žela, ančucaž Yooztajapa kamz puntuquiztan chiizjapa. Tsjii žoñi nii puntu pewcznaquiž niiqui, zuma razunžtan kjaaz waquiziča. Humilde kuzziz nižaza rispitiñi kuzziz kjaaz waquiziča. ¹⁶ Zumaž kamaquiča. Nekztan ančuca kuzquiz anaž čjul ujmi cjuñznaquiča. Cristužquin kuzziz zumaž kama. Jalla nekztanaqui žoñinacaqui anaž ančuca quintra chiyi atasača. Ninacaqui ančuca quintra chiyaquiž niiqui, ultim azaquiča ančuca zuma kamtiquiztan. ¹⁷ Ančhucqui walikaz Yooz munañpi jaru kamcan sufračhaja, wintižta cjequiča. Ana zuma kamtiquiztan sufraquiž niiqui, jalla niiča ana waliqui; anaž Yooz munañpi jaruča niiqui.

¹⁸ Jesucristuqui učhum ujnac laycu ticziča. Jalla nižtiquiztan učhum ujnac laycu ana iya ticz pecča. Zuma kamañchiz Cristuqui ana zuma kamañchiz žoñinacž laycu ticziča, ninacžquiz Yoozquin macjatskatzjapa. Curpuchiz cjican contatača pero niž animuqui tirapan žejtča. ¹⁹ Niiž espíritu animuqui chawctažtakaz espíritu animunacžquin ojkchitača Yooz puntu kjanzt'izjapa. ²⁰ Jalla nii chawctažtakaz espíritu animunacaqui tuquitanpacha Yoozquin ana cassiča. Noež kamta timpuquiz Yoozqui pasinziz kuzziz želatča nii tuquita anawali žoñinacžtajapa. Jalla nuž žejlcan Yoozqui Noežquiz tsjii pajk kjuyaž cherchi warcu kjuykatchiča. Nekztan Yoozqui nii warcuquiz tsjii quinsakal žoñinaca luzkatchiča, wacchi kjazquiztan žejtkatzjapa. ²¹ Jalla nii kjazqui bautismožtakaztača. Ančhuczakaz bautista cjican liwriitača. Ultim bautismuqui anaž curpu ajunča, antiz ultim bautismuča Yoozquin tjapa kuztan

cjisqui, ujnacquiztan pertunta cjisjapa, paata ujnacquiztan ana iya cjuñzjapa. Jilanaca, cullaquinaca, Jesucristuž jacatatchiž cjen učumqui liwriita cjesača. ²² Jesucristuqui jacatatzcu arajpacha ojkchiča. Jaziqui nicju Yooz Ejpž žew latuquiz julzi žejlča. Nekz žejlcan anjilanacami, nižaza jilirinacami nižaza poderchiznacami Cristuž mantuquiz žejlča.

4

¹ Cristuqui žoñž curpuchiz kamcan sufrichiča. Jalla nižtiquiztan ančhuczakaz sufrisjapa listo cjis waquiziča. Ančhucqui Cristužquiz kuzziz cjen sufraquiž niiqui, nižquin juc'anti macjataquiča. Nižaza uj paaznacquiztan juc'anti zarakaquiča. ² Jaziqui zuma kamaquiča, tii muntuquiz žejlcan. Yooz munañpi jaru juc'anti kamaquiča; anawali pecni kuz jaru ana kamaquiča. ³ Ančucaquiz cjiwča, ančuca tuquita kamtaqui ana walitača. Nužquizkaj cjila nii anawal kamtaqui. Jalla nižta anawal kamtaqui ana criichi žoñinacaqui jutztaza. Ančhucqui zuma zizza nii anawal kamta puntu. Tuquiqui ančhucqui anawal kuz pinziz jaru ojklayatča; nižaza adulteriquiz ojklayatča; nižaza čjul kuz pecta jarumi paatča, nižaza kuz katchi licatča, nižaza ancha pjiistanaca paatča, nižaza mazinacžtan licz pecatča. Nižaza žoñiž paata yooznacquiz rispitača. Werar Yooz mantita quintrača niiqui. ⁴ Yoozquin kuzziz cjen, ančuca kamtaqui anača iya nižtaqui. Jalla nižtiquiztan ančuca tuquita mazinaca ančucaquiztan istrañča, ančucaž ana iya cumpant'ichiž cjen. Nekztan ančucajapa iñarča. ⁵ Pero ultim pjalz tjuñquiz ninacaqui persuna anazuma kamtiquiztan Yoozquin cuenta tjaastanča, Yoozqui ticzi žoñinacami žejtñi žoñinacami ultimquiziqui pjalznaquiča, tii yokquiz jaknužt kamtčhaja, jalla niit jama. Yoozqui listo žejlča žoñinaca pjalzjapa. ⁶ Tii muntuquiz žejlñi žoñinacžquiz liwriiñi Yooz takuqui paljaytatača, ninaca criyajo, nižaza liwriita cjejajo. Žoñž curpuchiz cjen criichinacaqui tjapa žoñinaca irata ticža. Pero ninacž animunacaqui Yooziž arajpachquin kjawžta cjen zumapan kamča Yooz irat kamañchiz.

⁷ Jilanaca, cullaquinaca, tii timpuqui otča, wajillaž tjappacha čhjultakinacami tucuzinzaquiča. Pero ana kuz turwayzita cjee. Zuma pinsiñi cjee. Nižaza persuna kamz ewjazñi cjee, Yoozquin mayizican. ⁸ Jalla tužuča chekanaqui, porapat zuma munaziñi kuzzizpankaz cjee. Zuma munazican, parti žoñinacž ujnac puntuquiztan ana ancha cjuñasača. ⁹ Porapat ančuca kjuyquiz zumapanž risiwasaquiča, ana paysnakžcu. ¹⁰ Yoozqui criichi žoñinacžquiz tjapaman zuma kamañanaca tjaača. Nii kamañanacchiz porapat yanapasaquiča, juc'ant zuma kuzziz cjisjapa. Nižta pecča učum Yooz Jiliriqi. ¹¹ Jakziltat paljayz kamañchiz žejlčhaja, panž Yooz taku paljayz waquiziča. Jakziltat yanapñi kamañchiz žejlčhaja, panž Yooz tjaata aztan yanapz waquiziča. Tjapa ančhucqui čjul kamañchizimi Yooz honora juc'ant waytiskatča, Jesucristuž cjen. Yoozqui wiñayjapa honorchiz cjila. Nižaza Yoozqui wiñayjapa mantiñej cjila. Jalla nužoj cjila. Amén.

PRUEBANACAZ TJONANAMI CUNTINTUZ CJEE

¹² Pecta jilanaca, cullaquinaca, anawal pruebanacaž tjonan ana tsuca. Ančhuc yanzjapakaz tjonča, Yoozquin zuma tjurt'iñi kuzziz, ana tjurt'iñi kuzziz, jalla nii yanzjapa. Nižta pruebanacaqui panž želaquiča. Anaž istraña. ¹³ Jaknužt Jesucristuqui sufritčhaja, jalla nižtazakaz ančhucqui sufraquiča. Jalla nižtiquiztan nižta pruebanaca tjonchiž cjen, cuntintuž cjee. Nižaza Jesucristuž tjonz tjuñquiz ančhucqui juc'anti cuntintuž cjequiča. Nekztan Jesucristuqui nižž aztan nižž honora tjeeznaquiča. ¹⁴ Cristužquin kuzziz cjen ančuca quintra ch'aanita cjequiča. Pero ančhucqui cuntintuž cjee. Zuma Yooz Espiritu Santuqui ančuca kuzquiz žejlča. Ančuca quintra žoñinacaqui Cristuž quintra chiiča. Ančhuczi Cristuž honora waytiča. ¹⁵ Nonžna ančhucqui. Anača žoñi conzqui. Anača tjañi zaazqui. Anača

uj paazqui. Anača yekja zoňž asuntuquiz mitizizqui. Nižta ana walinaca paaquiž niiqui, sufračhani. Pero nižta ana walinaca anapan paaquiča. ¹⁶ Zuma cristiano cjan sufraquiž niiqui, ana azasača. Antiz Yoozquin panž honora tjeznaquiča, Cristuž partiquiz željtiqiztan.

¹⁷ Yoozqui niž famillchiz zoňinaca jusjiňi kalltiča, azquichta kamaňchiz cjisjapa. Učhumqui tii muntuquiz željcan sufraquiž niiqui, ¿kjažt ana criichi zoňinacžtajapa wataquejo? Ninacaqui Yooz liwriiňi taku anapanž cassa. Jalla nižtiqiztan infiernuquin wiňayjapa sufraquiča. ¹⁸ Zuma kamaňchiz zoňinacaqui ch'aman anawalinacqiztan liwriitača. Jalla nižtiqiztan ana criichi zoňinacžquiz nižaza uj paaňi zoňinacžquiz kjaž cjitat cjequejo? Infiernuquin wiňayjapa sufraquiča. ¹⁹ Jalla nižtiqiztan tii muntuquiz kamcan criichi zoňinacaqui Yooz munaňpi jaru sufriča. Jalla nižta sufrican Yoozquin kuzzizpan cjee, niž cuitita cjisjapa. Tii muntu paaňi Yoozza lijituma cuitiňiqui. Anča zumapanča.

5

CRIICHI ZOŇINACŽQUIZ CHIIZINTA TAKU

¹ Icliz jilirinaca, ančhucaquin zuma tawkžtan chiižinžcuča. Wejrqui icliz jilirizakaztča. Persunpacha Jesucristo sufriňi cherchinča. Nižaza wejrqui parti criichi zoňinacžtan čica honorchiz cjeeča, Jesucristo wilta tjonz tjuňquiz. ² Tjapa ančhucqui Yoozquin criichi zoňinaca zuma cwitaquiča, zuma uza awatirižtakaz. Tjapa kuztan nižaza zuma kuztan cuitiz waquiziča. Jalla nižta pecča Yoozqui. Anača paaz ganzjapakaz iclizziz zoňinaca cuitaquiča, pero Yooz sirwican tjapa kuztan cuitiz waquiziča. ³ Anača tsji ana zum patrunažtakaz cjiicjisqui, ančuca icliz zoňinacžtaqui. Antiz parti criichi zoňinacžquiz zuma kamaňa tjezna, ninaca nižta iratapacha zuma kamkatzjapa. ⁴ Nekztan chekan jilir Awatiriqui tjonžcu ančucaquiz zuma honoraž tjaaquiča, zuma premiožtakaz. Tsji chjaňiquiztan paata premiuqui ratulla tucuzinznasača. Ančuca honora ana tucuzinznasača. Ančhucqui Yoozquin criichi zoňinaca zuma cuititiqiztan jalla nižta honora tanznaquiča.

⁵ Ančhucqui tjtjowanaca, icliz jilirinacž jaru cjee. Nižaza tjapa ančhucqui porapat humilde kuztan rispitasaučiča. Yoozqui mita kuzziz zoňinacž quintrča. Pero humilde kuzziz zoňinacžquiz yanapča. ⁶ Jalla nižtiqiztan tjapa azziz Yooz Jilirž muntuquiz humilde kuzziz cjee, nekztan Yoozqui ančucaquiz honorchiz cjiskataquiča. ⁷ Yoozqui ančhuc cuitiča. Jalla nižtiqiztan čjul llaquinacami nižaza kuz turwayskatňinacami nižquin kuzziz cjee.

⁸ Pinsiňi kuzziz cjee. Nižaza naynay žela. Ančhuc quintr diabluqui ojklajča, anawal leona ajuticanžtakaz. Nii anawal diabluqui ančucaquiz atipz pecča. Nižaza criichi zoňinaca Yoozquiztan zarakskatz pecča. ⁹ Jalla nižtiqiztan niž quintr tjurtichi žela. Jesucristužquin kuzziz tjurt'ichi žela. Ančhucqui zizza, tii muntuquiz kamcan tjapa criichi jilanacaqui sufristanča. Jalla nižta zizcu, Jesucristužquin tjapa kuzziz cjen tjurt'ichi žela. ¹⁰ Ančhuc tsji zkoloc sufritan, Yoozqui ančucaquiz yanapaquiča, juc'ant zuma kamaňchiz cjisjapa. Nižaza Yoozqui ančucaquiz tjurt'iči kuzziz cjiskataquiča, nižaza tjup kuzziz cjiskataquiča, čjul ana walquiztanami atipajo. Nii Yoozza zuma yanapňiqui. Niiqui učhum kjawziča, Jesucristužtan čica arajpachquin kamzjapa, wiňayjapa honorchiz cjisjapa. ¹¹ Nii Yoozqui wiňayjapa honorchizkaj cjila. Wiňayjapa mantiňej cjila. Jalla nužoj cjila. Amén.

¹² Wejrqui ančucaquin tii kolta cartal Silvanužquiz cjijskatuča. Silvano jilaqui zuma lijitum jilača, cjiwča. Tii cartiquiz ančucaquin chiižinžcuča, nižaza Yooz lijitum okzňi kuz puntu paljayžcuča. Jalla nii puntunaca zizcu tira tjurt'iči kuzziz cjee.

¹³ Babilonia wajtquin icliz zoňinacaqui ančucaquin tsaanžquiča. Ninacaqui Yooz illzta zoňinacazakazza. Nižaza Marcos ančucaquin tsaanžquiča. Marcossa wejt

maatižtakaz. ¹⁴ Ančucqui porapat zuma munaziñi kuztan tsaanasaquiča. Tjapa ančucqui, Cristuž partiquiz žejlñinaca, walikaj cjila. Jalla nužoj cjila. Amén.

SEGUNDA CARTA DEL APOSTOL SAN PEDRO

¹ Wejr Simón Pedruqui ančhucaquin cjiiržcuča. Wejrqui Jesucristuž manta payiñ zoñtča. Niiž uchta apostoltča. Yooztan Jesucristo Liwriiñižtan zoñinacžquiz anaž illilla; legaliž niiqui. Jalla nižtiquiztan ančhucmi wejrmi Jesucristužquin kuzziz cjen Yooziž tjaata kamaña tanzinčhumča. Ancha zumača nii kamañaqui. ² Yoozquiz nižaza učhum Jesucristo Jiliržquiz juc'ant zuma pajz waquiziča. Nekztan ančhucqui juc'anti Yooziž yanapta cjequiča, nižaza tsjan walikaz kamaquiča Yooziž cjen.

CRIICHI ZOÑINACŽ KUZ PUNTU

³ Yoozqui učhum kjawziča, nižtan chica honorchiz cjisjapa, nižaza nii irata zuma kamañchiz cjisjapa. Jaziqui Yoozqui niž aztan ančhucaquiz yanapča, niž kuzcama zuma kamñi atñijapa. Ančhucqui Yooz puntu zizñi zizñiž cjen Yooz yanaptaqui tanz-nasača. ⁴ Yoozqui niž ancha zuma walurchiz tawkžtan compromitchiča, učhum yanapzjapa. Nii compromitta taku cumplissiča. Jaziqui ančhucqui Yooz kuz irataž cjisnaquiča. Nižaza ančhucqui tii muntuquiz žejlñi ana walinacquiztan atipaquiča. Tii muntuquiz ancha ana walinaca žejlča zoñinacž ana zuma pinsiñiž cjen. ⁵ Jalla nižtiquiztan ančhucqui Yoozquin tjapa kuztan cjee juc'anti juc'anti zuma cjisjapa. Jesucristužquin kuzziz cjen lijituma zuma kamz waquiziča. Nekztan zuma kamcan, zizñi nižaza intintiñi kuzziz cjis waquiziča. ⁶ Nekztan zizñi kuzziz cjican, persun kuzquiz ewjazñi kuzziz cjis waquiziča. Nekztan persun kuzquiz ewjazcan, zuma tjurt'iñi kuzziz kamz waquiziča. Nekztan tjurt'iñi kuzziz kamcan, Yooz kuzcamakaz kamz waquiziča. ⁷ Nekztan Yooz kuzcamakaz kamcan, criichi zoñinacžquiz okzñi kuzziz cjis waquiziča. Nekztan okzñi kuzziz cjican, tjapa zoñinacžquiz zuma munaziñi kuzziz cjis waquiziča.

⁸ Ančhucqui jalla nižta ancha zuma kuzzizčhucčhalaj niiqui, juc'anti juc'anti zumaž cjequiča. Nižaza ančucaž zuma kamtaqui anaž ina cjequiča. Nižaza ančucaž Jesucristo Jilirž puntunaca ziztaqui anaž ina cjequiča. Jesucristuž puntunacquiztan zizñi zizñi cjican, walja zuma obranacchiz cjisnaquiča. ⁹ Jakzilta zoñit nižta zuma kamañchiz ana žejlčhaja, jalla ničha tsjii zur zoñižtakaz. Nižaza ničha ana zizñi zoñiqui. Niiž ujnacaqui pertunzqui tjatztča. ¹⁰ Ančhucqui, anača nižta cjee. Yoozqui ančhuc illzcu kjawziča. Jalla nii kjawžta zumpachaž catoka. Nižaza nižquinpan kuz tjaaquiča. Jalla nuž zumpachaž kamaquiz niiqui, anapanž Yoozquiztan zarakasača. ¹¹ Nekztan ančucaž zuma kamtiquiztan arajpach wajtquin zuma risiwtaž cjequiča. Nii arajpach wajtquin Liwriiñi Jesucristo Jiliriqui wiñayjapa mantiča.

¹² Jalla nižtiquiztan wejrqui ančhucaquin tirapan nii puntunaca cjuñzkatača. Ančhucqui nii puntunaca zizza. Nižaza ančhucqui werar Yooz taku catokžcu Yoozquin tjurt'ichi žejlča. ¹³ Jalla nuž cjenami wejrqui tuž tantiichinča. Wejr iya žejtcan, ančucaquiz cjuñzkatz pecuča, tii chiižintanacžtan. Nii walikaz cjiwča. ¹⁴ Učhum Jesucristo Jiliriqui wejtquiz zizkatchiča, wajillaž tii curpu eccu arajpach wajtquin okača, nii. ¹⁵ Jalla nižtiquiztan tii puntunacquiztan cjiirz pecuča. Nekztan weriž ticžtan ančhucqui čhjulorami tii puntunaca liyasača, zuma cjuñajo.

JESUCRISTUZ PUNTUQUIZTAN TJAAJINTA

¹⁶ Ančhucaquin tjaajincan, wejrqui učhum Jesucristo Jilirž puntuquiztan tjaajinchinča, jaknužt walja aztan wilta tjonačhaja, jalla nii. Jalla nii tjaajintaqui anaž wejt kuzquiztan ulanchiča. Nii tjaajintaqui anača mañžtan tantiita quintuqui. Antiz wejrqui persun čhjujčžtan Jesucristuž honora cherchinča. ¹⁷ Wejrqui cherchinča, Yooz Ejpqui Jesucristužquiz zuma honora tjaachiča. Nižaza Yooz Ejpž ispantichuc

joraqui chiižquichiča tuž cjican: “Jalla tiča wejt k'ayi Maatiqui. Tiiž cjen ancha cuntintutča”. ¹⁸ Jalla nuž cjiñi taku nonzinča arajpachquiztan tjonñi. Nii oraqui wejrqui Jesucristužtan chica žejlchinča Yooziž illzta curquin.

¹⁹ Jaziqui wejrqui cjiwča tuquita Yooztajapa chiiñi profetž takuča werar takuqui, nii. Jesucristuž tjonzcama nii profetaž chiitaqui učumnacaltajapa kjanazt'iča tsjii zuma lamparažtakaz. Jalla nižtiquiztan nii profetaž chiitiquiz kuz tjaaz waquiziča. Nii walikaz cjiwča. Wentan kjantati chawcwa tewczcan, anaž iya lampara kjañi pecasača. Jalla nižta irata Jesucristuž tjonan, profetaž chiitanacaqui anaž iya pecasača. ²⁰ Jalla tii zakaz intintaz waquiziča. Nii cijrta profetaž chiitanacaqui Yooz takuča. Jaziqui profetaž chiitami žoñž kuzquiztankaz ana intintazta cjesača. Yoozpanikazza profetaž chiita intintazkatñiqui. ²¹ Profetanacaqui anača persun kuzcama nižtanaca chiichiQUI. Antiz Yooz Espíritu SantuQUI ninacžquiz Yooz taku chiikatchiča.

2

FALSO TJAAJINACŽ PUNTU

¹ TuQUI timpuQUI toscara chiiñi profetanacaQUI Israel wajtchiz žoñinacžquiz jeczíča. Jalla nižta irata zakaz ančhucaQUI toscar tjaajinacaQUI jecznaQUIča. NinacaQUI persuna pinsitaQUIZtan chjozakaž tjaajnaQUIča, žoñinaca turwayskatzjapa, nižaza YoozQUIZtan zarakskatzjapa. Jalla nuž anawali tjaajincan Jesucristo Jiliri ana pajñi chiyaQUIča. Pero JesucristuQUI ninaca liwriizjapa ticziča. Jalla nuž anawali tjaajintiquiztan ninacpachaž wajilla castictaž cjeQUIča. ² Nižta anawali tjaajintiquiz walja criichi žoñinacaQUI kuz tjaaQUIča. Nekztan anazuma kamaQUIča. Jalla ninacaž anazuma kamtiQUIZtan žoñinacaQUI werar Yooz kamañ quintra iñaraQUIča. ³ Ancha paaz paca peccu, nii anawali tjaajiñi žoñinacaQUI toscar tawkžtan ančhucaQUIZ incallaQUIča. Nekztan ančhuca paaz tanznaQUIča. Jalla nuž cjen ninacaQUI ultimupan tantaž cjeQUIča. Tuquitanpacha YoozQUI ninaca utchiča casticta cjisjapa.

⁴ YoozQUI uj paachi anjilanacžquiz ana pertunchiča. Antiz infiernuquin tjojtchiča. Zumchiquiz chawctažtakaz nekz chjojta žejlča, ultimu pjalz tjuñicama. ⁵ Nižaza tuquita timpuQUI YoozQUI uj paachi žoñinaca ana pertunchiča. Antiz kjaz juyzu mantizquichiča nii anazuma kamañchiz žoñinaca ticznažo. Noé cjitaQUI žejtkatchiča niž pakallak familianacžtan. Noequi nii timpuQUIZ kamñi žoñinacžquiz cjichiča: “Zuma kamañchiz cjee” cjican. Pero žoñinacaQUI Noež chiita tawkQUIZ ana juyzu paachiča. ⁶ Nižaza YoozQUI ana wal Sodoma wajtchiz žoñinacami nižaza Gomorra wajtchiz žoñinacami ujžtan ujchiča, kjup tuczama. Jalla nuž YoozQUI liwj tjatanzjapa mantichiča. Jalla nuž casticcan YoozQUI wiruñ tjonñi anawal kamñi žoñinacžquiz chiižinz pecchiča, “Anača nižta kamzQUI” cjican. ⁷ Nii pizc ujzi watjanacQUIZtan Lot cjita žoñiqui alajakaz liwriitača. Jalla niitača zuma kamañchizQUI. Parti žoñinacaQUI tjapaman ana walinaca paachiča. Jalla nižtiquiztan Lot cjitaQUI nii anawali kamñi žoñinaca cheržcu ancha llactazñitača. ⁸ Nii zuma žoñiqui zapuru niž kuzQUIZ ancha zint'iñitača, nii parti žoñinacaž Yooz lii quintra paachiž cjen. Lot cjita žoñiqui zapuru ninacaž anawali paatanaca cherchiča, nižaza nonziča. Jaziqui nii anawali paañinacžtan kamcan, niž kuzQUIZ ancha zint'iñitača. ⁹ Ultimquiziqui YoozQUI Lot jwessiča nii wajtQUIZtan. Yooz JiliriQUI pruebanacžQUIZtan zuma kamañchiz žoñinaca liwriiñiča. Nižaza Yoozza anazuma kamñinaca pjalzñiqui, nižaza chjojñiqui casticZ tjuñicama.

¹⁰ YoozQUI juc'anti casticaQUIča jalla tižta žoñinaca, persun anawali pecñi kuzcama kamñi žoñinacami, nižaza jilirinacžQUIZ ana rispitiñinacami. Jalla nižta žoñinaca juc'anti castictaž cjeQUIča. NinacaQUI ancha lisuča, nižaza mit kuztan anawali paañiča. NinacaQUI poderchiz arajpachquin žejlñinacžQUIZ ana ekscu ararñiča. ¹¹ Yooz zuma

anjilanacazti nii poderchiz arajpachquin žejlñinacžquiz ararzjapa eksa, azziz anjilanacaž cjenami. Nižaza zuma anjilanacaqui Yooz yujcquiziqui nii anawal žejlñinacž quintra ana uj tjojtunz pecča.

¹² Jalla nii anawal kamñi žoñinacaqui animalažtakazza ana intintazñi kuzziz. Persun kucamakaz ojklayñičha, Yoozquin ana juyzu paañi. Q'uit animalanacaqui žejlčha, tanžta cjisjapa, nižaza conta cjisjapa. Jalla nižtaž nii žoñinacaqui. Ana zizta puntuquiztan quintra chiičha. Anawali kamcan nii anawali kamtiquiztan animalanacažtakaz ticznaquičha. ¹³ Nižaza ninacaqui parti žoñinacžquiz sufriskatchiž cjen, zakaz sufraquičha. Nižaza anawal pjijztanacquiz kamcan, “Cuntintutčha wejrnacqui” cji-can chiiñičha. Ančhucqui ninacžtan žejlzqui azipančha, nižaza ninacž cumpant'izmi ančhucaltajapa ana waličha. Ninacaqui ančhucacquiz incallz ancha jutztaza, ančhuc criichinacžtan chica žejljzapa. ¹⁴ Nii anawali žoñinacaqui tsjii maataka cheržcu, pañž adulterio paaz pecča. Nižta anawali paaznacquiztan anapan ochñičha. Incallchuc maatakanacžquiz adulterio kjutñi chjichñičha. Jalla nižta žoñinacaqui adulteriuquiz ojklayñi, nižaza paaz tanzñi nižaza čjul uj paazmi ancha atñipanikazza. Jalla nižta cjiicjiñinacaqui infiernuquin ojkñi žoñinacačha. ¹⁵ Yooz jiczquiztan zarakchičha. Nekztan uj paacan ojklayñičha. Tuquitan tsjii anawali profeta želatčha, Balaam cjita, Beorž majch. Jalla niiqui anawali paatiquiztan paaz ganz pecchičha. Jalla nii Balaam cjitaž iratačha ninaca ojklayñiqui. ¹⁶ Tsjii ana chiiñi aznuqui Balaamžquiz ujzičha žoñž tawkžtan, Balaam anawali paaz pecchiž cjen. Jalla nižta ujžniž cjen Balaamqui atajtatačha nižž anawali pinsita jaru ana paazjapa.

¹⁷ Wejr cjiwčha, nii anawali tjaajiñi žoñinacaqui ana kjazziz tujžtakazza. Ancha taku tjaacha, pero anawira cumpličha. Nižaza ninacačha ana chijñichiz tsjirižtakaz, tjami chjichta tsjirižtakaz. Ninacaqui wiñayjapa casticta cjequičha anawal tsokchi zumchiquiz chjatkatžcu. ¹⁸ Nii anawalinacaqui mitarazzi tawkchiz inapankaz chiiñičha. Anawali paaznaca tjaajincan, nižaza anawali pecznaca tjaajincan užca anawal kamañquiztan zarakchinacžquiz wilta anawal kamañchiz kamkatž pecñičha. ¹⁹ Wejtnac jaru cjee, cjiñičha. Wejtnac jaru cjican, čjulu paaznacami walikazza cjiñičha. Pero ninacapacha anazum kamañanac jaru cuztumrazzičha. Jakziltat anawal kamañ jaru cuztumrazačhaja, jalla niičha nii anawal kamañ mantuquiz žejlñiqui. ²⁰ Učhum liwriiñi Jesucristo Jiliržquin criižcu, yekjap nii anawal tjaajñinacaqui liwriitačhani anawali paatanacquiztanami, nižaza anazuma kamtiquiztanami. Liwriita cjiscu wilta anazum kamañquiz mitisačhaja, nižaza anazuma kamaña cuztumrazačhaja, nižž tuquita anawal kamañquiztan juc'anti anawaliž cjequičha. ²¹ Ninacaqui Yooz zuma kamaña ana pajtasaz niiqui, ninacžtaqui tsjan cusaž cjitasačha. Pero ninacaqui Yooz zuma tjaajinta catokchičha. Jaziqui Yooz zuma kamaña pajžcu, quejpsičha. Jalla nižtiquiztan ninacžtaqui juc'ant anawira waliž cjequičha. ²² Ninacaqui Yooz tawk jaru ojklaychitačha. Nekztan Yoozquiztan quejpsičha ninacaqui. Jaziqui nii quejpsñi žoñinacaqui pacunacažtakazza. Pacunacaqui jotžcu persun joti lujlža. Nižaza tsjii ajunta cuchiqui wilta ljajzpiquizpacha zumt'ičha. Jalla nižtačha nii anawal tjaajñinacaqui.

3

JESUCRISTUZ TJONZ PUNTU

¹ Pecta jilanaca, cullaquinaca, jalla tiižtan pizc wilta cartal ančhucacquin cjiiržcučha. Jalla tii pizc cjiirta cartaž cjen ančhucacquiz werar razunžtan pinsiskatz pecučha.

² Tuquitan Yooztajapa chiiñi zuma profetanacaqui Yooz puntu mazinchičha. Nižaza wejrnac apostolonacaqui liwriiñi Jesucristo Jilirž mantitanaca ančhucacquiz tjaajinchinčha. Jaziqui tjapa nii tjaajintanaca cjuñžna.

³ Profetaž mazinta timpuž tjontan žoñinacaqui tjonaquičha. “Yooz puntu tjaajintanaca inapanikazza” cjican burlasaquičha. Nii burlasñi žoñinacaqui persun anawal kuzcama

ojklayaquiĉha, niŝaza persun kuzcama kamaquiĉha. Anĉhucqui jalla nii zumpacha ziz waquiziĉha. ⁴ Ninacaqui pewcznaquiĉha, tuŝ cjican: “Ĵjaŝt cjisit Cristojo tjonaquiĉha cjetla pero? Uĉhum tuquita atchi ejpnacaqui kamchiĉha; nekztan ticziĉha. Tii muntu kalltiquiztanpacha tjapa niŝtapankaz watĉha. Cristuc anaŝ tjonasaĉha”. Nuŝ cjicanŝ chiyaquiĉha ninacaqui. ⁵ Pero tuquita timpuquiztanpacha arajpachaqui Yooz chii-tiquiztanpacha paataĉha. Jalla nii Yooz paatami, ninacaqui anaŝ naaza. Niŝaza Yooz mantitiquiztanpacha tii yokaqui kjazquiztan jecziĉha. ⁶ Niŝaza kjaz juyzu tjontiquiztan nekztanpachaŝ tii muntu yoka kjazquiz katŝcu pertisiĉha. ⁷ Tii muntuquiz ŝejlŝni yokami pachanacami ujŝtan ujzjapa chjojta ŝejlĉha. Yooz mantita jaru zakaz niŝta wataquiĉha. Jalla nii ujqui ultimu pjalz tjuŝnquiz ujaquiĉha. Nii pjalz tjuŝnquiz zakaz anazum kamaŝchiz ŝoŝinaca castictaŝ cjequiĉha nii ujquizpacha.

⁸ Pecta jilanaca, cullaquinaca, tiizakaz anaŝ tjatzna. Yooz Jilirŝtajapa tsjii noojiqui warank watanaca cuntaĉha. Niŝaza warank watanacaqui tsjii nooj cuntaĉha. Yooztajapa timpunacaqui niztaĉha. ⁹ Yekjap ŝoŝinacaqui tuŝ cjiĉha, Yooz Jiliriqui niŝt tjaata taku ana uri cumpliĉha. Jilanaca, jalla nii chiitaqui anazuma razunaĉha. Antiz Yoozqui anĉhucaltajapa pasinziz kuzziz ŝejlĉha. Yoozqui anaŝ jakziltami casticz pecĉha. Antiz tjapa ŝoŝinaca “ujchizpantĉha” cjican chiikatz pecĉha, ninaca liwriita cjisjapa. Jalla niŝtiquiztan ana uri tjonĉha.

¹⁰ Pero Jesucristo Jiliriz tjonz tjuŝniqui tiripintitŝ tjonaquiĉha, tsjii tjaŝniŝtakaz. Jalla nii tjuŝnquiziqui tii muntu pachanacaqui tsjii tsucchuc jorjorŝiŝtan tucuzinŝnaquiĉha. Tjuŝnimi jiizmi warawarami liwj kataquiĉha; ujta cjequiĉha. Niŝaza tii muntu yokami tjapa ŝejlŝnacŝtan pacha ujŝtan tankattaŝ cjequiĉha.

¹¹ Jalla niŝta liwj tjatantaŝ cjequiĉha. Jalla niŝtiquiztan anĉhucqui Yooz kuzcama juc'anti kamz waquiziĉha, niŝaza Yooz irata zuma kamaŝchiz cjis waquiziĉha. Jalla niŝta kamaŝchiz waquiziĉha anĉhucqui. ¹² Yooz tjonz tjuŝni tjewŝna, niŝaza zumapan langŝna, Yooz apura tjonzjapa. Nii tjonz tjuŝnquiziqui tii muntu pachanacami ujŝtan tankattaŝ cjequiĉha. Niŝaza tjuŝni jiizmi warawarami ujquiz liwj jiŝkattaŝ cjequiĉha; nekztan liwj kataquiĉha. ¹³ Pero uĉhumzti ew arajpachami yokami tjewŝa, Yooz chiita tawk jaru. Nii ew arajpachquinami yokquinami tjappacha Yooz irata zumacamaŝ cjequiĉha. Ana zinta anawaliqui cjequiĉha.

¹⁴ Pecta jilanaca, cullaquinaca, Yooz tjonz tjuŝni tjewŝcan, zuma kamaŝnquiz kuz tjaa, niŝt yujcquiz ana ujchiz cjisjapa. Nekztan Yooztan uĉhumnacatan walikaz cjequiĉha. ¹⁵ Jalla tii cjuŝzna. Yooz Jiliriqui anĉhucaltajapa pasinziz kuzziz ŝejlĉha, anĉhuc liwriita cjisjapa. Jalla nii puntuquiztan zakaz Pablo jilaqui anĉhucquin cijrchiĉha. Yoozqui niŝtquiz zizŝni zizŝni niŝaza zuma intintazŝni kuzziz cjiskatchiĉha. Jalla nii ziztanac jaru uĉhumŝ pecta Pablucqui anĉhucquin cijrchiĉha. ¹⁶ Weriz chiita puntunacquiztan Pabluzakaz chiichiĉha tjapa niŝt cijrta cartanacquiz. Parti Pabluz cijrtanacaqui ch'aman intintazzucaĉha. Jalla niŝta ch'aman intintazzucanacaqui ana zizŝni ŝoŝinacami, niŝaza pizc kuzziz ŝoŝinacami tsjii kjutŝniŝ intintazza. Niŝaza parti Yooz takunaca zakaz tsjii kjutŝniŝ intintazza. Jalla nuŝ tsjii kjutŝniŝ intintazcu, ninacaqui ninacŝtajapa juc'ant ana zumquiz cjissa; nekztan castictaŝ cjequiĉha.

¹⁷ Pecta jilanaca, cullaquinaca, ima tii muntuquiz tiŝtanaca watan tii puntunaca anĉhucacquiz zizkatchinĉha. Jaziqui anawali incallŝni ŝoŝinacaqui ŝelaquiĉha. Nii anawali incallŝni ŝoŝinacaqui Yooz mantitanaca anapan cassa. Jalla niŝtiquiztan ninacŝquiztan cuit'aza, ana tsjii kjutŝni chjichta cjisjapa. Anawalinac kjutŝni chjichta cjequiz niiqui, anĉhucqui ana tjurt'iŝni kuzziz cjequiĉha. ¹⁸ Anĉhucqui uĉhum liwriiŝni Jesucristo Jilirizquiz juc'ant zumaŝ pajaquiĉha. Niŝaza niŝt puntu juc'ant zizaquiĉha. Niŝaza juc'ant zuma kamaŝchiz cjee. Uĉhum Jesucristo Jiliriqui honorchizkaj cjila anztajapami wiŝayajapami. Jalla nuŝoj cjila. Amén.

PRIMERA CARTA DEL APOSTOL SAN JUAN

JESUCRISTUQUI TII MUNTUQUIZ TJONCHICHA

¹ Wejrqui Jesucristuž puntul ančhucaquin cjiřzcuča ančhuc wali cuntintu cjisjapa. Tuqui timpuquiztanpacha Jesucristuqui žejlñipantakalča, ima tii muntu želan. Tii muntuquiz tjontanaqui wejrnacqui Jesucristužtan kamchinča; wejtnaca čhjujcztan nii cherchinča; nižaza niž taku nonzinča. Jacatattanaqui wilta cherchinzakazza; nižaza wejtnaca kjaržtan nii lanzinča. Jazimi tirapanž žejtča Jesucristuqui. Nižaza jakziltat Jesucristuž taku criyačhaja jalla niiqui Yooztan wali cuntintupankaz cjequiča. ² Nii žeti tjaañi Jesucristuqui tjonchiča tii muntuquiz. Nekztan wejrnacqui nii pajchinča, nižaza cherchinča. Nekztan wejrnacqui nii Jesucristuž puntuquiztan žoñinaczquizimi, ančhucaquizimi paljaychinča. Tuqui timpuquiztanpacha žejtñipantakalča nii Jesucristuž puntuquiztan žoñinaczquizimi, kamñitakalča. Nekztan tii muntuquiz tjonžcu, žoñi tucchiča. ³ Jaziqui nii chertanaca nii nonžtanaca ančhucaquin quint'uča, wejtnacatan ančhucatan tsjii kuzziz cjejajo. Wejtnacatan Yooz Ejpžtan nižaza Yooz Majchtan tsjii kuzzizpanča, jalla nižtapacha wejtnacatan ančhucatan cjisjapa. ⁴ Wejrqui tii cartal cjiřzcuča ančhucaquin wali cuntintu cjisjapa.

YOOZQUI ZUMA KJANQUIZ KAMCHA

⁵ Jesucristuqui wejtnacaquiz tjaajinchiča. Jaziqui nii tjaajintanaca ančhucaquin cjiřzcuča. Yoozqui zuma kjanquiz kamča. Yoozqui zumapankazza, jalla nuž cjiča nii kjanquiz kamz puntuqui. Nižaza Yoozqui anapanž zumchiquiz kamča. Yoozqui ana čjul ujchizza, jalla nuž cjiča nii ana zumchiquiz kamz puntuqui. ⁶ Tsjii uj paañi žoñiqui zumchiquiz kamča. Nuž kamcanaqui “Yooztan wejtanaqui tsjii kuzzizza”, cjičhaj niiqui, toscaraž chiiča nii žoñiqui. Anaž werar Yooz jiczquiz ojklajča. ⁷ Yekjapazti kjanquiz kamča; Yoozqui kjanquiz kamča, jalla nižtapacha. Jakzilta žoñinacat nuž kamčhaj niiqui, Yoozquin criichinacztan tsjii kuzzizza. Nuž kamcanaqui, tjapa niž ujquiztan pertuntača, Jesucristuž ticziž cjen.

⁸ Jakzilta žoñit “Ana ujchiztča”, cjičhaj niiqui, persunpachaž incallča; toscaraž chiiča. Ana zum kuzzizza nii žoñiqui. ⁹ Pero jakzilta žoñit Yoozquin pertuna mayizaj niiqui, niž ujqui pertuntaž cjequiča. Nižaza ana ujchiz cjequiča. Jalla nuž cjiča Yoozqui. Anaž wira toscara chiyasača Yoozqui; niž taku cumpliñipankazza. ¹⁰ Yoozqui cjiča, “Tjapa žoñinacami ujchizza”. Jaziqui jakzilta žoñit “Ana ujchiztča”, cjičhaj niiqui, Yooz toscara chiitažokaž nayča nii žoñiqui. Nižaza niž kuzquiz Yooz taku anaž catokča.

2

JESUCRISTUCHA UCHUM TJURT'IZIÑIQUI

¹ Wejt jilanaca, cullaquinaca, wejrqui tii cartal cjiřzcuča, ančhuc ana uj paajo. Jakziltat uj paačhaj niiqui, Jesucristužquiztan mayizaquiča. Niiča učum tjurt'iziñiqui. Nekztan Jesucristuqui Yooz Ejpžquin mayizinaquiča. Jesucristuqui ana čjul ujchizza, zumaž kamča. Jaziqui nii tjurt'iziñiqui zuma mayizinasacha. ² Učumž uj paatiquiztan Yooz Ejpqui učum casticz waquiziča. Jesucristuž ticzi nekztan Yooz Ejpqui učum pertunasača. Ana ujchiz Jesucristuqui učum laycu učumnaca ujquiztan ticziča. Jaziqui Jesucristužquin tjapa kuztan cjenaqui čjul uj paañi žoñinacami pertunta panikaz cjesača.

³ Jakzilta žoñit Yooz mantita jaru kamčhaj niiqui, Yooz pajča. Jalla niiča werarapan. ⁴ Jakzilta žoñit ana Yooz mantita jaru kamčhaj niiqui, anaž chii atasacha

“Yooz pajuča”, cjicanaqui. “Yooz pajuča”, cjesaž niiqui, toscaraž chiiča. Anazum kuzzizza nii žoñiqui. ⁵ Jakzilta žoñit Yooz tawk jaru kamčhaj niiqui, Yooztan ancha zuma munaziñi kuzzizza. Yoozquin tjapa kuzzizpanča. Jilanaca, tii zuma cjuñzna. ⁶ Jakzilta žoñit “Yooztan tsjii kuzziztča wejrqui”, cjičhaj niiqui, zuma kamzpanž waquiziča, Jesucristuqui zumaž kamča, jalla nižta.

EW MANTITA

⁷ Jilanaca, cullaquinaca, wejrqui anal jazta mantita cjižcuča. Tuquitanpacha tii mantitac zizzinčucča ančucqui, porapat zuma munaziz, jalla nii. Tuquitanpacha tii mantitac nonzinčucča. ⁸ Pero tii mantita cjižcuča, jazta mantitažtakaz. Jesucristuqui tii mantitacama kamčiča tii muntuquiz. Ančuczakaz tii mantitacama kamča. Nuž kamcan, zuma munazican, ana zumchiquiz kamča, werar kjanquiz kamča, Yooz takucama. Jalla nužupanča niiqui.

⁹ Jakzilta žoñit “Kjanquiz kamuča”, cjičhaj niiqui, jilanacžtan porapat zuma munaziz waquiziča. Jilanacžtan tira chjaawjkatčhaj niiqui, pachpa zumchiquizpanž kamča. ¹⁰ Jakzilta žoñit jilanacžtan porapat zuma munazaja, jalla niiqui kjanquizpankaz kamča. Jaziqui Yooz jicz cherchucača, ana ujquiz tjojtšjapa. ¹¹ Jakzilta žoñit jilanacžtan chjaawjkatčhaja jalla niiqui zumchiquiz kamča. Jakzitchuc ojkčhaj niiqui, ana zizza. Jaziqui Yooz jicz ana cherchucača; zur žoñižtakazza nii žoñiqui.

¹² Jilanaca, cullaquinaca, ančucaquin cjižcuča. Jesucristuž ticzi nekžtan ančuca uj pertunchiča Yoozqui. ¹³ Ejpnača, ančucaquin cjižcuča. Jesucristuqui tuqui timpuquiztanpacha žejlñipantakalča. Nii Jesucristužtan kamča ančucqui. Tjotjowanaca, turtakanaca, ančucqui Satanás atipchinčucča. Jaziqui ančucaquinžakaz cjižcuča.

Jilanaca, cullaquinaca, ančucqui Yooz Ejpžtan kamča. Jaziqui ančucaquinžakaz cjižcuča. ¹⁴ Ejpnača, Jesucristuqui tuqui timpuquiztanpacha žejlñipantakalča. Nii Jesucristužtan kamča ančucqui. Jaziqui ančucaquin cjižcuča. Tjotjowanaca, turtakanaca, ančuca kuzquiz Yooz taku chjojchiñčucča. Nekžtan Yoozquin tjurt'iñi kuzziz cjen, ančucqui Satanás atipchinčucča. Jaziqui ančucaquinžakaz cjižcuča.

¹⁵ Tjappacha ančucqui, nonžna. Anača tii muntuquiz žejlñi cusasanacžquin kuz tjazqui. Anača anawali paaznacquiziqui kuz tjazqui. Jakzilta žoñit anawali paaznacquiz kuz tjaačhaj niiqui, anaž Yooz Ejpžquin kuz tjaača. ¹⁶ Tii muntuquiziqui tižta anawali paaznaca žejlča: persun kuzcama kamz pecznaca, persun čhjujquiz cherta pecznaca, tucquin cjis pecznaca. Jalla nižtanaca pecčhaj niiqui, diabluž jaru ojklajča. ¹⁷ Tii muntuquiz žejlñinacaqui liwj tucuzaquičha, tjažtaž cjequičha. Nižaza tii muntuquiz žejlñinaca pecznacami tucuzaquičha. Pero Yooz kuzcama ojklajñinacazti Yooztan wiñaya kamaquičha.

WERAR TAWKZTAN, TOSCAR TAWKZTAN

¹⁸ Jilanaca, cullaquinaca, tii timpumiž ojtča. Tsjii Jesucristuž quintraqui tjonaquičha, nii quintu zizza ančucqui. Nižaza anziqui muzpa Cristuž quintra žoñinacaqui jecža. Nekžtan učumqui zizza tii timpuqui ojtča. ¹⁹ Nii quintranacaqui učumquiztan zarakčiča. Anatača učumtan tsjii kuzziz ninacaqui. Učumtan tsjii kuzziz cjitasaž niiqui, tira učumtan kamtasača. Ninacaž zaraktanaqui, kjanapacha cjissiča, anatača učum tsjii kuzziz ninacaqui. ²⁰ Ančuczti ana nižtičucča. Ančuca kuzquizti Yooz Espiritu Santo kamča. Jaziqui ančucqui tjapa werara zizzinčucča. ²¹ Werar taku zizñiz cjen ančucaquin cjižcuča. Nižaza Yooz takuqui anaž čhjul toscarami chiiča. ²² ¿Ject toscar žoñejo? Jakziltat “Jesusača ana Yooziž cuchanžquita Cristuqui” cjičhaja, jalla niičha toscara chiiñiqui. Cristuž quintrača ninacaqui. Nii žoñinacaqui Yooz Ejpžquin nižaza Yooz Majchquin ana pajz pecča.

²³ Jakziltat ana Yooz Majchquin pajz pecĥaja, jalla niiqui ana Yooz Ejpĥtan kamasacĥa. Jakziltat “Jesucristuqui werar Yoozza” cjiĥaja, jalla niiqui Yooz Majchtan kamĥa; Yooz Ejpĥtan zakaz kamĥa.

²⁴ Nii tuqui nonĥta Yooz taku persun kuzquiz chjojwa anĥucqui. Nii Yooz taku chjojĥcu, Yooz Majchtan Yooz Ejpĥtan anĥucatan tsjii kuzziz wiĥaya kamaquiĥa.

²⁵ Yooz Majchqui chiichiĥa, tuĥ cĥican:

—Wiĥaya Yooztan kamaquiĥa anĥucqui.

²⁶ Yekĥap ťoĥinacaqui anĥuc incallz pecĥa. Jaziqui cĥjirĥcuĥa nii puntuquiztan. ²⁷ Jesucristuqui Yooz Espĥritu Santo anĥuca kuzquiz cuchanĥquichiĥa. Jalla niĥtiquiztan nii Espĥritu Santuqui anĥucaquiz tjaajinĥa. Jaziqui yekĥa tjaajiĥi espĥritu anaĥ pecsa anĥucqui. Yooz Espĥritu Santuĥ chekan weraraqui tjaajinĥa. Anaĥ toscanaca tjaajnasacĥa. Cristuĥtan tsjii kuzziz kama; jalla nuĥ tjaajinĥa Espĥritu Santuqui. Niĥtaqui niĥ tjaajintacama kama.

²⁸ Jilanaca, cullaquinaca, Cristuĥtan tsjii kuzziz kama anĥucqui. Nekztan Cristuĥ tĥontanaqui, uĥumqui anaĥ eksnaquiĥa, niĥzaza anaĥ azaquiĥa. ²⁹ Jesucristuqui zuma kuzzizpanĥa. Nii zizza anĥucqui. Jakziltaĥlaj zuma kuzziz niiqui, Yooz maatiĥa. Jalla niizakaz zizza anĥucqui.

3

YOOZ MAATINACA

¹ Tĥappacha anĥucqui nonĥna. Yooz Ejpqui uĥum zumaĥ k'ayacht'icĥa. Niĥzaza Yoozqui uĥum illziĥa, niĥ maati cĥisjapa. Yooz maatiĥumĥa uĥumqui. Jalla niĥtiquiztan uĥum kuzqui ana pajĥa ana Yooz criichinacaqui. Yooz kuzmi anazaĥ pajĥa ninacaqui. ² Jilanaca, cullaquinaca, uĥumqui Yooz maatiĥumĥa. Wiruĥaqui jaknuĥkaĥum cĥisnaĥan, uĥumqui ana zizza. Pero Jesucristuĥ tĥontanaqui, nii cheraquiĥa uĥumqui. Nekztanaqui Jesucristuĥ irata cĥisnaquiĥa uĥumqui. Jalla nii tjaajinta zizzinĥumĥa. ³ Jakziltat Jesucristo tĥewĥaja, jalla niiqui ĥĥjul uj paaznacami ecĥa, ana ujchiz cĥisjapa; Jesucristuqui ana ujchizza, jalla niĥtapacha cĥisjapa.

⁴ Jakzilta ťoĥiĥlaj uj paaĥi, jalla niiqui Yooz mantitanaca anaĥ cazza. Uj paazqui Yooz taku quintraĥa. ⁵ Jesucristuqui tii muntuquiz tĥonchiĥa, ťoĥinacĥ uj pampatzjapa. Ana ĥĥjul ujchizza niiqui. Jalla nii zizza anĥucqui. ⁶ Jakzilta ťoĥiĥlaj Cristuĥtan tsjii kuzziz, jalla niiqui ana uj paaĥiĥa. Uj paaĥi ťoĥinacaqui anaĥ naaza Cristuĥ puntuquiztanaqui. Niĥzaza anaĥ kamĥa Cristuĥtanami. ⁷ Jilanaca, cullaquinaca, ana jecĥquizimi incallskata anĥucqui. Wali kamĥi ťoĥinacaqui zuma kuzzizza, Cristuĥtakaz. ⁸ Satanás cĥita diabluqui tuqui timpuquiztanpacha uj paaĥiĥankaztakalĥa. Jaziqui niĥzaza tira uj paaĥiĥa. Nekztan uj paaĥi ťoĥinacaqui Satanás diabluĥ maatinacaĥa. Jesucristuzti tii muntuquiz tĥonchiĥa, Satanás diabluĥ paatanaca akkatzjapa.

⁹ Yooz maatiqui ana kuzin uj paaĥiĥa. ĤKĥaĥtiquiztan nii ana kuzin uj paaĥitajo? Yooz maatiĥa, nekztan kuztan ana uj paapaasaĥa. Yooz Ejpĥ kuz cherchi kuzziz kamĥiĥa. Jalla nekztan tĥapa kuztan uj ana paasaĥa. ¹⁰ ĤJakziltat Yooz maatejo? ĤJakziltat diabluĥ maatejo? ĤJaknuĥĥa nii zizas uĥumjo? Jalla tuĥ zizasacĥa. Jakziltaĥlaj kuzin uj paaĥi, jalla niĥa ana Yooz Ejpchizqui. Niĥzaza jakziltaĥlaj niĥ jilanacĥtan ĥĥaawĥkatĥi, jalla niĥa diabluĥ maatiqui.

PORAPAT ZUMA MUNAZIZA

¹¹ Porapat zuma munaziza. Tii mantitaqui tuquitanpacha nonzinĥucĥa. ¹² Tsjii ťoĥi ťelatĥa, Cain cĥita. Jalla nii Cainqui niĥ lajk conchiĥa. ĤKĥaĥtiquiztan conchit niĥo? Jalla niĥ paatanacaqui anawalinacataĥa; niĥ lajkĥ paatanacazti walnacataĥa. Jalla nekztan niĥ lajk conchiĥa. Cainqui diabluĥ maatiĥa. Ana nii Cainĥ kuz cherchi kuzziz cĥee anĥucqui.

¹³ Jilanaca, cullaquinaca, tii muntuquiz žejlŋi žoñinacaž ančhuc čhjaajwanaqui, ana istraña, ana upa kuzziz cjee. ¹⁴ Tuquiqui ana zuma munazan, jalla nekztan infiernuquin okaj cjitatakalča učhumqui. Jaziqui Yoozquin criižcuqui arajpach watjaž okaquiča; wali cuntintu cjequiča. Jalla nekztan učhumqui Yoozquin criichi jilanacžtan porapat zuma munazizza. Nii zizza učhumqui. Jakziltat ana jilanacžtan porapat zuma munazičhaja, jalla niiqui infiernuquinž okaquiča. ¹⁵ Jakziltat niž jilžtan chjaawjkatčhaja, jalla niiqui žoñi conchiž cjes, jalla nižtaž ninacaqui. Nižaza žoñi conñinacami ana Yooz kuz cherchi kuzzizza. Anaž wiñaya Yooztan kamasača. ¹⁶ Cristuqui učhum laycu ticziča. Nekztan jaknuž munazizlaja, jalla nii učhumqui zizza. Učhumqui Yooz criichi jilanacžtan zuma munazizpanča, ticzcama. ¹⁷ Tsjii tjapa cusasanacchiz žoñiqui tsjii t'akjir jila cheraquiž niiqui, okzpanča. Anaž okznasaž niiqui, ¿kjažt Yooz cherchi kuzziz cjesajo? Anapanž Yooz cherchi kuzzizza. ¹⁸ Jilanaca, cullaquinaca, anača atžtan taku mayaka okzqui. Paatanacžtanaqui okza. Nekz tjeeža učhumž okžtaqui. Niiča werar okzqui.

YOOZQUIZTAN ANA PAYZNAKZCU MAYAQUICHA

¹⁹ Jilanaca zuma okzcan, učhumqui zizza, werar Yooz maatičhumpanča, jalla nii. Nekztan llajlla kuzzizlaj niiqui, tjup kuzziz cjee. Yooz yujcquiz Yooz maatinacčhumča.

²⁰ Yoozza juc'ant chekanaqui učhum kuzquiztan cjenaqui. Yoozqui tjapa učhum kuz zizza, ana walinacami, walinacami, tjappacha. Nii anawalinaca zizcumi, Yoozqui tirakaž učhum okža. ²¹ Jilanaca, cullaquinaca, čhjulatorat učhumž kuz walika cječhaj niiqui, Yoozquiztan ana ekskcu mayasača. ²² Učhumqui Yooz mantitacama kamtiquiztan, nižaza Yooz kuzcama kamtiquiztan učhumž mayiztac nonžtaž cjequiča. ²³ Yooz mantitanacaqui tužuča: Yooz Majch Jesucristužquin tjapa kuztan cjee. Nekztanaqui jilanacžtan zuma munaza. Jalla nuž mantichiča Yoozqui. ²⁴ Jakziltat nii mantitacama kamčhaja, jalla niiqui Yooztan tsjii kuzzizza. Nižaza Yooztan tsjii kuzzizza nii žoñinacžtan. Yooz tjaata Espiritu Santuqui učhum kuzquiz žejlča. Jalla nekztan zizza učhumqui, Yooztan učhumtan tsjii kuzziz, jalla nii.

4

ESPIRITU SANTUŽTAN CRISTUŽ QUINTRA ESPIRITUŽTAN

¹ Jilanaca, cullaquinaca, nonžna. Jakziltat “Tii takuqui Yooz takuča”, cjičhaj niiqui, nii žoñiž chiita taku zumpacha tantiyaquiča, Yooz taku chiiñi, ana Yooz taku chiiñi, jalla nii. Anača čhjul takumi pjazila criizqui. Tii muntuquiz muzpa toscara chiiñi žoñinaca žejlča; Yooz taku chiitažokaž cjiča. ² ¿Jaknužt žoñiž chiita taku paji atas učhumjo? ¿Yooz Espiritu Santuž chiikatcaya? ¿Uz ana Yooz Espiritu Santuž chiikatja? Jalla tuž paji atasacha učhumqui. Tii muntuquiz Jesucristuqui žoñž curpuchiz kamchiča. Jakziltat nižtapan chiičhaja, jalla niiča Yooz taku chiiñiqui. ³ Nižaza jakziltat Jesucristuqui anača žoñž curpuchiz kamchiqui, cjican chiičhaja, jalla niiča ana Yooz takucama chiiñiqui. Cristuž quintra espiirituqui nii chiikatča. Nii Cristuž quintra espiirituqui tjonaquiča; tuquitan ančhucqui jalla nii nonzinčhucča. Anziqui tii muntuquiz nižta Cristuž quintra chiiñinaca žejlča.

⁴ Pecta jilanaca, cullaquinaca, ančhucqui Yooz maatinacčhucča. Nii toscar taku joojooñinacaqui diabluž mantitaž ojklajča. Ančhuczi Yooz Espiritu Santuž mantitaž ojklajča. Yooz Espiritu Santuqui juc'anti azzizza nii diablužquiztan cjenaqui. Nekztan ančhucqui nii toscar taku joojooñinaca atipasača. ⁵ Ninacaqui diabluž maatinacača. Nii žoñinacaqui ana Yooz takucama chiiñiča, diabluž taku chiiñiča ninacaqui. Nii diabluqui tii muntuquiz ančaž mantiča. Jaziqui Yoozquin ana criichi žoñinacaqui diabluž taku criiča. ⁶ Učhumzi Yooz maatinacčhumča. Jaziqui werar Yooz takuž chiyar Yoozquin criichi žoñinacaqui nii werar takuž catokča. Ana Yoozquin criichi

žoñinacaqui nii werar taku anaž catokča. Nužquiz werar taku chiiñi žoñinacami, nižaza toscar taku chiiñi žoñinacami pizcpacha pajasača učhumqui.

YOOZQUI ANCHA MUNAZIŇI KUZZIZZA

⁷ Pecta jilanaca, cullaquinaca, Yoozpankazza učhum porapat zuma munazkatñiqui. Jaziqui učhumqui tjappacha porapat zuma munazizpanča. Jakziltat zuma munazičhaja jalla niiqui Yooz maatiča. Nižaza Yooz pajča. ⁸ Yoozqui ancha munaziñi kuzzizza. Jaziqui jakziltat ana munaziñi kuzzizlaja, jalla niiqui ana Yooz pajča. ⁹ Yooz Ejpqui tii muntuquiz niž zinta Majch cuchanžquichiča učhum Yooztan wiñaya kamzjapa, wali cuntintu. Jalla nuž cuchanžquitiquiztan Yoozqui učhumquiz niž munaziñi kuz tjeziča. ¹⁰ Yoozqui ultimu zuma munaziñi kuzzizpanča. Yooz Ejpča učhum k'ayachichiqui. Nekztan niž Majch cuchanžquichiča. Yooz Majchqui učhum uj laycu ticziča, učhum ana casticta cjisjapa. Nekztan zuma munaziñi kuzqui jaknužt cječhaja, nii zizza učhumqui.

¹¹ Pecta jilanaca, cullaquinaca, učhumtan ancha munaziča Yooz Ejpqui. Jaziqui učhum nižtakaz porapat zuma munazizpanča. ¹² Anaž jakzilta žoñimi Yooz cherča. Ana Yooz cheržcumi zuma munazičhaja, jalla nii žoñiqui Yooztan tsjii kuzzizza. Nižaza Yooz munaziñi kuz, jalla nižta kuzzizza nii žoñiqui. ¹³ Yooz Ejpqui niž Espiritu Santo učhumquiz tjaachiča. Jalla nekztan Yooztan učhumtan tsjii kuzzizza, nii zizza učhumqui. ¹⁴ Yooz Ejpqui niž Majch cuchanžquichiča žoñinaca liwriizjapa. Nii Yooz Majch cherchinča wejrnacqui. Nekztan ančucaquiz nii puntu tjaajinchinča. ¹⁵ Jakziltat “Yooz Majčča Jesucristuqui”, cjičhaja, jalla ničha Yooztan tsjii kuzzizqui. Nižaza Yoozqui nižtan tsjii kuzzizza.

¹⁶ Yoozqui učhumtan ancha munaziča, jalla nii zizza učhumqui. Nižaza nii criičha učhumqui. Yoozqui munaziñi kuzzizza. Jaziqui jakziltat munaziñi kuzzizpanžlaja, jalla ničha Yooztan tsjii kuzzizqui. Nižaza Yoozqui ninacžtan tsjii kuzzizza. ¹⁷ Nuž kamcan juc'ant juc'ant munaziñi kuzziz cjiša učhumqui, Jesucristuž irat kuzziz cjiscama. Jalla nekztan juyzuquiz ana eksnaquiča učhumqui. ¹⁸ Munaziñi kuzziz žoñinacaqui ana Yoozquin eksniča. Zuma munaziñi kuzziz žoñinacaqui anaž čhjulumi eksnasača. Jalziltat eksni kuzzizlaja, jalla niiqui Yooz casticz eksa. Jalla nižtiquiztan anaž zuma munaziñi kuzzizza nii eksni žoñinacaqui.

¹⁹ Yoozqui učhumtan zuma munaziča. Jalla nekztanaqui učhumqui Yooztan munaziča. ²⁰ Jakziltat “Wejrqui Yooztan zuma munaziñi kuzziztča”, chiičhaja, jalla niiqui niž jilanacžtan ana chjaawjkatñipanča. Niiž jilanacžtan chjaawjkatčhaja, jalla niiqui anaž Yooztan zuma munaziñi kuzzizza. Inapankaz “Wejrqui Yooztan zuma munaziñi kuzziztča” cjiča. Toscara chiiča. Nii žoñinacaqui cherta jilanacžtan anazuma munazičhaja, jalla niiqui ¿jaknužt ana Yooz cheržcu Yooztan munaziñi kuzziz cjesajo? Anapanž cjesača. ²¹ Yoozqui učhum mantichiča tuž cjican:

—Jakziltat Yooztan munaziñi kuzzizlaja, jalla niiqui niž jilanacžtanami zuma munaziñi kuzzizakaz cjis waquiziča.

5

UCHUMQUI ANAWALINACA ATIPCHA

¹ Jesusača Yooziž cuchanžquita Cristuqui. Jakziltat nii Jesucristužquin criičhaja, jalla ničha Yooz maatiqui. Tjapa Yooz maatinacami Yooz Ejpžtan munaziñi kuzzizza. Nižaza Yooz Ejpžtan munaziñi kuzzizalaj niiqui, Yooz Ejpž maatinacžtan munaziñi kuzzizakazza. ² Nižaza jakziltat Yooztan munaziñi kuzzizalaja, jalla niiqui Yooz mantitanacaž cazza. Jalla nekztan Yooz maatinacaqui porapat zumaž munaziča. Niiž zizza učhumqui. ³ Yooztan munaziñi kuzziz žoñiqui Yooz mantitanaca cazza. Nii Yooz mantitanacaqui anača ch'ama. ⁴ Yooz mantita cazcu, Yooz maatinacaqui anawalinaca

atipča. Jakzilta žoñit Yoozquin tjapa kuz criičhaja, jalla niiqui anawalinaca atipča. ⁵ ¿Jakziltat anawalinaca atipjo? Jakziltažlaj Jesús cjita Yooz Majchquin tjapa kuztan, jalla ninacaž atipča anawalinacaqui.

YOOZ MAJCHCHA JESUCRISTUQUI

⁶ Jesucristuqui tii muntuquiz tjontan, kjaztan bautistatača. Jalla nekztan cruzquiz ch'awcta ticziča. Kjaztan bautistaž cjen, jalla niiča tisticuqui, Yooz Majchča Jesucristuqui, cjican. Cruzquiz ch'awcta ljoc tjawkchiča. Jalla nii zakazza tisticuqui, Yooz Majchča Jesucristuqui, cjican. Yooz Espíritu Santuqui tisticuzakazza: Yooz Majchča Jesucristuqui, cjican. Nii Espíritu Santučha werarapan chiiñiqui. ⁷ Arajpachquinaqui čhjep tisticunaca žejlča, Yooz Ejp, nižaza Taku cjita tjuuchiz Yooz Majch, nižaza Yooz Espíritu Santo. Nii čhjepultanaqui tsjiikaz chiiča. ⁸ Nižaza tii muntuquiziqui čhjep tisticunacazakaz žejlča, Yooz Espíritu Santo, nižaza kjaztan bautis, nižaza cruzquiz ljoc tjawkz. Nii čhjepqui tsjiikaz chiiča: Jesucristučha Yooz Majchqui, cjican. ⁹ Zoñž taku weraražlaja niiqui, Yooz taku juc'ant werarača. Werara chiiñi Yooz Ejpqui chiiča, tuž cjican:

—Jesucristučha Wejt Majchqui.

¹⁰ Jakziltat Yooz Majchquin criičhaja, jalla niiqui persun kuzquiz zizza, Jesucristučha Yooz Majchqui, nii. Jalla niizakaz Yooz Ejpqui chiiča. Jakziltat Yooz taku ana criičhaja, jalla niiqui Yooz toscara chiitažokaz nayča. Yooz takuqui chiiča: Jesucristučha Yooz Majchqui, cjicanaqui. Jalla nii anaž criiz pecča yekjap žoñinacaqui. Jalla nekztan Yooz toscara chiitažokaz nayča nii ana criiñinacaqui. ¹¹ Nižaza Yoozqui cjiča:

—Wejt Majchqui ančhuca ujquiztan ticziča. Jalla nekztan ančhucqui wejttan wiñaya kamaquiča, wali cuntintu.

¹² Jakziltat Yooz Majchtan tsjii kuzziz kamčhaja, jalla niiqui Yooztan wiñaya kamaquiča. Nižaza jakziltat Yooz Majchtan ana tsjii kuzziz kamčhaja, jalla niiqui Yooztan ana wiñaya kamasacha.

ZERZ TAKUNACA

¹³ Ančhucqui Yooz Majchquin criičha tjapa kuztan. Jalla nekztan Yooztan wiñaya kamaquiča, wali cuntintu. Nii zizjapa, ančhucaquin cijržcuča wejrqui.

¹⁴⁻¹⁵ Učhumqui Yooz kuzcama mayizaquiž niiqui, nonžtaž cjequiča. Učhumž mayizta nonžtaž cjequiž niiqui, tjaataž cjequiča. Jalla nužupanča. Weraraž niiqui.

¹⁶⁻¹⁷ Tjapa anawalinacami ujpanča. Tsjii jilaqui uj paaquiž niiqui, Yoozquiztan mayizinspanča, pertunta cjeejo. Pero tsjii juc'ant anawal uj paaz kuzzizzalaj niiqui anaž pertunta cjesača. Niižta ana Yoozquiztan mayizina, pertunta cjeejuqui. Yekja ujnacami Yoozquiztan mayizinasacha, pertuntaž cjejajo.

¹⁸ Yooz maatinacami anaž kuzin uj paasača. Yooz maatinaca walja kjaraz cuitičha Yooz Majchqui. Nii anawal Satanás diabluqui Yooz maati Yooz kjarquiztan ana kjañi atča. Nii zuma zizza ančhucqui. ¹⁹ Yooz maatinacčhumča učhumqui. Ana Yoozquin criichi žoñinacaqui, tjappacha Satanás diabluz mantuquiz žejlča. Učhumqui nii zakaz zizza.

²⁰ Yooz Majchqui tjonchiča učhumnaca zuma intintazkatajo, nižaza werar Yooz pajajo. ¿Ject werar Yoozjo? Jalla niiča Jesucristo Yooz Majchqui. Jaziqui učhumqui nii werar Yooztan tsjii kuzziz cjissinčhumča. Niižtan kamcan, wiñaya niižtan kamaquiča. ²¹ Jilanaca, cullaquinaca, ančhucqui žoñiž paata yooznacquiztan zaraka, ana iya nekz macjata ančhucqui. Jalla nužupanča.

SEGUNDA CARTA DEL APOSTOL SAN JUAN

WERAR TAKU, MUNAZIŃI KUZ

¹ Wejrqui Juan cjititča. Icliz jiliritča wejrqui. Jaziqui tii cartal cjjiržcuča Yooz illzta cullacaquin tjappacha naaža maatinaczquin. Wejrqui ančhuc werara k'ayachuča. Nižaza tjapa Yooz taku criichinacaqui ančhucž k'ayachiča. ² Učhum kuzquiziqui werar Yooz taku žejlča, nižaza wiñaya želaquiča. ³ Nižaza zuma munaziŃi kuzziz kaman, Yooz Ejpžtan nižaza Jesucristo Yooz Majchtan učhum yanapča. Nižaza učhum okžcu, llan kuzziz cjiskatča.

⁴ Yekjap am maatinaca cherchinča, Yooz takucama kamñi. Nužupan, mantichiča Yoozqui. Nuž kamñi cheržcu, ancha chipchinča wejrqui. ⁵⁻⁶ Cullacalla, anziqiu am roct'uča, porapat zuma munaza. Nii mantitaqui anača anztakaz. Tuquitanpacha učhumqui nuž mantitapanča. Jakziltat zuma munaziŃi kuzzizlaja, jalla niiqui Yooz mantitanacacama kamča.

Tuquitanpacha Yooz mantita nonzinčhucča, zuma munaziŃi kuzziz cjee, jalla nii.

INCALLŃI ZOŃINACA

⁷ Tii muntuquiz muzpa zoñinacaqui ojklayča, zoñi incallcan. Ninacaqui anaž criiča, Jesucristuž zoñž curpuchiz kamchiča tii muntuquiz, nii. Jalla ninacača incallñinacaqui. Nižaza Cristuž quintranacača. ⁸ Ančhucqui nonžna. Ančhucqui Yooztajapaž langža. Nii langžta cuitaquiča, ana pertiznajo, arajpachquin zumanaca tanzjapa.

⁹ Jakziltat Jesucristuž tjaajinta yapzaja, jalla niiqui anaž Yooztan tsjii kuzziz kamča. Nižaza jakziltat Jesucristuž tjaajintacama ana kamčhaja, jalla niiqui anazakazza Yooztan tsjii kuzzizqui. Pero jakziltat Jesucristuž tjaajintacama kamčhaja, jalla niiča Yooz Ejpžtan nižaza Yooz Majchtan tsjii kuzzizqui. ¹⁰ Jakziltat ančucaquiz tjonžcu Cristuž tjaajinta ana niicama tjaajinčhaj niiqui, anaž Yooztan tsjii kuzziz nii jilaqui. Ančhucqui nii zoñi ana kjuyquiz kjawznaquiča. Anazaž tsaanaquiča. ¹¹ Jakziltat nii anawal zoñžquiz tsaanačhaj niiqui, nii zoñž anawal langz yanaptažokaz cjiča.

ZERZ TAKUNACA

¹² Zumsira wacchi takunaca wejtta žejlča. Pero tjappachaqui anal cjjirz pecuča. Ančucaquin tjonz pecuča, učhum pora parlizjapa, porapat cuntintu cjisjapa.

¹³ Am cullaqui illzizakazza Yoozqui. Naaža maatinacaqui saludos apayžquiča. Jalla nužukazza.

TERCERA CARTA DEL APOSTOL SAN JUAN

GAYO CJITAQUI ZUMACHA

¹ Wejrqui Juan cjitit'cha. Icliz jilirit'cha wejrqui. Gayo, amquin cjiiržcu'cha. Yooz takucama kamcan, am k'ayachu'cha.

² Jila, amtal mayizinu'cha tjappacha walicama cjeayo, nižaza am curpu zuma žejt'ni cjeayo. Am kuz walikazza, nii zizu'cha wejrqui. ³ Yekjap jilanacaqui wejtquiz tjonzi'cha. Am puntu wejtquiz quint'ichi'cha, tuž cjican:

—Nii Gayuqui werar Yooz takucamaž kam'cha.

Jalla nuž zizcu ancha chipchin'cha. ⁴ Wejt jilanacaž werar Yooz takucama kam'ipan zizcu, anchal cuntintu'cha wejrqui. Anaž čhjulumi wejr juc'ant cuntintu cjiskat'niqui žejl'cha.

⁵ Jila, walikam am paa'cha, jilanaca yanapcan, ana pajta jilanacami. ⁶ Yekjap amiž yanaptanacaqui iclizquiz mazzi'cha, tuž cjican:

—Nii Gayo cjita jilaqui ancha zuma'cha. Ana pajta jilanacami yanap'ni'pankazza. Nižaza okz'ni'pankazza.

Gayo jila, jalla nužupan amqui tira yanapaqui'cha. Jilanacaž jiczquin okanami yanapz waquizi'cha. Jalla niic walikazza; jalla nuž cjenauqui Yooz kuzqui wali cuntintuž cjequi'cha. ⁷ Nii jilanacaqui Yooz sirwican ojklay'ni'cha. Ninacaqui ana Yooz criichinacžquiztan ana čjul yanap'nimi pec'ni'cha. ⁸ Jaziqui učumqui nii Yooz sirwi'ni jilanaca yanapz waquizi'cha, ninaca werar Yooz taku parlajo.

DIOTREFES CJITAQUI ANAWALI PAA'NI'ČHA

⁹ Tuquiqui iclizquin cjiirčin'cha. Tsji žo'ni'qui weriž cjiirta anaž nonz pec'cha. Wejrqui icliz jilirit'cha. Pero nii žo'ni'qui anaž wejr jilirižtaka nay'cha. Diótfes cjita tjuuchizza nii žo'ni'qui. Niikaz jilanaca juc'antiž mantiz pec'cha. ¹⁰ Wejrqui ančhucaquin tjonachaj ni'qui, jalla nekztan nii žo'niž anawali paatanaca paljaya'cha ančhucaquiz. Nii Diotrefesqui toscaranaca parliči'cha wejtnaca quintra. Iya anawalinaca paachizakazza. Nižaza jilanacaž tjonznanami, ana risiwz pec'ni'cha. Yekjap criichinacazti wali quiyas pec'cha. Nii Diótfeszti cji'ni'cha:

—Anapanž nii jilanacžtan zumaž risiwaqui'cha.

Nižaza zuma risiw'ni jilanaca iclizquiztan chjatkat'ni'cha. ¹¹ Jila, jaziqui ana'cha nižta cjisqui. Nii žo'niž paatanaca ana yatekaza. Amzti, walikam paa'cha. Jakziltat walinaca paa'chaja, jalla ni'qui Yooz cherchi kuzziz kam'cha. Jakziltat anawalinaca paa'chaja, jalla ni'qui anaž Yooz paj'cha, ana Yooz cherchi kuzzizza.

DEMETRIO CJITAQUI WALI PAACHA

¹² Tjappach žo'ni'caqui Demetriuž puntu cji'cha:

—Zuma'cha nii Demétrio cjita jilaqui. Niiž paatanacami werar tawk jarupankazza.

Nižaza wejrnacmi chiyu'cha, Demetriuqui zuma jila'cha, nii. Ančhucqui zizza, wejrnacqui werar takul chiyi'ni'cha, nii.

¹³ Zumsira wacchi takunacaqui wejtta žejl'cha cjiiržjapa. Pero tii cartiquiz anal iyal cjiirž pecu'cha. ¹⁴ Wajilla amquin tjonzquiz pecu'cha. Jalla nekztan učumporaž palt'aqui'cha.

¹⁵ Llan kuzziz cjee. Tekzta jilanacaqui saludos apayžqui'cha. Nižaza amqui wejtnaca jilanacžquiz tsaanžinaqui'cha, zapa maynižquiz. Jalla nužukazza.

LA CARTA DEL APOSTOL SAN JUDAS

¹ Wejr Judasqui Jesucristuž manta payiñ zoñtcha nižaza Jacobž lajkcha. Wejrqui ančhucaquin cjiřzcuča. Yooz Ejpqui ančhuc kjawziča, niž maati cjeyajo. Nižaza Yooz Ejpqui ančhucatan zuma munaziča. Nižaza ančhuc anawalinacquistan cuitiča, Jesucristuž tjonzcama. ² Yoozqui ančhucaquiz juc'antej okžla, nižaza juc'ant walikaj kamkatla, nižaza ančhucqui Yooziž ancha munasitaj cjila.

TOSCARA TJAAJIÑINACŽ PUNTU

³ Pecta jilanaca, cullaquinaca, wejrqui ančhucaquin anchal cjuñchinča. Jalla nuž cjuñžcu liwriiñi puntuquistan ančhucaquin anchal cjiřz pecuča. Ančhucatan wejttan liwriita zoñinacača. Anawal tjaajiñinacž ančhucaquiz incallz pecchiž cjen tii cartal urgente apayžcača, ančhucaquiz chiižinzjapa. Yoozquin kuz tjaaz puntu werara tjaajintatača. Tsjemata tjaajintanacaqui anača werara niiqui. Werar tjaajintanacžquizkaz tjurt'iñi kuzziz cjee. ⁴ Yekjap ana lijitum criichi zoñinacaqui ančhucaquiz jamazit luzziča, ana kjanapacha. Ninacaqui ana wal zoñinacača. Yooz partiquiz luzcu, Yooz okzñi kuz tsjii kjutñi intintazza. Ninacaqui cjiñiča, “Yoozqui učum okzpanča, jaziqui čjul paatami walikazza”. Jalla nuž kamcan učum Jesucristo Jiliržquiz anapan pajča. Pero criichi zoñinacž pajk Patrunača Jesucristuqui. Yekjat ana iya želasača. Jaziqui ninacaqui Yooz kamañquiz anapan kamča. Tuquiqui profetanacaqui nižta kamañnacž puntuquistan cjiřchiča, “Yoozqui ninacžquiz casticaquiča”, jalla nuž cjican.

⁵ Ančhucaž zizziž cjenami, ančhucaquiz zumpacha cjuñkatz pecuča tii puntuquistan. Tuqui Yooz Jiliri qui Egipto yokquistan Israel wajtchiz zoñinaca jwessiča. Nekztan jwessiž cjenami ana criichinacžquiz ticzkatchiča. ⁶ Nižaza tii cjuñzna. Yekjap anjilanacaqui Yooziž tjaata puesto ana iya wacaychiz pecchiča, nižaza arajpach puestuquistan zarakhiča. Jalla nižtiquiztan Yoozqui ninaca presužtakaz čhjelinča. Wiñayjapa zumchiquiz chawctažtakaz žejlča Yooz pajk pjalz tjuñicama. ⁷ Nižaza Sodoma wajtquiz žejlñinacami Gomorra wajtquiz žejlñinacami, nižaza žcatinta wajtquiz žejlñinacami jalla nii ana wal anjilanacžtapacha ancha uj paachiča. Ninacaqui adulteriuquiz ojklaychiča. Nižaza tsjemata adulterio paachiča. Jalla nižtiquiztan Yoozqui ninaca casticchiča, wiñaya infiernuquin. Jalla nuž kjanapacha chiichiča, Yoozqui ana walinaca casticspanča, jalla nii.

⁸ Jalla nii Yooz casticz puntu zizcumi, ana zuma tjaajiñi zoñinacaqui chjuužta jaru ojklayča, “Yoozqui nižta wejtquiz tjaajinchiča, tsjii chjuužtiquiz” cjican. Nekztan adulteriuquiz ojklayča, nižaza Yooz Jilirž mantita anaž cassa, nižaza poderchiz zajranacžquiz ararča. Jalla nuž chjuužta jaru anawali kamča. ⁹ Tsjii pajk arcángel Miguel cjita žejlča, walja poderchiz. Jalla nii anjilaqui diablužtan ch'aassiča Moisés curpu puntuquistan. Jalla nuž ch'aascan, Miguel anjilaqui diablužquiz ana ararchiča; “Casticta cjee”, cjican. Antiz tiikaz chiichiča, “Yooz Jiliri qui amquiz ujžla”. Jalla nižtakaz chiichiča. ¹⁰ Pero nii ančhucatan kamañi anawali zoñinacaqui ana intintazñi kuzzizza. Poderchiz zajranacž quintra chiican, chjaawjkatča. Animalažtakaz persun kuzcamakaz ojklayniča. Jalla nuž ojklaytiquiztan persunjapa casticu zjičča.

¹¹ Ninacžtaqui ana wali cjequiča. Cainž irata Yooz kamañquiz ana kamz pecča. Paaz ganz peccu, Balaam irata tsjii kjutñi ojklayča. Nižaza Corež iratažtakazza casticu zjičča. Korequi Yooz uchta zoñinacž quintra paažcu ticziča. ¹² Ančhucqui Yooztajapa pijstanaca paača. Ančhucaž cristian pijsta paan, ninacaqui azipanča ančhucalta. Pijstiquiz ancha anazuma lujlñi, nižaza licñi, nižaza ana zuma kamañiča. Ninacača Yooz ana rispitiñiqui. Persunjapakaz importiča. Anača yanapchuca, ančhucaž zuma

kamajo. Ninacaqui ana chijñichiz tsjirižtakazza, nižaza tjamiž chjichta tsjirižtakaz. Nižaza ninacaqui anazuma frutchiz muntinacažtakaz. Cajlžta muntinacažtakaz, žejtz wira anapan žejlča ninacžtaqui. ¹³ Tjamiž chjichta kjaz ljojkjinacažtakazza. Ninacaž azzuca paatanacaqui kot anazum ch'utunacažtakazza. Nižaza ninacaqui tsjii kjutñi pertissi warawaranacažtakazza. Anawal zumchiquiz wiñayjapa castictaž cjequiča. Casticta cjisjapa, nii anawal tjaajiñinacaqui chjojtača.

¹⁴ Tsjii žoñiqui Enoc cjitatača. Adanzquiztan pakallak wilta majchmajchquiztan tjonñitača. Jalla nii Enocqui Yooztajapa chiichiča tuž cjican: “Yooz Jiliri qui warank warank anjilanacžtan tjonaquiča, tjapa žoñinaca pjalzjapa. ¹⁵ Jalla nuž pjalžcan Yooz Jiliri qui tjapa anawal žoñinacž ujnaca tjeeznaquiča; tjapa ninacaž anawali paatanaca tjeeznaquiča. Nižaza Yoozqui tjapa niž quintra anawali chiitanaca tjeeznaquiča”. Jalla nuž mazinchiča Enoc cjetaqui. ¹⁶ Nii anawali žoñinacača quijakaz pecñinacaqui. Nižaza iñarcen chuchkaz pecñinaca; nižaza ninacaž kuz pecta jaru ojklayñiča. Nižaza mitarazzi takunacžtan chiiñiča. Nižaza žoñinacž kuz wali cjisjapa chiiñiča, nii žoñinacžquiztan cusasanaca ganzjapa.

CRIICHI ZOÑINACŽQUIZ CHIIZINTA TAKU

¹⁷⁻¹⁸ Pecta jilanaca, cullaquinaca, jalla tii puntuquiztanž cjuñzna. Učhum Jesucristo Jilirž apostolonacaqui ultim timpu puntuquiztan ančhucaquiz mazinchiča, tuž cjican; “Ima tii muntu tucuzinznan, anawal žoñinacaqui jecžnaquiča, Yooz kamañ puntunacž quintra chiican. Ninacaqui persun anawal pecta kamañ jaru kamaquiča”. Jalla nuž mazinchiča apostolonacaqui. ¹⁹ Jalla nižta anawali žoñinacaqui žoñi t'akñiča, nižaza porapat quintra tanaskatñiča. Yooz Espiritu Santuqui ninacž kuzquiz ana žejlča. Ninacaqui persun kuzcamakaz kamča.

²⁰ Pecta jilanaca, cullaquinaca, Yooz puntunaca tjaajintanacžquiz tjurt'iñi kuzziz cjee. Nižaza Espiritu Santuž aztan Yoozquin mayiza, juc'ant zuma kamañchizpan cjisjapa. ²¹ Nižaza zuma kama, Yooz ančucatan tira zuma munazizjapa. Nižaza učhum Jesucristo Jilirž tjonz tjuñi tjewžna. Nii tjuñquiziqui Jesucristuqui niž okžni kuzziz cjen arajpachquin Yooztan wiñaya kamñijapa ančhucaquiz cjiskataquiča.

²² Turwayzi kuzziz žoñžquiz zumpacha paljaya, zuma tjaajintanacžquiz tjurt'iñi kuzziz cjisjapa. ²³ Infiernuquin tjojtsnak cjenpacha kjawžna, liwriita cjisjapa. Nižaza ujchiz žoñinacžquiz okžni kuzziz cjee. Anawal žoñinacžquiz okžcan, persun kuzquiz cuitasaquiča, zuma kamañquiztan tsjii kjutñi ana chjichta cjisjapa. Ančhucqui ana zuma kamañchiz žoñinacžtan ojklaycan nižta ana zuma kamañchiz cjesača. Jalla nižtiquiztan anawal žoñinacžquiz okžcan, cuitasa ninacž irata ana cjisjapa.

²⁴⁻²⁵ Yoozqui zinta Yoozza. Niiča Jesucristo Jilirž cjen učhum Liwriiñiqui. Niiča ancha azzizqui, učumnaca cuitizjapa, nižaza ančhuc ana ujquiz tjojtjapa, nižaza niž yujcquiz ana ujchiz prisintizjapa. Jalla nekz, Yooz yujcquiz žejlcan, ančhucqui ancha cuntintuž cjequiča. Anztajapami wiñayajapami Yoozqui honorchizkaj cjila, nižaza niž arajpach watjaqui zumapaj cjila, nižaza tjapa azzizkaj cjila, nižaza tjapa mantiñej cjila. Jalla nužoj cjila. Amén.

APOCALIPSIS O REVELACION A SAN JUAN

¹ Yoozqui tii liwruquiz cjiirta puntunaca Jesucristužquiz mazinchiča, Jesucristo niiz sirwiñi žoñinaczquiz maznajo. Tii puntunacaqui waji wataquiča. Jesucristuqui niiz sirwiñi Juanžquin anjila cuchanzquichiča, tii liwruquiz cjiirtanaca zizta cjeajajo.

² Wejr Juanqui tjapa nii zizta puntunaczquiztan cjiiruča, jaknužt wejr nii zizzinžlaja, jalla nužupan. Jaziqúi Yooz takumi nižaza Jesucristuž maztami chiyuča. Nižaza tjapa weriž chertanacami chiyuča. Tjappacha werarapan cjiiruča.

³ Jakziltat žoñinaczquiz tii Yooziž tjaata takunaca liičhaja, jalla niiqui cuntintuž cjequiča. Nižaza jakziltat tii Yooziž tjaata takunaca nonžaja, nižaza niiz jaru kamčhaja jalla niiqui zakaz cuntintuž cjequiča. Tii puntunaca cumplis timpunaca žcatžinžquiča.

JUANQUI ICLIZANACZQUIN CJIJRCHA

⁴ Wejr Juanqui pakallawk Asia yokquin žejlñi iclizanacquin cjiiruča. Yoozqui ančhucaquiz zumpachaj yanapt'ila, nižaza Yoozqui ančhucaquiz walikaj kamkatla. Yoozqui tuquitanpachami anzimi jaztanami wiñayjapa tirapan žejlča. Yooz mantiz julz yujcquiz pakallawk zuma ispiritunaca žejlča. Ninacaqui ančhuc walikaj kamkatla.

⁵ Nižaza Jesucristuqui ančhuc walikaj kamkatla. Jesucristuča lijitum chiiñiqui. Nižaza primir ticziquiztan jacatatchi žoñiča. Nižaza Jesucristupanča tjapa tii muntuquiz žejlñi mantiñi reynaczquiz mantiñiqui. Cristuqui učum ancha okziča. Nekztan učum ujnacquiztan ticziča. Jalla nuž ticžcu, učum liwriichiča, niiz ljok tjawkchiž cjen. ⁶ Nekztan Jesucristuqui učum utčiča, niiztan chicapacha mantiñijapa, nižaza Yooz Ejpžquiz rispitiñijapa. Jalla nii Jesucristuqui wiñayjapa honorchiz cjila. Nižaza wiñayjapa mantiñej cjila. Jalla nužoj cjila. Amén.

⁷ Cjuñzna. Tsjii nooj Jesucristuqui tsjir taypiquiz tjonacquiča. Jalla nuž tjonan tjapa žoñinacaqui nii cheraquiča; Jesucristo quintra paañi žoñinacami nii zakaz cheraquiča. Nekztanaqui tjapa wajtchiz ana criiñi žoñinacaqui kaaquiča, ninaca casticz ora tjonchiž cjen. Jalla nužoj cjila. Amén.

⁸ Yooz Jiliriqúi tuž cjiča: “Wejrtča primirquiztan tjappacha kalltichintqui. Nižaza wejrtča tjappacha mantiñtqui. Jaknužt tsjii litraqui “A”quiztan kallantičhaja, nižaza “Z”quin žerzaja, jalla nižtitča wejrqui tjappachtajapa”. Jalla nuž cjiča tjapa aztan mantiñi Yooz Jiliriqúi. Niiqui anzimi, tuquitanami, jaztanami žejlča.

⁹ Wejr Juanqui ančhucaquin cjiiržcuča. Wejrqui ančhuca jiltča, Jesucristužquin kuz tjaatiquiztanaqui. Učumqui Yooz mantuquiz kamchiz cjen, sufriča. Pero čhjul sufritami žejlčhaja, Jesucristuqui učumnacquizimi pasinsis kuzziz cjiskatča. Wejrqui kot taypiquiz kolta yokquiz želuča, Patmos cjita tii yoka. Jalla ticju preso želuča, Yooz taku parlitiquiztan, nižaza Jesucristuž puntuquiztan maztiquiztan.

JESUCRISTUŽ CHERTA

¹⁰ Tsjii Yooz tjuñquiziqui Yooz Espiritu Santuqui wejt kuzquiz ancha tjonchiča. Tjonžcu jalla tii watchiča. Tsjii alto jora nonzinča wir kjutñi, trompetž pekz joražtakaz nonzinča. ¹¹ Nii joraqui tuž cjichiča:

—Wejrtča primirquiztan tjappacha kalltichintqui. Nižaza wejrtča tjappacha mantiñtqui. Jaknužt tsjii litraqui “A”quiztan kallantičhaja, nižaza “Z”quin žerzaja, jalla nižtitča wejrqui tjappachtajapaqui”. Jaknužt amqui cheračhaja, jalla nii chertanaca cjiira. Nekztan nii libro pakallawk iclizanacquin apaya, Efeso iclizquin, nižaza Esmirna iclizquin, nižaza Pérgamo iclizquin, nižaza Tiatira iclizquin, nižaza Sardis iclizquin,

nižaza Filadelfia iclizquin, nižaza Laodicea iclizquin. Jalla nii Asia cjita provinciquin žejlŋi iclizanacquin nii cjiŋtaqui apaya.

¹² Jalla nekztanaqui wir kjutŋi kjutzinča chertzjapa, jectpan nižta paljayzqui, nuž cjican. Jalla nuž kjutžcu tsjii pakallaw kor cantilero chertzinča. ¹³ Nii cantiler taypiquiz tsjii žoŋižtakaz tsijtchi želatča. Niiqui tol zquitichiztača, nižaza quecquiz tsjii pal kor sinturunchiztača. ¹⁴ Nižaza niiž ach charami chiwitača, chiw chomažtakaz, nižaza chiw kjatŋižtakaz. Niiž čhjujquinacaqui ujtakaz c'ajatča. ¹⁵ Niiž kjojchanacaqui zuma llijatča jurnuquiz tjiŋanta korižtakaz. Niiž joraqui wacchi kjaz pujquiz kjawŋižtakaztača. ¹⁶ Niiž žew kjarquiz pakallaw warawaranaca tanzitača. Niiž atquiztan pajk ar cuchillužtakaz ulnatča, porap kjuttan archiz. Niiž yujcqui zmali tjuŋižtakaz c'ajatča.

¹⁷ Jalla nii cheržcu, niiž kjojchquiz tjojtsinča, ticzižtakaz. Niizti wejr lanziča žew kjaržtan. Jalla nuž lanžcu tuž cjichiča:

—Wejr ana eksna amqui. Primirquiztanpacha asta wiricama želuča. Wejrtča juc'ant chekanaqui tjappachquiztanami. ¹⁸ Wejrtča žetiŋtqui. Wejrqui ticzinča. Pero wejtquiz chertzna. Wiŋajjapa žetuča. Nižaza wejrqui mantuča ticzmi, nižaza ticz yokami. ¹⁹ Jaziqui cjiŋraquiča jaknužum cherčhaja, jalla nii. Cjiŋraquiča tii timpu watchinacami, nižaza jazta timpu tjonanami, nii. ²⁰ Wejt žew kjarquiz pakallaw warawaranaca žejlča. Jalla nii cherchamča, nižaza pakallaw cantilerunaca cherchamča. Ninaca tuž cjiča: nii pakallaw warawaranacaqui pakallaw iclizanacž irpiŋinacača. Nii pakallaw cantilerunacaqui pakallaw iclizanacača.

2

EFESO ICLIZQUIZ CHIITA TAKUNACA

¹ Efeso icliz irpiŋižquin tuž cjiŋra: “Tsjiiqui žew kjarquiz pakallaw warawara tanža, nižaza pakallaw kor cantiler taypiquiz ojklajča. Jalla niiqui tuž cjiča: ² Ančucaž paatanacami pajuča. Ančucqui wejtajapa ancha langža. Nižaza sufrichiž cjenami ančucqui tjurt'iŋi kuzzizza. Nižaza ančucqui ana zum kamaŋchiz žoŋinaca ana chertz pecča. Nižaza jakziltat ‘apostultča wejrqui’ cjican ojklajčhaja, jalla ninaca wawczinčucča ančucqui, werara ana werara jalla nii. Jalla nižtiquiztan jecnacat ana werar apóstol ojklajčhaja, jalla nii zizzinčucča. ³ Wejrqui zizuča, ančucqui pasinsis kuztan sufriča, wejtquiz criican. Nižaza wejtquiz kuzziz cjen walja awantichinčucča. Nižaza wejtajapa walja langzinčucča, ana ocha nayžcu. ⁴ Pero tsjii ujchizza ančucqui. Jaknužt ančucqui primero tjapa kuz wejttan ancha munazičhaja, jalla nižta ana tira munaziča. Anz wejttan upa munaziča. ⁵ Cjuŋzna, jaknužt ančucqui primero ancha zuma munaziŋi kuzziz cjistčhaja. Nižaza cjuŋzna jaknužt anziŋi upa munaziŋi kuzziz cjistčhaja. Jalla nii cjuŋzcu, ‘ujchizpantča wejrqui’ cjis waquiziča. Nekztan wilta ancha zuma munaziŋi kuzziz cjee, wilta zuma kamzjapa. Ana wilta zuma munaziŋi kuzziz cjequiž niiqui, am cantileruqui kjaŋtaž cjequiča; nekztan ančuca icliza tjatanta cjequiča. ⁶ Pero ančucaltajapa tsjii zuma obra žejlča, ančucqui ana wal nicolaítas parti žoŋinacž quintrajapa chjaawjkatča, jalla nii. Wejrqui ninacž quintrajapa zakal chjaawjkatuča. ⁷ Jakziltat nonžni cjuŋchiz cječhaja, nonžla Espiritu Santuž iclizziz žoŋinacžquiz chiitaqui. Jakziltat anawalinacquiztan atipačhaja, jalla niižquiz wejrqui permiso tjaa-ača, žeti tjaaŋi muntiquiztan lulajo. Yooz zuma yokquin žejlča nii zuma muntiqui”.

ESMIRNA ICLIZQUIZ CHIITA TAKUNACA

⁸ Esmirna icliz irpiŋižquin tuž cjiŋra: “Tsjiiqui primirquiztanpacha wiricama žejlča. Jalla niiča juc'ant chekanaqui tjappachquiztanami. Niiqui ticziča, nižaza wilta žejtŋi cjiŋsiča. Jalla niiqui tuž cjiča: ⁹ Wejrqui zizuča, ančucqui ancha sufriča,

nižaza t'akjiri žejlča. Pero ricachužtakazza ančhucqui, Yooz wajtchiz žoñinacaž cjican. Judío žoñinacaqui ančuca quintra ancha anawal takunaca chiicha. Ninacača Satanás diabluž partiquiziqui. ¹⁰ Jaknužt ančhucqui sufračhaja, nuž sufrisquiztan ana tsuca. Cwitasu, diabluqui yekjapanaca ančucaquiztan carsilquiz chawckataquiča, ančucaž ujquiz tjojtskatzjapa. Ančhucqui tunca tjuñi intiru ancha sufraquiča. Ticzcama wejtquiz tjurt'iñi kuzziz cjee. Nekztanaqui wejrqui ančucaquiz wiñayjapa žeti tjaa-ača, tsjii premiužtakaz. ¹¹ Jakziltat nonžni cjuñchiz cječhaja, jalla niiqui nonžla, Espíritu Santuž iclizziz žoñinaczquiz chiitaqui. Jakziltat ana walinacquiztan atipačhaja, jalla niiqui infiernuquin castictiquiztan liwriitaž cjequiča. Infiernuquin casticzqui curpumi animumi wiñaya sufriča. 'Pizc ticz' cjitača nii infiernuquin sufrisqui”.

PERGAMO ICLIZQUIZ CHIITA TAKUNACA

¹² Pergamum icliz irpiñizquin tuž cijra: “Tsjiiqui porap kjuttan ar cuchillužtakaz žejlča. Jalla niiqui tuž cjiča: ¹³ Wejrqui pajuča, tjapa ančucaž paatami. Jakziquin Satanás diabluqui mantičhaja, jalla nicju ančhuc žejlča. Jalla nižta žejlchiz cjenami tirapanž wejtquiz tjurt'iñi kuzzizza. Wejtquin kuz tjaažqui ana jaytiča, ancha sufrichiž cjenami. Nii ancha sufris timpuquiz tsjiiqui ančucaquiztan Antipas cjitaqui contataquiča. Antipasqui wejt puntuquiztan tisticu cjicanaqui zuma ticlarñiča, nižaza wejtquiz kuz tjaañipanča. Jakziquin Satanás diabluqui mantičhaja, jalla nicju Antipas contataquiča. ¹⁴ Nonžna; tsjii kjaž ujnaca ančhucž quintra tjeeznuča. Yekjap ančucaquiztan anawal tjaažintanaca catokchinčhucča. Nii tjaažintanacaqui Balaamž cjita tjaažintažtakazza. Tuquita timpuqui nii Balaamqui Balak cjita žoñžquiž tjaažiča, jaknužt Israel žoñinaca ujquiz tjojtskatchucažlaja, jalla nii. Nekztanaqui Balak cjitaqui Israel žoñinaca ujnacquiz tjojskatchiča. Jaziqui Israel žoñinacaqui adulterio paachiča, nižaza žoñiž paata yooznacquiz tjaata čhjeri lujlčiča. Jalla nižta ujnacquiz tjojtskatchiča Balak cjitaqui. ¹⁵ Nižaza yekjap ančucaquiztan nicolaítas tjaažintanaca catokchinčhucča. Ninacz tjaažinta quintrajapa chjaawjkatuča. ¹⁶ Ančucaž anawali ujnaca paatiquiztan ‘ujchizpantča’ cjis waquiziča; kuz campiiz waquiziča. Ujnacquiztan ana jaytaquiž niiqui, ančhucqui castictaž cjequiča. Wejrqui ančucaquiz wajilla tjonacha, ujchiznacž quintra paazjapa. Wejt atquiztan ulanñi ar cuchillžtan ninacz quintra paa-ača. ¹⁷ Jakziltat nonžni cjuñchiz cječhaja, nonžla, Espíritu Santuž icliz žoñinaczquiz chiitaqui. Jakziltat anawalinacquiztan atipačhaja, jalla niizžquin ana pajta maná tjaa-ača, lujljapa. Nižaza niizžquin tsjii chiw maz tjaa-ača. Nižaza chiw mazquiz niiz ew tjuu cijrtaž cjequiča. Nii ew tjuuqui ana jakziltami zizza, nii tanzñi žoñikaz zizaquiča”.

TIATIRA ICLIZQUIZ CHIITA TAKUNACA

¹⁸ Tiatira icliz irpiñizquin tuž cijra: “Tsjiiqui žejlča, ujžtakaz c'ajñi čhjucchiz, nižaza niiz kjojchanacaqui jurnuquiz tjiñanta korižtakazza. Jalla niiča Yooz Majchqui. Niiqui tuž cjiča: ¹⁹ Wejrqui ančucaž paatanacami pajuča. Ančhucqui zuma munaziñi kuzzizza, nižaza wejtquiz tjapa kuztan criiča, nižaza wejtquiz tjapa kuztan sirwiča, nižaza pasinsis kuztan sufriča. Ančucaž primir paata obranacquiztan ančucaž anzta paata obranaca juc'ant zumača. ²⁰ Wejrqui cjiwča, tii ujchizza ančhucqui. Tsjaa anawal maataka žejlča, Jezabel cjiti maatakažtakaz. Naaqui cjiñča, ‘Wejrtča Yooz taku parliñtqui’. Jalla nuž cjican, wejtquiz sirwiñinaczquiz incallča. Naaža incalltiquiztanacu criichi žoñinacaqui adulteriuquiz ojklayča; nižaza žoñiž paata yooznacquiz tjaata čhjerinaca lujlča. Jalla nuž ana zuma tjaažnan, ančhucqui naaža puntuquiztan ana kjaž cjiñchucča. Pero nii anawal tjaažintaž quintra chiiz waquiziča. ²¹ Wejrqui pasinsis kuz tjewzinča, naaqui ‘ujchizpantča’ cjican ujnacquiztan jaytizjapa. Pero naaqui uj paaznacquiztan anapan jaytiz pecča; uj

paaz pec̄ha. ²² Jalla nižtiqiztan naa sufriskatača. Nižaza jakziltat naatan chica wejt quintra ujnaca paačhaja, jalla ninacazakaz ancha sufriskatača. Naaža tjaajinta anawalinaca paazquiztan ana jaytaquiž niiqui, panž sufriskattaž cjequiča. ²³ Naa irat ana zum kamañchiz žoñinaca conača. Jalla nekztan tjapa iclizanacquiz žejlñi žoñinacaqui naaznaquiča, wejrqui čjul žoñiž kuzquiz pinsitami zizuča. Nižaza paata obranacquiztan jama zapa maynižquiz zumanacal tjaa-ača. ²⁴⁻²⁵ Parti ančhuc Tiatir criichinacaqui naaža tjaajinta ana catokchinčhucča. Satanás diabluz chjojzaka tjaajintanaca ana mitisñi cjissinčhucča. Ančhucacquiz tuž cjiwča, jaknužt ančhucqui wejt tjaajintanaca catokčhaja, jalla nižta tirapan catokaquiča, wejr tjonzcama. Ana iya mantuča. ²⁶ Jakziltat anawalinacquiztan atipčhaja, nižaza tii muntu tucuzinz-cama wejt munañpi jarupanž kamčhaja, jalla niižquiz wejrqui mantiz poder tjaača nacionanacchiz žoñinacžquiz mantizjapa. ²⁷ Jaknužt wejt Yooz Ejpqui mantiz poder wejtquiz tjaatčhaja, jalla nižta irata wejrqui mantiz poder ninacžquiz tjaa-ača. Jalla nižtiqiztan ninacaqui anawali paañi žoñinacžquiz zuma c'aripacha mantaquiča, tsjii ljoc mazca t'unapacha kjolsnas, jalla nižta. ²⁸ Nižaza wejrqui ninacžquiz zumanacal tjaa-ača wenzta chawc warawaražtakaz. ²⁹ Jakziltat nonžñi cjuñchizlaja, jalla niiqui nonžla, Espiritu Santuž icliz žoñinacžquiz chiitaqui”.

3

SARDIS ICLIZQUIN CHIITA TAKUNACA

¹ Sardis icliz irpiñižquin tuž cijira: “Tsjižta pakallawk Yooz ispiritunaca žejlča, nižaza pakallawk warawaranaca žejlča. Jalla niiqui tuž cjiča: Ančhucadž paata obranaca pajuča. Žoñinacaqui ančhuc punctuquiztan cjiñiča, ‘Zuma kamañchizza’ cjiñiča. Jalla nuž chiichiz cjenami, ultimu ana zum kamañchizza; ticizhtakazza ančhucqui. ² Ančhucqui ana zuma kamañanaca eca. Zuma kamañquiz tjurt'iñi kuzziz cjee. Tira anawali kamañchizlaj niiqui, castictaž cjequiča. Wejrqui ančhuc paata obranaca yatisinčinča, Yooz yujcquiz anawaliča, nii. ³ Cjuñzna ančhucqui, tuqui catokta tjaajintanacami, nižaza nonztanacami panž catoka. Jaziqui nii jaru wilta zumapan kama; nižaza ančhuc ujnaca paaznacquiztan jayta, ‘ujchizpantča’, cjan. Ančhucqui ana zuma kamañquiztan ana ecaquiž niiqui, castictaž cjequiča. Wejrqui tiripintit tjonča, tsjii tjañižtakaz. Ana pinsita orquiz tjonča, ančhuc casticz-japa. ⁴ Tsjii kjaž ančhuc Sardis žoñinacaqui zuma kamañchizza. Ančhucča zuma ana ch'izlli zquitchiztakazqui. Jalla nižtiqiztan ančhuc zuma žoñinacaqui wejttan chicaž juc'ant zuma kamaquiča zuma chiw limpu zquitchiztakaz. Jalla nuž waquiziča ančhucaltacqui. ⁵ Jakziltat anawalinacquiztan atipačhaja, jalla ninacaqui zuma kamañchiz cjequiča zuma chiw limpu zquitchiztakaz. Nižaza ninacž tjuunaca anal akznača žejtñi žoñinacž tjuu apuntita liwruquiztan. Nižaza wejt Yooz Ejpž yujcquiz, nižaza Yooz anjilanacž yujcquiz ninacž punctuquiztan ticlarača, ‘Wejt partiquizza tinacaqui’ cjicanaqui. ⁶ Jakziltažlaja nonžñi cjuñchiz, nonžla, Espiritu Santuž icliz žoñinacžquiz chiitaqui”.

FILADELFIA ICLIZQUIZ CHIITA TAKUNACA

⁷ Filadelfia icliz irpiñižquin cijira: “Tsjiča juc'ant zumaqui; nižaza lijitumača. Niiča David jilirž mantiz poderchizqui. Nii žoñi Yooz partiquiz luzkatasadž niiqui, anaž jecmi nii žoñiž luztiquiz atajasača. Nižaza Yooz partiquiz ana luzkatasadž niiqui, anaž jecmi luzkatasacha. Jalla niiqui tuž cjiča. ⁸ Wejrqui ančhucadž paata obranaca pajuča. Ančhucaltajapa trabajo tjaachinča wejtta langzjapa. Anaž jecmi ančhuc atajasača. Ančhucqui ana suti azzizza. Jalla nuž ana zuti azziz cjenami, ančhucqui wejt taku tirapanž catokchinčhucča, nižaza ančhucqui wejt punctuquiztan ana k'otchinčhucča, ‘Jesucristo anal pajuča’ cjicanaqui. ⁹ Nonžna. Yekjap žoñinacaqui cjiñiča, ‘Wejrnatča Yooztajapa judío žoñinacaqui’. Jalla nuž chiican, k'otča. Ultimu

ana Yooztajapača nii žoñinacaqui. Pero Satanás diabluž partiquiz kamñi žoñinacača. Nonžna. Wejrqui ančuca yujcquiz ninaca quillskatača, ančucaquiz rispitzjapa. Nižaza wejrqui ninaca zizkatača, ančucatan wejttan zuma munaziz, jalla nii. ¹⁰ Wejt mantita ortin jaru kamcan, ančucqui pasinsis kuztan sufrichinčucča. Jalla nižtiquiztan wejrqui ančuc liwriyača juc'ant sufris timpuquiztanaqui. Nii timpuqui tjonacuiča. Nekztan tjapa tii muntuquiz žejlñi žoñinacaqui ancha sufraquiča, wawczta cjisjapa. Jalla nii sufris timpuquiztan ančuc liwriyača. ¹¹ Nižaza wejrqui wajillal tjonaca. Yooz tjaajintanaca tirapan catokaquiča. Nekztan Yoozqui ančucaquiz zumanaca tjaacuiča, tsjii zuma premiužtakaz. Ančucqui ana jec žoñžquizimi tsjii kjutñi irpiskataquiča nii zumanaca ana pertisnajo. ¹² Jakziltat anawalinacquiztan atipačhaja, jalla nižžquiz uchača Yooz kjuyquiz jilirižtakaz. Nižaza nii žoñinacaqui Yooz kjuychizpan cjequiča. Wejt Yooz Ejpž tjuu nižžquiz cjižžinača, Yooz kjuychiz žoñipan tjeezjapa. Nižaza wejt Yooz Ejpž wajtž tjuu nižžquiz cjižžinača. Wejt Yooz Ejpž wajtž tjuuqui ew Jerusalén cjatača. Yoozqui arajpachquiztan nii watja chjijunžcaquiča. Nižaza wejt ew tjuu nižžquiz cjižžinača, wejt jila cjican. ¹³ Jakziltažlaj nonžñi cjuñchiz niiqui, nonžla, Espíritu Santuž icliz žoñinacžquiz chiitaqui”.

LAODICEA ICLIZQUIN CHIITA TAKUNACA

¹⁴ Laodicea icliz irpiñižquin tuž cijra: “Tsjiiča juc'ant lijitumaqui. Jalla niiqui zuma razunžtanpan lijituma čiiča Yooz puntu. Primirquiztanpacha niž cjen tjapa Yooz paatanaca paatatača. Jalla niiqui tuž cjiča: ¹⁵ Wejrqui ančucaž paata obranaca pajuča. Ančucqui ana ancha wejt quintra paachinčucča, nižaza ana ancha wejttajapa paachinčucča. Wejrqui pecuča, ančucqui ancha wejt quintra paazjapa, už ancha wejttajapa paazjapa, jalla nuž pecuča. ¹⁶ Jaziqui ana zumača ančuca kamzqui. Jalla nižta kamtiquiztan ančuc chjatkatasacha, tsjii ana zuma jottažokaz. ¹⁷ Ančucqui cjiñčucča, ‘Ricachutča wejrnacqui. Jaziqui walikal želuča, ana čhjulumi pecuča’. Jalla nuž cjiñčucča. Jalla nuž čiičič cjenami ančucqui ana naazinčucča, t'akjirižtakaz ančucqui, nižaza porižtakaz, zur žoñinacažtakaz, nižaza ana zquitchiz žoñinacžtakazza. Ultimu nižta kamañchizza ančucqui. ¹⁸ Jalla nižtiquiztan wejrqui ančucaquiz čiižinuča, wejtquiz kuzziz cjeyajo. Ujquiz tjiñanta korižtakaz jalla nižta c'achja kamaña ančucqui wejtquiztan mayz waquiziča, ultim ricachu cjisjapa. Nižaza čiw zquitinacažtakaz jalla nižta zuma kamaña wejtquiztan mayz waquiziča, ančuca azzuca ujnaca ana čerta cjisjapa. Nižaza čhjujcul lažtakaz wejtquiztan mayz waquiziča, ančuca ujnacquiztan čhjetinta cjisjapa, nižaza ančuc Yooz puntu intintiñi cjisjapa. ¹⁹ Jakziltižtan wejrqui zuma munazičhaja, jalla nižžquiz čiižinača. Nižaza zuma ewjt'uča, niž kamaña azquichta cjeyajo. Jalla nižtiquiztan weriž čiižintižtan, ančucqui ‘ujchizpantča’ cjis waquiziča. Nižaza wejtquiz tjapa kuztan cjis waquiziča. ²⁰ Nonžna. Wejrqui ančuca kuzquiz macjatžcu, kjawznuča. Jakziltat weriž kjawžta nonžaja, nižaza cazaja, jalla ninacž kuzquiz luzasača, nižaza ninacžtan čica zuma cjeeča. Nižaza ninacaqui wejttan čica zuma cjequiča. ²¹ Jakziltat anawalinacquiztan atipačhaja, jalla nižžquiz zuma honora tjaacača, wejttan čica mantiñi cjisjapa. Jaknužt wejrqui tjapa anawalinacquiztan atipžcu, wejt Yooz Ejpžtan čica mantiñi cjisjaja, jalla nižta ninacaqui wejttan čica mantiñi cjequiča. ²² Jakziltažlaja nonžñi cjuñchiz, jalla niiqui nonžla, Espíritu Santuž icliz žoñinacžquiz chiitaqui”.

4

ARAJPACHQUIN CHERTANACA

¹ Jalla nekztanaqui wejrqui tsewc kjutñi cherchinča. Arajpachquin tsjii zana cjetzi, cherchinča. Nižaza tsjii jora nonzinča, trompet pekz joražtakaz. Jaknužt primero nonžta jora, jalla nižta irata. Nii joraqui wejtquiz paljaychiča, tuž cjan:

—Tekz tjonžca. Wejrqui amquiz tjeznača, jaknužt nekztan watačhaja, jalla nii.

² Nii orapacha wejrqui Espíritu Santuž mantiz poderquiz želatuča. Jalla nuž žejlcan, arajpachquin tsjii chawc mantiz julz cherchinča. Nižaza nii julzquiz tsjii julzi želatča.

³ Nii julzi žejlñi žoñitača c'achja tsijtchiz, c'achja maznacažtakaz c'ajatča, jaspe coralina nižta maznacažtakaz. Nižaza niž mantiz julz muytata cumari arco iris cherchinča, esmeralda maztakaz c'ajatča. ⁴ Jalla nii chawc mantiz julz muytata paatunc pusin mantiz puestunaca cherchinča, zapa puestuquiz tsjii žoñi julzi želatča. Nižaza ninacatača chiw tol zquiti cutchi; nižaza ninacž achquiz kor pillužtakaz tewžinta.

⁵ Nii chawc mantiz julzquiztan liwjliwñižtakaz ulanchiča, nižaza nii julzquiztan rayu jorjorñižtakaz joranaca nonzinča. Nii chawc mantiz julz yujcquiz pakallak ujñi teyas pekžtatača. Nii pakallak teyasnacaqui pakallak Yooz ispiritunacača. ⁶ Nižaza nii chawc mantiz julz yujcquiz kota želatča, ispijužtakaz c'ajatča.

Nižaza nii chawc mantiz julz muytata pajkpic latuquiztan pajkpic žejtñinaca želatča. Jalla nii žejtñinacaqui yujcquiztan tajquiztan tama čhujcquinacchiztača. ⁷ Nii primir žejtñiqui león animalažtakaztača. Tsjii žejtñižti wac turužtakaztača. Tsjii žejtñižti žoñž yujcchiztača. Tsjii žejtñižti layñi aquilažtakaztača. ⁸ Nii pajkpic žejtñinacaqui zapa mayni sojta wežlaž kjaraztakaztača, nižaza tjapa kjuttan čhujcquinacchiztača. Majiñami weenami tirapan Yooz wirzu tuž itscan želatča:

“Juc'ant zuma, juc'ant zuma, juc'ant zuma, Jalla nižtapanča tjapa azziz Yooz Jiliriqiu.

Yooz Jiliriqiu tuqitanami, anzimi, jaztanami žejlča”.

Jalla nuž itsiča.

⁹ Nii žejtñinacaqui chawc mantiz julzquiz julzita mantiñižquiz honora tjaachiča, nižaza nižquiz rispitchiča, nižaza nižquiz gracias tjaachiča. Wiñayjapača nii chawc mantiñiqui. ¹⁰ Čhjulorat žejtñinacaqui nižta paatčhaja, nekztan nii paatunc pusin jilirinacaqui mantiñiž yujcquiz quillziča, nižaza nižquiz rispitchiča. Nii chawc mantiz julzñiqui wiñayjapa wiñayača. Jalla niž yujcquiz nii tuncapan pusin jilirinacaqui ninacž kor pillužtakaz nonžinčiča, tuž itsñi cjan:

¹¹ “Učhum Yooz Jiliri, amqui honorchizkaj cjila. Nižaza amqui rispittaj cjila. Nižaza amča tjapa azzizqui. Jalla nii pajtaj cjila. Amqui tjapa žejlñinaca paachamča. Amiž munaña jaru tjapa žejlñinacaqui paatatača, nižaza žejlča”.

5

TJUUZTA LIWRU CJETÑIQUI

¹ Nižaza nii julzi žejlñi mantiñiž žew kjarquiz tsjii liwru tjuužta želatča. Nii tjuužta liwruqui porap latu cijržtatača. Nižaza nii liwruqui pakallak estampillžtan zcatžtatača. Jalla nuž cherchinča. ² Nekztanaqui cherchinča, tsjii walja azziz anjila. Jalla nii anjilaqui altu joržtan pewcznatča, tuž cjan:

—¿Jequit waquizas tii tjuužta liwru cjetzjapa? ¿Nižaza tii zcatžta estampillanaca wjajrznas? —Jalla nuž pewcznatča.

³ Arajpachquinami tii muntuquizimi, tii muntu koztanami anaž jecmi cjetz waquiziča, nii liwruquiz cijrtanaca chertzjapa. ⁴ Jalla nuž cjetz waquiziñi ana žejlchiz cjen, wejrqui kaacan ancha llaquizatuča. ⁵ Jalla nekztanaqui tsjii jiliriqiu wejtquiz paljaychiča, tuž cjan:

—Ana iya kaa. Tsjiiqui nii tjuužta liwru cjetñi waquizichiča. Niiqui Judá cjita žoñiž majchmaatiquiztan tjonñiča. Juc'ant azziz cjen, León cjitača. Nižaza niiqui Davidž majchmaatiquiztan tjonñiča. Jalla niiqui tjappacha atipchiž cjen nii liwru cjetz waquiziča, nižaza nii liwruž estampillanaca wjajržñi.

⁶ Nekztanaqui tižtanaca cherchinča. Nii chawc mantiz julztan, nii žejtñinacžtan, nii jilirinacžtan, jalla ninacž taypiquiz tsjii Uuzažtakaz tsijtchi cherchinča. Wilana jawkta Uuzažtakaz, jalla nii cherchinča. Nižaza nii Uuzaqui pakallak wajranacchiztača, nižaza pakallak čhjujcuquinacchiztača. Niž pakallak čhjujcuquinacaqui pakallak Yooz ispiritunacča. Jalla nii Yooz ispiritunacaqui tjapa kjutñi tii muntuquiz cuchantača. ⁷ Jalla nii Uuzaqui tjuužta liwru tanzicha, julzi mantiñiž žew kjarquiztan. ⁸ Nii liwru tanžtan nii pajkpic žejtñinacami nižaza nii paatunc pusin jilirinacami nii Uuzažtakaz chawc jilirž yujcquiz quillziča. Zapa mayni nii jilirinacaqui pajk guitarražtakaz arpa cjita tanzitača. Nižaza kor chuwanaca chjichatča insinsuchiz chjippi. Nii insinsuchiz chuwanacaqui Yoozquin criichinacž oracionanaca cjetča. ⁹ Ninacaqui ew wirsu itsatča, tuž cjan:

“Amqui waquizichamča nii tjuužta liwru cjetñijapa, nižaza nii liwruquiz zcatžta estampilla wjajrzñijapa. Amqui contatača. Ticziž cjen am ljokžtan Yooztajapa sirwiñi žoñinaca liwriichamča. Amiž liwriita žoñinacača tjapa zarchiz žoñinacami, nižaza tjapaman takunacchiz žoñinacami, nižaza tjapaman watjanacchizimi, nižaza tjapaman nacionanacchizimi. ¹⁰ Amqui amiž liwriita žoñinaca mantiñijapa utchamča. Nižaza amqui nii žoñinaca Yooztajapa sirwiñijapa utchamča, Amiž liwriita žoñinacaqui tii yokquiz mantaquiča”.

Jalla nuž cjichiča nii itsñinacaqui.

¹¹ Jalla nekztanaqui nonzinča wacchi anjilanacž jora. Nižaza cherchinča mantiz julz muytata, nižaza žejtñinacž muytata, nižaza jilirinacž muytata, jalla ninacž muytata muzpa waranka waranka waranka anjilanaca želatča. ¹² Nii anjilanaqui altu joržtan cjichiča:

“Nii conta Uuzaqui waquiziča, mantiz poder tanzjapa, nižaza tjapa zuma cusasanaca tanzjapa, nižaza tjapa zizjapa, nižaza tjapa azziz cjisjapa. Nižaza nii waquiziča honora tanzjapa, nižaza rispitta cjisjapa, nižaza honora waytižinta cjisjapa. Jalla nužoj cjila. Nuž waquiziča nii conta Uuzaqui”.

¹³ Nekztan tjapa arajpachquin žejlñinacžtan, nižaza tjapa tii muntuquiz žejlñinacžtan, nižaza tjapa tii yok koztan žejlñinacžtan, nižaza tjapa kotquiz žejlñinacžtan, jalla nuž tjappacha niž puntu cjichiča:

“Nii chawc mantiñižquizimi nii Uuzižquizimi wiñayjapa honora waytižintaj cjila; nižaza nii pucultižquiz wiñayjapa honorchiz cjila; nižaza wiñayjapa rispittaj cjila; nižaza tjapa azziz cjila watay wata”.

¹⁴ Nekztan nii pajkpic žejtñinacaqui cjetča:

—Jalla nužoj cjila. Amén.

Nižaza nii paatunc pusin jilirinacaqui quillžcu nii watay wata žejtñižquiz rispitchiča.

6

ESTAMPILLANACA WJAJRTA CHERCHINCHA

¹ Nekztanaqui wejrqui cherchinča, jalla tužu: Uuzažtakaz žoñiqui tsjii estampilla wjajrzyča. Nižaza nonzinča tsjii žejtñiqui jorjorñižtakaz joržtan kjawchiča:

—Pichay. Cheržca.

² Nekztan wejrqui cherchinča, jalla tužu: Tsjii chiw cawallu tjonchiča. Nii cawallž juntuñ yawchi žoñiqui flech arcu armichiz tanchiča. Nižquiz tsjii atipz poder tjaatača, tsjii coronažtakaz. Jalla nižtiquiztan atipñi ulanchiča, tirapan atipzjapa.

³ Nekztanaqui nii Uuzažtakazqui segunda estampilla wjajrzyča. Jalla nuž wjajrtan, segundo žejtñiqui cjichiča:

—Pichay. Cheržca.

⁴ Nekztan yekja cawalluqui ulanchiĉha, ljok cawallu. Nii cawallĉ juĉtun yawchi Źoĉniĉui poder tjaataĉha, Źoĉninacpora kichanasjapa, niĉzaza porapat conasjapa. Niiĉquiz tsjii pajk cuchillu tjaataĉha.

⁵ Nekztanaqui nii Uuzaĉtakazqui tercer estampilla wjajrzyĉha. Jalla nuĉ wjajrtan, nonzinĉha tercer Źejtĉniĉui tuĉ cjican:

—Pichay. Cherĉzca.

Nekztan cherĉhinĉha tsok cawallu. Niĉzaza nii cawallĉ juĉtun yawchi Źoĉniĉui balan-
cichiztaĉha niiĉ kjarquiz. ⁶ Nekztanaqui Źejtĉninacĉ taypiquiz tsjii jora nonzinĉha. Nii
joraqui tuĉ cjichiĉha:

—Pajk paaztan tsjii kilo trigo kjayasaĉha. Niĉzaza pajk paaztan ĉhjep kilo siwatu
kjayasaĉha. Aceitimi vinumi tira Źelaquĉha.

⁷ Nekztanaqui nii Uuzaĉtakazqui cuarto estampilla wjajrzyĉha. Jalla nuĉ wjajrtan
nonzinĉha cuarto Źejtĉniĉui tuĉ cjican:

—Pichay. Cherĉzca.

⁸ Jalla nekztanaqui wejrqui cherĉhinĉha, tsjii k'ill cawallu Źelatĉha, yawchi Źoĉnichiz.
Jalla nii yawchi Źoĉniĉui Ticz cjitataĉha. Niiĉ wiruĉ Ticz Yoka cjita apziĉha. Ninacĉquiz
poder tjaataĉha, cuarta parte tii muntuquiz Źejlĉni Źoĉninaca conzjapa. Ninacaqui
Źoĉninaca conaquiĉha pajk cuchillĉtan, mach'anacĉtan, conanacĉtan, niĉzaza anawal
animalanacĉtan.

⁹ Jalla nekztanaqui nii Uuzaĉtakazqui quinta estampilla wjajrzyĉha. Jalla nuĉ wja-
jrtan wejrqui cherĉhinĉha arajpach altarĉ koztan almanaca Źelatĉha. Nii almanacĉ
curpunacaqui Yooz taku parlitiquiztan contataĉha. Ninacaqui tii muntuquiz kamcan
Yooz puntu ticlarchiĉha. Jalla niĉtquiztan contataĉha. ¹⁰ Nii almanacaqui altu jorĉtan
kjawcan tuĉ cjichiĉha:

—Zuma lijitum Jiliri. Ampanĉha taku cumpliĉniĉui. Jaziĉui ĉĉhjulorcamat Źoĉninaca
pjalznaquiya? ĉĉHjulorcamat wejrnac conĉni Źoĉninaca casticaquiya? —Jalla nuĉ
cjichiĉha nii almanacaqui.

¹¹ Jalla nekztanaqui almanacaqui chiw tol zquiti tjaataĉha. Niĉzaza ninacĉquiz
cjitaĉha, tsjii kjaĉ tjuĉnikaz jeejznaquiĉha. Primiruĉui iya Cristuĉquiz sirwiĉninacaqui
conta cjistanĉha, jaknuĉt tuquiqui almanacĉ curpunaca contaĉlaja, jalla niĉta. Nii
contanaca pjojkcama, almanacaqui jeejznaquiĉha.

¹² Jalla nekztanaqui nii Uuzaĉtakazqui sexta estampilla wjajrzyĉha. Jalla nuĉ wja-
jrtan, wejrqui cherĉhinĉha, yoka ancha chekjinskatatĉha. Niĉzaza tjuĉnimi tsokĉhi
cjissiĉha, lut zquitiĉtakaz. Niĉzaza jiizmi ljok cjissiĉha. ¹³ Niĉzaza warawaranacami
yokquin tjojtsquichiĉha, jaknuĉt pjursant tjamiĉui higo frutanaca tjojtskatĉhaja, jalla
niĉta. ¹⁴ Nekztanaqui pachauki katchiĉha tjuuĉta papilaĉtakaz. Niĉzaza tii muntuquiz
tjapa curunacami tjapa kot taypiquiz Źejlĉni yokanacami kizkattataĉha. ¹⁵ Nekztanaqui
tii muntuquiz mantiĉninacami, jilirinacami, zultatĉ jilirinacami, ricachunacami, azziz
Źoĉninacami, mantita Źoĉninacami, ana mantita Źoĉninacami, tjappacha ĉhjojziĉha pajk maz
pjetanacquizimi, niĉzaza cur akjinacquizimi. ¹⁶ Jalla ninacaqui kjawĉhiĉha, tuĉ cjican:

—Curunaca, maznaca, wejtnaca juntuĉ tjojtĉca. Wejrnac ĉhjojzna, julzi mantiĉniĉ
yujcquiztan. Niĉzaza wejrnac ĉhjojzna nii Źawjĉhi Uuzaĉtakazquiztan, ana casticta
cjsjapa.

¹⁷ Ultim casticz tjuĉni tjonĉha. ĉĉJect Yoozquiztan atipas? —Jalla nuĉ kjawĉhiĉha
ninacaqui.

7

144,000 ZOĉNINACA CHIMPUTA

¹ Jalla nekztanaqui wejrqui cherĉhinĉha, pajkpic anjilanacaqui tii muntuĉ pajkpic
latuquiztan tsijtsi Źelatĉha. Jalla nuĉ Źejlcan pajkpic puntu tjaminacaqui atajatĉha,

ana zinta tjamzjapa yokquizimi kotquizimi muntinacquizimi. ² Nekztanaqui tsjii anjila cherchinča, tuwanchuctan tjonñi. Nii anjilaqui žejtñi Yooz mantita ortinžtan tjonchiča. Jalla nižtiquiztan nii anjilaqui altu joržtan kjawcan paljaychiča pajkpic anjilanacžquiz. Nii pajkpic anjilanacaqui poder tjaatatača, yokami kotami anawali cjiskatzjapa. ³ Jalla nižtiquiztan nii Yooz tjaata ortinžtan anjilaqui ninacžquiz cjichiča:

—Yokami, kotami, muntinacami ana anawali cjiskata, učum Yooz sirwiñinaca chimputa cjiscama. Yooz sirwiñinacaqui ninacž yujc ayquiz chimputa cjequiča.

⁴ Nekztanaqui nonzinča patac pusi tuncan pusin waranka zoñinaca chimputatača, tjapa Israelž familianacquiztan. ⁵ Tuncapan waranka Judáz familiaquiztan chimputatača. Tuncapan waranka Rubénž familiaquiztan chimputatača. Tuncapan waranka Gadž familiaquiztan chimputatača. ⁶ Tuncapan waranka Aserž familiaquiztan chimputatača. Tuncapan waranka Neftalíz familiaquiztan chimputatača. Tuncapan waranka Manasés familiaquiztan chimputatača. ⁷ Tuncapan waranka Simeónž familiaquiztan chimputatača. Tuncapan waranka Levíz familiaquiztan chimputatača. Tuncapan waranka Isacarž familiaquiztan chimputatača. ⁸ Tuncapan waranka Zabulónž familiaquiztan chimputatača. Tuncapan waranka Joséž familiaquiztan chimputatača. Tuncapan waranka Benjamínž familiaquiztan chimputatača.

CHIW ZQUITCHIZ ZOÑINACA

⁹ Jalla nekztanaqui cherchinča, muzpa tama zoñinacaqui chawc mantiz puesto yujcquizimi, nažaza Uuzažtakaz zoñž yujcquizimi želatča. Nii zoñinacaqui tjapa nacionanacquiztantatača, nižaza tjapaman zarchiz zoñinacžquiztantatača, nižaza tjapaman watjanacquiztantatača, nižaza tjapaman takunacchiz zoñinacžquiztantatača. Muzpa tamatača, jalla nižtiquiztan ana wira kanchucatača. Jalla nii zoñinacaqui chiw tol zquti cutchicamatača. Nižaza ninacž kjarquiz munti itzanaca tanzicha, čhanžtanpacha. ¹⁰ Jalla nii zoñinacaqui altu joržtan tuž chiyatča:

“Učum Yoozkazza Liwriñiqui. Niiča chawc mantiz puestuquiz julzñiqui. Nižaza nii Uuzažtakaz zoñizakazza Liwriñiqui”.

¹¹ Nižaza chawc mantiz puestu muytatami, jilirnacž muytatami, pajkpic žejtñinacž muytatami, jalla ninacž muytata tjapa anjilanacaqui tsijtchi želatča. Ninaca zakaz chawc mantiz puestuž yujcquiz yokquiz puct'ichi Yooz rispitatča. ¹² Nii anjilanacaqui Yooz rispitan tuž cjichiča:

“Jalla nužoj cjila. Učum Yooztajapa watay wata honora waytižintaj cjila, nižaza wiñaya rispittaj cjila. Učum Yoozza zizñi zizñipanqui. Niižquiz wiñaya gracias cjila. Nižaza niižquiz honora waytižintaj cjila. Učum Yoozqui wiñayjapa tjapa azziz cjila, nizaza poderchiz. Jalla nužoj cjila. Amén”.

¹³ Jalla nekztanaqui tsjii jiliri qui wejr pewcziča, tuž cjan:

—¿Jecnacat tii chiw zquti cujtchinacaya? Nižaza ¿jakziquiztan tjonchi ninacataya?

¹⁴ Wejrqui niižquiz kjaazinča, tuž cjan:

—Jiliri, anal zizuča.

Nekztan niiqui cjichiča:

—Tinacaqui juc'ant sufris timpu watchiča. Nižaza tinacaqui ujnacquiztan liwritača, Jesucristo Uuzažtakaz cjen. Cristuž ticziž cjen, jalla nižtiquiztan tinacaqui chiw ajunta zquitczizza. ¹⁵ Jalla nižtiquiztan tinacaqui Yooz mantiz puestu yujcquiz žejlča. Tinacača majiñami weenami Yooz kjuyquiz sirwiñinacaqui. Nižaza nii chawc mantiz puestuquiz julzñiqui tinaca cwitaquiča. Niižtan tinacžtan watay wata chica želaquiča. ¹⁶ Tinacaqui ana iya čhjeri eeskataquiča, nižaza anaž iya kjaz kjara pasnaquiča. Nižaza sii kjakimi ana tinaca laacjiskataquiča, nižaza čjul kjakimi. ¹⁷ Jesucristuča mantiz puestu žcatipacha žejlñiqui. Jalla nii Uuzažtakaz Jesucristuqui

tinacž awatiri cjequiča. Nižaza Jesucristuqui tinacžquiz zuma kamañchizpan ir-paquiča, jaknužt zuma awatiriqui niž uuzanaca zuma jalzurquiz kjaz liquinčaja, jalla nižta. Nižaza Yoozpacha tjapa tinacž kaaj chjujžinaquiča.

8

SEPTIMA ESTAMPILLA WJAJRTA

¹ Jalla nekztanaqui Uuzažtakaz Cristuqui séptima estampilla wjajrziča. Jalla nuž wjajrtan, tsjii media ora tjapa ch'uju žejlchiča arajpachquin. ² Nekztan cherchinča, pakallawk anjilanaca želatča. Nii anjilanacaqui Yooz yujcquiz tsijtñitača. Jalla ninacžquiz pakallawk trompet pekz tjaatatača. ³ Nekztanaqui tsjii anjilaqui tjonžcu, altar yujcquiz tsijtsiča, tsjii kor insinsarchiz. Jalla nekztanaqui nižquiz wacchi insinsunaca tjaatatača, criichinacž oracionanacžtan t'ajzjapa. T'ajžta insinsužtan oracionanacžtan kor altarquiz nonžtatača chawc mantiz puestu yujcquiz. ⁴ Nii Yooz anjilž kjarquiztan criichinacž oracionanacžtan insinsužtan t'ajžta žketi waytichiča Yooz yujcquiz. ⁵ Jalla nekztanaqui nii anjilaqui insinsaru tanžcu, altarquiz uj parazižtan chjiipziča. Nekztan nii uj parazižtan chjiipi insinsaru tii muntu yokquiz tjojtchiča. Jalla nižtiquiztan ancha pjursanti liwjlwjičiča, nižaza ancha pjursanti jorjorchiča, nižaza yoka chekjinčiča.

TROMPETCHIZ ANJILANACA

⁶ Jalla nuž watžcu pakallawk trompetchiz anjilanacaqui tjacziča trompetanaca tjawunzjapa.

⁷ Primir anjilaqui niž trompet pekz tjawunchiča. Jalla nuž tjawunžcu caranuz chijñižtan ujžtan, nižaza ljokžtan t'ajžta tii muntu yokquiz cutzinčiča. Jalla nižtiquiztan tercer parti tii muntu yoka ujsiča, nižaza tercer parti muntinaca ujsiča, nižaza tercer parti pastunacami ujsiča.

⁸ Nekztan segundo anjilaqui trompet pekz tjawunchiča. Jalla nuž tjawunžcu uj peksi pajk curužtakaz pajk kotquin tjojtchiča. Nekztanaqui tercer parti kot kjazqui ljok cjissiča. ⁹ Nekztan tercer parti kotquiz žejlñi animalanacaqui ticziča, nižaza tercer parti kotquiz ojklayñi warcunacaqui akžtatača.

¹⁰ Tercer anjilaqui trompet peks tjawunchiča. Jalla nuž tjawunžcu pajk warawara arajpachquiztan tjojtsiča, uj peksi teyažtakaz. Nii warawaraqui tjojtsiča tercer parti pujunacquizimi, nižaza tercer parti tujnacquizimi nižaza wijiñanacquizimi. ¹¹ Nii warawaraž tjuuqui Ajenjo cjitača. Ajenjo cjitača tsjii jar muntiqui. Jalla nii warawaraž tjojtiquiztan tercer parti kjazqui ajenjožtakaz jaru cjissiča. Nii jar kjaz cjen walja žoñinacaqui ticziča.

¹² Cuarto anjilaqui trompet pekz tjawunchiča. Jalla nii tjawunžcu tercer parti tjuñimi jizmi warawarami zumchi cjissiča. Nekztanaqui tercer parti majiñaqui ana kjančiča, nižaza tercer parti weenami ana kjančizakazza.

¹³ Jalla nekztanaqui wejrqui cherchinča, nižaza nonzinča, tsjii anjilaqui tseewc arajpach taypiquiz laycan altu joržtan chiichiča, tuž cjican:

—Muntu yokquiz žejlñi žoñinacžtajapa ana wali, ana wali, ana wali cjisnaquiča. Chjep parti anjilanacaqui trompet pekz tjawunzmayača. Jalla ninacaž tjawnan juc'ant ana wali cjisnaquiča.

9

QUINTO ANJILAQUI

¹ Jalla nekztanaqui quinto anjilaqui trompet pekz tjawunchiča. Jalla nuž tjawun-tiquiztan tsjii warawaražtakaz cherchinča arajpachquiztan tii yokquiz tjojtsi. Jalla nii

warawaražta anawal jiliržquiz poder tjaatača, anawal koz tuj cjetzjapa. ² Jalla nekztanaqui nii anawal jiliriqui koz tuj cjetziča. Jalla nuž cjetztiquiztan jurnu žketižtakaz ulanchičha. Jalla nii koz tuj žketiqui tjuñimi pachami zumchi cjiskatchičha. ³ Jalla nii žketquiztan langosta animalanaca ulanchičha tii yokquiz laylayzjapa. Jalla nii animalañacžquiz anawali paazjapa poder tjaatatača, jaknužt tsjii yek'achunca ana wali yek'antičhaja, jalla nižta cjisjapa. ⁴ Nižaza nii animalanacaqui mantitatača, anača yokquiz žejlñi pastunacžquizimi tjapa ch'ojña pajkñinacžquizimi anawali paajo. Pero yujc ayquiz ana Yooz chimputa žoñinacžquiz ana wali paasača. ⁵ Pjijska jiizcama nii anawali paañi animalanacaqui ana chimputa žoñinacžquiz sufriskatzjapa nižta poder tjaatatača. Sufriskatcanami ticzkatta poder ana tjaatatača. Jalla nuž sufriskatan, nii žoñinacaqui ancha ayinchiča, jaknužt tsjii žoñi yek'antitiquiztan ancha ayiñižlaja, jalla nižta. ⁶ Jalla nižta sufris timpuquiz žoñinacaqui ticz pecaquiča, pero anaž ticžni ataquiča. Jalla nuž ticz peccanami, ana wira ticz tjonaquiča.

⁷ Nii langosta cjita animalanacaqui quira tjacžta cawallunacažtakaztača. Ninacž achanacžquiz kor pillunacchiztakaztača. Nii animalanacž yujcnacaqui žoñinacž yujcnacažtakaztača. ⁸ Nižaza ninacž charaqui maatakanacž charažtakaztača. Nižaza ninacž izkenacaqui león animalanacž izkenacažtakaztača. ⁹ Nižaza ch'iztakaz kja-jpchiztača. Nii kjajpanacaqui jiružtakaztača curpunaca chjojžjapa. Laylaycan, nii animalanacaqui anchaž arnatča, jaknuž cawallunacaqui tsjii quirquiz zalzcan arančhaja, jalla nižta. ¹⁰ Nii animalanacž kjurznacaqui yek'achuncaž kjurztakaztača. Ninacž kjurznacžtan yek'antasača žoñinaca sufriskatzjapa nii pjijska jiiz intiru. ¹¹ Nii animalanacž mantiñi jiliriqui nii koz tuj cjetñipachača. Nii jilirž tjuuqui Abadón cjitača hebreo tawkquiziqui. Griego tawkquiz Apolión cjitača. Apolión cjiča, akzñiqui, nii.

¹² Jalla nižta watžcu primir anawaliqui watchičha. Nonžna. Imaziž iya pizc anawalinacaqui tjonča.

¹³ Jalla nekztanaqui sexto anjilaqui trompet pekz tjawunchičha. Jalla nuž tjawuntiquiztan tsjii jora nonzinča. Yooz yujcquiz žejlñi kor altarquiztan nii joraqui ulanchičha. Pajkpic wajrichiztača nii kor altaraqui. ¹⁴ Nii joraqui sexto trompetchiz anjilžquiz tuž cjichiča:

—Pajk Eufrates cjita pujquiz pajkpic anjilanaca čhejlta žejlča. Jalla nii pajkpic anjilanaca cutzna, —jalla nuž cjetča.

¹⁵ Nekztanaqui nii pajkpic anjilanacaqui cutstatača, čhjep parti žoñinaca conzjapa. Jalla nižta paazjapa tjacžtatača, nii ora, nii tjuñi, nii jiiz, nii wata, jalla nii timpujapa nižta paazjapa tjacžtatača. ¹⁶ Žoñinaca conzjapa wacchi žoñiž yawchi cawallunaca želatča, paa patac millonanacatača. Jalla nuž wacchi nonzinča.

¹⁷ Nii cawallunacatača jalla tižta cherchiqui. Nii yawchi žoñinacaqui queca weezinacchiztača. Nii queca weezinacaqui tižta culuranacatača, ljok, larama, k'illu, jalla nižta culuranacatača. Nii cawallunacaqui león animalanacž achanacchiztača. Jalla nii cawallunacž atquiztan uj, žketi, azupri ulanchičha. ¹⁸ Jalla nii čhjep anawalinacatača anawali paachiui. Jalla nii uj, žketi, azupri ulantiquiztan čhjep parti žoñinaca conatača. ¹⁹ Nii cawallunacž sufriskatz poderaqui ninacž atquiztača, nižaza ninacž kjurzquiztača. Nii cawallunacž kjurznacaqui zkoraztakaztača. Nii zkoranacaqui ch'atñi achchiztača, žoñinaca sufriskatzjapa.

²⁰ Nii anawalinacaž ana conta žoñinacazti Yoozquin anapanž kuz tjaachiča. Žoñiž paata yooznacžquin rispitzquiztan anapan jaytichiča. Tirapan rispitchičha zjranacžquizimi nižaza žoñiž paata yooznacžquizimi. Ninacž yooznacaqui paatatača korquiztan, paazquiztan, mazquiztan, tabliquiztan, jalla nižtanaca. Nii žoñiž paata yooznacatača ana cherñimi, nižaza ana nonžñimi, nižaza ana ojklajñimi. ²¹ Nii parti

žoñinacaqui anawal kamtiquiztan anapan jaytichiča. Tirapantača žoñi conzqui, nižaza yat'iri ojklayzqui, nižaza adulteriuquiz ojklayzqui, nižaza tjañizaz ojklayzqui.

10

TSJII LIWRUCHIZ ANJILA ZELATCHA

¹ Nekztanaqui pajk azziz anjila cherchinča, arajpachquiztan tjonñi. Nii anjilaqui tsjir taypiquiz tjonchiča, tsjii arcu iris cumari niž ach juntuč. Nii anjilž yujcqui tjuñižtakaz c'ajatča. Lisnacaqui uj asñižtakaztača. ² Niiž kjarquiz tsjii cjetžta liwru tanzicha. Niiž žew kjojchaqui pajk kotquiz tjecziča, niiž zkar kjojchaqui yokquiz tjecziča. ³ Nii anjilaqui altu joržtan kjawchiča, león animalažtakaz. Nekztanaqui pakallaw wilta jorjorchiča. ⁴ Jalla nuž jorjortan, wejrqui cjiirzmayatača. Pero cjiirzmaya cjen arajpachquiztan tsjii joraqui wejtquin chižquichiča, tuž cjican:

—Nii pakallaw jorjorñiž chiitaqui chjozna. Ana nii puntu cjiira.

⁵ Jalla nekztanaqui nii kotquizimi yokquizimi tjeczi anjilaqui žew kjara waytichiča arajpach kjutni. ⁶ Žew kjara waytižcu, juramintu paachiča Yooz tjuu chiican.

—Watay wata žejtñi Yoozqui paachiča arajpachami, yokami, kotami; nižaza arajpachquiz žejlñinacami, yokquiz žejlñinacami, kotquiz žejlñinacami, tjappacha paachiča. Jalla nii zinta Yooz tjuu chiican juramintu paachiča, tjapa Yooz puntu parliñi profetanacaž chiitanacaqui ana enenžcu cumplisjapa. ⁷ Chjulatorat séptimo anjilaqui trompet pekz tjawznačhaja, jalla nii timpu Yooz chjozaka tantiita taku cumplisnaquiča. Tuqui timpuqui Yoozqui niž sirwiñi profetanacžquiz nii chjozaka taku mazinchiča.

⁸ Jalla nekztanaqui nii arajpachquiztan chižquiñi joraqui wilta wejtquiz paljayžquichiča, tuž cjican:

Nii kotquizimi yokquizimi tjeczi anjilž kjarquiztan cjetta liwru tanzni oka. Jalla nuž wejtquiz mantichiča.

⁹ Jalla nekztanaqui anjilžquin liwru mayi ojkcchinča, wejtquiz nii liwru tjaajo. Nii anjilaqui wejtquiz cjichiča:

—Tanzna, nižaza lujlna. Am atquiz zuma mazk'až cjequiča. Pero am pjuchquiziqui jaruž tucaquiča.

¹⁰ Nekztan anjilž kjarquiztan liwru tanžcu lujlzinča. Wejt atquiz ancha mazk'atača. Jalla nuž lujltiquiztan wejt pjuchquiz jaru cjiisicha. ¹¹ Nekztanaqui wejtquiz cjichiča:

—Wilta amqui Yooziž chiita taku paljaystanča, nacionanacž puntuquiztanami, tjapaman sarchiz žoñinacž puntuquiztanami, tjapaman takunachiz žoñinacž puntuquiztanami, mantiñinacž puntuquiztanami.

11

YOOZ TAKU PALJAYÑI ŽOÑINACA

¹ Jalla nekztanaqui wejtquiz tsjii caña tjaatatača tupz paražtakaz. Nekztanaqui tsjiiqui wejtquiz mantichiča tuž cjican:

—Zaazna. Yooz kjuya mirižca, altaržtanpacha. Nižaza nekz žejlñi Yooz rispitiñinaca kanzna. ² Yooz kjuy patiuqui ana miriizaquiča. Jalla nii patiuqui yekja wajtchiz žoñinacžquin intirjitača. Jalla nii žoñinacaqui Yooz zuma watja akznaquiča pusi tunc paani jiiznaca. ³ Wejrqui cuchanžcača pucultan tisticu wejtquiztan paljayajo. Lut zquiti cujtchi ojklayaquiča, 1260 tjuñicama. —Jalla nuž wejtquiz mantichiča.

⁴ Pizc olivo cjita muntinacami, nižaza pizc cantilirunacami tii yok mantiñi Yooz yujcquiz žejlča. Jalla nii muntinacami, nižaza cantilirunacami pucultan tisticu cjiča.

⁵ Jakziltat Yooz taku paljayñi žoñinacžquiz sufriskatz yanznačhaja, jalla niiqui contaž cjequiča. Nii pucultan tisticunacž atquiztan asñi uj ulnaquiča ninacž quintra žoñinaca liwj ujzjapa. Nekztan ninacžquiz sufriskatz pecñinacaqui contaž cjequiča.

⁶ Poderchizza nii pucultan tisticunacaqui ana chijinskatajo. Yooz taku paljaycan, jalla

nii timpu ana chijinskataquiĉha. Niĉaza nii pucultan tisticunacaqui kĉjaz ljok tuckatz poderchizzakazza. Niĉaza tii yokquiz Źejlĉni Źoĉinacĉquiz tĉjapaman anawalinacĉtan sufriskatz poderchizzakazza. Chjulora peccanami Źoĉinaca sufriskatasacĉha. ⁷ Jalla nii pucultan tisticunacaqui Yooz taku paljayz Źerĉcu, contaĉ cjequiĉha. Tsĉjii anawal animalaĉtakaz anawal koz tujquiztan ulnaquiĉha. Yooz taku paljayĉnacĉ quintra cjequiĉha. Niĉaza nii pucultiquiztan atipaquiĉha, niĉaza conaquiĉha. ⁸ Nekztanaqui ninacĉ ticzi curpunacaqui jakowasaquiĉha, Jerusalĉn wajt callquiz. Nii pajk wajtquiz Jesucristuqui cruzquiz ch'awctataĉha. Niĉaza Jerusalĉn watjaqui Sodoma cĉjitaĉha tsĉjii parabolaĉtakaz. Niĉaza Egipto cĉjitzakazza, tsĉjii parabolaĉtakaz. ⁹ Chjep maj chicatchiz tisticunacĉ ticzi curpuqui callquiz Źelaquiĉha. Jalla nuĉ Źelan Źoĉinacaqui ticzi curpunaca cheraquiĉha, tĉjapa nacionanacchiz Źoĉinacami, tĉjapa watjanacchiz Źoĉinacami, tĉjapaman takunacchiz Źoĉinacami, tĉjapaman saranacchiz Źoĉinacami, jalla ninaca. Nii cherzĉni Źoĉinacaqui anaĉ nii ticzi curpunaca tĉjatkataquiĉha. ¹⁰ Nii pucultan tisticunacaqui tii yokquiz Źejlĉni Źoĉinacĉquiz ancha sufriskatchitaĉha. Jalla nuĉ ticĉtiquiztan tii yokquiz Źejlĉni anawal Źoĉinacaqui cuntintuĉ cjequiĉha, niĉaza pĉjizta paaquiĉha, niĉaza porapat onantanaca onarassaquiĉha. ¹¹ Nekztan ĉhjep maj chicatquiztan Yoozqui nii pucultan tisticunaca jacatatskataquiĉha, wila Źeti tjaacan. Jacatatĉcu tsiĉtsnaquiĉha. Nekztan nii ticziquiztan jacatatchinaca cherĉcu, Źoĉinacaqui ancha tsuĉtsucaquiĉha. ¹² Jalla nekztanaqui arajpachquiztan tsĉjii altu joraqui nii pucultizquiz paljayaquiĉha, tuĉ cĉjican:

—Tsewc yawĉca anĉhucqui. Tekz Źelaquiĉha.

Jalla nekztanaqui quintra Źoĉinacĉ cheran, nii pucultan tisticunacaqui arajpachquin waytitaĉ cjequiĉha tsĉjir taypiz. ¹³ Nekztan cherchinĉha tuĉu. Jalla nii orapacha ancha yoka chekĉjinchicĉha. Jalla nuĉ yoka chekĉjintiquiztan tunca parti Jerusalĉn watjaqui pajlsicĉha. Nii yoka chekĉjintiquiztan pakallawk warank Źoĉinaca ticzicĉha. Parti Źejtĉni Źoĉinacazti ancha tsuĉtsucchicĉha. Jalla niĉtanaca wattiquiztan parti eclichi Źoĉinacaqui Yooz honora waytichicĉha.

¹⁴ Jalla nii anawali wattan, pizc anawalinacaqui watchicĉha. Niĉaza wajillaĉ tjonĉha tercer anawaliqui.

SEPTIMO ANJILA

¹⁵ Jalla nekztanaqui sĉptimo anjilaqui trompet pekz tĉjawunchicĉha. Jalla nuĉ tĉjawuntiquiztan arajpachquin altu joranaca chiiĉni nonzinĉha. Jalla tuĉ chiicĉicĉha:

“Tĉjapa tii muntuqui uĉhum Yooz Jiliriĉ mantita cĉjissicĉha. Niĉaza Yooz Epiĉ uchta Jesucristuĉ mantita cĉjissicĉha. Jalla ninacaĉha watay wata wiĉaya mantiĉiqui”.

¹⁶ Jalla nekztanaqui nii paa tunc pusin jilirinacaqui Yooz yujcquiz yokquiz puct'ican, Yooz rispitchicĉha. Jalla ninacaĉha Yooz yujcquiz mantiz puestunacquiz julzĉniqui.

¹⁷ Yooz rispitan, tuĉ cĉjichicĉha:

“Tĉjapa azziz Yooz Jiliri, amĉha anzimi tuquitanami Źejlĉniqui. Am juc'ant azi tĉjezamĉha, niĉaza anziĉqui tĉjapa mantiĉi kalltichamĉha. Jalla niĉtiquiztan amquin gracias tĉjaa-uĉha. ¹⁸ Nacionanacchiz Źoĉinacaqui am quintra Źawjchicĉha. Pero ninaca casticĉ tĉjuĉni tjonĉha. Niĉaza ticzi Źoĉinaca pjalz tĉjuĉni tjonĉha. Niĉaza amquiz sirwiĉinacĉquiz zumanaca tĉjaaz tĉjuĉni tjonĉha. Amquiz sirwiĉinacami, am taku paljayĉinacami, amquiz rispitiĉinacami, amquiz kuz tĉjaanĉinacami, jalla tĉjapa ninacĉquizimi zumanaca tĉjaataĉ cjequiĉha pjalz tĉjuĉniziqui. Niĉaza tii yoka akĉinacami, tii yoka Źejlĉni Źoĉinaca akĉinacami, jalla ninaca akskattaĉ cjequiĉha. Jalla nii tĉjuĉniz tjonĉha”.

Nuĉ cĉjichicĉha nii paa tunc pusin jilirinacaqui.

¹⁹ Jalla nekztanaqui Yooz arajpach kĉjuya cĉjetĉtataĉha. Kĉjuy kĉjuyltan tsĉjii cajuna chertataĉha. Yooziĉ tĉjaata takutaĉha nii cajunquiziqui. Niĉaza arajpachquin rayunaca

želatča, nižaza jorjorñinaca želatča. Nižaza yoka chekjinskatñi želatča. Nižaza pjursanti caraniza želatča.

12

TSJAA MAATAKATAN TSJII ANAWAL ANIMALZTAN

¹ Jalla nekztanaqui arajpachquin tsjii pajk siñala parizichiča. Nii siñalaqui tižtatača. Tsjaa maataka želatča. Naa maataka zqitiqui tjuñižtakaztača. Nižaza naaža kjojch koztan jiiz želatča. Naaža achquiz tuncapan warawara tewžintatača, tsjii pillužtakaz. ² Naa maatakuqui ictatača. Nuž cjen, ancha aynatča, majtzjapa. ³ Jalla nekztanaqui tsjii siñala parizichizakazza arajpachquin. Tsjii juc'ant anawal pajk ljok animala želatča. Jalla niiqui dragón cjitatača. Pakallaw achchiztača, nižaza tunca wajrichiztača. Nižaza zapa achquiz mantiñi žoñž pillunacžtan tewžintatača. ⁴ Niiž pajk kjurz wewczcu, čhjep parti warawaranaca tjojtskatchiča yokquin. Jalla nii dragonqui maataka yujcquiz tsijtsiča, naa maataka majtz ora tjewžcan. Jalla nuž tsijtsiča, naaža majtta wawa lujljzjapa majttiquiztanpacha. ⁵ Nekztanaqui naa maatakuqui lucmajch wawa majtchinča. Nii lucmajchqui tjapa nacionquiz žejlñi žoñinaca c'aripacha mantiñiž cjequiča. Pero jalla nuž majttiquiztan nii lucmajch wawaqui Yoozquin waytitatača, Yooziž tjaata puestunaca tanzjapa. ⁶ Naa maatakti ch'ekti yokquin atipassinča. Jalla nicju Yoozqui naa maatakaltajapa tsjii yoka tjacz-inchiča. Jalla nicju 1260 tjuñinaca watzcama čhjerchiz cjequiča naaqui.

⁷ Jalla nekztanaqui arajpachquin quira zaltissiča, Miguelžtan niiž mazi anjilanacžtan dragonž quintra quira zaltissiča. Nii dragonžtan niiž mazinacžtan ancha kichjassiča. ⁸ Pero atipta cjissiča. Jalla nižtiquiztan arajpachquin ana iya želasača. ⁹ Jalla nižtiquiztan nii dragonžtan niiž mazi anjilanacžtan tii yokquiz chjatkatzquitatača. Nii dragonqui Satanás diablupantača. Niiča tuquita žkoražtakaz incallñiqui. Tuquitan nii diabluqui Evaquiz incalltiquiztan tjapa tii muntu incallchiča anawali cjiskatzjapa.

¹⁰ Jalla nekztanaqui wejrqui arajpachquin tsjii altu jora nonzinča, tuž cjiñi:

—Jaziqui ultim liwriiz tjuñi tjonča, nižaza Yooz azi tjeez tjuñi tjonča, nižaza uchum Yooz tjapa mantiz tjuñi tjonča. Nižaza Yooziž uchta Jesucristuž mantiz tjuñi tjonča. Učhum criichinacž quintrariunacaqui chjatkatta cjequiča. Majiñami weenami nii anawaliqui Yooz yujcquiz criichinacž quintra uj tjojtjuñitača. ¹¹ Pero criichinacaqui anawal diablu atipchiča, Uuzažtakaz Jesucristuž ticziž cjen, nižaza Yooz taku paljaychiž cjen. Nižaza nii criichinacaqui Yooz taku paljaycan ana jiwjatchiča ticzuca cjenami. ¹² Arajpacha, nižaza arajpachquin kamñinaca, cuntintuž cjee. Yokquiz kamñinaca, kotquiz kamñinaca, ančhucaquiz anawali cjiskataquiča. Diabluqui chjatkatzquitiquiztan ancha žawjziča. Jalla niiqui zizza, muntuquiz kamz timpuqui zkoluckazza.

¹³ Jalla nekztanaqui nii dragonqui yokquiz chjatkatzquita nayžcu, naa lucmajch maatiñ maatakaquiz apziča tanzjapa. ¹⁴ Nekztan naa maatakaquiz pizc pajk aquilž kjara tjaatkalča, ch'ekti yokquin laycan zkoražtakaz diablužquiztan atipzjapa. Yoozqui nii yoka tjacziča, maatakaquiz čhjep wata chicatchiz čhjerchiz cjisjapa. Jalla nii yokquin maatakuqui layñi atipchinča. ¹⁵ Nekztanaqui žkoražtakaz diabluqui persun atquiztan wacchi kjaz jotchiča, pujužtakaz, kjaztan nii maataka tjuzjapa. ¹⁶ Nekztan yokaqui maatakaquiz yanapzjapa, c'acchiča. Jalla nii c'actiquiz dragonž jotta kjazqui luzziča. ¹⁷⁻¹⁸ Nii cheržcu, dragonqui maatakajapa juc'anti žawjchiča. Jalla nekztanaqui diabluqui naaža majchmaatinacž quintra quira zali ojkchiča. Naa maataka majchmaatinacaqui tižtanacača. Jakzilat Yooz mantitanac jaru kamčhaja, nižaza Jesucristuž tjaajinta jaru kamčhaja, jalla ninacaqui naa maataka majchmaatinaca cuntača. Nii diabluqui quira zali ojkžcu, kot atquiz tsijtsiča.

13

PIZC ANAWAL ANIMALANACA CHERCHINCHA

¹ Jalla nekztanaqui chawc kot kjazquiztan tsjii anawali pajk animala ulanžquiñi cherchinča. Jalla nii animalaqui pakallaw achchiztača, nižaza tunca wajrichiztača, nižaza zapa wajriquiz mantiñi zoñž pillunacžtan tewžintatača. Nižaza achanacquiz Yooz quintra tjuu cjiirtatača. ² Jalla nii weriž cherta animalatača tigrižtakaz tsijtchi. Nižaza niž ataqui leonž atažtakaztača. Jalla nekztan dragonžtakaz diabluqui nii anawal animalžquiz niž poderchiz puestu tjaachiča, walja azziz mantizjapa. ³ Tsjii achaqui nii animalž pakallaw achanacquiztan ticskatzmaya chjojrichtažtakaztača. Pero ana ticziča. Antiz žejtchiča. Nekztanaqui ispantižcuqui tjapa tii muntuquiz žejlñi zoñinacaqui anawal animala apziča. ⁴ Zoñinacaqui nii dragón diablužquiz rispitchiča, Yoozquiztakaz. Nižaza nii dragonqui anawal animalžquiz niž mantiz poder tjaachiča. Jalla nižtiquiztan zoñinacaqui nii animalžquiz rispitchizakazza, tuž cjan:

—¿Jakzilat tii animalžquiztan juc'ant azzizqui? ¿Jequit tii animala atipasajo? ⁵ Nekztan nii anawal animalaqui mit takunacami Yooz quintra chiita takunacami chizjapa permitta cjissiča. Nižaza puzi tunc paan jiiznaca watzcama mantiz poderchiz cjequiča. ⁶ Jalla nekztanaqui anawal animalaqui Yooz quintra chiichiča, Yooz tjuu quintrami, nižaza Yooz timplu quintrami, nižaza arajpachquin kamñinacž quintrami. Jalla nižta quintra chiichiča. ⁷ Nižaza anawal animalaqui Yoozquin criichinacž quintra quira zalajo permittatača, ninaca atipzcama. Nižaza nižquiz mantiz poder tjaatatača, tjapa zaranacchiz zoñinacžquizimi, tjapa watjanacchiz zoñinacžquizimi, tjapa takunacchiz zoñinacžquizimi, tjapa nacionanacchiz zoñinacžquizimi, jalla tjapa nii ana criichi zoñinacžquizimi mantizjapa. ⁸ Yoozquin ana criichiž cjen zoñinacaqui anawal animalžquiz rispitchiča, Yoozquiztakaz. Nii animalžquiz rispitiñi zoñinacž tjuunacaqui anaž cjiirtača, Uzažtakaz Jesucristuž liwruquiz. Liwriita zoñinacž tjuunaca Jesucristuž liwruquiz cjiirtača. Jalla ninacž laycu ticziča Jesucristuqui. Ima tii muntu kalltan, jakzilitžquiz Jesucristuqui wiñay žeti tjaachaja, jalla ninacž tjuunaca cjiirchiča arajpach liwruquiz.

⁹ Jakzilat nonžni cjuñchizlaja, nonžla. ¹⁰ Jakzilta zoñit preso chjichta cječaj niiqui, panž chjichtaž cjequiča. Nižaza jakzilta zoñit pajk cuchillžtan conta cječaj niiqui, panž conta cjequiča. Jalla nižtiquiztan Yooz wajtchiz zoñinacaqui Yoozquin tjapa kuztan cjis waquiziča, nižaza pasinsis kuztan cjis waquiziča, sufrisnaca watzjapa.

SEGUNDO ANAWAL ANIMALA

¹¹ Jalla nekztanaqui yekja anawal animala cherchinča yokquiztan ulanñi. Jalla nii animalaqui pizc wajrichiztača, uzažtakaz. Pero dragonžtakaz chiyatča. ¹² Jalla nii segundo anawal animalaqui tjapa nii primir animalž poderchiz mantichiča, primir animalžtan chica žejlcan. Nižaza segundo animalaqui tjapa tii muntuquiz žejlñi zoñinaca primir animalžquiz rispitskatchiča. Primir animalatača ticzmaya chjojrichtiquiztan žejtchi. ¹³ Nižaza segundo animalaqui pajk milajrunaca paachiča. Tsewtan yokquiz uj tjojtskatchiča zoñinacž cheran. ¹⁴ Jalla nižta milajrunaca payi permittatača, primir animalaž želan. Jalla nižta milajrunaca paachiž cjen, tii muntuquiz kamñi zoñinacžquiz incallchiča. Nižaza zoñinaca mantichiča, chjojrichtiquiztan žejtchi animalž irata tsjii yooz paajo. Nekztan mantichiča, nii yooz rispitažo. Nii primir animalatača pajk cuchillžtan chjojrichtaž cjenami, wila žejtchi cjissiqui. ¹⁵ Segundo animalaqui primir animalž irata paata yooz žejtñi cjiskatchiča. Nižta poderchiz cjissiča segundo animalaqui. Jalla nuž žejtñi cjan, nii paata yoozqui chiiñi cjissiča. Nižaza jakzilat nii yooz ana rispitchaja, jalla niiqui contaj cjila, mantichiča žejtñi chiiñi yoozqui. ¹⁶ Nižaza segundo anawal animalaqui mantichiča, tjapa zoñinacž yujc

ayquizimi už žew kjarquizimi chimputa cjisjapa. Koltanacami, pajkinacami, ricachunacami, porinacami, žoňž mantuquiz cjiňinacami, ana žoňž mantuquiz cjiňinacami, liwj mantichiča, chimputa cjeajajo. ¹⁷ Ana chimputa cjenacami ana kjaychucatača, nižaza ana tuychucatača. Nii chimpuqui tužutača, žoňž ayquiz anawal animalž tjuužtan už anawal animalž numeružtan cjiirtatažlaja, jalla nii. ¹⁸ Jalla nii intintisjapaqui walja zizni cjanča. Jakziltat zizni cječhaja, jalla niiqui anawal animalž número tantiž waquiziča. Nižaza nii numeruqui žoňinacz numeruča. Jalla nii numeruqui sojta patac sojta tuncan sojtani, jalla niiča.

14

144,000 ŽOŇINACA CHERCHINCHA

¹ Jalla nekztanaqui Sión cjita cur kjutni cherchinča. Jalla nicju Uuzažtakaz Jesucristuqui tsijtchi želatča. Niižtan chica 144,000 žoňinaca želatča. Nii žoňinacz ayquiz Jesucristuž tjuumi, niiž Ejpž tjuumi, jalla nii tjuunaca cjiirtatača. ² Jalla nekztanaqui arajpachquiztan tsjii jora nonzinča, wacchi pujunacz kjaz joražtakaz, nižaza pjursanti jorjorňiž joražtakaz. Nižaza nii weriž nonžta joraqui suyniňitača, jaknužt wacchi arpa quitaranaca suyniňhaja, jalla nižta. ³ Jesucristužtan žejlňi žoňinacaqui ew wirsu itsiča. Nii mantiz puestuž yujcquiz nižaza nii pajkpic žejtňinacz yujcquiz, nižaza nii jilirinacz yujcquiz itsiča. Anaž iya jakziltami nii ew wirsu catoki atatča; nii 144,000 jalla nii alaja nii wirsu catokchiča. Nii 144,000 žoňinacaqui yokquiztan liwriitatača. ⁴ Jalla ninacaqui ana zalzi nižaza ana čjul maatakatan adulteriužtakaz paachiča. Jalla ninacaqui Uuzažtakaz Jesucristo apziča, jakziquin ojktčhaja, jalla nii. Nižaza ninacatača žoňinaczquiztan primero liwriita žoňinacaqui. Yooztajapami Uuzažtakaz Jesucristužtajapami liwriitatača. ⁵ Jalla ninacatača ana zinta toscara chiichiqui, nižaza ana čjul ujchiztača.

CHJEP ANJILANACA CHERCHINCHA

⁶ Jalla nekztanaqui arajpach taypiquiz tsjii anjila layni cherchinča. Nii anjilaqui liwriiňi tawkchiztača, ti muntuquiz kamni žoňinaczquiz parliňijapa. Nii liwriiňi takuča wiňajjapa werar razunaqui. Nii liwriiňi takuqui tjapa žoňinacztajapa, tjapa nacionanacz žoňinacztajapami, nižaza tjapa zaranacz žoňinacztajapami, nižaza tjapa takunacz žoňinacztajapami, nižaza tjapa watjanacz žoňinacztajapa, jalla ninacztajapatača. ⁷ Jalla nii anjilaqui altu joržtan tuž chiichiča:

—Yoozquin rispitiňiž cjee. Niižquin honora waytiňiž cjee. Niiž ultim casticz ora tjonča. Niiqui arajpachami, yokami, kot kjaznacami, nižaza kjaz jalzurinacami paachiča. Jalla nižtiquiztan niižquiz rispitiňiž cjee.

⁸ Jalla nekztanaqui yekja anjilaqui apžquichiča, tuž cjican:

—Babilonia, nii pajk watjaqui akziča, akziča. Nii watjaqui parti watjanacz žoňinaczquiz anawali kamaňchiz cjiskatchiča, jaknužt adulteriuquiz ojklayňinacaqui ana zuma kamaňchizlaja, jalla nižta.

⁹ Jalla nekztanaqui tercer anjilaqui apžquichiča, altu joržtan tuž cjican:

—Jakziltat nii anawal animala rispitičhaja, nižaza nii žoňiž paata yooz rispitičhaja, jalla niiqui castictaž cjequiča. Nižaza jakziltat niiž ayquiz anawal animalž chimputa cječhaja, už kjarquiz anawal chimputa cječhaja, ¹⁰ jalla niiqui Yooziž castictaž cjequiča. Jalla nii ana ultim Yooz rispitiňi žoňinacz quintra Yoozqui ancha žawjwaquiča. Yoozqui ninaca ancha casticaquiča. Ninacaqui infiernuquin nižaza asni azupriquiz ancha t'akjizaquiča Yooz zuma anjilanz yujcquizimi, Uuzažtakaz Jesucristuž yujcquizimi. ¹¹ Infiernuquin wiňajjapa sufran, uj žketiqui žketaquiča watay wata. Nii sufriňi žoňinacača majiňami weenami jeezqui ana žejlchuca. Ninacaqui anawal animala rispitiquiztanami nižaza nii paata yooz rispitiquiztanami jalla nižta ancha sufraquiča. Nižaza ninacaqui nii anawal animalž tjuužtan chimputaž cjen nižta ancha

sufraquiĉha. ¹² Jakziltat Yooz partiquiz žejlĉhaja, niŕaza Yooz tawk jaru kamĉhaja, niŕaza Jesucristuŕquin kuz tjaaĉhaja, jalla ninacaqui tii muntuquiz pruebanaca watcan pasinsis kuzziz tira tjurt'ichej cjila.

¹³ Jalla nekztanaqui wejrqui arajpachquiztan tsjii jora nonzinĉha. Nii joraqui tuŕ cjichiĉha:

—Jalla tiic cjijra: “Tekztan nawjcchuc jakziltat Yooz Jilirŕquiz tjurt'ichi kuzziz ticznaĉhaja, jalla niiqui cuntintuŕ cjequiĉha”. Espiritu Santuqui tuŕ cjicha: “Ninacaqui ninacŕ langzquiztan jeejnaquiĉha. Niŕaza ninacŕ zuma obranacquiztanami niŕaza kamtiquiztanami pactaŕ cjequiĉha. Jalla niŕtiquiztan cuntintuŕ cjequiĉha”.

ZOÑINACA RICUJTA CUJICHAZTAKAZ

¹⁴ Jalla nekztanaqui tsewc kjutñi cherŕcu, chiw tsjiri cherchinĉha. Nii tsjir juntuñ tsjii ŕoñiŕtakaz julŕi ŕelatĉha, kor pillu achquiz tjewzi, niŕaza kjarquiz cuchillu tanzi. ¹⁵ Nekztanaqui tsjii anjilaqui arajpach Yooz timpluquiztan ulanĉiĉha altu jorŕtan kjawcan. Nii tsjir juñtuñtan julŕi ŕoñŕquiz paljayĉiĉha, tuŕ cjican:

—Tii muntuquiz žejlñi kujich ora tjonĉiĉha. Cujichaqui zuma pookĉiĉha. Jalla niŕtiquiztan am cuchillŕtan pootzna, kujicha ricuja. —Nuŕ cjichiĉha anjilaqui. Tii muntuquiz žejlñi criichi ŕoñinacaĉha kujichaŕtakazqui.

¹⁶ Jalla nekztanaqui nii tsjir juñtuñtan julŕi ŕoñiŕi cuchillŕtan tii muntuquiz žejlñi kujicha ricujĉiĉha. Jalla niŕtiquiztan Yoozquin criichi ŕoñinacaqui ricujta cjissiĉha.

¹⁷ Nekztanaqui tsjii yekja anjilaqui arajpach Yooz timpluquiztan zakaz ulanĉiĉha, cuchillŕtan zakaz. ¹⁸ Nekztanaqui tsjii anjilaqui arajpach Yooz altarquiztan ulanĉizakazza. Nii anjilaqui akzjapa poderchizza. Nekztanaqui nii anjilaqui segundo cuchillŕtan anjilŕquiz paljayĉiĉha, altu jorŕtan tuŕ cjican:

—Am cuchillŕtan uwas kujicha ricuja. Uwasnacaqui zuma pookĉiĉha. Jaziqui nii ricuja. —Nuŕ cjichiĉha anjilaqui. Tii muntuquiz žejlñi ana criichi ŕoñinacaĉha uwas kujichaŕtakazqui.

¹⁹ Jalla nekztanaqui nii anjilaqui cuchillŕtan ana Yoozquin criichi ŕoñinaca kujichaŕtakaz pootĉiĉha, niŕaza ricujĉiĉha. Nekztan nii ricujta ŕoñinacaqui uwas kujich uyquiztakaz tjojtataĉha, Yooz casticta cjisjapa. ²⁰ Jalla nekztanaqui jaknuŕt ricujta uwasanaca tjecanĉhaja, jalla niŕta nii ricujta ŕoñinacaqui castictataĉha Yooz wajtŕ tjiiquin. Jalla nuŕ castictaŕ cjen, anĉa ljoc ojĉiĉha, cawallunacŕ freno irantizcama. Quinsa patac kilómetro larcuquin niŕta ljoc ojĉiĉha.

15

PAKALLAWK ANAWALINACA

¹ Jalla nekztanaqui arajpachquin tsjii siñala cherchinĉha. Nii pajk siñalaqui anĉa ispantichucataĉha. Pakallawk anjilanacaqui ŕelatĉha, pakallawk anawalinacĉiz. Jalla nii anawalinaca wattan Yooz casticz ŕerzta cjequiĉha.

² Niŕaza llijñi kota cherchinĉha, ispijuŕtakaz ujŕtan t'ajŕta. Niŕaza nii ispijuŕtakaz kot atquin ŕoñinaca tsijtĉi ŕelatĉha. Nii ŕoñinacaqui Yooz arpi guitarra tanzi ŕelatĉha. Nii ŕoñinacaqui tii muntuquiz kamcan, anawal animalquiztan atipĉiĉha, niŕaza niŕ paata yoozquiztan atipĉiĉha. Niŕaza nii anawal animalŕ tjuuŕtan ana chimputataĉha.

³ Jalla nii ŕoñinacaqui Yooz sirwiñi Moisés itsñi itsatĉha, niŕaza Uuzaŕtakaz Jesucristuŕ itsñi itsatĉha, tuŕ cjican:

“Tjapa azziz Yooz Jiliri, amiŕ paata pajk obranacaĉha anĉa zumanacaqui, niŕaza ispantichucaĉha. Am kamañaqui zuma lijitumĉha, werarapanĉha. Amĉha tjapa nacionĉiz ŕoñinaca mantiñamqui. ⁴ Yooz Jiliri, ŕject amquin ana eksnasa? ŕject amquin honora ana tjaasa? Am alaja anĉa zumampanĉha. Amĉha zuma lijituma pjalzñamqui, jalla niŕtiquiztan tjapa nacionquiztan ŕoñinacaqui tjonaquiĉha, am rispitzjapa”.

⁵ Jalla nekztanaqui arajpachquin cherchinča timplu kjuyltan. Jakziquizlaj Yooz lii, jalla nekz Yooz žejlž kjuya cjetzi cherchinča. ⁶ Nekztan cherchinča, timpluquiztan pakallawk anjilanacaqui pakallawk anawalinac casticchiz tjonchiča. Ancha zuma llijni tol zquitchiztača, nižaza kor tsjaychiztača, quecanaca jweržinta. ⁷ Jalla nekztanaqui tsjiiqui pajkpic žejtñinacžquiztan zapa mayni pakallawk anjilanacžquiz kor chuwa tjaachiča. Nii chuwanacaqui wiñay žejtñi Yooz casticunaca chjijpžtatača. ⁸ Nii timpluqui uj žketžtan chjijpžtatača, Yooz juc'ant azziz cjen, nižaza juc'ant honorchiz cjen. Nižaza anaž jecmi nii timpluquin luzi atasača, nii pakallawk anjilanacž anawalinaca watzcama.

16

ANAWALINACA CUTZTA

¹ Jalla nekztanaqui tsjii alto chiiñi jora nonzinča. Timpluquiztan nii joraqui pakallawk anjilanacžquiz paljaychiča, tuž cjican:

—Oka. Ančhucaqui nii intirjita anawalinaca cutzna. Nii anawalinacžtan Yoozqui žoñinaca casticaquiča. —Jalla nuž paljaychiča nii joraqui.

² Jalla nuž paljaytiquiztan primir anjilaqui ojkchiča nižquiz intirjita anawalinaca tii muntu yokquiz cutzjapa. Jalla nekztanaqui jakziltat anawal animalž chimputažlaja, nižaza nii anawal animalž žoñiž paata yoozquiz rispitchaja, jalla tjapa ninacaqui anawal llajanacžtan llajchiča. Nižaza ancha kjawcan aynatča.

³ Jalla nekztanaqui segundo anjilaqui ojkchiča nižquiz intirjita anawalinaca tii muntu kotquiz cutzjapa. Nii kot kjazqui ticzi žoñž ljocnacažtakaz tucchiča. Jalla nižtiquiztan tjapa kotquiz zejlñi animalanacaqui ticziča.

⁴ Jalla nekztanaqui tercer anjilaqui nižquiz intirjita anawalinaca cutziča puju-nacquizimi jalzurinacquizimi. Tjapa kjazqui ljoc tucchiča. ⁵ Jalla nekztanaqui kjaz mantiñi anjilaž chiita nonzinča. Nii anjilaqui tuž cjichiča:

—Ancha zumamča Yooz Jiliri. Amqui tuquitanami jaztanami žejlča. Amqui litumakaz pjalzcu, casticča. ⁶ Nii casticta žoñinacaqui am parti žoñinacami, nižaza am parti parliñi žoñinacami conchiča. Jaziqui amqui nii žoñinacžquiz ljoc lickatchamča. Jalla nužupan ninacžta waquiziča.

⁷ Nižaza altarquiztan tsjii chiižquiñi jora nonzinča, tuž cjican:

—Tjapa azziz Yooz Jiliri. Amqui ultim werara pjalzamča; nižaza litumapan pjalzñamča. Jalla nužupanča.

⁸ Jalla nekztanaqui cuarto anjilaqui nižquiz intirjita anawali cutziča tjuñquiz. Jalla nuž cutžtiquiztan, tjuñiž siiqui žoñinaca ujsiča, zmali kjakcan. ⁹ Jalla nižtiquiztan žoñinacaqui tjuñiž ujta cjissiča. Jalla nuž ujtiquiztan, žoñinacaqui ana persun uj paaznacquiztan jaytichiča, “Ujchizpantča” cjican. Nižaza Yoozquin ana honora tjaachiča. Antiz Yooz tjuu quintra chiichiča, Yooz nii anawalinaca mantižquichiž cjen.

¹⁰ Jalla nekztanaqui quinto anjilaqui nižquiz intirjita anawali cutziča, jakziquin nii anawal animalaqui mantiñi julzičaja, jalla nicju. Jalla nekztanaqui nii mantita yokaqui ancha zumchi cjissiča. Jalla nuž cjen žoñinacaqui persun las ch'atsiča; ancha t'akjizichiča. ¹¹ Jalla nuž sufrichiž cjenami, ana jaytichiča anawali paaznacquiztan, “Ujchizpantča”, cjicanaqui. Pero arajpach Yooz quintra chiichiča, ninacaž nuž ayinskatñi llajacama cjenauqui.

¹² Jalla nekztanaqui sexto anjilaqui nižquiz intirjita anawali qui pajk Eufrates cjita pujquiz cutziča. Jalla nuž cutžtiquiztan, nii pujuqui kjonchiča, tuwantan tjonñi jilirinaca kjakžquizjapa.

¹³ Nekztanaqui cherchinča anawal dragonž atquiztan anawal ispiritu ulanchičha. Jalla nižtazakaz ulanchičha anawal animalž atquiztanami, nižaza falso profetž atquiztanami. Nii čhjep ulanchi ispiritunacaqui zcaranacažtakaztača. ¹⁴ Nii ispiritunacaqui zajra ispiritunacatača. Milajrunacaž paa-atča. Nižaza tjapa tii muntuquiz mantiñinacaž juntatča, quira zaltisjapa. Tjapa azziz Yooz Jiliriž uchta timpu pajk quira želaquiča. ¹⁵ Nonžna. Jesucristuqui tuž cjiča: “Wejrqui tjañižtakal tiripintit tjonacha. Jakziltat naazñi kuzziz cječhaja, cuntintuž cjequiča. Zquitchizpan cjee; nekztan ana k'ala okasača, žoñinacaž ombrawillta cjisjapa”. ¹⁶ Jalla nekztanaqui mantiñi jilirinacaqui juntantitaž cjissiča, tsjii yokquiz. Nii yokaqui hebreo tawkquiz Armagedón cjitača.

¹⁷ Jalla nekztanaqui séptimo anjilaqui intirjita anawaliqui querquiz cutziča. Jalla nuž cutztiquiztan altu joraqui arajpach timpluquiz mantiz puestuquiztan čiichiča, tuž cjican:

—Yooz casticz obranaca cumplita cjissa.

¹⁸ Jalla nekztanaqui rayunacami, arañinacami, jorjorñinacami želatča. Nižaza juc'anti yoka chekjinchičha. Yooziž žoñi paatiquiztan jalla nii timpuquiztan anzcama tii yokaqui ana wira juc'anti chekjinchičha. Walja tsucuñi cheknatča. ¹⁹ Jalla nuž yoka chekjinzcu, Jerusalén pajk watjaqui čhjep parti t'akžtatača. Nižaza nacionanacž capitalanacaqui k'ala pajlsičha. Nižaza Yoozqui Babilonia pajk watja cjuñziča. Yoozqui Babilonia wajtž quintra žawjžcu, juc'anti casticchiča, jaru vinžtan liquintažtakaz. ²⁰ Jalla nuž castican tjapa kot taypiquiz žejlñi yokanacami, nižaza curunacami katchičha. ²¹ Nižaza arajpachquiztan žoñinacž juñtuñ pajk caranuzatjojtžcu, ojkchiča. Tsjii caranuzaquei quintal jilatača, ancha liczitača. Nekztanaqui žoñinacaqui Yooz quintra čiichiča nii caranuzaz nuž ojktiquiztan. Jalla nii anawaliquiztan ancha sufrichiča.

17

PUTIRII MAATAKA CHERCHINCHA

¹ Jalla nekztanaqui tsjii nii pakallawk ana walinacchiz anjilanacžquiztan wejtquiz tjonchiča, tuž cjican:

—Pichay. Putirii maataka amquiz tjeeznača. Naa putirii maatakaqui pajk watja cjiča. Jaknužt nii pajk watja casticta cječhaja, jalla nii zakal tjeeznača. Jalla nii anawal watjaqui wacchi kjaznacaran žejlča. Juc'ant anawali putirii maatakažtakazza nii watjaqui. ² Tii yokquiz mantiñi jilirinacaqui naa putiriyatan adulteriuquiz ojklaychiča. Naa irat kamañchiz pecžcu, Yoozquiztan ancha zarakchiča nii mantiñinacaqui. Jaknužt vinžtan licchi žoñiqui tsjii kjutñi ojkčhaja, jalla nižta cjissiča.

³ Jalla nekztanaqui Espíritu Santuqui wejr cherkatchičha jalla tižta. Tsjii anjilaqui wejr chjitchičha ch'ekti yokquin. Jalla nicju tsjaa maataka cherchinča. Jalla naa maatakqui ljoc animalž juntuñ yawchi želatča. Jalla nii animalaqui persun curpuquiz Yooz quintra tjuunacchiztača. Nižaza pakallawk achchiztača, nižaza tunca wajrichiztača. ⁴ Naa maatakqui morat ljoc zquiti cujtchintača. Nižaza koržtan, c'ajñi mazllanacžtan, c'achanacžtan, jalla ninacžtan alajitača. Nižaza naaža kjarquiz kor wazu tanzinča. Nii kor wazuquiz anawalinacžtan nižaza ana zuma kamañanacžtan chjijpžtatača. ⁵ Nižaza naaža ayquiz tii ana intintazzuca tjuu cijirtatača: “Pajk Babilonia, putirii maatakanacž maa, nižaza tii yokquiz ana zuma kamañanacchiz maa”. Jalla nuž cijirtatača. ⁶ Nekztanaqui wejrqui naa maatak cherchinča licchižtakaz. Naa maatakqui wacchi Yoozquin criichinaca conchinča. Jesucristužquiz kuz tjaachiž cjen contatača nii criichinacaqui. Ninacž ljocžtan licchižtakaz cjistkalča. Jalla naa maataka cheržcu, wejrqui ancha ispantichinča. ⁷ Weriz ispantiquiztan anjilaqui wejtquiz paljaychiča, tuž cjican:

—¿Kjažtiquiztan am ispantejo? Wejrqui naa maatakaž ana intintazzuca puntu amquiz maznača. Nižaza nii pakallawk achchiz, tunca wajrichiz animalž ana intintazzuca puntu amquiz maznača. ⁸ Maatakaž yawta animala cherchamča. Jalla nii animala tuquitan tii muntuquiz želatča. Nekztan ana želatča. Wiruñ wilita želaquiča, koz anawal tujquiztan ulanžcaquiča. Ultimquiziqui infiernuquin chjatkattaž cjequiča. Tuquitan tii muntu paatiquiztanpacha Yoozquin ana criichi žoñinacž tjuunacaqui anaž Yooz liwruquiz cijrtatača. Jalla nii žoñinacaqui anawal animala cheržcu ispantaquiča. Nii animalaqui žejlchiča, nekztan ana želatča, nekztan wilita žejlča. Jalla nižtiquiztan ana criichi žoñinacaqui ispantaquiča.

⁹ Jalla nii intintizjapa intintiñi kuzziz cjis waquiziča. Nii anawal animalž pakallawk achaqui pakallawk curunaca cjiča. Nii curunacž juntuñ tsjii watja julzi žejlča. Putirii maatakažtakazza nii watjaqui. ¹⁰ Nii pakallawk achanacaqui pakallawk mantiñi jilirinaca cjiča. Pjijzkaltan mantiñinacaqui ezziča; katchiča. Tsjii mantiča anziqui. Nii tsjiiqui ima tjonča. Jalla nii tjonžcu upacamakaz mantaquiča. ¹¹ Nii tuqui žejlñi, nekztan ana žejlñi animalaqui octavo mantiñi jiliriča. Pero nii pakallawk mantiñinacž partiquiztankača. Nižaza ultimquiziqui infiernuquin chjatkattaž cjequiča.

¹² Nižaza nii amiž cherta tunca wajranacaqui tunca mantiñi jilirinaca cjiča. Nii tunca mantiñinacaqui imaž mantiz poder tanža. Nii anawal animalžtan chica tsjii orakaz mantaquiča. ¹³ Nii tunca mantiñinacaqui tsjii kuzzizza; ninacž mantiz poder tjaaquiča anawal animalžquiz. ¹⁴ Nii anawal mantiñinacaqui Uuzažtakaz Jesucristuž quintra quira zaltayskataquiča. Pero Uuzažtakaz Jesucristuqui criichi žoñinacžtan ninacžquiz atipaquiča. Jesucristuqui jiliric jiliripanča, rey mantiñic mantiñipanča. Criichi žoñinacaqui nižtan chica želaquiča. Criichi žoñinacača Yooziž kjawžta, nižaza illza, nižaza Yoozquin tjurt'iñi kuzzizpan.

¹⁵ Jalla nekztanaqui nii anjilaqui wejtquiz cjichizakazza:

—Nii amiž cherta kjaznacaqui, jakziquin naa maataka julzinžlaja, jalla nii kjaznacaqui žoñinaca cjiča. Nii žoñinacaqui tjapaman watjanacchiztača, nižaza nacionanacchiztača, nižaza takunacchiztača. ¹⁶ Nižaza nii amiž cherta tunca wajranacažtakaz mantiñinacaqui anawal animalžtan naa putirii maatak quintra chjaawjkataquiča. Nekztan naa maataka akznaquiča, nižaza ana zquitchiztakaz cjiskataquiča. Nižaza naaža curpu lujlnaquiča. Nižaza ujžtan ujznaquiča. ¹⁷ Jalla nuž nii mantiñinacaqui naa maatakaquiz paaquiča. Yoozqui ninacž kuznacquiz nuž peckatchiča, Yooz muntacama paa-ajo. Jalla nuž Yooz muntacama paacan ninacaqui tsjii kuzziz cjequiča, anawal animalžquiz ninacž mantiz poder tjaazjapa, Yooz chiitacama cumpliskatzjapa. ¹⁸ Nižaza amiž cherta maatakqui pajk watja cjiča. Nii watjača tii yokquiz žejlñi mantiñi jilirinacžquiz mantiñiqui.

18

BABILONIA CJITA WATJA EZZICHA

¹ Jalla nekztanaqui wejrqui tsjii anjila arajpachquiztan chjijwžquiñi cherchinča. Nii anjilaqui walja mantiz poderchiztača; nižaza walja kjanatča. Nuž kjanan tii yokaqui majiñažtakaz cjissiča. ² Nekztanaqui nii anjilaqui altu joržtan kjawchiča, tuž cjican:

—Babilonia pajk watja ezziča, ezziča. Nii wajtquiz zajranacaqui watja chassiča, tjapaman anawal ispiritunacžtan, nižaza tjapaman chjaawjkatta wežlanacžtan. ³ Nii Babilonia watjaqui tjapa nacionanaca Yoozquiztan zarakskatchiča, licchinacažtakaz. Nižaza nii watjaž cjen tjapa tii yokquiz mantiñi jilirinacaqui ana zuma kamañchiz cjissiča. Nižaza nii wajtchiz žoñinacžquiz tjapaman cusasanaca tuytiquiztan, tuyñi žoñinacaqui ricachu cjissiča.

⁴ Jalla nekztanaqui wilita tsjii jora nonzinča, arajpachquiztan chiižquiñi. Nii joraqui tuž cjichiča:

—Wejt parti žoñinaca, nii wajtquiztan ulna, ana nii wajtchiz žoñinacažtapacha uj paazjapa, nižaza nii wajtchiz žoñinacžtanpacha ana casticta cjisjapa. ⁵ Nii wajtchiz žoñinacž ujnacaqui juc'anti muntunacžtakaz yapchiča arajpacha irantizcamažtakaz. Juc'anti ujnaca paachiča. Jaziqui Yoozqui ninacaž paata ujnaca naychiča. ⁶ Jaknužt nii wajtchiz žoñinacaqui yekja žoñinacžquiz anawali paatčhaja, jalla nii anawal paatiquiztan jama castictaj cjila. Ninacaž ujnaca paatiquiztan pizc wilta juc'anti castictaj cjila. Jaknužt yekja žoñinaca anawali cjiskatčhaja, jalla nižta irata pizc wilta juc'anti ana wali cjiskattaj cjila. ⁷ Jaknužt nii wajtchiz žoñinacaqui ancha persun honora waytitchaja, nižaza jaknužt ninacaqui persun kuzcama kamtčhaja, jalla nuž anawali kamtiquiztan jama sufriskattaj cjila. Ninacž kuzquiz tuž cjiñitacha: “Wejrnacqui juc'ant zumtča. Anawalinaca wejtquiz anapan cjisnasača. Anal wira tsjaa žewažtakaz kaaznasača”. ⁸ Jalla nižtiquiztan nii wajtchiz žoñinacžquiziqui casticu tiripintit tjonaquiča. Ninacžquiz ancha anawalinaca tjonaquiča. Jaziqui žoñinaca ticznaquiča; nižaza llacjizaquiča; nižaza čhjerž kjara paznaquiča; nižaza ujquin ujžtaž cjequiča. Muzpa azziz Yooz Jiliriqui nii žoñinaca pjalžcu casticaquiča. Jalla nižtiquiztan nižta anawalinaca tjonaquiča.

⁹ Jalla nii cheržcu jakzilta mantiñinacat nii wajtchiz žoñinacžtan ana zuma kamañchizlaja, nižaza persun kuzcama kamchizlaja, jalla ninacaqui nii wajtchiz žoñinacž castictu cheržcu, kaaquiča, nižaza llacjizaquiča. Nii watja ujznan, nii mantiñi jilirinacaqui uj žketñi cheraquiča. Nekztan kaaquiča. ¹⁰ Jalla nuž cheržcu, nii watja nuž castictaž cjen, ažkquin tsijtchi želaquiča; ana macjatžcaquiča. Castictaž cjen tsucaquiča, tuž cjican: —¡Ay! ¡Ay! Babilonia pajk watja. Muzpa azziz cjenacqui, anawali cjissila. Tsji ratukaz casticta cjissila.

¹¹ Nii watja castictaž cjen, tii muntuquiz žejlñi tuyñinacazakaz kaaquiča, nižaza llacjizaquiča. Ninacž cusasanaca kjayñimi ana iya želaquiča. ¹² Ninacž cusasanacaqui tižtanacača: kori, paaz, llijñi maznaca, c'achjanaca, zuma pañu, murat pañu, ser pañu, ljoc pañu, tjapaman zuma ulurchiz tablanaca, zuma marfila cjita maznaca, jila walurchiz maderanaca, korinaca, jirunaca, zuma marmol cjita llijñi maznaca, ¹³ canelanaca, zuma ulurchiznaca, insinsunaca, zuma ulurchiz mirra cjitanaca, zuma ulurchiz asitinaca, vinunaca, asitinaca, chiw llamp'u jac'unaca, trigonaca, kuzñi animalanaca, uuzanaca, cawallunaca, autunaca, tuyzjapa piyunanaca. Jalla tjapa nižtanaca tuytatača. ¹⁴ Nii tuyñinacaqui nii wajt puntuquiztanž cjequiča:

—Nii wajtquiziqui anaž iya tjapaman zumanaca želaquiča, nii ancha juztažta zumanacaqui. K'ala pertissiča, wiñayjapa. Walurchiz cusasanacaqui pertissiča, nižaza wajtquiz honora tjaañi cusasanacaqui pertissiča wiñayjapa. —Nuž chiyaquiča.

¹⁵ Nii cusasanaca tuyñinacaqui ricachu cjissiča nii wajtchiz žoñinacaž kjaychiž cjen. Jaziqui tuyñinacaqui nii watja casticu cheržcu, eksñi kuztan ažkquin tsijtchi želaquiča. Nižaza altu joržtan kjawcan, kaaquiča, nižaza llacjizaquiča. ¹⁶ Nižaza ninacaqui tuž cjequiča: —¡Ay! ¡Ay! Anawali cjissila tii pajk watjaqui. Tsjaa ricach maatakažtakaz želatča, iñarato zquitchiz cujtchin, zuma pañ zquitchiz, murat pañ zquitchiz, ljoc pañ zquitchiz. Zuma iñarato želatča, koržtan, zuma walurchiz maznacžtan, zuma c'achjanacžtan. ¹⁷ Tsji ratukaz tjapa nii wajtquiz walja walurchiz cusasanaca pertissiča. —Jalla nuž cjequiča.

Jalla nii watja casticu cheržcu, warcu joojooñinacami, warcuquiz ojklayñinacami, warcuquiz langzñinacami, tjapa kot warcužtan langzñinacami ažkquin tsijtchi želaquiča. ¹⁸ Jalla nii wajtquiztan uj žketñi cheržcu, kjawaquiča, tuž cjican:

—¿Jakzilta watjat tižta chawc watjažtapacha žejljo?

¹⁹ Jalla nekztanaqui ninacaqui persun achanacquiz pjilžtan tjatznaquiča, ancha kaacan, nižaza ancha llacjizcan. Nižaza tuž cjequiča:

—¡Ay! ¡Ay! Ana wali cjissila nii chawc watjaqui. Nii wajtquin cusasanaca chjitchiž cjen, tjapa warcužtan langzñi žoñinacaqui cusa ricachu cjissičha. Nižaza tsjii ratulla akžtala.

²⁰ Arajpachquin žejlñinaczi, nii watja akžtaž cjen, cuntintuž cjee. Yoozquin criichi žoñinaca, cuntintuž cjee. Nii wajtchiz žoñinacaqui ančhucaquiz anawali paachiča. Yooz parti žoñinaca, nižaza Yooz uchta apostolonaca, nižaza Yooz puntu parliñinaca, tjapa ančhucaltajapa Yoozqui nii watja casticaquiča. Jaziqui ančhucaltajapa Yoozqui nii watja casticaquiča.

²¹ Jalla nekztanaqui tsjii walja azziz anjilaqui tsjii pajk maz tjaajžtakaz waytižcu kotquiz tjojtchiča, tuž cjican:

—Tii maz tjaaj tjojttažokaz Babilonia chawc watja tjojttaž cjequiča. Anaž wira iya cherta cjequiča. ²² Tii wajtž calliran anaž wira iya itsñi jora nonžtaž cjequiča, arpi guitar jorami, itsñi jorami, pincall jorami, trompet pekz jorami. Nižaza tii wajtquiz anaž wira iya oficiuchiz langzñinacami želaquiča. Nižaza tii wajtquiz anaž wira iya žoñinaca tjaajžtan jawunñi jora nonžtaž cjequiča. ²³ Nižaza tii wajtquiz micha pekžta anaž iya cheraquiča. Nižaza anaž iya zalzñi pjijsta ch'ajwiñi nonznaquiča. Tuqui tii wajtquiz tuyñinacaqui žoñinacž yujcquiz pajk žoñitača. Maña paacan, tii wajtchiz žoñinacaqui tjapa nacionanacchiz žoñinacžquiz incallchiča.

²⁴ Nižaza tii wajtchiz žoñinacaqui Yooz parti žoñinaca, nižaza Yooz puntu parliñinaca conchiča. Tjapaman žoñinaca contača.

19

ARAJPACHQUIN YOOZQUI HONORCHIZZA

¹ Jalla nekztanaqui arajpachquin wacchi žoñinacž jora nonzinča, tuž cjican:

“¡Aleluya! Učhum Yoozza liwriñiqui, walja azzizza, walja honorchizza. ² Učhum Yoozza lijituma pjalzñiqui. Jalla nuž Babilonia wajtchiz žoñinaca lijituma casticchiča. Nii žoñinacaqui tjapa wajtchiz žoñinacžquiz ana wali kamañchiz cjiskatchiča. Jalla nižtiquiztan casticta cjissičha. Nižaza Yoozquin sirwiñi žoñinaca conchiž cjen, Yoozqui nii žoñinaca casticchiča”.

³ Wilta nii arajpachquin žejlñinacaqui altu joržtan chiichiča, tuž cjican:

—¡Aleluya! Nii wajtquiztan uj žketi wiñaya žketaquiča.

⁴ Nekztanaqui arajpachquin paa tunc puzin jilirinacžtan pajkpic žejtñinacžtan yokquiz quillžcu, puct'ichiča. Nižaza Yoozquiz rispitchiča. Yoozqui niž mantiz puestuquiztača. Rispitcan tuž cjichiča:

—¡Nužoj cjila! ¡Aleluya! ¡Amén!

⁵ Nekztanaqui mantiz puestuquiztan tsjii jora nonzinča tuž chiižquiñi:

“Tjapa Yoozquin sirwiñinaca, Yoozquiz honora waytila. Koltami pakjimi tjapa Yoozquin rispitiñinacami, Yoozquiz honora waytila”.

⁶ Nekztan wejrqui wacchi žoñinacž jora nonzinča. Wacchi kjaz pujquiz kjawñižtakaztača. Nii joranacaqui tuž cjichiča:

“¡Aleluya! Učhum tjapa azziz Yooz Jiliriñiqui tjapa mantiz kallantichiča. ⁷ Jalla nižtiquiztan ančaž chipžla učhumqui, cuntintuž cjila. Yoozquin honoraž tjaala. Uzažtakaz Jesucristužtan niž parti žoñinacžtan juntu kamz ora irantižquichiča, tsjii zalz pjijsta oražtakaz. Jesucristuž parti žoñinacaqui listu tjacziča, zalziñ turažtakaz. ⁸ Finu zquitinacžtan cujtziča; ancha limpu, nižaza llijñitača”.

Nii finu zquitinacžtan cujtchi tuž cjiča, Yoozquin criichinacaž zuma kamañanacchiz, jalla nii. Jalla nuž zquitinacžtan cujtzkatchiča Jesucristuž parti žoñinacžquiz.

⁹ Jalla nekztanaqui tsjii anjilaqui wejtquiz paljaychiča tuž cjican:

—Jalla tuž cjijra: “Uzažtakaz Jesucristuž zalz pjijztiquiz invittanaca cuntintoj cjila”.

Nižaza wejtquiz cjichiča:

—Jalla tii weriž chiita takunacaqui Yooz zuma werar razunanacača.

¹⁰ Jalla nižtiquiztan wejrqui nii anjilž kjojchquiz quillžcu puct'ichinča, nii rispitzjapa. Niizti wejtquiz chiižinchiča, tuž cjican:

—Ana nižta paa. Wejrqui Yooz sirwiñtča, amtan chica, nižaza am jilanacžtan chica. Tjapa ančhucča Jesucristuž puntuquiztan parliñinacaqui. Yoozquin alaja rispita amqui. Jakziltat Jesucristuž puntuquiztan mazinčhaja, jalla niiča werar Yooz taku parliñiqui.

CHIW CAWALLQUIZ YAWCHI ZOŃI

¹¹ Jalla nekztanaqui arajpacha cjetzi cherchinča. Jalla nicju tsjii chiw cawallu jeczquichiča. Calwallquiz tsjii zuma zoñi yawchi cherchinča. Nii zoñiqui Zuma Lijituma cjitača, nižaza Werar Razunchiz cjitača. Jalla nii zoñiča zuma lijituma pjalzñiqui, nižaza ultim werar razunquiztanča quira zaltiñiqui. ¹² Nii zoñž čhujcquinacaqui ujžtakaz c'ajatča. Niž achquiz wacchi mantiñi zoñinacž pillunacchiztača. Nižaza nižquiz tsjii tjuu cjiirtatača. Nii tjuuqui niikaz zuma intinčiča. ¹³ Nii zoñiqui ljocžtan tinta tol zquitichiztača. Niž tjuuqui Yooz Taku cjitača. ¹⁴ Nižquiz apzcatča arajpach zultatunaca; chiw finu zquitichiznacatača, nižaza limputača. Nii zultatunacatača chiw cawallunacquiz yawchi. ¹⁵ Nii zuma zoñž atquiztan tsjii pajk ar cuchillu ulanchiča, nacionanacchiz zoñinaca casticzjapa. Tjapa nacionanacchiz zoñinacžquiz mantaquiča, tjapa anawali paatiquiztan jama casticcan. Jaknužt tsjii uwas kujichñi zoñiqui uwas kjaz zpjiitzjapa tjecančhaja, jalla nižta irata nii zuma zoñiqui Yooztajapa quintra zoñinaca tjecnaquiča. Tjapa azziz Yoozza anawali zoñinacž quintra žawjchipan. Anziqui ninaca casticta cjissa. ¹⁶ Nii tjecanñi zoñž tol zquitquizimi niž lizquizimi tii tjuu cjiirtatača: “Tjapa mantiñi reynacžquiztan tsjan reyča. Nižaza tjapa jilirinacžquiztan tsjan jiliriča”.

¹⁷ Jalla nekztanaqui cherchinča, tsjii anjila tjuñquiz tsijtchi. Alto joržtan arajpachquin laylayñi wežlanaca kjawziča, tuž cjican:

—Tekchuc picha. Nižaza tekz ajcsca, Yooz tjaata čhjeri lujljapa. ¹⁸ Tekz ajcsca, mantiñi reynacž janchi lujljapa, nižaza zultatu mantiñinacž janchi lujljapa, nižaza tjup kuzziz zoñinacž janchi lujljapa, nižaza cawallunacž chjizwimi nii yawchi zoñinacž janchimi lujljapa, nižaza tjapaman zoñinacž janchi lujljapa, zoñž mantuquiz cjicjiñi zoñinacž janchimi, ana zoñž mantuquiz cjicjiñi zoñinacž janchimi, kolta zoñinacž janchimi, pajk zoñinacž janchimi; tjapaman zoñinacž janchi lulaquiča. —Nuž cjichiča anjilaqui.

¹⁹ Jalla nekztanaqui cherchinča, nii anawal animalžtan yokquiz mantiñi reynacžtanami ninacž zultatunacžtanami ajcsitača, chiw cawallquiz yawchi zoñž quintra kichjasjapa, niž zultatunacžtanpacha. ²⁰ Quira zaltižcu, nii anawal animalaqui preso tanta cjissiča, falso profetžtan chica. Jalla nii falso profetaqui animalž yujcquiz milajrunaca paachiž cjen, nii animalaž chimputa zoñinaca incallchiča; nižaza nii animalž zoñž paata yoozquiz rispitiñi zoñinaca incallchizakazza. Jalla nii pucultan anawalinacaqui azupri infernuquin tjojtatača, žejtñi sufrisjapa. ²¹ Nii chiw cawallquiz yawchi zoñiqui parti quintra zoñinaca pajk cuchillžtan conchiča. Nii pajk cuchilluča nii zoñž atquiztan ulanchiqui. Jalla nižtiquiztan tjapa nii ajcsi wežlanacaqui ninacž janchižtan, chjizwinacžtan ancha chjekchi cjissiča.

20

WARANK WATA PUNTU

¹ Jalla nekztanaqui tsjii anjila cherchinča, arajpachquiztan tjonñi. Nii anjilaqui kjarquiz llawi tanziča; nižaza pajk carina tanziča. Nii llawiqui koz anawal tuj llawitača. ² Nekztan nii anjilaqui dragón tanchiča. Dragonqui žkoražtakaz Satanás

diabluča. Jalla nii diabluqui warank wata watzcama chejltača. ³ Nekztan nii anjilaqui diablu tjojtžcu, koz tuj chawjčchiča. Nižaza tsjii estampillžtan žcatžinchiča, diabluž nacionanacchiz žoñinacžquiz ana iya incallajo, warank wata watzcama. Jalla nii warank watanaca wattanaqui, wilta cuchta cjistanča tsjii upacamakaz.

⁴ Jalla nekztan mantiz puestunaca cherchinča. Jalla nii puestunacquin julzi žoñinacaqui pjalzjapa poderchiztača. Nižaza acha muržinta criichinaca cherchinča. Nii criichinacaqui contatača, Yooz taku parlitiquiztan, nižaza Jesucristuž puntuquiztan ticlartiquiztan. Ninacaqui anawal animalžquizimi nižaza niž paata yooznacžquizimi ana rispitalča. Nižaza anatača anawal animalž chimputa, ana yujc ayquizimi, ana kjarquizimi. Jalla nii conta criichinacaqui jacatatchi cherchinča. Warank watanaca Cristužtan juntumantaquiča. ⁵ Jalla niča primiru jacatatzqui. Parti ticzi žoñinacaqui ana jacatatchiča nii warank watanaca watzcama. ⁶ Nii primiru jacatatchinacaqui cuntintuž cjequiča. Ancha zuma kamañchiz cjequiča. Nii segundo ticzqui ninacžtaqui ana želaquiča. Nii segundo ticzqui tuž cjiča, infiernuquin chjatkatta wiñayjapa casticta cjisjapa. Pero nii jacatatchinacaqui Cristužtan juntumantaquiča warank watanaca. Ninacaqui Yooztajapami Cristužtajapami sirwiñinaca cjequiča.

⁷ Jalla nii warank watanaca wattiquiztan Satanás diabluqui cuchtaž cjequiča koz tujquiztan. ⁸ Jalla nuž cutztiquiztan Satanás diabluqui ulnaquiča tjapa tii yokquiz žejlñi nacionanaca incallzjapa. Gog cjita naciona, nižaza Magog cjita naciona nižaza tjapa nacionanacžquiz incallžcu, quira zalzjapa ajcskataquiča. Jalla nii nacionanacchiz zultatunacaqui walja tamača, kot at pjilažtakaz. Nuž cherchinča. ⁹ Nii zultatunacaqui walja campuquin ojkiča, Yooz parti žoñinaca muyuntizjapa, nižaza Yooziž pecta watja muyuntizjapa. Jalla nuž muyuntan, Yoozqui arajpachquiztan uj cutzinžquichiča, ninaca k'ala ujjapa. ¹⁰ Nekztanaqui incallñi diabluqui azuprižtan asñi uj kotquin tjojtatača. Jalla nicju tuquiqui anawal animalžtan toscar profetžtan tjojtatača. Jalla nicju majiñami weenami sufraquiča watay wata.

PAJK CHIW MANTIZ PUESTU

¹¹ Jalla nekztanaqui tsjii pajk chiw mantiz puestu cherchinča. Nižaza nii puestuquiz tsjiiqui julzi želatča. Jalla nii julzi mantiñiž nuž želan, niž yujcquiz arajpachami yokami k'ala katchiča. Nekztan ana iya arajpachami yokami želatča. ¹² Nekztan ticzi žoñinaca cherchinča, koltami pakjimi, mantiñi Yooz yujcquiz tsijtchi. Jalla nekztanaqui Yooz liwrunaca cjetžtatača. Nižaza yekja liwru cjetžtatača; liwriita žoñinacž tjuu listichiz liwrutača. Nii Yooz liwrunacquiz tjapa žoñinacž paatanacaqui apuntitatača. Ticzinacaqui apuntita paatiquiztan jama pjalžtatača. ¹³ Jakziltat pajk kotanacquiz tictčhaja, jalla ninacaqui Yooz yujcquiz intirjitatača. Nižaza jakziltami tictčhaja, nižaza ticzi žoñž yokquin žejlčhaja, jalla ninacaqui Yooz yujcquiz intirjitatača. Jalla nekztanaqui tjapa žoñinacaqui ninacž paatiquiztan jama pjalžtatača. ¹⁴ Ticzmi nižaza ticzi žoñinacž yokami ana iya želaquiča. Asñi ujquin tjojtatača. Nii asñi uj kotquin sufrisqui segundo ticz cjiča. ¹⁵ Jakziltiž tjuuqui liwriita žoñinacž tjuu listiquiz ana žejlčhaja, jalla niiqui asñi uj kotquin tjojtazakaztača.

21

EW ARAJPACHA EW YOKA

¹ Jalla nekztanaqui ew arajpachami ew yokami cherchinča. Primir arajpachami primir yoka katchiča, nižaza kotami. ² Nekztanaqui wejr Juanqui ew Jerusalén watja cherchinča, Yooz arajpachquiztan tjonñi. Jaknužt tsjaa zalzin turqui persun tjowažtajapa tjaczinžlaja, jalla nižta zuma tjacžtača ew watjaqui. ³ Nekztan arajpach mantiz puestuquiztan tsjii jora nonzinča. Altu tawkžtan tuž cjichiča:

—Cheržca. Yoozqui žoñinacž taypiquiz kamča. Yoozqui ninacžtan chica kamaquiča, nižaza nii žoñinacaqui Yooz wajtchiz žoñinaca cjequiča. Jalla nižtiquiztan Yoozqui ninacžtan chicaž cjequiča. ⁴ Yoozqui ninacž kjaz kaajmi chjujžinaquiča. Nižaza ninacžta anaž iya ticz želaquiča, nižaza iya kaazmi, llaquizmi, sufrismi anaž želaquiča. Jalla ninacaqui k'ala watchiča.

⁵ Nekztanaqui nii mantiz puestuquiz julzñiqui tuž cjichiča:

—Cheržca, wejrqui tjappacha ew paa-uča. Tii cijira. Tiiča werar takunacaqui, nižaza lijitum takunaca.

⁶ Jalla nekztanaqui cjichiča:

—Tjappachaž jazic žeržta. Wejrtča primirquiztanpacha, nižaza wiricama, jaknužt tsjii litranacaqui “A”quiztan kallantičhaja, nižaza “Z”quin wiricama žerzaja, jalla nižta. Jakziltat kjaztakaz zuma kamaña ancha pecčhaja, jalla niižquiz nužullakaz zuma kamaña tjaata cjequiča, jalzurquiztan žejtñi kjaztakaz. Wejrqui nii zuma kamaña tjaa-ača. ⁷ Jakziltat tjapa anawalinacquiztan atipačhaja, jalla niižquiz irinsažtakaz tii zumanaca weriž tjaata cjequiča. Wejrqui ninacžtajapa Yooz cjeeča. Ninacaqui wejt maatinaca cuntaž cjequiča. ⁸ Ana wejtquin kuzziz žoñinacazti azupri uj kotquin chjatkataž cjequiča. Jalla tižta kamañchizza nii žoñinacaqui: Yooz nicñinaca, Yoozquin kuz ana tjaañinaca, ana zuma kamañchiz žoñinaca, žoñi conñinaca, adulteriuquiz ojk-layñinaca, yat'irinaca, žoñiž paata yooznaca sirwiñinaca, toscara chiiñinaca. Jalla ninacaž asñi ujquin castictaž cjequiča. Jalla nii asñi uj infiernuquin ojkzqui segundo ticz cjiča.

EW JERUSALEN CJITA WATJA

⁹ Tuquiqui cherchinča pakallawk anawalinacaqui pakallawk anjilanacžquiz intirjitača. Jalla nekztanaqui nii pakallawk anjilanacquiztan tsjiiqui wejtquin tjonchiča. Jalla tuž cijcan, chiichiča:

—Pichay. Amquiz tjeeznača, Uuzažtakaz Jesucristuž tur.

¹⁰ Jalla nekztanaqui Espiritu Santuqui wejtquiz tuž cherkatchiča. Wejrqui pajk curquiz chjichtatača. Jalla niwjctan pajk zuma Jerusalén watja wejtquiz tjeeziča, arajpachquiztan Yoozquiztan tjonñi. ¹¹ Nii watjaqui Yooz honorchizza; nižaza llijatča Yooztakaz. Llijñi maztakaztača llijñatča jaspe maztakaz, nižaza ispijužtakaz. ¹² Nii wajt muytata pajk pirka želatča, tuncapan zanchiz. Zapa zanquiz tsjii anjila želatča. Nižaza zapa zanquiz tsjii tjuu cijirtatača. Nii tuncapan tjuunacaqui Israel žoñinacž t'akanacž tjuutača. ¹³ Nii pirkatača tuwanchuc čhjep zanchiz, užachuc čhjep zanchiz, warchuc čhjep zanchiz, tajachuc čhjep zanchiz. ¹⁴ Nii wajt muytat pirkaqui tuncapan maz simintuchiztača. Nii tuncapan maz simintuquiz tuncapan Jesucristuž apostolunacž tjuunaca cijirtatača.

¹⁵ Jalla nii wejtquiz chiiñi anjilaqui kor miriis parchizza, nii watja miriisjapa, zanami pirkanacami. ¹⁶ Nii watjaqui isquinatutača, porap kjuttan igualatača. Anjilaqui kor paržtan watja miriichiča, 2,200 kilometrotača, tsewcchuc altu kjutñi, nižaza latuquin igualatača. ¹⁷ Nekztan pirka miriichiča. Nii muytat pirkaqui sojta tunc pusin metro miriichiča, žoñiž metružtan miriita, jalla nuž.

¹⁸ Muytat pirkaqui jaspe maztan pirkitatača. Watjaqui kori puru kjuyanacchiztača, limpu ispijužtakaz. ¹⁹ Nižaza wajt muytat pirkiž simintunacaqui c'achja maznacžtan alajitatača. Primiruqui jaspe maztan, segunduqui zafiro maztan, terceruqui ágata maztan, cuartoqui esmeralda maztan, ²⁰ quintoqui ónice maztan, sextuqui corinalina maztan, septimuqui crisólito maztan, octavuqui berilo maztan, novenuqui topacio maztan, decimuqui crisoprasa maztan, unodecimuqui jacinto maztan, duodecimuqui amatista maztan. ²¹ Nižaza nii tuncapan zanaqui tuncapan perla maznacžtan paatatača. Zapa zanaqui tsjii perližtankaz paatatača. Wajt chawc calliqui kori puru paatatača, limpu ispijužtakaz.

²² Wajtkuiz ana timplu cherchinča. Tjapa azziz Yooz Jiliržtan Uuzažtakaz Jesucristužtan, jalla ninacaqui wajt timplu cuntača. ²³ Nižaza nii wajtkuiz kamcan, anaž tjuñimi jizmi pecasača, kjanzjapa. Yoozpachaž kjanča, Jesucristužtanpacha. ²⁴ Nacionanacquiztan liwriita žoñinacaqui Yooz kjanquizkaz ojklayaquiča wajtkuiz kamcan. Nižaza yokquiz mantiñi reynacaqui nii wajtquin honora zjijcaquiča. ²⁵ Majiñ zita zana cjetžtaž želaquiča. Nižaza anaž ween želaquiča. ²⁶ Tjapa nacionanacž honora chjichtaž cjequiča nii wajtquin. ²⁷ Jalla nii wajtkuizqui anaž anawali kamañchizqui luzasača. Nižaza Yooz chjaawjkatta žoñinacami ana luzasača, nižaza incallñi žoñinacami ana luzasača. Jakziltiž tjuut Uuzažtakaz Jesucristuž liwruquiz cjiirtažlaja, jalla ninacakaz Yooz wajtkuiz luzasača.

22

¹ Nekztanaqui nii anjilaqui wejtkuiz tsjii limpu puju tjeeziča. Nii puj kjazqui žeti tjaañi cjiča. Nii kjazqui ispijužtakaztača. Yooz mantiz puestuquiztanami, Uuzažtakaz Jesucristuž mantiz puestuquiztanami ulnatča. ² Nii puj kjazqui wajt chawc call taypiquiz okatča, puj porap kjuttan žeti tjaañi munti pakatča. Jalla nii muntiqui tuncapan wilta tsjii watquiz pookča, nižaza tuncapan frutchizza. Zapa jizquiz fruta pookča. Nižaza nii munti chjañinacaqui watjanacchiz žoñinaca chjetinzjapača. ³ Nižaza nii wajtkuiz kamñinacaqui ana iya casticz cheraquiča. Yooz Jiliriz mantiz julzmi, Jesucristuž mantiz julzmi nii wajtkuiztača. Ninacž sirwiñinacaqui nii pucultizquiz rispitaquiča. ⁴ Nižaza Yooz wajtchiz žoñinacaqui Yooz cheraquiča. Nižaza Yooz tjuuqui nii žoñinacž ayquiz cjiirtaž cjequiča. ⁵ Nii wajtkuiz ween ana želaquiča. Nižaza anaž sir kjanami, anaž lampar kjanami, anaž tjuñ kjanami pecasača. Yooz Jiliripachaž ninacžtajapa kjana cjequiča. Nižaza Yoozqui nii wajtkuiz kamñinacaqui watay wataž zuma mantaquiča.

JESUCRISTUZ TJONZ TJUÑI WAJILLACHA

⁶ Jalla nekztanaqui nii anjilaqui wejtkuiz cjichiča:

—Tii chiita takunacaqui werarača, zuma lijitumapanča. Tuquitan Yooz Jiliriqui niž puntu parliñinacžquiz chiikatchiča. Jalla nii Yoozpachaqui niž anjila cuchanžquichiča, niž sirwiñinacžquiz tjeezjapa, chjulut wajilla wataquiča, jalla nii.

⁷ Jesucristuqui wajillaj tjonla.

Jakziltat tii liwruquiz cjiirta Yooz taku catokačhaja, jalla niiqui cuntintuž cjequiča.

⁸ Wejr Juanqui jalla tinaca cherchinča, nižaza nonzinča. Jalla nii nonžcu, cheržcu, nii wejtkuiz tjeežni anjilž yujcquiz quillzinča, nižquiz rispitzjapa. ⁹ Jalla nekztanaqui nii anjilaqui wejtkuiz chiizinchiča, tuž cjican:

—Ana nižta paa. Wejrqui Yoozquin zakal sirwuča, am irata, nižaza Yooz parti parliñi jilanacaž irata, nižaza tii liwruquiz cjiirta Yooz taku catokñinacaž irata. Jalla nižtiquiztan Yoozquinkaz rispita.

¹⁰ Nekztanaqui wejtkuiz cjichizakazza:

—Tii liwruquiz cjiirta Yooz taku ana chjozaka joojoowa. Wajillaž tii taku cumplis tjuñi žcatžinžquiča. ¹¹ Jalla nii timpu tjonan, jakziltat anazuma paacan žejlčhaja, jalla niiqui anazuma kaj paala. Nižaza jakziltat anazuma kuzziz žejlčhaja, jalla niiqui anazuma kuzziz kaj kamla. Nižaza jakziltat zuma kamañchiz žejlčhaja, jalla niiqui zuma kamañchiz kaj cjila. Nižaza jakziltat Yoozquinkaz kuzziz žejlčhaja, jalla niiqui Yoozquinkaz kuzziz kaj cjila.

Nekztan tsjii joraqui cjichiča:

¹² —Nužupan wejrqui wajillal tjonacha. Jalla nuž tjoncan premiuchiz tjonacha. Zapa maynižquiz tjaa-ača, ninacaž kamtiquiztan jama. ¹³ Wejrtča primirquiztanpacha wiricama, nižaza wejrtča kalltiñtqui, nižaza žerzniñtqui, jaknužt tsjii litra “A”quiztan kalltičhaja, nižaza “Z”quin žerzaja, jalla nižta.

¹⁴ Jakziltat persun ujnacquiztan pertuntažlaja, jalla ninacaqui limpu ajunta zquitchiztakazza. Jalla nii pertunta žoñinacakaz cuntintuž cjequiča. Nižaza žeti tjaañi muntiž frutunacquiztan lulasacha. Nižaza ew wajt zanquiztan luzasacha. ¹⁵ Pero wajt zancu jalla tižta žoñinacaž eclaquiča: tsjii kjutñi kuz tjaañi žoñinaca, yat'irinaca, adulteriuquiz ojklayñinaca, žoñi conñinaca, žoñiž paata yooznacžquin rispitiñinaca, nižaza tjapa incallñinaca, nižaza tjapa toscar taku pecñinaca. Jalla nii anazuma žoñinacaž wajt zancu eclaquiča.

¹⁶ —Wejr Jesucristučha. Wejt anjila cuchanžquichinča, tjapa icliz žoñinacžquiz tii takunaca ticlarzjapa. Wejtquiztan David jiliriqui tjoničha. Nižaza Davidž majchmaatinacžquiztan wejrqui tjoničha. Wejrtča weenzlak kjantat llijñi warawaražtakaz.

¹⁷ Espíritu Santuqui Jesucristužquiz kuzziz žoñinacžtan “Jesucristuqui tjonla” cjiča.

Nižaza jakziltat tii chiita taku nonznačhaja, jalla niizakaz “Jesucristuqui tjonla” cjila.

Jakziltat kjaztakaz Yooz zuma kamaña ancha pecčhaja, picha, Yoozquiztan zuma kamaña tanzjapa. Nužullakaz tanznasacha. Zuma žeti tjaañi kjaztakazza nii zuma kamañaqui.

¹⁸ Jakziltat tii liwruquiz cjiirta Yooz taku nonžaja, jalla nižquiz chiižinžcuča, tuž cjican: Jakziltat tii cjiirta Yooz taku yapačhaja, jalla ninacžquiziqui tii liwruquiz cjiirta anawalinacaž wataquiča. ¹⁹ Nižaza jakziltat tii liwruquiz cjiirta Yooz taku t'upznačhaja, jalla niž tjuu Yooz liwruquiztan jurtaž cjequiča; nižaza zuma Yooz wajtquiz anaž luzasacha; nižaza tii liwruquiz cjiirta zumanaca ana nižtajapa cjequiča.

²⁰ Jalla tii takunaca ticlarñiqui tuž cjiča:

—Ultimupan wejrqui wajillal tjonacha.

Wejrzakaz cjiwčha:

—Jalla nužoj cjila. Amén. Jesucristo Jiliri, jalla nuž tjona.

²¹ Učhum Jesucristo Jiliriqui tjapa ančucaquiz zumaj cjiskatla. Nužoj cjila. Amén.